

New Testament

Bilua Language

Bilua - Bible - New Testament

Matiu	3
Maka	123
Luke	196
Jone	320
Iruruputo	410
Romu	521
1 Koriniti	568
2 Koriniti	617
Qelesia	648
Epesasi	666
Pilipai	683
Kolosi	695
1 Tesalonaika	707
2 Tesalonaika	717
1 Timoti	723
2 Timoti	736
Taitasi	746
Pilimone	752
Hiburu	755
Jemisi	791
1 Pita	803
2 Pita	817
1 Jone	825
2 Jone	838
3 Jone	840
Jiudi	842
Kelokelozato	846

Bilua - Bible - New Testament

Matiu

Matiu 1

Vo Jisu Karisito ko taite poso ko ni
 (Luke 3:23-38)

¹Komi kio vo Jisu Karisito ko taite poso ko ni poso, vo Devita ni Ebarahami ko toutou kale ala.

²Vo Aisake ta Ebarahami ko toutou kale ala, ni vo Jekopi ta Aisake ko toutou kale ala, ni vo Jiuda ni voko visi poso ta Jekopi ko toutou kale amu.

³Ni vo Perezi ni vo Zera ta Jiuda ko toutou kalea nioqa. Ni nioqako niania ta Tema. Ni vo Hezironi ta Perezi ko toutou kale ala, ni vo Ramu ta Hezironi ko toutou kale ala.

⁴Ni vo Aminadabi ta Ramu ko toutou kale ala, ni vo Nasoni ta Aminadabi ko toutou kale ala, ni vo Salamoni ta Nasoni ko toutou kale ala.

⁵Ni vo Boazi ta Salamoni ko toutou kale ala, ni Rehabi ta voko niania. Ni vo Opeti ta Boazi ko toutou kale ala, ni Ruti ta voko niania. Ni vo Jese ta Opeti ko toutou kale ala,

⁶ni vo Aikovakova Devita ta Jese ko toutou kale ala. Ni vo Solomone ta Devita ko toutou kale ala, ni voko niania ta Uraia ko reko vo Devita ota va ravekema.

⁷Ni vo Rihobomi ta Solomone ko toutou kale ala, ni vo Abaeja ta Rihobomi ko toutou kale ala, ni vo Asa ta Abaeja ko toutou kale ala,

⁸ni vo Jehosapati ta Asa ko toutou kale ala. Ni vo Jorami ta Jehosapati ko toutou kale ala, ni vo Uzaia ta Jorami ko toutou kale ala,

⁹ni vo Jotami ta Uzaia ko toutou kale ala. Ni vo Ehazi ta Jotami ko toutou kale ala, ni vo Hezekaia ta Ehazi ko toutou kale ala,

¹⁰ni vo Manase ta Hezekaia ko toutou kale ala, ni vo Emoni ta Manase ko toutou kale ala. Ni vo Josaea ta Emoni ko toutou kale ala,

¹¹ni vo Jekonaia ni voko visi poso ta Josaea ko toutou kale amu. So keru inio se Izireli amu ko kana madu ta ke mati keve se Babiloni peuru kale.

¹²Ni lula ke mati ola se Izireli amu Babiloni peuru kale saita inio vo Salatiolo ta Jekonaia ko toutou kale o alilake. Ni vo Zerubabeli ta Salatiolo ko toutou kale ala,

¹³ni vo Abiuda ta Zerubabeli ko toutou kale ala, ni vo Elaiakimi ta Abiuda ko toutou kale ala, ni vo Ezoa ta Elaiakimi ko toutou kale ala.

¹⁴Ni vo Zedoki ta Ezoa ko toutou kale ala, ni vo Akimi ta Zedoki ko toutou kale ala, ni vo Eliuda ta Akimi ko toutou kale ala,

¹⁵ni vo Elieza ta Eliuda ko toutou kale ala, ni vo Matani ta Elieza ko toutou kale ala, ni vo Jekopi ta Matani ko toutou kale ala.

¹⁶Ni vo Josepa ta Jekopi ko toutou kale ala, vo inio Mere vo tanala, ni ko ikio vo Jisu ko niania, voa Pakio vo Bañara o pitoeveni.

¹⁷Nio Ebarahami kasi azo ti kobeta baroi Devita kasi ta toni ariku toutou ni poso. Nio Devita kasi azo ti kobeta baroi so keru se Izireli amu ko kana madu ke mati keve keru Babiloni peuru kale ta mata toni ariku toutou ni poso. Nio koa taku keru azo ti kobeta baroi voa Pakio vo Bañara o pitoeveni ko alilo ta mata toni ariku toutou ni poso.

Jisu Karisito ko alilo ko kaevo
(Luke 2:1-7)

¹⁸Eri nio vo Jisu Karisito ko alilo ko kaevo. Voko niania Mere ta lula keva korotika vo Josepa puliako nioqa raekinio, nio kota ko paqumukake ta vo Tabu ala Auvana ko naizato kale inio kota epia ko evake.

¹⁹Nio vo Josepa, vo lula keva korotikani ko, ta kala sidopu ala maba, ni se Jiu amu ko bazu o luluekeni, ni voko kerukeru kale ta kala edolola maba inio epia o ika ko Mere kiolake, so sole vota oka zariake tu vaeko ko, melai

vota pui oka zariake quratiko ko ubutiania. So sole vota oka zariake biresuko koa korokoroti moizavole.

²⁰So keru vo soa kerukeru obeta eva keru inio vo Bañara vo mateana ta eri va kiolake voko uloi kale, “Noela, Josepa, vo Devita ko vikuvikula kalea lana, nota pui noda ka kaikuapou raeko ko Mere tu noko reko kae. Ako vo Tabu ala Auvana ko naizato kale inio epia ko eva sole.

²¹Kota ko alilivou kala meqora ni nota novai nokaekou o ni ta Jisu, ako vo inio vo o pakiemo ala se maba poso seko sarueko poso kale azo sole,” kiolake.

²²Koa kiadama quli ta ko erei tu vo poropita Aisea Bañara ko soru kale o pidokikema quli ta tuvevo ko elo, ko eri,

²³“Kama pado vairu ama sinaqu rusu ta epia kota elou, melai kota pado ama, puliala sipole o ikako, ni kota ko alilivou kala meqora, ni vota kovai nokailou voko ni ta Imanuela.” Koa ni ko kio ni kalo ta “Bañara ta omadeu o melati eva anime.”

²⁴Sole vo Josepa ko uloito ko tova inio vota o raekake ko Mere, ako vo Bañara vo mateana vati kiovevo sole.

²⁵Melai vota pui sipole opa ike ko puliako ko alilivo kovo meqora. Ni Josepa ta ovai nokaekake voko ni ta Jisu.

Matiu 2

Seke kuevini naniu ko peatakoi vasi azo

¹Vo Jisu ta o alilake Betelihemu peuru kale Jiudia rana, koa taku vo Herodi aikovakova obeta eva keru sai. Nio puliako tu keu kake maba poso ke lezumatani ko suti poso ko kavani ta ke kuevake naniu ko peatakoi vasi azo Jerusalema peuru kale.

²Nio seta eri kikelake, “Lai nio voa meqora se Jiu amu vo aikovakova o elo ala o alilakoi? Ako eneta lula ne qeve voko alilo ko mamola puekako suti naniu ko peatakoi vasia rana, nio eñeta ne queva tu ilusivole vo,” kikelake.

³So keru vo Aikovakova Herodi o viqa keru ko quli ta matu tinolinoli ota evake ni sea kiadamu se Jerusalema peuru kale ke eveni.

⁴So sole vota o padoemake kiadamu se raura kama siama madu ni vo Moses ko Bazu ko nianiekato ko maba madu, nio o kuimaemake se: “Lai nio voa Pakio vo Banara o pitoeveni o aliloa koi?”

⁵Nio seta ke opatake ni eri kikelake, “Sai Betelihema peuru kale Jiudia rana, ako vo Banara kiovevo poropita Maika ko riki kale, ko eri ka kiovema,

⁶“Me Betelihema peuru kalea mela, Jiudia rana mu mela, meko peuru ta maba qulepo ama koa kuleto ama Jiudia peuru poso kale azo, ako mekasi azo inio o puratou kala lekasa, vo kuleto oma elo ala añako qoqono se Izireli amu.’ ”

⁷Sole vo Herodi ta o nokaemake seke kuevini ñaniu ko peatakoi vasi azo nio o mati pesipesitake moizavole nio okai uria nianiiake sekasi koa taku voa suti kuleto o purate keru.

⁸Sai kazo inio vota o soroemake se Betelihema peuru kale eri kio sama bazu sate: “Olamo tu pa uria vailivomo voa meqora, nio me velou vo, ta me vaitou nio meba bazuelou nio ana melai a ziovou tu aba ilusivou vo,” kiolake.

⁹⁻¹⁰Seke viqe keru vo Aikovakova Herodi ko pesio ko tova inio seta keta taliake, nio seko talio kale inio seta ke veake voa omadeula suti vo ke veveni ñaniu ko peatakoi vasia rana. So keru seke vati inota keru voa suti inio keta paloasa ke soleilo. Nio voa suti ta ota vatutake seko kuleto vasi nio ota dokolake koa pade ko topi vasi sai voa meqora o evakoi.

¹¹Nio seta ke amaqeake koa pade ko poro kale ni so keru seke vea keru voa meqora voko nania Mere sase nio seta ke iqeiqueake ni ke ilusivake vo. Nio seta ke rupasikake seko vesa ni ke saqorikake seko katizato poso nio ke kativake vo. Koa katizato poso ta qolo, ni uria tui kama pari, ore ko nui kale ke erekako, ko paraqinisenisi ka kikelako, ni tabarioma ore ko nui, uria tui kama, ko moa ka kikelako.

¹²Nio seta keta vaitake ke peuru kale edoloma keve kude ako vo Banara ta o kaqarimake se uloi kale tu pui ke vaito Herodi kasi sole.

Josepa ni Mere vati soqoilo vo Jisu Ijipi peuru kale

¹³Lula se keta vaita saita inio kala pado vo Banara vo mateana ta o puratake Josepa kasi voko uloi kale ni eri kiolake, “Vo Herodi ta mainio opa vailivou voa meqora tu o vouvaevou vo. So sole toirate tu vati soqoi voa meqora ni voko niania Ijipi peuru kale, nio sai mebeta elou saita, ti kobeta barou so keru ana vaitomo mela kiavou keru koi Izireli.”

¹⁴So sole Josepa ta o toiratake, nio koa ipu inio o vati olake voa meqora ni voko niania Ijipi peuru kale,

¹⁵sai kebeta eva keru inio Herodi ta ota vrouvake. Kota so ko kae tu vo Banara o vati soruekema pesio vo poropita Hosea tu o kaseko ta tuvevo ko elo, ko eri ka kiovema, “Anata lula a nokaeve anavo Meqora tu vota o saqoro Ijipi peuru kale azo,” kikovema.

Silosilo ama meqora poso ko vrouvame

¹⁶So keru vo Herodi o paqumuke keru se naniu ko peatakoi vasi azo ke kuevini ko lipaevo vo, vota ota matu iqaike. So sole vota o soroemake se solodia madu tu ke vrouvame kiadama lasive meqora poso, se omuqa sabere amu kasi azo ti koko zara kamu, sai Betelihema peuru kale amu ni koko ketaketa amu. Vota o erekake koa kalo, ko suti ko purato ko taku ko lulueko kale ko okai nianiima sekasi azo seke kuevini naniu ko peatakoi vasi azo.

¹⁷Sokale inio vo poropita Jeremaea kiovevo ta tuvevo ko eve, ko eri ka kiovema,

¹⁸“Kama pado kora ta ko velavelaova Rama peuru kale, matuma ziarore ko omolomolo sama kora. Reseli ko vikuvikula kale amu ta kema ziarorea seko meqora poso ni pui ke patuka, ako seko meqora poso ta lula keta vrouva sole,” ka kiovema.

Josepa ni Mere vati vaito vo Jisu Ijipi peuru kale azo

¹⁹Ni vo Herodi ko vou ko tova inio kala pado vo Bañara vo mateana ta ova puratake vo Josepa voko uloi kale, so keru vo obeta loiva keru Ijipi peuru kale.

²⁰Nio vota eri kiolake vokasi, “Toirate tu vati vaite nea meqora ni voko niania Izireli peuru kale. Ako se keva zariani vouvaevo nea meqora ta lula keta vouva sole,” kiolake.

²¹So sole vo Josepa ni voa meqora ni voko niania ta ke zolaike ni ke vaitake mata Izireli.

²²Melai Josepa ta ota nakē tu vota o vaito Jiudia rana ako vota o viqake ta Akeleasi nio lula o besieva vovo mama Herodi, ta vo inio saizala aikovakova. Melai vo Bañara ta o bazuevake vo voko uloi kale vo o kalo avo, so sole vota ota olake Qalili rana.

²³Nio vota Nazareti peuru kale o evake, tu vo Bañara kiovevo se poropita madu kale kude ta tuvevo ko elo, ko eri kikovema, “Voa Pakio ta Nazareti ala o elou,” kikovema.

Matiu 3

Jone Bapitaiso okai bazubazutema bazu

(Maka 1:1-8; Luke 3:1-9,15-17; Jone 1:19-28)

¹Koa taku kale, vo Jisu obeta eva keru Nazareti, inio vo Jone Bapitaiso ta o taniekake bazubazuto Jiudia rana lealea kama zaekale.

²Nio vota eri kiolake se maba poso kasi, “Meta liliziomo meko ruqe kale azo, ako vo Bañara ko lekasa puo ta matu sipole sole,” kiolake.

³Jone Bapitaiso inio voa maba vo poropita Aisea o kaseveni vo eri va kioveni, “Kala maba ta o velavelaovala lealea kama zaekale matuma kora kale, ‘Meta va inainaekomo vo Bañara ko keve, ni sare ikomo koa keve sai vo o taliovoa koi,’ ” ka kiovema.

⁴Vo Jone ko sabosabo ta kameli ko toukale ke erekema ni vota okai bibuliovini tabarioma tupu biaña ko, ni voko sailao ta sesekalau ni piru ama variqore ko epa.

⁵Nio matuma vaki ta ko padoivake vokasi Jerusalema azo ni pado ama Jiudia ran'azo ni Jodani sukuru ko sipole ama peuru poso kale azo tu ke didieko voko bazubazu.

⁶Ni sea maba poso ta kekai eraeraoke seko sarueko poso Banara kasi, nio vo Jone ta bapitaiso o imake se Jodani sukuru kale.

⁷Nio so keru vo Jone o meve keru matu kubo Parese madu ni se Sadiusi madu seke kuevini vokasi bapitaiso elole, sai nio vota eri ma kiolake, “Meta dole jaria ruqea mela! Noi sole inio meta eri kimela, ‘Eneta bapitaiso ne elou inio eneta ned ka lapasou koa koqotato vo Banara o soroecko ama,’ kimela?

⁸Meta erekomo ko quli ko kasa ko iko ama ko meta lula meda lilizia meko sarueko poso kale azo kikovo ama quli, saita inio me qilou ni bapitaiso me elou.

⁹Ni meta pui eri kio me navio kude, ‘Ebarahami nio enevo taite kio, ni so inio eneta ned ka lapasou koko kilo ama koqotato,’ pui so kimevou. Anata a bazuemela me, vo Banara ta o roveo nio varieko vo Ebarahami ko vikuvikula komia lado kale sole!

¹⁰Vo Banara ta omadeuvo kala maba jari, vo lula o inainaovani tu o rakirakiekou ko ore poso. Kiadama ore poso ko pui uri ama epa sama vota o roekou ni o risaekou uza kale. Omadeuvo so jari nio o imou vo Banara se maba poso pui sidopu ke erekani.

¹¹“Anata bapitaiso a imela mea maba poso mela jukale tu ko mamola pueko meko lilizio, melai vo mainio opa kilo ala anako tova inio bapitaiso o imelou me Tabu ala Auvana ni uza kale, ni vota matu raura kala ana kasi azo, ni anata pui a male tu vovo mabaku va elo tu ava boriko voko kiti ko kiazakiaza.

¹²Ako vo inio o titizimou kiadama maba poso, omadeuvo vo iruruputo ko maba jari, vo o pitasikani ko vuiti ko uri ama epa ni o padoekani ko voko

modo sapera topi, melai koko turu ta ota ka siqaekani lalamato pidea bainoma uza kale,” kiolake.

Jone ko bapitaiso ivo vo Jisu

(Maka 1:9-11; Luke 3:21-22)

¹³Nio koa taku kale inio Jisu ta o baroake Jodani sukuru kale Qalili ran’azo, tu Jone ta bapitaiso o ivo vo.

¹⁴Melai vo Jone ta o kaqarivake vo Jisu ni eri kiolake vokasi, “Anata pui a maleizika tu a bapitaiso puenou no melai no inio no male tu bapitaiso ilo ana,” kiolake.

¹⁵Melai vo Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake vokasi, “Komia taku kale ta vaeka tu so ko kalo tu aniqeta qe korotiko vo Bañara oka zariani tu qe ereko,” kiolake. So sole vo Jone ta o opatikake vo Jisu ko zario.

¹⁶Nio soa bapitaiso o evake vo Jisu ti obeta kailake inio ju ko tana topi. Koa taku kale inio ko au ta kota veukaziake vokasi, nio vota o veake vo Bañara vo Auvana vai saqoro vo, ni voa Auvana ko velo ta ova kurou jari ala.

¹⁷Ni vota o viqake ko kora aukale azo ama ko eri kikovema, “Nota a navivo Meqora na, a matu roquenani na. No inio ana ana matu zoleivani na,” kikovema.

Matiu 4

Setani ko zolizolievo vo Jisu

(Maka 1:12-13; Luke 4:1-13)

¹Nio vo Jisu ko bapitaiso ko tova, inio vo Tabu ala Auvana ta o odievake vo lealea kama zaekale tu Setani ta o zolizolievo vo.

²Nio Jisu ta ariku toni naniu ni ariku toni ipu o evake sai, melai vota pulia quli o kuake, so sole vota ota matu luapake.

³So keru nio vo Setani ta o baroake vokasi ni o zolizolievake vo ni eri kiolake, “Nota vo Bañara vo Meqora na sole bazueka komia lado tu sailao ko elo,” kiolake.

⁴Melai vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri va kiolake, “Ko Tabu ama Riki kikolani ta eri nio, ‘Maba ta pui o rovea saeve sailao kale ko kiada. Melai voko zoriko kale kiadama vo Bañara ko bazubazu inio o saevou,’ ” kiolake.

⁵Nio vo Setani ta o vati olake vo Jerusalema, Bañara ko Tabu ama Peuru kale, ni vota o lojoevake vo Jisu Jelepade ko matu okate ama volei kale.

⁶Sai nio eri va kiolake, “Nota vo Bañara vo meqora na sole nota joupare koi kazo. Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta, ‘Bañara ta o bazuemou voko mateana poso tu seta ke nati vailou no.’ Ni mata kota eri nio kikolani, ‘Seta ke zolaenou no seko nase kale ni noko kiti melai pui kopa tana sasa qoriziovou lado topi,’ ” kiolake vo Setani.

⁷Melai vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri va kiolake, “Melai ko Tabu ama Riki kikolani ta mata eri nio, ‘Nota pui no madoevou novo Bañara vo novo Lekasa tu tava kelo voko aqasiele ama iruruputo noko sarube ama kalo kale,’ ” kiolake.

⁸Nio vo Setani ta mata o vati kailake vo Jisu matu okate ala sopu ko toubana kale ni vota ova kasekake kiadama komia peuru ma peuru kale ama matumatumu peuru poso ni toutou poso ni koko nanaidara.

⁹Nio vo Setani ta eri kiolake Jisu kasi, “Nota nola loqunou ana, ni no ilusilou ana, inio anata a qatinou koa kiadama quli ko nono qeako.”

¹⁰Melai vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri va kiolake, “Ose, Setani! Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta eri nio sole, ‘Ilusiva vo Bañara vo novo Lekasa ni va nabulupute vo o kiada!’ ” kiolake.

¹¹So sole vo Setani ta o vaevake vo Jisu ni se mateana madu ta ke kuevake tauvevole vo.

Jisu ko tanieko voko iruruputo Qalili rana

(Maka 1:14-15; Luke 4:14-15)

¹²Nio vo Jisu ta ota va viqake Jone ta ke amaqiva piroto pade kale nio vota ota olake Qalili rana.

¹³Vota o olake Nazareti peuru kale, melai sai kazo inio ota vatutake tu o elo Keponeami peuru kale Qalili toupa ko ketaketa, koa omuqa toutou Zebuloni ni Napitalai ko vikuvikula miduku kale.

¹⁴Ni vo Jisu ta o evake sai koa peuru kale. So inio vo poropita Aisea kiovevo ta tuvevo ko evake, ko eri ka kiovema;

¹⁵“Zebuloni ni Napitalai toutou ko miduku kalea mela toupa kale ko baroako keve kalea mela, sai Jodani ka pake Qalilia mela, sai se pui Jiu amu ke evakoi zamela.

¹⁶Meme jaevani mela kutumana kale ta me qelou ko aqasiele ama zakaremu, me mebeta evani mela vou ko kutumana kale ko melai talolou ko zakaremu,” ka kiovema.

¹⁷So sole koa taku kale inio Jisu ta o taniekake kai bazuto voko bazubazu, ni eri kiolake, “Meta lilizimo meko ruqe kale azo, ako vo Banara ko lekasa puo ta matu sipole sole,” kiolake.

Jisu ko nokaemo ariku abu ko maba madu
(Maka 1:16-20; Luke 5:1-11)

¹⁸Ni vo Jisu ta opeta ketaina Qalili toupa ko ketaketa, nio vota o keake Saimone, kama pado voko ni ta Pita, ni vovo visi Aduru. Nioqa tamania ta abu ko maba kidi, so sole nioqata qopeta sabaoke toupa kale.

¹⁹Nio vo Jisu ta eri kiolake nioqa kasi, “Kueko tu lulueloko aña. Ako qeta niuniu ko abu ko maba kidi qela melai erisana añata a qelati nianiekikou ko maba ko odiemo aña kasi,” kiolake.

²⁰So sole koa taku kale inio nioqata qo vaekake nioqako saru ni koa ziole qo luluevake vo.

²¹Nio vo Jisu ta mata o sasa vatutake ni vota o keake mata kainioqa tamania Jemisi ni Jone, vo Zebeti ko meqora kidi. Nioqa tamania ni nioqavo mama Zebeti ta koaka kale kebe vuarikake seko saru inio Jisu ta o nokaekake nioqa ni eri kiolake, “Kueko tu lulueloko aña.”

²²So sole koa omadeuma taku kale inio nioqa tamania ta qo vaekake nioqako koaka ni nioqavo mama ni koa ziole qo luluevake vo Jisu.

Jisu ko nianiekato ni bazubazuto ni voko urikimo se vere amu
(Luke 6:17-19)

²³Nio vo Jisu ta okai taliake kiadama zae poso Qalili rana ni vota o mati nianiekikake se maba poso seko ilusato ko pade kale, ni okai bazubazutake ko Uri ama Bazu vo Bañara ko lekasa puo ko, ni o urikimake se maba poso kiadama azaazama vere poso samu.

²⁴So sole vo Jisu ko bazu ta ko aerake kiadama zae poso kale ti kobeta baroake Siria rana matu peuru kale. So sole seta ke mati olake Jisu kasi kiadama maba poso se azaazama vere samu. Kake ta matuma tola samu, ni kake ta ziolo komai onobatani, ni mata kake ta pirene vere samu, ni mata kake ta lepu amu, melai Jisu ta o urikimake sea kiadamu.

²⁵Sokale avo inio koa matuma vaki ta ko luluevake vo Jisu, ni seta Qalili rana mu, ni koa Tonipeuru kale azo amu, ni sea Jerusalema mu, ni mata kama peuru poso kale amu Jiudia rana mu, ni se Jodani sukuru ka pake amu.

Matiu 5

Jisu ko nianiekimo matuma vaki sopu kale

¹Jisu ta o meake matu kubo vaki, nio vota ota kailake sopu kale, ni ota papuake sai. Nio voko disaipeli madu ta ke aramuvake papu vo Jisu.

²Sai nio vota o taniekake nianiekimo se, ni eri ma kiolake:

Maba ko tuvevo ama soleilo
(Luke 6:20-23)

³“Keta soleiva tisoiko sekekai nianiani seko ozaoza elo seko auvana kale, ako seta o navi Bañara ko lekasa puo kale amu sole.

⁴“Keta soleiva tisoiko se upotuqu ke evani, ako Bañara ta o patukimou se sole.

⁵“Keta zoleiva tisoiko seke zarazaraivani, ako seta ke kovou sole ko uri ama quli vo Bañara oma inainaekema.

⁶“Keta zoleiva tisoiko se kekai matu zariani erekō vo Bañara okai zariako quli, ako vo Bañara ta o tauvemou se matuvole sole.

⁷“Keta zoleiva tisoiko se keta ma akoekani edolomu ko sarueko, ako vo Bañara ta ota ma akoekou seko sarueko sole.

⁸“Keta zoleiva tisoiko se bulebule ama bulo kale ama zario samu, ako seta ke velou sole vo Bañara.

⁹“Keta zoleiva tisoiko se bulezato ko maba madu, ako vo Bañara ta o ɻaviko meqora poso ma kiovou se sole.

¹⁰“Keta zoleiva tisoiko seke naquivani, seko erekō kale avo vo Bañara oka zariani, ako seta o ɻavi Bañara ko lekasa puo kale amu sole.

¹¹“Ni meta me zoleilou kiadama taku, so keru maba poso ke mauluemelou keru ni ke naquemelou keru ni ke melai kuirikou keru kiadama lipalipa kama quli kale aŋako luluelo ko kio kale avo.

¹²Melai meta matu zoleimo, ako meko reketekete aukale ama ta matu ko elou sole. Ako koa omadeuvo inio lulavo ke imevo jari se poropita madu, ni vo Bañara ta o katimake se poropita madu matuma reketekete, so sole vota mata o katimelou me matuma reketekete.

Jisu ta o mati podetika kava ni zakaremu se vo ke luluevani
(Maka 9:50; Luke 14:34-35)

¹³“Meta kiadama maba peuru ma peuru kale amu ko soloti mela. Ko soloti ta kota ka mumailou koko kava roquroqu tea, maba pui kopa roveovou mata kava elo. Ni koa soloti ta utube ama, so sole kota ko ɻamuilou kupele ni maba poso ta kekai lojolou.

¹⁴“Meta kiadama maba peuru ma peuru kale amu ko zakaremu mela. Ko sopu kale ama peuru ta pui kopa mutailou.

¹⁵Puliala maba inio o pakeka ko juke ni mola sau o kati opoeka, melai vota o vaekou ko naviko papupapu topi tu kota ko talolou tu zakaremu ko imou se koa pade ko poro kale amu.

¹⁶Meta soa talolo emo meko kalo kale maba poso kasi tu seta ke kelo meko uri ama iruruputo ni seta ke ilusivou mevo aukale ala Mama,” ma kiolake.

Jisu mai nianiekiko vo Mosese ko Bazu

¹⁷Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuto, ni eri ma kiolake se, “Pui kerukerueko ta anata a queva tu sebiekole vo Mosese ko Bazu ni se poropita madu ko nianiekato. Anata pui a queva tu epezikole ko melai anata a queva tu se kikevevo ta tuvevo ko elou.

¹⁸Tuvevo avole anata a bazuemela me, puliama kama supi vo Mosese ko Bazu kale ama quli ta kopa besiziovou, ti kobeta barolou miduku ni au ko paitopaito ni kiadama quli ko ruvuro.

¹⁹Ni kala maba ta pui o zorikou koa bazubazu kikolani ni o saruevou nianiekivo kala vovo lolo tu vo melai pui o zoriko, omadeuvo se Parese madu ni se Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba poso ke kavani jari, ta matu zara kala o elou vo Banara ko lekasa puo kale. Melai voa maba vo o luluekani vo Mosese ko Bazu kikolani ni o mati nianiekikani maba poso tu se melai ke lulueke, ta matu raura kala o elou vo Banara ko lekasa puo kale.

²⁰Sole anata a bazuemela me, meta erekomo ko quli vo Banara oka zariako quli tu kai paloasomo se vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba poso ni se Parese madu ke erekako kalo. Ako pui so tea, meta pui meba malezikou tu kai amaeo vo Banara ko lekasa puo,” ma kiolake.

Jisu mai nianiekiko pui korakorailo ko kalo

(Luke 12:57-59)

²¹Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuto, ni eri kiolake sekasi, “Meta lula me viqe lulamu animeko taite poso ke melai bazuekema bazu ko eri kikovema, ‘Meta pui me vouvatou meko pazoko kale ko bazu, ako voa maba vo o vouvato ala ta ke vati ziovou titizikinio kale sole.’

²²Melai añata a bazuemela me, kala ta ovai korakorailou vovo lolo ta vo Bañara inio o titizivou vo, ni kala ta o ruqe kasevou vovo lolo ta vota o titiziovou vo Bañara ko matu raura kama titizato kale. Melai kala ta ovai korakorailou vovo lolo, ni vota ovai kuirikou ta vota kutumana kala, ta vo o korakoraivani ta o male tu ko qoloevou ko heli ko uza.

²³Esa nota no qati ziovou noko siqasiqa siqato ko sara kasi tu no jiqatou vo Bañara kasi, ni sai nio nota no querukeruekou ta kala novo lolo ta obe nai korakoraiva no,

²⁴ta nota no vaekou noko siqasiqa sai siqasiqa ko sara kasi ni noba vati odouvikiniou novo lolo, sai kazo inio no jiqatou Bañara kasi tu vota ota na akoekou noko sarueko.

²⁵“Ni novo kana ta oka zariovou nati zio titizikinio kale tu o titizino no kiovou, ta uri tu korotiko saita koa tapata qe navio kude puliako qe kai amaqeo ko titizikinio. Ako pui ko male sole tu vota o nati ziovou no titizato ko maba kasi tu o titizino. Ako titizikinio ko tova ta vo o titizatani ta o vaenou no pulisi madu kasi tu seta ke amaqino no piritu pade kale.

²⁶Ni añata a bazuena no, nota no elou sai ni pui noba saqorou ti kobeta barolou koa taku nono okotikou keru tabariko noko ronu,” kiolake.

Jisu kai pesipesito ko zave

²⁷Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuto, ni eri kiolake sekasi, “Meta lula me viqa ko bazu kikovevo, ‘Meta pui me zavematou.’

²⁸Melai añata a bazuemela me, kala ta okai pazapazailou kama edoloma reko, ta vota lula ota zavemata voko kerukeru kale.

²⁹⁻³⁰Ni kama quli noko saeve kale ama ta sarueko saña ko iñou no, ta nota no namukou ko. Kota tapata tu namuko ko, melai uri tu namuka, ako matu tapata kio tu noko pado ama saeve ta ko namuilou heli kale sole. Omadeuvo nota no namuka jari noko palo rana vilu, ko ruqe ama zario saña ko iñako no, ma nota no namuka jari noko palo rana nase ko ruqe ama kalo saña ko

inako no. Ako pui uri tu kiadama noko saevo ta ko namuilou heli kale omadeu pado noko ruqe ama kalo ko saruilo kale.”

Vaezinio ko bazu

(Matiu 19:9; Maka 10:11-12; Luke 16:18)

³¹Nio vo Jisu ta obeta olake voko bazubazuto kale, ni eri ma kiolake se, “Meta lula me viqa koa bazu kikovevo, ‘Kala maba ta o butueko kiovou voko reko ta vota o katikou koa reko vaezinio ko pepa saita inio vota o butuekou ko.’

³²Melai aŋata a bazuemela me, kala ta o butuekou voko reko, melai koa reko ta pulia quli ko pauvekako ikio, ni kota mata ko tova rorotou, ta kota kota zavemata inio kovo lasive ko butueko ko kio kale avo. Ni kala o tova raeko ala koa reko melai ota zavemata.”

Leveleveo ko bazu

³³Ni vo Jisu ta obeta olake voko bazubazuto kale, ni eri kiolake sekasi, “Meta lula me viqa meko taite poso ko bazu ko eri kikovema, ‘Meta pui utube iko meko leveleveo melai kiadama quli ko me leveleveo me ikako quli vo Baŋara ko ŋikale ta me erekou muli,’ kikovema.

³⁴Melai aŋata a bazuemela me, so keru me leveleveo me erekou keru meta pui maulu me bikou. Meta pui maulu kai piko ko au, ako ko au ta vo Baŋara ko papupapu sole.

³⁵Ni pui maulu kai piko ko miduku, ako kota vo Baŋara ko kiti iviivi sole. Ni pui maulu kai piko ko Jerusalema, ako koa matu peuru ta Baŋara ko sole, vo raura kala lekasa.

³⁶Ni meta pui maulu kai piko meko lezu, ako meta pui meba roveovou vozo ni sibi iko meko tou poso sole. Ako vo Baŋara o kiada inio o podetikani meko saevo sole.

³⁷‘Uri’ kimevou ti ‘Uri’ pala kiomo, ‘Pui’ kimevou ti ‘Pui’ pala kiomo, melai meta pui me qasekou mata kama quli, ako kama quli maulu meqai pikou, ta kota vo Setani kasi azo ko kuevako ikio sole.”

Pui besito ko kalo ko bazu

(Luke 6:29-30)

³⁸Ni vo Jisu ta obeta olake voko bazubazuto kale, ni eri kiolake sekasi, “Meta lula me viqa ko bazu ko eri kikovema, ‘Kala maba ta ota na pazokou kama rana noko vilu, ta mata tava pazoka voko vilu kama rana, ni kala maba ta ota na lopaekou kama pado noko taka, ta mata tava lopaeka kama pado voko taka,’ kikovema.

³⁹Melai anata a bazuemela me, meta pui me besiekou ko ruqe ruqe kale, sole kala maba ta ota na pazokou noko palo rana ari tu o quratino ubutiania, ta mata kativa noko made rana ari tu ota na pazoko.

⁴⁰Ni kala ta o nati ziovou no titizikinio kale tu ota na kovo noko rosia sabosabo, ta uri tu kativa noko rosia sabosabo, ni mata nota va zarieka noko puju ama sabosabo tu o kovo.

⁴¹Ni kala solodia ta o zuruzurueno no tu nota no borikou voko lomaloma puju ama talio kale, ta uri tu nota borika ko rosi ama talio kale.

⁴²Ni kala olaquala ta onai pasekou kama lomaloma, ta uri tu kativa, ni kala ta ota na zariovou noko lomaloma tu okai iruruputou saita kiovou, ta uri tu va zarie.”

Kana madu ko roquemo ko bazu

(Luke 6:27-28,32-36)

⁴³Ni vo Jisu ta obeta olake voko bazubazuto kale, ni eri kiolake sekasi, “Meta lula me viqa ko bazu ko eri kikovema, ‘Meta me roquemou meko baerebaere poso ni memai kideipou meko kana madu,’ kikovema.

⁴⁴Melai anata a bazuemela me, meta me roquevou mevo kana ni me mati vararaitou seke naquemelani me.

⁴⁵Koa kalo ikio ko kasa puemelou ta meta mevo aukale ala Mama ko meqora poso mela, ako vo Banara ta omadeu taloekiko omai eva voko naniu ko zakaremu se uri amu ni se ruqe ama maba poso, ni vota omadeu katimo o eva ko nioro ko mauruto se sidopu ke erekani ni se ruqe ke erekani.

⁴⁶So sole meta me roquemou pala seke roquemelani me, ta pui ko male tu vo Banara ta reketekete saña o imelo me, ako se ruqe amu se takisi ke koani melai keta rovea ereko sole so jari.

⁴⁷Ni meta me mati baeremuilou meko baerebaere poso ke kiada kimevou, melai kota pulia quli jari, ako se kutumana kamu melai keta rovea ereko sole so jari.

⁴⁸Melai meta uria sidopu emo, ni roquemomo kiadama maba poso meko pado ama bulo kale, omadeuvo jari mevo aukale ala Mama ta sidopu ala ni vota soa roquemo inio o evani sea kiadamu.”

Matiu 6

Jisu mai nianiekiko tauvezato ko kalo

¹Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Meta balauvomo tu pui me erekou meko uri ama iruruputo ubutiania tu maba poso ta ke mela lelo me. Ako meta me erekou ko quli ubutiania ta meta pui meba neamukou ko reketekete mevo aukale ala Mama kasi azo sole.

²“So sole so keru meme buarou keru tu me dauvemou se olaquameta pui meqai aikailou ko omadeuvo se kekai lipalipaitani ko sidopu ke kavani jari, meko ilusato ko pade kale ni matu keve tona. Seta so ke kava tu maba poso ta ke melo se tu ke rauraemo. Melai anata a bazuemela me, seko reketekete ta puliama Banara kasi, ako seta lula ke koa seko reketekete maba kasi sole.

³Melai meta pui so me qalou, so keru meme buarou keru tu me dauvevou keru kala olaquala maba, melai meta erekomo moiza kalo kale tu puliala ta o melai nianiovou meko puaro.

⁴Ni koa kalo kale ta me navi me qiada inio meqai nianiovou meko puaro. Ni mevo Mama vo o keani meko moiza kalo kale ama puaro ta reketekete saña o imelou me.”

Jisu mai nianiekiko ko vararaito ko kalo (Luke 11:2-4)

⁵Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “So keru meme vararaitou keru meta pui se kekai lipalipaitani ko sidopu jari me qalou, se keka matu zariani tu vararaito ilusato ko pade kale ni matu keve tona tu kiadama maba poso ta ke melo se. Anata a bazuemela me, seta puliama reketekete samu vo Banara kasi, ako seta lula ke koa seko reketekete maba poso kasi sole.

⁶Melai meta pui so me qalou. So keru meme vararaitou keru meta me amaqeovou meko lose kale ni me dibulikou ko veutu, ni me vararaitou mevo mutamuta kala Mama kasi, vo puliala o veani, ni mevo Mama vo o keani ko meme erekako quli moiza kalo kale, vo inio o katimelou me meko reketekete.

⁷“So keru meme vararaitou keru, meta pui meqai pesiovou kubo utube ama pesio poso omadeuvo se kutumana kamu ke kavani jari, se kekai vararaitani matu kubo pesio tu seko banara poso ta keta ma viqo se seko rosi ama vararaito.

⁸Meta pui se jari me qalou. Ako mevo Mama ta lula okai nianiaa ko quli me meqa zariako, puliako me pasevo vo.

⁹So sole meme vararaitou keru meta eri jari nio kimevou, ‘Enevo aukale ala Mama na, noko tabu ama ni ta ko raurailou,

¹⁰noko lekasa puo ko kilo, noko vatolo ta ko luluilou miduku kale omadeuvo kota ko luluiva aukale jari.

¹¹Katinela ene komia naniu ko maleziko ama sailao,

¹²ni tanela akoeka eneko sarueko poso ko lula ene ne erekako, omadeuvo eneta neda ma akoeka jari seke saruekani ene kasi.

¹³Ni pui vaenelo ene zolizolito kale, melai pakienela ene Setani ko ruqe ama pizato kale azo. Emeni.’

¹⁴Sole meta meda ma akoekou seko sarueko seke saruekani mekasi, nio mevo aukale ala Mama ta ota mela akoekou meko sarueko.

¹⁵Melai meta pui meda ma akoekou meko lolo poso ko sarueko, ta mevo aukale ala Mama ta pui opa tamela akoekou meko sarueko.”

Jisu mai nianiekiko pui vuato kale ama tabutabuo ko kalo

¹⁶Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Ni so keru meme dabutabuovou keru meko pui vuato kale, meta pui se kekai lipalipaitani ko sidopu ke kavani jari me qalou. Seko melo ta luapiluapi amu jari ke eva, tu kiadama maba ta ke melou se, ta seta keta tabutabua kio. Melai tuvevo avole añata a bazuemela me, seta puliama reketekete samu Banara kasi, ako seta lula ke koa seko reketekete maba poso kasi sole.

¹⁷Melai meme dabutabuovou keru meko pui vuato kale ta pusaekomo meko loilo ni zutiekomu meko tou,

¹⁸tu puliala ta okai nianiovou meko pui vuato, melai mevo Mama, vo puliala o veani, vo inio okai nianiovou ko. Ni mevo Mama, vo o keani ko meme erekako quli moiza kalo kale, vo inio o katimelou me meko reketekete.”

Aukale ama batiro

(Luke 12:33-34)

¹⁹Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Meta pui padoko meko batiro miduku kale, ako sai nio kota moatakou ni ko narakou, ni sai ta se kuilokuilo amu ta ke puraekou ko pade, ni ke kuilikou ko batiro sole.

²⁰Melai meta padokomo meko tuvevo ama batiro aukale, meko erekoko kale koa uri ama iruruputo vo Banara oka zariako, tu vota o katimelou noqola kama reketekete. Ako aukale ta pui kopa moatakou ni pui kopa narakou sole, ni puliala kuilokuilo ala ta opa puraekou koa pade tu o kuilikou koa batiro.

²¹Ako sai meko batiro ko evakoi, sai nio meko bulo kale ama kerukeru ko eloa koi kiada keru.

Jisu ta podepodeti o ika vo Banara ko zakaremu ko amaeo maba ko saevo kale

(Luke 11:34-36)

²²⁻²³“Noko vilu ta noko tupu ko zakaremu. Ni noko vilu ta uri ama ko elou ta noko pado ama tupu ta matu zakaremu, melai noko vilu ta ruqe ko elou ta noko tupu ta matu kutumana ikio. So sole noko tupu tonama zakaremu ta kutumana ko elou ta matu kutumana kota elou.”

Bañara ni batiro
(Luke 16:13; 12:22-31)

²⁴Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Puliala nabulu ta opa roveovou ka nabulupute omuqa lekasa. Vota o roquevou kala ni ovai keduvou kala. Vota ovai masapou kala, ni vota dikidauputole ova nabuluputou kala. Omadeuvo so jari nio meta pui meba roveovou omadeu ilusiko Bañara ni batiro.

²⁵“So inio anata a bazuemela me tu meta pui tinolinoli kai elo ko quli meme quovo ama ni me nozueko ama quli ko meko tupu ko saevikako, ma ko quli meme qiaiko ama quli. Ako saevo ta kobe qulepa sailao azo ni tupu ta kobe qulepa sabosabo azo sole.

²⁶Kemo ko okale ama bianabiana poso, seta pui ke papaka kama rui ni pui ke sabereputa, ni puliama varivaripato ko pade samu sai seke padoekakoi ko sailao, melai vo mevo aukale ala Mama inio o niaekani koa bianabiana poso. Meta meda ka matu qulepa ko bianabiana poso, so sole pui ukaka opa imelou me.

²⁷Keatini; kala me azo ta o rovea rosikiko voko saevo tinolinoli elo kale kio? Maba pui!

²⁸Ni noi sole inio meta tinolinoli meqai eva meko sabosabo? Ako keatini, ko piru ama sisusisu koko qotupako ta pui ko iruruputako ni pui ko turutako koko sabosabo.

²⁹Melai anata a bazuemela me, komia omadeu pado sisusisu ko ileile ta kobe kai paloasa vo matu batiro ala Lekasa Solomone o kiakema sabosabo ko ileile.

³⁰Ni koa sisusisu poso ta ko eva seulele valuvalu matu puju ama taku kale, ni koko tova maba poso ta ke saqaeka ni ke risaeka uza kale. Melai vo

Banara ta matu ileilea zaloniko o eve koa seulele sisusisu kale. Meta pui me duvevo puekou ta vo Banara inio o saboemelou me sabosabo kale, omadeuvo vo o zalonika jari ko seulele sisusisu kale, ta meko oqu ta matu silo ama ikio.

³¹So sole pui me matu kerukeruekou ko eri, ‘Loma quli kio animeta me quovou, ni loma quli kio animeta me nozuekou ni loma quli kio me qiakou?’

³²Ako komia peuru ma peuru kale ama kutumana kamu inio kuleto ke ikani kiada keru ko sailao ni ju seko vailizato kale. Melai meta pui se jari me qalou, ako mevo aukale ala Mama ta lula okai nianiaa kiadama quli saevo ko korotikako quli sole.

³³So sole meta atanaziekomo koa saevo vo Banara ko lekasa puo kale ama ni me erekou vo oka zariako quli, nio vota mata o katimelou kiadama quli meko saevo ko korotiko ama.

³⁴So sole meta pui matu kerukerueko ko lea ko ereilo ama quli tu upotuqu ko imelo. Lea ko ereilo ama ta ko navi leama, kiadama naniu ta ko kati kueva ko navinavi ko tapata naniu ko sole.”

Matiu 7

Pui titizimo edolomu (Luke 6:37-38,41-42)

¹Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Meta pui me ditizimou edolomu, nio vo Banara ta pui o titizimelou me,

²ako vo Banara ta o titizimelou me koa omadeuma keve kale meme ditizimani jari kake edolomu. Ni koa omadeuma podepodeti kale ko me memai titizikako kale edolomu inio mata vo Banara ta o titizimelou me. Meta me matu titizimou edolomu inio vo Banara ta o matu titizimelou me. Melai meta baise ama titizato me erekou edolomu kasi nio vo Banara ta baisea titizimelo o elou me.

³Noi sole inio nota noqa zaria kazieko novo lolo ko vuruvuru voko vilu kale ama, melai nota pui no lainika koa kobukobu no naviko vilu kale ama?

⁴Nota pui eri kio novo lolo kasi, ‘Zariela tu anata ada na kazieko noko vilu kale ama vuruvuru,’ kinovou, melai no naviko vilu kale ta ikoana matuma kobukobu!

⁵Noa lipalipa kalana! Kazieka kuleto no naviko vilu kale ama kobukobu, saita inio nota no qelou ni no qaziekou novo lolo ko vilu kale ama vuruvuru.

⁶“Pui namuko ko tabu ama lomaloma ruqe ama maba poso kasi. Soa katimo me elou ta meta me qatika jari nio ko siele tabu ama lomaloma. Ako kota ko titiziovou ni ko nanaemelou sole. Ni soa katimo me elou ta meta me risaeka jari bolo kasi meko jiku. Kota kokai lojolou ni ko niumaekou sole.

Uri ama quli ko paseko ko vararaito

(Luke 11:9-13; 6:31)

⁷“Pasekomo uri ama quli Banara kasi inio meta me qovou, vailikomo vokasi inio meta me qelou, tubitubitomo inio vota o mela veukou ko veutu.

⁸Ako kiadamu seke paseto amu vokasi ta ke kovou, ni seke vailizatani ta ke kelou, ni seke tubitubitani ta oma veukou ko veutu.

⁹Kala mea mama poso mela ta o kativou vovo meqora ko lado vo o paseka keru ko sisu, kio? Puliala!

¹⁰Ma kala ta o kativou ko dole so keru vo o paseka keru ko niuniu, kio? Pui!

¹¹Meta ruqeia mela melai meta meqai zaria katimo ko uri ama quli meko meqora poso. Mevo aukale ala Mama ta o melai paloasa me, sole me rovea tuvevo pueko ta vota o katimou ko matu uri ama quli seke pasekani vokasi!

¹²“Meta uri erekomo se edolomu kasi, omadeuvo me meqa zariani jari tu seta ke erekou ko uri mekasi, ako ko ikio vo Moses ko Bazu ni se poropita madu ko nianiekato ko omele ama kio ni kalo ko kasekako sole.

Riro ama veutu

(Luke 13:24)

¹³“Amaqeomo riro ama veutu kale kude, koko odiemelo ama saevo kale, ako heli ko veutu ta repaso ama ni koa keve sai ko olako ta malumu ama, ni matu kubo maba madu ta ke lulueka ko.

¹⁴Melai koa veutu saevo kasi ko amaqimako ta riro ama, ni koa keve sai ko olako ta tapata tu lulueko ni pui kubo madu nio kepa kai barolou koa saevo.”

Se lipalipa kama poropita madu ko kalo

(Luke 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Meta tama balauvomo se lipalipa kama poropita madu seke kuevani mekasi. Seko kupekupe ama kalo ta sipi ko inobe jari, melai seko omele ama kerukeru ta niumaniuma kama piru siele jari.

¹⁶Meta memai nianiovou se seke erekako quli kale. Ako animeta pui meba kajorikou ko lebu esoro kada topi sole. Ni so jari se ruqe ama maba madu ta pui kepa puratikou uri ama iruruputo.

¹⁷Ko puñazo koilo ko evako ore ta ko ureka uri ama epa, ni ko saitanoqe ama ore ta ko ureka ruqe ama epa.

¹⁸Ni ko puñazo koilo ama ore ta pui kopa erekou ruqe ama epa, ni ko saitanoqe ama ore ta pui kopa erekou uri ama epa.

¹⁹Ni kiadama ore ko pui ko uria epamatako ta ko roizaiva ni ko risaiva uza kale. Omadeuvo so jari nio vo Bañara ta o koqotaemou kiadamu se pui uri ke erekani.

²⁰So inio meta memai nianiovou sea lipalipa kama poropita madu seke erekako quli kale seko saevo kale.

²¹“Pui sea kiadamu se eri la kikolani añaata sevo Lekasa lala inio kepa amaqeovou vo Bañara ko lekasa puo kale, melai seke erekani añaavo aukale ala Mama oka zariako quli tu ke erekoi inio ke amaqeovou sai.

²²Ni titizato ko ñaniu ko barolou keru inio kubo madu se kekai lipalipaitani ko sidopu ta eri kikevou aña kasi, ‘Nota eñevo Lekasa na! Noko ñikale eñeta

ne bazubazute, ni noko nikale eneta ne rerike ko ziolo poso ni ne erekake kubo aqasiele ama iruruputo!' kikevou.

²³Melai añata eri kiavou sekasi, ‘Meta maba pui añako mela, tu olamo aña kasi azo, me ruqe ama maba poso mela.’ ”

Omuqa maba qo orumukani nioqa ko pade
(Luke 6:47-49)

²⁴Nio vo Jisu ta mata eri ma kiolake se, “Kala vo o viqani komia añako bazubazu ni o luluekani ta kala nianiiola maba jari, vo o orumukani voko pade miduku sama lado topi.

²⁵Nio ko nioro ta ko pia, ni nioqololo ta ko saqora, ni ururu ta ko buirita ni ko puzeke koa pade. Melai kota pui ko pia, ako kota vinavina kama oruorumu sama sole lado topi.

²⁶Melai kala vo o viqani komia añako bazubazu ni pui o luluekani ta kala sarube ala maba jari, vo o orumukani voko pade karokoni topi.

²⁷Nio ko nioro ta ko pia, ni nioqololo ta ko saqora, ni ururu ta ko buirita ni ko puzeke koa pade, ni kota kota pia ni kota biresua,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko pizato sama bazu
(Maka 1:22)

²⁸Nio vo Jisu ta o paikake voko bazubazuto, ni sea vaki ta kekai vuzeike voko nianiekimo se,

²⁹ako vota pui se Mosesko Bazu kekai nianiekatani jari ama nianiekato sala sole, melai voko nianiekato ta vo Bañara ko pizato sama.

Matiu 8

Jisu ko urikivo kala pokupoku ala maba
(Maka 1:40-45; Luke 5:12-16)

¹Nio vo Jisu ta o saqorake sopu kale azo ni matuma vaki ta ko luluevake vo.

²Ni kala pokupoku ala maba ta o olake Jisu kasi ni o iqeiqueake voko tanama kale, ni eri kiolake vokasi, “Tanala, nota no zariovou ta, no roveovou urikilo aña!” kiolake.

³Nio Jisu ta o rauqazake ni o tibaevake vo nio eri kiolake vokasi, “Aqa zaria, tu urike!” kiolake. Nio koa omadeuma taku kale inio voa maba ta ota urikake voko pokupoku kale azo.

⁴Nio Jisu ta eri kiolake voa maba kasi, “Pui noqai bazutou komi kala kasi, melai nota ola sidopu avole vo siama kasi tu o lelepino saita inio nota no erekou koa siqasiqa vo Mosese ko Bazu ko melati soruekako tu kiadamu ta ke tuvevo puekou ko nota erisana ta noda urika kio.”

Jisu ko urikivo Romu ala sirula vo nabulu
(Luke 7:1-10)

⁵Ni vo Jisu ta o amaqeake Keponeami peuru kale inio kala Romu ala sirula ta o olake tutumazi avole Jisu kasi nio vota ovai zaivotake ni eri kiolake,

⁶“Lekasa, añavo nabulu ta ota verepa ni obeta tekua kobo topi, ni vota pui o rovea vezokato ni ota matu tolaiva,” kiolake.

⁷Ni Jisu ta eri kiolake, “Mainio aba kilou tu aba urikivou vo.”

⁸Melai voa sirula ta eri kiolake mata Jisu kasi, “Tanala, nota pui jairozo kilo, ako añata pui ko malea lala tu nota no qilo añako pade kasi sole. Melai pesio kale pala no qasekou koa mauruto ni añavo nabulu ta o urikou.

⁹Ako aña inio se raura kamu ko zara lala sole, ni sea solodia madu ta añako zara kamu. Nio añata a bazueva kala, ‘Ola!’ va kiala, ni vota o ola. Mata añata a bazueva kala, ‘Kua!’ va kiala, ni vota o kueva. Ni añata a bazueva añavo nabulu, ‘Ereka komi!’ va kiala, ni vota o ereka ko. Sole noko pesio melai soa pizato kota elou,” kiolake.

¹⁰Ni so keru Jisu o viqa keru ko quli, vota aqasiele ota evake ni vota oma lilitake sea maba poso seke luluevani vo ni eri ma kiolake se, “Añata a bazuemela me, komi jari ama oqu sala maba ta puliakoi aba veve, se Izireli amu kasi melai pui aba keve soama oqu!

¹¹Ni anata a bazuemela me, matu kubo maba madu ta ke kilou komia peuru ma peuru kale ama zae poso kale azo ni kekai zomanou Banara ko nojola Ebarahami, Aisake ni Jekopi sate, voko lekasa puo kale.

¹²Melai se kuleto o pitoemeni tu voko maba poso kaqe ta ke namumou kutumana kale. Ni sai nio seke zialoa koi ni taka ke roinaroinaekoa koi.”

¹³Nio Jisu ta eri kiolake voa sirula kasi, “Vaite no bade kasi, ni ko quli no tuvevo no ikako ta kona ereilou.” Nio maba koa omadeuma taku kale inio voa sirula vo nabulu ta ota urikake.

Jisu ko urikimo matu kubo vere ama maba madu
(Maka 1:29-34; Luke 4:38-41)

¹⁴Nio so keru vo Jisu o baroa keru Pita ko pade kasi inio vota o keake Pita ko ravaza, o reko ko niania, vere ama kobeta tekuako kobo topi.

¹⁵Nio Jisu ta ota ka tibaekake koko nase, nio kota kota urikake. Nio koa rekoreko ta kota lojoake nio ko niaevoke vo Jisu.

¹⁶Ni raisiraisi kota evake inio maba poso ta ke mati olake matu kubo maba madu se ziolo komai onobatani Jisu kasi. Nio Jisu ta o rerikake koa ziolo poso voko pesio kale, ni o urikimake se vere amu.

¹⁷Voko ereko kale koa iruruputo ta vo poropita Aisea kiovevo ta tuvevo ko evake ko eri kikovema, “O navi nio ota mela namukou kiadama animeko vere poso,” kikovema.

Ko quli vo maba ta o vaekou ni o luluevou vo Jisu
(Luke 9:57-62)

¹⁸Nio so keru vo Jisu o mea keru matu kubo vaki ke padoivani vokasi, vota o bazuemake voko disaipeli madu tu seta ke pakeovou toupa ko ka pake.

¹⁹Ni kala vo Mosese ko Bazu ko nianiiekato ko maba ta o kuevake tutumazi avole Jisu kasi, ni eri kiolake, “Tanala, anata a luluennou no lai ma lai nono ziovoa koi,” kiolake.

²⁰Melai Jisu ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake vokasi, “Ko miduku kale ama biana poso ta ikoana koko mamazo ko zae poso, ni ko okale ama

bianabiana poso ta ikoana koko ere, melai ana maba a eveni lala ta puliama zae salala tu a mamazoa koi,” kiolake.

²¹Ni kala vo Jisu o lulueveni ta mata eri kiolake, “Lekasa, zariela kuleto tu aba mutavo añavo mama saita,” kiolake.

²²Melai Jisu ta eri kiolake vokasi, “Nota luluela aña. Vaema se pui kekai baroani ko auvana kale ama saevo tu ke mutamo seko vouma maba poso,” kiolake.

Jisu ko buleko ko varo
(Maka 4:35-41; Luke 8:22-25)

²³Ni vo Jisu ta o zazuke vaka topi, ni voko disaipeli madu ta ke luluevake vo.

²⁴Ota podoloa koi matuma varo ta komai baroake se koa toupa kale, ni boguzu ta kokai zazuke koa vaka ni sipole keta duluike. Melai Jisu ta obeta maronake koa vaka topi.

²⁵Nio voko disaipeli madu ta ke olake Jisu kasi ni ke toirativake vo, ni eri kikelake, “Lekasa, pakienela ene: ako eneta sipole neda vouva sole,” kikelake.

²⁶Ni vo Jisu ta eri ma kiolake se, “Noi sole inio meta meda ñava? Meko oqu ta matu silo!” kiolake. Ni vota o lojoake ni o kaqarikake ko ururu ni boguzu ni kota kota jamaoke; ni manilo kota evake.

²⁷Ni sea disaipeli madu ta keta matu vuzeike, ni eri kikelake, “Nonia matu aqasiele ala maba inio vo nei? —ururu ni boguzu melai ko zorivani!”

Jisu ko reriko ko ziolo omuqa maba topi azo
(Maka 5:1-20; Luke 8:26-39)

²⁸Ni vo Jisu ta o varerikake toupa ka pake Qadara peuru ko sipole, ni sai nio vota o kati toraekiniake omuqa maba qo saqorani nioqa kekai mutazatako kea kale azo. Ni nioqata ziolo kokai onobatani nioqa. Ni nioqata kadea nioqa pui uriavo qo imani nioqa maba poso, so sole maba poso ta pui ke lulueka koa keve.

²⁹Nio koa ziolo poso ta kota karakararautake ni eri kikolake, “Banara vo Meqora na! Noni no inelou kinola inio? Nota no queva tu koqotaenelole ene puliako koqotato ko naniu barolo, kio?” kikelake.

³⁰Ni pui matu vana sekasi azo ta kama pado bolo rovana ta kobeta niuqelake.

³¹Nio koa ziolo poso ta matu pasevo ko evake vo Jisu ni eri kikelake, “Nota no rerinelou ene kinovou, ta soroenela tu eneta ne elo koa bolo rovana kale,” kikolake.

³²Nio vo Jisu ta eri kiolake koa ziolo poso kasi, “Meta olamo!” Ni koa ziolo poso ta kota saqorake nioqa kasi azo ni kota amaqeake koa bolo poso kale. Nio koa bolo rovana ta kota matu rerikiniake tabale ni kota jourake Qalili toupa kale, ni koa kiadama ti kota kujoike.

³³Nio so keru koa bolo rovana ke kati vailani ke kea keru ko quli koko ereivako, seta ke rereake koa peuru kale ni kemai bazubazuekake kiadama quli koko ereivako sai nioqa omuqa maba ziolo kokai onobateni nioqa kale avo.

³⁴So sole kiadama maba madu koa peuru kale amu ta ke olake toraevoile vo Jisu ni so keru seke vea keru vo seta keva titiake tu vota o vaeko seko zae.

Matiu 9

Jisu ko urikivo lepu ala maba (Maka 2:1-12; Luke 5:17-26)

¹Nio vo Jisu ta o zazuke vaka topi ni o pakekake koa toupa ni o vaitake Keponeami o naviko peuru kale.

²Sai nio kake maba madu ta ke vati olake kala maba vokasi, pui o roveani vezokato, ke borivani bourobouro kale. Nio so keru vo Jisu ota ma kea keru seko oqu vota eri kiolake voa vere ala maba kasi, “Zolei, meqora! Noko sarueko poso ta kota na akoiva,” kiolake.

³Nio kake vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba madu ta keta kuimaekiniake ke navio kude ni eri kikelake, “Nea maba ta o añararaiva inio vota Banara jari ala!” kikelake.

⁴Melai vo Jisu ta ota mai mamurake seko kerukeru ni vota eri ma kiolake se, “Noi sole inio ruqe ama kerukeru me erekā meko bulo kale?

⁵Maba pui tapata tu eri kio, ‘Noko sarueko poso ta kota na akoiva,’ ako meta pui me qea voko sarueko ta kota va akoiva kio ma pui, melai matu tapata ikio tu eri kio, ‘Loje tu tali,’ ako mea kiada mela ta me qelou ta vota ota lojoa kio ma pui sole.

⁶Sole añata kasa a mela elou me, aña maba a eveni lala ta pizato salala komia peuru ma peuru kale tu a akoekou maba ko sarueko poso,” kiolake. Nio vo Jisu ta eri kiolake voa maba kasi, vo pui o roveani vezokato, “Nota loje ni lokieka noko kobo ni ola no bade kasi!” kiolake.

⁷So sole voa maba ta ota lojoake ni ota vaitake o naviko pade kasi.

⁸Nio so keru sea maba poso ke kea keru ko quli ko ereivako quli, seta keta nake ni ke ilusivake vo Banara voko kativo kale ko urikato ni akoekato ko pizato ke navi jari ala va kikelani.

Jisu ko nokaево vo Matiu

(Maka 2:13-17; Luke 5:27-32)

⁹Nio vo Jisu ta o vaekake koa zae ni voko talio kale vota o veake kala maba takisi o koani o ni ta Matiu obeta papuake voko iruruputo ko pade kale sai maba kovai olakoi seko takisi tabarikole. Sai nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Luluela aña.” Nio Matiu ta o lojoake ni koa ziole o luluevake vo.

¹⁰Nio vo Jisu ta ota olake Matiu ko pade kasi ni vota o mati vuatake matu kubo takisi ke koani, ni matu kubo madu, se Jiu ama lotu tanatanamu ruqe amu ma kikelani, ni o naviko disaipeli madu,

¹¹Nio kake se Parese madu ta ke keake ko quli, ni ke kuimaemake voko disaipeli madu, ni eri kikelake, “Noi sole inio mevo tanala ta o mati vuatania maba poso se takisi ke koani ni se ruqe amu?” kikelake.

¹²Nio vo Jisu ta ota ma viqake se kikelani, ni vota eri kiolake, “Se uria saevomu ta pui keva zaria vo dokita, melai seke verepani nio keva zariani vo.

¹³So sole meta olamo ni pa kai nianimo Banara kiovevo ko Tabu ama Riki kale, ko eri kikelako, ‘Anata pui aqa zaria biana kale ama siqasiqa melai anata aqa zaria ko tauvezato sama roquano,’ kikovema. Ako anata pui a queva nokaemole se sidopu amu, melai anata a queva tu nokaemole se ruqe ama maba poso,” kiolake.

Vairu ama bazu ni tana kama bazu ta pui ko valuvaluilou
(Maka 2:18-22; Luke 5:33-39)

¹⁴Ni vo Jone ko disaipeli madu ta ke kuevake Jisu kasi ni ke kuimaevake vo, ni eri kikelake, “Noi sole inio eñe ni se Parese madu ta kubo taku ne dabutabua eneko pui vuato kale, melai noko disaipeli madu ta keta vuata?” kikelake.

¹⁵Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake sekasi, “Vo o rorotani ko baerebaere poso ni o navi vo o rorotani ta omadeukoi kebeta elou ta seta pui duki kepa elou. Melai ko barolou keru koa taku, so keru ana voa vairua rorotoa lala jaria lala ko vou ko taku keru inio seta pui ke vuatou.

¹⁶“Pui ko mabua tu animeta me qati turutou vairu ama suma tana kama suma kale ko lula ko rotiziako, ako koa vairu ama suma ta ko matu rotiekou sole koa tana kama suma me busaekou keru.

¹⁷Ni puliala maba inio o teamuka vairu ama vaini ko ju tana kama teamuteamu kale, ako vairu ama vaini ko ju ta ko pisaekou tana kama teamuteamu ni koa vaini ko ju ta kota raibiziovou ni koa teamuteamu ta kota niaqariovou. So sole meta raibikomo vairu ama vaini ko ju vairu ama teamuteamu kale tu koa omuqa quli ta pui ko niumailou. So jari nio koa vairu ama bazu ana a melai bazuekako ta pui me qati valuvaluekou tana kama bazu.”

Tanala ko meqora ni rekoreko koko tibaekema Jisu ko sabosabo ko paka
(Maka 5:21-43; Luke 8:40-56)

¹⁸Nio vo Jisu obeta bazubazuta keru inio kala Jiu amu vo tanala ta o kuevake Jisu kasi, ni o iqeiqueake voko tanama kale, ni eri kiolake vokasi, “Añako meqora ta kota la voula, sole kua tu pa kai ivika noko nase tu kota kola saevo.”

¹⁹So sole vo Jisu ni voko disaipeli madu ta ke zolaike ni ke luluevake voa tanala.

²⁰Ni so keru se kebeta talia keru inio kama rekoreko malea vere ko koako toni omuqa sabere ta ko kuevake Jisu ko tova ni kota va tibaekake voko sabosabo ko paka.

²¹Ni koa rekoreko ta tuvevo ko ikake, ni eri kikolake, “Añata ada va tibaekou pala vo Jisu ko sabosabo ko paka ti ada urikou,” kikolake.

²²Nio vo Jisu ta oka lilitake koa rekoreko ni o keake ko, nio eri kiolake kokasi, “Zolei, meqora. Noko vai oqu vo Banara ta ko urikiña no,” kiolake. Ni maba koa taku kale inio kota kota urikake.

²³Nio so keru vo Jisu o baroa keru voa tanala vo kota va vovani voko meqora ko pade kasi vota o meake seke ziaroreani ni ke kevuezani tu ke puratiko seko duki.

²⁴Nio vota eri ma kiolake se, “Mea kiada mela ta saqoromo! Koa meqora ta pui ko vouva, melai kota kota maroña inio!” kiolake. Nio seta kevai niureake vo Jisu.

²⁵Ni so keru sea maba poso ke saqorima keru kupele inio vo Jisu ta o amaqeake koa meqora ko lose kale ni ota ka noqoekake koko nase ni kota kota zolaike.

²⁶Ni vo Jisu ko aqasiele ama iruruputo ko bazu ta kokai aerake koa kiadama zae poso Qalili rana.

Jisu ko urikiko omuqa leqa kanioqa

²⁷Ni vo Jisu ta o vaekake koa zae, ni ota taliake, ni omuqa maba leqa kanioqa ta qo taniekake luluevo vo, ni nioqata qota upaupatake ni eri kiqolake, “Devita ko vikuvikula kalea lana, nota roqueqela eqe!” kiqolake.

²⁸Ni vo Jisu ta ota amaqeake pade kale, ni sai nio nioqata qovai olake vo, so sole Jisu ta eri kiolake nioqa kasi, “Noi nio? Qepe tuvevo pueka ta anata a urikiqelou qe, kio?” kiolake. Ni nioqata qo vati tiorikake vo ni eri kiqolake, “Zio, Lekasa! Eqeta qe tuvevo pueka,” kiqolake.

²⁹Nio vo Jisu ta ota ka tibaekake nioqako vilu ni eri kiolake, “Sole ko ereilo tani qeko tuvevo puto kikolani jari,” kiolake.

³⁰Nio nioqako vilu ta kota urikake ni qota keazakeazatake. Melai Jisu ta o bazuevake nioqa tu nioqata pui qokai bazutou edolomu kasi ko quli koko ereivako nioqa kasi.

³¹Melai nioqata qo vaitake ni qovai bazubazutake vo Jisu koa zae poso kale.

Jisu ko pesiekivo poka kala maba

³²Ni nioqa omuqa maba ko tova inio kake maba madu ta ke vati olake kala maba pui o pesiani Jisu kasi, ako vota ziolo kovai onobatani sole.

³³Melai vo Jisu ta ota va rerikake koa ziolo ni voa maba ta ota pesipesitake, ni sea kiadamu ta keta vuzeike, ni eri kikelake, “Animeta puliaka taku inio meba keve eri ama quli komia kiadama Izireli zaekale!” kikelake.

³⁴Melai se Parese madu ta eri kikelake, “Se ziolo poso vo lekasa inio o kativa vo koa pizato nio vota o rerika koa ziolo poso,” kikelake.

Jisu ko roquemo se maba poso

³⁵Ni vo Jisu ta okai taliake kiadama matumatumā peuru poso ni silosilo ama zavaña poso. Ni vota o nianieekatake seko ilusato ko pade poso kale, ni okai bazubazutake ko Uri ama Bazu vo Banara ko lekasa puo ko. Ni vota o urikimake maba poso seko azaazama vere poso kale azo.

³⁶Ni so keru o mea keru matu kubo maba madu inio vota o matu roquemake se, ako seta duki ni puliama tauvezato samu sole, omadeuvo ko sipi puliama koko vijaro ko maba sama jari.

³⁷Ni vota eri kiolake o naviko disaipeli madu kasi, “Matu kubo madu ta ke inainaova tu ke tuvevo puelo aña, melai pui kubo madu se kepa tauvemo amu. Omadeuvo jari nio koa epa ta kubo, melai pui kubo madu seke kajorani.

³⁸So sole vararaitomo vo epa ko Lekasa kasi, tu vota o soroemo voko iruruputo ko maba poso tu ke kajoriko voko epa,” kiolake.

Matiu 10

Se toni omuqa apositolo madu (Maka 3:13-19; Luke 6:12-16)

¹Ni vo Jisu ta o nokaemake ni o padoemake omadeukoi o naviko toni omuqa disaipeli madu, ni vota o katimake se ko pizato tu seta ke rerikou ko ziolo poso ni urikimou se maba poso kiadama azaazama vere poso kale azo.

²Komi kio sea toni omuqa disaipeli madu ko ni poso, se vo Jisu apositolo madu ma kioveni. Saimone ka pado voko ni ta Pita, ni vovo visi Aduru, Jemisi, ni vovo visi Jone, nioqa tamania Zebeti ko meqora kidi,

³Pilipi, ni Batolomiu, Tomasi, ni Matiu vo takisi ko maba, ni Jemisi vo Alepiasi vo meqora, ni Tadiasi,

⁴ni Saimone, vo oka zariovini rupasimo Izireli qoqono Romu ko vailo kale azo, tu ke navi ke lojolou, ni Jiudasi Isikarioti, vo Jisu o saiqrivo ala.

Jisu ko soroemo sea toni omuqa apositolo madu iruruputole (Maka 6:7-13; Luke 9:1-6)

⁵Ni vo Jisu ta o soroemake sea toni omuqa apositolo madu komia bazu sate ni vota eri kiolake, “Meta pui me ziovou se pui Jiu amu kasi ni pui me ziovou Sameria mu ko peuru poso kale.

⁶Melai meta me ziovou Izireli mu kasi, ako seta mumamuma kama sipi poso sole.

⁷Ni meta me bazubazutou ni eri kimevou, ‘Vo Bañara ko lekasa puo ta sipole kota barolou!’

⁸So sole meta me urikimou seke verepani ni me jaevimou se voumu, ni me urikimou se pokupoku amu ni meta mema rerikou ko ziolo poso. Ni meta me neamukani mela koa tauvezato utuakoi, so sole meta mata katimomo se koa tauvezato utuakoi.

⁹Ni meta pui me borikou kama takula meko kukulu kale.

¹⁰Ni pui me borikou ko vesa ni pui me borikou omuqa sabosabo ni meta pui me borikou ko buti ni daña meko talio kale. Ako vo iruruputo ko maba inio ke kativou sole vo oka zariovo ama quli.

¹¹“Ni so keru meme barolou keru matuma peuru kale ma silo ama peuru kale, meta me amaqeovou sai ni me vailivou kala vo o mela zariovo ala baroekimelo me, ni meta me elou sai vokasi, ti kobeta barolou so keru meme vaekou ni me vatutou koa zaekale azo.

¹²Ni so keru meme amaqeovou keru koa pade kale, meta eri kimevou, ‘Vo Bañara ko bule ta ko elou me tana,’ kimevou.

¹³Ni koa pade kale ama maba poso seke bulemuani ke elou ta meko bule sama pesio ta komai loilou, melai pui soamu ke elou ta kota ko melai vaitou me navi.

¹⁴Ni kake maba poso ni peuru poso ta pui ke melai zariovou ni pui ke didiemelou, ti meta me vaekou koa zae, ni me bapazikou meko kitii kale ama pari, tu ko mamola pueko seta pui Bañara ko madu inio.

¹⁵Anata a bazuemela me, koa matuma naniu titizato ko kale ta vo Banara ta o matu koqotaekou koa peuru kokai paloasou Sodomo ni Qomora peuru kale amu ke kovo ama koqotato.

Ko kilo ama koqotato
(Maka 13:9-13; Luke 21:12-17)

¹⁶“Meta didielomo! Anata a joroemela me omadeuvo sipi jaria mela piru ama ni kade ama biañabiana ko tania. So sole meta balauvomo ni ibuibumu emo meko saevo kale sekasi.

¹⁷So inio meta me balauvou, ako kake maba poso ta ke melati ziovou sole me titizikinio kale, ni ke pazomelou seko ilusato ko pade kale.

¹⁸Anako luluelo ko kio kale sole meta ke melati ziovou titizimelole qavuna madu kasi ni aikovakova poso kasi, tu meqai bazutou vo Banara ko Uri ama Bazu sekasi ni se pui Jiu ama maba poso kasi.

¹⁹Ni so keru seke melati ziovou keru me titizikinio kale, meta pui tinolinoli meqai elou ko noi nio me kimevo avo kio seke melai kuirikani me ko ruqe kasi. Melai so keru ko barolou keru meko pesio ko taku inio kota ko puariziovoumekasi ko quli me meqai pesiovo ama.

²⁰Ako ko quli ko meme qaseko ama ta pui me naviko pesio kio sole, melai kota mevo Mama ko Auvana ko pesio meko kora kale.

²¹“So keru inio kaka poso ta ke luavimou seko visi poso aña ke tuvevo puelani tu ke titiziovou ni seko kana madu ta ke vouvaemou, ni se mama kamu melai ke luavimou seko meqora poso aña ke tuvevo puelani tu se melai ke vouvaemou, ni se meqora poso ta ke kanaemou seko niania ni mama poso aña ke tuvevo puelani tu se melai ke vrouvou,

²²kiadama maba poso ta ke melai kaikuapou, ako meta aña me luluelani mela sole. Melai vo o pizato ala, ti obeta barolo ala koa taku ko paitopaito kale, vo inio o pakiovou.

²³Ni seke melai kaikuapou keru me matu peuru kale, meta me joqoilou mata kala zavaña kale. Tuvevo avole añata a bazuemela me, puliako okotiko meko iruruputo kiadama Izireli matu peuru poso kale inio aña maba a eveni lala ta ada vaitou.

²⁴“Puliala o sikuluputani inio raura kala vovo nianiiekato ko maba kasi azo. Ni puliala nabulu inio raura kala vovo lekasa kasi azo.

²⁵So sole vo o sikuluputani ta ota zoleilou, ruqe ke ivou ma uri kebe ivou melai, omadeuvo vovo nianiekato ko maba ke ivani jari, ni vo nabulu ta ota zoleilou, ruqe ke ivou melai, omadeuvo vovo lekasa ke ivani jari. Sea maba poso se kelai kaikuapani aña inio kelai nokaeka aña Setani aña mevo odikato ko maba lala, sole me añako maba poso mela ta ke melai kuirikou matu ruqe ama ni meko kana madu.

Vo meda va ñalo ala

(Luke 12:2-7)

²⁶“Meta pui meda ma ñalou sea maba poso. Ako kiadama quli ko mutamuta kama quli ta kasa ko elou sole, ni ko quli ko pui ko puratako ta ko puratou sole.

²⁷Ko quli ko aña a melai bazuekako me moiza kalo kale ta me dova kasekou padopadoilo kale. Ni meme viqako quli vazavazao kale ta meqai velavelaovou ubutiania.

²⁸Meta pui meda ma ñalou seke vouvaeko amu meko tupu, ako seta pui kepa roveovou vouvaeko sole meko auvana. Melai meta meda va ñalou vo Bañara vo o bokaovani vouvaeko koa omuqa quli, tupu ni auvana heli kale.

²⁹Omuqa pitikole ko tatabara ta matu zara. Melai mevo aukale ala Mama pui o zariekou, ta puliala kala pado pitikole inio opa vouvou.

³⁰Ni meko tou meko lezu topi ama ta lula o ataeke muli vo Bañara.

³¹So sole meta pui me ñalou, ako meta matu qulepoa mela sole kubo pitikole azo vo Bañara ko vilu kasa sole!”

Vai bazubazuemo maba poso ma vai zolio vo Karisito

(Luke 12:8-9)

³²Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Anata a bazuemela me, vo o bazubazuemo ala se maba madu ko vota añavo inio, aña melai a bazuevou añavo aukale ala Mama ta vota añavo inio.

³³Melai vo olai zoliovo ala ni olai keduvo ala aña maba poso ko ubutiania ta aña melai avai keduuvou vo añavo aukale ala Mama ko tanama kale.

Bule ni pazokinio

(Luke 12:51-53; 14:26-27)

³⁴“Meta pui me qerukeruekou ta añata a queva katikole ko bule komia peuru ma peuru. Pui! Añata pui a qati kueva ko bule, melai añata a qati kueva ko pazokinio.

³⁵Añata a queva tu saidi poso ta ke zolizoliekiniou, lasive meqora poso ta ke kanaekimou seko mama poso, ni reko meqora poso ta ke kanaekimou seko niania poso, ni se niania ravaza poso ta ke kanaekimou seko reko meqora ravaza poso, ni se reko meqora ravaza poso ta ke kanaekimou seko niania ravaza poso, ako kake sea saidi kale ta tuvevo ke ilou ana, melai kake sea saidi kale ta pui tuvevo ke ilo amu ana sole.

³⁶Vo maba ko matuma kana ko eloa koi ta o ñaviko saidi kale.

³⁷“Ni kala ta o matu roquekou voko mama ni niania ni kobe kai paloasou añako roquelo, ta pui o male tu añavo disaipeli elo. Ni kala ta o matu roquemou voko meqora poso ni kobe kai paloasou añako roquelo, ta pui o male tu añavo disaipeli elo.

³⁸Ni vo pui oka zariovo ala tolailo añako luluelo kale omadeuvo vo maba vo o borikani o ñaviko korosi vo okai vouvo ama, vota pui o maleizika añavo disaipeli elo.

³⁹Vo o madoekani tu pakieko o ñaviko saevo ta vota o niumaeka inio voko saevo tovama saevo kale ama. Melai vo o ñamuko ala voko tupu kale ama saevo añako luluelo kale ta o kovou noqola kama saevo.

Lotu maba ko reketekete
(Maka 9:41)

⁴⁰“Vo o baroekimelo ala me ta o baroekila inio ana jari. Ni vo o baroekilo ala ana, ta o baroekiva inio vo o soroeleni ana.

⁴¹Ni vo o baroekivo ala vo Bañara vo bazubazuto ko maba, voa bazubazuto ko maba ko vai nabulupute vo Bañara ko kio kale avo, ta o zomanou kovo voa Bañara vo nabulu ko reketekete. Ni vo o baroekivo ala kala sidopu ala maba, voa maba ko sidopu elo ko kio kale avo, ta o zomanou kovo voa sidopu ala maba ko reketekete.

⁴²Meta uria kai nianiimo komi quli, vo o kativo ala kama kapa saroro ju pala kala zara kala, ako vota añavo lulupato ko maba sole, ta vo Bañara inio reketekete sana o ivou voa maba,” kiolake vo Jisu.

Matiu 11

Jone Bapitaiso ko talitalio ko maba poso (Luke 7:18-35)

¹Ni vo Jisu ta o paikake kai pesipesito koa voko naniiekato o naviko toni omuqa disaipeli madu kasi, ni vota o vaekake koa zae, ni ota olake naniiekatole ni bazubazutole Qalili zavaña poso kale.

²Ni vo Jone Bapitaiso ta piritu pade kale obeta eva keru nio vota o viqake Karisito ko aqasiele ama iruruputo ni vota o soroekake omuqa voko disaipeli kidi vokasi,

³ni nioqata eri kiolake, “Jisu, nota bazueñela eñe, no inio voa maba na Jone o kaseveni vo eri va kioveni, mainio kala opa kilou va kioveni, kio? Ma eñeta mata ñe darevou kala edolola?” kiolake.

⁴Ni vo Jisu ta o kati tiorikake nioqa ni eri kiolake, “Qeta vaitoko ni bazuevoko vo Jone ko quli qeqe viqako ni qe keako quli,

⁵se leqa kamu ta keta keazata, ni se raiquo amu ta keta talia, ni se pokupoku amu ta keta urika, ni se qiqili amu ta keta viqaviqazata, ni se voumu ta mata ke tova saeva, ni ko Uri ama Bazu ta ko kaseiva se olaquamu kasi. Ako aña inio a erekani lala ko quli.

⁶Ni qeta qe bazuevou vo Jone, voa maba vo pui niuniala olai evani aña ta maurumauru ala!” kiolake.

⁷Ni vo Jone o soroekeni nioqa qo vaeva keru vo Jisu inio Jisu ta ovai bazubazutake vo Jone koa matuma vaki kasi, ni eri kiolake, “So keru meme qeve keru lealea kama zaekale viqole Jone ko bazubazu ta noni ala maba inio me meba velou va kimeveni? Kala lekuleku ala maba, seulele ko leko jari ala ko ururu ko viliviliekako? Pui!

⁸Sole noni ala maba inio me meva keveni velole? Kala maba batiro ala uri ama sabosabo sala? Pui! Se soama sabosabo samu ta pui lealea kama zaekale ke evani nio melai seta raura kama maba poso ko pade kale inio ke evakoi!

⁹Bazuelomo, noni ala maba inio me meba velou va kimeveni? Kala poropita, kio? Tuvevo, vota kala poropita inio, melai vo Jone vo me mebe veveni inio matu qulepo ala kiadama poropita madu azo.

¹⁰Ako Jone inio ko kaseveni ko Tabu ama Riki ko eri kikovema, ‘Banara ta eri kiolake, Anata a joroevou aŋavo talitalio ko maba noko kuleto tu ona inainaekou noko keve.’ ”

¹¹Ni Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Anata a bazuemela me, vo Jone ta raura kala kiadama maba poso ke alilani peuru ma peuru kale, melai vo matu zara kala maba Banara ko lekasa puo kale ala ta ovai paloasa vo,” kiolake.

¹²“Ko tanitanila kale Jone o bazubazute keru ti kobeta baroa vairutu ta koa nianiekato vo Banara ko lekasa puo ko ta ke kanaekake ni keka zariake niumaeko.

¹³Se poropita madu ko riki poso ni vo Moseso ko Bazu melai ko kaseke vo Banara ko lekasa puo, ti kobeta baroi vo Jone ko taku kale.

¹⁴Ni meta me duvevo puekou se kikovevo, ta nea Jone inio ke kaseveni seko eri kio kale, ‘Vo Ilaija ta mata ota vaitou,’ va kikeveni.

¹⁵Meta paqumukomo ko quli meme viqako quli!

¹⁶“Se vairutu ama maba poso ta se sasa rusu ke papuani tatabarao ko zaekale jari amu inio, seke nokaemani edoloma poukale amu, ni eri kikelani,

¹⁷‘Eneta lula ne mela kelaake me ko vivo melai meta pui meba pekaovi! Ni eneta neqai keraovi ko mutazato ko kera melai meta pui meba ziavi!’ kikelani. Soa kaseqelo inio ke evani se maba poso aŋa ni Jone sole.

¹⁸Ako vo Jone ta o kuevi ni vota o tabutabuake voko pui kuo kale kama sailao ni vaini ko ju, nio seta eri kikelake, ‘Ziolo kovai onobata!’ va kikelake.

¹⁹Ni ana maba a eveni lala ta a quevi ni anata a quani lala kiada keru ama sailao ni a nozuekani lala ko vaini ko ju kiadama maba poso jari, nio seta eri la kikela, ‘Vemo nea maba! Vota kala olavo ala ni vaini ko ju ko nozuto ko maba, vota se takisi ke koani ni se ruqe amu vo baerebaere!’ la kikela. Melai vo Banara ko nianii o sama nakanakati ta sea kiadamu se ko ke neamukani ke puratikako epa kale inio me qelou koko tuveano,” kiolake vo Jisu.

Ko matu peuru poso pui tuvevo kopa ivema vo Jisu
(Luke 10:13-15)

²⁰Ni koa matu peuru kale ama maba poso sai Jisu o erekekoi voko matu kubo aqasiele ama iruruputo ta pui ke liliziake seko ruqe kale azo, so sole Jisu ta o riqaemake se koa matu peuru kale amu ni eri ma kiolake,

²¹“Matuma tapata kio ko melai barolou mea Korazini peuru kale amu mela! Ni mata me Betiseida mu mela ko melai barolou! Ako koa aqasiele ama iruruputo koko ereimamekasi ta ko erei pui Jiu amu kasi Taea ni Saidoni peuru kale tea, koa omuqa peuru kale ama maba poso ta lulavo inio keta papu ni ke kiako ko baeke sabosabo ni kekai raibizio ko pari ke tupu topi, tu kasa ke iko seko sarueko kale azo ama lilizio.

²²Tuvevo avole anata a bazuemela me, titizato ko naniu kale vo Banara ta o koqotaemelou me matuvole kokai paloasou ko Taea ni Saidoni peuru kale ke evani pui Jiu amu ke kovo ama koqotato, se pui ke keani koa aqasiele ama iruruputo ko meme qeako jari ama.

²³Ni me Keponeami peuru kale amu mela ta raura kamela ta be kimela kio, melai meta me risailou heli kale! Ako koa aqasiele ama iruruputo koko ereivake mekasi ta ko erei Sodomo amu kasi tea, koa peuru ta kobeta elo inio vairutu.

²⁴Anata a bazuemela me, koa matuma naniu titizato ko kale ta vo Banara ta o matu koqotaemelou me, kokai paloasou Sodomo peuru kale amu ke kovo ama koqotato,” kiolake vo Jisu.

Kuemo aña kasi tu komo ko mamazo
(Luke 10:21-22)

²⁵Nio koa taku keru inio Jisu ta eri kiolake, “Mama, au ni miduku ko Lekasa na! Anata a qaseka añako uriavo nokasi, ako nota lula kasa noma ika se lezumato pide amu kasi ko quli no noda ma mutakako se nianiiomu ni seke lezumatani.

²⁶Tuvevo Mama, ko ikio noko zario tu kota so ko kalo ni nota noqai zoleiva sole.

²⁷“Añavo Mama ta lula o katile aña kiadama nianii ni pizato. Puliala ta olai niania aña vovo Meqora lala inio kio, melai añavo Mama o kiada inio olai niania aña, ni puliala ta ovai niania añavo Mama melai aña vovo Meqora lala inio avai niania vo ni sea poso aña vovo Meqora lala a bitoemani tu kasa a ivo vo.

²⁸Kuemo mea kiada mela aña kasi, meme jairokani mela meko boriko meko duki ama bouro poso, tu anata a qatimelo ko mamazo.

²⁹Meta lekasa puelomo aña, tu anata a nianiekimelo me, ako anata a zarazaraivani lala ni inobea lala auvana kale sole, ni meta me qovou ko mamazo.

³⁰Ako añako nianiekato ta pui tapata kama, ni aña a qatimelo ama bouro ta aukozo ama sole,” kiolake vo Jisu.

Matiu 12

Jisu inio Sabati naniu ko Raki (Maka 2:23-28; Luke 6:1-5)

¹Ni puliako tu keu Jisu ni voko disaipeli madu ta ke alokatake kama vuiti kiaro kale Sabati naniu kale. Nio voko disaipeli madu ta keta luapake, ni keta kajorake ko vuiti ko rurururu ni keta vuatake.

²Nio se Parese madu ta meake se disaipeli madu ke kajorika ko vuiti Sabati naniu kale, ni seta eri kikelake Jisu kasi, “Keatini, meta me bazoka inio vo Mosese ko Bazu, ako noko disaipeli madu ta keta kajora sole ko vuiti Sabati naniu kale!” kikelake.

³Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri ma kiolake, “Meta pui me baqumukako ikio ko Tabu ama Riki kikolani, vo Devita o kaeve so keru vo ni voko vaki ke luape keru?

⁴Tabu ama Riki kikolani ta vota o amaqeake Bañara ko pade kale, ni o koake ko bereti Bañara kasi ko katiziovima, ni o kuake ko, ni voko vaki melai ke kuake. Koa kalo ta ko bikoirika Mosese ko Bazu ako koa bereti ta siama madu ke kiada inio koma zarizia tu ke kuo. Melai vo Bañara ta pui opa vai korakorai vo Devita, sole me melai pui me ñelai korakorailou eñe.

⁵Ni noi nio meta me ataekani mela inio vo Mosese ko Bazu, melai pui meda ka paqumuka, ko eri kikovema, kiada keru se Jelepade ko siama madu ta ke pazoka inio Sabati ko kati vailo ko bazu seko iruruputo kale Sabati ñaniu kale, melai seta pui ke saruiva, ako seta ke erekia Bañara oka zariani sole Jelepade kale.

⁶Melai añaata a bazuemela me, inevoana kala koi vo obe kai paloasani ko Jelepade.

⁷Nio vo Bañara kiolani ko Tabu ama Riki kale ta eri, ‘Añaata aqa zaria ko zarazarailo sama roquano, melai pui bianabiana ko siqasiqa’. Tuvevo avole me baqumuka komia riki kikolani tea, meta pui nio meba mai kuirikou inio sea maba poso se puliama kuiripato samu.

⁸Ako aña maba a eveni lala inio koko Raki lala sole ko Sabati,” kiolake vo Jisu.

Lepu ñase ala maba

(Maka 3:1-6; Luke 6:6-11)

⁹Ni vo Jisu ta o vaekake koa zae, ni ota olake saizama ilusato ko pade kale.

¹⁰Ni inevoana sai kala lepu ama ñase sala maba. Kake maba poso melai iniseana sai se keva zariani vai kuiriko vo Jisu ruqe ama iruruputo, so sole seta ke kuimaevake vo, ni eri kikelake, “Noi nio? Ko zariziako ikio vo Mosese ko Bazu kale tu vo maba ta o urikatou Sabati keru, kio?” kikelake.

¹¹Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se, ni eri kiolake, “Kala me azo ta omadeu sipi sala ni voa sipi ta ota jourou soqili kale Sabati ñaniu kale, ta noi nio?

Vota pui opa saqorivou voa sipi Sabati keru, kio? Pui! Vota o pakievou voa sipi!

¹²Ni maba inio qulepo ala sipi azo! So sole kala maba ta pui o kaitizia vo Mosese ko Bazu kale tu vota o tauvemou maba poso Sabati naniu kale,” kiolake vo Jisu.

¹³Nio vota eri kiolake vo lepu ama nase sala maba kasi, “Nota totozika noko nase.” Ni vota o totozikake ni voko nase ta kota va pizatake kama rana uri ama nase jari.

¹⁴Nio se Parese madu ta keta saqorake ni ke erekake kama korokorotato tu ke vouvaeko vo Jisu.

Bañara vo pitopito ala nabulu

¹⁵Ni vo Jisu ta okai nianiake seko korokorotato, so sole vota ota vatutake koa zaekale azo, ni matu kubo vaki ta ke luluevake vo. Ni vota o urikimake muli sea vere ama maba poso.

¹⁶Ni vota o katimake se ko bazu tu seta pui kevai bazutou noni ala maba inio vo Jisu.

¹⁷Vota omai bazuekake komi quli tu vo Bañara kiovevo vo poropita Aisea kasi ta tuvevo ko elo, ko eri kikovema,

¹⁸“Nei nio añavo Nabulu vo a bitoeveni, ni vo a matu roquevani ni vo ava matu zoleivani. Anata a joroekou añako Auvana vo tona, ni vo inio okai velavelaovou sidopu ko keve kiadama komia peuru ma peuru kale ama maba poso kasi.

¹⁹Vota pui opa mati zolizoliekinou ni pui opa karakaranaitou, ni pui opa tibatibaraputou matu keve tona.

²⁰Omadeuvo vota pui opa daukorikou ko lula ko loquloqtako pinapina ni mata pui opa vouvaekou ko joatou kikolako juke, so jari nio vota oluoluavole o imou se lekuleku amu seko tupu ko saevo kale ni seko oukale. Ni vota obeta ziovou ti kobeta barolou ko taku tu maba poso ta ke erekou ko sidopu voko vatolo ko lulueko kale.

²¹Ni kiadama komia peuru ma peuru kale ama maba madu ta kevai keruvou vo.”

Jisu ni Setani

(Maka 3:20-30; Luke 11:14-23; 12:10)

²²Ni kake maba poso ta ke vati olake kala pado maba Jisu kasi ziolo kovai onobatani ni vota leqa ni poka kala. Nio Jisu ta o urikivake voa maba ni vota ota keazatake ni ota pesiake.

²³Ni sea padopadoilo ta aqasiele kekai evake Jisu o erekako iruruputo. Ni seta eri kikelake, “Esa nei nio vo Devita ko vikuvikula kale ala, voa Pakio vo Bañara mai opa soroevo ala?” kikelake.

²⁴Ni so keru se Parese madu keta ma viqa keru se maba madu seko pesio, seta eri kikelake, “Vota o rerika ko ziolo ako vo Setani, se ziolo poso vo lekasa inio o kativa vo ko pizato sole,” kikelake.

²⁵Ni Jisu ta ota mai nianiiake seko kerukeru so sole vota eri ma kiolake se, “Kama pado toutou kale ama maba poso ta omuqa pitasa ke elou ni ke pazopazokiniou ke ɻnavio kude, ta seta keta ruvurou. Ni matu peuru poso ni se saidi poso ta ke pitapitasiovou poqala poso kale ni ke pazopazokiniou ke ɻnavio kude ta ke niumaekou seko elo.

²⁶Ni kama poqala vo Setani ko vaki ta ke mati pazokiniou o ɻnaviko vaki kale amu tea, seta keta pitapitasiovou inio poqala poso kale ni voko lekasa puo ta pui kopa pizatou.

²⁷Ni meta eri kimela, ‘Vo Setani inio o kativa vo ko pizato ni vota o rerika ko ziolo,’ kimela. Zio, ta lala inio o katimeni ko pizato meko disaipeli madu inio seta ke rerika ko ziolo poso? Vo Setani inio o katima koa pizato? Pui! Sole ko quli se meko disaipeli madu ke erekako quli kale inio ko tuvevo pueka ta meta meda saruiva inio.

²⁸Ako ɻnata pui vo Setani inio o katila ko pizato inio a rerika ko ziolo poso sole, melai vo Bañara vo Auvana kale inio, ni kokale nio meta me duvevo puekou ta vo Bañara ko lekasa puo ta lula ko melai baroa.

²⁹Puliala maba ta opa roveovou amaeo vo piza kala maba ko pade kale, tu ota va kuiliko voko lomaloma, melai vota o pirievou voa piza kala maba kuleto, Saita inio vota o amaeovou voko pade kale ni ota va kuilikou kiadama voko lomaloma. So jari nio aña. Añata pizato salala tu koqo a ivo vo Setani ni voko vaki.

³⁰Vo pui aña sase ala ta tuvevo avole inio o kanaekila aña. Ni vo pui o tauvelani nokaemo maba poso tu ke kilo aña kasi ta tuvevo avole inio vota o birebiresatani ni vanya o imani aña kasi azo.

³¹Meta me qea vo Bañara ko pakio sama iruruputo ni meta meqai kuirika vo Setani ko iruruputo. Soa kaseko kale inio meta me ruqe kaseva vo Tabu ala Auvana. So sole añata eri kialamekasi, vo maba ta kota va roveovou akoilo voko boutare ni ruqe ama sodusoduto pesio o erekako vo Bañara kasi. Melai vo o ruqe kasevo ala vo Tabu ala Auvana ta maba pui opa tava akoilou koa boutare.

³²Vo o ruqe kaselo ala aña maba a eveni lala ta kota va akoilou koa sarueko. Melai vo o ruqe kasevo ala vo Tabu ala Auvana ta pui kopa tava akoilou koa sarueko komia miduku kale ni mata tova aukale.

Ko ore ni koko epa
(Luke 6:43-45)

³³“Ko uri ama ore ta uri ama koko epa, melai ruqe ama ore ta ruqe ama koko epa. Ko ore ta koko epa kale inio animeta meqai nianiiovou.

³⁴Meta dole jaria ruqe a mela, me ruqe ama maba poso mela ta pui me rovea kaseko ko uri ama quli. Ako ko quli vo maba ko bulo kale ko sukatako quli kio vota o rukueka voko suto kale sole.

³⁵Ni vo uri ala maba vo uri ama bulo sala ta o erekakni o rukueka uri ama quli, melai vo ruqe ala maba vo ruqe ama bulo sala ta o erekakni o rukueka ruqe ama quli.

³⁶Añata a bazuemela me, so keru vo Bañara o titizimelou keru me, vota o melai titzikou me kiadama ruqe ama pesio me erekako kale.

³⁷Ako kiadama meko pesio ko meqai pesiako ikio ko titizimelou me, tu ko tuvevo puilou ta meta boutare pidea mela ma boutare samela kio meko pesio kale,” kiolake vo Jisu.

Seko pasevo vo Jisu tu o ereko kama aqasiele ama iruruputo

(Maka 8:12; Luke 11:29-32)

³⁸Ni kake se vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba poso ni se Parese madu ta eri kikelake, “Titisa, eneta neqai zaria tu nota no erekou kama aqasiele ama iruruputo tu eneta ne qelou,” kikelake.

³⁹Melai vota o mati tiorikake ni eri ma kiolake se, “Mea maba poso mela komia taku kalea mela ta me baseka kama aqasiele ama iruruputo, melai meta ruqe mela ni pui meqa zariani mela vai nianio vo Bañara! Omadeu pado aqasiele ama iruruputo ko kiada ikio me qelou, koa omadeuma vo poropita Jona kova ereima jari lulavo.

⁴⁰Vo Jona ta o eve zouke naniu zouke ipu matuma niuniu ko siapa kale, ni so jari inio ana maba a eveni lala ta zouke naniu zouke ipu a elou se voumu ko zaekale.

⁴¹Mata eri nio, so keru vo Bañara ko titizato ko taku keru ta ke lojolou se Ninive amu ni seta kuiripato saña ke imelou me, ako se inio ke liliziovini seko ruqe kale azo so keru seke viqe keru vo Jona ko bazubazuto sole. Melai anata a bazuemela me, inevoana kala koi matu raura kala vo Jona kasi azo, melai meta pui me lilizia!

⁴²Nio so keru vo Bañara o titizimou keru kiadama maba poso ta ko reko lekasa Sibama ta ko lojou ni kuiripato saña ko imelou komia taku kale ama koilokoilo mela, ako kota ko kue koko matu vañama peuru kale azo tu didiekole vo Solomone Lekasa ko nianiekato matuma nianio sama, melai anata a bazuemela me, inevoana kala koi vo matu raura kala vo Solomone kasi azo, melai meta pui me didieka voko nianiekato.

Ziolo ko tova vaito

(Luke 11:24-26)

⁴³“Me ruqe ama maba poso mela komia taku kalea mela ta omadeuvo kala maba jari, vo kama pado ziolo kova onobatani jari. Ni koa ziolo ko vaeva

keru voa maba, kota kota talia tabarioma zaekale ni ko vailika kama pado zae tu ko mamazo. Melai kota pui ko kati inota kama zae,

⁴⁴sole kota eri kikola, ‘Anata ada vaitou a naviko pade kasi, voa maba kasi, sai lula a evekoi,’ kikola. So sole kota kota vaita ni ko vea voa maba ta omadeuvo ota kama ni zaruzarupi ni uria tukituki ama pade jari ala inio.

⁴⁵Ni so keru koko vaita keru kota ko mati ola mata kama sikeura ziolo se kekai paloasani koko ruqe, ni seta ke ola ni ke eva voa maba tonu. Ni koa taku voa maba ko saevo ta matu ruqe kota eva kokai paloasa kuleto ama taku o evevo. So jari pado inio mea ruqe ama maba madu mela komia taku kalea mela. Meko saevo ta ruqe kokai paloasa meko lulama saevo,” kiolake.

Jisu ko niania ni o visi poso

(Maka 3:31-35; Luke 8:19-21)

⁴⁶Ni vo Jisu obe mati pesipesita keru maba poso pade kale inio voko niania ni visi poso ta kebe baroake. Ni seta ke lojoake kupekupe, ako seta keva zariake vati pesio sole vo Jisu.

⁴⁷Ni kala koa padopadoilo kale ala inio o olake ni opa bazuevake vo Jisu ni eri kiolake, “Noko niania ni no visi poso ta kebeta lojua kupele kekai zaria nati pesio no,” kiolake.

⁴⁸Melai vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake vokasi, “Lama ikio añako niania ni lave inio añako visi poso?”

⁴⁹Ni vota o suirimake o naviko disaipeli madu ni eri kiolake, “Ni nio ko se añako tuvevo ama niania ni visi poso.

⁵⁰Vo o ereko ala anavo aukale ala Mama okai zariako quli tu o ereko, vo inio anavo lasive ala visi ni reko ama visi ni añako niania,” kiolake vo Jisu.

Matiu 13

Sisu o risarisaekani maba ko podepodeti

(Maka 4:1-9; Luke 8:4-8)

¹Koa omadeuma naniu kale inio Jisu ta o vaekake koa pade ni ota olake Qalili toupa ko keta vozavoza kale. Ni vota o papuake sai ni o nianiiekatake.

²Ni matuma vaki ta ko aramuvake vo, so sole vota ota zazuke vaka topi ni ota papuake sai ni koa matuma vaki ta ke lojoake keta kale.

³Ni vo Jisu ta omai bazuekake se matu kubo quli podepodeti kale, ni eri kiolake, “Omadeu taku inio vo sisu o risarisaekani maba ta ota olake ni o risarisaekake ko vuiti ko sisu voko kiaro kale.

⁴Ni so keru vo o risarisaeka keru koa rui kiaro kale, kama ta kota piake keve tona, ni ko okate ama bianabiana ta ko kuevake ni ko kuake koa sisu.

⁵Ni kama ta ko piake lado poro kale puliama kubo miduku sakoi. Ni koa sisu ta kapiavole kota qotupa, ako pui mota kama koa miduku sole.

⁶Melai vo naniu ta o peata, ni vota o vualavualaekake koa qotuqotu ni kota kota kajaoke ako koko raki ta pui vanya ko ola sole.

⁷Ni kama rui ta ko piake rikosasana ko qotupakoi, ni ko rikosasana ta omadeu qotupo ko kati evake ni ko lupikake ni ko vrouvaekake ko.

⁸Melai kama sisu ta ko piake uri ama miduku kale, ni kota ko uria qotupake ni ko velokake ni kota uria epamatake, ni kama koko epa ko rurururu ta omadeu paizana sisu sama, ni kama ta varimuja toni ni kama ta zouke toni sama.”

⁹Ni Jisu ta o paikake koa nianiekato ni eri kiolake, “Meta paqumukomo ko quli meme viqako quli,” kiolake.

Podepodeti ko kio ni kalo

(Maka 4:10-12; Luke 8:9-10)

¹⁰Nio se disaipeli madu ta ke kuevake Jisu kasi ni ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Noi sole inio nota podepodeti kale ko kiada no nianiekima maba poso?” kikelake.

¹¹Ni Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake sekasi, “Vo Banara ta kasa o mela ika me voko lekasa puo ko mutamuta kama nianio, melai vota pui opa katime koa nianio edoloma maba poso.

¹²Ako voa maba vo lula o koani koa nianiiio ta vo Bañara ta o kativou mata kama, melai vo puliama sala ta vo Bañara ta ota va parakikou koa silo pala nianiiio kobe evako vo tonā.

¹³Sokale avo inio añata aqai nianiekata komia podepodeti poso sekasi ako seta ke toiritoirizata melai pulia quli ke kea, ni seta ke viqa melai pui ke patapataeka.

¹⁴So inio vo Bañara kiovevo vo poropita Aisea ko riki kalela tuvevo ko eva, ko eri ka kiovema, ‘Nia maba poso ta ke viqa melai pulia quli ke paqumuka, ni seta ke toiritoirizata melai pui ke kea.

¹⁵Ako seko kerukeru ta kutumana ni seko taliña ta tibutibuli ni seko vilu ta imaimadi sole. Melai seta pui so ke kava tea seko vilu ta ko keazatou ni seko taliña ta ko viqaviqazatou ni seko kerukeru ta ko paqumukou ni ke titiziovou ni ke kilou aña kasi tu añata a urikimou se,’ ka kiovema.

¹⁶Melai meta me zoleilou ako meko vilu ta ko keazata sole ni meko taliña ta ko viqaviqazata sole.

¹⁷Melai tuvevo avole añata a bazuemela me, ko quli kubo poropita madu ni se Bañara ko maba madu kekai zariovima kelo ikio meta me qea, melai seta pui kepa roveovi kelo, ni se kekai zariovima viqo ikio meta me viqa, melai seta pui kepa roveovi viqo,” kiolake.

Jisu ta o mati nianiekika sisu o risarisaekani ko podepodeti ko kalo
(Maka 4:13-20; Luke 8:11-15)

¹⁸“Meta didielomo aña, ni kai nianimo koa sisu o risarisaekani ko podepodeti.

¹⁹Koa sisu koko piako keve tonā ta ko mamola puema sea maba poso seke viqani ko bazu vo Bañara ko lekasa puo ko, melai pui ke paqumukani. Nio vo Setani ta o kueva ni ota ma ñamuka koa bazu koko piako seko bulo kale.

²⁰Ni ko sisu koko piako lado poro kale ta ko mamola puema sea maba poso se taukavole ni zoleilo kale ke koani ko bazubazu seko didiano kale.

²¹Melai ko bazu ta pui ko matu saqora seko kerukeru kale, sole pui tu ko keuva. Nio tapata ni naqunaquto komai baroa keru koa bazu kale avo seta ke vaeka seko oqu.

²²Ni koa sisu koko piako rikosasana ko qotupakoi ta ko mamola puema seke viqani koa bazubazu melai seko riteraite kai elo komia miduku kale ama saevo ni seko roqueko ko batiro ta ko pirieka ko bazu, omadeuvo rikosasana ko pirieka ko sisu jari, so sole koa bazubazu ta pui ko rovea qotupo ni pui ko epamata.

²³Melai koa sisu koko piako uri ama miduku kale ta ko mamola puema sea maba poso seke viqani koa bazu ni ke paqumukani, ako koa bazu ta ko puratika matu kubo uri ama iruruputo seko saevo kale, omadeuvo kama koa sisu ta ko puratika omadeu paizana sisu sama rurururu, ni kama ta varimuja toni sama, ni kama ta zouke toni sisu sama rurururu.”

Rabu ko podepodeti

²⁴Vo Jisu ta o mati nianiekikake kama pado podepodeti ni eri kiolake sekasi, “Vo Bañara ko lekasa puo ta omadeuvo kala maba jari, vo o papakani uri ama sisu voko kiaro kale.

²⁵Melai omadeu ipu sea kiadamu ko maroño keru, vovo kana ta o olake ni o papaka ko rabu voko vuiti kiaro ko poro kale ni ota olake.

²⁶Ni koa papapapa ta kota qotupa ni vuiti ta kota pujomata ni ko rabu melai kota puñaza koilo.

²⁷Ni voa maba ko nabulu madu ta ke olake vokasi ni eri kikelake, ‘Lekasa, uri ama rui ko ñono bapakema ñoko kiaro kale, melai lai kazo inio koa rabu ko kuevani?’ kikelake.

²⁸Ni vota eri kiolake sekasi, ‘Kala añavo kana inio o ereka ko quli,’ kiolake. Sole seta eri kikelake vokasi, ‘Sole zarienela eñe tu ñeba rabueko koa rabu,’ kikelake.

²⁹Melai voa lekasa ta o mati tiorikake ni eri kiolake, ‘Pui, ako pui uri tu meta me rabuekou koko rabu ni koa rabu sate meta me rabueko kale sole ko vuiti.

³⁰Melai vaeka tu koa vuiti ni rabu ti omadeu koilo kobeta elo ti kobeta barolou kajoro ko taku. So keru inio añata a bazuemou kajoro ko maba poso tu ke rabuekou ko rabu kuleto ni ke tuboekou ni ke siqaekou, sai kazo inio ke padoekou ko vuiti ni ke vaekou modo sapera topi,’ ” kiolake.

Masitadi ore ko rui ko podepodeti
(Maka 4:30-32; Luke 13:18-19)

³¹Ni vo Jisu ta mata o mati nianiekikake mata kama pado podepodeti ni eri kiolake sekasi, “Vo Bañara ko lekasa puo ta omadeuvo matu silo ama masitadi ore ko sisu jari, vo maba o papakako voko kiaro kale,

³²ni koko sisu ta matu mina kama komia peuru ma peuru kale ama ore ko sisu azo. Melai koko rapuko keru kota matuma papapapa kiadama papapapa azo. Ni kota matuma ore ni ko akazako bianabiana poso ta ke ereka seko ere koko kata poso topi,” kiolake vo Jisu.

Isiti ko podepodeti
(Luke 13:20-21)

³³Ni vo Jisu ta mata omai bazubazuekake ka pado podepodeti, ni eri kiolake, “Vo Bañara ko lekasa puo ta eri jari. Kama pado rekoreko ta ko koa kama isiti ni ko kati valuvalueka matuma baeke palava ti kobeta koiva inio koa pado ama volevole,” kiolake.

Jisu kai pesio podepodeti poso ko raki
(Maka 4:33-34)

³⁴Kiadama vo Jisu ko bazubazu ta okai bazutake podepodeti kale sea vaki kasi, ni puliama voko bazubazu ta podepodeti pide ama.

³⁵Vota o erekake ko quli tu vo poropita kiovevo ta tuvevo ko elou, ko eri kikovema, “Añata aqai pesiovou ko podepodeti so keru aña a besiovou keru sekasi. Ni añata ama kasekou ko quli puliala opa kai nianiima quli komia peuru ma peuru ko tanitanila keru azo,” kikovema.

Jisu ta oma zakaremu pueka rabu ko podepodeti

³⁶Vo Jisu ta o vaemake sea vaki ni ota vaitake pade kasi, nio o naviko disaipeli madu ta kevai kuevake vo ni eri kikelake, “Nelai bazubazueka koa podepodeti rabu kiaro kale ama ko kalo.”

³⁷Nio vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Voa maba vo o papakani uri ama rui ta vo inio vo maba o eveni.

³⁸Ni ko kiaro ta ko mamola pueka komia peuru ma peuru, ni ko uri ama rui ta sea maba poso vo Bañara ko lekasa puo kale amu, ni ko rabu ta ko mamola puema se maba poso seke luluekani vo Setani ko vatolo.

³⁹Ni vo kana, vo o papakani ko rabu, ta vo inio o mamola pueva vo Setani, ni koa kajoro ko taku ta ko mamola pueka komia peuru ma peuru ko paitopaito ko taku, ni se kajoro ko maba madu ta ke mamola puema se mateana madu.

⁴⁰Ni ko rabu koko tuboivako ni ko siqaivako uza kale ta so jari inio tovatovama naniu ko kalo avo.

⁴¹Ni vo maba o eveni ta o soroemou voko mateana madu tu seta omadeu saqorimo kepa elou Bañara ko lekasa puo kale azo, sea kiadamu seke zolizoliemani se maba poso tu ke sarueko ni mata sea kiadamu seke erekani ko ruqe ama quli,

⁴²ni seta ke risaemou se heli ko uza kale, sai seke zialoa koi, ni sai taka ke roinaroinaekoa koi.

⁴³Ni vo Bañara ko maba madu ta ke simanamanatou naniu jari sevo Mama ko lekasa puo kale. Meta paqumukomo ko quli meme viqako quli!” kiolake vo Jisu.

Mutamuta kama batiro ni jiku ko podepodeti

⁴⁴“Vo Bañara ko lekasa puo ta eri jari. Kala maba ta o kati inota kama mutamuta kama batiro miduku kale, ni vota mata o tova boutaeka melai vota ota matu zoleiva so sole vota ota olake tu kai tatabaraole kiadama voko lomaloma, ni o vaitake ni opa tatabaraekake koa miduku.

⁴⁵“Vo Bañara ko lekasa puo ta mata eri jari. Kala maba ta o vailika kama bulebule ama jiku,

⁴⁶ni vota o kati inota ka pado matu bulebule ama ni vota ota olake ni okai tatabaraovake kiadama voko lomaloma, sai kazo inio o tatabaraeka koa jiku. Omadeuvo so jari nio kota ko male tu namuko kiadama quli Bañara ko lekasa puo kai amaqeo kale.

Saru ko podepodeti

⁴⁷“Vo Bañara ko lekasa puo ta mata eri jari. Kake se abu ko maba madu ta ke risaeka seko saru ivere kale ni ke koa kubo azaazama niuniu poso.

⁴⁸Ni so keru koa saru ko reina keru inio seta ke rajaeka ko keta kale, ni sai nio seta ke papua ni ke pitoeka koa niuniu. Koko uri ama ta keta ka teamuka suakao kale melai koko ruqe ama ta keta ka namuka.

⁴⁹Ni so jari pado inio ko kalo avo komia peuru ma peuru ko paitopaito keru. Vo Bañara ko mateana madu ta ke kilou ni ke pitasimou se ruqe amu sidopu amu kasi azo.

⁵⁰Ni se ruqe amu ta ke risaemou heli kale, sai seke zialoa koi ni taka ke roinaroinaekoa koi.”

Vairu ama nianiekato ni tana kama nianiekato

⁵¹Ni vo Jisu ta o kuimaemake voko disaipeli madu ni eri kiolake sekasi, “Mebe paqumuka ko ikio komia nianiekato kio?” kiolake, ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Zio.”

⁵²Nio Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “So inio kiadamu vo Moses ko Bazu ko nianiekato ko maba poso se kekai nianiani ko vairu ama nianiekato vo Bañara ko lekasa puo ko, ta vo pade sala jari vo o saqorikani voko lomaloma vairu ama ni tana kama voko lomaloma o tukiekakoi kazo.”

Jisu vai kaikuapo Nazareti

(Maka 6:1-6; Luke 4:16-30)

⁵³Nio vo Jisu ta o paikake mai bazubazueko koa podepodeti poso, ni vota o vaekake koa zae,

⁵⁴ni vota ota vaitake o naviko nisa peuru kale Nazareti. Sai nio vota o nianiekata seko ilusato ko pade kale, ni seke didievani vo ta aqasiele keva evake ni eri kikelake, “Lai nio o koa komia upo kale ama nianio ni voko erekko komia aqasiele ama iruruputo?

⁵⁵Ako nei ta vo kamada vo meqora inio ni Mere ikio voko niania, ni Jemisi ni Josepa ni Simeoni ni Jiudasi ta voko visi poso,

⁵⁶ni voko saqi poso melai koi nio seko peuru melai. Noi nio nea maba ta o paqumuka ni o erekko koa kiadama quli?” kikelake.

⁵⁷So sole seta maba kevai kaikuapake se Nazareti amu. Melai Jisu ta eri kiolake sekasi, “Vo poropita ta keta va panaovou kiadama zae poso kale amu, melai seta kevai kaikuapou o naviko nisa peuru kale amu ni o naviko saidi,” kiolake.

⁵⁸So sole vota pui o erekake kubo aqasiele ama iruruputo sai Nazareti peuru kale, ako seta pui tuvevo ke ivake vo sole.

Matiu 14

Jone Bapitaiso ko vrouvaevo (Maka 6:14-29; Luke 9:7-9)

¹Koa taku kale inio vo Herodi Anitipasi Qalili ranala lekasa ta o viqake vo Jisu ko bazu.

²Nio vota o bazuemake voko matumatumava maba poso ni eri kiolake sekasi, “Nei ta vo Jone Bapitaiso inio ota tova saeva voukale azo so inio vota pizato sala ni o erekko aqasiele ama iruruputo,” kiolake.

³Vo Herodi ta soa pesio ota evake ako lula buti nio vota o soruemevo voko solodia madu ni ke noqoeve vo Jone, ni ke pirieve vo seini kale ni ke vaeve vo piritu pade kale. Vota o erekake ko quli ko Herodiasi ko zario kale avo, vo o raeckema, melai kota vovo kaka Pilipi ko reko ikio.

⁴Eri sole inio o ereke ko quli: Vo Jone Bapitaiso ta pui o lalamatake bazuevo vo Herodi ni eri kiolake, “Kota pui korokoroti ikio nota noda va raeka novo kaka ko reko,” kiolake.

⁵Ni kokale avo inio vo Herodi ta oka zariake tu vouvaevo, melai vota ota ma nake se Jiu amu, ako seta ke tuvevo puevake sole, ta vo Jone ta kala vo Banara vo poropita.

⁶Nio vo Herodi ko alilo naniu keru, ko Herodiasi ko meqora ta ko pekaoke Herodi ni sea vaki ko ubutiania, ni vo Herodi ta ota matu zoleike.

⁷Ni vota leveleveo o erekake kokasi ni eri kiolake, “Anata maulu a bika, tu anata a qatinou no kiadama quli nono baseko ama,” kiolake.

⁸Ni kota ko luluekake koko niania ko vatolo, so sole koa taku kale inio kota ko pasekake vo Jone Bapitaiso ko lezu tu vota o katiko ko peleta kale. Ako so inio kota kokai nianiovou voko vou kikelake.

⁹Ni so keru vo lekasa o viqa keru koko zario, vota matu duki ota evake melai vota lula piza kama leveleveo o ereke kokasi sea maba poso o taipazimeni ko tanama kale, so sole vota o soruemake voko solodia madu tu seta ke erekko koko zario.

¹⁰Nio vota o soroemake se tu kepa lezuevo vo Jone piritu pade kale.

¹¹Ni seta ke kati olake koa lezu peleta kale ni ke katikake koa sinaqu rusu ni kota ko kati olake koko niania kasi.

¹²Nio vo Jone ko disaipeli madu ta ke koake voko tupu ni ke mutakake, sai kazo inio seta ke olake ni kepa bazuevake vo Jisu.

Jisu ko niaemo sike vuro maba
(Maka 6:30-44; Luke 9:10-17; Jone 6:1-15)

¹³So keru vo Jisu o viqa keru vo Jone ko vou ko bazu vota o vaekake koa zae vaka kale ni ota olake ojolou kama zaekale o kiada pado.

¹⁴So keru se maba poso ke viqa keru voko bazu, seta ke vaekake seko peuru poso ni ke luluevake vo ketaino kale. Sole vo Jisu ta o saqorake vaka topi azo, ni vota o meake sea matuma vaki, ni vota o matu roquemake se, ni vota o urikimake se vere amu.

¹⁵Nio koko raisiraisi voko disaipeli madu ta kevai kuevake vo Jisu ni eri kikelake vokasi, “Erisana ta matu raisiraisi ni koi ta ojolou kama zaekale, tu

nota soroema nia maba poso ke peuru poso kale tu ke navi kepa tatabarao ko sailao,” kikelake.

¹⁶Melai vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake sekasi, “Seta pui kepa vaitou, melai me inio me niaemou sea maba poso,” kiolake vo Jisu.

¹⁷Ni se disaipeli madu ta ke vati tiorikake ni eri kikelake vokasi, “Eneta sike silo ama bereti ni omuqa niuniu ko kiada ikio komi,” kikelake.

¹⁸Ni vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Kati kuemo koa sike bereti ni koa omuqa niuniu aña kasi,” kiolake.

¹⁹Ni vota o bazuemake sea maba poso tu seta ke papu muli seulele topi, ni vota o koake koa sike bereti ni omuqa niuniu ni vota o tadatake aukale ni o kati vararaitake ni uriavo o kasekake Bañara kasi. Nio vota o palamukake koa bereti poso ni o katimake se disaipeli madu, ni se disaipeli madu ta ke katimake se maba poso.

²⁰Ni sea kiadamu ta ke vuatake ni keta atapake muli. Ni koko tova se disaipeli madu ta kekai sukatikake toni omuqa suakao koko palakiako sailao.

²¹Ni sea kiadamu lasive poso ta sike vuro madu, melai pui kepa ataeme se rekoreko ni meqora poso se sate ke vuateni.

Jisu ko talio Qalili toupa ko ju topi
(Maka 6:45-52; Jone 6:16-21)

²²Jisu ta o paikake niaemo sea vaki sai kazo inio vota o bazuemake voko disaipeli madu tu ke zazu vaka topi tu kebeta pakeo Qalili toupa koa pake, so maqa inio vota o vaitoemou sea maba poso.

²³Nio sea maba poso ta keta vaitake muli, koko tova inio vota ota kailake o kiada pado sopu kale vararaitole ti raisiraisi kope vai baroake sai.

²⁴Ni vaka ta lula ota siluata koa toupa kale joupajoupaekole boguzu kale ako kapea ururu sole.

²⁵Ni vaqaza obe peata keru inio Jisu ta ota taliake toupa ko ju topi, ni ota olake o disaipeli madu kasi.

²⁶Ni so keru seke vea keru seta keta matu nake ni nalole nio seta eri kikelake, “Kota ziolo ikio!” kikelake.

²⁷Melai Jisu ta o pesiake sekasi ni eri kiolake, “Meta pui nalo; anata Jisu lala inio,” kiolake.

²⁸Nio vo Pita ta eri kiolake vokasi, “Lekasa, tuvevo no no elou, ta odiela aña tu a dalio ivere topi tu a qilo nokasi.”

²⁹Ni vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake vokasi, “Kua koi.” Nio vo Pita ta ota saqorake koa vaka topi azo ni ota taliake ivere topi tu o toraevo vo Jisu.

³⁰Melai vota o keake matuma ururu nio vota ota nake ni ota tanitake duluilo ivere kale. Ni vota ova zaivotake vo Jisu ni eri kiolake, “Kei! Lekasa, nota tauvela aña!” kiolake.

³¹Ni vo Jisu ta ova rauqazake ni o zolaevake ni eri va kiolake, “Noi tinia matu silo ikio noko oqu! Nota pui no duvevo puta kio?” kiolake.

³²Ni so keru nioqa qo zazua keru vaka topi, ko ururu ta kota jamaoke.

³³Ni sea disaijeli madu koa vaka topi ke eveni ta ke ilusivake vo Jisu ni seta eri kikelake, “Tuvevo nota vo Banara vo meqora na tisoiko!” kikelake.

Jisu ko urikimo se vere amu Qenesareti peuru kale
(Maka 6:53-56)

³⁴Nio seta lula keta pakea Qalili toupa ko koa pake nani o sulupakoi vasia rana Qenesareti.

³⁵Ni saizama maba poso ta kevai nianiani vo Jisu so sole seta ke taliekake ko bazu koa kiadama maba poso kasi koa zae poso kale amu kasi, ni seta ke mati olake se vere amu Jisu kasi.

³⁶Nio sea vere ama maba poso ta kevai zaivotake tu seta ke tibaeko vo Jisu ko sabosabo, ni sea kiadamu seke tibaakeni ta keta urikake muli.

Matiu 15

Se Jiu amu ko taite poso ko nianiekato
(Maka 7:1-23)

¹Nio kake se Parese madu ni se vo Moses ko Bazu kekai nianiekatani seke kuevini Jerusalema azo ta ke kuevake Jisu kasi tu ke kuimaevu vo

²ni eri kikelake, “Noi sole inio noko disaipeli madu ta pui ke lulueka eñeko taite poso ke katiñelema nianiekato ko bazu ko keve? Ako seta pui ke uria pusaeka seko nase saita inio ke vuata,” kikelake.

³Melai vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake se, “Ta noi sole nio me navi ta pui me lulueka vo Bañara ko bazu melai meta me lulueka me naviko nianiekato?

⁴Ako vo Bañara ta eri kiola, ‘Nota taka panaovi noko mama ni nania,’ ni ‘Vo o ruqe kaseko ala voko mama ni nania ta o vrouvou.’

⁵Melai ko me meqai nianiekatako ta eri, kala ta kama quli sala vo o roveako kai tauveko voko mama ni nania, melai vota eri kiovou, ‘Kota leveleveo a ika tu a qativou vo Bañara,’ kiovou, ta uri tu vota pui okai tauveko voko mama ni nania, kimela.

⁶So sole meko mati nianiekiko se maba poso me naviko vikuvikula bazu kale inio meta me bazoka vo Bañara ko Bazu.

⁷Me lipalipa kamela! Ko quli vo Bañara ovai bazuekema vo poropita Aisea tu o rikieko mekale avo ta tuvevo ama,

⁸ko eri kikovema, ‘Nia maba poso ta ke rauraela aña seko pesio kale, melai seta pui ke roquela aña,

⁹ni seko ilusilo aña ta utube ama, ako seta kebe mati nianiekika seko maba poso ke navi ke erekako bazu sole, melai pui aña aba katimema bazu,’ kikolani.”

Ko quli vo maba kaqa ko ivako

¹⁰Mata vo Jisu ta o nokaemake sea vaki tu ke kilo vokasi ni eri ma kiolake, “Meta didiekomo ni kai nianiimo ko eri.

¹¹Pui sailao vo maba o kuako ikio ruqe ko iva vo Banñara ko vilu kasa, melai ko pesio koko saqorako voko suto kale azo ikio ruqe ko iva vo maba Banñara ko vilu kasa.”

¹²Nio se disaipeli madu ta ke olake Jisu ko sipole ni eri kikelake, “Se Parese madu ta duki kekai eva ni kekai kaikuapa nono qasekako quli.”

¹³Nio vo Jisu ta eri kiolake, “Kiadama papapapa poso añavo aukale ala Mama pui opa papakema ta ko rabuilou muli.

¹⁴Sole meta pui duki ma elo se, seko kai kaikuapo kale añako nianiekato, ako seta leqa kamu jari, kekai zariani aveavemo mata kake leqa kamu sole. Ni kala leqa kala ta o aveavevou kala leqa kala ta nioqa kiada nioqa ti qota jourou soqili kale,” kiolake.

¹⁵Ni vo Pita ta eri kiolake, “Nota ñelati nianiekika koa podepodeti,” kiolake.

¹⁶Ni Jisu ta eri kiolake sekasi, “Me melai niuniala mebeta eva se jari, kio?

¹⁷Meta pui meqai niania, ta ko quli vo maba o kuako quli ta ko ola voko siapa kale ni mata ko saqora.

¹⁸Melai ko quli vo maba o rukuekako voko suto kale ta ko kuevako voko bulo kale azo ni ko quli kio kaqa ko rovea ivo vo maba Banñara ko vilu kasa.

¹⁹Ako vo maba ko bulo kale azo inio ko saqora voko ruqe ama vatolo tu vota o vovato ni o zavemato ni o pauvezato ni o kuilo, ni o lipalipato, ni o sekeseketato sole.

²⁰Ko quli kio kaqa kota va ikako vo maba ko saevo Banñara ko vilu kasa, melai puliako pusailo Saita inio vuato, ta pui kaqa kopa ivou vo maba,” kiolake vo Jisu.

Pui Jiu ama rekoreko ko oqu

(Maka 7:24-30)

²¹Ni koko tova inio Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake koa zae ni keta olake Taea ni Saidoni matu peuru ko ketaketama peuru poso kale.

²²Nio kama padu rekoreko pui Jiu ama koa peuru kale ama ta ko kuevake Jisu kasi ni eri kikelake, “Tanala, no Devita ko vikuvikula kalea lana, nota

tauvela aña! Ako añako meqora ta ziolo kokai onobata ni kota kota matu verepa!”

²³Melai vo Jisu ta pui o kati tiorikake ko, melai obeta olake talio. Nio se kebeta talia keru inio voko disaipeli madu ta kevai olake ni ke bazuevake vo Jisu, tu vota o soroeko koa rekoreko, ako kota ko luluemake se ni kota tibaraputake sole, kikelake.

²⁴Melai vo Jisu ta eri kiolake koa reko kasi, “Aña inio a joroini lala Izireli mu kasi, sea mumamuma kama sipi poso jari amu kasi, seke mumaivani sevo vijaro kasi azo mumamuma kama sipi jari.”

²⁵Nio so keru inio koa rekoreko ta ko olake ni ko iqeiqueake Jisu kasi ni eri va kikolake, “Tanala, nota tauvela aña,” kikolake.

²⁶Ni vo Jisu ta o kati tiorikake ko, ni Jiu amu ta meqora o mati podetikake, ni eri kiolake kokasi, “Kuleto animeta me niaemo se meqora poso Saita. Ako pui ko male tu animeta me qovou meqora poso ko sailao ni me risaekou siele poso kasi tu ko kuovou,” kiolake.

²⁷Nio kota eri kikolake, “Tuvevo Lekasa, melai ko siele poso ta ko kua ko sailao ko vuruvuru kiada keru koko piako vo siele sala ko tevolo topi azo,” kikolake.

²⁸Ni vo Jisu ta o kati tiorikake ko ni eri kiolake kokasi, “A nea noa rekoreko ña ta matuma oqu salaña, so sole ño noqa zariako quli ta ko ereilou nokasi,” kiolake vo Jisu, ni maba koa omadeuma taku kale inio koko meqora ta kota urikake.

Jisu ko urikimo matu kubo maba poso

²⁹Ni vo Jisu ta o vaekake koa zae ni ota vaitake Qalili rana, ni ota ketainake Qalili toupa ko keta kale. Ni vota ota kailake sopu kale ni ota papuake sai.

³⁰Ni matu kubo vaki ta kevai padoivake vo seke mati kuevani seko mabamu, se lepu amu ni se raiqo amu ni poka kamu ni mata kake azaazama vere ko moani, Jisu ko tanama kale, ni Jisu ta o urikimake se.

³¹Nio sea maba poso ta keta vuzeike so keru ke mea keru se poka kamu ta keta pesiake ni se raiqo amu ta keta urikake ni se lepu amu ta keta taliake ni se leqa kamu ta keta keazakeazatake sole, ni seta ke ilusivake vo Izireli mu vo Bañara.

Jisu ko niaemo ariku vuro maba madu
(Maka 8:1-10)

³²Ni koko tova inio Jisu ta o nokaemake voko disaipeli madu tu ke zio vokasi, ni eri kiolake sekasi, “Anata a matu roquema nia maba poso, ako seta lula zouke naniu keta eva sole anime kasi, ni vairutu seta puliama sailao samu melai añata pui aqa zaria soroemo se puliako niaemo, ako lekuleku ke ekale sole ke vaitou keru ke peuru poso kale,” kiolake.

³³Ni se disaipeli madu ta eri kikelake vokasi, “Lai nio animeta me qelou ko sailao komia lealea kama zaekale nio me niaemou nia vaki?” kikelake.

³⁴Nio vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Latau bereti kio ikoana mekasi?” Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Sikeura silo ama bereti ni kama niuniu,” kikelake.

³⁵Nio vo Jisu ta o bazuemake sea vaki tu ke papu miduku kale.

³⁶Ni vota opa koake koa sikeura silo ama bereti ni niuniu, ni o kati vararaitake ni uriavo o kasekake Bañara kasi, ni o palapalamukake ni vota o katimake o disaipeli madu, ni se disaipeli madu ta ke puarikake sea maba poso kasi.

³⁷Ni sea kiadamu ta ke vuatake ni keta maqinake. Ni se disaipeli madu ta kekai sukatikake sikeura suakao koko palakiako sailao.

³⁸Ni sea kiadamu lasive poso ta ariku vuro madu melai pui kepa ataeme rekoreko ni meqora poso se sate ke vuateni, ako seko kalo ta pui ke ataemani sole rekoreko ni meqora poso.

³⁹Ni Jisu ta o soroemake nia maba poso ke peuru poso kale, nio raisiraisi vota ota zazuke vaka topi ni ota olake Maqadani peuru kale.

Matiu 16

Se Parese madu ko paseko aqasiele ama iruruputo

(Maka 8:11-13; Luke 12:54-56)

¹Ni kake Parese madu ni Sadiusi madu ta ke olake Jisu kasi ni keka zariake zara ivo vo Jisu seko madoevo kale, so sole seta ke soroevake vo tu oma erekko ko aqasiele ama iruruputo, tu seta tuvevo ke iko ta vo Bañara ta ovai zoleiva vo Jisu.

²Melai vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake, “So keru nani o sulupou keru raisiraisi ni au ko dirikaitou keru meta eri kimela, ‘Lea ta matuma bule,’ kimela.

³Ni omadeu vikale meta eri kimela, ‘Mainio nioro kopa elou ako ko lei ta sibi kutukutu sole,’ kimela. Meta me rovea kai nianio ko ururu ni nioro ako me qea sole ko lei, ta noi sole inio meta pui meqai niania komia taku ko mamola?

⁴Mea maba poso komia taku kalea mela ta me baseka kama aqasiele ama iruruputo, melai meta ruqea mela ni pui meqa zariani mela vai nianio vo Bañara! Omadeu pado aqasiele ama iruruputo ko kiada ikio me qelou, koa omadeuma vo poropita Jona kova ereima jari lulavo,” ma kiolake. Nio sai nio vota o vaemake se.

Jisu ko balauvimo voko disaipeli madu tu pui ke lulueko Parese ni Sadiusi

madu ko nianiekato

(Maka 8:14-21)

⁵Nio se disaipeli madu ta ke pakeke Qalili toupa ko ka pake, melai seta ukaka ke ike tu ke boriko kama bereti.

⁶Ni Jisu ta eri ma kiolake se, “Meta vaitomo ni taka balauvomo se Parese madu ni Sadiusi madu ko isiti,” kiolake.

⁷Ni seta ke pesipesitake ke navio kude ni eri kikelake, “Animeta pui meba borikala ko bereti nio nei o mela riqaeakani ko isiti,” kikelake.

⁸Melai vo Jisu ta obe kai nianiake se kikelani, so sole vota eri ma kiolake, “Noi sole inio meta meqai pesipesita me navio kude meko pui boriko ko bereti, me silo ama oqu samela?

⁹Meta pui nio me baqumuka aŋako pizato, kio? Ni lula ukaka me ika so keru aŋa a balamuke keru sike silo ama bereti ni a niaeeme keru se sike vuro maba, ni latau suakao kio meme jukatikema koko palakiovima sailao?

¹⁰Ni noi nio, meta mata lula ukaka me ike ta sikeura silo ama bereti kale inio aŋata a niaeeme ariku vuro maba poso, ni latau suakao kio meme jukatikema koko palakiovima sailao, kio?

¹¹So inio meta pui meqai niania ta aŋata pui aqai pesipesita ko bereti, melai aŋata eri nio kiala mekasi, taka balauvomo se Parese madu ni Sadiusi madu ko isiti!”

¹²Sai nio se disaipeli madu ta kekai nianiake ta pui o mati balauvika ko isiti bereti kekai erekako melai vota o balauvima se Parese madu ni Sadiusi madu ko nianiekato kasi azo, ako seko ruqe ama nianiekato ta komai zaroa se maba madu omadeuvo ko isiti ta kokai zaroa jari pado ama palava.

Pita ko kasa ivo vo Jisu

(Maka 8:27-30; Luke 9:18-21)

¹³Nio vo Jisu ta ota olake voko disaipeli madu sate Sizaria Pilipai matu peuru ko ketaketa, sai nio vota o kuimaemake o disaipeli madu ni eri kiolake sekasi, “Lala lala ta bela kikela maba madu aŋa maba a eveni lala?” kiolake.

¹⁴Ni seta eri kikelake, “Kake ta Jone Bapitaiso na na kikela. Mata kake ta Ilaija na na kikela ni kake ta Jeremaea na na kikela. Ni mata kake ta mata kala poropita na na kikela,” kikelake.

¹⁵Ni vota mata o kuimaemake se ni eri kiolake, “Ta meta lala lala inio bela kimela?”

¹⁶Ni vo Saimone Pita ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Nota vo Banara o pitoenen Pakio na vo saevola Banara vo meqora na,” kiolake.

¹⁷Nio Jisu ta o vati tiorikake vo Saimone ni eri kiolake, “Matu uri no kiŋolani, Saimone, Jone vo meqora na. Komia tuveano ta pui maba kasi azo ko kuevako, melai kota aŋavo Mama aukale ala o katinako no,” kiolake vo Jisu.

¹⁸“So sole anata a bazuena no, Pita, noko ni ko kio ni kalo ta lado ikio, ni omadeuvo kala ta o orumuka voko pade lado ko vola topi, so jari nio anata a orumukou añako lotu no topi, ni vou melai pui kopa niumaekou.

¹⁹Ni anata a qatinou no vo Bañara ko aukale ama lekasa puilo ko vidulu, ni ko quli nono qaitiko ama quli miduku kale ma ko quli nono zarieko ama quli miduku kale ta vo aukale ala Bañara ta o nati tiorikou ni o nati vinaekou ko,” kiolake.

²⁰Ni Jisu ta piza kavole o bazuemake o disaipeli madu tu seta pui kekai bazutou maba madu kasi ta vo Jisu nio vo Bañara o pitoeveni Pakio.

Jisu kai bazuto voko tolailo ni voko vou

(Maka 8:31—9:1; Luke 9:22-27)

²¹Koa taku kale azo inio Jisu ta o taniekake mai uria bazubazueko o disaipeli madu voko talio, ni eri kiolake, “Anata a ziovou Jerusalema ni sai nio anata ke tolaelou kubo quli kale se lotu tanatanamu ni se raura kama siama madu ni Mosese ko Bazu kekai nianiiiekatani. Ni seta ke vrouvaelou ana, melai zouke ala naniu kale inio anata mata a jaevou,” kiolake.

²²Nio vo Pita ta o vati edoliake vo Jisu ni eria riqaевo o evake, “Lekasa, Bañara ta pui opa zariekou komi quli tu ko ereilo nokasi!” kiolake.

²³Nio Jisu ta o vati lilitake vo Pita ni eri va kiolake, “Ose Setani! Anata so na kiala ako no dizaekou kiñola sole añako keve. Ni koa kerukeru ta pui vo Bañara kasi azo ko kuevako sole, melai maba kasi azo,” kiolake vo Jisu.

²⁴Nio Jisu ta eri ma kiolake voko disaipeli madu, “Vo oka zariani luluelo ana ta vota pui o kerukeruilou o navi o kiada melai vota o tolailou añako luluelo kale omadeuvo vo maba vo o borikani jari o naviko korosi, vo okai vrouvo ama.

²⁵Ako kala vo oka zariani pakieko pala voko tupu kale ama saevo ta vota o niumaeka inio voko saevo tovama saevo kale ama, melai vo o namuko ala voko tupu kale ama saevo añako luluelo kale ta o kovou noqola kama saevo.

²⁶Noi nio? Kala maba o neamukani komia pado ama peuru ma peuru kale ama batiro melai okai suatani ko noqola kama saevo ta obe tauveziovo ala inio komia peuru ma peuru ama quli kale kio? Maba pui! Pulia quli ta opa katikou tu o kovo ko noqola kama saevo.

²⁷Ako ana maba a eveni lala ta mata a vaitou, anavo Mama ko pizato ni nañaidara sate ni anako mateana madu sate, ni anata reketekete saña a imou kiadamu seko iruruputo ko male tiniavo.

²⁸Ni anata a bazuemela me, kake mela me koi mebeta evani mela ta puliako me vou inio meta me lelou ana maba a eveni lala ta a qilou ni a lekasa puilou komia peuru ma peuru kale,” kiolake vo Jisu.

Matiu 17

Jisu ko velo ko besizio

(Maka 9:2-13; Luke 9:28-36)

¹Ni varimuja naniu ko tova inio Jisu ta o pitoemake Pita ni nioqa tamania Jemisi ni vovo visi Jone ni o mati kailake okate ala sopu kale ni seta sai ke kiada pado.

²Ni sai kebeta eva keru inio Jisu ko velo ta kota besiziake, voko loilo ta kota simanamanatake naniu jari ni voko sabosabo melai tapo simanato kota evake, naniu ko zakaremu jari.

³Nio sea zouke ta ke keake Mosese ni Ilaija qomai puratake ni qo vati pesipesitake vo Jisu.

⁴Nio Pita ta eri kiolake Jisu kasi, “Lekasa, matu uri nio eñeta koi no sate. Noqa zariovou tu anata a ereko koi zouke kokukoku, kala ta novo, kala ta Mosese vo, kala pado ta Ilaija vo.”

⁵Nio so keru vo Pita obeta pesipesita keru, inio ko simanamana kama lei ta ko boulumake se ni seta ke viqake Bañara ko kora koa leikale, ni eri kikolake, “Nei nio vo a navivo Meqora, vo a matu roquevani. Vo inio vo ana ava matu soleivani, tu tava viqomo vo ni luluekomo vo kiolani,” kikolake.

⁶So keru se disaipeli madu ke viqa keru Banara ko kora, seta keta matu nake, ni keta loqunake miduku kale.

⁷Nio Jisu ta o olake sekasi ni o tibaemake se ni eri ma kiolake, “Meta zolaimo ni pui nalo.”

⁸Nio seta ke aunarikake seko lezu ni seta ke veake vo Jisu o kiada pado obeta lojoake sai.

⁹Nio seke saqora keru sopu kale azo, nio Jisu ta o bazuemake sea zouke disaipeli madu ni eri kiolake sekasi, “Mata puliala mevai bazuekou koa kelokelozato meme qeako ti kobeta barolou ana maba a eveni lala ko mata saevo voukale azo.”

¹⁰Nio sea zouke disaipeli ta ke kuimaevake vo Jisu, ni eri kikelake, “Noi sole inio vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta eri kikela, ‘Vo Ilaija inio kuleto o kilou puliako vo Banara o soroevo ala Pakio kilo,’ kikelake,

¹¹Nio vo Jisu ta o mati tiorikake, ni eri kiolake sekasi, “Tuvevo vo Ilaija inio o kilou kuleto tu o korokorotikou kiadama quli.

¹²Melai anata eri kiala mekasi, vo Ilaija ta lula ota kuevi melai maba poso ta pui kepa nianieve, melai ke vati lulueke ke naviko vatolo. Nio so jari pado inio ke ilou ana maba a eveni lala,” kiolake vo Jisu.

¹³Nio so keru pado inio sea zouke disaipeli madu ta kekai nianiiake ta vo Jone Bapitaiso inio Jisu omai bazubazuevani.

Jisu ko urikivo ziolo kova onobatani rusu
(Maka 9:14-29; Luke 9:37-43)

¹⁴Nio so keru Jisu ni voko disaipeli madu ke baroa keru sea vaki kasi, kala maba ta o olake Jisu kasi ni ota iqeiqueake voko tanama kale ni eri kiolake,

¹⁵“Lekasa, nota la roqueva anavo meqora! Vota pirene vere sala ni koa vere ta paqoqa mati ko iva vo. Ni kubo taku kota ko piva uza kale ni jukale.

¹⁶Anata a vati olani nio noko disaipeli madu kasi melai seta pui ke rovea urikivo vo,” kiolake.

¹⁷Nio Jisu ta eri kiolake, “Mea maba poso komia taku kalea mela ta puliama oqu samela ni sarusarua mela. Noi tinia tu keu nio añata a elou mekasi? Anata aqai aquria meko bulo ko zokele sole! Vati kuemo voa rusu aña kasi!”

¹⁸Nio Jisu ta o rerikake koa ziolo vo pireñe vere ko ivako voa rusu topi azo, ni maba koa omadeuma taku kale inio voa rusu ta ota urikake.

¹⁹Koko tova inio se disaipeli madu ta ke olake Jisu kasi ke kiadakoi, ni eri kikelake, “Noi sole inio eñeta pui ñe rovea reriko ko ziolo?” kikelake.

²⁰Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Meko oqu ta matu silo inio pui me rovea. Melai tuvevo ama quli añata a melai bazuekou, meko oqu ko matu ta pui kokai paloasou koa matu mina kama masitadi ore ko rui, melai meta meda roveovou eri kio koa sopu kasi, ‘Vatute ni papi edolokoi!’ kimevou ni kota so kota kalou. So sole pulia quli ta tapata kopa elou mekasi.”

Jisu ko mata kai pesio voko vou

(Maka 9:30-32; Luke 9:43-45)

²²Ni koko tova se disaipeli madu ta ke padoivake ka pado zaekale Qalili, sai nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Aña maba a eveni lala ta ke vaelou se ruqe ama maba poso ko ñase topi,

²³tu seta ke vrouvaelou, melai zouke ama ñaniu kale añata mata a jaevou,” kiolake. Nio se disaipeli madu ta matu duki keta evake voko so kio kale.

Jisu ko tabariko ko Jelepade ko takisi

²⁴So keru Jisu ni voko disaipeli madu ke baroa keru Keponeami matu peuru kale, se maba poso Jelepade ko takisi ke koani ta ke olake Pita kasi ni eri kikelake, “Mevo nianiekato vo maba ta o tabarikani nio ko Jelepade ko takisi, kio?” kikelake.

²⁵Nio vo Pita ta eri kiolake, “Zio vota o tabarikani nio,” kiolake. Nio so keru Pita o baroa keru pade kasi, Jisu inio kuleto o kuimaevake vo Pita ni eri kiolake, “Nonia kerukeruto ta ñobe eva ño Saimone? Lala inio o tabariko ala koa takisi komia peuru ma peuru ama lekasa poso kasi, ke ñaviko mabamu ma edolomu?” kiolake.

²⁶Pita ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Se edolomu inio,” kiolake. So sole vo Jisu ta mata eri kiolake, “Noda tuveana. Sole se edolomu pala inio ke tabarikou, melai se koa nisa peuru kale amu ta pui.

²⁷So jari nio aniqeta Banara ko nisa peuru kalea qela sole pui qe male tu tabariko voko Jelepade ko takisi. Melai uri tu aniqeta qe tabarikou, pui uri tu qe korakoraemo sole se. Tu nota ola koa toupa kale ni no risaekou noko tali ni vo kuleto no vovo ala niuniu ta noda va akarikou voko suto ni no qovou ko takula ko maleziko ama aniqeko tabariko ko Jelepade ko takisi,” kiolake vo Jisu.

Matiu 18

Lala inio raura kala vo Banara ko lekasa puo kale?

(Maka 9:33-37; Luke 9:46-48)

¹Koa taku kale se disaipeli madu ta ke olake Jisu kasi ni ke kuimaevake vo, ni eri kikelake, “Lala inio raura kala vo Banara ko lekasa puo kale?” kikelake.

²So sole Jisu ta o nokaevake kala silo ala meqora, nio o lojoevake seko tanama kale,

³ni eri kiolake, “Meta kerukeruekomu komi! Meta pui me besiekou meko saevo tu meqora poso jari me elou ta pui meba amaqeovou vo Banara ko lekasa puo kale.

⁴Nio voa maba vo o navi o zarazarailo ala nea silo ala meqora jari, nio raura o elou vo Banara ko lekasa puo kale.

⁵Ni vo o baroekivani kala nea silo ala meqora jari ala voko luluelo aña ko kio kale ta o baroekila inio aña,” kiolake vo Jisu.

Balauvato tu pui me jaruevo kala voko oqu kasi azo

(Maka 9:42-48; Luke 17:1-2)

⁶Nio Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake, “Kala maba ta o saruevou kala nea meqora jari ala, vo o tuvevo puelani aña, ni ota va epezikou voko lai oqu aña, ta voa maba o saruevani vo ta ko male tu tava titieko ko matu lado o qonaqona topi ni duluevo vo kolo kale.

⁷Matu ruqe ama quli kio komai barolou komia peuru ma peuru kale ama maba poso ako seta ruqe ke ima maba poso sole seko oqu kale. Soama ruqe ama iruruputo ta pui kopa epezou komia peuru ma peuru kale, melai matuma koqotato ikio ke kovou sea maba poso seke saruemani edolomu!

⁸⁻⁹Ako kama quli noko saevo kale ama ta sarueko sana ko iñou no, ta nota no namukou ko. Kota matu tapata tu namuko ko, melai uri tu namuka. Omadeuvo nota no namuka jari noko nase ma kiti, ko ruqe ama kalo sana ko iñako no, ma nota no namuka jari noko vilu, ko ruqe ama zario sana ko iñako no. Uri tu amaqeo vo Banara ko lekasa puo kale ama saevo kale omadeu nase ni kiti sate ma omadeu rana vilu sate, melai pui uri tu ke risaenou no pado ama noko tupu sate heli ko uza kale,” kiolake.

Jisu ko podepodeti ivo o saruini sipi
(Luke 15:3-7)

¹⁰Nio vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Meta balauvomo ni pui zaraemo nia meqora poso jari amu, ako seta mateana samu sole añavo Mama kasi aukale, seke mati vailani.

¹²“Eri nio o kalou voa maba vo kota va saruivani voko omadeu sipi koa omadeu paizana kale azo, vota o vaemou sea siakava toni siakava sipi sopu kale tu sai ke vuatou, so maqa inio vota o ziovou ni opa vailivou vo o saruivani sipi.

¹³Nio so keru o vati inota keru voa sipi vota ova matu zoleiva kobe kai paloasa voko kai zoleilo koa siakava toni siakava voko sipi ko pui kopa saruima.

¹⁴So pado jari nio mevo aukale ala Mama ta pui oka zaria tu kala nia meqora poso jari amu kale ala ta noqola tolailo o elou heli kale,” kiolake.

Tauvevo sarueko o erekani maba
(Luke 17:3)

¹⁵Vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri mata kiolake sekasi, “Kala novo lolo ta sarueko o erekou nokasi, ta nota tutumazi avole novai ziovou voa sarueko sala ni noba sidopu puevou vo melai nota no erekou komia sidopu

puto qe kiada koi. Nio vota ota na zorikou noko sidopu nio vota mata novo lolo o elou.

¹⁶Melai vota pui o didienou no, nio nota mata no ziovou omadeu ma omuqa kidi sate edoloma taku kale. Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta eri nio sole, ‘So keru vo maba ova kuirikou keru kala edolola ta omuqa ma zouke maba ta ke tuvevo puekou vo kiolani,’ kikola.

¹⁷Melai voa maba ta obeta pikipikinio putou ni pui o didiekou se kikelani ta so keru inio noqai bazutou lotu maba poso kasi, ni sai melai pui o zoripatou so keru inio vota omadeuvo kala ruqe ala ni kutumana kale ala jari o elou noko kerukeru kale.

¹⁸“Anata mata a bazuemela me, ko quli meme qaitiko ama quli miduku kale ta Banara ta o melati tiorikou ni o melati vinaekou aukale. Ni ko quli meme zarieko ama quli miduku kale ta mata Banara ta o melati tiorikou ni o melati vinaekou aukale.

¹⁹“Anata mata a bazuemela me, kainioqa ta omadeu vatolo qo elou ni qo pasekou kama quli ta añavo aukale ala Mama ta o kat i tiorikou ko quli ko nioqa qo pasekako quli.

²⁰Ako sai kama zouke maba poso pala ke padoiloa koi añako nikale, melai añata a zomanou sekasi,” kiolake.

Pui odouvikinio ko podepodeti

²¹Nio vo Pita ta o olake Jisu kasi ni o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Lekasa, añavo lolo ta pui o epezou ruqe ereko aña kasi, ta latau taku inio añata a vati odouvikiniou vo? Sikeura taku kio?”

²²Nio vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Pui sikeura taku ko kiada, melai sikeura toni vole sikeura,

²³ako vo Banara ko lekasa puo ta eri jari nio sole. Inevoana kala lekasa vo oka zariani lelepiko voko nabulu poso ko lipulipu vokasi ke erekema.

²⁴Nio so keru vo obe tanieka keru ereko koa iruruputo seta ke vati amaqeake kala vovo nabulu vo o kativeni toni milioni dola.

²⁵Nio voa nabulu ta pui o rovea besieko mata koa takula. So sole voa lekasa ta o soruemake kake voko nabulu poso tu seta kevai tatabarao voa maba, ni voko reko ni voko meqora poso mabaku kaqe.

²⁶Melai voa nabulu ta ota iqeiqueake vovo lekasa ko tanama kale, ni ota ziake ni eri kiolake, ‘Lekasa nota roquela ana, tu katila mata kama taku tu anata ana besiekou noko takula!’ kiolake.

²⁷Nio vo lekasa ta o matu roquevake vo sole vota ota va ukaka puekake voko lipulipu ni vota o soroevake voa nabulu ruparupasi ala.

²⁸“Melai voa maba ta o saqorake ni o toraevake kala vovo baerebaere vo o kativeni sike dola, nio vota o olake ni o noqoevake vo ni eri kiolake, ‘Nota taukavo besieka noko lipulipu,’ va kiolake.

²⁹Melai nea maba ta ota iqeiqueake kuleto ala pado maba ko tanama kale ni ota ziake ni eri kiolake, ‘Nota roquela ana ni katila mata kama taku tu anata a besiekou noko lipulipu,’ kiolake.

³⁰Melai nea kuleto ala maba ta pui okai zaria taruano, so sole vota o bazuemake se maba poso tu ke vaevo nea omuqala maba piritu pade kale tu vota sai o elou ti kobeta barolou ko taku voko besieko voko lipulipu.

³¹Ni so keru kake voko lolo poso ke kea keru ko quli voa kuleto ala nabulu o erekako nio seta matu duki keta eve ni ke olake voa lekasa kasi vai bazuekole ko quli koko ereivake quli.

³²So sole vo lekasa ta mata o tova nokaevake voa maba tu o tova vaito vokasi ni vota eri va kiolake, ‘Nota matu ruqealana! Anata ada nati odouvikinia koa noko matuma lipulipu ako nota no basele ana tu anata a nati odouvou no sole.

³³Melai noi nio nota pui no vati odouva novo lolo omadeuvo anata a nati odouvikinia no jari?’ kiolake.

³⁴So sole vo lekasa ta ota matu korakoraivake ni vota o soroemake se tu seta ke vaevou vo piritu pade kale tu sai nio vota o koqotailo, ti kobeta barolou ko taku voko besieko voko matuma lipulipu.

³⁵“Omadeuvo so jaria koqotaemelo inio o elou aŋavo aukale ala Mama so keru me pui me mati odouvikiniou keru meko lolo poso meko pado ama bulo kale,” kiolake vo Jisu, nio o paikake voko bazubazuto.

Matiu 19

Vaekinio ko bazu

(Maka 10:1-12; Luke 16:18)

¹Nio vo Jisu ta o paikake voko bazubazuto, ni vota o vaekake Qalili rana ni ota olake Jiudia rana Jodani sukuru koa pake.

²Nio matuma vaki ta ko luluevake vo, ni vota o urikimake se vere amu koa vaki kale amu.

³Ni kake se Parese madu ta ke olake Jisu kasi tu zara ke ivo seko madoevo kale, ni eri kikelake, “Animeko Bazu kale vo Mosese o katimelema ta zarizari ama tu kala ta o vaekou voko reko kama kalo poso kale?” kikelake.

⁴Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake se, “Meta pui me ataeakako ikio ko Tabu ama Riki kikovevo, kio? Ko eri kikovema, koko tanitanila kale inio vo Baŋara ta o ereke ko maba lasive ala ni reko ama kikovema.

⁵Ni vo Baŋara ta mata eri kiolake, ‘Sokale avo inio vo maba ta o vaekou voko mama ni niania ni omadeu o kati elou voko reko ni nioqata omadeu qo elou,’ kiolake.

⁶Sole nioqata pui omuqa, melai omadeu. So sole nioqa vo Baŋara omadeu o ikeni nioqa ta pui ko male tu maba ta o pitasiko,” ma kiolake vo Jisu.

⁷Melai se Parese madu ta mata eri kikelake Jisu kasi, “So ko kalou ta noi sole inio vo Mosese ta o katimele anime ko Bazu ko eri kikelako, kala ta o katikou voko reko vaekinio ko pepa ti obe soroekou inio koa reko?” kikelake.

⁸Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri ma kiolake, “Vo Mosese ta o zariemele me tu meta me vaemou meko reko poso ako meko bulo ta zokele sole, melai kota pui so kopa kaema ikio ko tanitanila kale, so keru vo Bañara o ereke keru ko maba.

⁹So sole anata a bazuemela me, kala ta o butuekou voko reko, melai koa reko ta pulia quli ko pauvekako ikio, ni vota mata o tova rorotou, ta ota zavemata inio,” kiolake.

¹⁰Nio voko disaipeli madu ta eri kikelake vokasi, “Ni koa saevo ta so kobeta kalou ta uri tu lasive amu ni reko amu ta pui ke rorotou,” kikelake.

¹¹Nio Jisu ta mata eri kiolake, “Komia nianiekato ta pui kiadamu ke roveako ikio lulueko, melai se vo Bañara o katimeni pala inio.

¹²Ako matu kubo kalo kale inio vo maba ta pui o rorotani, kake ta soa alilo keta eve, kake ta maba ikio soa eremo ke eva, melai kake ta pui ke rorota vo Bañara ko lekasa puo ka nabulupute kale avo sole. So sole me roveovoa mela lulueko komia nianiekato ta luluekomo!” kiolake vo Jisu.

Jisu ko mauru imo se meqora poso

(Maka 10:13-16; Luke 18:15-17)

¹³Nio kake maba poso ta ke mati olake seko meqora poso Jisu kasi tu vota oma iviko voko nase ni o mati vararaito se, melai se disaipeli madu ta ke riqaemake se.

¹⁴Melai Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta pui kaitimo se meqora poso tu ke kilo aña kasi, ako se maba poso nia sasa rusu jari ke kalo amu nio ke neamukou vo Bañara ko lekasa puo kale ama mauruto sole,” kiolake.

¹⁵Nio Jisu ta oma ivikake voko nase ni mauru o imake se ni o mati vararaitake se. Ni koko tova inio o vaemake.

Batiro ama maba poso ni Bañara ko lekasa puo

(Maka 10:17-31; Luke 18:18-30)

¹⁶Ni omadeu taku kale inio kala maba ta o kuevake Jisu kasi ni eri kiolake, “Tanala, loma uri ama iruruputo a erekou nio vo Bañara ta o katilou aña ko noqola kama saevo?” kiolake.

¹⁷Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri va kiolake, “Nota pui no quimaelou ana loma uri ama quli kio no erekou. Puliala inio uri ala melai vo Bañara o kiada. Nota zorika Bañara ko Bazu nio no qovou ko noqola kama saevo,” kiolake vo Jisu.

¹⁸Nio voa maba ta eri kiolake “Loma bazu ikio?” kiolake. Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri va kiolake, “Eri nio koa Bazu. Nota pui no vouvatou, nota pui no zavematzou, nota pui novai kuirikou kala lipalipa kama quli,

¹⁹nota noda ka panaovou noko mama ni niania, ni nota no roquevou novo lolo no navi no roquiva jari,” kiolake vo Jisu.

²⁰Melai voa vairu ala maba ta o vati tiorikake vo Jisu ni eri kiolake. “Anata a zorikako ikio koa kiadama bazubazu poso, sole loma ikio ikoana tu anata a ereko?” kiolake voa vairu ala maba.

²¹Nio Jisu ta o vati tiorikake, ni eri va kiolake, “Nota noqai zaria matu uri ama maba na elo, sole ola tu pa kai tatabaraovi kiadama noko lomaloma, ni nota no qatimou koko takula se ozaoza kamu, inio nota batiro sana no elou Bañara kasi. Saita inio no luluelou ana,” kiolake.

²²Melai voa maba ta matu batiro ala, sole so keru vo o viqa keru koa pesio vota matu duki ota evake, ni o vaevake vo Jisu.

²³Nio Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Anata a bazuemela me, matu tapata tu se batiro ama maba poso ta kekai amaeo vo Bañara ko lekasa puo.

²⁴Ni mata eri kiala mekasi, koko tapata tu vo batiro ala maba ta o amaeo Bañara ko lekasa puo kale ta kokai paloasa koko tapata tu kala kameli ta o amaeo nila ko purapura kale,” kiolake.

²⁵So keru se disaipeli madu ke viqa keru ko quli seta keta matu ti mati vuzeike ni eri kikelake, “Sole lala inio vo o roveovo ala pakio?” kikelake.

²⁶Nio vo Jisu ta o toiritoirimake se ni eri ma kiolake, “Maba ta pui opa pakiovou o navi melai Bañara inio o pakievou vo, ako Bañara o kiada inio o roveani sole ereko kiadama quli,” kiolake.

²⁷Ni Pita ta o kuimaevake vo Jisu ni eri kiolake, “Noi nio eñe, noko disaipeli madu nela, ako eneta lula ne vaeke eñeko kiadama quli tu ne lulueno no, sole loma uri ama quli kio ko nela ereilou eñe?” kiolake.

²⁸Nio vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anata a bazuemela me, tovama naniu kale aña maba a eveni lala a bapuvou keru anako nanaidara kama lekasa puo ko papupapu topi nio me anako toni omuqa lulupato ko maba poso mela melai me bapuvou aña sate me naviko papupapu topi, ni mema lekasa puovou koa toni omuqa toutou Izireli.

²⁹Ni kala ta o vaekou voko pade ni voko tamania poso ni voko mama ni niania ni voko meqora poso ni voko miduku tu o luluelo aña, ta vo Bañara ta ova besiekou vo omadeu paizana vole ni mata o kativou ko noqola kama saevo.

³⁰Melai matu kubo madu raura kamu erisaña ta mainio zara kepa elou ko kilo ama taku kale, ni se zara kamu inio mainio raura kepa elou koa taku kale,” kiolake vo Jisu.

Matiu 20

Vaini kiaro kale ama iruruputo ko maba

¹Nio vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Vo Bañara ko lekasa puo ta eri. Kala tanala ta o lekoa omadeu vikale tu o vailimo kake maba poso, tu ke iruruputo voko vaini kiaro kale. Ni vota o meake kake.

²Ni vota o tabarimou se, maba poso ke koako omadeu naniu ama reketekete kale, ni vota o soroemake tu kepa iruruputo koa vaini kiaro kale.

³“Nio siakava koloko kale vikale mata nea tanala ta o olake maketi kasi, sai maba poso ke padoivakoi, ni mata o meake kake maba poso se puliama iruruputo samu.

⁴Sole vota o soroemake se tu seta kepa iruruputo voko vaini kiaro kale ni vota o tabarimou se koko male ama tabara kale, ni seta keta olake iruruputole.

⁵“Nio toni omuqa koloko kale ŋadale ni mata zouke koloko kale raisiraisi nea tanala ta o erekake koa omadeuma kalo, o vailima maba poso tu ke iruruputo voko kiaro kale.

⁶“Sipole sike koloko tiniavo raisiraisi inio vota mata o olake maketi ko zaekale ni vota o meake kake maba poso, ni eri ma kiolake, ‘Noi sole inio meta me niumaeka ko taku koi pulia quli me erek?’ kiolake.

⁷Nio seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, ‘Puliala o ŋelai zaria tu eneta ne iruruputo sole,’ kikelake, so sole vota o soroemake tu kepa iruruputo koa vaini kiaro kale.

⁸“Sipole ŋaniu o sulupou kiola keru inio nea vaini kiaro ko tanala ta o bazuevake vovo iruruputo maba ko kuleto ala tu vota o odiemou seke iruruputani tu o tabarimo se. Nio vo o tabarima keru vota o taniekake tabarimo se tova ke taniteni iruruputo kasi azo ti obeta baroake se kuleto ke iruruputeni kasi.

⁹Ni vota o tabarimake se sike koloko raisiraisi ke taniteni iruruputo, ni o katimake pado ama ŋaniu ko iruruputo ko male ama reketekete.

¹⁰Nio mata voa tanala ta o tabarimake se toni omuqa koloko ni zouke koloko ni varimuja koloko ke taniteni. Nio se varimuja koloko kale vikale ke taniteni ko kerukeru kale ta seta ke kovou raura kama tabara, melai so keru vo o katima keru koa tabara ta se melai koa omadeuma reketekete ko kiada.

¹¹Ni seta ke koake koa takula, ni ke taniekake vai ŋurunuruo vo vaini kiaro ko tanala,

¹²ni eri va kikelake, ‘Koe! Nia maba poso se tova ke irurupatalani ta omadeu aoa ko kiada ikio seko iruruputo. Melai eneta komia pado ama ŋaniu vualavuala kama ŋaniu kale ne iruruputa melai enea kiada nela ko tabara ta omadeuvo,’ va kikelake.

¹³“Nio voa kiaro ko tanala ta eri kiolake kala kasi, se azo, ‘Lolo, anata pui a ubeubenga no, ako nota no navi nio no vinaeke koa omadeu naniu ama iruruputo ko male ama tabara sole, kive?

¹⁴Tu koa noko tabara ni ola no bade kasi, ako ana inio koko raki sole nio a qativa koa omadeuma tabara vo noko tova o tanitalani iruruputo.

¹⁵Ako a navi nio koko pizato salala sole tu ana iko avo a ikou anako takula sole nota pui no qonoilou,’ kiolake nea tanala.”

¹⁶Nio vo Jisu ta mata eri kiolake sea vaki kasi, “So inio matu kubo madu raura kamu erisana ta mainio zara kepa elou ko kilo ama taku kale, ni se zara kamu inio mainio raura kepa elou koa taku kale,” kiolake.

Zouke ama taku Jisu kai bazuto voko vou

(Maka 10:32-34; Luke 18:31-34)

¹⁷Ni Jisu ni voko toni omuqa disaipeli madu ta keta kailake Jerusalema, nio seko talio kale vota o mati edoliake voko disaipeli madu ke kiadakoi, ni eri kiolake,

¹⁸“Meta didielomo ana. Animeta meda kaila inio Jerusalema ni sai nio seta ke vaelou ana maba a eveni lala raura kama siama madu ni Moses ko Bazu kekai nianiekatani ko nase topi, tu seta ke titizilo tu a vou.

¹⁹Nio seta mata ke lati ziovou ana se pui Jiu amu kasi tu seta kelai balebaleitou ni ke sisiparuelou ni ke patoelou korosi topi. Melai zouke ala naniu kale inio mata ada tova saevou,” kiolake vo Jisu.

Jemisi ni Jone ko niania ko zario

(Maka 10:35-45)

²⁰Ni vo Zebeti ko reko ni koko meqora kidi Jemisi ni Jone ta ke olake Jisu kasi, ni koa reko ta ko iqeiqueake Jisu ko tanama kale, ni kovai zaivotake vo.

²¹Nio Jisu ta o kuimaekake koa reko, ni eri kiolake, “Loma quli kio nota noqai zaria?” kiolake. Nio kota ko vati tiorikake ni eri kikolake, “So keru no lekasa no elou keru, anata aqa zaria tu nota no zariekou nioqi anako meqora kidi ta qo papuvou no sate, kala ta noko palo rana ni kala ta noko made rana,” kikolake.

²²Ni Jisu ta eri ka kiolake nioqa tamania, “Qeta pui qekai niania ko quli qeqe pasekako quli. Ma qeta inaina kaqela inio tu qe tolailou aña sate kio?” Nio nioqata qo vati tiorikake ni eri kiqolake, “Eqeta inaina kaqela tu qe tolailo no sase,” kiqolake.

²³Nio Jisu ta o kati tiorikake nioqa ni eri kiolake, “Tuvevo qeta roveovou aña jaria tolailo elo, melai añaata puliama pizato tu a zarieqelo qe tu qe papuvou añaako palo ni made rana. Ako koa zae ta vo Bañara inio o katimou se oma inainaeakani,” kiolake.

²⁴Nio koko tova so keru sea toni disaipeli ke viqa keru koa paseto seta kekai matu korakoraivake nioqa tamania.

²⁵Nio Jisu ta o odiemake sea kiadamu o navi kasi ni vota eri ma kiolake, “Meta memai niania komia peuru ma peuru kale ama aikovakova poso, seta kema raurarauraiva seko maba madu, ni sea lekasa poso melai ke zuruzuruema seko maba poso tu ke lulueko seko vatolo kikolani.

²⁶Melai meta pui so me qalou me navio kude, ako vo oka zariovo ala raura elo mekasi azo ta kiada mela vo nabulu o elou nio vota raura o elou.

²⁷Ni kala me azo ta oka zariovou kuleto elo ta kiada mela vo mabaku o elou nio kuleto o elou sole.

²⁸Omadeuvo jari aña maba a eveni lala ta pui aba kuevi tu maba poso ta kela iruruputo, melai añaata a quevi tu aña inio nabulu ama elo maba poso, ni añaata ama vouvou tu a bakiemou se,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko urikiko omuqa leqa kanioqa

(Maka 10:46-52; Luke 18:35-43)

²⁹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake Jeriko matu peuru, nio matu kubo vaki ta ke luluemake se.

³⁰Ni omuqa leqa kanioqa qopeta papuani nioqa keve ketaketa ta qo viqake Jisu ko alokato koa keve tona ni nioqata qo taniekake nokao ni eri kiqolake, “Vo Devita ko vikuvikula kalea lana, nota roqueqela eqe!” kiqolake.

³¹Melai sea vaki ta ke riqaekake nioqa tu qo moizailo kikelake. Melai so keru inio nioqata qo naizatikake nokao ni mata eri kiqolake, “Devita ko vikuvikula kalea lana, nota roqueqela eqe!” kiqolake.

³²Nio vo Jisu ta o dokolake ni o nokaekake nioqa ni eri kiolake, “Loma ikio qekai zaria tu anata a qela erekqe?” kiolake.

³³Nio nioqata qo vati tiorikake ni eri kiqolake, “Lekasa, eqeta qeka zaria keazato,” kiqolake.

³⁴Nio vo Jisu ta o matu roquekake nioqa ni ota ka kamakake nioqako vilu ni maba koa taku kale inio nioqata qota roveake kelokelozato. Ni nioqata qo luluevake vo Jisu.

Matiu 21

Jisu ko amaeo Jerusalema

(Maka 11:1-11; Luke 19:28-40; Jone 12:12-19)

¹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta kebeta taliake keve tonu, ni sipole kebe baro Jerusalema kikela keru, inio seta ke baroake Betipeji sasa peuru Olive Ore sama Sopu ko ketaketa. Nio Jisu ta o soroekake omuqa voko disaipeli kidi tu qopeta zio seko kuleto vasi.

²Ni puliako vo soroeko nioqa vota eri kiolake, “Qeta olako ukua peuru kale ni qeta qe kelou kama doqi kobeta lojoa ke titiekema barabara topi ni koko meqora. Qeta qe rupasikou ni qe kati kilou koa doqi ni koko meqora ana kasi.

³Ni kala ta o kuimaeqelou qe ni eri kiovou, ‘Noi sole inio qeta qe rupasika koa doqi?’ kiovou, nio qeta eri kiqevou, ‘Animevo Lekasa inio oka zaria,’ kiqevou, ti vota obe qela zariekou nio koa doqi,” kiolake.

⁴Ko quli ta ko ereivake tu vo Banara kiovevo kala poropita kasi ta tuvevo ko elo ko eri ka kiovema,

⁵“Meta bazuemomo Jerusalema peuru kale amu, keatini, mevo aikovakova ta obeta kueva mekasi, ni vota matu zarazarailo ala ni obeta talia doqi kale, ka pado doqi vo meqora kale.”

⁶Nio nioqa omuqa disaipeli ta qo olake ni qopa erekake Jisu kati kiolani.

⁷Nio nioqa omuqa disaipeli ta qo kati olake koa doqi ni koko meqora, ni qo saluekake nioqako suma koa omuqa doqi ko momo topi ni vo Jisu ta o papuake sai.

⁸Ni matu kubo vaki ta ke ivikake seko topi ama sabosabo ni ke saluekake ko keve tona, ni kake ta ke kobuekake ore ko kata ni ke saluekake keve tona.

⁹Nio so keru inio se maba poso seke taliani Jisu ko kuleto ni voko tova ta ke velavelaoke ni eri kikelake, “Me ilusivo nea Devita ko vikuvikula kale ala! Bañara ta mauru o ivou vo o kuevani voko ñikale! Ilusivomo vo Bañara!” kikelake.

¹⁰Nio so keru vo Jisu o amaea keru Jerusalema, kiadama maba poso koa matu peuru kale amu ta ke rereake tu kepa velo lala inio voa maba o kuevani, ni keta matu tibaraputake, ni keta kuimaekiniake ke ñavio kude, ni eri kikelake, “Lala inio nea maba?” kikelake,

¹¹Nio sea vaki seke kuevini Jisu sase ta eri kikelake, “Nei ta poropita Jisu inio Nazareti peuru Qalili tanala,” kikelake.

Jisu ko butuemo se Jelepade kale ke tatabaraovani

(Maka 11:15-19; Luke 19:45-48; Jone 2:13-22)

¹²Ni vo Jisu ta o amaeaake Jelepade kale ni o butuemake sea kiadamu sai kekai tatabaraekiniani ko lomaloma ni vota o mati raibiraibikake seko tevolo sai kekai tatabaraovakoi ko kurou.

¹³Nio vota eri ma kiolake se, “Kota ko rikiziovi Tabu ama Riki kale ko eri ka kiovema vo Bañara, ‘Añako Jelepade ta vararaito ko pade ka kikevou,’ melai meta se kuilokuilo amu kekai mutaivako keaka jari meda va ika!” kiolake vo Jisu.

¹⁴Koko tova inio se leqa kamu ni se lepu amu ta ke olake Jisu kasi koa Jelepade kale ni vota o urikimake se.

¹⁵Nio se raura kama siama madu, ni se vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta keta matu korakoraivake so keru seke kea keru koa aqasiele ama iruruputo vo Jisu o erekako, ni se meqora poso ko velavelao ke viqa keru koa Jelepade kale, eri kikelake, “Dusivomo vo Devita ko vikuvikula kale ala!” kikelake sole.

¹⁶Nio seta ke kuimaevake vo Jisu ni eri kikelake, “Nobe viqa seko ilusino ni rauraeno, kio?” kikelake. Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Zio, melai meta pui me ataeka ko ikio ko Tabu ama Riki ko kasekema, ko eri kikovema, ‘Nota no nianiekima silosilo amu ni molele poso tu ke ilusino no’ kikovema?”

¹⁷Nio ko quli ko tova inio Jisu ta o vaemake se, ni o vaekake koa matu peuru Jerusalema, ni ota olake Betani, ni sai nio vota ota raneake.

Jisu ko vati levezo vo piqi ore
(Maka 11:12-14,20-24)

¹⁸Nio omadeu vikale Jisu ta mata ota tova vaitake Jerusalema koa matu peuru kale, ni voko talio kale vota ota luapake.

¹⁹Ni vota o veake kala piqi ore koa keve ko ketaketa, ni vota ota olake tu opa tava kelo voko epa. Melai voa piqi ore ta puliama voko epa melai voko leko ko kiada ikio ota va keake, so sole vota eri va kiolake voa ore, “Nota pui mata noba tova epamatou,” va kiolake. Nio so beva kiola keru inio voa piqi ore ta ota kajaoke.

²⁰Nio so keru se disaipeli madu, ke talini Jisu sate, ke kea keru ko quli, seta keta matu vuzeike ni eri va kikelake, “Loma quli kio nea piqi ore ko kajaekivala?” kikelake.

²¹Nio vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Anata a bazuemela me, meta tuvevo putomo ni pui niuniala elo nio meta me roveovou ereko aña a erekako iruruputo jari ama nea piqi ore kasi. Ni pui koko kiada melai meta eri kimevou koa sopu kasi, ‘Zolai ni piave ivere kale!’ ni kota so ko kalou.

²²So sole meta me duvevo putou nio meta me qovou ko quli meme basekako quli meko vararaito kale,” kiolake vo Jisu.

Lala ko pizato kale inio vo Jisu ta o iruruputa?

(Maka 11:27-33; Luke 20:1-8)

²³Ni Jisu ta mata ota vaitake Jelepade kale ni vota o nianiekimake se maba poso. Sai nio se raura kama siama madu ni se lotu tanamu ta ke olake ni ke kuimaevake vo Jisu, ni eri kikelake, “Lala inio o zarienā inio nota no erekā komi quli, ni lala inio o katina no koa pizato?” kikelake.

²⁴Nio vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake se, “Ana melai aqa zaria melai kuimaeko me kama pado kuimanao, ni meta mela opatikou koa kuimanao inio ana melai a bazuemelou lala ko pizato kale inio anata a erekā komia iruruputo.

²⁵Sole lala inio o kativake vo Jone koa pizato, inio vota bapitaiso o imake se maba poso. Vo Bañara inio o kative koa pizato ma maba inio?” ma kiolake. Nio seta ke taniekake zolizoliekinio ke navio kude ni eri kikelake, “Ako ‘Vo Bañara inio o kative koa pizato vo Jone’ kimevou, ta vota eri nio mela kiovou, ‘Ta noi sole inio meta pui meba tuvevo pueve vo?’ inio mela kiovou.

²⁶Ni animeta mata eri kimevou, ‘Maba inio o kative koa pizato,’ kimevou, ta meda ma balauvou se maba madu, ako seta ke tuvevo pueveni nio sole vo Jone ta kala Bañara vo poropita,” kikelake.

²⁷So sole seta eri kikelake Jisu kasi, “Eñeta pui neqai nianiaa,” kikelake. Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Sole ana melai pui aba melai bazuekou me lala ko pizato kale inio anata a erekā komi quli,” kiolake.

Jisu kai podetato omuqa meqora

²⁸Ni Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Nonia kerukerueko ta mebe eva ko eri? Kala maba ta omuqa meqora sala, ni vota o olake vovo kaka kala meqora kasi ni eri kiolake, ‘Meqora, nota no ziovou vairutu ni noba iruruputou vaini kiaro kale,’ kiolake.

²⁹Melai nea meqora ta ota lupaoke zio, melai koko tova vota o besiekake voko kerukeru ni ota olake iruruputole.

³⁰Nio voa mama kala ta mata o olake visi ala meqora kasi ni ovai bazuekake koa omadeuma bazu, ni nea visi ala meqora ta o uria opatikake vovo mama ko soru, melai vota pui o olake iruruputole.

³¹Sole lala pado nioqa tamania inio o zorikake nioqavo mama ko zario?” kiolake. Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Vo kaka kala meqora, vo o keveni iruruputole,” kikelake. Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Tuvevo. Sole tuvevo avole anata eri kiala mekasi, so inio se takisi ke koani ni seke sasave putani ta ke mela paloasa me seko amaqeo kale Bañara ko lekasa puo kale.

³²Kota so ko kava ako meta pui tuvevo meba ive sole vo Jone Bapitaiso, vo o kuevini mela kasekole ko sidopu tu meta me erekou. Melai se takisi ke koani ni seke sasave putani inio ke tuvevo pueve, melai meta mebe keve seko kalo, melai meta pui meba besieke meko kerukeru tu me duvevo puevo vo sole,” kiolake vo Jisu.

Se ruqe ama maba poso kiaro ke kati vaileni ko podepodeti

(Maka 12:1-12; Luke 20:9-19)

³³Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Meta didianomo tu anata mata a melai bazueko kama pado podepodeti. Inevoana kala kiaruzo ko maba vo o papakani ko vaini voko kiaro kale, ni vota o qaramukake koa kiaro ko levoano, ni vota o erekake ka pado zae vo o zuzuekoa koi ko vaini ko epa ko ju, ni o lojoevake kala okate ala pade o lovelove kae. Koko tova inio voa maba ta oka zariake zio vañama peuru kale nio vota oma zariekake koa kiaro kake maba poso, ni vota ota olake vañama peuru kale. Melai vota o kovou ka kena koa kiaro kale ama epa seko korotato ke erekema kale

³⁴Nio vaini ko epa ko padoecko ko taku ko baroa keru, vota o soroemake kake voko nabulu poso tu kepa kovo voko kena koa papapapa ko.

³⁵Melai sea iruruputo ko maba madu ta ke meake ni seta ke noqoemake sea nabulu poso ni kala ta ke pazovake, kala ta ke vouvaevake, kala ta ke taivake lado kale ni ke vouvaevake.

³⁶Nio koko tova voa tanala ta mata o soroemake kubo madu voko iruruputo ko maba madu kebe mai paloasa se kuleto o soroemeni, melai koa omadeuvo jari kebe imake.

³⁷Koko tovatova inio voa tanala ta o soroevake o navivo meqora, ‘Ako vo inio keta va panaovo ala sole,’ kiolake.

³⁸Melai so keru se kekai iruruputani koa vaini kiaro ke vea keru voa meqora, seta eri kikelake, ‘Nei nio komia kiaro sala vo meqora, vo o besievo ala vovo mama tu kiaro ko raki ota ka elo. Ariamo tu me vouvaevo, nio komia vaini kiaro vo kovai vikuvo ama ta animeko ko elou!’

³⁹So sole seta ke noqoevake, ni ke rajarajaevake koa vaini kiaro kale azo ni ke vouvaevake,” kiolake vo Jisu.

⁴⁰Nio Jisu ta o kuimaemake sea maba poso ni eri kiolake, “Sole noi nio o imou voa kiaro sala maba se kekai iruruputani koa kiaro voko vaito keru?”

⁴¹Nio seta eri kikelake Jisu kasi, “Vota o vouvaemou sea ruqe ama maba poso, ni vota ota ma kovou koa kiaro ni o katimou edolomu, seke uria kativo amu vo voko puaro kajoro ko taku keru.”

⁴²Nio Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Sole meta pui me ataeka ko ikio ko Tabu ama Riki kikovevo? Ko eri kikelako, ‘Koa lado se pade ke erekani kekai keduima pui uri ama ka kikevema, ko ikio erisanama qulepo ama pade ko lado kiadama lado poso azo. Kota vo Bañara inio soa ereko o eve ni matu aqasiele koko uria kelo,’ kikelako.

⁴³Ni Sokale avo inio anata a bazuemela me, vo Bañara ko lekasa puo ko mauruto ta ota mela kovou me ni o katimou sea qoqono, seke zoriko amu voko soru.”

⁴⁵Nio se raura kama siama madu ni se Parese madu ke viqa keru Jisu ko podepodeti, seta kekai nianiiake ta Jisu ta se inio o kasemake koa vaini kiaro ko podepodeti kale.

⁴⁶Sole seta kekai zariake tu noqoevo vo, melai seta keta ma nake sea matuma vaki, ako sea vaki ta ke tuvevo pueva vo Jisu ta poropita inio sole.

Matiu 22

Bau vuato ko podepodeti

¹Ni Jisu ta mata oma bazuekake se maba poso komia podepodeti ni eri kiolake,

²“Vo Bañara ko lekasa puo ta eri jari. Kala lekasa ta o inainaekake vovo meqora ko bau vuato.

³Nio vota o soroemake voko nabulu madu tu kepa nokaemo se maba madu vo lula o taipazimeni tu ke zio koa nojola kale. Melai seta pui keka zariake zio.

⁴So sole vota mata o soroemake kake voko nabulu madu koa omadeuma bazu sate sea maba madu kasi ni eri kikelake, ‘Kuemo, ako vo lekasa ta lula o vrouvaekala matu kubo bulumakau ni kubo vairu ama posu, ni nojola ta lula inaina kama. Ariamo tu pa ka zomanomo koa rorotato ko nojola!’ kikelake.

⁵Melai sea maba madu ta pui ke opatikake koa taipaza, ni keta aza aerake, kake ta seko kiaro kasi ni kake ta ke sitoa poso kasi.

⁶Ni kake sea maba madu ta ke noqoemake voa lekasa ko nabulu madu ni ke pazomake ni ke vrouvaemake se.

⁷Nio voa lekasa ta ota matu korakoraivake, ni vota o soroemake voko solodia madu, tu kepa vrouvaemo se voko nabulu poso ke vrouvaemeni ni keta ma siqaeko seko peuru.

⁸Ni vota o nokaemake mata kake voko nabulu madu, ni eri kiolake sekasi, ‘Anata lula a inainaeka ko rorotato ko nojola, melai sea maba madu ana lula a daipazimalani ta ruqe amu sole pui ke kueva.

⁹Sole meta olamo matu peuru ko keve tona ni taipazimomo sai me melo ama maba poso,’ kiolake.

¹⁰Nio sea nabulu madu ta ke olake matu peuru ko keve tona ni ke odiemake kiadama maba madu sai ke meani, uri amu ni ruqe amu, ni koa rorotato ko bau vuato kekai ereivake pade ta kota sukatake ko maba.

¹¹“Nio voa lekasa ta o olake ni o meake sea maba poso koa nojola kale, ni vota o veake kala maba vo pui opa kiakeni rorotato ko bau vuato ko sabosabo.

¹²Nio vota eri kiolake vokasi, ‘Lolo, noi sole inio nota koi noda kuela puliama rorotato ko bau vuato ko sabosabo sate?’ kiolake. Melai voa maba ta pulia quli o kasekake voa lekasa kasi.

¹³Sole vo lekasa ta o soruemake voko nabulu madu, ni eri kiolake, ‘Tava piriekomu voko nase ni kitni rajaevomo vo kupele kutumana kale, sai vo o zialoa koi ni taka o roinaroninaekoa koi,’ kiolake.

¹⁴“Ni so jari nio matu kubo madu inio se vo Bañara o taipazimani, melai silo pala madu inio se vo o pitoemani,” kiolake vo Jisu.

Takisi ko tabariko ko kuimanao
(Maka 12:13-17; Luke 20:20-26)

¹⁵Ni se Parese madu ta ke padovake omadeukoi ni ke vatovatoekake kama vatovatolo tu ke madoevo zaraevo vo Jisu seko kuimanao kale.

¹⁶Nio seta ke soroemake Jisu kasi ke naviko maba madu, ni kake Herodi ko poqala zuvarato ko maba madu, ni eri kikelake, “Tanala, eneta nenai nianiai ta nota sidopua lana ni nota no mati nianiekikani na maba madu Bañara ko tuvevo ama kalo, ni nota pui noqai bazutani na ko maba poso ko zolemako quli pala.

¹⁷Sole nota nela bazueka noko kerukeru. Uri kio ko anime Jiu mu mela ta me buariko animeko takisi Romu ala Matu Lekasa kasi, ma pui? Noni kikola animeko Bazu?” kikelake.

¹⁸Melai Jisu ta lula obe tamai nianiai seko ruqe ama vatolo, sole vota eri ma kiolake, “Me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Meta mela zaria pala inio madoelo ana.

¹⁹Sole meta katilomo tu a qelo koa siliva seleni ko takisi meqai erekako!” kiolake. Nio seta ke kativake ka pado Romu amu ko takula,

²⁰nio vota o kuimaemake se ni eri kiolake, “Lala ko loilo ni ni kio komia takula topi ko evako?” kiolake.

²¹Nio seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Matula Lekasa Romu ala ko,” kikelake. Nio Jisu ta eri ma kiolake, “Uri, sole Romu ala Matu Lekasa ko ta kativomo vo Romu ala Matu Lekasa, Banara ko ta kativomo vo Banara,” kiolake.

²²Nio so keru seke viqa keru ko quli, seta aqasiele keta evake, ni ke vaevake vo ni keta olake.

Voukale azo ama mata saevo ko kuimanao

(Maka 12:18-27; Luke 20:27-40)

²³Nio koa omadeuma ñaniu kale inio mata se Sadiusi madu se pui tuvevo ke ikani maba ko mata saevo voukale azo ta ke kuevake Jisu kasi tu ke madoevo zaraevo vo, ni eri kikelake,

²⁴“Tanala, vo Mosese ko Bazu kikolani ta eri, ‘Kala maba ta o vovou ni o vaekou voko reko meqora pide ama, ta vovo visi nio mata o tova raekou koa naboko tu nioqata meqora sana qo elou tu sea meqora poso ta vo o vovini kaka ko meqora poso kerukeruilo ke elou,’ kikelako.

²⁵Ni iniseana koi ke eveni sikeura tamania, ni sevo kaka ta o raekake ka pado reko ni puliako tu kati keu vota ota vrouvake puliako meqora sana elo, sole koa naboko ta mata ko raevake kovo kuleto ala lasive vo visi.

²⁶Ni koa omadeuvo kobeta kake ko vou omuqala kasi, ti zouke ala, ti kobeta baroake sikeurala kasi, seko pui meqora kai ereko ko ni seko vou.

²⁷Nio koko tovatova inio ko ñavi koa reko ta kota vrouvake.

²⁸Nio sea sikeura tamania ti ke raeke muli koa reko, sole lalako reko ikio ko elou so keru se mata ke tova saevou keru vroukale azo?” kikelake.

²⁹Nio vo Jisu ta eri ma kiolake se, “Meta meda saruiva meko kerukeru kale, ako meta pui meqai niania ko Tabu ama Riki kikovevo, vounkale azo mata saevo ko bazu, ni Bañara ko pizato melai pui meqai niania sole.

³⁰Ako so keru seke vovini ke saevou keru vounkale azo, seta pui kepa rorotou, omadeuvo se aukale ama mateana madu jari.

³¹Melai meta pui me duvevo pueka se voumu ko mata saevo, ta meta maba pui me baqumukani mela inio vo Bañara mela kiovevo, ko eri ka kikovema,

³²‘Aña inio vo Ebarahami vo Bañara lala ni vo Aisake vo Bañara lala ni vo Jekopi vo Bañara lala,’ kikovema. Vota saevomu vo Bañara inio melai pui voumu, so sole Ebarahami ni Aisake ni Jekopi melai keta tova saevou,” kiolake vo Jisu.

³³Nio so keru sea vaki ke viqa keru ko quli, seta aqasiele kekai evake voko nianiekato.

Matu qulepo ama bazu

(Maka 12:28-34)

³⁴Nio so keru se Parese madu ke viqa keru Jisu ko zaraemo se Sadiusi madu, seta keta padoivake, ni maiqu keva olake vo Jisu.

³⁵Ni kala se azo ta vo Mosese ko Bazu okai nianiekatani sole vo inio ovai zariake tu zaraeve ni madoeve vo Jisu voko kuimanao kale ni eri kiolake,

³⁶“Tanala, loma ikio matu qulepo ama bazu kiadama vo Mosese ko Bazu azo?” kiolake.

³⁷Nio Jisu ta o vati tiorikake, ni eri kiolake, “ ‘Meta roquevomo vo Bañara mevo Lekasa pado ama meko bulo kale ni pado ama meko vatolo kale ni pado ama meko kerukeru kale.’ ”

³⁸Ko ikio ko matu qulepo ama ni kuleto ama bazu.

³⁹Ni omuqama matu qulepo ama bazu ta komi, ‘Meta roquemomo edolomu me ñavi me roquivani jari.’ ”

⁴⁰Koa omuqa bazu ikio ko maba raki vo Mosese ko Bazu kale ni se poropita madu ko nianiekato kale,” kiolake vo Jisu.

Banara o soroevani Pakio va kuimanao
 (Maka 12:35-37; Luke 20:41-44)

⁴¹Nio se Parese madu vai padoilo maqa vo Jisu inio vota o kuimaemake se, ni eri kiolake,

⁴²“Nonia kerukeruevo ta mebe eva vo Banara o soroevo ala Pakio? Ta lala ko vikuvikula kale ala inio vo?” kiolake. Nio seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Vota Devita ko vikuvikula kale ala inio,” kikelake.

⁴³“Ta noi sole inio vo Devita ta vo Banara vo Auvana kale ‘Añavo Lekasa’ va kiolake voa Pakio? Ako eri kiolake sole vo Devita,

⁴⁴“Vo Banara ta eri vati kiolake añavo Lekasa: Nota papi añako palo rana tu ño lekasa puo, ti kobeta barolou so keru ana a vaemou keru kiadama noko kana poso noko pizato kale.’

⁴⁵Ni vo Devita ta ova nokae voa Pakio ta o ñavivo Lekasa, sole noi nio voa Pakio ta vo Devita ko vikuvikula kale ala inio?” kiolake.

⁴⁶Ni puliala kala pado ta o opativake vo Jisu. Ni so inio koa ñaniu kale azo seta keta matu pañaovake tu mata ke kuimaevu vo.

Matiu 23

Jisu mai kuiriko Jiu mu ko tanatanamu
 (Maka 12:38-40; Luke 11:37-54; 20:45-47)

¹Ni ko quli ko tova Jisu ta mata eri kiolake sea vaki kasi ni voko disaipeli madu kasi,

²“Se vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ni se Parese madu nio ke koeni koa koidi tu kekai nianiekatu koa Bazu.

³Sole meta me zorimou, ni me luluekou kiadama quli seke melai bazueko ama quli, tu me erekou. Melai meta pui meda ma luluekou seko kalo, ako seta pui ke ureka sole ke ñavi, ko quli se kekai bazubazutake.

⁴Ni seta ke zuruzuruema maba poso tu ke zoriko matu tapata kama bazu poso omadeuvo matuma bouro kema ivika seko momo topi jari, melai seta pui ke tauvema se.

⁵“Seta ke ereka kiadama quli tu maba poso ta ke melo. Ni ke lupika Tabu ama Riki melai seko kape topi, tu seta raura kamu ke elo maba poso ko vilu kasa. Ni seta kekai aikaivani seko suma ko puzipuzi.

⁶Ni seta kekai zariani papu raura kama papupapu nojola kale ni so jari kekai zariani kai papu raura kama papupapu ilusato ko pade kale.

⁷Ni seta keka zariani tu maba poso ta ke rauraemo se tatabarao ko zaekale ni kemai nokaekou se seko tanamu ni titisa.

⁸“Melai meta pui meqa zariovo tu maba poso ta ke mela nokaekou me titisa ni tanamu. Ako meta omadeu tamania mela sole ni omadeu pado inio mevo Titisa ni Tanala sole.

⁹Ni meta puliala mevai nokaekou, ‘Mama’ komia miduku kale. Ako mevo Mama ta omadeu pado inio sole aukale.

¹⁰Ni meta pui meqai nokailou ko odikato ko maba mela, ako mevo odikato ko maba ta omadeu pado inio sole voa Pakio vo Bañara o pitoeveni.

¹¹Ni vo oka zariani raura elo mekasi azo ta mevo nabulu o elou.

¹²Ni vo oka zariovo ala raura elo ta zara o elou ni vo o zarazarailo ala ta raura o elou.”

Jisu mai kuiriko se Jiu amu ko tanatanamu seko kai lipalipaito kale ko sidopu

¹³“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, vo Moses ko Bazu meqai nianiekatani mela, ni me Parese madu mela! Me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako me inio me qaitimani mela maba poso tu pui ke kovou vo Bañara ko lekasa puo ko mauruto, omadeuvo kala maba o kavani jari vo ota ma tibilikani maba poso ko pade tu pui ke amaqeovou. Me navi melai pui meba amaqeovou, ni me inio mebe tizaemani mela se maba poso se keka matu zariani tu amaqeo vo Bañara ko mauruto ko zaekale.

¹⁴“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me vo Moses ko Bazu meqai nianiekatani mela ni me Parese madu mela, me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako me inio meda ma bibizikani mela naboko poso ko pade poso

meko ubeubemo kale, ni koko tova me inio meqai lipalipaitani mela ko rosi ama vararaito ubutiania tu maba madu ta ke mela lelou pala!

¹⁵“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me vo Moses ko Bazu meqai nianiekatani mela ni me Parese madu mela! Me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako meta me ola kiadakoi, me dalia ivere kale ni siqo kale tu omadeu pado maba melai me lilivo, kimela, tu vo melai o luluekou meko nianiekato, ni so keru me bokaova keru lilimo se maba poso, meta heli ko maba inio me ima se, me navi jari, ni seko ruqe ta kobe kai paloasa me naviko ruqe.

¹⁶“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me leqa kama odikato ko maba poso mela, ako me inio me jaruemani mela nianiekimo se maba madu ni eri kimela, ‘Kala ta maulu oka pikou ko Jelepade, melai koko tova inio pui o erekou ko quli vo maulu oka pikako quli melai uri, kimela, melai vo maulu oka piko ala ko qolo Jelepade kale ama, ta vo inio o erekou ko quli maulu oka pikako quli,’ kimela.

¹⁷Meta leqa kamela ni sarubea mela! Ako koa Jelepade ko me maulu meqa pikako ikio matuma quli kobe kai paloasako koa qolo Jelepade ko poro kale ama, ako ko Jelepade ikio tabu ko ikako koa qolo sole. Ta meta pui nio me baqumuka ko so kio?

¹⁸Ni meta mata me nianiekimani mela se maba madu ni eri kimela, ‘Kala ta mata maulu oka pikou ko Jelepade ko tabu ama sara melai koko tova inio pui o erekou ko quli vo maulu oka pikako, melai uri kimela, melai vo maulu oka piko ala ko siqasiqa koa sara topi ama, vo inio o erekou ko quli vo maulu oka pikako,’ kimela.

¹⁹Meta leqa kamela ni sarubea mela! Koa sara ko me maulu meqa pikako ikio matuma quli kobe kai paloasako koa siqasiqa, ako ko sara ikio tabu ko ikako koa siqasiqa sole. Ta meta pui nio me baqumuka ko so kio?

²⁰Sole kala maba ta maulu oka pikou ko sara pala, ti vota maulu inio mata oka pika koa kiadama siqasiqa koa sara ko topi ama.

²¹Ni vo maulu oka pikani ko Jelepade pala, ti maulu inio ova pika vo Banara, ako vo inio o evani sole Jelepade kale.

²²Ni kala ta maulu oka pikou ko au pala, ti maulu ikio oka pika vo Banara ko raura kama papupapu ti mata maulu inio ova pika vo okai papuani koa papupapu.

²³“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, me Mosese ko Bazu meqai nianiekatani mela ni me Parese madu mela, me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako meta me qati matu vaita ni me qativa vo Banara meko papapapa poso kale azo me qoako toni ama, ni koa silo ama paza kama papapapa poso kale azo me qajorikako quli melai me qativa koko toni ama, melai meta me vaeka ni pui me zorika koko matu qulepo ama nianiekato vo Mosese ko Bazu, ko ikio ko sidopu, ni baiseo ni kerula kama kalo ereko. Kiadama komia matuma quli kio ko male tu me luluekou, ni pui ukaka me qati ikou koa silo ama quli melai.

²⁴Me leqa kama odikato ko maba poso mela, so keru meme nozuta keru, meta me qati matu vaila tu pui me quirikou ko sidiki, melai matuma kameli kio lula me quirikako.

²⁵“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me vo Mosese ko bazu meqai nianiekatani mela ni me Parese madu mela, me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako meta me busaeka ko kapa ni peleta koko kupekupe, melai meko omele ama saevo ta kokai sukata ko zuruzuruto ni kiadailo.

²⁶Me leqa kama Parese madu mela! Meta bulebule ikomo kuleto meko kapa ko poro kale ama quli, ti koa pado ama kapa melai bulebule inio kobeta elou.

²⁷“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, vo Mosese ko Bazu meqai nianiekatani mela ni me Parese madu mela, me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako meta tapo peda ke ikako niami jaria mela, koko kupekupe ta ileile melai koko poro kale ta vouma maba ko piza ni matu kubo sapeoma quli.

²⁸So jari pado inio me, meko kupekupe ta memai lipaeka meko uri ama kalo ko erekō kiadama maba poso, melai meko omele ta lipalipa kama kerukeru, ni Bañara ko Bazu ko pazoko,” ma kiolake vo Jisu.

Jisu mai bazueko seke kovo ama koqotato

(Luke 11:47-51)

²⁹“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, vo Mosese ko Bazu meqai nianiekatani mela ni me Parese madu mela! Me meqai lipalipaitani mela ko sidopu! Ako me inio me ileilea posamuko meda ma evani mela se poropita madu ko niami poso se meko taite poso ke vouvaemeni, ni matu ileile ama ni zalozaloni meda ma ikani mela seko niami seke sidopua luluekeni vo Mosese ko Bazu sole!

³⁰Ni meta eri kimela, ‘Eñeta lulamu ñela tea, eneta pui nio ñeba vouvaemo se poropita madu se eñeko taite poso ke kaevo vouvaemo se poropita madu jari,’ kimela.

³¹Sole koa pesio kale meta me maba kai eraeraova ta meta meko taite poso ko vikuvikula kalea mela inio seke vouvaemeni se poropita madu!

³²So sole me melai mebeta ziovou ni me okotikou meko taite poso ke kaevo vouvaemo se poropita madu.

³³Meta dole jaria ruqe mela ni dole ko meqora poso mela! Meta maba pui meba taka lapasou vo Bañara ko koqotato ko lula o mela vaekema heli kale.

³⁴So inio anata a bazuemela me, anata a joroemou se poropita madu ni se nianiioma maba poso ni seke nianiekatani mekasi. Melai kake ta me vouvaemou ni kake ta me batoemou korosi topi ni kake ta me bazomou ilusato ko pade kale ni me butuemou peuru kale azo kama peuru kale.

³⁵So inio me inio meda ka kovou koko tokaka sea sidopu ama maba poso ko vouvaemo kale avo, Ebolo ko vouvaevo kasi azo ti Zekaraia, vo Barakaea vo meqora, vo meme vouvaeveni koa Jelepade kale, koa sara ni Bañara ko Tabu ama Zae ko tania Jelepade ko taqo kale.

³⁶Tuvevo avole añata a bazuemela me, mea erisanama maba poso mela inio meda ka kovou koko tokaka, se lulavo ke vouvaemeni ko,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko roqueko ko Jerusalema

(Luke 13:34-35)

³⁷Nio Jisu ta mata eri kiolake, “Me Jerusalema mela! Meta me daima ni me vouvaemani mela se poropita madu se vo Bañara o soroemani mekasi! Latau taku inio añata a mela zaria padoemelo me tu a melati vailo, omadeuvo ko kokorako ta ko padoeka koko meqora poso koko zabu vima jari, melai meta meda lupaova!

³⁸Sole meko peuru ta ivulu kota elou, ni Bañara ta o vaekou meko Jelepade.

³⁹Ni meta pui mata meba lelou aña, ti kobeta barolou koa taku so keru me eri kimevou keru, ‘Vo Bañara ta mauru o ivou vo, vo o kuevani voko nikale,’ ” kiolake.

Matiu 24

Jisu kai pesio Jelepade ko biresuko

(Maka 13:1-2; Luke 21:5-6)

¹Ni vo Jisu ta o saqorake koa Jelepade kale azo, ni voko disaipeli madu ta ke olake vokasi, ni keva kasekake koa pado ama Jelepade ni kiadama koko levoano kale ama quli.

²Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta mebe kea koa Jelepade kio? Melai añata a bazuemela me, puliama ka pado otu ko lado ta kopa loilou ko naviko zaekale, melai koa kiadama ti kana madu inio ke biresukou,” kiolake.

Jisu ke luluevo amu ta ke toraekou ko tapata ni olaquavo

(Maka 13:3-23; Luke 21:7-24; 17:22-24)

³Ni vo Jisu ta ota papuake Olive Ore sama Sopu kale, ni voko disaipeli madu ta keva olake vo moizavole ni eri kikelake, “Nelai bazueka noi keru inio koa Jelepade ta ko biresuovou, ni noni ama mamola ikio ko ereilou, nio ko mamola puekou noko tova vaito, ni komia peuru ma peuru ko ruvuro,” kikelake.

⁴Nio vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake, “Meta vailomo, ni pui zarievo kala tu o saruemelou me.

⁵Ako matu kubo maba madu inio ke kilou ni eri kikevou, ‘Aŋa inio voa Pakio lala vo Baŋara o pitoeveni,’ kikevou, ni ke saruemou matu kubo maba madu.

⁶Ni so keru meme viqou keru ko matuma pazokinio ko bazu ni ke ŋavio kude kanaekinio ko bazu melai meta pui me ŋalou, ako ko quli poso ta kota ereilou inio sole, melai pui ko ikio peuru ma peuru ko paitopaito.

⁷Ni matumatuma peuru poso ta ko kati pazokiniou kama edoloma matumatuma peuru poso, ni toutou poso ta kokai kasakeovou kama edoloma toutou poso, ni matuma nioŋe ni nunu ta ko elou komia kiadakoi.

⁸Melai koa kiadama quli ta ko rekoreko kai tanito meqora ko alilo ko tola jari pala inio.

⁹“Ni koa taku kale inio maba poso ta ke noqoemelou ni ke tolaemelou ni ke vrouvaemelou me, ni kiadama maba madu ta ke melai kaikuapou, ako meta ana me luluelani mela sole.

¹⁰Ni matu kubo maba madu ta ke vaekou seko oqu, ni keta saiqorikiniou ke ŋavio kude ni keta kanaekiniou.

¹¹Ni matu kubo lipalipa kama poropita madu melai keta puratou ni ke saruemou matu kubo madu.

¹²Ni kiadama ruqe ta kota zarou ti matu kubo maba madu ko roquano melai lekuleku kota elou.

¹³Melai vo o pizato ala, ti obeta barolo ala koa taku ko paitopaito kale, vo inio o pakiovou.

¹⁴Ni komia Uri ama Bazu vo Baŋara ko lekasa puo ko ta kekai bazubazutou komia peuru ma peuru kale tu kiadamu ta ke roveovou viqo. Sai kazo inio peuru ma peuru ta ko ruvurou,” kiolake vo Jisu.

Ko quli ko ereilo ama Jerusalema

¹⁵Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Meta me qelou naloñalo ama kapakapato ko quli ko ke lojoeko ama Jelepade ko Tabu ama Zaekale, ni ko ikio vo poropita Daniela o kasekema.” (Ni meme diromikoa mela komia pesipesi ta uria paqumukomo ko kikolani.)

¹⁶“Ni me Jiudia rana mu mela, so keru me qelou keru ko quli, meta me joqoilou sopu poso kale.

¹⁷Ni no nobeta eloa laña noko pade ko okate ta pui noqai ubaitou amaeo kovole noko lomaloma pade ko poro kale ama.

¹⁸Ni no nobeta eloa laña noko kiaro kale ta pui noqai ubaitou saqoro pade kasi kovole noko suma.

¹⁹“Matuma duki sama quli se molu ama niania poso kasi ni se molele meqora poso samu kasi ko ereilo ama koa taku kale!

²⁰Sole meta vararaitomo vo Bañara kasi tu meko soqoilo ta pui sarosaroro keru ni Sabati naniu keru ko elou!

²¹Ako komia tapata ta matu ruqe ama ko elou kobe kai paloasou kiadama lulavo ama tapata, vo Bañara o ereke keru azo komia peuru ma peuru ti kobeta baroa vairutu. Ni tova ta mata pui kopa ereilou soama quli.

²²Melai vo Bañara ta lula o vatoeka tu puju o ikou koa matuma tapata ko taku, melai vota pui puju o ikou tea, puliala inio opa saevo. Melai voko pitopito ama maba poso ko tauvemo kale avo inio Bañara ta puju o ikou koa taku.

²³Ni kala ta eri kiovou, ‘Keatini, nei nio voa Pakio vo Bañara o pitoeveni!’ ma ‘Unei nio vo!’ kiovou melai meta pui tuvevo me ivou.

²⁴Ako se lipalipa kama Pakio vo Bañara o pitoemeni kikelani ni se lipalipa kama poropita madu ta ke podakou, ni ke erekou aqasiele ama quli ni navanavalala kama quli tu ke saruemo se lula vo Bañara o pitoemeni, kebe mai roveovou ta.

²⁵Sole meta didielomo, ako anata a melai bazueka komi quli puliako koa taku barolo.

²⁶“Ni se maba poso ta ke bazuemelou me ni eri kikevou, ‘Vota kiñu kale inio,’ kikevou, melai meta pui me ziovou vailivole vo sai, ni seta mata eri kikevou, ‘Vota pade ko poro kale inio,’ kikevou, melai meta pui tuvevo me imou se.

²⁷Ako aña maba a eveni lala a vaitou keru ta ke lelou kiadama maba madu omadeuvo kapi ko laqato jari naniu o peatakoi vasi azo ti o sulupakoi vasi.

²⁸Sai meme qeloa koi ko belama ko padoilo sai nio ko inabu ko evakoi. So jaria lai nianii ni lelo inio ke elou kiadama maba poso aña maba a eveni lala a vaitou keru,” kiolake vo Jisu.

Ana maba a eveni lala ko tova vaito

(Maka 13:24-37; Luke 21:25-33; 17:26-30,34-36)

²⁹Ni vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Ni koa tapata poso ko tova nio vo naniu ta kutumana inio obeta elou, ni kaboso ta pui opa talolou, ni ko suti ta kota pialou aukale azo, ni ko okate ama pizato ta kota vezovezokatou.

³⁰Ni ko quli ko tova inio aña maba a eveni lala ko mamola ta ko podakou aukale, nio kiadama maba madu miduku kale amu ta duki keta elou ni keta zialou, ni aña maba a eveni lala ta a qilou aukale ama leikale ni seta ke lelou aña a bizato ni aqasiele ama nanaidara sate.

³¹Ni kala mateana ta o matu puzekou ko kuvili, ni anata a joroemou añako mateana madu komia peuru ma peuru kale, ni seta ke padoemou añako pitopito ama maba poso kiadama zaekale azo.”

Vo piqi ore ko kalo

³²Ni vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi; “Anata mata a melati nianiekikou vo piqi ore ko kalo. So keru voko kata ko vezupa keru ni voko leko melai ko korokoro puta ti mebe kai niania inio ta koa taku kiadama quli ko qotupo ko taku ta sipole.

³³Ni so jari nio mata so keru meme qelou keru kiadama quli ko aña a melai bazuekako quli ko ereilou keru inio meta meqai nianiovou ta koa vairu ama taku vo Bañara ko lekasa puo ko ta sipole kota barolou.

³⁴Ni añata mata a bazuemela me, komia kiadama quli ta ko ereilou puliako erisanama maba madu vou.

³⁵Au ni miduku ta kota ruvurou melai añako bazubazu ta maba pui ti pui kopa ruvurou,” kiolake.

Puliala maba ta okai niania aña maba a eveni lala ko tova vaito

³⁶Nio vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi; “Puliala maba ta okai niania koa naniu ni taku aña maba a eveni lala a vaitou keru; se aukale ama mateana madu melai pui kekai niania, ni a navi melai pui aqai niania, melai añavo Mama Bañara o kiada inio okai niania koa taku.

³⁷Melai aña maba a eveni lala ta a vaitou, so keru maba poso kebeta ziovou keru seko kerukeru pide ama saevo kale Noa ko taku keru ke erekema jari ama.

³⁸Ako puliako matuma nioqololo kilo seta ke vuatake ni ke nozutake, ni lasive poso ni rekoreko ta ke raekiniake kiada keru jari, ti kobeta baroake koa naniu Noa o zazi keru voko vaka topi.

³⁹Ako seta pulia quli ke kerukeruekake sole se komai barolo ama, melai ota podolo kale ko matuma nioqololo ta komai baroake ni ko duluemake se. Ni so inio ko kalo avo aña maba a eveni lala a vaitou keru.

⁴⁰Nio koa taku keru omuqa kidi ta qopeta iruruputou kiaro kasi, ni kala ta aba vovou, kala ta a vaevou.

⁴¹Ni omuqa rekoreko ta omadeu mujarato qopeta elou vuiti ko epa tu qo erekko ko palava, ni ka pado ta aba kovou ka pado ta a vaekou sai.

⁴²“Sole meta vailomo, ako meta pui meqai niania aña mevo Lekasa lala a vaitou keru sole.

⁴³Ako vo pade ko raki sala ta okai nianiovou koa taku so keru vo kuilokuilo ala maba okai kilo ama taku, ta vota ota vailou inio ni pui opa maronou, tu voa kuilokuilo ala ta pui o amaqeovou voko pade kale kuilole.

⁴⁴Sole me melai inainaomo, ako aña maba a eveni lala ta a vaitou koa taku kale ko me pui me baqumukako kale sole,” kiolake.

Vo nabulu ta kerula o elou
(Luke 12:41-48)

⁴⁵Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Sole lala inio kerula kala ni nianiola nabulu? Vo raura o iveni vovo lekasa, tu o mati vailou koa pade kale ke iruruputani ni oma puarikou ko sailao koa korokoroti ama vuato ko taku kale.

⁴⁶Voa nabulu ta ota matu zoleilou vovo lekasa o vaitou keru ni o kelou keru voko uri ama iruruputo vo obe erekako.

⁴⁷Anata a bazuemela me, voa lekasa ta raura o ivou nea nabulu tu vo inio o kati vailou kiadama voko lomaloma.

⁴⁸Melai vota ruqe ala nabulu o elou ni vota eri kiovou o naviko bulo kale, ‘Anavo lekasa ta pui taukavole opa vaito ala inio,’ kiovou,

⁴⁹ti vota o taniekou ruterutemo vokale amu se nabulu poso ni vota ota vuatou ni ota saposapoitou seke saposapoekani ko piza kama ju sate,

⁵⁰nio voa lekasa ta o vaitou kama pado naniu kale voa nabulu pui okai kuirikako ni koa taku vo pui okai nianiiako kale.

⁵¹Ni vovo lekasa ta matuma koqotato o kativou tu vota okai zomanou se kekai lipalipaitani ko sidopu ke kovo ama koqotato. Nio sai nio seke zialoa koi ni taka ke roinaroinaekoa koi,” kiolake vo Jisu.

Matiu 25

Jisu podepodeti imo toni sinaqu rusu poso

¹Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Eri nio ko kalo avo so keru aña maba a eveni lala a vaitou keru lekasa elole komia miduku kale. Iniseana toni sinaqu rusu seke borikeni seko juke tu kepa toraevo vo obe vairua rorotani maba.

²Ni sike madu ta sarube amu, sike madu ta nianiiomu.

³Ni se sarube amu ta ke borikake seko juke ni puliama oela ke borikake,

⁴melai se nianiiomu ta ke borikake seko juke ni oela seko teamuteamu kale.

⁵Melai vo obe vairua rorotani maba ta pui taukavole o kuevake sole sea sinaqu rusu ta keta dudeke ni keta maronqake.

⁶“Ni ipu tania kota evake nio kala ta o velavelaoke ni eri kiolake, ‘Meva! Vo obe vairua rorotani maba ta ota kueva, kuemo tu pa toraevomo!’ kiolake.

⁷Nio sea sinaqu rusu poso ta ke toiratake ni ke matukikake seko juke.

⁸Ni se sarube amu ta eri kikelake se nianiiomu kasi, ‘Katinelomo eñe kama meko oela ako eñeko juke ta kota joata sole,’ kikelake.

⁹Melai se nianiiomu ta ke mati tiorikake ni eri kikelake, ‘Komia oela ta pui ko male eñeko juke ni meko juke, sole olamo kekai tatabaraovakoi ko oela tu pa tatabaraekomo me ñaviko,’ kikelake.

¹⁰Nio sea sarube ama sinaqu rusu poso ke olake tatabaraekole ko oela, se savasi maqa inio vo obe vairua rorotani maba ta ota baroake. Nio sea sike sinaqu rusu ke inainaovini ta keta amaqeake vo sate rorotato ko bau vuato kale, ni ke tibilikake ko veutu.

¹¹“Koko tova inio sea sike sinaqu rusu poso ta ke baroake, ni eri kikelake, ‘Lekasa! Lekasa! Nela veuka!’ kikelake.

¹²Melai nea obe vairua rorotani maba ta o mati tiorikake ni eri kiolake, ‘Tuvevo avole anata eri kiala mekasi, anata pui a melai niania me, tu olamo,’ kiolake.

¹³So inio tu meta vaitomo, ako meta pui meqai niania koa ñaniu ni taku ana maba a eveni lala a vaitou keru sole,” kiolake vo Jisu.

Jisu podepodeti imo zouke nabulu

¹⁴Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Eri nio ko kalo avo so keru ana maba a eveni lala a vaitou keru lekasa elole komia miduku kale. Inevoana kala lekasa vo o inainaovani tu ota zio vañama peuru kale, ni vota o nokaemake

voko nabulu poso ni o katimake voko takula ni lomaloma tu kekai iruruputo.

¹⁵Ni vota o katimake se koa takula, o mati luluekake katimo seko nianio ko kavani. Nio vota o kativake kala sike vuro takula ni mata kala ta o kativake omuqa vuro, ni mata kala ta o kativake omadeu vuro. Ni vota ota olake vanama peuru kale.

¹⁶Nio voa nabulu vo o kativeni sike vuro takula ta o olake ni okai iruruputake koa seleni ni o puratikake mata kama sike vuro takula.

¹⁷Omadeuvo jari voa nabulu vo o kativeni omuqa vuro takula vota mata o koake kama omuqa vuro takula.

¹⁸Melai voa nabulu vo o kativeni omadeu vuro takula ta ota olake, ni o telikake ko miduku, ni o mutakake koa vovo lekasa ko takula.

¹⁹“Nio rosi ama taku ko tova nia nabulu poso vo tanala ta ota vaitake, ni okai zariake tama lelepiko voko nabulu poso ko kai iruruputo voko takula.

²⁰Nio vo o kativeni sike vuro takula ta o kuevake, ni eri kiolake, ‘Lekasa, nota no qatile ana sike vuro takula ni anata mata a qoa kama sike vuro takula ni kota noko toni vuro, nono qatilema ni ana a buratikako,’ kiolake.

²¹Nio nea lekasa ta eri kiolake vokasi, ‘Matu uria laŋa ni sidopu ala nabulu na, nota uri no erekā silo ama iruruputo kale, sole anata raura a inou no matuma iruruputo kale. Kua tu zomane anako nojola kale ni zolei ana sate,’ kiolake.

²²“Ni vo o kativeni omuqa vuro takula ta mata o kuevake ni eri kiolake, ‘Lekasa, nota no qatile ana omuqa vuro takula, ni anata mata a qoa kama omuqa vuro takula ni komi ta noko ariku vuro takula,’ kiolake.

²³Nio nea lekasa ta eri kiolake vokasi, ‘Matu uria laŋa ni sidopu ala nabulu na, nota uri no erekā silo ama iruruputo kale, sole anata raura a inou no matuma iruruputo kale. Kua tu zomane anako nojola kale ni zolei ana sate,’ kiolake.

²⁴“Ni vo o kativeni omadeu vuro takula ta mata o kuevake ni eri kiolake, ‘Lekasa, añata añai niania ta nota tapata kala maba na, ako nota no qajorani na sai pui nono bapatakoi, ni no qoazatani na sai pui nono iruruputakoi.

²⁵So inio añata ada na nava, ako ada na mumaeko kale kiala koa takula sole, ni añata aba mutake koa takula miduku kale. Ni komi ta noko takula,’ kiolake.

²⁶“Ni vovo lekasa ta o vati tiorikake ni eri kiolake vokasi, ‘Nota matu ruqealna ni lupalupa kala nabulu na! Nota nolai niania ta añata a qajorani lala sai pui aña a bapatakoi, ni a qoazatani lala sai pui aña a iruruputakoi.

²⁷Ta noi sole inio nota pui noba la amaqike koa omadeu vuro takula baña kale, tu añako vaito keru añata a qovou koa omadeu vuro takula ni koko puratiko ama sate?’

²⁸Ni voa lekasa ta eri kiolake voko nabulu poso kasi, ‘Ni meta tava komo koa takula nea ruqe ala nabulu ni kativomo vo toni vuro takula sala.

²⁹Ako vo uria kai iruruputo o evani vo o koako ta vovo lekasa ta mata o kativou vo mata kama, tu kota kubo kova elo. Melai vovo lekasa ta ota va kovou vo pui okai uria iruruputani voko puaro koa silo pala melai.

³⁰Tu meta rajarajaevomo voa ruqe ala nabulu kupele kutumana kale sai o zialoa koi ni taka o roinaroinaekoa koi,’ ” kiolake vo Jisu.

Vo maba o eveni ko titizimo kiadama maba poso

³¹Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “So keru aña maba a eveni lala a vaitou keru, añata a qilou a bizato ni nañaidara sate ni kiadama añako mateana madu sate, ni añata a bapuvou vo Banara ko lekasa puo ko papupapu topi.

³²Ni kiadama maba madu komia peuru ma peuru kale amu ta ke padoilou aña kasi, ni añata a bitasimou se omuqa poqala kale, omadeuvo vo vijaro ko maba ta o pitasika ko sipi qouti kasi azo jari.

³³Nio añata a vaemou se sidopu amu añako palo rana ni se pui sidopu amu ta añako made rana.

³⁴Ni ana voa Lekasa lala ta eri kiavou sea maba poso aŋako palo rana mu kasi, ‘Me inio aŋavo Mama mauru o imeloa mela, sole meta kuemo tu vo Baŋara inio o katimelou voko lekasa puo ko mauruto, ko o mela inainaekema puliako komia peuru ma peuru ereilo.

³⁵Ako so keru ana a luape keru meta me niaeleva ana, ni ana kabare a eve keru meta me qatile ko ju, ni so keru ana a lipilipite keru meta me baroekile meko pade kasi,

³⁶ni so keru ana solemauru a eve keru meta me ditivi puele ana, ni so keru ana a verepe keru meta me lati vaile ana, ni ana piritu pade kale a eve keru meta me joipile ana,’ kiavou.

³⁷Nio se sidopu amu ta eri kikevou, ‘Lekasa, noi keru inio nota no luape ni eneta ne niaeñe no, ni noi keru inio nota kabare no eve inio eneta ne qatine no ko ju,

³⁸ni noi keru inio nota no lipilipite inio eneta ne baroekiñe no eñeko pade kasi, ni lai nio solemauru no eve inio eneta ne ditivi pueñe no?

³⁹Ni noi keru inio eneta ne neve verea laña ni piritu pade kale inio eneta neba soipine? Ako eneta pui neqai niania sole komia kiadama quli nono qasekako,’ kikevou.

⁴⁰Nio so keru inio ana voa Lekasa lala ta eri kiavou, ‘Tuvevo avole anata a bazuemela me, so keru meme ereke keru komi quli kala aŋavo olaquala baerebaere kasi meta me ereke inio ana kasi,’ kiavou.

⁴¹“Melai anata eri kiavou aŋako made ranamu kasi, ‘Meta levelevezia mela Baŋara kasi, tu olamo koa noqola kama uza kale vo Baŋara ova inainaekema vo Setani ni voko mateana madu!

⁴²Ako ana a luape keru ta pui meba niaeleva sole, ni ana kabare a eve keru ta pui meba katile sole ko ju.

⁴³Ni ana a lipilipite keru ta pui meba baroekile sole pade kasi ni solemauru a eve keru ta pui meba titivi puele ni a verepe keru ni piritu pade kale a eve keru ta pui meba soipile sole,’ kiavou.

⁴⁴Ni seta eri kikevou ana kasi, ‘Lekasa, noi keru inio eñeta ne neve noko luapo, ni kabare elo, ni lipilipito ni solemauru elo ni verepo ni piritu pade kale elo, ni pui neba tauvenne?’ kikevou.

⁴⁵Nio ana voa Lekasa lala ta a mati tiorikou ni eri kiavou sekasi, ‘So keru me meda va lupaovi keru tauvevo kala olaquala maba, meta meda la lupaovi inio tauvelo ana,’ kiavou.

⁴⁶Nio soama ruqe ama maba poso inio ke kovo amu ko noqola kama tolailo, melai se sidopu amu ta ke ziovou noqola kama saevo kale,” kiolake vo Jisu.

Matiu 26

Jiu ama lotu tanatanamu ko korokorotato tu ke vouvaevo vo Jisu

(Maka 14:1-2; Luke 22:1-2; Jone 11:45-53)

¹Ni Jisu ta o paikake mati nianiekiko komia kiadama quli, ni vota eri kiolake voko disaipeli madu kasi,

²“Meta lula meqai niania ta oqotina inio Alokato ko Nojola ko matuma naniu. So keru inio ana maba a eveni lala ta ke luavilou se anako kana madu kasi, ni ke vrouaelou ana korosi topi,” kiolake.

³Ni so keru inio se raura kama siama madu ni se lotu tanatanamu ta ke toraekiniake, Kaepasi vo Nisa Siama ko matu pade ko taqo kale,

⁴ni ke erekake ko korokorotato tu ke noqoevo vo Jisu moizavole ni ke vrouvaevo kikelake.

⁵Melai seta mata eri kikelake, “Animeta pui me noqoevou vo koa matuma naniu kale, ako pui uri tu matu kubo maba poso ta ke melai korakorailo anime ni ke erekou ko riñotenote sole,” kikelake.

Rekoreko ko lumuevo vo Jisu Betani

(Maka 14:3-9; Jone 12:1-8)

⁶Ni vo Jisu ta ota olake Betani peuru kale vo Saimone lulavo pokupoku ala o eveni ko pade kasi.

⁷Nio Jisu obeta vuata keru, nio kama pado rekoreko ta ko kati amaqeake kama pado oela ko teamuteamu sukasukati ama oela sama, ni koa teamuteamu ta matu tatabara kama dikidoke ama lado alebasita ka kikelako. Nio koa rekoreko ta ko raibikake koa oela Jisu ko lezu topi. Ni kota matu uria tui kama, ni matu tatabara sama oela.

⁸Nio so keru se disaipeli madu ke kea keru koko kavani, seta keta matu korakoraivake ni eri kikelake, “Noi sole inio no niumaeka koa oela?

⁹Ako noqai tatabaraova tea, matu kubo seleni kio noqai kovou nio no qatimou se ozaoza kamu,” kikelake.

¹⁰Melai Jisu ta obe tama nianiiake se kikelani, sole vota eri ma kiolake se, “Pui kai karano komia rekoreko koko erekako koko uri ama iruruputo ana kasi,

¹¹Ako se ozaoza kama maba madu meme qasemani ta mekasi nio kebeta eloa koi kiada keru sole, melai ana inio pui mekasi aba eloa lala kiada keru.

¹²Nio komia rekoreko ko raibiko ko uria tui kama oela anako tupu topi ta ko mamola pueka inio anako mutailo.

¹³Ni anata a bazuemela me, lai ma lai komia Uri ama Bazu Bañara ko lekasa puo ko ko pikairiovoa koi komia peuru ma peuru kale, ta kekai bazubazutou komia rekoreko ko erekako uri ama iruruputo tu maba poso ta ke kerukeruekou ko,” kiolake vo Jisu.

Seko tabarivo vo Jiudasi tu o saiqrivo vo Jisu

(Maka 14:10-11; Luke 22:3-6)

¹⁴Koa omadeuma naniu kale inio kala sea toni omuqa disaipeli azo, o ni ta Jiudasi Isikarioti, ta o olake raura kama siama madu kasi,

¹⁵ni eri kiolake, “Loma quli kio meta me qatilou ana, inio anata a mela saiqrivou vo Jisu?” kiolake. Nio seta ke atae kake zouke toni takula ni seta ke kativake vo.

¹⁶Nio koa taku kale azo inio Jiudasi ta o kati vailake lama taku kio uri ama taku tu oma luavivo se vo Jisu.

Jisu ko tovatovama kuo ko Alokato ko Nojola ko sailao voko disaipeli madu sate

(Maka 14:12-21; Luke 22:7-13,21-23; Jone 13:21-30)

¹⁷Nio kulekuleto ama naniu koa puliama isiti sama bereti ko nojola kuo, se disaipeli madu ta ke olake Jisu kasi ni eri kikelake, “Lai nio no noqai zariakoi tu eneta neba inainaekou ko Alokato ko Nojola ko sailao?” kikelake.

¹⁸Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Meta me ziovou koa matu peuru kale, ni me velou kala maba sai, ni eri kimevou, ‘Enevo Tanala ta eri kiola, vo Bañara ola pitoekema taku ta sipole, sole añako disaipeli madu ni aña ta ne erekou ko Alokato ko Nojola ko sailao noko pade kale,’ kimevou,” kiolake.

¹⁹Nio se disaipeli madu ta ke olake ni ke kake Jisu mati kiolani jari ni kepa inainaekake koa Alokato ko Nojola ko sailao.

²⁰Nio koko raisiraisi nio Jisu ni voko disaipeli madu ta ke papuake ni keta vuatake.

²¹Nio koa vuato keru, inio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Añata a bazuemela me, kala me azo ta o saiqorilou aña,” kiolake.

²²Nio sea disaipeli madu ta matu duki keta evake, ni sea kiadamu ta ke kuimaevake kala mati kala vo Jisu, ni eri kikelake, “Lekasa, aña inio esa so la kinola, ma?” kikelake.

²³Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Eqe omadeu suseko qe eloa qela ko bereti komia taroro kale, vo inio o saiqorilo ala aña.

²⁴Ako aña maba a eveni lala ta soa vou inio a elo avo ko Tabu ama Riki kikovevo sole. Melai matu ruqe ama quli kio kovai barolou voa maba vo o saiqorilo ala aña maba a eveni lala, ni noni kaqe inio ota alile?” kiolake vo Jisu.

²⁵Nio vo Jiudasi vo o saiqorivo ala vo Jisu ta eri kiolake, “Tuvevo, Lekasa, sole aña inio esa ma?” kiolake. Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tuvevo no navi kinolani jari,” kiolake.

Jisu ko tovatovama vuato

(Maka 14:22-26; Luke 22:14-20; 1 Koriniti 11:23-26)

²⁶Nio se kebeta vuata keru inio Jisu ta o koake ko bereti, ni mauru o ikake, ni o palamukake ni o katimake voko disaipeli madu, ni eri kiolake, “Komi ta ko mamola pueka añako tupu. Meta komo ni kumo,” kiolake.

²⁷Ni vota mata o koake ko kapa vaini ko ju sama, ni o kasekake voko uriavo Bañara kasi, ni o katimake se, ni eri kiolake, “Meta nozuekomo,

²⁸komi ta ko mamola pueka añako dara, koko rereovo ama tu ko pakiemu kubo maba poso tu vo Bañara ta ota ma akoekou seko sarueko, ni komia añako vou kio ko vinaeko ama vo Bañara ko leveleveo maba poso kasi.

²⁹Ni anata eri kialamekasi, anata pui mata aba nozuekou eri ama vaini ko ju ti kobeta barolou koa naniu aña mata a nozuekou keru ko vairu ama vaini ko ju me sase añavo Mama ko lekasa puo kale,” kiolake vo Jisu.

³⁰Ni seta kekai keraoke ka pado ilusato ko kera, ni keta olake Olive Ore sama Sopu kale.

Jisu tava pidokiko Pita ko zolio

(Maka 14:27-31; Luke 22:31-34; Jone 13:36-38)

³¹Nio Jisu ta mata eri kiolake sea disaipeli madu kasi, “Oduadu ipu kale mea kiada mela ta meda soqoilou ni ukaka me ilou aña, ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, ‘Vo Bañara ta o vrouvaevou vo sipi o kati vailani ni se sipi poso ta keta birebireilou.’

³²Melai so keru vo Bañara mata o saevilou keru aña vouskale azo, anata a ziovou Qalili meko kuleto,” kiolake.

³³Nio Pita ta eri kiolake Jisu kasi, “Nia kiadamu ta keta na soqoilou melai anata maba pui ti pui aba vaenou,” kiolake.

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake Pita kasi, “Pita, puliako kokorako zialo omuqama taku oduadu ipu kale, nio nota noda la zoliovou ni eri kinovou zouke taku, ‘Anata pui avai niania vo,’ kinovou,” kiolake.

³⁵Ni Pita ta eri kiolake, “Maba kebe vrouvaelou no sate melai anata pui aba tana zoliovou!” kiolake. Ni sea kiadama disaipeli madu ti omadeuvo kikelake vo jari.

Jisu ko vararaito Qetisemani

(Maka 14:32-42; Luke 22:39-46)

³⁶Nio Jisu ta o mati kailake voko disaipeli madu ka pado zaekale ko ni ta Qetisemani, ni vota eri kiolake sekasi, “Meta papumo koi tu anata a zio uki vararaitole.”

³⁷Ni vota o mati olake sea toni omuqa kale azo Pita, ni Jemisi ni Jone, Zebeti ko meqora kidi, ke kiadakoi. Ni Jisu ta matu upotuqu ota evake,

³⁸ni vota eri kiolake sea zouke kasi, “Anata matu duki ada eva ni sipole ko vrouvaelou koa duki. Tu meta koi ni pui me maronou melai me vararaitou ana sase,” kiolake.

³⁹Ni vota o sasa vatutake sekasi azo, ni ota iqeiqueake miduku kale ni ota vararaitake ni eri kiolake, “A Mama na, ko rovea tea, tala vatutika komia upotuqu ko kapa ana kasi azo! Melai pui no erekou anako zario kikolani melai vaeka tu ko ereilo no naviko vatolo kikolani jari.”

⁴⁰Nio vota o vaitake sea zouke disaipeli madu kasi, ni o meake kebeta maronake. Nio vota eri va kiolake vo Pita, “Noi sole inio meta pui me rovea vaito ana sase kama omadeu aoa?

⁴¹Meta vailomo ni vararaitomo nio pui me amaqeovou zolizolito kale. Ako meta meqai zaria erekko ko sidopu, melai meta lekuleku ama maba poso mela.”

⁴²Nio omuqama taku Jisu ta mata o vaitake vararaitole ni eri kiolake, “A Mama na, nota pui noda la vatutikou kinovou komia upotuqu ana kasi azo melai uri. Tu vaeka tu noko vatolo ta ko ereilo,” kiolake.

⁴³Ni vota o vaitake ni mata o meake sea disaipeli madu kebeta maronake, keta dudeake sole.

⁴⁴Nio Jisu ta mata o vaemake ni ota ola vararaitole zouke ama taku, ni okai vararaitake koa omadeuma vararaito.

⁴⁵Nio vota mata o vaitake o disaipeli madu kasi, ni o meake ko omadeuvo kebeta kake. Nio eri ma kiolake, “Noi nio, meta mebeta maronā ni mamaza kio? Keatini! Ko taku ta kota baroa ni aña maba a eveni lala ta a qatiziovou se ruqe ama maba madu ko nase topi.

⁴⁶Zolaimo tu meda zio. Keatini, nei ta voineni voa maba obeta kueva vo o saiqorilani aña!” kiolake.

Se lotu tanatanamu ko noqoevo vo Jisu

(Maka 14:43-50; Luke 22:47-53; Jone 18:2-11)

⁴⁷Ni so keru Jisu obeta pesipesita keru nio Jiudasi, kala sea toni omuqa disaipeli madu kale ala, ta o baroake. Ni vo ke luluevani ta matu kubo vaki ke borikake ko benisi ni kubau, se raura kama siama madu ni se lotu tanatanamu ko soropato kale.

⁴⁸Nio voa ruqe ala maba Jiudasi ta lula o bazueme sea vaki ni eri kiove, “Voa aña a lumeko ala, vo inio voa maba me mevai zariani. So sole meta me noqoevou vo!” kiolake.

⁴⁹Nio vo Jiudasi ta tutumazi avole o olake Jisu kasi ni eri kiolake, “Matu uri, tanala,” kiolake, ni o luluevake vo.

⁵⁰Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Lolo, nota taukavo ereka ko quli no noqai zariako quli ereko!” kiolake. Ni so keru nio seta ke noqoevake vo Jisu.

⁵¹Ni kala sea disaipeli azo ta o ravuzikake voko benisi koko teamuteamu kale azo tu o pazovo kiolake vo Nisa Siama vo nabulu, ni ota va pikekake voko taliña.

⁵²Nio Jisu ta o keake komi quli ni eri va kiolake, “Nota vaitoeka noko benisi ko naviko zaekale. Ako se kekai pazokinio amu ko benisi ta kekai vouvou ko benisi sole.

⁵³Ni pui noqai niania ta anata avai zaivotou añavo Mama tu o tauvelo kiavou, ti vota obe soroekou nio matu kubo vuro mateana tu ke kilou ni kela pazokiniou aña.

⁵⁴Melai kota pui so kopa kalou, ako so ko kalou ta ko Tabu ama Riki kikovevo ta pui nio tuvevo kopa elou sole,” kiolake.

⁵⁵Ni so keru inio Jisu ta mata eri ma kiolake sea vaki, “Meko kerukeru kale ta anata kala matu ruqe ala kuiloa lala ni pazokinio ko maba lala la kimela inio meta meda kueva benisi poso ni kubau poso sate tu noqoelole aña, kio? Ana inio abeta papua ni a nianiiekatani lala kiadama naniu poso ubutiania Jelepade kale melai pui me noqoela sai.

⁵⁶Melai komi quli koko ereivako ta se poropita madu ko riki kikovevo ko tuvevo puilo sole,” kio ke viqake, nio sea kiadama disaipeli madu ta keta va soqoike.

Jiu amu ko lotu tanatanamu ko titizivo vo Jisu

(Maka 14:53-65; Luke 22:54-55,63-71; Jone 18:12-14,19-24)

⁵⁷Nio se kepa noqoeveni vo Jisu ta ke vati olake vo Kaepasi Nisa Siama ko pade kasi, sai se vo Mosese ko Bazu ko nianiiekato ko maba madu ni se lotu tanatanamu ke padovakoi.

⁵⁸Ni vo Pita melai obe luluemake se, melai vanya inio ota ma taliake. Nio so keru o baroa keru vo Nisa Siama ko pade ko taqo kale, nio vota ota amaqeake ni ota papuake se vailo ko maba madu sate tu o kelo noi nio ke ivo avo vo Jisu, kiolake.

⁵⁹Nio se raura kama siama madu ni se Jiu amu ko tanatanamu ta ke madoekake tu kevai kuiriko vo Jisu lipalipa kama kuiripato, tu ke vouvaevo vo.

⁶⁰Nio matu kubo maba madu inio ke lojoake ni kevai kuirikake lipalipa kama quli, melai seta pui keta va keake kama silo pala sarueko. Ni koko tovatova inio mata omuqa kidi qo lojoake,

⁶¹ni eri kiqolake, “Eqe qeta va viqani nea maba ta eri nio kiolani, ‘Anata a biresukou vo Bañara ko Jelepade, ni zouke ɻaniu kale inio a baikou orumukou,’ nio kiolani,” kiqolake.

⁶²Nio vo Nisa Siama ta o lojoake ni eri kiolake Jisu kasi, “Nota ɻobe viqa nioqia omuqa maba ko kasa ino no. Ta noi nio pui no opata?” kiolake.

⁶³Melai Jisu ta pui o pesiake. Nio vo Nisa Siama ta mata eri kiolake vokasi, “Vo saevola Bañara ko ɻikale anata maulu ana pika. Tu nota bazuenela eñe, no inio voa Pakio na vo Banara vo Meqora na?” kiolake.

⁶⁴Nio vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tuvevo no kinolani nio. Ni anata a bazuemela me, tova inio meta me lelou ana maba a eveni lala ta a bapuvou vo Piza kala Bañara ko palo rana tu a lekasa puo ni a qilou aukale ama leikale!” kiolake.

⁶⁵Nio vo Nisa Siama o viqa keru komi quli vota ota matu korakoraivake, ti obe rotiekake inio voko sabosabo, ni eri kiolake, “Nea maba ta o anararaiva inio vota Bañara jari ala! Sole animeta pui meba vai zariovou kala voko tuvevo o kaseko ala, ako meta lula me viqala me ɻavi voko anararailo sama pesio sole.

⁶⁶So sole noni ta meko pitoto?” kiolake. Nio seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Vota maba o vrouvou,” kikelake.

⁶⁷Nio kake ta keta vai supatake vo Jisu ko loilo, ni ke pazovake, ni kake ta ke qurativake vo seko tava pazoko kale voko loilo ke ɻase saresare kale

⁶⁸ni eri kikelake, “Noa Pakio na ta bazuenela eñe ni kaseva lala inio vo no o pazoniani! Tava kaseka o ɻi!” kikelake.

Pita tava zolio vo Jisu

(Maka 14:66-72; Luke 22:56-62; Jone 18:15-18,25-27)

⁶⁹Nio vo Pita obeta papua keru titizikinio ko pade ko kupekupe, nio ka pado vo Nisa Siama ko nabulu ta ko olake vokasi ni eri kikelake, “Noela, nota vo Qalili ala Jisu sasea laña inio,” va kikolake.

⁷⁰Melai vota ota zolike sea kiadamu ko ubutiania, ni eri kiolake, “Noiza, anata pui aqai niania no kiŋolani,” kiolake,

⁷¹ni ota vatutake koa titizikinio ko pade ko veutu tona. Nio mata kama pado nabulu ta ko veake vo ni eri kikelake sea maba poso kasi, “Vota vo Nazareti ala Jisu kale ala,” kikelake.

⁷²Melai Pita ta obeta zolike ni eri kiolake, “Anata maulu a bika ta anata maba pui avai niania nea maba meme qasevani!”

⁷³Ni puliako tu keu nio se sai ke lojoani ta ke olake ni ke aramuvake vo Pita ni eri va kikelake, “Tuvevo no inio kala na vo kalea laŋa, ako noko pesio ko rukuruku ta Qalili amu ko jari sole,” kikelake.

⁷⁴Melai Pita ta eri kiolake, “Anata maulu a bika ni tuvevo ama quli kio a qaseka ni vo Baŋara ta o koqotaelou aŋa a lipalipatou ta! Anata maba pui avai niania voa maba!” kiolake, ti kokorako ikio kobeta ziake.

⁷⁵Nio Pita ta o kerukeruekake Jisu va kiovevo vo, ko eri, “Puliako kokorako zialo, inio nota noda la zoliovou aŋa zouke taku, ni eri kiŋovou, ‘Anata pui avai niania vo,’ kiŋovou,” ka kiovema. Ni vota ota saqorake kupele ni ota matu ŋuisiŋuisiake zialo.

Matiu 27

Se Jiu ama tanatanamu ko vati zio vo Jisu Paelati kasi
(Maka 15:1; Luke 23:1-2; Jone 18:28-32)

¹Omadeu vikale koko raneo kale se raura kama siama madu ni se Jiu amu ko tanatanamu ta keva nakanakatatake vo Jisu tu ke vouvaevo vo.

²Sole seta keta va piriekake voko nase ni ke vati olake ni kepa vaevake vo Romu ala Qavuna Paelati ko pade kasi.

Jiudasi ko vouvailo o ŋavi

³Nio so keru vo Jiudasi vo o saiqoriveni vo Jisu ta okai nianiake ta Jisu ta ke vouvaevou, nio vota matu duki ota evake, ni opa vaitoekake koa zouke toni takula se raura kama siama madu ni tanatanamu kasi,

⁴ni eri kiolake, “Anata boutare a erekako a jaiqoriva sole nea inobe ala maba,” kiolake. Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Eneta puliako pa kiñevou, kota no naviko rana inio,” kikelake,

⁵Ni vota okai sabailatake koa takula Jelepade kale. Ni o vaemake se, ni ota olake rouraole o navi.

⁶Nio se raura kama siama madu ta ke niaquekake koa takula ni eri kikelake, “Komia takula ta maba ko dara ko takula, sole vo Moses ko Bazu kale ta tabu tu animeta me vaekou komia takula Jelepade ko takula me vaekakoi,” kikelake.

⁷Nio seko omadeu vatolo kale nio seta ke tatabaraekake ko kekai nokaekema miduku, “Raro o Erekani ko Miduku,” tu kota ke lipiani ko niami kaqe ko elou.

⁸So keru azo inio seta kekai nokaekake koa miduku ta “Dara ko Miduku” ti kobeta baroa erisana.

⁹So inio vo poropita Jeremaea ko riki kikovevo ta tuvevo ko eva, ko eri kikovema, “Se Izireli qoqono ta ke kovou koa zouke toni takula ko male tu kevai tatabaraeko voa maba ka kikevema,

¹⁰ni seta kekai iruruputou koa takula tu ke tatabaraeko vo raro o erekani ko miduku, omadeuvo vo Banara lati kiovevo aña,” kiolake.

Paelati ko kuimaevo vo Jisu

(Maka 15:2-5; Luke 23:3-5; Jone 18:33-38)

¹¹So maqa vo Jisu ta o lojoake vo Paelati Romu ala Qavuna ko tanama kale, ni vo Paelati ta o kuimaevake vo ni eri kiolake, “No inio se Jiu amu vo Aikovakova na kio?” kiolake. Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tuvevo no kiñolani jari,” kiolake.

¹²Melai so keru se raura kama siama madu ni se Jiu amu ko tanatanamu kevai kuirike keru, vota puliama voko opato.

¹³Nio Paelati ta mata eri kiolake vokasi, “Nota pui noda ma viqa matu kubo quli se kenai kuirikako quli kio?” kiolake.

¹⁴Melai Jisu ta pui o pesiake, sole vo Qavuna Paelati ta ota matu vuzeike.

Jisu ta o vrouvou

(Maka 15:6-15; Luke 23:13-25; Jone 18:38—19:16)

¹⁵Kiadama Alokato ko Nojola keru Romu ama Qavuna ko kalo ta ke saqorivou kala piritu pade kale o evani se maba poso keva zariovo ala.

¹⁶Nio koa taku keru ta inevoana kala maba piritu pade kale o ni ta Jisu Barabasi ni vota kiadama maba kevai nianiani.

¹⁷Nio so keru sea vaki ke padoiva keru, vo Paelati ta o kuimaemake se ni eri kiolake, “Lala pado inio meta mevai zaria tu anata a mela rupasivou, Jisu Barabasi ma Jisu vo Banara o soroevani Pakio keva nokaekani?” kiolake.

¹⁸Ako Paelati ta obe kai uria niania ta seko va konoilo kale inio se Jiu amu ko tanatanamu ta ke vati keve vo Jisu vokasi sole.

¹⁹Nio so keru vo Paelati obeta papua keru voko titizato ko papupapu topi, voko reko ta ko soroekake ko bazu vokasi ni eri kikolake. “Nota pulia quli no erekou voa sidopu ala maba kasi, ako anata a uloitivala vo raisi ipu kale, ni koa uloito ta ko niumaekala anako kerukeru sole,” kikolake.

²⁰Melai se raura kama siama madu ni se Jiu amu ko tanatanamu ta ke zuruzuruemake sea vaki tu ke bazuevo vo Paelati tu oma rupasivo vo Barabasi, ni Jisu inio ke vrouvaevou.

²¹So keru inio Paelati ta mata o kuimaemake sea vaki ni eri kiolake, “Lala pado nioqi azo inio meta meva zaria tu anata a mela rupasivou?” Nio sea kiadamu ta ke vati tiorikake, ni eri kikelake, “Barabasi!” kikelake.

²²Nio Paelati ta mata o kuimaemake se ni eri kiolake, “Loma quli kio anata a erekou vo Jisu vo keva nokaekani vo Banara o soruevani Pakio?” Melai seta eri kikelake “Patoevomo!” kikelake.

²³Nio vota mata o kuimaekake, “Melai loma quli sarueko ikio nea maba o erekako?” Nio seta mata ke matu upaupatake ni eri kikelake, “Patoevomo korosi topi tu o vou!” kikelake.

²⁴Ni vo Paelati ta o keake ta pui opa roveovou dokolimo se ni seta keta matu korakorailou ni keta niumaniumatou, sole vota opa koake ko ju, ni o pusaekake voko nase sea vaki ko ubutiania, ni eri kiolake, “Anata pui kuiripato salala aba elou nea maba ko voukale avo! Melai kota me naviko vatolo ikio,” kiolake.

²⁵Nio sea vaki ta eri kikelake, “Uri, vaeka tu koko tapata nea maba ko vouko ta e_{ne} ni e_{ne}ko meqora poso melai komai kuirizio,” kikelake.

²⁶Sole vo Paelati ta oma rupasivake vo Barabasi. Ni vota o katimake vo Jisu se solodia madu tu kepa pazovo vo ni kepa patoevo korosi topi.

Se solodia madu vai balebaleito vo Jisu

(Maka 15:16-20; Jone 19:2-3)

²⁷Ni vo Paelati ko solodia madu ta ke vati olake vo Jisu Qavuna ko matu pade ko tianiamata vota kale, ni sea kiadama solodia madu ta ke aramuvake vo.

²⁸Ni seta keta va ivikake voko sabosabo ni kevai kiakake rosi ama diri sabosabo,

²⁹ni seta keva viriviriekake ko tarapae kada sama siakona kale ni kevai kiakake voko lezu topi, ni ke kativake ko dana tu o noqoeko voko palo rana nase kale. Sai kazo seta keva iqeiqueake ni keva balebaleitake vo ni eri va kikelake, “Raurai se Jiu amu vo Aikovakova na,” kikelake.

³⁰Ni seta kevai supatake ni keta va pazokake o lezu dana kale.

³¹Nio ke paikake vai balebaleito saita inio seta mata keta va ivikake koa rosi ama sabosabo ni kevai kiakake mata o naviko sabosabo. Ni ke vati olake tu kepa patoevo korosi topi.

Seko patoevo vo Jisu korosi topi

(Maka 15:21-32; Luke 23:26-43; Jone 19:17-27)

³²Ni so keru seke vati ola keru, seta ke toraevake kala maba Sairini ala o ni ta Saimone, ni se solodia madu ta ke zuruzuruevake vo tu o boriko Jisu ko korosi.

³³Ni seta ke baroake kama pado zaekale koko ni ta Qoloqota, ni koko kio ni kalo ta “Reikareika kama Lezu ko Zae.”

³⁴Ni sai nio seta ke kativake vo Jisu ko vaini ko ju, meresini ke kati valuvaluekema, tu siru kota va naitiko voko tupu, tu pui o lainikou koa matuma tola kikelake. Melai vota o madoekake pala ti ota lupaoke nozueko.

³⁵Ni sai nio seta ke patoevake vo Jisu korosi topi. Koko tova inio seta kekai puarikiniake vo Jisu ko suma seko kai daisimato kale.

³⁶Ni koko tova inio seta keta papuake sai ni ke vati vaitake vo Jisu.

³⁷Ni seta ke vaeke ka pado bazu, ko quli se kevai kuirikako, voko korosi topi. Ni koa bazu kikolani ta eri, “Nei nio vo Jisu se Jiu amu vo Aikovakova.”

³⁸Ni seta ke patoekake omuqa kuilokuiola nioqa omuqa korosi topi Jisu sate, kala ta voko palo rana ni kala ta voko made rana.

³⁹Ni so keru se maba poso ke alokata keru sai, seta keva uriuriana putake, ni kevai balebaleitake vo Jisu,

⁴⁰ni eri kikelake, “No inio no biresukou ko Jelepade ni zouke naniu kale mata no dova orumukou kinolani na! Sole pakiovi no navi, vo Banara vo Meqora na no elou ta! Ni saqore koa korosi topi azo!” kikelake.

⁴¹Ni omadeuvo jari mata se raura kama siama madu ni se Moses ko Bazu kekai nianiekateni ni se Jiu amu ko tanatanamu melai keva balebaleitake

⁴²ni eri kikelake, “Edolomu inio o pakiemani, ta noi sole inio pui o pakia o navi! Melai vota o saqora koa korosi topi azo tea animeta eri nio kimevou, ‘Koe, tuvevo vota se Izireli amu vo Aikovakova,’ nio kimevou.

⁴³Ako vota tuvevo o ivani vo Banara, kiolani, ni okai nokaivani Banara vo Meqora. Sole me velo, Banara ta obe pakievou vo ma pui,” kikelake.

⁴⁴Ni omadeuvo jari pado nioqa omuqa kuilokuiola nioqa ke patoekeni nioqa Jisu sate nioqako omuqa korosi topi melai qo ruqueruqe kasevake vo.

Jisu ko vou

(Maka 15:33-41; Luke 23:44-49; Jone 19:28-30)

⁴⁵Ni nadale inio kutumana ta ko boulukake koa Jerusalema ko pado ama levoano, zouke aoa tiniavo, ti kobe kai baroake matu sebiviuru keru.

⁴⁶Ni matu sebiviuru keru inio Jisu ta ota velavelaoke ni eri kiolake, “Eloi, Eloi, lama sabakatani?” Koko kio ni kalo ta, “A Bañara ña, a Bañara ña, noi sole inio ño vaela aña?” kiolake.

⁴⁷Ni kake maba poso sai ke lojoani ta keta va viqake vo kiolani, ni eri kikelake, “Koe! Vota o nokaeva vo Haija,” kikelake.

⁴⁸Ni kala se azo ta o rereake, ni opa koake ko kuna zaute ni o duluekake paza kama vaini jukale, ni o ikake ore ko kata topi ni ova okekake vo Jisu tu vota o kuzueko kiolake.

⁴⁹Melai kake ta eri va kikelake, “Taruane saita, tu me velo esa Ilaija inio o kilou nio opa tauvevou,” kikelake.

⁵⁰Ni Jisu ta mata ota tova velavelaoke ti obeta vrouvake inio.

⁵¹Nio ko Jelepade kale ama suma otu ta omuqa teze kota evake, koko okate azo ko tanita ti ko raki kale. Ni ko miduku ta kota vezovezokatake, ni ripi ta kota potapotasiake,

⁵²ni ko niami poso ta kota veukaziake, ni kubo madu vo Bañara ko maba madu ta keta tova saevake.

⁵³Ni seta ke vaekake ke naviñavi ko niami, ni Jisu ko mata saevo vroukale azo ko tova inio seta ke olake Jerusalema, Bañara ko Tabu ama Peuru kale, ni kubo madu ta ke uria meake se.

⁵⁴Ni so keru se solodia madu ni sevo kuleto ala kebe vati vailani vo Jisu ke kea keru ko nunu ni kiadama quli sai ko ereima, seta keta matu navaike ni eri kikelake, “Koe, matu tuvevo nei ta vo Bañara vo Meqora tivoine!” kikelake.

⁵⁵Ni kake rekoreko melai sai ke vati vaitake vo Jisu van'azo, ni se inio ke lulueveni vo Jisu Qalili ni ke tauveveni.

⁵⁶Ni kake sea rekoreko azo ta Maqidalama Mere, ni Mere Jemisi ni Josepa ko niania, ni vo Zebeti ko reko.

Josepa Arimatiala ko mutavo vo Jisu
(Maka 15:42-47; Luke 23:50-56; Jone 19:38-42)

⁵⁷Ni inelala kio keru inio kala batiro ala maba Arimatiala ta o baroake Paelati kasi, o ɳi ta Josepa, ni vo melai kala vo Jisu o lulueveni.

⁵⁸Ni vota o amaqeake Paelati ko kuleto ni opa pasekake vo Jisu ko tupu vokasi. Ni vo Paelati ta ova zariekake ni o bazuemake voko solodia madu tu ke kativo Jisu ko tupu vo Josepa.

⁵⁹So inio Josepa ta opa saqorikake Jisu ko tupu, ni o sudekake vairu ama matu uri ama suma kale,

⁶⁰ni opa vaekake o ɳaviko niami keaka kale, ko ikio koa keaka o ɳaviko ka kiovema, ko o roitikema lado kale. Saita inio vota o bekolikake ka padu matuma lado koa niami keaka ko veutu tona ni ota olake.

⁶¹Ni ko Maqidalama Mere ni ka padu Mere ta qopeta papuake sai koa kea ko veutu ko ijatinia.

Se solodia madu ko kati vaito ko kea

⁶²Ni koko raneo kale Sabati ɳaniu kale nio se raura kama siama madu ni se Parese madu ta ke padovake Paelati kasi,

⁶³ni eri kikelake, “Lekasa, eŋeta ɳebe kerukerueko nea lipalipa kala maba kiovevo vo saevola keru, ako eri nio kiovevo sole, ‘Aɳata mata a jaevou zouke ala ɳaniu kale,’ kiovevo sole,” kikelake.

⁶⁴“So sole ɳota ɳo bazuemou ɳoko pazokinio ko maba madu tu seta ke kati vailou koa kea ti zouke ama ɳaniu kobeta barolou, ako voko disaipeli madu ke ziokale sole kuilikole voko tupu, ni ke lipalipaemo kale sole se maba poso ta vota ota saevala youkale azo. Ako komia lipalipato ko ruqe ta kokai paloasou inio voa maba ko kuleto ama lipalipato sole,” kikelake.

⁶⁵So inio vo Paelati ta o bazuemake voko solodia madu tu kepa kati vaito koa kea.

⁶⁶Ni se solodia madu ta ke olake ni kepa vinaekake koa lado tibulu ni ke kati vailake koa kea.

Matiu 28

Jisu ko mata saevo youkale azo
(Maka 16:1-8; Luke 24:1-12; Jone 20:1-10)

¹Nio Sabati ko tova, Sade raneto puliako naniu peato inio Maqidalamā Mere ni ka pado Mere ta qo olake tu qopa kelo ko kea.

²Ni matuma nunu kota eve ni vo Bañara vo mateana ta o saqorake aukale azo ni o vatutikake koa kea ko veetu kale ama lado, ni oka papuake.

³Ni voa mateana ko loilo ta kapi jaria simanamanato, ni voko suma ta sinou jaria pumapuma.

⁴Ni sea solodia madu ta keta va matu nake ni keta dederake ni keta piake miduku kale maba o vrouvani jari.

⁵Ni vo mateana ta eri kiolake nioqa omuqa rekoreko kasi, “Qeta pui nalo. Ako anata a qelai nianiaa qeta qe kueva velole vo Jisu vo ke patoeveni.

⁶Melai vota puliala koi, ako vota lula ota saevala sole, omadeuvo o navi lula melati kiovevo jari. Tu kueko ni pa keko voko tupu ko tekulakoi.

⁷Ni olako taukavole ni pa bazuemoko voko disaipeli madu, ni eri kiqvou, ‘Vota ota saevala youkale azo, ni vota ota ziovou Qalili meko kuleto, ni sai nio meba velou,’ kiqvou, ni ko ikio añako bazu qekasi.”

⁸So sole nioqata taukavole qo vaekake koa kea nalole melai mata qota zoleike, tu qopa bazuemo sea disaipeli madu.

⁹Ni ota podoloa koi nio Jisu ta o toraekake nioqa keve tona ni eri kiolake, “Bule ta qe tona.” Ni nioqata qova vatutake ni qota va noqoekake voko kitii, ni qo ilusivake.

¹⁰Ni Jisu ta eri kiolake nioqa kasi, “Qeta pui nalo. Melai olako ni bazuemomo añako visi poso tu ke zio Qalili, ni sai nio seta ke lelou aña,” kiolake vo Jisu.

Kea ke kati vaileni solodia madu ko bazu

¹¹Ni so keru nioqa omuqa rekoreko zio maqa, inio sea solodia madu seke kati vailani koa kea ta ke vaitake koa matu peuru kale ni kemai bazuekake se raura kama siama madu kiadama quli koko ereivake sai.

¹²Nio se raura kama siama madu ni se tanatanamu ta ke padoivake ni ke nakanakatatake, ni ke katimake matuma takula se solodia madu,

¹³eri kio sama bazu sate, “Meta eri kimevou, voko disaipeli madu ta ke kuela raisi ipu kale ni kepa kuilikala voko tupu, me maro_{no} maqa, kimevou.

¹⁴Ni vo Qavuna ta o viqou meko maro_{no}, ta e_{ne} inio ne vati pesipesitou tu kota pui meko saruilo ko elou,” kikelake.

¹⁵Nio seke kati vailani ta ke koake koa takula ni ke erekake se mati kikelani, ni Sokale avo inio koa bazu ta ko aera Jiu amu kasi ti kobeta baroa vairutu melai.

Jisu mai podako voko disaipeli madu
(Maka 16:14-18; Luke 24:36-49; Jone 20:19-23)

¹⁶Ni sea toni omadeu disaipeli madu ta keta olake Qalili ni keta kailake sopu kale, sai Jisu o soroemekoi.

¹⁷Ni so keru ke vea keru vo, seta ke ilusivake vo, melai kake ta niuniala kebe va evake.

¹⁸Ni Jisu ta sipole o imake se ni eri ma kiolake, “Banara ta o katile aña ko pizato tu aña inio lekasa aqa elou kiadama quli aukale ama ni miduku kale ama.

¹⁹Tu meta olamo kiadama maba poso kasi kiadama peuru ma peuru kale, tu añako disaipeli imomo se, ni bipitaiso imomo se vo Mama, ni vo Meqora, ni vo Tabu ala Auvana ko ñikale,

²⁰ni nianie-kimomo se tu ke zoriko kiadama quli aña a melai bazuekema. Ni aña a elou me sase kiada keru, ti kobeta barolou komia peuru ma peuru ko paitopaito ko taku,” kiolake vo Jisu.

Maka

Maka 1

Vo Jone Bapitaiso ko bazubazu

(Matiu 3:1-12; Luke 3:1-9,15-17; Jone 1:19-28)

- ¹Komia Uri ama Bazu ta Jisu Karisito, Bañara vo Meqora ko kasevako,
²vo Bañara ovai bazuekema vo poropita Aisea tu eria rikieko o elo, “Bañara ta eri kiolake, ‘Añata a joroevou añavo talitalio ko maba ñoko kuleto tu ona inainaekou ñoko keve,’
³ni, ‘Kala ta o velavelaova lealea kama zaekale matuma kora kale, ni eri kiola, “Meta va inainaekomo vo Bañara ko keve, ni sare ikomo koa keve sai vo o taliovoa koi!” kiola.’ ”
⁴Nio so inio vo Jone ta o puratake lealea kama zaekale, ni bapitaiso o imake se maba poso ni o bazubazutake ni eri kiolake, “Meta liliziom meko sarueko kale azo ni bapitaiso emo, inio vo Bañara ta ota mela akeokou meko sarueko poso,” kiolake.
⁵Nio matu kubo maba madu Jiudia rana mu ni Jerusalema matu peuru kale amu ta ke olake didievole vo Jone. Ni seta kekai eraeraoke seko sarueko poso Bañara kasi, nio vo Jone ta bapitaiso o imake se Jodani sukuru kale.
⁶Vo Jone ta o kiakeni kameli ko toukale ke erekema sabosabo, ni okai bibuliovini tabarioma tupu biaña ko, ni voko sailao ta sesekalau ni piru ama variqore ko epa.
⁷Ni vota eri kiolake voko bazubazuto kale sea maba poso kasi, “Voa maba vo o kilo ala añako tova, vo inio raura kala aña kasi azo. So sole añata maba pui a male tu vovo mabaku va elo tu ava rupasiko voko buti ko raitoraito.
⁸Ni añata bapitaiso a imela me jukale, melai vo inio bapitaiso o imelou me vo Tabu ala Auvana kale,” kiolake.

Jone ko bapitaiso ivo vo Jisu

(Matiu 3:13-17; Luke 3:21-22)

- ⁹Puliako tu keu Jisu ta o kuevake Nazareti peuru kale azo, Qalili ran’azo, nio Jone ta bapitaiso o ivake vo Jodani sukuru kale.

¹⁰Ni Jisu ta obe kailake ju ko tana topi, nio vota o keake au ko veukazio ni vo Bañara vo Auvana ta ovai saqorake vo, ni voa Auvana ko velo ta ova kurou jari ala.

¹¹Ni vota o viqake ko kora aukale azo ama ko eri kikolako, “Nota a navivo Meqora na, a matu roquenani na. No inio ana ana matu zoleivani na,” kikolako.

Setani ko zolizolievo vo Jisu

(Matiu 4:1-11; Luke 4:1-13)

¹²Komi quli ko tova inio vo Tabu ala Auvana ta o vati olake vo Jisu lealea kama zaekale.

¹³Nio vota o evake sai ariku toni naniu, ni Setani ta o zolizolievake vo. Ni sai ta piru ama ariku kiti ama biana sakoi, melai se mateana poso ta ke kuevake ni kepa tauvevake vo Jisu.

Jisu ko nokaemo ariku abu ko maba madu

(Matiu 4:12-22; Luke 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Ni Jone Bapitaiso ke pirieva ko tova, nio Jisu ta ota olake Qalili ranama peuru poso kale ni okai bazubazutake vo Bañara ko Uri ama Bazu.

¹⁵Ni eri kiolake, “Ko tutututuki ama taku ta kobeta kueva, ni vo Bañara ko lekasa puo ta sipole! Tu meta lilizromo meko ruqe kale azo ni tuvevo ikomo ko Uri ama Bazu,” kiolake.

¹⁶Ni vota obeta ketaina Qalili toupa ko ketaketa ni vota o keake omuqa abu ko maba kidi, Saimone ni vovo visi Aduru qopeta abuke toupa kale nioqako saru kale.

¹⁷Nio vo Jisu ta eri kiolake nioqa kasi, “Kueko tu lulueloko ana. Ako qeta niuniu ko abu ko maba kidi qela melai erisana anata a qelati nianiekikou ko maba ko odiemo ana kasi,” kiolake.

¹⁸So sole koa taku kale inio nioqata qo vaekake nioqako saru ni koa ziole qo luluevake vo.

¹⁹Ni vota mata o sasa vatutake ni vota o keake mata kainioqa tamania Jemisi ni Jone, vo Zebeti ko meqora kidi. Nioqata koaka topi qope vuarikake nioqako saru.

²⁰So sole koa taku kale inio Jisu ta o keake nioqa ni o nokaekake nioqa, ni nioqata qo vaevake nioqavo mama Zebeti ni vo ke tauvevani iruruputo ko maba poso koaka topi, ni koa ziole qo luluevake vo Jisu.

Ziolo kovai onobatani maba

(Luke 4:31-37)

²¹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta ke baroake Keponeami matu peuru kale. Nio Sabati naniu kale Jisu ta o amaqeake ilusato ko pade kale ni vota o nianiekimake se maba poso.

²²Nio seke didievani vo ta kekai vuzeike voko nianiekimo se, ako vota pui se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani jari sole; melai voko nianiekato ta vo Banara ko pizato sama.

²³Ni koa taku kale inio kala maba ziofo kovai onobatani ta o amaqeake ilusato ko pade kale ni ota karakararautake,

²⁴ni eri kiolake, “Nazareti ala Jisu na! Noni no iñelo kinola inio? No queva koi tu niumaeñelole eñe kio? Eñeta lula neñai niania no ta nota vo Banara vo Tabu ala Maba na vo o soroeñeni na inio!” kiolake.

²⁵Nio vo Jisu ta o riqaekeake koa ziolo ni eri ka kiolake, “Nota moizai, ni saqore nea maba ton a zo!” kiolake.

²⁶Nio koa ziolo ta ko dededederivake vo ni ota karakararautake, ni kota kota saqorake voa maba kale a zo.

²⁷Nio sea kiadama maba poso ta keta vuzeike ni eri kikelake ke navio kude, “Loma quli kio komi? Esa komi ta kama vairu ama nianiekato ikio? Ako nea maba ta pizato sala ni o riqaeke ko ziolo poso, ni kota ko zoriva sole!” kikelake.

²⁸Ni vo Jisu ko bazu ta kokai aerake kiadakoi koa Qalili rana.

Jisu ko urikimo matu kubo maba madu

(Matiu 8:14-17; Luke 4:38-41)

²⁹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ni Jemisi ni Jone ta ke vaekake koa ilusato ko pade, ni tutumazi avole keta olake Saimone ni Aduru ko pade kasi.

³⁰Ni so keru Jisu o baroa keru koa pade kasi, nio seta kevai bazuekake vo Saimone ko ravaza, o reko ko niania ko vere kobeta tekuako kobo topi.

³¹So sole vo Jisu ta o olake kokasi, ni ota ka noqoekake koko nase, ni o zolaekake ko. Nio koa vere ta ko vaekake koa rekoreko, ni ko niaemake se.

³²Nio raisiraisi naniu obe jeita keru nio maba poso ta ke mati olake matu kubo maba madu seke verepani ni ziolo komai onobatani Jisu kasi.

³³Ni kiadama maba poso koa matu peuru kale amu ta ke padoivake koa pade ko taqo kale.

³⁴Nio vo Jisu ta o urikimake kubo madu se azaazama vere samu, ni ota ma namukake matu kubo ziolo poso. Melai vota pui o zariemake sea ziolo poso tu ke kaseko ta vota Bañara vo Meqora inio kio, ako seta lula kebe vai niania vo sole.

Jisu ko bazubazuto Qalili

(Luke 4:42-44)

³⁵Omadeu vikale, puliako naniu peato inio Jisu ta ota toiratake nio o vaekake Saimone ni Aduru ko pade. Ni ota olake koa peuru kale azo ivulu ama zaekale vararaitole.

³⁶Nio Saimone ni voko lolo poso ta ke vailivake vo,

³⁷ni so keru seke vea keru vo, seta eri kikelake vokasi, “Noela, kiadamu ta ke vailina no,” kikelake.

³⁸Nio vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake, “Animeta me zio mata kama peuru poso kale tu añata a bazubazutou sekasi, ako Sokale avo inio aña koi aqai kuevivo sole,” kiolake.

³⁹So sole vo ni voko disaipeli madu ta kekai taliake kiadama zae poso Qalili, ni vota o bazubazutake seko ilusato ko pade poso kale ni o rerikake ko ziolo poso.

Jisu ko urikivo kala pokupoku ala maba

(Matiu 8:1-4; Luke 5:12-16)

40Ni kala pokupoku ala maba ta o olake Jisu kasi, ni o iqeiqueake voko tanama kale ni eri kiolake vokasi, “Tanala, nota noqa zariovou ta, nota no roveovou urikilo ana!” kiolake.

41Ni vo Jisu ta o matu roquevake vo, ni o rauqazake ni o tibaevake vo ni eri kiolake vokasi, “Aqa zaria, tu urike!” kiolake.

42Nio maba koa omadeuma taku kale inio voa maba ta ko vaevake koa pokupoku, ni ota urikake.

43-44Nio Jisu ta o matu pasevake vo ni eri kiolake voa maba kasi, “Pui noqai bazutou komi kala kasi, melai nota ola sidopu avole vo siama kasi tu o lelepino saita inio nota no erekou koa siqasiqa vo Moses ko Bazu ko melati soruekako tu kiadamu ta ke tuvevo pukekou ko nota erisana ta noda urika kio.”

45Melai so keru voa maba o vaita keru, vota o taniekake kai bazubazuto koa kiadama zae poso kale. Ni Sokale avo inio Jisu ta pui o roveake talio maba ko vilu kasa koa peuru poso kale. Melai vota o evake koa peuru poso ko kupekupe, sai maba poso pui ke evakoi, melai sai melai sea maba poso ta kebe vai olaolaitake seke kuevani azaazama peuru poso kale azo.

Maka 2

Jisu ko urikivo kala maba pui o roveani vezokato

(Matiu 9:1-8; Luke 5:17-26)

1Ni kama naniu poso ko tova inio Jisu ta mata ota vaitake Keponeami, ni kiadama maba poso ta keta va viqake voko bazu, ta vota pade kasi.

2Nio matu kubo maba madu ta keta padoivake koa pade kale ni keta sukatake, ni veutu ko kupekupe melai puliama rora. Nio so keru vo Jisu obe kai bazubazuta keru vo Bañara ko bazu nia maba poso kasi,

3nio ariku madu ke borivani kala pui o roveani vezokato ta ke baroake.

⁴Melai matu kubo maba ke padovani sai, sole seta pui ke roveake vati zio nea maba Jisu kasi. Sole seta ke vati koitake vo kabu topi Jisu ko ijatinia ni ke puraekake ko kabu ni ke soloevake vo o kobo sase Jisu ko tanama kale.

⁵Nio vo Jisu ta ota mai nianiiake seko oqu, nio vota eri kiolake voa maba pui o roveani vezokato kasi, “Meqora! Noko sarueko poso ta kota na akoiva,” kiolake.

⁶Ni kake vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba madu ta sai ni eri kikelake seko kerukeru kale,

⁷“Noi sole inio nea maba ta soa pesio ota eva? Vota ota anararaiva ta vota Bañara jari inio! Ako vo Bañara o kiada inio o roveani akeo sole ko sarueko,” kikelake.

⁸Melai vo Jisu ta ota mai mamurake seko kerukeru ni vota eri ma kiolake se, “Noi sole inio meta soama kerukeru me ereka meko bulo kale?

⁹Maba pui tapata tu eri kio, vo pui o vezokatani maba kasi, ‘Noko sarueko poso ta kota na akoiva,’ ako meta pui me qea voko sarueko ta kota va akoiva kio ma pui. Melai matu tapata ikio tu eri kio, ‘Loje ni borika no qobo tu tali,’ kio, ako mea kiada mela ta me qelou ta vota o lojoa kio ma pui sole.

¹⁰Sole anata kasa a mela elou me, ana maba a eveni lala ta pizato salala komia peuru ma peuru kale tu a akeokou maba ko sarueko poso,” kiolake. Nio vo Jisu ta eri kiolake voa pui o roveani vezokato maba kasi,

¹¹“Nota loje ni lokieka noko kobo ni ola no bade kasi!” kiolake.

¹²Nio so keru se kebe vea keru, inio voa maba ta ota lojoake, ni o lokiekake o kobo, ni ota olake. Nio sea kiadamu ta aqasiele keta evake ni ke ilusivake vo Bañara, ni eri kikelake, “Lulavo azo ti pui me qeani eri jari ama quli,” kikelake.

Jisu ko nokaevo vo Livai

(Matiu 9:9-13; Luke 5:27-32)

¹³Ni vo Jisu ta mata ota vaitake Qalili toupa ko keta kale. Ni matu kubo vaki ta kevai kuevake vo, ni vota o nianiekimake se.

¹⁴Ni vota mata o sasa vatutake, ni o veake kala maba takisi o koani o ni ta Livai, Alepiasi vo meqora, obeta papuake voko iruruputo ko pade kale, sai maba kovai olakoi seko takisi tabarikole. Sai nio vo Jisu ta eri kiolake vokasi, “Luluela aña,” kiolake. Nio Livai ta o lojoake ni koa ziole o luluevake vo.

¹⁵Ni koko tova inio Jisu ta ota vuatake Livai ko pade kasi. Melai matu kubo takisi ko maba poso, ni matu kubo madu se Jiu ama lotu tanatanamu ruqe amu ma kikelani ta ke luluevake vo Jisu, so sole kake sekale amu ni o disaipeli madu ta ke zomanake vuato Jisu sase.

¹⁶Ni kake vo Moses ko Bazu kekai nianiekatani, Parese madu ta ke veake vo Jisu ko mati vuato se Jiu ama lotu tanatanamu se ruqe amu ma kikelani, ni se takisi ke koani, ni eri kikelake, “Noi sole inio nea maba ta ota vuata nia maba poso se takisi ke koani ni se ruqe amu sate?” kikelake.

¹⁷Nio vo Jisu ta ota ma viqake se kikelani ni eri ma kiolake, “Se uria saevomu ta pui kevai zaria vo dokita, melai seke verepani nio kevai zariani vo. So jari nio añata pui a queva nokaemole se sidopu amu, melai añata a queva nokaemole se ruqe ama maba poso,” kiolake.

Vairu ama bazu Jisu ko ni tana kama bazu ta pui ko valuvaluilou
(Matiu 9:14-17; Luke 5:33-39)

¹⁸Ni omadeu taku inio vo Jone ko disaipeli madu ni se Parese madu ta ke tabutabuake seko pui vuato kale. Nio kake maba madu ta ke kuevake Jisu kasi ni ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Noi sole inio vo Jone ko disaipeli madu ni se Parese madu ta keta tabutabua seko pui vuato kale, melai noko disaipeli madu ta pui soa tabutabuo ke eva?” kikelake.

¹⁹Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake sekasi, “Vo o rorotani ko baerebaere poso ni o navi vo o rorotani ta omadeukoi kebeta elou ta seta pui kepa tabutabuovou.

²⁰Melai ko barolou keru koa taku, so keru aña voa vairua rorotoa lala jaria lala ko vou ko taku keru inio seta pui ke vuatou.

²¹“Pui ko mabua tu animeta me qati turutou vairu ama suma tana kama suma kale ko lula ko rotiziako, ako koa vairu ama suma ta ko matu rotiekou sole koa tana kama suma me busaekou keru.

²²Ni puliala maba inio o teamuka vaini ama vaini ko ju tana kama teamuteamu kale, ako vairu ama vaini ko ju ta ko pisaekou tana kama teamuteamu ni koa vaini ni koko teamuteamu ti omadeu niumailo kota elou. So sole meta raibikomo vairu ama vaini ko ju vairu ama teamuteamu kale. So jari nio koa vairu ama bazu aŋa a melai bazuekako ta pui me qati valuvaluekou tana kama bazu.”

Jisu inio Sabati naniu ko Raki
(Matiu 12:1-8; Luke 6:1-5)

²³Ni vo Jisu ta o alokatake vuiti kiaro kale Sabati naniu keru, ni voko disaipeli madu ta vo sate, ni seta ke kajorikake kama vuiti ko rurururu.

²⁴Nio so keru se Parese madu ke kea keru komi quli, seta eri kikelake Jisu kasi, “Noko disaipeli madu ta ke ereka komi quli Sabati naniu kale, ni seta ke pazoka inio animeko Bazu vo Mosese o katimelema,” kikelake.

²⁵Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri ma kiolake, “Meta pui me baqumukako ikio ko Tabu ama Riki kikolani, vo Devita o kaevo so keru vo ni voko vaki ke luape keru?

²⁶Tabu ama Riki kikolani ta vota o amaqeake Baŋara ko pade kale, Abiata Nisa Siama o eve keru, ni o koake ko bereti Baŋara kasi ko katiziovima, ni o kuake ko, ni mata o katimake voko maba poso. Koa kalo ta ko bikoirika Mosese ko Bazu ako koa bereti ta siama madu ke kiada inio koma zarizia tu ke kuo. Melai vo Baŋara ta pui opa vai korakorai vo Devita, sole me melai pui me nelai korakorailou ene.”

²⁷Nio vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Vo maba kaqe inio vo Baŋara ta o ereke ko Sabati, melai pui Sabati kio raura kama maba kasi azo.

²⁸So sole aŋa maba a eveni lala inio koko Raki ko Sabati,” kiolake.

Maka 3

Jisu ko urikivo lepu nase ala maba
 (Matiu 12:9-14; Luke 6:6-11)

¹Ni Jisu ta mata ota olake ilusato ko pade kale, ni sai ta inevoana kala maba lepu ama nase sala.

²Ni kake maba poso ta inisiana sai se kevai zariani vai kuiriko ko ruqe vo Jisu. So sole seta ke vati vailavailaika vo Jisu tu keta va kelo esa vota o urikatou Sabati naniu kale.

³Nio Jisu ta o nokaevake nea maba ni eri kiolake, “Nota kua koi tu pa loje koi kuleto,” kiolake.

⁴Sai kazo inio vota o kuimaemake sea maba poso, ni eri kiolake sekasi, “Loma ikio vo Mosese ko Bazu ko mela zariekake anime tu me ereko Sabati naniu kale? Ko mela zarieka ko tauvezato ma ruqe ereko? Ko mela zarieka ko maba ko saevo pakieko ma niumaeko?” kiolake. Melai seta puliama kama ruku ke erekake.

⁵Ni Jisu ta o meake se ni omai korakoraivake, ni mata duki ota evake, ako seta matu meomeo kamu ni keta saruiva sole. Nio Jisu ta eri kiolake voa maba kasi, “Nota totozika noko nase,” kiolake. Ni vota o totozikake ni kova pizatake koa nase.

⁶Ni koa taku kale inio se Parese madu ta ke vaekake koa ilusato ko pade ni kemai zomanake kake se vo Herodi ko poqala kale amu, ni seta ke erekake kama korokorotato tu ke vouvaevo vo Jisu.

Matu kubo maba madu ko padoilo toupa ko keta kale

⁷Nio vo Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake koa matu peuru ni keta olake Qalili toupa kasi, ni matu kubo vaki ta ke luluevake vo. Seta ke kuevani Qalili ni Jiudia azo,

⁸ni Jerusalema ni Idumia ko ketaketama sasa peuru poso kale azo, ni Jodani sukuru ko naniu o peatakoi vasia ranama peuru poso kale azo, ni Taea ni Saidoni omuqa matu peuru ko ketaketama sasa peuru poso kale azo. Nia kiadama maba poso ta ke kuevake Jisu kasi ako seta ke viqake sole vo Jisu o erekako iruruputo.

⁹Nia maba poso ta matu kubo madu sole vo Jisu ta o bazuemake voko disaipeli madu tu keva inainaeko ka pado koaka, tu nia vaki ta pui ke zaitikiniou vokasi.

¹⁰Ako Jisu ta o urikimake matu kubo maba poso ni seke verepani ta ke ibaibaekiniake tu ke noqoevo vo sole,

¹¹Ni kiada keru se ziolo komai onobatani ke vea keru vo Jisu, seta keva iqeiquea vo ni ke upaupata ni eri kikela, “No inio vo Banara vo Meqora na,” va kikela.

¹²Melai vota o riqaekake koa ziolo poso tu pui kevai bazuto noni ala maba inio vo Jisu.

Jisu ko pitoemo toni omuqa apositolo madu

(Matiu 10:1-4; Luke 6:12-16)

¹³Ni vo Jisu ta ota kailake sopu kale ni vota o nokaemake se maba poso o navi omai zariani, ni seta ke olake vokasi.

¹⁴Ni vota o pitoemake toni omuqa madu se vo apositolo ma kioveni, ni vota eri kiolake sekasi, “Anata a bitoemela me tu meta me luluelou ana, ni meta me bazubazutou,

¹⁵ni anata a qatimelou ko pizato tu me rerikou ko ziolo,” kiolake.

¹⁶Nio ni nio sea toni omuqa vo o pitoemeni ko ni poso. Saimone, vo Jisu ovai nokaekeni Pita.

¹⁷Jemisi ni vovo visi Jone, Zebeti ko meqora kidi vo Jisu okai nokaekeni nioqa Boanegesi, ni koko kalo ta aukale ama paka ko maba kidi, ako nioqata kapia korakoraiva nioqa sole.

¹⁸Ni Aduru, Pilipi, ni Batolomiu, ni Matiu, Tomasi ni Jemisi vo Alepiasi vo meqora, Tadiasi ni Saimone vo oka zariovini rupasimo Izireli qoqono Romu ko vailo kale azo, tu ke navi ke lojolou,

¹⁹ni Jiudasi Isikarioti, vo Jisu o saiqrivo ala.

Jisu ta piza kama pizato sala ovai paloasa vo Setani

(Matiu 12:22-32; Luke 11:14-23; 12:10)

²⁰Ni vo Jisu ta mata ota vaitake pade kasi. Ni so keru inio matu kubo vaki ta kevai kuevake ni ke aramuvake vo. Sole Jisu ni voko disaipeli madu ta puliamma taku ke koake tu ke vuato.

²¹Ni so keru Jisu ko saidi kale amu ke viqa keru voko pui vuato sama bazu, nio seta ke olake tu kepa odievo vo, ako seta “Ota sarube puta inio vo,” kikelake sole.

²²Ni kake vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani seke kuevini Jerusalema azo ta eri kikelake, “Nea maba ta vo Setani inio ovai onobata. Vo Setani ziolo poso vo lekasa inio o kativa vo ko pizato inio o rerika ko ziolo,” kikelake.

²³So sole vo Jisu ta o nokaemake sea maba poso tu ke kilo voko sipole, ni vota o nianiekimake se podepodeti kale ni eri kiolake, “Noni kale inio vo Setani ta o namumou voko vaki?

²⁴Ni kama pado toutou kale ama maba poso ta omuqa pitasa ke elou ni ke pazopazokiniou ke navio kude, ta koa toutou ta pui kopa pizatou.

²⁵Ni kama saidi ta ke pazokiniou ke navio kude ta koa saidi ta pui kopa uria elou.

²⁶So jari nio vo Setani ko lekasa puilo kale amu ta ke pazokiniou ke navio kude ta koa lekasa puo ta pui kopa pizatou, melai keta pitasiovou.

²⁷Ni puliala maba inio opa roveovou amaeo kala piza kala maba ko pade kale tu ota va kuilikou voko lomaloma, melai vota o pirievou voa piza kala maba kuleto, saita inio vota ota va kuilikou kiadama voko lomaloma. So jari nio ana. Anata pizato salala tu koqo a ivo vo Setani ni voko vaki.

²⁸Anata a bazuemela me, vo Banara ta ota roveovou tamela akoeko meko boutare poso, ko meme erekako, ni ko ruqueruqe ama pesio ko meme rukuekako.

²⁹Melai vo ruqe kasevo o elo ala vo Tabu ala Auvana ta pui kopa tava akiolou koa sarueko, ni vota noqola kama sarueko sala.”

³⁰Vo Jisu ta so ma kiolake se ako kake ta kevai kuirikake ta kala ziolo inio ovai onobata vo sole.

Jisu ko niania ni visi poso

(Matiu 12:46-50; Luke 8:19-21)

³¹Ni Jisu ko niania ni visi poso ta ke baroake sai ni ke lojoake pade ko kupekupe, ni ke soroekake ko bazu tu o saqoro vo Jisu sekasi.

³²Ni matu kubo vaki nio kebe vati papuake vo Jisu, ni seta eri kikelake vokasi, “Keatini noko niania ni no visi poso ta kupele ni kenai zaria nelo no,” kikelake.

³³Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Lama ikio añako niania? Ni lave inio añako visi poso?”

³⁴Ni vota o toiritoirimake sea maba poso o mati papuani ni eri kiolake, “Nia maba poso, se inio añako niania ni visi poso.

³⁵Ni kala vo o ereko ala vo Bañara oka zariani tu vota o ereko, vo inio añavo lasive ala visi, ni añako reko ama visi, ni añako niania,” kiolake vo Jisu.

Maka 4

Jisu ko podepodeti ivo sisu o risarisaekani maba

(Matiu 13:1-9; Luke 8:4-8)

¹Ni vo Jisu ta mata o nianiekimake se Qalili toupa ko keta kale. Ni matu kubo vaki ke padoivani sai ta ke aramuvake vo, sole vota ota zazuke vaka topi ni ota papuake sai. Ni voa vaka ta o totuke, ni sea vaki ta ke lojoake koa toupa ko ketaketa.

²Ni vo Jisu ta omai nianiekikake se matu kubo quli podepodeti kale, ni vota eri ma kiolake,

³“Meta didielomo! Omadeu taku inio vo sisu o risarisaekani maba ta ota olake ni o risarisaekake ko vuiti ko sisu voko kiaro kale.

⁴Ni so keru vo o risarisaeka keru koa rui kiaro kale, kama ta kota piake keve tona, ni ko okale ama bianabiana ta ko kuevake ni ko kuake koa sisu.

⁵Ni kama ta ko piake lado poro kale, sai puliama kubo miduku sakoi Ni koa sisu ta kapiavole kota qotupa, ako pui mota kama koa miduku sole.

⁶Melai vo naniu ta o peata ni vota o vualavualaekake koa qotuqotu ni kota kota kajaova ako koko raki ta pui vanya ko ola sole.

⁷Ni kama rui ta ko piake rikosasana ko qotupakoi, ni ko rikosasana ta omadeu qotupo ko kati evake ni ko lupikake ni ko vouvaekake ko, ni puliama epa ko ereka.

⁸Melai kama sisu ta ko piake uri ama miduku kale, ni kota ko uria qotupake ni ko velokake ni kota epamatake. Ni kama koko epa ko rurururu ta zouke toni sisu sama, ni kama ta varimuja toni, ni kama ta omadeu paizana sama.”

⁹Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Meta paqumukomo ko quli meme viqako quli!”

Podepodeti ko kalo

(Matiu 13:10-17; Luke 8:9-10)

¹⁰Ni Jisu o kiada obeta eva keru, nio kake seke viqani voko bazu ta ke kuevake vokasi voko toni omuqa disaipeli madu sate, ni ke pasevake vo tu zakaremu oma iko koa podepodeti ko kalo.

¹¹Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Vo Banara ta kasa o mela ika me voko lekasa puo ko mutamuta kama nianio, melai sea kupekupe ke evani maba poso ta ke viqou pala inio podepodeti kale.

¹²Sokale avo inio seta ke toiritoirizatou melai pulia quli kepa kelou, ni seta ke viqou melai pui kepa patapataekou. Sokale avo inio seta pui ke vaeka seko ruqueruqe ama kalo ni so inio vo Banara ta pui opa tama akoekou seko sarueko.”

Jisu ma rupasiko sisu o risarisaekani maba ko podepodeti

(Matiu 13:18-23; Luke 8:11-15)

¹³Ni vo Jisu ta o kuimaemake se, ni eri kiolake, “Noi nio, meta pui me baqumuka komia podepodeti kio? Sole noni kale avo inio meta mata meqai nianiovou mata kama edoloma podepodeti?

¹⁴Nea maba vo o risarisaekani ko sisu, ta omadeuvo kala maba, vo okai bazubazutani vo Banara ko Bazu jari.

¹⁵Ni kake maba poso ta koa sisu koko piako keve tona jari, so keru seke viqa keru koa bazu, vo Setani ta o kueva ni ota ma koa koa bazu.

¹⁶Ni kake maba poso ta koa sisu koko piako lado poro kale jari. So keru seke viqa keru koa bazu, kapiavole seta ke koa koa bazu ni kekai soleiva.

¹⁷Melai kota pui ko matu saqora seko kerukeru kale, sole pui tu ko keuva. Nio tapata ni naqunaquto komai baroa keru, kapiavole seta ke vaeka seko oqu.

¹⁸Ni kake maba poso ta koa sisu koko piako rikosasana ko qotupakoi jari, so keru seke viqa keru koa bazu,

¹⁹Melai seko riteraite kai elo komia miduku kale ama saevo ni seko roqueko ko batiro ni edoloma quli kai zario ta ko pirieka koa bazu omadeuvo rikosasana ta ko pirieka ko sisu jari, so sole koa bazubazu ta pui ko rovea qotupo ni pui ko epamata seko saevo kale.

²⁰Melai kake maba poso ta koa sisu koko piako uri ama miduku kale jari. Nio se inio ke viqani koa bazu, ni ke tukiekani, ni kota kota epamata, ni kama koko epa ko rurururu ta zouke toni sisu sama, ni kama ta varimuja toni, ni kama ta omadeu paizana sama,” kiolake vo Jisu.

Mola sau ke kati opoekako juke

(Luke 8:16-18)

²¹Ni Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake, “Kake ta ke pakeka ko juke ni mola sau ke kati opoeka, ma kobo ko sapera ko vima ke vaeka, melai pui ke vaeka ko navi juke ko papupapu topi, kio? Pui!

²²Sole ko quli ko meme qamikako quli ta kasa ko elou ubutiania, ni ko quli koko mutaivako quli ta kasa ko elou.

²³Meta paqumukomo ko quli meme viqako quli!”

²⁴Ni vota mata eri kiolake sekasi, “Meta me uria kerukeruekou ko me mebe viqako quli! Ako sai meme baroloa koi meko kai mamuro kale koa bazu, sai nio mata meme baroloa koi meko kovo kale vo Bañara ko mauruto. Ni vo Bañara ta mata o katimelou mata kama nianio koko topi tiniavo ama.

²⁵Ni kala vo lula o koani koa nianii ta vo Bañara ta o kativou mata kama, melai vo puliama sala ta vo Bañara ta ota va parakikou koa silo pala nianii kobe elo ama vo tona,” kiolake.

Qotupoma sisu ko podepodeti

²⁶Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuto, ni eri kiolake, “Vo Bañara ko lekasa puo ta kala maba vo o papakani ko sisu voko kiaro kale jari.

²⁷Ni ipu kale voa maba ta ota maroña, ni vikale inio vota mati o toirata. So inio voa maba ko kalo. So maqa inio koa sisu ta kota qotupa, melai vota pui okai niania, noi sole inio koa sisu ta ko qotupa.

²⁸Melai kota miduku ikio ko qotupika ni ko epamuka. Ni kuleto ama quli koko puratako ta koko leko ni koko tova ta koko rurururu ni koko tova inio koko epa ko eva.

²⁹Ni koa epa ta ko muqara, ni voa maba ta o tanieka kajoro voko likoto kale ako kajoro ko taku ta kota baroa sole.”

Masitadi ore ko rui ko podepodeti

(Matiu 13:31-32,34; Luke 13:18-19)

³⁰Ni vo Jisu ta eri ma kiolake se, “Vo Bañara ko lekasa puo ta eria podetiko inio a elou podepodeti kale.

³¹Kota matu silo ama masitadi ore ko sisu jari, vo maba o papakako voko kiaro kale, ni koko sisu ta matu mina kama komia peuru ma peuru kale ama ore ko sisu azo.

³²Melai so keru ko rapuka keru inio matuma papapapa ko eva kiadama papapapa azo koa kiaro kale ama. Ni kota matuma kata sama ni ko akazako biañabiaña poso ta ke ereka seko ere koko kata ko laumuna kale.”

³³Soama podepodeti poso kale inio vo Jisu ta okai bazubazutake voko bazu maba poso kasi, ni okai bazutake matu kubo podepodeti komi jari ama, seko kai nianii ko male avo.

³⁴Ni kiadama quli ti o mati nianiekikake podepodeti kale. Ni voko bazubazu ta podepodeti kale ko kiada. Melai so keru vo ni voko disaipeli madu ke kiadakoi ke eva keru inio vota o mati uria rupasika kiadama quli.

Jisu ko buleko ko varo

(Matiu 8:23-27; Luke 8:22-25)

³⁵Ni koa omadeuma ɻaniu ko raisiraisi, nio Jisu ta o bazuemake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Animeta meda pakeo toupa ko ka pake,” kiolake.

³⁶So sole sea disaipeli madu ta ke vaemake sea vaki ni ke zazuke vaka topi, voa vaka vo Jisu lula ovai zazuani, ni seta ke olake vo sate. Ni kama vaka melai ko luluemake se.

³⁷Ni ota podoloa koi nio matuma ururu ta kota buiritake, ni boguzu ta kokai zazuke koa vaka ni sipole keta duluike.

³⁸Melai vo Jisu ta obeta maronake vaka ko ɻoma lezu teqoteqo topi. Ni voko disaipeli madu ta ke olake ni ke toirativake vo ni eri kikelake, “Lekasa, noi nio ɻota pui upotuqu ɻo eva? Eneta sipole ɻeda vouva!” kikelake.

³⁹Nio vo Jisu ta o lojoake ni o kaqarikake ko ururu ni eri kiolake, “Epeze!” ni vota mata o kaqarikake ko boguzu ni eri kiolake, “Buleovi!” ni ko ururu ta kota epezake puzeto, ni ko boguzu ta kota buleake, ni koa varo ta matuma manilo kota evake.

⁴⁰Ni Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Noi sole inio meda ɻava? Meko oqu ta matu silo!” kiolake.

⁴¹Melai sea disaipeli madu ta keta matu ɻake ni eri kikelake ke ɻavio kude, “Nonia matu aqasiele ala maba inio vo nei? Ururu ni boguzu melai ko zorivani!” kikelake.

Maka 5

Jisu ko reriko ko ziolo kala maba kale azo

(Matiu 8:28-34; Luke 8:26-39)

¹Ni vo Jisu ni voko disaipeli madu ta ke varerikake Qalili toupa ko koa pake Qerasa peuru ko sipole.

²Ni so keru Jisu ni voko disaipeli madu ke saqora keru vaka topi azo, vota o vati toraekiniake kala maba o saqorani kekai mutazatako kea kale azo. Ni nea maba ta ziolo kovai onobatani,

³ni vota kea kale inio o evakoi kiada keru, ni seini kale melai pui kevai rovea pirieve.

⁴Ni matu kubo taku inio seta ke madoeka tava pirieko voko kiti ni nase, melai vota o paqoeka koa seini ni o mujarika ko aeani voko kiti kale ama. Ni vota puliala maba o rovea dokolivo tu o ibu, ako vota piza kala sea kiadamu azo sole.

⁵Ipu ni naniu vota o utu lipilipita kea poso kale ni sopu poso kale, upaupatole, ni vota tabi ma tabi ota eva o navi lado kale.

⁶Ni van^g’azo inio nea maba ta o veake vo Jisu, ni ota rereake vokasi, ni ota iqeiqueake voko tanama kale.

⁷⁻⁸Nio vo Jisu ta o bazuekake koa ziolo tu ko saqoro voa maba kale azo. Nio koa ziolo ta kota karakararautake matuma kora kale ni eri kikolake, “Jisu, vo matu raura kala Bañara vo Meqora na! Noni no ilo kinola inio ana? Vo Bañara ko nikale, anata a baseña no tu pui no qoqotaelo ana,” kikolake.

⁹Ni Jisu ta o kuimaekake koa ziolo ni eri kiolake, “Lama ikio noko ni?” kiolake, ni kota ko vati tiorikake ni eri kikolake, “Anako ni ta Vaki, ako eneta matu kubo nela inio sole.”

¹⁰Ni sea ziolo poso ta kebe vai titiake pasevo vo Jisu tu pui o rerimo se koa zaekale azo.

¹¹Ni sai ta matuma rovana bolo kobeta niuqelake sopu kale koa zae ko ketaketa.

¹²So sole sea ziolo poso ta kevai zaivotake vo Jisu, tu vota o soroemo se koa bolo rovana kasi tu ke elo kokale.

¹³Ni vo Jisu ta o zariemake sea ziolo poso, ni seta keta saqorake voa maba tona azo ni keta amaqeake koa bolo poso kale. Ni koa pado ama bolo rovaña ta omuqa vuro tiniavo ni kota matu rerikiniake tabale ni kota jourake Qalili toupa kale, ni koa kiadama ti kota kujoike.

¹⁴Ni so keru koa bolo rovaña ke kati vailani ke kea keru ko quli koko ereivako, seta ke rereake koa peuru kale ni kiaro poso kale ni ke bazuemake kiadamu. So sole kiadamu ta ke olake tu kepa kelo ko quli ko ereivako quli sai.

¹⁵Ni so keru sea maba poso kevai baroa keru vo Jisu, seta ke veake voa maba ko ziolo poso kovai onobateni, obeta papuake sai sabosabo ala, ni voko kerukeru melai uri. So sole sea maba poso ta keta matu ɻake ke vea keru vo.

¹⁶So sole se maba poso ke keveni komi quli ta kemai bazubazuekake ko quli ko ereima nea maba kasi, ni koa bolo rovaña kasi.

¹⁷Ni seta keva titiake vo Jisu tu vota o vaeko seko zae.

¹⁸Nio so keru vo Jisu o zazua keru vaka topi, vo ziolo kovai onobateni maba ta ovai titiake vo Jisu, ni eri kiolake, “Zariela tu a lulueno,” kiolake.

¹⁹Melai Jisu ta pui o zarievake vo tu vota o luluevou vo, melai vota eri kiolake vokasi, “Nota vaite ɻo bade kasi tu pa mea ɻo mabamu, ni nota ɻo ziovou ni ɻo bazuemou se vo Bañara ko urikiɻo voko baiseo kale.”

²⁰So sole voa maba ta o vaemake, ni ota olake koa Tonipeuru kale ni omai bazubazuekake Jisu ko urikivo vo. Ni kiadamu seke viqeni ta keta matu vuzeike.

Jaerasi ko meqora ni rekoreko koko tibaekema Jisu ko sabosabo

(Matiu 9:18-26; Luke 8:40-56)

²¹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta keta vaitake ni keta pakeake koa toupa ko ka pake. Ni koa pake ke baroa keru inio matuma vaki ta kevai padoivake vo Jisu.

²²Ni kala ilusato ko pade ko vilua pikopiko, o ni ta Jaerasi, ta o olake sai ni o veake vo Jisu ni ota iqeiqueake voko kiti raki kasi,

²³ni ovai titiake vo Jisu, ni eri kiolake, “Lekasa, añako sinaqu rusu meqora ta kota matu verepa ni añata añai zaivota no tu no qilou ni noba kai ivikou noko nase, nio kota ko urikou.”

²⁴So sole vo Jisu ta o luluevake voa tanala. Ni matu kubo maba melai ke luluevake vo ni keta zaitikiniake voko omuqa rana.

²⁵Ni sai ta kama rekoreko malea vere ko koako toni omuqa sabere,

²⁶ni kota kokai jairoka mati vailiko koa vere se dokita madu, melai koko vere ta pui ko epeza. Ni kota lula ko namuke kiadama koko takula tu ke urikiko kikola melai koko vere ta matu kota eva.

²⁷Ni kota ko viqake Jisu ko bazu ni ko kuevake Jisu ko tova, koa vaki ko tiania

²⁸ni eri kikolake, “Añata a dibaekou pala vo Jisu ko sabosabo ko paka ti ada urikou,” kikolake.

²⁹Ni kota ko tibaekake voko sabosabo ni koko dara ta kota epezake rereo, ni kota ko lainikake ta kota kota urikake koko vere kale azo.

³⁰Ni koa omadeuma taku inio Jisu ta okai nianiiake ta voko pizato ta ko urikiva kala maba, so sole vota o lilitake sea vaki kasi ni eri kiolake, “Lala inio ota la tibaeka añako sabosabo?” kiolake.

³¹Ni voko disaipeli madu ta ke vati tiorikake, ni eri kikelake, “Nota nobe mea nio nia vaki ta keta zaitikinia nokasi, ni noi sole inio nota eri kiñola, ‘Lala inio o tibaela?’ kiñola?” kikelake.

³²Melai vo Jisu ta o vailikake lama ikio ko tibaevako vo.

³³Nio koa rekoreko ta kokai nianiiake koko uriko, so sole kota ko olake Jisu kasi dederole ni nalole ni ko iqeiqueake Jisu ko tanama kale ni kovai bazuekake vo koko uriko.

³⁴Nio vo Jisu ta eri kiolake koa rekoreko kasi, “Meqora, noko vai oqu vo Bañara ta ko urikina no. Sole nota pui no nalou, ako nota lula noda urika sole.”

³⁵Ni vo Jisu puliako okotiko voko pesipesito inio kake bazu ke borikani Jaerasi ko pade kasi azo ta ke baroake, ni eri va kikelake vo Jaerasi, “Noko meqora ta lula kota voula, sole nota pui utu riteraite ivo vo Tanala,” kikelake.

³⁶Melai vo Jisu ta pui ota ma didiekake se kikelani melai vota eri kiolake Jaerasi kasi, “Pui nalo, melai kai kerui anako pizato,” kiolake.

³⁷Ni vo Jisu ta o dokolimake se maba madu tu pui ke luluevou vo. Melai Pita, ni nioqa tamania Jemisi ni Jone pala inio o zariemake tu ke luluevo.

³⁸Ni so keru seke baroa keru Jaerasi ko pade kasi, Jisu ta o meake matu kubo madu seke ziani ni ke upaupatani ni ke tibaraputani.

³⁹Ni vo Jisu ta o amaqeake koa pade ko poro kale, ni vota eri ma kiolake se, “Noi sole inio meta meda zia ni meda tibaraputa, ako koa meqora ta pui ko vouva, melai kota kota marona inio!” kiolake.

⁴⁰Melai nia maba poso ta kevai niureake vo. So sole vo Jisu ta o saqorimake sea maba poso koa pade kale azo, ni vota o mati amaqeake koa meqora vo mama ni koko niania ni voko zouke disaipeli madu koa lose kale, sai koa toni omuqa sabere ama meqora ko tekuakoi.

⁴¹Ni vota ota ka noqoekake koko nase ni eri kiolake, “Talita kumu,” koko kio ni kalo Jiu mu ko pesio kale ta “Noiza, anata eri kiala, nota zolai!”

⁴²Ni koa meqora ta kota zolaike, ni kota taliake. Ni so keru sea maba poso ke kea keru koko uriko ta seta keta matu vuzeike.

⁴³Ni vo Jisu ta o katimake se matu piza kama bazu tu seta pui kekai bazutou kake kasi. Ni vota mata eri kiolake, “Meta katikomo ko sailao tu ko vuato,” kiolake.

Maka 6

Jisu vai kaikuapo se Nazareti amu
 (Matiu 13:53-58; Luke 4:16-30)

¹Ni Jisu ta o vaekake koa zae ni ota vaitake o naviko nisa peuru kale Nazareti, ni voko disaipeli madu melai ke luluevake vo.

²Ni Sabati naniu kale vota o taniekake nianiekato ilusato ko pade kale. Ni matu kubo maba madu ta ke padoivake sai, ni so keru seke tava viqa keru voko nianiekato seta keta vuzeike, ni eri kikelake, “Lai nio nea maba o koakoi voko bokao? Ni noi nio soa matu nianiola? Ni noi nio vota pizato sala ni o erek aqasiele ama iruruputo?

³Ako vota kamada inio, ko Mere vo meqora, ni voko visi poso inio se Jemisi ni Josepa ni Jiudasi ni Saimone, ni voko saqi poso melai koi nio seko peuru melai,” kikelake. So sole seta maba kevai kaikuapake se Nazareti amu.

⁴Melai vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Vo poropita ta keta va panaovou kiadama zae poso kale amu, melai seta kevai kaikuapou o naviko nisa peuru kale amu, ni o naviko mabamu, ni o naviko saidi,” kiolake.

⁵So sole vo Jisu ta pui o roveake ereko kubo aqasiele ama iruruputo koa peuru kale, melai kake pala inio omai ivikake voko nase ni o urikimake se.

⁶Nio vo Jisu ta ota matu vuzeike, ako seta maba puliama tuvevo puto samu vokasi sole.

Jisu ko soroemo voko toni omuqa disaipeli madu iruruputole
 (Matiu 10:5-15; Luke 9:1-6)

Ni Jisu ta ota olake saizama zavana poso kale, ni o nianiekimake se maba poso.

⁷Ni vota o nokaemake sea toni omuqa disaipeli madu omadeukoi, ni vota o soroemake se omuomuqa kidi. Ni puliako vo soroemo se vota o katimake ko pizato tu ke reriko ko ziolo poso,

⁸ni vota eri ma kiolake, “Meta pulia quli me borikou meko talio kale, melai dana ko kiada. Pui me borikou ko bereti, ni pui me borikou ko vesa, ni pui me borikou ko takula meko kukulu kale.

⁹Meta me qiakou ko buti, melai pui me borikou kama meko sabosabo.

¹⁰Sai se maba poso ke baroekimeloa koi, meta sai nio mebeta elou koa pade kale ti kobeta barolou so keru meme vaekou koa peuru,

¹¹Melai so keru meme barolou keru kama pado peuru kale ni maba poso ta pui ke baroekimelou ni pui ke didiemelou me, ta meta me vaekou koa peuru, ni me bapazikou meko kiti kale ama pari tu ko mamola pueko seta pui Banara ko madu inio,” kiolake.

¹²So sole seta keta olake ni ke bazubazutake tu maba madu ta ke liliziovou seko ruqe kale azo.

¹³Ni seta ke rerikake ko ziolo poso, ni kemai loqaekake ko Olive oela seke verepani ni ke urikimake se.

Jone Bapitaiso ko vou

(Matiu 14:1-12; Luke 9:7-9)

¹⁴Nio vo Lekasa Herodi Anitipasi ta o viqake vo Jisu ko aqasiele ama iruruputo ko bazu, ako koa bazu kokai zaroake sole koa kiadama zae poso Qalili rana ko evako. Ni kake maba poso ta eri kikelake, “Jone Bapitaiso inio ota tova saeva vounkale azo! So inio vota pizato sala ni o erek aqasiele ama iruruputo,” kikelake.

¹⁵Nio kake ta eri kikelake, “Vota Ilaija inio,” kikelake, ni kake ta mata eri kikelake, “Vota kala Poropita inio lulali ala poropita jari ala,” kikelake.

¹⁶Melai vo Herodi o viqe keru ko, vota eri kiolake, “Vo Jone, vo a lezueveni, vo inio ota tova saeva vounkale azo!”

¹⁷Vo Herodi ta soa pesio ota evake ako lula buti nio vota o soruemeko voko solodia madu ni ke noqoeve vo Jone, ni ke pirieve vo seini kale ni ke vaeve vo piritu pade kale. Vota o erekake ko quli ko Herodiasi ko zario kale avo, vo o raekema, melai kota vovo kaka Pilipi ko reko ikio.

¹⁸Eri sole inio o erekake ko quli: Vo Jone Bapitaiso ta pui o lalamatake bazuevo vo Herodi ni eri kiolake, “Kota pui korokoroti ikio nota noda va raeka novo kaka ko reko,” kiolake.

¹⁹Ni so keru azo inio ko Herodiasi ta kovai kaikuapake vo Jone ni kovai zariake vouvaevo, melai kota pui ko roveake,

²⁰a ko vo Herodi ta ota va pānaovake sole vo Jone, ako vota ovai niania ta Jone ta kala vo Banara vo tabu ala ni sidopu ala maba sole vota o vati vailake. Ni vota okai zariake didievo vo kiada keru, matu tinolinoli kobe ivake melai voko bazu.

²¹Nio so keru vo Herodi ko alilo naniu ko baroa keru vota o erekake ko alilo naniu ko nojola ni o taipazimake se Qavuna madu ko tanamu ni pazokinio ko maba poso ko kuleto amu ni Qalili ama maba poso ko lekasa poso tu kekai zomano koa voko nojola. Ni so keru inio ko Herodiasi ta ko keake uri ama taku tu ko vouvaevo vo Jone.

²²Ni ko Herodiasi ko meqora ta ko amaqeake koa alilo naniu ko nojola kale ni ko pekaoke tu seta ke kelo ko. Ni vo Herodi ni voko lolo poso ta kekai matu zoleike ko. Nio vo Herodi ta eri kiolake koa sinaqu rusu kasi, “Loma quli no noqai zariovo ama? Anata a qatinou no.”

²³Ni vota o erekake piza kama leveleveo koa sinaqu rusu kasi ni maulu o pikake ni eri kiolake, “Ko quli nono baseko ama quli ta anata a qatinou no, matuma quli kobe elou melai uri,” kiolake.

²⁴So sole koa sinaqu rusu ta ko olake ko nania kasi ni eri kikolake, “Loma quli kio anata a basekou?” Ni koko nania ta ko kati tiorikake ni eri kikolake, “Vo Jone Bapitaiso ko lezu,” kikolake.

²⁵Ni koa sinaqu rusu ta matu taukavole ko vaitake vo lekasa kasi ni ko bazuevake ni eri kikolake, “Anata aqai zaria tu nota no qatilou komia erisana vo Jone Bapitaiso ko lezu peleta kale!” kikolake. Ako so inio kota kokai nianiiovou voko vou kikolake.

²⁶Ni so keru vo lekasa o viqa keru koko zario, vota matu duki ota evake, melai vota lula piza kama leveleveo o ereke kokasi sea maba poso o taipazimeni ko tanama kale, sole pui o roveake pazoko koa sinaqu rusu ko zario.

²⁷Sole vota o soroevake kala vovo solodia tu opa kovo vo Jone ko lezu. Nio voa solodia ta o olake piritu pade kale ni opa lezuevake vo Jone.

²⁸Saita inio vota o teamukake peleta kale ni opa katikake koa sinaqu rusu, ni kota kopa katikake koko niania.

²⁹Ni so keru vo Jone ko disaipeli madu ke viqa keru voko vou seta ke olake ni kepa borikake voko tupu ni kepa mutakake.

Jisu ko niaemo sike vuro maba

(Matiu 14:13-21; Luke 9:10-17; Jone 6:1-14)

³⁰Ni se apositolo madu ta ke vaitake ni ke toraevake vo Jisu, ni seta kevai bazuekake kiadama quli seke erekako ni ke mati nianiekikake se maba madu.

³¹Ni sai ta matu kubo maba madu ke zio ni vaito putani sole Jisu ni voko disaipeli madu ta puliama taku ke koake tu ke vuato. So sole vota eri kiolake sekasi, “Ariamo tu meda zio me qiadakoi, kama olomoiza kama zaekale, nio sai nio me mamazou.”

³²So sole seta keta pakeake koa toupa ko koa pake olomoiza kama zaekale.

³³Melai matu kubo maba madu ta ke meake seko zolailo, ni kemai nianiake se. So sole seta ke vaekake seko peuru poso ni keta rereake ketainole koa olomoiza kama zaekale, ni se inio kuleto keta baroake koa zaekale puliako Jisu ni voko disaipeli madu barolo.

³⁴Nio so keru Jisu o saqora keru vaka topi azo, vota o meake sea matuma vaki, ni vota o matu roquemake se ako seta puliama vilua pikopiko samu jari sole, omadeuvo ko sipi puliama koko vijaro ko maba sama jari. Nio vota o mati nianiekikake matu kubo bazubazu.

³⁵Ni raisiraisi kota evake inio voko disaipeli madu ta ke olake Jisu kasi ni eri kikelake, “Lula matu raisiraisi kota eva ni koi ta ivulu ama zaekale inio,

³⁶tu vaitoema nia matuma vaki ni bazuema tu seta ke zio tu kepa tatabaraeko ko sailao peuru poso kale, nio ke vuatou,” kikelake.

³⁷Melai vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Me inio me niaemou sea maba poso,” kiolake. Nio seta eri kikelake, “Noni ko kalou inio animeta me roveovou niaemo nia vaki, ako varimuja kaboso ko tabara kale me qovo ama bereti melai pui me male,” kikelake.

³⁸Nio Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Meta olamo ni pa kai nianimo latau bereti kio sekasi.” Nio seta kekai nianiiake ni eri kikelake, “Sike silo ama bereti ni omuqa niuniu ko kiada,” kikelake.

³⁹Ni Jisu ta o bazuemake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Meta bazuemomo sea vaki tu ke pitapitasio poqala poso kale ni ke papu koa paqauva seulele topi.”

⁴⁰So sole sea maba poso ta tetebara papu ke evake omadeu paizana sike toni mati kama poqala kale.

⁴¹Ni vo Jisu ta o koake koa sike bereti ni koa omuqa niuniu, ni o tadatake aukale ni o kati vararaitake ni uriavo o kasekake Bañara kasi. Ni vota o palapalamukake ko bereti ni o katimake voko disaipeli madu, ni sea disaipeli madu ta kema puarikake sea vaki, ni mata oma puarikake koa omuqa niuniu sea kiadamu.

⁴²Ni sea kiadamu ta ke vuatake ni keta atapake muli.

⁴³Ni sea disaipeli madu ta kekai sukatikake toni omuqa suakao koko palakiako sailao.

⁴⁴Ni sea kiadamu ke vuateni ta sike vuro maba madu, melai seta pui kepa ataeme se rekoreko ni meqora poso se sate ke vuateni.

Jisu ko talio Qalili toupa ko ju topi
(Matiu 14:22-27; Jone 6:16-21)

⁴⁵Ni koa taku kale inio Jisu ta o bazuemake voko disaipeli madu tu ke zazu vaka topi tu kebeta pakeo Qalili toupa ko koa pake Betiseida zavanya kale, so maqa inio vota o vaitoemou sea vaki.

⁴⁶Nio o vaitoema sea vaki ko tova inio vota ota olake sopu kale vararaitole.

⁴⁷Nio raisiraisi kota baroake ta voa vaka ta lula koa toupa ko tiania ota baroake, melai Jisu ta obeta evake o kiada pado koa zaekale.

⁴⁸Ni vota o meake sea disaipeli madu ta kebeta vouvaekiniake qeluto kapea ururu kale. Nio vaqaza obe peata keru nio Jisu ta ota taliake toupa ko ju topi, sipole omai alokatake se.

⁴⁹Nio ke vea keru vo seta eri kikelake, “Kota ziolo ikio!” kikelake. Nio seta keta upaupatake,

⁵⁰ako sea kiadamu ta ke veake vo ni keta matu ŋake sole. Melai tutumazi avole Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta pui ŋalo; ana ta Jisu lala inio,” kiolake.

⁵¹Ni vota ota zazuke sekasi koa vaka topi, ni ko ururu ta kota jamaoke. Ni sea disaipeli madu ta keta matu vuzeike,

⁵²ako seta pui kepa uria paqumuke sole, vo Jisu ko niaemo sea sike vuro maba madu ta Baŋara ko pizato kale inio, ako seko kerukeru ta kutumana sole.

Jisu ko urikimo vere amu Qenesareti peuru kale
(Matiu 14:34-36)

⁵³Nio seta lula keta pakea Qalili toupa ko koa pake ŋaniu o sulupakoi vasia rana Qenesareti, ni sai nio seta ke titiekake seko vaka.

⁵⁴Ni so keru seke saqora keru koa vaka topi azo sai zama maba poso ta kevai nianiiake vo Jisu.

⁵⁵So sole seta ke taliekake ko bazu koa zae poso kale, ni seta ke mati olake se vere ama maba poso seko kobo sase vokasi lai ma lai o olakoi.

⁵⁶Ni kiadama zae poso kale Jisu o olakoi matuma peuru kale ni silo ama zavana poso kale, ni siqo kale ni maketi ko zae poso kale, se maba poso ta kevai padoivake vo, ni seta ke mati olake se vere ama maba poso vokasi. Ni kevai zaivotake tu seta ke tibaeko pala vo Jisu ko sabosabo, ni sea kiadamu seke tibaakeni ta keta urikake muli.

Maka 7

Jiu amu ko taite poso ko nianiekato
 (Matiu 15:1-9)

¹Ni kake Parese madu ni vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani, seke kuevini Jerusalema azo, ta ke aramuvake vo Jisu.

²Ni seta ke meake kake voko disaipeli madu ta ke vuatake puliako pusaeko seko nase tabutabuo kale, sole pui ke lulueka Parese madu kekai nianiekatako kalo.

³Ako Parese madu ni kiadamu se Jiu mu ta ke lulueka koa nianiekato sole seke koema seko taite poso kasi azo, ko eri kikovema, “Puliako vuato ta me busaekou meko nase tabutabuo kale,” kikovema.

⁴Ni ko quli ke kovo ama kekai tatabaraekiniani ko lomaloma melai ke pusaekou saita inio ke kuovou. Ni seta mata ke lulueka matu kubo bazu ko eri kikolako, uria pusaeko ko kapa, raro, ni teamuteamu poso kikovema.

⁵So sole se Parese madu ni vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba madu ta ke kuimaevake vo Jisu, ni eri kikelake, “Noi sole inio noko disaipeli madu ta pui ke lulueka koa nianiekato eñeko taite poso ke katiñelema eñe inio pui ke tabutabua seko nase pusaeko kale saita inio ke vuata?” kikelake.

⁶Nio vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake se, “Meta meqai lipalipaitani mela ko sidopu, ako ko quli vo Bañara ovai bazuekema vo poropita Aisea kasi tu o rikioko mekale avo ta matu tuvevo, ko eri kikovema, ‘Nia maba poso ta ke rauraela ana seko pesio kale, melai seta pui ke roquela ana,

⁷ni seko ilusilo ana ta utube ama, ako seta kebe mati nianiekika seko maba poso ke navi ke erekako bazu sole, melai pui ana aba katimema bazu,’ kikolani.

⁸Ni meta me vaeka vo Bañara ko bazubazu ni me zorika sole maba ko nianiekato,” kiolake vo Jisu.

⁹Ni vota mata eri ma kiolake, “Meta meqai matu nianian i mela besieko vo Bañara ko Bazu tu me lulueko me naviko taite poso ko bazu.

¹⁰Melai vo Moses ko Bazu ta eri nio kikovevo, ‘Nota taka panaovi noko mama ni niania,’ ni ‘Vo o ruqe kaseko ala voko mama ni niania ta o vrouvou,’ nio kikovevo.

¹¹Melai ko me meqai nianiiekatako ta eri, kala ta kama quli sala vo o roveako kai tauveko voko mama ni niania, melai vota eri kiovou, ‘Kota Kobani!’ kiovou (koko kio ni kalo ta ‘Kota leveleveo a ika tu a qativou vo Bañara’)

¹²inio meta me zarieva tu pui o tauveko voko mama ni niania.

¹³So sole meko mati nianiiekiko se maba poso me naviko vikuvikula bazu kale inio meta me bazoka vo Bañara ko Bazu. Ni ikoana mata matu kubo quli komi jari ama ko meme erekako,” kiolake.

Ko quli vo maba kaqa ko ivako Bañara ko vilu kasa

(Matiu 15:10-20)

¹⁴Ni vo Jisu ta o nokaemake mata sea vaki tu ke kilo vokasi ni eri ma kiolake, “Meta didielomo aña ni kai nianiimo ko eri.

¹⁵Pui sailao vo maba o kuako ikio kaqa ko iva vo Bañara ko vilu kasa, melai ko pesio koko saqorako voko suto kale azo ikio kaqa ko iva vo maba Bañara ko vilu kasa,” kiolake.

¹⁶Ni vo Jisu ta o vaemake sea vaki ni ota amaqeake pade kale, ni sai nio voko disaipeli madu ta ke pasevake vo tu o mati nianiiekiko koa podepodeti, kikelake.

¹⁷Ni Jisu ta eri kiolake sekasi, “Me melai niuniala mebeta eva se jari kio? Pui sailao vo maba o kuako ikio kaqa ko iva vo Bañara ko vilu kasa,

¹⁸ako vo maba o kuako quli ta pui ko ola voko bulo kale sole, melai voko siapa kale inio ni mata kota ko saqora.” (Jisu ko so kio ta kiadama sailao ti uri ko kiada tu me quovou anime.)

¹⁹Ni vota obeta olake nianiiekato ni eri kiolake, “Ko quli vo maba o rukuekako voko suto kale ikio kaqa ko ivako vo maba Bañara ko vilu kasa.

²¹Ako vo maba ko bulo kale azo inio ko saqora voko ruqe ama vatolo, ni ko ikio ko odieva vo tu o pauvezato, ni o kuilo, ni o vouvato,

²²ni o zavemato, ni o pazapazailo ni o ereko mata koa ruqueruqe ama quli, lipalipato, olavo, konoilo, sekeseketato, aikailo, ni sarube puto.

²³Ni komia kiadama ruqueruqe ama quli ta ko kuevako vo maba ko bulo kale azo, ni ko ikio kaqa ko iva vo maba Banara ko vilu kasa.”

Pui Jiu ama rekoreko ko oqu

(Matiu 15:21-28)

²⁴Nio vo Jisu ta o vaekake koa zae ni ota olake Taea matu peuru ko ketaketama peuru poso kale. Ni vota ota amaqeake pade kale ni pui okai zariake tu maba poso ta kevai nianio ta vota sai, melai vota pui o roveake mutailo.

²⁵⁻²⁶Ni ka pado saizama rekoreko ta pui Jiu ama, Ponisia ko alilema Siria rana. Ni koko meqora ta ziolo kota kai onobatako, ni koa reko ta kota va viqake Jisu ko bazu, ni taukavole kota ko olake vokasi ni ko iqeiqueake voko kiti raki kasi. Ni kota ko pasevake vo Jisu tu vota ota ka namuko koko meqora kokai onobatako ziolo.

²⁷Nio vo Jisu ta o kati tiorikake ko, ni Jiu amu ta meqora o mati podetikake, ni eri kiolake, “Kuleto animeta me niaemo se meqora poso saita. Ako pui ko male tu animeta me qovou meqora poso ko sailao ni me risaekou siele poso kasi tu ko kuovou,” kiolake.

²⁸Nio kota eri kikolake, “Tuvevo Lekasa, melai ko siele poso ta ko kua se meqora poso ko sailao ko vuruvuru koko piako tevolu topi azo,” kikolake.

²⁹Nio vo Jisu ta o kati tiorikake ko ni eri kiolake kokasi, “Nota soa opato noda eva, sole vaite no bade kasi, ni nota no qelou noko meqora ta lula ko vaekala koa ziolo,” kiolake.

³⁰Nio koa rekoreko ta kota vaitake koko pade kasi ni ko keake koko meqora ta kobeta tekuke kobo topi; ni matu tuvevo, koa ziolo ta lula ko vaeka ko.

Jisu ko urikivo kala qiqili ala maba

³¹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake Taea ma peuru poso ni keta olake Saidoni kude ni keta lebaoke ni ke alokatake Tonipeuru, saita inio ke baroake Qalili toupa kale.

³²Ni kake maba poso ta ke vati olake kala maba qiqili ala ni pui o roveani pesio Jisu kasi, ni seta ke pasevake vo tu ovai iviko voko nase.

³³So sole vo Jisu ta o vati edoliake nea maba sekasi azo, ni ota va kamakake voko talina, ni okai supatake o nase ni ota va kamakake voko lenio.

³⁴Ni Jisu ta o tadatake aukale vasi, ni ota voniu kozatake, ni eri kiolake voa maba kasi, “Epata.” Ako koko kio ni kalo Jiu pesio kale ta, “Pa, kive!”

³⁵Ni koa omadeuma taku kale inio voa maba ta ota viqaviqazatake ni ota uria pesiake.

³⁶Nio Jisu ta matuvole o pasemake se tu seta pui kekai bazutou voko urikivo voa maba; melai kiada keru Jisu ta omai bazueka kiadama maba tu pui ke bazubazutou, melai seta kebe vai bazubazuta inio mati vo Jisu.

³⁷Ni so keru sea maba poso keta va viqa keru Jisu ko bazu, seta keta matu vuzeike, ni eri kikelake, “Noni ala maba inio vo nei, ako kiadama quli ti vota o rovea uria ereko, se pui ke viqaviqazatani ni pui ke pesiani melai vota o urikima,” kikelake.

Maka 8

Jisu ko niaemo ariku vuro maba madu (Matiu 15:32-39)

¹Ni komi quli ko tova inio matu kubo vaki ta mata ke olake Jisu kasi. Ni seta puliama sailao samu, so sole vota o nokaemake voko disaipeli madu ni eri kiolake,

²“Anata a matu roquema nia maba poso, ako seta lula zouke naniu keta eva sole anime kasi ni vairutu seta puliama sailao samu.

³Ni anata pui aqa zaria vaitoemo se puliako niaemo, ako lekuleku ke ekale sole ke vaitou keru ke peuru poso kale, ako kake ta matu van'azo ke kuevini sole,” kiolake vo Jisu.

⁴Ni voko disaipeli madu ta eri kikelake vokasi, “Ta lai nio animeta me qovou ko sailao komia lealea kama zaekale nio me niaemou nia maba poso?” kikelake.

⁵Ni vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Latau bereti kio ikoana mekasi?” Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Sikeura bereti,” kikelake.

⁶Nio vo Jisu ta o bazuemake sea vaki tu ke papu miduku kale. Ni vota opa koake koa sikeura bereti, ni o kati vararaitake ni uriavo o kasekake Bañara kasi, ni o palapalamukake ni vota o katimake o disaipeli madu, ni se disaipeli madu ta ke puarikake sea maba poso kasi.

⁷Ni seta mata kama kejuma niuniu samu. So sole vo Jisu ta mata uriavo o kasekake Bañara kasi, ni vota o bazuemake voko disaipeli madu tu mata ke puariko.

⁸Nio sea kiadamu ta ke vuatake ni keta maqinake. Ni koko tova se disaipeli madu ta kekai sukatikake sikeura suakao koko palakiako sailao.

⁹Ni sea kiadamu ta ariku vuro madu inio koa taku keru, melai rekoreko ni meqora poso ta pui kepa ataeme. Ni Jisu ta o soroemake sea maba poso ke peuru poso kale,

¹⁰ni raisiraisi vota ota zazuke vaka topi ni ota olake Dalamanuta peuru kale.

Se Parese madu ko paseko ko aqasiele ama iruruputo
(Matiu 16:1-4; Luke 12:54-56)

¹¹Ni kake Parese madu ta ke olake Jisu kasi ni kekai zariake madoevo vo, tu keta va kelo kama saruilo. So sole seta ke soroevake vo tu oma ereko kama aqasiele ama iruruputo, tu seta tuvevo ke iko ta vo Bañara ta ovai zoleiva vo Jisu kio.

¹²Melai Jisu ta ota voniu kozatake ni eri kiolake, “Noi sole inio mea maba poso mela komia taku kalea mela ta meqai zaria kelo ko aqasiele ama

iruruputo? Tuvevo avole anata a bazuemela me, anata pui aba erekou ko aqasiele ama iruruputo tu meta me qelou,” kiolake vo Jisu.

¹³Nio Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaemake se ni keta zazuke vaka topi, ni keta pakeake Qalili toupa ko koa pake naniu o peatakoi vasia rana.

Jisu ko balauvimo voko disaipeli madu tu pui ke lulueko se Parese madu ni

Herodi ko kalo

(Matiu 16:5-12)

¹⁴Ni se disaipeli madu ta ukaka ke ike tu ke boriko kama bereti seko malezimo ama, so keru ke zazi keru vaka topi, melai omadeu bereti ko kiada ta ikoana sekasi koa vaka topi.

¹⁵Ni Jisu ta o balauvimapake se ni eri kiolake, “Taka balauvomo se Parese madu ni Herodi ko isiti,” kiolake.

¹⁶Ni seta ke pesipesitake ke navio kude ni eri kikelake, “Animeta pui meba borikala ko bereti nio nei so mela kiola,” kikelake.

¹⁷Melai vo Jisu ta obe kai nianiake se kikelani, so sole vota eri ma kiolake, “Noi sole inio meta meqai pesipesita me navio kude meko pui boriko ko bereti? Meta pui nio meqai niania ni pui nio me baqumuka kio? Meko kerukeru ta kutumana kobeta eva kio?

¹⁸Ni meta vilu samela melai pui me rovea kelokelozato? Ni talina samela melai pui me rovea viqaviqazata? Ni lula ukaka me ika

¹⁹so keru ana a balamuke keru sike bereti se sike vuro maba kasi kio? Ni latau suakao kio meme jukatikema koko palakiovima sailao?” Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Toni omuqa suakao,” kikelake.

²⁰Ni mata “Latau suakao kio me jukatikema koko palakiovima sailao so keru ana a niaeke keru ariku vuro maba madu sikeura bereti kale?” kiolake. Nio seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Sikeura suakao,” kikelake.

²¹Nio Jisu ta mata eri ma kiolake, “Meta maba pui nio soikoni meqai niania, ma?” kiolake.

Jisu ko urikivo leqa kala maba Betiseida

²²Ni so keru seke baroa keru Betiseida peuru kale, kake maba poso ta ke vati olake kala leqa kala maba Jisu kasi. Ni seta ke pasevake vo tu ovai iviko voko nase tu o urikivo.

²³Nio Jisu ta ota va noqoekake voko nase ni o vati olake edolokoi koa peuru ko kupekupe, ni vota ota va supatake voko vilu ni ota va kamakake ni eri kiolake vo leqa kala maba kasi, “Noi nio, nobe kea kama quli kio?” kiolake.

²⁴Nio nea maba ta ota keazata ni eri kiolake, “E, añata a mea maba poso kebeta talia, melai ore jaria melo,” kiolake.

²⁵So sole Jisu ta mata ota va tova kamakake voko vilu. Ni koa taku inio nea maba ta ota keazatake, ni o roveake uria kelo kiadama quli.

²⁶Ni Jisu ta o matu pasevake voa maba tu pui o vaitou koa peuru kale, melai tutumazi avole o ziovou o naviko pade kasi.

Pita ko kasa ivo vo Jisu ta Bañara o pitoeveni Pakio inio

(Matiu 16:13-20; Luke 9:18-21)

²⁷Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta keta olake Sizaria Pilipai ko ketaketama peuru poso kale. Ni se kebeta talia keru keve tona inio Jisu ta o kuimaemake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Lala lala ta bela kikela se maba poso?” kiolake.

²⁸Ni seta eri kikelake, “Kake ta Jone Bapitaiso na na kikela. Mata kake ta Ilaija na na kikela. Ni mata kake ta mata kala poropita na na kikela,” kikelake.

²⁹Ni vota mata o kuimaemake se ni eri kiolake, “Ta meta lala lala inio bela kimela?” Nio vo Pita ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Nota vo Bañara o pitoeneni Pakio na,” kiolake.

³⁰Ni Jisu ta o bazuemake se tu seta pui kekai bazutou ta vo inio vo Bañara o pitoeveni Pakio.

Jisu kai bazuto voko tolailo ni voko vou ni seke luluevo amu ko tolailo

(Matiu 16:21-28; Luke 9:22-27)

³¹Ni vo Jisu ta o taniekake nianiekimo voko disaipeli madu, ni eri kiolake, “Ana maba a eveni lala ta ke tolaelou ni kelai keduvou se lotu tanatanamu

ni se raura kama siama madu ni Mosese ko Bazu kekai nianiekatani. Ni seta ke vrouvaelou aŋa, melai zouke ala naniu kale inio mata a jaevou,” kiolake.

³²Ni ko quli vo Jisu o mati nianiekikake ta matu zakaremu o ika sekasi. Nio vo Pita ta o vati edoliake vo Jisu ni o riqaevake vo.

³³Melai vo Jisu ta oma lilitake voko disaipeli madu ni ova ririzake vo Pita ni eri va kiolake, “Ose Setani, ako koa kerukeru ta pui vo Banara kasi azo ko kuevako sole, melai maba kasi azo,” kiolake vo Jisu.

³⁴Ni Jisu ta o nokaemake sea vaki ni voko disaipeli madu o navi kasi ni eri kiolake, “Vo oka zariani luluelo aŋa ta vota pui o kerukeruilou o navi o kiada melai vota o tolailou aŋa ko luluelo kale omadeuvo vo maba vo o borikani jari o naviko korosi, vo okai vrouvo ama.

³⁵Ako kala vo oka zariani pakieko voko tupu kale ama saevo, ta vota o niumaeka inio voko saevo tovama saevo kale ama. Melai vo o namuko ala voko tupu kale ama saevo aŋa ni aŋako Uri ama Bazu ko lulueko ko kio kale ta o kovou noqola kama saevo.

³⁶Noi nio? Kala maba o neamukani komia peuru ma peuru kale ama batiro melai okai suatani ko noqola kama saevo ta obe tauveziovo ala inio komia peuru ma peuru ama quli kale, kio? Maba pui!

³⁷Pulia quli ta opa katikou tu o kovo ko noqola kama saevo.

³⁸Ako voa maba vo ota la qurato ala aŋa ni aŋako nianiekato se oqu pide amu ni boutare sama maba poso kasi komia taku kale amu, ta aŋa maba a eveni lala melai ada va zoliovou voa maba so keru aŋa a vaitou keru aŋavo Mama ko naŋaidara kale ni voko mateana madu sase.”

Maka 9

¹Ni vota obeta olake bazubazuto ni eri kiolake, “Kake mela me koi mebeta evani mela ta puliako vou inio meta me lelou aŋa maba a eveni lala ta a lekasa puilou komia peuru ma peuru kale,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko velo ko besizio

(Matiu 17:1-13; Luke 9:28-36)

²Ni varimuja naniu ko tova inio Jisu ta o pitoemake Pita, ni Jemisi ni Jone, ni o mati kailake okate ala sopu kale ni seta sai ke kiada pado. Ni sai kebeta eva keru inio Jisu ko velo ta kota besiziake,

³ni voko sabosabo melai tapo simanamanato kota evake, puliala maba komia peuru ma peuru kale ala o sopuekako suma jaria tapo.

⁴Nio sea zouke ta ke keake Mosese ni Ilaija qomai puratake ni qo vati pesipesitake vo Jisu.

⁵Nio Pita ta eri kiolake Jisu kasi, “Lekasa, matu uri nio eneta koi no sate. Sole uri tu eneta ne ereko koi zouke kokukoku, kala ta novo, kala ta Mosese vo, kala pado ta Haija vo.”

⁶Pita ta soa utu pesio ota evake ako seta keta matu nake sole.

⁷Nio kama pado lei ta ko boulumake se, ni seta ke viqake Bañara ko kora koa leikale, ni eri kiolake, “Nei nio vo a navivo Meqora, vo aña a matu roquevani, tu tava viqomo vo ni luluekomo vo kiolani,” kiolake.

⁸Ni taukavole seta ke lilitake melai seta pui ke keake nioqa, melai Jisu o kiada pado inio obeta lojoake sai se sate.

⁹Ni seke saqora keru sopu kale azo, nio Jisu ta o bazuemake sea zouke disaipeli madu ni eri kiolake sekasi, “Meta puliala mevai bazuekou koa keazakeazato meme qeako, ti kobeta barolou aña maba a eveni lala ko mata saevo voukale azo,” kiolake.

¹⁰Ni sea zouke ta ke zorikake Jisu mati kiolani, melai ke navio kude inio seta kekai pesipesitake ko quli Jisu omai bazuekako ni eri kikelake, “Loma quli kio esa ko voukale azo ama mata saevo ko kalo?” kikelake.

¹¹Ni seta ke kuimaevake vo Jisu ni eri kikelake, “Noi sole inio vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta eri kikela, ‘Ilaija inio kuleto o kilou puliako vo Bañara o soroevo ala Pakio kilo,’ kikela?” kikelake.

¹²Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, ‘Tuvevo Ilaija inio o kilou kuleto tu o korokorotikou kiadama quli. Melai noi sole inio ko Tabu ama Riki ta eri

kikola, ana maba a eveni lala ta a dolailou ni kelai kaikuapou se maba madu?

¹³Melai añata eri kiala mekasi, vo Ilaija ta lula ota kuevi, melai maba poso ta pui kepa ideve, melai ke vati lulueke ke ñaviko vatolo, omadeuvo Tabu ama Riki kikolani jari.”

Jisu ko reriko ko ziolo kala rusu kovai onobatako
(Matiu 17:14-21; Luke 9:37-43a)

¹⁴Ni so keru Jisu ni sea zouke disaipeli madu ke baroa keru sea siakava disaipeli madu kasi inio seta ke meake matu kubo vaki ke aramumani se. Ni kake sea maba poso ta vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ni seta ke mati zolizolievake sea siakava disaipeli madu.

¹⁵Ni so keru sea maba poso ke vea keru vo Jisu, seta keta matu vuzeike, ni kevai rereake tu ke toraevo vo.

¹⁶Nio Jisu ta o kuimaemake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Loma quli kio me meqai zolizoliekinia?” kiolake.

¹⁷Ni kala maba sea vaki kale ala ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tanala, añata a vati kueva añavo meqora ñokasi ziolo kovai onobatani ni pui o roveani pesio.

¹⁸Ni so keru koa ziolo kovai baroa keru, kota ko piva vo miduku kale, ni ko ruakaruakaeva, ni taka o roinaroinaeka, ni matu lekuleku ko iva. Ni añata a basema ñoko disaipeli madu tu keta va reriko koa ziolo, kiala, melai seta pui ke rovea,” kiolake.

¹⁹Nio Jisu ta eri kiolake, “Mea maba poso mela komia taku kalea mela ta puliama oqu samela. Noi tinia tu keu nio añata a elou mekasi? Añata aqai aquria meko bulo ko zokele sole! Vati kuemo voa rusu aña kasi!” kiolake.

²⁰Ni seta ke vati olake voa rusu Jisu kasi. Ni so keru koa ziolo ko vea keru vo Jisu, kota ko pivake voa rusu miduku kale ni ko niuqeniuqelivake ni ko ruakaruakaevake.

²¹Ni vo Jisu ta o kuimaevake voa rusu vo mama, ni eri kiolake, “Noi tinia tu keu nio nei eri o evani?” Ni vota o vati tiorikake ni eri kiolake, “Voko alilo keru azo.

²²Ni matu kubo taku inio koa ziolo ta kokai zaria tu vouvaevo nea rusu so sole kota ko piva uza kale ni jukale. Sole nota no rovea tea, nota roquenela ni tauvenela eñe,” kiolake.

²³Nio Jisu ta eri va kiolake, “Nota no basela aña tu añata a dauvemelou me. Melai vo maba ovai oquvo ala vo Banara ta kiadama quli ti olu vokasi,” kiolake.

²⁴Ni voa mama kala ta ota matu zaivotake, ni eri kiolake, “Añata oqu salala, melai a baseña no tu nota pizatika mata añako oqu!” kiolake.

²⁵Ni Jisu ta o meake ta matuma vaki ta ko tanita padoilo sekasi, so sole vota o riqaekake koa ziolo, ni eri kiolake, “Noa qiqili ni poka no ivani na ziolo na. Nota saqore voa rusu kale azo ni pui mata novai tova amaqeovou!”

²⁶Nio voa ziolo ta ota upaupatake, ni o niuqueniuqelivake voa rusu, sai kazo inio o saqorake vokale azo. Ni voa rusu ta ota vouva jaria velo, ni kiadama maba poso ta eri kikelake, “Vota ota vouva!”

²⁷Melai Jisu ta o tauvevake ni ota va noqoekake voko nase ni o lojoevake, ni vota ota lojoke.

²⁸Ni koko tova inio Jisu ta ota amaqeake pade kale, ni voko disaipeli madu ta ke kuimaevake vo ke kiadakoi ni eri kikelake, “Noi sole inio eneta pui ne rovea reriko ko ziolo?” kikelake.

²⁹Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Vararaito kale ko kiada inio meta me roveovou reriko ko ziolo poso,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko mata kai pesio voko vou
(Matiu 17:22-23; Luke 9:43b-45)

³⁰Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake koa zae ni keta olake Qalili kude. Ni Jisu ta pui okai zariake tu maba poso ta kevai nianiiovou vo, lai nio vo o evakoi,

³¹ako vota o nianiekima sole voko disaipeli madu ke kiadakoi. Ni vota eri kiolake sekasi, “Ana maba a eveni lala ta ke vaelou se ruqe ama maba poso ko nase topi, tu seta ke vrouvaelou, melai zouke ama naniu kale anata mata a jaevou.”

³²Melai seta pui ke paqumukake voko nianiekato kikolani, ni keta panaoke tu kevai kuimaeko.

Lala inio raura kala vo Bañara ko lekasa puo kale?

(Matiu 18:1-5; Luke 9:46-48)

³³Ni Jisu ni voko disaipeli madu ke baroa keru Keponeami inio seta keta amaqeake pade kale ni sai nio Jisu ta o kuimaemake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Loma quli kio me meqai zolizoliekinialama keve tonu?” kiolake.

³⁴Melai seta pui ke vati tiorikake, ako seko talio kale seta kekai zolizoliekiniake sole ke natio kude ko eri, “Lala inio raura kala anime azo?”

³⁵Nio Jisu ta ota papuake ni o paduemake voko toni omuqa disaipeli madu, ni eri ma kiolake, “Vo oka zarivo ala raura elo ta o zarazarailou o navi ni kiadamu vo nabulu o elou, so inio raura o elou Bañara ko lekasa puo kale.”

³⁶Nio vota opa odievake kala silo ala meqora ni o lojoevake seko tanama kale, ni vota ovai qoloekake voko nase ni eri kiolake,

³⁷“Vo o baroekivani kala nea silo ala meqora jari ala voko luluelo ana ko kio kale ta o baroekila inio ana, ni vo o baroekilani ana ta pui o baroekila ana a qiada, melai vota o baroekiva inio mata vo o soroeleni ana,” kiolake vo Jisu.

Vo pui o melati kanaekivani anime, vo inio o tauvemelani anime

(Matiu 10:42; Luke 9:49-50)

³⁸Ni vo Jone ta eri kiolake vokasi, “Tanala, eneta ne veala kala maba vo obe rerikani ko ziolo noko nikale, ni eneta ne bazuevala vo tu o epezo, ako vota pui anime kale ala sole,” kiolake.

³⁹Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta pui me doqorivou vo. Ako voa maba vo o erekani ko aqasiele ama iruruputo añako ñikale ta koko tova ta pui ruqe kaselo inio opa elou sole aña.

⁴⁰Ako vo pui o melati kanaekivani anime, vo inio o tauvemelani anime sole.

⁴¹Ni tuvevo avole añata a bazuemela me, ni kala ta o katimelou me omadeu kapa ju pala ako meta añako disaipeli mela sole, ta vo Bañara inio reketekete saña o ivou voa maba,” kiolake.

Balauvato tu pui me jaruevo kala voko oqu kale azo

(Matiu 18:6-9; Luke 17:1-2)

⁴²Ni Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake, “Kala maba ta o saruevou kala nea meqora jari ala, vo o tuvevo puelani aña, ni ota va epezikou voko lai oqu aña, ta voa maba o saruevani vo ta ko male tu tava titieko ko matu lado o qonaqona topi ni duluevo vo kolo kale.

⁴³⁻⁴⁷Kama quli noko saevo kale ama ta sarueko saña ko inou no, ta nota no namukou ko. Kota matu tapata tu namuko ko, melai uri tu namuka. Omadeuvo nota no namuka jari noko nase ma kiti, ko ruqe ama kalo saña ko inako no, ma noko vilu, ko ruqe ama zario saña ko inako no. Uri tu amaevo vo Bañara ko lekasa puo kale ama saevo kale omadeu rana vilu sate, melai pui uri tu ke risaeñou no omuqa rana vilu sate heli ko uza kale.

⁴⁸Ako sai ko muako sivi ta pui ko vrouvako, ni ko uza ko siqaemako ta vou pide ama baino sama.

⁴⁹Soloti ta tu ko keuviekako ko sailao tu pui ko sapeo. Omadeuvo so jari nio ko tola ni tapata ta ko katima se maba poso ko nianio tu pui ke sarueko.

⁵⁰Soloti ta uri ama quli, melai kota ka mumailou koko kava roquroqu inio kota puliama kalo sama. Ni omadeuvo so jari nio meta pui me vaekou meko sarueko inio me melai kalo pidea mela. So sole vaekomo meko sarueko koko tizaekako meko bairumuo,” kiolake vo Jisu.

Maka 10

Vaekinio ko bazu

(Matiu 19:1-12; Luke 16:18)

¹Ni Jisu ta o vaekake koa zae, ni ota olake Jiudia rana ni ota pakeake Jodani sukuru kale. Ni sai nio matu kubo maba ta mata kevai padoivake, ni vota o nianiekimake se, kiada keru obeta kavani.

²Ni kake Parese madu ta ke olake Jisu kasi tu ke madoevo vo tu keta va kelo kama sarueko kikelake. Ni seta eri kikelake, “Animeko Bazu kale vo Mosese o katimelema ta zarizari ama tu kala ta o vaekou voko reko ma pui?” kikelake.

³Ni Jisu ta oma opatake ni eri kiolake, “Loma quli Bazu ikio vo Mosese o katimelema me?”

⁴Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Mosese ta o zarieke tu kala ta o katikou voko reko vaekinio ko pepa ti obe soroekou inio koa reko,” kikelake.

⁵Nio Jisu ta eri ma kiolake, “Vo Mosese ta o zariemele me tu meta me vaemou meko reko poso ako meko bulo ta zokele sole ni pui meqa zaria vo Bañara ko nianiekato.

⁶Melai ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio koko tanitanila keru, so keru Bañara o ereke keru ko maba ta pui so kopa kaema ikio, melai ‘lasive ala ni reko ama inio o ereke,’ tu nioqata omadeu qo elo.

⁷‘Sokale avo inio vo maba ta o vaekou voko mama ni nania ni omadeu o kati elou voko reko,

⁸ni nioqata omadeu qo elou.’ Sole nioqata pui omuqa melai omadeu.

⁹So sole nioqa vo Bañara omadeu o ikeni nioqa ta pui ko male tu maba ta o pitasiko,” kiolake vo Jisu.

¹⁰Ni seke baroa keru pade kasi inio se disaipeli madu ta kevai kuimaekake vo Jisu koa nianiekato ko kio ni kalo.

¹¹Nio vota eri kiolake sekasi, “Kala ta o butuekou voko reko ni o raekou edoloma reko, ta vota ota zavemata inio voko reko ko butueko kale.

¹²Ni so jari nio koa reko ta ko butuevou kovo lasive ni ko tova rorotou ta kota zavemata inio koko butuevo kale kovo lasive,” kiolake.

Jisu ko mauru imo se meqora poso
 (Matiu 19:13-15; Luke 18:15-17)

¹³Ni kake maba poso ta ke mati olake seko silo ama meqora poso Jisu kasi tu vota oma iviko voko nase, melai se disaipeli madu ta ke riqaemake se.

¹⁴Ni so keru vo Jisu o kati inota keru ko quli vota omai korakoraivake ni eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Meta pui kaitimo se meqora poso tu ke kilo ana kasi, ako se maba poso nia sasa rusu jari ke kalo amu nio ke neamukou vo Bañara ko lekasa puo kale ama mauruto sole.

¹⁵Meta kerukeruekomo komi! Se meqora poso pui kubo kerukeru kale ke koani ko puaro jaria kovo me elou vo Bañara ko lekasa puo pado inio me roveovou amaqeo voko lekasa puo kale tu kai zomanole voko mauruto.”

¹⁶Ni vota opa odiemake se meqora poso ni omai ivikake o nase ni mauru o imake.

Batiro ama maba poso ni Bañara ko lekasa puo
 (Matiu 19:16-30; Luke 18:18-30)

¹⁷Ni vo Jisu obe talio kiola keru, nio kala batiro ala maba ta o kuevake vokasi, ni o iqeiqueake voko tanama kale ni eri kiolake, “Uri ala tanala na! Loma uri ama iruruputo a erekou nio a qovou ko noqola kama saevo?” kiolake.

¹⁸Ni Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Noi sole inio uri ala la kinola? Puliala ta uri ala melai Bañara o kiada inio uri ala.

¹⁹Melai noko kuimanao ko opato ta eri nio. Nota nobe kai niania ko ikio ko bazubazu ko eri kikolako, ‘Nota pui no vovvatou, nota pui no zavematou, nota pui no quilou, nota pui novai kuirikou kala lipalipa kama quli, nota pui no ubeubezatou, ni nota noda ka panaovou noko mama ni niania,’ kikolako.’

²⁰Ni voa maba ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tanala, so keru añako siloa lala keru azo ti añata a zorikako ikio koa kiadama bazubazu,” kiolake.

²¹Ni Jisu ta o toiritoirivake voa maba ni o roquevake vo ni eri kiolake, “Mata omadeu quli kio nota no erekou. Ola tu pa kai tatabaraovi kiadama noko

lomaloma, ni nota no qatimou koko takula se ozaoza kamu, inio nota batiro sana no elou Bañara kasi, saita inio no luluelou aña,” kiolake.

²²Melai voa maba ta matu batiro ala sole vota matu duki ota evake so keru ota va viqa keru voko pesio. Nio o vaevake vo Jisu.

²³Ni Jisu ta oma lilitake voko disaipeli madu ni eri kiolake sekasi, “Matu tapata tu se batiro ama maba poso ta kekai amaevo vo Bañara ko lekasa puo.”

²⁴Ni sea disaipeli madu ta keta matu vuzeike so keru ke viqa keru koa pesio, melai Jisu ta obeta olake pesio ni mata eri kiolake, “A lolo poso, matu tapata ikio tu kai amaevo vo Bañara ko lekasa puo.

²⁵Koko tapata tu vo batiro ala maba ta o amaevo Bañara ko lekasa puo kale ta kokai paloasa koko tapata tu kala kameli ta o amaevo nila ko purapura kale.”

²⁶Ni so keru se disaipeli madu ke viqa keru komi quli seta keta matu vuzeike, ni eri kikelake ke navio kude, “Sole lala inio vo o roveovo ala pakio?” kikelake.

²⁷Nio vo Jisu ta o toiritoirimake se ni eri ma kiolake, “Maba ta pui opa pakiovou o navi melai Bañara inio o pakievou vo, ako Bañara o kiada inio o roveani sole ereko kiadama quli,” kiolake.

²⁸Ni Pita ta o kuimaevake vo Jisu ni eri kiolake, “Ta noi nio ene? Ako eneta lula ne vaeke eneko kiadama quli tu ne luluenno no,” kiolake.

²⁹Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anata a bazuemela me, ni kala ta o vaekou voko pade ni voko tamania poso ni vovo mama ni voko niania ni voko meqora poso ni voko miduku tu o luluelo aña, ni añako Uri ama Bazu ko lulueko kale avo,

³⁰ta vo Bañara inio ova besiekou ko komia peuru ma peuru kale, ni vota o neamukou omadeu paizana vole ko pade, ni voko tamania, ni voko niania,

ni voko meqora poso, ni miduku. Melai naqunaquto ikio mata obe toraekou. Ni koko kilo ama taku kale voa maba ta o kovou ko noqola kama saevo.

³¹Melai matu kubo madu raura kamu erisana ta mainio zara kepa elou ko kilo ama taku kale, ni se zara kamu inio mainio raura kepa elou koa taku kale,” kiolake vo Jisu.

Zouke ama taku Jisu kai bazuto voko vou
(Matiu 20:17-19; Luke 18:31-34)

³²Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta kebeta taliake Jerusalema ko zuatikako keve tona. Ni Jisu ta ota ma kuletake se ni seta keta vuzeike, ni sea maba poso tova ke lulupatani ta keta nakē. Ni Jisu ta mata o odiemake sea toni omuqa disaipeli ni o mati edoliake ni omai bazuekake ko quli koko ereilo ama quli vokasi.

³³Ni vota eri kiolake, “Meta didielomo aña, animeta meda kaila inio Jerusalema, ni sai nio seta ke vaelou aña maba a eveni lala raura kama siama madu ni vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani maba poso ko nase topi, tu seta ke titizikou tu anata a vou. Ni seta mata ke lati ziovou aña se pui Jiu amu kasi,

³⁴tu seta kelai balebaleitou ni ke sisiparuelou ni ke vovaelou korosi topi. Melai zouke ala naniu kale inio mata ada tova saevou,” kiolake vo Jisu.

Jemisi ni Jone ko zario
(Matiu 20:20-28)

³⁵Ni Jemisi ni Jone, vo Zebeti ko meqora kidi, ta qo olake Jisu kasi ni eri kiqolake, “Tanala, eqe tamania ta qekai zaria tu nota no qelaerekou kama quli,” kiqolake.

³⁶Ni Jisu ta o kati tiorikake ni eri kiolake, “Loma quli kio qeta qekai zaria tu anata a qelaerekou?”

³⁷Nio nioqata qo vati tiorikake ni eri kiqolake, “Eqeta qekai zaria papu no sase, so keru no no bapuvou keru noko naaidara kama lekasa puo ko papupapu topi, kala ta noko palo rana ni kala ta noko made rana,” kiqolake.

³⁸Ni Jisu ta eri ka kiolake nioqa tamania, “Qeta pui qekai niania ko quli qeqe pasekako quli. Ma qeta inaina kaqela inio tu qe tolailou ana sate kio? Ni qeta inaina kaqela tu bapitaiso qe elou ana kelai bapitaiso pueko ama bapitaiso kale kio?” kiolake. Nio voko so kio ta vota o kasekake voko tolailo ni vou.

³⁹“Zio, eqeta inaina kaqela tu qe tolailo ni bapitaiso qe elou no sase,” kiqolake.

⁴⁰Nio Jisu ta o kati tiorikake nioqa ni eri kiolake, “Tuvevo qeta qeta roveovou ana jaria tolailo ni bapitaiso elo, melai anata puliama pizato tu a zarieqelo qe tu qe papuvou anako palo ni made rana. Ako koa zae ta vo Bañara inio o katimou se oma inainaeakani,” kiolake.

⁴¹Nio koko tova so keru sea toni disaipeli ke viqa keru ko quli, seta kekai matu korakoraivake Jemisi ni Jone.

⁴²Nio Jisu ta o nokaemake sea kiadamu o navi kasi ni vota eri ma kiolake, “Meta memai niania komia peuru ma peuru kale ama aikovakova poso, seta kemai raurarauraiva seko maba madu, ni sea lekasa poso melai ke zuruzuruema seko maba poso tu ke lulueko seko vatolo kikolani.

⁴³Melai meta pui so me qalou me navio kude, ako vo oka zariovo ala raura elo mekasi azo ta kiada mela vo nabulu o elou nio vota raura o elou.

⁴⁴Ni kala me azo ta oka zariovou kuleto elo ta kiada mela vo mabaku o elou nio kuleto o elou sole.

⁴⁵Omadeuvo jari ana maba a eveni lala ta pui aba kuevi tu maba poso ta kela iruruputo melai anata a quevi tu ana inio nabulu ama elo maba poso, ni anata ama vrouvou tu a bakiemou se,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko urikivo kala leqa kala maba o ni ta Batimiasi

(Matiu 20:29-34; Luke 18:35-43)

⁴⁶Ni seta kekai baroake Jeriko peuru. Ni Jisu ni voko disaipeli madu ni matuma vaki ke vaeka keru sai, inio seta ke veake leqa kala maba o ni ta

Batimiasi obeta papuake keve ko ketaketa. Voko ni ko kio ni kalo ta “Timiasi vo meqora”.

⁴⁷Ni so keru vo ota va viqa keru vo Nazareti ala Jisu obeta alokatani kio vota o taniekake upaupato ni eri kiolake, “Noa Devita ko vikuvikula kalea lana, nota roquela ana!” kiolake.

⁴⁸Ni matu kubo maba poso ta ke riqaevake tu o moizailo kikelake. Melai so keru inio o naizatikake nokao ni eri kiolake, “Devita ko vikuvikula kalea lana, nota roquela ana!” kiolake.

⁴⁹Nio vo Jisu ta o dokolake ni eri kiolake, “Nokaevomo vo.” So sole seta ke nokaevake voa leqa kala maba ni eri kikelake, “Zolei tu zolai ako vota o nokaenā sole,” kikelake.

⁵⁰Nio vota o ivikake voko sabosabo ni taukavole o lojoake ti obeta olake inio Jisu kasi.

⁵¹Nio Jisu ta o kuimaevake ni eri kiolake, “Loma ikio noqa zaria tu añata ana ereko no?” Nio vota o vati tiorikake ni eri kiolake, “Lekasa, anata aqa zaria keazato,” kiolake.

⁵²Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Ola. Noko vai oqu vo Banara ta ko urikiña no sole,” kiolake. Nio maba koa taku kale inio vota o roveake kelokelozato, ni o luluevake vo Jisu.

Maka 11

Jisu ko amaqeo Jerusalema (Matiu 21:1-11; Luke 19:28-40; Jone 12:12-19)

¹Ni so keru Jisu ni voko disaipeli madu sipole kebe baro Jerusalema kikela keru, inio seta ke baroake Betipeji ni Betani sasa peuru ko sipole, Olive Ore sama Sopu ko ketaketa. Nio Jisu ta o soroekake omuqa voko disaipeli kidi tu qopeta zio seko kuleto vasi.

²Ni puliako vo soroeko nioqa vota eri kiolake, “Qeta olako ukoa peuru kale Betani ni qeta qe velou kala doqi vo meqora ke titievani barabara topi vo puliako keru maba kovai zazuani. Qeta qe rupasivou ni qe vati kilou koi.

³Ni kala ta o kuimaeqelou qe ni eri kiovou, ‘Noi sole inio qeta qe rupasiva voa doqi meqora?’ kiovou, ta qeta eri kiqevou, ‘Animevo Lekasa inio ova zaria, ni vota taukavole o vaitoevou,’ kiqevou,” kiolake.

⁴Nio nioqa omuqa disaipeli ta qo olake, ni qo veake voa doqi vo meqora keve ko ketaketa ke titieveni pade ko veutu tona. Ni nioqata qo rupasivake,

⁵ni sea maba poso ke keani ko quli ko ereivako quli ta ke kuimaekake nioqa ni eri kikelake, “Noi sole inio qeta qe rupasiva voa doqi meqora?” kikelake.

⁶Ni nioqata qoma opatake se, omadeuvo jari pado Jisu kati kiovevo ni seta ke zariekake nioqa tu qo zio.

⁷Ni nioqata qo vati olake voa doqi vo meqora Jisu kasi ni qo saluekake nioqako suma voko momo topi, ni Jisu ta ovai zazuke.

⁸Ni matu kubo vaki ta ke ivikake seko topi ama sabosabo ni ke saluekake keve tona, ni kake ta ke kobuekake ore ko kata kiaro kale ni ke saluekake keve tona.

⁹Nio so keru inio se maba poso seke taliani Jisu ko kuleto ni voko tova ta ke velavelaoke ni eri kikelake, “Me ilusivo vo Bañara! Bañara ta mauru o ivou vo o kuevani voko nikale!

¹⁰Bañara ta mauru o ikou koko kuevako lekasa puo animevo taite Devita ko jari ama! Ilusivomo vo Bañara!”

¹¹Ni Jisu ta ota amaqeake Jerusalema ni ota olake Jelepade kale ni o lelepkake kiadama quli koa Jelepade ko zaekale ama. Melai lula matu raisiraisi sole Jisu ni voko disaipeli madu ta keta vaitake Betani.

Jisu ko vati levezo vo epa pide ala piqi ore
(Matiu 21:18-19)

¹²Ni koko raneo kale nio Jisu ni voko disaipeli madu ta mata keta vaitake Jerusalema Betani azo, ni Jisu ta ota luapake keve tona.

¹³Ni van'azo inio Jisu ta o veake kala piqi ore kubo leko sala. So sole vota ota olake tu opa tava kelo voko epa kiolake. Melai sipole ota va ola keru

voa piqi ore vota lekona ko kiada ikio ota va keake, ako pui piqi ko sisu ko taku sole.

¹⁴Nio Jisu ta eri va kiolake voa piqi ore, “Puliala inio mata opa taŋa kuovou noko epa!” ni vo so kiola keru voko disaipeli madu ta keta va viqake.

Jisu ko butuemo se Jelepade kale ke tatabaraovani

(Matiu 21:12-17; Luke 19:45-48; Jone 2:13-22)

¹⁵Ni so keru seke baroa keru Jerusalema inio Jisu ta ota amaqeake Jelepade ko zaekale ni o butuemake sea kiadamu sai kekai tatabaraekiniani ko lomaloma, ni vota o mati raibiraibikake seko tevolo sai kekai besiekiniakoi ko takula, ni seko papupapu sai se kekai tatabaraovakoi ko kurou,

¹⁶ni pui o zariemake se tu kala ta o kati kobutou talio kama lomaloma Jelepade ko taqo kale.

¹⁷Ni vota o nianiekimake sea maba poso ni eri kiolake, “Kota ko rikiziovio Tabu ama Riki kale ko eri ka kiovema vo Banara, ‘Anako Jelepade ta kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso ko vararaito ko pade ka kikevou,’ melai meta se kuilokuilo amu kekai mutaivako keaka meda va ika!” kiolake vo Jisu.

¹⁸Ni se raura kama siama madu ni se vo Moseso ko Bazu kekai nianiekatani keta va viqa keru vo, seta ke taniekake vailiko kama keve tu ke vouvaevo vo Jisu. Melai seta keta ma nake sea vaki, ako sea vaki ta keta va vuzeike sole voko nianiekato.

¹⁹Ni matu raisiraisi kota evake sole Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake koa matu peuru.

Vai oqu vo Banara

(Matiu 21:20-22)

²⁰Ni koko raneo kale omadeu vikale nio Jisu ni voko disaipeli madu ta kebeta taliake keve tona nio seta ke veake voa piqi ore lula ota kajaova ko tataiqili kasi azo.

²¹Nio Pita ta o kerukeruekake Jisu ko vati levezo voa piqi ore, ni eri kiolake, “Keatini tanala, vo piqi ore nono vati levezalani ta lula ota kajaola!” kiolake.

²²Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake, “Meta vai oqumo vo Bañara.

²³Anata a bazuemela me, kala ta eri kiovou komia sopu kasi, ‘Zolai ni piave ivere kale!’ kiovou, ni vota pui niuniala opa elou voko bulo kale, melai o tuvevo puekou vo o kasekako quli ta kota ereilou, so inio Bañara ta ova erekou voa maba.

²⁴Sokale avo inio anata a bazuemela me, so keru meme basekou keru kama quli meko vararaito kale, meta tuvevo puekomo ta meta me qovou, so inio vota o katimelou ko quli meme baseko ama.

²⁵Ni so keru me vararaito kimevou keru meta meda ma akoekou saita seko sarueko seke saruekani mekasi. So inio mevo aukale ala Mama ta ota mela akoekou ko meme erekako sarueko,” kiolake vo Jisu.

Lalako pizato kale inio Jisu ta o iruruputa?

(Matiu 21:23-27; Luke 20:1-8)

²⁷Ni seta mata ke baroake Jerusalema, ni Jisu ta okai taliake ko Jelepade ni sai nio se raura kama siama madu ni se vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ni se lotu tanamu ta ke olake vokasi,

²⁸ni eri kikelake, “Lala inio o zariena inio no erekakomi quli, ni lala inio o katina no koa pizato?” kikelake.

²⁹Nio vo Jisu ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake se, “Ana melai aqa zaria melai kuimaeko me kama pado kuimanao, ni meta mela opatikou koa kuimanao nio ana melai a bazuemelou lalako pizato kale inio anata a erekakomia iruruputo.

³⁰Sole meta bazuelomo, lala inio o kative vo Jone koa pizato, inio vota bapitaiso o imake se maba poso? Vo Bañara inio o kative koa pizato ma maba inio?” ma kiolake.

³¹Nio seta ke taniekake zolizoliekinio ke navio kude ni eri kikelake, “Ako vo Bañara inio o kative koa pizato kimevou, ta vota eri nio mela kiovou, ‘Ta noi sole inio meta pui meba tuvevo pueve vo?’ inio mela kiovou.

³²Ni animeta mata eri kimevou, ‘Maba inio o kative koa pizato’ kimevou, ta meda ma balauvou se maba madu, ako seta ke tuvevo pueveni nio sole vo Jone ta kala poropita,” kikelake.

³³So sole seta eri kikelake Jisu kasi, “Eneta pui neqai nianiaa,” kikelake. Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Sole ana melai pui aba melai bazuekou me lalako pizato kale inio anata a erekak komi quli,” kiolake vo Jisu.

Maka 12

Se ruqe ama maba poso kiaro ke kati vaileni ko podepodeti
(Matiu 21:33-46; Luke 20:9-19)

¹Ni vo Jisu ta mata o nianiekimake se kama pado podepodeti kale ni eri kiolake, “Inevoana kala kiaruzo ko maba vo o papakani ko vaini voko kiaro kale, ni vota o qaramukake koa kiaro ko levoano, ni vota o erekake ka pado zae se keta ka zuzuekoa koi ko vaini ko epa ko ju, ni o lojoevake kala okate ala pade o lovelove kaqe. Koko tova inio voa maba ta oma zariekake koa kiaro kake maba poso, ni vota ota olake vañama peuru kale. Melai vota o kovou ka kena koa kiaro kale ama epa seko korotato ke erekema kale.

²“Nio kajoro ko taku ko baroa keru, vota o soroevake vovo nabulu tu opa kovo voko kena koa epa ko.

³Melai sea iruruputo ko maba madu ta ke butuevake voa nabulu ni ke pazovake, ni ke vaitoevake pulia quli sate.

⁴“Ni koko tova voa tanala ta mata o soroevake kala vovo nabulu, melai sea iruruputo ko maba madu ta keta va pazokake o lezu ni ke niumaevake.

⁵“Melai voa tanala ta mata o soroevake kala vovo nabulu, ni seta ke vouvaevake vo. Ni omadeuvo jaria tapata inio ke imake mata kake voko nabulu poso, kake ta ke pazomake ni kake ta ke vouvaemake.

⁶“Inevoana vokasi o navivo meqora, vo o roquevani, ni koko tovatova inio voa tanala ta o soroevake vo, ‘Ako vo inio keta va panaovo ala sole,’ kiolake.

⁷Melai so keru se kekai iruruputani koa vaini kiaro ke vea keru voa meqora, seta eri kikelake, ‘Nei nio komia kiaro sala vo meqora, vo o besievo ala vovo mama tu kiaro ko raki ota ka elo. Ariamo tu me vouvaevo, nio komia vaini kiaro vo kovai vikuvo ama ta animeko ko elou!’

⁸So sole seta ke noqoevake voa meqora ni ke vouvaevake ni keta va namukake voko vouma tupu vaini kiaro ko kupekupe.”

⁹Nio Jisu ta o kuimaemake sea maba poso ni eri kiolake, “Sole noi nio o imou voa vaini kiaro sala maba se kekai iruruputani koa kiaro voko vaito keru? Vota o kilou ni o vouvaemou sea ruqe ama maba poso, ni ota ma kovou koa kiaro ni oma zariekou edolomu.”

¹⁰Ni Jisu ta mata o erevake kala podepodeti o navi kale avo ni eri kiolake sekasi, “Meta pui me ataeakako ikio ko Tabu ama Riki kikovevo? Ko eri kikolako, ‘Koa lado se pade ke erekani kekai keduima pui uri ama ka kikevema, ko ikio erisanama qulepo ama pade ko lado kiadama lado poso azo.

¹¹Kota vo Bañara inio soa ereko o eve ni matu aqasiele koko uria kelo,’ kikolako.”

¹²Ni se Jiu mu ko tanatanamu ta kekai zariake noqoevo vo Jisu, ako seta kekai nianiiake ta vota kuiripato sana omai ikake koa vaini kiaro ko podepodeti kale sole. Melai seta keta ma nake sea matuma vaki, sole seta ke vaevake vo ni keta olake.

Takisi ko tabariko ko kuimanao

(Matiu 22:15-22; Luke 20:20-26)

¹³Ni kake Parese madu ni kake vo Herodi ko poqala zuvarato ko maba madu ta ke soroemake tu ke madoeko zaraevo vo Jisu seko kuimaevu kale.

¹⁴Nio seta eri kikelake, “Tanala, eneta nenai niania ta nota sidopua lana ni nota no mati nianiekikani na maba madu Bañara ko tuvevo ama kalo, ni nota pui noqai bazutani na ko maba poso ko zolemako quli pala. Sole nota

nela bazueka noko kerukeru. Uri kio ko animea Jiu mu mela ta me dabariko ko takisi Romu ala Matu Lekasa kasi, ma pui? Noni kikola animeko Bazu?” kikelake.

¹⁵Melai Jisu ta lula obe tamai niania seko ruqe ama vatolo, sole vota eri ma kiolake, “Meta mela zaria pala inio madoelo aña! Kati kuemoni ka pado koa siliva seleni tu a qelo,” kiolake.

¹⁶Sole seta ke kativake kama pado koa Romu amu ko takula, ni vota eri kiolake, “Lalako loilo ni ni kio komia takula topi ko evako?” Ni seta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Matula Lekasa Romu ala ko,” kikelake.

¹⁷Nio Jisu ta eri ma kiolake, “Uri, sole Romu ala Matu Lekasa ko ta kativomo vo Romu ala Matu Lekasa, ni Bañara ko ta kativomo vo Bañara,” kiolake. Ni seta kevai vuzeike vo Jisu.

Voukale azo ama mata saevo ko kuimanao

(Matiu 22:23-33; Luke 20:27-40)

¹⁸Ni kake Sadiusi madu, se pui tuvevo ke ikani maba ko mata saevo voukale azo, ta ke kuevake Jisu kasi tu ke madoeko zaraevo vo, ni eri kikelake,

¹⁹“Tanala, vo Moses ta o nela rikieke komia Bazu ko eri kikolako, ‘Kala maba ta o vrouvou ni meqora pide ama o vaekou voko reko, ta vovo visi nio mata o tova raekou koa naboko tu nioqata meqora saña qo elou tu sea meqora poso ta vo o vovini kaka ko meqora poso kerukeruilo ke elou,’ kikolako.

²⁰Ni iniseana koi ke eveni sikeura tamania, ni sevo kaka ta o raekake ka pado reko ni puliako tu kati keu vota ota vrouvake puliako meqora saña elo.

²¹Sole koa naboko ta mata ko raevake kovo kuleto ala lasive vo visi ni vo melai ota vrouvake puliako meqora saña elo. Ni koa omadeuvo kobeta kake zouke ala kasi,

²²ti kobeta baroake sikeurala kasi, seko pui meqora kai ereko ko ni seko vou. Nio koko tovatova inio ko navi koa reko ta kota vrouvake.

²³Nio sea sikeura tamania ti ke raeke muli koa reko, sole lalako reko ikio ko elou so keru se mata ke tova saevou keru vounkale azo?" kikelake.

²⁴Nio vo Jisu ta eri ma kiolake se, "Meta meda saruiva meko kerukeru kale, ako meta pui meqai niania ko Tabu ama Riki kikovevo, vounkale azo mata saevo ko bazu, ni Bañara ko pizato melai pui meqai niania sole.

²⁵Ako so keru seke vovini ke saevou keru vounkale azo, seta pui kepa rorotou, omadeuvo se aukale ama mateana madu jari.

²⁶Melai meta pui me duvevo puekou se voumu ko mata saevo, ta meta maba pui me baqumukani mela inio vo Mosese ko buka ko kasekako koa urusana ko bainema sasa ore topi sai o eve keru ama bazu. Ako sai nio ko rikiziovikoi sole vo Bañara ko eri vati kio vo Mosese, 'Aña inio vo Ebarahami vo Bañara lala ni vo Aisake vo Bañara lala ni Jekopi vo Bañara lala,' kikovekoi.

²⁷Ni vota saevomu vo Bañara inio melai pui voumu, so sole Ebarahami ni Aisake ni Jekopi melai keta tova saevou. So sole meta meda matu saruiva inio," kiolake vo Jisu.

Matu qulepo ama bazu

(Matiu 22:34-40; Luke 10:25-28)

²⁸Ni kala vo Mosese ko Bazu okai nianiekatani ta o didiemake se, ni ota ma viqake ta Jisu ta o katimake se Sadiusi madu uri ama opato. So sole vota o olake Jisu kasi ni o kuimaevake vo ni eri kiolake, "Loma ikio matu qulepo ama bazu kiadama vo Mosese ko Bazu azo?" kiolake.

²⁹Nio Jisu ta o vati tiorikake, ni eri kiolake, "Ko matu qulepo ama bazu kiadama vo Mosese ko Bazu azo ta komi, 'Meta didielomo me Izireli mu mela! Vo Bañara animevo Lekasa ta vo tivoineni animevo Lekasa,

³⁰ni meta roquevomo vo Bañara mevo Lekasa pado ama meko bulo kale ni pado ama meko vatolo kale ni pado ama meko kerukeru kale ni pado ama meko pizato kale.'

³¹Ni omuqama matu qulepo ama bazu ta komi, ‘Meta roquemomo edolomu me navi me roquivani jari.’ Ni puliama mata kama bazu ta matu qulepo ama komia omuqa bazu azo.”

³²Ni vo Mosese ko Bazu okai nianiekatani ta eri kiolake Jisu kasi, “Matu uri, tanala! Ni no kinolani ta tuvevo, ako vo Bañara ta Lekasa tivoine ni puliala mata kala melai vo o kiada.

³³So sole vo maba ta o roquevou vo Bañara kiadama voko bulo kale ni kiadama voko kerukeru kale ni kiadama voko pizato kale, ni vota o roquemou edolomu o navi o roquia jari. Ni komia omuqa bazu ta matu qulepo ama bazu tu me zorikou kobe kai paloasa ko biana ko siqasiqa.”

³⁴Ni Jisu ta ota vai nianiiake nea maba ko uponianio sama opato, nio vota eri kiolake vokasi, “Nota pui vaña vo Bañara ko lekasa puo kasi azo.” Ni sai kazo inio sea kiadamu ta keta matu panaovake tu mata ke kuimaevo vo Jisu.

Jisu ko madoemo se Bañara o soroevani Pakio ko kuimanao kale
(Matiu 22:41-46; Luke 20:41-44)

³⁵Ni Jisu ta obeta nianiekata keru Jelepade kale inio vota o kuimaemake se ni eri kiolake, “Noi sole inio se vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta eri kikela, ‘Vo Bañara o soroevo ala Pakio ta o alilou vo Devita ko vikuvikula kale?’

³⁶Melai Tabu ala Auvana inio o kativake ko kerukeru vo Aikovakova Devita ti vota eri kiolake o kera kale, ‘Vo Bañara ta eri vati kiolake anavo Lekasa, nota papi anako palo rana tu no lekasa puo, ti kobeta barolou so keru aña a vaemou keru kiadama noko kana poso noko pizato kale.’

³⁷“Ni vo Devita ta ova nokae voa Pakio ta vovo Lekasa, sole noi nio voa Pakio ta vo Devita ko vikuvikula kale ala inio?” kiolake.

Jisu ko kuiripato saña imo vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba madu
(Matiu 23:1-36; Luke 11:37-54; 20:45-47)

Ni sea matuma vaki ta ke didievake vo Jisu ni keta soleike.

³⁸Ni so keru vo o nianiekima keru sea vaki, vota eri kiolake, “Tama balauvomo se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani, seke lipiani seko rosia

sabosabo sate tu maba poso ta ke rauraemo se tatabarao ko zaekale sai maba poso ke padoivakoi.

³⁹Ni tama balauvomo seke pitoekani kai papu raura kama papupapu ilusato ko pade kale, ni ke pitoekani qulepo ama zae nojola kale.

⁴⁰Se inio keta ma bibizikani se naboko poso ko pade poso seko ubeubemo kale, ni koko tova se inio kekai lipalipaitani ko rosi ama vararaito ubutiania tu maba madu ta ke melou pala! Melai seko koqotailo ta matu palopaloasi ama kota elou!"

Ko naboko ko katizato
(Luke 21:1-4)

⁴¹Ni vo Jisu obeta papua keru Jelepade kale sai kekai katizatako zae ko ketaketa, inio vota o mati vailake seke pikani seko takula,

⁴²ni vota mata o keake kama pado matu ozaoza kama naboko ko kuevake ni ko pikake omuqa diri seniti.

⁴³Ni so keru inio Jisu ta o nokaemake voko disaipeli madu ni eri kiolake sekasi, "Añata a bazuemela me, komia ozaoza kama naboko ko vaekake ta kobe kai paloasa sea kiadamu seke pikazatani ke vaekako.

⁴⁴Ako seta ke vaeka sole kama kobu pala seko batiro, melai komia naboko ta koko ozaoza kale ko vaeka koa kiadama koko neamukako sole," kiolake.

Maka 13

Jisu kai pesio Jelepade ko biresuko
(Matiu 24:1-2; Luke 21:5-6)

¹Ni vo Jisu ta o vaekake koa Jelepade ni kala vovo disaipeli ta eri kiolake, "Keatini, tanala, aqasiele koa pade ni koko lado!" kiolake.

²Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri va kiolake, "Nota nobe kea koa pade ko nanaidara, kio? Melai puliama ka pado lado ta kopa loilou ko naviko zaekale, melai koa kiadama ti kana madu inio ke biresukou," kiolake.

Jisu ke luluevo amu ta ke toraekou ko tapata ni olaquavo
(Matiu 24:3-28; Luke 17:22-24; 21:7-19)

³Ni vo Jisu ta ota papuake Olive Ore sama Sopu kale Jelepade kasi vasia lilito. Nio vo Pita ni vo Jemisi ni vo Jone ni vo Aduru ta keva olake vo moizavole, ni eri kikelake,

⁴“Nelai bazueka noi keru inio koa Jelepade ko biresuo, ni noni ama mamola ikio ko ereilou nio ko mamola puekou koa kiadama quli ko ereilo?” kikelake.

⁵Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta vailomo ni pui zarievo kala tu o saruemelou me.

⁶Ako matu kubo maba madu inio ke kilou ni eri kikevou, ‘Aŋa inio voa Pakio vo Baŋara o pitoeveni lala!’ kikevou, ni ke saruemou matu kubo maba madu.

⁷Ni so keru meme viqou keru ko matuma pazokinio ko bazu ni ke ŋavio kude kanaekinio ko bazu melai meta pui me ŋalou, ako ko quli poso ta kota ereilou inio sole, melai pui ko ikio peuru ma peuru ko paitopaito.

⁸Ni matumatumma peuru poso ta ko kati pazokiniou kama edoloma matumatumma peuru poso, ni toutou poso ta kokai kasakeovou kama edoloma toutou poso, ni nunu ta ko elou komia kiadakoi. Melai koa kiadama quli ta ko rekoreko kai tanito meqora kai alilo ko tola jari pala inio.

⁹“Ni meta me ŋavi nio me balauvou. Ako seta ke noqoemelou, ni ke melati ziovou titizikinio kale ni seta ke pazomelou ilusato ko pade kale ni ke lojoemelou me se Lekasa poso ni Qavuna madu ko tanama kale, ni so inio meta meqai bazutou ko Uri ama Bazu sekasi.

¹⁰Melai puliako peuru ma peuru paito nio ko Uri ama Bazu ta ko pikairiovou kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso kasi.

¹¹Ni so keru seke noqoemelou keru, ni ke melati ziovou keru titizikinio kale, meta pui tinolinoli meqai elou ko noi nio me kimevo avo kio seke melai kuirikani me ko ruqe kasi. Melai so keru taku ko barolou keru inio meta me qasekou koa pesipesi meko kerukeru kale ko kilo ama, ako pui me ŋaviko

kerukeru kale inio meba pesiovou sole melai vo Tabu ala Auvana inio o pesiovou mekale kude.

¹²So keru inio kaka poso ta ke luavimou seko visi poso ana ke tuvevo puelani tu ke titiziovou ni seko kana madu ta ke vouvaemou, ni se mama kamu melai ke luavimou seko meqora poso ana ke tuvevo puelani tu se melai ke vouvaemou, ni se meqora poso ta ke kanaekimou seko niania ni mama poso ana ke tuvevo puelani tu se melai ke vrouvou,

¹³kiadama maba poso inio ke melai kaikuapou, ako meta ana me luluelani mela sole. Melai vo o pizato ala ti obeta barolo ala koa taku ko paitopaito kale, vo inio o pakiovou.”

Kana madu ke iko avo biresuko Jerusalema peuru

(Matiu 24:15-28; Luke 21:20-24)

¹⁴Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Meta me qelou naloñalo ama kapakapato ko quli ko ke lojoeko ama Jelepade Tabu ama Zaekale, sai pui ko maleakoi.” (Ni meme diromikoa mela komia pesipesi ta uria paqumukomo ko kikolani.) “Ni me Jiudia rana mu mela me qelou keru koa kapakapato ko quli meta me joqoilou sopu poso kale.

¹⁵Ni no nobeta eloa lana noko pade ko okate ta pui noqai ubaitou saqoro kovole noko lomaloma pade ko poro kale ama.

¹⁶Ni no nobeta eloa lana noko kiaro kale ta pui noqai ubaitou saqoro pade kasi kovole noko suma.

¹⁷Matuma duki sama quli se molu ama niania poso kasi ni se molele meqora samu kasi ko ereilo ama koa taku kale!

¹⁸Sole meta vararaitomo vo Banara kasi tu meko soqoilo ta pui sarosaroro keru ni pui Sabati naniu keru ko elou.

¹⁹Ako komia tapata ta matu ruqe ama ko elou kobe kai paloasou kiadama lulavo ama tapata vo Banara o ereke keru azo komia peuru ma peuru ti kobeta baroa vairutu. Ni tova ta mata pui kopa ereilou soama quli.

²⁰Melai vo Banara ta lula o vatoeka tu puju o ikou koa matuma tapata ko taku, melai vota pui puju o ikou tea, puliala inio opa saevo. Melai voko pitopito ama maba poso ko tauvemo kale avo inio Banara ta puju o ikou koa taku.

²¹“Ni kala ta eri kiovou so keru, ‘Keatini, nei nio voa Pakio vo Banara o pitoeveni!’ ma ‘Unei nio vo!’ kiovou melai meta pui tuvevo me ivou.

²²Ako se lipalipa kama Pakio vo Banara o pitoemeni kikelani, ni se lipalipa kama poropita madu ta ke podakou ni ke erekou aqasiele ama quli ni navanavala kama quli tu ke saruemo se vo Banara lula o pitoemeni, kebe mai roveovou ta.

²³Melai koa kiadama quli kio aña a melai bazuekako puliako taku barolo. So sole meta vailomo,” kiolake vo Jisu.

Aña maba a eveni lala ko tova vaito

(Matiu 24:29-35,42-44; Luke 21:25-28)

²⁴Ni vo Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Ni koa tapata poso ko tova nio vo naniu ta kutumana ota elou, ni kaboso ta pui opa talolou,

²⁵ni ko suti ta kota pialou aukale azo, ni ko aukale ama quli ta kota vezovezokatou.

²⁶Nio komi quli ko tova inio aña maba a eveni lala ta a buratou, ni a qilou aukale ama leikale ni se maba poso ta ke lelou aña añako matuma pizato ni nanaidara sate.

²⁷Ni añata a joroemou añako mateana madu komia peuru ma peuru kale, ni seta ke paduemou añako pitopito ama maba poso kiadama zaekale azo,” kiolake.

Vo piqi ore ko kalo

(Matiu 24:32-35; Luke 21:29-33)

²⁸Ni vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Añata mata a melati nianiekikou vo piqi ore ko kalo. So keru voko kata ko vezupa keru ni voko leko melai ko korokoro puta keru ti mebe kai niania inio ta koa taku kiadama quli ko qotupo ko ta sipole inio.

²⁹Ni so jari nio mata so keru meme qelou keru kiadama quli ko ana a melai bazuekako aukale ko ereilo ama quli, meta meqai nianiovou ta koa vaini ama taku vo Banara ko lekasa puo ko ta sipole kota barolou.

³⁰Ni anata mata a bazuemela me, komia kiadama quli ta ko ereilou puliako erisanama maba madu vou.

³¹Au ni miduku ta kota ruvurou melai anako bazubazu ta maba pui ti pui kopa ruvurou,” kiolake.

Puliala maba ta okai niania ana maba a eveni lala ko tova vaito
(Matiu 24:36-44)

³²Ni vo Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Puliala maba ta okai niania koa naniu ni taku ana maba a eveni lala a vaitou keru, se aukale ama mateana madu melai pui kekai niania, ni ana Banara vo Meqora lala melai pui aqai niania, melai anavo Mama Banara o kiada inio okai niania koa taku.

³³So sole meta vailomo ni inainaomo, ako meta pui meqai niania sole koa taku ko barolou keru.

³⁴Ni koa vaito ta omadeuvo vo o lipilipitani maba jari, vo omai vaekeni voko nabulu poso seke ereko ama iruruputo ni o bazuevake veutu o kati vailani tu o vailou.

³⁵Sole meta vailomo, ako meta pui meqai niania sole koa taku ana a vaitou keru, omadeuvo sea nabulu poso jari pui kekai nianiani vo pade ko tanala o vaitou keru. Esa raisiraisi ma ipu tania ma vikale.

³⁶Meta pui marono, ako anata a vaitou ota podolo ama taku kale sole.

³⁷Komi quli ana a melai bazuekako quli anako disaipeli madu mela kio mata abe mai bazueka sea kiadamu se ana ke luluelani, ni eri nio mela kiala: Meta vailomo!”

Maka 14

Jiu ama lotu tanatanamu ko korokorotato tu ke vouvaevo vo Jisu
(Matiu 26:1-5; Luke 22:1-2; Jone 11:45-53)

¹Ni omuqa naniu ta ikoana ti Alokato ni Isiti pide ama Bereti ko Nojola ikio. Ni se raura kama siama madu ni se Moses ko Bazu kekai nianiekatani ta ke erekake ko korokorotato tu ke noqoevo vo Jisu moizavole ni ke vouvaevo kikelake.

²Melai seta mata eri kikelake, “Animeta pui me noqoevou vo koa matuma naniu kale, ako pui uri tu maba poso ta ke melai korakorailo anime ni ke erekou ko rinotenote sole,” kikelake.

Rekoreko ko lumuevo vo Jisu Betani

(Matiu 26:6-13; Jone 12:1-8)

³Ni vo Jisu ta ota olake Betani peuru kale vo Saimone lulavo pokupoku ala o eveni ko pade kasi. Ni Jisu obeta vuata keru inio kama pado rekoreko ta ko kati olake kama pado teamuteamu sukasukati ama lumu sama, matu bulebule ama, ko matu uria tui ama nadi ka kikelako papapapa kale ko ereima, ni matuma tatabara sama, ni koa teamuteamu ta matu tatabara kama dikidoke ama lado alebasita ka kikelako. Ni koa rekoreko ta ko lobitikake koa teamuteamu ni ko raibikake koa lumu Jisu ko lezu topi.

⁴Ni kake maba madu ta keta korakoraivake ke navio kude, ni eri ka kikelake, “Noi sole inio nota no niumaea koa lumu?

⁵Ako noqai tatabaraova tea, matu kubo seleni kio noqai kovou nio no qatimou se ozaoza kamu,” kikelake. Ni seta kekai karanake.

⁶Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Vaeka; pui kai karano koa rekoreko! Ako kota ko ureka inio koko uri ama iruruputo sole ana kasi.

⁷Ako se ozaoza kama maba madu meme qasemani ta mekasi nio kebeta eloa koi kiada keru, sole kiada keru me dauvemo amu inio se. Melai anata pui mekasi aba eloa lala sole kiada keru.

⁸Nio komia rekoreko ta ko erekala ko kokai roveako, ni koko raibiko ko uria tui ama lumu anako tupu topi ta ko inainaeka inio anako mutailo.

⁹Ni anata a bazuemela me, lai ma lai komia Uri ama Bazu Banara ko lekasa puo ko ko pikairiovoa koi komia peuru ma peuru kale, ta kekai bazubazutou

komia rekoreko ko erekako uri ama iruruputo tu maba poso ta ke kerukeruekou ko,” kiolake vo Jisu.

Seko tabarivo vo Jiudasi tu o saiqorivo vo Jisu

(Matiu 26:14-16; Luke 22:3-6)

¹⁰Ni kala sea toni omuqa disaipeli azo, o ni ta Jiudasi Isikarioti, ta o olake raura kama siama madu kasi ni omai bazuekake ko taku ni zae seke noqoevoa koi vo Jisu.

¹¹Ni seta kekai matu zoleivake vo mati kiolani ni seta ke vati takumatake vo tu ke kativo ko takula. Sole Jiudasi ta o kati vailake lama taku kio uri ama taku tu oma luavivo se vo Jisu.

Jisu ko tovatovama kuo ko Alokato ko Nojola ko sailao voko disaipeli madu sate

(Matiu 26:17-25; Luke 22:7-23; Jone 13:21-30; 1 Koriniti 11:23-26)

¹²Ni kulekuleto ama naniu koa puliama isiti sama bereti ko nojola kuo ta ko baroake. Komia taku kale inio ke vouvaekani ko sipi ko meqora poso Alokato ko sailao kaqe. Nio voko disaipeli madu ta ke kuimaevake vo Jisu ni eri kikelake, “Lai nio noqai zariakoi no tu eneta neba na inainaekou ko Alokato ko Nojola ko sailao?” kikelake.

¹³Nio Jisu ta o soroekake omuqa voko disaipeli kidi ni eri kiolake, “Qeta olako peuru kale Jerusalema ni kala maba o borikani ko bovu ju sama ta o toraequelou qe. Qe luluevou vo

¹⁴koa pade kale vo o amaqeovoa koi, ni eri kiqevou koa pade sala kasi, ‘Animevo tanala inio okai zaria kai nianio koa lose sai vo ni voko disaipeli madu ke erekoa koi ko Alokato ko sailao,’ kiqevou.

¹⁵Ti vota ope qela kasekou nio matuma lose okate ama, ni kota supisupiti ama lomaloma sama, ni sai nio qeta qe inainaekou kiadama quli,” kiolake.

¹⁶So sole nioqata qo zolaike, ni qota olake peuru kale. Ni qo keake pade ko poro ni kiadama quli koko poro kale ama omadeuvo Jisu be kati kiovevo jari, ni sai nio nioqata qo inainaekake ko Alokato ko sailao.

¹⁷Ni koa raisiraisi nio Jisu ni voko toni omuqa disaipeli ta keta olake koa pade kasi.

¹⁸Nio so keru se kebeta vuata keru nio Jisu ta eri kiolake, “Anata a bazuemela me, kala me azo ta o saiqorilou aña vo obeta vuatani aña sase,” kiolake.

¹⁹Nio sea disaipeli madu ta duki keta evake, ni sea kiadamu ta ke kuimaevake kala mati kala vo Jisu, ni eri kikelake, “Lekasa, aña inio esa ma?” kikelake.

²⁰Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Kala mea toni omuqa azo vo aña sase o suseko ala voko bereti komia taroro kale vo inio o saiqorilo ala aña.

²¹Melai aña maba a eveni lala ta soa vou inio a elo avo ko Tabu ama Riki kikovevo sole. Melai matu ruqe ama quli kio kovai barolou voa maba vo o saiqorilo ala aña maba a eveni lala, ni noni kae inio ota alile?” kiolake vo Jisu.

Jisu ko tovatovama vuato

(Matiu 26:26-30; Luke 22:14-20; 1 Koriniti 11:23-25)

²²Ni se kebeta vuata keru nio Jisu ta o koake ko bereti, ni mauru o ikake, ni o palamukake ni o katimake voko disaipeli madu, ni eri kiolake, “Komi ta ko mamola pueka añako tupu. Meta komo ni kumo.”

²³Ni vota mata o koake ko kapa vaini ko ju sama ni o kasekake voko uriavo Bañara kasi, ni o katimake voko disaipeli madu, ni sea kiadamu ta ke nozuekake.

²⁴Nio Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Komia kapa vaini sama ta ko mamola pueka añako dara, koko rereovo ama tu ko pakiemo kubo maba poso, ni komia añako vou kio ko vinaeko ama vo Bañara ko leveleveo maba poso kasi.

²⁵Ni anata eri kiala mekasi, anata pui mata aba nozuekou komia vaini ko ju ti kobeta barolou koa naniu so keru aña mata a nozuekou keru ko vairu ama vaini ko ju Banara ko lekasa puo kale,” kiolake vo Jisu.

²⁶Ni seta kekai keraoke ka pado ilusato ko kera, ni keta olake Olive Ore sama Sopu kale.

Jisu tava pidokiko Pita ko zolio
(Matiu 26:31-35; Luke 22:31-34; Jone 13:36-38)

²⁷Ni se kebeta ola keru Olive Ore sama Sopu kale nio Jisu ta eri kiolake sea disaipeli madu kasi, “Mea kiada mela ta meda soqoilou ni me vaelou aña, ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, ‘Vo Banara ta o vouvaevou vo sipi o kati vailani ni se sipi poso ta keta birebireilou.’

²⁸Melai so keru vo Banara mata o saevilou keru aña voukale azo, anata a ziovou Qalili meko kuleto,” kiolake.

²⁹Nio Pita ta eri kiolake Jisu kasi, “Nia kiadamu ta keta na soqoilou melai anata pui aba vaenou no,” kiolake.

³⁰Ni Jisu ta eri va kiolake, “Pita, puliako kokorako zialo omuqama taku oduadu ipu kale, nio nota eri la kiñovou zouke taku, ‘Anata pui avai niania vo,’ kiñovou,” kiolake.

³¹Nio Pita ta eri kiolake matuvole, “Kebe vouvaelo kikevou no sate melai anata pui aba nai zoliovou!” kiolake. Ni sea kiadama disaipeli madu ti omadeuvo kikelake.

Jisu ko vararaito Qetisemani
(Matiu 26:36-46; Luke 22:39-46)

³²Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta kebeta olake ni kekai baroake ka pado zae Qetisemani ni sama, ni so keru seke baroa keru sai, vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta tarelomo koi tu anata a zio tu aba vararaito,” kiolake.

³³Ni vota o mati olake sea toni omuqa azo Pita ni Jemisi ni Jone, ke kiadakoi. Ni Jisu ta matu upotuqu ota evake,

³⁴ni vota eri kiolake sea zouke kasi, “Anata matu duki ada eva ni sipole ko vrouvaelou koa duki. Tu meta koi ni pui me maronou melai me vararaitou ana sase,” kiolake.

³⁵Ni vota o sasa vatutake sekasi azo, ni ota iqeiqueake miduku kale ni ota vararaitake, tu ko roveovou ta, vota pui o kovou koa taku tolailo ko,

³⁶nio vota eri kiolake, “A Mama na, kiadama quli ti pui tapata ikio nokasi. Sole tala vatutika komia upotuqu ko kapa ana kasi azo. Melai pui no erekou anako zario kikolani, melai vaeka tu ko ereilo noko vatolo kikolani jari.”

³⁷Nio vota o vaitake sekasi ni o meake sea zouke disaipeli kebeta maronake. Ni vota eri kiolake Pita kasi, “Saimone, noda marona kio? Nota pui no rovea toirato ni vararaito ana sate kama omadeu aoa tiniavo?” kiolake.

³⁸Ni vota mata eri ma kiolake, “Meta vailomo ni vararaitomo nio meta pui me amaqeovou zolizolito kale. Ako meta meqai zaria ereko ko sidopu, melai meta lekuleku ama maba poso mela.”

³⁹Ni vota mata ota tova vaitake vararaitole, ni vota okai vararaitake koa omadeuma vararaito.

⁴⁰Koko tova inio vota mata o vaitake sea zouke disaipeli madu kasi, ni o meake ta kebeta maronake, ako keta matu dudeake sole. Ni pui ke roveake vati tioriko vo kiolani.

⁴¹Ni voko zouke ama vararaito ko tova inio vota mata o vaitake sea disaipeli madu kasi ni eri ma kiolake, “Meta mebeta marona ni mamaza kio? Kota korota inio meko marono ni mamazo! Ako taku ta kota baroa sole! Ni keatini, ana maba a eveni lala ta a qatiziovou se ruqe ama maba madu ko nase topi.

⁴²Zolaimo tu meda zio. Keatini, nei ta voineni voa maba obeta kueva vo o saiqorilani ana sole!” kiolake.

Se lotu tanatanamu ko noqoevo vo Jisu
(Matiu 26:47-56; Luke 22:47-53; Jone 18:2-11)

⁴³Ni so keru Jisu obeta pesipesita keru nio Jiudasi, kala sea toni omuqa disaipeli madu kale ala, ta o baroake. Ni vo ke luluevani ta matu kubo vaki ke borikake ko benisi ni kubau, se raura kama siama madu ni se vo Moses ko Bazu kekai nianiekatani ni se lotu tanatanamu ke soroemeni.

⁴⁴Nio vo Jiudasi ta lula o bazueme sea vaki ni eri mati kiove, “Vo aña a lumevo ala, vo inio voa maba me mevai zariani. So sole me noqoevou ni me vati vailou me vati ziovou keru,” kiolake.

⁴⁵Nio vo Jiudasi ta tutumazi avole o olake Jisu kasi ni eri kiolake, “Tanala,” kiolake ni o lumevake vo.

⁴⁶So sole seta ke noqoevake vo Jisu.

⁴⁷Melai kala sea disaipeli azo ta o ravuzikake voko benisi koko teamuteamu kale azo tu o pazovo kiolake vo Nisa Siama vo nabulu, ni ota va pikekake voko talina.

⁴⁸Sai nio Jisu ta eri ma kiolake sea vaki, “Meko kerukeru kale ta añata kala matu ruqe ala kuiloa lala ni pazokinio ko maba lala la kimela inio meta meda kueva benisi poso ni kubau poso sate tu noqoelole aña, kio?

⁴⁹Aña inio abeta eva ni a nianiekatani lala kiadama naniu poso ubutiania Jelepade kale melai pui me noqoela sai. Melai komi quli ta ko ereiva tu ko Tabu ama Riki kikovevo ta tuvevo ko elo,” kiolake.

⁵⁰Ni sai nio sea kiadama disaipeli madu ta keta va soqoike.

⁵¹Melai kala vairu ala maba, o kiakeni kama padu matu uri ama suma nio o luluevake vo Jisu. Ni vo melai ke noqoevo kikelake,

⁵²melai omai vaekake o suma, ti ota soqoike solemauru ala.

Jiu amu ko lotu tanatanamu ko titizivo vo Jisu (Matiu 26:57-68; Luke 22:54-55, 63-71; Jone 18:12-14, 19-24)

⁵³Ni se kepa noqoeveni vo Jisu ta ke vati olake vo Nisa Siama ko pade kasi, sai raura kama siama madu ni lotu tanatanamu ni Moses ko Bazu kekai nianiekatani ke padovakoi.

⁵⁴Ni vo Pita melai obe luluemake se, melai vana inio ota ma taliake. Ni so keru vo o baroa keru vo Nisa Siama ko pade ko taqo kale vota ota amaqeake ni ota papuake se vailo ko maba madu sate ni ota nadarake uza ketaketa.

⁵⁵Ni se raura kama siama madu ni se Jiu amu ko lotu tanatanamu ta ke madoekake tu kevai kuiriko kama kuiripato vo Jisu tu ke vouvaevo vo, melai seta pulia quli keta va keake.

⁵⁶Ako matu kubo maba madu inio ke kasekake lipalipa kama quli Jisu kale avo melai seko pesipesi ta azaazavo kota evake.

⁵⁷Sai nio mata kake maba poso ta ke lojoake ni keva lipalipatake vo Jisu,

⁵⁸ni eri kikelake, “Eri nio kiolani nea maba, ‘Anata a biresukou komia maba ko erekema Jelepade ni zouke ŋaniu kale inio a baikou orumuko koa Jelepade maba pui kopa kai roveovo ama orumuko,’ nio kiolani,” kikelake.

⁵⁹Ni so melai maba pui ko luluekinia seko pesipesi.

⁶⁰Nio vo Nisa Siama ta o lojoake sea kiadamu ko kuleto, ni o kuimaevake vo Jisu ni eri kiolake, “Nota ŋobe viqa inio nia maba poso ko kasa ino no. Ta noi nio pui no opata?” kiolake.

⁶¹Melai Jisu ta moiza, ni pulia quli o kasekake. Nio koko tova inio mata vo Nisa Siama ta o kuimaevake vo Jisu ni eri kiolake, “Tuvevo no inio voa Pakio na, ni vo Raura kala Bañara vo Meqora na?” kiolake.

⁶²Ni vo Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tuvevo aña inio. Ni meta me lelou aña maba a eveni lala ta a bapuvou vo Piza kala Bañara ko palo rana tu a lekasa puo ni a qilou aukale ama leikale!” kiolake.

⁶³Nio vo Nisa Siama o viqa keru komi quli vota ota matu korakoraivake, ti obe rotiekake inio voko sabosabo, ni eri kiolake, “Animeta pui meba vai zariovou mata kala voko tuvevo o kaseko ala,

⁶⁴ako meta lula me viqala me ŋavi voko añararailo sama pesio sole. So sole noni ta meko pitoto?” kiolake. Nio sea kiadamu ta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Vota maba o vrouvou,” kikelake.

⁶⁵Nio kake ta keva supatake vo, ni keta va lupikake voko vilu ni ke pazovake, ni eri kikelake, “Kaseva lala inio o pazona!” kikelake. Ni se vailo ko maba madu ta ke vati olake ni ke pazovake.

Pita tava zolio vo Jisu

(Matiu 26:69-75; Luke 22:56-62; Jone 18:15-18,25-27)

⁶⁶Ni vo Pita obeta eva keru titizato ko pade ko poro kale inio kama pado sinaqu rusu vo Nisa Siama ko nabulu ta ko alokatake.

⁶⁷Ni kota ko veake vo Pita obeta nadarake ni ko toiritoirivake, ni eri kikelake, “No melai vo Nazareti ala Jisu kalea laña, kio?” kikelake.

⁶⁸Melai Pita ta ota zoliake, ni eri kiolake, “Noiza, anata pui aqai niania ni pui a baqumuka no kinolani,” kiolake ni ota saqora veutu ko ketaketa, ti kokorako ikio kobeta ziake.

⁶⁹Ni koa nabulu ta mata ko veake vo ni ko bazuemake maba poso sai kebeta evani, ni eri kikelake, “Nea maba ta kala sekale ala inio,” kikelake.

⁷⁰Melai Pita ta eri kiolake, “Anata maba pui avai niania nea maba,” kiolake. Ni puliako tu keu nio mata sai ke evani maba poso ta eri va kikelake, “Tuvevo no inio kala na sekalea laña ako no melai Qalilia laña sole,” kikelake.

⁷¹Melai Pita ta eri kiolake, “Anata maulu a bika ni tuvevo ama quli kio a qaseka ni vo Bañara ta o koqotaelou aña a lipalipatou ta! Anata maba pui avai niania voa maba, vo meme qasevani!” kiolake,

⁷²ti kokorako ikio kobeta ziake omuqama taku. Ni Pita ta o kerukeruekake Jisu va kiovevo vo, ko eri, “Puliako kokorako zialo omuqa taku, inio nota noda la zoliovou aña zouke taku, ni eri kiñovou, ‘Anata pui avai niania vo,’ kiñovou,” kiolake, ti obeta matu quisinquisiake inio zialo.

Maka 15

Se Jiu ama tanatanamu ko vati zio vo Jisu Paelati kasi

(Matiu 27:1-2,11-14; Luke 23:1-5; Jone 18:28-38)

¹Omadeu vikale inio se raura kama siama madu ni se lotu tanatanamu, ni vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani, ni sea kiadama matuma maba poso

ta ke padoivake tu ke vatoeko Jisu ke ivo avo. Nio seta keta va piriekake voko nase, ni ke vati olake ni kepa vaevake Romu ala Qavuna Paelati ko pade kasi.

²Nio Paelati ta o kuimaevake vo ni eri va kiolake, “No inio se Jiu amu vo Aikovakova na, kio?” va kiolake. Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Tuvevo no kinolani jari,” kiolake.

³Ni se raura kama siama madu ta kevai kuirikake matu kubo ruqueruqe ama kuiripato,

⁴sole Paelati ta mata o tova kuimaevake ni eri kiolake, “Noi sole inio pui no opatika nia maba poso kenai kuirikako quli?” kiolake.

⁵Melai Jisu ta ota lupaoke tu o kaseko kama ruku, so sole Paelati ta ota matu vuzeike.

Jisu ta o vrouvou

(Matiu 27:15-26; Luke 23:13-25; Jone 18:38—19:16)

⁶Kiadama Alokato ko Nojola keru, Paelati ko kalo ta o saqorivou kala maba piritu pade kale ala se maba poso kevai zariani tu o saqoro.

⁷Ni koa taku kale ta iniseana kake maba poso piritu pade kale seke erekeni ko niumaniumato ni pazokinio Jerusalema seko vati pikipikinio puto kale vo Romu ala Qavuna, ni ke vrouvaemeni maba poso. Ni kala sekale ala inio vo Barabasi.

⁸Nio matuma vaki ta ke padoivake Paelati ko pade kasi ni ke pasevake vo tu vota o ereko koa kalo vo o erekako kiada keru jari ama.

⁹Nio Paelati ta o kuimaemake se, ni eri kiolake, “Meta mevai zaria tu anata a mela rupasivo me Jiu amu mela vo aikovakova?” kiolake.

¹⁰Ako vota okai nianiiake ta seko va konoilo kale inio se raura kama siama madu ta ke vati keve vo Jisu vokasi sole.

¹¹Melai se raura kama siama madu ta ke zuruzuruuemake sea vaki tu seta ke pasevo vo Barabasi, tu vo inio o rupasivou, ni Jisu ta pui.

¹²Nio Paelati ta mata o kuimaemake se, ni eri kiolake, “Sole loma quli kio a erekou nea maba kasi vo me eri va kimelani vo inio vo Jiu amu mela vo aikovakova va kimelani?” kiolake.

¹³Ni seta ke velavelaoke matuma kora kale ni eri kikelake, “Patoevomo vo korosi topi tu o vou!” kikelake.

¹⁴Nio Paelati ta o mati tiorikake ni eri ma kiolake, “Melai loma quli sarueko ikio nea maba o erekako?” kiolake. Melai seta mata ke velavelaoke matuma kora kale ni eri kikelake, “Patoevomo vo korosi topi tu o vou!” kikelake.

¹⁵Ni vo Paelati ta okai zariake zolemo sea vaki, so sole vota oma rupasivake vo Barabasi. Ni vota o katimake vo Jisu se solodia madu tu kepa pazovo vo ni kepa patoeko korosi topi.

Se solodia madu vai balebaleito vo Jisu

(Matiu 27:27-31; Jone 19:2-3)

¹⁶Ni se solodia madu ta ke vati olake vo Jisu Qavuna ko matu pade ko tianiamava vola kale, ni seta ke paduemake sea kiadama solodia madu omadeukoi.

¹⁷Ni seta kevai kiakake vo Jisu soqu jaria domu ama suma, ni seta keva viriviriekake ko tarapae kada sama siakona kale, ni kevai kiakake vo.

¹⁸Sai kazoo inio kevai balebaleitake rauraevu ni eri kikelake, “Raurai, se Jiu amu vo Aikovakova na!” kikelake.

¹⁹Ni seta keta va pazokake o lezu ore kale ni kevai supatake ni keva iqeiqueake ni keva loqunake.

²⁰Nio ke paikake vai balebaleito saita inio seta mata keta va ivikake koa rosi ama soqu domu ama sabosabo ni kevai kiakake mata o naviko sabosabo. Saita inio ke vati olake tu kepa patoeko korosi topi.

Jisu ko patoeko korosi topi

(Matiu 27:32-44; Luke 23:26-43; Jone 19:17-27)

²¹Ni se kebeta talia keru keve tona inio seta ke toraevake kala maba o ni ta Saimone, vo obeta kuevani matu peuru kale o naviko peuru kale azo, ni se

solodia madu ta ke zuruzuruevake vo tu o boriko Jisu ko korosi. Ni nea Saimone ta Sairini peuru kale ala Alekezada ni Rupasi vo mama.

²²Ni seta ke vati olake vo Jisu ka pado zaekale koko ni ta Qoloqota, ni koko kio ni kalo ta “Reikareika kama Lezu ko Zae.”

²³Ni sai nio seta ke kativake ko vaini ko ju, moa ke kati valuvaluekema, tu siru kota va naitiko voko tupu, tu pui o lainikou koa matuma tola kikelake. Melai Jisu ta ota lupaoke nozueko.

²⁴Nio se solodia madu ta ke patoevake vo Jisu korosi topi. Koko tova inio seta kekai puarikiniake vo Jisu ko suma seko kai daisimato kale, tu kekai nianii lala inio ota va kovou koa sabosabo, kikelake.

²⁵So keru seke patoeve keru vo Jisu ta siakava koloko kale inio vikale.

²⁶Ni seta ke vaekake ka pado bazu, ko quli se kevai kuirikako, voko korosi topi. Ni koa bazu kikolani ta eri, “Se Jiu amu vo Aikovakova.”

²⁷Ni so jari seta ke patoekake omuqa kuilokuihoa nioqa omuqa korosi topi Jisu sate, kala ta voko palo rana ni kala ta voko made rana.

²⁸Ni so keru se maba poso ke alokata keru sai, seta keva uriuriana putake, ni kevai balebaleitake vo Jisu, ni eri kikelake, “Koe! No inio no biresukou ko Jelepade ni zouke nani kale mata no dova orumukou kinolanina!

³⁰Sole pakiovi no navi, ni saqore koa korosi topi azo!” kikelake.

³¹Ni omadeuvo jari mata se raura kama siama madu ni se Moses ko Bazu kekai nianiekatani melai keva balebaleitake ni eri kikelake ke navio kude, “Edolomu inio o pakiemani, ta noi sole inio pui o pakia o navi!

³²Sole uri tu me velo nea Bañara o soroevani Pakio se Izireli mu vo Aikovakova o saqorou ta koa korosi topi azo erisana, so inio tuvevo me ivou!” kikelake. Ni omuqa kuilokuihoa nioqa ke patoekeni nioqa Jisu sate nioqako omuqa korosi topi melai qo ruqueruqe kasevake vo.

Jisu ko vou

(Matiu 27:45-56; Luke 23:44-49; Jone 19:28-30)

³³Ni nadale inio kutumana ta ko boulukake koa Jerusalema ko pado ama levoano, zouke aoa tiniavo.

³⁴Ni matu sebiviuru keru inio Jisu ta ota velavelaoke ni eri kiolake o naviko pesio kale, “Eloi, Eloi, lama sabakatani?” koko kio ni kalo ta, “A Bañara na, a Bañara na, noi sole inio no vaela aña?”

³⁵Ni kake maba poso sai ke lojoani ta keta va viqake vo kiolani, ni eri kikelake, “Didievomo, vota o nokaeva inio tu vo Ilaija,” kikelake.

³⁶Ni kala se azo ta o rereake ni opa koake ko kuna zaute ni o duluekake paza kama vaini jukale, ni o ikake ore ko kata topi ni ova okekake vo Jisu tu vota o kuzueko kiolake. Saita inio eri kiolake, “Me daruano saita tu me velo, ako Ilaija obe kilou savo saqorivole komia korosi topi azo!” kiolake.

³⁷Ni matuma upaupato sate inio Jisu ta ota utupake.

³⁸Ni koa taku kale inio ko Jelepade kale ama suma otu ta omuqa teze kota evake, koko okate azo ko tanitake rotizio ti ko raki kale.

³⁹Ni vo solodia madu vo kuleto ala vo obeta lojoani korosi ko kuleto o kea keru Jisu ko vou, vota eri kiolake, “Koe, matu tuvevo, nea maba ta vo Bañara vo Meqora tivoine!” kiolake.

⁴⁰Ni kake rekoreko melai sai kebeta lojoake ni ke vati vailake vo Jisu vanñazo ni kake sea rekoreko azo ta Maqidalamu Mere, ni Mere vo visi ala Jemisi ni Josepa ko niania, ni Salome.

⁴¹Se inio lula ke lulueveni vo Jisu Qalili o irurupute keru, ni ke tauveveni. Ni matu kubo rekoreko melai sai, seke lulueveni vo Jisu Qalili azo Jerusalema.

Josepa Arimatiala ko mutavo vo Jisu
(Matiu 27:57-61; Luke 23:50-56; Jone 19:38-42)

⁴²Ni Sabati naniu ko ka inainao ko taku keru Porare raisiraisi, sipole Sabati kio keru,

⁴³nio vo Josepa Arimatiala ta ota baroake. Vo inio kala o tarekani vo Bañara ko lekasa puo ko kilo, ni vota kala sea Jiu ama lotu tanatanamu

ko Kauniseli kale ala. Lula kota raisika sole vota o amaeake parani putole Paelati ko kuleto ni opa pasekake Jisu ko tupu vokasi.

⁴⁴Ni so keru inio Paelati ta aqasiele ota evake, ta Jisu ta lula ota vouva. Nio vota o nokaevake se solodia madu ko kuleto ala ni o kuimaevake, ni eri kiolake, “Tuvevo ikio ta Jisu ta lula ota voula?” kiolake.

⁴⁵Nio so keru vo okai niania keru pado Jisu ko vou inio vota ova zariekkake vo Josepa vo Jisu ko tupu tu opa kovo.

⁴⁶Ni vo Josepa ta opa tatabaraekake matu uri ama suma, ni opa saqorikake Jisu ko tupu korosi topi azo, ni o sudekake koa suma kale ni opa vaekake niami keaka kale, ko ke roitikema lado kale. Saita inio vota o bekolikake ka pado matuma lado koa niami keaka ko veutu tona.

⁴⁷Ni Maqidalam Mere ni Mere Josepa ko niania nio qo veve sai Jisu ko tupu opa mutakekoi.

Maka 16

Jisu ko mata saevo voukale azo

(Matiu 28:1-10; Luke 24:1-12; Jone 20:1-10)

¹Ni Sabati ko tova inio Maqidalam Mere, ni Mere Jemisi ko niania, ni Salome ta ke tatabaraekake uria tui kama oela meresini sama tu kepa ka loqaeko Jisu ko tupu kikelake.

²Nio Sade lekito puliako naniu peato nio seta keta olake niami keaka kasi.

³⁻⁴Nio seko talio kale seta eri kikelake ke navio kude, “Lala inio o mela vatutikou koa lado koa kea ko veutu kale azo?” kikelake. Ako koa lado ta qole ama ikio sole. Melai so keru seke baroa keru sai, seta ke keake ta koa lado ta lula kota vatuta.

⁵So sole seta keta amaeake ni ke veake kala vairu ala maba tapo sabosabo sala obeta papuake seko palo rana vasi, ni seta keta matu vuzeike.

⁶Melai voa vairu ala maba ta eri ma kiolake, “Meta pui vuzeilo ako anata aqai niania ta meta me vailiva vo Nazareti ala Jisu, vo ke patoevalani korosi

topi. Melai vota puliala koi, ako vota lula ota saevala sole. Ni kemo, koi nio ke tekuevalakoi.

⁷Tu meta olamo tu pa mai bazuekomo voko disaipeli madu ni Pita komia bazu. Ni meta eri kimevou, ‘Jisu ta ota olala Qalili meko kuleto, ni sai nio meba velou omadeuvo o navi obe melati kiovevo jari,’ ” kiolake.

⁸So sole seta ke saqorake koa kea ko poro kale azo, ni keta soqoike, ako seta keta nakē ni keta dederake sole. Ni puliala kevai bazuekake seke viqema quli, ako keta nakē sole.

Jisu mai purato voko baerebaere poso
(Matiu 28:16-20; Luke 24:13-49; Jone 20:11-23)

⁹ Ni so keru Sade keru omadeu vikale Jisu mata o saeve keru, vota okai puratake kuleto ko Maqidalamā Mere, koa rekoreko vo lula ota ka namukema sikeura ziolo poso.

¹⁰Ni so keru inio Maqidalamā Mere ta ko olake ni kopa bazuemake Jisu ko baerebaere poso, sai se kebe va buniubuniuakoi vo Jisu.

¹¹Ni so keru seke viqa keru koa rekoreko ko eri kio, kota ko veala vo Jisu ota tova saevala, seta maba pui tuvevo ke ikake ko.

¹²Ni koko tova inio Jisu ta mata okai puratake omuqa voko disaipeli kidi qopeta taliakoi keve tona Jerusalema ko kupekupe. Melai voko velo ta edolovoa velo qo evake.

¹³Ni so keru qo vaita keru, nio nioqata qo bazuemake se disaipeli madu nioqa kale amu, melai seta mata pui tuvevo ke ikake nioqa.

¹⁴Ni koko tovatova nio Jisu ta omai puratake voko toni omadeu disaipeli madu kebeta vuatakoi. Ni vota o riqae make se, ako seko bulo ta zokele ni seta pui tuvevo ke imake sole seke veveni voko mata saevo.

¹⁵Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Meta me ziovou kiadama peuru poso kale komia peuru ma peuru kale ni meqai bazutou anako Uri ama Bazu kiadama maba poso kasi.

¹⁶Ni vo tuvevo o iko ala koa Uri ama Bazu ni bapitaiso o elo ala nio o pakiovou. Melai vo o kapakapato ala ta Bañara inio o titizivou vo.

¹⁷Ni seke tuvevo puto amu ta Bañara inio o katimou se ko pizato ni ke erekou aqasiele ama iruruputo. Ni seta ke rerikou ko ziolo poso aŋako nikale, ni seta kekai pesiovou azaazama pesio.

¹⁸Ni seta kebe kamakou ko vou sama dole, ni ke nozuekou vou sama quli melai pui kepa vovou. Ni kemai ivikou seko ŋase se vere amu ni seta keta urikou,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko vaito aukale
(Luke 24:50-53; Iruruputo 1:9-11)

¹⁹Ni so keru vo Lekasa Jisu o paikake mati pesipesito se, ti vo Bañara ta obe koivievake inio vo aukale. Ni sai nio vota o papuake vo Bañara ko palo rana vasia rana tu o lekasa puo.

²⁰Ni koko tova inio se disaipeli madu ta ke olake kiadama zae poso kale ni kekai bazubazutake ko Uri ama Bazu sai. Ni vo Lekasa Jisu ta o tauvemake se, ni ko quli se kekai bazubazutake quli ta oma mamola puekake koko tuveano. Ako koa omadeuma taku kale inio seta ke erekake sole ko aqasiele ama iruruputo voko pizato kale.

Luke

Luke 1

¹Nova Tiopilasi: Kubo madu ta lula ke madoe rikieko kiadama quli ko lula ko ereivako eñe kasi ko bazu.

²Seta ke rikieke ko quli sea maba poso kuleto kekai nianiekateni komia Uri ama Bazu ke vilu kale ke kevema quli koko tanitanila kale, ko se kekai bazubazutema eñe kasi.

³Sokale avo inio, tanala, ana melai a querukeruta ta uri tu anata a uria lulueko rikieko koa kiadama quli nokasi ako anata lula a uria vakakuka kiadama ko quli poso koko tanitanila keru azo sole.

⁴Soa rikieko a elou nio nota noqai nianiovou koko maba tuveano kiadama quli ko lula ko kaseivako bazubazu nokasi.

Jone Bapitaiso ko alilo ko pidokiko

⁵Koa taku so keru Herodi aikovakova o eva keru koa pado ama Izireli peuru kale, ta kala pado siama ta obeta evake sai Zekaraia o ni sala, vo Abaeja ko siama poqala kale o eveni. Voko reko ko ni ta Ilizabeti, ko melai siama ko meqora, Eroni ko vikuvikula kale ama.

⁶Nioqata sidopua elo qo evake Banara ko vilu kasa, ni qo matu uria zorikake vo Banara ko bazu poso ni lojolojo poso.

⁷Ni nioqata puliama meqora sanioqa, ako Ilizabeti ta padu ama sole, nio ko ni Zekaraia ta matu qole ama maba kidi koa taku.

⁸Omadeu naniu inio Zekaraia ni vokale ama siama madu ta ke erekake seko siama iruruputo Banara ko tanama kale. Ni vota o erekake koa naniu kale ama ilusato.

⁹Se siama madu ko kalo ko lulueko kale, vota o pitoi seko pitoekinio kale tu o siqaeko ko uria tui ama bube bube ko sara topi. So sole vota o olake vo Banara ko Jelepade kale,

¹⁰ni matu kubo maba madu ta ke vararaitake kupekupe vo o siqaeka keru koa uria tui ama bube.

¹¹Ni vo Bañara vo mateana ta ovai puratake vo sai ni voa mateana ta o lojoake koa bube ko sara ko palo rana.

¹²So keru Zekaraia o vea keru voa mateana vota ota matu ŋake.

¹³Melai vo mateana ta eri kiolake vokasi, “Nota pui ŋalo, Zekaraia! Vo Bañara ta lula o opatika ŋoko vararaito, nio ŋoko reko Ilizabeti ta ko vovou kala lasive meqora. Ni ŋota ŋovai nokaekou voko ni ta Jone.

¹⁴Nota no matu zoleilou ni aukozo no elou, ni matu kubo madu ta keka zoleilou voko alilo!

¹⁵Vota raura kala maba o elou vo Bañara ko vilu kasa, ni vota maba pui opa nozuekou ko vaini ko ju ni piza kama ju, melai Tabu ala Auvana ta ovai sukatou vo puliako vo alilo.

¹⁶Vota o vaitoemou matu kubo Izireli ama maba madu vo Bañara sevo Lekasa kasi.

¹⁷Vota o ziovou vo Lekasa ko kuleto, Bañara ko piza kama Auvana sala omadeuvo vo poropita Ilaija jari. Vota mata o tova odouvimou se mama poso ni se meqora poso; ni vota o lilimou se bikobikoirato ko maba poso se sidopu amu ko nianiekato kasi, ni vota inaina kamu o imou kama qoqono vo Lekasa kaqe,” kiolake vo Bañara vo mateana.

¹⁸Nio Zekaraia ta pui tuvevo opa ike nio eri kiolake voa mateana kasi, “Nonia nianio nio aqai elou ta kota so ko kalou? Ako añata kala qole ala maba lala ni añako reko melai so qole ama sole,” kiolake.

¹⁹Nio vo mateana ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake vokasi, “Añata Qebireli lala. Añata a lojoani lala vo Bañara ko tanama kale, vo o soroelani lala tu aqai pesio ni a qaseko komia uri ama bazu ŋokasi.

²⁰Melai ŋota pui nio tuvevo no ika añako bazu, melai ko quli ta kota ereilou koa korokoroti ama taku kale. Sole erisana ŋota pui noba roveovou pesio,

ako nota pui nio tuvevo no ika sole nota poka no elou ti kobeta barolou koa naniu aŋako leveleveo nokasi ama ko tuvevo puilou keru,” kiolake.

²¹Ni so maqa inio se maba poso ta ke tarevake vo Zekaraia nio seta aqasiele kekai evake voko matu ubaito Jelepade ko poro kale ama.

²²Ni so keru vo o saqora keru sai kazo inio vota pui o roveake mati pesio se, nio seta ke paqumukake ta vota lula o keala kama pado kelokelozato kikelake. Vota pui o roveake rukueko kama pado pesio, nase kale pala inio o mati pesiake.

²³Ni voko Jelepade kale ama nabulupute ko taku ko tova inio Zekaraia ta ota vaitake o naviko pade kasi.

²⁴Koko tova inio voko reko Ilizabeti ta epia kota evake, nio sike kaboso ta kota mutaivake ni pui ko vaekake ko pade.

²⁵Nio kota eri kikolake, “Vo Bañara ta lula o tauvela ana, ni vota lula ota la namuka aŋako qurato se maba poso kasi azo a qoako!” kikolake.

Jisu ko alilo ko pidokiko

²⁶Ni varimujala kaboso kale Ilizabeti ko epia kale, Bañara ta o soroevake vovo mateana Qebireli kama pado Qalili ama peuru kale Nazareti ko ni sama.

²⁷Vota o kati kuevake kama pado bazu kama pado sinaqu rusu kasi. Koa sinaqu rusu ta puliala maba opa tibaekema, ni kota lula korokoroti ama tu kota ko raeveo kala maba, Josepa o ni sala, vo Aikovakova Devita ko vikuvikula kale ala, Ni koa sinaqu rusu ko ni ta Mere.

²⁸Ni vo mateana ta o kuevake kokasi ni eri kiolake, “Bule ta ko elou no tona! Vo Bañara ta no tona ni vota lula matu mauru o iŋa no!” kiolake.

²⁹Nio Mere ta matu upotuqu ko ikake voa mateana ko rukuruku ni niuniala kokai evake koa pesio poso kikolani avo.

³⁰Nio vo mateana ta eri kiolake, “Pui nalo, Mere, ako nota lula no qoa vo Bañara ko baiseo sole.

³¹Nota epia no elou ni no alilivou kala lasive meqora, ni nota novai nokaekou o ni ta Jisu.

³²Vota raura o elou ni vota vo Raura kala Bañara vo Meqora kovai nokailou. Vo Bañara ta aikovakova o ivou vo omadeuvo vovo taite Devita jari,

³³ni vota Jekopi ko vikuvukula madu ko aikovakova o elou latau naniu ni ka naniu; ako voko lekasa puo ta pui kopa paitou!” kiolake.

³⁴Nio Mere ta eri kikolake voa mateana kasi, “Anata lasive pidea lala. Noni ko roveovou nio komi quli ta ko ereilou?” kikolake.

³⁵Nio vo mateana ta o kati tiorikake ko ni eri kiolake kokasi, “Vo Tabu ala Auvana ta o kilou no tona, ni vo Bañara ko pizato ta ko boulunou no. Komia kalo kale inio voa tabu ala salua ta vo Bañara vo Meqora kovai nokailou.

³⁶Kerukerueka ko Ilizabeti noko maba. Ko padu ama ka kikevema ta erisana ta kota varimuja kaboso epia kama ikio, lula matu qole ama ikio melai.

³⁷Ako vo Bañara ta o rovea ereko kiadama quli sole,” kiolake.

³⁸Nio Mere ta eri kikolake, “Anata vo Bañara ko nabulu lala. Vaeka tu so no lula kiñolani ta ko ereilou aña tona,” kikolake. Ni vo mateana ta o vaekake ko.

Mere ko soipiko ko Ilizabeti

³⁹Koko tova inio Mere ta ko inainaike ni taukavole kota kailake sopu kale ama peuru kale, sai Jiudia rana.

⁴⁰Kota ko olake Zekaraia ko pade kasi ni kota kokai kiaviake ko Ilizabeti ni ko kasekake koko zoleilo kokasi.

⁴¹Ni so keru Ilizabeti ko viqa keru Mere ko zoleilo sama pesio, vo meqora ta o matu bokilikake koko siapa. Ni Tabu ala Auvana ta okai sukatake ko Ilizabeti,

⁴²ni ko velavelaoke matuma kora kale ni eri kikolake, “Nota matu maurumauru ama rekoreko na kiadama rekoreko poso azo, ni voa meqora no vovo ala ta maurumauru ala!

⁴³Matu aqasiele avo inio komia matuma quli ta ko ereiva aña kasi, nio añavo Pakio ko niania na ta no queva soipilole aña!

⁴⁴Ako eria viqo a evala noko soleilo sama pesio ti obe tala matu bokilika inio soleilole vo meqora añako siapa.

⁴⁵Maurumaurua laña, ako nota no duvevo pueka sole vo Banara ko bazu nokasi ko kuevako ta tuvevo kota elou sole,” kikolake.

Mere ko ilusato ko kera

⁴⁶Nio Mere ta eri kikolake, “Anata a ilusiva vo Banara a bulo kale;

⁴⁷añako auvana ta ko zoleiva ako vo Banara ta añavo Pakio sole,

⁴⁸ako vota o kerukeruela aña sole, voko zara kama nabulu lala! Erisaña azo kiadama maba ta kelai nokaekou aña maurumaurua lala,

⁴⁹ako vo kiadavo piza kala Banara ta o erek aqasiele ama quli aña kaqe sole. Voko ni ta Tabu ama,

⁵⁰vota kasa oma ika ko tauvezato sama roquano se kevai oquani kasi, kiadama vikuvikula poso kale amu kasi.

⁵¹Vota o erek matuma quli voko pizato kale; vota o birebirema seke aikaivani seko nakanakati poso kale.

⁵²Vota o saqorima se piza kama aikovakova madu seko papupapu topi azo ni o zolaema se zara kamu.

⁵³Vota o maqikima seke luapani uri ama quli kale, ni o viuruema se batiro amu pulia quli sate.

⁵⁴Vota o erek ko quli vo o kasekema voko leveleveo kale, ko animeko taite poso kasi o erekema, ni o kueva tu tauvevole vovo nabulu Izireli.

⁵⁵Vota pui ukaka o eva kasa iko ko tauvezato sama roquano Ebarahami kasi ni kiadama voko vikuvikula madu kasi rineo rane!” kikolake ko Mere.

⁵⁶Nio Mere ta zouke kaboso tiniavo ko evake Ilizabeti kasi, saita inio ko vaitake koko pade kasi.

Jone Bapitaiso ko alilo

⁵⁷Ni taku ta kota baroake Ilizabeti ko meqora ko kovo ko, ni kota ko alilivake kala lasive meqora.

⁵⁸Ni koko peuru kale ke evani ni koko saidi kale amu ta ke viqake vo Bañara ko tauvezato sama roquano kokasi ama, ni seta ke kati zomanake soleilo ko.

⁵⁹Ni siotolu ama ɻaniu kale voa salua ko alilo ko tova inio seta ke olake movevole vo, ni seta kevai nokaekou Zekaraia ɻi, o mama ko ɻi, kikelake.

⁶⁰Melai voko niania ta eri kikelake, “Pui! Vota Jone ikio voko ɻi ko elou,” kikelake.

⁶¹Nio sai nio eri kikelake, “Puliala ɻoko saidi kale ala inio koa ɻi sala!” kikelake.

⁶²So sole seta ke siqailivake vovo mama, ni kevai kuimaekake ta loma ɻi kio oka zariako tu voa salua ta o kovo, kikelake.

⁶³Nio Zekaraia ta oma pasekake kama padō rikito pepa, ni vota o rikiakake, “Jone ikio voko ɻi kio.” Nio seta keta matu vuzeike.

⁶⁴Ni maba koa taku kale inio Zekaraia ta o roveake mata pesio, ni vota o taniekake ilusivo vo Bañara.

⁶⁵Nio kiadama nioqako sipole ke evani ta keta matu ɻake, ni ko quli poso ko bazu ta ko aerake Jiudia ma sopu kale ama peuru poso kale.

⁶⁶Ni kiadamu seke viqeni ko ta aqasiele ko imake so sole seta ke kuimanaoke, ni eri kikelake, “Loma matuma iruruputo nio nea meqora o elo avo?” kikelake. Ako vo Bañara ko pizato vo tona ko evako ta keta va keake sole.

Zekaraia ko pidokato

⁶⁷Nio Jone vo mama Zekaraia ta ovai sukatake vo Tabu ala Auvana ni o pidokatake, ni eri kiolake,

⁶⁸“Animeta me ilusivo vo Bañara, se Izireli amu vo Lekasa! Ako vota o kueva tu o tauvemo voko maba poso ni vota o rupasimo se.

⁶⁹Vota o puariva kala piza kala Pakio tu anime kae, vovo nabulu Devita ko toutou kale ala.

⁷⁰Matu lulavo vota o kaseke komi quli voko tabu ama poropita madu kale,

⁷¹vota o kaseke ko vota o pakiemelou animeko kana poso kasi azo, sea kiadamu ko pizato kale azo seke melai kideipani anime.

⁷²Vota so kiolake vota kasa o ikou ko tauvezato sama roquano animeko taite poso kasi, ni vota o erekou ko quli voko tabu ama leveleveo kale Ebarahami kasi o kasekema quli.

⁷³⁻⁷⁴Vota leveleveo o erekake vo animevo taite Ebarahami kasi tu o pakiemelo animeko kana poso kasi azo, ni o zariemele anime tu meva nabulupute vo ŋalo pidea mela;

⁷⁵tu tabu me elo ni sidopu me elo voko tanama kale, kiadama ŋaniu animeko saevo kale.

⁷⁶“Ni no aŋavo meqora na, ta vo Matu Raura kala Baŋara vo poropita keŋai nokaekou. Nota no elou puliako vo Baŋara ko pakiezato elo ni nota ŋova inainaekou voko keve,

⁷⁷tu bazuemo voko maba poso ta ke pakiovou, seko sarueko poso tama akoilo kale.

⁷⁸Ako animevo Baŋara ta matuma tauvezato ko roquano sala sole. Koa voko roquano kale ta o melai barolou aukale azo animevo Pakio, omadeuvo vo o peatani ŋaniu ko zakaremu jari,

⁷⁹ni vota omai talou kiadamu seke evani vou ko kutumana kale ni vou ko ŋalo kale tu vota o odiemelo kiadama animeko tamuto poso kale bule ama keve tonia,” kiolake vo Zekaraia.

⁸⁰Nio voa meqora Jone ta o rapukake ni o pizatake voko tupu ni auvana kale. Ni vota o evake lealea kama zaekale ti kobeta baroi so keru vo kasa o eve keru se Izireli ama maba poso kasi.

Luke 2

Jisu ko alilo
(Matiu 1:18-25)

¹Koa taku keru inio vo Romu ala Matu Aikovakova Auqasitasi ta o soroekake kama padu bazu koa Romu ko vailo kale ama peuru ma peuru kale amu kasi, tu seta ke zio tu kepa ataito kiolake.

²Komi ta kuleto ama ataito, koko ereima Kuiriniasi Qavuna o eve keru Siria.

³Nio kiadamu ta ke olake tu kepa ataito ke navinavi seko nisa peuru poso kale.

⁴Nio Josepa ta o olake Nazareti peuru kale azo, sai Qalili azo, Betelihema peuru kale, sai Jiudia, vo Aikovakova Devita o alile ni o rapukekoi. Josepa ta o olake sai ako vota kala padu vo Devita ko toutou kale ala sole.

⁵Vota o olake atailole sai Mere sate, ko lula keva korotikema tu kota ko raevou vo. Kota epia kama,

⁶nio so keru nioqa sai Betelihema qopeta eva keru inio kota baroake koko taku tu kota ko vovo kovo salua.

⁷Nio kota ko alilivake kovo ito ala lasive meqora, ni kota ko sudevake rosi ama suma kale ni ko tekuevake bianabiana poso ko vuatakoi—koa mamazo ko pade ko poro kale ta puliama nioqako zae tu qo amaqeo ni qokai elo sole.

Se sipi ke kati vailani ni se mateana madu

⁸Ni kake sipi ke kati vailani ta kebeta evake koa kobu zaekale siqo kale, seke iruruputani ipu kale seko kati vailo kale seko rovana poso.

⁹Ni vo Bañara vo mateana ta omai puratake se, ni vo Bañara ko nanaidara ta komai laqatake se. Nio seta keta matu nakē.

¹⁰Melai voa mateana ta eri kiolake sekasi, “Pui nalo! Anata meko uri ama bazu salala, koko kati kilo ama ko matuma zoleilo kiadama maba kasi.

¹¹Vairutu komia ipu kale mevo Pakio ta lula o alilala vo Devita ko peuru kale; vo inio vo Lekasa ni vo Bañara o soroevani Pakio!

¹²Ko quli me tuvevo ko mela iko ama quli komi ta, meta me velou voa suma sudesude ala salua ta obeta tekua biañabiana poso ko vuatakoi,” kiolake vo mateana.

¹³Ni ota podoloa koi inio matuma vaki au kalea mateana madu ta ke puratake voa mateana sate ni ke ilusivake vo Bañara, ni eri kikelake,

¹⁴“Nanaidara vo Bañara kasi ko matu okate ama aukale, ni bule maba poso kasi vo omai zoleivani miduku kale!” kikelake.

¹⁵Nio sea mateana madu lula ke vaemake se ni keta vaitake aukale saita inio sipi ke kati vailani ta eri kikelake ke ñavio kude, “Aria tu me zio Betelihema peuru kale tu meba kelo ko quli lula ko ereivako sai, vo Bañara vo mateana o melai bazuekako anime,” kikelake.

¹⁶So sole seta ke olake taukavole ni kepa keake Mere ni Josepa, ni ke veake voa salua obeta tekuaní biañabiana poso ko vuatakoi.

¹⁷Ni so keru se sipi ke kati vailani ke vea keru vo, inio seta kekai bazutake kiadama vo mateana ma kiovevo se voa meqora kale avo.

¹⁸Ni kiadamu seke viqeni se sipi ke kati vailani ke kasekema quli sekasi ta keta matu vuzeike.

¹⁹Nio Mere ta ko tukiekake kiadama ko quli ko ereivako quli ni kota ko matu kerukeruekake koko bulo kale.

²⁰Ni se sipi ke kati vailani ta keta vaitake ke sipi poso kasi, ni kera kale ke ilusivake vo Bañara kiadama quli seke viqema ni ke kevema quli kale avo, vo mateana omai bazuekema quli.

Jisu ni vai nokaeko

²¹Ni siotolu ama ñaniu kale inio voa salua ta ke movevake ni seta kevai nokaekake voko ni ta Jisu, koa ni vo mateana o kativema vo puliako vo siapa kale elo.

Jisu vati zio Jelepade kale

²²Ni kota baroake ko taku Josepa ni Mere ko tu nioqata qo ereko ko Moses ko Bazu kale ko kaseivako bulebuleilo ko siqasiqa. Nio nioqata qo vati olake voa salua Jerusalema tu tabu qopa ivo tu vota Bañara vo o elou kiqolake,

²³omadeuvo vo Bañara ko Bazu ko rikiziovima kikovevo ko lulueko kale, ko eri kikovema, “Kiadama kaka kama lasive meqora poso ta tabu me imou tu seta vo Bañara ko ke elou,” kikovema.

²⁴Ni nioqata qo erekake koa bulebuleilo ko siqato “omuqa ova kurou kale ma omuqa vairu ama kurou,” omadeuvo vo Bañara ko Bazu kikovevo jari.

²⁵Ni inovoana kala pado maba vo obeta evani sai Jerusalema o ni ta Simeoni. Vota kala sidopu ala maba ni ovai oquani vo Bañara, ni o tarevani Izireli vo Pakio. Vo Tabu ala Auvana ta ovai evake vo,

²⁶ni vo Tabu ala Auvana ta ovai puratikake vo ta vota pui opa vrouvou melai vota o velou kuleto vo Bañara o soroevo ala Pakio.

²⁷Ni vo Tabu ala Auvana ta o aveavevake vo nio vota o olake Jelepade ko zaekale. Ni so keru voa molele Jisu ko mama ni niania qo vati keve keru Jelepade ko zae ko poro kale tu vati luluekole vo Bañara ko Bazu kikolani jari,

²⁸nio Simeoni ta o borivake voa molele voko boribori kale, ni o ilusivake vo Bañara, ni eri kiolake,

²⁹“Erisana, Bañara, nota no rovea zarielo aña novo nabulu lala tu a vou bule sate no navi kiñovevo jari.

³⁰Ako añata a vea novo Pakiezato a naviko vilu kale sole,

³¹vo no lula no inainaeveni kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso ko tanama kale:

³²Vota kala zakaremu tu kasa o ikou noko vatolo kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso kasi ni vota o kati kilou ko nañaidara noko mabamu Izireli mu kasi!” kiolake.

³³Nio voa meqora ko mama ni niania kidi ta aqasiele qokai evake vo Simeoni kiolani voa salua kale avo.

³⁴Ni Simeoni ta mauru o imake se ni eri kiolake Mere kasi, voa molele ko niania, “Nea meqora ta lula o pitoeve vo Bañara tu kubo Izireli amu ta kevai tupariovou ni ke pialou melai kubo madu ta ke pakiovou vokale. Vota kala mamola o elou Bañara kasi azo ala kubo maba madu kevai keduvo ala,

³⁵ni so inio ke puratikou seko mutamuta kama kerukeru poso. Ni ivo ama benisi jari ama upotuqu ta mata kota na jataekou noko bulo,” kiolake.

³⁶Ni kama pado matu qole ama poropita ta kobeta evake sai koko ni ta Ana, vo Peniolo ko meqora, Asera ko toutou kale ama.

³⁷Kota roroto ama ko eve sikeura sabere ni kovo lasive ta o vrouvake ni naboko ko evake, ni koa taku ta kota siotolu toni ariku sabere ama. Kota kiada keru ko olake Jelepade kale, ipu ni naniu ni ko ilusivake vo Bañara, ni ko tabutabuake ni ko vararaitake.

³⁸Ni maba koa taku kale inio kota ko baroake sai Jisu saidi ke evakoi ni kota ko ilusivake vo Bañara, ni kota kovai bazubazutake voa meqora kiadamu kasi seke tarekani vo Bañara ko pakieko Jerusalema, lula leveleveo kale o kasekema.

Seko vaito Nazareti peuru kale

³⁹Ni so keru nioqa lula qo paika keru ereko koa kiadama quli koko kaseima tu qo ereko meqora ko kovo ko tova vo Bañara ko Bazu kale, nioqata qota vaitake Qalili, nioqako nisa peuru kale Nazareti.

⁴⁰Ni voa meqora ta ota rapukake ni ota pizatake; ni vota kovai sukatake ko uri ama kerukeru, ni Bañara ko mauruto ta vo tona.

Jisu ko rusu keru Jelepade kale

⁴¹Kiadama sabere poso kale Jisu ko mama ni niania kidi ta qo olake mati Jerusalema kai zomanole ko Alokato ko Nojola.

⁴²Nio so keru Jisu toni omuqa sabere ala keru, seta ke olake nojola kai zomanole se Jiu amu kebe kavani kiada keru jari.

⁴³Ni koa nojola ko naniu poso ta ko paloasako, nio seta keta tanitake vaitavaitaito ke peuru poso kale, melai voa rusu Jisu ta ota loivake Jerusalema. Voko mama ni nania kidi ta pui qokai nianiiake ta vota ota loiva kio,

⁴⁴nioqako kerukeru kale ta vota esa kama poqala maba madu sate inio obeta talia kiqolake, so sole nioqata qo taliake pado ama naniu, ni sai nio nioqata qo taniekake vailivo vo nioqako mabamu ni baerebaere poso seke mati taliani ko valuvalu.

⁴⁵Melai nioqata pui qo veake vo sai, so sole qota vaitake Jerusalema vailivole vo.

⁴⁶Ni zouke ama naniu kale nioqako vaeko Jerusalema ko tova inio nioqata qo veake vo Jelepade ko ko poro kale, obeta papuake se nianiiomu sase, o viqaviqazatake ni o kuimakuimaemake se.

⁴⁷Ni seke tava viqani vo ta matu aqasiele kekai evake voko uri ama kerukeru sama opato poso.

⁴⁸Ni voko mama ni nania ta qota matu polosake so keru nioqa qo veve keru vo, nio voko nania ta eri kikolake vokasi, “Meqora, noi sole inio nota no erekala eri ama quli eqe kasi? Novo mama ni aña ta matu tinolinoli qeta eva vailinole no,” kikolake.

⁴⁹Nio vota o kati tiorikake nioqa ni eri ka kiolake, “Noi sole inio qeta qe vaililala aña? Qeta pui qekai niania ta ko male tu añata koi a Mama ko pade kale abeta eva kio?” kiolake.

⁵⁰Melai nioqata pui qo paqumukake vo kiolani nioqa kasi.

⁵¹So sole Jisu ta ota vaitake Nazareti nioqa sate, sai vo o zorikekoi nioqa. Ni voko nania ta ko tukiekake kiadama quli koko bulo kale.

⁵²Ni vota o rapukake voko tupu ni uri ama kerukeru kale, ni vo Banara ni se maba poso ta uria kerukeruevo ke evake.

Luke 3

Jone Bapitaiso ko bazubazu
 (Matiu 3:1-12; Maka 1:1-8; Jone 1:19-28)

¹⁻²Ni vo Banara ko bazubazu ta ko kuevake Jone kasi, Zekaraia vo meqora lealea kama zaekale, so keru vo Taibiriasi Romu ala Matu Aikovakova ko toni sike ama sabere keru voko lekasa puo kale. So keru inio vo Ponitiasi Paelati ta Qavuna o evake Jiudia rana, Herodi ta Qalili ala lekasa, ni vovo visi Pilipi ta lekasa okai evake ko Ituria rana ni Tarakonaitisi rana. Ni so keru inio vo Laisaniasi ta lekasa o evake Abileni rana, ni Anasi ni Kaepasi ta Nisa Siama qo evake.

³So sole Jone ta o olake pado ama Jodani sukuru ko levoano ko evako peuru poso kale, ni okai bazubazutake ko eri, “Lilizimo meko sarueko poso kale azo ni bapitaiso emo, inio vo Banara ta ota mela akoekou meko sarueko poso,” kiolake.

⁴Jone Bapitaiso inio voa maba vo poropita Aisea o kaseveni vo eri va kioveni, “Kala ta o velavelaova lealea kama zaekale matuma kora kale, ni eri kiola, ‘Va inainaekomo vo Banara ko keve, ni sare ikomo koa keve sai vo o taliovoa koi.

⁵Kiadama loloku ama zae poso ta ko sukatou, kiadama sopu poso silo ama ni matuma ta sare ko elou, Kaido ama keve poso ta sidopu ko elou, ni runaruna kama keve poso ta laumade ko elou.

⁶Ni kiadama maba poso ta ke kelou vo Banara ko pakiezato!” kikovema.

⁷Ni matuma padopadoilo ta ke kuevake Jone kasi tu bapitaiso kepa elo vokasi kikeveni. Nio vota eri ma kiolake se, “Meta dole jaria ruqeal mela! Noi sole inio meta eri kimela, ‘Eneta bapitaiso ne elou inio eneta ned ka lapasou koa koqotato vo Banara o soroeko ama,’ kimela?

⁸Meta erekomo ko quli ko kasa ko iko ama ko meta lula meda lilizia meko sarueko poso kale azo kikovo ama quli, saita inio me qilou ni bapitaiso me elou. Ni meta pui tanieko eri kio me navio kude, ‘Ebarahami nio enevo taite kio, ni so inio eneta ned ka lapasou koko kilo ama koqotato,’ pui so

kimevou. Anata a bazuemela me, vo Banara ta o roveo nio varieko vo Ebarahami ko vikuvikula komia lado kale sole!

⁹Vo Banara ta omadeuvo kala maba jari, vo lula o inainaivani tu o rakirakiekou ko ore poso. Kiadama ore poso ko pui uri ama epa sama vota o roekou ni o risaekou uza kale. Omadeuvo so jari nio o imou vo Banara se maba poso pui sidopu ke erekani,” kiolake.

¹⁰Ni sea padopadoilo ta ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Sole loma ikio ne erekou ene, tu kasa ne ikou eneko lilizio eneko sarueko kale azo?” kikelake.

¹¹Nio vota o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Voa maba omuqa pala topia sabosabo sala ta o kativo ka pala vo puliama sala, ni vo sailao sala ta okai puaro ko,” kiolake.

¹²Ni kake se takisi ke koani ta ke kuevake tu ke bapitaiso puilo kikelake, nio seta ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Tanala, loma ikio ne erekou ene, tu kasa ne ikou eneko lilizio eneko sarueko kale azo?” kikelake.

¹³Nio vota o mati tiorikake se ni eri ma kiolake, “Meta pui me mati raurauraekou tama kovo ko takisi ko podepodeti,” ma kiolake.

¹⁴Ni kama pazokinio ko maba poso ta mata ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Noi nio ene? Loma ikio ene ne erekou, tu kasa ne ikou eneko lilizio eneko sarueko kale azo?” kikelake. Nio vota eri ma kiolake se, “Meta pui kovo ko takula zuruzuruto kale ni lipalipaevo kale kala. Melai meta noqoimo meko tabara kale!” ma kiolake.

¹⁵Nio se maba poso ta ke mamurake ni seta kevai kuirikake seko kerukeru kale ta Jone inio esa vo Karisito, vo Banara o mela inainaeveni Pakio, kikelake.

¹⁶So sole Jone ta eri kiolake sea kiadamu kasi, “Anata bapitaiso a imela me jukale tu ko mamola pueko meko lilizio meko sarueko kale azo, melai kala ana azo raura kala ta obeta kueva. Anata pui a male tu vovo mabaku va elo

tu ava rupasiko voko buti ko raitoraito. Vo inio bapitaiso o imelou me Tabu ala Auvana ni uza kale.

¹⁷Ako vo inio o titizimou kiadama maba poso, omadeuvo vo iruruputo ko maba jari, vo o pitasikani ko vuiti ko uri ama epa ni o padoekani ko voko modo sapera topi, melai koko turu ta ota ka siqaekani lalamato pidea bainoma uza kale,” kiolake.

¹⁸Kubo keve kale Jone ta o nokaemake se maba poso voko kai bazubazuto kale ko Uri ama Bazu sekasi.

¹⁹Melai Jone ta o riqaevake vo Lekasa Herodi, ako vota o raekake ko Herodiasi, vovo kaka ko reko, ni vota o erekake mata kama ruqe poso sole.

²⁰So sole vo Herodi ta o kati paqulikake mata kama pado ruqe voko matu ruqe ama iruruputo kasi; vota o soroemake voko solodia madu ni ke vaevake vo Jone piritu pade kale.

Jone ko bapitaiso puevo vo Jisu

(Matiu 3:13-17; Maka 1:9-11)

²¹Omadeu taku puliako se vaeko vo Jone piritu pade kale inio vota obeta olake bapitaiso puemo se maba poso. Ni sea kiadama maba poso ko bapitaiso puilo ko tova inio Jisu ta mata bapitaiso o evake. Nio so keru vo obeta vararaita keru inio ko au ta kota veukaziake,

²²ni vo Tabu ala Auvana ta o saqorake vo tona, ni voa Auvana ko velo ta ova kurou jari ala. Ni vota o viqake ko kora aukale azo ama ko eri kikolako, “Nota a na vivo meqora na, a matu roquena na. No inio ana ana matu zoleivani na,” kikolako.

Jisu ko koilokoilo

(Matiu 1:1-17)

²³Ni Jisu o tanieke keru voko iruruputo ta vota esa zouke toni sabere ala keru inio. Jisu ta Josepa vo meqora inio, kikelake se maba poso. Josepa ta Heli vo meqora,

²⁴Heli ta Matati vo meqora, Matati ta Livai vo meqora, Livai ta Meleki vo meqora, Meleki ta Janai vo meqora, Janai ta Josepa vo meqora,

²⁵Josepa ta Matatiasi vo meqora, Matatiasi ta Emosi vo meqora, Emosi ta Nahumi vo meqora, Nahumi ta Eseli vo meqora, Eseli ta Naqai vo meqora,

²⁶Naqai ta Mati vo meqora, Mati ta Matatiasi vo meqora, Matatiasi ta Semeini vo meqora, Semeini ta Joseka vo meqora, Joseka ta Joda vo meqora,

²⁷Joda ta Joanani vo meqora, Joanani ta Resa vo meqora, Resa ta Zerubabeli vo meqora, Zerubabeli ta Sealtielo vo meqora, Sealtielo ta Neri vo meqora,

²⁸Neri ta Meleki vo meqora, Meleki ta Adi vo meqora, Adi ta Kosamu vo meqora, Kosamu ta Elomadamu vo meqora, Elomadamu ta Eri vo meqora,

²⁹Eri ta Josua vo meqora, Josua ta Elieza vo meqora, Elieza ta Jorimi vo meqora, Jorimi ta Matati vo meqora, Matati ta Livai vo meqora,

³⁰Livai ta Simeoni vo meqora, Simeoni ta Jiuda vo meqora, Jiuda ta Josepa vo meqora, Josepa ta Jonami vo meqora, Jonami ta Elaiakimi vo meqora,

³¹Elaiakimi ta Melea vo meqora, Melea ta Mena vo meqora, Mena ta Matata vo meqora, Matata ta Netani vo meqora, Netani ta Devita vo meqora,

³²Devita ta Jese vo meqora, Jese ta Opeti vo meqora, Opeti ta Boazi vo meqora, Boazi ta Salamoni vo meqora, Salamoni ta Nasoni vo meqora,

³³Nasoni ta Aminadabi vo meqora, Aminadabi ta Adimini vo meqora, Adimini ta Arani vo meqora, Arani ta Hezironi vo meqora, Hezironi ta Perezi vo meqora, Perezi ta Jiuda vo meqora,

³⁴Jiuda ta Jekopi vo meqora, Jekopi ta Aisake vo meqora, Aisake ta Ebarahami vo meqora, Ebarahami ta Tera vo meqora, Tera ta Neho vo meqora,

³⁵Neho ta Seruqu vo meqora, Seruqu ta Reu vo meqora, Reu ta Peleqi vo meqora, Peleqi ta Eba vo meqora, Eba ta Sela vo meqora,

³⁶Sela ta Kenani vo meqora, Kenani ta Apakasadi vo meqora, Apakasadi ta Semi vo meqora, Semi ta Noa vo meqora, Noa ta Lemeki vo meqora,

³⁷Lemeki ta Metiusela vo meqora, Metiusela ta Inoke vo meqora, Inoke ta Jaredi vo meqora, Jaredi ta Mahalalieli vo meqora, Mahalalieli ta Kenani vo meqora,

³⁸Kenani ta Inosi vo meqora, Inosi ta Seti vo meqora, Seti ta Adami vo meqora,

Adami ta Banara vo meqora.

Luke 4

Setani ko zolizolievo vo Jisu

(Matiu 4:1-11; Maka 1:12-13)

¹Nio vo Jisu ta o vaitake Jodani sukuru kale azo ovai sukateni vo Tabu ala Auvana, ni voa Auvana ta o odievake vo ni o vati olake lealea kama zaekale.

²Ni sai nio vo Setani ta o zolizolievake vo ariku toni naniu. Ni koa pado ama taku kale vota pulia quli o kuake, so sole vota ota matu luapake.

³Nio Setani ta eri kiolake vokasi, “Nota vo Banara vo meqora na sole bazueka komia lado tu kota sailao ko elo,” kiolake.

⁴Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake, “Ko Tabu ama Riki ta eri nio kikolani, ‘Maba ta pui o rovea saevo sailao kale ko kiada,’ kikola,” kiolake.

⁵Nio vo Setani ta o vati peatake vo kama pado okate ama sopu kale ni vota ova kasekake kiadama komia peuru ma peuru kale ama matumatumu peuru poso ni toutou poso kama simoto tiniamaka taku kale.

⁶Ni vo Setani ta eri va kiolake, “Anata a qatiŋou no kiadama komi quli ko lekasa puo ko pizato, ni kiadama koko naaidara. Ako koa kiadama quli ta lula aŋako nase topi ko katiziovi, sole aŋata a roveovou kativo ko kala maba vo aŋa a bitoevani.

⁷Sole nota nola loquonou ni no ilusilou aŋa, nio koa kiadama quli ta noko ko elou,” kiolake.

⁸Ni Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Ko Tabu ama Riki ta eri nio kikolani, ‘Ilusiva vo Bañara vo novo Lekasa ni va nabulupute vo o kiada!’ ” kiolake.

⁹Nio vo Setani ta o vati olake vo Jerusalema, ni vota o lojoevake vo Jisu Jelepade ko matu okate ama volei kale. Sai nio eri va kiolake, “Nota Bañara vo Meqora na sole nota joure koi kazo.

¹⁰Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta, ‘Bañara ta o bazuemou voko mateana poso tu seta ke nati vailou no.’

¹¹Ni mata kota eri nio kikolani, ‘Seta ke zolaenou no seko nase kale ni noko kiti melai pui kopa taña sasa qoriziovou lado topi,’ ” kiolake vo Setani.

¹²Ni Jisu ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake, “Ko Tabu ama Riki ta eri nio kikolani, ‘Nota pui no madoevou novo Bañara vo novo Lekasa tu tava kelo voko aqasiele ama iruruputo noko sarube ama kalo kale,’ ” kiolake.

¹³Nio Setani ta o paikake zolizolievo vo Jisu komia kiadama keve poso kale, ni vota o vaevake vo saita.

Jisu ta o taniekake voko iruruputo sai Qalili
(Matiu 4:12-17; Maka 1:14-15)

¹⁴Nio Jisu ta ota vaitake Qalili rana, ni vo Tabu ala Auvana ko pizato ta ko evake vo tona. Nio voko bazu ta kota va aerake koa pado ama Qalili.

¹⁵Nio vota o nianiekatake sai seko ilusato ko pade poso kale ni kiadamu ta ke rauraevake vo.

Jisu vai kaikuapo Nazareti peuru kale amu
(Matiu 13:53-58; Maka 6:1-6)

¹⁶Ni Jisu ta o olake Nazareti peuru kale, sai voko rusu keru o evekoi, ni vota o olake Sabati naniu kale ilusato ko pade kale kiada keru obeta kavani. Ni vota o lojoake sai tu o tiromiko ko Tabu ama Riki,

¹⁷nio seta ke kativake vo tabu ama buka poropita Aisea o rikiekema nio vota o tiromikake sai ko rikiziovima quli, ko eri kikolako,

¹⁸“Vo Bañara vo Tabu ala Auvana ta aña tona, ako vota lula o pitoele aña tu anata aqai bazubazutou ko Uri ama Bazu se ozaoza kamu kasi. Vota lula

o soroele ana tu aqai bazutou ko rupasio se piripiri amu kasi, tu se leqa kamu ta ke keazatou ni ke rupasio seke niumaniumaivani,

¹⁹ni a qaseko koa taku so keru vo Bañara o pakiemou keru voko maba poso,” kikolako.

²⁰Ni Jisu ta o tibulikake koa buka, ni o vaitoekake vo o kati vailani kasi, ni ota papuake nianiekimole se, Jiu amu ke kavani seke nianiekata keru. Ni kiadamu se koa ilusato ko pade kale amu ta ke toiritoirivake vo.

²¹Ni vota o taniekake pesipesito sekasi, ni eri kiolake, “Komia kobu Tabu ama Riki ta tuvevo ko eva vairutu, ko lula ana a diromikalama ni lula me viqalama,” kiolake.

²²Nio sea kiadamu ta keva matu zoleike vo ni aqasiele kekai evake koa matu ileile ama pesio poso vo o rukuekema. Nio seta eri kikelake seko vuzeilo kale, “Koe, nei ta pui vo Josepa vo meqora soikoni!” kikelake.

²³Nio vota eri kiolake sekasi, “Anata a melai niania me, ta meta eri la kimevou ko ana koa podepodeti pesio kale, ‘Dokita na no elou ta, nota urikiovi no navi. Nota erekema koi no naviko nisa peuru kale sai Keponeami no erekema aqasiele ama iruruputo jari ama, ko eñe ne viqema’ la kimevou.”

²⁴Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Keatini, puliala poropita inio ke rovea tava pañao o naviko nisa peuru kale.

²⁵Didielomo ana: tuvevo matu kubo naboko poso ta ke eve Izireli poropita Ilaija ko taku keru, so keru zouke sabere ni varimuja kaboso puliamma nioro kopa eve keru ni matuma nione ko eve keru koa pado ama Izireli.

²⁶Melai Ilaija ta pui opa soroeve vo Bañara kama pado sekasi, melai kama pado pui Jiu ama naboko ko kiada kasi, Zerepati pui Jiu amu ko peuru kale, Saidoni peuru ko sipole.

²⁷Ni kubo pokupoku amu ta inisiana Izireli poropita Ilaisa ko taku keru, melai puliala se azo inio opa urikive, melai Neamani vo Siria ala o kiada inio o urikive,” kiolake.

²⁸Nio kiadama maba poso koa ilusato ko pade kale ke eveni ta keta matu iqaike ke viqa keru koa rukuruku.

²⁹Nio seta ke zolaike, ni ke vati olake vo Jisu peuru kupekupe, ni ke vati peatake sopu ko ededeu kale sai seko peuru ko evekoi tu ke jouraevo tapata kale kikelake.

³⁰Melai vota ota taliake sea padopadoilo ko tania azo ni ota olake pala.

Ziolo kovai onobatani maba

(Maka 1:21-28)

³¹Ni Jisu ta o olake Keponeami, kala pado peuru Qalili ala, ni sai nio vota o nianiekimake se maba poso Sabati ɣaniu kale.

³²Nio sea kiadamu ta kekai vuzeike voko nianiekimo se, ako voko pesio ta pizato sama sole.

³³Ni kala maba ta obeta evake koa ilusato ko pade kale vo kovai onobatani ko ziolo. Ni vota ota matu upaupatake, ni eri kiolake,

³⁴“Kei! Nazareti ala Jisu ɣa, noni ɣo inelo kinola inio? No queva koi tu niumaeñelole eñe kio? Añata añai niania ɣota vo Bañara vo Tabu ala Maba ɣa vo o soroeneni ɣa inio!” kiolake.

³⁵Nio vo Jisu ta o riqaekake koa ziolo ni eri ka kiolake, “Nota moizai, ni saqore nea maba tona azo!” kiolake. Nio koa ziolo ta ko pivake voa maba miduku kale seko vilu kasa ni kota saqorake vo tona azo, melai kota pui tabi ko ivake vo.

³⁶Nio sea kiadama maba poso ta keta vuzeike, ni eri kikelake ke ɣavio kude, “Loma quli pesio ikio komi? Ako nea maba ta pizato sala ni okai riqaeka ko ziolo poso, ni kota ko zoriva sole!” kikelake.

³⁷Nio Jisu ko bazu ta kota aerake kiadama koa ketaketama peuru poso kale.

Jisu ko urikimo kubo maba poso

(Matiu 8:14-17; Maka 1:29-34)

³⁸Nio Jisu ta o vaekake se Jiu amu ko ilusato ko pade ni ota olake Saimone ko pade kasi. Ni Saimone ko ravaza, voko reko ko niania, ta kota matu verepake, ni seta kevai bazuekake vo Jisu koko verepo.

³⁹Ni vota o olake ni o lojoake koko ketaketa ni o poqupoquike koko topi ni o riqaekake koa vere. Ni koa vere ta ko vaekake ko, ti ko lojoake ni kota koma inainaekake se kama sailao.

⁴⁰Ni naniu ko sulupo ko tova inio kiadamu se azaazama vere poso samu ko lolo poso ta ke mati kuevake se Jisu kasi, ni vota omai ivikake voko nase se omaomadeu kale kude ni vota o urikimake sea kiadamu.

⁴¹Ziolo poso melai o rerikake kubo maba poso kale azo, ni koa ziolo poso ta kota upaupatake ni eri kikolake, “Nota vo Bañara vo Meqora na!” kikelake. Melai vo Jisu ta o kaqarikake koa ziolo poso tu ko moizailo, ako kota kovai nianiia ni kovai bazuta ta vo inio vo Bañara o soroeveni Pakio.

Jisu ta o bazubazutake se Jiu mu ko ilusato ko pade poso kale

(Maka 1:35-39)

⁴²Koko raneo kale raneto inio Jisu ta o vaekake koa peuru ni ota olake maba pide ama zaekale. Nio se maba poso ta ke tanitake vailivo vo, ni ke veve keru vo, seta ke madoevake kaitivo vo tu pui o vaemo se.

⁴³Melai vota eri kiolake sekasi, “Anata aqai bazubazutou mata ko Uri ama Bazu Bañara ko lekasa puo ko mata kama peuru poso kale, ako ko ikio vo Bañara ana olai soroekema tu anata a ereko,” kiolake.

⁴⁴So sole vota obeta olake bazubazuto se Jiu mu ko ilusato ko pade poso kale seko peuru poso kale.

Luke 5

Jisu ko nokaemo se kuleto ama disaipeli madu

(Matiu 4:18-22; Maka 1:16-20)

¹Omadeu naniu kale Jisu ta o lojoake Qenesareti toupa ko keta kale ni se maba madu ta ke zaitivake vo tu ke didieko vo Bañara ko bazu kikelake.

²Ni vota o keake omuqa koaka lula ozoozoari ama keta kale, se abu ko maba poso keta ka saqorema. Ni seta ke pusaekake seko vaqara.

³Nio Jisu ta o zazuke kala pado koaka topi, Saimone vo pado topi, ni vota o pasevake vo tu vota sasa raura buti o koivievo keta kasi azo kiolake. Nio Jisu ta o papuake voa koaka topi ni o nianiiiekimake sea matuma vaki.

⁴Ni so keru vo o paika keru pesio sekasi, vota eri kiolake Saimone kasi, “Sasa raura buti koivieka ko koaka koa koloa koi, ni meta risaekomo meko vaqara poso, nio meta me qovou ko niuniu,” kiolake.

⁵Nio Saimone ta eri kiolake, “Lekasa, eneta ne matu irurupatala pado ama ipu kale melai pulia quli neba koala. Melai noko so kio kale, anata a bikou ko vaqara poso,” kiolake.

⁶Nio seta ke pikake ko vaqara poso ni seta ke koake matu kubo niuniu ni koa vaqara poso ta sipole kota rokasiake.

⁷So sole seta ke kapoemake sekale amu kama pado koaka topi amu tu ke kilo tu kepa tauvemo se kikelake. Ni seta ke kuevake sekasi ni kekai sukatikake koa omuqa koaka ko niuniu ti sipole kota duluike koa omuqa koaka.

⁸Nio so keru Saimone Pita o kea keru ko quli ko ereima, vota o iqeiqueake Jisu ko kuleto ni eri kiolake, “Ola ana kasi azo Lekasa! Anata sarueko salala sole,” kiolake.

⁹Ako vo ni vokale amu sea kiadamu takekai vuzeike koa matu kubo niuniu ke koema sole.

¹⁰Ni koa omadeuvo jari vo Saimone sase qo iruruputani nioqa, Jemisi ni Jone, Zebeti ko omuqa lasive meqora kidi ta qota vuzeike. Nio Jisu ta eri kiolake Saimone kasi, “Pui nalo, ako erisan a zo nota no daniekou movo se maba poso ana kaqe sole,” kiolake.

¹¹Nio seta ke kailoekake seko omuqa koaka keta kale, ni ke vaekake kiadama quli ni ke luluevake vo Jisu.

Jisu ko urikivo kala pokupoku ala

(Matiu 8:1-4; Maka 1:40-45)

¹²Ni omadeu taku Jisu ta obeta evake kala peuru kale sai kala pado maba pokupoku ko saboevani o evakoi. Nio vota o veake vo Jisu ni vota ota patopatoike o loilo kude ni ovai zaivotake vo ni eri kiolake, “Tanala, nota no zariovou ta, no roveovou urikilo ana!” kiolake.

¹³Nio Jisu ta o rauqazake ni o tibaevake vo ni vota eri kiolake, “Aqa zaria, tu uriqe!” kiolake. Nio taukavole voa maba ta ota urikake voko pokupoku kale azo.

¹⁴Ni Jisu ta eri va kiolake vo, “Pui noqai bazutou komi kala kasi, melai nota ola sidopu avole vo siama kasi tu o lelepino saita inio nota no erekou koa siqasiqa vo Mosese ko Bazu ko melati soruekako tu kiadamu ta ke tuvevo puekou ko nota erisana ta noda urika kio,” kiolake.

¹⁵Melai vo Jisu ko bazu ta kota va aerake kiadakoi, ni matuma vaki ta ko kuevake mati tu ke didievo vo ni o urikimo seko vere poso kale azo.

¹⁶Melai vota ota olake mati maba pide ama zaekale, ni sai nio o vararaitake.

Jisu ko urikivo kala maba vo pui o roveani vezokato

(Matiu 9:1-8; Maka 2:1-12)

¹⁷Ni omadeu naniu kale Jisu ta o nianiekatake, nio kake se Parese madu ni se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta kebeta papuake sai seke kuevini kiadama peuru poso kale azo Qalili ni Jiudia, ni Jerusalema azo. Ni vo Banara ko pizato Jisu tona ko evako kale vota o urikimake se vere amu.

¹⁸Ni kake ta ke kuevake seke boriveni boribori kale kala maba, vo pui o roveani vezokato, ni seta ke madoekake tu vati amaqeo pade ko poro kale tu ke tekuevo Jisu ko kuleto kikelake.

¹⁹Melai seta pui ke roveake ako matuma vaki sole, so sole seta pui ke keake ko rora tu ke vati amaqeo vo. So sole seta ke vati koitake kabu topi, ni seta ke puraekake koa lesa pade ni ke soloevake voko boribori kale sea padopadoilo ko tania vo Jisu ko tanama kale.

²⁰Ni Jisu o paqumuke keru seko oqu, vota eri kiolake voa maba kasi, “Lolo, noko sarueko poso ta kota na akoiva,” kiolake.

²¹Nio se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani maba poso ni se Parese madu ta ke kuimaekiniake ke navio kude ni eri kikelake, “Lala inio nea maba vo o anararaivani ta vota Banara jari inio! Ako vo Banara o kiada inio o roveani akoeko sole ko sarueko,” kikelake.

²²Ni Jisu ta ota ma paqumukake seko kerukeru so sole vota eri ma kiolake, “Noi sole inio meta me dukieka soama kerukeru meko bulo kale?

²³Maba pui tapata tu eri kio, ‘Noko sarueko ta kota na akoiva,’ ako meta pui me qea voko sarueko ta kota va akoiva kio ma pui, melai matu tapata ikio tu eri kio, ‘Loje tu tali,’ ako mea kiada mela ta me qelou ta vota ota lojoa kio ma pui sole.

²⁴Sole añata kasa a mela elou me, aña maba a eveni lala ta pizato salala komia peuru ma peuru kale tu a akoekou maba ko sarueko poso,” kiolake. Ni vota eri kiolake voa maba vo pui o roveani vezokato kasi, “Nota loje ni lokieka noko kobo ni ola no bade kasi!” kiolake.

²⁵Ni taukavole voa maba ta o lojoake seko vilu kasa ni o lokiekake voko kobo ni ota olake o pade kasi, ni o ilusivake vo Banara.

²⁶Nio sea kiadamu ta keta matu vuzeike. Ni keta matu nakē, ni seta ke ilusivake vo Banara ni eri kikelake, “Matu aqasiele ama quli me qealama vairutu!” kikelake.

Jisu ko nokaevō vo Livai takisi o koani

(Matiu 9:9-13; Maka 2:13-17)

²⁷Ni Jisu ta o vaekake koa zae ni vota o veake kala maba takisi o koani Livai o ni sala, vo obeta papuani voko iruruputo ko pade kale, sai maba kovai olakoi seko takisi tabarikole. Ni Jisu ta eri kiolake vokasi, “Luluela aña!” kiolake.

²⁸Nio Livai ta o lojoake, ni o vaekake kiadama quli, ni o luluevake vo.

²⁹Nio Livai ta o erekake ka pado matuma sailao Jisu kaqe o navi Livai ko pade kasi, ni matu kubo madu se takisi ke koani ni mata matu kubo maba poso ta ke zomanake sai se sate tevolo kasi.

³⁰Nio kake Parese madu ni se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani maba poso ta ke ɳuruɳuruake vo Jisu ko disaipeli poso kasi ni eri kikelake, “Noi sole inio meta me qeazata ni me nozuta nia maba poso se takisi ke koani ni se ruqe amu sase?” kikelake.

³¹Nio Jisu ta o mati tiorikake se, ni eri kiolake, “Se uria saevomu ta pui kevai zaria vo dokita, melai seke verepani nio kevai zariani vo.

³²Anata pui a queva tu lilimole se sidopu amu, melai lilimole se ruqe amu,” kiolake.

Tabutabuo ko kuimanao
(Matiu 9:14-17; Maka 2:18-22)

³³Nio kake maba poso ta eri kikelake Jisu kasi, “Vo Jone Bapitaiso ko disaipeli madu ta kubo taku ke tabutabua seko pui vuato kale, ni ke vararaita, ni so jari se Parese poso ko lulupato ko maba madu, melai noi nio ɳoko disaipeli madu ta ke keazaita ni ke nozuta kiada keru?” kikelake.

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Uri kio ko sea poso ke baerebaereovani vo o vairua rorotani ko bau vuato kale ta ke tabutabuo sekasi obeta eva keru vo, kio? Maba pui!

³⁵Melai ko barolou keru koa taku, aña voa vairua rorotoa lala jaria lala ko vou ko taku keru, inio seta pui ke vuatou,” kiolake.

³⁶Nio Jisu ta omai bazuekake mata komia podepodeti eri kikolako, “Puliala ta o rotieka kama kena vaini ama sabosabo kasi azo ni o turueka tana kama sabosabo topi. Soavo o ikou ta o rotiekou ko vaini ama sabosabo ni ko vairu ama suma kale ama voarivoari ta pui kopa korotou tana kama suma topi.

³⁷Ni puliala ta o raibika ko vairu ama vaini ko ju tana kama teamuteamu kale. Soavo o ikou tea, ko vairu ama vaini ko ju ta ko pisaeiou koa teamuteamu, ni ko vairu ama vaini ko ju ta kota raibiziovou, ni ko teamuteamu melai kota niumailou.

³⁸Kota pui so ko kalou! Ko vairu ama vaini ko ju ta ko raibiziovou uria vairu ama teamuteamu kale!

³⁹Melai puliala mea Jiu mela kale ala ta oka zaria nozueko ko vairu ama vaini ko ju lulama vaini ko ju nozueko ko tova. ‘Lulama vaini ta kobe qulepa,’ kimela sole.” Vo Jisu ta soa bazuemo o evake tu kasa omai iko koa vairu ama bazu vo omai bazuekako ta pui ke kati valuvaluekou tana kama bazu.

Luke 6

Sabati naniu ko kuimanao

(Matiu 12:1-8; Maka 2:23-28)

¹Ni Sabati naniu kale Jisu ta o alokatake kama vuiti kiaro kale. Ni voko disaipeli madu ta ke kajorikake kama vuiti ko rurururu ni ke mulimuliekake seko nase kale, ni ke kuake koa sisu poso.

²Nio kake se Parese madu ta eri kikelake, “Noi sole inio meta me erekā ko Mosese ko Bazu kale pui ko ereilou Sabati naniu kale ka kikolako?” kikelake.

³Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Meta pui me baqumukako ikio ko Tabu ama Riki kikolani, vo Devita o kaevo so keru vo ni voko vaki ke luape keru?

⁴Tabu ama Riki kikolani ta vota o amaqeake Banara ko pade kale, ni o koake ko bereti Banara kasi ko katiziovima, ni o kuake ko, ni vota mata o puarikake voko maba poso kasi. Koa kalo ta ko bikoirika Mosese ko Bazu ako koa bereti ta siama madu ke kiada inio koma zarizia tu ke kuo. Melai vo Banara ta pui opa vai korakorai vo Devita, sole me melai pui me nelai korakorailou eñe,” kiolake.

⁵Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Ako aña maba a eveni lala inio koko Raki lala sole ko Sabati naniu,” kiolake.

Vo lepu nase ala maba

(Matiu 12:9-14; Maka 3:1-6)

⁶Ni mata kama pado Sabati naniu kale inio Jisu ta o amaqeake seko ilusato pade kale ni o bazubazutake. Ni kala maba ta sai ni vota lepu nase ala.

⁷Nio kake se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani maba poso ni Parese poso ta keka zariake kama keve kale tava kelo ko saruilo Jisu ko, tu kuiripato

sana ke ivo kokale kikelake, sole seta keta vati matu vailake tu keta va kelo esa vota o urikatou Sabati ɳaniu kale.

⁸Melai Jisu ta ota mai potoake seko kerukeru so sole vota eri kiolake voa lepu ɳase ala maba kasi. “Loje ni kua koi kuleto vasi.” Nio voa maba ta o zolaike ni o lojoake sai.

⁹Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anata a quimaemelou me, loma ikio vo Mosese ko Bazu ko mela zariekako anime tu me ereko Sabati ɳaniu kale? Ko mela zarieka ko tauvezato ma ruqe ereko? Ko mela zarieka ko maba ko saevo pakieko ma niumaeko?” kiolake.

¹⁰Ni vota oma lilililitake se, ni sai nio eri kiolake voa maba kasi, “Nota totozika ɳoko ɳase,” kiolake. Ni vota o totozikake, ni voko ɳase ta kota va pizatake kama rana uri ama jari.

¹¹Melai sea tanatanamu ta keta matu korakoraivake, ni seta kekai pesipesitake se kevai ereko ama quli vo Jisu.

Jisu ko pitoemo sea toni omuqa apositolo
(Matiu 10:1-4; Maka 3:13-19)

¹²Ni kama poso ɳaniu ko tova inio Jisu ta o peatake kala sopu kale vararaitole, ni koa pado ama ipu vota o vararaitake Baɳara kasi.

¹³Ni koko raneo kale inio vota o nokaemake vo ke lulueveni ni vota o pitoemake toni omuqa madu, se apositolo madu ma kioveni.

¹⁴Seko ɳi poso ta, Saimone (vo Pita va kioveni mata), ni vovo visi Aduru, ni Jemisi ni Jone, ni Pilipi ni Batolomiu,

¹⁵ni Matiu ni Tomasi, ni Jemisi Alepiasi vo meqora, ni Saimone, kala pado sekale ala se keka zariovini rupasimo Izireli qoqono Romu ko vailo kale azo tu ke ɳavi ke lojolo.

¹⁶Ni mata Jiudasi Jemisi vo meqora, ni Jiudasi Isikarioti vo o saiqrivo ala vo Jisu.

Jisu ko nianiekato ni voko urikato
(Matiu 4:23-25)

¹⁷Ni sea toni omuqa sate inio Jisu ta o saqorake sopu kale azo, ni vota o baroake kama pado sare ama zaekale sai mota kamu vo ke luluevani maba madu ke toraevekoi. Ni mata kubo maba madu ta ke padoivake sai seke kuevini Jiudia ran'azo ni Jerusalema azo ni koa omuqa matu peuru Taea ni Saidoni ko keta kalea vasia ranama peuru poso kale azo,

¹⁸seke kuevini tava viqole voko nianiekato ni ke rureilo seko vere kale azo, kikeveni. Ni se ziolo komai onobatani melai ke kuevake ni seta ke urikake.

¹⁹Ni kiadama maba poso ta ke madoekake tu ke tibaevu vo ako pizato ta ko kuevake vokasi azo ni ko urikimake kiadamu seke tibaevani vo sole.

Zoleilo ni upotuqu

²⁰Ni Jisu ta o toiritoirimake seke luluevani maba madu ni vota eri kiolake, “Meda zoleiva tisoiko me ozaoza kamela, ako meta o navi Bañara ko lekasa puo kalea mela sole!

²¹Meda zoleiva tisoiko me meqai luapani mela erisana, ako meta me maqinou sole! Meda zoleiva tisoiko meme ziani mela erisana, ako meta me niureovou sole!

²²Meda zoleiva tisoiko so keru se maba madu ke melai kideipou keru, ni ke kupemelou keru me, ni ke maulumauluemelou keru, ni ruqe a mela mela kikevou keru meko luluelo kale avo ana maba a eveni lala!

²³“Zoleimo ni pekaomo meko zoleilo kale koa taku keru, ako meko reketekete aukale ama ta matu ko elou sole. Ako koa omadeuvo inio seko taite poso lulavo ke imevo jari se poropita madu, ni vo Bañara ta o katimake se poropita madu matuma reketekete, so sole vota mata o katimelou me matuma reketekete.

²⁴“Melai ruqe ama quli kio ko melai barolou me erisana batiro me evani mela, ako meta lula me qoa meko patukato sole, ti kota kota korota inio, puliama mata kama meba kovou!

²⁵Ni ruqe ama quli kio ko melai barolou meme maqinani mela erisana, ako tova meta meda luapou sole. Ni ruqe ama quli kio ko melai barolou meme

niureani mela kasi erisana, ako tova meta duki meda elou ni meda zialou sole!

²⁶Ruqe ama quli kio ko melai barolou me, kiadama maba raura kasemelo ke elou keru, ako so jaria raurarauraemo inio ke evevo seko taite poso se lipalipa kama poropita madu,” kiolake.

Kana madu ko roquemo
(Matiu 5:38-48; 7:12a)

²⁷“Melai añata a bazuemela me meda la viqani mela, meta roquemomo meko Kana madu, ni uri erekomo seke melai kideipani kasi,

²⁸ni mauru imomo seke melati levezani ni mati vararaitomo se ruqe ke melai kailoekani me.

²⁹Ni kala maba ta ota na tupiekou noko kama rana ari, nota va zarie tu mata ota na tupieko kama rana ari mata, ni kala ta ota na kovou noko rosia sabosabo, nota va zarieka noko puju ama sabosabo tu o kovo.

³⁰Kativa onai paseko ala vo oka zariako lomaloma, ni so keru kala ota na kovou keru noko lomaloma, ta pui tava paseko ko tu ko vaito.

³¹Sole meta uri erekomo se edolomu kasi omadeuvo me meqa zariani jari tu seta ke erekou ko uri mekasi.

³²“Ako meta me roquemou pala seke roquemelani me, nio meta pui meba kovou ko mauruto. Ako se ruqe amu melai ke roquema seke roquemani se sole!

³³Ni meta uri me erekou pala se mekasi uri ke erekani kasi, nio meta pui meba kovou ko mauruto. Se ruqe amu melai so inio ke kavani sole!

³⁴Ni meta me qatimou kama quli se me memai nianiani ta ke mela besieko amu ma kimevo amu ta meda ka kovou koko besibesi, nio meta pui meba kovou ko mauruto. Se ruqe ama maba madu melai so ke kavani se ruqe amu kasi, tu seta ke kovo koko besibesi ko tiniavo sole.

³⁵Pui so me qalou, melai meta roquemomo meko kana poso ni uri erekomo sekasi. Katimomo ni pui meda ka kerukeruekou koko besibesi. So inio meme

qovo ama reketekete ta matuma ko elou, ni so inio kasa me ikou ta meta vo Raura kala Bañara ko meqora poso mela. Ako vota o roquema se ruqe amu se pui ke besiekani voko roquano sole.

³⁶So sole meta roquanomo omadeuvo mevo Mama o roquana jari,” kiolake.

Titizimo edolomu
(Matiu 7:1-5)

³⁷Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake sekasi, “Meta pui me ditizimou edolomu, nio mata Bañara ta pui o titizimelou me. Ni meta pui kuiripato saña me imou edolomu inio Bañara ta pui kuiripato saña o imelou me. Ni meta meda ma akoekou seko sarueko seke saruekanimekasi inio Bañara ta ota mela akoekou meko sarueko.

³⁸Meta puaromo edolomu kasi, ni Bañara ta o katimelou me, ni meta me qovou matu kubo, ni ko kikado ama roquano, ni tauvezato sama ta ko avoziovou meko nase topi ni meta me neamukou koa kiadama. Ako meme qatimo avo tinia kubo, so tinia kubo ikio Bañara ta o katimelou me,” kiolake.

³⁹Ni Jisu ta omai bazuekake se komia podepodeti sama pesio, eri kikolako, “Kala leqa kala maba ta pui o rovea odievo kala pado leqa kala maba. So o kalou vo tea, nioqa kiada nioqa ta omadeu jouro inio qota elou soqili ko poro kale.

⁴⁰Puliala o sikuluputani inio raura kala vovo nianiekato ko maba kasi azo, melai voa maba vo o uria sikuluputani, vo inio vovo nianiekato ko maba jari o elo ala.

⁴¹“Noi sole inio nota noqa zaria kazieko novo lolo ko vuruvuru voko vilu kale ama, melai nota pui no lainika koa kobukobu no naviko vilu kale ama?

⁴²Nota pui eri kio novo lolo kasi, ‘Zariela tu anata ada na kazieko noko vilu kale ama vuruvuru,’ kinovou, melai no naviko vilu kale ta ikoana matuma kobukobu! Noa lipalipa kala na! Kazieka kuleto no naviko vilu kale ama kobukobu, saita inio nota no qelou ni no qaziekou novo lolo ko vilu kale ama vuruvuru,” kiolake.

Ore ni koko epa
(Matiu 7:16-20; 12:33-35)

⁴³Ni vo Jisu ta mata eri kiolake, “Bulebule saevola ore ta pui o ereka ko ruqe ama epa, ni vo ruqe ala ore ta pui o ereka ko uri ama epa.

⁴⁴So inio kiadama ore ta ko paqumuilou koko epa kale; meta pui me qajorika sole ko piki epa ni qurepi epa esorokada topi azo.

⁴⁵Omadeuvo so jari nio vo uri ala maba ta o ereka ni o rukueka ko uri ama quli voko bulo kale ko evako uri ama kerukeru kale, ni vo ruqe ala maba ta o ereka ni o rukueka ko ruqe ama quli voko bulo kale ko evako ruqe ama kerukeru kale. Ako vo maba ta o rukueka voko suto kale ko quli ko sukatako voko bulo kale sole,” kiolake.

Omuqa pade qo orumukani nioqa
(Matiu 7:24-27)

⁴⁶Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake, “Noi sole inio meta ‘Lekasa,’ la kimela kiada keru, melai meta pui me ereka aña a melai bazuekako quli me?

⁴⁷Vo ola kuevani aña ni vo o viqani añako bazubazu, ni vo o zorikani ko—añata a melai bazuevou soala maba.

⁴⁸Vota kala pado maba vo o ereveni kala pade jari ala, vo matu saqoro o ikeni ko soqili ni o papuekeni koko vola lado topi. Ni ko nioqololo ta ko saqorake ni ko ibaekake koa pade melai kota pui ko viliake, ako kota lula uria vinavina ereere ama sole.

⁴⁹Melai vo pui o viqani añako bazubazu ni vo pui o zorikani ko ta omadeuvo voa maba vo o erekeni voko pade miduku topi puliama vola topi jari ala, ni ko nioqololo ta ko kuevake ni ko ibaekake koa pade ni omadeu pialo kota evake, ni kota niaqaniaqariake koa pade,” kiolake vo Jisu.

Luke 7

Jisu ko urikivo kala Romu ala sirula vo nabulu
(Matiu 8:5-13)

¹Ni so keru Jisu o paika keru bazubazuto se maba poso kasi inio vota o olake Keponeami peuru kale.

²Ni koa peuru kale ta inevoana kala Romu ala sirula vo nabulu vo o matu roquevani, ni vota ota verepake ni sipole ota vou kiolani.

³Nio so keru voa sirula ota va viqa keru Jisu ko bazu, vota o soroemake kake Jiu ama tanatanamu vokasi tu kepa kuimaevu tu vota o zio tu opa urikivo vovo nabulu kiolake.

⁴Nio seta ke kuevake Jisu kasi ni kevai matu titiake vo ni eri kikelake, “Nea maba ta ko male tu nota no dauvevo.

⁵Vota o roquemelani anime Jiua mela ni vo inio o mela erekeni ko ilusato ko pade sole,” kikelake.

⁶So sole Jisu ta o olake se sate. Ni vo sipole o baroa keru koa pade kasi inio voa sirula ta o soroemake kake voko baerebaere poso tu kepa vai bazueko vo Jisu ko eri kio, “Tanala, nota pui jairozo kilo, ako anata pui ko malea lala tu nota no qilo anako pade kasi sole.

⁷Ni ana melai pui a male tu a qilo nokasi, melai pesio kale pala no qasekou koa mauruto ni anavo nabulu ta o urikou.

⁸Ako ana inio se raura kamu ko zara lala sole, ni sea solodia madu ta anako zara kamu. Nio anata a bazueva kala, ‘Ola!’ va kiala, ni vota o ola. Mata anata a bazueva kala, ‘Kua!’ va kiala, ni vota o kueva. Ni anata a bazueva anavo nabulu, ‘Ereka komi!’ va kiala, ni vota o ereka ko. Sole noko pesio melai soa pizato kota elou,” kiolake.

⁹Nio Jisu ta ota vuzeike so keru vo ota va viqa keru koa pesio, so sole vota o vabaliake, ni eri kiolake koa matu vaki kasi, se vo ke lulueveni, “Anata a bazuemela me, komi jari ama oqu sala maba ta puliakoi aba veve, se Izireli amu kasi melai pui aba keve soama oqu!” kiolake.

¹⁰Nio se bazu ke borikani ta ke vaitake voa sirula ko pade kasi ni seta ke veake voa sirula vo nabulu ta lula ota urikake.

Jisu ko saevivo kama padō naboko vo meqora

¹¹Ni koko tova inio Jisu ta ota olake kala pado peuru kale Neini o ni sala, ni voko disaipeli madu ni matuma vaki ta ke luluevake vo.

¹²Ni vo sipole baro kio keru koa matu peuru ko veutu tona inio vota o meake kake seke borivani kala pado maba voula, tu kepa mutavo kikelake. Ni voa voula maba ta kama pado naboko vo pado meqora, ni matuma vaki koa peuru kale amu ta ke luluekake ko.

¹³Ni Jisu ta o keake ko ni o roquekake ko ni eri kiolake kokasi, “Pui zialo,” kiolake.

¹⁴Ni Jisu ta o olake ni o tibaekake koa vouma tupu sama bourobouro, ni seke borikani ko ta keta dokolake talio. Ni Jisu ta eri kiolake, “Vairu ala maba na, zolai!” kiolake.

¹⁵Nio voa voula maba ta ota saevake, ni ota papuake ni ota pesiake, ni Jisu ta o vati vaitake vo o niania kasi.

¹⁶Ni sea kiadamu ta keta matu nake, ni seta ke rauraevake vo Bañara ni eri kikelake, “Matula poropita ta o purata anime kasi!” kikelake, ni mata “Bañara ta lula o kueva tu o pakiemo voko maba poso!” kikelake.

¹⁷Nio koa Jisu ko bazu ta kokai zaroake pado ama Jiudia rana ni kiadama koko levoano kale ko evako peuru poso.

Bazu ke borikani Jone Bapitaiso kasi azo
(Matiu 11:2-19)

¹⁸Nio vo Jone Bapitaiso ko disaipeli madu ta kevai bazuekake vo Jone kiadama komi quli vo Jisu o erekema. So sole Jone ta o nokaekake omuqa kidi,

¹⁹ni vota o soroekake nioqa vo Jisu kasi tu qopa ka kuimanao vokasi ko eri, “Jisu, nota bazuenela ene, no inio voa maba na Jone o kaseveni vo eri va kioveni, mainio kala opa kilou va kioveni, kio? Ma eneta mata ne darevou kala edolola?” kiolake.

²⁰⁻²¹Koa taku kale inio Jisu ta o urikimake kubo maba poso seko azaazama vere kale azo ni ota ma rerike ko ziolo poso ni kubo madu se leqa kamu

melai o leqosimake. Nio nioqata qo kuevake Jisu kasi ni eri kiqolake vokasi, “Vo Jone Bapitaiso ta o soroeqelala eqe tu qe kuimaeno no, ‘No inio voa maba na Jone o kaseveni vo eri va kioveni, mainio kala opa kilou va kioveni, kio? Ma eneta mata ne darevou kala edolola?’ kiola,” kiolake.

²²So sole Jisu ta o kati tiorikake Jone ko disaipeli kidi ni eri kiolake, “Qeta vaitoko ni bazuevoko vo Jone ko quli qeqe keako ni qe viqako quli, se leqa kamu ta keta keazata, ni se raiqo amu ta keta talia, ni se pokupoku amu ta keta urika, ni se qiqili amu ta keta viqazata, ni se voumu ta mata ke tova saeva, ni ko Uri ama Bazu ta ko kaseiva se olaquamu kasi. Ako aña inio a erekani lala ko quli.

²³Ni qeta qe bazuevou vo Jone, voa maba vo pui niuniala olai evani aña ta maurumauru ala!” kiolake.

²⁴Ni vo Jone o soroekeni nioqa lula qo olake saita inio Jisu ta ovai bazubazutake vo Jone koa matuma vaki kasi, ni eri kiolake, “So keru meme qeve keru lealea kama zaekale viqole Jone ko bazubazu ta noni ala maba inio me meba velou va kimeveni? Kala lekuleku ala maba, seulele ko leko jari ala ko ururu ko viliviliekako? Pui!

²⁵Sole noni ala maba inio me meva keveni velole? Kala maba vo okai saboivani ko matu ileile ama suma? Pui! Ako se lekasa poso ko sabosabo ke kiakani ta lekasa poso ko pade kale inio ke evakoi sole.

²⁶Bazuelomo, noni ala maba inio me meba velou va kimeveni? Kala poropita, kio? Tuvevo, vota kala poropita inio, melai vo Jone vo me mebe veveni inio matu qulepo ala kiadama poropita madu azo.

²⁷Ako Jone inio ko kaseveni ko Tabu ama Riki ko eri kikovema, ‘Banara ta eri kiolake, Anata a joroevou añavo talitalio ko maba noko kuleto tu ona inainaekou noko keve.’ ”

²⁸Ni Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Anata a bazuemela me, vo Jone ta raura kala kiadama maba poso ke alilani peuru ma peuru kale, melai vo matu zara kala Banara ko lekasa puo kale ala ta ovai paloasa vo,” kiolake.

²⁹Ni kiadama maba poso ni takisi ke koani ta keta va viqake vo, se lula ke zorikeni vo Bañara ko sidopu kikolani, ni se lula bapitaiso keta eveni Jone ko bapitaiso kale.

³⁰Melai se Parese madu ni Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta ke tizaekake vo Bañara ko vatolo sekale avo ama, ni keta lupaoke bapitaiso puilo vo Jone ko bapitaiso kale.

³¹Nio vo Jisu ta obeta olake bazubazuto, ni eri kiolake, “Sole loma ikio a mati podetikou komia taku ama maba poso? Loma quli jari amu inio ko se?

³²Seta se sasa rusu ke papuani tatabarao ko zaekale jari amu inio, seke nokaemani edoloma poukale amu, ni eri kikelani, ‘Eneta lula ne mela kelalke me ko vivo melai meta pui meba pekaovi! Ni eneta neqai keraovi ko mutazato ko kera melai meta pui meba ziavi!’ kikelani.

³³Soa kaseqelo inio se maba poso ke evani ana ni Jone sole. Ako Jone Bapitaiso ta o kuevi ni vota o tabutabuake voko pui kuo kale kama sailao ni vaini ko ju, nio seta eri kikelake, ‘Ziolo kovai onobata!’ va kikelake.

³⁴Ni ana maba a eveni lala ta a quevi ni anata a quani lala kiada keru ama sailao ni a nozuekani lala ko vaini ko ju kiadama maba poso jari, nio meta eri la kimela, ‘Vemo nea maba! Vota kala olavo ala ni vaini ko ju ko nozuto ko maba, vota se takisi ke koani ni se ruqe amu vo baerebaere!’ la kimela.

³⁵Melai vo Bañara ko nianio sama nakanakati ta sea kiadamu se ko ke neamukani ke puratikako epa kale inio me qelou koko tuveano.”

Jisu ko opievo vo Saimone kala Parese voko pade kasi

³⁶Ni kala Parese ta o taipazivake vo Jisu tu vota opa vuato vokasi kiolake, so sole Jisu ta o olake voko pade kasi ni o papuake ni o vuatake.

³⁷Ni koa peuru kale ta ikoana kama pado rekoreko ko sarueko sama saevo sama. Kota ko viqake ta Jisu ta obeta vuata Parese ko pade kale kio, so sole kota ko borikake kama pado matu tabara kama lumu teamuteamu sama ni koa teamuteamu ta matu tabara kama dikidoke ama lado alebasita ka kikelako,

³⁸ni kota ko lojoake Jisu ko kado vasi, voko kiti papara, ni kota ko ziake ni koko deumu ko tibiatako kale inio kota va sitekake voko kiti. Ni kota kota va puquoekake voko kiti koko toukale, ni sai nio kota va lumekake ko ni ko raibikake koa lumu voko omuqa kiti topi.

³⁹Ni so keru voa Parese o kea keru koa iruruputo inio vota eri kiolake voko kerukeru kale, “Nea maba ta tuvevo ala poropita tea, vota okai nianio nio komia reko koko tibaevako vo, ni ota kai nianio nio koko matu ruqe ama ni sarueko sama saevo koko elo kale!” kiolake.

⁴⁰Sai nio Jisu ta o pesiake ni vota eri kiolake vokasi, “Saimone, omadeu quli kio anata aqa zaria nai bazueko no,” kiolake. Nio vota eri kiolake, “Zio, tanala, lai bazueka,” kiolake.

⁴¹Nio Jisu ta eri kiolake, “Inioqiana omuqa maba lipulipu qota va ikeni nioqa kala batiro ala maba ko seleni. Nio kala ta sike paizana seleni lipulipu ota va ikake, ni vokale ala ta sike toni seleni lipulipu ota va ikake.

⁴²Nio nioqata pui qo roveake va lipueko ko, so sole vota ota ka vrouvaekake nioqa kiada nioqa ko lipulipu. Lala pado nioq’azo ta o matu roqueva ta be kinola?” kiolake.

⁴³Nio vo Saimone ta o tiorizatake ni eri kiolake, “Esa vo matuma lipulipu ota va vrouvaekani kiala,” kiolake. Nio Jisu ta eri kiolake, “Noda tuveana,” kiolake.

⁴⁴Ni vota oka lilitake koa rekoreko ni eri kiolake Saimone kasi, “Nota no qea komia rekoreko? So keru ana a amaqeala keru noko pade kale, nota pui noba katilala kama ju anako kiti kasi, melai kota kola sitekala koko deumu kale ni kola puquoekala koko toukale anako kiti.

⁴⁵Ni nota pui noba baroekilala lumezato kale, melai kota pui ko lalamata tala lumeko anako kiti ana a amaqeala keru azo.

⁴⁶Ni mata nota pui noba la lumuekala anako lezu, melai kota kola lumuekala anako kiti uria tui kama lumu kale.

⁴⁷So sole anata eri kiala nokasi, koko matuma roquano kale inio kasa ko eva koko matuma boutare ta kota ka akoiva. Melai vo o koani ko silo ama sarueko ko akoekato, ta mata silo ama voko roquano,” kiolake.

⁴⁸Nio Jisu ta eri kiolake koa rekoreko kasi, “Noko boutare ni sarueko poso ta kota na akoiva,” kiolake.

⁴⁹Ni seke papuani tevolo kasi ta eri kikelake ke navio kude, “Noni ala maba inio nei o akoekani ko boutare ni sarueko poso?” kikelake.

⁵⁰Melai Jisu ta eri kiolake koa rekoreko kasi, “Noko vai oqu vo Banara ta ko pakiena no, sole ola ni pui no nalou,” kiolake.

Luke 8

Jisu ke lulueveni rekoreko

¹Ni kama taku poso ko tova inio Jisu ta o lipilipitake matuma ni silo ama peuru poso kale, ni okai bazubazutake ko Uri ama Bazu vo Banara ko lekasa puo ko. Ni sea toni omuqa disaipeli ta ke olake vo sate,

²ni so jari kake rekoreko melai, se vo o urikimeni ziolo mai onobato kale azo ni vere poso kale azo, Mere, Maqidalamu kekai nokaekema, ko sikeura ziolo kota ka acoima kokasi azo,

³ni Joana, Kuza ko reko Herodi vo raura kala nabulu, ni Susana, ni mata kubo rekoreko, se kemai tauvekeni Jisu ni voko disaipeli madu seko lomaloma ni seleni.

Sisu o risarisaekani maba ko podepodeti

(Matiu 13:1-9; Maka 4:1-9)

⁴Ni se maba poso ta kevai kuevake vo Jisu matu kubo peuru kale azo, nio koa matuma padopadoilo kale inio Jisu ta o kasekake komia podepodeti, ni eri kiolake,

⁵“Omadeu taku inio vo sisu o risarisaekani maba ta ota olake ni o risarisaekake ko vuiti ko sisu voko kiaro kale. Ni so keru vo o risarisaeka keru koa rui kiaro kale, kama ta ko piake keve tona, ni se maba madu ta

kekai lojolojoitake, ni ko okale ama bianabiana ta ko kuevake ni ko kuake koa sisu.

⁶Ni kama ta ko piake buturuakoi, ni so keru koko qotupa keru, kota kota kajaoke ako ko miduku ta matu tabatabari sole.

⁷Ni kama rui ta ko piake rikosasana ko qotupakoi, ni ko rikosasana ta omadeu qotupo ko kati evake ni ko lupikake ni ko vouvaekake ko.

⁸Melai kama rui ta ko piake uri ama miduku kale, ni kota ko uria qotupake ni ko velokake ni ko erekake paiza paizana koko epa ko rurururu kale ama rui,” kiolake. Ni Jisu ta o paikake voko pesio ni eri kiolake, “Meta paqumukomo ko quli meme viqako quli,” kiolake.

Podepodeti sama pesio ko kio ni kalo

(Matiu 13:10-17; Maka 4:10-12)

⁹Ni voko disaipeli madu ta kevai kuimaekake vo Jisu koa podepodeti sama pesio ko kasekako quli,

¹⁰ni vota o mati tiorikake, ni eri kiolake, “Bañara ta kasa o mela ika me voko lekasa puo ko mutamuta kama nianio, melai sea maba poso ta ke viqou podepodeti sama pesio kale ni seta ke toiritoirizatou melai pulia quli kepa kelou, ni seta ke viqou melai pui kepa patapataekou.”

Jisu ko rupasiko vo rui o risarisaekani maba ko podepodeti

(Matiu 13:18-23; Maka 4:13-20)

¹¹Ni vo Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Komi kio koa podepodeti pesio ko kio ni kalo. Koa rui ta vo Bañara ko bazu.

¹²Ni koa rui koko piako keve tona ta ko mamola puema seke viqani koa bazu, melai vo Setani ta o kueva ni vota ota ma koa koa bazu seko bulo kale azo tu seta pui ke tuvevo puto tu ke pakio.

¹³Ni koa rui koko piako buturuakoi ta se inio seke viqani ko bazu ni zoleilole ke koani ko. Melai kota pui ko matu saqora seko kerukeru kale, sole pui tu ko keuva. Seta ke tuvevo pueka puju ama taku, melai so keru ko zolizolito ko kueva keru, seta ke vaeka seko oqu.

¹⁴Ni koa rui koko piako rikosasana ko qotupakoi ta ko mamola puema seke viqani, melai seko riteraite kai elo ko batiro ni komia peuru ma peuru ko utu soleilo ta ko piriema se ni seta pui ke epamata.

¹⁵Ni koa rui koko piako uri ama miduku kale ta ko mamola puema sea poso seke viqani ko bazu ni ke uria tukiekani ko seko uri ama zoripato sama bulo kale, ni seta ke pataita seko oqu kale ti seta ke epamata,” kiolake.

Mola sau ke kati opoekako juke
(Maka 4:21-25)

¹⁶Ni Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake, “Puliala inio o pakeka ko juke ni mola sau o kati opoeka ma o vaeka kobo sapera ko vima. Melai vota o papueka ko juke ko papupapu topi, tu se maba poso ta ke kelo ko zakaremu seko amaeo keru.

¹⁷“So jari nio ko quli ko meme qamikako quli ta kasa ko elou ubutiania, ni ko quli koko mutaivako quli ta kasa ko elou.

¹⁸“So sole meta kati vailomo ko meme viqako quli, ako vo lula o koani koa nianio ta vo Bañara ta o kativou mata kama, melai vo puliama sala ta vo Bañara ta ota va parakikou koa silo pala nianio ka kiolake kobe evako vo tonia,” kiolake.

Jisu ko niania ni voko visi poso
(Matiu 12:46-50; Maka 3:31-35)

¹⁹Ni Jisu ko niania ni voko visi poso ta ke kuevake vokasi, melai seta pui ke roveake vai barolo vo, ako matuma vaki sole.

²⁰Nio kala ta eri kiolake Jisu kasi, “Noko niania ni no visi poso ta kebeta lojoa kupekupe ni seta kena zaria nelo no,” kiolake.

²¹Nio Jisu ta eri kiolake sea kiadmu kasi, “Anako niania ni anako visi poso ta seke viqani nio vo Bañara ko bazu ni ke zorikani ko inio,” kiolake.

Jisu ko buleko ko kailokailo
(Matiu 8:23-27; Maka 4:35-41)

²²Ni kala padu naniu kale inio Jisu ta o zazuke kala padu koaka topi o disaipeli madu sase ni eri kiolake sekasi, “Ariamo tu meda pakeo komia toupa ko kama pake.” So sole seta keta tadaoke.

²³Nio se kebeta talia keru koa Qalili toupa kale, inio Jisu ta ota maronake. Ni matuma varo ta kapiavole kota baroake ni ko ururu ta ko buiriekikake koa toupa ko ju, ni koa toupa ko ju ta ko tanitake sukata koaka ko poro kale, so sole seta matu tapata keta evake.

²⁴So sole se disaipeli madu ta kepa toirativake vo Jisu sai vo obeta maronakoi ni eri kikelake seko zaivota sama pesio kale, “Lekasa, Lekasa! Eneta neda vouva!” kikelake. Nio Jisu ta o toiratake ni vota o riqaeakake ko ururu ni matuma varo ololobagea sama, ni kota kota jamaoke ni matuma manilo kota evake.

²⁵Ni vota eri ma kiolake sea disaipeli madu, “Noi nio meta puliama oqu samela?” ma kiolake. Ni seta keta vuzeike ni keta nake, nio eri kikelake ke nnavio kude, “Lala inio nea maba? Ako ururu ni ololobagea melai o riqaeakani ni ko zorivani!” kikelake.

Jisu ko urikivo vo ziolo kovai onobatani maba

(Matiu 8:28-34; Maka 5:1-20)

²⁶Nio Jisu ni voko disaipeli madu ta kebeta olake pakeo Qalili peuru kasi azo ni ke vikuake Qerasa peuru kale toupa ko kama pake.

²⁷Ni seko vareriko keru inio Jisu ta o vaekake ko koaka, ni vota o vati toraekiniake kala maba koa peuru kale ala vo ziolo kovai onobatani. Rosi ama taku vota solemauru o evake, ni pui o evake pade kasi, melai vota o evake voko elo kale niami keaka poso kale.

²⁸Ni so keru vo o veve keru vo Jisu inio vota ota upaupatake, ni ota patopatoike voko kiti raki kale, ni vota ovai zaivotake voko matuma kora kale, ni eri kiolake, “Jisu voa matu Raura kala Bañara vo Meqora na! Noi nio no ilou kinola inio ana? A basena tu nota pui tolaelo ana!”

²⁹Vota so kiolake ako Jisu ta lula o riqaeakake koa ziolo tu kota ko saqoro vokale azo sole. Kubo taku koa ziolo ta ko rajarajaeva, ni maba poso ta keta va pirieka voko nase ni kiti seini kale, melai vota o paqoeka koa seini ni o mujarika ko aeani voko kiti kale ama, ni koa ziolo ta ko vati olake vo lealea kama zaekale.

³⁰So sole vo Jisu ta o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Lala inio noko ni?” Ni vota o opatake ni ova kasekake o ni, “Anata Vaki lala inio,” kiolake. Vota so kiolake ako kubo ziolo ta vo tona sole.

³¹Nio sea ziolo poso ta ke pasevake vo Jisu tu vota pui lula o soroemo se seko koqotailo ko zaekale rosia saqoroma soqili kale.

³²Ni koa zae ko sipole ta ikoana kama pado matuma bolo rovana kobeta niuqelako kala sopu ka rana vasi. Ni sea ziolo poso ta ke pasevake vo Jisu tu vota o soroemo se tu kepa amaqeo koa bolo poso tona, ni vota o zariemake se.

³³Nio seta ke saqorake voa maba tona azo ni ke amaqeake koa bolo poso tona. Nio koa pado ama bolo rovana ta kota matu rerikiniake tabale ni kota jourake Qalili toupa kale ni kota kujoike muli.

³⁴Ni sea maba poso seke kati vailani koa bolo poso ta ke keake ko tona ko ereivako quli, so sole keta soqoike ni ke aerikake ko bazu koa kiadama peuru poso kale, matuma peuru poso kale ni silo ama zavana poso kale.

³⁵Nio saizama maba poso ta ke olake kelole koko ereilama quli, ni so keru seke baroa keru sai Jisu kasi, seta ke veake voa maba vo ziolo lula kota va akiovani ta obeta papuake Jisu ko kiti kasi, uria saboilola ni voko kerukeru ta lula uri kovai evani. Ni sea kiadamu ta keta matu nakē.

³⁶Ni seke keveni Jisu ko urikivo voa maba ziolo poso kovai onobateni, ta kekai bazubazutake ko sea maba poso kasi.

³⁷Nio kiadama maba poso koa Qerasa zaekale ke evani ta ke pasevake vo Jisu tu vota o vaemo se, ako sea kiadamu saizamu ta keta nakē sole. So sole vota ota zazuke kala koaka topi tu o vaemo se.

³⁸Ni voa maba ko ziolo poso kebe vaevani ta ovai titiake vo Jisu, ni eri kiolake, “Zariela tu a lulueno,” kiolake. Melai vo Jisu ta o soroevake vo, ni eri kiolake vokasi,

³⁹“Vaite no beuru kale ni pa kai bazubazute vo Banara o erekalama quli nokasi,” kiolake. So sole voa maba ta ota vaitake ni okai bazubazutake kiadama maba poso kasi ko quli Jisu o erekema vokasi.

Jaerasi ko meqora ni kama rekoreko Jisu ko sabosabo kota va tibaekema

(Matiu 9:18-26; Maka 5:21-43)

⁴⁰Ni Jisu ta ota vaitake koa Qalili toupa ko kama pake, ni matuma vaki ta ko baroekivake vo, ako seta lula ke tareva vo sole.

⁴¹Ni kala maba Jaerasi va kikelani ta o kuevake. Vota saizama ilusato ko pade ko kuleto amu kale ala. Ni vota o iqeiqueake Jisu ko kiti raki kasi ni vota ova titiake vo tu vota o zio voko pade kasi,

⁴²ako voko pado meqora, ko toni omuqa sabere ama, ta kota vou kikolake sole. So sole seta ke luluevake vo. Ni Jisu obeta ola keru sai, nio matuma vaki ta ko zaitivake vo.

⁴³Ni koa padopadoilo ko tiania ta ikoana kama pado rekoreko malea vere ko koako toni omuqa sabere. Kota lula ko namuka kiadama koko seleni se urikato ko maba poso kasi, melai puliala ta o roveake urikiko ko.

⁴⁴Ni kota ko kuevake sea maba poso ko valuvalu Jisu ko kado vasia rana kude ni kota va tibaekake voko sabosabo ko paka, ni koko dara ko rereo ta omadeu epezo kota evake.

⁴⁵Nio Jisu ta o kuimanaoke ni eri kiolake, “Lala inio o tibaela ana?” kiolake. Nio kiadamu ta keta kamiziake, ni Pita inio eri kiolake, “Lekasa, maba poso ta noko levoano ni matuma vaki ta ko zaitina no,” kiolake.

⁴⁶Melai Jisu ta eri kiolake, “Kala ta o tibaelala ana, ako anata aqai niania ta anako pizato ta ko urikivala kala maba,” kiolake.

⁴⁷Ni koa rekoreko ta ko paqumukake ta kota pui ko roveake daipailo, so sole kota ko kuevake dederole ni ko iqeiqueake Jisu ko kiti kasi. Ni sea kiadamu ko tanama kale, inio kota ko bazuevake vo koko tibaevu vo ko raki ni koko omadeu urikio.

⁴⁸Nio Jisu ta eri kiolake kokasi, “Meqora, noko vai oqu vo Banara ta ko urikina no, sole ola ni pui no nalou,” kiolake.

⁴⁹Ni so keru vo Jisu so be kati kiola keru ko inio kala bazu sala maba ta o kuevake Jaerasi ko pade kasi azo, ni vota o bazuevake vo Jaerasi ni eri kiolake, “Noko meqora ta lula kota voula, sole nota pui utu riteraite ivo vo Tanala!” kiolake.

⁵⁰Melai Jisu ta o viqake ni eri kiolake Jaerasi kasi, “Pui nalo, melai kai kerui anako pizato, nio kota ko urikou,” kiolake.

⁵¹Ni so keru Jisu o baroa keru Jaerasi ko pade kasi, vota pui o zariemake se maba poso tu seta ke amaeo vo sate pade ko poro kale. Melai Pita, Jone ni Jemisi ni koa meqora ko niania ni mama kidi inio o zariemake tu ke amaeo vo sate.

⁵²Ni kiadama maba saizamu ta keta ziake ni upotuqu keta evake koa meqora kale avo. Sai nio Jisu ta eri kiolake, “Pui zialo, koa meqora ta pui ko vouva, melai kota kota marona pala inio!” kiolake.

⁵³Nio sea kiadamu ta kevai niureake vo, ako ke paqumukake ta kota lula kota voulama sole.

⁵⁴Melai Jisu ta ota ka noqoekake koko nase ni o nokaekake ko ni eri kiolake, “Noiza, zolai!” kiolake.

⁵⁵Ni koko saevo ta koka vaitake, ni kota ko zolaike taukavole, ni Jisu ta o bazuekake koko niania ni mama tu nioqata qo niaeko ko sailao.

⁵⁶Ni koko niania ni mama ta qota polosake, melai Jisu ta o bazuekake nioqa tu nioqata pui qokai bazuto kala kasi koko ereilama quli kiolake.

Luke 9

Jisu ko soroemo toni omuqa apositolo madu iruruputole
(Matiu 10:5-15; Maka 6:7-13)

¹Ni vo Jisu ta o paduemake sea toni omuqa apositolo ni vota o katimake ko pizato ni zariekato kiadama ziolo poso kai akeo ko male ama ni vere poso kai urikiko ko.

²Ni vota o soroemake se tu kekai bazubazuto vo Bañara ko lekasa puo ni ke urikimo se vere amu.

³Ni vota eri mati kiolake, “Meta pulia quli me borikou meko talio kale, puliama dana, ni puliama ke pasepasetani ko vesa, puliama sailao, ni seleni, ni pui omuqa sabosabo.

⁴Ni koa pade me meqai amaqeovo ama kale, meta me elou sai ti mebeta zolailou koa peuru kale azo.

⁵Ni sai maba poso pui ke baroekimeloa koi me, meta me vaekou koa peuru ni me bapazikou koko pari meko kiti kale ama, tu meta meqai mamola pueko seta pui Bañara ko madu inio,” kiolake.

⁶Ni se disaipeli madu ta ke zolaike ni ke taliake kiadama zavaña poso kale. Ni seta kekai bazubazutake ko Uri ama Bazu ni ke urikimake se maba poso kiadakiadakoi.

Herodi ko niuniala

(Matiu 14:1-12; Maka 6:14-29)

⁷Ni so keru vo Herodi Qalili ala lekasa o viqe keru kiadama quli vo Jisu o erekako koa taku keru, inio vota matu niuniala ota evake, ako kake maba poso ta vo Jone Bapitaiso ta lula mata ota saeva vounkale azo kikelake sole.

⁸Ni kake ta poropita Ilaija inio mata o purata kikelake, ni mata kake ta mata kala matu lulavo ala poropita inio mata ota saeva kikelake.

⁹Nio Herodi ta eri kiolake, “Anata lula a lezueve vo Jone, melai lala maba inio vo nei ada va viqani soama quli?” kiolake. Nio vota o matu madoekake tu velo vo Jisu.

Jisu ko niaemo sike vuro maba madu

(Matiu 14:13-21; Maka 6:30-44; Jone 6:1-14)

¹⁰Ni se apositolo madu ta ke vaitake ni kepa vai bazuekake vo Jisu kiadama se lula ke erekako quli. Ni vota o mati olake ke kiada pado Betiseida va kikelani peuru kasi vasia rana.

¹¹Melai matuma vaki ta ko viqake koa bazu, ni seta ke luluevake vo. Nio vota o baroekimake se, ni omai bazuekake se vo Bañara ko lekasa puo ko kalo, ni se keka zariovini uriko ta o urikimake.

¹²Ni lula matu raisiraisi kota evake inio sea toni omuqa disaipeli ta kevai kuevake vo ni eri kikelake, “Soroema nia maba poso tu ke zio sipole ama peuru poso kale ni kiaro poso kale ni kama sipole ama pade poso kasi tu ke vailiko ko sailao ni raneo ko zae, ako komia zae ta lealea kama zae sole,” va kikelake.

¹³Melai vota eri ma kiolake se, “Me inio me niaemou sea maba poso,” ma kiolake. Ni seta ke vati tiorikake vo ni eri kikelake, “Eneta sike silo ama bereti ni omuqa niuniu ko kiada ikio eñe kasi, melai noi nio, nota no ñela zaria eñe tu eneta ñe zio tu ñeba tatabaraeko ko sailao komia matu padopadoilo ko, kio?” kikelake.

¹⁴(Ako sea maba poso sai ke eveni ta sike vuro lasive amu, ni pui kepa ataeme rekoreko ni meqora poso.) Nio Jisu ta eri kiolake voko disaipeli poso kasi, “Sikesike toni maba tiniavo papuemomo se maba poso poqala poso kale,” kiolake.

¹⁵Nio se disaipeli madu ta soa papuemo ke evake.

¹⁶Nio Jisu ta o koake koa sike pado bereti ni koa omuqa niuniu, ni vota o tadatake aukale vasi ni vota o kati vararaitake ni uriavo o kasekake Bañara kasi, ni o palamukake, ni vota o katimake ko voko disaipeli madu tu kema puariko se maba poso kiolake.

¹⁷Ni sea kiadamu ta ke vuatake ni ke atapake muli, ni se disaipeli madu ta ke niaquekake koko nieuvima ni seta ke sukatiwake toni omuqa suakao koko palakiako sailao.

Pita ko kasa ivo vo Jisu ta Bañara o pitoevani Pakio inio
(Matiu 16:13-19; Maka 8:27-29)

¹⁸Omadeu ñaniu kale Jisu obeta vararaita keru o kiada inio voko disaipeli madu ta kevai kuevake vo. Ni vota o kuimaemake se ni eri kiolake, “Lala lala ta bela kikela se maba poso?”

¹⁹Ni seta eri kikelake, “Kake ta Jone Bapitaiso na na kikela. Mata kake ta Ilaija na na kikela. Ni mata kake ta mata kala lulala poropita ta mata ota tova saeva voukale azo inio na kikela,” vati kikelake.

²⁰“Ta meta lala lala inio bela kimela?” ma kiolake. Nio vo Pita ta o vati tiorikake, “Nota vo Banara o pitoenani na ni o soroenani na Pakio na,” kiolake.

Jisu ko kaseko voko tola ni vou

(Matiu 16:20-28; Maka 8:30—9:1)

²¹Nio Jisu ta o matu kaitimake se tu seta pui ke kasekou ko kala kasi.

²²Ni vota mata eri kiolake sekasi, “Ana maba a eveni lala ta a matu tolailou ni kelai keduou se lotu tanatanamu, ni se raura kama siama madu, ni Mosese ko Bazukekai nianiekatani. Ni seta ke vrouaelou ana, melai zouke ala naniu kale inio anata mata a jaevou,” kiolake.

²³Ni vota mata eri kiolake sea kiadamu kasi, “Vo oka zariani luluelo ana ta vota pui o kerukeruilou o navi o kiada, melai vota o tolailou kiadama naniu anako luluelo kale omadeuvo vo maba vo o borikani voko korosi jari, vo okai vrouvo ama.

²⁴Ako vo oka zariani pakieko voko tupu kale ama saevo, ta vota o niumaeka inio voko saevo tovama saevo kale ama. Melai vo o namuko ala voko tupu kale ama saevo anako luluelo kale ta o kovou noqola kama saevo.

²⁵Noi nio? Kala maba o neamukani komia padu ama peuru ma peuru ko batiro melai okai suatani ko noqola kama saevo ta obe tauveziovo ala inio komia peuru ma peuru kale ama quli kale, kio? Maba pui!

²⁶Ako voa maba vo ota la qurato ala ana ni anako nianiekatu, vo inio ana maba a eveni lala ta ada va zoliovou voa maba so keru ana a vaitou keru anako naaidara kale ni a Mama ni voko mateana poso ko naaidara kale.

²⁷Melai anata a bazuemela me, kake mela koi me evani mela ta puliako vou inio meta me qelou vo Banara ko lekasa puo,” kiolake.

Jisu ko velo ko besizio

(Matiu 17:1-8; Maka 9:2-8)

²⁸Ni omadeu vuiki ko tova vasi vo so kiove saita, inio Jisu ta o odiemake Pita, ni Jone ni Jemisi ni ke peatake kala sopu kale vararaitole. Ni Pita ni voko baerebaere kidi ta keta maronake.

²⁹Ni so keru vo obeta vararaita keru inio voko loilo ta kota besiziake ni edolovoa velo ota evake, ni voko sabosabo ta kapi jaria tapo simanamanato kota evake.

³⁰Ni omuqa maba ta ota podolo pesio qo vati evake vo. Nioqata Moses ni Ilaija inio.

³¹Ni nioqata qo podakake vokasi matuma nanaidara sate, ni nioqata qo vati pesipesitake vo Jisu vo o iko avo korotiko vo Banra ko vatolo voko voukale sai Jerusalema.

³²Ni Pita ni voko baerebaere kidi ke toirata keru seta ke keake Jisu ko nanaidara ni omuqa maba ta qopeta lojoake sai vo sase.

³³Ni nioqa qope vaevou kiqola keru vo Jisu, inio Pita ta eri kiolake vokasi, “Lekasa, matu uri nio eneta koi no sate. Sole uri tu eneta ne ereko koi zouke kokukoku, kala ta novo, kala ta Moses vo, kala pado ta Ilaija vo.” (Melai vota pui o uria vakakukake vo kiolani avo.)

³⁴Ni so keru vo so beta kiola keru inio ko lei ta ko kuevake ni ko daipaemake se, ni sea disaipeli madu ta keta matu nake koa lei ko saboeme keru.

³⁵Ni seta ke viqake vo Banra ko kora koa leikale, ni eri kiolake, “Nei nio vo anavo Meqora vo ana a bitoeveni; tu tava viqomo vo ni luluekomu vo kiolani!” kikolako.

³⁶Ni so keru koa kora ko paike keru pesio, inio Jisu o kiada obeta evake sai. Nio se disaipeli madu ta moiza kebeta evake, ni koa taku kale ta puliala kevai bazuekake seke kevema quli.

Jisu ko urikivo ziolo kovai onobatani rusu
(Matiu 17:14-18; Maka 9:14-27)

³⁷Ni koko raneo kale inio Jisu ni sea zouke disaipeli ta ke saqorake sopu kale azo, ni matuma vaki ta ko toraevake vo Jisu.

³⁸Ni kala maba koa vaki kale ala ta o upaupatake ni eri kiolake, “Tanala! Roquela aña tu kua tu pa vea añavo meqora, ako vota añavo pado meqora sole!

³⁹Ako kama ziolo ta ko noqoeva mati vo ni vota ota upaupata ota podoloa koi ni ko sarube pueva, ni ko ruakaruakaeva, ni kota ko tolaeva vo ni kota tapata tu ko vaevo vo sole!

⁴⁰Nio añata a basema noko disaipeli madu tu keta va namuko kiala melai seta pui ke rovea,” kiolake.

⁴¹Ni vo Jisu ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake, “Mea maba poso komia taku kalea mela ta puliama oqu samela ni sarusarua mela. Noi tinia tu keu nio a elou mekasi? Añata aqai aquria meko bulo ko zokele sole!” So sole vota eri kiolake voa maba kasi, “Vati kua novo meqora koi,” kiolake.

⁴²Ni so keru voa rusu o kueva keru vo Jisu kasi inio koa ziolo ta ko pivake vo miduku kale ni kota ko matu niuqeniuqelivake. Nio Jisu ta o riqaeakake koa ziolo, ni o urikivake voa rusu, ni vota o kativake vovo mama.

⁴³Nio kiadama maba poso sai ke padovani ta kekai vuzeike vo Banara ko matuma pizato.

Jisu ko mata kai bazuto voko vou

(Matiu 17:22-23; Maka 9:30-32)

Ni se maba poso kebe kai vuzeiva keru kiadama quli vo Jisu o erekema, so keru inio vo Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi,

⁴⁴“Meta pui ukaka me ikou ko quli aña a melai bazueko ama quli me! Eri nio: aña maba a eveni lala ta ke vaelou se ruqe ama maba poso ko nase topi,” kiolake.

⁴⁵Melai se disaipeli madu ta pui ke paqumukake koa pesio ko kio ni kalo. Kota kota ma daipaike, so sole seta pui ke vakakukake ko, ni seta keta panaoke tu vai kuimaeko vo koko kio ni kalo.

Lala inio vo raura kala?

(Matiu 18:1-5; Maka 9:33-37)

⁴⁶Ni kama pado zolizoliekinio ta ko ereivake sea disaipeli madu ko tania ke ɻnavio kude, ko lala pado se azo inio raura kala kikolako.

⁴⁷Ni Jisu ta ota mai potoake seko kerukeru, so sole vota o voake kala silo ala meqora, ni vota o lojoevake vo voko papara,

⁴⁸ni vota eri kiolake sekasi, “Vo o baroekivani kala nea silo ala meqora jari ala voko luluelo ana ko kio kale ta o baroekila inio ana. Ni vo o baroekilani ana ta o baroekiva vo o soroeleni ana. Ako vo o zarazaraivani mea kiada mela azo, vo inio vo raura kala,” kiolake.

Vo pui o melati kanaekivani me, vo inio o tauvemelani me
(Maka 9:38-40)

⁴⁹Ni Jone ta eri kiolake, “Lekasa, eneta ɻne veala kala maba vo obe rerikani ko ziolo noko ɻnikale, ni eneta ɻne bazuevala vo tu o epezo, ako vota pui anime kale ala sole,” kiolake.

⁵⁰Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, ni se vokale ama disaipeli madu kasi, “Meta pui dokolivo vo, ako vo pui o melati kanaekivani me, vo inio o tauvemelani me sole,” kiolake.

Sameria mu ko pui zarievo vo Jisu tu o zio seko peuru kale

⁵¹Ni koa taku Jisu ko vaito aukale ama ta sipole kota evake, nio vota parani putole o vatoekake tu o zio Jerusalema peuru kale, so sole vota o taniekake talio sai.

⁵²Nio vota o soroemake kuleto voko talitalio maba poso, seke keveni kama pado Sameria ma peuru kale tu seta keva inainaeko kiadama quli sai.

⁵³Melai saizamu koa peuru kale amu ta pui keva zariake vo ako voko zio ko zuato ta Jerusalema sole.

⁵⁴Nio so keru nioqa omuqa disaipeli kidi Jemisi ni Jone qo kea keru ko, inio nioqata eri kiolake, “Lekasa, nota ɻno qela zaria eqe tu eqeta qe nokaeke ko uza aukale azo ama tu ko saqoro tu ko siqaemo se, kio?” kiolake.

⁵⁵Melai Jisu ta o liliziake ni o riqaeakake nioqa.

⁵⁶Nio Jisu ni voko disaipeli poso ta keta olake edoloma pado peuru kale.

Vaeko kiadama quli ni luluevo vo Jisu
 (Matiu 8:19-22)

57Ni so keru se kebeta talia keru keve tona inio kala maba ta eri kiolake Jisu kasi, “Anata a luluenou no lai ma lai nono ziovoa koi,” kiolake.

58Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Ko miduku kale ama biana poso ta ikoana koko mamazo ko zae poso, ni ko okale ama bianabiana poso ta ikoana koko ere, melai ana maba a eveni lala ta puliama a naviko zae salala tu sai ana a mamazoa koi,” kiolake.

59Ni vota mata eri kiolake kala pado maba kasi, “Luluela ana.” Melai voa maba ta eri kiolake, “Lekasa, zariela kuleto tu aba mutavo añavo mama saita,” kiolake.

60Ni Jisu ta o tiorizatake ni eri kiolake, “Vaema se pui kekai baroani ko auvana kale ama saevo tu ke mutamo seko vouma maba poso. Melai nota pa kai bazubazute vo Bañara ko lekasa puo,” kiolake.

61Nio kala pado maba ta mata eri kiolake, “Anata a luluenou no, tanala, melai kuleto zariela tu a zio tu aba uluemo a mabamu saita,” kiolake.

62Melai Jisu ta eri kiolake vokasi, “Puliala maba vo o tanitani kiaruzo ni o tova besiekani voko kerukeru ti pui okai lilitani ko ta o maleziani vo Bañara ko lekasa puo kale,” kiolake.

Luke 10

Jisu ko soroemo sikeura toni omuqa madu

1Koko tova inio vo Lekasa Jisu ta o pitoemake mata sikeura toni omuqa maba poso ni o soroemake omuomuqa kidi voko kuleto kiadama peuru ni zae poso kale ko mainio o navi opa kai ziovo ama tova ka kiolake.

2Ni vota eri kiolake sekasi, “Matu kubo madu ta ke inainaova tu ke tuvevo puelo ana, melai pui kubo madu se kepa tauvemo amu. Omadeuvo matu kubo sailao ta ikoana kiaro kale jari, melai pui kubo madu inio seke padotani sai. So sole vararaitomo vo epa ko Lekasa kasi, tu vota o soroemo voko iruruputo ko maba poso tu ke kajoriko voko epa.

³Olamo! Anata a joroemela me omadeuvo kama inobe ama silosilo ama sipi ko meqora poso jari kama piru siele ko valuvalu.

⁴Ni meta pui me borikou kama seleni ni pasepaseto ko vesa ni kama buti. Ni pui me dokolou tu vati pesio kala maba keve tona.

⁵Ni koa pade me meqai amaqeovo ama kale, ta eri kimevou kuleto, ‘Bule ta ko elou komia pade kale,’ kimevou.

⁶Nio koa pade kale o evani kala vo o bulemuani o elou ta meko bule sama pesio ta kovai loilou, melai pui soala o elou ta kota ko melai vaitou me navi.

⁷Meta me elou sai koa pade kale ni me quovou ni me nozuekou ko quli seke katimelo ama quli, ako vo iruruputo ko maba ta o tabariovou sole. Melai meta pui pade azo pade me elou.

⁸Ni kiada keru meme amaqeovou keru kala peuru kale ni saizamu ta ke baroekimelou me, meta me quovou se maba poso ke vaeko ama quli meko tanama kale,

⁹ni meta me urikimou se vere amu koa peuru kale amu, ni meta eri kimevou saizamu kasi, ‘Vo Bañara ko lekasa puo ta meko sipole’ kio.

¹⁰Melai so keru meme amaqeovou keru kala peuru kale ta sai pui ke baroekimeloa koi me, ta me jaqorou koa peuru ko keve poso kale ni eri kimevou,

¹¹‘Ko pari meko zavana kale ama koko ramatako eñeko kiti kale eneta ne bapazika eñeko kiti topi azo, tu meqai nianiiovou vo Bañara ko korakorailo mekasi ama. Melai meta pui ukaka me ikou komi quli, vo Bañara ko lekasa puo ta lula meko sipole kota evala!’ kimevou.

¹²Anata a bazuemela me, koa matuma naniu titizato ko kale ta vo Bañara ta o matu koqotaekou koa peuru kokai paloasou Sodomo peuru kale amu ke kovo ama koqotato!” kiolake.

Pui ko tuvevo putako peuru poso
(Matiu 11:20-24)

¹³“Matuma tapata kio ko melai barolou mea Korazini peuru kale amu mela! Ni mata me Betiseida mu mela ko melai barolou! Ako koa aqasiele ama iruruputo koko ereima mekasi ta ko erei pui Jiu amu kasi Taea ni Saidoni peuru kale tea, koa omuqa peuru kale ama maba poso ta lulavo inio keta papu ni ke kiako ko baeke sabosabo ni kekai raibizio ko pari ke tupu topi, tu kasa ke iko seko sarueko kale azo ama lilizio.

¹⁴Melai titizato ko ŋaniu kale vo Bañara ta o koqotaemelou me matuvole kokai paloasou ko Taea ni Saidoni peuru kale ke evani pui Jiu amu ke kovo ama koqotato, se pui ke keani koa aqasiele ama iruruputo ko meme qeako jari ama.

¹⁵Ni me Keponeami peuru kale amu mela ta raura kamela ta be kimela kio, melai meta me risailou helid kale!” kiolake.

¹⁶Nio Jisu ta mata eri kiolake voko disaipeli poso kasi, “Vo o didiemelo ala me, ta o didiela aña, ni vo o melai kideipo ala me ta olai kideipa aña, ni vo olai kideipo ala aña ta ovai kideipa vo o soroeleni aña,” kiolake.

Sea sikeura toni omuqa ko vaito

¹⁷Ni vo Jisu o soroeme keru ko tova inio sea sikeura toni omuqa maba ta ke vaitake matuma zoleilo sate, ni seta eri kikelake, “Lekasa, se ziolo poso melai ke zorinela eñe so keru eñe ne riqaema keru noko nikale!” kikelake.

¹⁸Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Anata ada va keve vo Setani ko pialo kapi jari aukale azo.

¹⁹Viqomo! Anata lula a qatimela ko pizato tu meta meda roveovou lojo dole poso topi ni sikupetala poso topi ni me rovea koqotaeko kiadama Setani ko pizato, sole pulia quili ta tapata kopa imelou me.

²⁰Melai meta pui kai zoleilo ko ziolo ko zorimelo me, melai meta zoleimo ako meko ni poso ta lula kota rikiziovi aukale tu meta Bañara ko qoqono kalea mela sole,” kiolake.

Jisu o zolei keru
(Matiu 11:25-27; 13:16-17)

²¹Ni koa taku kale Jisu ta ota matu zoleike vo Tabu ala Auvana kale, ni eri kiolake, “Mama, au ni miduku ko Lekasa na! Anata a qaseka añako uriavo nokasi, ako nota lula kasa noma ika se lezumato pide amu kasi ko quli no noda ma mutakako se nianiiomu ni seke lezumatani. Tuvevo Mama, ko ikio noko zario tu kota so ko kalo ni nota noqai zoleiva sole.

²²“Anavo Mama ta lula o katile aña kiadama nianio ni pizato. Puliala ta olai niania aña vovo Meqora lala inio kio, melai anavo Mama o kiada inio olai niania aña, ni puliala ta ovai niania anavo Mama melai aña vovo Meqora lala inio avai niania vo ni sea poso aña vovo Meqora lala a bitoemani tu kasa a ivo vo,” kiolake.

²³Nio vo Jisu ta o vabaliake voko disaipeli madu kasi ni eri kiolake sekasi moizavole, “Meta meqai qulepa kelo ko quli meme qeako quli vairutu!

²⁴Ako añata a bazuemela me, ko quli kubo poropita madu ni se aikovakova poso kekai zariovima kelo ikio meta me qea, melai seta pui kepa roveovi kelo, ni se kekai zariovima viqo ikio meta me viqa, melai seta pui kepa roveovi viqo,” kiolake.

Uri ala Sameruala maba ko podepodeti

²⁵Ni kala maba Moses ko Bazu okai nianiekatani ta o kuevake ni o madoevake sipativo vo Jisu. So sole vota eri kiolake vo Jisu kasi, “Tanala, Nianiekato ko maba na! Loma quli a erekou nio añata a qovou ko noqola kama saeve?” kiolake.

²⁶Ni vo Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake vokasi, “Noi nio ko Tabu ama Riki kikolani? Ni loma ikio noño diromikako sai?” kiolake.

²⁷Nio voa maba ta o tiorizatake ni eri nio kikolani kiolake, “ ‘Meta roquevomo vo Bañara mevo Lekasa pado ama meko bulo kale, ni pado ama meko vatolo kale ni pado ama meko pizato kale, ni pado ama meko kerukeru kale,’ ni ‘Meta roquemomo edolomu omadeuvo me navi me roquivani jari,’ nio kikolani,” kiolake.

²⁸“No kinolani ta sidopu ni korokoroti, tu nota erekā ko ni nota no jaevou,” kiolake vo Jisu voa maba kasi.

²⁹Melai voa Moses ko Bazu okai nianiekatani maba ta oka zariake kasa iko voko sidopu kiolake, so sole vota mata o kuimaevake vo Jisu ni eri kiolake, “Melai lave inio sea edolomu se ana a roquemo amu?” kiolake.

³⁰Nio Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake vokasi, “Omadeu taku kale kala maba ta obeta saqorake Jerusalema azo Jeriko. Ni vo obeta talia keru inio se kuilokuilo amu ta kevai kasakeake vo keve tona, ni keta va zanekake voko suma ni lomaloma, ni ke pazovake vo, ni ke vaevake vo, ota vouva kikelake sole.

³¹Ni kala siama vo o taliovini koa keve tona ta o veake vo ni vota ota va titiriputake vo ni ota saqorake keve koa rana.

³²Ni koa omadeuvo jari nio kala Livai toutou kale ala ta obeta kuevake, ni o baroake sai ni o veake voa maba, vo melai ota va titiriputake ni ota olake keve koa rana.

³³Melai kala Sameruala maba ta obeta taliake sai kude ni o baroake ni o veake vo ni vota o matu roquevake vo.

³⁴Ni vota o olake voa maba kasi ni ota vai raibikake ko oela meresini ni vaini ko ju voko tabi topi, ni ota va lupikake ko. Ni vo Sameruala maba ta o zazuevake voa tabi ala maba voko biana topi ni o vati olake mamazo ko pade kasi, sai vo o vati vailekoi vo.

³⁵Ni koko ran eo kale inio vota o kativake kama seleni koa pade o kati vailani tu vota o vati vailo voa tabi ala sai, ni koa seleni ta kubo ipu ni ñaniu ko elo koa pade kale ko malezikako, ni vota eri kiolake koa pade o kati vailani kasi, ‘So keru ana a vaitou keru koi kude, anata ana besiekou no ñovai ñamuko avo vo tiniavo,’ kiolake.” Ni vo Jisu ta obeta olake pesio ni o kuimaevake voa maba, ni eri kiolake,

³⁶“Sole sea zouke azo ta lala inio vo o roqueveni voa maba se kuilokuilo amu ke toraeveni ta be kinola? ”

³⁷Ni voa Mosese ko Bazu okai nianiekatani maba ta eri kiolake, “Voa maba vo o tauveveni vo, vo inio vo o roqueveni,” kiolake. Ni Jisu ta o opatake, ni eri kiolake, “So sole nota ola, ni pa ereka so jari,” va kiolake.

Jisu ko soipiko Mata ni Mere

³⁸Nio Jisu ni voko disaipeli madu ko talio kale, vota okai baroake kama pado peuru sai kama pado rekoreko Mata ni sama ko baroekivekoi vo koko pade kasi.

³⁹Ni kota visi sama Mere ni sama, koko papima vo Lekasa Jisu ko kiti kasi ni koko didiekema voko nianiekato.

⁴⁰Ni Mata ta kubo koko riteraite, so sole kota kota, bomuike ni kota kovai kuevake vo Jisu ni eri kikolake, “Lekasa, kota uri kio nokasi tu añako visi ta kolai vaeko aña kiadama iruruputo tu añata a ereko a qiada kio? Bazueka ko tu ko kilo tu kopa tauvelo aña!” kikolake.

⁴¹Nio vo Lekasa Jisu ta o kati tiorikake ko ni eri kiolake, “Mata, Mata! Nota tinolinoli noqai eva matu kubo quli,

⁴²melai omadeu quli ta kobe qulepa. Mere ta lula ko pitoekala koa uri ama quli, ni pui kopa takia rapeziovou kokasi azo kiala,” kiolake.

Luke 11

Jisu kai vakakato vararaito ko kalo voko disaipeli madu kasi

(Matiu 6:9-13; 7:7-11)

¹Kama pado naniu kale inio Jisu ta o vararaitake kama pado zaekale. Ni vo o paika keru vararaito inio kala vovo disaipeli ta eri kiolake vokasi, “Lekasa, ñelati vakakuka ene ko vararaito ko kalo, omadeuvo vo Jone o mati vakakuke jari voko disaipeli madu,” kiolake.

²Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “So keru meme vararaitou keru, meta eri kimevou: Eñevo Mama na, noko tabu ama ni ta ko raurailou; noko lekasa puo ko kilo.

³Katinela ene kiadama naniu koko malezikako sailao,

⁴ni tanela akoeka eneko boutare poso, ako eneta neda ma akoeka sea kiadamu seke saruekani eñe kasi sole. Ni pui vaenelo eñe zolizolito kale.”

⁵Ni Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Esa kala me azo ta o ziovou vovo baerebaere ko pade kasi ipu tania ni eri kiovou vokasi, ‘Baerebaere, nota nobe roveovou katilo ana zouke pado sasa bereti, kio?

⁶Ako kala anavo lolo o lipiani ta obe lai baroa ana anako pade kasi, ni anata puliamama sailao tu anata a qativo vo sole!”

⁷Ni koa pade kale ala ta o opatou, ‘Pui ikukura ilo ana! Tibulu ta lula kota vinaila tibulio, ni ana ni anako meqora poso ta nebeta tekua kobo topi sole. Anata pui a rovea zolailo tu anata a qatinō no kama quli,’ kiovou.

⁸Anata a bazuemela me, vota novo lolo, melai vota pui opa zolailou tu o katinō no ko sailao voko novo lolo elo ko kio kale. Melai vota o zolailou ni o katinou no ko quli no noqa zariako ako nota pui no lalamata paseto sole.

⁹“So sole anata a bazuemela me: pasekomo uri ama quli Banara kasi inio meta me qovou, vailikomo vokasi inio meta me qelou, tubitubitomo inio vota o mela veukou ko veutu.

¹⁰Ako kiadamu seke paseto amu vokasi ta ke kovou, ni seke vailizatani ta ke kelou, ni seke tubitubitani ta oma veukou ko veutu.

¹¹Noi nio, me mama poso mela? Nota no qativou novo meqora ko dole so keru vo niuniu o pasekou keru kio?

¹²Ma nota no qativou ko sikupetala so keru vo toruru o pasekou keru? Maba pui!

¹³Meta ruqeia mela melai meta meqai zaria katimo ko uri ama quli meko meqora poso. Mevo aukale ala Mama ta o melai paloasa me, sole me rovea tuvevo pueko ta vota o katimou ko Tabu ama Auvana seke pasekani vokasi!” kiolake.

Jisu ni Setani

(Matiu 12:22-30; Maka 3:20-27)

¹⁴Ni Jisu ta o rerivake kala pado ziolo ube o ikazatani, ni so keru voa ziolo o rerizia keru voa maba ube o ivani tona azo, voa maba ta ota pesiake. Nio koa matu padopadoilo maba poso ta aqasiele keta evake,

¹⁵Melai kama vaba maba poso ta eri kikelake, “Vo Setani, ziolo vo lekasa, inio o kativa ko pizato vo Jisu inio vota o rerika koa ziolo poso,” kikelake.

¹⁶Ni mata kake se pui ke tuvevo puevani ta keka zariake sipativo vo Jisu so sole seta ke bazuevake vo tu vota o ereko kama pado aqasiele ama iruruputo tu o puratiko vo Banara ko pizato vokasi ama kikelake.

¹⁷Melai Jisu ta ota mai potoake seko kerukeru, so sole vota eri kiolake sekasi, “Kama pado toutou kale ama maba poso ta omuqa pitasa ke elou ni ke pazopazokiniou, ta seta keta ruvurou, ni kala pado saidi omuqa pitasa ke evani ni ke sebiekiniani ta keta pitasiovou.

¹⁸So sole vo Setani ko lekasa puo kale ta kama poqala poso sala koko pazokiniako ko navio kude tea, zakaremu kio voko lekasa puo ta kota paito nio. Meta eri kimela, anata a rerika ko ziolo poso ako Setani ta o katila ana ko pizato ni anata a rovea, kimela.

¹⁹Melai anata koa pizato kale soa reriko a eva ko ziolo poso tea, seke luluemelani me melai koa pizato kale inio ke reriko ko ziolo poso. So sole me ke luluemelani ta ke paqumuka ta meta meda saruiva meko kerukeru kale!

²⁰Melai anata a rerima inio sea ziolo poso Banara ko pizato kale tu komi ta kasa ko iko mekasi vo Banara kasi azo ko kuevako saevo vo okai lekasa puako ta lula kota baroa mekasi kio.

²¹“So keru kala piza kala maba, vo o inainaekani kiadama voko pazokinio ko lomaloma, o kati vaila keru voko pade, inio kiadama voko quli ta ko pakiovou.

²²Melai so keru kala pado matu piza kala maba ovai kasakea ni o koqotaeva keru vo, vota ota va koa kiadama voko pazokinio ko lomaloma vo okai

keruako tu ko pakievo ka kiolako, ni voa matu piza kala ta oma puarika voko lolo poso koa zaneo.

²³“Vo pui ana sase ala ta tuvevo avole inio o kanaekila ana, ni vo pui o tauvelani nokaemo maba poso tu ke kilo ana kasi ta tuvevo avole inio vota o birebiresatani ni vana o imani ana kasi azo.

Ziolo ko tova vaito
(Matiu 12:43-45)

²⁴“So keru ko ruqe ama ziolo ko vaeva keru kala maba, kota kota talia tabarioma zaekale ni ko vailika kama pado zae tu ko mamazo. Melai kota pui ko kati inota kama zae, sole kota eri kikola, ‘Anata ada vaitou a naviko pade kasi, voa maba kasi,’ kikola.

²⁵So sole kota kota vaita ni ko vea voa maba ta omadeuvo zaruzarupi ni uria tukituki ama pade jari ala inio.

²⁶Ni so keru koko vaita keru kota ko mati ola mata kama sikeura ziolo se kekai paloasani koko ruqe, ni seta ke ola ni ke eva voa maba tonu. Ni koa taku voa maba ko saevo ta matu ruqe kota eva kokai paloasa kuleto ama taku o evevo,” kiolake.

Tuvevo ama mauruto

²⁷Ni so keru Jisu so kiove keru, inio kama rekoreko koa vaki ko valuvalu ama ta ko pesiake matuvole vokasi ni eri kikolake, “Maurumauru ama koa reko ko no ko aliliñema ni ko katinñema ko susu!” kikolake.

²⁸Melai Jisu ta o opatake ni eri kiolake, “Uri, melai sea maba poso ke maba maurumauruivani ta sea poso seke viqani ni ke zorikani vo Banara ko bazubazu!” kiolake.

Seko kai matu titio ko aqasiele ama iruruputo
(Matiu 12:38-42; Maka 8:12)

²⁹Ni so keru sea vaki kebe zaitiva keru vo Jisu, inio vota obeta olake bazubazuemo se, ni eri kiolake, “Mea maba poso komia taku kalea mela ta matu ruqea mela, melai meta meqa zaria kelo kama pado aqasiele ama

iruruputo! Omadeu pado aqasiele ama iruruputo ko kiada ikio me qelou, koa omadeuma vo poropita Jona kova ereima jari lulavo.

³⁰Voa poropita Jona inio se Ninive peuru kale amu vo balauvato ko mamola o eveni, ni omadeuvo so jari nio aña maba a eveni lala ta mea vairutu ama koilokoilo mela ko balauvato ko mamola a eva.

³¹Nio so keru vo Banara o titizimou keru kiadama maba poso ta ko reko lekasa Sibama ta ko lojou ni kuiripato sanya ko imelou komia taku kale ama koilokoilo mela, ako kota ko kue koko matu vanama peuru kale azo tu didiekole vo Solomone Lekasa ko nianiekato matuma nianio sama, melai anata a bazuemela me, inevoana kala koi vo matu raura kala vo Solomone kasi azo, melai meta pui me didieka voko nianiekato.

³²Mata eri nio, so keru vo Banara ko titizato ko taku keru ta ke lojolou se Ninive amu ni seta kuiripato sanya ke imelou me, ako se inio ke liliziovini seko ruqe kale azo so keru seke viqe keru vo Jona ko bazubazuto sole. Melai anata a bazuemela me, inevoana kala koi matu raura kala vo Jona kasi azo, melai meta pui me lilizia!"

Tupu ko zakaremu

(Matiu 5:15; 6:22-23)

³³Ni vo Jisu ta obeta olake bazubazuemo ni eri kiolake, "Puliala ta o pakeka ko juke ni o mutaka ma mola sau o kati opoeka, melai vota o papueka ko koko papupapu topi tu se maba madu ta ke kelo koko zakaremu seko amaqeо keru pade ko poro kale.

³⁴Noko omuqa vilu ta noko tupu ko zakaremu. Ni noko vilu ta uri ama ko elou ta noko pado ama tupu ta matu zakaremu, melai noko vilu ta ruqe ko elou ta noko pado ama tupu ta matu kutumana ikio.

³⁵Balauve nio noko zakaremu ta pui kutumana ko elou.

³⁶Melai noko pado ama tupu ta matu zakaremu ko elou, ni puliama kama supi kutumana ta ko elou sai, nio kota ko uria zakaremu pueno, omadeuvo kama uria talo juke jari," kiolake.

Jisu ma ririzo se Parese madu ni Mosese ko Bazu kekai nianiekatani

(Matiu 23:1-36; Maka 12:38-40; Luke 20:45-47)

³⁷Ni Jisu o paika keru pesio inio kala Parese ta o taipazivake vo tu vota opa keazaito vokasi, so sole Jisu ta o luluevake vo ni o amaqeake ni o papuake tu o keazaito.

³⁸Ni voa Parese ta matu aqasiele ota evake, vo o vea keru vo Jisu puliako pusailo ama vuato.

³⁹So sole vo Lekasa Jisu ta eri kiolake vokasi, “Mea Parese poso mela ta me busaeka ko kapa ni peleta koko kupekupe, melai meko omele ama saevo ta kokai sukata ko zuruzuruto ni kiadailo.

⁴⁰Me sarubea mela! Pui vo Banara o erekani kupekupe ama saevo inio mata o ureka ko omele saevo kio? Vota kiadama omuqa o erekani!

⁴¹Melai meta katimomo se ozaoza kamu meko peleta ni kapa kale ko evako quli, nio kiadama quli ta bulebule ko melai elou vo Banara ko vilu kasa.

⁴²“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, mea Parese poso mela! Ako meta me qati matu vaila ni me qativa vo Banara meko papapapa poso kale azo me qoako toni ama, ni koa silo ama paza kama papapapa poso ko kiaro kale ko evako melai meta me qativa vo Banara koko toni ama, melai meta ukaka me ika ko sidopu ni vo Banara oka zariako roquano. Kiadama komia matuma quli kio ko male tu me luluekou, ni pui ukaka me qati ikou koa silo ama quli melai.

⁴³“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, mea Parese poso mela! Ako meta meqa zaria kai papu ko raura kama papupapu ilusato ko pade kale ama ni meta meqa zaria tu ke rauraemelo se maba poso meme ola keru tatabarao ko zaekale.

⁴⁴Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me! Meta omadeuvo ko moimamoimari ama niami jaria mela, ko maba madu pui kai nianio kale kekai lojoako seke talia keru. Ako maba poso ta pui kekai niania ko sapeoma quli niami kale ama, ni so jari pui kekai niania ko ruqe ama quli meko bulo kale ama sole!”

⁴⁵Nio kala pado vo Mosese ko Bazu kekai nianiekatani kale ala maba ta eri kiolake vokasi, “Tanala, soama pesio no erek no ta maba eñe melai no matu niumaeñela se sate!” kiolake.

⁴⁶Ni Jisu ta o opatake ni eri kiolake, “Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, mea Mosese ko Bazu meqai nianiekatani mela! Ako meko kati paquliko kale me naviko bazu poso vo Bañara ko Bazu, meta me zuruzuruema se maba poso tu ke zoriko matu tapata kama bazu poso omadeuvo matuma bouro memai ivika seko momo topi jari, melai meta pui meqai zaria totoziko meko omadeu pado seseu tu meta memai tauveko zoriko koa bazu poso!

⁴⁷Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, mea poso me ileilea posamuko meda ma evani mela se poropita madu ko niami poso se meko taite poso ke vouvaemeni lulali!

⁴⁸Koa kalo kale inio meta kasa me ika meko kai zoleilo meko taite poso ke erekema quli, seta ke vouvaemo se poropita madu ni meta mema posamuka seko niami poso.

⁴⁹Sokale avo inio vo nianio sala Bañara ta eri kioveni, ‘Anata a joroemou sekasi se poropita madu ni apositolo madu, nio kake seta ke vouvaemou ni kake ta ke niumaniumaemou.’

⁵⁰So sole se erisanama maba poso ta o koqotaemou vo Bañara se poropita madu ko vouvaemo ko kio kale seke vouvaemeni peuru ma peuru ko tanitanila keru azo,

⁵¹vo Ebolo ko vouvaevo keru azo ti kobeta baroi Zekaraia ko vouvaevo ko taku, vo ke vouvaeveni ko sara ni Bañara ko Tabu Zae ko tania Jelepade ko taqo kale. Tuvevo, anata a bazuemela me, komia taku kale ama maba poso mela ta o koqotaemelou vo Bañara sea kiadamu ko vouvaemo kale avo!

⁵²“Matu ruqe ama quli kio ko melai barolou me, mea Mosese ko Bazu meqai nianiekatani mela! Ako meko nianiekato kale meta me qaitimani mela se maba poso tu pui ke amaevo vo Bañara ko lekasa puo kale, omadeuvo kala

vidulu sala maba jari vo ota ma tibulikani ko pade tu pui ke amaqeovou. Me navi melai pui meqa zaria amaqeo Bañara ko lekasa puo kale, ni me inio mebe tizaemani se maba poso seke madoekani tu ke amaqeo sai!” kiolake.

⁵³Ni so keru vo Jisu o vaeke keru koa zae, inio se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ni se Parese madu ta ke luluevake vo ni ke tanitake vai kuiriko kubo ruqe ama quli, ni kevai kuimakuimaekake matu kubo quli.

⁵⁴Ako seko kuimakuimaeko kale vo inio keva zariake tu ke madoevo tu o ereko kama sarueko sama pesio tu ke noqoevo vo sole.

Luke 12

Taka balauvo ko lipalipato

(Matiu 10:26-27)

¹So maqa inio kubo vuro maba ta ke padovake, ni seta keta matu ibaibaekiniake ni keta jutujutuekiniake, nio eri kiolake vo Jisu kuleto voko disaipeli madu kasi, “Tama balauvomo se Parese madu, ako seta lipalipa kamu sole.

²Ako kiadama quli ko mutamuta kama quli ta kasa ko elou, ni kiadama moizamoizala poso ta ko paqumuilou.

³So sole ko quli meme rukuekako kutumana kale ta ko dimaziovou zakaremu kale, ni ko quli me vazavazaole me qasekako me qiadakoi ta ko velavelaovou ubutiania ni maba poso ta ke viqou ko.

Lala inio ko male tava ŋalo

(Matiu 10:28-31)

⁴“Anata a bazuemela a baerebaere poso mela, meta pui meda ma ŋalou seke vouvaeko amu meko tupu ni koko tova seta pui ke rovea ereko mata kama ruqe ama quli mekasi.

⁵Melai anata a mela kasevou ta vo Bañara inio meda va ŋalo ala, vo o roveani vouvaemelo me ni koko tova pizato sala tu o risaemelo me heli ko uza kale. Meta tuvevo ilomo aña, vo inio vo vo me meda va ŋalo ala!

⁶“Sike pitikole ko tatabara ta matu zara. Melai puliama ka pado koa pitikole ta ukaka o ika vo Bañara.

⁷Ni meko tou meko lezu topi ama ta lula o ataeke muli vo Bañara. So sole meta pui me ʉnalou, ako meta matu qulepoa mela kubo pitikole azo vo Bañara ko vilu kasa sole!”

Vai bazubazuemo maba poso ma vai zolio vo Karisito
(Matiu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Añata a bazuemela me, vo o bazubazuemo ala se maba madu ko vota añavo inio, aña maba a eveni lala melai a bazuemou vo Bañara ko mateana poso ta vota añavo inio.

⁹Melai vo olai zoliovo ala ni olai keduvo ala aña ubutiania, aña maba a eveni lala melai avai keduvo vo Bañara ko mateana poso ko tanama kale.

¹⁰“Vo ruqe kaselo o elo ala aña maba a eveni lala ta kota va akoilou koa sarueko; melai vo ruqe kasevo o elo ala vo Tabu ala Auvana ta pui kopa tava akoilou koa sarueko.”

¹¹Ni vo Jisu ta mata eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Ni so keru seke melati ziovou keru titizikinio kale seko ilusato pade poso kale, ni se qavuna poso ni se lekasa poso ko tanama kale, meta pui tiñolinoli meqai elou ko noi nio me kimevo avo kio seke melai kuirikani me ko ruqe kasi.

¹²Ako vo Tabu ala Auvana inio o melati vakakukou koa taku so me kimevo avo sole,” kiolake.

Batiro sarube ko ivani maba ko podepodeti

¹³Ni kala pado maba koa padopadoilo kale ala ta eri kiolake Jisu kasi, “Tanala, bazueva añavo kaka tu ola pitasiko añako puaro koa vikuvikula ko eqevo mama o qelai vikuekema eqe kae.”

¹⁴Nio Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Baerebaere, puliala inio opa katileni aña koa pizato tu añata a ditiziko ma a qela pitasiko qe koa vikuvikula puaro.”

¹⁵Ni vota eri kiolake sea kiadamu kasi, “Kati vailomo tu pui viluloqu elo, ako vo maba ko tuvevo ama saevo ta pui kubo kama ma kama vo o neamukako kale inio ko eva sole.”

¹⁶Nio Jisu ta omai bazuekake komia podepodeti ni eri kiolake, “Kala batiro ala maba ta obeta evake vo matu masuru ama miduku sala.

¹⁷So sole vota o kerukerutake ni eri kiolake, ‘Puliama kama pado zae tu añata a vaeko kiadama añako sailao. Sole noi nio a qalou?

¹⁸Eri nio a qalo avo,’ kiolake, ‘Anata a biresukou añako pade poso aña sailao aqai vaekako, ni matuma a erekou. Sai nio aña a badoekoa koi ko vuiti ni kiadama añako lomaloma poso.

¹⁹Nio añata eri kiavou a naviko saevo kasi, Qulepo ala maba ña! Nota ño neamuka kiadama uri ama lomaloma ko noko saevo ko maleziko ama kubo sabere poso. So sole rurukaovi, vuate, nozute ni zolei!’

²⁰Melai vo Bañara ta eri kiolake vokasi, ‘Noa sarubea laña! Komia ipu inio noko saevo ta ko paitou, ni lala inio o neamukou kiadama koa lomaloma poso ko ño lula ño inainaekema?’ ”

²¹Ni Jisu ta eri kiolake, “Omadeuvo so jari inio keta elou sea kiadamu seke pdoekani ke naviko batiro poso, melai seta ozaoza kamu vo Bañara ko vilu kasa,” kiolake.

Bañara vai oqu ko keve (Matiu 6:25-34)

²²Nio Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “So inio añata a bazuemela me tu meta pui tinolinoli kai elo ko quli meme quovo ama quli ko meko tupu ko saevikako, ma ko quli meme qiako ama quli.

²³Ako saevo ta kobe qulepa sailao azo ni tupu ta kobe qulepa sabosabo azo sole.

²⁴Meta kemo ko okale ama bianabiana poso, seta pui ke papaka kama rui ni pui ke sabereputa, ni puliama varivaripato ko pade samu sai seke pdoekakoi ko sailao, melai vo Bañara inio o niaeakani koa bianabiana poso.

Meta meda ka matu qulepa ko bianabiana poso, so sole pui ukaka opa imelou me!

²⁵Keatini; kala me azo ta o rovea rosikiko voko saevo tinolinoli elo kale kio? Maba pui!

²⁶Meta pui me rovea ereko komia silo ama quli, so sole noi sole inio meta tinolinoli meqai eva meko sabosabo ni soama quli?

²⁷Ako keatini, ko piru ama sisusisu koko qotupako ta pui ko iruruputako ni pui ko turuekako koko sabosabo. Melai anata a bazuemela me, komia omadeu pado sisusisu ko ileile ta kobe kai paloasa vo matu batiro ala Lekasa Solomone o kiakema sabosabo ko ileile.

²⁸Ni koa sisusisu poso ta ko eva seulele valuvalu matu puju ama taku kale, ni koko tova inio maba poso ta ke saqaeka ni ke risaeka uza kale. Melai vo Banara ta matu ileilea zaloniko o eve koa seulele sisusisu kale. Meta pui me duvevo puekou ta vo Banara ta o saboemelou me sabosabo kale, omadeuvo vota o zalonika jari ko seulele sisusisu kale, ta meko oqu ta matu silo ama ikio!

²⁹“So sole meta pui duki elo, kiada keru meko saevo kale meta pui niuniala elo loma quli kio me quovo ama ni me nozueko ama kio ko kerukeru kale.

³⁰Ako komia peuru ma peuru kale ama kutumana kamu inio kuleto ke ikani kiada keru ko sailao ni ju seko vailizato kale. Melai meta pui se jari me qalou, ako mevo aukale ala Mama ta lula okai niania ko quli poso ko meko saevo ko korotikako quli sole.

³¹So sole meta me atanaziekou koa saevo vo Banara ko lekasa puo kale ama ni me erekou vo oka zariako quli, nio vota o katimelou me kiadama quli meko saevo ko korotiko ama.”

Aukale ama batiro
(Matiu 6:19-21)

³²Ni vo Jisu ta mata eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Meta pui nalo, mea silo ama rovanya sipi jaria mela, ako mevo Mama ta ota zoleiva tu o lekasa puemelou me o naviko lekasa puo jari.

³³Meta kai tatabaraomo meko lomaloma poso ni katimomo koko seleni se ozaoza kamu. Koa keve kale meta erekomo kama noqola vesa seleni ko, ko pui kopa purailo ama, ni vailikomo ko aukale ama batiro, tu se kuilokuilo amu ta pui ke kovou, ni puliama kokorosi kopa niumaekou.

³⁴Ako sai meko batiro ko evakoi, sai nio meko bulo kale ama kerukeru ko eloa koi kiada keru.

Vailo ko nabulu poso

³⁵“Ka inainaomo ko quli ko kilo ama, ni koikarikomo meko sabosabo ni pakekomo ko juke,

³⁶omadeuvo se nabulu poso ke tarevani sevo tanala vo o vaitani bau vuato kai zomano kale azo. So keru vo o kueva ni o tubitubita keru, koa taku kale inio seta lula keta inainaova tu keva veuko ko tibulu.

³⁷Ni keta zoleilou sea nabulu poso sevo tanala o kilou keru, vo o toraemou keru se toiratoirati amu kebeta tarevani vo! Anata a bazuemela me, vota o ivikou voko topia sabosabo, ni o bazuemou se tu ke papu, ni o niaemou se.

³⁸Sea nabulu poso ta keta zoleilou so keru vo o toraemou keru se inaina kamu, obe mai barou ipu tiania ma ipu raneto melai!

³⁹Mata kala podepodeti ta eri; vo pade ko raki sala ta okai nianiovou koa taku so keru vo kuilokuilo ala maba okai kilo ama taku, ta vota pui nio opa zarievou tu voa kuilokuilo ala maba ta okai amaeo voko pade kale kuilole.

⁴⁰So sole me melai inainaomo, ako aña maba a eveni lala ta a vaitou koa taku kale ko me pui me baqumukako kale sole,” kiolake.

Kerula kala nabulu ni pui kerula kala nabulu (Matiu 24:45-51)

⁴¹Ni Pita ta eri kiolake, “Lekasa, eñe disaipeli madu nela inio ko kaseñela komia podepodeti ma kiada nela ko ikio no qaseka kio?” kiolake.

⁴²Nio vo Lekasa Jisu ta o tiorizatake, ni eri kiolake, “Lala inio vo kerula kala ni nianiiola nabulu? Vo raura o ivo ala vovo lekasa, tu o mati vailo koa pade kale ke iruruputani ni oma puariko ala ko sailao koa korokoroti ama vuato ko taku kale.

⁴³Voa nabulu ta ota zoleilou vovo lekasa o vaitou keru ni o kelou keru voko uri ama iruruputo vo obe erekako.

⁴⁴Anata a bazuemela me, voa lekasa ta raura o ivou nea nabulu tu vo inio o kati vailou kiadama voko lomaloma.

⁴⁵“Melai voa nabulu ta eri kiovou o naviko bulo kale, ‘Anavo lekasa ta pui taukavole opa vaito ala inio,’ kiovou, ti vota o taniekou ruterutemo vokale amu se nabulu poso, lasive amu ni reko amu, ni o vuatavuataitou ni o saposapoitou ni o doililiputou,

⁴⁶nio voa lekasa ta o vaitou kama pado naniu kale voa nabulu pui okai kuirikako ni koa taku vo pui okai nianiiako kale. Ni vovo lekasa ta matuma koqotato o kativou tu vota okai zomanou se pui ke zoripatani ke kovo ama koqotato.

⁴⁷“Vo nabulu vo okai nianiiani vovo lekasa ko vatolo, melai vota pui o inainaova tu vota o ereko, ta o koqotailou matuma koqotato kale.

⁴⁸Melai voa nabulu vo pui okai nianiiani vovo lekasa oka zariako quli, melai vota o erekou kama quli sarusaru ama, vota o koqotailou silo ama koqotato kale. Vo matuma koidi o koani vo Banara kasi azo ta ota vai zariovou vo Banara matuma zoripato, omadeuvo vo kubo quli o neamukani ta keta va pasekou kubo quli jari.

Jisu ko pitasiko ko maba seko tuvevo pueko ni kai kaikuapo kale voko Uri ama Bazu
(Matiu 10:34-36)

⁴⁹“Anata a quevi vaekole ko uza komia peuru ma peuru, ni anata aqa matu zaria tu kota taukavole ko baino!

⁵⁰Anata bapitaiso a elou edoloma pado bapitaiso kale, ni upotuqu aqai eva ko ti kobeta paitou!

⁵¹Meta me qerukeruta ta anata a quevi tu bulekole ko peuru ma peuru kimela, kio? Pui, pui bulekole, melai anata a quevi tu pitasimole se peuru ma peuru kale amu.

⁵²Erisaña azo, sea sike maba omadeu saidi kale ke eveni ta keta pitasiovou, nio zouke madu ta ke kanaekikou omuqa kidi ni omuqa kidi ta qo kanaekimou zouke madu.

⁵³Ni mama poso ta ke kanaekimou seko lasive meqora poso, ni seko lasive meqora poso ta ke kanaekimou seko mama poso, ni se niania poso ta ke kanaekimou seko reko meqora poso, ni seko reko meqora poso ta ke kanaekimou seko niania poso, ni se niania ravaza poso ta ke kanaekimou seko reko meqora ravaza poso, ni se reko meqora ravaza poso ta ke kanaekimou seko niania ravaza poso, ako kake sea saidi kale ta tuvevo ke ilou aña, melai kake sea saidi kale ta pui tuvevo kepa ilo amu aña sole,” kiolake.

Animeta me baqumukou ko vairutu ko ereivako quli

(Matiu 16:2-3)

⁵⁴Ni Jisu ta mata eri kiolake se maba poso kasi, “So keru meme qea keru ko lei ko koilo ivere kale azo naniu ko sulupakoi vasia rana, ta ‘Koe, nioro kota elou,’ kimela. Ni kota so ko kava.

⁵⁵Ni so keru meme lainika keru ko ururu ko puzeto lealea kama zaekale azo ko kuevako, meta me qaseka ta kota vualavuala kama kimela, ni kota tuvevo soama.

⁵⁶Mea lipalipa kamela! Meta me rovea paqumuko ko miduku kale ama quli ni ko okale ama quli ni me rovea pidokiko ko varo ko talio ni kilo, melai noi sole inio meta pui me baqumuka ko aña a erekako qulimekasi ko kio ni kalo komia taku kale?” kiolake.

Korotiko meko tapata poso me navio kude

(Matiu 5:25-26)

⁵⁷Ni Jisu ta obeta olake pesio ni eri ma kiolake, “Noi sole inio meta pui me bitoeka tu meta me qorotiko meko tapata poso me navio kude?

⁵⁸Esa kala ta o nati ziovou no titizato kale, nota vati korotika koa tapata vokasi puliako qe barolo titizato kale. Melai pui no qorotikou ko tea, vota o nati ziovou inio no titizato ko maba kasi, vo o vaeno ala no vo pulisi ko nase topi, vo o vaeno ala no piritu pade kale.

⁵⁹Anata a bazuena no, nota no elou sai ni pui noba saqorou ti kobeta barolou koa taku nono okotikou keru tabariko noko ronu,” kiolake.

Luke 13

Liliziomo meko sarueko poso kale azo tu pui me vouvou

¹Ni koa taku keru inio kake maba poso ta kevai bazuekake vo Jisu vo Paelati ko vouvaemo kake Qalili ama maba poso kio, so keru seke kativa keru vo Bañara seko siqasiqa.

²Ni Jisu ta eri ma kiolake se, “Meta meqai kuirika ta sea Qalili ama maba poso ta soa vouvaemo o eve vo Paelati tu kasa ko iko vo Bañara ko titizato ta seta matuma sarueko samu kokai paloasako kiadamu ko sarueko poso ta be kimela, kio?

³Maba pui! Melai anata a bazuemela me ta meta pui me liliziovou meko sarueko poso kale azo ta mea kiada mela meda vrouvou se jaria vou.

⁴Noi nio sea toni siotolu maba seke vovini Sailome okatea pade komai piave keru? Meta memai kuirika ta seta palopaloasi ruqe amu se Jerusalema ke evani kasi azo, kio?

⁵Maba pui! Anata a bazuemela me ta pui me liliziovou meko sarueko poso kale azo ta mea kiada mela ta se jaria vou meda elou,” kiolake.

Koe kala piqi ore ko podepodeti

⁶Nio Jisu ta omai bazuevake se nea podepodeti, ni eri kiolake, “Inevoana kala pado maba vo o papakeni kama pado piqi ore voko vaini kiaro kale. Ni kiadama sabere poso vota o olake vailikole koa piqi ore ko epa melai puliama ka pado ota ka keake.

⁷So sole vota eri kiolake vovo papato ko maba kasi, ‘Keatini, zouke sabere anata a que taka kovole komia piqi ore ko epa melai puliama ka pado ada

ka kea. Sole uri tu nota roeka! Pui uri tu kota utu niumaekole kobeta ziovou ko miduku sole.'

⁸Melai vovo iruruputo ko maba ta eri kiolake, ‘Lekasa, vaeka tu kota mata kobeta elou omadeu sabere ko kuevako, ni anata a delikou koko levoano ni a qati boutatou kama niami koko raki kale.

⁹Nio koa ore ta ko epamatou ko kuevako sabere kale, ta matu uri kota elou, melai kota pui ko epamatou, ta anata ana roveovou roeko ko,’ ” kiolake.

Jisu ko urikiko ko loke ama reko Sabati naniu kale

¹⁰Ni kama padu Sabati naniu kale inio Jisu ta o nianiekatake kama padu ilusato ko pade kale.

¹¹Ni ikoana sai kama padu rekoreko ko ziolo kokai onobatema ni ko verepikema toni siotolu sabere, kota loke kota eve ni pui kopa rovema sidopua lojo.

¹²Nio so keru Jisu o kea keru ko, vota o nokaekake ko ni eri kiolake, “Noiza, nota noda rupasia noko vere kale azo!” kiolake.

¹³Ni vota okai ivikake ko voko omuqa nase, ni koa taku kale kota kota sidopua lojoake ni ko ilusivake vo Bañara.

¹⁴Nio koa Jiu amu ko ilusato ko pade ko vilua pikopiko ta ota korakoraivake ako Jisu ta ota urikatake Sabati naniu kale sole, so sole voko matuma kora sate vota eri kiolake sea maba poso kasi, “Varimuja naniu ta ikoana ko anime meqai iruruputo ama, so sole uri tu kilo koa naniu poso kale tu uriko, melai pui Sabati naniu kale!” kiolake.

¹⁵Nio vo Lekasa Jisu ta eri kiolake, “Mea lipalipa kamela! Mea kiada mela melai me rupasikani mela meko bulumakau ma doqi ko titi koko pade kasi sai koko titiziakoi kazo ni me qati olani mela jukasi tu ko nozutou Sabati naniu kale.

¹⁶Komia rekoreko ta kama padu reko vo Ebarahami ko vikuvikula kale ama ikio, vo Setani o piriekema jari toni siotolu sabere; ta noni, kota pui kopa rupasiovou Sabati naniu kale, kio?” kiolake.

¹⁷Nio voko opato soama ta ko quratimake voko kana poso, ni se maba poso ta ko zolemake kiadama vo o erekema aqasiele ama quili.

Masitadi ore ko rui podepodeti iko

(Matiu 13:31-32; Maka 4:30-32)

¹⁸Ni Jisu ta eri kiolake, “Vo Bañara ko lekasa puo ta eria podetiko inio a elou podepodeti kale.

¹⁹Kota omadeuvo eri jari nio. Kala maba ta o borika ko masitadi ore ko sisu ni vota o papaka voko kiaro kale. Koa papapapa ta ko qotupa ni kota ore ko eva ni ko akazako biañabiaña poso ta ko ureka koko ere poso koa ore ko kata poso topi,” kiolake vo Jisu.

Isiti podepodeti iko

(Matiu 13:33)

²⁰Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Mata loma quli kio a qati podetikou vo Bañara ko lekasa puo?

²¹Kota omadeuvo eri jari nio. Kama pado rekoreko ta ko koa kama isiti ni ko kati valuvalueka matuma baeke palava ti kobeta koiva inio koa pado ama volevole,” kiolake.

Riro ama veutu

(Matiu 7:13-14,21-23)

²²Ni Jisu ta o olake matuma peuru poso kale ni sasa zavana poso kale ni o bazubazuemake se maba poso voko talio kale ko Jerusalema peuru kale.

²³Ni voko talio kale inio kala maba se azo ta o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Lekasa, kama poso maba madu pala inio ke pakiovo amu?” kiolake. Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake,

²⁴“Meta matu madoekomo tu kai amaqeomo ko riro ama veutu, koko odiemelo ama me noqola kama saevo kale, ako kubo maba madu ta tuvevo ke madoekou tu amaqeo sai, melai seta pui kepa roveovou.

²⁵Ako vo pade sala maba ta o tibilikou koa pade ko veutu nio meta me lojou pade kupekupe ni meta me dubitubiekou ko tibulu ni eri kimevou, ‘Lekasa, ñela veuka ko veutu,’ kimevou, melai vota eri mela kiovou me, ‘Añata pui a melai niania me ni pui aqai niania sai meme quevakoi kazo!’

²⁶Nio meta eri kimevou, ‘Eneta ne vuate ni ne nozute no sase, ni nota no nianiekate eneko peuru kale!’

²⁷Melai vota mata eri kiovou, ‘Anata pui a melai niania me ni pui aqai niania sai meme quevakoi kazo. Olamo ana kasi azo, mea ruqe ama maba poso mela!’ kiovou.

²⁸Nonia zialo ni roinaroinaeko inio me elo avo meko taka so keru meme velou keru vo Ebarahami, Aisake ni Jekopi, ni kiadama poropita madu vo Banara ko lekasa puo kale, so keru meme namuilou keru!

²⁹Ako maba poso ta ke kilou naniu ko peatakoi vasi azo ni ko sulupakoi vasi azo, ni made rana vasi azo ni palo rana vasi azo, komia peuru ma peuru kale azo seta ke kilou ni ke papuvou vo Banara ko lekasa puo kale ama nojola kale.

³⁰Sole keatini, matu kubo madu raura kamu erisaña ta mainio zara kepa elou ko kilo ama taku kale, ni se zara kamu inio mainio raura kepa elou koa taku kale,” kiolake.

Jisu ko roquemo se Jerusalema peuru kale amu
(Matiu 23:37-39)

³¹Ni koa taku kale inio kake Parese madu ta kevai kuevake vo Jisu ni eri kikelake vokasi, “Nota saqore koi kazo ni ola edoloma zaekale, ako vo Herodi ta oka zaria vouvaeno no sole,” kikelake.

³²Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Olamo tu pa bazuevomo voa ubeubezato ko maba, ‘Anata abeta ziovou reriko ko ziolo poso ni abeta urikatou puju ama taku kale, ti kobeta barolou koa taku ana a dovozikou keru anakao iruruputo,’ kimevou.

³³Ako mata puju ama taku kale anata abeta ziovou talio Jerusalema, pui uri tu kala poropita ta o vrouvou edolokoi ako Jerusalema peuru kale inio ke vrouvaemakoi muli sole!

³⁴“Me Jerusalema mela! Meta me daima ni me vrouvaemani mela se poropita madu se vo Banara o soroemani mekasi! Latau taku inio anata a mela zaria

padoemelo me tu a melati vailo, omadeuvo ko kokorako ta ko padoeka koko meqora poso koko zabu vima jari, melai meta meda lupaova!

³⁵Sole meko peuru ta ivulu kota elou, ni Bañara ta o vaekou meko Jelepade? Ni meta pui mata meba lelou aña, ti kobeta barolou koa taku so keru me eri kimevou keru, ‘Vo Bañara ta mauru o ivou vo, vo o kuevani voko nikale,’ ” kiolake.

Luke 14

Jisu ko urikivo kala vere ala maba

¹Ni kama pado Sabati naniu kale inio Jisu ta o zomanake vuato kala Parese madu vo kuleto ala maba ko pade kale, ni se maba poso ta kevai vilumuake vo Jisu tu keta va kelo kama saruilo kikelake.

²Ni kala pado maba voko omuqa kitni ni omuqa palopalo kota va tubuani ta o kuevake Jisu kasi,

³nio Jisu ta o kuimaemake se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ni se Parese madu ni eri kiolake, “Animeko bazu ta ko zariekake ikio ko urikato Sabati naniu kale, ma pui?” kiolake.

⁴Melai seta pulia quli ka supi ke kasekake. So sole Jisu ta o odievake voa maba ni o urikivake ni o viuruevake vo.

⁵Koko tova inio vota eri kiolake sekasi, “Kala mevo meqora ma kama pado meko bulumakau ta ko jourou soqili kale Sabati naniu kale, ta noi nio, pui meba koivievou tu me jaqorivou koa naniu kale ako Sabati naniu sole kio?” kiolake.

⁶Melai seta pui ke opatikake koa kuimanao.

Zarazarailo ni puaropuaro sama baroekato

⁷Ni Jisu ta o meake kake seke taipaziani nojola kale seko pitoeko qulepo ama zae poso, so sole vota omai bazuekake sea kiadamu kama pado podepodeti, ni eri kiolake,

⁸“So keru kala o taipazinou keru no bau vuato kale, ta nota pui no biluilou papu qulepo ama zaekale. Ako esa no azo vo raura kala melai lula o taipaziani nio sole,

⁹nio vo o baroekatani, vo o taipazielani qea kiada qela, ta o kilou ni eri na kiovou, ‘Va vaeka koa zae.’ Sai nio nota noda quratou noko papu kale matu zara kama zaekale.

¹⁰So sole so keru nono daipaziovou keru, nota no ziovou ni no bapuvou zara kama zaekale, nio no o baroekinani ta onai kilou ni eri na kiovou, ‘Kua koi tu pa papi okate koa matu qulepo ama zaekale,’ na kiovou. Koa keve kale inio nota raura kala na no elou sea kiadamu seke taipaziani ko tanama kale.

¹¹Ako vo Banara ta zara o ivou vo o raurauraivani, melai vota raura o ivou vo o zarazaraivani sole,” kiolake.

¹²Ni Jisu ta eri kiolake vo o taipazatani lekasa kasi, “So keru nono erekou keru ko nojola, ta pui no daipazimou noko baerebaere poso ma noko tamania kale amu, ma no mabamu, ma noko batiro ama lolo poso ke kiada, ako seta mata ke taipazinou no ni seta keta ka erekou koko besibesi ko nono erekema quili sole.

¹³Melai so keru nono erekou keru ko nojola, nota no daipazimou mata se ozaoza kamu, loke amu, jopaito amu ni se leqa kamu,

¹⁴nio vo Banara ta mauru o iñou no, ako seta pui kepa roveovou ereko koko vaitotola sole. Melai Banara ta o katinou no koko besibesi so keru se sidopu amu ke saevou keru youkale azo,” kiolake.

Matuma nojola ko podepodeti (Matiu 22:1-10)

¹⁵Ni so keru kala pado maba o viqa keru koa pesio seke zomanani koa nojola kale ala, vota eri kiolake Jisu kasi, “Maurumauru ala tisoiko voa maba vo okai zomano ala vo Banara ko lekasa puo kale ama nojola!” kiolake.

¹⁶Nio Jisu ta eri kiolake voa maba kasi, “Omadeu taku inio kala maba ta o erevake kala matula nojola ni vota o taipazimake kubo maba madu.

¹⁷Nio so keru ko baroa keru ko nojola ko taku nio vota o soroevake vovo nabulu tu opa mai bazueko seke taipaziani maba poso ko eri, ‘Kuemo, ako kiadama quli ta lula kota inainaiva sole!’ kio.

¹⁸Melai sea kiadamu ta keta lupaoke zio. Nio kala maba ta eri kiolake voa nabulu kasi, ‘Anata abe vairua tatabaraeka kama kobu miduku so sole anata aqa zaria zio tu kelole ko, so sole pui a rovea opatiko koa taipazato!'

¹⁹Ni mata kala maba ta eri kiolake, ‘Koe, abe vairua tatabaraeka toni iruruputo ko bulumakau ni anata ada ola inio tu madoekole kai iruruputo ko, so sole anata pui a rovea opatiko koa taipazato.’

²⁰Ni mata kala maba ta eri kiolake, ‘Anata abe vairua rorota, nio kokale avo inio anata pui a rovea kilo,’ kiolake.

²¹“So sole voa nabulu ta o vaitake ni vota ovai bazuekake vovo lekasa ko quli poso. Nio koa pade ko lekasa ta ota matu korakoraivake ni eri va kiola vovo nabulu, ‘Taukavole ola matuma ni silo ama keve poso kale peuru kale ko evako kale ni pa odiema ni no mati kilou se ozaoza kamu, ni loke amu, ni se leqa kamu, ni se lepu amu!’

²²Nio voa nabulu ta mata o olake ni opa odiemake se, ni o vaitake ni eri kiolake, ‘Lekasa, ko quli no lati soruekako quli aña ta lula a erekā, melai ko pade ta pui nio ko sukata,’ kiolake.

²³Nio vo lekasa ta mata eri kiolake vovo nabulu kasi, ‘Ola peuru kupekupe ama matu keve poso kale ni silo ama keve poso kale ni pa bazubazuema sai ke evani maba poso tu ke sukatiko ko pade!

²⁴Anata a bazueña no, puliala kala pado sea kiadamu seke koeni ko kuleto ama taipazato ta opa kai zomanou kuo anako nojola ko sailao!’ kiolake voa lekasa.”

Jisu ko disaipeli va elo ko nianieekato

(Matiu 10:37-38)

²⁵Ni so keru matuma vaki ko lulueve keru vo Jisu, inio vota o vabaliake ni eri kiolake sekasi,

²⁶“Vo o kilo ala ana kasi ni oka zariovo ala aŋako disaipeli elo ta o roquelou ana kobe kai paloasako roquano vo o ivani roquevo vovo mama, ni voko niania, ni voko reko, ni voko meqora poso, ni voko tamania poso ni o ŋavi roquilo kobe kai paloasako kale. Vo pui soa roquelo o elo ala ta pui opa roveovou aŋavo disaipeli elo.

²⁷Vo pui oka zariovo ala tolailo aŋako luluelo kale omadeuvo vo maba vo o borikani voko korosi okai vouvo ama, vota pui opa roveovou aŋavo disaipeli elo.

²⁸“Esa kala me azo ta o vedomuvou tu o erevo kala okatea pade o lovelove kaqe kiovou, kuleto vota o papuvou ni ota kai nianiiovou ko seleni ko ataataiti latau tiniavo ikio ko maleziko ama tu vota o ereko ko pade, tu vota ota ka kelo ko seleni koko maleziko ama okotiko koa iruruputo.

²⁹Vota pui so o kalou, ta voko seleni ta esa pui kopa malezikou ni vota pui opa roveovou paivo voa pade lula vola sana obe ivou melai, ni kiadamu seke kelo amu ko ta kevai niureovou vo, ni eri kikevou,

³⁰“Koe, nea maba ta lula o tanite orumato melai pui ko rovea okoto ko koidi!” kikevou.

³¹“Ni kala aikovakova ta o zio kiovou toni vuro maba sase tu vati pazokiniole kala pado edolola aikovakova vo o vati kanaekivani vo o kuevani karabete vuro maba sate, vota o papuvou kuleto saita tu o kerukerueko voko pizato ta ko male ikio tu vota o vati pazokinio voa pado aikovakova ma pui kio.

³²Vota okai nianiiovou ta vota pui o maleziovou koqotaevu vo, ta vota o soroemou kake voko bazu ke kati taliani maba poso tu seta ke toraevo voa pado aikovakova tu ke paseko ko bule so keru vo vana obeta eva keru.”

³³Ni Jisu ta o paikake mati pesio se ni eri kiolake, “So sole me melai uria kerukeruekomu meko luluelo ana. Puliala me azo ta aŋavo disaipeli opa elou, vo pui oka zariani vaeko kiadama quli voko sole.”

Se pui pado ama bulo kale ke luluevani vo Jisu ta omadeuvo ko kava roquroqu pide ama Soloti utu amu

(Matiu 5:13; Maka 9:50)

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake, “Soloti ta uri ama quli, melai kota kota ka mumailou koko kava roquroqu inio kota puliama kalo sama.

³⁵Koa Soloti ta pui uri miduku topi vaeko ni pui uri kati valuvalueko ko miduku tu kai ereko kiaro ko niami. Namuko ikio koko male. Meta viqomo ni paqumukomo aña a melai bazuekako quli!” kiolake.

Luke 15

O mumaini sipi ko podepodeti

(Matiu 18:12-14)

¹Omadeu taku so keru kubo maba madu se takisi ke koani ni mata kake ruqe ama maba madu ke kuevi keru Jisu kasi tu didievole vo kikelake,

²nio se Parese madu ni se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta ke taniekake nurunuruo ni eri kikelake, “Nea maba ta o baroekima se ruqe ama maba madu ni o mati palaita se!” kikelake.

³So sole vo Jisu ta omai bazuekake se komia podepodeti ni eri kiolake:

⁴“Kala me azo ta omadeu paizana sipi sala ni kala pado se azo ta ota va mumailou, ta vota noni o kalou? Vota o vaemou sea siakava toni siakava sipi sai seke vuatakoi zama zaekale ni vota o kailou vailivole vo o mumaivani pado ni vota opa vati inotou vo.

⁵Ni so keru vo o velou keru voa sipi nio voa maba ta ota matu zoleilou ni o vakare puevou vo

⁶ni o vati vaitou peuru kale. Ni vota o nokaemou voko baerebaere poso ni voko lolo poso ni vota eri kiovou sea kiadamu kasi, ‘Anata ada matu zoleiva, ako anata lula aba veala vo ota la mumaivani sipi sole. So sole lati zomanomo zoleilo!’

⁷So inio anata a bazuemela me, omadeuvo so jari nio vo Banara ta ovai qulepoa zoleilou voa omadeu pado maba vo o liliziani voko ruqe kale azo kokai paloasako vo omai zoleivani zoleilo kale sea siakava toni siakava panapanao maba poso se puliama lilizio kekai zariani,” kiolake.

Seleni kota ka mumaima rekoreko ko podepodeti

⁸Ni mata eri ma kiolake vo Jisu, “Kama pado rekoreko toni Quriki seleni sama kota ka mumaima ka pado seleni koa toni kasi azo—noi nio koko kalo avo? Kota ko bainaekou ko juke, ni ko zarupikou ko pade ko poro, ni kota ko uria vailikou ti kobe kati inotou nio.

⁹“Ni so keru koko kati inotou keru inio kota ko nokaemou koko baerebaere poso ni koko lolo poso, ni eri kikovou sekasi, ‘Anata ada matu zoleiva, ako a qati inotala koa seleni kota la mumaima sole. Sole lati zomanomo zoleilo!’ kikovou.

¹⁰Anata a bazuemela, omadeuvo so jari nio vo Banara ko mateana madu ta keva zoleiva voa omadeu maba sarueko sala vo o liliziani,” kiolake vo Jisu.

Vo o mumaini visi ala meqora ko podepodeti

¹¹Ni Jisu ta obeta olake bazubazuto ni eri kiolake mata, “Kala maba ta obeta evake omuqa lasive meqora sala.

¹²Ni vo visi ala meqora ta eri kiolake vokasi, ‘Mama, ŋota katila erisana kiadama lomaloma ko aŋako kena ka kiŋolako.’ So sole voa maba ta ova pitasikake kiadama lomaloma vovo kaka ko kasi azo.

¹³Ni puliako tu keu nio voa visi ala meqora ta okai tatabaraovake kiadama voko kena koa lomaloma ni seleni okai koake ti obe vaekake inio o peuru. Ni vota ota olake kala vñala matu peuru kale, ni sai nio vota o ruvurikake voko seleni ruqe ama iruruputo kale ni olaquavo ota evake.

¹⁴Vota o ruvurikake kiadama quli vo o ŋeamukema quli, ti kobeta baroake inio ko matuma nioŋe koa peuru kale ni vota ota azopake.

¹⁵So sole vota o pasekake ko iruruputo koa peuru kale ala maba kasi, ni voa maba ta o soroevake vo tu vota o kati vailo voko bolo rovaŋa.

¹⁶Nio vota oka zariake kai atapo ko bolo ko kuako sailao kale, melai puliala kala pado maba ta o niaeavake vo tu o vuato.

¹⁷Ni koko tova inio vota o tova kerukerutake, nio eri kiolake, ‘Kei, kiadama a mama ko nabulu poso ta matu kubo sailao samu, melai aŋa koi ta luapole sipole ada vrouvou!

¹⁸Anata a zolailou tu a zio a mama kasi tu eri pa kiavo, Mama, anata lula a jarueka vo Baŋara kasi ni ŋokasi.

¹⁹Pui a male tu lai nokaekē anata ŋovo meqora lala la kio; melai no nabulu jaria kerukeruelo eve, pa kiavo,’ kiolake.

²⁰So sole vota o zolaike ni o vaitake vovo Mama kasi. “Ni so keru vo obeta kueva keru puliako sipole iko ko pade, inio vovo mama ta o veake vo; voa mama ta o matu roquevake vo, nio vota o rereake ni o toraevake ni o zuzuevake ni o lumevake vo.

²¹Nio voa meqora ta eri kiolake vovo mama kasi, ‘Mama, anata lula a jarueka Baŋara kasi ni ŋokasi, anata pui a malezika tu lai nokae ŋovo meqora,’ kiolake.

²²Melai vovo mama ta o nokaemake voko nabulu poso ni eri kiolake, ‘Taukavole kati kuemo ko matu ileile ama rosia sabosabo ni vai kiakomo. Vai sulanikomo ko rini o seseu kale ni vai kiakomo ko buti voko kiti topi.

²³Ni olamo tu pa vrouvaekomo ko posu ama bulumakau ko meqora tu me vati vuato ni me vati zoleilo!

²⁴Ako nea meqora anavo ta lula ota vovini jari nio, melai vota mata o saeva erisana, vota lula ota mumaini melai vota mata o purata sole,’ kiolake. Nio ko ŋojola ta ko tanitake.

²⁵“Ni koa taku kale ta vo kaka kala meqora ta kiaro kale obeta evake. Ni voko vaito kale sipole okai baro ko pade kio keru, inio vota o viqake ko kera ni pekao.

²⁶So sole vota o nokaevake kala pado nabulu ni o kuimaevake, ‘Loma ikio kota ereiva?’ kiolake.

²⁷Nio voa nabulu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, ‘Novo visi ta ota vaitala ni novo mama ta o vouvaekala kama pado posu ama bulumakau ko meqora, ako vota pui o vouva melai ovai vaita sole,’ kiolake.

²⁸“Sai nio voa kaka kala meqora ta ota matu korakoraivake so sole vota pui oka zariake amaeo koa pade ko poro kale, nio vovo mama ta o saqorake kupele tu o odievo vo kiolake tu o amaeo pade ko poro kale.

²⁹Melai voa kaka kala meqora ta o vati tiorikake vovo mama ni eri kiolake, ‘Keatini, kiadama koa sabere poso anata novo nabulu jaria iruruputo añai eva, ni puliaka taku inio ada na pazoka noko bazu poso. Melai pulia quli kio lula no qatila aña. Silo ama qouti meqora melai puliama aña kaqe tu añata a ereko kama pado nojola añako baerebaere poso sase!

³⁰Melai nea novo meqora vo ota na ruvurikani noko seleni takuto iruruputo kale, ta o vaita keru peuru kale inio nota nova vouvaeka ko posu ama bulumakau ko meqora!’ kiolake.

³¹Nio mama kala ta o vati tiorikake vo ni eri va kiolake, ‘Meqora, nota no eva kiada keru aña kasi ni kiadama añako quli ta noko ikio.

³²Uri kio animeta me ereka ko nojola ni me zoleiva, ako novo visi vo lula ota vovini jari ala ta mata o saeva erisanña, vo lula ota mumaini melai vota mata o purata,’ kiolake.”

Luke 16

Takula ko nianio sala maba ko podepodeti

¹Ni Jisu ta mata eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Inevoana kala pado batiro ala maba vo o neamuvani kala vailo ko maba vo o kati vailani ni o korotikani voko seleni ni lomaloma. Ni voa batiro ala maba ta ovai kuirikake ta vovo vailo ko maba ta lula ota va ajoeka voko seleni kiolake.

²So sole voa lekasa ta o odievake voa vailo ko maba ni eri va kiolake, ‘Noi nio ko quli aña no ada na viqako? Kati kua ko iruruputo ko buka tu korotika ataeko, ako nota no baika añavo vailo ko maba elo erisanña sole,’ kiolake.

³Nio voa vailo ko maba ta eri kiolake voko kerukeru kale, ‘Anavo lekasa ta o epezilou ana anako iruruputo kale azo. Sole loma ikio anata a erekou? Anata pui a male tu a deliko ko totoqela ni ada quratou tu pasepaseto.

⁴Anata a baqumuka ana a qalo avo! Anata soa elo a elou, ti so keru anako koidi ko vaelou keru, anata baerebaere sana a elou seke baroekilo amu ana seko pade poso kasi!’ kiolake.

⁵“So sole vota o nokaemake kiadamu se lipulipu samu vovo lekasa kasi. Ni vota o kuimaevake kuleto ala maba, ‘Latau kio noko lipulipu anavo lekasa kasi ama?’ kiolake.

⁶Ni vota o vati tiorikake ni eri kiolake, ‘Siotolu paizana qaloni Olive oela.’ Nio voa vailo ko maba ta o bazuevake vo ni eri va kiolake, ‘Uri tu koa komi noko lipulipu ko pepa ni papi tu rikieka ni taka lipueka ariku paizana!’ kiolake.

⁷Nio vota mata o kuimaevake omuqala padu maba ni eri kiolake, ‘Latau kio noko lipulipu?’ Ni voa maba ta o opatake, ‘Omadeu vuro baeke vuiti, kiolake. Vailo ko maba ta eri kiolake, ‘Komi kio noko lipulipu ko pepa, sole rikieka siotolu paizana!’ kiolake.

⁸“Ni koa kalo vo o erekako kale avo inio vo lekasa ta o rauraevake voa lipalipa kala vailo ko maba voko roverove ama kalo kale. Anata aqai bazubazuta ko quli ako komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso ta roverove amu ni kemai paloasa se Bañara ko zakaremu kale ke evani seko korotiko kale ke naviko uri sole.”

⁹Ni Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Anata a bazuemela me, tu kai lolopareomo komia peuru ma peuru kale ama batiro meko mai tauveko kale edolomu, ni so keru koko paitou keru, inio vo Bañara ta o baroekimelou me voko noqola kama pade kale.

¹⁰Vo kerula o evani silo ama quli kale ta kerula o elou matuma quli kale; vo saqaiqara o evani silo ama quli kale ta saqaiqara o elou matuma quli kale.

¹¹So sole meta pui kerula me elou meko kai iruruputo kale komia peuru ma peuru ama batiro, ta meta mata pui kerula meba elou meko kai iruruputo kale ko tuvevo ama batiro.

¹²Ni meta pui kerula me elou edolola maba ko lomaloma kale, ta vo Bañara ta pui opa roveovou katimelo me ko quli me ɻnavi koko raki meda ka elo ama quli.

¹³“Puliala nabulu ta opa roveovou ka nabulupute omuqa lekasa. Vota o roquevou kala ni ovai keduvou kala. Vota ovai masapou kala, ni vota dikidauputole ova nabuluputou kala. Omadeuvo so jari nio meta pui meba roveovou omadeu ilusiko Bañara ni batiro,” kiolake vo Jisu.

Kama Jisu ko bazu poso

(Matiu 11:12-13; 5:31-32; Maka 10:11-12)

¹⁴Nio so keru se Parese madu ke viqa keru kiadama soama Jisu ko rukuruku poso seta ke taniekake vai balebaleito vo, ako seta ke roquekake ko batiro sole.

¹⁵Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Me inio ko me, me sidopu meqai rairiziani mela me ɻnavi se maba poso ko vilu kasa, melai Bañara ta obe paqumuka meko bulo poso kale ama ruqe. Ako koko matuma kio ni kalo sama ka kikelako se maba poso ta kuvaruvaru ama quli ikio vo Bañara ko kelokelozato kale.

¹⁶“Mosese o katimelema Bazu ni se poropita madu ko riki poso ta ko pizate ti kobeta baroi Jone Bapitaiso ko taku keru, so keru azo inio aŋata a danite kai bazubazuto ko Uri ama Bazu Bañara ko lekasa puo ko bazu sama ni maba poso ta ko riaboema amaqimo voko lekasa puo kale.

¹⁷Melai pui tapata tu ko au ni miduku ta ko ruvuro, melai puliama kama supi vo Mosese ko Bazu kale ama quli ta kopa besiziovou.

¹⁸Kala maba vo o butuekani voko reko ni o raekani edoloma reko ta ota zavemata, ni voa maba vo o raekani koko butuima reko vo melai ota zavemata.”

Batiro ala maba ni Lazarasi

¹⁹Ni Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Kala batiro ala maba ta obeta evake vo okai saboivani ko matu ileile ama sabosabo matu tatabara kama ni kiadama naniu o matu uria vuatani.

²⁰Ni inevoana mata kala ozaoza kala maba o ni ta Lazarasi, vota potupotu ala, vo ke vati olani mati vo batiro ala maba ko pade veutu toni,

²¹ni vo oka zariani kuo ko sailao ko vuruvuru batiro ala maba ko tevolo topi azo ko piako. Ni ko siele poso melai ko kuevake ni kota va leniolenioekake ko potu.

²²“Ni voa ozaoza kala maba ta ota vouvake ni se mateana madu ta ke borivake vo ni kepa papuevake Ebarahami ko papara aukale ama nojola kale. Ni vo batiro ala maba ta mata ota vouvake ni ke mutavake,

²³ni o evosikake voko vilu heli kale, o koake sai matuma tola, ni o tadatake nio o veake vo Ebarahami matu vana vasi, Lazarasi ta voko papara obeta evake.

²⁴So sole vota o nokaeke, Taite Ebarahami! Roquela aña, tu soroeva vo Lazarasi tu o dulueko voko seseu jukale tu opa talai tibiatiko a lenio tu saroro kola iko, ako anata ada matu tolaiva komia uza ko poro kale sole!’ kiolake.

²⁵“Melai Ebarahami ta o vati tiorikake ni eri kiolake, ‘Kerukeruto, mabuzu, so keru nono jaeve keru ta no qoe kubo noko lomaloma uri ama, so keru Lazarasi o neamuke keru ruqe ama lomaloma poso. Melai erisaña vota o patuka ni o zoleiva koi, ni nota no eva tola kale.

²⁶Ni mata kama pado quli ta komi. Eñe ni meko tiania ta ikoana kama pado rosia saqoroma soqili, so sole se keka zariani pakeo tu zio mekasi koi kazo ta pui kepa roveovou, ni sai kazo pakeo kala tu kilo eñe kasi melai koa omadeuvo jari,’ kiolake.

²⁷Nio vo batiro ala maba ta eri kiolake mata, ‘Anata a baseña taite Ebarahami, tu nota soroeva vo Lazarasi tu o zio añavo mama ko pade kasi,

²⁸sai sea sike anako kaka ni visi poso ke evakoi. Zarieva tu o zio tu opa balauvimo se, tu puliala kala pado se azo ta o kilou komia tola kama zaekale!' kiolake.

²⁹"Nio vo Ebarahami ta eri kiolake, 'Noko tamania kale amu ta ikoana vo Mosese ni se poropita madu kikevevo tu ko katimo ko balauvato seko riki poso kale. Sole se kikevevo inio noko tamania kale amu ke viqou,' kiolake.

³⁰Nio voa batiro ala maba ta o tiorizatake ni eri kiolake, 'Kota pui ko male, taite Ebarahami! Melai kala ta o saevou voukale azo ta omai ziovou se tea, seta ke vaekou nio seko ruqe ama kalo poso,' kiolake.

³¹Melai Ebarahami ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, 'Seta pui keta ma viqou ni luluekou Mosese ni poropita madu kikevevo, ta seta mata pui kepa tava viqou kala vo o saevo ala voukale azo,' kiolake."

Luke 17

Sarueko ni ruqe

(Matiu 18:6-7,21-22; Maka 9:42)

¹Ni Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi, "Ko quli se maba poso ko saruemo ama tu ruqe ke ereko ta ko ereilou, melai matuma koqotato ikio ke kovou sea maba poso seke saruemani edolomu!

²Soala maba o saruevou kala nia silo amu se tuvevo ke ilani aña ni ota va epezikou voko lai oqu aña, ta uri tu kota va titiziovou voko qonaqona topi ko matu lado ni o ñamuilou kolo tiania tu o duluilo sai.

³So sole meta taka balauvomo ko quli meme erekako! "Kala ñovo lolo ta o saruekou ñokasi, nota riqaeva vo; ni vota o liliziovou, ta nota ñoda va akoekou voko sarueko.

⁴Ni vota o saruekou ñokasi sikeura taku omadeu ñaniu ko poro kale, ni koa taku poso kale onai kilou ni eri pa kiovou, 'Ada lilizia,' kiovou, uri tu nota ñoda va akoekou voko sarueko," kiolake.

Oqu

⁵Nio se apositolo madu ta eri kikelake Lekasa Jisu kasi, “Nela pizatika eñeko oqu,” kikelake.

⁶Nio vo Lekasa ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Meta masitadi ore ko sisu silo ama jaria pado ama oqu samela tea, me roveo nio kati pesio komia ivili, ‘Rabui ni pa papai ivere kale!’ kati kimevo ti kota ko zorimelo inio,” kiolake.

Vo nabulu ko koidi

⁷Ni Jisu ta mata eri ma kiolake se, “Esa kala maba me azo ta kala iruruputo vo maba sala vo umauma o erekani kiaro kale ma kala voko sipi o kati vailani. Noi nio, so keru vo obe vaitou keru pade kasi kiaro kasi azo ta no joruevou vo tu vota taukavole o kuo o naviko sailao kio?

⁸Maba pui so pa kiñovou! Melai eri nio va kiñovou, ‘Nota la inainaeka añako sailao ni kiaka bulebule ama sabosabo saita inio no qati kilou añako sailao ni ju tu a vuato, koko tova vasi nio noño vuatou,’ kiñovou.

⁹Vo lekasa ta pui opa kasekou voko uriavo ko pesio vovo nabulu kasi ako vota o erekak vo o vati soruekako quli pala sole.

¹⁰Omadeuvo so jari nio me, so keru meme baikou keru ereko ko quli vo Banara o melati soruekako quli, meta eri kimevou, ‘Eneta vo Banara ko nabulu nela pala inio ni pui ne male tu kala ta o rauraenelo eñe, ako eneta ne erekala eñeko koidi vo o nelati soruekako pala tu ne ereko,’ kimevou,” kiolake.

Jisu ko urikimo toni pokupoku amu

¹¹Ni Jisu obeta ola keru Jerusalema peuru kale, inio vota o olake Sameria ni Qalili ko tianiamma vado kale.

¹²Ni so keru vo ovai amaqeo kiove keru kala pado peuru inio vota o toraemake toni pokupoku amu. Seke lojoini vana,

¹³seta ke nokaoke matuma kora kale ni eri kikelake, “Jisu, ne Lekasa! Nota roquenela tu urikiñela!” kikelake.

¹⁴Nio vo Jisu ta o meake se ni eri kiolake sekasi, “Olamo tu pa lupasiomo se siama madu kasi,” kiolake. Ni so keru se kebeta ola keru inio seta keta urikake ni bulebule tupu keta evake.

¹⁵Nio kala pado se azo vo o kea keru voko uriko, vota o ilusivake vo Bañara voko matuma kora kale ni vota o vaitake.

¹⁶Ni vota o loqunake vo Jisu ko kiti raki kasi ni vota o kasekake voko uriavo. Voa maba ta kala Sameriala maba inio.

¹⁷Nio Jisu ta eri kiolake, “Toni madu inio sea maba poso ke urikalani, melai lai ta sea siakava?

¹⁸Noi sole inio nea pakepakeo maba o kiada inio o vaita ni o ilusiva vo Bañara?”

¹⁹So sole Jisu ta eri kiolake voa maba kasi, “Loje ni ola; noko oqu ta ko urikinala no sole,” kiolake.

Vo Bañara o lekasa puovou keru

(Matiu 24:23-28,37-41)

²⁰Ni kake se Parese madu ta ke kuimaevake vo Jisu, ni eri kikelake, “Noi keru inio vo Bañara o lekasa puovou keru?” kikelake. Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Vo Bañara ko lekasa puo ta pui maba ko keako quli kio.

²¹Puliala ta eri pa kiovou, ‘Keatini, komi kio ko ko!’ ma ‘Ko ikio ko ko!’ pa kiovou, ako vo Bañara ta lula omai lekasa puan i kake meko valuvalu ke evani maba poso sole,” kiolake.

²²Nio vota eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Kama pado taku ta ko kilou so keru me meqai matu zariovou keru kelo kama pado naniu ana maba a eveni lala ko tova vaito keru ama, melai meta pui meba kelou ko.

²³Kama maba poso ta eri mela kikevou me, ‘Vemo unei nio vo Bañara o pitoevani Pakio!’ ma ‘Vemo nei nio!’ melai meta pui saqoro velole vo.

²⁴Ako omadeuvo ko kapi ta ko laqata au kama rana ni kokai baroa talolo kama rana, so jari nio ko kalo avo aña maba a eveni lala ko vaito ko ñaniu kale.

²⁵Melai kuleto añata olaquavo aqai elou kubo quli, ni komia taku kale ama maba poso ta kelai kaikuapou ni kelai masapou.

²⁶Omadeuvo vo Noa ko taku keru ko ereima quli so jari ama quli kio aña maba a eveni lala ko vaito ko ñaniu kale ko ereilo ama.

²⁷Kiadama maba poso ta ke vuatake ni ke nozutake, ni lasive poso ni rekoreko ta ke raekiniake kiada keru jari, ti ota podolo baro inio kobeta evake koa ñaniu Noa o zazi keru matu vaka topi ni ko nioqololo ta ko kuevake ni ko ruvurimake sea kiadamu.

²⁸Ni kota omadeuvo vo Lote ko taku keru jari ko kalou. So keru kiadamu ta ke vuatake ni ke nozutake, ni ke tatabaraekiniake, ni ke papatake ni ke padematake.

²⁹Koa ñaniu kale vo Lote o vaeke keru ko Sodomo peuru, inio ko uza sama nai ta ko saqorake aukale azo ni ko ruvurimake sea kiadamu koa peuru kale amu.

³⁰So jari pado inio ko kalo avo aña maba a eveni lala kasa a elou keru.

³¹“Koa tapata ko elou keru ama ñaniu kale ta ño ñobeta eloa laña ñoko pade ko okate ta pui ñoqai ubaitou saqoro kovole ñoko lomaloma pade ko poro kale ama, ni so jari ño ñobeta eloa laña kiaro kale ta pui ñoqai ubaitou saqoro pade kasi.

³²Meta matu kerukeruekomu ko Lote ko reko ko evevo!

³³Vo oka zariani pakieko voko tupu kale ama saevo ta vota o ñamuka inio voko saevo tovama saevo kale ama. Melai vo o ñamuko ala voko tupu kale ama saevo añako luluelo kale ta okai kovou noqola kama saevo.

³⁴“Anata a bazuemela me, koa ipu kale inio omuqa kidi ta qopeta maronou omadeuma kobo topi, ni kala ta aba vovou kala ta a vaevou.

³⁵Ni omuqa rekoreko ta omadeu mujarato qopeta elou vuiti ko epa tu qo ereko ko palava, ni kama pado nioq'azo ta aba kovou ka pado ta a vaekou.

³⁶Ni omuqa lasive maba kidi ta qopeta elou kiaro kale, ni kala nioq'azo ta aba vovou kala ta a vaevou,” kiolake.

³⁷Ni voko disaipeli madu ta ke kuimaevake vo, ni eri kikelake, “Lai nio komi quli ko ereiloa koi, Lekasa?” kikelake.

Nio Jisu ta o opatake, ni eri kiolake, “Sai meme qeloa koi ko belama ko padoilo sai nio ko inabu ko evakoi. Omadeuvo so jari nio komi quli ko ereiloa koi ta kasa komai elou se maba poso,” kiolake.

Luke 18

Kama pado naboko ni kala titizato ko maba ko podepodeti

¹Jisu ta omai bazuekake voko disaipeli madu kama pado podepodeti tu o nianiekimo tu seta ke vararaito kiada keru, ni pui niaba ke elou.

²Nio vota eri kiolake, “Kama pado matu peuru kale ta inovoana kala pado titizato ko maba vo pui ota va pañaovani vo Banara ni maba.

³Ni kama pado naboko ta mata ikoana sai koa omadeuma matu peuru kale, koko olaolaitake voa maba kasi vai titiole vo tu o kat i korotiko ko tapata, ko ni kovo kana ko tiania ko evako, ni eri kikolake, ‘Titiziva vo o niumaelani aña!’ kikolake.

⁴Ni kuleto voa titizato ko maba ta ota lupaoke ereko ko titizato, melai koko tova inio eri kiolake, ‘Tuvevo añata pui ada va pañaovani lala inio vo Banara ni so jari maba,

⁵melai komia naboko ta kolai vaitavaitaita koko tapata sate. Sole uri tu aqa korotiko koko tapata, ako pui so tea kota sarube ko ilou aña sole,’ kiolake.”

⁶Ni vo Lekasa Jisu ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Tava viqomo vo ruqe ala titizato ko maba ko pesio kikolani.

⁷Noi nio? Vo Bañara ta pui opa titizimou se ruqe amu, seke niumaemani o ñaviko madu se kevai titiani ipu ni ñaniu tu o tauvemo, kio? Vota pui taukavole opa tauvemou se, kio?

⁸Anata a bazuemela me, vota o korotimou ni taukavole o tauvemou se. Melai noi nio, so keru ana maba a eveni lala a vaitou keru miduku kale ta a melou kubo maba madu se kelai oquani ana ma pui kio?” kiolake.

Kala Parese ni kala takisi o koani ko podepodeti

⁹Ni Jisu ta o kasekake komia podepodeti se ke ñavi nio sidopu amu kikelani kasi seke perimani edolomu.

¹⁰Eri kiolake vo Jisu, “Omadeu taku omuqa maba ta qopeta evake qo keveni nioqa Jelepade kale vararaitole, kala Parese ni kala pado ta takisi o koani maba.

¹¹“Ni vo Parese ta o edoliake lojolo o kiada ni o vararaitake ni eri kiolake, ‘Anata a ilusina ño, Bañara, anata pui kuilokuiloa lala ni pui lipalipa kalala, pui a zavematani lala, kiadama maba poso jari. Anata a ilusina ño anata pui voa takisi o koani jaria lala.

¹²Anata a dabutabua omuqa ñaniu omadeu vuiki kale ni anata a qatiniani lala ño anako toni ama kiadama anako koazato kale ama,’ kiolake.

¹³Melai vo takisi o koani maba ta o lojoake sasa vana buti ni ota pañaoke tadtatiko voko loilo aukasi, melai vota o pazokake voko dumidumi voko duki kai elo kale voko sarueko poso ni eri kiolake, ‘Bañara, ñota akoela ana, anata ruqea lala sole!’ kiolake.”

¹⁴Nio Jisu ta eri kiolake, “Anata a bazuemela me, takisi o koani nio sidopu ala Bañara ko kelokelozato kale so keru vo o vaite keru voko pade kasi, pui Parese. Ako vo Bañara ta zara o ivou vo o raurarauraivani, melai vota raura o ivou vo o zarazaraivani,” kiolake.

Jisu ko mauru imo se silo ama meqora poso

(Matiu 19:13-15; Maka 10:13-16)

¹⁵Ni kake maba poso ta ke mati kuevake seko molele poso Jisu kasi tu vota omai iviko se voko nase. Ni se disaipeli madu ta ke meake se ni seta ke riquemake se tu seta pui ke mati zio Jisu kasi,

¹⁶melai Jisu ta o nokaemake se silo ama meqora poso tu ke kilo vokasi nio eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Meta pui kaitimo se silo ama meqora poso tu ke kilo anā kasi, ako sea maba poso nia sasa rusu jari ke kalo amu nio ke neamukou vo Bañara ko lekasa puo kale ama mauruto sole.

¹⁷Meta kerukeruekomu komi! Se meqora poso pui kubo kerukeru kale ke koani ko puaro jaria kovo me elou vo Bañara ko lekasa puo pado inio me roveovou amaqeo voko lekasa puo kale tu kai zomanole voko mauruto,” kiolake.

Batiro ala maba

(Matiu 19:16-30; Maka 10:17-31)

¹⁸Ni kala Jiu ala lekasa ta o kuimaevake vo Jisu ni eri kiolake, “Uri ala Tanala na, loma uri ama iruruputo a erekou nio anata a qovou ko noqola kama saevo?”

¹⁹Nio Jisu ta eri kiolake, “Noi sole inio uri ala la kiñola? Puliala ta uri ala melai Bañara o kiada inio uri ala.

²⁰Nota noqai niania vo Bañara ko Bazu poso ko eri kikolako, ‘Nota pui no zavematou, nota pui no vovvatou, nota pui no quilou, nota pui novai kuirikou kala lipalipa kama quli, nota noda ka panaovou noko mama ni niania kidi,’ kikolako.”

²¹Nio voa maba ta eri kiolake, “So keru anako siloa lala keru azo ti anata a zorikako ikio koa kiadama bazubazu,” kiolake.

²²Nio so keru Jisu o viqa keru ko, vota eri kiolake, “Mata omadeu quli kio nota no erekou. Ola tu pa kai tatabaraovi kiadama noko lomaloma ni katima se ozaoza kamu koko seleni, inio nota batiro sana no elou Bañara kasi; saita inio no luluelou anā.”

²³Melai so keru o viqa keru ko, inio vota matu duki ota evake, ako vota matu batiro ala sole.

²⁴Nio Jisu ta o keake voko duki elo nio eri kiolake, “Matu tapata tu se batiro ama maba poso ta kekai amaqeo vo Bañara ko lekasa puo!

²⁵Koko tapata tu vo batiro ala maba ta o amaqeo Bañara ko lekasa puo kale ta kokai paloasa koko tapata tu kala kameli ta o amaqeo nila ko purapura kale,” kiolake.

²⁶Ni sea maba poso seke viqeni koa pesio ta ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Sole lala inio vo o roveovo ala pakio?” kikelake.

²⁷Nio Jisu ta o tiorizatake ni eri kiolake, “Ko pui ko roveako maba madu kasi ta ko rovea vo Bañara kasi,” kiolake.

²⁸Sai nio vo Pita ta eri kiolake, ‘Ta noi nio eñe? Ako eñeta lula ne vaekeni nela inio ne naviko quli poso tu ne lulueno no.’

²⁹Ni Jisu ta eri ma kiolake se, “Anata a bazuemela me, vo o kerukeruekani vo Bañara ko lekasa puo ti o vaekani voko peuru, ma reko, ma visi poso, ma mama ni niania, ma meqora poso,

³⁰ta vo Bañara inio ova besiekou ko ti vota o kovou matu kubo quli komia peuru ma peuru kale. Ni koko kilo ama taku kale inio voa maba ta o kovou ko noqola kama saevo,” kiolake.

Zouke ama taku Jisu okai pesiovi keru voko vou
(Matiu 20:17-19; Maka 10:32-34)

³¹Ni Jisu ta o edolimake sea toni omuqa disaipeli ni eri kiolake sekasi, “Viqomo! Animeta meda ola inio Jerusalema peuru kale sai kiadama quli poropita madu ke rikiekema quli ana maba a eveni lala kasi ko ereilo ama ka kikevema ta tuvevo avole kota ereilou.

³²Seta ke lati ziovou ana se pui Jiu amu kasi, tu seta kelai balebaleitou ni ke niumaniumaelou ni kelai supatou.

³³Ni seta ke sisiparu puelou ni ke vouvaelou, melai zouke ala naniu kale inio anata mata ada tova saevou,” kiolake.

³⁴Melai se disaipeli madu ta pulia quli ke paqumukake vo kiolani, koa pesio poso ko kio ni kalo ta kota ma daipaike sole, so sole seta pui kekai nianiake vo Jisu o kasekema quli.

Jisu ko urikivo leqa kala pasepaseto ko maba

(Matiu 20:29-34; Maka 10:46-52)

³⁵Ni so keru Jisu sipole o baro kiola keru Jeriko matu peuru kale, inio kala leqa kala maba ta obeta papuake keve ko ketaketa, obeta pasepasetake.

³⁶Ni so keru vo o viqa keru kubo maba ko alokato, inio vota o kuimaemake se, “Loma quli kio kota ereiva?” kiolake.

³⁷Nio seta ke bazuevake, “Nazareti ala Jisu ta ota alokata,” va kikelake.

³⁸So sole vota o upaupatake nokao, “Jisu! Devita ko vikuvi kula kalea laña! Roquela ana!” kiolake.

³⁹Ni se Jisu ko kuleto ke olani ta ke riqaevake vo tu o moizailo kikelake. Melai so keru inio vota o naizatikake nokao, “Devita ko vikuvi kula kalea laña, nota roquela ana!” kiolake.

⁴⁰So sole Jisu ta o dokolake ni o soruemake se tu seta ke vati kilo voa leqa kala maba vokasi. Ni so keru vo sipole o eva keru, inio Jisu ta o kuimaevake vo, ni eri kiolake,

⁴¹“Loma ikio nota noqa zaria tu anata ana ereko no?” kiolake. Ni voa leqa kala ta eri kiolake, “Lekasa, anata aqa zaria keazato,” kiolake.

⁴²Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Keazakeazate tea erisaña! Noko vai oqu vo Banara ta ko urikiña no sole.”

⁴³Ni maba koa taku kale inio vota o roveake kelokelozato, ni vota o luluevake vo Jisu, ni o ilusivake vo Banara. Nio koa matuma vaki ta ke keake ko, ni sea kiadamu ta ke ilusivake vo Banara.

Luke 19

Jisu ni Zakiasi

¹Ni vo Jisu ta obeta olake ni o amaqeake Jeriko matu peuru kale ni vota obeta taliake sai kude.

²Sai ta inevoana kala matula maba vo takisi o koani, o ni ta Zakiasi, ni vota kala batiro ala maba.

³Ni vota o madoekake tu velo vo Jisu noni ala inio vo kio, melai vota kala silo ala ni puju ala maba sole pui o roveake velo vo Jisu, ako matuma vaki sole.

⁴So sole vota o rereake koa matuma vaki ko kuleto ni ota koitake sikomo ore topi tu o velo vo Jisu vo o alokatani koa keve kude kiolake.

⁵Ni so keru Jisu o baroa keru koa zaekale, inio vota o tadatake, ni eri kiolake Zakiasi kasi, “Taukavo saqore Zakiasi, ako anata a elou noko pade kale vairutu sole,” kiolake.

⁶Ni Zakiasi ta taukavole o saqorake ni vota o baroekivake vo Jisu voko matuma zoleilo sate.

⁷Nio kiadama maba poso ke keve keru koa kalo, seta ke taniekake nurunuruo, ni eri kikelake, “Nea maba ta ota ola ni ota eva vo ruqe ala maba ko pade kale!” kikelake.

⁸Nio Zakiasi ta o lojoake ni eri kiolake Lekasa Jisu kasi, “Keatini, Lekasa! Kiadama anako lomaloma ta omuqa kobu a ikou ni omadeu kobu ta a qatimou se ozaoza kamu. Ni vo ana lipalipaito kale ada va kuilikeni voko quli ta ava besiekou ariku avole,” kiolake.

⁹Nio Jisu ta eri kiolake vo ni sai ke evani kasi, “Pakio ta kokai baroa komia pade vairutu, ako nea maba melai kala pado vo Ebarahami ko vikuvikula kale ala sole.

¹⁰Ako ana maba a eveni lala ta a quevi vailimole ni pakiemole seke mumaivani,” kiolake.

Qolo seleni ko podepodeti
(Matiu 25:14-30)

¹¹Nio so keru se maba poso ke viqe keru koa pesio poso vo o rukuekema, Jisu ta obeta olake vai bazuto kala pado podepodeti sekasi. Koa taku ta vota lula Jerusalema ko sipole ota baroake, ni seko kerukeru kale ta vo Bañara ko lekasa puo ta taukavole kota barolou kikelake.

¹²So sole vota eri kiolake, “Omadeu taku kala pado raura kala maba ta obeta evake, vo o keveni kama pado matu vanama peuru kale lekasa puilole, ni sai kazo inio o vaitou o peuru kale kioveni.

¹³Nio puliako vo zio, vota o nokaemake toni voko nabulu madu ni vota omai okotikake katimo sea kiadamu omaomadeu ko qolo seleni, ni eri ma kiolake se, ‘Meta kai iruruputomo ni mata kai komo kama seleni ana zio maqa,’ kiolake.

¹⁴Melai voko peuru kale amu ta kevai kideipake vo, so sole seta ke vati luluekake kama pado bazu ko eri kikolako, ‘Eñeta pui ñeva zaria nea maba tu vota eñevo lekasa o elo,’ kikolako.

¹⁵“Melai vota o koake ko lekasa puo ko pizato koa vanama peuru kale ti o vaitake o peuru kale lekasa puole. Nio so keru voko mata vaito keru voko peuru kale, vota omai soroekake ko bazu voko nabulu poso kasi, tu o kelo latau seleni kio lula kekai koako koa seleni vo o katimema kiolake.

¹⁶Nio vo kuleto ala ta o kuevake ni eri kiolake, ‘Tanala, anaata lula aqai koe toni qolo seleni voa omadeu no qatileni kale.’

¹⁷Nio vovo lekasa ta eri kiolake, ‘Koe, matu uri ama koidi no ereke, uri ala nabulu na! Nota uria ereko no eve ko silo ama quli, so sole anaata lekasa a inou no toni peuru kale.’

¹⁸Ni omuqala pado nabulu ta o kuevake ni eri kiolake, ‘Tanala, anaata sike qolo seleni mata aqai koe voa omadeu no qatileni kale.’

¹⁹Nio voa lekasa ta eri kiolake vokasi, ‘Nota lekasa no elou sike peuru kale,’ kiolake.

²⁰“Ni kala pado nabulu ta o kuevake ni eri kiolake, ‘Tanala, komi ta no qolo seleni. Anata a judeke suma kale ni a dukieke ko.

²¹Anata ada na nava no, ako nota kala tapata kala maba na sole, ako nota no qoazatani na kubo seleni sai nono amaqikakoi silo pala ni edolomu ko iruruputo kale batiro no evani na sole.’

²²Nio voa lekasa ta eri kiolake vokasi, ‘Noa ruqe ala nabulu na! No naviko pesio kale inio anata kuiripato sana a inou! Nota noqai nianiaa ta anata kala tapata kala maba lala, a qoazatani lala kubo seleni sai ana a amaqikakoi silo pala ni edolomu ko iruruputo kale batiro a evani lala.

²³Nio noi sole inio nota pui noba vaeke baña kale anako seleni? Nio anata ada ka kovo nio koko puratiko ama sai anako vaito keru.’

²⁴“So sole vota eri kiolake se sai voko sipole ke lojoani kasi, ‘Tava komo koa qolo seleni tu kativomo voa nabulu toni seleni sala.’

²⁵Melai seta eri kikelake vokasi, Tanala, vota lula toni seleni sala inio!’

²⁶Ni vota eri kiolake, ‘Anata a bazuemela me, vo uria kai iruruputo o evani vo o koako ta vovo lekasa ta mata o kativou vo mata kama, tu kota kubo kova elo. Melai vovo lekasa ta ota va kovou vo pui okai uria iruruputani voko puaro koa silo pala melai.

²⁷Erisana se anako kana poso se pui kelai zariani aña tu ama lekasa puo ta mati kuemo koi ni vouvaemomo anako kuleto!’ kiolake.”

Jisu kai amaqeo ko Jerusalema
(Matiu 21:1-11; Maka 11:1-11; Jone 12:12-19)

²⁸Ni vo Jisu ko so kio ko tova vasi nio seta kebeta olake Jerusalema, ni vo Jisu ta seko kuleto vasi o taliani.

²⁹Nio sipole o baro kiola keru Betipeji ni Betani sai Olive Ore sama Sopu kale, vota o soroekake omuqa disaipeli kidi vima sase.

³⁰Ni puliako vo soroeko nioqa vota eri kiolake, “Olako ukoa peuru kale animeko kuleto vasi, ni so keru qeqe amaqeovou keru sai, inio qeta qe velou

kala doqi vo meqora ke titieveni barabara topi vo puliako keru maba kovai zazuani. Qeta qe rupasivou ni qe vati kilou koi.

³¹Nio kala ta esa o kuimaeqelou qe, ‘Noi sole inio qeta qe rupasiva vo?’ qela kiovou ta, ‘Animevo Lekasa inio ova zaria,’ vati kiqevou,” kiolake.

³²So sole nioqata qo olake ni qo keake ko quli vo Jisu okai bazuekema nioqa.

³³Nio so keru nioqa qope rupasiva keru voa doqi meqora, ke navi samu ta eri ka kikelake nioqa kasi, “Noi sole inio qeta qe rupasiva voa doqi meqora?” kikelake.

³⁴“Animevo Lekasa inio ova zaria,” kiqolake,

³⁵ti zariekato sate nioqata qo vati olake voa doqi meqora Jisu kasi. Ni nioqata qovai sakekake nioqako topi ama sabosabo voa biana ko momo topi ni qo zazuevake vo Jisu vo topi.

³⁶Ni vo obeta ola keru inio maba poso ta ke ivikake seko topi ama sabosabo ni ke saluekake keve tona voko kuleto.

³⁷Ni so keru vo o baroi keru Jerusalema ko sipole, Olive Ore sama Sopu kale azo ko saqorako keve kasi, inio vo ke luluevani matuma vaki ta ke tanitake va soleilo vo Banara ni ke ilusivake vo matuma kora kale, koa matu aqasiele ama quli seke kevema quli kale avo. Seta eri kikelake,

³⁸“Banara ta mauru o ivou vo Lekasa vo o kuevani voko nikale! Bule ta ko elou aukale ala Banara ni maba ko tiania! Ilusivomo vo Banara!”

³⁹Nio kake se Parese madu seke eveni koa matuma vaki ko valuvalu ta eri kikelake Jisu kasi, “Tanala, nota bazuema noko disaipeli madu tu ke moizailo!” kikelake.

⁴⁰Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Anata a bazuemela me, ke moizailou se tea, ko lado poso ta kota tanito nio velavelao,” kiolake.

Jisu ka zialo ko Jerusalema

⁴¹Ni vota o baroake Jerusalema matu peuru ko ketaketa, ni so keru vo o keve keru ko, vota oka ziake ko,

⁴²ni eri kiolake, “Meta meqai niania vairutu ko bule ko imelo ama quli tea uri! Melai meta pui me rovea kelo ko erisana!

⁴³Ako taku ko kilo ama kale inio meko kana madu ta ke kilou ni ke melai kasakeovou ni ke levoemelou qoloemelo me.

⁴⁴Ni seta ke biresukou meko lado otu ni ke ruvurimelou me, ni pulia quli ta kopa elou sai meko peuru ko evakoi, ako meta pui me nianieka komia taku so keru vo Bañara oka zaria keru pakiemelo me sole,” kiolake.

Jisu ko zio Jelepade kasi

(Matiu 21:12-17; Maka 11:15-19; Jone 2:13-22)

⁴⁵Ni Jisu ta o amaqeake Jelepade ko zaekale ni o butuemake se sai kekai tatabaraekiniani ko lomaloma,

⁴⁶ni vota oma ririzake se ni eri ma kiolake, “Kota ko rikiziov Tabu ama Riki kale ko eri ka kiovema vo Bañara, ‘Añako Jelepade ta vararaito ko pade ko elou.’ Melai meta se kuilokuilo amu kekai mutaivako keaka jari meda va ika!” kiolake.

⁴⁷Ni kiadama ñaniu kale Jisu ta o nianiekatake Jelepade kale. Nio se raura kama siama madu, ni Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ni se Jiu amu ko tanatanamu ta keva zariake vrouvaevo vo,

⁴⁸melai seta pui ke roveake kelo kama pado keve tu ke vrouvaevo vo, ako kiadama maba poso ta pui ke dokolake didievo vo sole, pui keka zariake tu kai suato kama pado voko pesio sole.

Luke 20

Jiu amu ka kuimanao vo Jisu ko pizato

(Matiu 21:23-27; Maka 11:27-33)

¹Omadeu ñaniu kale so keru Jisu Jelepade kale obe nianiekima keru se maba poso ni obe mai bazubazueka keru ko Uri ama Bazu, nio se raura kama siama madu ni se Bazu kekai nianiekatani, ni se tanatanamu ta ke kuevake,

²ni eri kikelake vokasi, “Bazuenela, lala inio o zarienä inio nota no ereka komi quli, ni lala inio o katina no koa pizato?” kikelake.

³Ni Jisu ta o mati tiorikake se ni eri kiolake, “Ana melai aqa zaria melai kuimaevo me kala pado kuimanao.

⁴Sole meta bazuelomo, lala inio o kative vo Jone koa pizato, inio vota bapitaiso o imake se maba poso? Vo Bañara inio o kative koa pizato ma maba inio?” kiolake.

⁵So sole seta keta tanitake pesipesito ke navio kude, “Noi nio kimevou? Ako vo Bañara inio o kative koa pizato kimevou, ta vota eri nio mela kiovou, ‘Noi sole inio meta pui tuvevo meba ive vo Jone?’

⁶Ni animeta mata eri kimevou, ‘Maba inio o kative koa pizato’ kimevou, ta kiadama nia vaki koi ke evani vairutu ta ke taimelou anime lado kale, ako seta ke tuvevo pueveni vo Jone ta kala poropita inio sole,” kikelake.

⁷So sole seta ke opatake, ni eri kikelake, “Eneta pui neqai nianiaa,” kikelake.

⁸Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Sole ana melai pui aba melai bazuekou me lalako pizato kale inio anata a erekem koma quli,” kiolake.

Se ruqe ama maba madu vaini kiaro ke kati vaileni ko podepodeti
(Matiu 21:33-46; Maka 12:1-12)

⁹Ni vo Jisu ta omai bazuekake se maba poso komia podepodeti. “Omadeu taku inio kala lekasa ta obeta evake vo o papakeni kama pado vaini kiaro, ni vota oma zariekake koa kiaro kake maba poso, saita inio vota ota olake vanama peuru kale tu keule. Melai vota o kovou ka kena koa kiaro kale ama epa seko korotato ke erekema kale.

¹⁰“Ni kajoro ko taku ta kota baroake, nio vota o soroevake kala pado vovo nabulu se kekai iruruputani koa kiaro kasi kovole voko kena koa epa ko. Melai se kekai iruruputani koa kiaro ta ke pazovake voa nabulu ni ke vaitoevake vo pulia quli sate.

¹¹So sole vota mata o soroevake omuqala vovo nabulu. Ni vo melai mata ke pazovake se kekai iruruputani koa kiaro, ni ke quraqrativate vo ni ke vaitoevake vo pulia quli sate.

¹²So sole vota o soroevake zouke ala nabulu. Ni vo melai tabi ma tabi ke ivake ni ke butuevake kiaro kupekupe.

¹³Nio voa kiaro sala lekasa ta eri kiolake, ‘Noni a qalou? Añata a joroevou anavo maba meqora, vo a roquevani, ni esa seta ke velou ni keta va maba panaovou vo!’ kiolake.

¹⁴Melai so keru se kekai iruruputani koa vaini kiaro ke vea keru vo, inio seta eri kikelake ke navio kude, ‘Nei nio komia kiaro sala vo meqora, vo o besievo ala vovo mama tu kiaro ko raki ota ka elo. Ariamo tu me vouvaeko, tu komia vaini kiaro vo kovai vikuvo ama ta animeko ko elou!’ kikelake.

¹⁵So sole seta ke butuevake vo koa kiaro ko kupekupe ni ke vouvaevake vo.” Ni Jisu ta o kuimaemake se keta va viqani koa bazu ni eri kiolake, “Sole noi nio o imou voa vaini kiaro sala maba se kekai iruruputani koa kiaro voko vaito keru?

¹⁶Vota o kilou ni opa vouvaemou nio sea maba madu, ni koa vaini kiaro ta oma zariekou edolomu,” kiolake. Ni so keru se maba poso ke viqa keru ko ta eri kikelake, “Maba pui so!” kikelake.

¹⁷Melai Jisu ta omai vilumuake se ni o kuimaemake se, “Pui so tea, koa Tabu ama Riki kale ko kaseivako ta puliama kalo sama, ko eri kikolako, ‘Koa lado se pade ke erekani kekai keduima pui uri ama ka kikevema, ko ikio erisanama qulepo ama pade ko lado kiadama lado poso azo,’ kikolako.

¹⁸“Vo o pialo ala koa qulepo ama lado topi ta silosilo pala ko ivou, ni koa lado ta kovai pialou kala ta kota ko mujamujarivou vo ni pari jari ko ivou,” kiolake.

Takisi ko tabariko ko kuimanao

(Matiu 22:15-22; Maka 12:13-17)

¹⁹Nio koa taku keru inio se raura kama siama madu ni se Moses ko Bazu kekai nianiiekatani ta keka zariake noqoevo vo Jisu, ako seta kekai nianiiake ta vota kuiripato saña omai ikake koa podepodeti sole, melai seta keta ma ñake se maba poso.

²⁰So sole sea lekasa poso ta ke vailikake kama keve, ni seta ke tabarimake kake tu kekai lipalipaito ko seta Mosese ko Bazu ke sidopua luluekani maba poso inio kio, ni seta ke soroemake se tu ke tulumuvo vo seko kuimakuimaevo kale vo, tu seta ke roveovou vai kuiriko kama ruqe ni ke roveovou vaevo Romu ama qavuna madu ko pizato kale.

²¹Nio sea lipalipaito ko maba poso ta eri kikelake Jisu kasi, “Tanala, no kinolani noko nianiekato kale ta sidopu ama. Ni eneta neqai niania ta nota pui noda ka navani na maba poso ko kerukeru, melai nota sidopu avole noqai nianiekata vo Banara ko tuvevo ama bazu kiadama maba madu kasi.

²²Sole nota nela bazueka noko kerukeru. Uri kio ko anime Jiu mu mela ta me buariko ko takisi Romu ala Matu Lekasa kasi ma pui? Noni kikola animeko Bazu?” kikelake.

²³Melai Jisu ta ota mai potoake seko vimazioputo so sole eri ma kiolake,

²⁴“La kasekomoni ko siliva seleni. Lalako loilo ni ni kio ko topi ko evako?” kiolake. Nio seta ke vati tiorikake, “Matula Lekasa Romu ala ko,” kikelake.

²⁵So sole Jisu ta o bazuemake se, “Uri, sole Romu ala Matu Lekasa ko ta kativomo vo Romu ala Matu Lekasa, ni Banara ko ta kativomo vo Banara,” kiolake.

²⁶Seta pui ke roveake vai kuiriko ko sarueko voko pesio kale maba madu ko tanama kale, so sole seta moiza keta evake, ako aqasiele kekai evake voko opato sole.

Mata saevo voukale azo ama ko kuimanao

(Matiu 22:23-33; Maka 12:18-27)

²⁷Ni kake Sadiusi madu se voukale azo ta puliama mata saevo kopa elou kikeveni ta ke kuevake Jisu kasi tu ke madoeko zaraevo vo, ni eri kikelake,

²⁸“Tanala, Mosese ta o nela rikiieke ko Bazu eri kikolako, ‘Kala ta o vrouvou ni o vaekou voko reko meqora pide ama, ta vovo visi ta o raekou koa naboko tu nioqata meqora sana qo elou tu sea meqora poso ta vo o vovini kaka ko meqora poso kerukeruilo ke elou,’ kikolako.

²⁹Omadeu taku sikeura tamania ta kebeta evake, ni kaka kala ta ota rorotake ni vota ota vrouvake puliako meqora ereko.

³⁰So sole vovo omuqala ta o raekake mata koa reko, ni vo melai o vrouvake puliako meqora ereko,

³¹ni so jari vo zouke ala. Sea sikeura tamania ti ke raekake muli koa reko, ni keta vrouvake muli puliako meqora ereko.

³²Ni sea kiadamu ko vou ko tova inio koa reko ta kota vrouvake.

³³Nio sea sikeura tamania ti ke raeke muli koa reko, sole lalako reko ikio ko elou so keru se mata ke tova saevou keru vouskale azo?" kikelake.

³⁴Nio Jisu ta o mati tiorikake se, "Komia miduku kale ama saevo kale ta lasive ni reko ta ke raekinia,

³⁵melai so keru seke malezikani ko vouskale azo ama mata saevo ke tova saevou keru ta seta pui kepa rorotou.

³⁶Seta omadeuvo se mateana madu jari inio keta elou ni seta pui kepa roveovou vou. Seta vo Bañara ko meqora poso inio, ako seta mata keta saevou vouskale azo.

³⁷Mosese ta lula uria kaseko o eve ta maba ta mata o saevou vouskale azo kiove. Ko urusana ko bainema sasa ore topi sai o eve keru ama bazu kale inio vota o rikieke voko eri va kio vo Bañara, 'Ebarahami vo Bañara, ni Aisake vo Bañara, ni Jekopi vo Bañara,' kio.

³⁸Vota se saevomu vo Bañara, pui se voumu vo, ako kiadamu ta ke saeva voko rana sole," kiolake.

³⁹Nio kake se Mosese ko Bazu kekai nianiiiekatani ta eri kikelake, "Uri ama opato, tanala!" kikelake.

⁴⁰Ako sea kiadamu ta keta matu pañaovake tu vai tova kuimaeko kama kuimanao poso sole.

Voa Pakio vo Bañara o soroevani va kuimanao

(Matiu 22:41-46; Maka 12:35-37)

⁴¹Nio Jisu ta o kuimaemake se ni eri kiolake, “Noi sole inio se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta eri kikela, ‘Vo Bañara o soroevo ala Pakio ta o alilou vo Devita ko vikuvikula kale?’

⁴²Anata soa kuimanao a eva, ako o navi Devita inio eri kioveni o kera kale sole, ‘Vo Banara ta eri vati kiolake añavo Lekasa: Nota papi añako palo rana tu no lekasa puo,

⁴³ti kobeta barolou so keru aña a vaemou keru kiadama noko kana poso noko pizato kale.’

⁴⁴“Devita ta voa Pakio inio vovo Lekasa va kioveni, sole noi nio vota o alilou Devita ko koilokoilo kale?” kiolake.

Jisu tamai balauvato se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ko kalo
(Matiu 23:1-36; Maka 12:38-40)

⁴⁵Ni so keru kiadama sea maba poso kebe tava viqa keru nio eri kiolake voko disaipeli madu kasi,

⁴⁶“Tama balauvomo se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani, seke lipiani seko rosia sabosabo sate tu maba poso ta ke rauraemo tatabarao ko zaekale sai maba poso ke padoivakoi. Ni tama balauvomo seke pitoekani kai papu raura kama papupapu ilusato ko pade kale ni ke pitoekani qulepo ama zae nojola kale.

⁴⁷Se inio keta ma bibizikani naboko poso ko pade poso seko ubeubemo kale, ni koko tova se inio kekai lipalipaitani ko rosi ama vararaito ubutiania tu maba madu ta ke melou pala! Melai seko koqotailo ta matu palopaloasi ama kota elou!” kiolake.

Luke 21

Naboko ko katizato
(Maka 12:41-44)

¹Ni Jisu ta o tadatake ni o meake se batiro amu ke pikani seko seleni Jelepade kale sai kekai katizatako zaekale,

²ni vota mata o keake kama pado matu ozaoza kama naboko koko pikako omuqa diri seniti.

³Sai nio vota eri kiolake, “Añata a bazuemela me, komia ozaoza kama naboko ko vaekako ta kobe kai paloasa sea kiadamu ke vaekako.

⁴Ako seta ke vaeka sole kama kobi pala seko batiro, melai komia naboko ta koko ozaoza kale kota ko puarika pado ama koko neamuzato sole,” kiolake.

Jisu kai bazuto Jelepade ko biresuko

(Matiu 24:1-2; Maka 13:1-2)

⁵Ni kake Jisu ko disaipeli madu ta kekai pesipesitake koa Jelepade, koko kelo ta matu uria keloma ni matu ileile ama koko lado poso ni koko zalozaloni se maba poso ke puarikema tu kevai rauraeko vo Bañara. Melai Jisu ta eri ma kiolake,

⁶“Kiadama komi quli meme qeako ta ko kilo ama taku kale ta puliama ka pado otu ko lado ta kopa loilou ko ñaviko zaekale, melai koa kiadama ti kana madu inio ke biresukou,” kiolake.

Tapata ni naqunaquto poso

(Matiu 24:3-14; Maka 13:3-13)

⁷Ni seta ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Lekasa, noi keru inio ko quli ta ko ereilou? Ni loma quli mamola ikio ko elo ama tu ko mamola pueko koko ereilo ama quli?” kikelake.

⁸Nio Jisu ta eri kiolake, “Balauvomo, tu puliala ta o lipalipaemelou me. Ako matu kubo maba madu inio ke kilou ni eri kikevou, ‘Aña inio voa Pakio vo Bañara o pitoevani lala!’ kikevou, ni Taku ta lula kota baroa!’ kikevou. Melai meta pui me luluemou se.

⁹Ni so keru meme viqou keru ko matuma pazokinio ko bazu ni ke navio kude kanaekinio ko bazu melai meta pui me ñalou, ako ko quli poso ta kota ereilou kuleto, melai kota pui ko kasekako ikio peuru ma peuru ko paitopaito ko taku ta sipole kota barou kio,” kiolake.

¹⁰Ni vota obeta olake pesio ni eri kiolake, “Matumatuma peuru poso ta ko kati pazokiniou kama edoloma matumatuma peuru poso ni toutou poso ta kokai kasakeovou kama edoloma toutou poso.

¹¹Ni matuma nunu ta kota elou, ni nione ni ave poso komia kiadakoi, ni aqasiele ama quli ni nalonalo ama quli ta kota kilou aukale azo.

¹²Ni puliako koa kiadama quli elo nio se maba madu ta ke kilou ni ke noqoemelou me ni ke niumaniumaemelou me, ni seta ke melati ziovou titizikinio kale ilusato ko pade kale ni seta ke vaemelou me piritu pade kale. Ni seta ke melati ziovou me se aikovakova poso ni qavuna ko matuma maba poso ko kuleto ako meta ana me luluelani mela sole.

¹³Soama taku kale inio meta meqai bazutou ko Uri ama Bazu sea maba madu kasi.

¹⁴Meta vatoekomo meko bulo kale tu meta pui niuniala meqai elou ko quli me koqo meqai iko ama ko quli ko melai kuirizivo ama,

¹⁵ako anata a qatimelou me ko pesio ni uri ama kerukeru sole ko puliala kala pado mevo kana opa roveovo ama lipato tamela iko ni tamela tizaeko.

¹⁶Meko niania ni mama ni visi ni kaka poso ni meko mabamu ni meko baerebaere poso ta ke melati ziovou ni ke vaemelou meko kana madu ko pizato kale. Ni kake mela me ta ke vouvaemelou,

¹⁷ni kiadamu ta ke melai kaikuapou, ako meta ana me luluelani mela sole.

¹⁸Melai puliama kama pado meko lezu kale ama tou ka lava ta kopa tamela zopoliovou.

¹⁹Meta pizaka lojo emo meko oqu kale nio meta me qovou ko noqola kama saevo,” kiolake.

Jisu kai bazuto Jerusalema peuru ko biresuko
(Matiu 24:15-21; Maka 13:14-19)

²⁰Ni Jisu ta mata eri kiolake, “So keru meme qelou keru ko Jerusalema pazokinio ko maba madu ke qoloekou keru, inio meta meqai nianiovou ta kota sipole inio kota biresukou kimevou.

²¹Nio se Jiudia peuru poso kale ke evani ta ke soqoilou sopo poso kale, ni se koa Jerusalema peuru kale ke evani ta ke soqoilou, ni koa matu peuru ko kupekupe ke evani ta pui kepa kai amaqeovou ko.

²²Ako koa taku kale inio vo Bañara ta o koqotaemou se maba poso tu ko Tabu ama Riki kikolani ta tuvevo ko elou.

²³Matuma duki sama quli se molu ama niania poso kasi ni se molele meqora poso samu kasi ko ereilo ama koa taku kale! Matuma upotuqu ni tapata ta ko ereilou koa peuru kale, ni vo Bañara ko koqotato ta ko movou sea maba poso.

²⁴Kake sea maba poso ta ke vouvaemou benisi kale, ni kake ta ke mati ziovou piripiri amu kiadama matumatum peuru poso kale. Ni se pui Jiu amu ta kekai lekasa puovou ko Jerusalema ti kobeta okotou vo Bañara oma zariekake taku tu ke lekasa puo,” kiolake.

Aña maba a eveni lala ko vaito

(Matiu 24:29-31; Maka 13:24-27)

²⁵Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Kama mamola ta ko ereilou naniu ni kaboso ni Suti poso tona. Ni se peuru ma peuru kale ama maba poso ta keta ka ñalou ko ivere ni koko qeo ko ovano.

²⁶Se maba poso ta kuroumamaru keta elou seko ñalo kale seko tareko kale koko kilo ama quli pado ama peuru ma peuru kale, ako kiadama pizato poso aukale ama ta ko vezovezokatou sole.

²⁷Ni koa taku kale inio aña maba a eveni lala ta a buratou, ni añata a qilou lei ko valuvalu ni se maba poso ta ke lelou aña añako matuma pizato ni ñanaidara sase.

²⁸So keru ko quli ko tanitou keru ereilo, meta me lojolou ni me dadatikou meko lezu poso, ako meko pakiezato ko taku ta sipole sole,” kiolake.

Piqi ore ko podepodeti

(Matiu 24:32-35; Maka 13:28-31)

²⁹Nio Jisu ta omai bazuekake se komia podepodeti ni eri kiolake, “Meta kerukeruekomu ko piqi ore ni so jari kiadama ore poso.

³⁰So keru me meda ka kea keru koko vairu ama vezuvezu, meta mebe kai niania inio ta koa taku kiadama quli ko qotupo ko ta sipole inio kio.

³¹Omadeuvo so jari nio, meta me qelou kiadama quli ta so ko kalou, ni meta meqai nianiovou ta vo Banara ko lekasa puo ta sipole kota barou kio.

³²“Tuvevo avole añata a bazuemela me, kiadama komi quli poso ta ko ereilou puliako se erisanama maba poso vou.

³³Au ni miduku ta kota ruvurou, melai añako bazubazu ta maba pui ti pui kopa ruvurou,” kiolake.

Taku kati vailo

³⁴Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Meta vailomo! Pui kai mumuasa puilo ko nojola ni nozueko ko piza kama ju ni tiñolinõoli kai elo komia taku ama saevo ko quli, ako pui uri tu koa matuma ñaniu ta taukavole ko melai baro

³⁵omadeuvo sipata jari. Ako koa ñaniu ta ko barolou kiadama maba peuru ma peuru ke evani kasi.

³⁶So sole meta vailomo ni ka vararaitomo kiada keru ko pizato tu meta me bakiovou kiadama ko quli ko ereivako quli kasi azo, tu meta me lojolou aña maba a eveni lala ko kuleto,” kiolake.

³⁷Ni ñaniu poso kale inio Jisu ta o nianiekatake Jelepade kale, ni ipu poso kale nio vota ota saqorake sai kazo ni ota evake Olive Ore sama Sopu kale.

³⁸Ni kiadama vikale poso kiadama maba poso ta ke olake Jelepade kale didievole vo.

Luke 22

Jiu ama lotu tanatanamu ko nakatato tu ke vouvaevo vo Jisu

(Matiu 26:1-5; Maka 14:1-2; Jone 11:45-53)

¹Ni se Jiu amu ko nojola isiti pide ama bereti ko Alokato ko Nojola ka kikelako ta sipole kota baroake.

²Nio se raura kama siama madu ni Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta keta ma nake se maba poso. So sole seta ke vailikake kama keve tu ke vouvaevo vo Jisu moizavole kikelake.

Jiudasi ko korotato tu o saiqorivo vo Jisu

(Matiu 26:14-16; Maka 14:10-11)

³Nio vo Setani ta ovai amaqeake vo Jiudasi, kama pado voko ni ta Isikarioti va kikeveni, vota kala pado sea toni omuqa disaipeli madu kale ala.

⁴So sole Jiudasi ta o olake se raura kama siama madu kasi ni se Jelepade ke kati vailani ko matuma maba poso ni okai pesipesitake sekasi vo o ivo avo saiqorivo vo Jisu.

⁵Nio seta keta zoleike ni seta ke vati korotikake tu ke tabarivo seleni kale.

⁶Ni koa korokoroti seke erekema ta uri ka kiolake vo Jiudasi ni vota o kati vailake lama taku kio uri ama taku tu oma luavivo se vo Jisu moiza kalo kale se maba poso pui kekai nianiiako.

Jisu ko inainao tu o kuo ko Alokato ko Nojola ko sailao

(Matiu 26:17-25; Maka 14:12-21; Jone 13:21-30)

⁷Ni ko isiti pide ama bereti ko taku kale ta koa naniu ta kota baroake so keru seke vouvaeka keru ko sipi meqora poso Alokato ko sailao kae.

⁸Nio Jisu ta o soroekake Pita ni Jone, ni eri kiolake, “Olako tu pa inainaekoko ko Alokato ko sailao anime kae,” kiolake.

⁹Ni nioqata eri kiolake, “Lai nio eqe qepa inainaekoa koi ko?” kiolake vokasi.

¹⁰Nio vota o tiorizatake ni eri ka kiolake nioqa, “Qeta qe ziovou matu peuru kale, ni kala maba o borikani ko bovu ju sama ta o toraequelou qe. Qe luluevou vo ni qe amaqeovou vo okai amaqeovo ama pade kale,

¹¹ni eri kiqevou koa pade sala kasi, ‘Animevo tanala ta o soroeka ko bazu nokasi ni eri kiola, Lai nio koa lose sai añako disaipeli madu ni aña ne quovoa koi ko Alokato ko sailao?’ va kiqevou.

¹²Ti vota ope qela kasekou kama pado okate ama matu lose papupapu ni tevolo sama, ni sai nio qeta qepa inainaekou kiadama quli,” kiolake.

¹³Nio nioqata qo olake ni qo keake pade ko poro ni kiadama quli koko poro kale ama omadeuvo Jisu be kati kiovevo jari, ni sai nio nioqata qo inainaekake ko Alokato ko sailao.

Jisu ko tovatovama vuato

(Matiu 26:26-30; Maka 14:22-26; 1 Koriniti 11:23-25)

¹⁴Ni vuato ko taku ko baroake, nio Jisu ta o papuake tevolo kasi voko disaipeli madu sate.

¹⁵Nio vota eri kiolake sekasi, “Anata aqa matu zaria tu kuo komia Alokato ko sailao me sate puliako ana tolailo ni niumaniumaelo!

¹⁶“Anata a bazuemela me, anata pui aba kuovou mata koa Alokato ko sailao ti kobeta barolou koko maba tuvevo ama kio ni kalo vo Banara ko lekasa puo kale,” kiolake.

¹⁷Nio Jisu ta mata o koake ko kapa vaini ko ju sama, ni vota o kativake vo Banara voko uriavo ni eri kiolake, “Meta komo komi ni kai okotomo nozueko muli.

¹⁸Anata a bazuemela me ta erisana azo ta anata pui aba nozuekou komia vaini ko ju ti kobeta barolou vo Banara ko lekasa puo,” kiolake.

¹⁹Ni vota o koake ko bereti, ni o kasekake voko uriavo sama pesio Banara kasi, ni o palamukake ko, ni o katimake se, ni eri kiolake, “Komi ta ko mamola pueka anako tupu, ako anata a mela vrouvou me sole. Meta me erekou komi anako kerukeruelo kaqe.”

²⁰Ni koa omadeuvo jari, koa vuato ko tova inio vota o katimake ko kapa vaini ko ju sama, ni eri kiolake, “Komia kapa vaini ko ju sama ta ko mamola pueka anako dara, koko rereovo ama tu ko pakiemelo me, ni komia anako vou kio ko vinaeko ama vo Banara ko vairu ama leveleveo maba poso kasi.

²¹“Melai keatini! Vo o saiqrilo ala ana ta o zomana kamazato ana sate koi tevolo topi!

²²Ana maba a eveni lala ta a vouvou vo Banara lula o vatoekevo jari, melai matu ruqe ama quli kio kovai barolou voa maba vo o saiqorilo ala!” kiolake.

²³Nio seta ke taniekake kuima-kuimaekinio ke ɻnavio kude, lala pado se azo inio esa vo o erekō ala koa kalo kikelake.

Raura kama ɳi ko kovo kai zolizoliekinio

²⁴Ni se disaipeli madu ta kekai zolizoliekiniake ko, lala pado se azo inio raura kala kikelake.

²⁵Nio Jisu ta eri ma kiolake se, “Komia peuru ma peuru kale ama aikovakova poso ta kema raurauraiva seko madu, ni se pizato samu inio maba ke mati vailani ma kikelani seko maba poso.

²⁶Melai meta pui so meba kalou, melai vo raura kala mekasi ta visi ala meqora jari o elou, ni vo kuleto ala ta nabulu jaria iruruputo o elou.

²⁷“Lala inio vo raura kala, vo o papuani ni o vuatani, ma vo ova nabuluputani vo? Meta meqai niania, vo o papuani inio. Melai ɳata a nabuluputani lala inio mekasi a eva keru,” kiolake.

²⁸“Meta lula me evani mela ɳa kasi kiadama ɳako zolizolielo ko taku keru;

²⁹sole omadeuvo ɳavo Mama o katile ɳa ko lekasa puo ko pizato, so padoa katimelo inio a elou koa omadeuvo ama pizato.

³⁰Ni meta me vuatou ni me nozutou ɳako tevolo topi ɳako lekasa puo kale, ni meta me bapuvou lekasa ko papupapu topi ni mema lekasa puovou koa toni omuqa toutou Izireli,” kiolake.

Jisu tava pidokiko Pita ko zolio

(Matiu 26:31-35; Maka 14:27-31; Jone 13:36-38)

³¹Nio Jisu ta mata eri kiolake, “Saimone, Saimone! Didiane! Setani ta lula o koala ko zariekato tu tapata kama madolo o katimelou mea kiada mela, tu vota ota mela kelo kama ruqe, omadeuvo vo papato ko maba o pitasika ko vuiti ko amu koko epa kale azo jari.

³²Melai anata lula a nati vararaitala no, Saimone, tu noko oqu ta pui ko maba epezou. Ni so keru mata no nola lilitou keru aña, ta nota no pizatimou noko visi poso,” kiolake.

³³Ni Pita ta o opatake ni eri kiolake, “Lekasa, anata lula a inainaova tu a zio piritu pade kale no sase ni a vou no sase!”

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake, “Pita, anata a bazuena no, puliako kokorako zialo oduadu ipu kale inio nota noda la zoliovou ni eri kiñovou zouke taku, ‘Anata pui avai nianiai vo,’ kiñovou,” kiolake.

Jisu ko bazuemo se tu seta ke inainao

³⁵Nio Jisu ta o bazuemake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Koa taku aña a joroemele keru me, kukulu ni vesa ni buti pide keruña ta kama quli ta mebe kai nieuvi, kio?” Ni seta eri kikelake, “Maba puliama quli,” kikelake.

³⁶Nio Jisu ta eri kiolake, “Melai erisaña anata eri kialamekasi, vo kukulu sala ni vesa sala ta o boriko, ni vo benisi pide ala ta okai tatabaraao voko topia sabosabo tu o tatabaraeko kama pado.

³⁷Ako anata a melai bazueka ko Tabu ama Riki kale ko rikiziovima aña kale avo ko eri kikolako, ‘Vota o atailou se ruqe amu ko ataataiti kale,’ kikolako ta tuvevo avole ko ereilou, ako ko aña kolai rikiziovima quli ta tuvevo avole kobeta tanita ereilo sole,” kiolake.

³⁸Nio se disaipeli madu ta eri kikelake, “Keatini! Komi ta omuqa benisi, Lekasa!” Ni vota eri kiolake, “Kota ko male!” kiolake.

Jisu ko vararaito Olive Ore sama Sopu kale (Matiu 26:36-46; Maka 14:32-42)

³⁹Ni Jisu ta o vaekake ko Jerusalema peuru ni vota ota olake Olive Ore sama Sopu kale obeta kavani zio kiada keru jari, ni voko disaipeli madu ta ke olake vo sate.

⁴⁰Ni so keru vo o baroa keru koa zaekale, inio vota eri kiolake sekasi, “Vararaitomo tu meta pui me amaqeovou zolizolito kale,” ma kiolake.

⁴¹Ni vota ota olake sekasi azo lado ko risaiva ta ko baroakoi tinia vana ni vota o iqeiqueake ni o tanitake vararaito, tu ko roveovou ta, vota pui o kovou koa taku tolailo ko.

⁴²Ni eri kiolake, “Mama, no zariekou ta, nota vatutika komia upotuqu ko kapa aña kasi azo. Melai pui añako vatolo, kota noko vatolo kale inio ko ereilou.”

⁴³Ni kala mateana ta ovai podakake vo aukale vasi azo ni o pizativake vo.

⁴⁴Ni vo Jisu ta matu upotuqu ota evake sole o matu vararaitake ni voko kuvakuva ta dara jaria rereo ko evake miduku topi.

⁴⁵Nio vo o paika keru vararaito, vota mata o vaitake voko disaipeli madu kasi ni o meake se ta seta lula keta marona, upotuqu lekuleku ko imake sole.

⁴⁶Nio vota eri kiolake sekasi, “Noi sole inio meta meda marona? Zolaimo ni vararaitomo tu pui me amaqeovou zolizolito kale,” kiolake.

Jisu ko noqoevo

(Matiu 26:47-56; Maka 14:43-50; Jone 18:3-11)

⁴⁷So keru Jisu obeta pesipesita keru inio vo Jiudasi, kala sea toni omuqa disaipeli kale ala, ta o odiekake ko matuma vaki ni seta ke baroake sai. Ni vota o kuevake Jisu kasi tu o lumevo vo.

⁴⁸Melai Jisu ta eri kiolake, “Jiudasi, noko lumelo kale aña inio nota no jaiqorila aña maba a eveni lala, kio?” kiolake.

⁴⁹Nio so keru se disaipeli madu ke kea keru ko quli ko ereima sai nio seta eri kikelake Jisu kasi, “Ne roveovou mati pazokinio eñeko benisi kale kio, Lekasa?” kikelake.

⁵⁰Ni kala se azo ta o pazovake voko benisi kale Nisa Siama vo nabulu ni ota va pikekake voko palo rana taliña.

⁵¹Melai Jisu ta o riqaemake se ni eri kiolake, “Me baika inio!” Nio vota ota va tibaekake voa maba ko taliña ni o urikivake vo.

⁵²Nio Jisu ta eri kiolake se raura kama siama madu kasi ni se Jelepade ke kati vailani ko kuleto amu kasi ni lotu tanamu kasi seke kuevini sai vo

vovole, “Meko kerukeru kale ta anata kala matu ruqe ala kuiloa lala ni pazokinio ko maba lala la kimela inio meta meda kueva benisi poso ni kubau poso sate kio?

⁵³Aña inio abeta evani lala kiadama naniu poso me sase Jelepade kale, ta pui me noqoela sai. Melai komi kio meko taku meqai iruruputako, ni kota ko kutumana ko pizato ko taku,” ma kiolake.

Pita tava zolio vo Jisu

(Matiu 26:57-58,69-75; Maka 14:53-54,66-72; Jone 18:12-18,25-27)

⁵⁴Ni seta ke noqoevake vo Jisu ni ke vati olake Nisa Siama ko pade kasi, ni Pita melai obe luluemake se, melai vanā inio ota ma taliake.

⁵⁵Ni sai ke evani maba poso ta ke bainaekake kama pado uza pade ko taqo ko tiania ni ke qoloekake papu koko levoano, ni Pita ta o zomanake papu seke qoloekani papu koa uza sase.

⁵⁶Nio kama sinaqu rusu nabulu ta ko veake vo obeta papua keru uza ketaketa, nio kota ko toiritoirivake vo ni eri kikolake, “Nei nio kala pado maba vo Jisu sase o evani!” kikolake.

⁵⁷Melai Pita ta ota ka zoliake ko, “Noiza, anata vai sasa nianii melai pui a bika voa maba!” kiolake.

⁵⁸Ni puliako tu keu nio kala pado maba ta o veake vo Pita ni eri va kiolake, “No melai kala pado na se kalea laña!” Melai Pita ta eri kiolake, “Noela, anata pui!” kiolake.

⁵⁹Ni omadeu aoa tiniavo ko tova nio kala pado maba ta matuvole o pesiake, “Nei tisoikoni kala maba vo Jisu sase o eveni, ako vota kala Qalili ala sole!” kiolake.

⁶⁰Melai Pita ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Noela, anata pui aqai niania ko noño qasekako quli!” Nio koa so keru vo obe pesia ta so be kiola keru inio kokorako kota ziake.

⁶¹Ni vo Lekasa Jisu ta o lilitake ni o toiritoirivake vo Pita, nio Pita ta o kerukeruekake vo Lekasa va kiovevo vo, ko eri ka kiovema, “Puliako

kokorako zialo oduadu ipu kale nota noda la zoliovou ana zouke taku ni eri kinovou, ‘Anata pui avai niania vo,’ kinovou,” ka kiovema.

⁶²Ni Pita ta ota saqorake kupele ni ota matu ñuisiñuisiake zialo.

Jisu vai balebaleito ni pazovo

(Matiu 26:67-68; Maka 14:65)

⁶³Ni seke vati vailani vo Jisu ta kevai balebaleitake ni ke pazovake vo.

⁶⁴Ni seta keta va lupikake ko vilu ni ke kuimaevake vo, “Lala inio o pazona ño? Tava kaseka o ni!” kikelake.

⁶⁵Ni seta matu kubo ruqueruqe ama pesio ke erekake, ko kevai ruqe kasekema vo Jisu.

Seko vati zio vo Jisu kiadama se Jiu amu ko tanatanamu ko kuleto

(Matiu 26:59-66; Maka 14:55-64; Jone 18:19-24)

⁶⁶Ni ko raneake nio se Jiu amu ko tanatanamu ni raura kama siama madu ni se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani ta ke padovake, ni ke vati olake vo Jisu koa padopadoilo kasi.

⁶⁷Ni eri kikelake, “Bazuenela, noi nio, ño inio voa Pakio vo Banara o soroeneni na kio?” kikelake. Ni vota eri kiolake, “Abe bazuemelou melai meta pui tuvevo meba ilou,

⁶⁸ni anata a melai kuimakou ko kuimanao tea meta pui meba opatikou.

⁶⁹Melai vairutu azo ana maba a eveni lala ta a bapuvou vo Piza kala Banara ko palo rana tu a lekasa puo,” kiolake.

⁷⁰Nio sea kiadamu ta eri kikelake, “Koe, sole ño inio vo Banara vo Meqora na kio?” kikelake. Ni vota eri kiolake sekasi, “So me kimelani nio ko ana,” kiolake.

⁷¹Nio sea kiadamu ta eri kikelake, “Animeta pui meva zaria mata kala tu vota o melai bazueko koko tuveano! Ako animeta lula meda va viqa vo kiolani sole, ta kuiripato saña ota eva o navi vo kai rairizio kale vota Banara vo Meqora inio kale!” kikelake.

Luke 23

Seko vati zio vo Jisu Paelati ko kuleto
 (Matiu 27:1-2,11-14; Maka 15:1-5; Jone 18:28-38)

¹Ni koa pado ama vaki ta ko zolaike ni ke vati olake vo Jisu voa Romu ala Qavuna Paelati ko kuleto,

²sai se kevai utu tanitekoi kuiripato sana ivo vo Jisu ni eri va kikovekoi, “Lula ne vea nea maba ta o saruema odiemo animeko maba madu, vota o naquema tu seta pui ke tabariko ko takisi vo Romu ala Matu Lekasa kasi ni o kaseka ta o nave nio voa Pakio vo Bañara o soroevani, ni vota kala aikovakova inio kiolani,” kikelake.

³Nio vo Paelati ta o kuimaevake vo, “No inio se Jiu amu vo Aikovakova na kio?” kiolake. Nio Jisu ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “So no kinolani tisoiko,” kiolake.

⁴So sole Paelati ta eri kiolake sea raura kama siama madu kasi ni sea matu padopadoilo kasi, “Anata pui ada va kea kama sarueko nea maba tu vota kuiripato sana o elo,” kiolake.

⁵Melai seta kevai matu titiake vo Paelati ni eri kikelake, “Voko nianiekato kale inio ko niumaniumato ko kerukeru ta lula ko tanita kiadama maba kasi se Jiudia peuru poso kale ke evani maba poso kasi. Vota o tanieke Qalili peuru poso kale ti obeta baroa koi vairutu,” kikelake.

Jisu ko vati zio Herodi kasi

⁶Nio so keru Paelati o viqa keru ko quli, inio vota o kuimaemake se ni eri kiolake, “Sole nea maba ta Qalili ala maba inio, kio?” kiolake.

⁷Ni seta ke bazuevake ta Jisu ta o kuevani Herodi o kati vailako zaekale azo kio, nio vota o soroevake Herodi kasi, vo obeta evani koa taku kale Jerusalema peuru kale.

⁸Ni Herodi ta ota matu zoleike so keru vo o veve keru vo Jisu, ako vota lula ota va viqe voko bazu ni lula o tareve rosi ama taku tu o velo sole. Ni vota oka zariake tu tava kelo vo Jisu ko aqasiele ama iruruputo ko ereko sole.

⁹So sole Herodi ta o kuima-kuimaevake vo Jisu, melai Jisu ta puliama opato o erekake.

¹⁰Nio se raura kama siama madu ni Moses ko Bazu kekai nianiekatani ta ke lojoake nioqako sipole ni seta ke erekake matu piza kama pesio vo Jisu kevai sakesakekema.

¹¹Nio Herodi ni voko solodia madu ta kevai balebaleitake ni ke zarazaraevake vo, ni seta kevai kiakake ko ileile ama rosia sabosabo ni ke vaitoevake Paelati kasi.

¹²Nio koa naniu kale padu inio Herodi ni Paelati ta qo baerebaerekiniake, lulavo nioqata kana pare kidi sole.

Jisu ta o vrouvou

(Matiu 27:15-26; Maka 15:6-15; Jone 18:39—19:16)

¹³Ni Paelati ta o pdoemake se raura kama siama madu ni lekasa poso ni maba poso,

¹⁴ni eri kiolake sekasi, “Meta me vati kueva nea maba aña kasi ni me qaseka ta vota o saruema odiemo se maba madu kimela. Inio añata lula a quimakuimaeva koi meko tanama kale, melai añata pui ada va kea kama saruilo, ko me kuiripato sanya mevai ikako vo.

¹⁵Ni Herodi melai pui ota va kea ko sarueko vo o erekako, Sokale avo inio vota o vaitoeva mata anime kasi. Nea maba ta pulia quli o sarueka sole pui o male tu vrouvaevo.

¹⁶So sole añata a bazuemou se solodia madu tu ke sisiparu puevou pala ni a zarieva tu o rupasio,” kiolake.

¹⁸Melai koa matuma vaki ta ke matu upaupatake ni eri kikelake, “O voa maba! Ni ñela rupasiva vo Barabasi!” kikelake.

¹⁹(Voa Barabasi ta o evake piritu pade kale ako vo ni voko vaki ta ke ereke ko niumaniumato ni pazokinio Jerusalema seko vati pikipikinio puto kale vo Romu ala Qavuna, ni vota kala vrouvato ko maba sole.)

²⁰Melai Paelati ta ova zariake rupasivo vo Jisu, so sole vota mata o mati pesiake se tu vo Jisu ta o rupasio.

²¹Melai seta ke velavelaoke matuma kora kale ni eri kikelake, “Patoevomo korosi topi tu o vou! Patoevomo!” kikelake.

²²So sole Paelati ta eri kiolake sekasi zouke ama taku kale, “Melai loma quli sarueko ikio nea maba o erekako? Anata pui a rovea tava kelo kama quli vo o erekako koko malezikako tu okai vou! So sole anata a bazuemou tu ke sisiparu puevou pala ni ke rupasivou vo,” kiolake.

²³Melai seta matu ti matu velavelao keta evake tu Jisu ta o patoilo korosi topi, nio vota o zorikake seko velavelao kikolani jari.

²⁴Nio vo Paelati ta oma zariake tu seke pasekako quli vokasi ta ko ereilo.

²⁵Ni vota o rupasivake voa maba se keva zariovini, vo lula piritu pade kale ke vaeveni voko niumannuma ni vouvato kale avo, ni vota o vaevake vo Jisu se solodia madu ko nase topi tu ke vati lulueko se Jiu mu keka zariani ivo vo.

Jisu ko patoeko korosi topi

(Matiu 27:32-44; Maka 15:21-32; Jone 19:17-27)

²⁶Ni se solodia madu ta ke vati olake vo Jisu, ni se kebeta ola keru, inio seta ke toraevake kala maba Sairini peuru kale azo ala o ni ta Saimone, vo obeta kuevani kama sasa peuru kale azo Jerusalema matu peuru kale. Ni seta ke saputivake vo ni seta kevai sakekake Jisu ko korosi o vakare topi ni seta kevai zuruzuruekake tu o boriko ko ni o vati lulueko vo Jisu.

²⁷Ni matuma vaki ta ke luluevake vo Jisu, ni kama rekoreko poso melai ke lulupatake se sate se keva ziavini ni keva ziaroreputani vo.

²⁸Nio Jisu ta o lilitake sekasi ni eri kiolake, “Jerusalema ma rekoreko poso mela! Meta pui la zialo ana, melai ka ziamo me naviko saevo ni meko meqora poso.

²⁹Ako ko taku ta ko kilou so keru maba poso eri kikevou keru, ‘Ke zoleiva tisoiko se meqora pide ama rekoreko poso, ni padu amu, ni se pui ke niaemani ko susu!’

³⁰Ni koa taku kale inio mata se maba madu eri mata kikevo avo ko matuma sopu poso kasi, ‘Piamo ene topi!’ ni ko silo ama sopu poso kasi, ‘Daipaeñelomo ene!’ kikevo avo keru.

³¹Ako seta ke erekou soama quli ko saevoma ore kasi, loma quli kio ko ereilou vouma ore kasi?”

³²Ni omuqa maba kidi, nioqata ruqe ama maba kidi, ta ke kati olake tu nioqata qo vou Jisu sase.

³³Ni seta ke baroake “Reikareika kama Lezu ko Zae” ka kikelako zaekale, ni seta ke patoevake vo Jisu sai korosi topi. Ni so jari seta ke patoekake omuqa ruqe ama maba kidi omuqa korosi topi Jisu sate, kala ta voko palo rana ni kala pado ta voko made rana vasi.

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake, “Mama, nota tama akoeka se komia ruqe, ako seta pui kekai niania seke erekako quli sole,” kiolake. Ni seta kekai puarikiniake vo Jisu ko suma seko kai daisimato kale.

³⁵Ni se maba madu ta ke lojoake sai ni ke toiritoirizatake, ni se Jiu ama tanatanamu ta kevai balebaleitake vo, ni eri kikelake, “Edolomu inio o pakiemani, vaeka tu o pakizio o navi voa Pakio o elou ta, ni Bañara o pitoeveni o elou ta!” kikelake.

³⁶Ni se solodia madu melai kevai balebaleitake vo, ni seta kevai olake ni ke kativake ko paza kama vaini ko ju,

³⁷ni eri kikelake seko vai balebaleito kale, “Jiu amu vo aikovakova no elou ta, pakiovi erisaña no navi!” kikelake.

³⁸Ni voko lezu ko topi vasi o korosi topi ta ke patoekake riki sama papani eri kikolako pesio sama, “Nei nio se Jiu amu vo Aikovakova,” kikolako.

³⁹Ni kala pado nioqa ruqe ama maba kidi azo sai obeta soilani o korosi topita ovai ribaribatake vo Jisu, ni eri kiolake, “No inio voa Pakio na kinola, kio? Sole pakiovi no navi ni eqe!” kiolake.

⁴⁰Nio kala pado, vokale ala, ta o riqaevake vo ni eri kiolake, “Pui noda va panaova vo Banara, kio? Ako no melai no qoa omadeuvo vo o koako tapata jari ama.

⁴¹Ni aniqeta qe koa ko aniqe lula qe erekema ruqe ama iruruputo ko male ama reketekete, melai nea maba ta maba puliama voko sarueko sala inio,” kiolake.

⁴²Ni vota eri kiolake Jisu kasi, “Jisu, kerukeruela aña so keru noño barolou keru ñoko lekasa puo kale!” kiolake.

⁴³Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Tuvevo avole añata a bazueña no ta vairutu inio ñota no zomanou aña sase Paradaisi kale,” kiolake.

Jisu ko vou

(Matiu 27:45-56; Maka 15:33-41; Jone 19:28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵Ni ñadale inio ñaniu ta ota kutumanaoke ni kutumana ta ko boulukake koa Jerusalema ko pado ama levoano, zouke aoa tiniavo, ti kobe kai baroake matu sebiviuru keru. Ni ko suma otu Jelepade kale ko evako ta omuqa teze kota evake.

⁴⁶Nio matuma kora kale inio vo Jisu ta eri kiolake, “Mama! Noko ñase topi nio añata a vaeka añako auvana!” So kiolake ti obeta utupake inio.

⁴⁷Ni se solodia madu vo kuleto ala ta o keake koko ereima quli, ni vota o ilusivake vo Banara ni eri kiolake, “Koe, tuvevo avole nea maba ta sidopu ala!” kiolake.

⁴⁸Ni so keru sea maba poso se lula ke padoini keazakeazatole ta ke keake ko quli ko ereivako sai, sea kiadamu ta keta vaitavaitaitake ke zae poso kale, ni seta ke pazokake ke dumidumi poso sekó upotuqu kale.

⁴⁹Ni sea kiadamu se kevai nianiani vo Jisu, ni se rekoreko ke lulueveni vo Qalili azo ta ke lojoake vana vasi ni ke kati vailake ko quli ko ereima.

Jisu ko mutavo

(Matiu 27:57-61; Maka 15:42-47; Jone 19:38-42)

50-51 Ni kala maba ta sai obeta evake o ni ta Josepa vo o kuevini Arimatia peuru kale azo, kota kama pado peuru se Jiu amu ko. Vota kala uri ala maba ni sidopu ala maba, vo o tarekeni vo Bañara ko lekasa puo ko kilo. Vota kala se Jiu ama tanatanamu ko Kauniseli kale o zomanani vo pui opa ka zariovini se Kauniseli madu ko pitoto ni iruruputo.

52 Ni vota o amaqeake Paelati ko kuleto ni vota opa pasekake Jisu ko tupu vokasi.

53 Ni vo Paelati ta ova zariekake vo Josepa nio vota opa ivikake koa tupu, ni vota o sudekake matu uri ama suma kale, ni opa vaekake niami keaka kale lado kale ko teliziovima puliala maba lula okai mutaivako.

54 Koa naniu ta Sabati naniu ko ka inainao ko taku keru Porare naniu, ni Sabati ta sipole kota baroake.

55 Ni sea rekoreko seke lulueveni vo Jisu Qalili azo ta ke olake Josepa sate ni kepa keake ko keaka ni Jisu ko tupu ke ikevoa tekueko sai.

56 Ni seta ke vaitake ke pade kasi ni ke inainaekake kama uria tui kama lumu ni bube tu vo Jisu ko tupu kaqe. Ni seta ke luluekake Moses ko Bazu kikolani jari sole seta ke mamazake Sabati naniu kale.

Luke 24

Jisu ko mata saevo voukale azo (Matiu 28:1-10; Maka 16:1-8; Jone 20:1-10)

1 Ni lekito Sade vikale nio se rekoreko ta ke olake keaka kasi, se lula kepa inainaekema uria tui kama lumu ni bube sate.

2 Ni seta ke keake ko lado koa keaka ko veutu tonama ta lula kota bekoliovi,

3 so sole seta ke amaqeake koa keaka ko poro kale, melai seta pui ke keake vo Lekasa Jisu ko tupu sai.

4 Ni so keru se sai niuniala lojo kebe kai eva keru ko, ota podoloa koi inio omuqa maba mudamuda sabosaboa nioqa ta qo lojoake seko papara.

⁵Ni sea rekoreko ta keta matu nake ni keta loqunake miduku kale, ni omuqa kidi lasivea nioqa ta eri kiqolake sekasi, “Noi sole inio meta me vailiva seke vrouvani kasi vo o saevani?

⁶Vota puliala koi, vota lula mata ota saevala sole. Kerukeruekomo vo kiovevo mekasi so keru vo Qalili o eve keru, ko eri,

⁷“Ana maba a eveni lala ta ke vaelou se ruqe ama maba madu ko nase topi, ni seta ke vrouvaelou ana korosi topi, ni zouke ala naniu kale ta a jaevou,’ ka kiovema,” kiqolake.

⁸Ni sea rekoreko ta ke kerukeruekake koa pesio poso,

⁹nio seta keta vaitake koa keaka kasi azo, ni seta kekai bazutake kiadama ko quli poso sea toni omadeu disaipeli madu kasi ni kiadamu se sase ke evani kasi.

¹⁰Sea rekoreko ta Mere Maqidala peuru kale ama, ni Joana, ni Mere Jemisi ko niania, se ni mata kama rekoreko poso seke luluemeni inio kekai bazuteni ko quli se apositolo madu kasi.

¹¹Melai se apositolo madu ko kerukeru kale ta sea rekoreko kikelani ta utu bazu ikio kikelake, so sole seta pui ke tuvevo puemake se.

¹²Melai Pita ta o zolaike ni o rereake keaka kasi, ni vota o poqupoquike tu o kelo koa keaka ko poro, ni o keake koa tapo suma sudesude ni kota pulia quli sama. Ni vota ota vaitake pade kasi ako vota aqasiele okai evake koko ereivako quli sole.

Emeasi peuru kale ama talio

(Maka 16:12-13)

¹³Ni koa omadeuma naniu kale inio Jisu qo lulueveni nioqa ta qota olake kala pado peuru kale Emeasi va kikelakoi, sikeura maelo koko vana Jerusalema azo,

¹⁴ni qope kai pesipesitake qo navio kude koa kiadama quli koko ereima.

¹⁵Nio so keru nioqa qope kai pesipesita keru ko, o navi Jisu ta o olake nioqako sipole ni o kati tebarake talio nioqa.

¹⁶Ni nioqata qo veake vo, melai nioqata pui qo nianii evake vo.

¹⁷Ni Jisu ta eri kiolake nioqa kasi, “Loma quli kio qe qekai pesipesitake qe ɻnavio kude, qeko talio kale?” kiolake. Nio nioqata qo dokolake talio, nioqako upotuqu ama loilo sate.

¹⁸Nio kala pado nioq’azo Kiliopasi va kikelani ta eri kiolake vokasi, “Esa ɻono qada inio sea kiadamu azo seke soipikani Jerusalema komia taku kale ɻo pui ɻoqai nianii ian ɻa koko ereilama quli koa poso ɻaniu ko paloasako kale,” kiolake.

¹⁹Nio Jisu ta o kati tiorikake nioqa ni eri kiolake, “Loma quli kio ko ereilama?” kiolake. Nio nioqata qo vati tiorikake vo ni eri kiqolake, “Vo Nazareti ala Jisu kasi ko ereilama quli. Voa maba ta kala poropita ni voko piza kama rukuruku kale ni voko aqasiele ama iruruputo kale ta kasa ko eve ta vota Banara o roveani kerukeruevo ni kiadama maba poso melai kevai zoleivani.

²⁰Melai animeko raura kama siama madu ni tanatanamu ta ke vaevala se Romu ama Qavuna madu ko pizato kale tu o vou, ni vota lula ke pato evala korosi topi.

²¹Ni eñe lula ɻe duvevo puevani ɻela ta vo inio Izirelia mela o rupasimelo ala va kiñelani nio! Melai koa kiadama quli ko ereila saita, ta vairutu inio zouke ama ɻaniu.

²²Ni kake eñe kale amu rekoreko poso ta ke vuzeñelala eñe, ako seta ke olala lekito keaka niami kasi,

²³melai seta pui kepa tava keala voko tupu sai. Ni seke vaitala keru seta kekai bazutala seko kelo omuqa mateana komai bazuekalama ta vota lula mata ota saevala kio.

²⁴Ni kake eñe kale amu ta ke olala koa keaka kasi ni ke keala se rekoreko ke kealama jari ama quli, melai seta pui kepa veala vo,” kiqolake.

²⁵Nio Jisu ta eri kiolake nioqa kasi, “Qea sarubea qela, matu niuniala inio qeta eva, nio pui qe tuvevo pueka kiadama quli se poropita madu kikevevo seko riki kale!

²⁶Noi nio pui qe paqumuka kota ko malezika tu vo Bañara o pitoevani Pakio ta tapata o toraeka ni o vouva saita inio vota okai amaqeovou voko nanaidara?”

²⁷Nio Jisu ta oka zakaremu puekake nioqa Tabu ama Riki kikovevo vokale avo, Moses o rikiekema buka poso kasi azo ti kiadama poropita madu ko riki poso kasi.

²⁸Ni so keru se sipole ke ika keru koa peuru nioqa qokai zio kiolake, nio Jisu ko talio ta omadeuvo vota ota alokatou jari,

²⁹melai nioqata qo kaitivake vo ni eri kiolake, “Eqe kasi eve, ako matu sipole kota ipukou ni kutumana kota elou sole,” kiolake. So sole vota okai vaitake nioqa ni o evake nioqa sate.

³⁰Nio vota o papuake nioqa sate, ni o koake ko bereti ni mauru o ikake, ni o palamukake ni o katikake nioqa.

³¹Ni Bañara ta o toiratikake nioqako vilu ni qo nianieevake vo, melai vota ota parakake nioqa qope veakoi kazo.

³²Nio nioqata eri kiolake qo navio kude, “Tuvevo, aniqeko bulo ta matu vualavuala kota evala so keru vo o qelati pesila keru aniqe keve tona ni o qelai zakaremu puekala keru ko Tabu ama Riki kikolani,” kiolake.

³³Nio maba koa taku kale inio nioqata qo zolaike ni qo vaitake Jerusalema, sai nio nioqata qo meake sea toni omadeu disaipeli ke padoivani ni mata kake maba poso seke zomaneni elo se sate,

³⁴sai eria pesipesito kebeta evakoi, “Vo Lekasa ta maba tuvevo avole ota tova saevala mata! Vota o puratala Saimone kasi!”

³⁵Nio nioqata qo zakaremu puekake sekasi koko ereima keve tona ni nioqako nianieeve vo Lekasa so keru vo o palamuke keru ko bereti.

Jisu ko purato voko disaipeli madu kasi

(Matiu 28:16-20; Maka 16:14-18; Jone 20:19-23; Iruruputo 1:6-8)

³⁶Ni so keru nioqa qope mai bazueka keru ko quli poso, inio o navi Jisu ta obeta lojoake seko tiania ni eri kiolake sekasi, “Bule me tona,” kiolake.

³⁷Melai seta keta matu nake, ziolo inio ke vea kikelake sole.

³⁸Nio vota eri kiolake sekasi, “Noi sole inio meda nava? Ni noi sole inio meta niuniala meda eva?

³⁹Kemo añako omuqa nase ni omuqa kitii, ni lemo aña, ta aña inio ko aña. Noqoelomo aña, ni meta melai nianiiovou, ako ko ziolo ta puliama marabau ni piza sama, omadeuvo meme leani aña jari.”

⁴⁰So kiolake ni vota oma kasekake voko omuqa nase ni kitii.

⁴¹Melai seta pui ke roveake tuvevo puto, seko mai sukato kale ko zoleilo ni vuzeilo, so sole vota o kuimaemake se, “Meta kama sailao samela koi, kio?”

⁴²Nio seta ke kativake ko kejuma niuniu kena,

⁴³ni ota ma koake ni o kuake seko vilu kasa.

⁴⁴Ni vota eri kiolake sekasi, “Komi kio aña lula a melai bazuekema quli me so keru aña a melati eve keru me. Koa kiadama quli koko rikiziovima aña kolai ereivako Mosese ko Bazu kale, ni se poropita madu ko riki kale ni Devita ko kera kale ama ta tuvevo kota elou,” kiolake.

⁴⁵Nio vota oma veukake seko kerukeru tu seta ke paqumuke Tabu ama Riki poso kikolani,

⁴⁶ni vota eri kiolake sekasi, “Kota lula ko rikiziovi ko eri, vo Banara o soroevani Pakio ta o tolailou ni o vouvailou ni zouke ama naniu kale vota mata o tova saevou vouskale azo,

⁴⁷ni voko nikale inio lilizio ni sarueko ko akoezato ko bazu ta ko kaseilou, Jerusalema ko tanitou ti kobeta barou kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso kasi.

⁴⁸Me inio me ziovou nio meqai bazutoa, mela komi quli meme qeako quli se maba madu kasi.

⁴⁹Ni ana inio a melai soroevou vo Tabu ala Auvana, vo anavo Mama o mela inainaeveni me. Melai meta me daruanou Jerusalema peuru kale ti kobe melai barolou koa pizato aukale azo ko kilo ama me tona,” ma kiolake.

Jisu ko koilo aukale

(Maka 16:19-20; Iruruputo 1:9-11)

⁵⁰Ni koko tova inio vota o mati saqorake se koa Jerusalema peuru kale azo ni seta ke baroake Betani, sai nio vota o zolaekake voko omuqa nase ni vota mauru o imake se.

⁵¹Ni so keru vo mauru obe ima keru inio vota ota vaekaziake sekasi azo ni vo Banara ta o koivievake vo aukale.

⁵²Nio seta ke ilusivake vo ni keta vaitake Jerusalema matuma soleilo sate.

⁵³Ni seta ke olake mati Jelepade kale ni seta rauraevake vo Banara sai.

Jone

Jone 1

Vo saevo sala Bazu

¹Puliako peuru ma peuru ereilo, inio vo Bazu ta obeta eve; vota o eve Bañara sase, ni vota vo Bañara tisoiko.

²Ni koko maba tanitanila keru inio voa Bazu ta Bañara sase o eve.

³Vokale kude inio Bañara ta o ereke kiadama quli; ni koa kiadama quli ta ko erei voa Bazu kale kude peuru ma peuru ko tanitanila keru.

⁴Voa Bazu ta saevo ko raki; ni koa saevo ta ko kati kuevi vo Bañara ko zakaremu maba madu kasi.

⁵Voa zakaremu ta o taloake kutumana kale, ni ko kutumana ta pui ko daipaevake vo.

⁶Ni Bañara ta o soroevake vovo nabulu, voa maba ko ni ta Jone,

⁷vo o kuevini ni omai bazueveni voa zakaremu ko kalo se maba poso. Vota o kuevi mai bazuevole se, tu sea kiadamu ta ke viqo koa bazu ni ke tuvevo puevo.

⁸Pui vo Jone inio voa zakaremu, melai vota o kuevi tu opa mai bazuevo pala voa zakaremu.

⁹Voa Bazu ta tuvevo ala zakaremu, ni vota o kuevi peuru ma peuru kale, ni vota omai taloake kiadama maba poso.

¹⁰Voa Bazu ta o evake peuru ma peuru kale, ni Bañara ta o erekake ko miduku vokale kude, melai sea maba madu ta pui kevai nianiake vo.

¹¹Vota okai kuevi o naviko kunia peuru, melai sea kiadamu o naviko kuniale amu ta pui ke baroekivake vo.

¹²Melai kama poso madu seke baroekiveni vo, ni se kevai keruini vo, ta o katimake ko naizato tu seta vo Bañara ko meqora poso ke elo.

¹³Seko Bañara ko meqora poso elo ta pui dara ni tupu kale ama alilo kale pala, ni pui kala miduku kale ala mama ko alilimo kale, melai vo Bañara inio sevo Mama.

¹⁴Ni voa Bazu ta maba o evake, ni vota o loivake eñe kasi. Ni eneta nedava keve voko nañaidara ko kokai sukatema ko roquano ni tuveano. Ko ikio koa nañaidara vo Mama vo pado Meqora okai evema.

¹⁵Ni Jone Baptaiso ta ovai bazutake vo. Ni vota o velavelaoke, ni eri kiolake se maba poso kasi, “Nei nio vo vo, ana a melai bazueveni, ‘Vo anako tova o kilo ala, vo inio raura kala ana kasi azo, ako vota lulavo o eveni ana puliako alilo sole,’ ” kiolake.

¹⁶Voko qulepo ama roquano kale vota mauru mati o imelake animea kiada mela kubo keve kale.

¹⁷Vo Bañara ko lulama bazu ta ko katiziovi Mosese kale kude, melai roquano ni tuveano ta ko katiziake Jisu Karisito kale kude.

¹⁸Puliala inio lula o veani vo Bañara. Melai voa pado Meqora, omadeuvo vo Bañara jari ala ni vo obeta evani vo Mama ko palo rana vasia rana, vo inio ovai nianiani ni o mela kaseveni vo Bañara.

Jone Baptaiso ko bazubazu

(Matiu 3:1-12; Maka 1:1-8; Luke 3:1-18)

¹⁹Se Jiu ama tanatanamu Jerusalema peuru kale ke eveni ta ke soroemake kake se siama madu ni se Livai toutou kale amu Jone kasi, tu kepa vai kuimaeko ko eri, “Bazuenela, lala na inio ko no?”

²⁰Nio Jone ta pui o lupaoke bazuemo se, melai vota kasavole o opatake. Nio vota eri kiolake, “Anata pui vo Bañara o soroevani Pakio lala inio,” kiolake.

²¹“Kio, sole lala na inio ko no? Ilaija na inio ko no kio?” va kikelake. “Pui, anata pui vo lala,” kiolake vo Jone. “No inio vo ne darevani Poropita na kio?” va kikelake. “Pui,” ma kiolake voko ma opato kale.

²²“Bazuenela tani lala na inio ko no. Nelati tiorika tu eneta ne bazuemo seke soroenelalani. Noi nio kiñola no navi ko kio kale avo?” kikelake.

²³Nio Jone ta o tiorizatake, ni eri kiolake, “Ana inio vo vo lala, ko eri va kikovema: ‘Kala ta o velavelaova lealea kama zaekale matuma kora kale: Va inainaekomo vo Lekasa ko keve sai vo o taliovoa koi!”’ kiolake. Ko ikio vo poropita Aisea o kasekema lulavo.

²⁴Ni se Parese madu ta ke soroemake mata kake se bazu ke borikeni.

²⁵Ni seta ke olake ni ke kuimaevake vo Jone, “Nota pui vo Banara o soroevani Pakio, ma Ilaija, ma kala Poropita na kiñola, ta noi sole inio nota no bapitaiso puta?” kikelake.

²⁶Nio Jone ta o tiorizatake, “Anata a bapitaiso puta jukale pala. Melai kala ta obeta lojoa meko tiania vo me pui nio mevai nianiani ni

²⁷vota obeta kueva añako tova, melai añata pui a male tu vovo mabaku va elo tu ava rupasiko voko buti ko raitoraito,” kiolake.

²⁸Kiadama komi quli ta ko ereivake Betani peuru kale, Jodani sukuru ko naniu ko peatakoi vasia rana, sai vo Jone o erekekoi ko bapitaiso.

Banara vo Sipi Meqora siqasiqa o elo ala

²⁹Ni koko raneo kale inio Jone ta o veake o maba navi Jisu obeta kuevake vokasi. Ni vota eri kiolake vokasi ke padoini kasi, “Keatini, vo Banara vo Sipi Meqora siqasiqa o elo ala, vo o namuko ala peuru ma peuru ko sarueko, ta obeta kueva!

³⁰Nei nio vo vo aña a qaseveni so keru aña eri kiave keru, ‘Kala maba ta obeta kueva añako tova obe luluela, melai vota raura kala aña kasi azo, ako vota o eveni lulavo aña puliako alilo sole.’

³¹Anata pui aba vai nianiovilala inio vo vo kio, melai añata a quevi tu a bapitaiso puto jukale, tu amai bazuevo voa maba se Izireli amu,” kiolake.

³²Ni vo Jone ta omai bazuekake vo o kevema quli, “Anata a veve vo Banara vo Auvana o saqore keru aukale azo, ni voa Auvana ko velo ta ova kurou jari ala, ni vota ovai satoke voa maba.

³³Puliako kelo komi añata pui aba vai nianiovilala inio vo vo kio, melai vota Banara o soroelegi aña tu añata a bapitaiso puto jukale ta lula o uria bazuele, ‘Nota

no velou vo Bañara vo Auvana ko saqoro ni vota o satou kala maba topi. Vo inio voa maba vo o bapitaiso puto ala vo Tabu ala Auvana kale.’

³⁴Anata lula a veve vo, ni anata a bazuemela me ta vo inio vo Bañara vo Meqora,” kiolake vo Jone.

Jisu ko kuleto ama zouke disaipeli

³⁵Ni koko raneo kale inio Jone ta mata obeta evake sai omuqa voko disaipeli kidi sase,

³⁶ni so keru inio vota o veake vo Jisu obeta taliake pui matu vanā vokasi azo, nio eri kiolake nioqa kasi, “Keatini, vo Bañara vo Sipi Meqora vo siqasiqa o elo ala,” kiolake.

³⁷Nio voko omuqa disaipeli kidi ta qo viqake voko so kio, ni nioqata qo zolaike ni qo luluevake vo Jisu.

³⁸Ni Jisu ta o lilitake ni o keake nioqata qope luluevake, nio o kuimaekake, “Loma ikio qeqe vailika?” kiolake. Nio nioqata qo vati tiorikake, “Titisa, lai nio nono evakoi?” kiqolake.

³⁹Nio vota o kati tiorikake nioqa, “Kueko tu pa keko.” So sole nioqata qo olake vo sate ni qo keake koa zae sai vo o evakoi, ni sea kiadamu ta ke amaqeake pade kale ni nioqata qo evake vokasi raisiraisi ariku koloko keru azo ti kobe kai ipuke.

⁴⁰Kala pado nioq’azo, vo Jone kiovevo ota va viqeni, ni o lulueveni vo Jisu, ta Aduru inio, Saimone Pita vo visi.

⁴¹Ni taukavole Aduru ta o saqorake pade kale azo ni o vailivake vovo kaka Saimone ni o bazuevake vo, “Eqeta qe veala vo Bañara o soroevani Pakio,” kiolake.

⁴²Nio vota o vati olake vo Saimone Jisu kasi. Ni Jisu ta o toiritoirivake vo ni eri kiolake, “Saimone, Jone vo meqora na, erisanā noko ni ta konai nokailou Sepasi,” kiolake. Koko kalo ta Pita ta “Lado” kio kio ko so.

Jisu ko nokaeko Pilipi ni Natania

⁴³Ni koko ran eo kale inio Jisu ta ota zio kiolake Qalili rana, so sole vota o zolaike ni ota olake. Ni vota o veake vo Pilipi sai ni eri kiolake vokasi, “Lulu el aña!” kiolake.

⁴⁴Pilipi ta Betiseida peuru kale ala, koa omadeuma peuru sai Aduru ni Pita qo evakoi zala.

⁴⁵Nio Pilipi ta o luluevake vo Jisu, ni koko tova inio vota o veake vo Natania la ni o bazuevake vo, “Eneta ne veala vo tivoine vo o kaseini vo Mosese ko Bazu kale, ni se poropita madu ko riki kale. Vo inio vo Nazareti ala Jisu, Josepa vo meqora,” kiolake.

⁴⁶Nio Natania la ta o kuimana oke, “Kama uri ama quli ta ko roveovou purato Nazareti peuru kale, kio?” kiolake. Melai Pilipi ta o opativake vo ni eri kiolake, “Kua tani tu pa vea,” kiolake.

⁴⁷Ni so keru Jisu o vea keru vo Natania la obeta kueva keru vokasi, inio vota eri kiolake vokale avo, “Nei nio vo nisa Izireli ala maba, puliama vai vailizato sala!” kiolake.

⁴⁸Nio Natania la ta ota va viqake vo kiolani ni o kuimaevake vo, “Nonia lai nianii o nio nono eva?” kiolake. Nio Jisu ta ova opatake vo, “Añata lula abe neala no so keru pifi ore ko vima no bapula keru, puliako Pilipi nokaeño no,” kiolake.

⁴⁹“Tanala, abe paqumuna ta no inio vo Banara vo Meqora na! No inio se Izireli amu vo Aikovakova na!” kiolake.

⁵⁰Nio Jisu ta eri kiolake, “Kio! Nota no duvevo puta ako añata añai bazueka sole añako nelo no so keru nono bapula keru koa pifi ore ko vima, kio? Mainio nota noba kelou koko topi tiniamma quli!” kiolake.

⁵¹Nio vota eri kiolake sea kiadamu kasi, “Tuvevo avole añata a bazuemela me, mea kiada mela ta me qelou ko au ko veukazio, ni vo Banara ko mateana madu ko koilo ni saqoro ana maba a eveni lala tona,” kiolake.

Jone 2

Rorotato Kena peuru kale ama

¹Ni omuqa naniu ko tova Jisu o vati pesiake vo Nataniala saita, ta ko ereike kama pado rorotato Kena peuru kale, Qalili rana. Ni Jisu ko niania ta ko keve sai rorotatole,

²ni Jisu ni voko disaipeli madu melai ke koake koa bau vuato ko taipazato sole se melai sai.

³Ni ko bau vuato kobeta ola keru nio ko vaini ko ju ta kota paitake, so sole Jisu ko niania ta eri kikolake vokasi, “Keatini, ko mati paita ko vaini ko ju,” kikolake.

⁴Nio Jisu ta o kati tiorikake, “Niania, nota pui lati sorueko kama quli tu a erekko, ako aŋako taku ta pui nio ko baroa sole,” kiolake.

⁵Nio Jisu ko niania ta ko bazuemake se nabulu poso, “Meta me erekou ko quli vo o melati sorueko ama quli,” kikolake.

⁶Se Jiu amu ko lotu ko kama bazu ta pusailo ikio, sole koko kio kale avo ta varimuja matu vaka ju ta kobeta papuake sai, ko omadeu ta karabete ma zouke toni qaloni ju ko teamukako.

⁷Nio Jisu ta eri kiolake sea nabulu poso kasi, “Kai sukatikomo ko ju koa vaka ju poso,” kiolake. Nio seta ke zorivake vo ni matu sukasukati ke ikake koa kiadama.

⁸Nio vota o soruemake se, ni eri kiolake, “Erisana meta tiniekomu ko ju koa vaka ju poso kale azo, ni kati Olamo vo bau vuato ko lekasa kasi,” kiolake. Ni seta ke kati olake ko voa lekasa kasi,

⁹ni vota o madoekake koa ju, ta lula vaini ko ju kota evake. Vota pui okai nianiiake koa vaini ko ju ko kuevakoi kazo, melai voa nabulu vo o tiniekeni koa ju vaka jukale azo ta o paqumukake. So sole voa bau vuato ko lekasa ta o madoekake koa vaini ko ju ni ota ka lainikake koko saroro roquroqu nio vota o nokaevake vo vairua roroto ala maba

¹⁰nio eri kiolake vokasi, “Animeko kalo ta matu uri ama vaini ko ju ikio me buarikako kuleto maba poso kasi, ni ke paidaeka nozueko ko Saita inio me

buarika ko pui matu uri ama vaini ko ju. Melai nota no buarikala ko pui matu uri ama kuleto, ni erisana pado inio no buarika ko matu uri ama vaini ko ju!” kiolake.

¹¹Jisu ta o erekake koa kuleto ama voko aqasiele ama iruruputo Kena peuru kale sai Qalili, ni koa kalo kale vota uria kasa o ikake voko nanaidara, ni voko disaipeli poso ta ke tuvevo puevake vo.

¹²Ni koko tova inio Jisu ni voko niania ni voko visi poso ni voko disaipeli madu ta keta vaitake Keponeami, ni ke evake sai kama poso naniu.

Jisu ko zio Jelepade kasi

(Matiu 21:12-13; Maka 11:15-18; Luke 19:45-46)

¹³Ni koa taku ta sipole se Jiu amu ko Alokato ko Nojola ko taku, so sole Jisu ta ota olake Jerusalema.

¹⁴Ni vo o baroa keru sai nio vota o meake kubo maba madu Jelepade ko taqo kale kekai tatabaraovani ko bulumakau, ni sipi, ni kurou, ni so jari se takula ke besiekani ke papuani seko tevolo poso kasi.

¹⁵Ni vota tutumazi avole o tubotuboekake kama qusini ni o sisiparuemake ni o butuemake sea kiadamu seko ariku kiti ama biana poso sate Jelepade kale azo. Ni vota ota ma bekolikake ko tevolo poso se takula ke besitani ko, ni kota raibiziake seko takula poso,

¹⁶ni vota o bazuemake se kurou kekai tatabaraovani, ni eri ma kiolake, “Taukavo saqorikomo ko quli koi kazo! Pui tatabaraekomo ko pade tava iko a Mama ko pade!” kiolake.

¹⁷Nio voko disaipeli madu ta ke keake vo o erekako quli ni ke kerukeruekake ko Tabu ama Riki kikovevo kokale avo, ko eri kikovema, “Anako roqueko Banara na ko pade ta vualavuala ko ila aña uza ko baina jari.”

¹⁸Nio se Jiu ama tanatanamu ta pui kekai zoleike koa iruruputo vo o erekako, ni kevai liliziake nio ke kuimaevake vo, “Nonia aqasiele ama iruruputo ikio no erekou inio eneta neqai nianiiovou vo Banara ko kai zoleilo noko butuemo nia maba poso?” kikelake.

¹⁹Ni Jisu ta o mati tiorikake, “Meta me biresukou komia Bañara ko Jelepade, nio zouke naniu kale añata mata a lojoekou ko,” kiolake.

²⁰Nio se Jiu ama tanatanamu ke viqa keru ko, nio seta eri kikelake, “Koe, matu rosi ama taku kale ariku toni varimuja sabere inio ko erei nio ko paizai ko Jelepade, melai nota zouke naniu kale ko kiada mata no lojoekou ko kinola, kio?” kikelake.

²¹Melai Bañara ko Jelepade ka kiovema vo Jisu koko kalo ta voko tupu ikio.

²²So sole vo o saeve keru vounkale azo ko tova, inio voko disaipeli madu ta ke kerukeruekake komia vo o erekema pesio, nio seta ke tuvevo puekake ko Tabu ama Riki kikovevo ni Jisu kiovevo.

²³Ni vo o eve keru Jerusalema Alokato ko Nojola kale, inio kubo madu ta ke tuvevo puevake vo, so keru seke keve keru vo o erekema aqasiele ama iruruputo poso.

²⁴Melai o navi Jisu ta pui okai keruake seko tuvevo puto, ako vota o uria paqumumake kiadama maba poso sole.

²⁵Puliala obe vai bazuemou se maba poso vo Jisu melai vota o uria paqumukake maba ko bulo kale ama kerukeru.

Jone 3

Jisu ni Nikodimasi

¹Ni kala maba ta obeta evake o ni ta Nikodimasi, ni vota kala pado se Jiu amu vo vilua pikopiko, ni kala pado se Parese madu kale ala.

²Ni vota o kuevake Jisu kasi ipu kale nio eri kiolake vokasi, “Eneta nenai niania, nota kala pado Titisa na no joroini na Bañara kasi azo. Ako nota pui noba roveovou erekko ko aqasiele ama iruruputo noño erekako, puliama Bañara ko pizato salana tea,” kiolake.

³Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Tuvevo avole añata a bazuena no, puliala maba ta opa roveovou kelo vo Bañara ko lekasa puo puliako vo mata tova alilo,” kiolake.

⁴Nio Nikodimasi ta o vati tiorikake vo, “Sole noni o kalou nio vo qole ala maba ta mata o tova alilou? Tuvevo avole vota pui opa roveovou mata amaqeo voko niania ko siapa kale ni vota o alilou omuqama taku kale!” kiolake.

⁵Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Tuvevo avole añata a bazuena no, puliala kala pado maba ta opa roveovou kai amaqeo vo Bañara ko lekasa puo vo pui nio o alilani ju ni Bañara vo Auvana kale.

⁶Ako tupu kale ama alilo ta tupu ko pala, melai vo Bañara vo Auvana kale ama alilo ta Auvana ko.

⁷Nota pui aqasiele kai elo ko añako eri na kio no ‘Nota mata tova alile’ na kio.

⁸Kerukerueka ko ururu ko kavani. Ako kota ko puzeta ni ko ola sai ko koka zariakoi zio, ni nota noda ka viqa koko qurumo, melai nota pui noqai nianiaiia sai koko kuevakoi kazo ni koko olakoi vasi. Ni omadeuvo so jari nio sea kiadamu seke alilani vo Bañara ko Auvana kale,” kiolake vo Jisu.

⁹Nio vo Nikodimasi ta o vati tiorikake vo, “Noni kale kude inio kota ko ereilou?” kiolake.

¹⁰Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Nota kala pado se Izireli amu vo matula titisa na melai nota pui no vakakuka komi quli, kio?

¹¹Anata tuvevo avole a bazuena no, eneta ne qaseka ko quli eñe lula neqai nianiiako, ni neqai pesia ko quli eñe lula ne peako, melai meta pui tuvevo me ika eneko bazubazu.

¹²Meta pui tuvevo me ika so keru aña a melai bazueka keru komia peuru ma peuru kale ama quli, nio noni kale inio tuvevo me ikou so keru aña a melai bazuekou keru ko aukale ama quli?

¹³Ako puliala me azo ta opa koivi aukale, melai aña maba a eveni lala inio a jaqoreni aukale azo.

¹⁴“Ni omadeuvo lulavo vo Mosese ta o zolalke o navi o erekema lipalipa dole kotoku topi lealea kama zaekale, se maba madu ke kevema ni ko saevimema, so jaria zolailo inio a elou ana maba a eveni lala,

¹⁵ni sea kiadamu ke tuvevo puelo amu ana ta ke kovou ko noqola kama saevo.

¹⁶Ako vo Bañara ta o matu roqueme se peuru ma peuru kale amu, so sole vota o soroelake ana vovo pado Meqora lala, tu se kelai keruvo amu ana ta pui kepa noqola tolailou heli kale, melai seta ke kovou ko noqola kama saevo.

¹⁷Vo Bañara ta pui opa soroele ana vovo Meqora lala komia peuru ma peuru kale amu kasi tu a ditizimo se, melai vota o soroele ana tu seta ke pakiovou ana kale kude.

¹⁸“Vo o tuvevo puelani ana Bañara vo Meqora lala ta pui opa koqotaevou vo Bañara. Melai vo pui o tuvevo putani ta lula tititiziala, ako vota pui o tuvevo puela ana Bañara vo pado Meqora lala sole.

¹⁹Nio eri nio koa titizato: vo zakaremu ta o kuevi komia peuru ma peuru kale, melai se maba madu ta ke matu roqueke ko kutumana voko zakaremu kasi azo, ako seta boutare samu sole.

²⁰Ako kiadama maba poso se boutare ke erekani ta kevai kideipa voa zakaremu ni seta pui kepa kilou voa zakaremu kasi, ako seta pui kasa ke ika seko ruqe ama kalo poso sole.

²¹Melai seke erekani ko uri ama iruruputo ta ke kueva voa zakaremu kasi ni voa zakaremu ta uria kasa ota ma ika seko zorivo vo Bañara,” kiolake vo Jisu.

Jisu ni Jone

²²Ni koko tova inio Jisu ni voko disaipeli madu ta ke olake Jiudia rana. Ni vota o evake kama poso taku sai se sate ni o bapitaiso putake sai.

²³Ni Jone melai o bapitaiso putake Ainoni peuru kale pui vana Selema peuru kale azo ako sai ta kubo ju sakoi sole, sai nio se maba madu ta kevai kuevake vo ni vota bapitaiso o imake se.

²⁴Ako so keru ta pui nio ke noqoeva ni ke vaeva piritu pade kale vo Jone sole.

²⁵Nio vo Jone ko disaipeli madu ta ke vati zolizoliekiniake kala pado Jiu ala maba seko lotu kale ama pusailo ko kio kale avo.

²⁶Ni seta ke olake Jone kasi ni eri kikelake, “Titisa, nota nobe kerukerueva voa maba vo no sase o evani Jodani sukuru koa pake, vo nono qaseveni, kio? Vota ota bapitaiso puta, ni kiadama maba madu ta kevai ola vo sai!” kikelake.

²⁷Nio Jone ta eri kiolake sekasi, “Kota uri. Vo maba ta o rovea kovo ni ereko vo Banara o kativake quli pala.

²⁸Meta me viqe ana kiavevo, ‘Anata pui vo Banara o soroevani Pakio lala’ pa kiave, ‘melai ana inio a joroini lala kuleto vo puliako kilo,’ inio kiavevo!

²⁹Ako eri nio sole: vo lasive rusu vo o raekani ko sinaqu rusu inio koa reko vo tanala, ni voa vairua roroto ala maba vo baerebaere ta o lojoake ni o didievake vo tu ota va viqo voko kilo, ni vota ota zoleike so keru vo o viqa keru voa vairua roroto ala maba ko kora. So jari nio ana kasi ni ko ikio ana ko zolelako.

³⁰Vota raura o elou, melai anata zara a elou,” kiolake.

Vo o kuevini aukale azo

³¹Vo o kuevini aukale azo ta raura kala kiadakiadamu azo; melai vo miduku kale ala ta miduku vo pala inio, ni vota o kaseka miduku ko quli pala. Melai vo o kuevini aukale azo ta raura kala kiadama maba poso azo.

³²Vota okai bazubazute vo Banara ko aqasiele ama quli vo o kevema ni o viqema, melai puliala maba ta ota va tuvevo puekake voko bazubazu.

³³Melai kala ta o tuvevo puekou voko bazubazu inio vota o patapataevou vo Bañara ta tuvevo ala inio.

³⁴Vo Bañara ta o soroeve vo ni vota okai bazubazute vo Bañara ko bazubazu, ako vo Bañara ta ovai avozike vo vovo pado ala Tabu ala Auvana sole.

³⁵Vovo Mama ta o roqueva vo Meqora ni vota o kativa ko pizato tu o ereko kiadakiadama quli.

³⁶Vo tuvevo o ivani vo Meqora ta noqola kama saevo sala, melai vo pui o zorivani vo Meqora ta pui opa kovou ko saevo, melai vo Bañara ko korakorailo ta noqola ko elou vo tona kiada keru.

Jone 4

Jisu ni kama pado Sameriana rekoreko

¹Ni se Parese madu ta ke viqake vo Jisu ko movo ni bapitaiso puemo kubo disaipeli madu se Jone ko madu azo.

²Melai o ñavi Jisu ta puliala opa bapitaiso pueve, melai voko disaipeli poso inio ke bapitaiso pute.

³Nio Jisu o viqe keru soama bazu inio vota o vaekake ko Jiudia rana ni ota vaitake Qalili rana.

⁴Nio voko vaito kale sai, vota o olake Sameria kude.

⁵Ni vota o baroake kama pado Sameriana peuru kale, sai Saika ka kikelakoi, pui vanä vo Jekopi lulavo o kativema zae vovo meqora Josepa kasi azo,

⁶sai vo Jekopi ko sqili ju ko evakoi. Ni Jisu ta ota jairokake talio, so sole vota ota papuake ni ota mamazake koa sqili ju ko ketaketa. Ni koa taku kale ta ñadale ama taku ikio.

⁷Ni kama pado Sameriana rekoreko ta ko kuevake ju tobetole, nio Jisu ta eri kiolake kokasi, “Ju aqa zaria,” kiolake.

⁸So keru ta voko disaipeli madu ta lula keta keve peuru kale sailao tatabaraole.

⁹Nio koa rekoreko ta ko vati tiorikake vo, “Koe noela, nota kala Jiu ala na, melai añata kama pado Sameriamu rekoreko lala—noni ko roveo nio nota nolai paseka aña ko ju?” kikolake. So kai kikovevo ta se Jiu amu ni se Sameriamu ta pui ke lolopareani sole.

¹⁰Nio Jisu ta o kati tiorikake, “Nota noqai niania vo Bañara oka zariako katiño ni nota no nianiela aña ju añai pasekani lala tea, nota nolai paseko inio aña, ni añata a qatiño inio ko saevo ko ju,” kiolake.

¹¹Nio koa rekoreko ta eri kikolake, “Koe, tanala, nota puliama tobeto ko lomaloma salana tu nota no dobekou ko ju, ako soqili ju ta matu saqoroma sole. Ni lai kazo inio no qovou koa saevo ko ju nono qasekako?

¹²Eñevo taite Jekopi ta lulavo o katiñele eñe Sameriamu ñela komia soqili ju, ni vo ni voko meqora poso ni kiadama voko rovaña poso ta ke koe ko ju kokale azo, ni eñe melai ñebe nozueka vairutu. Nota no qaseka ta no inio raura kala na Jekopi azo, kio?” kikolake.

¹³Nio Jisu ta o kati tiorikake ko, “Vo o nozuekani komia soqili ju ta mata kabare ota elou,

¹⁴melai vo o nozueko ala koa ju ko aña a qativo ama vo ta ko koilou vuolovuolo jari vo tona kiada keru ni ko kativou ko noqola kama saevo,” kikolake.

¹⁵Ni kota va viqa keru voko so kio inio koa rekoreko ta ko vati tiorikake vo ni eri kikolake, “Tanala, katila koa ju! Nio aña pui mata kabare a elou, ni pui mata a jairokou kilo koi ju tobetole,” kikolake.

¹⁶Nio Jisu ta o bazuekake koa rekoreko, “Ola tu pa odieva novo lasive ni no vati kilou koi,” kiolake.

¹⁷“Anata lasive pidea lala inio,” kikolake koa rekoreko. Nio Jisu ta o kati tiorikake ko, “Zio, no kinolani ta tuvevo nota puliala lasive salana.

¹⁸Melai nota lula no raema sike lasive madu, ni voa maba nono voani erisana ta pui novo maba lasive inio. So no kinolani ana kasi ta tuvevo,” kiolake.

¹⁹“Tanala, vairutu pado inio anata a baqumuna ta nota kala poropita na,” kikolake koa rekoreko.

²⁰“Ene Sameriamu nela ko taite poso ta ke ilusive vo Banara komia sopu kale, melai me Jiu amu mela ta Jerusalema ikio koa zae sai anime me ilusivoa koi vo Banara kimelani,” kikolake.

²¹Nio Jisu ta o kati tiorikake ko, “Noiza, nota tuvevo ila ana, ko taku ta kobeta kueva so keru se maba madu ta pui kepa ilusivou vo Mama komia sopu kale ni so jari Jerusalema.

²²Me Sameria mela ta pui me uria vai niania vo meme ilusivani; melai ene Jiu amu nela ta ne uria vai niania vo ene ne ilusivani, ako pakiezato ta se Jiu amu kale kude inio ko kueva sole.

²³Melai ko taku ta kobeta kueva, ni kota lula kota barola, se tuvetuve ama ilusato ko maba poso ta ke ilusivou vo Mama seko auvana kale ni tuveano kale. Se inio sea ilusato ko maba poso vo Mama oma zariani tu ke ilusivo vo.

²⁴Vo Banara ta Auvana tisoiko, ni seke ilusivo amu vo ta ke ilusivou auvana kale ni tuveano kale,” kiolake.

²⁵Ni koa rekoreko ta eri kikolake vokasi, “Ana avai niania vo Banara o soroevo ala Pakio ta ota kilou. So keru vo o kilou keru vota kasa o ikou kiadama quli anime kasi,” kikolake.

²⁶Nio Jisu ta o kati tiorikake ko, “Ana inio voa Pakio lala, abe nati pesiani lala,” kiolake.

²⁷Nio so keru pado inio Jisu ko disaipeli poso ta ke vaitake, ni seta matu aqasiele kekai evake voko kati pesio Sameriamu rekoreko. Melai puliala se azo ta o kunubake tu kuimaeko koa reko, “Loma ikio no noqa zariako?” ka

kio, ma kuimaevu vo Jisu, “Noi sole inio nota no qati pesia koa reko?” va kio.

²⁸Nio koa rekoreko ta ko vaekake ko vaka ju, ni ko vaitake peuru kale, ni ko bazuemake sai ke evani maba poso,

²⁹“Kuemo tu pa vemo voa maba vo olai bazuekalani kiadama quli ko aña lula a erekema quli! Vo inio vo Banara o soroevani Pakio esa?” kikolake.

³⁰So sole seta ke vaekake ko peuru ni ke olake Jisu kasi.

³¹So maqa inio se disaipeli madu ta kevai titiake vo Jisu, “Titisa, keazate ko sailao!” kikelake.

³²Melai vota o mati tiorikake, “Anata lula ada keazatala koa sailao ko me pui meqai nianiiako,” kiolake.

³³So sole se disaipeli madu ta ke taniekake kuimakuimaekinio ke navio kude, “Noi nio, lula kake kepa niaevala esa?” kikelake.

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anako sailao ta zoriko vo aña o soroelesi ko vatolo, tu anata a okotiko erekko koa koidi vo o katilema ana.

³⁵Meta kama bazubazu samela, ‘Ariku kaboso ikoana ti kajoro ko taku ikio,’ melai anata a bazuemela me, ta pui so! Meta uria kemo ko kiaro poso; ko papapapa poso ko epa ta lula kota muqarala tu ko padoilou!

³⁶Voa maba vo o kajorikani ko epa ta lula o tabaria, ni koa epa vo o kajorikake ta maba poso inio, se kekai barolo amu ko noqola kama saevo. So sole vo papato ko maba ni vo kajoro ko maba ta omadeu zoleilo qo elou.

³⁷Sole koa bazubazu kikolani ta tuvevo avo ikio, ‘Kala maba ta o papatani, ni edolola maba inio o kajorani,’ kikolako.

³⁸Anata a joroemele me kajorikole jari ko papapapa ko epa kiaro kale, sai me pui meba iruruputekoi, melai kake edolomu ke iruruputekoi, ni meta me badoeke seko iruruputo kale ama epa,” kiolake vo Jisu.

³⁹Ni matu kubo Sameriamama maba madu koa peuru kale amu ta tuvevo ke ivake vo Jisu, koa rekoreko kokai bazutema kale, eri ka kikovema, “Vota olai bazuekala kiadama quli aña a erekema quli,” kio.

⁴⁰So sole se Sameriamu kevai kuevi keru vo, seta ke pasevake vo tu vota o elo sekasi, nio vota o evake sai omuqa naniu.

⁴¹Ni matu kubo madu ta ke tuvevo putake voko puariko kale voko bazu,

⁴²nio sai nio seta ke bazuekake koa rekoreko, “Pui noko vai bazuto kale inio eneta ne duvevo puta, melai ne navi eneta neda va viqa vo, so sole eneta nevai niania ta vo tivoine vo peuru ma peuru vo Pakio,” kikelake.

Jisu ko urikivo kala matula maba vo meqora

⁴³Ni voko omuqa naniu ko elo ko tova inio vo ni voko disaipeli madu ta keta olake Qalili rana.

⁴⁴Ako Jisu ta lula eri kiove o navi, “Vo poropita ta pui ke rovea tava panao o naviko nisa peuru kale amu,” kiolake.

⁴⁵Ni so keru o baroa keru Qalili voko disaipeli madu sase, inio saizama maba poso ta ke baroekivake vo zolezole amu, ako seta kebe vairua ola tisoiko Alokato ko kerukerueko ko Nojola kale Jerusalema, ni seta lula ke keake sai kiadakiadama aqasiele ama iruruputo vo o erekema koa Nojola ko taku kale.

⁴⁶Ni Jisu ta o vaitake mata Kena peuru kale Qalili rana, sai vo lula ju o pepelikekoi ni vaini ko ju o ikekoi. Ni kala matula maba vo o iruruputani qavuna kale ta inevoana sai, ota va verepani vovo lasive meqora Keponeami peuru kale.

⁴⁷Ni so keru voa matula maba o viqa keru Jisu ko barolo Jiudia azo Qalili, vota o olake vokasi tu o pasevo vo tu o zio Keponeami peuru kale urikivole vovo meqora, vo lula vou ko ededeu kale ala.

⁴⁸Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Puliala me azo ta opa tuvevo putou puliako me kelo ko aqasiele ama iruruputo,” kiolake.

⁴⁹Nio voa matula maba ta eri kiolake, “Tanala, luluela ana puliako anavo meqora vou,” kiolake.

⁵⁰Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Nota ola, novo meqora ta ota urika!” kiolake. Nio voa matula maba ta o tuvevo puekake vo Jisu kiovevo, nio vota o olake.

⁵¹Ni voko vaito keru peuru kale vota o toraemake voko nabulu poso eri ama bazu samu, “Novo meqora ta lula ota urikala,” kikolako.

⁵²Nio vota o kuimaemake se loma taku kale inio vovo meqora o urikalani, ni seta eri kikelake, “Omadeu koloko kale ravi nadale inio ko vaevala ko vere,” kikelake.

⁵³Nio vovo mama ta o kerukeruekake koa taku kale pado inio Jisu ovai bazueke keru vo ko, “Novo meqora ta ota urika,” kio. Nio vo ni kiadama voko saidi ta ke tuvevo puevake vo Jisu.

⁵⁴Ko ikio koa omuqama aqasiele ama iruruputo vo Jisu o erekema Jiudia ran’azo o kuevi keru Qalili rana.

Jone 5

Jisu ko urikato toupa jukasi

¹Ni koko tova inio Jisu ta o olake Jerusalema peuru kale, kai zomanole kama pado Jiu amu ko lotu nojola.

²Nio Jerusalema peuru kale, Sipi ko veutu ko sipole ta kama pado toupa ju, maba o erekema, sike ono sama, Hiburu pesio kale, se Jiu amu ko pesio, Betizata ka kikelako.

³Ni matu kubo maba madu se vere amu ta kebeta tekuake koa ono poso kale—se leqa kamu, ni raiqo amu, ni se lepu ama nase ni kitu samu.

⁵Nio kala maba, vo zouke toni siotolu sabere vere ko voeni, vo melai inevoana obeta evake sai.

⁶Ni Jisu ta o olake ni o veake vo obeta tekuani sai, nio vota ovai nianiiake vo ta tuvevo vota lula so tinia tu keu ota evani nio verepo, so sole vota eri kiolake vokasi, “Nota noqa zaria uriko kio?” kiolake.

⁷Nio voa vere ala maba ta o vati tiorikake vo, “Tanala, puliala kala pado maba ta opa tauvelou tu taukavole opa jouraelou ana koa toupa jukale so keru koko qiloqiloiva keru, sole a zio kiala sai mati edolola maba inio kuleto ota baroa sai,” kiolake.

⁸Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Loje, lokieka ni zolaeka noko kobo ni tali,” kiolake.

⁹Nio voa maba ta taukavole ota urikake, ni vota o zolaekake voko kobo, ni ota taliake. Ni koa naniu koko ereivo ta se Jiu amu ko Sabati naniu.

¹⁰So sole se Jiu ama tanatanamu ta ke keake ko quli ni seta eri kikelake voa maba kasi, “Vairutu ta Sabati naniu sole Moses ko Bazu ta pui ko zariena tu no boriko noko kobo,” kikelake.

¹¹Nio vota o mati tiorikake se, “Vo o urikilalani ana ta eri lati kiolala, ‘Loje, ni borika noko kobo ni tali,’ kiolala,” kiolake.

¹²Nio seta ke kuimaevake vo, “Lala inio voa maba vo no o nati soruekalani kobo ko zolaeko ni talio?” kikelake.

¹³Melai voa maba vo o urikeni ta pui ovai nianiiake unei nio vo Jisu kio, ako koa zaekale ta matuma padopadoilo sole, ni Jisu ta ota daipaivake koa vaki ko valuvalu sole.

¹⁴Ni silo pala taku ko tova Jisu ta mata o toraevake voa maba Jelepade ko taqo kale o lipilipitani nio eri kiolake, “Keatini, nota noda urika erisana, so sole nota pui mata no dova saruekou, ako so ta matuma tapata konai barou sole,” kiolake.

¹⁵Nio voa maba ta o nianieevake vo Jisu, ni vota o olake bazuemole se Jiu ama tanatanamu, “Vo ana o urikilalani ta Jisu inio voko ni,” kiolake sekasi.

¹⁶Nio koa iruruputo ko kio kale seta ke taniekake vai kideipo vo Jisu, ako vota o erekake ko urikato Sabati ŋaniu kale sole.

¹⁷Nio Jisu ta o mati tiorikake se, “Anavo Mama ta pui o lalamatani iruruputo, ni aña melai soa iruruputo inio a eva,” kiolake.

¹⁸Nio koa pesio kale avo se Jiu ama tanatanamu ta keva matu zariake vrouvaevo vo Jisu, pui voko niumaeko kale ko Sabati ko bazu kale ko kiada, melai voko kaseko kale vo Bañara ta o ŋavivo Mama, ni voko kaseko kale ko vo ni Bañara ta ijatinia kio kale.

Vo Meqora ko pizato poso

¹⁹So sole vo Jisu ta o mati tiorikake se, “Tuvevo avole añata a bazuemela me, aña vo Bañara vo Meqora lala ta pui a rovea erekoko kama quli a qizada kale kude melai añata a erekoko kama quli aña a qeako Anavo Mama o erekoko kama quli ko kiada. Ako vo Mama o erekoko kama quli jari ama ikio aña vovo Meqora lala a erekoko kama quli.

²⁰Ako vo Mama ta o roquela aña vovo Meqora lala ni vota ola kaseka kiadama quli o navi o erekoko kama quli. Vota ola kasekou mata raura kama quli koko topi tiniavo ama tu a erekou, ni kota ko vuzemelou mea kiada mela.

²¹Omadeuvo vo Mama ta o saevima se lula ke vovini, so jari pado inio aña vovo Meqora lala ta a jaevima se aña ama zariani.

²²Ni vo Mama ta puliala maba o titiziva tu o saevo ni o vou, melai vota o katile aña vovo Meqora lala voko titizato ko pado ama pizato,

²³so sole kiadamu ta ke rauraelou aña vovo Meqora lala omadeuvo vo Mama ke rauraeva jari. Vo pui o rauraelani aña vovo Meqora lala ta pui o rauraevani Anavo Mama, vo o soroeleni aña.

²⁴“Anata a bazuemela me, vo o viqani añako pesio, ni vo o tuvevo puevani vo aña o soroeleni, ta noqola kama saevo sala. Vo Bañara ta pui opa koqotaevou, melai vota lula ota paloasa youkale azo saevo kale.

²⁵Tuvevo avole anata a bazuemela me, taku ta kobeta kueva ni kota lula kota baroa so keru se voumu keta la viqou keru aña Bañara vo Meqora lala ko kora, ni seke viqo amu koa kora ta ke saevou.

²⁶Vo Mama ta saevo ko raki nio vota so jaria saevo ko raki o ilake aña vovo Meqora lala.

²⁷Ni vota o katile ko pizato titizato ko, ako anata vo maba a eveni lala sole.

²⁸Meta pui aqasiele kai elo komi, ako ko taku ta kobeta kueva so keru se voumu niami kale ke evani ta keta la viqou añako kora kio,

²⁹ni seta ke zolailou niami kale azo ni ke saevou kio, ni se uri ke erekani ta ke zolailou ni ke kovou noqola kama saevo, melai se ruqe ke erekani ta ke zolailou ni ke kovou ko noqola kama tolailo sama koqotato.

Vo Bañara inio o soroeveni vo Jisu

³⁰“Anata pui a rovea ereko kama quli a naviko pizato kale. Anata a ditizata vo Bañara lati kiovevo kale, Sokale añako titizato ta sidopu ama, ako anata pui a lulueka a naviko vatolo sole, melai kota vo o soroeleni aña ko vatolo ikio.

³¹“Anata aqai bazubazuta a naviko quli tea, añako bazubazu ta puliala maba ta opa roveo tuvevo pueko.

³²Melai vo aña olai bazubazutani ta obeta eva aña sase, ni anata aqai niania ta vo la kiolani aña ta tuvetuvevo avo.

³³Meta me joroeme meko talio ko maba poso Jone kasi kuimaevole vo ni vo inio ota ka kaseke koko tuveano.

³⁴Anata pui aqai kerua tu lai bazubazuto maba ko bazubazuilo kale, melai anata a qaseka tu meta me bakiovou.

³⁵Jone ta kala juke jari o eve, ni vota o taloekiko ko zakaremu, ni meta meqa zariovi tu ko zolemelo voko zakaremu puju ama taku kale.

³⁶Melai anata mata kama pado quli salala ko kolai bazubazutake aña, ko kokai paloasako vo Jone ota lai bazubazutema aña, ko ikio koa iruruputo

poso ana a erekako. Ko ikio koa iruruputo poso anavo Mama o katilema tu anata a erekko, ni ko ikio mata ko tuvevo puela ana tu ko puratiko vo Mama inio o soroeleni kio.

³⁷Ni vo Mama, vo o soroeleni ana, vo melai olai bazubazutani ana. Melai meta puliama taku kale inio meba tava viqe voko kora, ni pui meba tava keve voko loilo,

³⁸ni meta pui meda va tukieka voko bazubazu meko bulo kale, ako meta pui me duvevo puela sole ana, vo o soroeleni lala.

³⁹Meta me lezumuka ko Tabu ama Riki kikolani, ako meta eri kimela ta kokale inio me qovou ko noqola kama saevo kimela sole. Maba ko ikio koa Tabu ama Riki ko kolai bazutako ana,

⁴⁰melai meta pui meqa zaria tuvevo puelo ana tu meta me qovou ko saevo!

⁴¹“Anata pui nio aqa zaria rauraurailo maba poso kasi.

⁴²Melai anata a melai niania, ta meta pui me roqueva vo Bañara meko bulo kale.

⁴³Anata a quevi a Mama ko vatolo kale, melai meta pui me baroekila ana, melai kala maba vo o kilo ala o naviko vatolo kale ta me baroekivou vo.

⁴⁴Meta meqa zaria rauraekinio me navio kude, melai meta pui me erekani mela ko quli vo tuvevo ala Bañara okai rauraemelo ama me, nio noni kale inio meta me roveovou tuvevo puelo ana?

⁴⁵Meta pui eri kimevou, anata a melai kuirikou meko pui tuvevo puelo a Mama ko tanama kale, ako pui ana melai Mosese inio voa maba vo me o melai kuiriko ala sole, voa Mosese vo o rikiekeni ko me meqai oquima Bazu.

⁴⁶Meta lula maba tuvevo pueko me eva vo Mosese ko riki kikolani tea, meta me duvevo puelo inio ana, ako vota lula o kasele ana voko riki kale sole.

⁴⁷Melai meta pui me duvevo puekani mela vo Mosese ko riki, sole noni kale inio meta me duvevo puekou anako bazubazu?” kiolake.

Jone 6

Jisu ko niaemo sike vuro maba madu (Matiu 14:13-21; Maka 6:30-44; Luke 9:10-17)

¹Ni koko tova inio Jisu ni voko disaipeli madu ta ke pakekake ko Qalili toupa vaka kale ko Taibiriasi kekai nokaeckema.

²Ni matuma vaki ta ko luluevake vo, ako seta lula ke keve voko aqasiele ama iruruputo se vere amu ko urikimo sole.

³Nio Jisu ta o saqorake vaka topi azo ni o peatake kama pado sopu kale ni o papuake sai voko disaipeli madu sate.

⁴Ni koa taku ta Alokato ko Nojola ko taku se Jiu amu ko ta sipole kota evake.

⁵Ni o lilililitake vo Jisu nio o keake matuma vaki kebeta kuevake vokasi, nio Jisu ta eri kiolake Pilipi kasi, “Lai nio animeta me databaraekou ko sailao nia maba poso kekai malezo ama tu animeta me niaemou se?” kiolake.

⁶Jisu ta so kiolake tu vota o madoevo vo Pilipi, noi nio vo kiovo avo, ako vota lula obe kai nianiiake o navi o ereko ama quli sole.

⁷Nio Pilipi ta o vati tiorikake vo, “Koe, varimuja kaboso ko tabara kale ko tatabarailo ama bereti melai pui kepa kai malezou nia vaki!” kiolake.

⁸Ni mata kala vovo disaipeli, vo Aduru, vo Saimone Pita vo visi ta eri va kiolake vo Jisu,

⁹“Nei ta kala lasive rusu, vo sike silo ama bereti ni omuqa niuniu sala. Melai noni ko kalou nio komia sailao ta ko malezimou nia vaki?” kiolake.

¹⁰Nio Jisu ta o bazuemake voko disaipeli madu tu ke papuemo sea vaki. Sai ta matu kubo seulele sakoi, uri ama mamazo ko zae sakoi. So sole sea matuma vaki ta ke papuake sai, ni seta sike vuro maba madu, rekoreko ni silo amu melai kubo madu melai seta pui kepa ataeme.

¹¹Sai nio Jisu ta opa koake koa bereti ni o kati petaoke Bañara kasi, ni vota oma puarikake sea maba poso sai ke papuani. Ni koa omadeuvo jari oma ikake koa omuqa niuniu. Ni sea kiadamu takekai atapake.

¹²Ni so keru sea kiadamu ke atape keru inio Jisu ta eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Niaquekomo koa sailao koko palakiako ni koko nieuvako, animeta pui me niumaeko,” kiolake.

¹³So sole seta ke niaquekake koa kiadama, ni ko sukati kake toni omuqa suakao koa sike kena bereti ni omuqa niuniu sea maba madu ke kiema koko nieuvako sailao.

¹⁴Sai ke evani maba poso ta ke keake koa aqasiele ama iruruputo vo Jisu o erekako, nio eri kikelake, “Matu tuvevo, nei nio voa Poropita vo o kaseini tu o kilo peuru ma peuru kale!” kikelake.

¹⁵Melai Jisu ta omai mamurake ta seta keka zaria tu ke noqoevo, se vai zuruzurueko kale tu aikovakova ke ivo, so sole vota o vaemake se ni mata ota peatake sopu poso kale vasi o kiada pado.

Jisu ko talio Qalili toupa ko ju topi
(Matiu 14:22-33; Maka 6:45-52)

¹⁶Ni raisiraisi kota evake, nio voko disaipeli madu ta keta saqorake toupa kasi,

¹⁷ni keta zazuake koaka topi ni keta tadaoke ni ke pakekake koa toupa ni keta olake Keponeami. Ni kota ipukake, melai Jisu ta pui nio o vaitake sekasi.

¹⁸Ni koa taku inio matuma ururu ta kota buiritake ni ko qiloqiloekake koa toupa.

¹⁹Ni se disaipeli madu ta lula ke qelutake zouke ma ariku maelo tinia vana ni toupa ko kolo tiania keta baroake pado inio ke veake vo Jisu obeta taliake toupa ko ju topi, obeta olake koaka ko sipole, ni seta keta matu nake.

²⁰Nio Jisu ta eri kiolake matuma kora kale, “Meta pui nalo; anata Jisu lala inio,” kiolake.

²¹Nio seta keva zariake tu ke zazuevo vo koaka topi, ni koa koaka ta taukavole kota varerikake koa pake sai seke kevekoi.

Matuma vaki ko vailivo vo Jisu

²²Ni koko raneo kale inio sea matuma vaki toupa kama pake kebeta evani ta ke nianievake ta voa koaka ta vo tisoikoni sai kazo o vaekaziovini kio. Seta ke veveni lula voa koaka, nio seta ke paqumukake ta Jisu ta pui opa zazula koaka topi voko disaipeli madu sate, melai seta ke tadaovi ke kiada vo pide, kikelake.

²³Nio kama koaka poso Taibiriasi ama ta ko varerike sai sea matu padopadoilo ke kiekoi ko bereti ko sipole, Lekasa o kati petaovima ta kubo ko evema.

²⁴Nio seta pui ke veake vo Jisu sai, ni voko disaipeli madu melai pui ke meake, so sole sea maba madu ta keta zazuake koa koaka poso topi ni keta olake Keponeami peuru kale vailivole vo sai.

Jisu, Saevo ko Bereti

²⁵Nio so keru seke varerika keru koa toupa ko kama pake seta ke veake vo Jisu ni seta eri kikelake vokasi, “Tanala, noi keru inio noda barola koi?” kikelake.

²⁶Nio Jisu ta o mati tiorikake, “Tuvevo avole anata a bazuemela me, meta mebe vailivailila ana, ako meta me qie ko kubo bereti ni meta meda atape sole, pui meko vakakuke kale koko kalo anako aqasiele ama iruruputo.

²⁷Meta pui ka iruruputo koko sapeovo ama sailao melai ka iruruputomo koa sailao koko melati barolo ama noqola kama saevo kale. Koa sailao ikio ana maba a eveni lala a qatimelo ama me, ako ana inio vo Bañara voa Mama ana lula ola zoleini lala,” kiolake.

²⁸So sole seta ke kuimaevake vo, “Sole loma iruruputo kale inio eneta ne erekou vo Bañara o nela zariako ene tu ne erek?” kikelake.

²⁹Nio Jisu ta o mati tiorikake, “Vo Bañara okai zariako iruruputo tu me erekou ta eri. Meta tuvevo puelomo ana vo o soroelani lala,” kiolake.

³⁰Nio seta eri va kikelake, “Noni ama aqasiele ama iruruputo ikio nota no erekou tu eñeta ne qelou ni ne duvevo puenou no? Loma ikio no ereko ama?

³¹Ako animeko taite poso ta ke kie ko mana lealea kama zaekale, ko Tabu ama Riki kikovevo jari, vota o katime se ko aukale azo ama bereti tu seta ke kuo,” kikelake.

³²Nio Jisu ta eri kiolake, “Tuvevo avole anata a bazuemela me, vo Moses meko taite poso o katimema bereti ta pui aukale azo ama. Melai añavo Mama o katimelako bereti ta aukale azo ama.

³³Ako koa bereti vo Bañara o puarikake ta ko kueva aukale azo ni kota ko katima ko saevo peuru ma peuru kale amu,” kiolake.

³⁴Nio seta eri kikelake, ‘Tanala, nota katiñela koa bereti kiada keru,’ kikelake.

³⁵Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anata saevo ko bereti lala, sole vo o kilo ala aña kasi ta pui opa luapou, ni vo o tuvevo puelo ala aña ta pui opa rokauvou.

³⁶Zio, anata lula a bazuemelala me, meta me qea añako iruruputo melai meta maba pui me duvevo puela aña.

³⁷Sea kiadamu añavo Mama o katilo amu aña ta ke kilou aña kasi. Ni anata pui aba butuemou seke kilo amu aña kasi,

³⁸ako anata a jaqore aukale azo tu a ereko vo aña o soroeleni ko vatolo.

³⁹Vo Bañara vo o soroeleni aña ta ola zaria aña tu anata pui a mumaevo kala sea kiadamu vo o katileni azo, melai vota ola zaria tu anata a jaevimou sea kiadamu tovama ñaniu kale.

⁴⁰Ako añavo Mama oka zariako ta, kiadamu seke lelo amu aña vo Bañara vo Meqora lala ni ke tuvevo puelo amu aña ta ke kovou ko noqola kama saevo, ako anata a jaevimou se sole noqola kama saevo kale tovama ñaniu kale,” kiolake.

⁴¹Nio sai ke lojoani Jiu amu ta ke taniekake vai nuruñuruo vo, ako vota eri kiolake sole, “Ana inio voa bereti aukale azo a jaqoreni lala,” kiolake sole.

⁴²Sai nio seta eri kikelake, “Pui nea maba inio vo Jisu, vo Josepa vo meqora? Vo ene nedā vai nianiani voko mama ni nania kidi. Noi sole inio vota so kiola, vota o saqoreni aukale azo?” kikelake.

⁴³Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Epezomo nuruñuruo me navio kude.

⁴⁴Puliala ta o roveovou kilo ana kasi, anavo Mama pui o odievou tu o kilo ana kasi, vo o soroeleni ana. Ni anata a jaevivou vo o kilo ala ana kasi tovama naniu kale.

⁴⁵Ako se poropita madu ta ke rikiike ko eri, ‘Kiadama maba poso, Bañara ta o nianiekimou!’ So sole kiadamu keta va viqani vo Mama ni ke koani ko nianii vokasi azo ta ke kilou ana kasi.

⁴⁶Puliala inio lula opa veveni vo Mama; melai ana a quevini lala Bañara kasi azo, ana inio lula a veveni lala vo Mama.

⁴⁷Anata a bazuemela me tuvevo avole, vo o tuvevo puelani ta lula noqola kama saevo sala.

⁴⁸Anata saevo ko bereti lala.

⁴⁹Meko taite poso ta ke kie ko mana lealea kama zaekale ni koko tova seta keta vovi seko vou ko taku keru.

⁵⁰Melai voa bereti vo o saqoreni aukale azo o vuovo ala ta pui opa vrouvou.

⁵¹Anata noqola kama bereti lala a jaqoreni lala aukale azo. Vo o vuovo ala voa bereti ta noqola saevo o elou. Koa bereti ana a qativo ama voa maba ta anako marabau kio, ko ana a qatimo ama peuru ma peuru kale amu anako vouskale tu seta ke pakiovou,” kiolake.

⁵²Ni Jisu ko soama pesio kale nio se Jiu amu ta keta tanitake nuruñuruo ke navio kude. “Noni o roveovou nio o katimelou voko marabau nio animeta me quovou?” kikelake.

⁵³Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Tuvevo avole anata a bazuemela me: meta pui me quovou aŋa maba a eveni lala ko marabau ni pui me nozuekou aŋako dara ta meta pui meba kovou ko tuvevo ama saevo meko saevo kale.

⁵⁴Vo o kuani aŋako marabau ni o nozuekani aŋako dara ta o koa ko noqola kama saevo, ni anata a jaevivou vo tovama naniu kale.

⁵⁵Ako aŋako marabau ta nisa sailao, ni aŋako dara ta nisa ju.

⁵⁶Ni vo o kuovo ala aŋako marabau ni o nozueko ala aŋako dara ta noqola o elou aŋa tona ni anata noqola a elou vo tona.

⁵⁷Vo saevola ni noqola kala Mama ta o soroele aŋa, ni aŋa melai soa noqola saevoa lala. So sole vo o luovo ala aŋa ta o saevou aŋa kale.

⁵⁸Ana inio voa bereti aŋa tuvevo avole a jaqoreni lala aukale azo, pui se meko taite poso kepa kiema bereti jaria lala. Ako seta ke kie ni pui noqola saevo kepa eve, melai vo o kuovo ala komia saevo ko bereti ta noqola saevo o elou,” kiolake.

⁵⁹Jisu ta o kasekake koa nianiekato so keru o bazubazute keru ilusato ko pade kale Keponeami peuru kale.

Noqola kama saevo ko rukuruku

⁶⁰Ni kubo madu vo ke lulueveni ta ke viqake vo kiolani ni eri kikelake, “Koa nianiekato ta matu tapata kama. Lala inio o roveovou didieko ko tu o lulueko ko?” kikelake.

⁶¹Nio Jisu ta omai nianiiake voko disaipeli madu ta kekai ŋuruŋuruake ko, so sole vota eri ma kiolake se, “Koa aŋako pesio ta ko maba epezimelo me kikola kio?

⁶²Sole noi nio meme dova lelou keru aŋa maba a eveni lala ko tova koilo aukale sai ana a quevikoi kaz!

⁶³Vo Baŋara vo Tabu ala Auvana inio o saevizatani, maba ko pizato ta puliama saevizato sama. Koa pesio poso ana lula a qasekako mekasi ta pizato sama tu kota ko vati kilo vo Baŋara vo saevizato sala Auvana.

⁶⁴Melai kake mela meta pui me duvevo pueka koa pesio,” kiolake. Ako Jisu ta omai nianiiovi vima sase se pui kepa tuvevo puto amu, ni vo o saiqrivo ala vo.

⁶⁵Ni Jisu ta so kiolake sekasi, “Kokale avo inio anata a bazuemele me, puliala maba ta opa roveovou kilo ana kasi, anavo Mama ko zariekato pide,” kiolake.

⁶⁶Ni koa Jisu ko pesio kale avo inio kubo madu vo ke lulueveni ta keta epeike ni keta epezake luluevo vo.

⁶⁷Sai nio Jisu ta eri kiolake voko toni omuqa disaipeli madu kasi, “Noi nio, me melai meqa zaria vaelo ana kio?” kiolake.

⁶⁸Nio Saimone Pita ta o vati tiorikake, “Lekasa, lala kasi nio ene neba ziovoa koi? Ako nono qaida inio no buarikani na ko nisa saevo ko pesio sole.

⁶⁹Eneta ne duvevo puena ni nenai niania ta no inio vo Tabu ala na no quevini na Bañara kasi azo,” kiolake.

⁷⁰Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Ana a navi nio lula a bitoemela mea toni omuqa, melai kala me azo ta Setani vo maba inio!” kiolake.

⁷¹Jiudasi inio o kasevake, Saimone Isikarioti vo meqora. Ako Jiudasi ta kala pado sea toni omuqa disaipeli kale ala, melai vo inio o saiqrivo ala vo sole.

Jone 7

Jisu ni voko lasive visi poso

¹Ni koko tova inio Jisu ta o taliake Qalili rana, ni vota pui oka zariake talio Jiudia rana, ako se Jiu ama tanatanamu ta kebe tarevake vo sai tu ke vrouvaevo sole.

²Ni se Jiu amu ko Nojola, Kokukoku Nojola ko ni sama ta sipole kota evake,

³so sole Jisu ko lasive visi poso ta eri kikelake vokasi, “Vaeka komia zae tu ola Jiudia, tu no ke lulueñani ta ke kelou koa iruruputo nono erekako ubutiania.

⁴Puliala maba vo oka zariani uria kasa elo ta o daipaeka ko quli vo o erekako. Sole nota no erekou ko quli tu kiadama peuru ma peuru ta konai nianio no!” kikelake.

⁵Ako voko visi poso melai pui ke tuvevo puevake vo sole.

⁶Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anako taku ta pui nio ko baroa. Meko taku ta kiada keru ti uri,

⁷ako se maba madu ta pui ke rovea melai kideipo me. Melai seta kelai kideipa aña, ako anata pui a lalamata tama kaseko seko ruqe ama kalo sole.

⁸Sole meta olamo koa nojola kasi. Anata pui a ziovou erisaña koa nojola kale, ako anako taku ta pui nio ko baroa sole,” kiolake.

⁹Vota so kiolake, ti ota loivake Qalili rana.

Jisu ko zomano Kokukoku Nojola ni sama Nojola kale

¹⁰Lula voko lasive visi poso keta olake nojola kale saita, inio Jisu melai ota olake seko tova. Vota pui kasavole o olake, melai moizavole.

¹¹Ni se Jiu ama tanatanamu ko kerukeru kale ta vo Jisu ta ota kilou kikelake so sole seta ke vailivake vo nojola kale, “Lai nio vo vo?” kikelake.

¹²Ni koa padopadoilo maba poso melai moizavole kebe kasevake vo Jisu. Kake ta “Vota sidopu ala maba,” kikelake, melai mata kake ta “Pui. Vo inio o lipalipaemani se maba poso,” kikelake, sole seta omuqa kerukeru kevai koake vo.

¹³Melai puliala ta ovai pesipesitake vo ubutiania keta ma nakē se Jiu ama tanatanamu sole.

¹⁴Ni sipole kota tianiaoke koa nojola ko taku pado inio Jisu ta o olake Jelepade kale ni o taniekake nianiekato.

¹⁵Ni se Jiu ama tanatanamu ta keta ka vuzeike voko nianiekato, ni eri kikelake, “Noi sole inio nea maba ta matu nianiiola pui o sikuluputani melai nio?” kikelake.

¹⁶Nio vo Jisu ta o mati tiorikake se, “Anako nianiekato ta pui aña kasi azo ama ikio, melai kota ko kuevako vo Bañara kasi azo, vo o soroeleni aña.

¹⁷Vo oka zariani ereko vo Bañara oka zariako quli ta okai nianiovou anako nianiekato ta ko kuevako Bañara kasi azo kio ma añata a qaseka a naviko pizato kale pala kio.

¹⁸Ako eri nio sole: vo maba vo o kasekani o naviko pizato kale ta oka zaria puratiko o naviko ñañaidara pala. Melai vo ova zariani ñañaidara puevo vo o soroeveni, ta tuvetuve ala ni puliama lipalipato sala.

¹⁹Mosese ta o katimele me vo Bañara ko Bazu, ma pui opa katimele? Melai puliala kala pado me azo ta o zorika koa Bazu. Sole noi sole inio meta meqa zaria vrouvaelo aña?” kiolake.

²⁰Nio koa padopadoilo maba poso ta ke vati tiorikake vo, “Nota ziolo salaña inio so kiñolani! Puliala inio ño o vouvaeno kiolani!” kikelake.

²¹Ni vo Jisu ta o tiorizatake, “Omadeu pado aqasiele ama iruruputo ikio lula abe ereka melai mea kiada mela ta meqai vuzeiva.

²²Melai ko aña Sabati ñaniu kale aqai erekani ko ta eri nio: Mosese ta o bazuemele me tu meta me movemo meko lasive meqora poso, (melai kota pui Mosese ko, melai kota meko kuleto ama taite poso ke taniekema ikio) ni Sokale inio meta me moveva kala lasive meqora Sabati ñaniu kale melai.

²³Sokale meta me moveva kala lasive meqora Sabati ñaniu kale tu Mosese ko Bazu ta pui ko niumailo, so sole noi sole inio meta melai korakoraiva aña, anako urikivo kale kala maba voko vere kale azo Sabati ñaniu kale?

²⁴Epezomo pitasiko ko sidopu ni ruqe topi ama kalo kale, melai pitasikomo sidopu ama pitasato kale,” kiolake.

Seko vai vailizato vo Bañara o soroeveni Pakio

²⁵Sai nio kake se Jerusalema amu ta eri kikelake, “Pui nei nio voa maba vo sea tanatanamu ke vrouvaevo va kikelani, kio?

²⁶Keatini! Vota o nianiekata ubutiania, ni puliala ta o kaqariva vo! Esa ke vakakuva sea tanatanamu ta vo inio vo Bañara o soroeveni Pakio, kio?

²⁷Melai so keru voa Pakio o kilou keru ta puliala kala pado ta o paqumukou sai vo o kiloa koi kazo. Melai animea kiada mela ta me uria paqumuka sai nea maba o kuevakoi kazo,” kikelake.

²⁸Ni Jisu ta obeta nianiekatake Jelepade kale nio vota o opatikake seko pesio ni eri kiolake matuma kora kale, “Meta uria lai nianio me eva aña, ni meqai nianiai saia aña a quevikoi kazo, kio? Melai anata pui a queva a naviko pizato kale, melai vo tuvetuve ala inio o soroeleni aña. Melai meta pui mevai nianiai vo,

²⁹aña inio avai nianiai vo, ako anata a quevi vokasi azo, ako vota o soroele aña sole,” kiolake.

³⁰Nio ke viqe keru voko so kio inio sea tanatanamu ta ke noqoevo kikelake vo, melai puliala ta o roveake kamavo, ako voko taku ta pui nio ko baroake sole.

³¹Melai kubo madu koa padopadoilo kale amu ta ke tuvevo puevake vo, nio eri kikelake, “Nei tivoine voa Bañara o soroevani Pakio o kuevini, vo puliala ota vai paloasani vo o erekako aqasiele ama iruruputo,” kikelake.

Jisu va zario noqoevo

³²Ni se Parese madu ta keta ma viqake sea matu padopadoilo vai vazavazao vo Jisu, ta vota vo Bañara o soroeveni Pakio nio kio, so sole sea Parese madu ni se raura kama siama madu ta ke soroemake se Jelepade ko vailo ko maba madu tu kepa noqoevo vo Jisu kikelake.

³³Nio Jisu ta eri ma kiolake sea padopadoilo, “Matu puju ama taku anata a elou mekasi, ni anata ada vaitou vo o soroeleni aña kasi.

³⁴Meta me vaililou aña, melai meta pui meba lelou, ako sai aña a ziovo kialakoi ta pui meba roveovou zio sole,” kiolake.

³⁵Nio se Jiu ama tanatanamu ta eri kikelake ke navio kude, “Lai nio vo o ziovoa koi inio animeta pui meba roveovo avo velo vo? Ota ziovou nio

se Quriki amu ko matu peuru kale sai Jiu amu ke evakoi, tu opa nianiekimo se Quriki ama maba poso kio?

³⁶Vota so kiola, ‘Meta me vaililou aña, melai meta pui meba lelou aña,’ ni ‘Meta pui meba roveovou zio sai aña a eloa koi.’ Loma quli zae kio vo so ka kiolako?” kikelake.

Saevo ko ju

³⁷Koa Kokukoku Nojola ko tovatovama naniu ta matuma naniu. Ni koa naniu kale inio Jisu ta o lojoake ubutiania nio eri kiolake matuma kora kale “Vo o rokauvani ta o kilo aña kasi ju nozuekole.

³⁸Ko Tabu ama Riki kikovevo jari, ‘Vo o tuvevo puelo ala aña, ko saevo ko ju ta ko rereovou kiada keru orori jari voko bulo kale azo,’ ” kiolake.

³⁹Jisu so va kioveni ta Tabu ala Auvana inio, vo seke tuvevo puevo amu vo ke vovo ala Tabu ala Auvana. Koa taku keru Jisu soa pesio o eve keru ta pui nio o katiziake vo Tabu ala Auvana maba madu kasi, ako Jisu ta pui nio o koivake voko nañaidara kama zaekale sole.

Maba madu ko edoedolo tuvevo puevo vo Jisu

⁴⁰Ni kubo maba madu koa matu padopadoilo kale amu ta ke viqake vo kiolani nio seta eri kikelake, “Tuvevo avole nei nio voa Poropita me darevani!” kikelake.

⁴¹Ni mata kake ta eri kikelake, “Vo inio vo Bañara o soroeveni Pakio!” Melai mata kake ta eri kikelake, “Pui, vo Bañara o soroevani Pakio ta pui opa kilou Qalili ran’azo!

⁴²Ko Tabu ama Riki kikolani ta, vo Bañara o soroevani Pakio ta vo Aikovakova Devita ko vikuvikula kale azo inio o kilo avo, ni vota o alilou Betelihema peuru kale, koa peuru sai Devita o evekoi,” kikelake.

⁴³So sole sea matu padopadoilo ta keta pitasiake voko kerukeruevo kale.

⁴⁴Ni kake sea maba madu ta keka zariake noqoevo vo, melai puliala kala pado ta o roveake kamavo vo.

Jiu ama tanatanamu se pui ke tuvevo putani

⁴⁵Ni sea Jelepade vailani pazokinio ko maba poso ta ke vaitake puliala Jisu sate se raura kama siama madu ni Parese madu kasi, ni sea tanatanamu ta ke kuimaemake se, “Noi sole inio meta pui me vati kueva vo?” ma kikelake.

⁴⁶Ni sea Jelepade ke kati vailani ta ke tiorizatake, “Puliala ta nea maba jaria bazubazutola!” kikelake.

⁴⁷Nio sea Parese madu ta eri kikelake sekasi, “Me melai lula o lipaemela, kio?

⁴⁸Meta mevai nianiani nio kala pado sea tanatanamu azo ma kala pado e_{nea} Parese nela azo ko tuvevo puevo vo kio?

⁴⁹Komia matu padopadoilo ta pui kekai niania vo Mosese ko Bazu inio uri ko ima voko bazubazu, sole vo Bañara ko kuiripato ta ko movou!” kikelake.

⁵⁰Nikodimasi ta kala pado se azo, vo lula o keveni velole vo Jisu. Ni vo inio eri kiolake voko baerebaere poso kasi,

⁵¹“Animeko Bazu kikolani kale ta pui meba roveovou kuiripato san_a ivo kala maba puliako tava viqo ni tava kelo ko quli vo o erekako,” kiolake.

⁵²Nio seta ke vati tiorikake vo, “No melai Qalili rana lana, kio? Lezumuka ko Tabu ama Riki ni nota no baqumukou ko puliala poropita ta o purata Qalili kio, nea maba o kuevikoi kazo,” kikelake.

Jone 8

Ko pauvezatema reko

¹Ni sea kiadamu ta keta vaitake pade kasi, melai Jisu ta ota peatake Olive Ore sama Sopu kale, ni vota ota raneake sai.

²Ni omadeu lekito koko raneo kale inio vota o vaitake Jelepade kasi. Sai nio sea matu padopadoilo ta mata kevai uburake vo, nio vota ota papuake ni o taniekake nianiekimo se.

³Ni se Mosese ko Bazu kekai nianiekatani maba poso ni se Parese madu ta ke kati olake kama pado ko pauvezatema reko ni ke lojoekake ko sea kiadamu ko ubutiania.

⁴Ni seta eri va kikelake vo Jisu, “Tanala, komia reko ta kekai potoa koko erekā keru ko pauvezato.

⁵Ni eneko Bazu kale vo Mosese o nelai bazuekema kale ta soama reko ta ne daiko ko lado kale tu ko vou. Melai nota noi nio kiñola?” kikelake.

⁶Seta so kikelake tu seta ke madoevo, tu seta kevai zuakaeko ko titizato kikelake sole. Melai Jisu ta ota loquoloquatake puliama pesio sate ni ota rikitake miduku topi voko nase kale ama seseu kale.

⁷Ni sai kebeta lojoa keru inio seta ke kuimakuimaevake vo, nio vota o aunariake ni eri kiolake sekasi, “Vo me azo puliama sarueko sala ta kuleto o taiko ko lado kale,” kiolake.

⁸Ni vota mata ota tova loquoloquatake ni ota rikitake miduku topi.

⁹Ni so keru seke viqa keru koa pesio poso, nio sea kiadamu ta keta tuluaziake padopado zolailo kale, qoleqole amu ta kuleto ni se vairuvairu amu ta koko tova. Ni o kiada Jisu ta ke vaevake sai, ni koa reko ta sai kobeta lojoake.

¹⁰Ni vota o aunariake ni eri kiolake kokasi, “Noiza, lai ta se, kala ta obe titizina no, ma pui kio?”

¹¹“Puliala, tanala,” kikolake. Nio Jisu ta o kati tiorikake ko, “Uri, aña melai pui añai kuirika no, melai ola ni pui mata tova sarueko no elou,” kiolake.

Jisu ta peuru ma peuru ko zakaremu

¹²Ni Jisu ta mata eri kiolake sea maba madu kasi, “Anata peuru ma peuru ko zakaremu lala. Vo o luluelo ala aña ta o neamukou ko saevo ko zakaremu ni vota pui opa taliovou kutumana kale,” kiolake.

¹³Ni se Parese matiu ta eri kikelake vokasi, “Nota no bazuiva no navi, ta so no kiñolani ta pui tuvevo avo,” kikelake.

¹⁴Ni Jisu ta o mati tiorikake, “Abe bazuilou a navi melai, ana kialani ta tuvetuve avo, ako anata aqai nianiai sai ana a quevikoi kazo ni aqai nianiai sai ana a ziovoa koi sole. Meta pui meqai nianiai sai ana a quevikoi kazo ni pui meqai nianiai sai ana a ziovoa koi.

¹⁵Meta me erekako titizato maba ko erekako titizato kale, melai anata puliala a ditiziva ko meme erekako titizato kale.

¹⁶Melai anata a ditizata tea, anako titizato ta tuvevo ama ikio, ako kokale ta anata pui a qiada kalala; ako anavo Mama vo o soroeleni ana ta ana sase tu vota o tauvelo sole.

¹⁷Me Mosese o katimelema Bazu kale ta ko rikiziovi ko omuqa kidi qokai bazutako quli ta tuvevo ama, kikove.

¹⁸Ni koa Bazu ko lulueko kale avo inio anata ada bazuiva a navi, ni anavo Mama vo o soroeleni ana melai olai bazuta,” kiolake.

¹⁹Nio seta eri kikelake, “Lai ta vo novo mama?” Ni Jisu ta eri kiolake, “Meta pui melai nianiai ana ni pui mevai nianiai anavo Mama. Meta lula melai nianiai ana tea meta mevai nianio nio mata anavo Mama,” kiolake vo Jisu.

²⁰Jisu ta o kasekake koa kiadama quli vo o nianiekate keru Jelepade kale, sai pikazato ko teamuteamu ke vaekakoi zama zaekale. Ni puliala se lotu tanatanamu azo se kekai kaikuapani voko nianiekato ta o noqoevake vo ako voko taku ta pui nio ko baroake sole.

Jisu ta o kuevi aukale azo

²¹Nio Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Anata a vaemelou ni ada ziovou, ni meta me vaililou ana, melai meta pui meba lelou ana ni meda vrouvou meko sarueko poso sate. Meta maba pui meba roveovou zio sai ana a ziovoa koi,” kiolake.

²²Nio se Jiu ama tanatanamu ta eri kikelake ke navio kude, “Vota o kaseka ta, ‘Meta pui meba roveovou zio sai ana a ziovoa koi’ kiola ta o navi ota vrouvailou kiola inio kio?” kikelake.

²³Ni Jisu ta o mati tiorikake, “Meta koi miduku kalea mela, melai anata a quevini lala aukale azo. Meta komia peuru ma peuru kalea mela, melai anata pui komia peuru ma peuru kalea lala.

²⁴Sokale avo inio anata a bazuemela ta meta meda vouvou meko sarueko poso sate. Ako meta pui me duvevo puekou ko ‘Ana inio ko Ana lala’ kio, ta meta meda vouvou meko sarueko poso sate,” kiolake.

²⁵Sole “Lala na inio ko no?” va kikelake. Ni Jisu ta o mati tiorikake, “Kulekuleto ana melati kiavevo ko tisoiko.

²⁶Kubo quli kio anata a melai kuirikou me ko sarueko kale avo. Melai vo o soroeleni ana ta kerula kala, ni anata ama kaseka se peuru ma peuru kale ama maba poso ko quli ana a viqema vokasi,” kiolake.

²⁷Melai seta pui kepa vakakuke ta vo Bañara inio voa Mama vo omai bazueveni se.

²⁸So sole Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meme zolaelou keru ana maba a eveni lala nio meta meqai nianiovou ko ‘Ana inio ko Ana lala’ kio. So inio meta meqai nianiovou ko anata pui a erek a qiada kama quli, melai kota anavo Mama olai nianiekikema ana tu a qaseko nio kimevou.

²⁹Ni vo o soroeleni ana ta pui o vuela ana a qiada, melai vota ana sase, ako anata a erek vo ko zolevako quli kiada keru sole,” kiolake.

³⁰Ni kubo madu sai ke viqeni Jisu kiovevo ta ke tuvevo puevake vo.

Ruparupasi amu ni mabaku poso

³¹So sole Jisu ta eri kiolake se Jiu amu kasi seke tuvevo puekeni voko pesio, “Meta tuvevo avole me zorikou anako nianiekato inio meta anako tuvevo ama disaipeli poso mela me elou,

³²ni meta meqai nianiovou ko tuveano, nio koa tuveano ta ko rupasimelou me,” kiolake.

³³“Eneta Ebarahami ko vikuvikula nela inio, ni eneta pui mabaku nela. Nio loma ikio koko kalo ko ‘Meta me rupasiovou’ ka kiñolako?” kikelake.

³⁴Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Tuvevo avole anata a bazuemela me, vo o erekani ko sarueko poso ta sarueko vo mabaku.

³⁵Vo mabaku ta pui saidi ko ataataiti kale ala opa elou kiada keru, melai vo meqora inio noqola kala koa saidi kale.

³⁶So sole vo Meqora ta o rupasimelou me, inio meta tuvevoa ruparupasia mela me elou.

³⁷Anata a melai nianiaa meta vo Ebarahami ko vikuvikula mela inio kio, melai meta mebe la abamata tu me vouvaelo ana, ako meta pui meba neamukou anako nianiekato sole.

³⁸Anata a qaseka ko quli a Mama ola kasekema quli, melai meta mebeta erekala vo mevo mama melati kiovevo,” kiolake.

³⁹Nio seta ke vati tiorikake vo, “Enevo mama ta Ebarahami tivoine,” kikelake. Nio Jisu ta eri kiolake, “Tuvevo avole meta Ebarahami ko meqora poso mela tea, meta me lulueko inio erekemeta sidopu.

⁴⁰Kiadama quli ko ana a melai bazuekako ta koa tuveano lula ana a viqako vo Banara kasi azo, melai meta mebe la abamata ana tu me vouvaelo kimela. Ebarahami ta pui opa ka zariovi koa kalo!

⁴¹Meta mebe erekakao inio ko quli mevo mama o erekakao quli,” kiolake. “Banara inio omadeu pado eñevo Mama, eñe inio voko tuvevo ama meqora poso nela, pui buniu meqora nela,” kikelake.

⁴²Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Tuvevo avole Banara inio mevo mama tea, meta me roquelo inio ana, ako anata a quevi Banara kasi azo, ni erisanana anata koi. Anata pui aba kuevi a naviko vatolo kale, melai vo inio o soroeleni ana.

⁴³Noi sole inio meta pui me baqumuka ana kialani? Tuvevo avole meta pui me baqumuka ko, ako meta meda lupaova didieko anako bazubazu sole.

⁴⁴Meta vo Setani ko meqora poso mela inio, nio meta meqa zaria lulueko voa mama ko vatolo. Koko tanitanila keru azo vota o vouvaeke ko maba. Ni

vota pui o vinaiva tuveano kale, ako vo tona ta puliama tuveano sole. So keru vo o lipalipata keru vota okai pesia maba o naviko pesio ako vota kiadama lipalipato ko raki sole.

⁴⁵Melai anata a melai bazueka ko tuveano, ni sekale meta pui tuvevo me ila ana.

⁴⁶Lala me azo ta olai kuirikani ana ko sarueko? Puliala! So sole noi sole inio meta pui me duvevo puela ana, so keru ana a melai bazueka keru ko tuveano?

⁴⁷Vo Banara vo maba ta o viqa vo Banara ko pesio. Meta pui Banara ko mela sole pui meba tava viqou voko pesio,” kiolake.

Jisu ni Ebarahami

⁴⁸Nio se Jiu ama tanatanamu ta eri va kikelake vo Jisu, “Ene kinelani ta tuvevo ikio, nota utube ala Sameruala maba na ni onai onobatani na kala ziolo!” kikelake.

⁴⁹Nio Jisu ta o mati tiorikake se, “Anata puliama ziolo salala, anata a rauraeva a Mama, melai meta me zarazaraela ana.

⁵⁰Anata pui a vailika a naviko raurailo mekasi. Melai vo o vailikani ko mekasi ta inevoana, ni vo inio vo o titizato ala.

⁵¹Tuvevo avole anata a bazuemela me, vo o zoriko ala anako bazubazu ta pui opa vrouvou,” kiolake.

⁵²Nio ko quli ke viqake se Jiu ama tanatanamu nio eri kikelake vokasi, “Vairutu ta maba ne duvevo puena ta nota kama pado ziolo salana! Ebarahami ta lula ota vovi, ni se poropita madu melai lula keta vovi, melai nota eri kinola, ‘Vo ota la zoriko ala anako bazubazu ta pui opa vrouvou,’ kinola!

⁵³Enevo taite Ebarahami ta lula ota vovi; noi sole inio noda va paloaso vo Ebarahami kinola? Ni se poropita madu melai lula keta vovi. Nonia kerukeruilo inio no evani no navi?” kikelake.

⁵⁴Ni Jisu ta o mati tiorikake, “Anata a rauraiva a navi tea, anako raurailo ta kalo pide ama ikio. Melai vo o rauraelani aña ta a Mama inio, vo mevo Banara va kimelani.

⁵⁵Meta maba pui me baqumuva vo, melai anata avai niania vo. Melai anata pui avai niania kiala tea, anata kala lipalipa kalala inio, me jari. Melai anata avai niania vo ni a zorika voko bazu.

⁵⁶Mevo taite Ebarahami ta ota solei so keru vo o paqumuke keru ta vota o kelou anako kilo miduku kale. Ni vota o keve ko ni ota soleike,” kiolake.

⁵⁷Ni se Jiu amu ta eri kikelake vokasi, “Nota matu vairua laña, pui nio sike toni sabere no eva, melai nio nota no veve vo Ebarahami kiñola kio?” kikelake.

⁵⁸Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Anata a bazuemela me tuvevo avole. Puliako Ebarahami alilo ta ‘Aña inio,’” kiolake.

⁵⁹Sai nio seta ke niaquekake ko lado ni ke taivo kikelake, melai Jisu ta taukavole ota daipaike ni ota saqorake Jelepade kale azo.

Jone 9

Jisu ko leqosivo vo leqa alilo o eveni maba

¹Ni Jisu ni voko disaipeli madu ta ke vaekake koa zae ni keta olake. Ni so keru Jisu obeta taliake keru inio vota o veake kala leqa kala maba, vo soa alilo o eveni.

²Nio voko disaipeli madu ta ke kuimaevake vo, “Tanala, lalako sarueko kale inio voa maba ta leqa alilo ota eve? O naviko ma o mama ni niania kanioqa ko sarueko kale kio?” kikelake.

³Nio Jisu ta o mati tiorikake se, “Voko leqa elo ta pui voko sarueko ni pui voko mama ni niania kidi ko sarueko ikio kopa podoeke. Melai voko leqa elo ta ko puratikou vo Banara ko pizato nea maba tona.

⁴Sole animeta me ereko vo aña o soroeleni ko iruruputo naniu palate, ako ipu ta kobeta kueva sole, puliala maba o rovea keru iruruputo.

⁵Ana peuru ma peuru abeta eva keru ta ana inio peuru ma peuru ko zakaremu lala,” kiolake.

⁶Ni voko so kio ko tova inio Jisu ta o supatake miduku topi, ni o valuvaluekake kama mesoka supasupa sate, ni vota ota va ikake koa mesoka voa maba ko omuqa vilu topi,

⁷ni vota o bazuevake vo, “Ola tu pa pusaeka noko loilo Sailome Toupa kale.” Koa toupa ko ni ko kio ni kalo ta “Soroini.” So sole voa maba ta o olake ni vota o pusaekake voko loilo. Nio vota o kelo-kelozatake ni mata ota vaitake.

⁸Ni voko mabamu ni kake maba poso seke veveni vo o pasepasete keru puliako ko ereilo ta keta vuzeike ni eri kikelake, “Koe! Pui nei nio voa maba papule o pasepasetani, kio?” kikelake.

⁹Ni kake ta eri kikelake, “Koe, vo inio vo vo,” melai kake ta eri kikelake, “Koe, pui vo inio vo vo, melai vo jaria velo ala,” kikelake. Nio sai nio o navi voa maba inio eri kiolake, “Ana inio ko voa maba lala,” kiolake.

¹⁰“Noni kota kala inio noko vilu ta kota na leqosala?” kikelake.

¹¹Ni vota o mati tiorikake se, “Voa maba vo Jisu o ni sala ta o erekala ko mesoka, ni vota ota lai ikala añako omuqa vilu, saita inio vota eri la kiolala, ‘Ola tu pa pusaeka noko loilo Sailome Toupa kale,’ nio añata a olala, nio a busaekala ti abeta rovea nio kelokelozato,” kiolake.

¹²“Lai ta vo vo?” kikelake. “Añata pui avai nianiai sai vo o evakoi,” kiolake.

Se Parese madu ko vailivailiko koa urikato ko kalo

¹³Nio seta ke vati olake voa leqa kala maba vo o leqoseni se Parese madu kasi.

¹⁴Nio koa naniu so keru Jisu mesoka kale ota va rureke keru ni ota va leqosike keru voa maba ko vilu ta Sabati naniu.

¹⁵So sole se Parese madu ta ke kerukeruekake ko Sabati ko bazu ni kevai kuimaekake mata voa maba noi nio o leqosala kio. Nio vota o bazuemake

se, “Vota ota la ikala kama mesoka añako omuqa vilu topi, saita inio aba pusaekala añako loilo, ti erisaña ta ada rovea keazakeazato,” kiolake.

¹⁶Ni kake Parese madu ta eri kikelake, “Voa maba vo o erekalani ta maba pui o kuevani Bañara kasi azo, ako vota pui o zorikani ko Sabati ko bazu sole,” kikelake. Melai mata kake ta eri kikelake, “Vo sarueko sala maba ta pui opa roveovou ereko eri ama aqasiele ama iruruputo poso,” kikelake. So sole seta omuqa pitasa keta evake seko kerukeru kale.

¹⁷So sole se Parese madu ta mata kama kuimaeko ke evake voa maba, “Nota so kinola vo inio ona leqosikala noko vilu kinola—uriavo, nota noi nio va kinola voa maba?” kikelake. Nio vota o mati tiorikake, “Vota kala poropita inio,” kiolake.

¹⁸Melai sea Jiu ama tanatanamu ta kebeta evake lipato iko ta voa maba ta leqa o eveni ni ota rovea keazato erisaña kio, so sole seta ke nokaekake voko mama ni niania kidi

¹⁹ni seta ke kuimaekake nioqa, “Nei ta qevo meqora inio kio? Qeta qe paqumuka ta tuvevo ikio vota leqa kala ota alile kio? Nio noi nio vota ota rovea keazato erisaña?” kikelake.

²⁰Nio voko mama ni niania kidi ta qo mati tiorikake, “Vota eqevo meqora inio, ni eqeta qevai niania ta tuvevo leqa kala ota alile.

²¹Melai eqeta pui qekai niania noi nio vota ota keazata erisaña ni lala inio voko vilu ota va leqosikalani. Kuimaevomo o navi ako o navi ta lula qole ala inio tu, ni o navi ta o roveovou opato,” kiolake.

²²Voko mama ni niania ta so kiolake, ako nioqata qota ma ñake se Jiu ama tanatanamu sole. Ako se inio lula ke nakatikani vo Jisu ta vo Bañara o soroevani Pakio kio okai eraeraovo ala ta keta va kaitikou voko zomano ilusato ko pade kale kio sole.

²³Sokale avo inio voko mama ni niania ta “Vota qole ala inio tu kuimaevomo vo,” kai kiqovevo.

²⁴Nio omuqama taku kale sea tanatanamu ta ke nokaevake voa leqa alilo o eveni maba nio eri kikelake vokasi, “Tuvevo ama quli kaseka Banara ko tanama kale! Ako eneta nevai nianiai ta voa maba ta sarueko sala sole,” kikelake.

²⁵Ni vota eri kiolake, “Anata pui a uria vai nianiai vota sarueko sala ma pui kio. Omadeu quli pala kio aqai nianiai, anata lula ta leqa kalala, melai erisana ta ada kelokelozata,” kiolake.

²⁶Nio eri kikelake, “Loma ikio onai erekalama quli? Ni nonia leqosiko inio ota na ikalavo noko omuqa vilu?” kikelake.

²⁷“Lula a bazuemelala, melai meta pui meda la viqa. Noi sole inio meta meqa zaria mata tova viqo? Esa me melai esa meqa zariovou voko disaipeli poso elo kio?” kiolake.

²⁸Sai nio seta kevai korakoraivake ni ke ruqe kasevake vo ni eri kikelake, “No inio voa maba vo disaipeli na, eneta Mosese ko disaipeli nelia inio.

²⁹Eneta neqai nianiai ta vo Banara ta o pesiovi Mosese kasi, melai voa maba ta eneta pui neqai nianiai sai vo o kuevikoi kazoo!” kikelake.

³⁰Nio voa maba ta o mati tiorikake se, “Koe! Matu aqasiele ama quli ko meta pui meqai nianiai sai vo o kuevikoi kazoo, melai nio vota ola leqosikala anako omuqa vilu!

³¹Ako animeta meqai nianiai ta vo sarueko sala maba ta Banara ta pui o didieva vo kiolani, melai vota o didiema seke tava panaovali vo ni seke erekani vo oka zariako quli tu ke ereko.

³²Peuru ma peuru ko tanite keru azo ti kokai baroa komia vairutu ta pui nio ko dimania ko kala maba ta lula ota va leqosika ko vilu voa maba vo leqa alilo o eveni kio.

³³Nea maba ta pui Banara kasi azo o kuevani tea, vota maba pui opa roveovou ereko soama quli,” kiolake.

³⁴Sai nio seta ke vati tiorikake vo seko korakorailo kale, “Nota no alile ni no rapukeni na noko niania ko sarueko sate, melai nota noqa zaria nianiiekinelo eñe kio?” kikelake. Nio seta ke kupevake vo ilusato ko pade kale azo.

Auvana kale ama leqa elo

³⁵Ni Jisu ta o viqake se Parese madu ko kupevo voa maba nio vota opa veake ni o kuimaevake vo, “Nota tuvevo no iva vo maba o eveni kio?” kiolake.

³⁶Ni voa maba ta o tiorizatake, “Tanala, lai bazueva lala inio vo vo, tu anata a duvevo puevo vo!” kiolake.

³⁷Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Nota lula no veala vo, ana inio vo vo lala abe nati pesiani lala no erisana,” kiolake.

³⁸“Anata a duvevo puena, Lekasa!” kiolake, ni vota o iqeiqueake Jisu ko kuleto.

³⁹Nio Jisu ta eri kiolake, “Anata a quevi peuru ma peuru kale korotato sate, tu se leqa kamu ta ke keazatou, ni seke keazatani ta leqa ke elou,” kiolake.

⁴⁰Nio kake Parese madu, seke eveni sai vo sate, ta keta va viqake soama pesio nio seta ke kuimaevake vo, “Noko so kio ta eñe melai leqa kañela inio no nela kiñola kio?” kikelake.

⁴¹Ni Jisu ta o tiorizatake, “Meta leqa kamela tea, meta pui kuirikuiria mela inio, melai meta eri kimela, ‘Eñe inio ne qeazatani nela,’ kimela, Sokale inio meko sarueko ko kuiripato ta kobeta eva me tona,” kiolake.

Jone 10

Sipi o kati vailani maba kale ama podepodeti

¹Ni Jisu ta eri kiolake sea vaki kasi, “Tuvevo avole anata a bazuemela me, voa maba vo pui o amaqeani pipi ko qara ko veutu kale kude, melai vo o koitani edoloma keve kude, vota kala kuilokuilo ala ni niumaniuma kala.

²Melai voa maba vo o amaqeani sidopu avole veutu kale kude, vo inio se sipi poso o mati vailani maba.

³Vo veutu o kati vailani ta o nianieva vo ni ova veuka vo ko tibulu, ni o naviko sipi poso ta keta va viqa voko kora ota ma nokaeka keru seko ni poso tu o saqorimo qara kale azo.

⁴Voko se saqorimo ko tova, vota oma kuleta ni se sipi poso ta ke lulueva vo, ako seta ke nianieka voko kora sole.

⁵Seta pui kepa luluevou kala edolola maba, melai seta keta va soqoilou vo, ako seta pui ke nianieka voko kora sole.”

⁶Jisu ta omai bazuekake koa podepodeti, melai seta pui ke paqumukake vo o kasekema quli sekasi.

Jisu ta uri ala sipi o kati vailani maba

⁷Sole Jisu ta mata eri kiolake, “Anata a bazuemela me tuvevo avole, ana inio ko sipi ko veutu lala.

⁸Kiadama edoedoloma maba poso se lula ke purateni ana puliako kilo ta kuilokuilo amu ni niumaniuma kamu, ni se sipi poso ta pui kepa nianieme ni pui kepa zorime se.

⁹Anata veutu lala. Voa maba o amaqeani ana kale ta o pakiovou, ni vota amaqeo ni saqoroa kovo o elou ko saevo ko sailao.

¹⁰Vo kuilokuilo ala maba ta o kueva tu kuilole, vrouvatole, ni niumaniumatole. Melai anata a queva tu seta ke kovou ko saevo, koa pado ama saevo, uri ama quli kokai sukatako.

¹¹“Anata uri ala sipi ko vailo ko maba lala. Vo uri ala vailo ko maba ta oka vrouvou ko sipi poso.

¹²Vo o tabariani maba ta o vaema ni ota ma soqoiva sea sipi vo o vea keru kala kade ala biana ko kilo, ako vota pui vailo ko maba ni sea sipi poso melai pui voko madu sole. So sole voa kade ala biana ta ota kueva ni o qiqaruma ni o birebirema sea sipi poso.

¹³Vo tabara o koani ta ota soqoiva ako vota o tabariani pala sole ni vota pui o kerukeruema sea sipi poso.

¹⁴⁻¹⁵Anata uri ala sipi ko vailo ko maba lala. A Mama olai nianiani jari inio anata avai niania a Mama. Ni so jari inio anata amai niania anako sipi poso ni se melai kelai niania ana. So inio anata ama vrouvou se.

¹⁶Ni inisiana mata kake anako sipi poso se pui nio sipi ko qara kale ke evani. Se melai keta la viqou anako kora, ni anata a amaqimou se, tu sea kiadamu ta omadeu rovana ke elou omadeu vailo ko maba ko vailo kale.

¹⁷“Anavo Mama ta o roquela ana aka anata zarizaria lala tu a vaekou anako saevo, tu anata mata a dova kovou koa saevo.

¹⁸Puliala ta o rovea tala kovo anako saevo ana kasi azo. Melai anata a buarika anako saevo anako tuvevo ama zario kale. Ana inio koko raki lala tu a vaeko, ni ana inio koko raki lala tu mata a dova kovo. Ko ikio anavo Mama o lati soruekema tu anata a ereko sole,” kiolake.

¹⁹Sai nio se Jiu amu ta mata omuqa pitasa keta evake seko kerukeru kale koa voko pesio tava viqo kale.

²⁰So sole kubo madu se azo ta eri kikelake, “Koe, vota ziolo kovai onobatani! Vota sarube ala! Noi sole inio animeta me didieva vo?” kikelake.

²¹Melai kama volei maba madu ta eri kikelake, “Vo ziolo kovai onobatani maba ta pui opa roveovou soa pesio elo! Ni mata ziolo ko pizato ta pui kopa leqosikou se maba poso ko vilu!” kikelake.

Jiu amu vai kedu vo Jisu

²²Ni Tabu iko ni Bulebule iko ko Jelepade ko Nojola ko mamola pueko ta kota baroake Jerusalema zaekale ni koa taku ta sarosaroro ko taku.

²³Ni Jisu ta o amaqeake ni obeta lipilipitake Solomone ko pado sebesebe ka kikelako kale Jelepade kale.

²⁴Ni sai nio se Jiu amu ta kevai uburake ni ke qoloevake vo ni eri kikelake, “Noi tinia niuniala inio no iñela eñe? Uria ñelai bazueka, ñota vo Bañara o soroevani Pakio na inio kio?” kikelake.

²⁵Ni Jisu ta o tiorizatake, “Lula añata a bazuemele, melai meta pui meba tuvevo puele aña. Ko aqasiele ama iruruputo poso aña a erekako a Mama ko pizato kale ta aqai kaseiva a ñavi,

²⁶melai meta pui me duvevo puta ako meta pui añako tuvevo ama sipi mela sole.

²⁷Añako sipi poso ta keta la nianieka añako kora, ni añata amai niania se, ni seta ke luluelu aña.

²⁸Ni añata a qatima se noqola kama saevo, ni seta pui kepa vrouvou, ni puliala ta opa rapemou aña kasi azo.

²⁹Añavo Mama vo o katileni aña se ta obe kai paloasa kiadama quli, so sole puliala ta opa roveovou kuilimo se vo Mama ko vailo kale azo.

³⁰Ako vo Mama ni aña ta omadeu qela sole,” kiolake.

³¹Nio se Jiu amu ta mata ke niaquekake kama lado tu ke taivo kikelake.

³²Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meta lula me qea kubo uri ama iruruputo añavo Mama o katilema aña tu a ereko, melai lama pado ko azo ta matu ruqe ama inio meta melai taikou aña kimela?” kiolake.

³³Nio se Jiu amu ta mata ke vati tiorikake vo, “Eneta pui ñeña zaria taino no kama pado koa uri ama iruruputo kale avo, melai ñoko ruqe kasevo vo Bañara ñoko añararailo sama pesio kale inio! Ako ñota miduku kale ala maba ña sole, melai ñota ñoqai rairizia no ñavi ta Bañara ña kiñola!” kikelake.

³⁴Nio Jisu ta o mati tiorikake ni eri kiolake, “Kota lula ko rikiziovi meko Bazu kale ko Bañara eri ka kiovema, ‘Meta bañara poso mela.’

³⁵Animeta me baqumuka ta ko Tabu ama Riki kikolani ta tuvevo avo kiada keru, ni koa riki kikolani ta vo Bañara ta omai nokaeke seta bañara poso, sea maba poso seke koeni voko bazubazu.

³⁶So sole aña kale avo, vo Mama ta o pitoele aña ni o soroele aña peuru ma peuru kale. Sole noi nio meta eri kimela anata a ruqe kaseva vo Bañara kimela, añako anata Bañara vo Meqora lala kio kale?

³⁷Anata pui a ereka tea ko quli añavo Mama oka zariako tu anata a ereko, ta uri tu pui tuvevo puelo. Melai anata abe ereka ko, sole meta tuvevo puekomo koa uri ama iruruputo poso ko kasekako kale, pui mebe tuvevo puelou ana melai,

³⁸tu meko kelo kale koa iruruputo meta me uria paqumukou vo Mama ta aña tonala, ni aña melai vo Mama tona lala kio,” kiolake.

³⁹Ni seta mata keva zariake noqoevo vo Jisu voko so kio kale avo, melai seta pui ke roveake.

⁴⁰Nio Jisu ta o vaekake koa Jelepade ko sebesebe ni mata ota vaitake ni o pakekake ko Jodani sukuru, ni ota olake sai lulavo Jone o bapitaiso puemekoi se maba poso, ni vota ota evake sai.

⁴¹Ni matu kubo maba madu ta kevai olake vo sai, ni seta eri kikelake ke ñavio kude, “Jone ta pui opa ereke ko aqasiele ama iruruputo poso, melai kiadama quli vo ota va kasekema nea maba ta tuvevo ama,” kikelake.

⁴²Nio matu kubo maba madu koa zaekale amu ta ke tuvevo puevake vo Jisu.

Jone 11

Lazarasi ko vou

¹Ni kala pado maba vo Lazarasi o ni sala, vo o eveni Betani peuru kale, ta ota matu verepake. Betani peuru ta sai Mere ni koko kaka Mata qo evekoi, ni nioqavo kaka inio vo Lazarasi.

²(Koa Mere ikio koko raibikema ko uria tui ama lumu vo Lekasa ko kititopini ko puqoekema koko toukale, ni kovo kaka Lazarasi ta ota matu verepake.)

³Sole nioqa reko tamania kidi ta qova soroekake kama pado bazu vo Jisu, “Lekasa, nono matu roquevani novo baerebaere ta ota matu verepa,” kikolako.

⁴Nio so keru Jisu o viqa keru ko, vota eri kiolake, “Komia vere ta pui kopa ruvurivou vo Lazarasi. Kota ko ereiva tu kota kasa ko iko vo Bañara ko nañaidara, tu vo Bañara vo Meqora ta o nañaidara puilou kokale kude,” kiolake.

⁵Jisu ta o roquekake ko Mata ni koko visi ni Lazarasi.

⁶Melai so keru vo o koe keru vo Lazarasi ko lula ota verepa kio sama bazu nio vota o loivake mata omuqa naniu sai vo o evakoi.

⁷Ni koa omuqa naniu ko tova inio vota eri kiolake voko disaipeli madu kasi, “Aria tu meda vaito Jiudia,” kiolake.

⁸Ni se disaipeli madu ta ke vati tiorikake vo, “Tanala, maba vairutu inio saizamu kebe na zarilavo taño no lado kale, melai nota no bitoeka vaito sai!” kikelake.

⁹Nio Jisu ta eri kiolake, “Omadeu naniu ta toni omuqa aoa sama ikio koko zakaremu, ma pui kio? So inio vo o taliani naniu ko zakaremu kale ta pui o tuparia, ako vota o kea ko peuru ma peuru ko zakaremu sole.

¹⁰Melai vota o talia ipu kale tea vota ota tupario nio, ako vota puliama zakaremu sala sole.”

¹¹So kiolake vo Jisu ti obe kati paqulikake inio ko eri, “Animevo baerebaere Lazarasi ta ota maronñala, melai añata a ziovou ni aba toirativou vo,” kiolake.

¹²Nio se disaipeli madu ta ke vati tiorikake, “Lekasa, vota o maronñou nio vota ota urikou,” kikelake.

¹³Melai Jisu so kai kiovevo ta Lazarasi ta lula ota vouva, melai seko kerukeru kale ta maba maronño ikio so ka kiolako kikelake.

¹⁴So sole Jisu ta omai uria bazuekake se, “Lazarasi ta lula ota voula kio,

¹⁵melai meko tauvemelo ko kio kale avo anata a zoleiva ta anata pui vokasi a eva, ako so inio meta me duvevo puelou aña. Ariamo tu meda zio vokasi,” kiolake.

¹⁶Sai nio Tomasi, vo “Modi” ni sala, ta eri kiolake vokale ama disaipeli madu kasi, “Uri tani, animea kiada mela ta me zio vo sase, tu animeta me vou vo sase!” kiolake.

Jisu inio ko tuvevo ama saevo ni vouskale azo ama saevo

¹⁷Nio so keru Jisu o baroa keru sai Betani peuru kale vota o viqake vo Lazarasi ta lula ariku naniu ota eva keaka niami kale kio.

¹⁸Betani ta pui vana Jerusalema peuru kasi azo, sipole omuqa maelo tiniavo koko vana,

¹⁹sole kubo Jiu amu ta ke kuevake koa matu peuru kale azo kelole ko Mata ni Mere tu ke patukiko nioqavo saqi ko vouskale.

²⁰Ni so keru Mata ko viqa keru Jisu ta obeta kueva kio sama bazu, inio kota kota olake toraevole vo, melai ko Mere ta kota loivake pade kasi.

²¹Ni so keru Mata ko toraeve keru vo kota eri kikolake Jisu kasi, “Lekasa, no lula koi tea añavo saqi ta pui nio opa vou!

²²Melai anata aqai niania vo Bañara ta o katinno erisaña melai ko quli no novai paseko ama quli vo,” kikolake.

²³Nio vo Jisu ta eri ka kiolake, “Novo saqi ta mata ota saevou,” kiolake.

²⁴“Anata aqai niania, vota mata ota saevou tovatovama naniu kale,” kikolake.

²⁵Nio Jisu ta eri kiolake kokasi, “Aña inio ko tuvevo ama saevo ni vouskale azo ama mata saevo lala. Vo o tuvevo puelani aña ta o saevou, vota o vrouvou melai mata o saevou,

²⁶ni vo o saevani ni o tuvevo puelani aña ta pui opa vrouvou. Nota no duvevo pueka komi, kio?” kiolake.

²⁷“Zio Lekasa! Anata a duvevo puena nota voa Pakio na inio, vo Banara vo Meqora na, vo Banara ko soru kale no quevani na peuru ma peuru kale,” kikolake.

Jisu ko zialo

²⁸Ni Mata ko so kio ko tova inio kota kota vaitake ni moizavole ko nokaekake koko visi Mere, ni eri kikolake, “Vo Tanala ta lula koi, ni vota ona kuima no,” ka kikolake.

²⁹Nio so keru Mere ko viqa keru ko, kota ko lojoake ni taukavole ko saqorake tu kopa toraevo vo.

³⁰(Nio so keru ta Jisu ta pui nio o baroake koa zavāna kale, melai obeta evake inio sai ko Mata ko toraevekoi vo.)

³¹Ni sea maba poso, seke eveni pade kale Mere sase patukikole ko, ta ke keake koko lojo ni koko taukavoa saqoro, ni ke luluekake ko. Seko kerukeru kale ta kota kota ola niami kasi zialole kikelake sole.

³²Ni so keru Mere ko baroi keru sai Jisu o evakoi, ni ko vea keru vo, inio kota ko iqeiqueake voko kiti raki kasi ni eri kikolake, “Lekasa, no lula koi tea anavo saqi Lazarasi ta pui nio opa vou!” kikolake.

³³Ni Jisu ta o keake koko zialo, ni mata o meake sea maba poso seke evani ko sase zialo, ni kota kota va tibaekake voko bulo, ni matu duki kota va ikake.

³⁴Nio vota eri kiolake, “Lai nio vo me mutavalakoi?” kiolake. Ni seta ke opatake, “Kua tu pa kea, Lekasa,” kikelake.

³⁵Ni Jisu ta ota ziake.

³⁶Nio so keru seke kea keru voko zialo seta eri kikelake, “Keatini, vota o matu roqueva vo!” kikelake.

³⁷Melai kake sea maba poso ta eri kikelake, “Vota o leqosivala vo leqa kala maba kio? Noi sole inio vota pui opa rovela kaitivo vo Lazarasi tu vota pui o vou?” kikelake.

Lazarasi ko mata saevo youkale azo

³⁸Ni matuma upotuqu sase mata Jisu ta o olake keaka niami kasi, lado tibulu sama.

³⁹Ni Jisu ta eri ma kiolake se, “Bekolikomo ko lado,” kiolake. Melai Mata, vo o vovini maba ko visi, ta eri kikolake, “Kei, Lekasa, ruqe ama tui kota elou. Ako lula ariku ipu ota evala kea kale sole!” kikolake.

⁴⁰Nio Jisu ta eri ka kiolake ko, “Pui no qerukerueka ana nati kiavevo ta nota no qelou vo Bañara ko nañaidara no duvevo putou ta na kiavema kio?” kiolake.

⁴¹Nio seta ke bekolikake ko lado. Ni Jisu ta o tadatake ni o vararaitake ni eri kiolake, “Matu uri, Mama, nota lula noda la viqa ana.

⁴²Anata lula añai niania ta nota noda la viqa ana kiada keru, melai anata so kiala, tu nia maba poso koi ke evani ta ke tuvevo puekou ko no inio no joroeleni na ana kio,” kiolake.

⁴³Ni voko so kio ko tova inio vota o nokaoke matuma kora kale, “Lazarasi saqore!” kiolake.

⁴⁴Ni vo o vovini ta o saqorake. Voko nase ni kitit ta lupilupi ama sala, ni kama suma voko loilo topi ama ta kobeta evake. Nio Jisu ta o soruemake se, ni eri kiolake, “Rupasivomo vo ni zarievomo tu o zio,” kiolake. Ni ke rupasivake ni ota olake.

Jisu ko vouvaevo ko korotato
(Matiu 26:1-5; Maka 14:1-2; Luke 22:1-2)

⁴⁵Ni kubo madu sea maba poso seke kuevini Mere soipikole ta ke keake vo Jisu o erekema aqasiele ama quli, nio seta ke tuvevo puevake vo.

⁴⁶Melai kake se azo ta ke vaitake se Parese madu kasi ni kemai bazuekake vo Jisu o erekako quli.

⁴⁷So sole se Parese madu ni se raura kama siama poso ta ke padoivake se Jiu ama lotu tanatanamu ko Kauniseli madu sase seko padoilo kale nio eri kikelake, “Loma ikio animeta me erekou? Keatini nea maba ta o erekak kiadama aqasiele ama iruruputo sole!

⁴⁸Animeta me zarievou pala vo tu o ereko soama kalo tea, kiadamu ti ke tuvevo puevou inio vo, ni se Romu ama lekasa poso ta ke kelou ko ni seta ke niumaekou ni ke biresukou nio animeko Jelepade ni pado ama Izireli qoqono!” kikelake.

⁴⁹Nio kala pado sea tanatanamu azo, Kaepasi ni sala, vo koa sabere kale Nisa Siama o eveni, ta eri kiolake, “Meda sarubeputa!

⁵⁰Meta pui me baqumuka ta kota uri tu omadeu maba ta oma vou se maba poso, pado ama qoqono ko biresuilo kale azo, kio?” kiolake.

⁵¹Vota pui so kiolake o naviko vatolo kale, melai kota vo inio vo Nisa Siama koa sabere keru ala kio, so sole voko pesio ta ko pidokikake ta vo Jisu inio oma vouvo ala se Jiu ama maba poso,

⁵²ni pui seke kiada, melai voko voukale vota omadeu qoqono o imou kiadama vo Banara ko maba poso se lula ke birebireini.

⁵³So inio koa naniu keru azo inio se Jiu ama lekasa poso ta ke erekake ko vadovadomu tu ke vrouvaevu vo Jisu.

⁵⁴So sole Jisu ta pui o salebapuike talio Jiudia rana kale, melai vota o mati olake voko disaipeli madu Iparemi peuru kale, lealea kama zae ko ketaketa, ni seta sai ke evake.

⁵⁵Ni se Jiu amu ko Alokato ko Nojola ko taku ta sipole kota baroake, nio kubo maba madu ta ke peatake peuru poso kale azo Jerusalema peuru kale tu seta ke bulebuleilo puliako baro koa nojola.

⁵⁶Nio seta ke vailivake vo Jisu melai seta pui ke veake vo, so sole seke padoi keru koa Jelepade kale, ta keta kuima-kuimaekiniake ke navio kude, ni eri kikelake, “Noni ta be kimela? Vota pui opa kilo ala inio nojola kale kio, ma ota kilou?” kikelake.

⁵⁷Ako se raura kama siama madu ni Parese madu ta lula ke bazuema se maba poso tu kala vo okai nianiiovo ala sai vo Jisu o evakoi ta okai bazutou, tu seta ke noqoevo vo.

Jone 12

Mere ko lumuevo vo Jisu Betani peuru kale

(Matiu 26:6-13; Maka 14:3-9)

¹Ni varimuja ɻaniu ikoana ti kota barolou Jiu amu ko Alokato ko Nojola, nio Jisu ta o olake Betani peuru kale, sai Lazarasi o evakoi, voa maba vo lula o saeviveni voukale azo.

²Ni seta keva inainaekake ko sailao sai, Mata kokai zomanema puariko, ni Lazarasi melai kala pado Jisu sate tevolo kasi.

³Ni Mere ta kopa koake ko sukasukati ama lumu matu tatabara kama ko uria tui ama nadi ka kikelako papapapa kale ko ereima, matu bulebule ama, ni ko raibikake Jisu ko kiti topi, ni kota kota va puquoekake koko rosi ama toukale. Ni koa lumu ko tui ta kokai zaroake koa pado ama pade ko poro.

⁴Sai nio kala pado Jisu ko disaipeli madu kale ala, Jiudasi Isikarioti, vo o saiqorivo ala vo, ta eri kiolake,

⁵“Noi sole inio komia uria tui ama lumu ta pui meqai tatabaraova tu kai kovo matu kubo seleni tu koa seleni ta ko katizio se ozaoza kamu kasi?” kiolake.

⁶Voko so kio ta pui voko se ozaoza kamu mati vailo kaqe melai vota kala kuilokuilo ala maba. Vo inio o kati vailani se disaipeli madu ko seleni ni vota o bibizatani.

⁷Melai Jisu ta eri kiolake, “Pui kaqariko ko! Ako koko erekako quli ta ko malezikou anako mutailo ko taku sole.

⁸Ako se ozaoza kamu ta ke elou me sase kiada keru, melai anata pui aba elou mekasi kiada keru,” kiolake.

Lazarasi ko vouvaevo ko nakanakatato

⁹Ni matuma vaki ta ko viqake ta vo Jisu ta Betani peuru kale o evake kio, so sole seta ke olake sai, pui Jisu kale avo ko kiada melai ke velo vo Lazarasi, vo Jisu lula o saeviveni voukale azo kio kale.

¹⁰So sole se raura kama siama madu ta ke erekake kama nakanakati tu Lazarasi melai ke vouvaevo,

¹¹ako voko kio kale kubo Jiu amu ta ke vaemake se siama madu ni ke tuvevo puevake vo Jisu sole.

Jisu ko raurailo sama amaeo Jerusalema peuru kale

(Matiu 21:1-11; Maka 11:1-11; Luke 19:28-40)

¹²Ni koko raneo kale inio koa matuma vaki koko kuevima Alokato ko Nojola kasi ta ke viqake Jisu ta obeta kueva Jerusalema kio sama bazu.

¹³So sole seta ke koake kama pamu ore ko dauko ni seta ke olake toraevole vo, ni ke vaelavelaoke ni eri kikelake, “Me ilusivo vo Banara, Banara ta mauru o ivou vo o kuevani voko nikale, vo Izireli ala Aikovakova!” kikelake.

¹⁴Ni Jisu ta o veake kala doqi ni vota o zazuake vo topi, omadeuvo ko Tabu ama Riki kikovevo jari,

¹⁵“Pui nalo Jerusalema peuru kalea mela! Keatini, mevo Lekasa ta obeta kueva, Obeta papua kala vairu ala doqi topi ni obeta kueva,” kikovema.

¹⁶Ni voko disaipeli poso ta pui ke paqumukake koa taku kale, melai koko tova, voko mata saevo keru voko naqaidara sate inio seta ke kerukeruekake ta koa Tabu ama Riki va kikovevo ikio koko ereima quli Jisu kasi kikelake.

¹⁷Ni sea maba poso seke eveni Jisu sase, so keru vo o nokaeve keru vo Lazarasi kea niami kale azo vo o saevive keru vo vouskale azo, ta lula kekai bazutake koko ereima quli sai.

¹⁸Sokale avo inio koa matuma vaki ta ko toraevake vo, ako seta lula ke viqake ta vota lula o erekake koa aqasiele ama saevizato ko iruruputo sole.

¹⁹Nio se Parese madu ta eri kikelake ke navio kude, “Kemoni, animeta puliama rora me rovea kelo, kiadama maba ta ke lulueva vo sole!” kikelake.

Quriki amu ko vailivo vo Jisu

²⁰Ni kala poqala maba madu Quriki amu ta ke olake Jerusalema sai ke keveni Jiu amu sase ilusatole Nojola ko taku keru.

²¹Ni seta ke olake kala Jisu vo disaipeli Pilipi kasi, Betiseida ala Qalili rana, ni eri kikelake, “Tanala, eneta neva zaria velo vo Jisu,” kikelake.

²²Nio Pilipi ta o olake ni opa bazuevake vo Aduru, nio nioqata qo olake, ni qopa bazuevake vo Jisu.

²³Nio Jisu ta o tiorizatake ni eri kiolake, “Erisana ta kota baroa ko taku ana maba a eveni lala ko tu anata a qovo ko raura kama nanaidara.

²⁴Tuvevo avole anata a bazuemela me, vuiti ko sisu pui ko papailou miduku kale ni pui ko vouvou, ta omadeu pado sisu pala kobeta elou. Melai ko vouvou ta matu kubo sisu ko erekou.

²⁵Ako vo o roquekani o naviko saevo ta vota o niumaeka inio voko saevo tovama saevo kale ama, melai vo o namukani o naviko saevo komia peuru ma peuru kale ama anako luluelo kale, ta o kovou noqola kama saevo.

²⁶Vo oka zariani la nabuluputo ana ta o luluelo ana, tu voa anavo nabulu ta o elou ana sase sai ana a elo a koi. Ni anavo Mama ta o rauraevou vo vo ola nabuluputo ala ana,” kiolake.

Jisu kai bazuto voko vou

²⁷Ni Jisu ta mata eri kiolake, “Erisana anata tumanioro ada eva ni anata niuniala ada eva. Noni kiavou esa? —‘Mama pakiela ana komia taku kale azo’ kiavou? Koe pui so kiavou, ako komi kio aqai kuevima, sole anata a zio komia tola sama taku kale.

²⁸Mama, nota nanaidara pueka noko ni!” kiolake. Sai nio kama pado kora aukale azo ta ko kuevake, “Anata lula a nanaidara pueka ko, ni mata anata nanaidara a ikou ko,” kikolako.

²⁹Ni sea vaki se sai ke lojoani ta ke viqake koa kora, nio kake sea vaki ta au kalea paka ka kikelake, mata kake ta “Kala mateana inio o vati pesia vo!” kikelake.

³⁰Melai vo Jisu ta eri kiolake sekasi, “Koa kora ta pui ko kueva ana kaqe, melai kota ko kueva tu me kaqe.

³¹Erisaŋa ta komia peuru ma peuru ko titizato ko taku ni erisana komia peuru ma peuru ko lekasa Setani ta o ɣamuilou.

³²Ni so keru aŋa ke zolaelou keru miduku kale azo inio aŋata a badoemou kiadamu a ɣavi kasi,” kiolake.

³³(Vota so kiolake tu kota kasa koma iko noni ama voukale inio vota o vovou kio.)

³⁴Nio sea vaki ta ke vati tiorikake ni eri kikelake, “Eŋeta ɻe viqa eŋeko Bazu kale ta vo Baŋara o soroevani Pakio ta noqola elo ota elou kio. Ta loma ko kio kale inio ɣota vo maba o eveni ta ke zolaevou miduku kale azo kiŋola? Lala inio voa maba o eveni va kiŋolani?” kikelake.

³⁵Nio Jisu ta o opatake ni eri kiolake, “Zakaremu ta ko elou mekasi kama puju ama taku, so sole koa zakaremu palate, meta talimo zakaremu kale, tu ko ipu ta pui ko melai barolou me. Ako vo o taliani kutumana kale ta pui okai nianiai sai vo o ziovoa koi sole.

³⁶Ko zakaremu mekasi palate, meta tuvevo puekomo koa zakaremu, tu meta zakaremu ko maba mela me elou,” kiolake.

Maba madu ko pui tuvevo puto

Nio Jisu ko so kio ko tova inio vota ota olake edolokoi ni vota ota daipaivake sekasi azo.

³⁷Vota obe erekake kiadama koa aqasiele ama iruruputo poso seko vilu kasa melai seta pui ke tuvevo puevake vo,

³⁸tu vo poropita Aisea eri ka kiovema ta tuvevo ko elo, “Baŋara, lave inio lula ke tuvevo pueka koa bazubazu ko eŋe lula ɻeqai bazutako? Ni lave kasi nio vo Baŋara ta lula kasa o ika voko pizato?” kikolako.

³⁹So inio seta pui ke rovea tuvevo pueko, vo Aisea mata eri ma kiovevo,

⁴⁰“Baŋara ta ota ma leqa pueke seko vilu poso tu seta pui ke kelokelozatou, ni zokele ota ma ikake seko kerukeru, tu seta pui ke paqumatou, ni seta pui

ke liliziovou ni ke kilou ana kasi tu anata a urikimou se, kiola vo Banara,” ka kiovema.

⁴¹Aisea ta so kiove, ako vota o keve vo Jisu ko nanaidara, ni so inio vota o kasevake.

⁴²Melai kubo se Jiu ama tanatanamu ta ke tuvevo pueve vo Jisu, melai seta pui kepa kai erierite ubutiana ako seta keta ma nake se Parese madu sole, tu pui ke tizaemou se zio ilusato ko pade kale.

⁴³Ako seta keka zariake maba ko rauraemo ni pui vo Bañara ko rauraemo sole.

Jisu ko pesio ta ko pitasimou se maba poso

⁴⁴Ni vo Jisu ta mata o kuevake ni oma puratake sea vaki, ni vota o velavelaoke ni eri kiolake, “Vo tuvevo o ilani aña ta o tuvevo pueva vo aña o soroeleni voko tuvevo puelo kale aña.

⁴⁵Ni vo o leani aña ta o vea vo aña o soroeleni.

⁴⁶Anata a queva peuru ma peuru ko zakaremu jari, tu vo o tuvevo puelo ala aña ta pui opa elou kutumana kale.

⁴⁷Kala vo o viqani añako bazubazu melai vo pui o zorikani ko, ta pui aña inio aba titizivou vo. Ako añata pui aba kuevi tu titizimole se maba poso sole, melai pakiemole se.

⁴⁸Melai vo olai kaikuapani aña ni vo pui o viqani añako bazubazu ta koa bazubazu ikio ko titizivou vo. Ako koa bazubazu aña a qasekako ta ko titizivou vo tovama naniu kale sole.

⁴⁹Ako tuvevo avole anata pui a bazubazuta a naviko pizato kale, melai añavo Mama vo o soroeleni aña ta o bazuele tu anata a besio ni a qaseko ko.

⁵⁰Ni anata aqai niania ta koa Bañara ko soru kale ko kaseivako ta noqola kama saevo sama. Ko quli aña aqai bazubazutake ta ko ikio añavo Mama lula olai bazuekako aña tu a qaseko,” kiolake.

Jone 13

Jisu tama pusaeko o disaipeli madu ko kiti

¹Ni so keru ko Alokato ko Nojola lea kota barou kio keru, inio koa raisiraisi nio Jisu ta o papuake ni o vuatake voko disaipeli madu sase. Jisu ta lula okai nianiiake ta taku ta lula kota baroa tu vota o vaeko komia peuru ma peuru tu o vaito o Mama kasi aukale ama peuru kale. Koko tanitanila keru azo Jisu ta o roqueme voko pitasa maba madu seke eveni vo sase peuru ma peuru kale, ni erisāna vota kasa oma ikake voko roquano ko matu.

²Ni Jisu ni voko disaipeli poso ta kebeta papuake ni kebeta vuatake. Ni kala pado vovo disaipeli, Jiudasi va kikelani, Saimone Isikarioti vo meqora, vo Setani ta lula ota va niumaeka voko kerukeru tu vota o saiqrivo vo Jisu.

³Nio Jisu ta lula o paqumukake ta vovo Mama ta lula o kativa vo ko pizato tu o ereko kiadakiadama quli, ni vota o kuevi Bañara kasi azo ni vota mata ota tova vaitou Bañara kasi kio.

⁴So sole Jisu ta o lojoake sai se kebeta vuatakoi kazo ni vota o ivikake voko toopia rosia sabosabo ni o koake ko taolo ni okai luitiziakē.

⁵Ni koko tova inio vota o koake ko ju ni o raibikake kama pado ju ko teamuteamu ko poro kale, ni vota o taniekake tama pusaeko omaomadeu kale voko disaipeli madu ko kiti poso, nio koa taolo ko vo okai luitiziovima kale vota ota ma puqoekake seko kiti.

⁶Ni Jisu ta obeta olake tama pusaeko seko kiti. Ni so keru obe tava pusaeko kiola keru vo Saimone Pita ko kiti, nio Saimone Pita ta eri kiolake, “Kei, Lekasa, nota noda la pusaekou nio añako kiti kio?” kiolake.

⁷Nio Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri va kiolake vo, “Koe Pita, nota pui nio ño baqumuka aña noko kiti taña pusaeko ko kalo, melai mainio nota noba uria kelou ni noba paqumukou koko kalo,” kiolake.

⁸Nio Pita ta o dokolivo kiolake sole mata matuvole eri kiolake vokasi, “Lekasa, nota maba pui noba tala pusaekou añako omuqa kiti, vairutu ni tova, maba pui ti pui,” kiolake. Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Tuvevo avole

anata a bazuena no, Pita, anata pui ada na pusaekou noko omuqa kiti tea, nota pui noba roveovou anavo disaipeli elo,” kiolake.

⁹Nio so keru Saimone Pita o viqa keru koa pesio pado inio vota eri kiolake vokasi, “Koe, Lekasa, so ko kalou ta pui tala pusae anako kiti pala, melai nota tala pusae anako omuqa nase ni so jari a lezu!” kiolake.

¹⁰Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Pui, vo maba vo lula o siusiutani ta lula uri ni bulebule ala, voko omuqa kiti pala keta va pusaekou, so inio erisana anata ada mela pusaekou meko kiti pala. Ni mea kiada mela anako disaipeli poso mela ta lula uria elo ni bulebule meda eva, omadeu pado maba me azo ta pui inio bulebule o eva,” kiolake.

¹¹(Ako Jisu ta lula ovai nianiiake voa maba vo o saiqrivo ala vo, Sokale avo inio vota so kiolake, “Mea kiada mela ta lula bulebule muli, melai omadeu maba me azo ta pui inio bulebule o eva,” kiolake).

¹²Ni so keru vo Jisu o paike keru pusaeko seko kiti inio vota o kiakake mata voko sabosabo, ni vota mata ota papuake, ni eri ma kiolake, “Meta me baqumuka koko kio ni kalo ko quli ana a melai erekalama, kio?

¹³Meta Titisa ni Lekasa la kimela ana, ni kota tuvevo ko so me kimelani, ako so inio ko ana.

¹⁴Sole eri nio. Ana, mevo Lekasa ni Titisa lala ta a busaekala meko kiti, so sole me melai pusaekomo kala mati kala ko kiti.

¹⁵So inio anata a qatimelala me kama pado mamola tu meta me erekou muli omadeuvo ana a mela erekalama jari me.

¹⁶Anata a bazuemela me, puliala nabulu inio raura kala vovo lekasa kasi azo, ni puliala o soroivani bazu sate ta raura kala vo o soroevani kasi azo.

¹⁷Erisana meta me baqumuka koa korokoroti ama kalo ko meme erekama, so sole meta me erekou koa kalo inio meta maurumaurua mela meda elou.

¹⁸“Anata pui mea kiada mela ta soa maurumaurua mela kiala, ako anata amai nianiiia se sidopu amu ana lula a bitoemani sole. Melai ko Tabu ama

Riki ko kasekema ta tuvevo ko elou ko eri, ‘Voa maba o kuani añako sailao aña sase ta o janarilou aña voko mauta kale’.

¹⁹Anata a melai bazueka komi erisana puliako ko ereilo, tu tova ko ereilou keru ko, ta meta tuvevo me ikou ko ‘Aña inio ko aña lala’ kio.

²⁰Tuvevo avole añata eri kialamekasi, vo o baroekimani se aña a joroemani ta o baroekila aña, ni vo o baroekilani aña ta o baroekiva vo o soroeleni aña,” kiolake vo Jisu.

Jisu ko pidokiko voko saiqrivo

(Matiu 26:20-25; Maka 14:17-21; Luke 22:21-23)

²¹Ni Jisu ta o paikake voko bazubazu ni vota upotuqu ota evake voko auvana kale, ni eri kiolake, “Anata a bazuemela me, kala me azo ta o saiqrilou ana,” kiolake.

²²Nio ke viqa keru ko se disaipeli madu ta keta toirikiniake ke ñavio kude, matu niunialakekai evake lala inio o kasevani kikelake sole.

²³Nio kala pado sea disaipeli madu azo, voa pado vo Jisu o matu roquevani, ta obeta papuake Jisu ko ketaketa.

²⁴Sole Saimone Pita ta o simoevake vo ni eri kiolake moizavole, “Kuimaeva vo lala inio vo o kasevani, kive,” kiolake.

²⁵So sole voa disaipeli ta Jisu ko matu sipole o vatutake ni vota o kuimaevake, “Lala inio vo vo, Lekasa?” kiolake.

²⁶Nio Jisu ta o tiorizatake, “Anata a balamukou ko bereti ni a jusekou, ni a qativo ala tu o kuo, vo inio voa maba.” So sole vota o ñisurikake koa bereti ni o susekake ko ni o kativake vo Jiudasi, vo Saimone Isikarioti vo meqora.

²⁷Ni eria kovo obe evake vo Jiudasi koa bereti, inio vo Setani ta ovai amaqeake vo. Sai nio Jisu ta eri kiolake vo Jiudasi kasi, “Taukavole ereka ko ño ñoqa zariako ereko!” kiolake.

²⁸Melai puliala kala pado koa tevolo kasi o evani ta o paqumukake koko kio ni kalo ko quli Jisu so ka kiovema quli vokasi.

²⁹Jiudasi ta seleni baeke o kati vailani, so sole sea disaipeli madu ta ke kerukerutake ta Jisu ta o soroeva vo tu vota opa tatabaraeko kama nojola ko quli esa, ma tu o katimo kama seleni se ozaoza kamu tauvemole esa, kikelake.

Vairu ama bazu

³⁰Nio Jiudasi ta o koake koa bereti ti omadeu saqoro inio obeta evake. So keru ta lula ipu.

³¹Ni lula vo Jiudasi o vaemake se saita inio Jisu ta kasavole eri kiolake, “Erisaña aña maba a eveni lala ko nanaidara ta ko puratou, ni vo Bañara ko nanaidara ta piza kavole ko puratou aña kale kude.

³²Ni vo Bañara ko nanaidara ta ko puratou aña kale kude, so sole vo Bañara ta mata o puratikou nio aña maba a eveni lala ko nanaidara o navi kale kude, ni vota o puratikou ko taukavole.

³³A matu roquemelani lolo poso mela, puliako tu keu añata a vaemelou me. Ni meta me vaililou aña, melai erisaña añata a melai bazuekou ko quli se Jiu ama tanatanamu lula amai bazuekema quli, ‘Meta pui meba roveovou zio sai aña a ziovoa koi.’

³⁴Vairu ama bazu añata a qatimela me, ko eri: meta roquekinimo muli. Omadeuvo aña lula a roquemela me jari, meta matu roquekinimo muli.

³⁵Meta me roquekiniou muli inio, kiadama maba poso ta kekai nianiovou kokale ta meta añako disaipeli mela inio kio.”

Jisu ko pidokiko Pita ko zolio (Matiu 26:31-35; Maka 14:27-31; Luke 22:31-34)

³⁶Nio vo Saimone Pita ta eri kiolake vokasi, “Lai nio noda ziovou, Lekasa?” kiolake. Nio vo Jisu ta eri va kiolake, “Nota pui noba roveovou luluelo aña sai aña a ziovoa koi. Melai nota no lulueloa laña inio aña tova,” kiolake.

³⁷Nio Pita ta eri kiolake, “Lekasa, noi sole inio añata pui aba luluenno erisana? Ako añata a inainaovani lala inio tu añata aña vou no sole,” kiolake.

³⁸Nio Jisu ta o vati tiorikake, ni eri kiolake, “Nota no uria inainaova tu nota nola vrouvou aña, kiñola kio? Tuvevo avole anata a bazueña no, maba komia ipu kale puliako kokorako zialo nota noda zoliovou ni eri kiñovou zouke taku, ‘Anata pui avai niania vo,’ kiñovou,” kiolake.

Jone 14

Jisu ta voa keve vo Mama kasi

¹Ni vo Jisu ta mata o bazuemake sea disaipeli madu, ni eri kiolake, “Meta pui duki ni tinolinoli kai elo ko quli aña lula a melati bazuekako quli. Meta vai kerumo vo Bañara ni so jari meta lai kerumo aña.

²Ako añavo Mama ko pade kale ta mota kama mamazo ko zae sakoi, ko noqola kama, ni anata a zio tu aba inainaeko ka pado zae sai tu me kaqe. Pui so tea anata pui nio aba melai bazueko ko.

³Nio aña lula a mela inainaekou koa zae Saita inio anata a vaitou ni anata a odiemelou ni a baroekimelou me a navi kasi, tu meta me elou sai aña a eloa koi.

⁴Meta meqai niania koa keve koko odiemelo ama me sai aña a zio ka kialakoi,” kiolake.

⁵Melai Tomasi ta eri kiolake vokasi, “Lekasa, eneta pui neqai niania sai nono zio ka kiñolakoi, sole noni kale inio eneta neqai nianiovou koa keve tu eneta ne barolou sai?”

⁶Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Anata keve, tuveano, ni saeve lala. Puliala ta o rovea baro a Mama kasi edoloma keve kale, melai aña kale inio.

⁷Erisaaña meta lula melai niania aña, so sole meta mevai nianiovou mata vo añavo Mama, ni erisaaña azo meta mevai niania vo ni meta me vea vo,” kiolake.

⁸Sai nio Pilipi ta eri kiolake vokasi, “Lekasa, uria kasa nela iva vo Mama tu eneta ne uria vai nianio,” kiolake.

⁹Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Lula rosi ama taku a eva mea kiada mela kasi, melai nota pui nio nolai niania, kio, Pilipi? Ako vo lula o leani aña ta lula o veani vo Mama. Noi sole inio nota ‘Nela kaseva vo Mama’ kinolā?

¹⁰Nota pui tuvevo no ika kio, Pilipi, ko anata a Mama tona lala ni vo Mama ta aña tona, kio? Ako koa bazubazu ko aña lula a melai bazuekako ta pui a qaseka a naviko pizato kale, melai vo Mama vo obeta evani aña tona, vo inio ovai bazutani ko ni o erekani o naviko iruruputo aña kale kude.

¹¹Meta tuvevo ilomo aña ko anata a Mama tona lala kio ni vo Mama ta aña tonala, melai kota tapatamekasi tea, tuvevo puelomo aña koa iruruputo aña a erekako kale.

¹²Tuvevo avole anata a bazuemela me, vo tuvevo o ilani aña ta vo melai o erekou koa iruruputo aña a erekako—tuvevo, koa iruruputo vo o ereko ama ta kokai paloasou aña a erekako iruruputo poso, ako anata a zio a Mama kasi sole.

¹³Ni ko quli meme baseko ama anako nikale, anata a mela erekou ko, tu vo Mama ta o nañaidara puilou vovo Meqora kale.

¹⁴Tuvevo avole, meta me basekou kama quli anako nikale inio anata a erekou ko.

Jisu ko leveleveo ivo vo Tabu ala Auvana

¹⁵“Meta me roquelou aña inio meta me zorikou koa anako bazu poso ko erekomo ka kiavema.

¹⁶⁻¹⁷Nio anata a basevou vo Mama, ni vota o katimelou me kala pado Tauvezato, vo inio voa Tabu ala Auvana, vo kasa o ikani vo Banara ko tuveano, vo o elo ala mekasi latau naniu ni ka naniu. Komia peuru ma peuru kale amu ta pui ke neamuva vo, ako seta pui ke vea ni pui kevai niania vo sole. Melai meta mevai niania vo, ako vota o eva me sase ni me melai me eva vo sase sole.

¹⁸“Anata pui aba vaemelou me me qaida pado ojolou kamela ni tauvezato pide, melai anata a vaitou mekasi.

¹⁹Kama puju ama taku ta ikoana ti se maba poso komia peuru ma peuru kale amu ta pui mata kepa lelou aña. Melai meta mata me lelou aña, ni añako mata saevo voukale azo ama kale ta me melai me jaevou.

²⁰Ni koa taku ko barolou keru inio meta melai nianiiovou ta añata a Mama tona a eva ni mata meta meqai nianiiovou ta meta aña tona omadeuvo añata me tona jari.

²¹“Voa maba vo añako bazu poso okai nianiiiani ni o zorikani ko, vo inio voa maba vo o roquelani aña. Ni aña melai a roquevou vo ni kasa a elou a navi vokasi tu olai uria nianiiovou aña,” kiolake vo Jisu.

²²Nio Jiudasi (vo pui Jiudasi Isikarioti) ta eri kiolake, “Lekasa, noni ko roveovou inio nota kasa no elou no navi eñe kasi ni pui kiadama maba poso kasi?” kiolake.

²³Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Vo o roquelani aña ta o zorikou añako nianiekato. Ni añavo Mama ta o roquevou vo, ni añavo Mama ni aña ta qe kilou vokasi ni qe elou vokasi.

²⁴Vo pui o roquelani maba ta pui o zorikani añako nianiekato. Ni koa nianiekato ko me lula meme viqema ta pui añako ko kiada pala, melai kota ko kuevako a Mama kasi azo, vo o soroeleni aña.

²⁵“añata lula a melai bazueka komi so keru aña koi abeta eva keru mekasi.

²⁶Melai vo Tauvezato, vo Tabu ala Auvana, vo Mama o soroevo ala añako ñikale, ta o melai nianiekikou kiadama ko quli ni o melai kerukeruekou me kiadama ko quli ko aña lula a melai bazuekako me.

²⁷“añata a vaeka ko bule mekasi, ni koa bule aña a qatimelako me ta maba a ñisa ñaviko ikio. Aña a qatimelako bule ta pui komia peuru ma peuru kale ama maba poso ke katimelako jari ama. Kota matu edoloma. Sole meta pui upotuqu elo, ni pui tinolinqoli elo, ni meta pui ñalo.

²⁸Meta lula meda la viqala añako eri kio mekasi, ‘añata ada ziovou, ni añata mata ada vaitou mekasi,’ kio. Meta me roquela aña tea meta meda soleilou,

ako anata a ziovou a Mama kasi, ni añavo Mama ta matula aña kasi azo sole.

²⁹Erisaña anata a melai bazueka komi puliako ko ereilo, tu so keru koko ereilou keru inio meta me baqumukou añako pesio ni me duvevo puekou ko.

³⁰Erisaña azo anata pui matu kubo quli mata aba kasekou mekasi, ako vo Setani vo peuru ma peuru ko kutumana kale ala lekasa ta obeta kueva sole. Vota maba pui opa roveovou koqotaelo aña,

³¹melai anata a qalou a Mama lati kiovevo ko lulueko kale, tu kiadama maba poso peuru ma peuru kale amu ta kekai nianiovou ta anata a roqueva a Mama, ni a zorika voko bazu.

“Uri. Lojomo, tu meda zio komia zaekale azo,” kiolake.

Jone 15

Jisu ta tuvevo ala vaini siakona

¹Ni Jisu ta mata o mati pesiake voko disaipeli madu ni eri kiolake, “Anata tuvevo ama vaini siakona jaria lala ni añavo Mama ta vaini kiaro o kati vailani maba jari o kavani.

²Nio vota o kobueka ni o ñamuka kiadama kata poso ko pui ko epamatako aña kasi azo, ni vota o puputika kiadama kata poso koko epamatako tu kota tova ko matu velokou.

³Ni vota lula o puputimele jari me koa bazubazu kale aña lula a qasekema mekasi.

⁴Ni meta emo aña tona nio anata a elou me tona. Ko kata ta pui ko rovea epamato ko kiada kale kude pui ko nasoiva koa qurepi ko siakona topi tea. Omadeuvo jari nio meta pui meba roveovou epamato pui me nasoilou aña tona tea.

⁵“Anata koa vaini siakona jaria lala ni meta koko kata poso jaria mela. Vo me azo o nasoilo ala aña tona, anata a elou vo tona, ni vota koa kata matu

epamatoma jari o elou, ako meta pui me rovea ereko kama quli aña pide sole.

⁶Ni voa maba vo pui o evani aña tona ta o namuiva omadeuvo koa kata ko pui ko epamatako jari ta ko namuiva ni ko kajaova. Sai nio seta ke niaqueka soama kata poso ni ke risaeka uza kale ni ko siqaiva.

⁷Ni meta me elou aña tona ni añako bazubazu ta ko elou me tona, inio meta me basekou ko me meqa zariako quli ni meta me qovou inio ko.

⁸So inio añavo Mama ta o nañaidara puilou, meko matu epamato kale, ni so inio meta añako disaipeli mela me elou.

⁹Anata a roquemela me omadeuvo vo Mama aña o roquela jari, so sole meta emo añako roquano kale.

¹⁰Meta mebeta ziovou zoriko añako bazubazu, inio meta mebeta elou añako roquano kale, omadeuvo anata lula a zorika a Mama ko bazubazu, ni abeta eva voko roquano kale.

¹¹“Anata a melai bazueka komi quli tu añako soleilo ta ko elo me tona, tu meko soleilo ta ko okotou.

¹²Komi ta añako bazubazu, meta matu roquekiomo muli, omadeuvo anata a matu roquemela me jari.

¹³Ako puliama roquano ta kota ka qulepa tu kala maba ta oma vou voko baerebaere poso.

¹⁴Ni meta me erekou kiadama aña a melai bazuekako quli inio meta añako baerebaere poso mela.

¹⁵Erisana anata pui a qasemela meta nabulu poso mela, ako vo nabulu ta pui okai nianiaa vovo lekasa o erekako quli sole. Melai meta añako baerebaere poso inio mela kiala, ni meta meqai nianiaa ta kota tuvevo avo, ako anata lula a melai bazueka sole kiadama quli ko lula aña a viqako a Mama kasi.

¹⁶Meta pui meba pitoele ana melai anata lula a bitoemele me tu meta me ziovou tu meta me matu epamatou meko tauvemo kale edolomu, ko noqola ko elo ama epa kale. Sokale inio vo Mama ta o katimelou ko quli meme baseko ama vokasi anako ñikale.

¹⁷So sole anata a bazuemela me, tu roquekiniomu muli.”

Komia peuru ma peuru kale amu ko kideipato

¹⁸“Se kutumana kamu ke melai kideipou keru me, ta meta memai nianiiovou ta seta kelai kideipe ana kuleto.

¹⁹Meta peuru ma peuru ko maba poso jaria mela tea, peuru ma peuru ko maba poso ta ke navi jaria roquemelo inio ke elo. Melai anata lula a bitoemele me komia peuru ma peuru ko maba poso kale azo, ni meta pui koko mela, Sokale inio ko peuru ma peuru ko maba poso ta ke melai kideipa.

²⁰Kerukeruekomo ko lula ana a melai bazuekako tuvevo ama quli, ko eri kikolako, ‘Puliala nabulu inio raura kala vovo lekasa kasi azo,’ kikolako. Se lula ke niumaniumaelani ana ta me melai ke niumaniumaemelou, se lula ke zorikani anako nianiiekato ta seta ke zorikou mata meko.

²¹Seta ke melai erekou me koa kalo ana kale avo sole, ako seta pui kevai nianiai vo ana o soroeleni sole.

²²Ni anata pui aba kuevi bazubazuemole se tea, seta puliama sarueko samu inio. Melai erisana ta lula a bazubazuema se ni seta pui kepa kamikou seko sarueko.

²³Tuvevo avole, vo olai kideipani ana ta mata ovai kideipa anavo Mama.

²⁴Anata pui aba ereke koa iruruputo sekasi ko puliala maba opa roveovima erekou tea, puliama ikio seko sarueko. Melai seta lula ke kea ana a erekako quli melai inio seta ke qelai kideipa ana ni a Mama.

²⁵Komi ta kota ereiva tu ko quli Moses o katimema Bazu kale ko rikiziovima quli ta tuvevo ko elo, ko eri kikolako, ‘Seta kelai kideipa ana pulia quli ko kio kale avo,’ kikolako.

²⁶“Melai so keru voa Tauvezato o kilou keru, vo aña a joroево ала mekasi vo Mama kasi azo, inio vota olai bazubazutou aña. Vo inio voa Tabu ала Auvana vo kasa o iko ала vo Banara ko tuveano.

²⁷Ni me melai so, meta melai bazubazutou aña,ako koko tanitanila keru azo meta me eve aña kasi sole.

Jone 16

¹“Kiadama soama quli ta lula a melai bazueka me tu meta pui me epezikou meko lai oqu aña.

²Ako seta ke butuemelou me seko ilusato ko pade poso kale azo, ni ko ikio koa taku so keru mata se maba poso ke vouvaemelou keru me, ni seko kerukeru ta seko vouvaemelo me kale inio seta keva nabuluputa vo Banara kikevou.

³Se maba madu ta ke melai erekou ko quli ako seta pui kevai nianiani añavo Mama ni aña sole.

⁴Melai añata erisaaña a melai bazueka me ko quli seke melai ereko ama quli, tu so keru ko ereilou keru soama quli, meta me qerukeruekou ko añata lula a bazuemele me kio,” kiolake vo Jisu.

Tabu ала Auvana ko iruruputo

Nio Jisu ta obeta olake mati pesio voko disaipeli madu, ni eri mati kiolake, “Kuleto añata pui aba melai bazueke me ko quli poso,ako añata abeta eva me sase miduku kale sole.

⁵Melai erisaaña añata ada ziovou vo o soroeleni aña kasi, melai puliala me azo ta olai kuimaeka koa zae sai aña a zio ka kialakoi.

⁶Ni so inio añako melai bazueko komi quli ta duki kota mela ika meko bulo poso.

⁷Melai tuvevo avole añata a bazuemela me, kota matu qulepo ama quli meko, tu añata a ziovou,ako añata pui a vaemelou me ni pui a ziovou tea,

voa Tauvezato, vo Tabu ala Auvana ta pui opa kilou mekasi. Melai anata a ziovou inio anata a joroevou vo mekasi.

⁸Ni so keru vo o kilou keru inio vota kasa omai ikou se peuru ma peuru kale amu ta seta keta saruiva, seko kerukerueko kale ko seta puliama sarueko samu, ni seko kerukerueko kale ko seta Bañara ko sidopu samu, ni seko kerukerueko kale ko seta pui kepa kovou ko titizato.

⁹Seta ke saruiva kerukerueko ko seta puliama sarueko samu kio, ako seta pui kelai oqua aña sole.

¹⁰Ni seta ke saruiva kerukerueko ko se inio vo Bañara ko sidopu samu kio, ako aña inio a ziovoa lala a Mama kasi ni pui mata meba leloa lala sole.

¹¹Ni seta ke saruiva kerukerueko ko seta pui kepa kovou ko titizato kio, ako komia ruqe ama peuru ma peuru kale amu vo lekasa, vo Setani, ta lula ota titizia sole.

¹²“Matu kubo quli ta ikoana tu anata a melai bazueko me, melai meta pui nio me rovea viqo ni neamuko ko, ako kota matu tapata mekasi sole.

¹³Melai so keru vo Tabu ala Auvana o kilou keru, vo kasa o ikani vo Bañara ko tuveano, vota kasa o mela ikou me koa kiadama tuveano. Vota pui opa pesiovou o naviko vatolo kale, melai vota okai pesiovou ko quli o viqako quli Bañara kasi, ni vota o melai bazuekou me koko kilo ama quli.

¹⁴Ni vota o nanaidara puelou aña, ako vota o borikou koa tuveano aña a qasekako, ni o kasekou ko mekasi.

¹⁵Tuvevo avole, kiadama tuveano a Mama ko ta añako. Sokale avo inio anata so kiala ta koa tuveano aña a qaseko ama ikio vo Tabu ala Auvana ta o borikou ni o melai vakakukou me.”

Upotuqu ko tova ta mata soleilo

¹⁶Ni Jisu ta mata eri kiolake sekasi, “Puliako tu keu meta pui meba lelou aña ni mata puliako tu keu meta mata me lelou aña,” kiolake.

¹⁷Nio kake voko disaipeli madu ta keta kuimaekiniake ke navio kude ni eri kikelake, “Loma ikio koa pesio ko kio ni kalo? Ko vo o kasekako anime kasi

ko puliako tu keu animeta pui meba velou vo, ni mata puliako tu keu animeta mata me velou vo kio, ni vota mata o kaseka ko, ‘Anata ada ziovou a Mama kasi,’ kiola.

¹⁸Loma ikio koa ‘puliako tu keu’ ko kio ni kalo? Animeta pui me vakakuka ko vo o kasekako quli,” kikelake.

¹⁹Ni Jisu ta omai nianiiake ta seta keka zariake kuimaevo vo, so sole vota eri ma kiolake se, “Lula anata so kialala, ‘Puliako tu keu meta pui meba lelou ana, ni puliako tu keu meta mata me lelou ana.’ Ko ikio ko me me navio kude meqai kuimaekiniake, kio?

²⁰Tuvevo avole anata a bazuemela me, puliako tu keu meta me zialou ni kumasa me elou, melai komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso ta pui kepa zialou, seta keta zoleilou. Zio, meta upotuqu me elou, melai tova ta meko upotuqu ta zoleilo ko besiekou.

²¹Ako so keru kama pado reko ko vijara keru ta kota upotuqu kota eva, ako koko tola sama taku ta kota baroa sole, melai salua ko alilo ko tova inio kota ukaka ko ika koa tola, ako kota kokai zoleiva salua ko alilo sole.

²²So jari inio ko me, meta mainio upotuqu meda elou, melai anata tova a qilou ni aba mela lelou mata, ni meko bulo poso ta kokai sukatou ko zoleilo, koa zoleilo puliala opa tamela kovo ama me.

²³Ni koa ñaniu ko barolou keru inio meta pui meba lai kuimaekou ana kama quli ako meta zakaremua paqumato me elou sole. “Tuvevo avole anata a bazuemela me, añavo Mama ta o katimelou me kiadama quli meme baseko ama vokasi añako ñikale.

²⁴Kobeta baroa erisana ta meta pui nio mevai paseka añavo Mama kama quli añako ñikale. Meta pasekomo inio meta me qovou ni meko zoleilo ta ko melai avoziovou,” ma kiolake vo Jisu.

Jisu ko koqo iko komia ruqe ama peuru ma peuru ko pizato

²⁵Nio Jisu ta obeta olake mati pesio voko disaipeli poso, ni eri kiolake, “Anata a besia podepodeti pesio kale tu a melai bazueko me komi quli poso.

Melai ko taku ta kota kilou so keru ana pui aba pesiovou keru podepodeti pesio poso kale melai tutumazi avole anata a melai bazuevou anavo Mama.

²⁶Koa taku kale inio meta mevai pasetou anavo Mama anako ñikale. Anata pui eri kiala anata a melati pasetou vokasi kio,

²⁷melai o navi a Mama ta o roquemela me, ako meta me roquela sole ana ni meta me duvevo pueka sole ko tuvevo ikio anata a quevini lala vo Bañara kasi azo kio.

²⁸Anata a quevi anavo Mama kasi azo, ni a quevi koi komia peuru ma peuru kale, nio erisana ta sipole inio a vaekou ko peuru ma peuru ni ada vaitou a Mama kasi,” kiolake.

²⁹Nio voko disaipeli poso ta eri kikelake vokasi, “Keatini, erisana nota no besia tutumazi avole, ni nota pui no besia podepodeti pesio kale.

³⁰Erisana eneta ne baqumuka ta nota noqai nianiaa kiadama quli, nota lula noqai nianiaa maba poso ke kerukeruekako kuimanao poso puliako se nai kuimaeko kama quli sole. Kokale eneta ne duvevo pueka ta nota no quevini na vo Bañara kasi azo kio,” kikelake.

³¹Ni Jisu ta o mati tiorikake se, ni eri kiolake, “Koe, erisana meta me duvevo pueka kio?

³²Melai a bazuemela me ko eri: taku ta kobeta kueva, ni kota matu sipole erisana, so keru mea kiada mela aza birebire me elou keru ni me joqoilou keru me naviñavi ko peuru kale, ni anata ojolou ada elou a qiada pado. Melai pui maba ojolou aba elou, ako a Mama ta o eva ana sase sole.

³³Anata so kialamekasi tu meta me qovou ko bule meko saevo omadeu kati elo kale anako saevo. Komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso ta ke katimelou me ko duki ni rinoteñote. Melai meta parani putomo! Ako anata lula koqo a ika komia ruqe ama peuru ma peuru ko pizato sole!” ma kiolake vo Jisu.

Jone 17

Jisu ko tauveilo o navi vararaito kale

¹Ni Jisu mati pesio voko disaipeli madu ko tova inio vota o tadatake aukale vasi ni eri kiolake, “Mama, taku ta kota baroa, tu kasa pueka novo Meqora lala ko nanaidara se maba poso kasi, tu anata a roveovou kasa pueko noko nanaidara.

²Ako nota no lekasa puele aña kiadama maba poso kaqe, tu anata a qatimou ko noqola kama saevo sea kiadamu nono qatileni.

³Koa noqola kama saevo ko kio ni kalo ta maba poso ko nai nianio no, tuvevo ala Bañara na, ni seko lai nianio aña Jisu Karisito lala, aña nono joroeleni lala.

⁴Anata lula kasa a ika noko nanaidara miduku kale, ako anata lula a okotika koa iruruputo ko nono qatilema tu a ereko sole.

⁵Erisaña Mama, nota nanaidara ila noko tanama kale, koa omadeuma nanaidara kale añako ko evema no sase puliako peuru ma peuru ereilo.

Jisu ko tauvemo voko disaipeli madu vararaito kale

⁶“Anata lula kasa a ina no nia poqala maba poso kasi, se nono qatileni komia peuru ma peuru ko maba poso kale azo. Seta lula noko madu, ni nota nola puarime aña. Seta ke zorika noko bazu,

⁷ni erisaña seta kekai niania ta kiadama quli ko nono qatilema aña tu a ereko ta tuvevo avole ko kuevako nokasi azo kio.

⁸Ako anata a qatima ko bazu ko nono qatilema aña, ni seta ke baroekike ko ni kekai niania ta tuvevo avole anata a quevini lala nokasi azo kio, ni seta ke tuvevo pueka ko no inio no joroeleni na aña kio.

⁹“Anata a mati vararaita ni nokasi, pui a mati vararaita komia peuru ma peuru kale ama maba poso, melai ni, se lula nono qatileni aña inio, ako seta noko madu sole.

¹⁰Kiadama maba poso aña a neamumani ta noko madu, ni kiadama maba poso se nono neamumani ta añako madu, ni se inio ke kasa puekani añako nanaidara.

¹¹Erisana anata matu sipole ada vaitou nokasi, sole anata pui tova elo aba elou komia ruqe ama peuru ma peuru kale, melai ni ta kebeta elou komia ruqe ama peuru ma peuru kale. Tabu ala Mama, nota pakiema se noko ni ko pizato kale, koa ni nono qatilema aña kale, tu seta omadeu bulo ni saevo ke elou, omadeuvo no ni aña ta omadeu qe eva jari.

¹²Ako so keru aña a mati eve keru miduku kale anata a mati vaile noko ni ko pizato kale, koa ni nono qatilema aña kale. Anata a mati vaile se ni puliala kala pado ta opa mumai, melai vo okai zuateni ko mumailo o kiada inio o mumai, tu ko Tabu ama Riki kikovevo ta tuvevo ko elo.

¹³Ni erisana anata matu sipole a vaitou nokasi, ni anata a qaseka komi quli poso so keru aña miduku kale abeta eva keru tu ni ta ke viqou aña kialani ni ke zoleilou seko bulo kale omadeuvo aña a zoleiva jari.

¹⁴Anata a qatime noko bazu, Sokale avo inio se maba poso ta kemai kideipa se, ako seta pui komia ruqe ama peuru ma peuru ko madu sole, omadeuvo aña melai pui komia ruqe ama peuru ma peuru ko lala jari.

¹⁵Anata pui a basena no tu nota no movo ni seko peuru ma peuru ama elo kale azo, melai anata a basena no tu mati qaraqarate vo Ruqe ala, vo Setani kasi azo.

¹⁶Omadeuvo anata pui komia ruqe ama peuru ma peuru ko lala jari, so inio se melai pui komia ruqe ama peuru ma peuru ko madu.

¹⁷So sole nota no naviko madu ima se noko tuvevo ama bazu kale, ako noko pesio ta tuvevo ama sole.

¹⁸Anata lula a joroema se bazuemole komia peuru ma peuru ko maba poso, omadeuvo nono ilenia soroelo jari komia peuru ma peuru kale.

¹⁹Seko kio kale avo inio anata a qatizia nokasi, tu se melai ke luluekou aña a qavani ni tuvevo avole ke katiziovou nokasi.

Jisu ko tauvemo vararaito kale kiadamu seke tuvevo puevani vo

²⁰“Pui ni ke kiada inio a mati vararaita nokasi, melai so jari seke tuvevo puelo amu aña niko bazu kale, ko ni kemai bazueko ama se.

²¹Mama! Anata a vararaita tu seta sea kiadamu ta omadeu ke elo. Anata a vararaita tu seta ke elo anino tona, omadeuvo nono eva jari ana tona, tu se peuru ma peuru kale ama maba poso ta ke kelou ni ke tuvevo puekou ko no inio ana no joroeleni na kio.

²²Anata lula a qatima koa omadeuma nanaidara ko nono qatilema ana jari ama, tu seta omadeu ke elo omadeuvo no ni ana ta omadeu jari.

²³Koa omadeu elo ta eri, anata se tona ni nota ana tona, tu seta tuvevoa omadeu ke elo anino tona, Sokale inio se peuru ma peuru kale ama maba poso ta kekai nianiovou ko no inio no joroeleni na ana kio, ni no roquemani na seke tuvevo puelani ana ana no ilani jaria roquelo kio.

²⁴“Mama! Nota lula no qatile se anakko maba poso, tu seta ke varolo ana, ni anata ama zaria se tu sai ana a eloa koi inio ke elou, tu seta ke kelou anakko nanaidara, koa nanaidara nono qatilema ana, ako nota no roquele ana puliako no ereko ko peuru ma peuru sole.

²⁵Sidopu ala Mama, peuru ma peuru kale amu ta pui kenai niania no, melai anata anai niania no, ni nia maba poso anakko madu ta kelai niania ta no inio no joroeleni na ana kio.

²⁶Anata lula kasa a ina no sekasi, ni anata abeta ziovou kasa ino no sekasi, tu seta ke roquemo edolomu omadeuvo nota no roquela ana jari, tu ana melai a elou se tona,” kiolake vo Jisu.

Jone 18

Seko noqoevo vo Jisu

(Matiu 26:47-56; Maka 14:43-50; Luke 22:47-53)

¹Ni so keru Jisu lula o paika keru vararaito inio vo ni voko disaipeli madu ta ke saqorake pade kale azo ni ke pakekake ko Kidoroni patopeka orori. Sai ta ko epamatako ore bariki sakoi, nio Jisu ni voko disaipeli madu ta ke amaqeake sai.

²Ni Jiudasi, vo o saiqrivani, ta lula okai niania koa zae, ako kubo taku Jisu lula o mati olakoi voko disaipeli madu sole.

³So sole vo Jiudasi ta o odiekake kama pado Romu ama pazokinio ko vakinio ke olake koa ore bariki kasi, vo ni Jelepade ke kati vailani, se raura kama siama madu ni Parese madu ke soroemeni. Seta ke vakimuake ni ke borikake ko juke poso ni poru topi ama urusana juke ni pazokinio ko vakovako.

⁴Ni Jisu ta lula o paqumukake kiadama quli koko ereilo ama vokasi, so sole vo o kea keru seko kilo vota omai olake ni eri kiolake sekasi, “Lala inio meme vailiva?” kiolake.

⁵Nio seta eri kikelake, “Nazareti ala Jisu inio ne vailiva,” kikelake. “Ana inio vo vo lala,” kiolake. Ni Jiudasi, vo o saiqorivani, ta obeta lojoake seko tiania.

⁶Ni so keru Jisu eri kiola keru sekasi, “Ana inio vo vo lala,” kiola keru, sainio seta keta tokuike ni aza beta pialo keta evake miduku topi.

⁷Ni Jisu ta mata o kuimaemake se, “Lala inio meme vailivani?” kiolake. “Vo Nazareti ala Jisu inio,” kikelake.

⁸“Anata so kialala lula, ana inio vo vo lala. So sole meta mebe vailila ana, zariemomo nia maba poso tu ke zio pala,” kiolake vo Jisu.

⁹Vota o rukuekake komia pesio poso tu vo o kasekalama quli kuleto ta tuvevo ko elou, ko eri, “Mama, sea poso nono qatileni ta puliala kala pado ta a mumaeva,” ka kiolalama.

¹⁰Nio Saimone Pita ta kama pado benisi sala, so sole vota o ravuzikake ko koko teamuteamu kale azo ni vota o pazovake Nisa Siama vo nabulu, ni ota va pikekake o palo ranama talina. Voa nabulu ko ni ta Malakasi.

¹¹Nio Jisu ta eri kiolake Pita kasi, “Sei! Nota teamuka noko benisi koko teamuteamu kale! Ako no querukeruta ta anata pui aba kai nozutou ko upotuqu ko kapa a Mama o katilako kinola kio?”

Jisu ko lojoevo Anasi ko kuleto
(Matiu 26:57-58; Maka 14:53-54; Luke 22:54)

¹²Sai nio sea pazokinio ko maba poso ni sevo kuleto ala ni Jiu ama vailo ko maba poso ta ke noqoevake vo Jisu, ni ke pirievake vo.

¹³Ni seta ke vati olake kuleto Anasi kasi ni ke lojoevake vo voko tanama kale, vo Kaepasi koa sabere kale Nisa Siama o eveni vo ravaza.

¹⁴Vo inio voa Kaepasi vo lula omai bazubazuemeni se Jiu amu ta uri tu omadeu maba ta o vovou kiadama maba madu kaqe kioveni.

Pita tava zolio vo Jisu

(Matiu 26:69-70; Maka 14:66-68; Luke 22:55-57)

¹⁵Nio Saimone Pita ni kala pado disaipeli ta qo luluevake vo Jisu ni sea vaki seke vati olani vo. Voa pado disaipeli ta ovai uria nianiiiani vo Nisa Siama, so sole vota o zarievake tu o zomano amaqeo vo Jisu ni sea vaki sate vo Nisa Siama ko zaekale.

¹⁶Melai Saimone Pita ta o loivake veutu kupekupe. Voa disaipeli Nisa Siama ovai uria nianiiiani ta o saqorake pade poro kale azo ni o kati pesiake veutu ko kati vailako sinaqu rusu, ni koko zariekato kale vota o vati amaqeake vo Pita pade poro kale.

¹⁷Ni koa sinaqu rusu veutu ko kati vailako ta ko toiritoirivake vo Pita ni eri kikolake vokasi, “No inio kala pado na voa maba vo disaipeli na, kio?” kikolake. Nio, “Pui, anata maba pui,” kiolake vo Pita.

¹⁸Ni koa ipu ta sanusanu kota evake, so sole sea nabulu poso ni se Jelepade ke kati vailani ta ke bainaevake kala pado uza, ni lojole ke qoloevake ni ke nadarake. Nio o olake vo Pita ni o zomanake lojo se sase ni o nadarake.

Nisa Siama ko kuimakuimaeve vo Jisu

(Matiu 26:59-66; Maka 14:55-64; Luke 22:66-71)

¹⁹Ni vo Nisa Siama ta o kuimakuimaevake vo Jisu voko disaipeli poso ni voko nianiekato kale avo.

²⁰Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake, “Anata lula aqai bazubazute ko kasavole kiada keru kiadama maba madu kasi, kiadama anako nianiekato sai ilusato ko pade poso ko poro kale ni Jelepade kale, sai kubo

Jiu amu ke padoivakoi mati. Puliamma kama taku anata aba daipaeke kaseko kama quli sai.

²¹Nio noi sole inio nota nolai kuimakuimaeka ana añako nianiekato? Kuimaema sea maba poso se lula keta la viqeni ana. Mai kuimaeka ko quli ana amai bazuekema quli,” kiolake.

²²Ni so keru vo so kiove keru, kala pado sea vailo ko maba poso azo ta ota va pazokake Jisu ko loilo nase saresare kale nio eri kiolake yokasi, “Koa kalo kale inio nota nova opata vo Nisa Siama kio?” kiolake.

²³Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake, “Nota no viqa añako pesio ana abe kai pesiako ta sarusaru tea, nota mai bazueka kiadamu koi ke evani uko quli kio ko kio. Melai ana lula kialani ta korokoroti tea, noi sole nota no bazola ana?” kiolake.

²⁴So sole Anasi ta o soroevake vo, piri sate, voa Nisa Siama Kaepasi kasi.

Pita tava zolio mata vo Jisu

(Matiu 26:71-75; Maka 14:69-72; Luke 22:58-62)

²⁵Ni Pita ta obeta lojoake sai ni obeta nadarake, ni sai nio kake maba poso ta eri kikelake yokasi, “No inio kala pado na voa maba vo disaipeli na, kio?” kikelake. Melai Pita ta ota va zoliake vo ni eri kiolake, “Pui, añata pui,” kiolake.

²⁶Ni kala pado vo Nisa Siama ko nabulu poso azo, vo Pita talina ota va pikekeni vo maba, ta eri kiolake Pita kasi, “Sole pui no inio aba nealani na vo Jisu sate ore bariki kale, kio?” kiolake.

²⁷Melai vo Pita ta mata eri kiolake, “Maba pui,” kiolake—nio so keru pado inio ko kokorako ta kota ziake.

Seko lojoevo vo Jisu Paelati ko kuleto

(Matiu 27:1-2,11-14; Maka 15:1-5; Luke 23:1-5)

²⁸Ni seta ke vati olake vo Jisu Kaepasi ko pade kasi azo Romu ala Qavuna, vo Paelati ko matu pade kasi. Koa taku ta omadeu lekito, nio se Jiu amu ta pui ke amaqeake voa Qavuna ko pade kale, ako vota pui Jiu ala ni seta Jiu

amu sole, ako seta keka zariake tu bulebule amu ke roveo kuo ko Alokato ko nojola ko sailao koa naniu kale ama kikelake sole.

²⁹So sole o navi Paelati ta o saqorake kupele pade poro kale azo sekasi, ni o kuimaemake se, ni eri kiolake, “Noni ama kuiripato ikio meko nea maba kasi ama?” kiolake.

³⁰Nio seta ke vati tiorikake vo, ni eri kikelake, “Nea maba ta puliama ruqe ama quli lula o ereka tea, eneta pui nio neba vati kilo nokasi,” kikelake.

³¹Nio Paelati ta eri kiolake sekasi, “Me navi vati olamo vo ni pa titizivomo meko bazu kikolani avo kale,” kiolake. Melai se Jiu ama tanatanamu ta ke vati tiorikake vo ni eri kikelake, “Eneta pui ne zarizia tu ne vouvaevu kala maba,” kikelake.

³²Ko so kokai kaevo ta, tu kota ko tuvevo pueko o navi Jisu lula o kasekema noni ama ikio koa vou vo okai vouvo ama.

³³Nio vo Paelati ta mata o amaqeake pade poro kale ni vota o nokaevake vo Jisu ni o kuimaevake vo, “No inio se Jiu amu vo Aikovakova na kio?” va kiolake.

³⁴Nio Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Komia kuimanao ta no navi kasi azo ko kuevako ikio, ma kake edolomu inio kelai bazuta aña nokasi kio?”

³⁵Nio Paelati ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Nota no querukeruta ta añata kala Jiua lala inio la kiñola kio? No naviko nisa mabamu ni se raura kama siama madu inio lula ke vaeñalani añako pizato kale. Lai bazueka loma sarueko ikio noño erekema?” va kiolake.

³⁶Nio Jisu ta eri kiolake, “Añako lekasa puo ta pui komia peuru ma peuru kale ama, melai kota komia peuru ma peuru kale ama tea, se añako nabulu poso ta ke pazokinio inio, tu ke tauvelo aña se Jiu amu aña ko pirielo kale azo. Melai añako lekasa puo ta edolokoi zama,” kiolake.

³⁷So sole Paelati ta o vati tiorikake vo, ni eri kiolake, “So sole no inio kake vo aikovakova na, kio?” kiolake. Nio Jisu ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake,

“So tisoiko so no kinolani, ana inio kala aikovakova lala. Kokale avo inio anata a alile ni a quevi miduku kale, tu a qaseko ko tuveano, tu se tuveano ko maba madu ta ke didielou ana,” kiolake.

³⁸Nio Paelati ta o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Loma ikio ko tuveano tu kala ta okai nianiiovou?” kiolake.

Jisu ko vati tuamuko ko vou

(Matiu 27:15-31; Maka 15:6-20; Luke 23:13-25)

So sole vo Paelati ta mata o saqorake kupele se Jiu ama tanatanamu kasi nio eri kiolake, “Anata pui ada va kea kama sarueko nea maba tu vota kuiripato sana o elo.

³⁹Melai meko kalo a luluekou nio anata a mela rupasivou me kala pado maba piritu pade kale ala komia Alokato ko nojola ko taku kale. Meta mela zaria ana tu anata a mela rupasivo vo Jiu amu vo aikovakova kio?” kiolake.

⁴⁰Nio seta ke velavelaoke matuma kora kale, “Pui! Pui nea maba! Eñeta neva zaria vo Barabasi tu o rupasio!” kikelake. Voa Barabasi ta kala muimuita puto ni kala zaneo ko maba.

Jone 19

¹Sai nio vo Paelati ta o soruemake se pazokinio ko maba madu tu seta ke vati zio tu sisiparu ke ivo vo Jisu.

²Ni seta keva viriviriekake ko tarapae kada sama siakona kale ni kevai kiakake voko lezu topi, ni seta kevai kiakake ko soqu jaria domu ama rosia sabosabo, aikovakova ko jari ama,

³ni seta ke kuevake ni eri kikelake, “Raurai se Jiu amu vo Aikovakova na!” kikelake. Ni seta ke pazovake vo.

⁴Ni Paelati ta mata o saqorake kupele ni eri kiolake koa matu padopadoilo maba kasi, “Kemoni, anata a mela saqorivou vo koi, tu a melai vakakuke me ko anata pui ada va kea kama sarueko tu vota kuiripato sana o elo kio,” kiolake.

⁵Nio Jisu ta o saqorake kupele kada tarapae o lezu topi sala ni soqu domu rosia sabosabo ala. Sai nio Paelati ta eri kiolake sekasi, “Vemo, nei nio voa maba!” kiolake.

⁶Ni so keru se raura kama siama madu ni se Jelepade ke kati vailani maba madu ke vea keru vo seta ke velavelaooke, “Patoevomo korosi topi! Patoevomo korosi topi!” kikelake. Ni vo Paelati ta eri kiolake sekasi, “Anata puliama sarueko ada va kea tu a vati tuamuko ko vou, sole meta vati olamo me navi ni patoevomo.”

⁷Melai se Jiu amu ta ke tiorizatake mata, “Eñeta kama bazu sañela ko vota o male tu o vou kikolako, ako vota okai rairizia ta vota Bañara vo Meqora inio kiolani sole,” kikelake.

⁸Nio so keru vo Paelati ota ma viqa keru koa rukuruku, ko vo Jisu vo Bañara vo Meqora inio kiolani kio sama, vota ota matu nake.

⁹Nio vota mata ota amaqeake titizato ko pade kale ni o kuimakuimaevake vo Jisu, “Lai kazo no quevani na inio ko no?” kiolake. Melai vo Jisu ta pui o tiorizatake.

¹⁰So sole Paelati ta eri kiolake, “Nota noda lupaova lati pesio aña, kio? Kerukerueka, aña inio a roveani lala rupasiño no ni a roveani lala patoeno no korosi topi,” kiolake vo Paelati.

¹¹Nio Jisu ta o vati tiorikake vo, “Kota pui ko katizia nokasi vo Bañara kasi azo tea, nota puliama pizato saña inio noda elo tu nota nolai ereko kama quli. So sole vo aña o vaelani noko nase topi ko sarueko ta kokai paloasa noko sarueko,” kiolake.

¹²Ni so keru Paelati o viqa keru ko inio vota o vailikake kama pado keve tu o rupasivo vo Jisu kiolake. Melai se Jiu amu ta mata ke velavelaooke, “Nota no rupasivou vo, inio nota pui vo Romu ala Aikovakova vo baerebaere na! Vo aikovakova okai rairiziani maba vo inio vo Romu ala Aikovakova vo kana sole!” kikelake.

¹³Ni so keru vo Paelati o viqa keru koa pesio poso inio vota o saqorivake vo Jisu kupele ni o ɔnavi ta o papuake titizato ko papupapu topi, koa zae ko ɔni ta “Lado Sapera.” Hiburu pesio, se Jiu amu ko pesio kale, ta “Qabata” ka kikolako.

¹⁴Koa taku ta sipole ɔnadale koa Porare ɔnaniu kale puliako Alokato ko Nojola elo, ni Paelati ta eri kiolake se Jiu amu kasi, “Vemo mevo aikovakova!” kiolake.

¹⁵Ni seta mata ke velavelaooke, “Vouvaevomo! Vouvaevomo! Patoevomo korosi topi!” kikelake. Ni Paelati ta o kuimaemake ni eri kiolake, “Meta meqai zaria tu anata a vouvaevou mevo aikovakova, kio?” Ni se raura kama siama madu ta eri kikelake, “Eñeta omadeu pado aikovakova sanela, ni vo inio vo Romu ala Aikovakova!” kikelake.

¹⁶Sai nio Paelati ta o vaevake vo Jisu seko ɔnase topi tu seta ke patoeko vo korosi topi.

Seko patoeko vo Jisu korosi topi
(Matiu 27:32-44; Maka 15:21-32; Luke 23:26-43)

So sole se pazokinio ko maba madu ta ke noqoevake vo Jisu.

¹⁷Ni seta ke vati saqorake vo ni o ɔnavi ta o borikake voko korosi, ni ke vati olake kama pado zaekale koko ɔni ta “Reikareika kama Lezu ko Zae.” Hiburu pesio, Jiu amu ko pesio kale, ta “Qoloqota” ka kikolako.

¹⁸Sai nio seta ke patoeko vo korosi topi ni mata omuqa maba kidi nioqako omuqa korosi topi voko omuqa rana, vota nioqako tiania.

¹⁹Ni Paelati ta o rikielkake kama pado bazu nio se pazokinio ko maba poso ta ke nasoekake korosi topi, “Nei nio vo Nazareti ala Jisu, se Jiu amu vo Aikovakova” kikolako.

²⁰Vota o rikielkake koa pesio poso, Hiburu pesio kale, ko ikio se Jiu amu ko pesio, ni Lateni pesio kale, ko ikio se Romu amu ko pesio, ni Quriki pesio kale, ko ikio se Qurisi amu ko pesio. Ni matu kubo Jiu amu ta ke tiromikake

ko, ako koa zae sai se Jisu ke patoevekoi korosi topi ta pui vana Jerusalema peuru kale azo sole.

²¹Ni Jiu amu ko raura kama siama madu ta ke keake ko ni eri kikelake Paelati kasi, “Pui uri ko nono rikiekalama, ‘Se Jiu amu vo Aikovakova,’ so sole besieka, ‘Nea maba kiolani, “Ana inio se Jiu amu vo Aikovakova lala,”’ ” kikelake.

²²Melai Paelati ta o mati tiorikake se, “Ko quli ana lula a rikiekalama, ko ikio kobeta elou,” kiolake.

²³Ni se pazokinio ko maba poso ko patoevo vo Jisu korosi topi ko tova vasi, seta keta vai daisimatake voko suma ni ariku pitasa ke ikake, ni kekai okotake neamuko ko sea pazokinio ko maba poso. Ni so jari seta keta va koake ko rosia sabosabo, kota paqupaquli pide ama, omadeu pala.

²⁴Nio se pazokinio ko maba poso ta eri kikelake ke navio kude, “Animeta pui me riziko ko, melai meqai daisimatou tu me velou vo o kovo ala,” kikelake. So kokai kaevo ta, tu ko Tabu ama Riki ta tuvevo ko elo, ko eri kikolako, “Seta keta lai bobosake anako suma, ni kekai daisimate anako sabosabo.” Ko quli ko tuvevo iko kale inio pazokinio ko maba ta so ke kae.

²⁵Nio sai kebeta lojoake vo Jisu ko korosi ko sipole voko niania, ni voko niania ko visi, ni Mere Kolopasi ko reko, ni Maqidalamā Mere.

²⁶Ni vo Jisu ta o keake voko niania ni voa disaipeli vo o matu roqueveni vo ta sai qopeta lojoake. Nio vota eri kiolake voko niania kasi, “Niania, vea voa disaipeli novo meqora,” kiolake.

²⁷Ni koko tova vota eri kiolake voa disaipeli kasi, “Kea noko niania,” kiolake. Ni so keru inio voa disaipeli ta o odiekake ko voko pade kasi ni kota ko evake sai vokasi.

Jisu ko vou

(Matiu 27:45-56; Maka 15:33-41; Luke 23:44-49)

²⁸Ni koko tova Jisu ta o paqumukake ta erisaña ta kota okota kiadama quli, sole eri kiolake, tu ko tuvevo pueko ko Tabu ama Riki kikovevo, “Kabare ada eva,” kiolake.

²⁹Kama pado lolulolu paza kama vaini ko ju sama ta miduku topi kobeta papuake sai voko sipole, nio seta ke duluekake ko kuna zaute koa vaini jukale ni ke nasoekake hisopi ore ko kata topi ni ke okekake ni keta vai tibaekake voko suto.

³⁰Ni Jisu ta o kuzuekake koa vaini ko ju ni sai nio vota eri kiolake, “Kota okota kiadama iruruputo!” kiolake. Ni vota o loqunikake voko lezu ni ko vaevake voko auvana.

Seko tava jataeko Jisu ko ropa kama rana

³¹Ni se Jiu ama tanatanamu ta ke pasekake ko zariekato Paelati kasi tu seta keta ma lopaeko sea zouke maba poso ke vouvaemani ko kiti poso, tu taukavo ke vou, tu ke ivimo korosi poso topi azo. Seko paseko ko ko raki ta kota Porare naniu, so sole seta pui keka zariake tu koa tupu poso, korosi poso topi ama, ta kokai barou ko leama Sabati, tabu naniu.

³²So sole se pazokinio ko maba madu ta ke olake ni keta vai lopaekake vo kuleto ala maba ko omuqa kiti, ni mata vovo omuqala ko, nioqa ke vouvaekeni nioqa Jisu sate.

³³Melai kevai baroake vo Jisu ta ke veake ta lula ota utupake, so sole seta pui keta va lopaekake voko omuqa kiti.

³⁴Nio kala pado sea pazokinio ko maba poso azo ta ota va jataekake Jisu ko ropa kama rana voko sopere kale, nio maba so keru koa taku kale inio dara ni ju kota rereake.

³⁵Aña a qeveni lala kiadama komi quli inio aqai bazubazutani lala, ni añako bazu ta tuvevo ama, ni añata aqai niania ta aña a qasekako quli ta tuvevo ama, so sole me melai me rovea tuvevo puto.

³⁶So kokai kaevo ta, tu ko Tabu ama Riki kikovevo lulavo ta tuvevo ko elo, “Puliamma kama pado voko piza ta kopa lopailou,” kikovema riki.

³⁷Ni mata kama pado kobu Tabu ama Riki kikovevo, “Sea maba poso ta ke velou se vo ke jataeveni,” kikovema.

Jisu ko mutavo

(Matiu 27:57-61; Maka 15:42-47; Luke 23:50-56)

³⁸Ni koko tova inio kala pado maba ta o kuevake sai, vota Arimatiala Josepa. Vota kala pado vo Jisu o tuvevo pueveni, vo pui kasa opa eveni ako vota ota ma nae se Jiu ama tanatanamu sole. Ni vota o pasekake Paelati kasi Jisu ko tupu tu o zariekko tu o kati zio. Nio Paelati ta ova zariekake koa tupu tu vota o kati zio, so sole Josepa ta o olake nio opa borikake.

³⁹Ni Nikodimasi, vo ovai keveni vo Jisu ipu kale, ta o olake Josepa sase kama uria tui ama lumu poso sate, moa ni alosi kale ke valuvaluekako, zouke toni sike kilo koko duki sama.

⁴⁰Nio nioqata qo borikake Jisu ko tupu ni qo sudekake suma kale uria tui ama lumu poso sase, ako soa tukitukieko inio ke evani se Jiu amu ko mutaivako tupu niami kale sole.

⁴¹Ni Jisu ke vouvaevekoi ko matu sipole ta inovoana kala ore bariki sai, ni sai ta inovoana kala pado vairu ala keaka niami puliala maba lula ovai mutaivani.

⁴²Ni kota lula kokai baroa Jiu amu ko Sabati ko inainao ko taku, sole seta ke vaevake vo Jisu sai koa keaka niami kale, ako kota sipole ama sole.

Jone 20

Ota kama keaka

(Matiu 28:1-10; Maka 16:1-8; Luke 24:1-12)

¹Ipu ka kobu sate Sade vikavikale inio Maqidalamā Mere ta ko olake niami keaka kasi, ni ko keake ta koa lado keaka ko sutu ta lula kota vatute veutu kasi azo.

²So sole kota ko rereake ni ko olake Saimone Pita kasi ni kala pado disaipeli, vo Jisu o matu roqueveni, ni ko bazuekake nioqa, “Seta kepa voala vo Lekasa keaka kale azo ni animeta pui meqai nianiai sai kepa vaevalakoi vo!” kikolake.

³Nio Pita ni voa pado disaipeli ta taukavole qo zolaike ni qo olake keaka kasi.

⁴Nioqata qo rereake nio vo vokale ala disaipeli ta ota va kuletake vo Pita ni okai baroake kuleto koa keaka.

⁵Ni vota o poqupoquike tu o kelo koa keaka ko poro ni vota o keake ko tapo suma, melai vota pui o amaqeake.

⁶Voko tova inio Saimone Pita ta o baroake sai, ni tutumazi avole o amaqeake koa keaka ko poro kale. Ni vota o keake ko tapo suma sudesude,

⁷ni koa suma vo Jisu ko lezu keta vai lupikema ta edolokoi kobeta tekuake ko kiada lokiloki ama, pui koa tapo suma sudesude topi.

⁸Sai nio voa pado disaipeli vo kuleto okai baroini koa keaka melai o amaqeake sai, ni vota o keake kiadama ko quli, nio vota tuvevo o ikake vo Jisu ko mata saevo.

⁹Ni seta kebeta evake puliama paqumuko sate koko kaseima Tabu ama Riki topi, ko vota ota maba saevou voukale azo kikolako.

¹⁰Sai nio nioqa omuqa disaipeli ta qota vaitake mata pade kasi.

Jisu ko purato Maqidalamā Mere kasi
(Matiu 28:9-10; Maka 16:9-11)

¹¹Ni Mere melai ko luluekake nioqa keaka kasi ni kota lojole kobeta ziake koa keaka ko kupekupe. Ni ko kobeta zia keru inio kota ko poqupoquike ni ko soipake koa keaka ko poro kale.

¹²Ni kota ko keake omuqa mateana sai tapo sabosaboa nioqa qopeta papuake sai Jisu ko tupu lula ko evekoi, kala pado ta lezu raura, ni kala pado ta kitia zara.

¹³Ni nioqata eri kiqolake, “Noiza, noi sole inio noda zia?” kiqolake. Nio kota ko kati tiorikake nioqa, “Kake kepa voala ni ke vati olala añavo Lekasa inio ada zia, ako añata pui avai nianiaiia sai seke vaevalakoi vo sole!” kikolake.

¹⁴Ni koko so kio ko tova inio kota ko lilitake ni ko veake vo Jisu obeta lojoake sai, melai kota pui ko nianieevake ta vo inio vo Jisu kio.

¹⁵Ni Jisu ta o kuimaekake ko, “Noiza, noi sole inio noda zia? Lala inio no vailiva?” kiolake. Ni koko kerukeru ta vota ore bariki kale o iruruputani maba inio kikolake, so sole kota eri kikolake vokasi, “Tanala, no lula noba vovou vo tea, lai bazueka koa zae sai no noba vaevalakoi vo, tu anata a ziovou ni aba vovou,” kikolake.

¹⁶Nio vo Jisu ta eri kiolake, “Mere!” kiolake. Ni kota taukavole ko lilitake vokasi, ni eri kikolake, “Raboni!” kikolake Hiburu pesio kale, se Jiu amu ko pesio. Koko kalo ta “Nianiekato ko maba,” kio kio ko so.

¹⁷Nio Jisu ta o bazuekake ko, “Nota pui kamalo ana, ako anata pui nio a qoiva a Mama kasi sole. Melai nota sidopu avole ola anako disaipeli poso kasi tu pa lai bazute sekasi, ‘Anata ada koilou inio vo anavo Mama ni mevo Mama kasi, vo anavo Banara ni mevo Banara kasi,’ ” kiolake.

¹⁸So sole Maqidalama Mere ta ko olake ni komai bazuekake se disaipeli poso ko kota lula ko veala vo Lekasa kio, ni vo inio okai bazuekala ko kikolake.

Jisu ko purato voko disaipeli poso kasi
(Matiu 28:16-20; Maka 16:14-18; Luke 24:36-49)

¹⁹Ni koa Sade raisiraisi ama taku kale inio sea disaipeli poso ta ke padoivake tibutibuli ama lose kale, ako seta keta ma nakē se Jiu ama tanatanamu sole. Sai nio Jisu ta o kuevake ni o lojoake seko tiania nio, “Bule mekasi,” kiolake.

²⁰Vota so kiolake ni oma kasekake voko omuqa nase ni voko ropa kale ama tabi tu ke uria tuvevo putou. Nio se disaipeli poso ta keta matu zoleike ke vea keru vo Lekasa Jisu.

²¹Ni Jisu ta mata so kiola sekasi, omuqama taku kale, “Bule mekasi. Omadeuvo vo Mama o soroele ana jari, anata a joroemela me,” kiolake.

²²Vota so kiolake saita inio omai kozatake se, ni eri ma kiolake, “Vomo vo Tabu ala Auvana.

²³Ni meta meda ma akeokou maba poso ko sarueko poso inio kota kota akiolou, melai pui meda ma akeokou inio kota pui kopa akiolou,” kiolake.

O navi Jisu ko kasa elo Tomasi kasi

²⁴Ni kala pado sea toni omuqa kale ala, Tomasi “Modi” va kikelani, ta pui o zomanake Jisu o purate keru lose kale.

²⁵Nio se disaipeli poso vokale amu ta ke bazuevake vo tova, “Eneta ne veala vo Lekasa!” kikelake. Nio Tomasi ta eri kiolake sekasi, “Anata pui ada va kelou a vilu kale ko pato ko zae poso voko omuqa nase kale, ni pui a jukuekou anako seseu koa purapura kale, ni anako nase voko ropa kale ama tabi sopere ko amaqeovikoi, anata pui aba tuvevo putou,” kiolake.

²⁶Ni omadeu vuiki ko tova inio se disaipeli poso ta mata ke padoivake koa tibutibuli ama lose kale ni vo Tomasi melai se sate. Ko tibulu poso ta vinavina tibutibuli, melai Jisu ta o kuevake ni o lojoake seko tiania, ni “Bule mekasi,” kiolake.

²⁷Sai nio vota eri kiolake Tomasi kasi, “Tomasi, nota kua tu kea anako omuqa nase, ni sukueka noko seseu koi, ni rauqaze ni ika noko nase anako ropa kale. Epeze niuniala elo, melai nota tuvevo pute!” kiolake.

²⁸Ni vo Tomasi ta o vati tiorikake vo, “A Lekasa ni a Banara na tinoineni!” kiolake.

²⁹Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Nota nolai oqua, ako nota no lea ana sole, kio? Maurumauru amu tisoiko se pui ke leani ana melai ke tuvevo putani!” kiolake.

Komia buka ko kio ni kalo

³⁰Ni Jisu ta o ereke mata matu kubo aqasiele ama iruruputo poso voko disaipeli poso ko vilu kasa, ko pui aba rikiekema komia buka topi.

³¹Melai anata a rikieka komia buka kale ama quli tu meta me duvevo puekou vo Jisu inio vo Banara o soroeveni Pakio kio, vo Banara vo Meqora, ni koa tuvevo puto kale meta me qovou ko tuvevo ama saevo voko nikale.

Jone 21

Jisu ko purato sikeura disaipeli madu kasi

¹Ni kama taku ko tova vasi inio Jisu ta mata o puratake sikeura voko disaipeli madu kasi Qalili toupa kasi, kama pado ni ta Taibiriasi sama. Eri nio ko kaeveo.

²Saimone Pita, ni Tomasi “Modi” o ni sala, ni Nataniaala Kena peuru kale ala Qalili rana, ni Zebeti ko omuqa lasive meqora kidi, ni mata kama omuqa Jisu ko disaipeli kidi ta ke padoivake omadeukoi.

³Nio Saimone Pita ta eri kiolake sekasi, “Anata ada zio sabaole,” kiolake. Ni seta, “Uri. Ene melai ne luluenou,” kikelake. So sole seta ke olake nio ke zazuake koaka topi ni ke tadaoke, melai koa ipu ta puliama kama pado niuniu ke koake.

⁴Ni lekito se kebeta sabaova keru inio Jisu ta o puratake ni obeta lojoake keta kale. Melai se disaipeli madu ta pui ke nianievake vo inio vo Jisu kio.

⁵Nio Jisu ta eri kiolake sekasi, “Meva, puliama niuniu me qoa kio?” kiolake. “Puliama,” kikelake.

⁶Nio vota eri ma kiolake, “Risaekomo ko saru koaka ko palo rana vasia rana, ni meta me qovou kama niuniu,” kiolake. So sole seta ke risaekake ko saru koaka ko palo rana vasia rana, nio seta pui kekai roveake koivieko ko saru, ako matu kubo niuniu kokai sukatake sole.

⁷Nio voa disaipeli Jisu o matu roqueveni ta eri kiolake Pita kasi, “Lekasa inio vo!” kiolake. Nio so keru Pita o viqa keru koa pesio, vo inio vo Lekasa kio sama, vota taukavole okai luitiziake voko topia sabosabo (vota lula o ivikake sole) ni ota jouparake toupa kale tu o baro taukavole Jisu kasi.

⁸Ni kake sea disaipeli madu ta ke vikuake koaka kale keta kale, ni ke rajaekake ko saru sukasukati ama niuniu sama. Ako so keru ta seta pui vana keta kale azo, omadeu paizana vakerana tinia vana.

⁹Ni so keru ke kaila keru keta kale seta ke keake ko maripu niuniu nabulo sama, ni kama bereti.

¹⁰Ni Jisu ta eri kiolake sekasi, “Kati kuemo kama niuniu ko me vairua kovo me evako,” kiolake.

¹¹So sole Saimone Pita ta o olake ni o zazuake koaka topi, ni ota ka koake ko saru ko paka ni o koiviekake keta kale. Matumatuma niuniu poso sukasukati sama, omadeu paizana sike toni zouke. Kota matu kubo, melai saru ta pui ko rotiziake.

¹²Ni Jisu ta eri kiolake sekasi, “Kuemo tu pa keazaitomo.” Ni sea disaipeli poso ta keta panaoke tu kuimaeko vo, “Lala na inio no?” kio, ako seta ke paqumuvake ta vota vo Lekasa sole.

¹³Ni Jisu ta o kuevake, ni vota o koake ko bereti ni vota oma puarikake ko so jari mata ko niuniu.

¹⁴Komi ta zouke ama taku Jisu kasa o eve keru voko disaipeli madu kasi voko vouskale azo ama saevo ko tova.

Jisu ko mata lojoevo vo Pita

¹⁵Ni seko vikalea keazaito ko tova inio Jisu ta eri kiolake Saimone Pita kasi, “Saimone, vo Jone vo meqora na, nota no qulepa roquelo aña komi quli kale azo, kio?” kiolake. Ni vo Pita ta o opatake ni eri kiolake, “Tuvevo, Lekasa, nota noqai niania anata a roquena no,” kiolake. Sai nio Jisu ta o bazuevake vo, “Nota niaeaka anako sipi meqora poso,” va kiolake.

¹⁶Mata omuqama taku kale inio vo Jisu ta so kiolake vokasi, “Saimone, Jone vo meqora na, nota no maba roquela aña, kio?” kiolake. Ni vota o tiorizatake, “Tuvevo, Lekasa, nota noqai niania anata a roquena no,” kiolake. Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Kati vaile anako sipi poso,” kiolake.

¹⁷Ni zouke ama padu taku kale Jisu ta so kiolake vokasi, “Saimone, Jone vo meqora na, nota no roquela aña kio?” kiolake. Sai nio Pita ta duki ota evake ako Jisu ta ovai kuimaekake ko zouke taku “Nota no roquela aña, kio?” sole, sole vota eri kiolake, “Lekasa, nota noqai niania kiadama quli, ni nota noqai niania anako tuvevoa roqueno no kio!” kiolake. Ni Jisu ta eri va kiolake vo, “Nota niaeaka anako sipi poso.

¹⁸Tuvevo avole anata a bazuena no, so keru no vairua lana keru nota no qiake no nave noko sabosabo ni nota no lipilipite ni no qeve sai no noga zariovikoi zio, melai so keru nono solekou keru nota no dotozikou noko nase ni edolola maba ta o saboeñou no ni o odieñou no ni o nati ziovou sai no pui noga zariovoa koi zio,” kiolake.

¹⁹Jisu vo vai bazueko kale ko ta noni ama voukale inio Pita ta nañaidara o ivo avo vo Bañara. Nio sai kazo Jisu ta eri kiolake vokasi, “Luluela aña!” kiolake.

Jisu ni kala pado disaipeli

²⁰Nio nioqa Jisu ni Pita qopeta ola keru inio Pita ta o liliziate ni o veake voa disaipeli, vo Jisu o matu roqueveni, vo o zukaideni Jisu ko sipole vuato keru ni eri kioveni, “Lekasa, lala inio no o saiqorino ala?” kioveni, ni vo inio mata o luluekani nioqa.

²¹Ni so keru Pita o vea keru vo inio vota eri kiolake Jisu kasi, “Lekasa, nea maba ta noi nio o kalo avo?” kiolake.

²²Nio Jisu ta eri kiolake vokasi, “Anata ava zariovou vo tu obeta elou ti kobeta barolou añako vaito keru tea, kota pui noko tu nota noqai nianio. Nota luluela aña kio!” kio.

²³So sole Jisu ko so kio kale avo, bazu ta ko aerake ta voa disaipeli ta pui opa vrouvou kio sama, seke luluevani vo Jisu kasi. Melai Jisu ta pui opa kaseke ko vota pui opa vrouvou kio. Eri pala inio kiolake, “Anata ava zariovou vo tu obeta elou ti kobeta barolou añako vaito keru tea, kota pui noko tu nota noqai nianio,” kiolake.

²⁴Vo inio voa disaipeli vo o kasekeni ni o rikiekeni komi quli poso, ni animeta me baqumuka ta vo kiovevo ta tuvevo avo.

Jone ko bazu ko tibuliko

²⁵Ni matu kubo quli ta mata ikoana vo Jisu o erekema quli. Koa kiadama ko paziziovou rikizio tea, esa peuru ma peuru ta pui kopa malezou koko rikiziovo ama quli kale.

Iruruputo

Iruruputo 1

¹Nova Tiopilasi: Añako kuleto ama buka kale ta a rikiere kiadama vo Jisu o erekema quli ni nianiekato vo o tanieke keru iruruputo keru azo ama,

²ti kobeta baroi koa ñaniu vo Bañara o koivievo keru vo aukale. Puliako vo koilo aukale ta vo Tabu ala Auvana ko pizato kale vota o katimake ko bazu sea maba poso vo o pitoemeni tu voko apositolo madu ke elo.

³Ni ariku toni ñaniu ko poro kale voko vou ko tova inio vota omai purapurataitake kubo taku matu zakaremu ama kalo kale, tu seta pui niunialakekai elo ta vota lula mata ota saevala kio, ni seta ke veake vo, ni vota omai bazuekake se vo Bañara ko lekasa puo.

⁴Ni so keru seke padoiva keru inio vota eri mati kiolake se, “Meta pui vaeko ko Jerusalema, melai meta tarekomo koa katizato aña lula a qasekema, koa katizato anavo Mama o kasekema ta me qovou ka kiovema.

⁵Jone ta o bapitaiso pute jukale, melai puliako tu keu meta me bapitaiso puilou Tabu ala Auvana kale,” kiolake.

Jisu ko koilo aukale

⁶Ni so keru se apositolo madu ni Jisu ke toraeckinie keru, seta ke kuimaevake vo ni eri kikelake, “Lekasa, komia taku kale inio ñota mata ño dova lojoeukou koa Izireli toutou ko lekasa poso ko lekasa puo, kio?” kikelake.

⁷Nio Jisu ta o mati tiorikake se ni eri ma kiolake, “Ko taku poso ni ko ereilo ama quli ko ñaniu poso ta o ñavi Bañara ko vatolo kale inio o korotikou, so inio pui ko male tu meta meqai nianio ko quli ko ereilo ama quli.

⁸Melai so keru vo Tabu ala Auvana o kilou keru mekasi inio ko pizato ta ko melai sukatou me, nio meta melai bazubazutou aña sai Jerusalema, ni koa pado ama Jiudia ni Sameria peuru poso kale, ti kobeta barolou peuru ma peuru ko pakale,” kiolake.

⁹Voko so kio ko tova, vota ota koivake aukale, se kebe toiritoiriva keru vo, ni lei ta ko daipaevake vo seko vilu kasi azo.

¹⁰Ni se kebe toiritoirika keru ko au, vo lula ota koiva saita, inio omuqa maba tapo sabosaboa nioqa ta ota podoloa koi qopeta lojoake seko ketaketa,

¹¹ni eri kiqolake, “Mea Qalili amu mela, noi sole inio meta meda lojoa koi ni me doiritoirizata aukale vasi? Nea Jisu vo obe koivani aukale ta omadeuvo mebe tava kea voko zio aukale so pado jaria vaito inio o elo avo,” kiqolake.

Jiudasi vo besibesi

¹²Nio koko tova inio se apositolo madu ta keta vaitake Jerusalema Olive Ore sama Sopu kale azo, omadeu kilomita jari koko vana Jerusalema peuru kale azo.

¹³Seta kekai amaqeake koa matu peuru ni kekai zakeike okate ama lose kale sai seke evakoi: Pita, Jone, Jemisi ni Aduru, Pilipi ni Tomasi, Batolomiu ni Matiu, ni Jemisi Alepiasi vo meqora, ni Saimone kala pado sekale ala se keka zariovini rupasimo Izireli qoqono Romu ko vailo kale azo tu ke navi ke lojolo, ni Jiudasi Jemisi vo meqora.

¹⁴Seta ke padoiva mati ni ke vararaita omadeu poukale, rekoreko sate ni Mere Jisu ko niania ni voko visi poso sate.

¹⁵Ni kama poso naniu ko tova nio seke tuvevo puteni ko pesipesito ko padoilo ta ko ereivake, ni seko ataataiti ta omadeu paizana karabete madu. Ni Pita ta o lojoake, ni eri kiolake,

¹⁶“A baerebaere poso mela, Tabu ama Riki kale ko kaseima quli ta lula tuvevo kota eva Tabu ala Auvana o kasekema Devita kale kude, vo Jiudasi ko pidokivo kale, vilua pikopiko oma eveni se Jisu ke noqoeveni. Ni kota ko malezikake ni so ko kake, ako Tabu ama Buka kale ama pidokato ta ko puratika kiada keru koko epa sole.

¹⁷Jiudasi ta kala pado animeko poqala kale ala o eveni, vota lula o pitoi tu o ereko voko kena animeko iruruputo,” kiolake.

¹⁸(Vo Jiudasi o koema seleni voko ruqe ama iruruputo kale ta o tatabaraekake kama pado miduku, sai vo o vovikoi ni o piavekoi, vota ota podokake ni kiadama siapa kota va saqorake.

¹⁹Kiadamu se Jerusalema ke eveni ta kekai nianiake, so sole seta kekai nokaekake koa miduku ko ni ta Akelodama, koko kio ni kalo ta dara ko miduku.)

²⁰Ni Pita ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Ako koko rikiziovima Devita ko kera kale ta eri nio kikolani, ‘Voko pade ta ota kota elou; ni puliala maba ta opa loilou koko poro kale,’ ni kota mata ko rikiziovi ko eri kio, ‘Edolola maba ta ota va kovou voko iruruputo,’ kikolako.

²¹⁻²²“So sole ko male tu kala ta o ñelati zomanou kai bazubazutole vo Jisu Karisito ko mata saeve voukale azo. Ni uri tu vota kala pado se eñe ke luluenñeleni kale ala eñeko poqala kale koa kiadama taku kale vo Lekasa Jisu o lipilipite keru eñe sase, Jone okai bazubazute keru azo ko bapitaiso ko bazubazu ti kobeta baroi koa ñaniu vo Bañara o koivieve keru vo Jisu aukale,” kiolake vo Pita.

²³So sole seta keta ka puratikake omuqa maba kidi ko ni, Matiasi, ni Josepa. Ni Josepa kake ta Basabasi va kikeveni, kake ta Jasitasi va kikeveni.

²⁴Nio seta ke vararaitake, “Lekasa, ñota ñoqai niania kiadama maba poso ko bulo kale ama kerukeru, sole ñota ñela kaseva eñe lala pado nioqia omuqa maba azo inio ñota lula ño bitoeva

²⁵tu vota apositolo jaria nabuluputo o elo Jiudasi ko zaekale, ako vo Jiudasi ta o epeini ni o keveni voko male ama zaekale sole,” kikelake.

²⁶Nio seta ke erekake ko lojilojiekino daisi kale tu lala pado inio nioq’azo o pitoilo, ni vo o pitoini ta Matiasi, vo o tiovimeni sea toni omadeu apositolo seko poqala kale.

Iruruputo 2

Tabu ala Auvana ko kilo

¹Ni so keru Penetikositi nojola ko naniu ko baroake, nio kiadamu seke tuvevo puteni ta ke padoivake kala pado zaekale.

²Ni ota podoloa koi kama pado qurumo ta ko kuevake aukale azo, piza kama ururu ko puzeto ko qurumo jaria viqo ama, ni koa pade se kekai papima ko poro ta kokai sukatake.

³Ni seta ke keake uza jari ama quli, lenio poso jaria kelo ama, ni koa lenio poso ta komai okotake mai sato kiadamu sea maba poso.

⁴Nio sea kiadamu ta omai sukatake Tabu ala Auvana, ni seta ke tanitake kai pesio edoedoloma pesio poso, voa Tabu ala Auvana ko ikirimo kale.

⁵Ni kake Jiu amu ta inisiana Jerusalema ke eveni, Jiu amu ko lotu ko piza kama maba poso seke kuevini sipole kiadama peuru ma peuru kale azo.

⁶Ni so keru seke viqe keru koa ninoreo, matuma vaki ta ko padoivake. Ni sea kiadamu ta keta matu polosake, ako kiadamu ta ke viqake ke navinavi ko pesio kale seke tuvevo putani ke rukuekema pesio poso sole.

⁷Nio seko vuzeilo ni seko aqasiele kai elo kale seta eri kikelake, “Nia maba poso eria pesio ke evani ta sea kiadamu ti Qalili amu inio!

⁸Nio noi nio animea kiada mela ta meda ma viqa seke pikairikako quli me navinavi ko maba pesio poso kale?

⁹Ako kake mela anime ta Patia azoa mela, ni kake mela ta Midia, ni Ilamu ni Mesopotemia azo, ni Jiudia, ni Kapedosia azo, ni Ponitasi, ni Eisia azo,

¹⁰ni Pirijia, ni Pamipilia azo, ni Ijipi azo ni Libia ran'azo Sairini peuru ko sipole. Kake mela anime ta Romu azo,

¹¹Jiu amu melai, pui Jiu amu seke luluekani Jiu amu ko lotu melai, ni kake mela anime ta Kiriti ni Arebia azo—melai animea kiada mela ta mebe tama viqa se kekai bazubazutake quli me navinavi ko maba pesio kale koa matuma quli vo Banara o erekako!” kikelake.

¹²Seko vuzeilo ni niuniala kale seta keta kuimaekiniake ke navio kude, “Loma ikio komi ko kio ni kalo?” kikelake.

¹³Melai kake maba poso ta kemai balebaleitake seke tuvevo puteni, ni eri kikelake, “Nia maba poso ta piza kama ju ikio tairuru ko ima ni sarube ko ima!” kikelake.

Pita ko bazubazu

¹⁴Ni Pita ta o lojoake sea toni omadeu vokale ama apositolo madu sate ni vota o tanitake pesio matuma kora kale koa matu padopadoilo kasi, ni eri ma kiolake, “Me Jiu amu mela ni mea kiada mela Jerusalema me evani mela, meta didielomo aña tu a melai bazueko komi ko kio ni kalo.

¹⁵Nia maba poso ta pui piza kama ju ikio sarube ko ima, me memai kuirikani jari; ako erisaña ta siakava koloko vikale inio kobe eva sole.

¹⁶Melai komi ta vo poropita Joili o pidokikema ikio, ko eri ka kiovema,

¹⁷Komi quli kio aña a ereko ama tovama taku kale kiola vo Bañara: Anata a raibikou añako Auvana kiadamu ton: Meko lasive meqora poso ni reko meqora poso ta kekai bazutou añako bazubazu; meko vairu ama maba poso ta ke kelou kama kelokelozato ni meko qole ama maba poso ta ke uloitikou kama uloito.

¹⁸Tuvevo, se añako nabulu poso lasive amu ni reko amu ta amai raibivou vo Tabu ala Auvana koa taku kale, ni seta kekai bazubazutou añako bazubazu.

¹⁹Anata a redanikou ko aqasiele ama quli aukale ni a erekou nalonalo ama quli miduku kale. Sai ta dara kota elou, ni uza, ni mota kama kolu,

²⁰vo naniu ta kutumana ota elou, ni kaboso ta dara jaria diridiri ota elou, puliako vo Lekasa ko matuma ni nanaidara kama Naniu barolo.

²¹Nio vo o paseko ala ko tauvezato vo Lekasa kasi ta o pakiovou.’

²²“Me Izireli amu mela, meta viqomo komia bazu! Vo Bañara ko vai zoleilo ni kativo voko iruruputo Nazareti ala Jisu ta ko uria puratamekasi kiadama aqasiele ama urikato ni aqasiele ama iruruputo kale vo Bañara o erekema vokale. Me navi meta meqai nianiani mela ko quli, ako kota kota erei koi mekasi sole.

²³So keru vo o katiziovi keru meko pizato kale vo Bañara ko vatolo ni korokoroti kale, meta mema luavive vo se kutumana kama maba madu ti seta ke mela vouvaevake vo korosi topi.

²⁴Melai Bañara ta o saevivake vo youkale azo, ni vota o rupasivake vo koko sisikara kale azo, ako ko vou ta pui kopa roveovi noqola pirieve vo sole.

²⁵Ako Devita ta eri kiove vo Jisu kale avo sole, ‘Anata a veve vo Lekasa ta vota kiada keru obeta elou anako kuleto vasi, vota anako sipole, so sole anata pui tapata aba elou.

²⁶Sokale avo inio ko zoleilo ta kolai sukata, ni anako pesio ta kokai sukata ko zoleilo. Ni rouka vou kobe lovo ala maba lala inio ko ana, melai anata a dodemuilou tu a atanaziekou koa tuvevo ama saevo ana a qovo ama;

²⁷ako nota pui ukaka noba ilou voumu ko zaekale sole; nota pui noba zarielou ana novo tabu ala nabulu lala tu anata a japeo niami kale.

²⁸Nota noba kaseke ko keve saevo kale ko baroako, ni nobo zoleilo ta kolai sukatou nobo tanama kale,’ kiove.

²⁹“A lolo poso, anata a melai uria bazuekou ko quli vo animevo matula taite voa Aikovakova Devita kova ereima quli. Vota o vovake ni ke mutavake, ni voko niami ta kobeta eva koi anime kasi vairutu.

³⁰Melai vota kala poropita ni vota okai nianiiovi vo Bañara o vati korotikema quli: Bañara ta o erekake ko matu piza kama leveleveo tu vota aikovakova o ivou kala padu maba Devita ko vikuvikula kale ala Devita o evevoa lekasa puo jari.

³¹Devita ta o keve vo Bañara ko mata saevivo voa Pakio youkale azo ko kilo ama taku kale ama, so sole vota okai pesiovi ko, nio vota so kiolake, ‘Nota pui ukaka noba ilou voumu ko zaekale sole; nota pui noba zarielou ana novo tabu ala nabulu lala tu anata a japeo niami kale.’

³²“Vo tisoiko voa Jisu vo Bañara o saeviveni youkale azo, ni enea kiada nela ta neqai zomane kelo voko tova saevo.

³³Vovo Mama Bañara ta o koivieve vo Jisu aukale ni vota o papueve vo o ñavi Bañara ko palo rana vasia rana, ni vo Jisu ta o voake vokasi azo vo Tabu ala Auvana vo lula ova kaseveni tu o kativo. Ko erisanā meme qeako ni me viqako quli, ko ikio vo Jisu ko katizato vo eñe tona o ñelai raibikake.

³⁴Ako Devita ta pui opa koivini nio aukale, melai vota o rukueke ko eri kio, ‘Vo Bañara ta eri kiolake aŋavo Lekasa kasi: Papi koi aŋako palo rana vasi

³⁵ni aŋata zara a imou ñoko kana poso ni ñoko kiti iviivi a imou se,’ kiolake.

³⁶“So sole kiadama Izireli amu mela ta kai nianiiomo komi ko tuveano, ta vo Jisu meme vrouvaeveni korosi topi, vo inio voa Jisu, vo Bañara Lekasa ni Pakio o iveni!” ma kiolake vo Pita.

³⁷Ni so keru se maba madu ke viqa keru ko quli, kota kota ma jataekake seko bulo ni eri kikelake Pita ni sea kiadama apositolo madu kasi, “Baerebaere poso, sole eŋeta noi nio ñe qalou?” kikelake.

³⁸Nio Pita ta eri kiolake sekasi, “Mea kiada mela ta lilizromo muli meko sarueko poso kasi azo ni bapitaiso puimo vo Jisu Karisito ko ñikale, nio meko sarueko poso ta kota mela akiolou; ni meta me qovou vo Bañara ko katizato, vo Tabu ala Auvana.

³⁹Ako vo Bañara ko leveleveo ta me kaqe ni meko meqora poso kaqe, ni kiadamu se vaŋa kebeta evani—sea poso kaqe vo Lekasa animevo Bañara o nokaemo amu o ñavi kasi,” kiolake.

⁴⁰Ni Pita ta o balauvimapake se komi kale ni mata kubo voko piza kama pesio kale, ni eri ma kiolake, “Meta pakiemo koa koqotato kasi azo vo Bañara o soroeko ama se erisanāma ruqe ama maba poso kasi se kevai keduini sevo Pakio!” ma kiolake.

⁴¹Ni kubo madu ta ke tuvevo puekake voko bazubazu ni seta bapitaiso ke evake, ni zouke vuro maba madu ta ke amaqeake seke tuvevo puteni ko poqala kale koa ñaniu kale.

⁴²Ni seta ke vinaitake se apositolo madu ko nianiekato tama viqo kale kiada keru, ni kekai zomanake seko baerebaereo ko saevo, ni seta omadeu vuato ni vararaito ke evake.

Seke tuvevo puteni ko omadeu saevo ni elo

⁴³Ni se apositolo madu ta ke erekake kubo urikato ni aqasiele ama iruruputo, so sole kiadama maba poso ta komai sukatake vo Banara tava panao.

⁴⁴Ni sea kiadamu ke tuvevo puteni ta omadeukoi ke evake ni seta kekai puarikiniake seko lomaloma ke navio kude.

⁴⁵Seta kekai tatabaraovake mati seko miduku ni seko lomaloma ni seta kemai tauvekake koko seleni sea kiadamu seke toraekeni ko tapata seko poqala kale amu.

⁴⁶Ni seta ke padoivake kiadama naniu poso Jelepade ko poro kale omadeu vatolo kale, ni seta omadeu vuato ke evake seko zoleilo ni inobe sate,

⁴⁷ni seta ke ilusivake vo Banara, ni kiadama maba madu ta kemai zoleike se. Ni kiadama naniu vo Lekasa Jisu ta o padoemake se naniu ma naniu ke liliziovini ni ke koeni ko pakio seke tuvevo puteni ko poqala kale.

Iruruputo 3

Lepu ala maba ko urikivo

¹Ni omadeu naniu kale inio Pita ni Jone ta qo olake Jelepade zouke koloko keru raisiraisi, koa taku ta vararaito ko taku sole.

²Nio koa Matu Ileile ama Veutu ka kikelako veutu tona, ta obeta papuake kala raiqo ala maba soa alilo o eveni ni vota soa saevo o eveni. Kiadama naniu seta ke borivake ni ke vati olake koa veutu kasi ni ke papuevake sai tu vota o pasepaseto ko seleni sea maba poso kasi seke olani koa Jelepade kale.

³Nio so keru vo o kea keru nioqa Pita ni Jone ko amaeo koa Jelepade kale vota okai pasetake nioqa tu nioqata qo kativo vo kama quli kiolake.

⁴Melai nioqata qo toiritoirivake vo ni Pita ta eri va kiolake, “Toiritoiriqela eqe!”

⁵So sole vota o toiritoirikake nioqa, esa nioqata qo kativou kama quli kiolake sole.

⁶Melai Pita ta eri kiolake vokasi, “Anata puliama siliva ni qolo seleni salala, melai anata ikoana ka pado quli salala ni ko quli kio a qatinno. Sole vo Nazareti ala Jisu ko nikale anata a bazuena no tu nota loje ni tali!” va kiolake.

⁷Ni vota ota va noqoekake voko palo nase ni o lojoevake vo. Nio maba koa taku kale inio voa maba ko omuqa kitni voko omuqa vaquvaqu ta kota va pizatake,

⁸ti obeta sokaoke inio ti ota lojoake, ni ota tanitake lebalebaito. Nio vota ota amaqeake nioqa sase Jelepade kale sokasokaitole ni o ilusivake vo Banara.

⁹Nio sea maba madu sai ke evani ta ke veake voko talio sai ni voko ilusivo vo Banara,

¹⁰nio ke nianiiievake vo ta vo inio voa pasepaseto ko maba o papuani koa Matu Ileile ama Veutu tona, ni seta matu aqasiele kekai evake koko ereivako quli vo tona.

Pita ko bazubazu Jelepade kale ama

¹¹Ni so keru voa maba obe noqoeka keru Pita ni Jone Solomone ko Sebesebe ka kikelako kale, nio sai zama maba poso ta keta vuzeike ni kemai rerikiniake se.

¹²Nio Pita ta o meake sea maba poso, ni eri ma kiolake, “Me Izireli amu mela, noi sole inio meta aqasiele meqai eva komi quli, ni noi sole inio meta me doiritoiriqela eqe? Me qerukeruta ta qe navi eqeko pizato ni tabu kale inio eqeta qe taliekiva nea maba kimela kio?

¹³Pui so inio, melai vo Ebarahami, ni Aisake, ni Jekopi vo Banara, vo animeko taite poso vo Banara, nio o erekani komi quli tu se maba poso ta

nanaidara ke ivou vovo Nabulu Jisu. Melai meta me vaevake vo se Jiu ama tanatanamu ko nase topi, ni meta mevai kedui vo Paelati ko tanama kale, so keru vo Paelati ova zariovi tu o rupasivo vo va kiove keru.

¹⁴Vo inio vo Tabu ala ni Sidopu ala, melai meta mevai kaikuape vo, ni meta mevai titiovi vo Paelati ni me baseve voa maba vo vouvato ko maba ta o rupasio ni vota o besievo.

¹⁵Ni meta me vovvaeve vo vo tuvevo ama saevo kale o odikatani, melai vo Banara ta o saevive vo vounkale azo, ni eqeta qe veake vo voko tova saevo kale.

¹⁶Voko ni ko pizato kai oqu ikio nea lepu ala maba ko pizativake, vo nei meme veani ni mevai uria nianiiiani. Voko vai oqu vo Jisu ikio ko urikivalama, vo me roveani velo mea kiada mela.

¹⁷“Lolo poso, anata aqai niania ta me ni meko vilua pikopiko poso me erekema quli vo Jisu kasi ta meko pui paqumuvo vo kale inio.

¹⁸Melai vo Banara ta lula o pidokike se poropita madu kale kude ta vo o soroevo ala Pakio ta o tolailou; ni kota tuvevo ko evake vokale.

¹⁹So sole meta lilizromo vo Banara kasi nio vota ota mela akoekou meko sarueko poso.

²⁰So me qalou nio, ko taku poso ta ko kilou, so keru vo Banara aukozo o mela ikou keru meko auvana poso, nio vota o soroevou vo Jisu, voa Pakio vo lula o pitoeveni tu me kae.

²¹Vota obeta elou aukale ti kobeta barolou kiadama quli vaini ko elou keru omadeuvo vo Banara kiovevo jari voko tabu ama poropita madu kasi se lulavo ke eveni.

²²Ako Moses ta eri kiove sole, ‘Vo Banara mevo Lekasa ta o soroevou kala Poropita mekasi, omadeuvo vo ana o soroele jari, ni vota kala pado me navi kale ala inio. Meta tava zorikomo kiadama quli vo o kaseko ama ni erekomo.

²³Vo pui o zorivo ala voa Poropita ta o pitasiovou Bañara ko maba madu kasi azo ni vota o niumailou!” kiove.

²⁴“Kiadama poropita madu seke bazubazuteni, Samuela ni se voko tova ke eveni ta ke kaseke so keru komia taku kale ko ereivako quli.

²⁵Vo Bañara o inainaekema quli o kasekema se poropita madu kale kude ta me kaqe, ni koa korokoroti vo Bañara o erekema meko taite poso kasi ta meko leveleveo, ko eri ka kiovema Ebarahami kasi, ‘Noko vikuvikula kale anata mauru a imou kiadama toutou poso peuru ma peuru kale amu.’

²⁶So inio vo Bañara ta o pitoeve vovo Nabulu ni vota o soroeve kuleto mekasi tu mauru o imelo me tu meta me liliziovou kiadama meko ruqe ama iruruputo kale azo,” kiolake vo Pita.

Iruruputo 4

Pita ni Jone Kauniseli ko kuleto

¹So keru Pita ni Jone qopeta pesia keru se maba poso kasi inio kake siama madu, ni se Jelepade ke kati vailani ko kuleto ala, ni kama Sadiusi madu ta ke baroake.

²Ni seta kekai korakoraivake nioqa, ako qokai bazubazutake vo Jisu ko mata saevo voukale azo sole, koko kasa puekako ko se voumu ta mata ke saevou kio.

³So sole seta ke noqoekake nioqa ni ke vaekake piritu pade kale ti kokai baroake koko raneo kale ama naniu, ako koa taku ta lula matu raisiraisi kota evake sole.

⁴Melai kubo madu seke viqeni koa bazubazu ta ke tuvevo putake, ti seko ataataiti seke tuvevo puteni ko ta kokai baroi sike vuro madu.

⁵Ni koko raneo kale inio se Jiu amu ko vilua pikopiko madu, ni lotu lekasa poso ni Moses ko Bazu kekai nianiekatani ta ke padoivake Jerusalema.

⁶Se sate ta ke padoivake vo Nisa Siama Anasi ni Kaepasi, ni Jone ni Alekezada ni mata kake vo Nisa Siama ko mabamu.

⁷Ni seta ke lojoekake koa omuqa apositolo seko kuleto ni ke kuimae kake nioqa ni eri kikelake, “Nonia erekō inio qe evalavo koa urikato? Loma pizato saqela inio ni lalako ni kio qekai iruruputako?” kikelake.

⁸Sai nio vo Tabu ala Auvana ko pizato ta kovai sukatake vo Pita, ni eri ma kiolake, “Me Izireli qoqono ko vilua pikopiko ni lotu lekasa poso mela!

⁹Meta me qelai kuimakuimaeka koa uri ama quli koko ereilama vo lepu ala maba tona vo okai urikalavo,

¹⁰sole mea kiada mela ta meqai nianiovou, ni kiadama Izireli qoqono melai uri tu kekai nianiovou, ta nea maba koi o lojoani meko tanama kale ta ota maba urikala, vo Jisu Karisito o ni sala maba Nazareti ala ko pizato kale, vo meme vouvaeveni korosi topi ni vo Bañara mata o saeviveni vouskale azo.

¹¹Vo Jisu inio voa lado vo eri va kikeveni ko Tabu ama Riki, ‘Ko lado se pade ke erekani kekai keduima ta qulepo ama lado kota eva erisaña kiadama lado poso azo,’ va kikovema.

¹²Vokale ko kiada inio animeta me roveovou pakio; ni puliala mata kala peuru ma peuru kale ala ta opa katimele vo Bañara tu vota o pakiemelo anime,” kiolake.

¹³Nio sea Jiu ama tanatanamu ta aqasiele kekai evake ko Pita ni Jone ko parani puto sama pesio ako seta ke paqumukake ta nioqata kama peuru kale ama maba kidi ni puliama uri ama nianio sikulu kale ama sanioqa sole. Ni seta ke nianiekake nioqa ta nioqata Jisu qo lulueveni nioqa.

¹⁴Melai seta pulia quli ke kasekake, ako seta ke veake voa maba vo o urikalani ta obeta lojokane Pita ni Jone sate sole.

¹⁵So sole se Jiu ama tanatanamu ta ke bazuekake nioqa tu qo vaeko koa Kauniseli ko lose, nio sea tanatanamu ta keta pesipesitake sai.

¹⁶Ni eri kikelake, “Loma quli kio me erekou nioqia omuqa maba kidi kasi, noi nio me ikou? Ako kiadama maba poso Jerusalema ke evani ta kekai

nianiia nioqa qo erekalama aqasiele ama urikato, ni pui meba taka roveovou zolio sole.

¹⁷Melai animeta bazu me qatikou nioqia omuqa maba tu nioqata mata pui qo kasekou kama quli voa Jisu ko ṇikale. So inio pui ko aerou komia bazu vana buti ama maba poso kasi,” kikelake.

¹⁸So sole seta ke nokaekake Pita ni Jone ni ke tova amaqikake nioqa pesipesito ko lose kale, ni seta ke bazuekake tu nioqata pui qo kasekou ni qo nianiekatou kala kasi vo Jisu ko ṇikale kikelake.

¹⁹Melai Pita ni Jone ta qo mati tiorikake se ni eri kiqolake, “Me ṇavi me vatoekomo loma quli ikio sidopu vo Bañara ko kelokelozato kale— meko zorimelo ma Bañara ko zorivo?

²⁰Ako eqeta pui qepa roveovou epezo kaseko ko eqe lula qe kevema ni qe viqema quli sole,” kiqolake.

²¹Sole se Kauniseli madu ta matu piza kama balauvato ko bazu ke katikake nioqa ni ke rupasikake. Ako seta ke keake ta puliama keve tu ke koqotaeko nioqa sole, ni sea kiadama maba poso ta ke ilusivake vo Bañara, koko ereima quli kale avo.

²²Ako voa maba vo o urikeni koa aqasiele ama urikato koko ereima kale ta ariku toni va sabere ala sole.

Apositolo madu ka vararaito seko parani puto

²³Nio Pita ni Jone ta qo rupasiake, nio nioqata qo vaitake qo poqala kale amu kasi ni qomai bazuekake raura kama siama poso ni lotu tanatanamu kikelani.

²⁴Nio so keru seke tuvevo putani ke viqa keru koa bazu sea kiadamu ta ke padovake ni ke vararaitake Bañara kasi ni eri kikelake, “Matula Lekasa ṇa, ṇo au ni miduku ni ivere ṇo erekeni ṇa, ni kiadama sai ko evako quli!

²⁵Vo Tabu ala Auvana ko pizato kale ṇo besiovini ṇa eñevo taite Devita ko suto kale, ṇovo nabulu ko eri ka kiovema, ‘Noi sole inio se pui Jiu ama

qoqono poso ta keta matu iqaiva; Noi sole inio se peuru ma peuru kale ama toutou poso ta ke ereka ko utube ama korokorotato poso?

²⁶Se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso ta lula ke inainaova, ni se lekasa poso ta lula ke padoiva tu ke vati pazokinio vo Bañara ni vo o pitoevani Pakio,’ ka kiovema.

²⁷Tuvevo avole Herodi ni Ponitiasi Paelati ta qo zomanake mati padoilo Jerusalema peuru kale se pui Jiu amu ni se Izireli amu tu ke korotiko seko vouvaevo vo Jisu, novo tabu ala Nabulu ni vo nōnō bitoeveni Pakio.

²⁸Seta ke erekake kiadama korokorotato ko no lula no vatoekema noko pizato ni vatolo kale tu kota ko ereilou.

²⁹Ni erisaña Bañara tama kea seke erekako navañavato sama kalo, ni bokeriñela eñe noko nabulu poso nela tu parani putole neqai bazuto noko bazu.

³⁰Kasa ika noko pizato tu noko urikato ni aqasiele ama iruruputo poso ta ko ereilou novo tabu ala Nabulu Jisu ko nikale,” kikelake.

³¹Ni so keru seke paika keru vararaito, koa zae seke kai padoivake ta kota nuvinuvitake. Ni vo Tabu ala Auvana ko pizato ta komai sukatake sea kiadamu ni seta ke taniekake kai bazubazuto vo Bañara ko bazubazu parani putole.

Seke tuvevo puteni kai tauvekinio seko lomaloma

³²Nio sea kiadamu seke tuvevo puteni ta omadeu vatolo ni kerukeru ke evake seko bulo poso kale. Ni puliala se azo ta oka zariake kai kiadailo voko lomaloma melai seta kekai tauvekiniake kiadama seko quli.

³³Ni matuma pizato kale se apositolo madu ta kekai bazutake vo Lekasa Jisu ko mata saevo vounkale azo, ni vo Bañara ko mauruto ta komai raibiziake sea kiadamu.

³⁴So sole puliala koa poqala kale ala ta olaquavo o evake. Ako se miduku samu ma pade samu ta kekai tatabaraovake mati, ni seta ke kati kuevake se kekai tatabaraovake lomaloma poso ko seleni,

³⁵ni ke vaekake se apositolo madu ko nase topi, nio koa seleni ikio kemai tauvekake se tapata poso ke toraekani.

³⁶Ni vo Josepa ta kala Livai toutou kale ala Saipirasi udu kale o alileni ni se apositolo madu Banabasi va kikeveni. Koa ni ko kio ni kalo ta “Vo o zuvaratani.”

³⁷Vota okai tatabaraovake kama pado voko epa sama miduku, ni vota o kati kuevake koko seleni, ni o katimake se apositolo madu.

Iruruputo 5

Ananaiasi ni Sapaira

¹Melai kala pado maba Ananaiasi va kikelani ta obeta evake sai o reko Sapaira sase, ni vota okai tatabaraovake nioqako miduku.

²Melai vota ota ka koake kama kobu koa seleni koa miduku kale ko puratema tu o nave kae, ni voko reko melai ko vati zolaekake koa kalo, ni kama kobu pala ta o katimake se apositolo madu.

³Nio Pita ta eri kiolake vokasi, “Ananaiasi, noi sole inio no lekasa pueva vo Setani noko bulo kale ni no nota no lipalipaeva vo Tabu ala Auvana no takamamuka kale kama kobu seleni no no qoai tatabaraolama lomaloma kale azo ko puratalama kale azo?

⁴Puliako no kai tatabarao koa miduku, kota noko, ni lula no qoai tatabaraova ko saita melai noda rovea kati lulueko no naviko kerukeru koa seleni. Noi sole inio noda lipata ta koa pado ama seleni no qatinela kinola? Nota pui no lipalipata maba kasi, melai no nota no lipalipata Bañara kasi!” kiolake.

⁵Nio so keru Ananaiasi o viqa keru ko, vota ota piake ni ota vrouvake. Nio kiadamu seke viqeni koa bazu ta keta matu nake.

⁶Ni kake lasive rusu ta ke amaqeake, ni keta va sudekake voko vrouma tupu, ni ke vati saqorake koa zaekale azo, ni kepa mutavake vo.

⁷Ni zouke aoa tiniavo jari inio voko reko ko pui ko paqumukake koko ereivako quli, ta ko amaqeake koa pade kale.

⁸Nio Pita ta o kuimae kake ko ni eri kiolake, “Bazuela, noi nio? Ko ikio koa kiadama seleni no ni novo lasive qe koalama qeko miduku ko tatabara kio?” Nio kota eri kikolake, “Zio, koa kiadama ikio.”

⁹So sole Pita ta eri kiolake kokasi, “Noi sole inio no ni novo lasive ta qe korotikala tu qeta qe madoevo vo Banara vo Tabu ala Auvana? Sea lasive rusu se kepa mutavani novo lasive ta veutu ketaketa kebeta eva, ni seta mata kepa borinou no ni ke nati saqorou!” kiolake.

¹⁰Nio maba koa taku kale inio kota kota piake voko kiti ko sipole ni kota vrouvake. Ni se lasive rusu ta ke amaqeake ni ke keake ta kota lula kota vrouva, so sole seta ke borikake ko ni ke kati saqorake pade kale azo ni kepa mutakake kovo lasive ko ketaketa.

¹¹Nio koa pado ama lotu qoqono ni sea kiadamu seke viqeni koko bazu ta keta matu nake.

Kubo aqasiele ama iruruputo

¹²Ni se apositolo madu ta ke erekake kubo piza kama ni aqasiele ama iruruputo se maba madu kasi. Ni sea kiadamu seke tuvevo puteni ta ke padoivake mati Solomone ko Sebesebe kale.

¹³Ni sea kiadamu se pui koa poqala kale amu ta keta nake nio pui ke mati zomanake se, melai sea kiadamu sea maba poso ta ke rauraemake se.

¹⁴Ni matu ti matu kubo madu ta ke tuvevo puevake vo Lekasa Jisu ti ke amaqeake koa poqala kale—kubo lasive poso ni rekoreko melai.

¹⁵Nio se apositolo madu ke erekema quli kale avo inio maba poso ta ke mati olake se vere amu keve poso tona ni seta ke tekuemake boribori topi ni kobo topi sai tu vo Pita o alokatou keru ta voko laumuna ta ko laumunaemou se ni ke urikou kikelake sole.

¹⁶Ni matu kubo maba madu ta ke kuevake Jerusalema peuru ko ketaketama peuru poso kale azo, ni ke mati kuevake se vere amu ni se ziolo komai onobatani, ni sea kiadamu ta keta urikake.

Apositolo madu ko niumanumaemo

¹⁷Nio vo Nisa Siama ni voko baerebaere poso se koa so keru ama poqala maba poso Sadiusi madu ma kikeveni, ta kemai matu pasoike se apositolo madu, so sole seta ke vatoekake tu seta ke ereko kama quli tu ke niumaemo se kikelake.

¹⁸Nio seta ke noqoemake se apositolo madu ni ke vaemake piritu pade kale.

¹⁹Melai koa ipu kale inio kala pado vo Bañara vo mateana ta opa veukake koa piritu pade ko tibulu poso, ni o saqorimake se apositolo madu, ni eri kiolake sekasi,

²⁰“Olamo ni pa lojomo Jelepade ko taqo kale, ni pa mai bazuekomo kiadama maba poso komia vaini ama lotu saevo ko bazu,” kiolake.

²¹Nio se apositolo madu ta ke zoripatake, nio omadeu lekito inio seta ke amaqeake Jelepade ko taqo kale ni ke taniekake nianiekato. Ni vo Nisa Siama ni voko baerebaere poso ta ke padoemake kiadama Jiu ama lotu tanatanamu matuma padoilo Kauniseli ko kale, ni seta ke soroekake ko bazu piritu pade kasi tu ke mati zio se apositolo madu seko kuleto kikelake.

²²Melai so keru seko iruruputo ko maba madu ke baroake sai, ta pui ke meake se apositolo madu piritu pade kale. So sole seta keta vaitake Kauniseli madu kasi; ni eri kikela,

²³“So keru eñe ne barola keru piritu pade kasi, ta kota lokalokamu ni kiadama vailo ko maba madu ta kebeta eva veetu kasi; melai so keru eñe ne veuka keru koa tibulu, puliala kala pado neba veala pade ko poro kale!” kikelake.

²⁴Nio so keru se raura kama siama madu ni se Jelepade ke kati vailani ko kuleto ala ke viqa keru ko, seta matu niunialakekai evake loma quli kio esa koko ereima se apositolo madu kasi ni esa mata loma quli kio ko puratikou mata.

²⁵Ni kala maba ta o amaqeake ni eri kiolake sekasi, “Viqomo! Sea maba poso meme vaemalani piritu pade kale ta kebe nianiekima se maba poso Jelepade kale!” kiolake.

²⁶Nio se Jelepade ke kati vailani ko kuleto ala ta o olake voko maba poso sase tu ke mati vaito se apositolo madu sekasi. Seta pui ke rajarajaemake, melai ke vanonoriemake, ako seta keta ma nakē se maba madu ta ke taimou lado kale sole.

²⁷Nio seta ke mati amaqeake se apositolo madu ni ke lojoemake Kauniseli madu ko kuleto, nio vo Nisa Siama ta o kaqarimake se ni eri kiolake,

²⁸“Eneta lula ne qatimela me matu piza kama bazu tu pui me nianiekato nea maba Jisu ko nikale, melai keatini meta lula me ereka! Meta lula me aerikala meko nianiekato kiadama Jerusalema peuru ko poro kale, ni meta meqai zaria tu kuiripato sana inelo voko voukale!” kikelake.

²⁹Nio Pita ni sea apositolo madu ta ke opatake ni eri kikelake, “Eneko koidi ta zorivo vo Banara, pui maba.

³⁰Animoko taite poso vo Banara ta o saevive vo Jisu voukale azo, meko vrouvaevo vo ko tova me batove keru korosi topi.

³¹Banara ta o koivievo vo voko palo rana vasi tu Vilua pikopiko ni Pakio o elo, tu o katimo ko taku se Izireli amu tu ke lilizio ni ke kovo seko sarueko ko akoezato.

³²Eneta neqai bazubazutani nela komi ene ne qevema quli—ene ni vo Tabu ala Auvana, vo Banara vo puaro seke zorivani vo kasi,” kikelake.

³³Nio so keru koa Kauniseli ko maba poso ke viqa keru ko, seta keta matu iqaike ni keka zariake vrouvemo se apositolo madu.

³⁴Melai kala pado sekale ala, kala Parese Qamelieli o ni sala, vo Mosese ko Bazu okai nianiekateni ni maba poso keta va matu panaovini, ta o lojoake ko Kauniseli kale. Ni vota o bazuemake se tu seta ke saqorimo saita kupele se apositolo madu,

³⁵so maqa inio vota eri kiolake sea tanatanamu kasi, “Me Izireli amu mela, meta taka balauvomo ko me meqai zariako mai ereko nia maba poso.

³⁶Kerukeruekomo so keru Tiudasi kasa o eve keru, vo o raurauraini ta vota matula maba kioveni, ni ariku paizana maba tiniavo ta ke luluevake vo. Melai vota ke vouvaevake ni seke lulueveni ta keta birebireike ni vo o erekema quli ta kota vouvake.

³⁷“Ni koko tova Jiudasi ta mata o puratake Qalili ala maba atailo ko taku keru, vota oka kuletake matuma vaki melai ke vouvaevake ni vo ke lulueveni ta azama buara keta evake.

³⁸Kokale avo inio, anata a bazuemela me tu meta pui me erekou kama quli tu memai niumae ko nia maba poso. Vaemomo se! Seke erekako ta maba kasi ko tanitako tea, kota nianiala pide kota elou,

³⁹melai ko kuevako Bañara kasi azo tea, meta pui meba roveovou koqo imo se. Ni meta me roveo nio kelo meko vati kanaekinio vo Bañara!” kiolake. Nio koa padopadoilo kale amu ta ke luluekake vo Qameliali ko uri ama kerukeru sama pesio.

⁴⁰Nio seta ke amaqimako se apositolo madu, ni ke sisiparu puemake se ni bazu sanya ke imake tu seta mata pui tova bazubazuto ke elou vo Jisu ko nikale kikelake, saita inio seta ke rupasimake se.

⁴¹Ni so keru se apositolo madu ke vaeke keru koa matuma padopadoilo, seta keta matu zoleike, ako Bañara ta o kerukerueme se ta seta ke male tu tola ni qurato kekai toraeko vo Jisu ko ni.

⁴²Ni kiadama naniu poso kale seta ke olake Jelepade kale ni maba poso ko pade poso kasi ni seta pui ke lalamatake kai nianie kato ni kai bazubazuto vo Jisu ta vo Bañara o soroeveni Pakio kio sama Uri ama Bazu.

Iruruputo 6

Sikeura tauvezato ko maba poso

¹Ni kama taku poso ko tova, inio seke tuvevo putani ta kubo keta evake, koa taku inio se Jiu amu Quriki pesio mu seke tuvevo putani ni se Jiu amu

ke naviko Jiu ama pesio mu seke tuvevo putani ta keta aivekiniake ke navio kude. Se Quriki pesio ama Jiu amu ta keta tirazake ako seko naboko poso ta lula ukaka kemai ika Jiu pesio mu naniu poso kale ke puarikake sailao ma seleni seke koako sole.

²So sole sea toni omuqa apositolo madu ta ke padoemake sea kiadamu ke tuvevo putani, ni eri kikelake, “Kota pui sidopu tu eñeta ne vaeko kai bazubazuto vo Bañara ko bazubazu tu riteraite neqai elo ko sailao ni seleni.

³So sole lolo poso meta pitoemomo sikeura maba madu me navi kasi amu, se me memai nianiani komai sukato amu vo Tabu ala Auvana ni Bañara ko nianio, ni eñeta ne qatimou se koa iruruputo.

⁴Ni ne navi eñeta ne vararaitou ni neqai nianiekatou vo Bañara ko bazubazu eñeko pado ama taku kale.”

⁵Nio koa pado ama poqala kale ama maba poso ta keka zoleike se apositolo madu ko kerukeru, so sole seta ke pitoevake vo Sitiveni, vo Tabu ala Auvana ovai sukatani ni piza kama oqu sala maba, ni Pilipi, Porokorasi, Nikano, Timoni, Pamenasi, ni Nikolasi kala pui Jiu ala, Anitioko ala Jiu lotu o luluekeni puliako tuvevo puevo vo Jisu.

⁶Nio koa poqala maba madu ta ke lojoemake se apositolo madu ko kuleto, ni se apositolo madu ta ke mati vararaitake se ni kemai ivikake seko nase ke lezu topi ni mauru ke imake se.

⁷Nio vo Bañara ko bazubazu ta kobeta olake pailailo. Ni seke tuvevo putani ko ataataiti Jerusalema ke eveni ta matu kubo kota evake, ni matu kubo siama madu ta ke tuvevo putake koa taku.

Sitiveni ko noqoevo

⁸Nio voa Sitiveni, vo Tabu ala Auvana ko pizato kovai sukatani ni Bañara ko mauruto sala maba, ta o erekake matu piza kama ni aqasiele ama iruruputo maba poso kasi.

⁹Melai kake Jiu amu “Ruparupasi amu ko ilusato ko pade” ka kikelako poqala kale amu ta pui keka zariake tu vo Sitiveni ta ovai bazuto vo Jisu.

Seta Sairini ni Alekezadaria azo ke kuevini Jiu amu. Ni se ni mata Silisia rana ni Eisia ran'azo ke kuevini Jiu amu ta ke tanitake vati zolizoliekinio vo Sitiveni.

¹⁰Melai vo Tabu ala Auvana ta o kativake ko nianio vo Sitiveni so keru vo o pesi keru, so sole seta pui ke roveake tava pazoko voko pesio.

¹¹So sole seta zuzuku ke imake kake maba poso tu seta ke kaseko ko eri kio, “Eneta ne viqala vo o pesila keru vota o zaraevala vo Mosese ni Banara!” kikevo tu kikelake. Nio seta so kikelake.

¹²Koa kalo kale inio seta ke korakoraemake se maba poso, se lotu lekasa poso ni Mosese ko Bazu kekai nianiekatani. So sole seta ke olake ni ke saputivake vo Sitiveni ni ke vati olake Kauniseli ko kuleto.

¹³Nio seta ke mati kuevake kake maba poso ni seta keva lipalipatake vo ni eri kikelake, “Nea maba ta kiada keru ta ruqe kaseko o eva ko animeko tabu ama Jelepade ni vo Mosese ko Bazu.

¹⁴Eneta nedea va viqala ta voa Nazareti ala Jisu ta o biresukou ko Jelepade ni vota o besiekou kiadama animeko bazu poso koko vikima anime ton a Mosese kasi azo!” kikelake.

¹⁵Nio sea kiadamu seke papuani koa pesipesito kale ta ke toiritoirivake vo Sitiveni ni keta va keake voko loilo ta mateana ko loilo jaria simanamanato kota va evake.

Iruruputo 7

Sitiveni ko pesio Voko kuleto vai bazubazuto vo Ebarahami

¹Nio vo Nisa Siama ta o kuimaevake vo Sitiveni ni eri kiolake, “Komi ta tuvevo ama quli kio, kio?” kiolake.

²Nio Sitiveni ta o opatake, ni eri kiolake, “Kaka ni visi poso mela ni mama poso mela meta didielomo ana! Lulavo inio vo nañaidara kala Banara ta ovai puratake vo animevo taite Ebarahami sai Mesopotemia rana Kolodia o nisa peuru kale, puliako vo zio Harani elole,

³ni vota eri kiolake vokasi, ‘Vaema noko mabamu ni komia peuru tu nota ola koa peuru kale aña aña kaseko ama ño,’ kiolake.

⁴So sole vota o vaekake voko peuru ni ota olake Harani peuru kale elole sai. Nio Ebarahami vo mama ko vou ko tova inio vo Bañara ta o vatutivake vo nio o evake komia zaekale sai meme evakoi erisaña.

⁵Ni vo Bañara ta pui opa kative vo kama kena miduku koi tu o navi kaqe, puliama kama supi opa kative vo, melai vota leveleveo o vaeke tu komia miduku ta vo ni voko vikuvikula kaqe kiove. Ni mata kama pado quili ta so keru vo Bañara o ereke keru koa leveleveo ta Ebarahami ta puliama meqora sala.

⁶Eri nio vo Bañara kiovevo vokasi, ‘Noko vikuvikula kale amu ta ke elou edoloma qoqono ko peuru kale vanya, sai se mabaku ke eloa koi ni sai ke niumaemoa koi ariku paizana sabere.

⁷Melai añata a qoqotaekou koa qoqono koko mabaku puemo amu se, ni koko tova seta ke saqorou koa qoqono ko peuru kale azo ni seta ke ilusilou aña koi komia zaekale,’ kiolake.

⁸Ni vo Bañara ta o kativake vo Ebarahami movezato ko iruruputo tu leveleveo ko mamola ko elo kiolake sole. Nio Ebarahami ta o movevake vo Aisake vovo meqora siotolu ama naniu kale o alilake saita, ni Aisake melai o movevake vo Jekopi vovo meqora, ni Jekopi melai o movemake voko toni omuqa lasive meqora poso, se animeko toni omuqa susu ko raki madu.

Sitiveni ko mai bazubazuto sea toni omuqa susu ko raki madu

⁹“Ni Jekopi ko meqora poso ta kevai konoivake sevo visi Josepa ni kevai tatabaraovake kake kasi seke vati keveni Ijipi tu vota mabaku o elo sai kikelake. Melai Bañara ta o evake vo sase,

¹⁰ni vota o patoevake vo kiadama voko tapata poso kale azo. So keru vo Josepa o loje keru Ijipi ala aikovakova ko tanama kale, Bañara ta o kativake zoleilo sama kalo ni nianii vo Josepa ni vota o zolevake vo aikovakova. So

sole vo aikovakova ta qavuna o ivake vo koa pado ama Ijipi kale tu o kati vailo kiadama saizama peuru poso, ni mata kiadama iruruputo o ɻnavi aikovakova ko pade kale ama melai vo Josepa inio o kati vailake.

¹¹Nio matuma nioñe ta kota evake koa pado ama Ijipi ni Kenani ko peuru poso kale, kubo tapata ko erekema. Nio animeko taite poso ta puliakoi ke keake ko sailao,

¹²melai Jekopi ta o viqa ko Ijipi ta ikoana kama vuiti kio sama bazu, so sole vota o soroemake voko meqora poso, se animeko taite poso, seko kuleto ama soipo kale sai.

¹³Ni seko omuqama soipo kale sai Josepa kasi, vota kasa omai evake o ɻnavi o kaka poso, nio vo Ijipi ala aikovakova ta o toraemake Josepa ko mabamu koa taku kale.

¹⁴So inio Josepa ta o soroekake ko bazu vovo mama kasi, ni sea kiadamu voko mabamu sikeura toni sike maba madu tu ke kilo Ijipi kiolake.

¹⁵So sole Jekopi ta o olake Ijipi, sai vo ni o meqora poso ke evekoi ni ke vovikoi.

¹⁶Ni ke tupu ta keta mati keve Sekemi ni ke mutame sai niami keaka kale Ebarahami seleni kale sai o tatabaraekema vo Hemo ko toutou kasi azo.

Sitiveni ko vai bazubazuto vo Moses

¹⁷“Nio koa ariku paizana sabere ko taku vo Banara ko leveleveo kale lula o kasekema Ebarahami kasi ta sipole kota okotake, ni matu ti matu vario keta evake animeko taite poso sai Ijipi.

¹⁸Sai nio vo Josepa pui opa vai nianiovini aikovakova ni pui o kerukeruekani voko uri ama iruruputo ta o lekasa puake Ijipi.

¹⁹Ni vota o ubeubemake animeko taite poso ni vota o niumaniumaemake se, vota o zuruzuruemake se tu seta ke kupemo seko salua poso seko pade kale azo, tu ke vouvou sai kiolake.

²⁰Ni koa taku kale inio Mosese ta o alilake, kala matu ileile ala salua. Vota ke vati vailake ke naviko pade kale zouke kaboso,

²¹ni so keru vo ke saqorive keru pade kale azo, voa aikovakova ko meqora ta ko voake ni ko pauzuvake vo ni ko navivo maba meqora jari ko ivake.

²²Nio vota ke nianiekivake kiadama se Ijipi amu ko nianiekato kale ni vota matula maba o evake pesio kale ni iruruputo kale.

Mosese ko madolo tu o pakiemo se Izireli mu

²³“Ni so keru Mosese ariku toni sabere ala keru inio vota oma zariake soipimo voko mabamu Izireli amu tu o kelo seko mati vailo ko kavani.

²⁴Ni vota o veake kala pado sekale ala vo Ijipi ala o pazovani, so sole vota o tauvevake vo ni o vouvaevake vo Ijipi ala maba.

²⁵Voko kerukeru kale ta voko mabamu ta kekai nianiovou ta vo Bañara ta o tauvemou vokale kude tu o rupasimo se kiolake, melai seta pui ke paqumukake.

²⁶Ni koko ran eo kale inio omuqa maba Izirelia nioqa ta qopeta pazokiniako ni vota o madoekake bule ereko nioqa kasi sole eri kiolake, ‘Qeva, tala viqoko aña, qeta omadeu Izirelia qela inio melai qeta eri ama pazokinio qe erek?’ kiolake.

²⁷Melai kala pado nioq’azo vo olaquavo o ivani kala pado, ta o ibaevake vo Mosese ni eri kiolake, ‘Lala inio lekasa o ina ni titizato ko maba o ina eñe kasi?

²⁸Nota noqa zaria tu vouvaelo aña omadeuvo vo Ijipi ala no ivalavo vouvaevo ravi jari kio?’ kiolake.

²⁹Nio so keru Mosese o viqa keru koa pesio, vota ota soqoike ni ota olake Midiani peuru kale elole. Sai nio omuqa meqora saña ota evake.

Vo Mosese ko tava viqo vo Bañara ko pesio

³⁰“Ni ariku toni sabere lula kota paloasake saita, nio kala mateana ta o puratake Moses kasi urusana sala sasa ore topi lealea kama zaekale Sainai sopu ko sipole.

³¹Ni Moses ta okai vuzeike vo o kevema quli, sole vota o olake voa sasa ore ko sipole tu ouria velo kiolake. Melai vota o viqake vo Bañara ko kora eri kikovema,

³²‘Anata noko taite poso vo Bañara lala, vo Ebarahami, ni Aisake, ni Jekopi vo Bañara lala,’ kikovema. Nio vo Moses ta ota dederake, ni ota nakē tu o toiritoirivo voa sasa ore topi.

³³Ni vo Bañara ta eri kiolake, ‘Ivika noko sadolo, ako koa zae sai no noqai lojoako ta tabu ama zae sole.

³⁴Anata ada ma kea añako maba madu ko olaquavo elo Ijipi. Anata ada ma viqa seko akeakeoto, nio anata a jaqora tu a rupasimo se. Kua erisana, anata a joroena no Ijipi,’ kiolake.

Se Izireli mu ko vai kaikuapo vo Moses

³⁵“Moses ta kala pado maba vo keta va lupaovini se Izireli amu. ‘Lala inio lekasa ni titizato ko maba na o iñeni eñe kasi?’ va kikeveni nio vo. Melai vo inio vo vo Bañara o soroeveni tu se maba poso vo lekasa o elou tu o rupasimou se vo mateana o purateni vokasi urusana sama sasa ore ko tiania ko tauvezato kale.

³⁶Ni vota o odiemake se ni o saqorimake Ijipi azo, voko ereko kale aqasiele ama iruruputo Ijipi ni Diri ama Ivere kasi ni ariku toni sabere ko poro kale lealea kama zaekale.

³⁷Ni Moses inio vo eri kioveni sea Izireli ama maba poso kasi, ‘Bañara ta o melai soroevou me kala pado Poropita, omadeuvo vota o soroela aña jari, ni vota kala pado me ñaviko qoqono kale ala,’ kioveni.

³⁸Vo inio vo vo o eveni Izireli ama qoqono sase seko padoilo kale lealea kama zaekale, vo inio sai o eveni animeko taite poso sase ni voa mateana

sase vo o pesiovini Sainai sopu kale, ni vo inio o koeni vo Bañara ko saevoma bazu ni vo o melai vikuekeni anime.

³⁹“Melai animeko taite poso ta keta lupaoke zorivo vo! Ni seta kevai kedui ni seta keka zariake vaito Ijipi.

⁴⁰So sole seta eri kikelake Eroni kasi, ‘Nela erekaka kama bañara poso tu ke ñelati talio ni ke odienelo. Eneta pui neqai nianiaa ko lula ko ereivako quli voa maba Moses kasi, vo o saqorineleni eñe Ijipi azo,’ kikelake.

⁴¹Ni seta ke erekake kala padu bulumakau meqora beku, ni keva siqatake, ni ñojola ke erekake ni ke rauraekake ke ñavi ke erekema quli.

⁴²So sole vo Bañara ta o vaemake se ni vota o zariemake tu seta ke ilusiko ko aukale ama Suti poso, omadeuvo se poropita madu ko riki topi ko rikiziovima jari, ko eri kikovema, ‘Me Izireli amu mela! Pui ana inio meta meba la vouvaeke ko biaña poso ni meba la siqate ariku toni sabere lealea kama zaekale.

⁴³Koa tepe pade meme borikema ta Meleki bañara ko ikio, ni Repani ko piqepiqemu ikio meko suti bañara, me ñavi meme erekema beku ikio meta me ilusikake. Sole anata a joroemelou me mabaku saevo elole Babiloni koa rana vasi,’ kikovema.

Vo Bañara ko tauvemo se Izireli amu rosi ama taku kale

⁴⁴“Animeko taite poso ta Bañara ko tepe pade samu lealea kama zaekale ko kasa ko ikema ko vo Bañara ta se sase inio kio. Bañara ta o bazuevake vo Moses tu o ereko koa tepe pade, koa ereere Bañara kasa ova ikema kale.

⁴⁵Ni koko tova inio animeko taite poso ta ke koe koa tepe pade seko mama poso kasi azo ni ke borike ko Josua sate ke keve keru ni keta ma koe keru ko zae azaazama toutou poso vo Bañara o butuemeni ti seta keta soqoi animeko taite poso kasi azo. Ni sai nio ikoana kobeta evake koa tepe pade ti kota kobeta baroi Devita ko taku keru.

⁴⁶Ni Bañara ta ova zoleivake vo Devita ni vo inio o paseveni vo Bañara tu ova ereko vo Jekopi vo Bañara ko tabu pade tu okai elo.

⁴⁷Melai kota Solomone inio o erekeni koa pade.

⁴⁸Melai vo matu Raura kala Bañara ta pui se maba madu ke erekema pade poso kale inio o evani. Vo poropita Aisea kiovevo jari,

⁴⁹‘Au ta aŋako lekasa puo ko papupapu ni miduku ta aŋako kiti iviivi, kiola vo Bañara. Nio noni ama pade ikio meta mela erekou aŋa, kimela? Lai nio koa zae sai aŋa a eloa koi?

⁵⁰Aŋa a ɻavi nio a erekani lala kiadama soama quli.’ ”

Se Izireli mu ko bikoiriko vo Bañara ko bazu

⁵¹Ni Sitiveni ta obeta olake pesio ni eri ma kiolake, “Me matu meomeo kamela! Maba kutumana kamu mebeta eva meko bulo poso kale, ni puliama ka taku kale inio meqai zaria viqo vo Bañara ko bazubazu! Meta omadeuvo meko taite poso jari meda kava, ako meta se jari kiada keru me bikoirivani mela vo Tabu ala Auvana!

⁵²Sea lulavo ama poropita madu ta maba sea kiadamu ti ke toraeke ko niumaniumato meko taite poso kasi, ni se Bañara ko bazu ke kati kuevini maba madu ta ke vouvaeme, seke kasekeni lulavo vovo sidopu ala Nabulu ko kilo. Ni erisana meta lula me jaiqoriva vo ni me vouvaeva vo.

⁵³Me inio vo Bañara ko bazu me qoeni mela, koko vikima me tona mateana madu kale kude— melai meta pui me zorika ko!” kiolake.

Sitiveni ko taivo lado kale

⁵⁴Ni so keru se Kauniseli kale amu keta va viqa keru vo Sitiveni ko pesio inio seta keta matu iqaike ni keta nanaburitake vai korakorailole vo.

⁵⁵Melai Sitiveni, vo ovai sukatani vo Tabu ala Auvana, ta o tadatake aukale ni o keake vo Bañara ko ɻaŋaidara ni Jisu vo obeta lojoani Bañara ko palo rana vasi.

⁵⁶Nio eri kiolake, “Keatini! Ko au ta kota veukaziola ni vo maba o eveni Jisu ta obeta lojua Bañara ko palo rana vasi!” kiolake.

⁵⁷Nio se Kauniseli ko maba poso ta ke matu upaupatake ni ke sutamukake seko taliŋa seko ŋase kale. Ni sea kiadamu ta kevai rerikiniake vo,

⁵⁸ni ke rajaevake peuru kupekupu ni ke taivake vo lado kale. Se lipalipato bazu ke erekeni ta ke vaekake seko sabosabo poso Saula va kikelani maba ko vailo kale seko taivo maqa vo Sitiveni.

⁵⁹Ni se kebeta ola keru taivo vo Sitiveni vota matuma kora kale ovai petaoke vo Lekasa ni eri kiolake, “Lekasa Jisu, tala koa aŋako auvana!” kiolake.

⁶⁰Nio vota o iqeiqueake ni matuma kora sama pesio o erekake ni eri kiolake, “Lekasa! Nota pui tama kerukerueko komia sarueko tu nota nomai besiekou ko!” Vota so kiolake ni ota vrouvake.

Iruruputo 8

¹Ni voa Saula ta oka zoleike Sitiveni ko vrouvaevu.

Saula ko naqunaquemo se lotu maba poso

Ni koa ŋanii kale inio Jerusalema ama lotu qoqono ta ko tanitake tapata elo ruqe ama naqunaquto kale. Ni kiadamu seke tuvevo putani ta azama buara keta evake koa pado ama Jiudia ni Sameria ma peuru poso kale, melai se apositolo madu ke kiada ta Jerusalema kebeta evake.

²Nio kake lotu maba poso inio ke mutavake vo Sitiveni, seta duki keva evake seko matuma zialo sate.

³Melai Saula ta o madoekake tu niumae ko lotu qoqono, so sole vota pade azo pade o kavake ni rajarajaemole o saqorimake seke tuvevo putani reko ni lasive, ni o saputimake piritu pade kale.

Ko Uri ama Bazu ko kaseilo Sameria peuru kale

⁴Ni seke tuvevo putani se azama buara ke eveni kiadama zae poso kale ta kekai bazubazutake ko Uri ama Bazu maba poso kasi.

⁵Ni vo Pilipi ta ota keve Sameria kala matu peuru kale ni ovai bazubazutake saizama maba poso kasi vo Baŋara o soroeveni Pakio Jisu.

⁶Matuma vaki ta mati keta zoleike tava viqo vo kiovevo seke didieve keru vo ni seke keve keru vo o erekema aqasiele ama iruruputo.

⁷Ako kubo madu ta kota ma akoivake ko ziolo poso se tonama matuma zialo sate sole, ni kubo lepu amu se pui ke vezokatani ni se loke amu ta keta urikake.

⁸So sole matuma zoleilo ta kota evake koa peuru kale.

⁹Ni kala pado maba Saimone va kikelani ta obeta evake koa peuru kale, kama taku kale vo o vuzemani se Sameria mu voko aqasiele ama iruruputo ziolo ko pizato kale o erekema kale. Vota o aikaivake ta vo inio raura kala kioveni,

¹⁰nio sea kiadamu koa peuru kale ke evani, silo amu ni qole amu, raura kamu ni zara kamu, ta ke didievake vo kiolani ni eri kikelake, “Nea maba inio Bañara ko pizato sala, vo Bañara jaria Piza kala o ni sala,” kikelake.

¹¹Seta ke uria didievake vo ako matu rosi ama taku kale vota lula o vuzema se voko kakokakoto iruruputo erekko kale sole.

¹²Melai so keru seke tuvevo pueke keru Pilipi okai bazubazutema Uri ama Bazu vo Bañara ko lekasa puo ko ni Jisu Karisito ko inio seta bapitaiso keta evake, lasive amu ni rekoreko amu.

¹³Ni Saimone melai ota tuvevo putake; ni voko bapitaiso puilo ko tova, vota o evake Pilipi ko sipole ni vota okai matu vuzeike vo o keve keru ko aqasiele ama iruruputo ni urikato ko ereima.

¹⁴Ni apositolo madu Jerusalema ke evani ta ke viqake ta se Sameria mu ta lula ke neamuka vo Bañara ko bazubazu kio, so sole seta ke soroekake Pita ni Jone sekasi.

¹⁵Nio so keru nioqa qo baroa keru sai, nioqata qo mati vararaitake seke tuvevo putani tu seta ke vovou vo Tabu ala Auvana.

¹⁶Ako vo Tabu ala Auvana ta pui nio o saqorake se tona sole, ni bapitaiso pala inio keta evake vo Lekasa Jisu ko nikale.

¹⁷Nio Pita ni Jone ta qomai ivikake nioqako nase se tona, ni ke voake vo Tabu ala Auvana.

¹⁸Nio vo Saimone ta o keake vo Tabu ala Auvana ko barolo seke tuvevo putani kasi so keru omuqa apositolo qomai ivike keru nioqako nase se tona. Nio vota oka okekake ko seleni Pita ni Jone,

¹⁹ni eri kiolake, “Ana melai katiloko komia pizato, tu anā avai iviko ala anāko nase ta o vovou vo Tabu ala Auvana,” kiolake.

²⁰Melai Pita ta o vati tiorikake vo ni eri va kiolake, “No ni noko seleni ta olako heli kale, ako nota no querukeruta ta nota no roveovou tatabaraeko vo Bañara ko katizato seleni kale kiñola inio kio!

²¹Puliama ta noko kena tu nota no qovo komia iruruputo kale, ako noko bulo ta pui sidopu vo Bañara ko kelokelozato kale sole.

²²Nota liliziovi erisana noko ruqe ama ziozio kale azo, ni vararaite Lekasa kasi ni esa vota ota na akoekou noko kerukerueko soama ruqe.

²³Ako anata aqai niania ta nota konai sukatani na ko konoilo ni sarueko ko pirienanai na sole,” kiolake.

²⁴Nio Saimone ta eri kiolake Pita ni Jone kasi, “A matu paseqela qe tu lati vararaitoko Lekasa kasi, tu ko quli nono qasekako quli ta pui ko ereilou anā kasi,” kiolake.

²⁵Nio Pita ni Jone ta qo pikairikake qo navi qo kevema quli vo Jisu o erekema ni qokai bazubazutake Lekasa ko bazubazu, ni koko tova inio nioqata qota vaitake Jerusalema. Ni nioqako zio keru sai nioqata qokai bazubazutake ko Uri ama Bazu Jisu ko kubo Sameria ma peuru poso kale.

Pilipi ni Itiopia ala raura kala maba

²⁶Ni kala Bañara vo mateana ta o pesiake Pilipi kasi ni eri kiolake, “Nota inainaovi ni ola Jerusalema azo Qaza ko saqorako keve kasi,” kiolake. (Komia keve ta komia taku ta puliala okai talia.)

²⁷⁻²⁸So sole Pilipi ta o inainaoke ni vota o olake. Nio sai nio o veake kala Itiopia ala maba obeta vaitake ala o peuru kale Jerusalema Bañara

ilusivole azo. Vota ruborubo ala kala matu raura kala maba, vo o kati vailani Itiopia ama reko lekasa ko seleni, ni vota obeta zazuke voko totiaqolo topi ni obeta taliake, ni obeta vaitake o peuru kale. Ni so keru vo obeta papua keru koa totiaqolo topi, vota o tiromikake vo poropita Aisea ko buka ko pesio.

²⁹Ni vo Tabu ala Auvana ta eri kiolake Pilipi kasi, “Ola ni pa taka kejoate koa totiaqolo ni sipole pa taka eve,” kiolake.

³⁰So sole Pilipi ta o rereake ni o kejoatake ni ota va viqake voa Itiopia ala tanala ko tiromiko vo poropita Aisea ko buka kale ama bazubazu. Nio Pilipi ta o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Nota no baqumuka ko nono diromikako pesio ko kio ni kalo kio?” va kiolake.

³¹Nio voa raura kala maba ta o opatake ni eri kiolake, “Noni kale inio añata a vakakukou puliala ta ola zakaremu puekou ko tea?” kiolake. Nio vota o pasevake vo Pilipi tu o zazu koa totiaqolo topi. Sole vota o zazuke ni o papuake sai vo sase.

³²Koa kobu Tabu ama Riki vo o tiromikema ta eri nio kikovevo: “Vota moiza o eve omadeuvo ko sipi ke kati olako vrouvaekole jari, Ni vota omadeuvo sipi ko meqora ko pui ko kujinako koko tou keta ka kobueka keru jari, vota pui opa pesiovi.

³³Vota o zarazaraivake, so keru seke titizive keru sarueko pide ala. Puliala ta opa roveovou mai bazuto voko vikuvikula kale amu, ako voko saevo miduku kale ama ta lula kota paita sole,” kikovema.

³⁴Nio vo matu raura kala maba ta o kuimaevake vo Pilipi ni eri kiolake, “Lai bazue, lala inio vo poropita so va kioveni? O navi vo ma edolola maba?”

³⁵Nio vo Pilipi ta o tanitake pesio koa Tabu ama Riki ko kobu kikolani kasi azo ti kobeta baroake vai bazueko vo Jisu Karisito ko Uri ama Bazu.

³⁶Nio nioqako lulueko kale koa keve inio nioqata qo baroake kala pado zaekale ju ko evakoi, nio voa raura kala maba ta eri kiolake, “Kota ju. Ikoana kama quli koko tizaeko ama añako bapitaiso elo?” kiolake.

³⁷Ni vo Pilipi ta eri kiolake vokasi, “Nota no duvevo puevou vo Jisu noko pado ama bulo kale inio nota no roveovou bapitaiso puilo,” kiolake. Nio voa maba ta o vati tiorikake, “Anata a duvevo pueva vo Jisu Karisito ta vo inio vo Banara vo Meqora,” kiolake.

³⁸Nio voa raura kala maba ta o bazuevake totiaqolo o taliekani maba tu o dokoliko ko, ni vota o dokolikake, nio Pilipi ni voa raura kala maba ta qo saqorake jukale, ni Pilipi ta bapitaiso o ivake vo.

³⁹Ni so keru nioqa qo kaila keru jukale azo inio vo Lekasa vo Auvana ta o borivake vo Pilipi. Ni voa raura kala maba ta pui mata o veake vo, ni vota mata o tanitake talio matuma zoleilo sate.

⁴⁰Ni vo Pilipi ta o puratake Azotasi peuru kale, ni vota o olake Sizaria peuru kale, ni voko zio keru sai vota okai bazubazutake vo Jisu Karisito ko Uri ama Bazu kiadama peuru poso kale.

Iruruputo 9

Saula ko liliizio

(Iruruputo 22:6-16; 26:12-18)

¹Ni koa taku kale inio Saula ta obeta olake ereko ko navanavato sama pesio tu o vouvaemo vo Lekasa ke luluevani. So sole vota o olake Nisa Siama kasi

²ni vota o pasekake ko zariekato sama leta poso Damasikasi ama Jiu amu ko ilusato ko pade poso kasi ama, tu vota o vailimou se vo Lekasa ko keve ke luluekani sai Damasikasi, ni vota o noqoemou se, lasive poso ni rekoreko amu melai, tu o mati vaito se Jerusalema.

³Ni so keru Saula o baroa keru Damasikasi peuru ko sipole, ko zakaremu aukale azo ama ta ota podoloa vai laqato ko evake ni ko qoloevake vo.

⁴Ni vota ota piake miduku kale ni o viqake ko kora ko eri kikovema vokasi, “Saula, Saula! Noi sole inio nota no niumaniumaela aña?” kikolako.

⁵Nio Saula ta o kuimanaoke ni eri kiolake, “Lala na inio no Lekasa?” kiolake. Nio koa kora ta ko vati tiorikake ni eri kikolake, “Aña inio vo Jisu lala, nono niumaniumaelani lala.

⁶Nota zolai ni ola peuru kale ni sai nio kala ta onai bazuekou no nono ereko ama quli,” kikolake.

⁷Ni sea maba poso seke taliovini Saula sate ta keta lojoake, ni pulia quli ke kasekake. Seta ke viqake koa kora kikolani, melai puliala ke veake.

⁸Ni Saula ta o zolaike miduku kale azo ni vota o leqosikake voko vilu, melai pulia quli o keake. So sole seta ke vati olake vo nasea tatai kale Damasikasi peuru kale.

⁹Ni zouke naniu vota pui o keazatake, ni koa taku kale vota pulia quli o kuake ni o nozuekake.

¹⁰Ni kala lotu maba ta obeta evake Damasikasi peuru kale Ananaiasi va kikelani. Ni vota o uloitake, nio voko uloi kale inio vo Lekasa ta eri kiolake vokasi, “Ananaiasi!” kiolake. Ni Ananaiasi ta eri kiolake, “Anata koi, Lekasa,” kiolake.

¹¹Nio vo Lekasa ta eri kiolake vokasi, “Inainaovi ni lulueka ko keve Sidopu ama Keve kekai nokaekako, ni Jiudasi ko pade kasi nio nova kuimanaovou vo Tasisi ala maba Saula o ni sala. Vota obeta vararaita,

¹²ni vota o uloita ni lula o neala voko uloi kale no Ananaiasi nono amaqeani na pade kale ni novai ivikani na noko nase tu vota mata o keazato mata,” kiolake.

¹³Nio vo Ananaiasi ta o opatake ni eri kiolake, “Lekasa, matu kubo maba madu ta lula kevai bazuta nea maba ana kasi ni kiadama tapata poso vo o erekako noko maba madu kasi Jerusalema ke evani kasi.

¹⁴Vota o kuela Damasikasi se raura kama siama madu ko pizato ni zariekato sate tu o noqoenelo e^{ne}ea kiada nela no ne ilusi^{nani} nela,” kiolake.

¹⁵Nio vo Lekasa ta eri kiolake vokasi, “Ola, ako anata a bitoeva vo tu vota ola nabuluputou ana sole, tu vota omai baroekikou aŋako bazu se pui Jiu amu ni seko aikovakova poso, ni se Izireli amu.

¹⁶Ni ana a navi inio kasa ava ikou kiadama koa tola poso vo o kovo ama anako ni ko kio kale avo,” kiolake.

¹⁷So sole vo Ananiasi ta o olake ni o amaqeake sai Saula o evakoi, ni vota ovai ivikake voko nase vo tona ni eri kiolake, “Baerebaere Saula, vo Lekasa ta o soroelala ana, vo Jisu, vo onai puratalani no keve tona so keru nono quela keru koi. Vo inio vo o soroelalani ana tu nota mata no qeazatou ni onai sukatou vo Tabu ala Auvana,” kiolake.

¹⁸Nio maba koa taku kale inio niuniu ko kadei jari ama quli ta kota piake Saula ko vilu kale azo, ni vota o roveake keazato mata. Ni vota o lojoke ni bapitaiso o evake;

¹⁹ni voko vuato ko tova voko tupu ta mata ko tova pizatake.

Saula ko bazubazuto Damasikasi

Nio Saula ta o evake kama poso naniu seke tuvevo putani sate Damasikasi.

²⁰Ni vota tutumazi avole o olake se Jiu amu ko ilusato ko pade poso ni o tanitake kai bazubazuto ta vo Jisu ta vo Banara vo Meqora inio kio.

²¹Nio kiadamu seke tava viqeni vo ta keta matu vuzeike ni eri kikelake, “Nei nio vo vo Jerusalema o vrouvaemeni voa Jisu ke ilusivani, kive? Ni vo tivoine o kuelani koi tu o noqoemo ni o mati vaito sea maba poso se raura kama siama madu kasi!” kikelake.

²²Melai Saula ko bazubazuto ta matu ti matu piza kota evake, ni voko tuvevo iko vo Jisu ta vo Banara o soroevani Pakio nio kio ta matu niuniala ko imake se Damasikasi ke evani Jiu amu so sole seta pui ke roveake pizato seko vati zolizoliekinio kale vo.

²³Ni matu kubo naniu kota paloasake ko tova, nio se Jiu amu ta ke padoivake ni ke erekake ko nakatato tu ke vrouvaevo vo Saula kikelake,

²⁴melai vota ota mai potoake seke erekema nakatato, ako kake ta kevai bazueke ko sole. Seta ke kati vailake koa peuru ko veutu ipu ni naniu kale tu ke vrouvaevo vo kikelake sole.

²⁵Melai omadeu ipu kale inio vo Saula ke luluevani ta ke vati olake vo ni ke teamuvake matu solou vesa kale ni ke soloevake peuru ko idi ko purapura kale kude.

Saula Jerusalema peuru kale

²⁶Ni vo Saula ta o olake Jerusalema ni oka zariake omadeu mati elo saizamu ke tuvevo putani. Melai seta pui tuvevo ke ikake ta vota kala o liliziovini nio, so sole sea kiadamu ta keta va nake vo.

²⁷Sai nio vo Banabasi ta vovo tauvezato o evake ni vota o vati olake vo se apositolo madu kasi. Ni vota oma zakaremu puekake vo Saula ko lula velo vo Lekasa keve tona ni vo Lekasa ko lula vati pesio vo kio. Ni so jari vota omai bazuekake se vo Saula ko parani putole vai bazubazuto vo Jisu Damasikasi peuru kale.

²⁸Nio Saula ta o evake se sate ni o olake koa pado ama Jerusalema ko poro kale, ni parani putole o bazubazutake vo Lekasa Jisu ko ñikale.

²⁹Ni so jari vota o mati zolizoliekiniake se Jiu amu Quriki pesiomu, melai seta ke madoekake tu ke vouvaevo vo kikelake.

³⁰Nio so keru seke tuvevo putani ke paqumuke keru ko, seta ke vati olake vo Saula Sizaria, ivere ketaketama peuru kale, ni ke soroevake vo vaka kale Tasisi peuru kale.

³¹Ni kiadama Jiudia, ni Qalili, ni Sameria peuru poso kale ko evako lotu qoqono ta bule ke evake koa taku keru azo. Vo Tabu ala Auvana ko tauvezato kale seta ke pizatake ni kubo ke evake, ni seta ke evake vo Lekasa tava pañao kale.

Pita Lida ni Jopa peuru kale

³²Ni Pita ta o taliake kiadama zae poso kale, ni kama pado taku kale inio vota o olake soipimole se Bañara ko maba poso Lida peuru kale ke evani.

³³Sai nio vota o toraevake kala maba Iniasi va kikelani, vota lepu ala pui o vezokatani, vo lula siotolu sabere kobo topi o tekuani.

³⁴Nio Pita ta eri kiolake vokasi, “Iniasi, vo Jisu Karisito ta o urikiña no. Loje ni lokieka noko kobo,” kiolake. Nio Iniasi ta taukavole o lojoake.

³⁵Ni kiadamu Lida peuru kale ni Saroni keta kale ama peuru poso kale ke evani ta ke veake vo, ni seta ke liliziake Lekasa kasi.

³⁶Ni Jopa peuru kale ta kobeta evake ka pado rekoreko koko tuvevo putako koko ni ta Tabita. Koko ni Quriki pesio kale ta Dokasi kio, ni koko kio ni kalo ta “Dia” ka kikelako matu ileile ama ariku kiti ama biaña kio. Kota ko namuke kiadama koko taku koko uri ama iruruputo ko ereko kale ni tauvemo kale se ozaoza kamu.

³⁷Ni koa taku kale kota kota verepake ni kota vrouvake. Ni seta ke pusaekake koko tupu ni ke tekuekake ko okate ama volei kale ama lose kale.

³⁸Nio Jopa ta pui vaña Lida azo, ni seke tuvevo putani ta ke viqake ta Pita ta Lida inio kio, so sole seta ke soroekake omuqa maba vokasi bazu sate eri kikolako, “Eneta ne basena tu taukavole kua koi eñe kasi,” kikolako.

³⁹So sole Pita ta o inainaoke ni vota o luluekake nioqa. Ni so keru vo o baroa keru sai, seta ke vati koitake okate ama lose kale, sai nio kiadama naboko poso ta ke qoloevake vo, ni zialole seta keva kasekake seko sabosabo poso Dokasi saevoma keru koma erekema.

⁴⁰Ni Pita ta o saqorimake sea kiadamu koa lose kale azo, ni o iqeiqueake ni o vararaitake. Ni vota o lilitake koa vrouma tupu kasi ni eri ka kiolake, “Tabita, loje!” kiolake. Ni kota ko leqosikake ko vilu, ni kota ko veake vo Pita, ni kota kota papuake.

⁴¹Nio Pita ta o rauqazake ni o lojoekake ko. Ni koko tova inio vota o nokaemake kiadamu seke tuvevo putani, naboko poso sate, ni vota o baroekikake ko sekasi saevoma.

⁴²Ni koa bazu ta kota aerake Jopa peuru kale, ni matu kubo maba madu ta ke tuvevo puevake vo Lekasa.

⁴³Ni Pita ta o loivake Jopa peuru kale matu kubo naniu Saimone kasi bulumakau ko tupu o pidakikani.

Iruruputo 10

Pita ni Koniliasi

¹Ni kala pado maba ta obeta evake Sizaria peuru kale Koniliasi va kikelani, vota kala sirula Romu ama pazokinio ko maba poso vo. Voko vakimuo ko poqala ko ni ta “Itali ama vakimuo ko poqala” ikio.

²Vota kala vararaito ko maba; vo ni voko pado ama saidi ta ke ilusivani vo Bañara. Vo melai o matu tauvemani se Jiu ama ozaoza kama maba poso, ni vo pui o lalamatani vararaito Bañara kasi.

³Ni sebiviuru zouke koloko tinia keru inio vota o vararaitake ni o erekake kama pado kelokelozato, ko vo uria velo ovai evema vo Bañara vo mateana vo vai amaeo, nio voa mateana ta eri kiolake vokasi, “Koniliasi!” kiolake.

⁴Nio vota o toiritoirivake voa mateana ni voko nalo sate vota eri kiolake, “Loma ikio, tanala?” kiolake. Nio vo mateana ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Vo Bañara ta oka zoleiva noko vararaito ni noko tauvezato sama iruruputo, ni vota o kerukerueña no.

⁵Ni erisaña nota soroema kama noko maba madu Jopa peuru kale Saimone va kikelani maba kasi, Pita kama pado ni sala.

⁶Vota inevoana Saimone ko pade kasi vo bulumakau ko tupu o pidakikani, vo o evani keta papara,” kiolake.

⁷Ni vo mateana ta ota olake, nio Koniliasi ta o nokaekake omuqa voko nabulu kidi ni kala vovo pazokinio ko maba vota kala vararaito ko maba, voko matu sipole o iruruputani.

⁸Ni vota omai bazuekake ko lula ko ereivako quli ni vota o soroemake se Jopa peuru kale.

⁹Ni koko raneo kale, so keru seke baroi keru Jopa ko sipole, Pita ta ota zakeike lesa pade topi ŋadale vararaitole.

¹⁰Ni vota ota luapake sole oka zariake ko sailao; ni so keru ko sailao kobeta inainaiva keru, vota o erekake kama pado kelokelozato.

¹¹Ni vota o keake au ko veukazio, ni kama quli kobeta saqorako sai kazo miduku kale matuma ariku suba sama suma duruo jaria kelo ama.

¹²Koko poro kale ta kiadama azaazama biaŋa poso ariku kiti ama, ni ko vaerako biaŋa poso, ni ko akazako biaŋa poso.

¹³Sai nio kama pado kora ta ko kuevake vokasi eri kikovema, “Loje Pita, ni vrouvaeka ko ni vuate!” kikovema.

¹⁴Melai Pita ta eri kiolake, “Koe maba pui, Lekasa! Anata maba pui a quako quli kio ko quli ako matu tabu tu kuo sole,” kiolake.

¹⁵Ni koa kora ta mata eri kikolake vokasi, “Nota pui kai kuiriko ruqe ama quli vo Baŋara lula uri ni tabu o ikema quli,” kikolake.

¹⁶Ni kota zouke taku ko puratake, ni koa kiadama ta mata kota koiviziake ni kota vaitake aukale.

¹⁷Ni so keru Pita niuniala obe kai eva keru voko uloito ko kio ni kalo, inio vo Koniliasi o soroemeni maba poso seke vairua paqumukani vo Saimone ko pade ta kebeta lojoake koko veutu tona.

¹⁸Ni seta ke nokaoke ni ke kuimanaoke ni eri kikelake, “Kala maba ta inovoana koi vo koi o onotani Saimone Pita va kikelani kio?” kikelake.

¹⁹Ni so keru Pita niuniala obe kai eva keru voko kelokelozato ko kio ni kalo inio vo Tabu ala Auvana ta eri kiolake, “Keatini! Zouke maba ta lula koi no ke vailiŋani,

²⁰so sole nota inainaovi tu saqore, ni pui tama ŋalo luluemo se ako aŋa inio a joroemani lala nokasi,” kiolake.

²¹So sole Pita ta o saqorake lesa pade kale azo ni eri kiolake sekasi, “Ana inio voa maba lala meme vaililani lala. Noi sole inio meta me queva?” kiolake.

²²Nio seta eri kikelake, “Vo sirula Koniliasi inio o soroenelalani eñe. Vota kala sidopu ala maba ni o ilusivani vo Bañara ni se Jiu amu keta va matu pañaovani maba. Vo Bañara vo mateana ta o bazuevala vo tu vota o taipaziño voko pade kasi, tu vota o roveovou viqo ño kinovo avo,” kikelake.

²³So sole Pita ta o pasemake se tu seta ke raneovou sai kiolake. Nio koko raneo kale inio vota o inainaoke ni vota o olake se sate, ni kake se Jopa peuru kale ke evani ke tuvevo putani melai ke luluevake vo.

²⁴Ni koko raneo kale inio vota o baroake Sizaria peuru kale, sai Koniliasi obe taremakoi, vo ni kake voko mabamu ni voko baerebaere poso se vo lula o taipazimeni.

²⁵Ni so keru vo Pita obe amaqeo kiola keru inio vo Koniliasi ta o toraevake vo ni vota o loqunake voko kiti raki kasi.

²⁶Melai Pita ta o zolaevake vo eri kio sama pesio sate, “Loje, ako aña melai miduku kale ala maba lala inio sole,” va kiolake.

²⁷Ni Pita ta obeta olake pesio Koniliasi kasi so keru vo obeta amaqea keru pade kale, sai vo o mevekoi matu kubo maba madu seke padoini sai.

²⁸Nio vota eri kiolake sekasi, “Meta meqai matu uria niania ta eñea Jiua nela ta pui ko zarienela eñeko lotu bazu tu eneta omadeu ne melati elou ni ne joipimelou me pui Jiu amu mela kio. Melai vo Bañara ta lula kasa ola ika aña tu anata pui a qerukeruemelo me koa bazu ko lulueko kale tu anata meta tabu tu melati lolopareo me mela kiavo.

²⁹Sokale avo inio so keru meme odiele keru aña tu a qilo koi ta pui aba ereke kama lupao sama pesio. So sole anata a quimaemela me, noni kale avo inio meta me odiela aña koi?” kiolake.

³⁰Nio Koniliasi ta eri kiolake, “Zoukelimana inio anata a vararaitala eri ama taku kale zouke koloko kale raisiraisi vasia rana. Ni ota podoloa koi kala maba tapo simanamana kama sabosabo sala ta o lojola anako kuleto vasi

³¹ni eri kiolala, ‘Koniliasi! Bañara ta ota na viqala noko vararaito ni vota ota na keala noko puaropuaro sama iruruputo se ozaoza kamu kasi.

³²Soroema kake Jopa peuru kale Saimone Pita o ni sala maba odievole. Vota kala maba o mamazani Saimone ko pade kasi bulumakau ko tupu o pidakikani, vo ivere ketaketa o evani.’

³³So sole anata a joroemala se nokasi maba koa taku kale, ni matu uri nota no rovela kilo. Nio erisaña ta eñea kiada nela ta nebeta eva koi vo Bañara ko tanama kale nebe tareka tu ne viqo ko quli vo lula onai bazuekako no tu no nelai bazuekou eñe,” kiolake.

Pita ko pesio

³⁴Nio vo Pita ta o taniekake pesio ni eri kiolake: “Erisaña anata abe paqumuka ta tuvevo avole vo Bañara ta pui o roquenelani eñe Jiua nela ne qiada melai vota ijatinia baisemelo o evani eñe ni me pui Jiu amu mela.

³⁵Seke ilusivani vo ni sidopu ke erekani ta o roquema azaazama qoqono maba poso.

³⁶Meta meqai niania kua bazubazu vo o soroekema se Izireli amu kasi, bule ko kasekema Uri ama Bazu vo Jisu Karisito kale kude ko kuevima, vo kiadamu vo Lekasa.

³⁷Meta meqai niania koko ereima quli Izireli, koko tanitema Qalili Jone kai bazubazuto kale voko bapitaiso ko bazubazu ko tova.

³⁸Meta meqai niania vo Bañara ko vai raibiko vo Tabu ala Auvana ko pizato vo Nazareti ala Jisu Karisito tona. Vota o keve kiadama zae poso kale, ni vota o ereke uri ama iruruputo, ni o urikime kiadamu se Setani ko pizato kale ke eveni, ako vo Bañara ta o eve vo sate sole.

³⁹Ene inio ko eñe ne qeveni nela kiadama quli vo o erekema Jerusalema ni mata kama Izireli peuru poso kale. Sai kazo inio seta ke patoevake korosi topi ni ke vouvaevake vo.

⁴⁰Melai vo Banara ta o saevivake vo vouskale azo zoukema naniu kale ni vota o purativake,

⁴¹pui kiadamu kasi nio, melai eñe kasi vo Banara lula o pitoeneleni nela tu eneta ne qelo ni neqai bazubazuto ko, eñe ne vati vuateni nela ni ne vati nozuteni nela voko mata saevo vouskale azo ama ko tova.

⁴²Ni vota o soruenele eñe tu eneta neqai bazubazuto voko Uri ama Bazu maba poso kasi tu nema kaseko ta vo inio vo Banara lula o pitoini se saevomu ni voomu o titizimo ala.

⁴³Kiadama poropita madu ta kevai bazute vo, ni ke kaseke ta sea kiadamu seke tuvevo puevo amu vo ta kota ma akoilou seko sarueko poso vo Jisu kale kude,” kiolake.

Se pui Jiu amu ko vovo vo Tabu ala Auvana

⁴⁴Ni so keru Pita obeta pesipesita keru inio vo Tabu ala Auvana ta ota podolo saqoro omai evake sea kiadamu seke didiekeni voko bazubazu.

⁴⁵Ni se Jiu amu seke tuvevo putani seke kuevini Jopa peuru kale azo Pita sate ta matu aqasielekekai evake vo Banara ko katimo se pui Jiu amu melai voko Tabu ama Auvana.

⁴⁶Ako seta keta ma viqake seko kai pesio ko edoedoloma pesio poso ni seko rauraevo vo Banara sole. Nio Pita ta o pesiake ni eri kiolake,

⁴⁷“Nia maba poso ta lula ke voa vo Tabu ala Auvana omadeuvo anime lula me voa jari. Sole puliala ta opa roveovou dokolimo se seko jukale ama bapitaiso elo kale,” kiolake.

⁴⁸So sole vota o bazuemake se tu seta bapitaiso ke elo Jisu Karisito ko nikale. Ni seta kevai titiake vo tu vota o elo sekasi kama poso naniu tiniavo, ni vota so o kae.

Iruruputo 11

Pita ko bazu Jerusalema ko evako lotu qoqono kasi

¹Ni se apositolo madu ni seke tuvevo putani Jiudia ma peuru poso kale ke evani ta ke viqake se pui Jiu amu melai lula kekai oqua vo Bañara ko bazubazu kio.

²Nio kake Jiu amu seke tuvevo putani se Jerusalema ke evani ta keka zariake tu se pui Jiu amu seke liliziovini ta ke ŋnavi Jiu amu ko moveilo ko kalo ke lulueko. Nio so keru vo Pita o keve keru Jerusalema, inio sea poqala ta ke vati zolizoliekiniake vo, ni eri kikelake,

³“Nota kala pado maba na no joipimeni na se pui ke moveivani pui Jiu amu ni no zomaneni na vuato se sate!” kikelake.

⁴So sole Pita ta omai matu zakaremu puekake koa pado ama bazubazu koko tanitanila keru azo ko kaeve ni eri kiolake:

⁵“So keru aŋa a vararaite keru Jopa peuru kale, aŋata a erekake kama pado kelokelozato. Ni aŋata a qeake kama quli ko saqorema aukale azo matu suma duruo jaria kelo ama ariku suba kama, ni kota dokolake aŋako sipole.

⁶Ni aŋata a joipake koko poro kale ni a qeake kiadama azaazama biana poso ariku kititama, ni ko vaerako biana poso, ni ko akazako bianaŋabiaŋa.

⁷Ni aŋata a viqake kama pado kora ko eri kikovema aŋa kasi, ‘Loje Pita, ni vrouvaeka ko ni vuate!’ kikovema.

⁸Melai aŋata eri kialake, ‘Maba pui Lekasa! Aŋata maba pui a quako quli kio ko quli ako matu tabu tu kuo sole,’ kialake.

⁹Nio koa kora aukale azo ama ta eri kikolake mata aŋa kasi, ‘Nota pui kai kuiriko ruqe ama quli vo Bañara lula uri ni tabu o ikema quli,’ kikolake.

¹⁰Ni kota zouke taku ko puratake, ni koko tova koa kiadama ta mata kota koiviziakni kota vaitake aukale.

¹¹Koa taku kale pado inio zouke maba madu Sizaria azo ke Soroini ta ke baroake sai aŋa avai evani pade kasi.

¹²Ni vo Tabu ala Auvana ta o bazuelake aña tu anata niuniala pide a luluemou se. So sole nia varimuja lotu maba madu Jopa peuru kale amu ni aña ta ne olake Sizaria peuru kale ni ne amaqeake Koniliasi ko pade kale.

¹³Ni vota o nelai bazuevake vo mateana vo o veveni vo obeta lojeni voko pade kale, vo eri kioveni vokasi, ‘Kake soroema Jopa peuru kale tu kepa odievo vo Saimone Pita o ni sala maba.

¹⁴Vo inio o rukueko ala koa pesio nokasi koko pakieno ama no ni noko pado ama saidi ko pakiemo ama,’ kiolake.

¹⁵Ni so keru aña a danite keru pesio inio vo Tabu ala Auvana ta omai saqorake se omadeuvo kuleto anime o melai saqore jari.

¹⁶Nio a qerukeruekake vo Lekasa Jisu eri ka kiovema, ‘Jone ta o bapitaiso pute jukale melai meta bapitaiso me elou Tabu ala Auvana kale,’ ka kiovema.

¹⁷Zakaremu kio vo Bañara ta lula o katima koa puaro se pui Jiu amu omadeuvo anime me duvevo pueve keru vo Jisu Karisito o katimelema jari ama; so sole anata pui aba roveovi dokolivo vo Bañara!” kiolake vo Pita.

¹⁸Nio so keru seke viqa keru ko seta ke epezake tirazo ni ke ilusivake vo Bañara, ni eri kikelake “Sole vo Bañara ta o katima ko taku se pui Jiu amu tu ke lilizio ni ke saevo!” kikelake.

Anitioko ama lotu qoqono

¹⁹Ni kake seke tuvevo putani se azama buara ke eveni Sitiveni ke vrouvaeve keru ko ereima matuma niumaniumato kale ta ke keve vanama peuru ni udu poso kale omadeuvo Ponisia, Saipirasi ni Anitioko, ni seta kekai bazutake ko Uri ama Bazu se Jiu amu kasi pala.

²⁰Melai kama volei seke tuvevo putani se Saipirasi ni Sairini azo amu ta ke keve Anitioko peuru kale ni seta ke bazubazutake se pui Jiu amu kasi melai, ni kemai uria bazuekake vo Jisu Karisito ko Uri ama Bazu.

²¹Ni vo Bañara ko pizato ta ko evake se tona, ni matu mota kama maba poso ta ke tuvevo putake ni keta liliziake ni ke luluevake vo Jisu.

²²Nio komia bazu ta kota ka baroake koko bazu Jerusalema ma lotu qoqono kasi, so sole saizamu ta ke soroevake vo Banabasi Anitioko peuru kale.

²³Ni so keru vo o baroi keru sai vota o keake vo Bañara o imania mauru imo se maba poso, sole vota ota zoleike ni omai titiake se tu seta pataitole kevai oqu vo Lekasa seko pado ama bulo poso kale.

²⁴Banabasi ta kala uri ala maba, vota piza kama oqu sala ni ovai sukatani vo Tabu ala Auvana ni so inio o lilimake kubo madu vo Lekasa kasi.

²⁵Ni Banabasi ta ota olake Tasisi Saula vailivole.

²⁶Ni so keru vo o veve keru vo, vota o vati olake vo sai Anitioko, ni nioqata omadeu pado ama sabere qo mati evake se lotu maba poso sai ke evani ni nioqata qo nianiekimake matuma vaki. Anitioko inio kuleto seke tuvevo putani maba poso ta Kurisitian i madu ma kikeveni.

²⁷Ni koa taku kale inio kake poropita madu ta ke keve Jerusalema azo Anitioko.

²⁸Ni kala pado se azo Aqabasi va kikelani ta o lojoake ni vo Tabu ala Auvana ko pizato kale vota o pidokikake ko matuma nione koko ereilo ama koa pado ama Romu ko kati vailako peuru ma peuru kale. (Kota tova inio ko baroi vo Kalaudiasi Romu ala Aikovakova ko taku keru.)

²⁹Ni seke tuvevo putani ta ke vatoekake tu seta ke padoekou ko seleni omaomadeu ke navinavi ko bokao kale tu seta ke soroecko ni ke tauvemo seko lotu baerebaere poso se Jiudia peuru poso kale ke evani.

³⁰Ni seko koa iruruputo ko tova inio seta ke kati soroekake Banabasi ni Saula seko seleni lotu tanatanamu kasi Jerusalema.

Iruruputo 12

Seke tuvevo putani ko mata toraecko ko naqunaquto

¹Ni koa taku kale inio vo Aikovakova Herodi ta o taniekake naquemo kama lotu maba poso.

²Ni vota o voake vo Jemisi, Jone vo kaka, ni seta ke lezuevake vo.

³Ni vota o keake ta koa iruruputo ta ko zolemake se Jiu amu, so sole vota mata o noqoevake vo Pita. Komi quli ta ko ereivake isiti pide ama bereti ko nojola ko taku keru.

⁴Vota o noqoevake vo Pita ni o vaevake piritu pade kale, ni vota o vaevake toni varimuja solodia ko vailo kale. Ni seta ariku poqala ke evake ariariku solodia madu sama ni koa poqala poso ta ko besibesiekiniake vati vailo vo Pita. Herodi ta ova zariake vo tu o titizivo vo vaki ale koa Alokato ko nojola ko tova.

⁵So sole Pita ta obeta evake piritu pade kale, melai se lotu maba poso ta pui ke lalamatake vati matu vararaito vo Banara kasi.

Pita ko rupasio piritu pade kale azo

⁶Ni koa ipu puliako Herodi saqorivo vo Pita piritu pade kale azo tu o titizivo vaki ale kio nio Pita ta obeta maronake omuqa solodia kidi ko tiania. Ni omuqa seini kale ke pirieve ni mata omuqa solodia kidi ta inioqiana piritu pade ko veutu tona.

⁷Ni ota podoloa koi vo Banara vo mateana ta o lojoake sai, ni o zakaremu ta ko taloake koa lose kale. Ni vo mateana ta ota va tupiekake Pita ko ropa, ni o toirativake vo, ni eri kiolake, “Taukavole! Zolai!” kiolake. Ni koa seini ta kota rupasiake ni kota piake Pita ko nase topi azo.

⁸Ni vo mateana ta eri kiolake, “Vinaeka noko vimavima ni kiaka noko sadolo.” So sole Pita ta o luluekake koa bazu, ni mateana ta mata eri kiolake, “Kiaka noko topi ama sabosabo ni luluela aña,” kiolake.

⁹Ni Pita ta o luluevake vo piritu pade kale azo, melai vota pui okai niania vo mateana o erekako quli, voko kerukeru kale ta ota uloita inio kiolake.

¹⁰Ni nioqata qokai alokatake kuleto ama omuqa solodia ni so jari mata kama omuqa kidi, ti qope kai baroake koa tovatovama aeani tibulu peuru ko keve kale kekai olako. Ni koa tibulu ta kota veukaziake ko navi, ni nioqata qo saqorake sai kude. Ni nioqata qo olake keve tona, ni vo mateana ta ota podolo vaeve o evake vo Pita.

¹¹Ni so keru pado inio Pita ta o paqumukake ko quli ko ereima vokasi, so sole eri kiolake, “Erisaŋa aŋata a baqumuka ta kota matu tuvevo! Vo Baŋara inio o soroevala vovo mateana tu o pakielo aŋa Herodi ni kiadama quli se Jiu amu kelai erek aŋa ka kikelako quli kale azo,” kiolake.

¹²Ni so keru vo o paqumuka keru ko, vota ota olake Mere ko pade kasi Jone Maka ko niania, sai matu kubo maba madu lula ke padoivakoi ni kebeta vararaitakoi.

¹³Ni Pita ta o tubitubitake veutu tona, ni kama pado sinaqu rusu nabulu Roda ka kikelako ta ko olake opatikole ko.

¹⁴Ni kota kota va nianiekake Pita ko kora ni kota matu zoleike so sole kota rereole ko vaitake puliako ko veuko ko tibulu, ni kokai bazutake ta Pita ta obeta lojoa pade kupekupe kio.

¹⁵Nio seta eri kikelake, “Nota ŋoda sarube puta inio!” ka kikelake. Melai kota komai bazuekake ta kota maba tuvevo ikio kikolake. So sole seta ke kati tiorikake ko ni eri kikelake, “Koe kota vovo mateana inio!” kikelake.

¹⁶So maqa ta Pita ta obeta olake tubitubito. So sole seta ke veukake ko tibulu, ni so keru seke vea keru vo seta matu aqasiele keta evake.

¹⁷Ni vota o zolaekake voko ŋase tu ke moizailo ni vota omai zakaremu puekake vo Baŋara o ivevoa saqorivo vo piritu pade kale azo. Ni vota eri kiolake, “Vai bazuekomo komi quli vo Jemisi ni sea kiadamu ke tuvevo putani,” kiolake. Ni vota o vaemake se ni ota olake edoloma zaekale.

¹⁸Ni vikale ko evake nio se solodia madu ta matu niuniala kekai evake ko loma quli kio kota ereila Pita kasi kikelake.

¹⁹Ni Herodi ta o soruemake se tu seta ke vailivo vo, melai seta pui ke roveake velo vo. So sole vota o kuimakuimaemake sea solodia madu ni vota o erekake ko bazu tu seta ke vrouvou, nio seta ke vrouvaemake se. Ni koko tova inio Herodi ta o vaekake ko Jiudia rana ni ota olake Sizaria peuru kale ni o evake sai sasa rosi ama taku.

Herodi ko vou

²⁰Ni vo Herodi ta omai matu korakoraivake se Taea ni Saidoni peuru kale amu, so sole seta ke padoekiniake tu kepa velo vo kikelake. Kuleto seta ke vati baerebaereake vo Balasitasi, vo o kat i vailani vo Herodi ko matu pade, tu vota o tauvemou se. Koko tova inio seta kevai olake vo Herodi ni seta ke pasekake ko odouvikinio, ako seko peuru ta vo Aikovakova ko peuru poso kale azo inio ke koakoi ko sailao sole.

²¹Nio kala pado pitopito ala naniu kale inio Herodi ta o kiakake voko lekasa puo ko sabosabo, ni o papuake voko papupapu topi, ni o pesiake sea maba poso kasi.

²²Ni seta eri kikelake, “Pui maba inio o pesiani, melai kala Banara inio!” kikelake.

²³Nio maba koa taku kale inio vo Banara vo mateana ta o pazovake ni o verepivake vo Herodi, ako vota ota va epoepoivake vo Banara ko ilusato sole. So sole vota loiloi ko vuake ni ota vousake.

²⁴So maqa inio vo Banara ko bazubazu ta kobeta olake aero ni mata kubo maba madu ta ke liliziake.

²⁵Ni Banabasi ni Saula ta qo paikake nioqako iruruputo Jerusalema ni qota vaitake sai kazo, ni nioqata qo vati olake vo Jone Maka.

Iruruputo 13

Banabasi ni Saula ko pitoilo ni soroilo

¹Ni Anitioko peuru kale ama lotu qoqono kale ta iniseana so keru kake poropita madu ni titisa madu: seta Banabasi, Simeoni (Sibi ala va kikelani), Lusiasi (Sairini ala), Manaeni (vo Herodi qavuna sase ke rapukiveni) ni Saula.

²Ni so keru se kebe ilusiva keru vo Lekasa Jisu seko lotumato kale, ni kebeta tabutabua keru seko pui vuato kale, inio vo Tabu ala Auvana ta eri kiolake sekasi, “La edolikomo Banabasi ni Saula, tu nioqata qo ereko koa iruruputo ko lula aña aqai pitoekako nioqa,” kiolake vo Tabu ala Auvana.

³Nio seta ke tabutabuake ni ke vararaitake ni seta kekai ivikake seko nase nioqako lezu topi, ni ke soroekake nioqa.

Saipirasi udu kale

⁴Vo Tabu ala Auvana ta o soroekake Banabasi ni Saula so sole nioqata qo olake Seleusia ni qo pakeake Saipirasi udu kale kala tepe vaka kale.

⁵Ni so keru nioqa qo varerike keru Salamisi peuru kale inio nioqata qokai bazubazutake vo Bañara ko bazubazu saizama Jiu amu ko ilusato ko pade poso kale. Ni nioqata qo vati keve vo Jone Maka tu vota o tauvezato koa iruruputo kale.

⁶Ni seta keta roraoke koa udu kale ni ke baroake Paposi peuru kale, sai nio seta ke toraevake kala kakokakoto ko maba Ba-Jisu va kikelani, vota kala Jiu ala vo okai rairiziani ko poropita.

⁷Vota koa udu kale ala qavuna vo baerebaere inio Sejiosi Polasi va kikelani, vota kala nianiiola maba. Ni vota o nokaekake Banabasi ni Saula voko tanama kale ako vota oka zariake viqo vo Bañara ko bazubazu sole.

⁸Melai voa kakokakoto ko maba ta o tizaekake nioqa, vo Elimasi va kikelani (ko ikio Quriki kale ama vo Ba-Jisu ko ni), vo o madoeveni tizaево vo qavuna tu pui ovai oqu vo Jisu.

⁹Nio Saula, vo Paula ni o koeni, ta kovai sukatake vo Tabu ala Auvana ko pizato ni vota o toiritoirivake voa maba kakokakoto ko iruruputo o erekani,

¹⁰ni eri kiolake, “Noa Setani vo meqora na! Nota kiadama sidopu ama quli vo kana na inio. Nota konai sukata ko ruqe ama ubeubezato ni lipalipato, ni kiada keru nota no madoekani na lipato tava iko vo Bañara ko tuveano!

¹¹Vo Bañara ko nase ta ko saqorou no tona erisana; ni nota paru no elou ni nota pui noba kelou koa taku ko naniu ko zakaremu,” kiolake. Nio maba koa taku kale inio kutumana kama rovuzu ta kota va boulukake jari voko vilu, ni vota ota utu jutujutuitake talio ni sarusaruilole o vailivake kala tu o odievo vo nase tava kamako kale.

¹²Nio so keru vo qavuna o kea keru koko ereima quli, vota ota tuvevo putake, ako vota matu aqasiele okai evake vo Lekasa Jisu vai nianiekato sole.

Anitioko peuru kale Pisidia rana

¹³Ni Paula ni voko baerebaere kidi ta ke tadaoke kala tepe vaka kale Paposi azo ni ke kuevake Peqa peuru kale Pamipilia rana, sai nio Jone Maka ta o vaekake nioqa ni ota vaitake Jerusalema.

¹⁴Ni nioqata qopeta olake talio ni qo baroake Anitioko peuru kale Pisidia rana, ni Sabati ɣaniu kale inio nioqata qo amaqeake Jiu amu ko ilusato ko pade kale ni qo papuake sai.

¹⁵Ni kala ta o tiromikake Moses ko Bazu ni se poropita madu ko riki kale ama tiromo saita inio koa ilusato ko pade ko vilua pikopiko madu ta kekai soroekake nioqa ko bazu eri kikovema, “Baerebaere kidi, eñeta ñe baseqela qe tu qeta qe pesiovou se maba poso kasi, zuvarato ko bazubazu qe borikani qela tea, tu ko zuvarimo se,” kikelake.

Vo Paula kai bazubazuto Jisu ko Uri ama Bazu

¹⁶Nio Paula ta o lojoake ni o zolaekake voko ɣase, ni o taniekake pesio, ni eri kiolake: “Me Izireli amu mela ni kiadama me pui Jiu amu mela me koi me evani mela ni me ilusivani mela vo Bañara, meta didielomo ana!

¹⁷Se Izireli amu vo Bañara ta lula o pitoeme animeko taite poso ni vota o variekime se so keru se pakepakeo maba ke eve keru Ijipi. Ni vo Bañara ta o saqorime se Ijipi peuru kale azo voko matuma pizato kale.

¹⁸Seta meomeo kamu melai vota pui o aquriake mati vailo se ariku toni sabere lealea kama zaekale.

¹⁹Ni vota o ruvurikake sikeura toutou Kenani peuru kale ko evema ni o naviko maba madu ta koko raki ota ma ikake koa miduku.

²⁰Koa kiadama quli ta ko erei ariku paizana sike toni sabere ko tiania. “Ni koko tova vasi nio vota o katimake ko titizato ko maba poso ti kobeta baroi poropita Samuela ko taku.

²¹Ni seta ke pasevake kala aikovakova, ni Bañara ta o katimake vo Saula Kisi vo meqora Benijimane ko toutou kale ala, tu vota aikovakova oma elou ariku toni sabere.

²²Ni vo Bañara ta o saqorivake vo, ni vota aikovakova oma ivake vo Devita. Ni eri nio Bañara kiovevo vokale avo: ‘Añata a vea vo Devita Jese vo meqora, soala maba jari ala inio aña ava zariani, voa maba vo o ereko ala kiadama quli aña a vati sorueko ama quli vo tu vota o erekou,’ kiolake.

²³Devita vo vikuvikula kale ala inio vo Jisu, vo Bañara Izireli amu vo Pakio o iveni vo lula leveleveo oma kaseveni jari.

²⁴Puliako Jisu tanieko voko iruruputo, Jone Bapitaiso ta okai bazubazutake lilizio sarueko kale azo ama ko bazubazu sea kiadama Izireli amu kasi tu seta bapitaiso ke elo kiolake sole.

²⁵Ni sipole Jone o paiko voko iruruputo kiola keru, inio vota eri kiolake se maba madu kasi, ‘Nonia kerukeruelo inio mebe evani ko aña? Añata pui vo meme darevani lala inio ko aña. Melai meta viqomo! Vota obeta kueva añaako tova, ni añaata pui a malezika tu ada va iviko voko buti voko kiti kale azo,’ kiolake.

²⁶“Añaako mabamu mela me Izireli amu mela, vo Ebarahami ko vikuvikula kalea mela, ni kiadama pui Jiu amu mela meme ilusivani mela vo Bañara: anime kasi inio ko soroi komia pakiezato ko bazu!

²⁷Sea maba poso Jerusalema ke evani ni seko vilua pikopiko madu ta pui kepa kai nianiiovi ta vo inio voa Pakio kio, ni seta pui kepa paqumuke se poropita madu ko riki kikolani kiadama Sabati poso ko tiromiako. Melai seta ke tuvevo puekake se poropita madu ko pesio seko kuiripato sana ivo kale vo Jisu.

²⁸Seta pui kepa tava roveovi kelo vo Jisu ko saruilo melai seta ke pasevake vo Paelati tu oma vrouvaevo.

²⁹Ni seko vai ereko koa kiadama quli Tabu ama Riki ko pidokivema vo ko tova, seta ke saqorivake vo korosi topi azo ni ke vaevake kama pado keaka niami kale.

³⁰Melai vo Bañara ta o saevivake vo voukale azo,

³¹ni kubo naniu poso kale vota o puratake seke vati taliovini kasi Qalili azo Jerusalema, se kebe vai bazubazutani vo Izireli amu kasi ti kobeta baroa vairutu.

³²⁻³³Ni eqeta koi tu qe kati kilo ko Uri ama Bazu mekasi, ko eri, ko quli vo Bañara leveleveo oma kasekema quli animeko taite poso tu o erekou, erisana vota lula o ureka anime kasi, seko vikuvikula mela kasi, vo Jisu ko saevivo voukale azo ama. Omadeuvo ko lula ko rikiziovima Devita ko kera omuqa kale jari, ‘Nota aŋavo Meqora na; vairutu aŋata a bazueŋa no, ta aŋata n̄ovo Mama lala,’ kiolake.

³⁴Ni eri nio Bañara ka kiovevo Jisu ko mata saevo voukale azo, ta pui opa sapeovou niami kale: ‘Aŋata a qatimelou ko tabu ni tuvevo ama mauruto ko aŋa Devita leveleveo ava kasekema,’ kiolake.

³⁵Ni mata kama pado kobu kale Devita ta eri kiove vo Bañara kasi vo Jisu kale avo, ‘Nota pui n̄oba zarievou n̄ovo tabu ala nabulu tu vota o sapeovou niami kale,’ kiove.

³⁶Ako Devita ta oka nabuluputake vo Bañara ko vatolo o n̄aviko taku kale, ni koko tova vota ota vrouvake, ni voko tupu ta ko mutaivake voko taite poso kasi, ni kota ko sapeake niami kale.

³⁷Melai kota pui kopa erei voa maba tona, vo Bañara o saeviveni voukale azo.

³⁸⁻³⁹“Sokale avo inio eqeta qe mela zaria me tu kai nianiiomo ko, me aŋako lolo poso mela Izireli amu mela, vo Jisu kovai ereima quli ta ko kaseka sarueko ko akoezato sama bazubazu mekasi, ni kiadamu seke tuvevo puevani vo ta ke rupasia kiadama sarueko ko kuiripato kale azo. Melai vo

Mosese ko Bazu ta pui ko roveako rupasimelo me koa sarueko ko kuiripato kale azo.

⁴⁰So sole meta balauvomo, so inio se poropita madu ke kasekema quli ta pui ko elou me tona, ko eri kikevema:

⁴¹‘Keatini, me meqai balebaleitani mela voko bazu! Meta me vuzeilou ni me vovou! Ako ko quli aña a erekako vairutu ta meta pui tuvevo meba ikou sole, kala zakaremu obe ikou mekasi melai!”’ kiolake.

Saizamu kai soleilo koa Uri ama Bazu

⁴²So keru Paula ni Banabasi qo vaeke keru se Jiu amu ko ilusato ko pade saizama maba poso ta ke taipazikake nioqa tu nioqata qo vaitou mata koko tovama Sabati naniu kale tu nioqata qopa kai bazutou mata kama quli koa bazu kikolani.

⁴³Ni se maba poso lula ke aere saita, nio kubo Jiu amu ni kubo madu seke liliziovini ni Jiu amu jaria Bañara ke ilusivani maba ke eveni ta ke luluekake Paula ni Banabasi. Nio nioqa apositolo kidi ta qo katimake se zuvarato sama pesio tu seta kebeta elou Bañara ko vailo ni roquano kale.

Paula kai bazuto ko Uri ama Bazu se Anitioko amu kasi

⁴⁴Ni koko tovala Sabati keru ta sipole sea kiadamu koa matu peuru kale amu ta ke kuevake viqole vo Bañara ko bazubazu.

⁴⁵Nio so keru se Jiu amu ke kea keru ko matuma padopadoilo sai, inio seta keta matu konoivake, ni pesipesi sana ke ikake vo Paula o kasekema quli, ni ke ruqe kasevake vo.

⁴⁶Melai Paula ni Banabasi ta matu parani putole qo pesiake ni eri kiqolake, “Ko male ikio tu mekasi nio kuleto ko kaseilo vo Bañara ko bazu, melai meta meda ka lupaova viqo ko ti lula kuiripato sana meda eva me navi ni pui me malezika ko noqola kama saevo, so sole eqeta qe vaemelou me ni qeta ziovou pui Jiu amu kasi.

⁴⁷Ako komi kio koa bazu vo Bañara eqe lula o katiqelema ko eri kikolako, ‘Añata lula se pui Jiu amu ko juke jari a iñe ño tu peuru ma peuru kale amu ta ke pakiovou,’ kikolako,” kiqolake.

⁴⁸Nio so keru se pui Jiu amu ke viqe keru ko, seta keta zoleike ni matu uri ka kikeve vo Bañara ko bazu, ni seke pitoini tu ke kovo amu koa noqola kama saeve ta ke tuvevo putake.

Jiu amu ko butueko omuqa apositolo kidi

⁴⁹Ni vo Lekasa Jisu ko bazu ta ko aerake koa kiadama Pisidia ranama peuru poso kale.

⁵⁰Melai se Jiu amu ta ke jituemake se koa Pisidiama Anitioko peuru kale ama tanatanamu ni so jari se pui Jiu ama matuma rekoreko poso seke ilusivani vo Bañara Jiu amu sase. Ni sea matuma maba poso ta ke taniekake naqueko Paula ni Banabasi ni seta ke butuekake nioqa Pisidia ranama peuru poso kale azo.

⁵¹So sole nioqa omuqa apositolo ta qo papazikake ko pari nioqako kitikale ama tu ko mamola pueko ko saizamu ta pui Bañara ko maba madu inio kio, ni qota vatutake Aikoniami peuru kale.

⁵²Ni se Anitioko ama maba poso seke tuvevo putani ta keta matu zoleivake ni omai sukatake vo Tabu ala Auvana.

Iruruputo 14

Aikoniami peuru kale

¹Ni Aikoniami peuru kale melai koa omadeuvo ama iruruputo kobeta ereivake: Paula ni Banabasi ta qo amaqeake se Jiu amu ko ilusato ko pade kale, ni koa omadeuwo bazubazuto qo evake, ni matu kubo madu se Jiu amu ni pui Jiu amu ta ke tuvevo putake.

²Melai se Jiu amu se pui ke tuvevo putani ta keta ma niumaekake se kutumana kama pui Jiu amu ko kerukeru tu kemai kaikuapo seke tuvevo puteni.

³Ni omuqa apositolo ta matu tu keu elo qota evake sai, ni nioqata parani putole qovai bazubazutake vo Lekasa Jisu, vo oka tuvevo puekeni nioqako bazubazuto kale voko pakiezato sama roquano voko katiko kale nioqa ko pizato tu qo ereko aqasiele ama iruruputo.

⁴Ni sea maba poso koa peuru kale amu ta keta pitasiake seko kerukeru kale: kake ta uria kerukeru kema evake se Jiu amu, kake ta uria kerukeru keka evake nioqa apositolo kidi.

⁵Ni kake pui Jiu amu ni kake Jiu amu ni seko tanatanamu ta kekai kaikuapake nioqa omuqa apositolo kidi ni seta ke taikou kikelake nioqa lado kale.

⁶Nio so keru nioqa qo lainike keru koa kerukeru, nioqata qota soqoike Lisitara ni Debi peuru kale ni Laikonia ranama peuru poso kale.

⁷Sai nio nioqata qokai bazubazutake vo Jisu ko Uri ama Bazu.

Lisitara ni Debi peuru kale

⁸Ni Lisitara peuru kale ta kala raiqo ala maba soa alilo o eveni obeta evake vo pui o roveani talio.

⁹Vota o papuake sai ni o didiekake Paula kiolani. Ni Paula ta o veake vo ni ota va paqumukake voa maba ta o tuvevo puekake ta vota ota roveovou uriko kiolake, so sole Paula ta o toiritoirivake vo,

¹⁰ni eri va kiolake vo matuma kora kale, “Suvana lojo eve!” va kiolake. Ni voa maba ta ota sokaoke ni ota tanitake talio.

¹¹Ni so keru sea padopadoilo ke kea keru Paula o erekako quli, seta ke taniekake upaupato ke naviko Laikonia pesio kale ni eri kikelake, “Se banara poso ta maba keta evala ni keta saqora anime kasi!” kikelake.

¹²Ni seta kevai nokaekake Ziusi ni vo Banabasi, ni Paula ta Hemusi ni kevai nokaekake, ako vo inio vo o matu pesipesitani sole.

¹³Ni Ziusi banara vo siama, vo matu peuru ko kupekupe kota va lojoani voko jelepade, ta o kati kuevake ko bulumakau poso ni sisusisu poso peuru

ko veutu tona, ako vota oma zariake sea matuma vaki tu seta keka siqato nioqa omuqa apositolo kidi kiolake sole.

¹⁴Ni so keru Banabasi ni Paula qo viqa keru sea vaki ke ereko kikelako quli, nioqata qo rotiekake nioqako sabosabo ni qo rereake sea matuma vaki ko tiania, ni qo upaupatake ni eri kiqolake,

¹⁵“Noi sole inio meta me ereka eri ama quli? Ako eqeta maba qela inio me jaria qela! Eqeta qe kuevani qela inio koi tu kasekole vo Jisu ko Uri ama Bazu, tu meta me lilizio koa utube ama quli kasi azo vo tuvevo ala ni saevola Banara kasi vo o erekeni ko au, miduku, ivere ni kiadama quli sai ko evako quli.

¹⁶Lulali vota o zarieme sea qoqono poso tu seta ke lulueko ke ɻavinɻavi ko keve poso.

¹⁷Melai kiada keru vota kasa o eve o ɻavi, voko katimo kale se uri ama quli. Ako vota o katimela anime ko nioro ni epa poso koko taku poso kale, ni o mela puarika ko sailao ni o matu zolemela anime,” kiqolake.

¹⁸Soama pesio nioqako kale melai tapata tu dokolimo sea matuma vaki tu seta pui keka siqato nioqa.

¹⁹Ni kake Jiu amu ke kuevini Pisidia rana ma Anitioko azo ni Aikoniami azo ta kemai titiake sea matuma vaki tu seta seko rana ke elo, ni seta ke taivake vo Paula lado kale ni ke rajaevake ni ke ɻamuvake peuru ko kupekupe ni ke vaevake sai lula ota vouva kikelake sole.

²⁰Melai so keru seke tuvevo putani kevai ubure keru vo, inio vota ota zolaike ni ota vaitake koa peuru kale. Ni koko raneo kale Banabasi ni vo ta qota olake Debi.

Vaito Siriama Anitioko

²¹Ni Paula ni Banabasi ta qokai bazubazutake vo Jisu ko Uri ama Bazu Debi peuru kale ni nioqata qo lilimake kubo maba madu. Ni nioqata qota vaitake Lisitara, sai kazo ta Aikoniami, ti qopeta olake Anitioko Pisidia rana.

²²Ni nioqako ziokale nioqata qo pizatimake seke liliziovini maba poso ni qo zuvarimake tu seta tuvevoa noqoilo ke elo seko oqu kale so sole eri kiqolake. “Animeta me doraekou kubo tapata poso koa keve kale, koko odiemelo ama anime vo Bañara ko lekasa puo kale,” kiqolake.

²³Ni nioqata qo pitoemake lotu qoqono poso kale se lotu tanatanamu se koko kuleto keta ka elo amu, ni nioqako vararaito ni tabutabuo kale nioqata qo vaemake vo Bañara vo kevai oquini ko vailo kale.

²⁴Ni nioqako pazieko kai talio koa pado ama Pisidia rana ko tova, inio nioqata qo saqorake Pamipilia rana.

²⁵Sai nio nioqata qo bazubazutake Peqa peuru kale, ni qota saqorake Atalaea zavaña kale,

²⁶ni sai kazo inio qota vaitake tepe vaka kale Anitioko, koa peuru kale sai kuleto ke kati vararaitekoi tu vo Bañara ko vailo sama roquano kale qo erekko koa iruruputo nioqa lula qo okotikako.

²⁷Ni so keru nioqa qo baroa keru sai Anitioko peuru kale nioqata qo padoemake kiadama lotu maba poso ni nioqata qomai bazuekake kiadama quli vo Bañara o erekako quli nioqa kasi ni voko ma veuko se pui Jiu amu ko keve tu seta ke tuvevo puto.

²⁸Ni nioqata qo evake sai rosi ama taku seke tuvevo putani sate.

Iruruputo 15

Jerusalema ma pesipesi

¹Ni kake lotu maba poso seke kuevini Jiudia azo Anitioko ta ke taniekake nianiekimo seke tuvevo putani ni eri kikelake, “Meta pui me qovou ko moveilo vo Mosese ko Bazu ko kasekako ta meta pui meba roveovou pakio,” kikelake.

²Ni Paula ni Banabasi ta ñalonñalo ama zolizoliekinio qo mati erekake kokale avo, so sole Paula ni Banabasi ni kake maba madu Anitioko amu ta ke

pitoike tu ke zio Jerusalema ni kepa paqumuko se apositolo madu ni se lotu tanatanamu ko kerukeru kokale avo.

³Nio ko lotu qoqono ta ko soroemake se, ni seta ke olake Ponisia ni Sameria kude, ni seta kekai bazutake se pui Jiu amu ko lilizio Bañara kasi. Koa bazu ta ke viqe matuma zoleilo sate seke tuvevo putani kiadama zaekale.

⁴Ni so keru seke baroi keru Jerusalema inio se lotu qoqono ta ke baroekimake se, ni so jari se apositolo madu ni lotu tanatanamu, ni Paula ni Banabasi ni mata kake ta ke kasekake kiadama quli vo Bañara o erekako quli seko iruruputo kale.

⁵Melai kake Parese madu se lula ke tuvevo putani ta ke lojoake ni eri kikelake, “Se pui Jiu amu ta maba ke moveilo ni ke bazuilo tu ke zoriko vo Mosese ko Bazu kikolani,” kikelake.

⁶Nio se apositolo madu ni se lotu tanatanamu ta ke padoivake tu seta ke kerukerueko koa kuimanao kikelake.

⁷Ni seko rosi ama pesipesito ko tova inio Pita ta o lojoake ni eri kiolake, “A lolo poso, meta meqai nianiai rosi ama taku ko paloasema kale vo Bañara ta o pitoele aña tu añata aqai bazubazuto ko Uri ama Bazu se pui Jiu amu kasi, tu seta ke viqo ni ke tuvevo puto.

⁸Ni vo Bañara vo okai nianiani maba ko kerukeru, ta kasa oma ike se pui Jiu amu voko mai zoleilo se, ako vota o katimake sole se vovo Tabu ala Auvana, omadeuvo vo o katimele anime Jiua mela jari.

⁹Vota pui edolovoa puariko opa eve anime kasi ni sekasi, ni vota ota ma akoekake seko sarueko poso ako seta ke tuvevo putake sole.

¹⁰Noi sole inio meta meqa zaria meomeovo vo Bañara meko mai sakeko kale ko duki ama bouro seke tuvevo putani, ko anime ni animeko taite poso pui meba roveovima boriko?

¹¹Pui so me imo! Ako anime ni se ta omadeu pakio meda elou vo Lekasa Jisu ko pakiezato sama roquano kale sole,” kiolake.

¹²Ni koa pado ama padoilo kale ama maba madu ta pui ke kuñubake so keru seke viqake keru Banabasi ni Paula qo kaseke keru kiadama aqasiele ama iruruputo ko bazu nioqako vo Banara o erekema nioqa kale kude se pui Jiu amu kasi.

¹³Ni so keru nioqa qo paika keru pesio nio vo Jemisi ta o pesiake ni eri kiolake: “Didielomo ana, me a baerebaere poso mela!

¹⁴Saimone ta lula zakaremu o ike vo Banara o imevoa mati vailo se pui Jiu amu tu vota o movo kake tu seta o ñaviko maba madu ke elo.

¹⁵Komia pesio poso ta ko uria kaseke se poropita madu ke rukuekema, ko Tabu ama Riki kikolani jari,

¹⁶“Komi quli ko tova añata a vaitou, kiola vo Banara, ni añata vairu a ikou vo Devita ko toutou. Ni añata a dova orumukou ko biresuivima ni a dova pizatikou ko.

¹⁷Ni sea kiadama maba poso ta ke kilou aña kasi ni kiadamu se pui Jiu amu se aña a nokaemeni ta a ñaviko madu ke elou.

¹⁸So inio kiolake vo Banara vo okai bazuteni ko matu lulavo.’ ”

¹⁹Ni Jemisi ta obeta olake pesio ni eri kiolake, “Anako kerukeru ta eri nio kikolani. Animeta pui tapata me imo se pui Jiu amu seke liliziani Banara kasi.

²⁰Melai animeta me rikieko kama pado leta sekasi tu me bazuemo tu seta pui ke kuo ko sailao ko lula ko katiziako beku poso kasi, ako kota tabu tu kuo sole; tu ke balaupo ke ñavio kude pauvezato erek kale azo; ni seta pui ke kuo ke rouraekako biana ni dara.

²¹Ako vo Moses ko Bazu ta lula ko tiromiovi matu lulavo azo ti kobeta baroa vairutu Jiu amu ko ilusato ko pade poso kale kiadama Sabati naniu kale, ni vo kiolani takekai bazubazuta kiadama peuru kale sole,” kiolake.

Leta ko kevema pui Jiu ama lotu maba poso kasi

²²Nio se apositolo madu ni se lotu tanatanamu ta ke padoivake koa pado ama lotu qoqono sate, ni ke pitoemake kake maba poso koa poqala kale azo tu seta ke soroemo se Anitioko Paula ni Banabasi sate kikelake sole. Ni seta ke pitoekake omuqa maba kidi sea lotu qoqono keta ka matu pанаovani nioqa, Jiudasi, vo Basabasi va kikelani, ni Sailasi,

²³ni seta ke kati soroekake ko leta eri kikolako bazu sama: “Ene apositolo ḥela ni lotu tanatanamu ḥela, meko tamania kalea ḥela, ta ne joroeka eñeko roquano kiadama eñeko visi poso ni kaka poso mea maba poso pui Jiu amu mela Anitioko peuru kale me evani mela kasi, ni Siria ni Silisia.

²⁴Lula ne viqa ta kake eñeko maba poso seke keveni eñeko poqala kale azo ta tapata ni upotuqu ke imela seke kasekako quli kale; melai eñeta pui neba soroeme se tu seta so ke imelo.

²⁵Sokale avo inio eñeta lula ne badoi enea kiada ḥela tu eñeko omadeu vatolo kale ne bitoemo kake maba poso bazu ke boriko amu mekasi. Seta ke ziovou ene ne roquekani nioqa sate Banabasi ni Paula,

²⁶nioqa qo toraekeni nioqa ko tapata kama saevo animevo Lekasa Jisu Karisito va nabuluputo kale.

²⁷Eñeta ne joroeka mekasi Jiudasi ni Sailasi, qo melai bazuekoa nioqa koa omadeuma quli ene ne rikiiekake.

²⁸Vo Tabu ala Auvana ni ene ta lula omadeu ne ika eñeko zario tu puliama edoloma bouro ta ko elou me tona melai komia qulepo ama bazu poso ko kiada ta me qati vailou, ko eri:

²⁹meko pui kuo koa sailao ko lula ko katiziako beku poso kasi; ni pui kuo ko dara; ni pui kuo ke rouraekako biana poso; ni balauvomo me navi meko pauvezato ereko kale azo. “Meta me qati vailou komi quli poso inio meta uri ama iruruputo meerekou. “Meta emo sai vo Lekasa Jisu ko roquano kale.”

³⁰Ni se bazu ke borikani ta ke soroivake ni seta ke olake Anitioko peuru kale, sai seke padoemekoi kiadamu seke tuvevo putani ni ke katimake ko leta.

³¹Ni so keru sea maba poso ke tiromike keru koa leta, seta keka matu zoleike koa zuvarato sama bazu.

³²Ni Jiudasi ni Sailasi ta poropita kidi nio rosi ama taku kale qo kasekani nioqa sekasi ko zuvarato ni pizatimo ko bazubazu.

³³Ni nioqa sai qo evake saita inio seke tuvevo putani ta ke soroekake nioqa roquano kale ni qota vaitake seke soroekeni maba poso kasi.

³⁵Melai Paula ni Banabasi ta qopeta evake saita Anitioko peuru kale, ni se ni matu kubo madu ta kekai nianiekatake ni kekai bazubazutake vo Lekasa ko bazubazu.

Paula ni Banabasi ko pitasio

³⁶Ni kama taku poso ko tova inio Paula ta eri kiolake Banabasi kasi, “Aria tu qe vaito tu qepa soipimo sea lotu maba poso kiadama koa peuru poso kale sai aniqe lula qekai bazubazutekoi vo Lekasa ko bazubazu, tu qe melo noi nio kebe kava se seko lotu saevo kale kio,” kiolake.

³⁷Nio Banabasi ta ova zariake odievo vo Jone Maka tu o lulueko nioqa,

³⁸melai Paula ko kerukeru ta pui ko korota tu odievo vo, ako vota pui opa paise koa iruruputo nioqa sate nioqako kuleto ama talio kale sole, melai vota ota vaite ni o vaeke nioqa Pamipilia sole.

³⁹Nio matu zolizoliekinio qota evake, ni qota pitasiake. Banabasi ta o odievake vo Maka ni qota pakeake Saipirasi udu kale.

⁴⁰Nio Paula ta o pitoevake vo Sailasi, ni qota zolaike, ni seke tuvevo putani ta ke soroekake nioqa vo Lekasa ko vailo sama roquano kale.

⁴¹Ni nioqata qo olake Siria ni Silisia saizama peuru poso kale, ni qo pizatimake se lotu qoqono poso.

Iruruputo 16

Timoti ko lulueko Paula ni Sailasi

¹Ni Paula ni Sailasi ta qo olake Debi ni sai kazo Lisitara peuru kale sai kala lotu maba o evakoi o ni ta Timoti va kikelani. Voko niania melai kama pado lotu maba, kota Jiu ama, melai vovo mama ta Quriki ala.

²Ni kiadamu seke tuvevo putani Lisitara ni Aikoniami peuru kale ke evani ta Timoti ta kala uri ala maba va kikelake.

³Nio vo Paula ta ova zariake odievo vo Timoti tu vota o luluevo vo kiolake, so sole vota o movevake vo. Vota so o movevake vo ako kiadama Jiu amu seke evani koa omuqa peuru kale amu ta lula ke paqumuke ta Timoti vo Mama ta Quriki ala sole.

⁴Ni so keru sea zouke ke keve keru peuru poso kale, inio seta ke kati olake ko bazu seke tuvevo putani kasi se apositolo madu ni lotu tanatanamu Jerusalema ke evani ke vatoekema quli ko bazu, ni seta kemai bazuekake se tu seta ke zoriko koa bazu poso.

⁵So sole sea lotu qoqono poso ta ke pizatake seko oqu kale ni kubo elole kebeta olake kiadama naniu poso kale.

Paula ko uloito Toroasi peuru kale

⁶Ni seta keta olake koa Pirijia ni Qelesia ranama peuru poso kale kude, ako vo Tabu ala Auvana ta pui o zariemake se tu seta kekai bazubazuto ko Uri ama Bazu Eisia ranama peuru poso kale sole.

⁷Ni so keru se kekai baroi keru ko Maisia rana ko vado, seta ke madoekake tu seta ke zio Bitinia rana, melai Jisu vo Tabu ala Auvana ta pui o zariemake se.

⁸So sole seta sidopua zio ke evake Maisia kude, ni ke olake Toroasi.

⁹Ni koa ipu kale inio Paula ta o keake kama pado kelokelozato. Ni koa kelokelozato kale vota o veake kala Masedoniala maba vo obeta lojoani ni o pasevani vo, vo eri kiolani, “Kua koi Masedonia peuru poso kale tauvenelole eñe!” kiolani.

¹⁰Eria kelo o evake vo Paula koa kelokelozato, ti nebeta zarizari a ke inio tu ne zio Masedonia, ako eneta neqai nianiake ta vo Banara inio o nokaenela ene tu neqai bazubazuto ko Uri ama Bazu sai ke evani maba poso kasi kinelake sole.

Lidia ko lilizio Pilipai peuru kale

¹¹Ni eneta ne dadaoke tepe vaka kale Toroasi azo ni sidopua pakeo neda evake Samotaresi udu kale, ni koko raneo kale ta Neapolisi peuru kale ne baroake.

¹²Sai kazo inio eneta ne qailake kinu kale ni ne baroake Pilipai Masedonia tanala kuleto ala matu peuru kale, kubo Romu amu ke evekoi. Ni eneta ne evake sai kama naniu poso.

¹³Ni kala Sabati naniu kale inio eneta neda saqorake koa peuru ko veutu kale kude ni neda olake kala orori ko kama rana, sai ene ne querukeruekekoi ta koa zae ta kama pado zae sai Jiu amu ke roveakoi padoilo vararaitole. Eneta ne bapuake ni ne mati pesipesitake sea rekoreko poso se sai ke padoini vararaitole.

¹⁴Ni kama pado se azo koko tanelu viqema ene ta Lidia. Kota Taiataira ama rekoreko, ko kokai tatabaraovima ko soqu domu ama suma. Ni kota kama pado rekoreko koko ilusivema vo Banara, ni vo Banara ota ka veukeni koko kerukeru tu ko didieko vo Paula o kasekema quli.

¹⁵So sole ko ni se koko pade kale ke evani ta ke bapitaiso puivake, ni koko tova kota ko pasenelake ene, ni eri kikolake, “Kuemo ni pa emo saita anako pade kale, anata tuvevo avole a duvevo puevani lala vo Lekasa kimela ta!” kikolake. Ni kota ko nelai matu titiake ene sole eneta ne olake koko pade kasi.

Pirito pade kale Pilipai peuru kale

¹⁶Ni omadeu naniu kale ene ne qeve keru vararaito ko zaekale, eneta ne doraekake kama pado mabaku ama sinaqu rusu ziolo sama, koko roveako pidokiko koko ereilo ama quli. Koa iruruputo kale inio kota koma koake matu kubo takula koko lekasa poso.

¹⁷Ni kota ko luluenelake Paula ni ene upaupatole ni eri kikolake, “Nia maba poso inio vo Matu Raura kala Banara ko nabulu madu! Ni se inio ke mela kasekani me pakio ko keve!” kikolake.

¹⁸Ni kota so pado kobeta kake kubo ɻaniu, ti matu kaikua nio kobe ivake vo Paula so sole vota oka lilitake ko ni eri kiolake koa ziolo kasi, “Vo Jisu Karisito ko ɻikale aŋata a bazueña ɻo tu ɻota saqore kokale azo!” kiolake. Ni koa ziolo ta kota saqorake koa taku kale koa sinaqu rusu kale azo.

¹⁹Ni so keru koko lekasa poso ke paqumuka keru se takula kekai koako keve ko paito, seta ke saputikake Paula ni Sailasi ni seta ke rajaekake nioqa maketi ko zaekale tanatanamu ko tanama kale.

²⁰Ni seta ke kati kuevake nioqa koa peuru kale ama omuqa Romu ama titizato ko maba kidi kasi ni eri kikelake, “Nioqia omuqa maba kidi ta Jiua nioqa, ni nioqata qo erekia ko tapata animeko peuru kale.

²¹Nioqata qokai nianiekata ko edoloma bazu koko bikoirikako animeko bazu; ako animeta Romu amu mela sole, ni anime kasi ta pui ko zarizia tu zoriko soama bazu,” kikelake.

²²Ni koa padopadoilo ta kekai zomanake Paula ni Sailasi kai kasakeo seko ruqe kaseko kale nioqa. Ni nioqa titizato ko maba kidi ta qo bazuemake se tu seta keta ka rotieko Paula ni Sailasi ko sabosabo nioqa tonama ni seta ke sisiparuekake nioqa.

²³Ni nioqako pazoko ko tova, seta ke kati olake nioqa piritu pade kale ni seta ke bazuevake vo piritu pade o kati vailani tu vota o kati vinavinato tibulo nioqa, va kikelake.

²⁴Ni vo o viqa keru koa bazu vota o kati olake nioqa piritu pade kale ni ota ka piriekake nioqako kitii omuqa duki ama papani kitii ko purapura sama ko tiania.

²⁵Nio ipu tiania vasi inio Paula ni Sailasi ta qo vararaitake ni qokai keraoke kama lotu kera Bañara kasi, ni koa piritu pade kale amu ta keta ka didiekake ko.

²⁶Ni ota podoloa koi matuma nunu ta ko nunuqataekake ko piritu pade ko vola ni kiadama koko tibulu ta kota ka veukaziake, ni koa piritu pade kale amu ko piri ta kota ma rupasiake.

²⁷Nio koa nunu ta ko toirativake koa piritu pade o kati vailani, ni vota o keake koa piritu pade ko tibulu poso ta lula veukaveuka muli, ni voko kerukeru kale ta seke piriziani ta lula keta soqoiva muli kiolake, so sole vota o ravuzikake voko benisi ni ota vouvailo o navi kiolake.

²⁸Melai Paula ta o velavelaoke matuma kora kale ni eri kiolake, “Nota pui niumailo no navi! Enea kiada nela ta nebeta eva muli koi sole!” kiolake.

²⁹Nio koa piritu pade o kati vailani ta o bazuevake kala tu o kati kilo ko juke, ni taukavole ota amaqeake, ni tipetaipe ota evake ni ota piake Paula ni Sailasi ko kitiki kasi.

³⁰Ni vota o kati saqorake nioqa kupekupe, ni eri kiolake nioqa kasi, “Lekasa kidi, loma quli a erekou ni añata a bakiovou?” kiolake.

³¹Ni nioqata qo vati tiorikake vo ni eri kiqolake, “Tuvevo iva vo Lekasa Jisu nio nota no bakiovou, no ni noko saidi ni nokale amu noko pade kale ke evani,” kiqolake.

³²Ni nioqata qokai bazubazutake vo Bañara ko bazubazu vokasi ni kiadamu seke evani voko pade kale.

³³Ni koa taku kale koa ipu inio vo piritu pade o kati vailani ta o odiekake nioqa ni ota ka pusaekake nioqa ko tabi, ni vo ni kiadamu voko pade kale ke evani ta maba koa taku kale inio bapitaiso keta evake.

³⁴Ni vota o kati olake Paula ni Sailasi voko pade kale ni o niaeakake ko sailao ni qo vuatake. Ni vo ni vokale amu ta keta matu zoleike, ako seta ke tuvevo puevake vo Bañara sole.

³⁵Ni koko raneo kale inio nioqa Romu ama titizato ko maba kidi ta qo soroekake nioqako omuqa nabulu bazu sate ko eri kikolako, “Zariekomō nioqa tu qo zio,” kio sama.

³⁶So sole vo piritu pade o kati vailani ta o bazuevake vo Paula, ni eri kiolake, “Nioqa titizato ko maba kidi ta bazu qo soroeka tu no ni Sailasi ta qe rupasiovou kikolako. Sole qeta qe zolailou erisaña, ni olako bule kale,” kiolake.

³⁷Melai Paula ta eri kiolake nioqako omuqa nabulu kidi kasi, “Puliako nioqa titiziqelo eqe inio nioqata qo pazoqelala sea kiadamu ko ubutiania, ni eqeta Romua qela inio! Melai nioqata qo soroemala ni ke vaeqelala piritu pade kale. Ni erisaña ta nioqata qo qelai zaria eqe tu nioqata qo soroeqelo eqe moizavole. Eqeta maba qe lupa so! Qo navi Romua nioqa titizato ko maba kidi qo kilo tu qopa saqoriqelo koi kazo,” kiolake.

³⁸Nio nioqa omuqa nabulu ta qokai bazutake koa pesio poso, ni so keru nioqa Romua nioqa titizato ko maba kidi qo viqa keru Paula ni Sailasi ta Romua nioqa inio kio, nioqata qota matu nake.

³⁹So sole nioqata qo olake ni qopa kai eraeraoke nioqa; ni nioqata qo saqorikake nioqa piritu pade kale azo, ni nioqata qoka titiake tu nioqata qo vaeko koa peuru.

⁴⁰Ni Paula ni Sailasi ta qo vaekake ko piritu pade ni qota olake Lidia ko pade kasi. Sai nio nioqata qo toraemake seke tuvevo putani, ni nioqata qo katimake se kama zuvarato sama pesio, ni qota olake.

Iruruputo 17

Tesalonaika peuru kale

¹Ni Paula ni Sailasi ta qo olake Amipipolosi ni Apolonia kude ni qo baroake Tesalonaika, sai kala Jiu amu vo ilusato ko pade o evakoi.

²Voko kalo sole Paula ta o olake ilusato ko pade kale. Ni zouke Sabati naniu kale vota okai pesipesitake ko Tabu ama Riki,

³ni vota o rupasikake ko kikolani ni omai uria bazuekake koko tuveano vo Bañara o soroevo ala va kioveni Pakio ko tolailo ni voko mata saevo voukale azo ta ko pidokiovi seko Tabu ama Buka kale. Vota eri kiolake, “Nea Jisu vo aña a qasevani mekasi, vo inio vo Bañara o soroeveni Pakio,” kiolake vo Paula.

⁴Ni kake sea maba poso ta ke tuvevo putake ni ke kati zomanake Paula ni Sailasi, ni kubo seko raura kama rekoreko poso ni matuma poqala Quriki amu melai se lula ke liliziovini Jiu amu vo Bañara kasi ta ke tuvevo puevake vo Jisu.

⁵Melai seke konoivani Jiu amu ta ke padodemake seke utu taliani ruqe ama maba poso ni seta ke vakimuake ni ke niñoreake koa pado ama peuru kale. Ni kiadamu ta ke olake nikekai kasakeake Jesoni va kikelani maba ko pade, tu seta ke vailiko Paula ni Sailasi sai tu ke saqoriko nioqa sai kazo maba poso kasi.

⁶Melai so keru se pui ke kea keru nioqa, seta ke rajaevake vo Jesoni ni so jari mata kake ke tuvevo putani koa peuru kale ama titizato ko maba poso ko tanama kale ni ke upaupatake ni eri kikelake, “Nioqia omuqa maba kidi nio tapata qo erekani nioqa kiadama zae poso kale! Ni nioqata qo kueva animeko peuru kale

⁷ni Jesoni nio o kati vailani nioqa voko pade kale. Ni sea kiadamu inio ke bikoirikani ko Romu ama bazu poso, ni ke kasevani kala edolola aikovakova, voko ni ta Jisu,” kikelake.

⁸Nio so keru ke viqa keru koa pesio sea matuma vaki ni se koa peuru kale ama titizato ko maba poso ta keta matu korakoraivake ni keta taiqaraoke.

⁹Ni sea titizato ko maba poso ta keta ma koake ko takula vo Jesoni ni vokale amu ko tu leveleveo kekai erekko seko ibu, ni koko tova seta ke rupasimake se.

Berea peuru kale

¹⁰Nio koa ipu inio seke tuvevo putani ta ke soroekake Paula ni Sailasi Berea peuru kale, ni so keru nioqa qo baroa keru sai, nioqata qo amaqeake se Jiu amu ko ilusato ko pade kale.

¹¹Ni saizama maba poso ta uri ama kerukeru samu pui se Tesalonaika mu jaria ruqe amu. So inio seta ke matu uria didiekake ko bazubazu, ni kiadama naniu seta ke tiromikake ko Tabu ama Riki tu keta ka kelo vo Paula ni Sailasi kiqolani koko tuveano kikelake sole.

¹²Ni kubo madu ta ke tuvevo putake, ni kubo Quriki ama raura kama rekoreko ni lasive poso melai ke tuvevo putake.

¹³Ni so keru se Tesalonaika ke evani Jiu amu ke viqa keru Paula kai bazubazuto vo Bañara ko bazubazu Berea peuru kale, seta ke olake sai ni ke taniekake navañavato ni lilomato.

¹⁴So sole seke tuvevo putani ta ke soroevake vo Paula taukavole seko siqo kale ama peuru kale azo ketale, melai Sailasi ni Timoti ta qopeta evake sai Berea peuru kale.

¹⁵Ni sea maba poso seke odievani vo ta ke vati baroake Atenisi peuru kale. Sai kazo inio seta keta vaitake Berea peuru kale ke kati vaitake Paula ko bazu Sailasi ni Timoti oka soroekema tu nioqata taukavole qo zomano vo sase kikolako.

Atenisi peuru kale

¹⁶Ni so keru Paula obe tareka keru Sailasi ni Timoti Atenisi peuru kale, vota matu upotuqu ota evake so keru vo o keve keru koa peuru ta beku poso kokai sukatako.

¹⁷So sole vota Jiu amu ko ilusato ko pade kale o mati pesipesitake se Jiu amu ni se pui Jiu amu Bañara ke ilusivani, ni so jari kiadama naniu maketi pade kasi o mati pesipesitake se sai ke alokatani maba poso.

¹⁸Ni kake nianiioma pesio sama maba poso Ipikiuriani ni Sitoiki nianiekato ko poqala kale amu melai kekai zomanake vati aivekinio vo. Nio kake ta eri kikelake, “Nonia kirikirimato inio o evani nea maba?” Ni mata kake ta ke

opatake ni eri kikelake, “Vota okai bazubazuta jari avo kama edoloma bañara poso.” Seta so kikelake ako Paula ta okai bazubazutake vo Jisu ko mata saevo youkale azo sole.

¹⁹So sole seta ke odievake vo Paula ni ke vati olake Kauniseli ko zaekale Areopaqasi ka kikelako, ni ke kuimaevake vo, “Eneta neqa zaria paqumuko komia vaini ama nianiekato no noqai bazubazutako.

²⁰Ka ma nono qasekako quli ta vairua viqoma quli ene kasi, so sole eneta neqai zaria takai nianio koko kio ni kalo,” kikelake.

²¹(Ako kiadama se nisa Atenisi amu ni pakepakeo maba madu sai ke evani ta keka zariake ñamuko seko pado ama taku kaseko kale ni viqo kale ko vairu ama bazu.)

²²Nio Paula ta o lojoake se Kauniseli madu ko tanama kale ni eri kiolake, “Anata a mela lea kiadakoi Atenisi amu mela ta matu lotu maba mela.

²³Ako anata a dalia meko peuru kale ni lula a qea koa zae poso meme ilusikakoi azaazama bañara poso, ni lula a qea ko sara ko eria rikizio ko evema, ‘Vo puliala ovai nianiani bañara kasi’. So sole vo me pui paqumuvolle melai mebe ilusivani, vo inio ana a melai bazuevani me.

²⁴Voa Bañara vo o erekeni ko peuru ma peuru ni kiadama quli sai ko evako ta au ni miduku vo Lekasa pui o loivani maba madu ke erekako jelepade poso kale.

²⁵Ni vota pui oka zariani nio tu animeta me dauvevo animeko ñase kale ama tauvezato kale, ako kiadama quli ta voko sole, melai vo inio o katimelani ko saevo ni kiadama quli animea kiada mela.

²⁶Omadeu maba kale inio vota o tanieke kiadama toutou poso tu seta ke loilou pado ama peuru ma peuru kale. O ñavi inio o korotikake kuleto ko korokoroti ama taku ni o podetikake koa zae poso se kekai elo ama.

²⁷Vota so o ikake ko tu seta ke vailivou vo, ni seta ke velou vo esa seko sarusaruto kale. Ako vo Bañara ta pui vana kala animea kiada mela kasi azo;

²⁸omadeuvo kala mevo rikito maba kiovevo jari, ko eri, ‘Vokale inio animeta me jaeva ni me vatuta ni me eva.’ Omadeuvo kama pado meko kera kikolani jari, ‘Anime melai voko meqora poso mela.’

²⁹Animeta vo Bañara ko meqora poso mela so sole voko Bañara puilo ta pui qolo ni siliva ni lado beku jaria kerukerueko me elou, ko maba madu ke erekako seko nase kale ama iruruputo ni kerukeru kale.

³⁰Bañara ta okai azopike voko vilu koa taku so keru se maba poso pui kepa vai nianiiovi keru vo, melai erisana vota o bazuema se kiadama zae poso kale tu seta ke lilizio seko ruqe ama keve kale azo sidopu ama keve tona.

³¹Vota lula o takumuke koa naniu vo o sidopua titizikou keru ko pado ama peuru ma peuru, ni vota lula o pitoeve voa maba vo o ereko ala koa titizato. Ni Bañara ta lula kasa o ike voko pitoevo vo kiadama maba poso kasi voa maba ko mata saevivo kale voukale azo!” kiolake.

³²Ni so keru seke viqe keru koa mata saevo voukale azo inio kake ta kevai balebaleitake vo, melai kake ta eri kikelake, “Eneta neqa zaria tana viqo mata ko no noqai bazutako quli,” kikelake.

³³Sai nio Paula ta o vaekake koa Kauniseli ko zae.

³⁴Ni kake ta kevai zomanake vo ni ke tuvevo putake, kala pado ta Dionisiasi, vota kala pado Kauniseli kale ala, ni kama pado rekoreko Damarisi ka kikelako, ni mata kake maba poso.

Iruruputo 18

Koriniti peuru kale

¹Ni koko tova vasi nio Paula ta o vaekake ko Atenisi peuru ni ota olake Koriniti peuru kale.

²Sai nio vota o toraevake kala Jiu ala maba Akuila va kikelani, Ponitasi rana o alileni, vo vairua kilo obe evani sai voko reko Pirisila sate, ako vo Romu ala Aikovakova Kalaudiasi ta o bazuemake kiadama Jiu amu tu

seta ke vaeko ko Romu peuru kiolake sole. Nio Paula ta o olake soipimole se,

³ni vota o evake sai ni o iruruputake se sate sai, ako vota kala pado se jari o erekani ko tepe pade sole

⁴Ni vota o bazubazutake Jiu amu ko ilusato ko pade kiadama Sabati naniu poso kale tu o madoeko lilimo se Jiu amu ni se sai ke lotumatani Quriki amu.

⁵Ni so keru Sailasi ni Timoti qo baroake sai Masedonia azo, Paula ta okai iruruputake voko pado ama taku kai bazubazutole ko bazubazu, ni vota oma matu kasevake se Jiu amu vo Jisu vo inio vo Bañara o soroeveni Pakio kiolake.

⁶Melai seta ke vati bikoirikake ni ruqe kasevo ke evake vo, so sole vota o zavarukake voko sabosabo tu ota ka namuko ko vuruvuru ko topi ama tu kasa oma iko seko bikoirivo vo Bañara, ni eri kiolake sekasi, “Vo Bañara ta o koqotaemelou me heli kale tea, me navi me inio meko koqotailo ko raki mela! Ako anata lula a ureka anako sake mekasi sole anata pui aba kai kuiriziovou meko koqotailo. So sole erisana azo anata a ziovou ni a bazubazutou se pui Jiu amu kasi,” kiolake.

⁷Nio vota o vaemake, ni ota olake ni o evake kala pui Jiu ala ko pade kale Titiasi Jasitasi va kikelani, vo o ilusivani vo Bañara, ni voko pade ta koa Jiu amu ko ilusato ko pade ko papara.

⁸Ni Kurisipasi koa Jiu amu ko ilusato ko pade vilua pikopiko ota kai evani, ni kiadama voko saidi ta keta tuvevo puevake vo Lekasa Jisu, ni matu kubo Koriniti ke evani maba poso seke viqeni ko Uri ama Bazu, ta keta tuvevo putake, ni bipitaiso keta evake.

⁹Ni omadeu ipu kale inio Paula ta o keake kama pado kelokelozato, ni vo Lekasa Jisu ta eri kiolake vokasi, “Nota pui nalo, melai beta ola bazubazuto ni pui niaba elo,

¹⁰ako anata no sase abeta eva sole. Puliala ta opa niumaenou no, ako kubo madu komia peuru kale amu ta añako maba poso sole,” kiolake.

¹¹So sole Paula ta o evake sai omadeu ka kibu sabere, ni vota omai nianiekikake vo Bañara ko bazubazu.

¹²Ni so keru Qalio qavuna o eva keru Akaia kale ama peuru poso kale, se Jiu amu ta ke padoivake, ni seta ke noqoevake vo Paula, ni ke vati olake titizato kale.

¹³Ni seta eri kikelake, “Nea maba ta omai titia se maba poso tu seta ke ilusivo vo Bañara bazu ko bikoirikako kalo kale!” kikelake.

¹⁴Nio Paula ta oka zariake tu mati tioriko se melai Qalio ta eri kiolake se Jiu amu kasi, “Komi ta kama ruqe ama quli ma kama sarueko ta lula ko ereiva ta a qea tea, anata ada mela lulueko inio me Jiu amu mela kimelani.

¹⁵Melai kota pesio poso ni ni poso ko zolizoliekinio ni me naviko bazu kale ama, sole me navi me inio me qorotikou ko. Anata pui aba titizikou soama quli!” ma kiolake.

¹⁶Ni vota o butuemake se koa titizikinio ko zaekale azo.

¹⁷So sole seta ke noqoevake vo Sosotenisi, se Jiu amu ko ilusato ko pade ko vilua pikopiko ni ke pazovake vo koa titizato ko zae ko taqo kale. Melai Qalio ta pui oka lilitake ko.

Vaito Siriama Anitioko peuru kale

¹⁸Ni Paula ta o evake seke tuvevo putani sase matu kubo ñaniu Koriniti peuru kale, ni koko tova vota o vaemake se ni ota zazuake kala tepe vaka topi tu o vaito Siria. Ni Pirisila ni Akuila melai qo luluevake vo. Vo Paula ta lula ota tabutabui voko pui kobueko kale voko tou, ni kota kobeta okote voko tabutabuo ko taku, so sole puliako tadao vaka kale Senikeria azo vota mata o kobuekake ko.

¹⁹Ni seta ke varerikake Epesasi, sai vo o vaekekoi Pirisila ni Akuila. Sai nio vota o amaqeake se Jiu amu ko ilusato ko pade kale ni o mati pesipesitake se Jiu amu.

²⁰Ni se maba poso ta ke pasevake vo tu vota tu o keu sai, melai vota pui oka zariake.

²¹Melai voko uluemo kale se vota eri kiolake, “Vo Bañara ko vato ko elou ta anata a vaitou mekasi,” kiolake. So sole vota ota tadaoke Epesasi azo.

²²Ni so keru vo o varerika keru Sizaria, vota o olake Jerusalema soipikole ko lotu qoqono sai ko evako, sai kazo inio vota o olake Anitioko.

²³Voko sasa tu keu saizama ko tova inio vota ota olake kiadama Qelesia ni Pirijia rana, pizatimole kiadamu seke tuvevo puteni.

Apolosi Epesasi ni Koriniti peuru kale

²⁴Ni koa taku keru inio kala Jiu ala Apolosi o ni sala, Alekezadaria o alileni, ta o kuevake Epesasi peuru kale. Vota kala nianiiola maba ni o uria patapataekani ko Tabu ama Riki.

²⁵Ni vota kevai uria nianiekikeni vo Lekasa ko keve, ni matuma lainizato sate o bazubazutani ni sidopua kai nianiekato okai evani vo Jisu ni voko kalo. Melai Jone ko bapitaiso ko kiada ikio vo okai nianiiako.

²⁶Ni Apolosi ta parani putole o bazubazutake se Jiu amu ko ilusato ko pade Ni Pirisila ni Akuila ta qota va viqake voko bazubazuto, Saita inio nioqata qo odievake vo ni qo vati olake nioqako pade kasi ni nioqata sidopua zakaremu pueko qovai evake vo Bañara ko keve.

²⁷Ni Apolosi ta oka zariake zio Akaia ranama peuru poso kale, so sole se Epesasi ama lotu qoqono ta ke tauvevake vo seko ma rikieko kale seko paseto sama leta Akaia ma lotu qoqono poso kasi tu seta ke baroekivo vo. Ni so keru vo o baroa keru sai, vota o matu tauvemake sea maba poso vo Bañara ko pakiezato sama roquano kale ke tuvevo puteni.

²⁸Ako voko piza kama zakaremu puto sama pesio kale inio vota zara o imake se Jiu amu voko vaki ale ama tuvevo taka kaseko kale ko Tabu ama Riki kikolani ta vo Jisu inio vo Bañara o soroeveni Pakio.

Iruruputo 19

Paula Epesasi peuru kale

¹Ni so keru Apolosi Koriniti peuru kale obeta eva keru inio Paula ta ota kai taliake koa rana vasi ama koko kiñu ni o baroake Epesasi. Ni vota o toraemake kake seke tuvevo putani sai

²ni vota o kuimaemake se, “Meta me voe vo Tabu ala Auvana meme duvevo pute keru kio?” kiolake. Ni seta ke vati tiorikake vo ni eri kikelake, “Pui, eneta maba pui nedā va sasa dimana vo Tabu ala Auvana,” kikelake.

³Nio vo Paula ta eri kiolake mata, “Zio, sole noni ama bapitaiso ikio me lula me qoako?” kiolake. Nio seta eri kikelake, “Jone ko bapitaiso,” kikelake.

⁴Nio eri kiolake vo Paula, “Jone ko bapitaiso ta seke liliziovini seko sarueko kale azo ko pala ikio, ni vota o bazueme se Izireli amu tu seta ke tuvevo puevou vo o kilo ala voko tova—vo inio vo Jisu,” kiolake.

⁵Nio so keru seke viqa keru voko so kio, seta bapitaiso keta evake vo Lekasa Jisu ko nikale.

⁶Ni Paula ta omai ivikake voko nase ni vo Tabu ala Auvana ta o saqorake se tona, ni seta ke pesipesitake edoedoloma pesio kale ni kekai bazubazutake vo Bañara ko bazu voa Auvana mai avozio kale.

⁷Ni sea poso ko ataataiti ta kama toni omuqa madu.

⁸Ni vo Paula ta o amaqeake mati se Jiu amu ko ilusato ko pade kale ni zouke kaboso vota parani putole o bazubazutake sai ke ilusatani maba poso kasi. Vota omai titiake se ni o madoekake mai nianiekiko vo Bañara ko lekasa puo.

⁹Melai kake ta zokele bulo keta evake ni seta pui ke tuvevo putake, ni seta kekai balebaleitake vo Bañara ko keve koa matuma padopadoilo maba ko tanama kale. So sole Paula ta o odiemake seke tuvevo putani ni o mati olake, ni kiadama naniu poso kale seta ke pesipesitake vo Tairanasi ko nianiekato ko pade kale.

¹⁰Komi quli ta omuqa sabere kota ereivake, so sole kiadama maba se Eisia rana ke evani, Jiu amu ni pui Jiu amu, ta ke viqake vo Lekasa Jisu ko bazu.

Sikeva ko lasive meqora poso

¹¹Ni vo Bañara ta o erekake edoloma ko pui kiada keru o erekako jari ama aqasiele ama iruruputo Paula kale kude.

¹²Suma lupilupi lezu kale ama ni ailolo sabosabo vo lula okai iruruputako ta ke kati olake vere amu kasi, ni seko vere poso ta koma epezikake, ni ko ziolo poso melai kota ma rerikake.

¹³Nio kake se Jiu amu seke lipilipitani ni ke rerikani ko ziolo poso, se melai ke madoekake kai iruruputo vo Lekasa Jisu ko ni se ziolo komai onobatani kasi kikelake. So sole seta eri kikelake se ziolo poso kasi, “Anata a akoemela me vo Jisu ko nikale, vo Paula ovai bazubazutani,” kikelake.

¹⁴Ni sea sikeura tamania, vo Jiu ala raura kala siama Sikeva va kikelani ko lasive meqora poso ta ke erekake koa kalo.

¹⁵Melai ko ziolo ta eri kikolake sekasi; “Anata avai nianiai vo Jisu, ni avai nianiai vo Paula; melai me—ta lave mela inio ko me?” ma kikolake.

¹⁶Ni voa maba ziolo kovai onobatani ta omai kasakeake se ni zara o imake sea kiadamu. Ni seta keta soqoike voko pade kasi azo, tabi ma tabi amu ni solemauru amu.

¹⁷Ni kiadama Jiu amu ni pui Jiu amu Epesasi peuru kale ke eveni ke viqake koa bazu, ni seta keta matu nake, so sole seta ke matu rauraekake vo Lekasa Jisu ko ni.

¹⁸Ni kubo madu se lula ke tuvevo putani ta ke kuevake nikekai eraeraoke ni kasa ke ikake ubutiania se lula ke erekako quli.

¹⁹Matu kubo madu seke erekeni ko kakokakoto ta ke kati padoivake seko kakokakoto ko buka poso ni ke siqaekake vaki ko vilu kasa. Seta keta ka padoekake koa buka poso ko tatabara, ni koko ataataiti ta sike toni vuro dola kota baroake.

²⁰Nio koa piza kama keve kale inio vo Lekasa Jisu ko bazu kobeta olake aera ni lilimo matu kubo madu.

Epesasi ko ereima ikirato

²¹Ni ko quli poso ko ereilo ko tova inio Paula ta o vatoeke tu o zio Masedonia ni Akaia ranama peuru poso kale ni soa beta zio Jerusalema. Ni eri kiolake, “Sai a ziovou saita, inio Romu peuru melai aba soipikou,” kiolake.

²²So sole vota o soroekake voko omuqa tauvezato ko maba kidi Timoti ni Erasitasi Masedonia rana kuleto, melai o navi ta obeta evake Eisia vasia rana saita.

²³Ni koa taku kale ta matu tapata kama niñoreo kota evake Epesasi peuru kale vo Bañara ko keve kale avo.

²⁴Ako kala maba Dimitiriasi va kikelani vo siliva okai iruruputani, ta o erekake Atemisi reko bañara ko siliva beku poso ni koko jelepade jaria kelo ama sasa beku jelepade poso, ni voko iruruputo kale ta kubo iruruputo ko maba poso ta matu batiro keta evake.

²⁵Ni vota o padoemake sea kiadamu ni kama so jari ama beku ko iruruputo maba poso ni vota eri kiolake sekasi, “Meva, meta meqai niania ta animeko batiro ta ko kueva komia iruruputo kale azo.

²⁶Ni erisana, meta meqai niania ni me viqa nea maba Paula o erekako quli. Vota eri kiola, maba madu nase kale ke erekako beku bañara poso, ta pui tuvevo ama bañara poso kiola, ni vota lula o lilima matu kubo maba madu komia Epesasi peuru kale amu ni sipole kiadama komia Eisia ranama peuru poso kale amu.

²⁷Koa tapata ta ko mela lovou, ni komia animeko iruruputo ta ruqe ama ni ko kovou. Ni pui koko kiada, melai koa tapata ta matuma bañara Atemisi ko Jelepade ta pulia quli ko ikou ni ko naviko nanaidara melai kota ka niumaekou, kiadama maba Eisia peuru poso kale ke evani ni kiadama peuru ma peuru kale amu ke ilusikako koa bañara!” kiolake.

²⁸Nio so keru sea matuma vaki ke viqa keru koa pesio, seta keta matu iqaike ni ke taniekake upaupato ni eri kikelake, “Raura kama Atemisi Epesasi ama!” kikelake.

²⁹Ni matuma tibaraputo kota evake koa pado ama peuru kale. Ni seke ikiratani ta ke saputikake Qaiasi ni Arisitakasi, nioqata Masedonia nioqa qo lulueveni nioqa vo Paula, ni ke rerikiniake seko padoilo ko matu zaekale.

³⁰Ni Paula ta oka zariake amaqeo koa matu padopadoilo ko kuleto, melai seke tuvevo puteni ta pui ke zarievake vo tu o zio.

³¹Ni kake koa Eisia kale ama tanatanamu, se voko baerebaere poso melai keva soroekake ko bazu tu vota pui o puratou koa matuma padoilo ko zaekale.

³²Ni koa padopadoilo kale kake ta kekai velavelaoke kama pado quli, ni kake ta kama edoloma quli kekai velavelaoke, ako kubo madu ta pui ke paqumukake se kekai padoivake quli sai sole.

³³Ni kake sea maba poso ta upaupatole ke bazubazuevake vo Alekezada, ako se Jiu amu ta ke kuletivake vo sole. Nio Alekezada ta o moise-moisemake se voko nase kale tu o moizaemo, tu o ereko qaraqarailo sama pesio.

³⁴Melai so keru seke nianieva keru ta vota kala Jiu ala, sea kiadamu ta omadeu velavelao kekai evake omuqa aoa ko eri, “Raura kama Atemisi Epesasi ama!” kikelake.

³⁵Ni koko tova inio koa peuru kale ama kauniseli vo rikito ko maba ta o moizaemake sea matuma vaki ni eri kiolake, “Me Epesasi amu mela! Kiadamu peuru ma peuru kale amu ta ke paqumuka ta Epesasi amu mela ta me qati vaila ko raura kama Atemisi ko Jelepade ni koko tabu lado koko piavema aukale azo.

³⁶Puliala ta opa tako zoliovou komi quli. So sole meta pui ereko ko sarube ama kalo kerukeru pide ama.

³⁷Meta lula me qati kuela nioqia omuqa maba koi komia padopadoilo kale melai nioqata pui nio qota mela niumaeka ko Jelepade poso ma ruqe kaseko qota mela eva ko animeko bañara.

³⁸Dimitiriasi ni voko iruruputo maba poso ta kuiripato sana ke ivou kala kikevou ta, animeta tanatanamu samela inio, ni pitopito ama titizato ko naniu samela inio, ni sai nio ko roveovoa koi ko kuirikinio.

³⁹Melai meta mata meqa zariovou kama quli ta kota ko korotiovou anime koizamela ko padoilo kale, korokoroti ama kalo kale me ereko ama.

⁴⁰Ako ko vairutu lula ko ereivako quli ta kuiripato sana inio ko rovea imelo komia ñinoreo. Kota puliamma koko raki sama kiadama komia ikirato ni animeta pui meba roveovou taka kaseko koko kio ni kalo,” kiolake.

⁴¹Nio voko so kio ko tova vota o bazuemake sea vaki tu ke vaeko koa zae ni ke aero.

Iruruputo 20

Masedonia ni Akaia rana kale

¹Ni koa ñinoreo ko epezake, nio Paula ta o padoemake se disaipeli madu ni o zuvarimake se ni o uluemake se. Ni vota ota zolaike ni ota olake Masedonia peuru poso kale.

²Vota o olake koa kena kale ama peuru poso kale ni o zuvarimake se kubo bazubazu kale. Saita inio vota o olake Akaia peuru poso kale,

³sai vo zouke kaboso o evekoi. Ni vota ota inainaoke tu ota pakeo sai kazo Siria kiolake, melai vota okai nianiiovi se Jiu amu ko abamuvo vo; so sole vota o pitoekake tu o vaito Masedonia kude.

⁴Ni Sopata Pirasi vo meqora Berea ala ta o luluevake vo, ni so jari Arisitakasi ni Sekadasi Tesalonaika nioqa; Qaiasi ni Timoti Debia nioqa; ni Tikikasi ni Toropimasi ta Eisia rana nioqa.

⁵Ni sea kiadamu ta ke pakeake Toroasi tu ke tareñelo eñe sai, melai eñeta neda loivake Pilipai.

⁶Ni eñeta ñe dadaoke Pilipai azo Isiti pide ama Bereti Nojola ko tova, ni sike naniu ko paloasake inio eñeta ñe doraemake se Toroasi, ni eñeta sikeura naniu neda evake sai.

Paula ko tovama soipiko ko Toroasi peuru

⁷Ni Sarere ipu inio eñeta ñe badoivake tu ñe ereko ko tabu ama sokesokeo. Ni Paula ta o bazubazuemake se maba poso ni vota pui o lalamatake bazubazuto ti kobeta baroake ipu tiania, ako koko raneo kale ta vota ota ziovou sole.

⁸Kubo juke poso ta ko bainake okate ama lose kale sai eñe ñe badoivakoi.

⁹Ni kala vairu ala rusu lutikasi va kikelani ta obeta papuake vuida topi, ni Paula ko bazubazuto ta rosi kota evake, so sole lutikasi ta ota dureduretake ti obeta umatiake ti obeta piake inio zouke volei kama pade topi azo ti miduku kale. Ni so keru se kepa niaqueva keru vo, vota lula ota vouva.

¹⁰Melai Paula ta o saqorake ni ovai tekuake vo ni o zuzuevake vo ni eri kiolake, “Pui tinolinoli elo, vota ota saeva mata sole!” kiolake.

¹¹Ni vota mata ota koitake okate ama volei kale, ni o palamukake ko bereti ni o kuake. Koko tova inio Paula ta rosia pesipesito oma evake ti naniu kobeta peatake. Ni Paula ta ota olake.

¹²Ni seta ke vati vaitake voa vairu ala maba saevola pade kasi ni seta keta matu patukake.

Toroasi azo Miletasi peuru kale

¹³Ni eñeta ñebeta olake kuleto vaka kale Asosi peuru kale, melai o navi Paula ta ota roraoke sai, ni eñeko korokoroti kale eñeta ñe zazuevou vo sai sole.

¹⁴Ni so keru vo o toraeñela keru Asosi peuru kale, eñeta ñe zazuevake vo ni ñeda olake Mitileni peuru kale.

¹⁵Sai kazo ñe dadaoke ni ñe varerikake Kiosi udu ko sipole koko raneo kale. Ni koko tovala naniu kale inio eñeta ñe vikuake Samosi, ni koko raneo kale eñeta ñe baroake Miletasi.

¹⁶Ni Paula ta oka zariake kai alokato ko Epesasi peuru ako vota pui oka zariake ñamuko ko taku Eisia sole. Vota ota jijirake tu kai baro ko Penetikositi naniu Jerusalema, ko roveovou tea, kiolake sole.

Paula ko uluto sama pesio Epesasi ama lotu tanatanamu kasi ama

¹⁷Ni Miletasi azo inio Paula ta o soroekake ko bazu Epesasi, tu saizama lotu tanatanamu ta ke toraevou vo.

¹⁸Ni so keru seke baroa keru, vota eri kiolake sekasi, “Meta meqai niania aña a qaevo koa pado ama taku kale aña a eve keru me sate, so keru aña a baroi keru azo komia Eisia rana.

¹⁹Kiadama añaako zarazarailo ni kubo añaako deumu sate añaata a erekake añaako iruruputo añaako va nabuluputo kale vo Bañara koa tapata kama taku poso kale koko baroima aña kasi se Jiu amu ko la abamato kale sole.

²⁰Meta meqai niania ta añaata pui aba tamela kaitike kama tauvezato sama quli so keru aña a bazubazute keru ni a nianiiekate keru meko padoilo kale ni me ñaviníavi ko pade poso kasi.

²¹Añaata amai matu titiake se Jiu amu ni so jari pui Jiu amu tu ke lilizio seko sarueko kale azo ni ke tuvevo puevo vo Lekasa Jisu.

²²Ni erisanya añaata a zio Jerusalema añaako zorivo kale vo Tabu ala Auvana ni añaata pui aqai niania aña a doraeko ama quli sai.

²³Aña aqai nianiaiako ta kiadama peuru kale ta olai bazueka vo Tabu ala Auvana ko piri ni tapata ta kobe tarela aña.

²⁴Melai añaata pui aqai tuqutuqua a ñaviko saevo tu a ñamuko. Añaako zario ta a okotiko añaako soru ni a baiko koa iruruputo vo Lekasa Jisu o katilema aña tu a ereko, tu aqai bazubazuto ko Uri ama Bazu vo Bañara ko pakiezato sama roquano sama.

²⁵“Añaata lula a lipilipite mea kiada mela kasi kai bazubazutole vo Bañara ko lekasa puo. Ni añaata aqai niania ta puliala me azo ta mata opa tova lelou aña.

²⁶So sole matu tuvevo avole añaata a melai bazueka komi quli me vairutu, vo Bañara ta o koqotaemelou me heli kale, ta añaata pui aba kai kuiriziovou meko koqotailo.

²⁷Ako anata pui aba lupaovi kaseko vo Bañara ko pado ama vatolo mekasi sole.

²⁸So sole meta kati vailomo meko saevo ni kati vailomo kiadama koa lotu qoqono vo Tabu ala Auvana lula o vaekako meko vailo kale. Omadeuvo vo sipi o kati vailani maba ta o kati vaila voko rovana jari meta kati vailomo vo Bañara ko lotu qoqono ko lula o naviko o ikema vovo Meqora siqasiqa ma elo kale voko vouskale.

²⁹“Ni anata aqai niania ta anako tova, ta kade ama piru siele jari ama maba poso ta ke kilou mekasi tu ke madoeko ruvurimo meko rovana.

³⁰Ni kake mekale ama maba poso ta ke puratou ni ke lipalipaemou seke tuvevo putani tu ke luluemo se.

³¹So sole vailomo, ni kerukeruekomo anako nianiekimelo mea kiada mela kubo deumu sate ipu ni naniu zouke sabere ko poro kale.

³²“Ni erisaña anata a vaemela me vo Bañara ko vailo kale tu voko tauvezato sama roquano ko bazubazu ta ko melati vailou me, ni ko pizatimelou me ni ko katimelou me koa reketekete vo Bañara oma inainaekake kiadama voko tabu ama lotu maba poso.

³³Anata pui aba tavai zari kala ko siliva ni qolo ni suma.

³⁴Ni meta lula meqai niania ko anata a irurupute komia anako nase kale tu a dabariko kiadama quli a baerebaere poso ni a navi neqa zarima quli.

³⁵Anata a mela kasa pueke tu komia keve kale animeta me matu iruruputo tu me dauvemo se lekuleku amu, kerukerueko kale ko bazubazu o navi vo Lekasa Jisu o rukuekema, ‘Matuma zoleilo katizato kale ama ta kota ka qulepa koazato kale ama,’ ka kiovema,” kiolake vo Paula.

³⁶Ni so keru Paula o paika keru bazubazuto, inio vota o iqeiqueake se sate ni o vararaitake.

³⁷Ni sea kiadamu ta keta ziake ni ke zuzuevake ni ke lumevake ni ke uluevake vo.

³⁸Voko bazuemo se ta pui mata kepa tova velou vo, ko ikio matu duki ko imema. Nio sea kiadamu ta ke saqorake vo sase vaka kasi.

Iruruputo 21

Paula ko zio Jerusalema

¹Ni eneta ne uluemake se ti nebetta tadaoke inio. Ne dadaoke ti sidopua pakeo inio nebetta evake ni ne baroake Kosi udu kale, koko raneo kale inio ne baroake Rodisi udu kale, ni sai kazo eneta nedea olake Patara peuru kale.

²Sai nio eneta ne veake kala pado tepe vaka Ponisia obe zio kiolani, so sole nedea zazuke sai ni nedea tadaoke.

³Ne baroake sai Saipirasi udu nebe roveakoi kelo, ti udu ko palo rana vasia pakeo ne evake Siria. Ni eneta ne vikuake Taea, sai voa vaka o saqoratakoi ko lomaloma.

⁴Sai nio eneta ne meake kake seke tuvevo putani ni eneta ne evake sai sekasi sikeura naniu. Ni Tabu ala Auvana ko pizato kale seta ke bazuevake vo Paula tu vota pui o ziovou Jerusalema va kikelake.

⁵Melai eneko saizama elo sekasi ama ta kota okotake, ni ne vaekake sai. Nio sea kiadamu ni seko reko poso ni meqora poso ta ke luluenelake ene koa peuru kale azo ni nedea saqorake muli saka, sai nio enea kiada nela ta ne iqeiqueake ni ne vararaitake.

⁶Ni eneta ne uluekiniake muli, ni eneta ne zazuake vaka topi ni seta ke vaitake ke peuru kale.

⁷Ni mata nebetta olake talio, ni ne daliake Taea azo ti Tolimaisi, sai ene ne doraemekoi seke tuvevo putani ni ne evake sai omadeu naniu.

⁸Ni koko raneo kale inio eneta nedea olake ni ne baroake Sizaria? Sai nio ne evake Pilipi ko pade kale vo okai bazubazutani vo Jisu ko Uri ama Bazu, kala pado seke pitoini kale ala ke tauvezateni Jerusalema.

⁹Vota ariku sinaqu rusu meqora sala se kekai bazubazutani vo Banara ko bazubazu Tabu ala Auvana ko mai avozio kale.

¹⁰Lula kubo naniu neda evake sai pado inio kala pado poropita Aqabasi va kikelani o baroake sai Jiudia azo.

¹¹Ni vota o nelai kuevake eñe, ni ota va koake Paula ko beleti, ni vota o bibulikake o naviko kitit ni nase topi, ni eri kiolake, “Eri nio vo Tabu ala Auvana kiolani: komia beleti sala ta soa pirievo inio ke elou se Jiu amu Jerusalema peuru kale, ni seta ke vaevou se pui Jiu amu ko pizato kale,” kiolake.

¹²Nio so keru ko ne viqa keru eñe ni mata kake maba poso, eneta nevai titiake vo Paula tu vota pui o zio Jerusalema.

¹³Melai vota eri kiolake, “Noi sole inio meta meda zia ni upotuqu meda la ika anako bulo? Anata a inainaova tu pui aba piriziovou pala Jerusalema melai vou melai a bikou vo Lekasa Jisu ko nikale avo,” kiolake.

¹⁴Ni eneta pui ne roveake lopaevo vo, so sole niaba neda evake ni eri kinelake, “Vo Banara ko vatolo ta ko ereilou,” kinelake.

¹⁵Nio kama taku poso ko tova vasi nio eneta ne zarizariake ni neda olake Jerusalema.

¹⁶Ni kake seke tuvevo putani Sizaria mu ta ke luluennelake eñe ni ke nelati olake kala maba ko pade kasi sai eñe ne eloa koi—voa maba ta Nasoni Saipirasi ala, se kuleto ke tuvevo puteni kale ala.

Paula ko soipivo vo Jemisi

¹⁷Ni so keru ne baroa keru Jerusalema, seke tuvevo putani ta ke baroekinelake eñe seko matuma soleilo kale.

¹⁸Ni koko raneo kale inio Paula ta o olake Jemisi toraevoole eñe sate ni kiadama lotu tanatanamu ta ke zomanake.

¹⁹Ni Paula ta o sanaemake se ni vota o supitikake kaseko kiadama quli vo Banara o imaniavo se pui Jiu amu o navi voko iruruputo ko taku kale sekasi.

²⁰So keta va viqa keru vo nio sea kiadamu ta ke ilusivake vo Banara. Ni seta eri kikelake, “Baerebaere Paula, nota no rovea melo matu kubo vuro Jiu

amu ta lula ke tuvevo puta, ni sea kiadamu tikekai pataita zoriko vo Mosese ko Bazu.

²¹Seke viqema noko bazu ta nota lula no bazuema ni no nianiekima kiadama Jiu amu se pui Jiu amu ko valuvalu ke evani tu ukaka ke iko vo Mosese ko Bazu, no bazuema tu seta pui ke movemou seko lasive meqora poso ni pui ke luluekou anime Jiua mela ko kalo.

²²Tuvevo seta ke viqou ta nota lula noda barola koi. So sole loma ikio ko ereilou?

²³Komi quli kio eñe neqa zariako tu kota ko ereilou. Iniseana ariku maba koi eñe kasi seke tabutabuani seko pui kobueko kale seko tou.

²⁴Ola sekasi ni pa mati zomane seko tabutabuo ko bulebuleilo kale, ni nota noma tabarikou seke siqaeko ama biaña poso, tu seta ke okotikou seko tabutabuo ni qopu rui ke elou. Sokale kude inio kiadamu ta kekai nianiiovou kiadama no na kikelani avo ta pui tuvevo kopa elou, ako no navi ta nobe kati vaila vo Mosese ko Bazu sole.

²⁵Melai se pui Jiu amu seke tuvevo putani ta lula nemai soroeka ko bazu tu seta eri pala ke kalou: seta pui ke kuovou ko sailao beku poso kasi lula ko katiziako ni pui ke kuovou ko dara ni kama biaña ko ke mukiekako, ni seta pui ke erekou ko pauvezato,” kikelake.

²⁶So sole Paula ta o odiemake sea ariku maba ni koko raneo kale vota okai zomanake koa bulebuleilo se sate. Ni vota o amaqeake Jelepade kale ni o bazuemake sai ke iruruputani latau naniu tiniavo inio ko elo avo koa bulebuleilo ko taku ti kobeta barou koko paka, so keru seke erekou keru ke navinavi ko siqasiqa.

Paula ko noqoevo Jelepade kale

²⁷Melai so keru koa sikeura naniu vo Paula omai bazuekema ta kota okoto kikolake inio kake se Eisiama Jiu amu ta ke veake vo Paula Jelepade kale. Nio seta ke ikirimake sea matu padopadoilo seko korakorailo sama pesio kale ni ke noqoevake vo Paula.

²⁸Ni eri kikelake matuma kora kale, “Me Izireli amu mela! Tauvenelomo! Nea maba inio vo o erekani ko nianiekato kiadamu kasi kiadama zae poso kale tu o kapakapaemou se Izireli ama maba poso, ni vo Moses ko Bazu, ni komia Jelepade. Ni erisaña ta vota mata o mati kue se pui Jiu amu Jelepade ko poro kale ni seko kapakapato ta lula sarosaroro ko ikala komia tabu ama pade!”

²⁹Seta so kikelake ako seta lula ke veake vo Toropimasi Epesasi ala Paula sate peuru ko keve tona ni ke kerukerutake ta lula o vati ola Jelepade kale kikelake sole.

³⁰Nio matu ninoreo keta evake sea kiadamu koa matu peuru kale amu, ni sea kiadamu ta omadeu rereo ke evake ni ke saputivake vo Paula ni ke rajaevake Jelepade ko kupekupe. Ni taukavole seta ke tibulikake koa Jelepade.

³¹Ni seta kebe madoekake tu ke vouvaevo vo Paula be kikelake pado inio Jerusalema ko ereivako ninoreo ko ikirato ko bazu ta ko soroivake Romu ama solodia madu ko kuleto ala kasi.

³²Nio taukavole vota o odiemake kake solodia madu ni sirula madu, ni taukavole ke saqorake sea matuma vaki kasi. Ni so keru sea maba poso ke mea keru se solodia madu, seta keta epezake pazovo vo Paula.

³³Ni sea solodia madu vo tanala ta o alokatake Paula kasi, ni o noqoevake vo, ni vota o bazuemake voko solodia madu tu seta ke pirievo vo omuqa seini kale. Ni vota o kuimaemake sea vaki, “Lala inio vo nea maba, ni loma ikio vota o sarueka?” ma kiolake.

³⁴Ni kake koa padopadoilo kale amu ta ke kasekake kama quli, ni kake ta edoloma quli ke kasekake seko ninoreo kale. Matu ninoreo keta evake so sole voa tanala ta niuniala ota evake ni pui o roveake taka kovo koko tuveano koko ereivako quli kio, so sole vota o bazuemake voko solodia madu tu ke vati zio vo Paula seko idi qara ko poro kale ama zaekale.

³⁵Ni so keru seke baroa keru koa idi qara ko veutu tonama bokeboke topi vo sate, nio se solodia madu ta ke borivake vo ako se maba poso ta keta matu naninanitake sole.

³⁶Sea kiadamu ta ke vati luluekiniake vo upaupatole ni eri kikelake, “Vouvaevomo vo!” kikelake.

Paula ko qaraqarailo sama pesio

³⁷Ni so keru se solodia madu kebe vati zio kikelake keru vo Paula koa idi qara ko poro kale, vota eri kiolake voa tanala kasi, “Abe roveovou pesio nokasi kio?” Ni voa tanala ta o vati tiorikake ni eri kiolake, “Nota Quriki pesio laña inio kio?

³⁸Pui no inio ko Ijipia laña sakaku nobe kati pazokinieni na ko Romu ama qavuna sea ariku vuro vouvato ko maba madu sate ni no odiemeni na lealea kama zaekale kio?” kiolake.

³⁹Nio Paula ta o vati tiorikake vo ni eri kiolake, “Anata Jiua lala inio, Silisia ranama Tasisi a alileni lala koa matu qulepo ama peuru kale azoa lala. Sole añai titia tu a besio nia maba poso kasi,” kiolake.

⁴⁰Nio se solodia madu vo tanala ta o zarievake vo tu o pesio, so sole Paula ta o lojoake bokeboke topi ni o moisemoise-make sea maba poso voko nase ma kapokapoeko kale tu ke moizailo. Ni so keru seke moizaiva keru, Paula ta o pesiake sekasi ke naviko Hiburu pesio kale ni eri kiolake:

Iruruputo 22

¹“A baerebaere poso mela ni a mama poso mela, meta tala viqomo añako qaraqarailo sama pesio mekasi ama!” kiolake.

²Ni so keru seke viqa keru voko mati pesio se Hiburu pesio kale, seta omadeu ja keta evake niñoreo ni Paula ta obeta olake bazubazuto, ni eri kiolake,

³“Anata kala Jiua lala, Silisia ma Tasisi a alileni lala melai a rapukeni lala koi Jerusalema ni Qameliel iñio o nianiekileni aña. Anata a qoe animeko

taite poso ko Bazu ko nianiekato ni añata lula matu mumuasa puilo aqai eva vo Bañara va nabuluputo omadeuvo koi me jari komia naniu.

⁴Añata a naquemake ni a vouvaemake se maba poso seke luluekani koa vairu ama lotu ko keve. Ni añata a noqoemake se lasive amu ni rekoreko amu ni a vaemake se piritu pade kale.

⁵Nisa Siama ni koa pado ama Kauniseli madu ta ke rovea tuvevo pueko aña kialani ko tuveano. Añata ada ma koe se kama zariekato sama leta koko soroima se Jiu amu kasi Damasikasi ke evani. So sole añata a olake sai tu aba noqoemo sea maba poso seke luluekani koa vairu ama lotu ko keve tu mati vaito koi Jerusalema piriemole se ni koqotaemole se.

Paula kai bazuto voko lilizio

(Iruruputo 9:1-19; 26:12-18)

⁶“Ni añata sipole aqai baroake ko Damasikasi peuru añako talio kale, ni nadanadale inio matuma zakaremu aukale azo ama ta taukavole ko qoloelake lai kapito.

⁷Ni añata ada piake miduku kale ni a viqake kama pado kora ni kota eri kikolake aña kasi, ‘Saula! Saula! Noi sole inio nota no naqunaquela aña?’ kikolake.

⁸Ni añata a vati tiorikake, ni eri va kialake, ‘Lalaña inio no, Lekasa?’ kialake. Ni vota eri kiolake, ‘Aña Jisu Nazaretia lala, aña nono niumaniumaelani lala,’ la kiolake.

⁹Ni se aña ke luluelani maba poso ta ke keake koa zakaremu, melai seta pui keta va viqake vo o pesiani aña kasi ko kora.

¹⁰Nio añata a quimanaoke ni eri kialake, ‘Loma quli kio añata a erekou, Lekasa?’ ni vo Lekasa ta eri kiolake aña kasi, ‘Zolai, ni ola Damasikasi peuru kale, ni sai nio nota no viqou kiadama quli vo Bañara lula ona korokorotikako no tu no erekou,’ kiolake.

¹¹Ni añata pui a roveake keazato ako koa zararamana ta leqa ko ilake sole, so sole se aña ke luluelani ta nasea tatai kale inio ke lati olake aña Damasikasi peuru kale.

¹²“Ni koa peuru kale ta inevoana kala maba o ni ta Ananiasi, vota kala maba vo o ilusivani vo Bañara ni o matu zorikani animeko Bazu, ni keta va matu pañaovani kiadama Jiu amu sai ke evani.

¹³Ni vota o kuevake aña kasi, ni eri kiolake, ‘Baerebaere Saula, keazate mata!’ Nio maba koa taku kale inio añata a roveake kelokelozato ni a doiritoirivake vo.

¹⁴Ni vota eri la kiolake, ‘Se animeko taite poso vo Bañara ta lula o pitoenę no tu nota noqai nianiovou voko vatolo, nio no veala vovo Sidopu ala Nabulu, ni noda va viqala voko pesio.

¹⁵Ako no inio kala padu na novai bazubazutoa laña vo ni nomai bazuekoa laña kiadamu koa no lula no qevema ni no viqema quili.

¹⁶Ni erisana ta noi sole inio noda taruana? Zolai ni bapitaiso eve ni noko sarueko poso ta kota na jareruilou noko vararaito vo Lekasa Jisu kasi ama kale,’ kiolake.

Paula ko nokailo tu o bazubazuto pui Jiu amu kasi

¹⁷“Ni añata a vaitake Jerusalema, ni so keru aña a vararaita keru Jelepade kale, añata a qeake kama padu kelokelozato Tabu ala Auvana lai avozio kale,

¹⁸ko aña avai kevema vo Lekasa so keru eri kiove keru aña kasi, ‘Taukavo vaeka ko Jerusalema, ako koi zama maba poso ta pui kepa ka zariovou neamuko noko lai bazubazuto aña sekasi sole,’ kiolake.

¹⁹Ni añata a opatake, ‘Lekasa, seta kelai uria niania aña ta aña inio a qeveni lala Jiu amu ko ilusato ko pade kale ni a noqoeme, ni a bazomeni lala seke tuvevo puenani no.

²⁰Ni so keru vo Sitiveni ke vouvaeve keru, vo onai bazuteni no, anata sai a eve, ni aqa zariake seko vouvaevo vo ni a qati vailake seke vouvaeveni maba poso ko sabosabo.'

²¹Ni vo Lekasa ta eri la kiolake, ‘Ola, ako anata a joroenou matu vanā vasi se pui Jiu amu kasi,’ kiolake.”

Se maba poso kai korakorailo vo Paula ko pesio

²²Ni se maba poso ta ke didievake vo Paula melai voko kaseko kale voko soroilo se pui Jiu amu kasi, kokale inio seta ke taniekake matu upaupato, “Vouvaevomo vo! Pui o male tu vota o saevo!” kikelake.

²³Ni seta ke matu upaupatake, ni kekai kapokapotake seko suma, ni ke risaekake ko pari okale vasi.

²⁴Nio se Romu ama solodia madu vo kuleto ala ta o soroemake voko maba poso tu kepa amaqivo vo Paula idi poro kale ama solodia madu ko zaekale, ni o soruemake se tu seta ke sisiparuevo vo tu kekai puratiko koko kio ni kalo se Jiu amu ko soama matuma upaupa kale tavai lupao vo kiolake sole.

²⁵Melai so keru se lula ke titieva keru vo tu ke sisiparuevo kikela keru, Paula ta eri kiolake vo sai obeta lojoani sirula kasi, “Ko Romu ama bazu ta ko zariemela me tu meta me jisiparuevo kala maba ko Romu ama bazu ko pizato sala vo nisa Romu ala jari ala, vo pui nio me vati olani titizato kale tu keta va kelo voko saruilo, kio?” kiolake.

²⁶Nio so keru voa sirula o viqa keru koa pesio, vota o olake solodia madu ko kuleto ala kasi ni o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Loma ikio nono erekako? Voa maba ta Romu amu ko pizato sala maba inio!” kiolake.

²⁷So sole voa solodia madu vo tanala ta o olake Paula kasi ni o kuimaevake vo ni eri kiolake, “Bazuela, nota Romu amu ko pizato sala inio kio?” kiolake. “Zio,” kiolake vo Paula.

²⁸Nio voa solodia madu vo kuleto ala ta eri va kiolake, “Anata kala pado lala a qoeni lala koa Romu amu ko pizato matu kubo seleni kai namuko

kale,” kiolake. Ni Paula ta ova opatake ni eri kiolake, “Melai anata soa alilo a eveni lala, ako añavo mama ta Romu amu ko pizato sala sole,” kiolake.

²⁹Nio taukavole sea maba poso seke kuimakuimaevu vo Paula kikelani ta keta vaitake vokasi azo, ni voa solodia madu ko kuleto ala melai ota ñake, so keru vo o paqumuka keru ta vo Paula ta kala Romu amu ko pizato sala inio kio, ako vota lula o pirieve vo sole seini kale, ni so ta pui ko zarizia Romu amu ko bazu kale sole.

Paula ko lojo Kauniseli ko kuleto

³⁰Ni vo solodia madu vo kuleto ala ta oka zariake taka vailiko koko tuveano se Jiu amu kuiripato saña kevai ikako vo Paula, so sole koko raneo kale vota o rupasivake vo Paula ni o bazuemake se raura kama siama madu ni Jiu amu ko Kauniseli madu tu seta ke padoilo. Ni vota o vati olake vo Paula ni o lojoevake seko kuleto.

Iruruputo 23

¹Nio Paula ta o toiritoirimake se Kauniseli madu ni eri ma kiolake, “A lolo poso mela, añako kerukeru ta maba pui kopa titizile aña añako va nabuluputo kale vo Banara ti kobeta baroa komia naniu kale,” kiolake.

²Ni vo Nisa Siama Ananaiasi ta o bazuemake se kebeta lojoani Paula ko sipole tu keta va pazoko voko suto.

³Nio Paula ta eri kiolake vokasi, “No topia uri ña! Vo Banara ta tuvevo avole o pazonou ño! Nota ño bapua sai tu ño ditizilo aña Bazu ko lulueko kale, melai ño navi ta ño bikoirika koa Bazu ñoko bazuemo kale se tu seta ke pazolo aña!” kiolake.

⁴Nio sea maba poso Paula ko sipole ke lojoani ta eri kikelake vokasi, “Kei! Nota ñovai korakoraiva ni ño ruqe kaseva vo Banara vo Nisa Siama!” kikelake.

⁵Nio Paula ta o opatake, ni eri kiolake, “A baerebaere poso mela, anata pui aba vai nianiila ta vo inio vo Nisa Siama kio. Ako ko Tabu ama Riki ta eri

nio kikolani sole, ‘Nota pui ruqe kasevo elo vo noko qoqono o mati vailani,’ ” kiolake.

⁶Ni Paula ta o meake koa poqala maba poso kake ta Sadiusi madu se mata saevo voukale azo pui ke tuvevo puekani, ni kake ta Parese madu, seke tuvevo puekani ko, so sole vota omai velavelaoke se Kauniseli madu ni eri kiolake, “A baerebaere poso mela! Anata kala pado Parese lala inio, ni kala Parese vo meqora lala inio. Anata a lojoa koi vairutu titizikinio kale ako anata a neamukani lala sole ko mata saevo voukale azo ama!” kiolake.

⁷Ni so keru vo so be kiola keruna inio se Parese madu ni se Sadiusi madu ta keta ziamaziamaeckiniake, ni koa poqala kale ama maba poso ta keta pitasiake seko kerukeru kale.

⁸Ako se Sadiusi madu ta eria tuvevo puto ke evani sole, se maba madu ta pui kepa saevou voukale azo ni puliama mateana poso ni auvana poso kikelani, melai se Parese madu ta ke tuvevo pueka koa kiadama zouke quli.

⁹Ni matuma ninoreo ta ko evake sai, ni kake se Moses ko Bazu kekai nianiekatani se Parese madu ko poqala kale ke evani ta ke lojoake ni matuvole eri kikelake, “Eneta pui neda va kea kama sarueko nea maba! Esa kama pado auvana ma mateana ta ko vati pesiovi vo!” kikelake.

¹⁰Ni ko zolizoliekinio ta matu ti matu naizato kota evake ni voa solodia madu ko kuleto ala ta ota nakē tu vo Paula ta silosilo pala ke ivo. So sole vota o bazuemake voko solodia madu tu ke saqoro tu ke noqoevo vo Paula, tu ke vati zio sekasi azo idi qara ko poro kale solodia madu ko zaekale.

¹¹Ni koa ipu kale inio vo Lekasa Jisu ta o lojoake Paula ko sipole ni eri va kiolake, “Pui nalo! Nota lula nolai bazubazuta ana koi Jerusalema peuru kale, ni nota mata soa bazubazuto nolai elou Romu peuru kale,” kiolake.

Paula madoevo va abamato

¹²Ni koko raneo kale ama vikale kake Jiu amu ta ke padoivake ni ke erekake kama pado nakanakatato. Ni seta ke erekake kama pado vinavina kama kejo

tu seta pui ke vuatou ni pui ke nozutou ti kobeta barolou Paula ko vouvaevo kikolako.

¹³Ariku toni va madu inio ke padoivake ni ke erekake komia nakanakatato.

¹⁴Nio seta keta olake se raura kama siama madu kasi ni se lotu tanatanamu kasi ni eri kikelake, “Eneta lula ne erekak muli ko vinavina kama kejo tu eneta pui ne quovou kama quli ti nebe vouvaevou vo Paula.

¹⁵So sole erisaña me ni Kauniseli madu ta soroekomo ko bazu Romu ama solodia madu ko kuleto ala maba kasi tu voko solodia madu ta ke vati kilo vo Paula mekasi, tu meta mevai kuimaekou mata kama kuimanao poso tu meda va kovou voko bazu o navi kasi azo. Melai eneta nedea va abamatou keve tona ni ne vouvaevou vo puliako vo barolo koi,” kikelake.

¹⁶Melai Paula vo apakora ta o viqake koa abamato ko bazu, so sole vota ota olake idi ko poro kale se solodia madu ko zaekale, ni opa vai bazuekake vo Paula.

¹⁷Nio Paula ta o nokaevake kala pado se sirula poso kale ala, ni eri kiolake vokasi, “Vati ola nea vairu ala maba se solodia madu vo kuleto ala kasi, vota oka zaria tu ovai bazueko vo kama quli sole,” kiolake.

¹⁸So sole voa sirula ta o odievake vo, ni o vati olake se solodia madu vo kuleto ala kasi, ni eri va kiolake, “Vo piritu pade kale o evani Paula ta o nokaelala ana ni o paselala ana tu a vati kilo nea vairu ala maba nokasi, ako vota kama quli sala tu onai bazueko no kiola sole,” va kiolake.

¹⁹Ni vo sirula madu vo kuleto ala ta ota va noqoekake voko nase ni o vati olake sasa ukibuti tinia, ni o kuimaevake, ni eri kiolake, “Loma quli kio no nolai bazueko ana ka kinolako?” kiolake.

²⁰Nio vota eri kiolake, “Se Jiu ama tanatanamu ta lula kekai tiorikiniala tu ke paseñou no lea tu solodia madu ta ke vati saqorou vo Paula Kauniseli madu kasi, tu keta va uria paqumuko ko quli vo kuiripato sana kevai ikako ko bazu.

²¹Melai nota pui noda ma viqou se, ako ariku toni va maba madu ta keta va mutailou ni ke tarevou vo sole. Seta lula ke ereka ko kejo tu seta pui ke vuatou ni pui ke nozutou ti kebe vouvaevou vo sole. Seta kevai inupa ni kebe tareka inio no kiñovo avo sole,” kiolake.

²²Nio vo solodia madu vo kuleto ala ta eri kiolake, “Nota pui novai bazuekou kala ta nota lula noba kai bazutala komi koi kio,” kiolake. Ni vota o viuruevake voa vairu ala maba.

Paula ta o soroivake Qavuna Filekisi kasi

²³Nio vo solodia madu vo kuleto ala ta o nokaekake omuqa voko sirula kidi ni eri ka kiolake, “Qeta inainaemoko omuqa paizana solodia madu tu ke zio Sizaria peuru kale, sikeura toni solodia hose topi ke zazuani sate, ni omuqa paizana sopere ke borikani sate, tu ke vaekou koi oduadu ipu kale siakava koloko kale.

²⁴Qeta inainaekoko kama hose vo Paula ko talio ko, ni qeta uria baroekivo eko vo Qavuna Filekisi kasi,” kiolake.

²⁵Nio vo solodia madu ko kuleto ala ta o rikiakake kama pado leta ko eri kikolako:

²⁶“Ana Kolodiasi Laisiasi lala taña pañao kale noa Qavuna Filekisi na. Matu uri anata a rovea rikieko komia leta nokasi.

²⁷Nea maba se Jiu amu ke noqoeveni ni keva zariovini vouvaevu anata lula a baqumuve vo ta kala pado Romu ala maba inio, so sole anata a olake anako solodia madu sate ni a bakieve vo.

²⁸Anata aqa zariake paqumuko ko quli se kevai kuirikema, so sole anata a vati olake seko Kauniseli kale.

²⁹Anata aqai potoake ta vota pulia quli opa ereke ko malezikako tu o vou ni piritu pade kale ivo, melai vo kuiripato saña kevai ikema ta ke navi seko bazu ko kio kale avo ikio.

³⁰Nio so keru ana a qoe keru koa bazu vo va abamato sama ta sidopu avole anata a joroeva vo nokasi. Ni anata a bazuema mata se kuiripato sana ke

ivani vo tu ke kaseko noko tanama kale ko quli se pui uria velo kevai evako vo,” kiolake.

³¹Nio sea solodia madu ta ke luluekake seko soru sama bazu. Ni koa ipu kale seta ke odievake vo Paula ni ke vati olake Anitipatirasi peuru kale.

³²Ni koko raneo kale inio sea kiadama solodia madu se kiti kale ke taliovini ta keta vaitake Jerusalema, se hose topi ke zazini nio ke vati olake vo Paula.

³³Ni seta ke vati olake vo Sizaria, ni seta ke kativake ko leta saizala Qavuna, ni ke vaevake vo Paula voko ŋase topi.

³⁴Nio voa Qavuna ta o tiromikake koa leta ni vota ovai kuimanaoke vo Paula lama kena peuru kale azo ala inio vo kio. Nio so keru vo o paqumuva keru ta vota Silisia ala inio kio,

³⁵nio vo Qavuna ta eri kiolake vokasi, “Anata a vailikou no konai kuiriziako quli ko tuvevo so keru se kenai kuirikani ke barolou keru,” kiolake. So sole vota o bazuemake voko solodia madu tu seta ke vati vailo vo Paula o ŋavi Qavuna ko pade kale, Herodi lulavo o erekema matu pade kale.

Iruruputo 24

Se Jiu amu ko kuiripato saña ivo vo Paula

¹Ni sike naniu ko tova vasi nio vo Nisa Siama Ananiasi ni kama lotu tanatanamu ni kala loea Tetelasi va kikelani ta ke olake Sizaria peuru kale. Ni seta ke olake Qavuna Filekisi ko tanama kale tu kasa ke iko se kevai kuirikako quli vo Paula.

²So sole seta ke amaqivake vo Paula, ni Tetelasi ta o taniekake tava lulueko kaseko koa kuiripato poso ni eri kiolake: “Matu raura kalaña, Qavuna Filekisi, noko uri ama odikato kale eñeta lula rosi ama taku ne eva bule kale, ni noko qulepo ama iruruputo kale inio eñeko peuru poso kale ta uri ama quli ko ereiva ni ko besieka ko ruqe ama quli.

³Eñeta neqa zoleiva komi quli komia kiadama peuru poso kale amu ke kavani kiadama taku, ni eñeta neña matu zuraiva no.

⁴Anata pui ana zaria no tu a jairokino, Sokale avole anata a basena tu noko uri kale nota tanela viqe eneko puju ama pesio.

⁵Eneta lula nevai potoi nea maba ta vota matu ruqe meomeo kala maba, ni o taniekani ko ninoreo ko ikirato se Jiu amu kasi peuru ma peuru kale ke evani, ni vo inio kala pado se Nazareti ama poqala ko kuleto ota ka evani.

⁶Ni vo inio o madoekeni sarosaroro iko ko Jelepade voko kapokapoto kale, ni eneta ne noqoeve vo.

⁸Sole no navi no inio no quimaevou nea maba inio nota noda vai nianiiovou koa kiadama quli ene lula nevai kuirikako vo,” kiolake.

⁹Ni se Jiu amu sai ke zomaneni ta ke kasekake koa kiadama quli ta tuvevo ama, kikelake.

Paula ko qaraqarailo sama pesio Filekisi ko kuleto

¹⁰Ni vo Qavuna ta o siqailivake vo Paula tu vota o pesio, nio Paula ta eri kiolake, “Anata aqai niania ta nota no erekako titizato komia matuma qoqono kale kubo sabere poso, so sole anata ada zoleiva tu a qaraqarailo a navi noko kuleto.

¹¹Matu olu nokasi tu noda ka kelo komi ko tuveano, ta pui kokai paloasa toni omuqa naniu aña a qeve keru azo Jerusalema ilusatole.

¹²Ni se Jiu amu ta pui kepa tala keve aña vati aivekinio kala Jelepade kale, ni odiemo ninoreo kale se maba poso, se Jiu amu ko ilusato ko pade poso kale ma mata kama zaekale Jerusalema peuru kale.

¹³Ni seta mata pui ke rovea tuvevo sanya iko ko quli se aña kelai kuirikako quli.

¹⁴Anata aqai eraeraova komi quli nokasi: añata a ilusiva vo eneko taite poso vo Bañara ko se lipalipa kama keve ka kikelako kale. Melai anata a duvevo puekani lala kiadama riki poso kale ama quli vo Mosese ko Bazu kale ama ni se poropita madu ke rikiekema buka poso kale ama.

¹⁵Ni añako keru vo Banara o ereko ama quli kasi ta omadeuvo seko jari ama, se sidopu amu ni se ruqe amu ta mata o saevimou voukale azo kikolako.

¹⁶So sole añata a matu madoe kiada keru sidopua elo Banara ni maba ko kuleto tu añako kerukeru ta pui kopa titizilou aña.

¹⁷“Añata a vaeke ko Jerusalema kubo sabere poso, ni añata mata a qeve sai ni a qati keve kama seleni a mabamu kasi ni mata a ñavi ta a ereko ko siqasiqa kialake.

¹⁸Ni so keru aña komi abe ereka keru inio seta ke lati inotake aña Jelepade kale so keru aña lula a okotika keru añako bulebuleilo ko iruruputo. So keru ta puliama matuma vaki kopa eve aña sase ni puliama ñinoreo kopa eve koa taku.

¹⁹Melai kake se Jiu amu Eisia ran'azo ke kuevini ta sai kebeta evake, se inio ke male tu kilo noko kuleto ni kelai kuiriko ko ruqe, ikoana seko lai nuruñuruo tea.

²⁰Melai pui so tea, nita ke kasekou inio aña a erekako ruqe ni sarueko keta la kevema so keru aña a loje keru se Kauniseli madu ko tanama kale—

²¹melai seta kekai korakorai esa añako pesio so keru a velavelaova keru a loje keru seko kuleto, aña eri kiave keru, ‘Añata a ditizia meko kuleto vairutu añako tuvevo pueko kale ko mata saevo voukale azo ama,’ ” kiolake.

²²Nio so keru vo Filekisi o viqa keru komia pesio vota o dokolikake koa titizato, ako vota okai uria nianiiake koa Jisu ko lotu ko keve sole, ni vota o bazuemake se ni eri kiolake, “So keru vo Laisiasi solodia madu vo kuleto ala o barolou keru inio añata a mela pitasikou meko aivekinio,” ma kiolake.

²³Ni vota o bazuevake kala pado sirula tu vota o vati uria vailo vo Paula, melai vota oma zarievou tu voko baerebaere poso ta ke kilo vokasi tu seta ke kativo vo oka zariovo ama quli.

Paula Filekisi ni Darusila ko kuleto

²⁴Ni kama ɻaniu poso ko tova inio Filekisi ta o kuevake voko reko Darusila sate, ni kota kama Jiu ama reko. Ni vota o nokaevake vo Paula tu vota ota va viqo voko kai bazubazuto vai oqu vo Jisu Karisito

²⁵Ni so keru Paula okai pesipesita keru ko sidopu ni inobe ama kalo, ni ko kilo ama ɻaniu kale ko ereilo ama titizato, inio Filekisi ta ota ɻake ni eri kiolake, “Nota ɻo rovea saqoro erisana. Anata mata a nokaenou ɻo so keru ana uri ama taku a qovou keru,” kiolake.

²⁶Melai mata vota o kerukerutake ta koa taku kale inio vota o kativou ko zuzuku ko seleni tu o rupasio kiolake so sole vota o odievake vo kubo taku ni o vati pesipesitake.

²⁷Ni omuqa sabere kota paloasake inio Pokiasi Fesitasi ta o besievake voa Qavuna Filekisi. Ni Filekisi ta oka zariake zolemo se Jiu amu so sole vota o vaevake vo Paula piritu pade kale.

Iruruputo 25

Paula ka zario soroilo Romu ala Matu Aikovakova kasi

¹Ni zouke ɻaniu ko tova inio Fesitasi ta o baroake Jiudia rana sai vo o taniekekoi Qavuna elo, ni vota ota olake Sizaria azo Jerusalema,

²ni se raura kama siama madu ni se Jiu ama tanamu ta keta olake vokasi vai kuirikole vo Paula. Ni seta kevai matu titiake vo Fesitasi

³tu vota o vati kilo vo Paula Jerusalema tu o zolemo se, ako seta lula ke ereke ko nakatato tu ke vouvaevo vo Paula voko talio kale Jerusalema kikelake sole.

⁴Ni Fesitasi ta o opatake ni eri kiolake, “Paula ta kebe vati vaila Sizaria piritu pade kale, ni anata pui vanq inio sai ada vaitou.

⁵So sole kake meko tanamu ta ke ziovou ana sate Sizaria tu kepa vai kuiriko voa maba sai, vota lula o sarueka kama quli kimevou ta,” kiolake.

⁶Ni Fesitasi ta o evake se sate sai siotolu ma toni ɻaniu sai kazo inio vota ota olake Sizaria peuru kale. Ni koko raneo kale inio okai papuake voko

titizato ko papupapu ni vota o bazuemake voko maba madu tu ke amaqivo vo Paula.

⁷Ni so keru Paula o baroa keru sai, nio se Jiu amu seke kuevini Jerusalema azo ta ke levoevake tava lojo voko levoano ni ke taniekake erekko ko matuma kuiripato vokasi, ko pui ke roveako kasa taka iko koko tuveano.

⁸Melai Paula ta ota qaraqaraike pesio ni eri kiolake, “Anata puliama sarueko a erekko ko aña aqai bikoirikako ko Mosese ko Bazu se Jiu amu ke luluekako ni kai kedu ko Jelepade ni vai kedu vo Romu ala Matu Aikovakova,” kiolake.

⁹Melai Fesitasi ta oka zariake tu zolemo se Jiu ama tanamu so sole vota o kuimaevake vo Paula ni eri kiolake, “Nota nobe ka zariovou tu zio Jerusalema ni me madoekou taka vailiko komia kuiripato ko tuveano añako tanama kale sai kio?” kiolake.

¹⁰Nio Paula ta eri kiolake, “Anata abeta lojoa vo Romu ala Matu Aikovakova ko titizato ko zaekale, sai aña a malea koi tu a vatoilo. Anata pui a erekani lala kama sarueko se Jiu ama tanamu kasi, no navi melai nobe kai uria nianiaa.

¹¹Anata lula a bazoka Mosese ko Bazu ni a erekko kama quli koko reketekete ta vou aqai toraeko ama tea, anata pui aba pasetou tu ada ka soqoilo ko. Melai se kelai kuirikako quli aña ta pui nio tuvevo ama ka kinola, sole puliala ta o zarizia vaelo seko nase topi. Anata ava zaria vo Romu ala Matu Aikovakova tu vota o vatoelo aña voko titizato kale,” kiolake.

¹²So sole vo Fesitasi ta o mati pesipesitake voko maba poso saita inio eri kiolake, “Nota noqa zaria zio Matu Aikovakova kasi tu vota o vatoeno voko titizato kale kiñola, sole uri tu nota no ziovou vo Matu Aikovakova kasi,” kiolake.

Paula ko Iojolo Aqiripa ni Benisi ko kuleto

¹³Ni kama naniu poso ko tova inio Aikovakova Aqiripa ni Benisi ta qo kuevake Sizaria tu qopa zolevo vo Fesitasi nioqako soipivo kale vo kiqolake.

¹⁴Lula kubo ɻaniu qota evake nioqa sai, nio Fesitasi ta o vati pesiake vo Aikovakova Aqiripa vo Paula kale avo, ni eri kiolake, “Inevoana kala pado maba koi piritu pade kale obeta evani Filekisi o vaeveni sai.

¹⁵Ni so keru aña a qeve keru Jerusalema, ta se raura kama siama madu ni se Jiu ama tanamu ta ke lati kasekake koa kuiripato se kevai kuirikema vo ni seta ke paselake aña tu añaata a ditizivo tu vota o vou kikelake.

¹⁶Melai añaata amai bazuekake se ta anime Romua mela ta pui animeko kalo ikio tu vai kuiriko kala ni vrouvaevu, melai vota o toraemou seke vai kuirikani saita tu vota o opatikou se kevai kuirikako quli.

¹⁷Ni so keru seke kue keru koi, añaata maba pui a daruanake melai maba koko ran eo kale ala ɻaniu kale inio añaata a daniekake ko titizato ni añaata a bazuemake añaako maba poso tu ke amaqivo voa maba.

¹⁸Nio se kevai kuirikani melai ke lojoake, melai seta pui kevai kuirikake kama vou sama matu ruqe ama quli ko aña aqai kuirikevo.

¹⁹Melai koa kiadavo se kikevevo ta vati aivekinio vo ke ɻaviko lotu ko kio kale avo ni vo Jisu o ɻi sala maba kale avo, vo o vovini, melai Paula ta o kasekake ta vota mata ota saeve voukale azo kiolake sole.

²⁰Añaata pui a uria paqumukake tu a bitasiko koa bazu poso kale avo, nio añaata a quimaevake vo Paula ta o zariovou ta o ziovou Jerusalema tu kepa vai kuirikou sai komi quli.

²¹Melai Paula ta o pasetake tu vota o kovou ko titizikinio Romu ala Matu Aikovakova kasi tu vo inio ova pitasikou koa aivekinio vo ni seko kiolake. So sole añaata a bazuevake vo tu vota obeta elo koa vailo kale ti kobeta barolou aña a roveovou keru soroevo vo Romu ala Matu Aikovakova kasi,” kiolake.

²²Ni Aqiripa ta eri kiolake Fesitasi kasi, “A ɻavi ada va viqou nea maba.” Nio vo Fesitasi ta eri kiolake, “Nota ɻoda va viqou vo leama ɻaniu kale,” kiolake.

²³Nio koko raneo kale inio Aqiripa ni Benisi ta qo kuevake ni qo amaqeake matuma rauraeko kale nioqa koa taku koa titizikinio ko matu lose kale raura kama solodia poso sate ni koa peuru kale ama tanatanamu sate. Nio Fesitasi ta o bazuemake se tu seta ke amaqivo vo Paula.

²⁴Ni Fesitasi ta eri kiolake, “Aikovakova Aqiripa ni mea kiada mela meme evani mela koi anime kasi: Meta me vea nea maba kiadama se Jiu amu kevai kideipani, komia zaekale ni so jari Jerusalema, ta lula kelai nurunurua aña. Seta ke matu upaupatake tu vota taukavole o vou kikelake.

²⁵Melai añata pui a rovea tava kelo kama quli vou ko male ama tu vota o vou. Vota lula o erekala voko paseto tu vota o ziovou Romu ala Matu Aikovakova kasi, ni añata lula a vatoeka tu a joroево.

²⁶Melai añata pui aqai niania aña a rikieko ama quli koa voko tavai bazuto ko leta kale. So inio añata lula a vati kuela koi meko tanama kale—ni matuma quli ta no Aikovakova Aqiripa na ko tanama kale! — nio so keru aña aqai nianiiovou keru voko vai kuiriziako quli, nio añata ada va rikiekou ko quli.

²⁷Ako kota pui uri ama quli aña kasi tu añata a joroevou kala piri kale puliako uria zakaremu elo vo maba kovai kuiriziako quli,” kiolake.

Iruruputo 26

Paula ko qaraqarailo sama pesio Aqiripa ko kuleto

¹Nio Aqiripa ta eri va kiolake vo Paula, “Nota no roveovou pesio tu no qasekou no navi kale avo.” So sole Paula ta o totozikake voko nase tu o pesio nio eri kiolake voko qaraqarailo sama pesio kale:

²“Aikovakova Aqiripa! A querukeruta ta vairutu ta mauru ada eva noko kuleto añako qaraqarailo kale a navi koa kiadama quli se Jiu amu aña kelai kuirikako kasi azo,

³ako nota noqai uria niania kiadama Jiu amu ko kalo poso ni kiadama seko pesipesi poso. Añata a basena no tu nota didiela noko inobe kale.

⁴“Kiadama Jiu amu ta kelai niania aŋako elo koizama ana vairua lala keru azo. Seta kekai niania aŋako pado ama elo aŋako saevo kale, kuleto ta a naviko peuru kale ni koko tova ta Jerusalema.

⁵Seta kelai nianiovi ana lulali azo sole seta keka zariovou tea ke kaseko inio, anata a eveni lala sea maba poso ko poqala kale se matu piza kavole ke lulupatani animeko lotu kale se inio se Parese madu.

⁶Ni vairutu anata abeta lojoa titizikinio kale aŋako kai keru kale avo vo Bañara ko leveleveo ko oma kasekema animeko taite poso kasi tu o ereko—

⁷koa leveleveo animea toni omuqa toutou mela meqai keruako tu me qovo ama ka kimelako, anime me ilusivani mela vo Bañara ipu ni ɣanu. Ni komia keru kale inio, aikovakova Aqiripa ɣa, se Jiu amu ta kelai kuirika!

⁸Noi sole inio me koi me evani mela ta pui me rovea tuvevo pueko vo Bañara ta o saevima se voumu kio?

⁹“Lulali ana melai a qerukerutake ta sidopu ikio tu anata aerekou kiadama quli ana aqai kanaekiko ama vo Nazareti ala Jisu ko ɣi.

¹⁰Ni ko ikio ana aerekema Jerusalema. Anata a qoake ko zariekato se raura kama siama madu kasi azo, ni a vaemake kubo Bañara ko maba madu piritu pade kale; ni so keru ke vouvaemo kikeve keru, ta ana inio kala pado lala aqa zariovini lala seko vouvaemo.

¹¹Kubo taku ta ana inio a lipilipiteni lala animeko ilusato ko pade poso kale koqotaemelo se, ni aqa zariani lala zuzuemo tu seta keta ka zolio seko oqu. Anata amai matu iqaike se so sole anata a qeveni lala edoloma peuru poso kale pui Jiu ama peuru poso kale tu sai melai a naquemo sea pitasa maba madu.

Paula ko kaseko voko lilizio

(Iruruputo 9:1-19; 22:6-16)

¹²“So kale avo inio anata a qeve Damasikasi se raura kama siama madu ko soru kale.

¹³Aikovakova Aqiripa na, nadale ama taku kale koa keve tona ota podoloa koi anata a qeake kama pado zakaremu naniu ko tipatipato kokai paloasako, kota ko kuevake ni ko qoloelake ana ni se ana sate ke taliovini.

¹⁴Ni enea kiada nela ta ne biake muli miduku kale, ni anata a viqake kama pado kora ko eri kikovema ana kasi Hiburu pesio kale, ‘Saula, Saula! Noi sole inio nota no naquela ana? Ako nota no dolaiva no navi pazoilo kale, omadeuvo ko bulumakau koko tupaekako jari vo bulumakau o kati vailani ko dana sole.’

¹⁵So sole anata a quimanaoke ni eri kialake, ‘Lalana inio no Lekasa?’ Nio vo Lekasa ta o lati tiorikake, ni eri kiolake, ‘Ana Jisu lala nono naquelani lala.

¹⁶Melai nota zolai ni loje. Anata kasa anai eva no ako a bitoena no tu nota anavo nabulu no elou. Nota nomai bazuekou maba poso nono ilania lelo ana vairutu ni ko quli ana ana kaseko ama quli ko kilo ama taku kale.

¹⁷Anata a bakienou no se Jiu amu ni se pui Jiu amu ko nase topi azo sai ana no a joroenoa koi sekasi.

¹⁸Nota noda ma toiratikou seko vilu ni no lilimou se kutumana kale azo zakaremu kale, ni vo Setani ko pizato kale azo Banara kasi, nio seko lai oqu kale ana ta ada ma akoekou seko sarueko poso ni seta ke kovou seko zae se Banara tabu o imeni sate.’

Paula kai bazuto voko iruruputo

¹⁹“Sokale avo inio, Aikovakova Aqiripa na, anata pui aba bikoirike koa kelokelozato aukale azo ko kuevima ana kasi.

²⁰Kuleto ta Damasikasi ti Jerusalema ni koa pado ama Jiudia ni mata se pui Jiu amu kasi anata aba bazubazute sai tu seta ke lilizio seko sarueko poso kale azo ni ke lilizio Banara kasi ni ke erek ko quli seko lilizio kasa ko iko ama.

²¹Komi ko kio kale avo inio se Jiu amu ta ke saputilake so keru ana Jelepade kale abeta eve keru ni seta ke madoeke tu ke vouvaelo ana.

²²Melai vo Bañara ta o tauvelake ana ti kobeta baroa komia naniu, so sole anata abe lojoa ni avai bazubazuta vo Jisu mea kiada mela kasi, silo ni matu. Ko quli ana a qasekako quli ta koa ijama quli se poropita madu ni Moses ke kasekema ta kota elo ama quli ka kikevema ikio, ko eri;

²³vo Bañara o soroevani Pakio ta o vovou ni vo inio kuleto ala maba vo o saevo ala voukale azo, tu o katimo ko pakio ko zakaremu se Jiu amu ni pui Jiu amu,” kiolake.

²⁴Ni so keru vo Paula soa qaraqarailo pesio o eva keru, nio Fesitasi ta ovai upaupatake vo, “Noda sarubeputa inio no Paula! Noko matuma nianio ta ko sarube puena no!” kiolake.

²⁵Melai Paula ta eri kiolake, “Anata pui a jarubeputa, matula Qavuna Fesitasi na. Anata inobea pesio aqai eva ko tuveano.

²⁶Aikovakova Aqiripa, anata parani putole a besia nokasi, ako nota noqai nianiai kiadama komi quli sole. A duvevo pueka ta nota lula no viqa komia kiadama koko ereima quli, ako komi quli ta pui ko mutaivako kama livanale sole.

²⁷Aikovakova Aqiripa, nota tuvevo no ikani na inio se poropita madu ke rikiekema quli kio? Aqai nianiai ta nota tuvevo no ikani na!” kiolake vo Paula.

²⁸Nio Aqiripa ta eri kiolake Paula kasi, “No qerukeruta ta komia puju ama taku kale inio Karisito o luluevani maba no ilo kinola kio?” kiolake.

²⁹Ni Paula ta o opatake ni eri kiolake, “Rosi ama taku kale ma puju ama taku kale, anako vararaito kale vo Bañara kasi ama ta no ni mea kiada mela me meda la viqani mela anako pesio vairutu ta ana jari me elou, melai pui komia piri kale,” kiolake.

³⁰Nio vo Aikovakova Aqiripa, ni Qavuna Fesitasi ni ko Benisi ni sea kiadamu sai ke evani ta ke lojoake ni keta saqorake titizikinio ko zaekale azo.

³¹Ni seke saqora keru seta keta pesipesitake ke navio kude ni eri kikelake, “Nea maba ta pulia quli o ereka tu vota o vou ma vaevo piritu pade kale,” kikelake.

³²Nio Aqiripa ta eri kiolake Fesitasi kasi, “Nea maba ta ota roveo nio rupasio, pui opa pasetala tea tu o zio Romu ala Matu Aikovakova kasi,” kiolake.

Iruruputo 27

Seko vati zio vo Paula Romu peuru kale

¹Ni so keru seke vatoeka keru tu eneta neda pakeo vaka kale Itali, inio Paula ni mata kake maba poso piritu pade kale ke evani ta ke vaemake kala Romu ala sirula ko nase topi, Juliasi o ni sala. Vota kala pado vo “Romu ala Matu Aikovakova ko Vaki Poqala” kale ala.

²Ni eneta ne zazuake kala Adaramitiumi vaka topi vo o zio kiolani Eisiama keta kale ama peuru poso kale, ni eneta ne dadaovake. Ni Arisitakasi, kala Masedoniala maba Tesalonaika peuru kale ala ta o luluenelake ene.

³Ni koko tovala naniu kale inio ne varerikake Saidoni peuru kale. Sai nio Juliasi ta o zarievake vo Paula tu vota o zio melole voko baerebaere poso tu seta ke tauvevo vo kiolake sole.

⁴Ni eneta ne dadaovake sai kazo ni kapea ururu ko nela loake so sole neda babatake Saipirasi udu ko daipadaipa.

⁵Ni eneta ne bakekake ko Silisia ni Pamipilia ama kolo ni ne varerikake Laisia rana Maera peuru kale.

⁶Sai nio voa sirula ta o veake kala vaka Alekezadaria azo, Itali o zio kiolani, so sole vota o zazunelake ene sai.

⁷Ni eneta matu oluoluavole tepe kale ne daliake kubo naniu ni koa talio ta matuma tapata kale kude inio eneta ne varerikake Kanaidasi peuru kale. Kapea ururu kale ta pui ne roveake togarao, nio eneta pui sidopua talio ne

evake, so sole eneta ne bakeake Kiriti udu ko daipadaipa vasi, ni neqai alokatake ko Salomone kelekele.

⁸Ni eneta ne babatake koa keta ko sipole ni matuma tapata kale kude eneta nevai baroake kala zavaña, Uri ama Titiana ka kikelakoi, kota pui vana Lasia peuru kasi azo.

⁹Ni eneta matu tu neda keuvake sai, ti kobeta baroake inio ko tapata kama sabere ko taku so keru ko vaka poso pui ko talia keru, ako eñe sai maqa inio sarueko ko akoekato ko nojola ko naniu ta lula kota paloasake sole. So sole Paula ta o katimake se komia balauvato sama pesio:

¹⁰“Meva, anata a qea ta animeko talio koi kazo ama ta tapata kota elou, zurana ta kota matu niumailou ni vaka melai, ni anime melai me voukale,” kiolake.

¹¹Melai vo Romu ala sirula ta okai keruake vo vaka ko vilua pikopiko ni koa vaka sala kiqolani, vota pui o tuvevo puekake Paula kiolani.

¹²Ni koa titiana ta pui uri ama tu kai elo sabere ko sarosororo ko taku kale ama taku kale; so sole kubo maba madu ta keka zariake tadao koa titiana kale azo tu ke madoekou tu kekai barolo ko Poenikisi ni sai ke elo koa sarosaroro ko taku kale. Poenikisi ta kama pado Kiriti udu kale ama titiana sama peuru ikio, koko naniu ko sulupakoi vasia rana ko evako, palo ni made rana veukaveuka sama. Sai nio uri ama daipadaipa sakoi koa sabere ko taku.

Matuma iverea varo

¹³Ni uri ama ururu ta kota tanitake puzeto, nio sea maba poso ko kerukeru kale ta keta roveovou talio kikelake, sole seta ke koiviekake ko titi, ni seta ke babatake Kiriti udu ko keta ko sipole.

¹⁴Melai puliako tu keu nio matu piza kama ururu ta kota buiritake—koa udu kale ama Togarauru, Eurakuilo ko ni sama, Quriki pesio kale.

¹⁵Kota ko pazovake voa vaka ni pui o roveake togarao koa ururu kale, so sole koa kapea ururu ta ko vabalinelake ni ko borinelake.

¹⁶Ni eneta ne daliake ni neqai alokata keru ko Kauda sasa udu ko daipadaipa, ta sai ta sasa bule. Sai nio matuma madolo kale ne zazuevake vo diqi tu pui o mumailo.

¹⁷Seta ke zazuevake vo diqi, ni ke vati vinatake lupivo qusini kale voa vaka tu pui o potasio kikelake sole. Seta keta nake kailo Libia keta kale ama karokoni bolebole kale so sole se vaka topi amu ta ke soloekake ko tepe ni ko ururu ta ko soleñelake eñe.

¹⁸Ni ko matu piza kama varo ta pizatole kobeta olake, nio koko raneo kale inio ke taniekake ñamuko kama voa vaka ko zurana,

¹⁹ni koko zouke ala ñaniu kale inio seta ke ñamukake voa vaka ko iruruputo ko lomaloma.

²⁰Kubo ñaniu eneta pui ne roveake velo vo ñaniu ni pui ne roveake kelo ko Suti poso, ni ko ururu ta kobeta olake matu buirito. Ti “Koe so tinia, animeta pui meba pakiovou,” kiñelake.

²¹Ni rosi ama taku sea maba poso ta pui ke vuatake, so sole Paula ta o lojoake seko kuleto ni eri kiolake, “Meva, meta meda la viqe ko pui me dadao Kiriti azo mela kio ana tea, animeta pui nio meba toraeko komia pisailo ni duluilo.

²²Melai anata a basemela me, tu meta pui me ñalou! Ako mea kiada mela ta meda pakiovou sole, melai vaka o kiada pala inio ota niumailou.

²³Ako raisi ipu kale ta kala pado vo Bañara vo mateana ta o kuela ana kasi. Anata voa Bañara vo nabulu lala ni a ilusivani lala vo.

²⁴Ni eri pa lati kiolala, ‘Nota pui ñalo Paula! Ako nota ñoda ziovou ni ñoda lojolou sole vo Matu Aikovakova ko tanama kale Romu, ako Bañara ta so kiove sole. Ni vo Bañara voko uri kale vota o pakienou ño ni seke zazuani vaka topi ño sate.’

²⁵So sole pui ñalo, meva! Ako anata avai kerua vo Bañara ta ko quli vo ana olai bazuekako quli ta ko ereilou.

²⁶Melai animeta meda sakeilou kala pado udu ko keta kale ama mati kale,” kiolake vo Paula.

²⁷Ni toni ariku ala ipu kale matuma kailokailo kobe borinela eñe Meditareniani kolo kale. Nio sipole ipu tiania vasi nio se vaka topi ke iruruputani ta kekai mamurake ta eñeta lula udu ketaketa kikelake.

²⁸So sole seta ke soloekake ko tali bati sama, kolo ko saqoro kekai podetikako, ni seta ke keake ko ivere ta kota karabete ta tiniavo koko saqoro. Silo pala taku ko tova seta mata ke keake ta kota toni sike ta tiniavo koko saqoro.

²⁹Ni seta ke vati ñake vo vaka tu o paparou lado topi so sole seta ke jouraekake ariku ñoma titi, ni seta keka vararaitake ko raneto seko bañara poso kasi.

³⁰Ni sea vaka topi ama iruruputo ko maba poso ta ke madoekake soqoilo vaka kasi azo, sole seta ke soloekake ko diqi ivere kale tu seta ke saqoriko kama titi koa vaka ko votonio ama, ka kikevema, melai kota seko lipalipato.

³¹Melai Paula ta eri kiolake vo sirula ni se solodia madu kasi, “Se vaka ko iruruputo ko maba madu ta puliala o elou vaka topi ta meta maba pui meba roveovou pakio,” kiolake.

³²So sole se solodia madu ta ke paqoekake ko qusini voa diqi kevai soloekako se keka zariani soqoilo ni voa diqi ta ota o soleake.

³³Ni puliako raneto elo inio Paula ta omai titiake se tu seta ke vuato. Vota eri kiolake, “Meta lula me daruana toni ariku ñaniu, ni kiadama komia ñaniu poso kale ta meta pulia quli me qua.

³⁴So sole añaata a melai titia me erisaña tu meta vuatomo ko sailao tu kota ko pizatimelou me tu meta me bakiovou. Puliamma ka pado meko lezu kale ama tou lava ta kopa tamela mumailou,” kiolake.

³⁵Ni voko so kio ko tova, Paula ta o koake kama bereti, ni vota o kasekake voko uriavo Bañara kasi sea kiadamu ko tanama kale, ni vota o palamukake ko, ni vota o tanitake kuo.

³⁶Ni seta ke patukake ni sea kiadamu ta ke kuake ko sailao.

³⁷Ni eñeko ataataiti vaka topi ñe zazini ñela ta 276 ñela.

³⁸Ni sea kiadamu lula ke maqinake Saita, inio seta aukozo ke ikake ko vaka taka ñamuko kale koko vuiti zurana ivere kale.

Vaka ko sakeilo karokoni bolebole kale

³⁹Ni raneto keru nio koa vaka topi ke iruruputani ta pui ke nianiiekake ko keta, melai seta ke kati inotake kama pado loqu karokoni keta sama sole seta keka zariake tu, ke rovea tea, ke ñaritivo vo vaka sai kikelake.

⁴⁰So sole seta ke paqoekake ko titi poso, ni ke vaekake ko titi poso ivere kale, ni koa omadeuma taku kale inio seta ke rupasikake ko qusini poso koko noqoekako vaka ko omuqa qelu ñomanoma. Ni seta keta va koiviekake voa vaka ko votonio ama tepe ni kekai taikake koa ketaketa.

⁴¹Melai voa vaka ta ota janariake karokoni bolebole kale, ni ota naritake; ni o votonio voa vaka ta kota va vinai ni pui ko vatutake, ni so maqa inio ko matu ti matuma tovoko ta pisa ma pisa kota va ikake o noma.

⁴²Nio se solodia madu ta ke erekake kama pado nakatato tu seta ke vouvaemo kiadama piripiri amu tu seta pui ke ruazo ni ke kailo keta kale tu ke soqoilou kikelake.

⁴³Melai vo sirula ta ova zariake pakievo vo Paula, so sole vota o dokolimake se tu seta pui ke vouvaemo se. So sole vota o bazuemake se tu seke roveani ruazo ta kuleto ke jouro vaka topi azo tu ruazole ke vareriko keta kale;

⁴⁴ni sea kiadamu ta seko tova ke luluemou se papani noqoekole ma o pisaivani vaka ko putiputilana kale. Ni koa keve kale inio eñea kiada ñela ta ñe uria varerikake keta kale ni ñeda pakiake.

Iruruputo 28

Molota udu kale

¹Ni so keru eñe lula ne bakiake saita, inio eneta ne viqake voa udu ko ni ta Molota udu.

²Ni koa udu kale ama maba poso ta ke nelati matu uria baerebaereake eñe. Ni nioro ta kota tanitake pialo ni sanusanu kota evake, so sole seta ke bainaekake ko uza ni ke baroeki_{nelake} enea kiada nela.

³Ni Paula ta o tuboekake ko sirusiru luko ni so keru vo obe vaeka keru koa sirusiru uza kale nio koa vualavualato ta ko saqorivake kala dole ni ota va nanae-kake Paula ko nase ni ota vinaike voko nase topi.

⁴Nio koa udu kale ke evani maba poso ke kea keru koa dole kobeta soilako vo Paula ko nase topi nio eri kikelake ke navio kude, “Koe, nea maba ta kala vovuato ko maba inio, vota pui opa voula ivere kale, melai sidopu ko banara poso ta pui kova zaria tu vota o saevou,” kikelake.

⁵Melai Paula ta o pirupusaekake koa dole uza kale, ni kota pui ruqe ko ivake.

⁶Ni seta keta va tarekake tava tubu ko, ma voko taukavo pialo ni vou. Melai seta ke taruanake rosi ama taku melai pulia quli ke keake kiada keru ko kavani jari, so sole seta ke besiekake seko kerukeru ni eri kikelake, “Koe, nei ta kala banara inio!” kikelake.

⁷Ni koa zaekale azo ta pui vaña kama miduku poso Pabiliasi ko, vota koa udu kale ala matula lekasa. Ni vota o odie_{nelake} eñe voko pade kasi ni o nelati uria baerebaereake eñe, ni eneta ne evake sai zouke naniu.

⁸Ni Pabiliasi vo mama, vo tata_{no} ni dara suru ko voani, ta obeta tekuake kobo topi. Nio Paula ta o amaqeake voko lose kale, ni o vararaitake, ni ovai ivikake voko nase, ni o urikivake vo.

⁹Nio so keru koko ereiva keru, kiadamu koa udu kale ama vere amu ta ke kuevake vokasi ni vota o urikimake se.

¹⁰Ni seta ke katin_{nelake} kubo katizato ni so keru eñe ne dadaova keru seta ke nelai zuranikake kubo quli ko eñe ko tauvenelo ama quli.

Molota udu kale azo ti Romu

¹¹Zouke kaboso sai ne evake inio eneta ne vaekaziake Alekezadaria ala vaka kale, modi bañara beku votonio sala, vo koa sarosaroro ko taku kale o eveni koa udu kale.

¹²Ni eneta ne varerikake Sairakiusi peuru kale ni ne evake sai zouke naniu.

¹³Ni sai kazo ne dadaoke ni mata ne varerikake Reqiumi peuru kale. Ni koko raneo kale ta kala noma ururu ota puzetake, nio koko omuqala naniu kale inio ne baroake Puteoli peuru kale.

¹⁴Sai nio eneta ne meake kama lotu maba madu seke taipazineleni eñe, ni eneta ne evake sekasi sai omadeu vuiki. Ti sai kazo eneta ne luluekake ko matu keve tu ne barolo Romu peuru kale.

¹⁵Ni se Romu ama lotu maba poso keta nela viqake ta eneta sipole neda barolou sai kio, nio kake seta ke kuevake Apiasi maketi ko evakoi ni kake ta Zouke Mamazopade ka kikelako zaekale sai kepa toraenelake. Ni so keru Paula o mea keru se vota o ilusivake vo Bañara ni ota matu zaubariake.

Romu peuru kale

¹⁶Ni so keru eñe ne baroa keru Romu, seta ke zarievake vo Paula tu vota o elo kala pade kale kala solodia ko vailo kale.

¹⁷Ni zouke naniu ko tova inio Paula ta o nokaemake sai ke evani Jiu ama tanatanamu vatovatoito ko pesipesito kale, sai nio vota eri kiolake sekasi, “A baerebaere poso mela, anata pui aba ereke ruqe ama kalo animeko maba madu kasi ni so jari pui aba bikoirike animeko vikuvikula bazu. Melai seta ke vaelake Jerusalema piritu pade kale ni ke lati sorotake aña se Romu amu ko nase topi.

¹⁸Ni añako kuimakuimaelo ko tova inio se Romu amu ta kela zariake rupasilo aña, ako ke keake ta anata puliama sarueko aba ereke ko vou ko malezikako sole.

¹⁹Melai se Jiu amu ta pui kekai zariake ko, Sokale avo inio anata a basetake a navi tu anata a zio Matu Aikovakova kasi titizato kale, rouka anata pulia quli aba mai kuirikou a naviko kuniale amu melai.

²⁰Sokale avo inio anata a odiemelala me tu aqai pesio komi mekasi. Ako koko tuveano ko aŋa eria pirizio aqai evako komia seini kale ta vo Izireli amu keta vai keruani voko kilo ko kio kale avo inio,” kiolake.

²¹Ni seta eri kikelake vokasi, “Eŋeta pui ne qoa kama leta Jiudia azo noko bazu sama, ni puliala eŋe kale ala ta o kueva sai kazo kama bazu sate tu ruqe kaseŋo opa elo no.

²²Melai eŋeta neda nai zaria tana viqo noko kerukeru, ako ne baqumuka ta kiadakoi zama maba poso ta ke perima noko pitasa madu sole,” kikelake.

²³So sole seta ke takumukake ko naniu Paula sate, ni matuma vaki ta ke kuevake koa naniu kale sai vo Paula o evakoi. Nio vikale azo ti kobeta baroake ipu kale vota zakaremu omai ikake vo Baŋara ko lekasa puo voko bazubazu kale, ni vota matuma pesipesi o mati erekake se voko zakaremu pueko kale Moses ko Bazu ni poropita madu ko riki ko kasekako quli, tu tuvevo ke ivo vo Jisu.

²⁴Nio kake ta ke tuvevo putake tava viqo kale voko bazubazu, kake ta pui ke tuvevo putake.

²⁵⁻²⁹So sole seta keta zolizoliekiniake, nio Paula ta o kasevake matu tovatovala quli sekasi, ni eri kiolake, “Vo Tabu ala Auvana ta uria kaseko o evake vo poropita Aisea ko riki kale ko tuveano meko taite poso kasi. Ako vota eri kiove sole, ‘Ola ni eri pa kive nia maba poso kasi: Meta viqo ti viqo me elou, melai pui meba paqumukou; ni meta kelo ti kelo me elou, melai pui meba patapataekou. Ako nia maba poso ko bulo ta zokele ke ikou sole, ni seta ke sutamukou seko taliŋa ni ke imadikou seko vilu tu seko vilu ta pui ko kelokelozatou, ni seko taliŋa ta pui ko viqaviqazatou, ni seko bulo ta zokele ko elou, melai pui so tea seta keta vaitou nio aŋa kasi, kiolake vo Baŋara, ni anata a urikimo inio se,’ ka kiovema.” Ni Paula ta o paikake pesio voko eri kio kale: “So sole meta paqumukomo ko eri; vo Baŋara ko pakiezato ko bazubazu ta lula ko sorova pui Jiu amu kasi. Ni seta ke roveovou viqo ko!” kiolake. Ni voko so kio ko tova inio seta ke tanitake zio seko matuma zolizoliekinio kale ke ŋavio kude.

³⁰Ni Paula ta omuqa sabere o evake o navi o tabarikema pade kale, sai vo o baroekimekoi kiadamu seke kuevini velole vo.

³¹Ni vota okai bazubazutake vo Bañara ko lekasa puo ni vota omai nianiekivake vo Lekasa Jisu Karisito Vota parani putole ovai bazutake vo, ni puliala ta o tauroevake vo.

Romu

Romu 1

¹Ana ta Paula lala kala pado nabulu lala vo Jisu Karisito vo ni kala pado apositolo vo Bañara o nokaeleni lala ni o pitoeleni lala ni o soroeleni lala kai bazutole ko Uri ama Bazu.

²Ko ikio koa Uri ama Bazu vo Bañara o kasekema lulavo voko poropita madu kasi koko rikiziovima ko Tabu ama Riki kale.

³Koko raki komia Uri ama Bazu ta vo Bañara vo Meqora animevo Lekasa Jisu Karisito ikio. Vo maba jaria ereilo ni alilo o eveni vo Devita ko vikuvikula kale,

⁴melai vo Tabu ala Auvana ko pizato kale, Banara ta kasa o ivake vo Jisu ta vota Bañara vo Meqora inio, vo o saevive keru vo vouskale azo voko pizato kale.

⁵Vo Jisu kale kude inio anata a qoe ko uri ama apositolo ko iruruputo tu rauraevu vo Karisito, tu ke odizio se maba poso kiadama toutou peuru ma peuru kale amu tu ke tuvevo puevo ni ke zorivo vo.

⁶Me Romu peuru kale amu mela melai lula o nokaemela vo Bañara tu meta vo Jisu Karisito ko mela me elo.

⁷Anata a rikita mea kiada mela Romu peuru kale me evani mela kasi vo Bañara o roquemelani kasi ni vo lula o nokaemelani tu o naviko mela me elo. Vo Bañara animevo Mama ni vo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ni bule ta ko elou me tona.

Uriavo ko vararaito

⁸Kuleto anata a qaseka anako uriavo vo Bañara kasi vo Jisu Karisito kale kude mea kiada mela kale avo, ako komia pado ama peuru ma peuru ta ko viqa meko oqu ko bazu sole.

⁹Anata ava nabuluputa vo Bañara aŋako pado ama bulo sate kai bazubazuto kale vo Bañara vo Meqora ko Uri ama Bazu. Ni vo Bañara ta o rovea zomano ana a qasekako quli kale. Vota okai nianiaa aŋako kerukeruemelo me

¹⁰Kiada keru aŋako vararaito kale. Aŋako paseto ta o ɿnavi Bañara inio ola pitoekou kama pado uri ama keve, ola zarievou tea, tu a melai baro me.

¹¹Ako aŋata aqa matu zaria tu mela lelo me, tu a melai puariko ko Auvana ko mauruto tu kota ko pizatimelou me.

¹²Ko aŋata so ka kialake quli ta omadeu tauvekinio me elou, me ni aŋako oqu kale.

¹³A visi poso mela, aŋata aqai zaria tu melai bazueko ko eri, aŋata aqa zariani lala inio kilo soipimelole me, tu aŋako iruruputo ta ko epamatou mekasi, omadeuvo kota lula ko epamata jari se pui Jiu amu kasi. Kubo taku aŋata aqa zaria soipimelo me, melai koko noqoelako quli aŋata ta ikoana.

¹⁴Anata aqa zaria soipimelo me, ako aŋata kama pado sake salala kiadama maba poso kasi komia pado ama peuru ma peuru kale amu.

¹⁵Sokale avo inio aŋata aqa matu zaria so jaria kai bazuto komia Uri ama Bazu me Romu peuru kale me evani mela kasi.

Uri ama Bazu ko pizato

¹⁶Anata aqai uria kerua ko Uri ama Bazu kota vo Bañara ko pizato tu ko pakiemo sea kiadamu seke tuvevo puekani, kuleto se Jiu amu, ni so jari se pui Jiu amu.

¹⁷Ako ko Uri ama Bazu ta kasa ko ika vo Bañara ko sidopu imo se maba poso o ɿnaviko vilu kasa: kota oqu ko kiada kale inio. Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikovevo jari, “Voa maba voko oqu kale sidopu va kiolani vo Bañara, vo o kiada inio o saevou.”

Kuiripato se maba poso kasi

¹⁸Vo Bañara ko korakorailo ta kasa ko eva aukale azo se ruqe ama maba madu ko sarueko ni ruqe ama keve kale seke tizaekani ko tuveano seko ruqe kale.

¹⁹Banara ta o katima se ko koqotato, ako o navi ta lula o mati vakakuka sole, so sole kota ko male tu seta ke paqumuvo vo.

²⁰Vo Banara ta pui opa keazai maba ko vilu kale, melai ko peuru ma peuru ko erei keru azo inio voko noqola kama pizato ni voko Banara elo ta kasa ko evake voko iruruputo kale; so sole sea maba poso ta pui keta ka rovea zolio kiadama seko ruqe ama iruruputo.

²¹Seta kevai niania vo Banara, melai seta pui ke rauraeva vo ni ke ilusiva vo voko malezivako raurailo kale, ako ko utube ama kerukeru poso ta niuniala ni kutumana kota ma ika seko bulo poso sole.

²²Seko kerukeru kale ta seta nianiomu inio kikela, melai seta sarube amu,

²³ako seta kekai besieka vo noqola kala Banara ko ilusato, seko beku poso ke erekako omadeuvo vo puju ama saevo sala maba jari amu, ma koko akazako biana**biana** poso ma ko ariku kiti ama biana poso ma koko vaerako ni koko rajaivako biana ko ilusiko kale.

²⁴So sole vo Banara ta o vaema se seko ruqe ama kerukeru ni vatolo sama bulo sate, tu ke erekko ko quraqrati ama quli seko pauvekinio kale, kiola.

²⁵Seta kekai besieka vo Banara ko tuveano lipalipa kama quli kale, ni seta ke ilusika vo Banara o erekema quli, ni pui vo o erekeni ko quli, vo raura o elo ala latau ŋaniu ni ka ŋaniu! Emeni.

²⁶Sokale inio vo Banara ta o vaemake se seko ruqe ama viluloqu kale. Ako se rekoreko melai ke besieka koa uri ama iruruputo seko pauvezato kale ni seta ruqe ke ika ko.

²⁷Ni koa omadeuma kalo kale se lasive amu ta ke vaeka ko sidopu ama kalo seko reko poso kasi, nio seta keta saruekinia ke ŋavio kude—seta ke erekka quraqrati ama quli, ni seta kekai buzara seko tupu koa ruqe ama iruruputo ko erekko kale.

²⁸Seta ke vaeva kerukeruevo vo Bañara, so sole vo Bañara ta omai luavika koa ruqe ni kaido ama kerukeru tu seta ke ereko ko quli ko se pui koma zariziako tu ke ereko.

²⁹So sole kubo azaazama ruqe poso ta komai sukata, ruqe, muino, sebito, konoilo, vouvato, pazokinio, lipalipato ni kideipo; maba vai peso

³⁰ni ruqe kasekinio, kanaekivo vo Bañara, peripato, aikailo ni rauraraurailo; seta ke kerukerueka kubo keve tu seta ke ereko ko ruqe; seta ke bikoirima seko mama ni nania poso;

³¹puliamma seko uponianii, seta ke ukaka pueka seko leveleveo, ni seta muino amu ni pui ke tauvezatani, roquano pide amu edolomu kasi.

³²Kebe paqumuka vo Bañara ko bazu kale ta so ke kalo amu ta keta vouvou kio. Melai seta kebe ereka ko quli ni seta kema zoleiva sea maba poso, seke erekani koa ruqe poso.

Romu 2

Bañara ko titizato

¹Melai noño ditizimani na se edolomu koa ruqe poso kale ta pui noba taka zoliovou, ko nota kala pado na inio sole. Ako so keru no nobe titizima keru se, no melai nobe ereka soama iruruputo seke erekako jari ama, nota noda kuirizia inio no navi.

²Ako animeta meqai niania ta Bañara inio o ereka ko sidopu ama titizato sea maba poso seke erekani soama kalo poso kasi.

³Melai noño erekani na ko kuiripato se edolomu kasi ta nobe roveovou taka soqoilo vo Bañara ko kuiripato ta be kinola kio? Maba pui, ako no navi melai nobe ereka koa kalo sole.

⁴No noqai keduani na voko matuma roquano, ni kaitizio, ni inobe, ta tuvevo avole nota pui noqai niania vo Bañara ko roqueno no ta vota obe madoe odieno no tu o lilino, kio?

⁵Melai nota lado buloa lana so sole nota no badoeka no navi vo Bañara ko korakorailo so keru koa matuma naniu voko sidopu ama titizato ko elou keru.

⁶Ako vo Bañara ta reketekete sana o imou se ruqe ama maba poso seko ruqe ama iruruputo ko reketekete kale ni uri ama maba poso seko uri ama iruruputo ko reketekete kale.

⁷Seke erekani ko uri ta koa kalo kale inio seta ke zuatika ko nañaidara, ni raurailo, ni noqola kama saevo, ni se inio vo Bañara o katimo amu koa noqola kama saevo.

⁸Se kiadailo ko maba poso ni ke vaekani ko sidopu, tu seta ke ereko ko ruqe ama kalo, se inio komai vorezivo amu ko Bañara ko iqailo.

⁹Lisulasu ama saevo ni tola ta ko elou se ruqe ke erekani kasi, Jiu amu kasi kuleto ni so jari pui Jiu amu kasi.

¹⁰Melai vo Bañara ta o puarikou ko nañaidara, raurailo, ni bule se uri ke erekani kasi, Jiu amu kasi kuleto ni so jari se pui Jiu amu kasi.

¹¹Ako vo Bañara ta o titizimela animea kiada mela koa omadeuma titizato kale sole.

¹²Se pui Jiu amu ta puliama vo Mosese ko Bazu samu, sole seke sarueka keru seta ke koqotaiva, melai pui koa Bazu kale. Melai se Jiu amu ta ikoana koa Bazu samu, so sole seke sarueka keru koa Bazu ikio kuiripato sana ko ima.

¹³Ako sidopu elo vo Bañara ko kelokelozato kale ta pui maba madu ko viqo kale ko Bazu inio, melai ereko kale ko Bazu kikolani.

¹⁴Se pui Jiu amu ta puliama koa Bazu samu, melai ke kati vaila keru koa Mosese ko Bazu kikolani, seta kebe lulueka koa Bazu, puliama Mosese ko Bazu samu melai.

¹⁵Seko kalo kota ma kasa puekako ta ko rikiziake vo Mosese ko Bazu kikolani seko bulo poso kale. Ni seko kerukeru ta kasa ko ika ta kota tuvevo

ama quli, ako kama taku ta kuiripato sana ko ima seko kerukeru, kama taku ta ko zuvarima seko kerukeru.

¹⁶So inio ko kalo avo vo Bañara ko matuma naniu kale so keru vo o titizikou keru kiadama mutamuta kama kerukeru poso. Ni ko ikio koa Uri ama Bazu aña aqai bazutako, Jisu Karisito azo a qoema.

Se Jiu amu ni vo Moses ko Bazu

¹⁷Noi nio ko me Jiu amu mela kimelani? Meta me zukaida inio vo Moses ko Bazu tona nio meta mevai rauraiva vo Bañara, kimela;

¹⁸meta me baqumuka ko quli vo Bañara okai zariako tu me ereko, ni meta lula me baqumuka koa Bazu kale tu me bitoekou sidopu ama quli, kimela;

¹⁹ni meta me odiemani mela se leqa kamu, ni meta se kutumana kamu ko zakaremu jaria mela, kimela,

²⁰meta vakakato ko maba mela se nianiekato pide amu kasi, ni nianiekato ko maba mela se vairuvairu amu kasi, kimela. Moses ko Bazu kale ta meta pado ama nianiekato ni tuveano samela, kimela.

²¹Meta me nianiekima sea edolomu —noi sole inio meta pui me lulueka me naviko nianiekato? Meta meqai bazubazuta, “Pui kuilo,” kimela— melai meta mebeta kuila me navi.

²²Meta so kimela, “Pui no zavematou,” melai me navi meta mebeta pauvezata. Meta meqai kideipani mela ko beku poso—melai me inio mata mebe kuilika beku ko ilusiko ko pade kale ama quli.

²³Meta meqai abarani mela meko neamuko vo Bañara ko Bazu, melai me inio mata me zaraevani mela vo Bañara meko pui zoriko kale voko Bazu.

²⁴Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani, “Se pui Jiu amu ta ruqe kaseko ke eva vo Bañara ko ni me Jiu mu mela ko ruqe ama kalo kale avo.”

²⁵Meta me zorikou ko Bazu inio meko moveilo ta kalo sama quli, melai meta me bikoirikou koa Bazu kikolani ta koa moveilo ta kalo pide ama ikio.

²⁶Kala pui Jiu ala vo pui movemove ala, melai vo o zorikani Bazu kikolani, vo inio tuvevo avole vo Bañara o roquevani, vo lula movemove ala jari.

²⁷Me Jiu amu mela inio koa Bazu samela ni me inio mea movemovea mela, melai meta me bikoirika koa Bazu sole meta kuirukuria mela se pui Jiu amu kasi, se pui movemove amu melai ke zorikani koa Bazu.

²⁸Sole lala inio voa maba Jiu ala maba, tuvevo ama moveilo sala? Vota pui voa Jiu ala inio vo tupu kale Jiu o evani, vo tupu kale ama moveilo sala.

²⁹Melai vo tuvevo ala Jiu ta vo Jiu o evani bulo kale inio, ni koa tuvevo ama moveilo sala voko bulo kale ni auvana kale, ni ko ikio vo Bañara ko Auvana ko erekako, pui Moses ko Bazu ko erekako. Voa maba soala inio o koa ko raurailo vo Bañara kasi azo ama, pui maba kasi azo.

Romu 3

¹Sole uri kio ko Jiu elo, saita inio ko pui Jiu elo, kio? Ni kama uri ama quli ta ko puratika ko moveilo, kio?

²Tuvevo kota matu uri ama quli tu Jiu elo! Ako se Jiu amu inio vo Bañara o mati keruini o ɻaviko bazubazu sole.

³Melai kake seta vilua nabuluputo ke evake, so sole vo Bañara ta pui kerula inio opa elou sekasi, kio?

⁴Maba pui! Melai vo Bañara ta matu tuvevo ala se lipalipa kama maba madu kasi azo. Ko Tabu ama Riki va kikovevo jari, “Noko sidopu ta ko tuvevo puilou ɻono besiovou keru, ɻota ɻo bizatou se maba poso ɻo kuiripato sана ino kale ɻo.”

⁵Melai esa kala ta eri kiovou, “Animeko ruqe ta kasa ko ika vo Bañara ko sidopu,” kiovou, ta noi nio kimevou anime? Ta esa Bañara inio pui sidopu ala vo o melai koqotaeka keru animeko ruqe kimevou, kio? (Kota se maba poso be kikevoavo kuimanao nio.)

⁶Maba pui! Ako vo Bañara ko keve ta pui sidopu ama tea, vota pui opa roveo titizimelo animea kiada mela peuru ma peuru kale amu mela.

⁷Melai mata kala ta esa eri kiovou, “Anako lipalipato kale inio kasa ko eva vo Bañara ko tuveano ni voko nañaidara puevo. Sole noi sole inio anata kobe lai kuirizia koa ruqe?” kiovou.

⁸Melai so kimela tea, animeta meda roveo nio kaseko ko sarube ama pesio ko eri kikovo ama, “Aria tu animeta me ereko ko ruqe tu sidopu ta ko purato.” Kake maba poso ta tuvevo avole kebe zarazaraela ana seko lai kuiriko kale ko anata a qaseka koa sarube ama pesio! Sokale inio seta sidopu avole kuiripato sana keta elou seko soama pesio kale.

Puliala ta sidopu ala

⁹Uri, tani, ene Jiu amu ñela ta sidopua ñela vo Bañara ko vilu kasa kobe kai paloasa se pui Jiu amu ko sidopu, kio? Maba pui! Anata lula uria zakaremu a mela ika ko se Jiu amu ni se pui Jiu amu ta kebeta eva muli sarueko ni ruqe ko pizato kale.

¹⁰Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari: “Puliala kala pado ta sidopu ala,

¹¹puliala kala pado ta o patapataeva vo Bañara ni o sidopua ilusivani vo.

¹²Kiadamu ta ke vaevake vo Bañara; ni seta ruqe ko kiada keta evake; puliala ta uri ama quli o ereka, maba puliala kala pado.

¹³Seko kora ta veukaveuka kama niami ko ruqe a tui kama jari; ni seta lipalipa kamu seko pesio kale, omadeuvo ko vovutako nananana kama dole ko nanato jari ama seko pesio;

¹⁴seko pesio ta maulumauluto ni kideipo kokai sukatako.

¹⁵Jijiroa tolato ni vovuto amu;

¹⁶seta niumaniuma kamu ni biresato ko maba madu lai ma lai seke olakoi.

¹⁷Seta pui ke paqumukani ko bulezato,

¹⁸ni pui ke paqumukani tava panao vo Bañara.”

¹⁹Animeta me baqumuka ko Bazu kikolani ta ko kaseiva sea kiadamu kasi, se koa Bazu ko pizato kale ke evani, tu kota ko epeziko maba poso kati zolio

seko ruqe, tu pado ama peuru ma peuru kale amu ta ke elo vo Bañara ko titizato kale.

²⁰Ako puliala ta o rovea sidopu puilo vo Bañara ko kelokelozato kale ko Bazu kikolani ko lulueko kale; melai ko Bazu ko nianiekato kale inio vo maba ta o vakakuka voko sarueko.

Bañara ko sidopu imelo anime

²¹Mosese ko Bazu kale ni se poropita madu ko bazu kale lulavo Bañara ta kasa o ikake vo sidopu omai iko avo se maba poso. Melai erisana vota kasa o mela ika anime vo sidopu o melai iko avo anime. Animeta pui Mosese ko Bazu kale inio sidopu me eva, melai vo Jisu Karisito vai oqu kale inio.

²²Bañara ta sidopu o ima sea kiadamu seke neamuvani vo Karisito; ako kiadamu ta omadeuvo amu sole,

²³sea kiadamu ta sarueko samu ni seta vaña kamu vo Bañara oka zariako sidopu kasi azo sole.

²⁴Melai vo Bañara ko utuakoi puariko voko roquano kale kiadamu ta sidopu ke eva vo Jisu Karisito ko tabarimo kale, vo o rupasimani.

²⁵⁻²⁶Vo Bañara ta lula majibolo jaria puarivo o eve vo, tu voko vouskale kiadama maba ko sarueko ta ko akoilou seko vai oqu kale vo. Koa kalo kale vo Bañara ta kasa o ikake voko sidopu. Ako lulavo vota ota ma bouluke se lulamu ko sarueko; melai erisana vota o puariva vo Jisu tu o puratiko voko sidopu. Koa kalo kale vo Bañara ta kasa o ika voko sidopu ni vota o sidopu puema seke neamuvani vo Jisu.

²⁷Anime lula sidopu me evani mela ta loma ikio animeta meqai raurailou? Pulia quli! Noni kale avo inio so? Animeta pulia quli meba kai raurailou, ako animeta sidopu me eva vo Jisu vai oqu kale sole, melai pui Mosese ko Bazu ko lulueko kale.

²⁸Sokale avo inio anata a uria patapatae ta oqu kale inio vo maba ko sidopu elo Bañara ko kelokelozato kale, melai pui Bazu ko kasekako quli kale.

²⁹Ma vo Bañara ta se Jiu amu ke kiada vo Bañara ni pui se pui Jiu amu vo Bañara inio, kio? Pui, se pui Jiu amu melai sevo Bañara.

³⁰Vo omadeu pado Bañara inio o sidopu puemou se Jiu amu ni se pui Jiu amu seko oqu kale.

³¹Koa oqu kale inio anata a ñamuka vo Mosese ko Bazu kio? Pui, maba pui, melai koa keve kale anata a qati lulueka ko ñavi Bazu ko kio ni kalo ko kavani.

Romu 4

Ebarahami podepodeti ivo

¹Sole noi nio ka kiavoavo vo eñe Jiu amu ñela vo kuleto ala taite Ebarahami ko saevo kale ko ereima quli ko podepodeti?

²Vota lula sidopu o eve vo o erekema quli kale tea, vota ota roveo nio raurailo, melai vota pui opa roveovi raurailo vo Bañara ko tanama kale.

³Tabu ama Riki ta eri kikola sole, “Ebarahami ta tuvevo o ikake ko leveleveo inio ovai oqui vo Bañara, nio koa oqu kale vota sidopu ala va kiolake vo Bañara.”

⁴Ako vo o iruruputani maba ta o tabaria, kota pui katizato, melai kota voko tabara.

⁵Melai voa maba vo pui okai keruani voko iruruputo, melai vo okai keruani vo Bañara, vo se kuirikuiri amu kuiripato pide o imani, voko oqu kale inio vo Bañara ta o sidopu pueva vo.

⁶Ko ikio vo Devita so ka kiovema, so keru vo o kaseke keru vo maba ko zoleilo vo Bañara sidopu va kiolani, pui vo o erekako quli kale, ko eri ka kiovema,

⁷“Ke zoleiva tisoiko seke koani ko akoezato, seko sarueko ta kota ma bouluiva sole.

⁸O zoleiva tisoiko voa maba vo Bañara ota va ukaka puekani voko sarueko!”

⁹Koa zoleilo vo Devita o kasekema ta se Jiu amu ko ko kiada ikio, seke koeni ko moveilo, kio? Maba pui! Se pui Jiu amu se pui kepa koeni ko moveilo melai keta zoleilou. Ako animeta lula me qea koa Tabu ama Riki topi ama kale, “Ebarahami ta tuvevo o ikake ko leveleveo inio ovai oquke vo Bañara, nio koa oqu kale vota sidopu ala va kiolake vo Bañara.”

¹⁰Noi keru inio vo Bañara so va kiovevo? Puliako vo Ebarahami kovo ko moveilo ma koko tova vasia rana? Vota so va kiolake puliako vo moveilo.

¹¹Koko tova vasi inio vota o moveike, ni koa voko moveilo ta kama pado mamola ko evake koko kasa puekema voko oqu kale ama sidopu elo Bañara ko vilu kasa. Nio vo Ebarahami ta sevo auvana kale ala taite o evake, seke tuvevo puevani vo Bañara se sidopu ma kiolani, se pui movemove amu melai.

¹²Vo inio mata se movemove amu vo taite seke luluekani Ebarahami ko oqu ko keve, vo animevo taite, ko vo okai saevema oqu puliako vo moveilo.

Vo Bañara ko leveleveo ko koazailo oqu kale

¹³Ni so keru vo Bañara o vati korotike keru vo Ebarahami ko peuru ma peuru ta vo ni voko vikuvikula ko leveleveo ikio kio, vota so o ikake, pui vo Ebarahami ko zoriko kale ko Bazu, melai vo Ebarahami ta o tuvevo putake nio vo Bañara ta sidopu ala va kiolake.

¹⁴Ako vo Bañara ko leveleveo kale ama quli ta ko puariziovou se Bazu ke zorikani kasi tea, maba ko oqu ta pulia quli jari ni vo Bañara ko leveleveo melai pulia quli jari.

¹⁵Ako ko Bazu ta ko puratika vo Bañara ko iqailo, melai sai puliama bazu sakoi, ta puliama bazu ko bikoiriko sakoi.

¹⁶So sole oqu tona inio koko raki ko leveleveo, tu koa leveleveo ta matu vinavina ko elou, vo Bañara ko utuakoi zama puaro kale vo Ebarahami ko vikuvikula madu kasi, pui seke zorikani pala ko Bazu, melai se vo Ebarahami jaria oqu ke evani kasi. Ako vo Ebarahami ta animea kiada mela vo auvana kale ala taite sole;

¹⁷omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Anata taite a ina no kubo toutou poso vo na.” So sole koa leveleveo ta uri ama vo Bañara ko vilu kasa, vo Ebarahami ovai oquini—voa Bañara vo o saevimani se voumu, ni voko bazu kale o puratikani ko pui kopa ereima quli.

¹⁸So keru ta kubo quli ta kota roveo nio niumaeko vo Ebarahami ko kerukeru melai vota o tuvevo puevake ni ovai kerui vo Bañara, nio vota “kubo toutou poso vo taite” o evake. Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikovevo jari, “Noko vikuvikula ta omadeuvo ko suti poso jaria kubo ko elou.”

¹⁹Koa taku keru vota sipole omadeu paizana sabere ala, melai voko oqu ta pui lekuleku ko evake, so keru voko tupu ta matu lekuleku ama ni vota pui o malezikake tu ereko ko meqora, ni Sera melai pui ko male kovo ko meqora.

²⁰Voko oqu ta pui ko vaevake vo, ni vota pui niuniala okai evake vo Bañara ko leveleveo, ni voko oqu ta kobeta matu pizatake, so sole vota o ilusivake vo Bañara.

²¹Vota matu tuvevo o ikake vo Bañara ta o roveovou ereko koa leveleveo vo ova kasekema.

²²⁻²³Sokale avo vo Ebarahami voko oqu kale “Bañara ta o veake vo ta vota sidopu ala” koa Tabu ama Riki kikolani jari, ko pui vo kaqe pala kopa rikiziovima.

²⁴Kota ko rikiziovi tu mata anime kaqe, anime sidopu me evani mela animeko tuvevo puevo kale vo o saeviveni vo Jisu animevo Lekasa youkale azo.

²⁵Ako Bañara ta o soruevake vo tu okai vou animeko sarueko ni o saevivake vo tu animeta sidopu me elo vo Bañara ko vilu kasa.

Romu 5

Sidopu elo vo Bañara ko kelokelozato kale

¹Erisana animeta lula sidopua mela vo Bañara ko kelokelozato kale animeko oqu kale, Sokale inio animeta bule kale me vati eva vo Bañara, animeko omadeu vati elo vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale kude.

²Vota lula o odiemela anime oqu kale vo Bañara ko pakiezato sama roquano kasi, sai anime me evakoi. Sokale avo inio animeta meqa zoleiva ko animeko piza kama keru, tu kai zomano vo Bañara ko nanaidara!

³Ni so jari animeta meqa zoleiva animeko tapata poso, ako me baqumuka ta ko tapata ko epa ta pizaka lojo elo,

⁴pizaka lojo elo ko epa ta vo Bañara ko mela zoleilo, ni voko mela zoleilo ta keru saña ko imela tu animeta me qovou vo Bañara ko tauvezato.

⁵Ni koa keru ta pui quraqrati ama quli anime kasi, ako Bañara ta lula o raibike voko roquano animeko bulo poso kale vo Tabu ala Auvana kale, vo lula o katiziovini tu anime kaqe.

⁶Ako so keru anime pizato pidea mela me eve keru, inio Karisito ta o mela vovi anime ruqea mela koa taku vo Bañara o pitoekema kale.

⁷Tapata ikio tu kala maba ta ova vou kala sidopu ala maba. Melai esa kala parani ala maba ta ota roveovou va vou kala uri ala maba.

⁸Melai vo Bañara ta lula kasa o ika voko roquemelo anime komi kale; anime sarueko kale mebeta eve keru inio Karisito ta o mela vrouvake.

⁹Vota o mela vovi tu animeta sidopu me elo vo Bañara ko kelokelozato kale, sole matu olu vokale tu me bakiovou vo Bañara ko korakorailo kasi azo voko matuma titizato ko naniu kale.

¹⁰Lulavo animeta Bañara ko kana poso mela inio, melai erisana vota o melati baerebaerea vovo Meqora ko vouskale. Erisana animeta vo Bañara ko baerebaere poso mela, sole vo Karisito ko vouskale azo mata saevo kale melai pui tapata tu animeta me bakiovou!

¹¹Pui koko kiada, melai animeta meqa zoleiva ko quli vo Bañara o erekema vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale, vo erisaña anime Bañara ko baerebaere poso o imelani.

Adami ni Karisito

¹²Ko sarueko ta ko kuevi peuru ma peuru omadeu maba kale kude, ni voko sarueko ta ko kati kuevi ko vou. Koko kio kale vou ta komai baroi kiadama maba poso ako seta ruqe ko kiada sole.

¹³Ko sarueko ta ko eve peuru ma peuru puliako ko Bazu katizio, melai puliako ko Bazu elo ko sarueko ta pui kopa mamola pui.

¹⁴Melai vo Adami ko taku keru azo ti kobeta baroi Moses ko taku keru ta ikoana ko vou ko pizato kiadamu tonia, ti kobe mai baroi se pui vo Adami jaria sarueko kepa eveni kasi so keru vo o bikoirike keru vo Bañara ko bazu. Adami nio kala mamola o eveni vovo tova o kuevini vo.

¹⁵Melai nioqata pui ijavoia nioqa, ako vo Bañara ko roquano sama puaro ta pui Adami ko sarueko jari ama sole. Tuvevo kubo maba ta lula keta vovi omadeu pado maba ko sarueko kale. Melai vo Bañara ko pakiezato sama roquano ta kokai paloasa ko sarueko, so jari vo Bañara ko roquano sama puaro koko puariziako kubo maba poso kasi omadeu maba ko pakiezato sama roquano kale kude, vo inio vo Jisu Karisito.

¹⁶Komi kio koko edolovo vo Bañara ko puaro omadeu maba o erekema sarueko kasi azo. Omadeu pado sarueko ko titizato ta kuiripato sama, melai kubo sarueko ta vo Bañara ko puaro kuiripato pide ko ika.

¹⁷Tuvevo avole omadeu maba ko sarueko kale ko vou ta ko eve vo o erekema sarueko kale. Melai ko kobe qulepako ta omadeu maba Jisu Karisito o erekema quli ko puratikako. Ako kiadamu seke koani vo Bañara ko palopaloasi ama roquano ni se sidopu ke evani voko kelokelozato kale ta ke raurailou noqola kama saevo kale vo Jisu Karisito kale.

¹⁸So sole koa omadeu pado sarueko kale kiadamu ta kuiripato saña ke evake, melai mata omadeu pado sidopu ama iruruputo vo Karisito o

erekema kale inio Bañara ta o rovea sidopu ma kio kiadamu tu koma puarizio ko noqola kama saevo.

¹⁹Kiadamu ta ruqe keta evake omadeu maba ko bikoirato kale, ni sea kiadamu ta mata sidopu keta elou Bañara ko kelokelozato kale omadeu maba ko zoripato kale.

²⁰Ko Bazu ta ko kuevake tu ko ruqe ama iruruputo ta ko rapuko, melai sai ko ruqe ko rapukekoi, sai nio vo Bañara ko pakiezato sama roquano ta ko matu rapukake.

²¹So sole omadeuvo ko sarueko ta ko lekasa pui voukale, so jari nio mata vo Bañara ko pakiezato sama roquano ta ko lekasa pua voko sidopu ko puariko kale, koa roquano koko odiemelako anime noqola kama saevo kale animevo Lekasa Jisu Karisito kale.

Romu 6

Sarueko ta vou melai omadeu elo Karisito sase ta saevo

¹Sole noi nio anime kimevo avo mata? Animeta mebeta elo sarueko kale tu vo Bañara ko pakiezato sama roquano ta ko rapuko, kio?

²Maba pui! Animeta lula vou mela jari sarueko vasia rana sole soa saevo inio mebeta elou? Maba pui!

³Ako meta meqai uria niania so keru anime lula omadeu me eve keru Jisu Karisito sase voko bapitaiso kale, so keru inio animeta mata bapitaiso me eve voko voukale.

⁴Ni animeko bapitaiso elo kale animeta meqai zomana voko mutailo, tu vo Karisito ko mata saevo voukale azo vo Mama ko ɻanqaidara kama pizato kale, animeta mata so jaria saevo me elou vairu ama saevo kale.

⁵Ako animeta lula omadeu me eve vo sase voko voukale, so sole so jaria omadeu mata me elou vo sase animeko mata saevo voukale azo kale vo jari.

⁶Ako animeta meqai niania komi quli sole, ko animeko lulama saevo ta lula ko zomane vo Karisito ko vou sase korosi topi, tu animeko lulama saevo ko sarueko ta pizato pide ko elo, tu animeta pui sarueko ko mabaku me elou.

⁷Ako vo maba o vouva keru, so keru inio o rupasia sarueko ko pizato kale azo.

⁸Animeta lula me vovani mela vo Karisito sase, so sole tuvevo me iko ko animeta mata me jaevou vo sase.

⁹Animeta me vakakuka ta vo Banara ta lula o saevive vo Jisu voukale azo, ni vota mata pui opa tova vovou. Ko vou ta pui lekasa kopa va elou.

¹⁰Nio so inio, vota o vovi, ni vota o koqotaeko ko sarueko ko pizato, ni erisanā vota omadeu saevo o eva vo Banara sase.

¹¹Sokale avo meta kerukeruekomu ko meta vou mela jari inio sarueko vasirana, melai mata omadeu saevo me eva vo Banara sase vo Jisu Karisito ko saevimelo kale me.

¹²Meta pui zarieko ko sarueko tu kota lekasa ko elo meko miduku kale ama saevo kale, ni meta pui zoriko ko sarueko ko vatolo kikolani.

¹³Meko pado ama saevo ta pui katiko ko sarueko tu koa sarueko ta kokai iruruputo ruqe ama kerukeru ni kalo kale. Melai meta katizimo me navi vo Banara kasi ako meta mata me jaevani mela sole voukale azo, ni meta katikomo meko pado ama saevo tu kai iruruputomo ko vo Banara ko sidopu ama kerukeru ni kalo kale.

¹⁴Koa sarueko ta maba pui ko lekasa puilou meko saevo kale, ako meta pui bazu ko poro kale me evani mela sole, melai meta me eva vo Banara ko pakiezato sama roquano kale.

Animeta sidopu ko mabaku mela

¹⁵Sole, noi nio? Animeta me jaruekou, ako animeta pui bazu ko poro kalea mela, melai vo Banara ko pakiezato sama roquano kalea mela sole, kio? Maba pui ti pui!

¹⁶Ako meta lula me baqumuka ko meta kama mabaku mela inio kio meko zoriko kale kala maba kiolani, so sole meta voa lekasa vo meme zorivani ko mabaku mela inio. Kake mela ta ko sarueko ko mabaku mela inio, ko vou sama, kake mela ta zoripato ko mabaku mela, ko sidopu ko imelako me vo Bañara ko kelokelozato kale.

¹⁷Melai aŋata a ilusiva vo Bañara, ako kuleto meta ko sarueko ko mabaku mela melai erisaŋa meta lula me zorika meko pado ama bulo sate koa tuveano sama nianiekato ko me viqema.

¹⁸Meta lula meda rupasia sarueko kale azo ni erisaŋa meta lula ko sidopu ko mabaku meda eva.

¹⁹(Aŋata aqai pesia koa olu ama pesio meme uria paqumukake, ako meko paqumato ta lekuleku sole.) Kuleto meta me uria katiziovi tu pauvezato ni ruqe ko mabaku me eve tu ruqe ama iruruputo kaqe. Ni so jaria uria katizio emo erisaŋa sidopu ko mabaku elo kaqe tu Bañara ko tabu ama iruruputo kaqe.

²⁰So keru me ko sarueko ko mabaku me eve keru meta pui sidopu ko mabaku mela inio.

²¹Loma ikio meme qoema meko ereko kale koa iruruputo, ko erisaŋa ko quratimelako me? Koa iruruputo ko reketekete ta vou sole!

²²Melai erisaŋa meta lula meda rupasia sarueko kale azo ni meta vo Bañara ko mabaku mela inio. Ni meta tabu meda eva meko saevo kale vokasi, ni koko reketekete ta noqola kama saevo.

²³Ako ko sarueko ko reketekete ta vou; melai vo Bañara ko tatabara pide ama katizato ta noqola kama saevo tu animeta omadeu me elou vo Jisu Karisito sase vo animevo Lekasa.

Romu 7

Roroto kati podetiko

¹Me aŋako tamania kalea mela, meta me uria paqumukou aŋa a qaseko ama quli, ako mea kiada mela ta me baqumuka sole ko bazu. Maba poso ta ke eva ko bazu ko poro kale se kebeta saeva keru pala.

²Keatini kama padō roroto ama reko, ta kota pirizia kovo lasive kale roroto ko bazu kale vo obeta saeva keru, melai vo o vouva keru kota kota rupasia koa bazu ko piri kale azo.

³So sole kota ko elou kala edolola maba kasi so keru kovo lasive obeta saeva keru, ta kota kota pauvezata inio; melai so keru kovo lasive lula o vouva keru koa reko ta ruparupasi ama ikio koa bazu kasi azo, ni kota pui ko pauvezata so keru koko raeva keru kala edolola maba.

⁴Sokale avo me, aŋako tamania kalea mela, Mosese ko Bazu kati vailo kale azo meta lula meda zomana vou vo Karisito sate, ni erisaŋa meta voko mela inio vo o saeveni voukale azo, tu animeta me uria va nabuluputou vo Baŋara.

⁵Ako puliako anime lilizio sarueko kale azo, inio koa sarueko, ko Mosese ko Bazu ko pizatikema, ta ko irurupute animeko saevo kale, ni animeta me uria ka nabulupute ko vou.

⁶Melai erisaŋa animeta ruparupasia mela ko Mosese ko Bazu kasi azo, ako animeta lula meda vovi koa Bazu, koko piriemelema anime kale azo. Melai erisaŋa animeta pui mevai nabuluputa vo Baŋara koa lulama Bazu vo Mosese o rikiekema kale, melai vairu ama keve kale kude vo Tabu ala Auvana kale.

Mosese ko Bazu ko kasa iko ko sarueko

⁷Noi nio mata kimevou, vo Mosese ko Bazu ta sarueko ikio kimevou kio? Maba pui! Ako koa Bazu ko nianiekato kale inio aŋata a baqumuka ta ko sarueko ta sarueko ikio. Ako koa Bazu ta pui ko bazuela aŋa ko eri tea, “Nota pui viluloqu tavai elo kala maba ko quli,” so tea aŋata pui nio aba paqumuko koa viluloqu ko kio ni kalo.

⁸Melai koa pado bazu kikolani kale ta sarueko ta ko kea koko rora tu ko pizatiko azaazama añako viluloqu poso. Ako sai puliama bazu ko evakoi ta sarueko ta vouma.

⁹Lulavo añata Bazu pidea lala ni so keru inio añata ada saeve. Melai so keru kama pado bazu ko kueva keru inio ko sarueko ta kokai zorarake añako saevo,

¹⁰ni añata ada vrouvake. Nio koa bazu koko saevilo kikolako aña, melai ko ikio ko vrouvaelake aña.

¹¹Sarueko ta ko keake koko rora koa bazu kale, ni kokale ta ko lipaelake aña ni kota ko vrouvaelake aña.

¹²So sole koa pado ama Moses ko Bazu ta tabu ama ikio, ni kiadama koko omaomadeu bazu poso melai tabu ama, kota sidopu ama ni uri ama.

¹³Melai noi nio, koa uri ama quli kio ko vrouvaelema aña kio? Maba pui! Tuvevo ko sarueko ikio ko vrouvaelema aña, melai koa uri ama bazu poso kale inio ko sarueko ta ko vrouvaelake aña, ni Sokale inio animeta me baqumuka ko sarueko ta ruqe ama koko kalo. So sole koa bazu poso kale ta sarueko ko matu ti matuma ruqe ta kasa ko eva.

Pazokinio maba ko saevo kale ama

¹⁴Animeta meqai nianiaa ko Moses ko Bazu ta auvana ko quli kio; melai añata kala maba lala tupu kale a jaevani lala, ni lula sarueko ko mabaku a evani lala.

¹⁵Anata pui a baqumuka ko aña a erekako quli, ako añata pui a erekako sole ko quli aña aqa zariako ereko, melai ko aña matu ruqe ka kialako quli, ko ikio añata a erekako.

¹⁶Ako aña a bikoirika keru ko Bazu, melai pui aqa zaria bikoiriko ko, ko aña pui ka zario bikoiriko ko Bazu ikio kasa ko ika añako tuvevo iko ko Bazu ta sidopu ama kio.

¹⁷So sole pui maba aña inio a erekani lala komia kalo, melai koa sarueko ikio koko erekako ko, koko evako añako saevo kale.

¹⁸A vakakuka ta ko sidopu ta puliama añako tupu kale ama saevo kale. Ako sidopu ko ereko ko vatolo ta kobe elou aña tona melai, añata pui a roveovou ereko ko.

¹⁹Anata pui a rovea ereko ko uri ko aña aqa zariako ereko, ni añata aqai besieka ko ruqe ko aña pui aqa zariako ereko.

²⁰Sole añako ereko ko quli aña pui aqa zariako ereko ikio kasa ko ika ta koa sarueko ikio ko erekako, koko evako añako saevo kale. Pui aña inio a erekani lala.

²¹Sai nio añata a qea ta komi kio ko ereivako aña kasi; so keru aña aqa zaria keru ereko ko sidopu ama quli, ta ruqe ama quli ko kiada a rovea ereko.

²²Tuvevo, añata aqa zoleiva añako bulo kale vo Bañara ko bazu.

²³Melai añata a qea edoloma bazu añako saevo kale ama koko pazokake koa añako kerukeru ko tuvevo ko ikako bazu. Kota ko piriela aña sarueko ko bazu kale koko iruruputako añako tupu kale.

²⁴Ke, añata matu upotuqu ada eva! Lala inio o pakielou aña komia tupu vou sama kasi azo?

²⁵Ilusiva vo Bañara, vo lula o pakielani aña vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale!

Sole eri nio. A ñavi a qiada añata a zorika vo Bañara ko bazu kerukeru kale pala, melai añako tupu kale ama saevo ta ko zorika ko sarueko ko bazu.

Romu 8

Saevo auvana kale ama

¹Maba puliama kuiripato ta ikoana erisaña anime omadeu me vati evani mela vo Jisu Karisito animeko saevo kale.

²Ako vo Tabu ala Auvana ko bazu, ko anime omadeu saevo ko imelako vo Jisu Karisito sase, ta lula ko rupasile aña sarueko ni vou ko bazu kale azo.

³Ko ikio vo Mosese ko Bazu pui kopa roveovima ereko, ako tupu kale ama saevo ta lekuleku sole, melai vo Bañara ta o roveovi ereko ko. Vo Bañara ta o titizikake ko sarueko so keru vovo Meqora o vovi ni sarueko ko siqasiqa o eve keru. Sokale avo inio vo Bañara ta o soroeve vovo Meqora, vo o kuevini ni anime jaria maba elo o eveni, melai vota puliama sarueko sala.

⁴Bañara ta so o ikake tu vo Mosese ko Bazu koka zariako sidopu ta meqai baro anime me jaevani mela Bañara ko Auvana kale, ni pui komia tupu ko saevo ko zario kale.

⁵Seke saevani tupu kale ta ke vaeka seko kerukeru tupu ko saevo koka zariako quli topi. Melai seke saevani Bañara ko Auvana kale ta ke vaeka seko kerukeru voko Auvana koka zariako quli tona.

⁶Seke vaekani seko kerukeru tupu ko saevo kale ama quli tona ta komai barolou ko vou, melai seke vaekani seko kerukeru Auvana kale ama saevo ko quli tona ta komai barolou ko tuvevo ama saevo ni bule sama.

⁷So sole voa maba vo o vaekani voko kerukeru komia tupu ko saevo kale ama zario tona ta vo Bañara vo kana ota eva, ako vota pui o zorika vo Bañara ko bazu sole, ni tuvevo avole vota pui o rovea zoriko ko kikolani sole.

⁸Seke zorikani seko tupu kale ama saevo ko zario ta pui ke rovea zolevo vo Bañara.

⁹Melai meta pui me jaeva ko meko tupu ko saevo ko kavani jari. Me inio me jaevani mela vo Bañara ko Auvana ko melai bazuekako saevo kale, vo Bañara ko Auvana tuvevo avole ko saeva meko saevo kale ta. Ako voa maba vo pui o koani vo Karisito ko Auvana ta pui vovo inio.

¹⁰Melai vo Karisito ta o saevou me tona, inio meko auvana ta saevoma ikio, ako meta lula sidopu meda eva sole vo Bañara kasi, rouka meko tupu kobe vouvou meko sarueko kale melai.

¹¹Vo Bañara ta o saevive vo Jisu voukale azo, ni voko Auvana ta ko elou me tona inio vota mata o saevikou meko tupu, koko vouvo ama. Vo o saeviveni vo Karisito ta o saevikou meko tupu voko Auvana kale koko evako me tona.

¹²A visi poso, animeta kama koidi samela, tu pui me lulueko ko tupu kale ama saevo koka zariako quli tu me ereko.

¹³Ako meta soa saevo me elou, ta meta meda vrouvou. Melai vo Bañara ko Auvana kale meta me vrouvaekou ko sarueko ko iruruputo, ta meta meda saevou.

¹⁴Seke odiziani vo Bañara ko Auvana kale se inio vo Bañara ko meqora poso.

¹⁵Ako koa Auvana vo Bañara lula o puarikema mekasi ta pui ɳalo ko mabaku ko imela, melai kota o ɳavi Bañara ko meqora poso ko imela me, ni koa Auvana ko pizato kale inio animeta mevai zaivota vo Bañara ni eri kimela, “Mama, a Mama!” kimela.

¹⁶O ɳavi Bañara ko Auvana ta ko bazueka animeko auvana poso ta animeta voko meqora poso mela inio kio.

¹⁷Animeta voko meqora poso mela, sole animeta me qovou koa mauruto ko lula vo o inainaekema voko maba madu kae, ni animeta me ɳeamukou vo Karisito sase ko quli ko lula vo ova inainaekema quli, ako animeta meqai zomana vo Karisito ko tola, sole animeta me zomanou voko ɳaɳaidara kale.

Koko kilo ama ɳaɳaidara

¹⁸Anata tuvevo a ika ta komia taku keru ama tola anime meqai evako ta pui voko ɳaɳaidara jaria pizato ama ko kasa ko elo ama anime kasi.

¹⁹Kiadama quli koko ereima ta ko matu tareka vo Bañara ko kasa imo voko meqora poso.

²⁰Ako kiadama quli koko ereima ta kuirikuiri ama, ti kota utube kota eve, melai kota o ɳavi Bañara ko vatolo kale inio so o ikake. Melai koko zuato ta ikoana sai

²¹tu koa kiadama quli koko ereima ta ko rupasiovou sapesapelo ko pizato kale azo tu kiadama quli ta vairu ko elou omadeuvo Bañara ko meqora poso vairu ke elou keru voko nanaidara kale.

²²Ako animeta lulavo azo ti kobeta baroa erisaña ta meqai niania ta kiadama quli koko ereima ta tola sama vo meqora ko alilo keru ama niania ko tola jari ama.

²³Pui koa auvana pide ama quli vo Bañara o erekema ko kiada ikio ko tolaivako, melai anime lula me qoeni mela ko Tabu ama Auvana melai duki meda eva animeko bulo kale, animeko tareko kale vo Bañara ko meqora poso elo tu rupasio animeko pado ama saevo kale. Ko Tabu ama Auvana ta Bañara ko kuleto ama puaro anime kasi.

²⁴Ako koa zuato kale inio animeta me bakiovi, melai animeta lula me qoa ko quli anime me zuatikako tea, ta pui tuvevo ama zuato ikio. Ako puliala ta o zuatika ko vo lula o koako quli sole.

²⁵Melai animeta me zuatikou ko quli anime pui me qoako so inio pataitole me darekou ko.

²⁶Koa omadeuma keve kale inio vo Tabu ala Auvana ta o tauvemela anime animeko lekuleku kale. Ako animeta pui meqai nianiani mela ko vararaito ko kalo sole; melai o navi Tabu ala Auvana ta o melati zomana vararaito vo Bañara kasi koa voniu kozato ko anime pui me buratikako kale.

²⁷Ni vo Bañara vo o keani kiadama animeko bulo kale ama quli, ta o paqumuka vo Tabu ala Auvana ko kerukeru, ako vo Tabu ala Auvana inio o melati zomanani vararaito anime o navi Bañara ko vaki mela sole, ni vota o vararaita o navi Bañara ko vatolo kikolani jari.

²⁸Animeta meqai niania ta kiadama quli vo Bañara ta uria erek o eva anime me roquevani mela vo kaqe ni anime o nokaemelani mela voko vatolo kale.

²⁹Anime vo Bañara lula o pitoemelani ta o edolimelake tu animeta vovo Meqora Jisu jari me elo, nio voa Meqora ta kubo tamania poso vo kaka kala Meqora o elo.

³⁰Ni anime lula o edolimelani ta o nokaemelake, ni anime lula o nokaemelani, ta o sidopu puemelake, ni vota o zomanimelake voko nañaidara kale.

Vo Bañara ko roquano Jisu Karisito kale

³¹Koa kiadama quli ko zakaremu puto kale ta noi nio kimevou? Vo Bañara ta o melati vailou, ta lala inio ruqe o imelou ko anime? Puliala!

³²Tuvevo avole vo Bañara ta pui, ako vota pui opa kaitive vovo pado Meqora, melai vota o puarive animea kiada mela kaqe! Vota lula o katimele anime vovo pado Meqora, so sole vota mata pui opa mela zariekou utuakoi katimelo anime kiadama uri ama quli, kio? Zio, vota pui opa kaitikou!

³³Ni lala inio kuiripato sana o imelo ala anime, vo Bañara lula o pitoemeleni mela? Puliala! Ako vo Bañara inio o sidopu puemela anime sole!

³⁴So sole lala inio o titizimelou anime? Mata puliala, ako vo Jisu Karisito, vo o vovini ni mata o saeveni voukale azo ta pui opa titizimelou. Vo inio o papuani Bañara ko palo rana vasi, vo o tauvemelani anime vararaito kale!

³⁵Sole loma ikio ko pitasimelo ama anime vo Bañara ko roquano kasi azo? Ko tapata kio, ma tola, ma maba poso ko niumaemelo, ma nione, ma ozaoza, ma vou ni saevo ko tania elo, ma vouvato kio? Maba pui!

³⁶Ko Tabu ama Riki ta eri nio kikolani sole, “Noko ni ko kio kale, Bañara, seta keka zaria vrouvaenelo eñe kiada keru, eneta ñe bitasia omadeuvo ko sipi jari ko ke vrouvaeko ama jari.”

³⁷Pui, melai kiadama komi quli kale animeta me matu pizatou vo Karisito kale, vo anime o roquemelani!

³⁸Ako ko ana tuvevo a ikako quli ta pulia quli ta kopa pitasimelou anime voko roquano kasi azo, kota pui vou, ni pui saevo, ni pui mateana madu ni

pui auvana lekasa poso ni pizato poso, pui komia taku kale ko ereivako quli ni pui koko kilo ama taku kale ko ereilo ama quli,

³⁹pui peuru ma peuru ko topi vasi ko evako quli ni koko vima ko evako quli —pui koa kiadama quli vo Bañara o erekema peuru ma peuru kale ikio kopa pitasimelou anime vo Bañara ko roquano kasi azo vo o mela puarikema vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale kude.

Romu 9

Bañara ko tuvevo ama meqora poso

¹Anata a qasekou ko tuvevo ama quli; tuvevo avole anata vo Karisito vo lala sole pui a lipalipatou. Anako kerukeru ta ko aveaveiva vo Tabu ala Auvana kale, ni kota tuvetuve ko ila ana ta anata pui kala lipalipa kalala.

²Anako upotuqu ta matu ti matuma ni anako bulo kale ama tola ta paito pide ama

³se Izireli amu kale avo, se a maba dara madu! Ko roveo tauvemo se anako kovo vo Bañara ko levezo ni anako pitasio vo Karisito kasi azo tea, aqa zario nio levezio seko kio kale avo.

⁴Se inio vo Bañara ko maba madu ni se inio voko meqora poso o imeni, ni omai kasa puekeni voko nañaidara kama pizato; ni se inio mata omai vikuekeni voko piza kama leveleveo poso ni o katimeni Moses ko Bazu; ni se inio ke neamukeni ko tuvevo ama ilusato ko keve; ni se inio mata vo Bañara leveleveo oma ikeni voko pakio.

⁵Seta se Hiburu qoqono ko taite poso ko vikuvikula kale amu inio, ni seko vikuvikula kale inio vo Bañara o soroeveni Pakio ta o puratake. Animeta me ilusivou vo raura kala Bañara vo o kati vailani kiadama quli latau nañiu ni ka nañiu. Emeni.

⁶Anata pui eri kiala, vo Bañara ko leveleveo ta lula peje kota eva, ako pui sea kiadama Izireli amu inio vo Bañara ko tuvevo ama meqora poso sole.

⁷Ni pui sea kiadamu vo Ebarahami ko vikuvikula kale amu inio vo Bañara ko tuvevo ama meqora poso. Ako vo Bañara ta eri kiolake Ebarahami kasi

sole, “Vo Aisake kale kude inio nota no neamukou koa vikuvikula ko lula ana ana kasekema tu a qatinou no.”

⁸Kokale inio animeta me rovea paqumuko ta seke alilani Ebarahami ko vikuvikula kale ta pui vo Bañara ko tuvevo ama meqora poso, melai seke alilani vo Bañara ko leveleveo kale ta tuvevo ama vo Ebarahami ko vikuvikula madu.

⁹Ako vo Bañara ko leveleveo ta lula eri kikove sole; “Ko kilo ama sabere kale komia sabere ko eri ama taku kale inio anata mata a vaitou, ni ko Sera ta ko vovou kala meqora,” kikovema.

¹⁰Ni pui ko ko kiada. Ako Ribeka ko omuqa lasive meqora kidi ta omadeu mama kanioqa, vo animevo taite Aisake.

¹¹⁻¹²Melai kala pado meqora nioq’azo ko pitoilo ta vo Bañara ko maba vatolo kale inio o pitoi. Bañara ta eri kiolake koa reko kasi, “Vo kaka kala ta nabulu ova elou vo visi ala.” Vota o kaseke koa pesio puliako nioqa alilo, ni puliako nioqa erekko ko uri ni ruqe; so sole vo Bañara o pitoeve keru voa maba ta vota pui o nokaeva vo vo o erekako iruruputo ko kio kale, melai o naviko vatolo kale inio vota o nokaeva vo.

¹³Eri nio ko Tabu ama Riki kikovevo, “Anata lula a bitoeve vo Jekopi, melai avai kedui vo Isoa.”

¹⁴So sole mata noi nio kimevou ko anime, vo Bañara ta pui sidopu ala inio kimevou, kio? Maba pui!

¹⁵Ako vota eri kiove sole vo Moses kasi, “Anata a roquevou kala vo ana ava zariani roquevo.”

¹⁶So sole kiadama quli ta koko kalo sama. Pui vo maba oka zariako quli kale ma o erekako quli kale inio ko ereiva, melai kota ko ereiva vo Bañara ko akoekato sama roquano kale.

¹⁷Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta vo Bañara ta ovai bazuekake vo Ijipi ala Aikovakova ko eri, “Anata aikovakova a ine no ni anako iruruputo

lomaloma jari a ine tu no buratikou añako pizato ni kokale añako ni ta ko zorarou peuru ma peuru kale.”

¹⁸So sole vo Bañara ta o baiseva kala vo ova zariani baisevo, akoekato sama roquano kale, ni vota zokele bulo o iva kala vo ova zariani zokele bulo ivo.

Vo Bañara ko korakorailo ni baiseo

¹⁹Kala na ta esa eri kiñovou aña kasi, “Bañara so o ika tea, noi sole inio vo Bañara ta o kea kala maba topi ama saruilo? Ako puliala o rovea tizaeko vo Bañara ko vatolo sole,” kinovou.

²⁰Melai lalana inio no, a lolo na, noño deuteuvani na vo Bañara? Ko miduku raro ta pui kovai kuimaeka voa maba vo o erekeni ko ko eri kio, “Noi sole inio nota eria erelo no eve?” kio.

²¹Ako voa maba koa raro o erekani nio o kati lulueka o vatolo koa miduku, tu vota okai ereko omuqa ijatiniamma miduku raro, kala ta matuma taku keru ala ni kala pado ta kiada keru vai iruruputo kaqe.

²²So jari nio mata vo Bañara o erekema quli ko tuveano. Vota oka zariovi puratiko voko korakorailo tu voko pizato ta ko kasa puilo. Melai vota inobea taremo o evake se vo omai korakoraivani, se heli kale tolailo ko male amu.

²³Ni vota mata oka zariake kasa iko voko nañaidara ko pui ko lalamatake, koko taloima anime kasi anime me qoeni mela voko akoekato sama roquano, ni anime mata o inainaemeleni mela tu me zomanou voko nañaidara kale.

²⁴Ako anime inio ko lula o nokaemeleni mela sole, pui anime Jiu amu mela me qiada, melai anime pui Jiu amu mela melai me nokai.

²⁵Vo Hosea ko buka kale ko rikiziovima ikio so ka kiovema ko eri kikolako, “Se pui añako madu kepa eveni se inio añako maba madu ke elou. Koa toutou ko aña pui aba roquekema añata a matu roquemou se.

²⁶Ko omadeuma zae kale sai ‘Meta pui añako mabamu mela,’ ma kiovekoi sai nio vo saevola Bañara o meqora poso ma kiovoa koi.”

²⁷Aisea ta o velavelaoke Izireli qoqono kale avo ni eri kiolake, “Izireli amu ta keta kale ama karokoni jaria kubo amu, melai kama poso madu inio ke pakiovo amu;

²⁸ako vo Bañara ta taukavole o koqotaemou seko pado ama kalo ko reketekete kale peuru ma peuru kale amu sole.”

²⁹Omadeuvo vo Aisea kiovevo jari, “Vo piza kala Bañara ta pui opa saevime kama vikuvikula poso tea, animeta Sodomo ni Qomora peuru kale amu jari nio meda elo.”

Paula mati vararaito se Izireli amu

³⁰Sokale avo inio se pui Jiu amu, se pui kepa vailikeni ko sidopu elo vo Bañara ko kelokelozato kale, ta sidopu keta evake seko vai oqu kale vo;

³¹melai vo Bañara ko maba madu Izireli amu se keka zarini sidopu elo vo Bañara ko kelokelozato kale Mosese ko Bazu ko zoriko kale, ta pui sidopu kepa eve kokale.

³²Noi sole inio kota so kota kae? Ako seta pui kepa ka zariovi pataito vai oqu kale vo melai seta kekai oquake seke erekema quli sole. So inio seta keta tupariake koa “tupatupario ko lado” topi.

³³Ko ikio ko Tabu ama Riki eri ka kikovema, “Keatini, anata a vaeva kala lado Jerusalema, Vo kevai tupariovo ala se maba madu, Voa lado vo o pimo ala se.

Melai se kevai keruani vo ta pui kepa quratou.”

Romu 10

¹Me anako tamania kale amu mela, anako pado ama bulo sate ama kerukeru ni vararaito kale vo Bañara kasi ama kale, ta ama zaria a naviko mabamu se Jiu amu ta ke pakiovou!

²Anata tuvevo a ima seta pizaka luluevomu vo Bañara; melai seko ilusato ta pui sidopu ama.

³Seta pui ke vakakukake koa keve vo Bañara omai sidopu puekako se maba madu o ɻaviko kelokelozato kale, melai seta kekai zariake sidopu elo ke ɻaviko kalo ko lulueko kale, ni seta keta lupaovake sidopu elo vo Bañara o pitoekako keve kale.

⁴Ako vo Karisito inio vo Mosese ko Bazu ko paitopaito o eveni, nio sea kiadamu seke tuvevo puevo amu vo ta sidopu keta elou vo Bañara ko kelokelozato kale.

Vo okai zaivotani vo Bañara ko tauvezato ta o pakiovou

⁵Mosese ta o kasekake maba poso sidopu kekai elo avo Bañara ko kelokelozato kale Bazu ko lulueko kale, ko eri kikolako, “Vo o zorikani koa Bazu kikolani ta o saevou.”

⁶Melai ko Tabu ama Riki ko kasekako oqu kale sidopu elo vo Bañara ko kelokelozato kale ama ta eri nio: “Nota pui kuimailo ɻo ɻaviko kerukeru kale tu eri kio, lala inio o zivo ala aukale?” — kota, tu vo Karisito ko saqorivo ikio.

⁷“Ni mata pui eri kio ɻo ɻaviko kerukeru kale, lala inio o zivo ala voumu ko zaekale peuru ma peuru ko vima?” ko ikio, tu vo Karisito ko zolaevou youkale azo.

⁸Koa Riki kikolani ta eri nio; “Vo Bañara ko bazu ta ɻoko sipole, kota ɻoko suto kale ni ɻoko bulo kale ama tuvevo puto kale” —kota ko kaseka koa oqu ko bazu ko eñe ɻeqai bazubazutako.

⁹Nota ɻovai bazutou ta vo Jisu inio vo Lekasa ni ɻota pizaka tuvevo pueko ɻo elou ko vo inio vo Bañara o saeviveni vo youkale azo kio nio so inio ɻota ɻo bakiovou.

¹⁰Ako animeko oqu kale inio animeta sidopu me eva vo Bañara ko kelokelozato kale sole, ni animeko saruilo kai eraerao kale inio me bakia.

¹¹Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta eri, “Se tuvevo ke ivani vo ta pui kepa quratou.”

¹²Komi ta ko tuboemela kasemelo animea kiada mela, ako anime Jiu amu mela ni anime pui Jiu amu mela ta puliama koko edolovo sole; Bañara inio animea kiada mela vo Lekasa vo mauru o imelani animea kiada mela ni o nokaemelani vokasi.

¹³Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Vo okai zaivotani vo Bañara ko tauvezato ta o pakiovou,” kikolako.

¹⁴Melai nonia paseko inio ke elou ko tauvezato se maba madu pui tuvevo ke ivou vo ta? Ni nonia tuvevo puto inio ke elou puliako viqo ko Uri ama Bazu? Ni nonia viqo inio ke elou ko bazu pui ko pikairiovou ta?

¹⁵Ni noni ko kalou inio ko bazu ta ko kaseilou puliala bazubazuto ko maba o soroilou ta? Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikovevo jari, “Matu zolezole ama quli anime kasi seko kati kilo ko Uri ama Bazu!” kikolako.

¹⁶Melai pui sea kiadamu ke zorikake koa Uri ama Bazu. Aisea kiovevo jari, “Bañara, lala inio lula tuvevo o ika eñeko bazu?”

¹⁷So sole maba poso ko oqu ta ko tanita ko Uri ama Bazu ko viqo kale, ni ko Uri ama Bazu ta ko kueva vo Karisito vai bazuto kale.

¹⁸Nio noi nio: tuvevo ikio ko seta pui kepa viqe koa Bazu kio? Koe, seta maba ke uria viqe—omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari: “Seko pesio ko kora ta lula kokai zaroa kiadama peuru ma peuru; seko pesio poso ta lula ko baroa au ko sipo kasi,” kikolako.

¹⁹Ni mata noni: Se Izireli amu ta pui kepa paqumuke koa Bazu kio? O ñavi Mosese inio kuleto o kasekeni vo Bañara kiovevo: “Anata a bitoevou kala pado utu ala toutou tu konoilo saña a imo a ñaviko maba madu. Anata a bitoevou kala pado sarube ala toutou tu korakorailo saña a imo se.”

²⁰Ni vo Aisea ta matuvole so kiove se pui Jiu amu kale avo so keru eri kiove keru, “Se pui ke vaililani ana ta lula ke lati inota ana; Anata lula kasa a eva se pui ke paselani ana kasi,” kiolake.

²¹Melai se Izireli amu kale avo vota eri kiolake, “Koa pado ama naniu kale añata a okekake añako nase tu a baroekimo sea maba madu, melai seta pui kepa zoripate ni seta ke meomeotake,” kiolake.

Romu 11

Vo Bañara ko akeokato sama roquano Izireli tona

¹Noi nio, vo Bañara ta o namume ni o edolime o naviko maba madu kio? Maba pui! Ako aña inio kala pado lala Izirelia lala sole, ni aña inio kala pado vo Ebarahami ko vikuvikula kalea lala, ni kala pado vo Benijimane ko toutou kalea lala sole.

²Vo Bañara ta pui opa namume o naviko maba madu, se lula o pitoemeni koko tanitanila keru. Meta meqai niania Ilaija okai pesiovima quli, koko kasekako kale, so keru vo o olaquapute keru Bañara kasi se Izireli qoqono mai buzaro kale:

³“Bañara, seta lula ke vouvaema muli noko poropita madu ni lula keta na niaqarika noko tabu ama siqato ko sara poso; ti aña a qiada inio abeta eva, ni seta kebe madoeka inio tu ke vouvaelo aña,” kiolake.

⁴Ni Bañara ta eria opato ova evake vo, “Añata lula a edolima sikeura vuro maba se a naviko madu se pui nio ke ilusivani vo lipalipa kala bañara Belo,” kiolake.

⁵Ni so jari inio erisaña: kama poso madu inio iniseana kebeta eva, vo Bañara o pitoemani voko pakiezato sama roquano kale.

⁶Voko pitoto ko raki ta voko pakiezato sama roquano ikio ni pui seke erekako quli. Ako vo Bañara ko pitoto ko raki ta maba ko erekako quli tea, voko pakiezato sama roquano ta pui tuvevo ama puaro ni katizato ikio kopa elo.

⁷Sole komi ta koko paitopaito. Se Izireli amu ke vailikema quli ta pui kepa koe. Melai kama poso madu vo Bañara o pitoemeni pala inio ke koe ko; ni matu kubo madu ta zokele bulo o imake ni pui kepa viqe vo Bañara ko nokao.

⁸Ko Tabu ama Riki kikovevo jari, “Bañara ta udo ota ma ikake seko kerukeru ni bulo poso; koa taku keru azo ti kobeta baroa vairutu ta seta pui ke rovea kelokelozato ni viqaviqazata.”

⁹Ni vo Devita ta eri kiolake, “Seta ke qoloilou ni ke sipatiovou seko ɳojola poso kale! Ni seta ke pialou, ni ke koqotailou!

¹⁰Seko vilu ta leqa ko elou ni seta pui kepa roveovou kelokelozato; ni seko tapata poso ta ko lokulokuemou se kiadama taku keru,” kiolake.

¹¹Noi nio, so keru se Jiu amu tupara ke eve keru, ta keta piavi ti pui mata kepa tova lojolou inio, kio? Maba pui! Melai se Jiu amu ta keta piavi inio. Sokale avo inio vo Bañara ta o pakiema se pui Jiu amu, tu se Jiu amu ta kema konoilou se.

¹²Se Jiu amu ko bikoirato kale ta ko puratake vo Bañara ko matuma mauruto peuru ma peuru kale, ni se Jiu amu kekai suatema matuma mauruto ta ke koe se pui Jiu amu. So sole animeta me qerukeruekou koa matu ti matuma mauruto ko purato ama animea kiada mela kasi so keru vo Bañara o pakiemou keru se Jiu amu!

Se pui Jiu amu kekai koevo ko pakio

¹³Anata a besia erisaña me pui Jiu amu mela kasi: Vo Bañara inio o soroele aña tu aqai bazubazuto voko Uri ama Bazu mea pui Jiu amu mela kasi, so sole añako komia iruruputo ta matu qulepo ama ka kiavou.

¹⁴Esa komi kale inio aña viluloqu saña a imou se Jiu amu a ɳavi kale amu, nio kake ta ke roveovou pakio.

¹⁵Ako Bañara omai kedui keru se Jiu amu so keru inio peuru ma peuru kale amu ta ke koe ko odouvo. Sole loma ikio ko ereilou se Jiu amu ke kovou keru ko odouvo! Se voumu ko mata saevo vouskale azo jari ama aqasiele ta ko elou!

¹⁶Ko kuleto ama bereti ko volevole ta ko katiziovou Bañara kasi nio koa kiadama bereti volevole ta maurumauru ama ikio kota elou, so jari kala ore

ko tataiqili ta ko katiziovou vo Bañara kasi nio koa kiadama voa ore ko kata poso melai o navi Bañara ko ikio kota elou.

¹⁷Kama kata poso koa mabamaba kama Olive ore ko ta kota lopai ni kama piru ama Olive ore ko kata ta kota nasoi ko tona ni Bañara ta o qotupike. No pui Jiua laña inio koa piru ama Olive ore ko kata jaria laña nono nasoivani na vo Bañara ko mabamaba kama Olive ore topi tu no qovo voko matuma mauruto.

¹⁸So sole nota pui mai kedu seke lopaini omadeuvo koa kata poso koko lopaivako jari. Nota pui no male tu no aikailo. Ako nota kala pado kata na inio sole; nota pui no dauveka ko ore ko tataiqili—melai ko tataiqili kio kobe tauvena no.

¹⁹Melai esa nota eri kiñovou, “Uri, melai koa kata poso ta kota lopai tu añako zae kola vaeko.”

²⁰Kota tuvevo. Koa kata poso ta ko lopai ako seta pui kepa tuvevo pute sole, melai nota pui no lopaiva ako nota no duvevo puta sole. Melai nota pui raurailo, melai nota balauve.

²¹Vo Bañara ta pui opa zarieme se Jiu amu tu ke sarueko, se tuvevo ama kata poso jari amu; so sole vota pui opa zariemelou me pui Jiu amu mela tu mebeta zio sarueko.

²²Kokale inio animeta me qea vo Bañara ko roquemo se maba madu ni voko tapata imo se. Vota tapata o ima seke vaevani vo, melai voko roquano ta me tona—meqai noqoilou koa roquano tea. Melai meta pui me noqoilou tea, me melai meda kobuilou.

²³Melai se Jiu amu ta pui vinavina ke elou seko pikipikinio puto kale, inio vo Bañara ta o vaitoemou se voko roquano kale sai se lula koa ore ko kata jari ke evekoi, ako vo Bañara ta o roveovou ereko ko quli sole.

²⁴Me pui Jiu amu mela inio omadeuvo koko lopaima piru ama olive ore ko kata jaria mela ni vairua qotupo ko evema mabamaba kama olive ore topi. So ta pulia quli ko kavani nio, melai Bañara inio o roveovi ereko. Melai se

Jiu amu ta omadeuvo koa mabamaba kama ore jari amu; ni kota matu olu vo Bañara kasi tu vota mata o tova nasoekou koko lopaima kata poso ko naviko ore topi.

Bañara ko akoekato sama roquano kiadamu tona

²⁵A visi poso, ikoana kama pado mutamuta kama tuveano ko aña a mela zariako me tu kai nianii, ako me baqumukou ko inio pui meqai abarou meko nianii. Eri nio koa mutamuta kama tuveano; se Izireli amu ko pikipikinio puto ta pui noqola kama kopa elou, melai kota ko epezou so keru sea poso se pui Jiu amu ke kilo amu vo Bañara kasi ke okotou keru.

²⁶So inio kiadama Izireli amu kekai pakiovo avo. Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Vo Pakio ta o kilou Zaione azo ni vota o ñamukou kiadama ruqe poso vo Jekopi ko vikuvikula kasi azo.

²⁷Anata a qatimou se añaqo leveleveo so keru aña ada ma akoekou keru seko sarueko poso,” kikolako.

²⁸Ako seta ke bikoirika ni ke vaeka ko Uri ama Bazu, ni kokale avo inio se Jiu amu ta vo Bañara ko kana madu ke evake, me pui Jiu amu mela meme ñeamukani mela koa Bazu kale avo. Melai Bañara ta o pitoeme seko taite poso ni mata kokale avo inio vota o roquema se Jiu amu.

²⁹Ako vo Bañara ta pui o besieka voko kerukeru se vo o pitoemani ni se vo mauru o imani tonama.

³⁰Lulavo me pui Jiu amu mela ta me bikoirive vo Bañara; melai erisaña meta me qoa ko roquano ako se Jiu amu ta ke bikobikoirata sole.

³¹Erisaña se Jiu amu ta ke bikoiriva vo Bañara, melai seta ke kovou voko roquano, ako meta me qoe voko roquano sole.

³²Ako vo Bañara ta o vaemake kiadama maba poso seko bikobikoirato kale tu sea kiadamu ta ke kovou voko roquano.

Ilusato Bañara kasi

³³Vo Bañara ko nianiiio ta matu ti matu raura kama ni voko paqumuko kiadama quli ta noqola kama! Lala inio o roveovou kaseko voko vatolo? Ni lala inio okai nianiiiovou voko kalo?

³⁴Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikovevo jari, “Lala inio o vakakuka vo Bañara ko kerukeru? Lala inio o rovea kativo vo ko vakakato?

³⁵Lala inio vo lula o kativani kama quli vo Bañara, tu vo Bañara ta lipulipu saña o elou? Puliala!”

³⁶Ako vota lula o ereke kiadama quli, ni kiadama quli ta kobeta eva vokale tu kota voko. Sole animeta me nanaidara puevou vo Bañara latau naniu ni ka naniu! Emeni.

Romu 12

Saevo Bañara va nabuluputo kale ama

¹So sole, me añako tamania kalea mela, vo Bañara ko matuma roquano ko kio kale avo añata a melai titia me, tu meta kativomo vo Bañara meko saevo, saevoma siqasiqa jari, ni tabu emo vo va nabuluputo kale voko zolevo kale. Ko ikio koa tuvevo ama ilusato ko meme qativo ama vo.

²Meta pui lulueko komia ruqe ama peuru ma peuru kale amu ko kalo, melai meta zarievomo vo Bañara meko bulo kale tu vota vairu o imelou me meko saevo ni kerukeru kale. So inio meta me roveovou paqumuko vo Bañara ko vatolo—koa uri ama ni zoleilo sama ni sidopu ama vokasi.

³Ako vo Bañara ko roquano sama puaro vo o katileko aña kale ta eri kiala mea kiada mela kasi: Meta pui aikailo me navi melai meta zarazaraimo meko kerukeru kale, vo Bañara o katimelako oqu ko malezikako kale.

⁴Animeta kubo kata samela omadeu tupu kale, ni koa kata poso ta azaazama koko sake sama.

⁵So inio animeta kubo maba mela, melai animeta omadeu pado tupua mela vo Karisito kale ni animeta omadeu me eva azaazama kata poso mela omadeu pado tupu kale.

⁶Vo Bañara ta o mela puarika azaazama iruruputo, so sole ko male tu animeta meqai iruruputo animeko azaazama puaro poso. Nio nota Bañara kasi azo ama bazu kai bazuto ko puaro sana no elou, ta nota erekako noko oqu ko podepodeti kale;

⁷ma nota nabuluputo ko puaro sana no elou ta nota no nabuluputou; ma nota kama nianiekato ko puaro sana no elou ta nota no nianiekatou;

⁸ma nota edolomu ko zuvarimo ko puaro sana no elou ta nota no zuvarimou se. Vo o puarikani edolomu kasi voko quli ta o puarikou zoleilo kale. Vo pizato sala ta o uria erekou voko koidi; ni vo o tauvezatani ta o tauvezatou zoleilo sase.

⁹Ko roquano ta maba tuvetuve ama ko elou. Kai kideipomo ko ruqe ama quli, ni noqoekomo ko uri ama quli.

¹⁰Meta matu roquekiniomo muli me navi ako meta lotu tamania mela sole, ni dikidauputole panaekiniomo me navio kude.

¹¹Matu iruruputomo vo Bañara ko iruruputo kale ni pui lupalupato. Va nabuluputomo mevo Lekasa meko pado ama bulo kale.

¹²Meta zoleimo meko kai keru kale ko kilo ama saevo, ni kaitiziomo meko tapata keru, ni vararaitomo kiada keru.

¹³Meta puarikomo meko kama ma kama se olaquamvo Bañara ko maba madu kale amu kasi, ni ma veukomo meko pade se pakepakeo maba madu.

¹⁴Pasevomo vo Bañara tu vota mauru o imo seke niumaemelani me, pasevomo vo tu mauru o imo se, ni pui mati levezo.

¹⁵Mati zomanomo zoleilo seke zoleivani, ni zomanomo zialo seke ziani sase.

¹⁶Meta kerukeruekiniomo muli. Meta pui rauraurailo, melai panao kale neamukomo meko koidi. Ni meta pui kai aikailo meko nianio.

¹⁷Esa kala ta ruqe o imelou me ta meta pui mevai besiekou vo koa ruqe. Madoekomo ereko ko uria kelo ama quli kiadama maba poso kasi.

¹⁸Meta matu madoekomo tu meta bule kale me elou kiadamu kasi.

¹⁹A baerebaere poso mela, meta pui me erekou ko vaitotola sama quli, melai vaekomo tu vo Bañara ko korakorailo ta ko korotiko. Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Ana inio vaitotola salala, ni anata a erekou ko, kiola vo Bañara,” kikolako.

²⁰Melai meta luluekomo ko Tabu ama Riki ko eri kikolako, “O luapou novo kana, nota niaevo vo; o rokauvou, ta nota kativa ko ju; komi kale inio nota no roveovou qurativo vo,” kikolako.

²¹Meta pui zarieko ko ruqe tu kota zara ko imelo me; melai meta koqotaekomo ko ruqe uri kale.

Romu 13

Animeko koidi se qavuna poso kasi ama

¹Kiadamu ta ke zorimo se qavuna madu, ako puliala ta pizato sala Bañara pui o zarievo vo tea. Ako vo Bañara kasi azo inio ke koani ko pizato sole.

²So sole voa maba vo o bikoirikani vo qavuna ko pizato, ta o bikoirika vo Bañara o lojoekema pizato; ni vo so o kavani ta kuiripato saña ota eva o navi ti ota titiziovou.

³Ako se qavuna madu ta pui nalonalo amu se uri ke erekani kasi, melai seta nalonalo amu se ruqe ke erekani kasi. Nota pui noqa zaria taka nalo seko pizato kio? So ko kalou ta nota ureka ko uri ama quli, nio seta ke rauraenou no,

⁴ako se inio vo Bañara ko nabulu poso seke tauvenani no noko uri ko ereko kale sole. Melai nota ruqe no erekou ta, nota noda ma nalou inio se, ako seko koqotato ko pizato ta tuvevo ama sole. Seta Bañara ko nabulu poso sole seta ke ureka vo Bañara ko koqotato se ruqe ke erekani kasi.

⁵Kokale avo meta zorimomo se qavuna madu pui vo Bañara ko koqotato ko tipaeko ko kio kale avo, melai meko uri ama vatolo lulueko kale.

⁶Sokale avo inio mata meta me dabarika ko takisi kiada keru, ako sea raura kamu ta keva nabuluputani vo Bañara so keru seke erekia keru seko iruruputo sole.

⁷Sole meta vouvaekomo meko lipulipu meko tabariko kale meko takisi, ni meta tama panaomo ni rauraemomo sea kiadamu, ako seta ke male tu so me imo sole.

Kai tauvekiniomo

⁸Meta vouvaekomo kiadama meko lipulipu, melai roquekinio ko lipulipu ta kobeta saevou kiada keru. Ako vo o erekani soama roquano ko keve ta o lulueka ko Bazu kikolani sole.

⁹Komia Bazu poso eri kikolako, “Nota pui zavemato, pui vovato, ni pui kuilo, ni pui viluloqu tavai elo edolola maba ko quli” — kiadama soama quli, ni mata kiadama ko jari ama ta omadeu elo ko eva omadeuma bazu kale, “Nota roquema kiadamu omadeuvo no navi no roquia jari.”

¹⁰Nota no roquevou kala, nio nota pui noba niumaevo vo; so sole vo o roquanani inio o zorikani koa padu ama Bazu kikolani.

¹¹Meta erekomo ko quli, ako meta me baqumuka ta meko toirato ko taku ta lula kota baroa sole. Ako anime meqai pakiovo ama taku ta lula sipole erisanā, pui anime me duvevo pute keru jaria vanā sole.

¹²Ko ipu ta sipole kota paloasou, ni vo naniu ta matu sipole erisanā. So sole animeta me epezo erekia ko kutumana ko quli, melai animeta me zolaeko ko sidopu ko bako, zakaremu kale ama pazokinio ko.

¹³Animeta sidopua talio me elo naniu ko zakaremu kale, pui olavoputo kale ni piza kama ju ko nozueko kale, ni pui sasave ni zata ko iruruputo kale ni ubutianiamma pauvezato kale, ni pui pazokinio ma konoilo kale.

¹⁴Melai meta emo vo Lekasa Jisu Karisito tona, ni epezomo kerukerueko meko tupu ko zario ni pui taka lulueko koko vatolo.

Romu 14

Meta pui titizimo meko lotu tamania kale amu

¹Meta baroekimomo sea maba poso se lekuleku amu seko oqu kale, melai pui tamati zolizoliekinio seko kerukeru meko kerukeru kale.

²Ako kala maba ta voko oqu kale inio o rovea kuo kiadama quli, melai kala pado maba vo lekuleku ama oqu sala ta pui o rovea kuo ko marabau.

³Voa maba vo utu kuo o evani kiadama sailao poso ta pui o zaraevou voa maba vo pui o utu vuatani; ni voa maba vo pui o kuani ko marabau ta pui o titizivou vo utu vuato o evani maba; ako vota obeta korota vo Bañara ko vilu kasa sole.

⁴Lalaña inio ko no nono ditizivani na edolola maba vo nabulu? O navi voa nabulu vo lekasa inio okai nianiiovo ala vovo nabulu ko uria ereko ma pui uria ereko voko koidi. Melai vota o uria erekou voko koidi, ako Bañara ta o pizativa vo sole.

⁵Kala maba ko kerukeru kale kiolani ta kala pitopito ala naniu inio qulepo ala naniu kama naniu poso kasi azo, melai mata kala ta koa kiadama naniu poso ti omadeu podepodeti ama kiola. Qo navinnavi ta qo vinaeko qo navinnavi ko kerukeru kikolani.

⁶Vo tabu o ikani ko naniu ta ovai rauraeka vo Bañara koa naniu, ni vo o kuovo ala ko marabau vo melai ovai rauraeka vo Bañara koa keve kale kude, ni vota o ilusiva vo Bañara.

⁷Ako puliala anime azo kala ta o rovea saevo ni vou o kiada kaqe.

⁸Ako anime me jaeva keru, animeta me jaeva inio vo Lekasa kaqe, ni me vrouva keru, animeta me vrouva vo Lekasa kasi. So sole anime mebeta saeva keru ma me vrouva keru, animeta vo Lekasa ko mela.

⁹Ako vo Karisito ta o vovi ni mata o saeve vouskale azo, tu vota se saevomu ni se voumu vo Lekasa o elo.

¹⁰So sole no, no pui no quani na ko marabau, ta noi sole inio nota kuiripato sana no iva novo visi? Ni no, no utu kuani na kiadama sailao poso, noi sole

inio nota novai kedua novo visi? Ako animea kiada mela ta me lojou vo Bañara ko kuleto voko titizato kale sole.

¹¹Ako Tabu ama Riki ta eri nio kikolani sole, “Tuvevo anata saevola Bañara lala, kiola vo Bañara, Kiadamu ta ke iqeiqueovou añako kuleto, ni kiadamu ta kelai bazutou ana, ta anata vo Bañara lala inio kio, kiola.”

¹²So sole animea kiada mela ta me qasekou animeko saevo vo Bañara kasi.

Nota pui pivo novo visi

¹³So sole, animeta me epezou kuirikinio me navio kude, melai kerukeruekomu tu meta pui me erekou ko mevo visi tupara ko ivo ama quli ni ko pivo ama vo sarueko kale.

¹⁴Añako tuvevo puevo kale vo Lekasa Jisu inio anata tuvevo a ika ta puliama sailao ta ko kaitizia tu kuo vo Bañara ko kelokelozato kale; melai kala maba ta tuvevo o ikou voko tuvevo puto kale ta kama sailao ta ko kaitizia kio inio, kota tabu ikio vokasi tu o kuo.

¹⁵Nota tinolinoli novai ikou novo visi koa sailao nono quako kale inio nota roquano pidea laña. Nota pui vai niumaeko voa maba koa sailao ko nono quako vo lula Karisito ova vovini!

¹⁶Nota pui ruqe taka iko koko ni ko quli no uri ka kiñolako quli.

¹⁷Ako vo Bañara ko lekasa puo kale elo ta pui sailao ko kuo ko kio kale ama ni ju ko nozueko kale, melai kota sidopu, ni bule kale, ni soleilo kale vo Tabu ala Auvana o puarikake kale inio sole.

¹⁸Voa maba vo ova nabuluputani vo Karisito koa keve kale ta o zoleva vo Bañara ni vota uri ala se maba madu kasi.

¹⁹So sole animeta me zuatikou kiada keru ko bule ko erekako quli ni ko omadeu pizatimelo ko elo ama quli animea kiada mela.

²⁰Nota pui kai niumaeko vo Bañara ko iruruputo kama sailao poso nono quako kale. Ako kiadama sailao ta keazato ko quli sole, melai pui uri tu kala ta o saruilo noko keazato kale.

²¹Melai noko kuo ko marabau, ni noko nozueko ko vaini ko ju, ni noko ereko kama quli ta ko pivou novo visi, ta koroto ama quli ta pui no quovou ni pui no nozuekou ni pui no erekou ko quli.

²²Ko nono duvevo puekako quli komi quli kale ta no ni Banara ko tiania mutamutale kobeta elo. O zoleiva tisoiko voa maba vo pui niuniala okai evani vo kova zariziako quli kale!

²³Melai vota niuniala okai elou ko vo o kuako quli nio Banara ko kuiripato ta ko vovou vo so keru vo o kuovou keru koa sailao, ako vota o utu erekak oqu pide sole. Ko oqu pide ko ereivako quli ta sarueko ikio.

Romu 15

Zolemomo edolomu, pui me navi pala

¹Anime lula pizaka mela oqu kale ta me dauvemo se lekuleku amu seko niuniala kale. Animeta pui me zoleilo me navi pala.

²Melai animeta me zolemo kiadama animeko tamania kale amu tu seta uri ke elo ni ke rapuko oqu kale.

³Ako vo Karisito ta pui opa zolei o navi pala ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Koa riqariqato se kuiripato ko maba poso ke erekako no ton a loa ana,” kikolako.

⁴Kiadama quli koko rikiziovima Tabu ama Riki topi ta ko rikiziovi tu kota ko nianiekimelo anime, tu animeta me neamuko ko noqola kama saevo ko keru, koa pizaka lojo elo kale ni koa zuvarato kale Tabu ama Riki ko katimelako.

⁵Ni vo Banara, vo pizaka lojo ni zuvarato ko raki, ta o bokerimelou me tu omadeu vatolo ni kerukeru me elo meko lulueko kale vo Jisu Karisito o kaevo.

⁶So inio mea kiada mela ta omadeu ilusivo me elou vo Banara, vo animevo Lekasa Jisu Karisito vo Mama.

Uri ama Bazu se pui Jiu amu kaqe

⁷So sole meta baroekiniomo muli, tu vo Bañara ta o nanaidara puilo, vo Karisito o baroekimelo me jari.

⁸Ako anata a bazuemela me, ta vo Karisito ko saevo kale ama nabuluputo kale, vota nabulu oma eve se Jiu amu, tu kota kasa ko ivo vo Bañara ta kerula kala kio, tu voko leveleveo seko taite poso kasi ama ta tuvevo ko elo,

⁹tu se pui Jiu amu melai ke roveo ilusivo vo Bañara voko akoekato sama roquano kale. Ko Tabu ama Riki kikolani jari, “So sole anata a ilusinou no pui Jiu amu sase, Anata a ilusinou no a qera kale,” kikolako.

¹⁰Ni mata kota so kikola, “Zoleimo me peuru ma peuru kale ama qoqono poso mela vo Bañara ko mabamu sase!”

¹¹Ni mata kota so kikola mata, “Ilusivomo vo Bañara, kiadama pui Jiu ama qoqono poso mela!”

¹²Ni mata, Aisea ta eri kiolake, “Kala pado vo Jese ko vikuvikula kale ala ta o puratou, ni vota Lekasa oma elou se peuru ma peuru kale ama qoqono poso, ni seta kevai keruvou vo,” kikolako.

¹³Vo Bañara, vo o katimelani anime ko keru tu me qovo ko noqola kama saevo, ta o melai avozikou me kiadama zoleilo ni bule meko vai oqu kale vo, tu koa meko keru ta ziole kobeta ziovou vo Tabu ala Auvana ko pizato kale.

Paula ko tutumazito sama riki

¹⁴A visi poso mela: anata a uria paqumuka ta meta sidopua mela ni vo Bañara ko nianiekato me baqumukani mela, ni meta me roveani mela tu nianiekikinio me navio kude.

¹⁵Melai komia leta kale anata pui a lalamata melai kerukerueko me ko lula meme baqumukako quli, ni anata pui a navia melai bazueko ko quli ako vo Bañara ta o soroela aña voko pizato kale sole,

¹⁶vo Jisu Karisito nabuluputo kale se pui Jiu amu ma koidipo kale. Anata a nabuluputa kala pado siama jari kai bazubazuto kale vo Bañara kasi azo ko

kuevako Uri ama Bazu, tu se pui Jiu amu ta koroto ama siqasiqa jari ke elou Bañara kasi tu seta tabu ke elou vokasi vo Tabu ala Auvana kale.

¹⁷Sole aŋako omadeu vati elo vo Jisu Karisito kale, aŋata ada rovea ka zoleilo aŋako va nabuluputo vo Bañara.

¹⁸Aŋata aqai matu velavelaovou ko quli pala vo Karisito lula o erekako aŋa kale kude tu o odiemo se pui Jiu amu tu ke zorivo vo Bañara. Vota lula o ureka ko quli pesio ni iruruputo kale,

¹⁹ni aqasiele ama iruruputo ni urikato ko pizato kale, ni vo Bañara ko Auvana ko pizato kale. So inio kiadama talio kale Jerusalema azo ti ko baroa Ilirikamu peuru kale, aŋata lula aqai bazubazuta ko Uri ama Bazu Karisito ko kasevako.

²⁰Aŋako matuma zario ta aŋata aqai bazubazuto ko Uri ama Bazu sai vo Karisito ko ni sai pui nio keta va viqakoi zama peuru poso kale, ako aŋata pui aqa zaria iruruputo sai kala maba lula o tanitekoi iruruputo sole.

²¹Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari; “Se pui kopa mai rukuini vo Bañara vo nabulu ko bazu ta ke velou vo, ni se pui kepa tava viqeni vo ta kevai nianiiovou vo,” kikolako.

Paula ko zario tu o soipiko ko Romu peuru

²²Sokale avo inio aŋata a dizaina kubo taku tu aŋata a qilo mekasi.

²³Kubo sabere aŋata aqa zariani lala inio kilo tu mela lelole me ni erisan aŋata a okotika aŋako iruruputo komia zae poso kale,

²⁴so sole erisan aŋata aqa zaria kilo. Aŋata aqa zaria mela lelo me so keru aŋa Sipeini peuru kale a ziovou keru, tu aqai zoleilou meko soipimelo puju ama taku kale. So inio aŋata a qovou ko tauvezato mekasi aŋako ziokale sai.

²⁵Melai erisan aŋata ada ola Jerusalema peuru kale tauvemole vo Bañara ko qoqono sai ke evani.

²⁶Ako lotu qoqono Masedonia ni Akaia peuru kale amu ta lula ke inainaеке seko katizato tu ke tauvemo vo Bañara ko qoqono se ozaiza kamu Jerusalema peuru kale ke evani.

²⁷Ke ɳaviko vatolo kale inio ke ereke ko; melai koko tuveano ta seko koidi ikio tu ke tauvemo se. Ako se Jiu amu ta lula ke puarike ko Auvana kale ama mauruto se pui Jiu amu kasi, so sole se pui Jiu amu ta ke male puariko ko lomaloma ko mauruto tu ke tauvemo se Jiu amu.

²⁸So keru aña a baikou keru koa koidi ni aña a vaekou keru kiadama koa takula seko ɳase topi, añaata a dadaovou tu a zio Sipeini peuru kale ni añaata a joipimelou me sai Romu peuru kale alokatole.

²⁹Anata aqai niania, ta so keru aña a qilou keru mekasi, añaata a qati kilou vo Karisito ko matuma mauruto.

³⁰Anata a matu pasemela me a visi poso mela, vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale ni vo Tabu ala Auvana o puarikake roquano kale, tu meta matu tauvelomo aña ni lati zomanomo vararaito vo Bañara kasi.

³¹Vararaitomo tu añaata a bakio se pui ke tuvevo putani Jiudia ke evani ko ɳase topi azo ni vo Bañara ko maba madu Jerusalema peuru kale amu ta keka zoleilou aña ama borikako quli.

³²So inio añaata a qilou zolezolea lala mekasi, ni kota vo Bañara ko vatolo ko elou ta, koa soipo ta ko pizatimelou anime ni zolezole ama kota elou anime kasi.

³³Vo Bañara, animevo bule ko raki, ta o elou mea kiada mela tona. Emeni.

Romu 16

O ɳavi Paula ko roquano sama pesio

¹Anata a melai bazueka ko animeko visi Foebi ta kama uria iruruputo ama reko, koko nabuluputako Kenikarea lotu qoqono kasi.

²Meta me baroekikou ko vo Lekasa ko ɳikale, ako ko ikio vo Bañara ko maba madu ko kalo sole, ni meta me dauvekou ko, ko koka zarivo amo quli kale

mekasi, ako kota kama padō reko lula ko tauvemako kubo maba madu ni so jari aña melai sole.

³Anata a joroe añako roquano Pirisila ni Akuila kasi, añako tauvezato kidi vo Jisu Karisito va nabuluputo kale;

⁴nioqa qo inainaini nioqa tu qo vou añako tauvelo kale. Anata aqa zoleiva nioqa, ni pui aña a qiada, melai se pui Jiu lotu qoqono kale amu melai so.

⁵Ni komi ta mata añako roquano sea lotu qoqono kasi ama seke padovani nioqako pade kale. Ni añako roquano vo añavo baerebaere Epaenitasi kasi Eisia rana vo kuleto tuvevo o iveni vo Karisito.

⁶Ni añako roquano Mere kasi koko melati matu koidipema me.

⁷Ni añako roquano Adoronikasi ni Jiuniasi kasi añako maba kidi Jiua nioqa qo eveni nioqa aña sase piritu pade kale, uri ama apositolo kidi ka kikelani nioqa, ni kuleto Karisito qo lulueveni nioqa aña puliako luluevo.

⁸Anako roquano Amipiliatasi kasi, vo añavo uri ala baerebaere vo Lekasa Jisu kale.

⁹Ni mata añako roquano Ubanasi kasi, kala tauvezato ko maba Karisito va nabuluputo kale, ni Sitakisi añavo uri ala lolo.

¹⁰Anako roquano Apelesi kasi vo lula kasa o ivani vo Karisito voko saevo kale.

¹¹Roquano se Arisitobulasi saidi kasi, ni roquano Herodian kasi, Jiu ala añavo lolo, ni sea lotu tamania Naesesasi ko saidi kale amu kasi.

¹²Anako roquano Taraepaena ni Taraeposa kasi, qo iruruputani nioqa Lekasa va nabuluputo kale, ni Pesisi vo aña a matu roquevani kasi, vo lula o matu erekani vo Lekasa ko iruruputo.

¹³Anata mata a joroeka añako roquano Rupasi kasi, vo Lekasa vo matu uri ala nabulu, ni voko niania, ko meqora jaria vijarilo ko ilako mati.

¹⁴Anako roquano Asinikuiritasi, Peleponi, Heimisi, Patorobasi, Heimasi, ni kiadama lotu tamania se kebeta evani sekasi.

¹⁵Anako roquano Piloloqasi ni Julia kasi, ni Neriasi ni voko visi, ni Olimipasi ni kiadama vo Banara ko qoqono se kebeta evani sekasi.

¹⁶Toraekiniomo muli tabu ama roquano kale. Kiadama vo Karisito ko lotu qoqono kale amu ta ke soroeka seko roquano mekasi.

Tovatovama bazu poso

¹⁷Anata a basemela me a visi poso mela: tu tama balauvomo se pitasato ko maba poso ni seke niumae kani maba ko oqu ni se ruqe a kaseko ke evani koa nianiekato ko me lula me qoema. Meta tama papariomo se!

¹⁸Ako seke erekani soama quli ta pui keva nabuluputa animevo Lekasa Karisito sole, melai kota tupu ko zario ikio kebe ka nabuluputa. Seko uria viqo ama ni oluoluto sama pesio kale seta ke lipalipata tu ke lipalipaemo ni otao ke imo se pui malaŋaja kama maba madu.

¹⁹Kiadama maba ta lula ke viqa meko sidopu sama iruruputo vo Jisu Karisito ko Uri ama Bazu kale, ni Sokale avo inio anata a mela zoleiva me. Anata a mela zaria me tu meta nianio emo, uri ama quli kale, ni meta rurubiatana emo ruqe kasi azo.

²⁰Ni vo Banara animeko bule ko raki ta taukavole o mujarivou vo Setani meko kitivima. Vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko roquano ta ko elou me tonā.

²¹Vo Timoti ana sate o iruruputani, ta o soroeka voko roquano mekasi; ni so jari Lusiasi, Jesoni ni Sosipata, se anako mabamu Jiu amu.

²²Ana Tetiasi vo Paula ko rikito maba a evani lala, ta a melai soroeka anako roquano vo Karisito kale.

²³Vo Qaiasi, vo ana o ranelani voko pade kasi, sai lotu qoqono ko padovakoi, ta o melai soroeka voko roquano. Ni Erasitasi, vo o kati vailani ko takula komia peuru kale, ni animeko tamania kale ala Kuatasi melai qo soroeka nioqako roquano.

Ilusato ko vararaito paitopaito kale ama

²⁵Animeta naaidara me ivo vo Banara! Vo inio o pizatimelani me meko oqu kale, vo Jisu Karisito Uri ama Bazu kale, ko ana aqai bazubazutako. Matu lulavo azo rosi ama taku kale inio kota mutai koa Bazu,

²⁶melai erisana inio kota kasa kota eva se poropita madu ko riki poso kale, ni vo saevola Banara ko soru ko lulueko kale kota lula zakaremu komai eva kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso, tu kiadamu ta ke tuvevo puto ni ke zoripato.

²⁷Voa omadeu pado Banara, vo okai nianiiiani kiadama quli, ta naaidara me ivou vo Jisu Karisito kale latau naniu ni ka naniu! Emeni.

1 Koriniti

1 Koriniti 1

¹Ana Paula lala, vo Bañara lula o nokaeleni lala o ñaviko vatolo kale tu añaata vo Jisu Karisito vo apositolo a elo, ta ada rikita vo animeko tamania kale ala Sosotenisi sase

²mea Bañara ko lotu qoqono me Koriniti peuru kale me evani mela kasi, mea kiada mela meko omadeu vati elo vo Karisito kale lula Bañara ko tabu ama maba poso me evani mela, omadeuvo sea kiadamu komia peuru ma peuru kale amu seke ilusivani vo Jisu Karisito, animea kiada mela vo Lekasa.

³Vo animevo Mama Bañara ni animevo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ni bule ta ko elou me tona.

Omadeu vati elo vo Karisito kale ama mauruto

⁴Kiada keru añaata a melai rauraeva vo Bañara koa tauvezato sama roquano vo o katimelako kale ako meta vo Jisu Karisito ko mela sole.

⁵Ako meko omadeu elo vo Karisito kale ta meta lula roverovea mela kiadama quli kale sole, kiadama meko pesio kale, ni kiadama meko nianio kale.

⁶Ako meta lula me uria tuvevo pueka vo Karisito ko Bazu sole.

⁷Sokale avo inio meta pui nieu meqai eva kovo kiadama katizato poso Tabu ala Auvana kasi azo ama, komia taku keru so keru meme dareva keru vo animevo Lekasa Jisu Karisito kasa o elou keru.

⁸Vo inio o pizatimelo ala me ti kobe kai barolou koa paitopaito ama ñaniu kale tu meta puliama ruqe kopa melai kuiriziovou vo animevo Lekasa Jisu Karisito okai vaito ama ñaniu kale.

⁹Vo me o nokaemeleni Bañara tu omadeu me vati elo vovo Meqora Jisu Karisito, animevo Lekasa, ta kerula kala sole.

Pitasio lotu kale ama

¹⁰Vo Jisu Karisito animevo Lekasa ko ñikale, añaata a mela titia mea kiada mela, a qaka ni visi poso mela, tu vaekomo meko zarazaraekinio ni omadeu

pado ikomo meko kerukeru tu meta pui me bitasiovou. Meta uria omadeu emo, omadeu pado kerukeru ni omadeu pado vatolo kale.

¹¹Ako kake maba poso ko Kaloe ko saidi kale amu ta ke uria bazuela aña, a qaka ni visi poso, ta meko tiania ta aivekinio ta ikoana kikela.

¹²Eri nio ko aña so ka kialani. Kala ta so kiola “Anata a lulueva vo Paula” kiola. Mata kala ta “Anata a lulueva vo Apolosi” kiola. Mata kala ta “Anata a lulueva vo Pita” ni mata kala ta “Anata a lulueva vo Karisito” kiola.

¹³Karisito ta ota pitasiake koa pou poso kale! Vo Paula inio vo lula o mela vovini me kio? Meta lula vo Paula ko ñikale bapitaiso meda evani mela inio kio?

¹⁴Anata a rauraeva vo Bañara ako añata puliala inio mata bapitaiso a iva me kazo melai Kurisipasi ni Qaiasi qo kiada inio,

¹⁵sole puliala ta eri pa kiovou, “Eneta lula bapitaiso nedea eva vo Paula ko ñikale ni voko disaipeli madu ne eve,” kio.

¹⁶(Koe zio, añata bapitaiso a ime Sitepanasi ni voko saidi; melai añata pui a rovea kerukerueko mata kala vo aña lula bapitaiso a ivani.)

¹⁷Ako Karisito ta pui opa soroele aña tu añata a ereko ko bapitaiso melai vota o soroele aña tu aqai bazuto ko Uri ama Bazu, tu añata a qaseko ko pui maba ko nianii kale ama pesio kale. Ako maba ko nianii kale aqai bazutou tea, se maba poso ta ke tuvevo pueko nio vo Karisito ko vou korosi topi ama ko Bazu añako roverove ama pesio kale ama bazubazuto kale, melai pui koa Bazu ko pizato kale.

Karisito inio vo Bañara vo pizato ni ñisa nianii

¹⁸Ako vo Karisito ko vou korosi topi ama ko Bazu ta utube ama quli noqola tolailo kale ke zivo amu kasi, melai anime me bakiziani mela ta koa Bazu ikio ko kaseka vo Bañara ko pizato anime kasi.

¹⁹Ako Tabu ama Riki ta so kikola sole, “Anata a dokolikou se nianiomu ma kikelani ko vatolo, zio, añata pulia quli a ikou seko nianii,” kikolani.

²⁰So sole se nianiiomu ni seke lezumatani maba madu ta pulia quli jari, ni so jari se roverove amu kai zolizoliekinio kale seko kerukeru komia ruqe ama peuru ma peuru ko.

²¹Ako o navi Bañara ko nisa nianio kale vota o tizaemake sea maba poso tu seta pui kevai nianio vo koa seko nianio kale. Pui koa nianio seko kale melai koa bazu ko anime meqai bazubazutako kale, ko se sarube ama ka kikelako, kokale inio vo Bañara ta lula o pitoeka tu o pakiemo seke tuvevo putani.

²²Se Jiu amu ta keka zaria kelo ko aqasiele ama iruruputo tu ke tuvevo puto, ni se pui Jiu amu ta ke vailivailila ko nianio,

²³melai eñeta nevai bazuta vo Karisito korosi topi o vovini, koa bazu ko kuvaruvarua kelo ama se Jiu amu kasi, ni se pui Jiu amu sarube ama ka kikelako.

²⁴Melai se Bañara o nokaemani kasi, Jiu amu melai pui Jiu amu melai, komia Bazu ta ko kaseva vo Karisito, vo kasa o ikani Bañara ko pizato ni nisa nianio.

²⁵Ako koa Bazu vo Bañara ko sarube puto ka kikelako ta matu nianiioma kokai paloasako maba ko nianio, ni koa Bazu vo Bañara ko lekuleku ka kikelako ta matu piza kama kokai paloasako maba ko pizato sole.

²⁶Meta kerukeruekomu noni ama maba poso mela inio ko me, a qaka ni visi poso mela, so keru Bañara o nokaemele keru me. Komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso ko kerukeru kale ta pui kubo mela inio nianio mela, ni pui kubo mela inio piza kamela ni pui kubo mela inio raura kamela.

²⁷Ako Bañara ta o pitoemele anime komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso sarubea mela mela kikelani tu vota o quratimo se nianiiomu, ni vota o pitoemele anime komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso lekulekua mela mela kikelani tu vota o quratimo se piza kamu.

²⁸Vota o pitoemele anime kalo pidea mela ni kedukedula mela mela kikelani komia ruqe ama peuru ma peuru kale amu, ni anime se pulia quli jaria kerukeruemelo ke evani inio vota o pitoemele tu vota o niumaekou ko quli komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama maba poso raura kama ka kikelako quli,

²⁹tu puliala maba ta opa aikailou vo Bañara ko tanama kale.

³⁰Ni vo Bañara inio lula omadeu o melati ivani anime vo Jisu Karisito, ni vo Bañara ta lula o katimela anime voko nisa nianii vokale. Vokale inio animeta lula sidopu me eva vo Bañara ko kelokelozato kale; ni vokale inio animeta vo Bañara ko tabu ama maba poso me evani mela ni ruparupasia mela.

³¹So sole, ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Vo oka zariani rauraurailo ta maba o rauraurailou vo animevo Lekasa o erekema quli kale.”

1 Koriniti 2

Vo ke patoeveni Karisito ko bazu

¹So keru aña a melai kuevi keru me, a qaka ni visi poso, tu aqai bazuto ko Bañara ko mutamuta kama tuveano, anata pui aba kai pesi ko tapata kama keve ni raura kama nianii kale.

²Ako so keru aña abeta eva keru mekasi, anata lula a vatoeke tu a melai bazubazuevou me vo Jisu Karisito ni voko vou korosi topi ama ko kiada.

³Ni so keru aña a quevi keru mekasi, anata lekulekua lala nalo ni dedero kale,

⁴so sole anako nianiekato ni bazubazuto ta pui kama anako matuma nianii kale, melai kota ko tuvevo pui Tabu ala Auvana ko piza kama iruruputo kale.

⁵So inio meko oqu ko raki ta pui maba madu ko nianii kale melai vo Bañara ko pizato kale inio.

Vo Bañara ko raura kama nianii

⁶Melai aŋata a qaseka ko raura kama nianio ko bazu se piza kama oqu samu kasi, melai kota pui komia peuru ma peuru ni koko lekasa poso ka kikelako nianio, seke noqola tolailo amu.

⁷Koa bazu ana a qasekako ta o ɻnavi Baŋara kasi azo ama bazu kio. Kota lula mutamuta kama, melai vo Baŋara ta lula o vatoeke korotiko puliako peuru ma peuru ereilo tu o katimelo anime aqasiele ama quli.

⁸Puliala kala pado lekasa komia peuru ma peuru kale ala ta opa vakakuke komia raura kama nianio ko bazu. Ako seta lula ke paqumuke ko tea, pui nio kepa patoevo animevo ɻnaŋaidara kala Lekasa korosi topi.

⁹Sokale avo inio ko Tabu ama Riki ta so kikola, “Aqasiele ama quli ko puliala kala pado maba lula o keako ni o viqako quli, ni ko puliala kala pado maba lula o kerukeruekako ikio ko quli lula Baŋara oma inainaekake tu o katimo se vo ke roquevani,” kikola.

¹⁰Melai vo Baŋara ta lula kasa o mela ika koa bazu anime voko Auvana kale. Ako voko Auvana ta kokai niania kiadama quli ni so jari vo Baŋara ko repaso ama vatolo poso melai kokai niania.

¹¹O ɻnavi maba o ɻnavi tonama auvana ko kiada ikio ko paqumuka voa maba ko kerukeru, ni omadeuvo so jari nio vo Baŋara ko Auvana ko kiada ta ko paqumuva vo Baŋara.

¹²Pui komia ruqe ama peuru ma peuru ko kerukeru ikio anime lula me qoako, melai animeta lula me qoani mela vo Baŋara o soroekema Auvana, tu animeta me baqumuko kiadama quli vo Baŋara lula o katimelo anime ka kiolako.

¹³So sole animeta pui meqai bazubazuta koa vo o katimelo ama quli komia ruqe ama peuru ma peuru ko nianio kale, melai vo Baŋara ko Auvana kale inio, so keru anime me zakaremu pueka keru voko Auvana ko tuveano se lula ke koani voko Auvana kasi.

¹⁴Voa maba vo pui o koani koa Auvana ta pui o rovea kovo koa pizato vo Baŋara ko Auvana kasi azo ko kuevako tu o ereko ko azaazama iruruputo

poso. Soala maba ta pui o paqumukani koa azaazama iruruputo maba madu ke erekako koa pizato kale, ni sarube ama ka kiolani ko, ako koa iruruputo ta Auvana kale ko kiada inio ko paqumuivako sole.

¹⁵Melai vo lula o koani ko Auvana, ta kokale o rovea titiziko kiadama iruruputo tu ota ka kelo koko uri ma ruqe; melai puliala maba ta opa titizivou vo.

¹⁶Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Puliala inio o paqumukani vo Banara ko kerukeru, ni puliala inio o roveani kativo vo kama uri ama bazu.”

Melai animeta lula me neamukani mela vo Karisito ko kerukeru.

1 Koriniti 3

Banara ko nabulu poso

¹Melai a qaka ni visi poso mela, anata pui aba roveovi melati bazueko ko Uri ama Bazu omadeuvo se kiada keru ke zorikani vo Banara ko Auvana jari kasi. Melai anata a melati bazuekake omadeuvo meta komia ruqe ama peuru ma peuru ko mela jari inio, ni silo mebeta evani mela vo Karisito vai oqu kale.

²Anata a niaemele me susu ko epa kale, pui zokele ama sailao, ako meta kota pui nio me malezika kuo sole. Ni erisana melai meta pui nio me male tu kuo ko.

³Ako meta mebeta eva saevo omadeuvo komia ruqe ama peuru ma peuru ko maba poso jari sole. Ako konoilo ni me navio kude aiveaivekinio ta ikoana kobeta eva me tona, ni komi quli ta kasa ko ika ko meta komia ruqe ama peuru ma peuru ko mela inio kio, me mebeta saevani mela koko saevo kale.

⁴Ako so keru kala me azo eri kiola keru, “Anata a lulueva vo Paula,” ni kala padu ta “Anata a lulueva vo Apolosi” kiola, ta matu kasa ko eva ko meta se komia ruqe ama peuru ma peuru kale amu jaria iruruputo me eva sole.

⁵Lala inio vo Apolosi? Ni lala inio vo Paula? Eqeta vo Bañara ko nabulu qela pala inio qe odiemeleni qela me nio meta oqu saña me eve. Eqeta vo Bañara o katiqeleni qela koa koidi tu eqeta qe ereko ko.

⁶Anata a bapakeni lala meko oqu ko rui, Apolosi ta o sitekeni koa papapapa jukale, melai vo Bañara inio o qotupikeni.

⁷So sole aña a bapatani lala ni vo o sitezatani jukale ta pulia quli qela, melai vo Bañara vo o qotupikani ko papapapa inio matula.

⁸Vo o papatani ni vo ju o ikazatani ta omadeu iruruputo sanioqa, ni vo Bañara ta reketekete saña o ikou nioqa kiada nioqa qo naviñavi qo erekako iruruputo ko podepodeti kale avo.

⁹Ako eqeta omadeu vati iruruputo qe vati evani qela vo Bañara, ni me inio vo Bañara ko matoa mela. Ni meta mata vo Bañara ko pade o orumumelani mela inio.

¹⁰Anata ava irurupute vo Bañara koa bokao vo o katilema kale ni anata a dauvemele me tu mevai oqu vo Jisu, omadeuvo kala roverove ala pade ko erekoko kale ta o erekoko piza kama lado vola jari. Ni erisaña edolola maba Apolosi inio o nianiekatanimekasi omadeuvo kala maba vo o padematani koa vola topi jari. Melai animea kiada mela ta meva iruruputa vo Bañara tu me dauvekinio voko qoqono kalea mela omadeuvo kala maba vo o orumukani ko pade jari. So sole animea kiada mela ta uria korokoroti me ikou animeko iruruputo.

¹¹Ako vo Bañara ta lula kala pado vola o ive vo Jisu Karisito, ni edoloma vola ta puliala o roveani erekoso.

¹²Koa vola topi ta kake ta uria iruruputo ke eva omadeuvo kekai orumata ko qolo ma siliva ma rarai lado jari, melai kake ta pui uria iruruputo ke eva omadeuvo ore kale ma seulele kale ma lekona kale ke orumata jari.

¹³Ni kiadama maba poso ko iruruputo ko kalo ta ko keazailou so keru vo Karisito ko Naniu kale kasa ko elou keru. Ako koa Naniu kale ko uza ta ko madoekou koa iruruputo ko tuvevo ama epa ni koko male avo.

¹⁴Sole ko quli kala lula o orumukako quli koa vola topi ta kobeta lojolou koa uza ko tova, inio vo lula o orumukani ko ta o kovou ko reketekete.

¹⁵Melai kala maba ko iruruputo ta ko siqailou, inio voko reketekete ta kota va parakou, vo maba kota va siqaivani ko pade jari. O navi voa maba ta ota pakiovou, melai omadeuvo koa uza ko tiani'azo o pakia jari.

¹⁶Meta pui nio me baqumuka ko me inio vo Banara ko Jelepade mela ni ko Banara ko Auvana ta ko melai loiva me, kio?

¹⁷So sole kala ta ota mela niumaekou vo Banara ko Jelepade mela ko oqu inio vo Banara ta o niumaevou vo. Ako vo Banara ko tabu ama Jelepade mela inio ko me sole.

¹⁸Puliala maba ta opa lipailou o navi. Kala me azo voko kerukeru kale ta nianiiola komia ruqe ama peuru ma peuru kale ama nianiiio kale kiovou, uri tu vota sidopu o elou, komia ruqe ama peuru ma peuru kale amu sarube ka kikelako sidopu. So inio vota tuvevo avole nianiiola ota elou vo Banara ko kelokelozato kale.

¹⁹Ako komia peuru ma peuru kale ama maba poso nianiiio ka kikelako ta sarube ikio vo Banara ko kelokelozato kale. Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Vo Banara ta o ubeubema se nianiiio mu seko matuma roverove kale; omadeuvo vo maba ta o tulumuka ko biana sipata kale jari;”

²⁰ni mata kama pado zaekale ta so kikola, “Vo Banara ta okai nianiiia ko se nianiiomu ko kerukeru ta utube ama ikio.”

²¹Sokale avo inio pui ko male tu kala ta okai raurailo kala maba o erekako quli. Ako koko tuveano ta sea kiadamu ta me ke tauvemelani mela inio sole,

²²Paula melai, Apolosi melai, Pita melai; ni kiadama quli ta mata meko ikio sole; komia peuru ma peuru, ni noqola kama saevo ni vouskale azo ama pakio, komia erisanama taku ni ko kilo ama taku.

²³Ni meta vo Karisito ko mela, ni vo Karisito ta Banara vo inio.

1 Koriniti 4

Karisito ko apositolo madu ta voko nabulu madu

¹So sole meta kerukerue_{nelomo} e_{ne} apositolo madu nela ta vo Karisito nabulu nela pala, voko tauvezato nela vo o nelai keruani nela tu neqai bazubazuto ko omele ama tuveano Bañara ko.

²Ko quli koka zariako quli nabulu poso kasi ta seta kerula kamu ke elo seko lekasa madu kasi.

³Ni anata pui a querukerueka ko me ma edoloma maba poso ko titizilo aña. Ako a navi melai pui a rovea kelo ni titiziko a navi tonama quli sole.

⁴Anata pui a lainika kama aña tonama sarueko, melai kota pui ko tuvevo pueka ko anako maba sidopu elo. Vo Bañara o kiada inio o roveani ereko ko titizato aña tona.

⁵So sole meta pui me ditizatou puliako koko tutututuki ama taku baro. Ko tuvevo ama titizato ta ko ereilou so keru animevo Lekasa o kilou keru. Vo inio zakaremu o iko ala se maba poso ko mutamuta kale ama kerukeru ni vatolo. Ni animea kiada mela ta meqai okotou kovo animeko male ama ilusato Bañara kasi azo.

⁶A qaka ni visi poso, anata a rikiaka komi quli a navi ni Apolosi ko kaseqelako quli tu a dauvemelo me tu eqeta meko mamola jari qe elo, tu eqe kale meta me vakakatou ko bazu ko kasekako quli, eri kikolako, “Meta luluekomo ko korokoroti ama bazu poso.” Puliala na ta novai rauraraurailou kala maba mata kala kasi azo.

⁷Ako lala inio raura o iñe ño edolomu kasi azo? Ni pui vo Bañara inio o kati_{ñeni} ño kiadama quli ko no_{no} neamukako quli, kio? Zio, vokasi azo inio ño qoe koa kiadama, nio noi sole inio nota noda aikaiva, ni ko quli no_{no} neamukako ta pui katizato jaria kerukerueko ño eva?

⁸Meta pui aikailo! Meta lula me qoa koa kiadama azaazama iruruputo ko pizato Tabu ala Auvana o puarikake kimelani mela. Meta vo Karisito lula o vaita jari me qavani mela ni meta lula me lekasa puanī mela vo sate kimelani mela, ni eneta pui soa lekasa puilo ne evani nela. Uriavo, anata a

mela zaria me tu meta tuvevo avole lekasa inio meda eve, ako so tea ene melai neda zomano nio lekasa elo me sase!

⁹Ako añako kerukeru kale ta koko tuveano ta omadeuvo vo Bañara ta zara o inela jari eñe apositolo nela, omadeuvo piripiri ama kana madu seke vrouvaemo amu jari se solodia madu ke rajaemani seko tova peuru kale; ni kiadama peuru ma peuru kale ama mateana ni maba ta ke toiritoirinnela ni ke nelai balebaleita jari eñe.

¹⁰Ako meko kerukeru kale eneta sarube amu nela vo Karisito vai nabuluputo kale, melai inio meta nianio mela vo Karisito vai nabuluputo kale kimela; eneta lekuleku melai meta piza kimela; eneta zara kamu nela, melai meta raura kamu mela kimela!

¹¹Ti kobeta baroa komia taku kale melai eneta neda luapa ni neda rokauva ni ruaja suma kale ne qiazaita ni maba madu ta ke pazonnela, ni eneta puliamu nisa pade sanela,

¹²ni eneta ne erekako nase kale ama iruruputo. So keru mauluto ko nela loa keru, eneta ne besieka ko mauruto, ni so keru niumaniumato kale ne eva keru, eneta ne ibua,

¹³ni so keru ruqe kaseñelo ke eva keru eñe, eneta neda opata roquano sama pesio kale. Melai eñeko nelai kaikuapo ta kokai paloasa komia miduku kale kekai kideipako quli, eneta omadeuvo votivoti jari miduku topi ama ti kobeta baroa komia taku kale.

¹⁴Anata a rikieka komi mekasi, pui añako quratimelo me ko kio kale, melai a qatimelo kama tauvezato sama bazu a nisa meqora poso jaria mela a roquemelani mela.

¹⁵Ako meta mebe neamumou toni vuro meko vilua pikopiko madu meko lotu saevo kale, melai omadeu maba inio mevo mama jari ala. Ako meko omadeu vati elo vo Jisu Karisito kale ta aña inio mevo mama jaria lala a borikeni lala ko Uri ama Bazu mekasi.

¹⁶So sole añata a basemela me, tu meta luluekomu añako kalo.

¹⁷Sokale avo inio anata a joroeva vo Timoti mekasi, vo anā a roquevani ni kerula kala meqora jari ala animeko omadeu vati elo vo Lekasa Jisu kale. Vo inio o mela kerukerueko ala koa kalo anā a luluekako ko vairu ama saevo kale omadeu vati elo kale vo Jisu Karisito, ni ko anā aqai nianiekatako quli kiadama lotu qoqono poso kasi kiadama zae poso kale.

¹⁸Kake mela me ta lula meda raurauraiva, ako meta so kimela, anata pui a qilou Koriniti soipimelole me kimela.

¹⁹Melai vo Banara o zarielou nio anata pui vana a mela barolou me, nio anata aqai zariovou kelo nia maba poso ta Banara ko pizato samu inio, ma pesio pala ko kiada.

²⁰Ako animeta me qea ta vo Banara inio o lekasa puanī maba ko saevo kale, pui voa maba ko pesio kale, melai vo Banara ko pizato voko saevo kale ko puratako kale inio.

²¹Loma ikio meqa zariako ko me? Anata a qilou tu aba pazomelo poru kale, ma roquano ni vanonorito sase kio?

1 Koriniti 5

Vailikinio ruqe ama iruruputo ereko lotu qoqono ko poro kale ama

¹Zio, koko taliako pesio ta so kikola me tonā ta ikoana ko vailikinio ruqe ama iruruputo ko ni kota se kutumana kamu melai pui kepa ereko ama ikio. Koa pesio ta so kikola kala maba mekale ala ta o kati marona voko sasa niania, o mama ko omuqama reko.

²Koa matuma boutare ta kobeta ereiva mekasi, melai inio meta meda raurauraivani mela! Meta me male tu komia kalo ta duki ko imelo, ni voa maba vo o erekani ko quli ta saqorivomo meko lotu qoqono kale azo.

³⁻⁴Anata vana abeta eva mekasi azo, melai anata abeta eva mekasi anako auvana kale; ni omadeuvo anata abeta eva jari mekasi, vo animevo Lekasa Jisu ko nikale anata lula a ditiziva voa maba vo o erekani koa matuma ruqe. So keru meme badoilou keru, ni anā a melati zomanou keru padilo me anako auvana kale, animevo Lekasa Jisu Karisito ko pizato sate,

⁵meta me luavivou nea maba Setani kasi tu voko tupu kale ama zario ta ko epezou voko tolailo kale, inio vota o pakiovou vo animevo Lekasa Jisu okai vaito ama Naniu kale.

⁶Meta pui me male aikailo! Meta meqai nianiaa koa pesio so kikolako, “Matu silo pala isiti kio ko rovea rapukiko ko palava volevole.”

⁷Meta saqorivomo voa sarueko sala maba meko lotu qoqono kale azo, inio voko boutare ta puimekasi ko elou. So inio meta omadeuvo ko vairu ama palava volevole jari me elou ko isiti pide ama. Ako meta vairu ama saevo samela Karisito kale sole meta pui me male tu sarueko. Omadeuvo se Jiu amu ta kekai zoleiva seko Alokato ko nojola jari, animeta me male tu kai zoleilo. Ako animevo Alokato vo nojola ta lula o inainaiva, vo Karisito, vo inio animevo Alokato ko Sipi Meqora, ta lula siqasiqa o eveni sole.

⁸So sole animeta me male kai zoleilo vo Karisito ko vou anime kaqe se kekai zoleiva jari seko Alokato ko nojola. Omadeuvo seta ke kie ko isiti pide ama bereti jari animeta me male tu sidopu me elo ni me qaseko ko tuveano, ni pui me ereko ko ruqe ni sarueko.

⁹Anako riki kale ko lula a rikiekema mekasi ta a bazuemele me tu meta pui me zomanou seke pauvezatani ni seke ruqueruqtani kasi.

¹⁰Melai añata pui aba kaseme se kutumana kamu seke pauvezatani ni seke ruqueruqtani ni se viluloqu ke evani ni se kuilokuilo amu ni se beku ke ilusikani. Tama soqoilo kale se inio meta maba me vaekou komia peuru ma peuru sole!

¹¹Ko aña a qasekema quli añako leta kale mekasi ta meta pui me vati baerebaereovou kala vo eri kivo ala, “Aña inio meko lotu tamania kalea lala,” kivo ala maba melai vota pauvezato ma ruqueruqeto ko maba inio, ma viluloqu o evani, ma beku o ilusikani, ma maba okai ruqe pesiani, ma saposapoito ko maba, ma kuilokuilo ala. Meta maba pui me zomanou vuato soala maba sase.

¹²⁻¹³Ako anata puliamā anako iruruputo tu anata a ditizimou se pui lotu maba poso. Bañara inio o titizimou se. Melai meta maba me ditizimou nio se meko lotu qoqono kale amu! Ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Saqorivomo vo ruqe ala maba meko poukale azo.”

1 Koriniti 6

Se lotu kale amu ko titizikinio

¹Esa kalaña ta kama aivekinio salaña kala novo lotu kale ala lolo kasi. Noi sole inio nota pui no qurata ti no vati ola vo kutumana kala titizato ko maba kasi, ni pui no vati ola vo Bañara ko maba poso kasi tu ke korotiko komia tapata?

²Nota pui no baqumuka ko vo Bañara ko maba madu mela inio me ditizimo amu komia peuru ma peuru kale amu kio? Noi nio, meta me ditizimou peuru ma peuru kale amu, melai meta pui me male korotiko kama silo ama tapata kio?

³Meta pui meqai niania ko anime inio me ditizimoa mela se mateana madu kio? So sole animeta maba me male tu me qorotiko komia saevo kale ko ereivako quli!

⁴Nio soama quli ko puratou keru, ta noi nio ko meta me qati ziovou inio korotikole se lotu maba madu pui kemai keruani kasi kio?

⁵Anata so mela kiala a quratimela! Noi nio? Puliala me azo nianiiola vo o roveani korotiko ko quli ko ereivako me navio kude mea lotu maba poso mela, kio?

⁶So inio lotu maba ta o boriva vovo lotu tamania kale ala titizikinio kale tu se pui ke tuvevo putani inio ke erekko ko titizato!

⁷Koa meko borikinio titizikinio kale ta pui ko male meko lotu saevo kale. Noi sole inio meta pui me akoema se ruqe ke erekani mekasi? Noi sole inio meta pui me zariema tu ke ubeubemelo? Ko ikio meme malezikako kalo sole!

⁸Melai meta me jaruekiniani mela me navio kude ni me ubeubezatani mela me navio kude me lotu tamania mela!

⁹Meta pui nio meqai niania se ruqe amu ta pui kepa amaqeovou vo Bañara ko lekasa puo kale? Meta me uria paqumukou komi; pui se olavo amu, ni pui seke ilusikani ko beku ni pui seke zavematani ni pui se lasive amu ke navio kude ke pauvekani ruqe ama iruruputo,

¹⁰ni pui seke kuilani, ni pui se viluloqu ke evani ni pui se piza kama ju doilili kekai evani, ni pui se kemai tirazani edolomu, ni pui se kuilokuilo amu ta kepa roveovou amaqeo vo Bañara ko lekasa puo kale.

¹¹Kake mela me ta soa mela lulali. Melai erisaña meta lula saqasaqa me evani mela sarueko kale azo, ni meta lula Bañara ko tabu ama maba poso me evani mela, ni meta lula sidopu me evani mela Bañara ko kelokelozato kale animevo Lekasa Jisu Karisito mela voukale ni vo animevo Bañara ko Tabu ama Auvana melai elo kale me. Taka papariomo ruqe ama iruruputo ko pauveko

¹²Kala ta eri kiovou, “Kiadama quli ta kola zarizia aña tu a ereko.” Tuvevo, melai pui kiadama quli kio kopa tauveno ño. Aña melai ada roveo nio so kio, “Kiadama quli ta kola zarizia,” kiavo, melai anata aqai nianiovou ta pui aba roveovou vaeko ereko kama quli, inio anata pui aba erekou ko quli.

¹³Kala ta mata eri kiovou, “Bañara ta o ereke ko sailao tu siapa kaqe, ni vota o ereke ko siapa tu sailao kaqe.” Kota tuvevo melai vo Bañara inio o epeziko ala koa omuqa quli. Bañara ta pui opa katimele ko tupu tu kai pauvezato kaqe, melai va nabuluputo kaqe vo, ni animeta voko mela.

¹⁴Vo Bañara ta o saevive vo Lekasa Jisu voukale azo, ni so jaria saevimelo inio o elo avo ko anime voko pizato kale.

¹⁵Meta pui meqai niania ko me inio kama kobu vo Karisito tupu melai kjo? Meta vo Karisito ka kobu tupu mela, so sole pui ko male tu meta meqai zomano ko takuto. Maba pui ko male ko so!

¹⁶Ma esa meta pui mevai niania kala maba vo okai zomanani ko takuto ta omadeu o kati eva koa sasave, kio? Ako Tabu ama Riki ta ko uria kaseka ko eri sole, “Omuqa kidi ta omadeu qo elou.”

¹⁷Melai vo omadeu o evani o navi vo Lekasa Jisu sase ta omadeu auvana o eva vo sase.

¹⁸Taka papariomo ko zave ni ruqe ama iruruputo ko pauveko. Kama sarueko poso vo maba o erekako ta pui matu ruqe kopa tava ikou voko omadeu vati elo vo Karisito, melai voa maba vo o erekani ko zave ni ruqe ama iruruputo o pauvekani ta maba o niumaeka voko omadeu vati elo vo Karisito.

¹⁹Meta pui meqai niania ta meta vo Tabu ala Auvana ko Jelepade mela inio, vo o evani meko bulo kale ni vo Bañara o katimeleni me kio? Pui meko mela inio ko me, melai vo Bañara ko mela.

²⁰Ako meta lula o tatabaraemeleni mela vovo Meqora ko voukale. So sole meta vai ilusikomo vo Bañara meko saevo.

1 Koriniti 7

Roroto ko kuimanao

¹Erisaña añata aqai pesipesitou ko quli me lula mela rikiekako meko leta kale aña kasi. Uri kio vo maba ta pui o rorotou.

²Melai ikoana matu kubo pauvezato ni ruqe ama iruruputo, so sole maba ta o kovou kalakala o naviko reko, ni reko poso ta ke neamumou ke navinavi ko lasive poso.

³Vo maba ta o korotiko voko koidi tanala lasive ko, ni ko reko melai ko korotiko koko koidi tanama reko ko, tu nioqa kiada nioqa ta qokai puarikiniou nioqako saqe ko kalo.

⁴Ako reko ta pui kota va kaitikou koko tupu kovo lasive, ni voa lasive melai pui ota ka kaitikou voko tupu voko reko.

⁵Lasivea laña ta pui tako lupao noko reko, ni so jari noa reko na novo lasive kasi. Melai pitopito ama taku kale uri ama vatolo kale qe vaekou vararaito

kaqe saita, inio mata tova pdoekinio qe elou. Komia keve kale kude inio qeta qe pakiziovou vo Setani ko zolizolito kale azo. Ako lekulekua qela qeko kaitizio kale sole.

⁶Ko ikio ko aŋako kerukeru a qelai bazuekako qe melai pui kama lojolojo ikio.

⁷Mea kiada mela ta omadeuvo ana jaria mela tea uri, melai Baŋara ta o katimela anime azaazama bokao, tu kake ta ke rorotou, melai kake ta pui ke rorotou.

⁸Anata eri kiala se pui roroto amu ni se naboko poso kasi, uri tu meta soa kiada elo beta emo ana jari.

⁹Melai meta pui me roveovou lalamiko meko kerukeru, ta uri tu rorotomo tani, ako roroto ta uri saita inio pazakelo puto kale sole.

¹⁰Komi ta se lula roroto amu ko bazu ko pui ana kasi ko puratako melai kota animevo Lekasa Jisu ko: ko reko ta maba pui ko zarizia tu ko vaeko kovo lasive.

¹¹Melai kota so ko kalou tea, kota rusu ama jari mata ko elo, ma ko vati bulekikinio kovo lasive. Mata vo lasive ta pui o zarizia tu o vaeko voko reko.

¹²Anata eri kiala se pui nio a qasemani maba poso kasi (pui vo Lekasa Jisu kiolani, melai a ŋavi kialani). Esa kala lotu kale ala maba ta ko pui ko tuvevo putako reko sala melai kota koka zariovou elo vokasi, uri tu vota pui o vaekou ko.

¹³Ni esa kama lotu rekoreko ta tanala sama vo pui o tuvevo putani melai vota oka zariovou elo kokasi, uri tu kota pui ko vaevou vo.

¹⁴Ako vo pui o tuvevo putani lasive ta lula tabu o iva vo Baŋara voko omadeu kati elo kale voko reko, ni ko pui ko tuvevo putako reko ta lula tabu o ika vo Baŋara koko omadeu vati elo kale kovo lotu maba lasive. Komi ta pui so tea, seko meqora poso ta kutumana meqora poso jari amu inio; melai koko tuveano ta seta lula tabu amu inio vo Baŋara kasi.

¹⁵Melai kala ma kama pui qo tuvevo putani nioqa ta qo ziovou voa lasive ma koa reko kasi azo vaeka tu so qo kalo. So ko kalou ta vaeka tu qo lulueko koa keve voa lasive ma reko lotu kalea nioqa. Ako Bañara ta lula o odiemela anime tu animeta bule kale me elo sole.

¹⁶Ako nota pui no rovea kai nianii noa lotu reko na ko nota no bakievou novo lasive ma pui. Ni nota pui no rovea kai nianii noa lotu lasive na ko nota no bakiekou noko reko ma pui sole.

Beta olamo vo Lekasa Jisu lula o nokaemele keru meqai evema saevo kale

¹⁷Animea kiada mela ta mebeta ziovou koa uri ama kalo kale ko anime meqai evema so keru vo Lekasa Jisu o nokaemele keru anime. Komi kio koa bazu ko ana aqai nianiekatako kiadama lotu qoqono poso kale.

¹⁸Omadeuvo kala movemove ala maba lula o zorikani vo Bañara ko nokao, vota pui o madoekou tu pui movemove ala o elo. Ni vo pui movemove ala maba vo lula o zorikani vo Bañara ko nokao, vota pui o kovou ko moveilo.

¹⁹Ako ko moveilo ni pui moveilo ta puliama koko kalo sama, melai qulepo ama quli ta ereko vo Bañara o melati soruekako quli.

²⁰Kiadama maba ta kebeta ziovou vo Bañara lula o nokaeme keru kekai evema saevo kale.

²¹Nota kala mabakua laña inio so keru vo Bañara lula o nokaena keru no kio? Uriavo nota pui dukia kerukerueko elo ko, melai nota no qelou kama rora nono rupasivo avo, nota taupeka ko tu koa.

²²Ako kala mabaku vo Lekasa Jisu lula o nokaevani ta kala ruparupasi ala vo Lekasa vo maba, ni so jari nio vo ruparupasi ala maba vo Karisito lula o nokaevani ta vovo mabaku.

²³Bañara ta lula o tatabaraemele me kama pado tatabara kale, tu meta pui maba ko mabaku poso me elo.

²⁴A qaka ni visi poso mela, mea kiada mela ta mebeta ziovou vo Bañara sase koa me navinavi ko saevo ko vo o nokaemele keru meqai evema kale.

Se pui roroto amu ni naboko poso ko kuimanao

²⁵Zio, ko quli me lula me rikiiekake se pui ke rorotani reko poso kale avo, ta puliama bazu ada ka koa vo Lekasa Jisu kasi azo. Melai anata a melai bazuekou añako kerukeru, ni vo Bañara ko roquelo kale añata a male tu lai kerumo.

²⁶Añako kerukeru ta komia erisanñama taku se kutumana kamu ke vouvaemela keru ni ke niumaniumaemela keru ta uri tu meta mebeta elo tu pui me besieko meko roroto saevo ni me pui me rorotani mela ta pui me rorotou.

²⁷Nota kama pado reko salana inio kio? So ko kalou ta nota pui madoeko tu vaeko ko. Nota pui rorota laña inio kio? So ko kalou ta nota pui vailiko kama pado reko.

²⁸Melai nota ño rorotou ta nota pui ño erekakama pado sarueko. Ni ko pui roroto ama reko ta ko rorotou ta kota pui ko erekakama sarueko. Melai añako zario ta a bakiemelou me koa kiadama naniu kale ama naqunaquto kale azo se roroto amu ke toraeko ama kale azo.

²⁹Ko aña so ka kialako a qaka ni visi poso mela kasi ta komi: animeko taku ta puju kota eva, sole erisanña azo ta me lula rorota mela ta pui pado ama meko taku memai namukou meko reko ni lasive poso;

³⁰ni meme ziani mela ta zoleimo, ako koa duki ta kota paitou sole, ni meme niureani mela ta kerukeruekomu ko me ko niureki-melako quli ta kota paitou, ni meme dabarikani mela kama quli, ta kerukeruekomu ko quli meme databaraekako quli ta kota paitou,

³¹ni me riteraite meqai evani mela komia peuru ma peuru kale ama quli ta pui pado ama meko taku jari meba kai namukou. Ako komia peuru ma peuru anime me qeako erisanña ta sipole inio kobeta paitou sole.

³²Anata a mela zaria me tu meta puliama tiñolinoli sanya me elou. Vo pui o rorotani maba ta o kerukerueka vo Bañara ko iruruputo tu vota o zolevo vo Bañara.

³³Melai vo roroto ala maba ta okai mumuasa pua miduku kale ama quli tu vota o roveo zoleko voko reko,

³⁴nio vota kovai tataekinia omuqa quli. Ko pui roroto ama reko ma sinaqu rusu ta ko kerukerueka vo Bañara ko iruruputo, ako kota koka zaria tu kota Bañara ko maba ko elo koko pado ama saevo kale sole. Melai ko roroto ama reko ta ko kerukerueka ko miduku kale ama quli, tu kota ko zolevo kovo lasive.

³⁵Anata a qaseka komi quli, ako anata aqa zaria tauvemelo me sole. Anata pui aqa zaria tu a dizaemelo me pui me rorotani mela tu me roroto, ni mata pui aqa zaria duki imelo me lula me rorotani mela. Melai anata a mela zaria me tu meta me luluekou me ko tauvemelo ama kalo tu meta tuvevoa nabuluputo meva elou vo Bañara aukozo ama bulo kale.

³⁶Melai esa kala maba ta pui oka zariovou biresuko voko leveleveo lula o erekako tu o raeko koa sinaqu rusu ko lula ke vati korotikako tu o raeko, ni voko tupu ko zario ta ko matu tataevou, ta vaeka tu nioqata qo roroto, vo oka zariani jari. Komi kale ta puliama sarueko.

³⁷Melai esa kala maba ta lula o vinaeka voko kerukeru kale tu vota pui o raeko, ni puliama voko zolizolievo kale vota okai lekasa pua o naviko vatolo ni lula o vatoeka tu vota pui o raeko koa sinaqu rusu, vo inio mata o erekani ko uri ama quli vo pui o raekani.

³⁸So sole voa maba vo o raekani voko sinaqu rusu ta uri o kavani, melai voa maba vo pui o raekani ta matu uri o kalo ala.

³⁹Ko roroto ama reko ta pui ruparupasi ama kovo lasive obeta saeva keru, melai so keru vo o vovou keru, kota ruparupasi ama tu kota ko raeveo kala maba ko kova zariovo ala, vota lotu maba o elou ta.

⁴⁰Melai soa pui roroto elo kobeta elou nio kota uria saevo kota elou. Ko ikio anako kerukeru ni aña melai vo Bañara ko Tabu ama Auvana salala kiala.

1 Koriniti 8

Beku poso kasi ko puariziako sailao ko kuimanao

¹Erisana, ko me meqa kuimanaovako meko riki kale koa sailao poso koko katiziako beku poso kasi ko kalo. Ta tuvevo ko animea kiada mela lotu maba mela ta nianio samela. Melai animeko nianio ikio ko puratikako ko aikailo, melai roquano ikio ko tauvemelako anime.

²Ni kala maba ta vo inio vo matu nianiola kiovo ala voko kerukeru kale, vota pui nio okai baroa koa nianio koko male tu kai nianio.

³Melai voa maba vo o roquevani vo Banara, vo inio vo Banara ovai matu uria nianiani.

⁴So sole koa sailao beku poso kasi ko katiziako ko kuo kale avo: animeta meqai niania ta koko tuveano ta vo beku ta puliala quli; ni me baqumuka ta omadeu Banara o kiada inio inovoana.

⁵Ni ikoana tea aukale ni miduku kale koa kubo quli banara ni lekasa ka kikelako quli,

⁶so melai animevo Banara ta omadeu pado inio, animevo Mama. Vo inio o erekeni kiadama quli ni animeta me jaeva vo kae. Ni animevo Lekasa ta omadeu pado inio, Jisu Karisito. Vokale inio ko erei kiadama quli ni animeta me jaeva vokale.

⁷Melai pui kiadama maba poso inio ke paqumuka komia tuveano. Ako kake maba poso lula rosi ama taku malanaja kekai evani ko beku poso ta seko kuo kale ko soama sailao seta kebe kerukerueka ko soama sailao ta beku ko ikio kio. Seta pui ke rovea uria pitasiko sidopu ni sarueko nio ke lainika ta koa sailao ta kaqa ko ima Banara ko vilu kasa.

⁸Melai ko sailao ta pui ko rovea sipole imelo anime vo Banara kasi. Animeta pui meba kai toraekou kama quli pui me quovou ta, ni mata pulia quli meba kai kovou me quovou keru koa sailao.

⁹Sole meko utu vuato ta pui kaitikaiti ama. Melai meta kerukeruemomo sea maba poso se lekuleku ama kerukeru samu, se sarueko ka kikelani beku kasi

ko puariziako sailao ko kuo tu pui memai pikou se sarueko ka kikelako quli kale.

¹⁰Ako kala maba vo lekuleku ama kerukeru sala ta o kelou noko vuato beku ko jelepade kale ama, kota ko zarizarivou vo tu vota o kuovou ko beku poso kasi ko katiziako sailao.

¹¹Nio koa noko “nianii” ta ko maba niumaevoou nea lekuleku ala maba, vo Karisito ova vovini!

¹²Komia keve kale kude meta me jaruekou vo Karisito kasi meko saruemo kale se meko lolo poso ni tama niumaeko kale seko lekuleku ama kerukeru.

¹³So sole añako kuo ko beku kasi ko katiziako sailao ta sarueko sanya ko ivou añavo lotu kale ala lolo ta, añata maba pui mata aba tova kuovou koa sailao, tu añata pui a jouraevoou añavo lolo sarueko kale.

1 Koriniti 9

Se apositolo madu ke male avo tu ke kerukeruilo

¹Añata kala ruparupasi ala maba lala ko Moses ko Bazu kale azo. Ni añata apositolo lala, a veveni lala vo Jisu vo animevo Lekasa. Ni meko oqu ta añako va iruruputo vo Bañara ko epa ikio.

²So sole esa kake ta pui kepa tuvevo puekou ko añata kala apositolo lala inio kio, melai meta me male tu matu tuvevo iko añako apositolo elo. Ako meko omadeu elo kale animevo Lekasa Jisu sase me navi ta kasa me ika koa añata kala apositolo lala inio kio.

³So keru maba madu pui ke tuvevo puela keru, añata eria opato a eva:

⁴Ta eqeta pui qe male tu ko sailao ni ju ta ko katizio aña ni Banabasi ko iruruputo kale, kio?

⁵Kota pui ko zarizia tu a raeko kama padu lotu kale ama reko ni a odieko ko añako talio kale kake apositolo madu ni vo Lekasa Jisu ko visi poso ni vo Pita ke kavani jari, kio?

⁶Ma ana ni Banabasi qe kiada inio qe erekou ko nase kale ama iruruputo eqeko kovo kale ko saeve ko korotikako quli, kio?

⁷Me inio me male tu katiqelo eqe saeve ko korotikako quli. Ako puliala pazokinio ko maba nio o tabarikani o naviko tabara. Ni puliala kiaromato ko maba inio pui o roveani kuo koa vaini ko epa o navi o papakema. Ni puliala sipi o kati vailani maba inio pui o koani o naviko sipi ko susu.

⁸Pui a navi a qaida pala inio a qasekani lala ko so, ako vo Moses ko Bazu ta ko kaseka omadeuma quli pado sole.

⁹Ako kota so kikola, “Nota pui taka mukieko ka pado bulumakau ko suto tu pui ko vuato so keru noqai iruruputou keru ko tu kokai lojo ko vuiti ko rurururu,” kikola. Noi nio? Bulumakau ko kiada ikio o kerukeruekako vo Bañara, kio?

¹⁰Pui! Anime inio so mela kioveni mela koa rukuruku o ereke keru, ni kota ko rikiziovi tu anime kaqe. Seke papatani ni seke kajorani ta ke iruruputo seko tuvevo pueko kale seko kovo seko kena koa iruruputo ko puratikako epa.

¹¹Omadeuvo so jari eñe apositolo nela ta lula neqai bazubazuta ko Uri ama Bazu mekasi. Esa kota matuma quli kio tu eneta neda mela kovo me kama tabara kio?

¹²Kake ta ke male tamela kovo soama tabara jaria kelo, so sole eneta maba matuvole ne male nela inio! Melai eneta pui neba tamela koe koa tabara eñe ne male ama. Eneta neqa zariovi tapata elo, tu pui ne qorakoraemo kake eneko kovo kale ko tabara kai bazubazuto kale ko Uri ama Bazu.

¹³Tuvevo avole meta meqai niania ko sea maba madu seke iruruputani Jelepade kale ta ke koa seko sailao Jelepade kale azo, ni seke iruruputani siqato ko sara kale ta ke koani seko kena koa siqato kale azo.

¹⁴Ni omadeuvo so jari nio Bañara ko vatolo ta se kekai bazubazutani vo Jisu ko Uri ama Bazu ta mata ke kovou seko tabara seke viqani kasi azo.

¹⁵Melai añata pui aba ka zariovi kovo koa kiadama añako male ama quli. Ni añata pui a rikieka komi quli erisaña tu añata ada mela kovo kama quli. Ako añata a vrouvou melai uri, melai añata pui ada mela kovou kama quli sole! So inio puliala ta opa roveovou parakiko añako sidopu ama kai raurailo añako tabara pidea puariko ko Uri ama Bazu!

¹⁶Ana ta pui a rovea kai raurailo ko añata aqai bazubazutani lala ko Uri ama Bazu kio. Ako vo Bañara ta o soroele aña tu aqai bazubazuto ko Uri ama Bazu sole. Pui aqai bazutou ko Uri ama Bazu nio añata ada titiziovou.

¹⁷Añata a erekani lala añako iruruputo a ñaviko vatolo kale tea, a roveo nio kovo ko tabara; melai vo Bañara ta o lati sorueka koa koidi tu añata a erekou komia iruruputo.

¹⁸So sole loma ikio esa añako tabara a qovo ama? Añako tabara ta añako puariko ko Uri ama Bazu se maba poso kasi pui kai kovo kaqe koa reketekete, ko aña a male ama.

¹⁹Añata kala ruparupasi ala maba lala, ni puliala vo mabaku lala. Melai a ñavi añata kiadamu vo nabulu a eva tu a lilimo kubo maba madu.

²⁰So keru aña a iruruputa keru se Jiu mu sase, añata Jiu mu jaria saevo a eva tu koa keve kale añata a lilimo se. So inio se sase a eva keru, añata se jaria lulueko a eva Mosese ko Bazu. Añata pui a lulueka vo Mosese ko Bazu tu añako sidopu kaqe Bañara ko kelokelozato kale, melai añata se jaria pado saevo ni iruruputo a eva, tu añata a lilimo se.

²¹Koa omadeuma keve kale, so keru aña abeta iruruputa keru pui Jiu amu sase, añata se pui Jiu amu jaria elo a eva, añako pui lulueko kale Mosese ko Bazu, tu añata a lilimo se pui Jiu amu. Komi ta pui kota la epezikako ikio ko añako tava zoriko vo Bañara ko Bazu. Melai añata a lulueka vo Karisito ko Bazu tu a lulueko Bañara ko Bazu.

²²Se lekuleku ama kerukeru samu kasi a eva keru ta aña melai se jaria lekuleku a eva, tu se jaria lulueko kama tabu kale añata a lilimo se. So sole

añata a mati ijatinia puekinia kiadama maba poso kiadama quli kale, tu kiadama keve kale añata a lilimou kake.

²³Anata a erekā koa kiadama tu ko Uri ama Bazu ta ko aerou, tu se sase añata aqai zomanou kovo koa mauruto poso koko kuevako seke luluekani koa Uri ama Bazu kasi.

²⁴Tuvevo meta memai nianiaa kubo rereo ko maba madu ta kekai zomana ko rereo voziekino, melai kala pado se azo inio o koani ko tabara. Sole meta soa saevo emo tu meta me qovou ko tabara vo Banara kasi azo ama!

²⁵Kiadamu seke kai zomanani ko voziekino ta ke kaitizia ke ñavi tu seta kekai tarapae puilo koa lekona tarapae ko pui tu kopa keuovo ama, melai animeta meqai kaitizia tu me qovou ko noqola kama tabara vo Banara kasi azo ama.

²⁶Sokale avo añata pui zuato pidea saevo a eva omadeuvo kala zuato pidea rereo o evani jari, ni omadeuvo kala tupato ko maba ñase kale ala jari vo o utu tupaekani ko oka.

²⁷Pui soa lala, melai añata a qaitizia a ñavi tu pui a erekā koa ruqe ana aqa zariako erekā. Ako pui uri tu a ñavi ta pui a qovo koa tabara Banara kasi azo ama añako bazubazuemo se edolomu ko tova sole.

1 Koriniti 10

Balauvato tu pui ilusiko ko beku poso

¹A qaka ni visi poso mela, añata a mela zaria me tu meta me querukeruekou ko quli koko ereima quli se animeko taite poso kasi seke lulueveni vo Mosese. Sea kiadamu inio ko odiemake ko lei ni sea kiadamu inio uria pakeko ke eve koa Diri ama Ivere ni keta pakiake.

²Nio koa lei ko lulueko kale ni koa Diri ama Ivere ko pakeko kale ta sea kiadamu inio bapitaiso jari ke evake tu ke luluevo vo Mosese.

³Mata sea kiadamu inio ke kuake koa omadeuma sailao vo Banara o katimema,

⁴ni sea kiadamu inio ke nozuekake koa omadeuma ju vo Bañara o katimema. Ako seta ke nozuekake koa ju vo Bañara o reretikema koa lado kale koko luluemema se, ni koa lado ta o navi Karisito.

⁵Melai inio vo Bañara ta pui oma zoleike matu kubo madu se azo, nio seta keta vovi ni seko tupu poso ta birebire aero kota evake lealea kama zaekale.

⁶Kiadama ko quli ko ereima animeko taite poso kasi ta balauvato poso anime kasi, tu animeta pui viluloqu meqai elo ko ruqe ama quli, seke eveni jari.

⁷Meta pui ilusiko ko beku poso, kake seke kaevu. Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri, “Se maba poso ta keta papuake beku ko ilusiko ko nójola kale ni seta ke nozute ni ke vuate ni ke vailikinie.”

⁸Animeta maba puliama kama zave ni pauvezato me ereko, omadeuvo kake se jari, ko kekai vovima karabete zouke vuro madu omadeu pado nániu kale.

⁹Animeta pui me madoevo vo Karisito tu tava kelo vota o titizimelou ma pui kio, omadeuvo kake seke iveni jari. Seta so ke kae nio ko dole poso ta ko vouvaemake se.

¹⁰Animeta pui me nárunáruo, omadeuvo kake seke kaevu jari. Seta so ke kae nio vrouvato ko mateana ta ko vouvaemake se.

¹¹Kiadama komi quli poso koko ereima se tona ta kama uri ama balauvato ikio ko evema anime kasi, ni kota ko rikizioví lula tu animeko bazu kaqe. Ako komia lulavo ko ereima quli ta ko zuatike vo Karisito ko tuveano, ni anime inio lula ko melai baroani mela koa tuveano sole.

¹²So sole kalána pizaka lojo nō eva kinolani náta nō matu balauvou tu nota pui nō bialou.

¹³Kiadama madolo ko meme doraekako ta kiada keru ko kuevako ikio maba poso kasi. Melai meta me rovea vai keru vo Bañara ta pui opa zariekou tu meta me madoilo meko pizato ko topi tiniamá madolo kale. So inio meme

doraekou keru ko madolo, vota o katimelou me kama pizato tu meta meqai pataitou, ni vota o katimelou kama rora tu meda ka pakiovou.

¹⁴So sole me a lolo poso mela meta taka papariomo ko beku poso ko ilusiko.

¹⁵Anata a melati pesiovou omadeuvo nianiioma maba poso kasi jari, sole meta titizikomo ko quli ana a qasekako quli tu meda ka kelou kota uri ama ma pui uri ama.

¹⁶So keru anime me nozueka keru koa vaini ko ju ko anime mevai ilusikako animevo Lekasa ta ko kaseka animeko omadeu kai elo vo Karisito ko dara. Ni so keru anime me qua keru koa bereti anime me balamukako ta ko kaseka animeko omadeu kai elo vo Karisito ko tupu.

¹⁷Ako koa bereti ta omadeu pado lezu ama, so jari nio animeta kubo mela melai animeta omadeu qoqono mela, ako animeta mevai palaita voa omadeu lezu bereti sole.

¹⁸Kerukeruekomo ko Izireli qoqono; seke palaitani kuo ko siqato sara kale ta kekai zomana ilusivo vo Banara kokale.

¹⁹Anako so kio ta ko beku ni koa sailao koko katiziako beku kasi siqato kale ta kama kalo sama quli kio, kio?

²⁰Pui! Ko ana so ka kialako ta koa siqasiqa se kutumana kamu ko ta ko katiziako ziolo poso kasi, ni pui vo Banara kasi. Ni anata pui a mela zaria tu meta omadeu me qati elou ko ziolo poso.

²¹Meta pui meba nozuekou koa vaini ko ju ko anime mevai ilusikako animevo Lekasa Jisu ni mata koa vaini ko ju ko se kekai ilusikako ko ziolo poso; ni meta pui meba kuovou vo Banara ko bereti ni mata ziolo poso ko bereti.

²²Ma animeta meqa zaria tu vai konoilo vo Banara, kio? Ta animeta mevai paloasa vo animeko pizato kale, kio?

²³“Kiadama quli ta ko zarizia anime kasi tu me ereko.” So inio kake mela kimelani. Kota tuvevo ko so melai pui kiadama quli kio uri ama. “Animeta

me zarizia tu me ereko kiadama quli,” kimelani, melai pui koa kiadama ikio tauvezato sama quli.

²⁴Meta pui kerukerueko me ɻaviko tauvezio pala, melai edolomu ko tauvemo kio me qerukeruekou saita.

²⁵Kota ko mela zarizia tu meta me quovou ko marabau ko me dabarikako tatabarao ko zaekale. Meta pui tinolinoli kai elo ni pui meqai kuimakuimanaovou koa marabau.

²⁶Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta eri sole, “Kiadama peuru ma peuru ni kiadama saizama quli ta vo Bañara ko ikio,” kikola.

²⁷Esa kala maba vo pui o tuvevo putani ta o taipazimelou me o pade kasi tu me vuato ni meta meqa zariovou tu me zio sai, uri tu me ziovou ni me quovou ko quli vo o katimelo ama quli ni pui tinolinoli kai elo ni pui meqai kuimakuimanaovou koa sailao.

²⁸Melai kala maba ta eri ɻa kiovou ɻo, “Komia sailao ta lula ko puariziako beku poso kasi ikio,” kiovou, nio meta pui me quovou koa sailao. Meta me qerukeruevou voa maba vo o mela bazuekani ko so, ni pui me quovou, tu pui niuniala me ivou vo ako voko kerukeru kale ta kota sarueko sole.

²⁹Kota pui me ɻaviko kerukeru ikio koko tizaemela tu pui me quo, melai voa edolola maba ko kerukeru ikio ko tizaemela me. Esa kala mekale ala ta eria kuimanao o elou, “Noi sole inio edolola maba ko kerukeru ta ko tizaelou aña a erekako quli kale omadeuvo añaata pui nio ruparupasia lala jari?

³⁰Lula añaako uriavo a qativa vo Bañara añaako sailao kale saita, ta noi sole inio kala maba ta olai titizika koa sailao ko lula uriavo sanya a ikako?” kiovou.

³¹Zio, melai koa kiadama quli meme erekako, ni meme quako ni me nozuekake quli kale, meta vai ɻanaidara puekomo vo Bañara kiada keru.

³²Meta pui ereko kama quli koko odiemo ama maba poso tu ke ereko se sarueko ka kikelako quli, Jiu amu kebe elou, ma se kutumana kamu kebe elou, ma vo Bañara ko lotu qoqono kale amu kebe elou melai.

³³Meta me qalou omadeuvo aña a qavani jari, ako añata a madoe tu kiadama maba poso ta kekai zoleilo kiadama aña a erekako quli. Añata pui aqai kerukeruiva añako tauvezio, melai edolomu ko tauvemo ikio, ako añako zario ta sea kubo madu ta ke pakiovou.

1 Koriniti 11

¹Meta luluekomo añako kalo omadeuvo aña a lulueva jari vo Karisito.

Bouluko ko lezu lotu padopadoilo kale

²Anata a mela zoleiva me ako meta me querukeruela aña kiada keru ni meta me lulueka koa nianiekato ko aña lula a melai bazukekema me.

³Melai añata aqai zaria tu melai bazueko ko rekoreko ko bouluko ko lezu. Vo Karisito inio raura kala kiadama maba kasi azo, sole vota sevo lezu jari ala. Ni vo roroto ala lasive ta raura kala voko reko kasi azo, sole vota kovo lezu jari ala. Ni vo Bañara inio raura kala Karisito kasi azo, sole vota vovo lezu jari ala.

⁴So sole voa maba vo o vararaitani ma okai pesiani vo Bañara kasi azo ama bazu lotu padopadoilo kale bouluboulu lezu ala ta o zarazaraeva vovo lezu, vo inio vo Karisito.

⁵Ni koa rekoreko ko vararaitako ni kokai pesiako vo Bañara kasi azo ama bazu lotu padopadoilo kale lezu bouluboulu pide ama ta ko zarazaraeva kovo lezu, vo inio kovo lasive. Puliama ta koko azavo kama pado reko lula qopu rui kama kasi azo.

⁶Ko rekoreko ta pui ko sudekou koko lezu inio kota ko male tu sidopu avole ko kobuekou koko tou. Melai kota kama quraqurati ama quli koa reko kasi tu qopu rui ko elo ma kota ka kobuilo koko tou, so sole kota ko boulukou koko lezu.

⁷Vo lasive ala maba ta pui uri tu vota o boulukou voko lezu, ako vota vo Bañara vo piqepiqemu ni vo o odiemani maba poso tu ke nanaidara puevo vo Bañara. Melai se rekoreko inio ke odiemani maba poso tu ke nanaidara puemo seko lasive poso.

⁸Ako vo Bañara ta pui opa ereve vo maba reko kale azo melai reko ikio vo maba kale azo.

⁹Ni vo Bañara ta pui opa ereve vo maba tu vota reko kaqe, melai ko reko ikio o ereke tu vo maba kaqe.

¹⁰Sokale avo inio ko reko ta ko boulukou koko lezu tu ko puratiko se mateana madu kasi ta kota zariekato sate inio ko vararaita ni bazubazuta kio.

¹¹Melai animeko omadeu vati elo vo Karisito kale ta ko reko ta pui ko rovea ereko kiadama quli ko kiada, ni vo lasive ta mata pui o rovea ereko kiadama quli o kiada, melai nioqata omadeu tauvekinio qo elou.

¹²Ako tuvevo ikio ko reko ta kulekuleto ko purate vo maba kale, melai mata tuvevo ikio ko so jaria alilo inio o eva vo maba vairutu reko kale, ni kiadama omuqa ta vo Bañara kale, vo kiadama quli ko raki.

¹³Meta pizaekomo me navi; kota koroto ama quli kio tu kama reko ta ko vararaitou vo Bañara kasi lotu padopadoilo kale lezu bouluboulu pide ama, kio?

¹⁴Keatini, animea kiada mela ta meqai nianiaa ta lasive maba ko jako tou elo ta qurato sama quli,

¹⁵melai ko reko topi ama ta koko zaloni kio. Ako koko rosia tou ta koka puariziovi ko tu kokai bouluilo sole.

¹⁶Melai kala ta pesipesi saña o ikou komi quli kiovou, inio anako opato ta eñe ni vo Bañara ko qoqono poso ta puliama edoloma kalo sanela.

Vo Lekasa Jisu ko vuato

(Matiu 26:26-29; Maka 14:22-25; Luke 22:14-20)

¹⁷Melai erisāna aŋata a melai bazuekou me kama quli, ni aŋata pui aba rauraemelou me, ako meko kalo meko ilusato ko padoilo kale ta matu ruqe sole.

¹⁸Kuleto ta aŋata lula a viqa meko bazu ta meta kama sebito ko pesipesito ko poqala poso me eva meko lotu padoilo kale, ni koa bazu ta ka kobu ta a duvevo pueka kota tuvevo ama quli.

¹⁹Ako zakaremu ko pitasio ta kota elou me tona tu se sidopu amu ta ke uria keazailou.

²⁰So keru meme badoiva keru kuole vo Lekasa Jisu ko vuato tu me qerukeruekou voko mela vou, ta meta maba pui me qerukerueka voko vou.

²¹Ako so keru meme vuata keru ta pui me darekinia vuato, nio kake ta keta luapa melai kake ta doilili kekai eva seko matu nozuto.

²²Noi nio? Meta puliama me ŋaviko zae samela inio sai me vuatakoi ni me nozutakoi, kio? Ta so inio meta maba pui me mati koidipa vo Baŋara ko qoqono ni me quratima se olaquama maba poso, kio? Noni kiavou aŋako melati kaseko kale komi quli? Abe rauraemeloa lala inio ko me, kio? Komia meko kalo kale ta maba pui aba rauraemelou me!

²³Ako vo Lekasa kasi azo inio aŋata a qoe koa nianiekato ko lula aŋa a melai nianiekikako me, ko eri kio sama. Koa ipu kale vo o saiqoriovi keru inio vo Lekasa Jisu ta o koake ko bereti,

²⁴ni ovai rauraekake vo Baŋara, ni vota so kiolake, “Komi ta ko mamola pueka aŋako tupu, ako aŋata a mela vrouvou me sole. Meta kumo komi aŋako kerukeruelo kaqe,” kiolake.

²⁵Ni so jari mata, koa vuato ko tova vota o katimake ko kapa vaini ko ju sama, ni so kiolake, “Komia kapa vaini ko ju sama ta ko mamola pueka vo Baŋara ko vairu ama leveleveo, ko pizato saŋa ko evako aŋako dara kale. Kiada keru meme nozuekou keru ko, meta erekomo aŋako kerukeruelo kaqe,” kiolake.

²⁶Komi ko kalo ta kiada keru meme quovou keru komia bereti ni me nozuekou komia vaini ko ju ta me qasekou vo Lekasa Jisu ko vou ti kobeta barolou voko tova vaito mata.

²⁷So sole kala maba ta o kuovou koa bereti ma o nozuekou koa vaini ko ju, ko anime mevai ilusikako animevo Lekasa Jisu, puliama voko tava pañao sate, nio vota o sarueka vo Lekasa ko tupu ni dara kasi, ni vota koko kuiripato sana ota elou.

²⁸So sole vo maba ta o korotiko voko kerukeru o navi saita inio vota o kuovou koa bereti ni okai nozuekou koa vaini ko ju.

²⁹Ako vota pui o paqumukou vo Lekasa ko vou ikio ko mamola pueka koa bereti vo o kua keru ni o nozueka keru koa vaini ko ju, vota kuiripato sana ota eva so keru vo o vuata keru ni o nozuta keru.

³⁰Sokale avo inio kubo mela meta lekuleku meda eva ni meda verepa, ni kubo madu ta lula keta vouva.

³¹Animeta me qorotikou animeko kerukeru me navi kuleto, nio vo Lekasa ta pui opa tolaemelou tu o sidopu puemelo.

³²Melai animeta me qoa vo Lekasa Jisu ko koqotato tu animeta pui omadeu noqola tolailo meba elou komia peuru ma peuru ko maba poso sase.

³³So sole, a qaka ni visi poso mela, so keru meme badoilou keru tu kuole vo Lekasa Jisu ko vuato tu me qerukeruekou voko mela vou, meta me darekiniou.

³⁴Ni vo o luapani ta o vuatou o naviko pade kasi kuleto, tu meta puliama kuiripato me qovou meko lotu padoilo kale. Ni ko kobeta evako quli poso ko meme qasekema meko riki kale ta a roveovou melati korotiko so keru aña a melai kilou keru.

1 Koriniti 12

Azaazama iruruputo ko pizato Tabu ala Auvana kasi azo ko kuevako

¹Zio, ko quli meme rikiemaka azaazama iruruputo ko pizato kale avo Tabu ala Auvana kasi azo ko kuevako. Anata a mela zaria me a qaka ni visi poso mela tu kai nianiiomo.

²Meta me baqumuka so keru me kutumana mebeta eva keru, meta me odiziovi kama pizato kale tu me ilusiko ko saevo pide ama beku poso.

³Sokale anata a mela zaria me tu paqumukomo ko puliala vo o pesiani Tabu ala Auvana kale ta eri pa kiovou, “O leveziovou vo Jisu!” ni puliala ta eri pa kiovou, “Jisu ta Lekasa inio,” vo pui Tabu ala Auvana kale o pesiani.

⁴Tabu ala Auvana ta o puarika azaazama iruruputo ko pizato, ni voa omadeu pado Auvana inio o puarikani koa pizato.

⁵Animeta mevai nabuluputa animevo Lekasa azaazama koidi kale, melai voa omadeu pado Lekasa inio meva nabuluputa.

⁶Ikoana azaazama koidi tu me ereko, melai voa omadeula Bañara inio o bokerimelani animea kiada mela tu me ereko koa koidi.

⁷Vo Tabu ala Auvana ko pizato ta ko purata azaazama keve kale omaomadeu kale kude tu vota o tauvemelo kiadama lotu qoqono mela.

⁸So inio vota o kativa kala ko pizato tu o kaseko ko uri ama kerukeru sama bazu. Mata kala maba ta voa omadeula Auvana ta o kativa ko pizato tu o kaseko ko bazu Bañara kasi azo ama nianio sama.

⁹Mata kala ta o kativa voa omadeula Auvana ko piza kama oqu, ni mata kala maba ta o kativa ko pizato tu urikato.

¹⁰Vota o kativa mata kala maba aqasiele ama iruruputo ko pizato, ni mata kala ta o kativa vo Bañara kasi azo ama bazu poso kai pesio ko pizato, ni mata kala ta o kativa ko pizato tu o nianiieko ko soama bazu poso ta Tabu ala Auvana kasi azo ko kuevako ma ziolo kasi azo ko kuevako kio. Mata kala ta o kativa kai bazuto ko pui okai nianiiako pesio poso ko pizato, ni mata kala ta o kativa ko pizato tu o rupasiko ko lula ko kaseivako koa pesio poso kale.

¹¹Voa omadeula Auvana kasi azo inio ko kueva ko pizato tu me ereko kiadama komi quli; o ɻaviko vatolo kale inio vota o katima azaazama iruruputo ko pizato omaomadeu maba.

Omadeu tupu elo kubo kata poso

¹²Ko tupu ta omadeu pado tupu, ko kubo kata poso sama. Kota omadeu pado tupu tisoiko, kubo kata poso kobe elou melai. Ni anime Karisito ko tupu jaria mela koa azaazama iruruputo ko pizato samela ta omadeuvo voko tupu ko kata poso jari.

¹³So sole so keru anime bapitaiso me eva keru inio voa omadeula Auvana ta omadeu pado qoqono o imele animea kiada mela; Jiua mela melai, pui Jiua mela melai, mabaku mela melai, pui mabakua mela melai. So inio animeta omadeuvo voko tupu jaria mela, ako voa omadeu pado Auvana inio o puariziovini animea kiada mela kasi sole, tu animeta me bizato vokale.

¹⁴Ako ko maba ko tupu ta pui omadeu kata ko kiada pala ikio, melai kubo kata poso sama ikio.

¹⁵Kiti ta esa eri kiovou, “Anata pui ɻase lala inio, sole Anata pui tupu kama kena lala inio.” Melai koko so kio ta pui kopa pitasikou tupu kasi azo.

¹⁶Ni talina ta esa eri kiovou, “Anata pui vilu lala inio, sole Anata pui tupu kama kena lala inio.” Melai koko so kio ta pui kopa pitasikou tupu kasi azo.

¹⁷Koa pado ama tupu ta vilu pala sama tea, nonia viqaviqazata inio ko elou? Ni kota talina pala sama tea, nonia tuimito inio ko elou?

¹⁸Melai vo Banara ta lula o vaeke tupu tona kiadama koko azaazama kata poso voko zario kikovevo jari.

¹⁹Ako omadeu pado kata sama tupu ta kota pui tupu ikio!

²⁰Melai kota kubo kata sama, koa omadeu pado tupu.

²¹So sole vilu ta pui eri pa kiovou ɻase kasi, “Anata pui aña zaria no!” Ni lezu ta pui so pa kiovou omuqa kiti kasi, “Anata pui a qela zaria qe!”

²²Maba pui so. Ako maba lekuleku ama tupu ko kata poso ikio koka matu zaria ko tupu;

²³ni koa kata poso ko anime pui matuma koko kalo ka kimelako, ko quli ta me rovea tu matu uria kati vailo, ni koa kata poso ko qurato ko katimelako ta me mutaka,

²⁴melai koa kata poso ko uria kelo ama ta pui me daipaeka. Vo Banara ta o padoeka koa tupu ko kata poso ni vota kalo sāna o ika koa kata poso anime pui raura kama ka kimelako.

²⁵Vota so o ike tu ko tupu ko kata poso ta pui ko kanaekimou, melai kota ko tauvekinio muli.

²⁶So inio kala pado tupu ko kata ta o tolailou, nio kiadama koa tupu ko kata poso ti ko lainikou muli koa tola. Kala lotu maba ta o raurailou, nio koa pado ama lotu qoqono ta keta zoleilou muli.

²⁷Ni mea kiada mela ta vo Karisito ko tupu mela muli, ni meta voko tupu ko kata poso mela.

²⁸Vo Banara ta lula o vaemela animea kiada mela me navināvi ko zaekale voko lotu qoqono kale. Kuleto ta se apositolo madu, omuqama pado zaekale ta o vaema se poropita madu, ni zouke ala pado zaekale ta o vaema se nianiekato ko maba madu. Koko tova ta se aqasiele ama iruruputo ko maba poso, koko tova ta se urikato ko maba poso, ni seke tauvemani edolomu, ni seke korokorotimani se lotu qoqono azaazama iruruputo kale, ni se kekai pesiani pui kekai nianiiako pesio kale.

²⁹Pui sea kiadamu inio apositolo madu ma poropita madu ma nianiekato ko maba madu. Pui sea kiadamu inio ke koani ko aqasiele ama iruruputo ko pizato,

³⁰ma vere poso ko urikiko, ma kai pesio ko pui kekai nianiiako pesio, ma pepeliko koa pesio kikolani.

³¹Meta ka zarimo ko pizato tu erekomo ko raura kama iruruputo poso. Ni erisanā aŋata a melai vakakukou kama pado keve, ko kokai qulepa koa kiadama.

1 Koriniti 13

Roquano

¹Esa aŋata a roveovou tu kai pesio se maba madu ni mateana madu ko pesio, melai puliama aŋako roquano tea, aŋata omadeuvo ko ota kama belo ko kelakelato jari nio.

²Aŋata Baŋara kasi azo ama bazu kai pesio ko pizato sана abe elou, ma abe paqumukou kiadama mutamuta kama quli ni kiadama nianio Baŋara kasi azo ko kuevako sана abe elou, ma aŋata matuma oqu salala koko roveovou vatutiko ko sopu poso, melai aŋata puliama roquano salala tea, aŋata pulia quli jari nio.

³Aŋata a buarikou kiadama aŋako batiro se ozaiza kamu kasi, ni aŋata a zariekou aŋako tupu tu kota ko siqailo, melai aŋata roquano pidea lala tea kota utube ama ikio.

⁴Se maba poso ke roquanani ta nodenode amu ni baise amu; seta pui ke konoivani ni pui ke aikaivani ni pui ke raurarauraivani.

⁵Seta pui ruqe ama kalo samu ni pui ke kiadaivani ni pui ke ŋuruŋuruani. Seke roquanani ta pui mamola sана ke ika edolomu ko sarueko poso.

⁶Seta pui keka zoleiva ko ruqe, melai seta keka zoleiva ko tuveano.

⁷Seke roquanani ta pataito samu kiada keru, ni seko oqu, keru ni nodenode ta pui zara ko evako.

⁸Roquano ta noqola kama. Melai komia kiadama quli ta kota paitou, koa pidokato ko bazu poso ni koa edoloma vekalo pesio kai pesio ko pizato, ni nianio.

⁹Ako animeko nianio ni pidokato ta kama kobu pala,

¹⁰melai so keru ko barolou keru koa pado ama, ta koa kobu pala sama ta kota paitou.

¹¹So keru anime silosiloa mela keru, animeta me besiovi silosilo amu jari, ni animeko nianiiio ta silosilo amu ko jari ama, ni animeta me qerukerute silosilo amu jari. Erisana animeta matuma maba poso meda eva, ni animeta lula me vaeka silosilo amu ko kalo.

¹²Erisana anime me qeako vo Banara ko tuveano ta omadeuvo ko parapara kama mudamuda kale ama mudamudali jari, melai tova animeta me uria velou vo o naviko tanama kale. Erisana animeta kama supi pala meda vai nianiai vo Banara, melai tova mainio animeta mevai uria nianiiovou omadeuvo vo Banara ta o melai uria nianiai anime jari.

¹³So sole erisana ta kobeta eva oqu, ni keru, ni roquano, melai roquano ta kobe qulepa koa zouke azo.

1 Koriniti 14

Tabu ala Auvana o puarikako pizato poso ko bazu

¹Meta luluekomo ko roquano ko keve, ni meta kai dikidauputomo Tabu ala Auvana o puarikako pizato poso. Melai vo Banara kasi azo ama bazu poso kai pesio ko pizato ikio qulepo ama tu meta kai dikidauputomo.

²Ako vo o kasekani ko pui okai nianiiako pesio kale ama bazu ta pui o pesia edolomu kasi melai vo Banara kasi inio o pesia, ako puliala ta o paqumuka vo kiolani sole. Vota o kaseka mutamuta kama quli vo Auvana ko pizato kale.

³Melai vo o kasekani vo Banara kasi azo ama bazu maba madu kekai nianiiako pesio kale ta o pesia maba poso kasi ni o katima ko tauvezato, ni zuvarato, ni patukato.

⁴Ako vo o pesiani maba poso pui kekai nianiiako pesio kale ta o tauveiva o navi pala, melai vo okai bazutani kama vo Banara kasi azo ama bazu ta o rovea tauveko ko pado ama lotu qoqono sole.

⁵Anata a mela zaria mea kiada mela tu meta me besiovou koa pui meqai nianiiako pesio kale, melai aŋako matuma zario ta meta me qovou koa pizato vo Banara kasi azo ama bazu kai bazuto ko. Voa maba vo okai pesiani ko pui ko paqumuako pesio pui o pepelikou koa pesio kikolani, tu koa pado ama lotu qoqono ta ko tauveilo, nio voa maba vo o kasekani vo Banara kasi azo ama bazu ta obe vai qulepa vo.

⁶A qaka ni visi poso mela, so keru aŋako kilo keru mekasi ta aqai pesiovou ko pui meqai nianiiako pesio ta kota ko tauvemelou me? Pui! Maba puliama tauvezato meba tala kovou, aŋa pui a qasekou ta kama vo Banara kasa ola ikema quli ma kama nianio ma kama vo Banara kasi azo ama bazu, ma kama nianiekato sama quli.

⁷Omadeuvo ko puliama saevo sama quli jari, komi ke puzekako ketaketa ni mike jari ama kerao ko lomaloma, ta pui korotoa kelato ko elou tea, puliala inio opa paqumukou koa kera ko kelaovako.

⁸Ni esa kala pazokinio ko maba vo o kelaekani ko puzepuze ketaketa ta pui o uria kelaekou tea, puliala inio opa roveovou inainao tu vota o zio pazokinio kale.

⁹So jari nio meta me besiovou pui meqai nianiiako pesio kale ta lala inio o roveovou paqumuko ko quli meme qasekako quli? Meko pesio ta kota utu rukuilou.

¹⁰Peuru ma peuru ta kubo azaazama pesio sakoi, ni kiadama koa pesio poso ta koko kalo sama.

¹¹Melai aŋata pui a baqumukou koa pesio ko kalo tea, voa maba vo okai pesiani koa pesio ta kala pakepakeo maba aŋa kasi ni ana melai kala pakepakeo maba lala vokasi.

¹²Meta meqai zariani mela kovo Tabu ala Auvana ko pizato, sole meta madoekomo tu kai iruruputomo koa pizato koa keve poso kale koko tauveko ama ko lotu qoqono.

¹³Voa maba vo okai pesiani pui okai nianiiako pesio kale ta o vararaito tu o paseko ko bokao tu oma pepeliko se lotu qoqono ko quli vo okai pesiako ko kio ni kalo.

¹⁴So keru ana a vararaita keru koa edoloma pesio kale nio anata a vararaita Tabu ala Auvana ko pizato kale, melai ko quli ana aqa vararaitako quli kio pui aba kai nianiovou ko kikolani.

¹⁵So sole noi nio a qalou? Anata a vararaitou Tabu ala Auvana ko pesio kale, ni anata mata a vararaitou a naviko pesio kale; anata a qeraovou Tabu ala Auvana ko pesio kale, ni anata mata a qeraovou a naviko pesio kale.

¹⁶So keru nono rauraeva keru vo Banara Tabu ala Auvana ko pesio kale, ta nonia zomano inio o elou kala maba tu vota so kiovo “Emeni” koa noko uriavo ko vararaito kale, vo vairua kilo o evani meko padoilo kale? Ako vota pui okai niania ko quli nono qasekako sole.

¹⁷Noko uriavo ko vararaito ta matu uri kobe elou melai, kota pui kopa tauvevou voa edolola maba.

¹⁸Anata a ilusiva vo Banara ako anata a melai paloasa mea kiada mela kai pesio koa pui ko paqumuako pesio sole.

¹⁹Melai ko lotu padopadoilo kale ta anako rukueko sike pado zakaremu ama rukuruku poso, koko tauvemo ama se edolomu, ta kokai qulepa anako kai pesio kale vurovuro pui ko paqumuako pesio kale.

²⁰A qaka ni visi poso mela, meta pui meqora jari elo meko kerukeru kale; meta molele poso jari emo meko sidopu kale tu pui ereko ko ruqe, melai meta rapukomo meko kerukeru kale.

²¹Kota lula ko rikiziovi Tabu ama Riki topi, eri kikolako; “Eri kiola vo Banara, ‘Anata a joroemou se edoloma toutou madu se anako qoqono madu kasi tu ke mati pesio se pui ke paqumukako pesio kale, melai se anako qoqono madu ta pui kepa paqumukou ni mata pui kepa tala viqou ana kialani.’ ”

²²So sole ko pui ko paqumuako pesio kai pesio ta ko mamola pueka vo Bañara ko pizato se pui ke tuvevo putani kasi, melai kota pui seke tuvevo putani ko ikio, ni ko Bañara kasi azo ama bazu kaseko ta pui se pui ke tuvevo putani ko ikio, melai kota seke tuvevo putani ko.

²³Ako kiadama lotu qoqono mela ta me badoilou ni mea kiada mela ta meqai pesio muli pui ko paqumuako pesio, ni kake seke vairua tuvevo putani maba poso ma kake se pui ke tuvevo putani ta ke amaqeovou sai, nio seta so mela kikevou, meta meda sarubeputa inio ko me.

²⁴Melai mea kiada mela ta me qasekou muli vo Bañara kasi azo ama bazu Tabu ala Auvana ko pizato kale, nio so keru kala vo pui o tuvevo putani ma o vairua tuvevo putani o amaqea keru sai vota o vakakukou voko sarueko ko quli vo o viqako quli kale. Koa kiadama quli vo o viqako quli ta ko titizivou vo,

²⁵ni voko mutamuta kama kerukeru ruqe ama ta kasa kota elou, ni vota o zukaidou ni o ilusivou vo Bañara, ni vota o kasekou ko eri, “Tuvevo vo Bañara ta o zomana meko tiania!”

Lotu ko poro kale ama korokoroti

²⁶So sole eri nio, a qaka ni visi poso mela. So keru meme doraekinia keru ilusato keru kala pado maba ta okai keraova ilusato ko kera, kala ta o nianiekata, kala ta okai bazuta ko quli vo Bañara kasa ova ikako, kala ta okai bazuta ko pui ko paqumuako pesio kale ama bazu, kala ta o pepelika koa bazu kikolani. Meta erekomo kiadama komi quli lotu qoqono ko tauvemo ama keve kale.

²⁷Kake ta keka zariovou kai pesio ko pui ko paqumuako pesio, ta omuqa ma zouke madu pala ke besibesiekinio pesio, ni kala ta o pepeliko koko kaseivako quli.

²⁸Melai sai ta puliala vo o roveani pepeliko, nio seta ke moizailou tu ke ɻavi kasi pala ke pesio ni Bañara kasi.

²⁹Omuga ma zouke maba madu ta ke kasekou ko Bañara kasi azo ama bazu ni mea kiada mela ta me didianou ni me uria kerukeruekou koa bazu kikolani tu meda ka kelou kota vo Bañara kasi azo ma pui.

³⁰Melai mata kala vo o papuani lotu kale ta o kovou vo Bañara kasi azo ama bazu, nio vo o lojoani ta o epezou pesio.

³¹Mea kiada mela ta me rovea kai besibesiekinio kaseko ko bazu, tu kiadamu ta ke roveovou paqumuko ni zuvario.

³²Ako vo o kasekani ko Bañara kasi azo ama bazu ta o roveani pesio ni o roveani epezo o naviko vatolo kale sole.

³³Ako vo Bañara ta pui o melai zaria anime tu kako ma kako me qalou animeko lotu padoilo kale, melai animeta me lotumatou uri ama korokoroti ni bule kale. Omadeuvo kiadama vo Bañara ko mabamu ko lotu qoqono poso kale ko kavani jari ta

³⁴se rekoreko ta moiza ke elou lotu kale. Seta pui ke zariziovou tu ke pesio. Ko Jiu amu ko bazu melai kikolani jari, seta pui ke odikatou.

³⁵Melai seta keka zariovou paqumuko kama quli, nio seta ke kuimaemou seko lasive poso pade kasi. Ako kota quraqrati ama quli se reko poso kasi tu seta ke pesio lotu kale.

³⁶Pui mekasi nio kopa puratekoi vo Bañara ko bazu! Pui meme qiada kasi nio kopa kuevikoi!

³⁷Kala ta o kerukerutou ta vota Bañara ko bazu o koani nio ma Tabu ala Auvana sala kiovo ala, ta o paqumuko koa kiadama añako riki ta vo Lekasa Jisu ko bazu ikio ko kio.

³⁸Melai vota pui o didiekou komi quli nio meta pui me didievou vo.

³⁹So sole a qaka ni visi poso mela, meta kai dikidauputomo vo Bañara kasi azo ama bazu poso kaseko ni meta pui me dizaemou se keka zariani pesio ko pui ko paqumuako pesio kale.

⁴⁰Ni meta erekomo koa kiadama quli uria korokoroti ni sidopu ama keve kale.

1 Koriniti 15

Vo Karisito ko mata saevo youkale azo

¹Erisaŋa anata aqa zaria tu melai kerukerueko me a qaka ni visi poso mela vo Jisu ko Uri ama Bazu ko ana aqai bazubazutema mekasi, koa Bazu ko meme neamukema, ni pataito lojolo meqai evema.

²Ko ikio koa Bazu koko pakiemelo ama me, pizaka noqoeko mebeta elou ta. Melai meta edolovo me ikou meko tuvevo puto inio meko tuvevo puto ta pui kopa tauvemelou me.

³Anata a melai pakeke me ko quli ko lula ana a qoako a navi koa matu qulepo ama bazu, eri kikolako: Vo Karisito ta o mela vovi animeko sarueko poso kale avo, Tabu ama Riki kikolani jari;

⁴ni seta ke mutavake vo, ni vota o saevake youkale azo zoukema naniu kale, omadeuvo Tabu ama Riki kale lula ko pidokiovi jari;

⁵ni vota o puratake vo Pita kasi ni koko tova ta sea toni omuqa apositolo madu kasi;

⁶ni vota mata o puratake sike paizana va maba madu kasi seke luluevani vo; kake ta lula keta vouva, melai kubo madu se azo ta kebeta saeva;

⁷sai kazo inio vota o puratake vo Jemisi kasi, ni koko tova inio sea kiadamu o apositolo madu kasi.

⁸Koko tovatova inio mata ana kasi vota o puratake, omadeuvo anata kuvaruvaru ama puliako alilo ko namuivako meqora jaria lala.

⁹Ako anata matu siloa lala sea apositolo madu kalea lala sea kiadamu kasi azo sole ni pui koko male ana tu apositolo ni lai nokaeko, ako ana inio a niumaekeni lala vo Baŋara ko lotu qoqono sole.

¹⁰Melai vo Baŋara ko pakiezato sama roquano kale ta apositolo inio o ila ana, ni voko apositolo ilo ana ta kalo sama. Ako anata a matu iruruputa ni

añata aqai paloasa mata sea kiadama apositolo madu ko iruruputo sole. Melai koko maba tuveano ta kota pui añako pizato kale inio añata a ereka koa iruruputo, melai vo Bañara ko pakiezato sama roquano kale ko kuevako pizato ikio.

¹¹So sole esa ana inio a melai bazuba-zuekeni lala koa Bazu, ma esa se inio ke melai bazuekeni ko, ta puliama koko azavo; ko tisoiko ikio koa Bazu eñe ñeqai bazubazutema ni ko me tuvevo me ikema.

Animeko mata saevo voukale azo

¹²Sole eñe ñeqai bazubazutako ta vo Karisito mata saevo voukale azo, nio noi sole inio kake mela ta so kimevou, puliama mata saevo voukale azo kopa elou, kimevou?

¹³Ako kota puliama mata saevo ko elou, so tea vo Karisito ta pui mata opa saeve voukale azo;

¹⁴ni vo Karisito ta pui opa tova saeve voukale azo tea pulia quli kio eñeko Bazu ni meko tuvevo pueko koa Bazu melai puliama quli kio.

¹⁵Ni Bañara ta pui opa saevive vo tea, eneta lula ñe baqumuiva ta eñe inio ko ñevai lipalipatani ñela vo Bañara ako eneta lula ñe qaseka ta vota o saevive vo Karisito voukale azo; melai se vountu ta tuvevo avole pui ke saeva voukale azo tea, vota pui inio opa saevive vo Karisito voukale azo.

¹⁶Ako se vountu ta pui kepa saevou voukale azo tea, vo Karisito ta pui inio opa saeve mata voukale azo.

¹⁷Ni vo Karisito ta pui opa tova saeve voukale azo tea, meko tuvevo puto ta utu ama quli, ni meko sarueko ta kobeta eva me tona.

¹⁸Ni so tea se lula ke vountu vo Karisito kevai oquani melai noqola tolailo keta eva.

¹⁹Animeko vai keru vo Karisito ta ko tauvemelou anime komia miduku kale ama saevo kale pala tea, animeta maba matu olaquavoa mela inio kiadama maba poso azo.

²⁰Melai koko tuveano ta vo Karisito ta lula ota saeve youkale azo ni ko ikio ko tuvevo pueka ko se lula ke vovini ta mata keta tova saevou.

²¹Ako kala maba inio o baroekikake ko vou, so jari nio kala maba inio mata o baroekika ko mata saevo youkale azo.

²²Ako sea kiadamu ta lula ke vovi seko omadeu toutou vati elo kale vo Adami, ni so jari nio sea kiadamu ta mata ke saevou youkale azo seko omadeu vati elo kale vo Karisito.

²³Melai kalakala o naviko taku kale inio vota o roveovou mata saevo. Karisito ta sevo kulekuleto ala vo o tuvevo puekani seko mata saevo, ni so keru voko mata vaito keru inio se kevai oquani vo ta mata ke saevou.

²⁴Ni koko paitopaito kale vo Karisito ta o koqotaemou kiadama koko lekasa puako ziolo poso, koa azaazama pizato sama, ni vota o kativou vo Banara Mama kiadama quli ko lekasa puo.

²⁵Ako vo Karisito ta o lekasa puovou ti kobeta barolou so keru vo Banara o koqotaemou keru kiadama kana ti o vaemou keru vo Karisito ko pizato ko vima.

²⁶Ni ko tovatovama kana koko koqotailo ama ta vou.

²⁷Ako Tabu ama Riki ta so kikola sole, “Vo Banara ta o vaekou kiadama quli vo Karisito ko pizato ko vima.” Uria zakaremu ko ika komia pesipesi “kiadama quli” ta vo Banara ta pui okai zomana, vo lula o vaekeni kiadama quli vo Karisito ko pizato ko vima.

²⁸Melai so keru kiadama quli ta lula vo Karisito ko pizato ko vima ko eva keru, o navi voa Meqora ta o elou o navi Banara ko vima, vo o vaekeni kiadama lomaloma Karisito ko pizato ko vima, ni o navi Banara ta okai lekasa puilou koa kiadama.

²⁹Zio, kerukeruemomo sea maba poso se kekai bapitaiso puivani se puliako bapitaiso elo ke vouvani ko bapitaiso. Noi sole inio seta so ke kavani? Ako tuvevo ko elou, kake kikelani, ko se voumu ta pui kepa saevou youkale azo

kio tea, noni kale inio seta kekai bapitaiso puiva se puliako bapitaiso elo ke vouvani ko bapitaiso?

³⁰Ni mata so tea, noi sole inio eneta nebeta eva tapata kale kiadama taku poso kale?

³¹Koe, a qaka ni visi poso, anako elo vou ko ededeu kale kiadama naniu kale ta tuvevo, omadeuvo anako mela zoleilo me ta tuvevo jari, ko animeko omadeu vati elo vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko katileko ana.

³²Anata a mati kanaekinie se ruqe ama maba poso se piru ama biana poso jaria pazokinio ke lati eveni Epesasi peuru kale, melai puliama mata saevo ko elou nio loma ikio anata aqai kovou? Se voumu ta pui mata ke rovea saevo voulake azo tea, animeta mebeta zio kai saqao ko saevo, ako lea nio meda vovou muli sole.

³³Meta pui saruilo, ako “ruqe ama baerebaere poso ta ruqe keta na ikou noko sidopu ama kalo” sole.

³⁴Kai vaitomo meko sidopu ama kerukeru ni epezomo lulueko ko sarueko sama keve poso. Anata a bazuemelou me tu kota ko quratimelou, ko kake mela ta pui nio mevai niania vo Banara sole.

Noni ama tupu ikio seke mata saevo amu ke kovo ama?

³⁵Kake ta eri kikevou, nonia saevo inio mata ke elou seke vouvani? Noni ama tupu ikio ke kovo ama?

³⁶Kota sarube ama kuimanao! So keru nono bapava keru kala rui miduku ko omele, ta pui opa roveovou qotupo puliako vou.

³⁷Ni ko nono bapakako ta pui ko ikio koa pado ama qotuqotu koko qotupo ama, melai kota sisu pala ikio, esa vuiti ko rui esa ma kama edoloma rui esa.

³⁸Banara ta o puarika koa rui koa qotuqotu vo oka pitoekako ni vota o okotika epamuko koa azaazama qotuqotu ko navinavi ko tuvevo ama ereere kale.

³⁹Kiadama saevoma quli ta edoedoloma marabau sama, ko maba ta edoloma marabau sama, ko ariku kiti ama biaŋa poso ta edoloma, biaŋabiaŋa ko akazako ta edoloma, niuniu ta edoloma.

⁴⁰Ni ikoana ko aukale ama quli ni miduku kale ama. Ko aukale ama quli ko keŋoro ta edolovo miduku kale ama quli ko keŋoro kasi azo.

⁴¹Vo ɻaniu ta o ɻaviko keŋoro sala ni kaboso ta kama pado keŋoro, ni ko suti poso ta edoloma keŋoro poso sama. Ni koa suti poso ko valuvalu melai edoedoloma keŋoro ni olaupo.

⁴²Mata so jari nio ko kalo avo so keru se voumu ke saevou keru voukale azo. So keru ko tupu ko mutaiva keru kota ko sapeovou, melai maba mata o saevou keru inio vota noqola kama tupu sана o elou.

⁴³So keru ko tupu ko mutaiva keru kota ruqeа kelo ama ni lekuleku, melai so keru maba mata o saevou keru vota olaupo ama ni piza kama tupu sана o elou.

⁴⁴So keru ko tupu ko mutaiva keru kota komia miduku kale ama saevo ko malezikako tupu pala, melai so keru maba mata o saevou keru vota kama pado tupu vo Baŋara sase ama saevo ko malezikako sана o elou. Zio, ikoana komia miduku kale ama saevo ko malezikako tupu, so sole koa Baŋara sase ama saevo ko malezikako tupu ta mata ko elou.

⁴⁵Ako eri nio ko Tabu ama Riki kikolani sole, “Vo kuleto ala maba Adami ta o ereivake ni saevola maba o evake.” Melai vo tovatovala Adami, vo inio vo Jisu, voa auvana vo o katimani ko vairu ama saevo.

⁴⁶Keatini, ko miduku kale ama tupu ikio kuleto ama; saita inio ko Baŋara sase ama saevo ko tupu ta ko besieka.

⁴⁷Ni vo kuleto ala Adami ta miduku kale o erei. Melai omuqala Adami ta o kuevi aukale azo.

⁴⁸Ni se miduku kale ke evani ta omadeuvo vo o ereini miduku kale jari ama tupu samu. Ni se aukale ke evani ta omadeuvo vo o kuevini aukale azo jari ama tupu samu.

⁴⁹Erisana animeta voa miduku kale o ereini maba jaria mela, melai tova inio animeta me elou voa aukale azo ala maba jari.

⁵⁰Ko ana so ka kialako, a qaka ni visi poso, ta animeko marabau ni dara kale ama tupu ta kota sapeovou ni kota pui kopa roveovou kai zomano vo Banara ko lekasa puo kale, ko paito pide ama.

⁵¹Anata a melai bazuekou kama pado quli ko lula mutamuta kama ko evema; animeta pui meba paitou vou muli, melai so keru tovatovama kuvili ko kelaovou keru, animea kiada mela ta me besiziovou vairu ama saevo kale.

⁵²Kota matu taukavole inio ko ereilou, vilu ko simoto tiniamma taku kale. Ako so keru ko kuvili ko kelaovou keru se voumu ta ke saevou vounkale azo ni seta mata pui kepa tova vouvou, ni animea kiada mela ta me besiziovou.

⁵³Ako animeko lekuleku ama tupu koko roveako sapeo ta ko besiziovou ni noqola kama ko elou.

⁵⁴Nio so keru komia lekuleku ama tupu poso noqola kama ko elou keru nio tuvevo ko elou ko Tabu ama Riki kikolani, ko eri; “Ko vou ta koqo kota eva ti kota ruvura!”

⁵⁵“Lai ta vou ko koqotato sama pizato? Lai ta koko pizato tu ko tolato?”

⁵⁶Vou ko tolato ko pizato ta sarueko kale azo inio ko kueva, ni ko sarueko ta ko koa koko pizato Moses ko Bazu kasi azo.

⁵⁷Melai me ilusivo vo Banara vo o katimelani ko koqotato sama pizato vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale!

⁵⁸So sole a roquemelani kaka ni visi poso mela meta pizatomu, ni pataitomo. Meta riteraite emo meko va iruruputo kale animevo Lekasa, ako meta meqai niania ko meko va nabuluputo vo ta kiada keru ta epa sama ikio.

1 Koriniti 16

Seke tuvevo putani ko katizato poso

¹Zio, koa takula meko riki kale ko kaseima koko koazailo ama tu ko tauvemo vo Bañara ko qoqono se Jiudia ke evani. Meta erekomo koa omadeuma quli ko aña ama bazuekema se Qelesia ranama lotu qoqono poso tu ke ereko.

²Kiadama Sade naniu kale meta vaekomo meko takula kama kobu meko koazato kale azo ni kati vailomo, nio meta pui me qoidipou pikazato seleni kale so keru aña a melai barou keru me.

³Ni so keru aña a qilou keru inio meta me bitoemou kake tu ke kati zio koa takula Jerusalema peuru kale, ni meta mema rikiekou ko leta poso seko kodi ko zakaremu puto sama, ni me joroemou se.

⁴Ni ko male kiavou tu aña melai a zio inio seta ke luluelou aña.

Paula ko iruruputo ko korokoroti

⁵Anako Masedoniamama talio ko tova inio a qilou, ako Masedoniamama peuru poso kale kude inio ada ziovou sole.

⁶Ako esa anata a elou saita mekasi kama taku poso kale, esa koa pado ama sarosaroro ko taku kale, ni koko tova inio meta me roveovou tauvelo aña tu anata abeta zio anako talio kale, lai ma lai aña a ziovoa koi.

⁷Pui aqa zaria tu alokato mela lelo elo me; a bokaovou ta, anata rosia elo inio a melai elou me, o zarielou vo Lekasa ta.

⁸Anata abeta elou koi Epesasi ti kobeta barou ko Penetikositi nojola naniu,

⁹ako anata a qea matu uri ama rora koi tu a iruruputo, ni koi melai kubo kana poso kebeta eva sole.

¹⁰O kilou vo Timoti mekasi kude ta, meta me uria baroekivou vo tuvevo ama baroekato kale, ako vo inio kala pado maba ova iruruputani animevo Lekasa sole, omadeuvo aña a qavani jari.

¹¹So sole puliala ta o zaraevou vo, melai meta tauvevomo vo tu vota puliama tapata kale o taliekiko voko talio nio vota o roveovou vaito aña kasi, ako anata abe tareka voko vaito kake animeko lotu tamania kale amu sase sole.

¹²Animevo lolo Apolosi ko bazu ta eri nio. Añata lula a matu zuvariva vo tu vota o lulupato kake animeko lolo poso kasi tu vota o zio mekasi. Melai vota pui oka zaria tu vota o lulupato komia taku kale. Melai so keru vo o kelou keru kama rora inio vota o ziovou.

Tovatovama rukuruku poso

¹³Vailomo ni pizaka lojolo emo meko vai oqu kale vo Lekasa Jisu, parani putomo ni pizatomo.

¹⁴Kiadama meme erekako quli meta erekomo roquano kale.

¹⁵Meta meqai niania Sitepanasi ni voko saidi inio se kuleto ke liliziovini Akaia ranama peuru poso kale. Seta kema matu nabuluputani se lotu maba poso. Anata a basemela me a qaka ni visi poso mela,

¹⁶tu meta luluekomo soama maba poso ko odikato iruruputo ni mata kake ko, se omadeu nabuluputo ke evani ko se sase.

¹⁷Anata aqa zoleiva ko Sitepanasi, Potiunatasi, ni Akaikasi ko kilo, ako seko kilo koi ta ko besieka meko koizama kilo sole,

¹⁸ni seta ke zuvarila aña omadeuvo me ke imelani zuvarimelo me jari pado. Meta ma zoleimo se eri ama maba madu.

¹⁹Ko Eisia ko evako lotu qoqono poso ta ke kati sorota seko roquano; Akuila ni Pirisila ni koa lotu qoqono seke padoivani nioqako pade kale ta ke soroeka seko matuma lotu tamania roquano.

²⁰Seko roquano mekasi kikela sea kiadamu se koizama lotu tamania. Meta toraekiniomo muli tabu ama roquano kale.

²¹Aña Paula lala a naviko rikito kale a nase kale inio a joroeka anako roquano.

²²O leveziovou vo pui o roquevani vo Lekasa! Marana tha—Vaite, enevo Lekasa na!

²³Vo Lekasa Jisu ko pakiezato sama roquano ta ko elou me tona.

²⁴Añako roquano ta a joroeka mea kiada mela kasi me omadeu me vati evani mela vo Jisu Karisito.

2 Koriniti

2 Koriniti 1

¹Ana Paula lala, vo Bañara lula o pitoeleni lala o naviko vatolo kale tu anata vo Jisu Karisito vo apositolo a elo, ta ada rikita vo animeko tamania kale ala Timoti sase mea Bañara ko lotu qoqono me Koriniti peuru kale me evani mela kasi, ni mata mea kiada mela vo Bañara ko maba madu mela sai Akaia ranama peuru poso kale me evani mela kasi.

²Vo animevo Mama Bañara ni animevo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ni bule ta ko elou me tonā.

Vo Paula ta o kativake ko uriavo vo Bañara

³Animeta me qativo ko uriavo vo animevo Lekasa Jisu Karisito vo Bañara ni Mama kasi, vo baiseo sala Mama, vo kiadama patukato sala!

⁴Ako vota o patukinela eñe kiadama eñeko tapata kale, tu eneta mata nemai patukiko se edolomu se kubo azaazama tapata samu, ni kai patukato koa patukato ko eñe lula ne qoako vo Bañara kasi azo jari ama.

⁵Eñeko omadeu vati elo kale vo Karisito eneta neqai zomana kovo kubo voko tola poso ni so jari eneta mata neqai zomana kovo vo Bañara ko matuma patukato eñeko omadeu vati elo vo Karisito.

⁶Eñe olaquavo ne eva keru inio meta meda patuka ni meda pakia; ni eñe patukato ne qoa keru inio me melai me qoa ko patukato ni pizato. Ni koa pizato ta ko katimela ko bokao me, tu meqai inobea pataitou koa omadeuma tapata ni tola, ko eñe neqai evako jari.

⁷So sole eneta neqai uria niania koa meko kai zomano koa tola eñeko tola poso, ni eneta neqai niania ko Sokale avo inio me melai me qovou koa tauvezato ko eñe ne qoako jari ama.

⁸Ako eneta neqa zaria tu ne melai kerukerue me, eñeko kaka ni visi poso mela, koa tapata eñe lula ne doraekako Eisia peuru poso kale. Koa matuma tapata ta kokai paloase eñeko pizato ko baroakoi, nio eneta pui neba saevoa nelia inio kinelake.

⁹Eneta ne lainikake ta ko vou ta lula ene tona. Melai komi quli ta ko erei tu eneta nevai keruvou vo Bañara o kiada, vo o saevimani seke vovini, ni pui neba kai keruvou ne naviko pizato.

¹⁰Soa matuma vou ko tapata poso kale azo vota lula o pakienela ene, ni vota mata o pakienelou ene. Nio eneta nevai keruani nela vo ta vota mata o pakienelou ene.

¹¹Me melai tauvenelomo ene meko vararaito kale. So inio koa kubo vararaito koko kasenelako ene ta ko puratikou vo Bañara ko mauru inelo ene, ni kubo maba madu ta ke kativou ko uriavo voko mauru inelo ene kale avo.

Vo Paula ko inainao ko besizio

¹²Anata ada zoleiva ako aŋako kerukeru kale aŋa a qaevo komia peuru ma peuru kale ni mekasi ta matu tuvevo ama ni sidopu ama vo Bañara ko vailo kale. Pui peuru ma peuru ko lipalipa kama nianii kio aba lulueke aŋako kalo kale, melai vo Bañara ko pakiezato sama roquano ikio kasa ama ikake se maba poso aŋako kalo kale.

¹³⁻¹⁴Anata a rikieka mekasi ko quli meme roveovo ama tiromiko ni vakakuke. Melai meta mebe sasa tuvevo puela aŋa erisanā. A mela zaria tu mainio meba uria tuvevo puelou, inio vo animevo Lekasa Jisu Karisito okai vaito ama Naniu kale ta mela zoleilou ko aŋa ni aŋa melai a melai zoleilou ko me.

¹⁵Anata a uria paqumumelake meko lai zoleilo aŋa ni so inio aŋako kuleto ama kerukeru ta aŋa aqa zarivoi kilo soipimelole me tu meta omuqa taku me qovou aŋako kilo ko mauruto.

¹⁶Ako aŋata a joipimelou me kiave aŋako zio keru Masedonia peuru poso kale ni mata aŋako vaito keru sai kazo sole, tu meta me dauvelo aŋa aŋako Jiudiamia ziokale.

¹⁷Komia aŋako pui melai barolo me ta koko lelo ta aŋata pui tuvetuvea lala jari kio? So keru aŋa a erekā keru aŋako iruruputo ko inainao ta aŋata pui

a erek a kama kiadailo ko keve jari. Anata pui a qaseka ko “Zio, anata ada kilou,” melai anako kerukeru kale ta pui aba kilou, kiala.

¹⁸Vo Bañara ta o tuveanani ni ana melai a duveanani lala. Anata pui aba pilapaqo putou!

¹⁹Ako vo Jisu Karisito, Bañara vo Meqora, ta puliaka taku o pilapaqo putani sole. Ni vo inio ana ni vo Sailasi ni vo Timoti nevai bazubazutani.

²⁰Ako vo Jisu inio tuvevo o mela erekani anime vo Bañara o vati soruekema tu o mela erekko. So inio vo Jisu Karisito ko nikale inio me qaseka animeko “Emeni” edolomu kevai ilusika keru vo Bañara ko quli vo o mela erekako anime.

²¹Vo inio voa Bañara animeko omadeu vati elo kale vo Karisito vinavina o mela ikani. Ni vo inio voa Bañara vo o pitoemeleni anime,

²²vo lula o mamola puemelani anime ta animeta voko mela, ni vo o katimelani anime voko Tabu ama Auvana animeko bulo kale tu kota omadeuvo koko mamola jari ko elo tu ko melai kerukerueko kiadama mauruto vo tova o katimelo ama anime.

²³Vo Bañara ta okai nianiaa koko tuveano ta anata pui aba kuevi sai mekasi Koriniti peuru kale ako anata pui aba ka zariovi melai karan me sole.

²⁴Anata pui aqa zaria zuruzuruemelo me tu me zoriko anako vatolo kiadama quli kale meko oqu ko saevo kale ako eneta ne baqumumela ta meta piza kamela oqu kale. Melai eneta omadeu iruruputo ne melati eva me tu meko soleilo ta matu ko elou.

2 Koriniti 2

¹Sokale anata lula a bitoeka a navi tu anata pui a dova vaitou tu mata duki imelole me.

²Ako anata duki a imelou me tea, meta pui meba roveovou solelo ana, ako meta lula duki a imela sole.

³Sokale avole inio anata soa rikieko a eve koa leta mekasi. Anata pui aba ka zariovini lala inio tu kilo tu duki a melai elo me, ako meta me male tu solelo ana ni pui duki ilo sole. Ako anata aqai niania ta ana a soleilou keru ta me melai me soleilou.

⁴Anako matuma tapata ni upotuqu ni kubo deumu sate anata a rikiekake koa leta mekasi, tu pui anako duki imelo kaqe me, melai meko paqumuko kaqe ko anako matuma roquemelo me kio kale avo.

Tava akeoeko ko sarueko kala o saruekani

⁵Zio, nio esa kala maba ta dukiavo o kae, pui a qaida kasi inio so o kae melai vota so o kae mea kiada mela kasi, ma kubo mela kasi. Anata a qaseka komi quli tu koa kuiripato ta pui ko ikiriovou vo tona.

⁶Koko male ikio vo nea maba ko lula so mea kubo mela me ivania koqotaevu vo.

⁷So sole erisana ta koko male ikio ko me tu tava akeoeko voko sarueko ni zuvarivo vo, tu pakievo vo koa voko matu duki elo kale azo.

⁸Ni anata a basemela me tu kasa ikomo vokasi meko roquevo vo.

⁹Anata a rikitake mekasi ako anata aqa zaria tu paqumumelo me zorilo ana kiadama anako bazu kale.

¹⁰So keru me meda va akeoeka keru kala maba ko vo o erekako sarueko, ana melai akeokato sana a iva vo. Ni so keru ana a erekaka keru ko akeokato, ikoana kama quli ana a akeoeko ama ta, anata a erekaka ko akeokato vo Karisito ko tanama kale tu me melai me erekou so jari.

¹¹So inio vo Setani ta pui o zaraemelou anime, ako animeta meqai niania voko vatolo oka zariako erekoko sole.

Paula ko duki Toroasi peuru kale

¹²So keru ana a baroa keru sai Toroasi peuru kale tu anata aqai bazubazuto vo Karisito ko Uri ama Bazu, anata a qeake ta vo Lekasa ta ola erekake uri ama rora iruruputo ko sai.

¹³Melai anata matu duki ada evake, ako anata pui a veake vo animevo lolo Taitasi sole. So sole anata a qasekake anako uluto sama pesio sea maba poso kasi ni anata ada olake Masedonia peuru poso kale.

Karisito ko koqo imo voko kana madu

¹⁴Kala solodia madu vo kuleto ala ta o rajaema piripiri ama kana poso peuru kale tu kasa oma iko se maba poso voko koqo imo voko kana madu. So jari nio vo Bañara ta kasa o ika voko koqo imo voko kana madu eñeko omadeu vati elo kale vo Karisito. Ni se siama madu ta ke lulueva sea solodia madu vo kuleto ala siqaekole ko bube tu ke puratiko seko kai zoleilo voko koqotaemo. So jari nio eñeta ne olani ñela kiadakoi kai bazutole vo Karisito ko Uri ama Bazu tu ne buratiko eñe kai zoleilo vo Karisito ko koqotaemo voko kana madu. Anata a ilusiva vo Bañara,

¹⁵ako Karisito ta o soroeñela eñe kiadakoi tu ne aeriko voko bazu omadeuvo sea siama madu ta ke aerika koa bube ko uri ama tui kiadakoi jari. So inio eñeta ne aerika koa bazu seke pakiziani kasi ni se noqola tolailo ke elo amu kasi.

¹⁶Koa animeko bazu ta uria tui ama bube ko tui jari seke pakiziani kasi. Melai koa bazu ta matu ruqeal tui ama quli ko tui jari se noqola tolailo ke elo amu kasi. Ni kake ta esa eri kikevou, puliala ta o male ereko komia bazubazuto ko iruruputo.

¹⁷Melai eñeta pui kake jaria ñela se keka zariani tu batiro kai elo seko kai bazubazuto vo Bañara ko Bazu. Eñeta neqai bazubazutani ñela koa Bazu vo Bañara ko soru kale uri ama vatolo kale o ñavi Bañara ko tanama kale, eñeko va nabuluputo kale vo Karisito.

2 Koriniti 3

Vairu ama leveleveo ko nabulu poso

¹Soama pesio poso kale ta eñeta lula ne danie rauraurailo mata ne ñavi eñe kio? Pui! Kake maba poso ta ke paseka ko leta poso mekasi azo tu ke kati zio edoloma lotu qoqono kasi. Koa leta poso ta ko kaseka meko mai

zoleilo sea maba poso. Melai eneta pui neba pasekou soama leta mekasi azo, ni mata pui neba pasekou soama leta edolomu kasi azo tu ne qatimelou me.

²⁻³Ko leta poso ta ko rikizia pepa topi iqi kale, ni Mosese ko Bazu ta ko rikiziovi lado topi tu maba poso ta ke tiromikou ko. Melai vo saevola Bañara ko Auvana ikio ko besiekema meko saevo eñe ne melai bazueve keru vo Karisito nio maba poso ta keta mela kea meko saevo ko besizio ni so inio seta ke nelai zoleiva eñe. Sokale avo inio eneta pui neqa zaria kama leta poso.

⁴Eneta ne rovea kaseko vo Karisito ko nikale ko meko saevo ko besizio ta kasa ko ika vo Bañara ko soroenelo eñe tu nevai bazubazuto.

⁵Eneta pui ne qaseka ko eneta ne rovea ereko komia iruruputo ne naviko pizato kale. Melai eneko bokao ta ko kueva vo Bañara kasi azo.

⁶Vo inio bokao saña o inela tu neva nabuluputo vo eneko kai bazuto kale voko vaini ama leveleveo. Komia vairu ama leveleveo kale animeta pui me zorika kama bazu koko rikiziako, melai kota Bañara ko Auvana kio me zorika. Koa lula ko rikiziovima Bazu ta ko kati kueva ko vou, melai vo Bañara ko Auvana ta ko puarika ko noqola kama saevo.

⁷Vo Bañara ta o rikiike koa Bazu ko pesio poso lesa lado topi ni o kativake vo Mosese. Ni vo Bañara ko nañaidara ta ko puratake so keru koa Bazu ko katiziovi keru, ti vo Mosese ko loilo topi melai kota kapikapitake. Kota matu simanamana kama sole se Izireli amu ta pui keta va toiritoirikake voko loilo. Melai koa simanamana ta pui tu ko keuvake. Nio koa vou sama Bazu ta ko kuevi koa nañaidara sase,

⁸melai kobe qulepako nañaidara ta Bañara ko Auvana ko leveleveo kale ama!

⁹Koa lulama leveleveo ta ko kati kuevi ko kuiripato melai kota nañaidara sama, so sole ko vairu ama leveleveo Bañara ko sidopu puto sama ko nañaidara ta kota ikiria!

¹⁰Ni ko erisanama nanaidara ta kokai matu paloasa koa lulama nanaidara, ti koa lulama ta maba pulia quli jaria kelo kota eva.

¹¹Ako koa puju ama taku kale ama leveleveo ta nanaidara kale kota kuevi. Melai ko vairu ama leveleveo ta palopaloasi ama koko nanaidara ako kota noqola kota elou sole!

¹²Ko ikio e_{ne} neqai keruako leveleveo, ni Sokale avole inio e_{net}a matu parani putole neqai bazuta.

¹³So inio e_{net}a pui Mosese jari ne qavani nela. Ako vota o bouluke voko loilo suma kale nio se Izireli amu ta pui kepa taka keve koa simanamana puto ko parapara elo ni koko paitopaito voko loilo topi ama.

¹⁴Melai seko kerukeru ta kota ma tibuliake. Ni kobe kai baroa komia taku kale melai kama quli ta kobe tama tizaeka seko kerukeru kiada keru seke tiromika keru lulama leveleveo ko Buka, omadeuvo koa suma ta ko bouluke vo Mosese ko loilo jari. Seta pui nio ke paqumuka ko vairu ama leveleveo, ako se pui nio omadeu ke vati evani vo Karisito ta pui ke rovea paqumuko ko sole.

¹⁵Kiada keru ti kobeta baroa komia naniu, so keru seke tiromika keru Mosese ko Bazu ko Buka inio koa suma jari ama ta kobeta eva tama bouluko ni tizaeko seko kerukeru poso.

¹⁶Melai so keru seke lilitou keru vo Lekasa Jisu kasi seta ke paqumukou ko vairu ama leveleveo, omadeuvo Mosese kota va bazutani jari ko Tabu ama Riki: “So keru Mosese o vaite keru tu o vati pesio vo Lekasa Banara tepe pade kale vota o ivikake koa suma voko loilo topi ama,” kikolani.

¹⁷Zio nio “Lekasa Banara” kio komia tiromo kobu kale ta vo Lekasa Jisu kio kio ko so, vo o soroevani vovo Tabu ala Auvana, ni kala maba vo animevo Lekasa vo Tabu ala Auvana sala ta lula ota rupasia koa lulama leveleveo ko lulueko kale azo.

¹⁸Nio animea kiada mela ta me qasa puekani mela koa vo Lekasa ko nanaidara omadeuvo Mosese pui bouluboulu ama loilo sala keru jari, ni koa

omadeuma nanaidara ta kobeta ola besiemelo anime. So inio animeta mebeta ola besizio ni koa nanaidara ta kobeta ola matu elo ni vo jari ko imela anime. Ako koa nanaidara ta koko kuevako vo Lekasa kasi azo, vo o soroevani vo Tabu ala Auvana sole.

2 Koriniti 4

Miduku raro kale ama jiku

¹Eneta pui lekuleku ne eva, ako eneta neqai niania ta o naviko pakiezato sama roquano kale inio vo Bañara ta o katinela ene komia eneko iruruputo sole.

²So inio eneta pui neqai bazubazutani nela kakoi kazo ko kuevako keve poso, eneta pui ne ubeubemani nela se maba poso tu ke tuvevo puto eneko roverove ama pesio kale ni eneta pui edolovo ne ikani nela vo Bañara ko bazu. Eneko zakaremua kai bazuto kale ko tuveano vo Bañara ko tanama kale eneta ne duvevo puiva kiadama maba madu ko bulo kale ama kerukeru kale.

³Ako koa Uri ama Bazu ko ene neqai bazubazutako ta mutamuta kama ko elou ta, kota mutamuta kama ikio sea maba poso kasi seke olani noqola tolailo kale.

⁴Seta pui ke tuvevo puta, ako seko kerukeru ta lula kutumana ota ma ika komia peuru ma peuru vo ruqe ala bañara Setani sole. Vota ota ma tizaeka seko kelo koa zakaremu koko taloako se tona, koa zakaremu koko kuevako Jisu ko Uri ama Bazu kale azo, vo Karisito nanaidara sama, vo maba bea Bañara.

⁵Ako eneta pui neqai bazubazuta ne navi kale avo melai eneta nevai bazuta vo Jisu Karisito inio Lekasa kio, ni eneta meko nabulu poso nela vo Jisu ko kio kale sole.

⁶Voa Bañara vo eri kioveni “Zakaremu ta ko talolou kutumana kale!” kioveni, vo inio voa Bañara vo o taloekikeni voko zakaremu eneko kerukeru kale, tu ne baqumuko vo Bañara ko nanaidara ene ne qerukerueva keru vo

Karisito, omadeuvo se Izireli amu ta ke paqumukake jari koa nanaidara seke keve keru vo Moses ko loilo.

⁷Ni eñe lula ne qoani nela komia Banara kasi azo ama bazubazuto ko iruruputo ta omadeuvo ko kiada keru ama miduku raro koko teamukako ko qulepo ama jiku jaria nela, tu kasa koma elo se maba poso ko Uri ama Bazu ko pizato ta Banara kasi azo ama ni pui eñeko pizato.

⁸So inio ko tapata ta ko nela baroa melai kota pui koqo ko inela; ni kama taku ta niuniala neda eva, melai maba pui ko mumaenela;

⁹matu kubo kana poso ta ikoana, melai eneta vo ne baerebaere satea nela; ni kama taku eñe ta matuma tabi ne eva, melai eneta pui ne vouva.

¹⁰Ni kiada keru eneta ne eva vo Jisu okai vovima jari ama tapata kale; melai so inio eñeko beta saevo ta mata ko kasa pueka voko mata saevo.

¹¹Kiadama eñeko saevo kale eneta ne namuiva vou ko tapata kale vo Jisu va nabuluputo kale, so inio o navi Jisu ko saevo ta kasa ko eva eñeko lekuleku ama tupu kale.

¹²So sole eñe apositolo nela ta ko vou ko tapata kale, melai Sokale avo inio Banara o puarikako saevo ta ko eva me tona.

¹³Ko Tabu ama Riki ta so kikola “Anata a besike ako anata a duvevo putake sole,” kikola. Ni eñe melai koa omadeuma tuvevo puto sama kerukeru sanela inio eñe melai ne besia ako eneta ne duvevo puta sole.

¹⁴Ako eneta neqai niania ko vo Banara vo o saeviveni voulakaze azo vo Lekasa Jisu, vo inio mata o saevinelou eñe voulakaze azo tu Jisu sase ne elou, ni o odienelou eñe ni so jari omadeu odiemelo o elou animea kiada mela voko tanama kale.

¹⁵Ako koa kiadama eñeko tapata poso ta meko tauvemelo kaqe sole. So inio vo Banara ta kobeta ziovou pakiemo matu kubo madu voko pakiezato sama roquano kale ni vota o odiemou sea kiadamu tu seta nanaidara ke ivou vo Banara seko kativo kale seko uriavo seko vararaito kale.

Lotu maba ko saevo ta vai oqu kale vo Banara ikio

¹⁶Sokale avo inio eñeta pulia kude lekuleku ñe eva eñeko bazubazuto ko iruruputo kale. Eñeko tupu ta kobeta lepuka, melai eñeko kerukeru ta piza kobeta eva kiadama ñaniu.

¹⁷Ni eñeko komia silo ama ni puju ama tola poso ikio ko odienela eñe matu ñañaidara kama reketekete kale, koa matuma ni paito pide ama reketekete, ko silo jaria kelo ko ikako koa kiadama tapata poso.

¹⁸Ako eñeta pui ñeqai lilitani ñela ko kasale ama quli koko keazaivako vilu kale, melai ko pui ko keazaivako quli kio. Ako koko keazaivako quli vilu kale ta puju ama taku kale pala ko evako, melai ko pui ko keazaivako quli ta noqola ko elou.

2 Koriniti 5

¹Ako eñeko tupu komia miduku kale ama ta omadeuvo kama tepe pade ko eñe puju ama taku kale ñeqai evako jari. Ni eñeta ñeqai niania komia tepe pade eñe ñeqai evako ko rotiziovou keru ta vo Bañara ta o katinelou eñe ko paito pide ama saevo ko tupu o ñavi o ereko ama, ni kota eñeko noqola kama pade jari aukale ama peuru kale.

²Ni komia miduku kale eñeta matu viluloqu ñeqai eva tu kovo eñeko aukale ama tupu.

³Eñeta ñeqa zaria kovo ko aukale ama tupu tu pui tupu pidea ñela ñeba elou.

⁴So keru eñe ñe eva keru komia miduku kale ama tepe pade kale, ta voniu kozato ko ñela ko eñeko duki; eñeta pui ñeqa zariako ikio ñamuko eñeko miduku kale ama tupu, melai ko eñe ñeqa zariako ta ñe qovo ko aukale ama tupu, tu ko paito pidea saevoma tupu ta ko besiekou eñeko tupu koko sapeovo ama.

⁵Vo Bañara nio vo lula o inainaenelani eñe koa besizio eñe ñe elo avo kale, ni vo inio lula o katinelani eñe voko Auvana omadeuvo koko mamola jari koko tuvevo pueko ama voko ñela besieko eñeko tupu.

⁶So sole eneta nebetta parani puta kiada keru. Eneta neqai niania so keru eñe neqai saeva keru eñeko miduku kale ama tupu, eneta vanã nebetta eva animevo Lekasa ko nisa peuru kasi azo.

⁷Melai komia miduku kale eneta nedaa saeva oqu kale ni pui eñe ne qeako quli kale.

⁸Eneta nedaa matu parani puta, ni kota matu uri eñe kasi tu ne vaeko eñeko miduku kale ama tupu tu eneta ne elo vo Lekasa sase voko pade kale.

⁹So inio kiadama quli kale azo, eneta neqa zaria tu zolevo vo so keru neqai saeva keru eñeko koi zama tupu ma sai zama tupu melai.

¹⁰Ako animea kiada mela ta kasa me elou vo Karisito ko tanama kale, vo o titizatou keru, tu kalakala me ñavi ta meda ka kovou animeko miduku kale ama iruruputo ko tabara. Animeta meda ka kovou ko uri ama iruruputo ko malezikako reketekete ni meda ka kovou ko ruqe ama iruruputo ko malezikako vaitotola.

Baerebaereo Banara kasi Karisito ko mela voukale

¹¹So inio koa titizato ko ñaniu ko kerukerueko kale ta eñe melai ne baqumuka animevo Lekasa tava pañao ko kalo, Sokale inio eneta ne madoeka tu mai tuvevo pueko eñeko sidopu ama vatolo se maba poso. Vo Banara ta okai uria niania eñeko uri ama vatolo, nio anako zario ta me melai so padoa nianio me ñelai elou eñe meko kerukeru kale.

¹²Eñeko so kio ta pui ne madoeka tu rauraraurailo ne ñavi mekasi melai eneta ne qatimela me koko raki tu ñela zoleimo eñe, so inio meta me roveovou opatimo se maba poso se keka zoleivani ko maba ko topia uri pala, se pui ke kerukeruekani ko maba ko saevo ni kalo.

¹³Eneta ne jarube putani ñela kimela, melai koko tuveano ta eneta neva nabuluputani ñela vo Banara. Eneta piza kama kerukeru sanela, ni kota meko tauvemelo kaqe.

¹⁴Eneta ne matu iruruputa ako vo Karisito ta o matu roquenela eñe sole, ako eneta neqai niania ta voa omadeu pado maba inio oma vovi kiadama maba

madu ni animea kiada mela ta omadeuvo meqai zomane jari voko voukale, ni omadeuvo vo voula maba jari vo pui opa ereko ala ko sarueko, animeta me male tu pui mata ereko ko sarueko.

¹⁵Vota o vovi kiadamu kaqe tu kiadamu seke koani ko saevo vo o puarikako ta ke epezou saevo ke naviko zario kaqe, melai vo kaqe inio seta ke saevou, vo lula oma vovini ni mata oma tova saevani voukale azo.

¹⁶Sokale avo inio eñeta pui mata ñeba tova podetimou se maba poso komia peuru ma peuru ko podepodeti kale. Omadeuvo vo Karisito ñe ivevo jaria podetivo komia peuru ma peuru ko podepodeti kale lulavo, melai erisana ta pui soa kerukeruevo ñe eva.

¹⁷So keru kala maba omadeu o vati eva keru vo Karisito inio vota kala pado vairu ala maba o eva; ko tana kama saevo ta kota paloasa, ni vairu ama saevo ta ko besieka.

¹⁸Koa kiadama ta vo Bañara ko iruruputo, vo o ñelati odouveni eñe voko kana madu ñela ni voko baerebaere poso o ineleni eñe, ni o katineleni ko koidi tu mata kake ta voko baerebaere poso ñe imo.

¹⁹Koa eñeko koidi ta kai bazubazuto ta vo Bañara ta pui omai vaitoeka se maba poso ko sarueko poso ko vaitotola, ni vota lula o katinela eñea apositolo ñela koa bazu voko ka zario mati odouvikinio sea kiadama maba poso seko omadeu vati elo vo Karisito kale ko sama.

²⁰So inio eñeta vo Karisito o soroeñeleni ñela, eñe ñevai bazutani ñela vo, omadeuvo eñeko bauta kale inio obe pasepasemela vo Bañara eñe kale kude. So sole eñeta ñe mela titia me vo Karisito ko ñikale, tu meta vo Bañara ko baerebaere poso emo voko kanaekivo kale azo!

²¹Ako vo Karisito ta sarueko pide ala melai animeko pakiemelo kaqe inio vo Bañara ta animevo sarueko ko besibesi o ivake vo tu animeta omadeu me elo vo tonu ni me qovou vo Bañara o puarikako sidopu.

2 Koriniti 6

¹Vo Bañara ko tauvezato kale eñeta ne basema se maba poso tu ke vati odouvikinio vo. Ni eñeta ne basemela me me lula me qoani mela vo Bañara ko pakiezato sama roquano tu meta pui me niumaekou ko.

²Meta viqomo vo Bañara ko pesio kikolani, “Koa tutututuki ama taku kale inio anata ada mela viqake ni a roquemelake me; koa anako tauvezato ko ñaniu kale anata a bakiemelake me.” Keatini! Komi kio koa taku vo Bañara ko roquano ko kovo ko; komia ñaniu ta koa ñaniu pakio ko!

³Eñeta pui neqa zaria tu kala ta ota ñela kelo kama saruilo eñeko iruruputo kale, sokale avo inio eñeta ne madoeka tu sidopua saevo ne elo kiadamu ko vilu kasa.

⁴Kiadama quli kale eñeta lula ne qasa pueka eñeko va nabuluputo vo Bañara ko eñeko kai pataito kale ko tapata poso, ni eñeko tolailo kale, ni eñeko olaquavo kale.

⁵Eñeta lula ke pazonela, ni ne eva piritu pade kale, ke ñelai kasakea lula, eñeta duki ama iruruputo ni olaqua dudeo saevo ni luapo ne eva.

⁶Eñeta lula kasa ne ika eñeko va nabuluputo vo Bañara eñeko bulebule ama saevo kale, ni eñeko nianijo ni pañao ni eñeko puaropuaro kale, vo Tabu ala Auvana kale, eñeko tuvevo ama roquano kale,

⁷eñeko kai bazuto kale ko tuvevo ama bazu, ni vo Bañara ko pizato kale. Ko sidopu ama saevo ikio eñeko okotoma vakovako tu ne qati pazokinio kiadama kana poso.

⁸Eñeta ne eva raurailo kale ni qurato kale, eñeta ne qoa ko zarazarato ni ne ilusia. Maba poso ta lipato jari ke inela, melai eñeta neqai pesia ko tuveano.

⁹Pui maba jaria kerukeruenelo ke eva, melai kiadamu ta ke ñelai niania; eñeta vou ko ededeu kale ne eva, melai eñeta nebeta saeva. Eñeta ke pazonela, melai pui ke vrouvaenela;

¹⁰eneta kama upotuqua nela, melai eneta ne zoleiva kiada keru; ni eneta ozaoza kanela inio, melai eneta batiro ne ima matu kubo madu; eneta pulia quli sanela, melai koko tuveano ta eneta kiadama quli sanela.

¹¹A baerebaere poso mela, me Koriniti peuru kale me evani mela, eneta pui neda mela daipaeka kama quli mekasi, melai eneta ne matu roquemela me.

¹²Eneko roquano ta pui silo ama mekasi, melai meko ikio silo ama ene kasi.

¹³So sole anata a bazuemela me omadeuvo kala mama ta o bazuema voko meqora poso jari; meta nela besiekomo eneko roquemelo me meko roquenelo ene kale.

**Bazu koko tizaekako tu omadeu iruruputo mati elo se pui ke tuvevo putani
maba madu**

¹⁴Meta pui omadeu iruruputo mati elo se pui ke tuvevo puevani vo Karisito. Noi nio kimela me; ko sidopu ni ko sarueko ta omadeu elo ko elou, kio? Ni ko zakaremu ni ko kutumana ta ko lolopareovou, kio?

¹⁵Ni vo Karisito ni vo Setani ta omadeu vatolo qo elou, kio? Ni voa maba o tuvevo putani ni vo pui o tuvevo putani maba ta omadeu kerukeru qo elou, kio?

¹⁶Ni vo Banara ko Jelepade kale ke ilusatani ta mata beku poso ke ilusikani nio, kio? Ako anime inio vo saevola Banara ko Jelepade mela! O navi Banara kiovevo jari, “Anata a erekou anako zae a naviko maba poso kasi ni anata a loilou se sate; Anata sevo Banara a elou, ni seta anako maba madu ke elou.”

¹⁷Sokale avo inio vo Banara ta o balauvimeake se Izireli amu ni so kiolake, “Erisana meta vaemomo se ni meta pitasiomo sekasi azo. Meta taka papariomo ko kuna kama quli, Sokale kude inio anata a mela lilitou me.

¹⁸Anata mevo Mama a elou, Meta anako meqora poso me elou, reko ni lasivea mela, kiola vo piza kala Banara.”

2 Koriniti 7

¹A lolo poso mela, ta vo Banara ta lula leveleveo o mela ika anime ta vota animevo Mama ni vota anime sate o elou. So sole erisana animeta me

epezou erekoko kiadama ruqe ko anime kaqa ko imelako vo Bañara ko vilukasa, ni animeta tuvevoa tabu me elou animeko tava pañao kale vo Bañara.

Paula ko soleilo

²Roquenelomo eñe. Ako puliala kala pado me azo inio eñe ne jarueveni ni puliala kala inio ne niumaeveni eñe ma ne ubeubeveni.

³Pui me kama kuiripato saña imelo kaqe inio anata a qaseka komi quli ako lula melati kiavevo inio, eneko roquemelo me ta pui kopa paitou animeko saevo ni vou keru.

⁴Anata tuvevo a imela me, ni a rauraivani lalamekale avo. Kiadama eneko tapata poso kale anata zuvazuvaria lala; ni anata a dalia soleilo sase.

⁵Lula nebeta baroa sai koa Masedonia peuru poso kale melai eneta puliama mamazo neba koe, ako koa kiadakoi ta kubo tapata sole, kake ta ke nelati aivekinie eñe, ni eneta nedanake.

⁶Melai vo Bañara vo o zuvarimani se duki ama bulo samu, vo inio o zuvarinelake eñe vo Taitasi ko barolo kale.

⁷Pui voko kilo ko kiada ikio ko zoleñelema eñe, melai voko kai bazuto meko zuvarivo vo ikio mata ko zoleñele eñe. Ako vota o nelai bazuekake eñe meko lai zario lelo ana, ni meko duki elo elo, ni meko lai keru, ni meko kerukeruelo ana, Sokale avo inio anako soleilo ta kobeta rapuka.

⁸Ako koa anako leta ta duki ko imele me, nio ada roveo nio duki kai elo ko so, melai anata pui duki ko ila anako rikieko ko. Ako kota duki ko imele puju ama taku kale,

⁹melai meko duki kio ko besieke kama meko kalo poso, so sole anata aqai zoleiva anako rikieko koa leta. Koa duki ta o navi Bañara o erekema ikio, so inio eneta puliama tapata neba melai ike me.

¹⁰Ako koa duki vo Bañara o erekako ikio ko besiekaniko meko bulo ni ko odiemelako pakio kale, ni meta pui upotuqu meba kai elou koa duki vo Bañara o melai pakiekako me! Melai vo pui o tuvevo putani maba ko duki ta pui ko besieka voko bulo ni kota ko odieva vo noqola kama tolailo kale.

¹¹Kemo vo Bañara lula o erekako quli meko komia duki kale! Ako kota lula ko pizatimela me, ni dikidau ko imela tu me duvevo pueko meko sidopu, ni meko taka nalo ko sarueko! Koa meko duki ta kasa ko ika ta meta pui me jaruiva ni meta me roquela aña, ni meta meqa zaria pizatilo aña, ni koqo ivo vo o saruekeni aña kasi! Meta lula kasa meda eva meko bulo ko besizio kale ta meta kuiripato pidea mela koa tapata kale.

¹²So sole, añako mela rikieko koa lulama riki ta pui vo lula o saruekani kale avo ko kiada ni mata pui vo o sarueveni kale avo ko kiada inio! Melai añata a rikiekake ko tu vo Bañara ta o mela kaseko me meko roquenelo eñe.

¹³Ko ikio eñe ko zuvarinelako. Ni eñeko zuvario ko topi tiniavo ikio mata vo Taitasi ko zoleilo ta ko matu zoleñelake eñe. Ako vota o ñelai bazuekake ko mea kiada mela ta me zuvarivake vo sole.

¹⁴Anata lula a bazueve añako melai raurailo me, ni meko sidopu ama kalo ta kasa ko ike ko ana a qasekema mekale avo ta tuvevo kota eva! Eneta ñe qaseka ko tuveano mekasi kiada keru, ni so jari inio koa añako melai raurailo me Taitasi kasi ta tuvevo kota eva.

¹⁵So inio voko roquemelo me ta kobeta pizata, ako vota o kerukerueka mea kiada mela ko dikidauputole lulueko voko bazu, ni meko baroekivo vo meko panao ni zarazarailo kale.

¹⁶So sole añata ada matu zoleiva, ako erisaña ta añata ada rovea melai keru me kiadama quli kale sole!

2 Koriniti 8

Karisito ke luluevani ko katizato

¹A qaka ni visi poso mela, eñeta ñe mela zaria me tu meta kai nianiiomo vo Bañara ta lula kasa o ika voko roquano koa kiadama Masedonia peuru poso kale ama lotu qoqono poso kale.

²Seta lula ke toraekani kubo tapata poso, melai seko zoleilo ta ikoana matuma, ni seko ozaoza saevo kale melai seta matuma katizato ke erekake.

³Anata aqai niania sole auria bazuemela me ko se lula ke pikako ta pui seko bokao tiniavo pala, melai seta kekai paloasake seko bokao seko puaropuaro kale. Ni kota ke naviko vatolo kale inio

⁴seta ke matu pasenelake eñe tu eneta nema zarieko tu ke ereko seko katizato tu ko zomano tauvezato vo Banara ko maba madu kasi se Jiudia peuru kale ke evani ozaiza kamu kasi.

⁵Eneta pui so pa kiñeve, ta seta so jaria matuma katizato ke erekou! Ako kuleto seta lula ke katizia ke navi vo Lekasa Jisu kasi ni voko madu keta eva; ni koko tova vo Banara ko vatolo ke zorika nio seta ke katizia mata eñe kasi.

⁶So sole eneta ne baseva vo Taitasi, vo o taniekeni komia pikazato ko iruruputo, tu vota obeta zio ereko ko tu vota o tauvemelo me tu me okotikou komia qulepo ama roquano sama iruruputo.

⁷Meta matu batiroa mela kiadama quli kale, meko matuma oqu kale, meko roverove ama pesio kale, ni meko matuma nianio kale, meko matuma dikidauputo kale ni meko matuma roquenelo kale eñe. So sole eneta ne mela zaria me tu meta mata matu puaropuaro emo komia roquano sama iruruputo kale.

⁸Anata pui a ereka kama piza kama bazu tu meta me ereko ko. Melai anata kasa a mela ika sea Masedonia mu ko roquano sama iruruputo tu a zuvarimelou tu me melai soama roquano sama iruruputo erekomo.

⁹Meta me baqumuka animevo Lekasa Jisu Karisito pakiezato sama roquano; ako vota kiadama aukale ama batiro sala, melai vota ozaiza ota eve o navi meko kio kale avo, tu vota o katimelou aukale ama batiro voko ozaiza elo kale.

¹⁰Anako kerukeru kale ta matu uri tu meta me okotikou koa katizato meme daniekema koko olalama sabere keru ama, so keru me kasa me ike keru pui meko ereko pala, melai meko zario sate taka ereko koko iruruputo.

¹¹So sole erisana ta uri tu meta okotikomo koa koidi! Dikidauputole okotikomo ko omadeuvo lula me qaevo jari meme danieke keru, ni erekomo ko meko erisanama neamuzato kale.

¹²Ako meta dikidauputole me erekou meko katizato ta, vo Bañara ta oka zoleilou meko katizato me meqai bokaovako erek, ni pui opa ka zariovou ko me pui meqai bokaovako quli erek sole.

¹³⁻¹⁴Anata pui a qaseka tu kake ta ke vaizailou pikazato kale, ako so ta seke pikazatani kasi ta matu duki kota elou koa pikazato. Melai meta batiroa mela komia taku kale, so inio me male tu me dauvemo se ozaoza kamu. So inio meko olaquavo keru seta ke roveovou mela besieko meko tauvezato, inio meta ijatinia tauveilo me elou.

¹⁵Eri nio ko Tabu ama Riki kikolani se Izireli amu ko ijatinia kai puarikinio ko mana lealea kama zaekale sole, “Vo kubo o padoekeni ta puliama voko nieunieula sala, ni vo silo pala o padoekeni ta pui opa luape.”

Taitasi ni voko baerebaere poso

¹⁶Eneta nevai ilusika vo Bañara vo Taitasi ko dikidauputo kale ama zuvarimelo me tu me erek komia pikazato ko iruruputo. Ako ene ni voko zario ta omadeuvo ama tu tauvemelo me sole.

¹⁷Pui voko opatiko eneko paseto kale ko kiada, melai voko uri ama vatolo kale inio o pitoeka tu o kilo tauvenelole me.

¹⁸Vo sate inio ne joroeva animevo lolo vo kiadama lotu qoqono poso kevai nianiani voko kai bazubazuto kale ko Uri ama Bazu.

¹⁹Koko topi tiniavo inio vota lula ke pitoeva kiadama lotu qoqono tu vota o zomano talio ene sase komia eneko roquano sama pikazato ko iruruputo kale, ko animevo Lekasa nañaidara ko ivako, ni ko kasa ko ikako eneko ka zario tauvezato.

²⁰Eneta ne qati vaila tu puliama kuiripato ta ko elou eneko noqoeko kale komia matuma puaro.

²¹Eneko zario ta ne ereko ko sidopu, pui vo Banara ko vilu kasa ko kiada, melai so jari maba ko vilu kasa.

²²So inio eñeta ne joroeva mata kala eñevo lolo nioqa sase; vo lula ne madoevani kubo taku, ni ne veani kiada keru matu tauvezatola ni dikidau kala. Ni erisana vota lula o melai kerua me, ni vota o matu dikidauputa tu o tauvezato.

²³Ni voa Taitasi, vo inio aña kale ala vo o iruruputani aña sase meko tauvemelo kale; ni se animeko lolo poso se vo sate ke taliovo amu ta ke soroivani ko lotu qoqono poso kasi azo ni ke puratikani vo Karisito ko nanaidara.

²⁴So sole meta kasa ikomo meko roquano sekasi, inio kiadama lotu qoqono ta tuvevo ke ikou koa meko roquano ni eñeko mela soleilo me.

2 Koriniti 9

Sea lotu maba poso Jiudia ke eveni ko tauvemo

¹Pui koko maba male ikio tu añata a dova rikioko mata mekasi koa tauvezato ko kio ni kalo koko soroilo ama vo Banara ko maba madu kasi se Jiudia peuru poso kale ke evani ozaoza kamu kasi.

²Ako añata lula aqai niania ta meta meqa zaria tu tauvezato sole, ni añata lula a rauraemela me se Masedonia peuru poso kale amu kasi. Anata eri kiave, “Animeko lotu baerebaere poso se Akaia peuru poso kale ke evani ta lula ke inainaova tu ke tauvezato ko olalama sabere keru azo,” kiave. Meko dikidau ta ko zaubarima sea kubo madu tu ke luluemelo me.

³Erisana añata a joroema nia zouke animeko lotu baerebaere poso vima sase, tu eñeko rauraemelo me ta pui pesio kale ama pala ko elou. Melai so lula aña kialani jari nio meta me inainaovou tu meta me dauvezatou.

⁴Ako kake Masedonia azo aña ke luluelo amu ta ke mela lelou me ta pui inaina kamela ta, eñeta neda quratou inio, ni meko quratotu palopaloasi ama ikio kota elo, ako lula ne matu tuvevo puemela ni ne rauraemela me sole!

⁵So sole aŋako kerukeru kale ta matu uri kio tu sea zouke animeko lotu baerebaere poso ta kuleto kebeta baro mekasi aŋa puliako baro tu meta me uria padoekou meko katizato poso ko lula me qasekako ta me ereko ka kimelako. So inio kota lula inaina kama ko elou aŋako barolo keru sai, ni meko katizato ta kasa ko elou meko zario sate ama, pui kama zuruzuruto kale ama quli.

⁶Kerukeruekomo ko eri, voa maba vo o papakani silo pala rui ta o neamukou silo pala epa; melai vo o papakani kubo rui ta matuma neamuzato sala epa kale.

⁷So sole meta azaaza katizato me elou me nəavinənavi ko bulo poso kale ama pitoto kale, pui omuqa kerukeru kale ni kama zuruzuruto kale kude; ako vo Baŋara ta o roqueva voa maba vo zoleilo kale o katizatani sole.

⁸Ako vo Baŋara ta o roveovou katimelo me voko matu kubo mauruto, so inio meta me qovou kiada keru ko meme male ama quli tu me nəavi kaqe ni koko topi tiniavo tu kiadama meko uri ama iruruputo kaqe.

⁹Omadeuvo ko Tabu ama Riki va kikolani soala maba, “Vota puaropuaro o katimake se olaquamu; so inio voko sidopu ama baiseo ta noqola kerukeruilo ko elou,” kikolako.

¹⁰Ni vo Baŋara, vo o puarikani ko rui tu ko papailo ni sailao tu ko vuazailo, vo inio o mela puarikou meko batiro ko rui ni vota o qotupikou ko ni o variekou ni o velokikou meko matuma puaropuaro sama iruruputo kale.

¹¹Vota masuru o imelou me kiada keru tu meta puaropuaro me elou kiadama taku, tu kubo madu ta ke kasekou seko uriavo meko katizato poso kale ko seke kovo ama eŋe ne qatimou keru se.

¹²Ako komia roquano sama iruruputo ko meme erekako ta pui vo Baŋara ko maba poso ko tapata ko kiada ikio meba korotiko ama, melai meta me buratikou mata sea kubo maba poso ko uriavo sama vararaito vo Baŋara kasi.

¹³Ako komia iruruputo ko meme erekako ta koma puratika meko roquano ko tuveano, so inio sea kubo madu ta ke nañaidara puevou vo Bañara meko uria lulueko kale vo Karisito ko Uri ama Bazu meko iruruputo kale ni pui meko pesio kale pala. Ni seta keva ilusikou vo meko puaropuaro elo sekasi ni so jari edolomu kasi.

¹⁴Nio seko roquano sama bulo sate seta ke tauvemelou me seko vararaito kale, ako vo Bañara ko naiza kama ni baiseo sama roquano ta kasa ko eva mekale sole.

¹⁵Animeta mevai rauraeko vo Bañara voko palopaloasi ama katizato!

2 Koriniti 10

Paula ko kati zanezaneto voko apositolo elo

¹⁻²Kake mela ta so la kimelani anata a baisemelani lala so keru ana abeta eva keru mekasi, ni anata a melai karaña so keru ana abeta eva keru meko vaña. So kimelani nio ana Paula lala a navi nio a basemela me koa omadeuma inobe ni baiseo vo Karisito kasa o ikema kale, tu pui zuruzuruelo ana tu a melai karaño me so keru a qilou keru mekasi! Ako anata a roveovoa lala tu amai karaño kake seke ñelai kuirikani lipalipa kama quli. Se kikelani ta kiadama maba komia ruqe ama peuru ma peuru kale amu kebe erekako iruruputo jari ama ikio eñe apositolo ñela ñebe erekako, kikela.

³Tuvevo eñeta ñe eva komia ruqe ama peuru ma peuru kale, melai eñeta pui ñe qati pazokinia ko ruqe omadeuvo komia peuru ma peuru kale amu ke mati pazokinia jari seko kana madu.

⁴Koa vakovako eñe ñeqai iruruputako ta pui komia peuru ma peuru ko vakovako melai kota vo Bañara ko piza kama vakovako ikio tu ñeqai koqotaeko kiadama quli koko kati pazokiniako ko Uri ama Bazu. Eñeta koqo ñe ika Uri ama Bazu ko kai pesipesiekinio;

⁵eñeta ñe qoqotaeka kiadama lipalipa kama rauraurailo koko tizaemake se maba poso tu pui kevai nianii vo Bañara; eñeta ñe lilika maba poso ko kerukeru tu seta kevai zoriko vo Karisito.

⁶Ni so keru me kasa me ilou keru meko nelai nianio ene ta eneta apositolo nela inio, eneta ne inainaovou tu ne qoqotaemo se pui nio kasa ke ikani ko.

⁷Meta meda la kea añako saeve koko topi ama pala. Kala ta inovoana sai vo so kiolani, “Anata Karisito vo lala,” kiolani kio? Soala ta o male tu mata o uria paqumuko ko aña melai vo Karisito ko lala kio.

⁸Ako añata pui a qurata tu aqai abaro sole koa pizato vo Lekasa o katilema aña, ako komia pizato ta meko oqu tauveko kaqe, pui meko oqu niumaeko kaqe sole.

⁹Anata pui aqa zaria tu puratiko ko quli ko navaemelo ama quli me añako riki poso kale.

¹⁰Ako kake ta eri kikelani, “Paula ko riki poso ta vualavuala kama ni piza kama, melai so keru vo koi eñe kasi o eva keru, ta lekuleku ala voko tupu kale, ni voko bazubazuto melai pulia quli jari!”

¹¹Anata a balauvima se so kikelani maba poso ta puliama ikio koko azavo ko añako riki poso kale kialani so keru aña vana a eva keru mekasi azo ni ko aña a ereko ama quli so keru aña a elou keru mekasi.

¹²Ako eneta pui ne male tu eneta ne mati podetio seke raurarauraivani. Ako seta sarube amu sole! Seta keka raurarauraiva ke naviko iruruputo ni ke zarazaraeka edolomu ko iruruputo.

¹³Melai eneta neqai raurailou koa iruruputo vo Banara o katinelema tu ne ereko. Mata kama quli ta pui neba kai raurailou. Ni mekasi inio vo Banara ta o soroenele ene tu ne iruruputo.

¹⁴Ako eneta pui neba irurupute mekasi tea, pui ko male tu neqai rauraraurailo ene ne erekako iruruputo mekasi. Melai koko tuveano ta eñe inio kuletoa nela ne quevini nela mekasi, eñe ne qati kuevi keru vo Karisito ko Uri ama Bazu.

¹⁵So sole eneta pui neba kai rauraraurailou edolomu ko iruruputo vo Bañara pui opa nelati soroekema eñe. Melai eñeko zario ta meta me rapukou meko oqu kale ni eneta ne roveovou erekota mata kubo iruruputo mekasi.

¹⁶So inio eneta ne roveovou tu kai bazubazuto ko Uri ama Bazu edoloma peuru poso kale meko peuru ka rana. Eneta pui neba kai rauraraurailou kala edolola maba o erekema iruruputo koa zaekale sai vo Bañara o soroevekoi voa maba.

¹⁷Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Vo oka zariani rauraraurailo ta maba o rauraraurailou vo Bañara lula o erekema quli kale.”

¹⁸Ako vo Bañara o rauraevani maba inio o zolevani vo Bañara sole, pui voa maba vo o raurarauraivani o navi inio.

2 Koriniti 11

Paula ni se lipalipa kama apositolo madu

¹Anata a melai matu titia tu inobea didielomo ana anako sasa rauraraurailo puto kale.

²Anako melai konoilo me ta omadeuvo vo Bañara o melai konoiva me jari; meta omadeuvo kama pado bulebule ama sinaqu rusu jaria mela ko ana lula a qati korotivani omadeu pado maba tu ko raevo, vo o navi Karisito.

³Melai anata ada nava ako meko kerukeru ta esa kota saruiloc sole ni meta me vaekou meko tuvevo ama ni bulebule ama roquano vo Karisito kasi ama, omadeuvo ko Ivi o ikevoa lipaeko vo dole voko ubeubezato kale.

⁴Ako meta meqai zoleiva viqo kama lipalipa kama bazu Jisu ko kasevako kama maba poso kasi seke kuevani mekasi, ko pui ana lula aqai bazubazutako mekasi, ni meta meqai zoleiva edoloma auvana ko bazu ko se Tabu ama Auvana ka kikelako, ni meqai zoleiva edoloma lotu bazu ko se Uri ama Bazu ka kikelako, ko eñe pui neba melai bazuekema!

⁵Ako anata aqai kuirika ta anata maba pui zara kalala inio sea meko matuma “apositolo” madu ma kimelani kasi azo!

⁶Esa anata pui roverovea lala añako bazubazuto kale, melai tuvevo avole anata roverovea lala nianiiō kale. Komi ta lula zakaremu a ika mekasi kiada keru azaazama taku kale ni iruruputo kale.

⁷Anata pui aba tamela koe kama tabara añako kai bazubazuto kale mekasi vo Banara ko Uri ama Bazu; anata a zarazarai tu meta raura me elo. Kota kama pado añako saruilo ikio kio?

⁸So keru aña a irurupute keru mekasi anata a qoe ko tabara edoloma lotu qoqono poso kasi azo. Kake ta esa eri kikevou, anata omadeuvo ada ma kuilikake jari seko takula tu a iruruputo mekasi.

⁹Ni so keru koa taku kale aña a eve keru mekasi anata pui tapata aba melai ike me so keru aña seleni aqa zaria keru; ako animeko lotu tamania kale amu seke kuevini Masedonia azo ta ke lati kue kiadama quli ko aña aqa zariovima quli. Kobeta kavani ko paloasako taku kale jari, ti kobeta kalou koko kuevako taku kale; anata maba pui riteraite aba melai ikou me kama quli.

¹⁰Anata maulu a bika vo Karisito ko tuveano aña kale ama kale, ta anata abeta ziovou raurailo kiadakoi sai mekasi Akaia ranama peuru poso kale añako pui tamela kovo ko tabara.

¹¹Noni kimela? Anata pui a roquemela me inio anata so kiala mekasi kio? Banara ta okai niania anata a roquemela me!

¹²Anata abeta ziovou pui tamela kovo kama tabara koko kilo ama taku kale omadeuvo vairutu jari. So inio anata ada ma kovou koko raki seko aikailo sea “apositolo” madu ma kimelani, se kekai raurarauraivani ko seta aña jaria iruruputo ke eva kio sama lipalipato.

¹³Sea maba poso ta pui tuvevo ama apositolo madu inio, seta kama lipalipa kama apositolo madu, seke lipalipaitani seko iruruputo kale ni seke edolianu tu vo Karisito ko tuvevo ama nabulu poso jaria melo ke elo.

¹⁴Zio, pui aqasiele ama quli! Ako o navi vo Setani ta o roveani edolovo elo tu kala zakaremu ko mateana jaria velo o elo!

¹⁵So sole kota pui kama matuma quli kio tu vo Setani ko nabulu poso ta ke edolio tu sidopu ama maba poso jaria melo ke elo. Koko paitopaito kale ta keta ka kovou seko iruruputo ko male ama reketekete.

Paula ko tapata poso ni tola voko iruruputo kale okai evema

¹⁶Anata aqai limaza ko puliala mekasi ala ta sarubea lala pa la kiovou. Melai so kimela me tea vaeka tu soa kaselo emo, tu anata a jasa raurailou meko so la kio kale.

¹⁷Ako ko quli ana a qasekako erisana ta pui animevo Lekasa Jisu o kaevo ko luluekako ikio; komia raurailo kalo kale anata aqai maba pesia nio kala sarubea lala jari.

¹⁸Melai kubo madu ta kekai rauraiva seko elo tupu ko saevo kale, so jari nio mata ana.

¹⁹Ako meta nianiio mela sole, so inio meta mema zoleiva se sarube amu! Ma noi nio esa?

²⁰Ako meta me zarieva kala vo me mabaku o imelani me, ma kala maba vo o ubeubemelani me, ma kala maba vo o vimazio puemelani me, ma kala rauraraurailo ko maba, ma vo ota mela pazokani meko loilo.

²¹Anata ada qurata tu kaseko ko anata pui aba roveovi so imelo me! Esa anata matu lekulekua lala inio so, ma noi nio esa? Melai anata abeta ziovou sarube puto ni eri kiavou: kala maba ta ikoana sala vo okai rauraraurailo ama quli kiovou, nio anata avai paloasani lala vo kiavou.

²²Hiburu amu inio ko se kio? Ana melai so. Izireli amu inio ko se kio? Ana melai sai zalala inio. Ebarahami ko vikuvikula kale amu nio ko se kio? Ana melai so pado.

²³Vo Karisito ko nabulu poso inio ko se kio? Anata kala sarube ala maba jaria rauraraurailo a eva, melai koko tuveano ta anata kala qulepo ala nabulu lala abe mai paloasa se! Anata lula a matu iruruputa, anata lula a eva piritu pade kale kubo taku, ni anata lula a matu pazoivani lala, ni kubo taku ta sipole ada vouvani lala mati.

²⁴Sike taku kale inio se Jiu amu ta ke pazole ana koa zouke toni siakava taku sama pazoto kale;

²⁵zouke taku ta ke sisiparu puela se Romu amu; omadeu taku ta ke taila lado kale. Anata lula zouke vaka ko latipisaivani lala, ni omadeu taku karabete ariku aoa a namukeni lala kolo kale.

²⁶Kubo anako talio kale anata a doraake ko nioqololo ko tapata ni se kuilokuilo amu ke erekema tapata, ni a doraake ko tapata se anako mabamu se Jiu amu ke erekema ni se pui Jiu amu ke katilema, ni anata a doraake ko tapata koa matuma peuru poso kale ama, ni ivulu ama zaekale ama tapata, ni ko matu okate ama ololobagea kale ama tapata, ni se lipalipa kama baerebaere poso kasi ama tapata.

²⁷Jairojairoki ama iruruputo aqai eva, ni puliama maro^ño mati; anata lula kubo taku ada luapa ni ada rokauva; ni lisulasu ada eva puliama anako sailao, ma ono, ma suma.

²⁸Ni anata pui a qaseka mata kama quli. Kiadama naniu anata aqai tuqutuqua kerukerueko kiadama lotu qoqono.

²⁹So keru kala maba lekuleku o eva keru, anata duki aqai eva voko soama lekuleku, ni so keru kala maba ko sipativa keru ko sarueko, anata matu upotuqu ada eva.

³⁰Anata aqa zaria rauraurailo tea, anata aqai raurailo inio ko quli kasa ko iko ama ko anata lekulekua lala, ni pui a roveani lala ereko kama quli a naviko pizato kale.

³¹Vo Bañara, vo animevo Lekasa Jisu Karisito vo Mama ta o ilusiovou rineo rane, ni vo inio okai nianiani ko anako pesio ko tuveano.

³²So keru ana Damasikasi a eve keru inio vo Lekasa Aretasi vo maqemaqelet a o soroemake voko vaki koa peuru ko veutu tona tu ke vailo tu ke noqoelo ana.

³³Melai añata a joloike kala pado matu vesa kale kala purapura peuru ko idi kale ala kale kude ni añata ada va soqoike vo.

2 Koriniti 12

Paula ko uloito ni kelokelozato poso

¹Pui uri kio tu añata a rauraraurailo. Melai pui ko rovea sole añata a qasekou erisana añako uloito ni kelokelozato ko animevo Lekasa o katilema ana.

²Toni ariku sabere ko paloasema kale, aña lula vo Karisito vo maba a eve keru ama taku kale, inio o koiviele vo Bañara aukale matu raura vasi. Añata pui a baqumuka ko so ta añako maba tupu kale inio ma vota o katile inio kama pado uloi kale jari ama kelokelozato; vo Bañara o kiada inio o paqumuka ko.

³⁻⁴Añata mata a dova kaseka ko eri, añata aqai niania añata lula ada koivi o navi Bañara ko peuru kale. Ni mata so lula kialalavo, añata pui aqai niania ko komi quli ta añako maba tupu kale inio ma vo Bañara ta o katile inio kama pado uloi kale jari ama kelokelozato. Vo Bañara o kiada inio okai nianiani. Nio sai nio añata a viqake aqasiele ama quli pui ko roveako pesio elo, ko quli ko pui ko zariziako rukuilo.

⁵So sole añata aqai raurailou ko quli vo Bañara kasa ola ikema quli, melai añata pui aba rauraraurailou a navi. Melai añata aqa zaria rauraraurailo tea añata aqai raurailo inio ko quli kasa ko iko ama ta añata lekulekua lala, ni pui a roveani lala ereko kama quli a naviko pizato kale.

⁶Añata aqa zariovou rauraraurailo tea, añata pui aba sarube putou, ako tuveano ikio aña a qaseko ama quli sole. Melai añata pui aba rauraraurailou, ako añata pui aqa zaria tu maba poso ta ke raurarauraelou aña sole. Añata aqa zaria tu seta keta la panaovou aña ko se keta la keako ko aña a erekako quli kale ni ko se keta la viqani aña kialani kale sole.

⁷Melai vo Bañara ta o zarie ko aña ko tolaelako quli koko kuevako Setani kasi azo. Vota o zarieka tu ko tolaelo tu añata pui aqai rauraraurailo ko añata lula a qea koa kubo aqasiele ama quli.

⁸Zouke taku inio lula a vararaita komi kale avo ni anata a baseva vo Banara tu vota ota la namuko ko.

⁹Nio vota eri ama tiorizato o lati erekake ana, “Anako tauvezato sama roquano ta ko male noqoeno noko tapata kale, ako anako pizato ta matu piza kama, so keru noko lekuleku keru,” la kiove.

¹⁰So sole anata aqai matu zoleiva ni aqai rauraurailou anako lekuleku, tu anako lekuleku kale vo Karisito ko pizato ta ko elou ana tonu. Vo Karisito ko nikale avo anata aqa zoleiva koa lekuleku, ni zarazarato, ni olaquavo, ni niumaniumato, ni tapata poso, ako so keru ana lekuleku a eva keru, so keru inio anata mata a bizata vo Karisito ko pizato kale sole.

Paula ko mai tuqutuquo se Koriniti peuru kale amu

¹¹Anata kala sarube ala maba jaria rauraurailo abe eva, melai me inio so me ilani mela ko ana. Ako me inio me male tu rauraelo ana sole, melai meta pui meba lai zolei ko ana. Ako anata pulia quli lala abe elou melai, anata maba pui zara kalala sea meko matuma “apositolo” madu ma kimelani kasi azo sole.

¹²Koa kubo aqasiele ama urikato ni aqasiele ama iruruputo ko ana kiada keru a erekema mekasi ta kasa ko ika ta anata apositolo lala, sole ko male tu meta me duvevo pueko anako apositolo elo.

¹³Meta eri kimela, ta anata a zaraemela me edoloma lotu qoqono poso kasi azo, ako anata pui riteraite aba melai ike me seleni ko ranama tauvezato sole, kio? Meta akoekato sana ilomo koa anako sarueko kale avo!

¹⁴Erisana anata ada inainaova tu a qilo zouke ama taku kale tu aba soipimelo me. Ni komia taku melai anata pui tapata aba imelou me. Ako meko roquano ikio ana ada mela zariako sole, pui meko takula ni lomaloma. Ako pui se silo ama meqora poso inio kepa ma tukitukitou seko mama ni niania poso, melai mama ni niania poso inio kema tukitukitou se meqora poso.

¹⁵Ni anata aqai zoleilou tu namuko kiadama añako lomaloma ni añako pado ama saeve meko tauvemelo kale. Noi nio? Ko meko roquelo aña ta saratata ko elou ako anata a matu roquemela me sole kio?

¹⁶Esa meta tuvevo me ikou, ko anata pui riteraite aba imele me. Melai esa kake mela inio eri kimevou anata lipalipa mela lovo a eve kimevou.

¹⁷Noi nio? Anata lula a ubeubemela me se bazu ke borikani aña a joroemeni kale, kio? Maba pui!

¹⁸Anata a baseveni lala vo Taitasi tu o zio ni mata anata a joroeve animevo lotu baerebaere tu o luluevo vo. Nio noi nio kimevou ko me, vo Taitasi inio lula o ubeubemela me, kio? Meta me qelai nianiaa ta aña ni vota ijavoia iruruputo qe eva koa omadeuma uri ama vatolo ni keve kale inio.

¹⁹Esa meko kerukeru kale ta anata a navi ada kerukeruiva komia pesipesi kale esa kimela. Pui! Anata a besia uri ama vatolo kale o navi Bañara ko tanama kale, añako va nabuluputo kale vo Karisito, ni kiadama quli aña abe kasekako quli, ta meko tauvemelo kaqe, a lolo poso mela.

²⁰Anata ada nava añako barolo keru sai tu kelo kama edolovo elo meko, aña pui a mela zariani jari me, ni meta me qelou añako edolovo elo, pui meko aña la zario tu so jari a elo. Anata ada nava tu anata a qelou kama aivekinio ni konoekinio, korakorailo ni kiadailo, kama tirazo ni maba kai pesio, aikailo ni birebire elo.

²¹Anata ada nava so keru aña a qilou keru sai mekasi, pui uri tu o quratilou añavo Bañara meko tanama kale, ni anata duki amai elou kubo madu se lula ke saruivani se pui ke liliziani seko kuna kama kalo kale azo, seko ereko kale ko pauvezato.

2 Koriniti 13

Tovatovama balauvato sama bazu ni roquano sama pesio

¹Komi ta zouke ama taku añako kilo soipimelole me. Omadeuvo ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Meta pui tava viqo kala maba vo ovai kuirikani kala ko ruqe ko pui omuqa ma zouke maba sase ko roveako tuvevo puilo,” kikola.

²Anata aqa zaria tu kaseko mekasi me lula me jaruini mela kasi, ni mata kiada mela kasi lula a qasekema quli aŋako omuqama soipimelo keru me. Melai anata mata aqa zaria tu kaseko vairutu puliako ana mata kilo mekasi, ko eri: aŋako mata vaito keru ta puliala ta opa taka soqoilou ko koqotato.

³Anata so a qalou, ako meta meqa zaria tu ko tuvevo puilou ko vo Karisito ta o pesia ana kale kude kio. So keru vo o sidopu puemelou keru me vota pui lekuleku ama keve kale inio opa erekou. Vota kasa o ikou voko matuma pizato mekasi.

⁴Ako vota o vrouvai korosi topi lekuleku ala, melai erisanā vota o saeva vo Baŋara ko pizato kale. Ni eŋe voko apositolo ŋela ta lekulekua ŋela, melai eŋeko mekasi ama iruruputo kale eŋeta ŋeqai zomanou kovo vo Baŋara ko pizato vo Karisito ko saeve kale, nio piza kavole ŋe jidopu puemelou me.

⁵Meta keazaimo me ŋavi ni titizimo me ŋavi, tu kai nianiiomo ko meta tuvevo avole oqu samela inio kio. Ako anata aqai niania ta pui me vaekou meko oqu ta, meta me roveovou kaseko ta vo Jisu Karisito ta me tona inio.

⁶Ni anata aqai kerua ko meta melai nianiovou anata lula ada madoiva ni lula a duvevo puiva ta anata tuvevo ala Karisito vo apositolo lala inio kio.

⁷Anata a vararaita vo Baŋara kasi tu meta pui me erekou ko sarueko. Aŋako zario ta meta me erekou ko sidopu, pui aŋako apositolo puilo tala kelo kaqe. So inio maba poso ta pui tuvevo ke ilou ana melai pui aba kerukeruekou.

⁸Ako eŋea apositolo ŋela ta pui ŋe rovea ereko ko Uri ama Bazu ko tuveano ko dokolikako quli, melai koko tauvekake quli ikio ŋe erekia kiada keru sole.

⁹Anata ada zoleilou tu zara elo, meta me bizatou meko oqu kale ta. Nio aŋako vararaito ta meta maba bea maba sidopu me elou.

¹⁰Sokale avo inio anata a rikiaka komia riki so keru ana vana abeta eva keru mekasi azo. Anata so a qava tu so keru aŋako vaito keru mekasi anata pui aba zuluemelou me aŋako pesio kale koa pizato vo Lekasa Jisu o katilema kale. Ako koa pizato ta meko oqu ko tauveko kaqe inio, pui meko oqu ko niumaeko kaqe sole.

¹¹Sole koi kazo anata a baikou, a qaka ni visi poso mela. Meta matu madoekomo tu sidopu emo; meta tala zorikomo aŋako mela titio me; ni meta omadeu vatolo emo kiada mela ni emo bule kale. Ni vo roquano ni bule ko Baŋara ta o elou me tonā.

¹²Meta toraekiniomo tabu ama roquano kale.

¹³Sea kiadama animeko lotu baerebaere poso se koi ke evani ta ke soroeka seko roquano mekasi.

¹⁴Vo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano, ni Baŋara ko roquano, ni vo Tabu ala Auvana ko bairumuo ta ko elou me tonā.

Qelesia

Qelesia 1

¹Anata apositolo Paula lala, anata pui maba kopa pitoeleni lala tu apositolo a elo. Melai anata vo Jisu Karisito ni Bañara animevo Mama inio qo pitoele tutumazi avole tu apositolo a elo. Ni vo inio voa Bañara vo o saeviveni vo Jisu voukale azo.

²Anata a rikieka komia riki me Qelesia rana me evani mela lotu qoqono poso mela kasi, ni komia riki ta mata anako lotu visi poso kasi azo ama ikio seke evani ana kasi.

³Ni anata a vararaita, tu vo Bañara animevo Mama ni vo Lekasa Jisu Karisito ta o katimelou me voko roquano ni bule.

⁴Vo Jisu inio o katimeleni anime voko saevo tu o akoeko animeko boutare ni o rupasimelo anime komia peuru ma peuru anime meqai evako ko ruqe ama pizato poso kale azo, ako so inio vo Bañara ko vatolo kikovevo sole.

⁵So sole ko nanaidara ta vo Bañara ko ikio, latau naniu ni ka naniu. Emeni.

Puliama ikio edoloma Uri ama Bazu

⁶Anata a melai matu vuzeiva me! Ako puliako tu keu meta me vaeva vo Bañara vo o nokaemeleni me vo Karisito ko pakiezato sama roquano kale ni tuvevo me ika edoloma bazu, ko kake Uri ama Bazu ka kikelako.

⁷Melai tuvevo avole puliama ikio edoloma Uri ama Bazu. Melai kake maba poso ta niuniala ke imela me ni kekai zaria besieko vo Karisito ko Uri ama Bazu.

⁸Ko ikio koa tuvevo ama Bazu ko eñe lula ne melai bazuekema me. Melai eñe azo kala, ma se aukale ama mateana madu azo kala ta okai bazubazutou edoloma pado uri ama bazu tea, anata aqa zario nio vo Bañara ko levezo tu ko elo vo tona!

⁹Anata a qaseke komi quli lulavo, melai mata a dova kaseka. Ako kake ta ke melai bazueka sole kama edoloma bazu ko me lula me dukiekema Bazu kasi azo ama, so sole vo Bañara ko levezo ta ko elou se tona!

¹⁰Noni, aña so kio kale ta meta me querukeruta ta anata aqa zaria tu zolemo se maba poso kimela? Maba pui! Ako anata Bañara inio ava zaria zolevo sole. Ni anata aqa zaria tu zolemo se maba madu pala tea anata pui vo Karisito vo nabulu lala inio.

Vo Bañara inio o pitoeveni vo Paula tu apositolo o elo

¹¹A visi poso, anata aqai zaria tu melai bazueko ko eri. Komia Uri ama Bazu aña aqai bazubazutako ta pui maba ko erekako.

¹²Ni kota pui maba kasi azo a qoako, ni pui kala o lati nianiekikako ikio. Melai komi ta vo Jisu Karisito kasa ola ikema.

¹³Ni meta meda la viqe anako saevo koko paloasako taku keru ama, so keru aña Jiu mu ko lotu kale a eve keru. Anata a niumaniumaeke vo Bañara ko lotu, ni a matu madoeke tu a ruvurimo vo Jisu ko lotu maba poso.

¹⁴Ni anata kala matu roverove ala maba lala se Jiu amu ko lotu kale, ni anata abe mai paloasake matu kubo madu aña kale amu, ako anata a matu madoekake tu a lulueko eñeko taite poso ko vikuvikula bazu sole.

¹⁵Melai vo Bañara ko pakiezato sama roquano kale inio vota o pitoele aña, puliako aña alilo, ni o nokaele aña tu ava nabuluputo vo. Ni vota o vatoekake

¹⁶tu kasa ola ivo vovo Meqora, tu anata aqai bazubazutou voko Uri ama Bazu se pui Jiu amu kasi. Melai anata puliala maba kasi azo aba koe ko tauvezato sama nianiekato.

¹⁷Ni anata pui aba keve Jerusalema melole se lula apositolo ke evani aña puliako apositolo elo, melai koa ziole ti ada olake Arebia, ni koko tova nio a vaitake Damasikasi.

¹⁸Ni zouke sabere ko tova inio anata a olake Jerusalema tu aba toraevo vo Pita, ni anata a evake vokasi toni sike naniu pala.

¹⁹Ni sai ta mata puliala apositolo aba toraeve, melai Jemisi o kiada, vo Lekasa Jisu vo visi.

²⁰Ni vo Bañara ta obe kai niania ko quli aña a rikiekako quli ta pui lipalipa kama.

²¹Ni koko tova inio añaata a olake Siria ni Silisia rana.

²²Ni vo Karisito ko lotu kale amu Jiudia rana mu ta so keru ta pui nio ke toraela aña.

²³Seta keta la viqake pala inio añaako bazu edolomu kasi, ko eri kikovema, “Nea maba inio vo okai zarini niumaemelo anime, melai erisaña vota okai bazubazuta koa omadeuma Uri ama Bazu ko obe kai zariovima niumaeko!” kikovema.

²⁴So sole añaako bazu kale avo inio seta ke ilusivake vo Bañara.

Qelesia 2

Se kuleto apositolo madu ke eveni ko baroekivo vo Paula

¹Ni toni ariku sabere ko tova inio añaata mata a vaitake Jerusalema, Banabasi sate, ni añaata mata a odievake vo Taitasi.

²Añaata a olake sai, ako vo Bañara ta o bazuelake sole tu añaata a zio. Nio añaata a doraemake ne qiadakoi se lotu qoqono ko vilua pikopiko madu, ni añaata amai bazuekake koa Uri ama Bazu, ko aña aqai bazutako se pui Jiu amu kasi. Ako añaata ada nake sole ta esa seta pui omadeu kerukeru ke lati eva aña, ni añaako iruruputo lula a erekema ni abe erekako erisaña ta utu ama kiala sole.

³⁻⁴Kake lipalipa kama lotu maba poso ta ke amaqeake lotu qoqono kale moizavole tu ke soukori puenelo tu kekai nianio nonia rupasimelo anime inio o eva vo Jisu Karisito. Ako seta kekai zariake tu mata mabaku ke nelai iko ene se Jiu amu ko Bazu vo Bañara o katimema Mosese kale kude sole. Melai rouka so kebe kae, vo Taitasi aña sase o eveni Quriki ala melai puliala ta o zuruzuruevake tu o moveilo.

⁵Melai eneta puliama rora neba katime sea lipalipa kamu! Ako eneta neqai zariake sole tu kati qaraqarato ko Uri ama Bazu ko tuveano tu me kaqe sole.

⁶Melai sea raura kamu ma kimelani me ta pui kepa besieke kama quli koa Uri ama Bazu ko ana aqai bazubazutako kale ama. (Ni anata pulia quli ka kiala ko loma quli madu inio ko se lulavo. Ako vo Banara kasi ta animea kiada mela ti omadeuvo sole.)

⁷Sea vilua pikopiko madu ta pulia quli kepa kati paqulike ana aqai bazubazutako Bazu melai seta ke keake ta vo Banara ta o katile ana ka padō koidi, omadeuvo Pita o kativema jari ama. Ako vo Banara ta o kative koa iruruputo vo Pita tu omai bazueko ko Uri ama Bazu se Jiu amu, ni Banara ta o katile ana komia iruruputo tu anata a melai bazueko ko Uri ama Bazu me pui Jiu amu mela.

⁸Ni vo Banara vo o kativeni ko pizato vo Pita tu vota Jiu mu kasi apositolo oma elo, vo inio mata o katileni ana ko pizato tu anata apositolo a mela elo mea pui Jiu amu mela.

⁹Nio Jemisi, ni Pita, ni Jone ta ke keake vo Banara ko roquano kale o katilema koidi. Ni se inio sea vilua pikopiko madu me meda ma matu panaovani ma kimelani! Nio seta uri ama ka kikeve ana ni Banabasi ko iruruputo, so sole eneta ne janaekiniake tu ko tuvevo puilo ko so, ni seta eri kikelake, “Paula ni Banabasi, matu zakaremu inio ko nelai eva ene ta vo Banara ta o soroeqela qe tu qe ziovou pui Jiu amu kasi, ni eneta o soroenela tu ne ziovou Jiu mu kasi,” kikelake.

¹⁰Ni seta omadeu quli ko kiada ikio ke paseqelake eqe, tu qepeta ziovou tauvemo se ozaoza kamu Jerusalema. Ni ko quli kio ana melai aqai matu zariako tu a ereko.

Paula va kasekako Pita ko saruilo

¹¹Ni so keru vo Pita o kuevi keru Anitioko, anata a riqaevake vo o navi, ako vota ota saruike sole.

¹²Ako eri nio o kae sole. So keru Pita kuleto o kuevi keru Anitioko, vota o mati vuatake se pui Jiu ama lotu maba poso, puliako Jemisi o soroemeni Jiu ama maba poso barolo. Ni so keru sea maba poso ke baroa keru, vota ota epezake mata vuato se pui Jiu ama maba poso sase ni ota pitasiake sekasi azo. Ako vota ota ma ŋake sole se Jiu amu se kekai zariani kiadama pui Jiu ama lotu maba madu tu ke movemou.

¹³So sole vo Pita ta ota lipalipatake ni mata kake se Jiu ama lotu maba madu melai ke luluekake voko lipalipa kama kalo. Ni vo Banabasi melai ko niumaevake sea Jiu mu ke erekako kalo, ti vo melai ota sarui lulueko koa kalo.

¹⁴Ni anata a qeake seke erekako quli. Seta pui ke luluekake Uri ama Bazu ko tuveano, so sole anata eri va kialake vo Pita sea kiadamu ko tanama kale, “Pita, ŋota Jiu ala ŋa inio, melai ŋota pui Jiu amu jaria saevo ŋo eva. So sole noni kaqe inio ŋo zuruzuruema se pui Jiu amu tu Jiu mu jari ke kalo? Ako ŋo ŋavi melai pui Jiu amu ko saevo jaria saevo ŋobeta eva sole.

¹⁵“Ako aniqeta pui Jenitailoa qela qepa alile sole, se Jiu amu kutumana kamu ma kikelani seko pui lulueko vo Mosese ko Bazu kale avo. Melai aniqeta Jiua qela qe alile.

¹⁶Melai aniqeta qekai niania ta puliala maba inio sidopu opa elou vo Bañara ko kelokelozato kale Mosese ko Bazu ko lulueko kale. Melai vai keru kale vo Jisu Karisito ko kiada kale inio sidopu o elou vo Bañara ko kelokelozato kale. So sole aniqe melai qevai oqui vo Jisu Karisito, so inio aniqeta sidopu qe evake vo Bañara ko kelokelozato kale. Ni aniqeko sidopu elo ko raki vo Bañara ko kelokelozato kale ta aniqeko vai keru vo Karisito. Melai pui Mosese ko Bazu ko lulueko kale inio sidopu qe eva. Ako puliala inio sidopu o evani vo Bañara ko kelokelozato kale vo Mosese ko Bazu ko lulueko kale.

¹⁷“Aniqe Jiua qela ta vo Karisito kale inio qekai zariake tu sidopu elo vo Bañara ko kelokelozato kale. So sole aniqe melai qe epezake kai keru Mosese ko Bazu. Melai aniqeko epezo kai keru Mosese ko Bazu tu vai oqu vo Karisito

koko kio ni kalo ta pui Karisito inio kutumana kaqela o iqela aniqe. Maba pui!

¹⁸Melai kala maba mata o tova lojoekou Mosese ko Bazu tea vota koa Bazu o pazokani inio.

¹⁹Ako añata a vaeke kai oqu Mosese ko Bazu aña abe kai saeve keru koa Bazu. Ni koa Mosese ko Bazu ikio kolai nianiekike aña tu pui aqai keru ko ñavi koa Bazu, so sole añata a vovi jari koa Bazu ko rana kale. So inio añata mata a jaeva añako vai oqu vo Bañara kale. Ako añata Karisito sase korosi topi ke vrouvaeleni jaria lala sole,

²⁰ni erisaña añata pui aqai saeva a ñaviko saevo melai aqai saeva vo Karisito ko saevo vo o saevani aña toni. Ni añako erisañama saevo kale añata avai oqua vo Bañara vo Meqora vo o roqueleni ni ola vovini aña.

²¹Añata pui aba zaraekou koa roquano sama iruruputo vo Bañara ko, ako koa lulama Bazu Mosese o katimelema ta pizato sama tu sidopu ko imelo anime vo Bañara ko kelokelozato kale tea, vo Karisito ta puliako kaqe inio opa vou.”

Qelesia 3

Pakio ta Jisu ko iruruputo kai oqu kale ko kiada

¹Me sarube ama Qelesia mu mela! Meta kake inio kebe matu uria lipalipaemela! Ako meta mebe uria viqeni mela inio sole vo Jisu Karisito o erekema quli voko vouskale korosi topi.

²Sole meta lai bazuekomu aña: nonia vovo inio me eve me vo Tabu ala Auvana? Meta me voe voa Tabu ala Auvana meko lulueko kale Mosese ko Bazu, kio? Maba pui! Melai meko vovo vo Tabu ala Auvana ta meko viqo ni kai oqu kale vo Jisu ko Uri ama Bazu.

³Meta meda maba matu sarube puta inio! Meko saevo vo Karisito kale ama ta me danieke Bañara ko Auvana kale, melai erisaña meta mebe kai zaria koa saevo vo Karisito kale ama ta kobeta ziovou melai kota me ñaviko pizato kale kimela.

⁴Meta kubo tapata me doraeve meko oqu ko kio kale. Ta koa kiadama ko melai ereima quli ta pulia quli kaqe, ma?

⁵Meta paqumukomo ko vo Bañara ko katimelo vo Tabu ala Auvana ni voko mela ereko aqasiele ama quli ta pui meko lulueko kale Mosese ko Bazu! Melai voko katimelo voa Auvana ni voko mela ereko koa aqasiele ama iruruputo ta meko viqo ni kai oqu ko Uri ama Bazu ko kio kale inio.

Vo Bañara vai oqu kale inio lulavo Ebarahami ta sidopu ala o eve vo Bañara ko kelokelozato kale

⁶Ako ko Tabu ama Riki kikovevo vo Ebarahami kale avo ta eri nio sole, “Vota tuvevo o ikake ko leveleveo inio ovai oquke vo Bañara, nio koa oqu kale vota sidopu ala va kiolake vo Bañara.”

⁷So sole meta paqumukomo ta se oqu samu inio tuvevo amu vo Ebarahami ko vikuvikula madu.

⁸Ni ko Tabu ama Riki kale ta ko pidokiovi mata vo Bañara ko sidopu puemo se pui Jiu amu seko oqu kale. So sole ko Uri ama Bazu ta ko pikairiovi Ebarahami kasi, ko eri kikovema, “Nokale inio kiadama toutou poso ta mauru keta elou,” kikovema.

⁹Ni vo Ebarahami ta okai oqui koa bazu ni voko oqu kale inio vota mauru ota eve. Ni erisaña melai oqu samu inio mauru ke evani omadeuvo vo Ebarahami ta mauru o eve jari.

¹⁰Melai se kekai qaraqaraivani Mosese ko Bazu ko lulueko kikelani ta ke leveziovou, ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Vo pui o lulueko ala koa kiadama Bazu koko rikiziovima vo Mosese ko Bazu kale ama ta o leveziovou,” kikovema.

¹¹Ni erisaña ta matu zakaremu ko pui vo Mosese ko Bazu ko lulueko kale inio vo maba ta sidopu opa elou sole vo Bañara ko kelokelozato kale. Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta eri nio sole, “Voa maba voko oqu kale sidopu va kiolani vo Bañara, vo o kiada inio o saevou.”

¹²Ako vo Mosese ko Bazu ko lulueko ta pui oqu ko ranama quli sole melai iruruputo ko pala. Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri, “Vo o erekema ala kiadama quli vo Mosese ko Bazu kikolani nio o saevou.”

¹³So inio vo Mosese ko Bazu ta levezo sana ko imele anime, melai vo Karisito inio ota mela namuke koa levezo, ni o besiemele anime koa levezo ko zaekale azo. Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Seke soilo amu ore topi ta keta leveziovou,” kikovema.

¹⁴Ni vo Karisito ta soa mela vou o mela eve tu vo Banara ko mauruto Ebarahami kasi leveleveo o ikema ta ko barolo se pui Jiu amu kasi vo Jisu Karisito kale kude. Ni so inio animeta me voa vo Banara leveleveo o iveni Tabu ala Auvana animeko vai oqu kale vo Karisito.

Vo Mosese ko Bazu ta pui kopa besieke ko leveleveo

¹⁵A visi poso, añata a qatimelou me kama pado podepodeti animeko kiada keru ama saevo kale ama, ko eri. Kainioqa ta qo erekou nioqako leveleveo ni qo vinaekou, ta puliala ta opa roveovou biresuko ni kati paquliko mata kama quli.

¹⁶Ni vo Banara ta o erekake voko leveleveo Ebarahami ni voko vikuvikula kale ala kasi. Melai vo Banara ta pui eri kiolake, “no ni ñoko vikuvikula kale amu kasi” ta pui so kiolake, ako so kio ta matu kubo maba poso inio sole. Melai Banara ta eri nio kiolake, “no ni ñoko vikuvikula kale ala kasi,” kiolake. Ako so kio ta omadeu pado maba sole ni vo inio vo Karisito.

¹⁷Ni eri nio aña kialani. Vo Banara ta o erekake voko leveleveo Ebarahami kasi saita inio koa Bazu Mosese ko ta ko katiziovi 430 sabere ko tova, so sole koa Bazu ta pui kopa besieke koa leveleveo vo Banara o erekema Ebarahami kasi ni pui ko rovea utu ama iko ko.

¹⁸Sole koa Bazu ko lulueko kale ta mebe kovou ko quli Banara leveleveo o ikema quli, kio? Maba pui! Ako so ko kalou ta pui vo Banara ko leveleveo kio mauru kopa imelou anime. Melai vo Banara ta o utu kativake inio vo Ebarahami voko mauruto koa leveleveo vo o erekema ko kio kale pala.

¹⁹So sole loma quli kaqe inio vo Mosese ko Bazu? Kota eri nio. Koa Bazu ta ko katiziovi anime kasi tu ko mela kaseko ko saruilo anime me erekako. Ni kota pizato sana kobeta evake ti kobeta baroi voa pado Ebarahami vo vikuvikula kale ala kasi vo Bañara o kaseveni. Ni se mateana madu inio ke koeni koa Bazu ni se inio ke kativeni vo Mosese vo oma pesiovini maba madu ni vo inio o katime koa Bazu. Sole Mosese ta kala tianiala maba o eve.

²⁰Melai vo tianiala maba ta puliala, omadeu pado rana ko kiada ko elou ta. Ni vo Bañara ta omadeu pado inio.

Mosese ko Bazu ko kalo

²¹Noi nio, vo Mosese ko Bazu ta ko pazoka vo Bañara ko leveleveo kio? Maba pui! Ako vo Mosese ko Bazu ta ko katimela animea maba poso mela ko noqola kama saevo tea, animeta sidopu inio meda elo Bañara ko kelokelozato kale vo Mosese ko Bazu ko lulueko kale.

²²Melai kota pui so inio ko kava, ako ko Tabu ama Riki ta kasa ko ikake ko kiadama peuru ma peuru kale amu ta ke piriziake boutare kale, tu ko leveleveo ta koma katizio oqu kale se tuvevo ke ivani vo Jisu Karisito.

²³Ni puliako komia oqu kilo, eñe Jiua nela ta ne biriziovi Mosese ko Bazu kale, ni eneta pui ruparupasia nela ti kobeta baroake vo Bañara ko nela kaseko ko oqu ko kalo.

²⁴So sole vo Bañara ta o soroeke Mosese ko Bazu tu kota ko sikulu puenelo eñe omadeuvo kala mama ta o soroeva jari kala vovo nabulu tu o sikulu puevo voa mama vo meqora. Ni koa Bazu ta ko sikulu puenele eñe ti ko aveaveñele Jisu kasi, ni vo Jisu o kueva ko tova inio eneta sidopu ne evake vo Bañara ko kelokelozato kale eneko oqu kale.

²⁵Ni erisaña ko oqu ko kalo ta ko nelai baroa ni eneta pui vo Mosese ko Bazu ko vima ne evani nela.

²⁶Ni vai oqu kale vo Karisito inio mea kiada mela ta vo Bañara ko meqora poso mela.

²⁷Ako me bapitaiso me eveni mela vo Jisu Karisito ko saevo kale inio mata omadeu me vati eveni mela ni voko saevo me qoeni mela.

²⁸Ako vo Jisu Karisito omadeu saevo me vati evani mela kale ta puliama koko azavo sole se Jiu mu ni pui Jiu amu, ni puliama koko azavo mabaku ni ruparupasi ala maba, ni puliama koko azavo se rekoreko ni lasive amu, ako mea kiada mela ti omadeuvo vo Jisu Karisito kale sole vo Banara ko kelokelozato kale.

²⁹Meta vo Karisito ko mela, sole mea kiada mela inio vo Ebarahami ko vikuvikula kalea mela. Ni mea kiada mela inio me qoani mela vo Banara ko sidopu puto, vo Banara leveleveo o ikema Ebarahami kasi.

Qelesia 4

¹Ana kialani ta eri. Voa meqora vo o kovo ala vovo mama ko lomaloma ta o meqora inio, ni voko silo ala keru vota pui edolovo se mabaku poso kasi azo, obe neamukou melai kiadama lomaloma.

²Ni so keru voko silo ala keru, vota o zorimou se vo ke vati vailani. Melai so keru nea meqora o rapukou keru ni okai barolou keru koa sabere vovo mama ova kasekema inio o rupasiovou.

³Ni anime melai so inio lula animeta se meqora poso jari. Puliako Karisito kilo animeta mabaku jari me evake animeko vai nabuluputo kale vo Banara piza kama bazu poso ko lulueko kale.

⁴Melai so keru koa tutututuki ama taku ko baroi keru inio vo Banara ta o soroevake o navivo Meqora, ni voa Meqora ta o alilake rekoreko kale ni o zorikake vo Mosese ko Bazu voko saevo kale.

⁵Ni vo Banara ta o erekake komi quli tu vovo Meqora ta oma tatabaraeko ko rupasio se mabaku kekai eveni vo Mosese ko Bazu, tu seta vo Banara ko meqora poso o imo.

⁶Ni meta vo Banara ko meqora poso mela. Sokale avo inio vo Banara ta o soroeke vovo Meqora ko Auvana animeko bulo poso kale. Ni voa Tabu ala

Auvana kale inio meta eri kimela meko bulo ko vualavuala kale, “Mama, aŋavo Mama ɳa!” kimela.

⁷So inio erisaŋa meta pui mabaku mela, melai meta vo Baŋara ko meqora poso mela, ni vo Baŋara ta o katimelou me vo leveleveo o mela ikema, ako meta voko meqora poso mela sole.

Paula ko tiŋoliŋoli mai elo se Qelesiamā lotu qoqono

⁸Ni koko paloasako taku kale meta pui meba vai nianiiovi vo Baŋara ni meta se lipalipa kama baŋara poso ko mabaku mela.

⁹Melai erisaŋa inio meta mevai uria niania vo tuvevo ala Baŋara, ma esa matu uri tu eri kiavou, voa tuvevo ala Baŋara ta o melai niania me. So sole loma kaqe inio meta mata me vaita koa lekuleku ama ni utube ama bazu kale ko meme luluekema jari ama koko paloasako taku kale? Meqai zaria tu mata mabaku me elo?

¹⁰Ako meta mebe lulueka inio Jiu mu ko ɳaniu poso, ni kaboso poso, ni seko ɳojola poso, ni sabere poso ko nianiekato sole.

¹¹So inio aŋata duki a mela eva me, ako aŋako ɳalo ta aŋako iruruputo a erekako mekasi ta esa utu ama kota eva sole.

¹²Ni aŋata a mela titia me a qaka ni visi poso mela, tu meta aŋa jari emo meko pui kai mabaku puilo Jiu mu ko Bazu, ako aŋa melai me jaria lala inio so keru mekasi a eve keru sole. So keru inio meta matu uri ama kalo me erekake aŋa kasi.

¹³Ako meta meqai niania, kuleto aŋa mekasi a quevi keru kai bazutole ko Uri ama Bazu ta aŋako kilo ko raki ta aŋata ada verepe.

¹⁴Ni tuvevo aŋako vere ta kubo tapata ko katimele me, melai meta pui meba lai kaikuape aŋa ni pui meba perile aŋa. Melai meta me baroekilake aŋa omadeuvo aŋata vo Baŋara ko mateana jari ma omadeuvo aŋata vo Jisu Karisito jari!

¹⁵Ni meta melai matu zoleike. So sole lai nio erisana koa meko lai zoleilo? Anata pui ukaka a ika meko so keru ama zarizari ama kalo, ko roveovi tea meta mela lokoeko inio meko vilu tu me qatilo ana.

¹⁶Melai erisana anata mevo kana lala kimela, rouka anata abeta ola melai bazueko koa omadeuma Uri ama Bazu melai.

¹⁷Meko lipalipa kama nianiekato ko maba poso ta ke matu madoeka tu ke sebiemelo me, melai se kekai zariako quli ereko ta pui uri mekasi, ako seta ke sebiemela me tu ke pitasimelo me sole eñe kasi azo. Ni seko zario ta meta zarizari mema elou se.

¹⁸Ni kota uri tu zarizari elo uri ama quli kale, ni kiada keru ti so me qalou, melai pui ana mekasi abeta eva keru ko kiada.

¹⁹Meta anako meqora poso jaria mela. Ako anata a melai matu tolaiva me omadeuvo ko nania ta ko tolaiva jari, so keru koko vijara keru. Ni anata soa tolailo abeta elou, ti kobeta barolou meko Karisito jari elo.

²⁰Ni anata aqai matu zaria tu elo me sase erisana. Ako so tea anata ada roveo nio uria melai rukueko anako kerukeru kora kale. Melai erisana ta matu niuniala a melai eva me!

Ebarahami ko omuqa reko ko podepodeti, Heqa mabaku ama ni Sera pui mabaku ama

²¹Me mebe kai zariani mela elo vo Moses ko Bazu ko vima ta bazuelomo, meta meqai naniia koa Bazu kikolani, ma?

²²Ako ko Tabu ama Riki kikolani ta eri nio sole. Vo Ebarahami ta omuqa meqora sala. Ni kala pado meqora ko nania ta mabaku, melai kala pado meqora ko nania ta o ɻaviko reko, pui mabaku ama.

²³Ni vo Ebarahami vo meqora koa mabaku kale o alileni ta maba ko kalo kale o alileni. Melai voa meqora vo o alileni o ɻaviko reko kale ta Banara ko leveleveo kale o alileni, koa leveleveo o ikema Ebarahami kasi.

²⁴Ni komi ta ko erek ka pado mudalidali anime kasi. Ako nioqia omuqa rekoreko ta omuqa piza kama korokoroti Banara ni maba ko tania jari sole.

Ni omadeu piza kama korokoroti ta vo Bañara ko Bazu Mosese o kativema Sainai sopu kale. Ni sea maba poso komia Bazu kale ke saevani ta mabaku madu. Ni koa niania Heqa mabaku ama ikio ko mamola pueka koa korokoroti.

²⁵Sole kota Sainai sopu jari Arebia ni kota mata ko mamola pueka komia miduku kale ama Jiu mu ko matu peuru Jerusalema. Ako Jerusalema matu peuru ta mabaku niania jari, ni saizama maba poso Jiu mu ta koko mabaku meqora poso jari, vo Mosese ko Bazu ko mabaku madu.

²⁶Melai ko aukale ama Jerusalema ta koa reko Sera jari, ko pui mabaku ama, ni animeta koko meqora poso mela, pui mabakua mela.

²⁷Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Jerusalema nota zolei, no padu ama rekoreko jaria lana, ni nota keraovi ni kati upaupate ko zoleilo, no pui no lainikani na ko vijaro ko tola. Ako nota lasive o vaeneni na jari, melai nota no qovou matu kubo meqora, kokai paloasako lasive sama rekoreko sole.”

²⁸A qaka ni visi poso mela, meta vo Bañara ko meqora poso mela o naviko leveleveo kale, omadeuvo vo Aisake jari, koa pui mabaku ama reko vo meqora.

²⁹Ni koa taku keru koa mabaku ama reko Heqa vo meqora vo o alileni maba ko kalo kale ta o matu niumaevake voa pado meqora vo o alileni Bañara ko Auvana kale. Ni so pado jari nio vairutu.

³⁰Melai noi nio kikolani ko Tabu ama Riki? Ko kikolani ta eri nio, “Butueka koa mabaku ni kovo meqora! Tu voa meqora vo o alileni o maba reko kale inio o neamukou vovo mama ko lomaloma melai koa mabaku vo meqora ta pulia quli opa neamukou.”

³¹So sole a qaka ni visi poso, animeta pui koa mabaku ko meqora poso jaria mela, melai animeta koa maba reko ko meqora poso jaria mela.

Qelesia 5

Pui me vaekou meko ruparupasi tu mata mabaku kai elo Mosese ko Bazu

¹Vo Karisito o rupasimelo anime tu animeta meqai saevo koa ruparupasi. So sole meta piza kavole lojomo ni pui mata vo Mosese ko Bazu ko mabaku me elou.

²Ni meta didianomo! Aŋa Paula lala, ta eri kiala mekasi, meta me vaitou vo Mosese ko Bazu kale ni me moveilou, ta vo Karisito ta utu ala inio ota elou mekasi.

³Ni mata kama taku aŋata eri kiala kiadama lasive poso mela kasi: Meta meqai zariovou moveilo, ta meta me maba luluekou koa kiadama vo Mosese ko Bazu.

⁴Ni kake mela me meqai zariani mela lulueko vo Mosese ko Bazu, ta meda pitasia inio vo Karisito kasi azo ni meta me epeza tuvevo pueko Baŋara ko roquano kale ama sidopu puto.

⁵Melai eneta oqu kale, ni eneko tuvevo puto sama kerukeru kale ni vo Tabu ala Auvana ko zuvarato kale inio eneta nebe tareka vo Baŋara ko sidopu inelo ene.

⁶Ni ene omadeu ne evani nela Jisu Karisito sase ta ne baqumukani nela ta pui ko tauvenela ko moveilo ni pui moveilo tu sidopu elo Baŋara ko kelokelozato kale. Ako qulepo ama quli ta oqu ikio sole, koa oqu ko kasa ko evako roquano kale.

⁷Meta matu uria zio mebeta eve meko vai oqu vo Karisito meko matuma madolo kale, sole lala inio o dokolimele meko lulueko kale ko tuvevo ama keve?

⁸Noni? Vo Baŋara vo o nokaemelani me ta o dokolimele me, kio? Maba pui!

⁹Meta me balauvou! “Ako matu silo pala isiti ta ko rovea rapukiko sole ko palava.” Ni isiti jari inio matu silo pala ruqe ni saruilo ta kokai zaroa pado ama saevo ni kerukeru sole.

¹⁰Melai anata avai kerua vo Banara ta meta pui mata kama edoloma kerukeru meba luluekou. Ni vo Banara ta o koqotaevou voa maba vo niuniala o imelani me, kala obe elou ta.

¹¹A qaka ni visi poso, anata pui a nianiekimani lala se maba madu tu ke moveilo. Anata aqai nianiekata ko moveilo tea, se maba poso ta pui nio kepa lai kaikuapo. Ako so tea, anako kai bazubazuto vo Jisu ko vou korosi topi ama ta pui tapata kopa mai elou se.

¹²Soama maba madu seke niumaemelani me ta ama zaria tu kebeta ziovou ko topi tiniavo seko moveilo ni koa ziole ke ruboilou!

¹³Melai a qaka ni visi poso, vo Banara ta o nokaemele me tu me rupasio. Melai koa meko rupasio ta pui tu meko ruqe ama zario kae, melai koko kio ni kalo ta meta tauvekiniomu roquano kale.

¹⁴Ako koa kiadama vo Moses ko Bazu ta komia omadeu pado Bazu topi ko kiada, ko eri kikolako, “Roquema edolomu omadeuvo no navi no roquiva jari,” kikolako.

¹⁵Melai meta mebeta ziovou niumaniumaekinio ni periperikinio ta mainio meta mebeta maba ruvurou. Meta piru ama biana ko nanaekinia ni ko niamuniamuekiniako jari meda kava sole!

Lekasa puevomo vo Tabu ala Auvana meko saeve kale nio me naviko bulo ko puratikako zario poso ta pui lekasa kopa mela elou

¹⁶Ni anata mata eri kiala mekasi. Meta pizatomu kiada keru Tabu ala Auvana kale, nio meta pui meba erekou meko bulo kale ama ruqe ama kerukeru kokai zariako quli.

¹⁷Ako animeko bulo kale ama kerukeru ko ruqe ama zario ta pui ijatinia ko kati eva sole vo Banara ko auvana kale ama zario, ni komia omuqa quli ta kota kanaekinia. Sole meta odiziomo Banara ko Auvana kale tu pui erekou meko ruqe ama kerukeru kokai zariovo ama quli erekou.

¹⁸Melai meta me zarievou vo Banara vo Auvana tu o odiemelou me, so inio kasa ko elou ta meta pui vo Moses ko Bazu kale me evani mela.

¹⁹Ni animeta meqai niania maba ko bulo kale ama ruqe ama kerukeru ko puratikako kalo ta eri ama, zave ni rusurusuavo, pui ko mabuako vailikinio, kovasa,

²⁰beku ko ilusiko, basato, kanaekinio, ketuketuekinio, konoilo, korakorailo, muino kapakapato, pitasikinio,

²¹sebisebito, piza kama ju doilili kai elo ni ruqe ama nojolao, ni ereko mata kama soama quli. Melai anata a balauvimele me erisana, omadeuvo anata a balauvimele ko paloasako taku kale jari, ako seke erekani komi quli ta pui kepa kovou vo Bañara ko lekasa puo kale ama mauruto sole.

²²Melai vo Tabu ala Auvana o puratikako kalo ta eri ama, roquano, zoleilo, bule, pataito niumaniumato kale, baiseo, uri ama kalo, kerula elo,

²³inobe, ni me naviko aveavezio. Puliama kama bazu ta soama uri ama quli ko kaitika.

²⁴Ni anime vo Jisu Karisito ko maba madu mela ta lula me vaekani mela animeko bulo kale ama ruqe ama kerukeru kokai zariako kalo ni saevo, omadeuvo animeta me batoeka jari koa kalo ni saevo korosi topi.

²⁵Animeta me qoeni mela vairu ama saevo vo Bañara vo Auvana kale so sole animeta me lulueko vo Bañara vo Auvana kiolani.

²⁶Ni animeta pui me aikailou, ni pui me niumaekiniou ni pui me qonoekiniou me navio kude.

Qelesia 6

Meta tauvekiniomo tapata kale ni erekomo koa koidi vo Bañara o katimelema voko melai keru kale

¹A qaka ni visi poso, esa kala me azo ta mevai potou o erekou keru ko saruilo, ta vo Tabu ala Auvana kale me odiziani mela inio me ziovou nio meba tauvevou sidopu puevo. Melai meta me jidopu puevou vo zarazarailo sama keve kale, ni me balauvou, ako me navi melai me ereko kale sole soama saruilo.

²Meta tauvekiniomo meko tapata poso keru. Ni meta so me qalou, inio meta tuvevo avole me zorikou vo Karisito ko bazu.

³Ni kala ta eri kiovou “Anata qulepoa lala,” kiovou, melai vota pulia quli maba inio vo, ta ota lipalipata o navi.

⁴Ni vota pui o mati podetiovou edolomu, melai vota o podetikou o naviko kalo, so inio vota okai zoleilou o navi o erekako quli.

⁵Ako kalakala o navi nio o borikou sole o naviko bouro.

⁶Ni meme qoani mela vo Banara ko nianiekato ta puarikomo kiadama uri ama quli kama kena meko nianiekato ko maba poso kasi.

⁷Meta pui lipalipaito me navi, melai paqumukomo ko eri: meta pui meba roveovou ubeubevo vo Banara. Ako vo maba ta ko quli o papakako quli kio mata o kajorikou sole, ni so jari nio o kovou koko besibesi ko quli vo o erekako quli voko saevo kale ama.

⁸Ni vo maba ta o papakou jari voko saevo kale ko quli o naviko zario ko zolekako quli ta ko ikio mata o kajorikou noqola kama tolailo kale. Melai vo o papako ala Banara ko Auvana ko zolekako quli voko saevo kale ta o kovou ko noqola kama saevo vo Banara ko Auvana kale.

⁹So sole animeta pui me jairozo uri ereko, ako so inio animeta me qovou sole koko epa noqola kama, tutututuki ama taku kale. Sole animeta pui niaba me elo.

¹⁰Ni so keru anime meqai roveovo ama taku kale animeta me dauvemou kiadama maba madu ni me dauvemou matuvole se kevai oquani vo Jisu Karisito.

Paula ko mata balauvimo se Qelesia mu tu pui ke luluemo se lipalipato kekai nianiekatani

¹¹Kemoni komia matuma riki erisana a naviko nase kale a mela rikiekako!

¹²Sea maba madu seke matu madoekani zolizoliemelo me tu meta me moveilo ta ke ereka ko quli tu se Jiu amu ta kemai zoleilo se, tu seta kekai aikailo kupekupe ama quli. Ni seta so ke kava tu seta keta ka lapasou

koa koqotailo seke kovo ama Jiu mu kasi, seta kekai bazubazuta tea Jisu ko vou korosi topi ama ko kiada.

¹³Ni seke luluekani moveilo ko bazu melai pui ke lulueka koa pado ama Mosese ko Bazu, melai seta kekai zaria tu meta me moveilo tu meta me luluekou se kikelani ni ke melai raurailou me meko tupu ko moveilo kale avo.

¹⁴Melai añata pui aba kai raurailou soama quli, melai añata aqai raurailou animevo Lekasa Jisu Karisito ko vou korosi topi ko kiada. Ako vo Jisu ko vounkale korosi topi inio komia peuru ma peuru ko utu ama kerukeru ko keve ta kota mela patoi jari anime ni animeta meda ka vovi jari komia peuru ma peuru ko kerukeru.

¹⁵Ako vo Bañara ko kelokelozato kale vo maba ta o moveilou ma pui o moveilou melai kota pui matuma quli. Melai ko matuma quli ta vo maba ta vairu o elou voko saevo kale Tabu ala Auvana ko pizato kale.

¹⁶Bule ni tauvezato sama roquano ta ko elou se tona seke lulueko amu koa vairu ama saevo ko bazu, ni kiadamu vo Bañara ko maba madu kasi, ako se inio ko tuvevo ama Izireli qoqono Bañara ko sole.

¹⁷So sole meta pui mata me qatilou aña kama tapata, ako añako tupu kale a qoema tabi ko taki ta kasa ko ila aña ta añata vo Jisu Karisito vo tuvevo ala nabulu lala sole.

¹⁸A qaka ni visi poso, añata a melati vararaita me tu animevo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ta ko elou meko saevo kale. Emeni.

Epesasi

Epesasi 1

¹Ana Paula lala vo Jisu Karisito vo apositolo lala, ana apositolo a eveni lala vo Bañara ko vatolo kale, ta a mela rikita me Epesasi amu mela vo Bañara ko maba poso mela meme duvevo puevani mela vo Jisu Karisito.

²Ni anata a vararaita, tu vo Bañara animevo Mama ni vo Lekasa Jisu Karisito ta o katimelou me voko roquano ni bule.

Vo Jisu omadeu vati elo kale inio ko auvana kale ama mauruto

³So sole animeta me ilusivo vo Bañara, animevo Lekasa Jisu Karisito vo Mama, ako animeko omadeu vati elo vo Karisito kale inio vo Bañara ta o katimele sole animeko auvana kale kiadama mauruto aukale azo ama.

⁴Vo Karisito kale inio vota o pitoemele anime puliako komia peuru ma peuru ereilo. Ni vo Bañara ta o pitoemele anime tu voko tabu ama maba poso mela me elo ni puliama kuiripato saña me elo voko tanama kale.

⁵Ni puliako komia peuru ma peuru ereilo inio vota o roquemele ni o pitoemele tu o naviko meqora poso o imelo anime vo Jisu Karisito kale. Ni ko ikio voko zario ni ko zolevako quli.

⁶So sole animeta me ilusivo vo Bañara ako voko ikio koa nañaidara kama pakiezato sama roquano sole vo o katimelema anime vovo Meqora kale, vo o matu roquevani.

⁷Matu aqasiele ama vo Bañara ko pakiezato sama roquano, ako vo Karisito ko voulake inio animeta me rupasiovi sole ni ota mela acoeke animeko boutare.

⁸Ni vo Bañara ta o katimele matuvole ni utuakoi koa pakiezato sama roquano. Kiadama voko nianio kale,

⁹vo Bañara ta kasa o mela ike voko mutamuta kama vatovatolo, ako so inio vo okai zariani sole, ni vota o mela vatoeke tu o ereko vo Karisito kale.

¹⁰Ni vota o vatoeke tu kiadama quli vo o erekema quli aukale ama ni miduku kale ama ta omadeu o ikou ni vo Karisito inio koko lezu. Ni voko zuato ta o erekou komia vatovatolo tutututuki ama taku ko barolou keru.

¹¹Ni vo Karisito kale inio animeta me bitoi tu vo Bañara ko maba poso me elo. Vo Bañara ta lula o vatoeke tu animeta voko maba poso me elo, ako so inio vo oka zariani sole. Ako o navi Bañara inio o korotikani kiadama quli o naviko vatolo kale sole.

¹²Ni eñe kulekuleto ama maba poso nela ne duvevo pueveni nela vo Karisito ta ne bitoi tu nevai ilusiko vo Bañara ko nanaidara.

¹³Ni so jari meta vo Bañara ko meqora poso mela me eveni mela so keru me viqe keru ko tuvevo ama nianiekato, koa meko pakiezato sama bazu. Ni me tuvevo me ive keru vo Karisito inio vo Bañara ta o mamola puemele me tu o navi kaqe voko katimelo kale voa Tabu ala Auvana vo leveleveo o iveni.

¹⁴So sole voa Tabu ala Auvana ta leveleveo ko mamola anime kasi. Vo inio kasa o mela ikani ta animeta me qovou vo Bañara leveleveo o ikema o naviko mabamu kasi. Ni komi kale inio tuvevo me ikou vo Bañara ta o maba rupasimou o naviko maba madu. So sole animeta mevai ilusiko voko nanaidara!

Paula ko mati vararaito Epesasi ama lotu qoqono

¹⁵⁻¹⁶Sokale avo inio anata a qerukeruemela me kiada keru anako vararaito kale, ni anata a qaseka anako uriavo vo Bañara kasi mekale avo. Ni kiada keru anata soa vararaito a eve so keru a viqe keru azo meko vai oqu vo Lekasa Jisu ni meko roquemo kiadama vo Bañara ko maba madu.

¹⁷Ni kiada keru anata a vararaita Bañara kasi, animevo Lekasa Jisu Karisito vo nanaidara kala Mama, tu vota o katimelou vo Tabu ala Auvana, vo o nianiekimelo ala ni kasa o mela ivo ala vo Bañara tu meta mevai uria nianiovou vo.

¹⁸Ni anata a melati vararaita, tu vo Bañara ta zakaremu o mela ikou voko tuveano. So inio meta meqai keruvou meko kovo ko uri ama quli vo Bañara

leveleveo o mela ikema tu vota o katimelo. Ni so inio mata meta meqai nianiovou koa mauruto vo Bañara leveleveo o ikema voko maba madu kasi koa aqasiele ama ni ŋanaidara kama.

¹⁹Ni meta meqai nianiovou ta vo Bañara ko pizato ta matuma anime me duvevo putani mela kasi. Ako koa pizato koko tauvemelako anime ta matu piza kama sole,

²⁰ni koa omadeuma pizato kale inio vo Bañara ta o saevivake vo Karisito youkale azo ni vota o papuevake o ŋaviko palo rana aukale.

²¹Ni vota raura o ivake vo kiadama mateana madu kasi azo, ni ko lekasa puako ziolo kasi azo, ni kiadama koko lekasa puako pizato poso ni seke lekasa puanī maba madu kasi azo, ni kiadama piza kama ni kasi azo, komia peuru ma peuru kale ti kobeta barolou komi ko kuevako peuru ma peuru kale.

²²Ni vo Bañara ta o vaekake kiadama quli vo Karisito ko pizato ko vima, ni kiadama quli ko lezu o ivake voko lotu qoqono kale.

²³Ni koa lotu qoqono ta vo Karisito ko tupu, so sole ko lotu qoqono ta ko okotiva vo Karisito, ni vo Karisito inio o okotikani kiadama quli kiadama keve kale.

Epesasi 2

Animeko kovo ko saevo

¹Ni koko paloasako taku kale meko auvana ta vouma meko boutare ni pui zoripato kale.

²Ako koa taku kale meta me lulueke sole komia peuru ma peuru ko ruqe ama kalo, ni meta me zorive vo Setani, vo ziolo ko lekasa vo obeta evani komia peuru ma peuru kale. Ni voa omadeula Setani nio o iruruputani se pui ke zorivani vo Bañara kasi.

³Melai koko paloasako taku kale animea kiada mela ta se kekai saevako saevo jaria saevo me eve. Ni animeko elo kale animeta meqai zariovi zoleko animeko saevo boutare kale, ni animeta me lulueke animeko tupu ni

kerukeru kokai zariako quli. Ni animeta meda tolailo nio vo Bañara ko korakorailo kale me ɻaviko kalo kale sole, omadeuvo sea ruqe ama maba poso jari.

⁴Melai vo Bañara ko akoezato sama roquano ta palopaloasi ama ni vota matuvole o roquemele anime,

⁵so sole anime mebeta vouva keru auvana kale animeko pui zoripato kale, inio vota o katimele anime vairu ama saevo vo Karisito kale. Nio voko pakiezato sama roquano kale inio animeta me bakiovi.

⁶Ni animeko omadeu vati elo vo Karisito kale vota o saevimele anime vo Karisito sase ni vota o papuemele anime lekasa puole vo Karisito sate aukale.

⁷Ni vota o erekake komi quli tu kiadama maba madu ta ke kelou ko kuevako taku kale noi tinia aqasiele ama ikio voko pakiezato sama roquano. Ako koa pakiezato sama roquano ta noqola kasa ko eve sole voko roquemelo kale anime omadeu me vati evani mela vo Jisu Karisito.

⁸⁻⁹Ako vo Bañara ko pakiezato sama roquano kale inio animeta me bakiovi animeko oqu kale. Ni kota pui me ɻaviko pizato kale inio kopa erei, ni pui animeko iruruputo kale, melai kota vo Bañara ko puaro ikio, so sole puliala ta opa kai aikailou.

¹⁰Ako vo Bañara ta mata tova eremelo jari o eve ni voko omadeu melati ivo anime vo Jisu Karisito kale inio vota vairu ama maba poso jari o imelake tu animeta me erekou uri ama iruruputo vo lula o mela inainaekema tu animeta me erekou.

Omadeu vati elo vo Karisito

¹¹So sole me pui Jiu mu mela meko alilo kale, meta kerukeruekomu ko eri. Se Jiu mu ta ke melai kuirika meta pui me moveivani mela, melai ke ɻavi nio ke moveivani nio kikelani. Melai koa moveilo ta maba ko erekako tupu kale ama pala ikio.

¹²So sole kerukeruekomo, kuleto meta pui vo Karisito satea mela, ni pui Izireli ama qoqono kalea mela. Ni so keru meta puliama kena samela koa leveleveo sama korotato poso vo Bañara o erekema voko maba madu Izireli qoqono kasi, so inio meta pui meba vai nianiiovini mela vo Bañara ni puliama kai keru meko pakio samela.

¹³Ni koa taku meta matu vana mela Bañara kasi azo, melai erisaña vo Jisu Karisito ko voukale inio meta sipole o imela Bañara kasi.

¹⁴Ako vo Karisito kale kude inio animeta meda odouvikinia erisaña, ako vo inio omadeu o imela sole Jiu amu mela ni pui Jiu amu mela. Ako animeta me bitasiovi omadeuvo ko matuma otu jari animeko tania, melai vo Karisito inio o niaqarike koa kanaekinio ko otu o ñaviko tupu kale ama voukale.

¹⁵Ni se Jiu amu ko Bazu ta matu kubo koko silosilo ama bazu poso ni koko kalo poso. Melai vo Karisito inio o epezike ko, ako voko matuma zario ta okai zariake sole tu komia omuqa qoqono Jiu amu ni pui Jiu amu ta omadeu pado vairu ama qoqono qo elou Karisito kale. Ni komi kale inio vo Karisito ta o erekake ko bule anime Jiu amu ni pui Jiu amu mela ko tania.

¹⁶Ako vo Jisu ko vou korosi topi ama ikio ko dokolikake Jiu mu ni pui Jiu amu ko kanaekinio ni kokale vota omadeu qoqono o imake ni o mati odouvikiniake se Bañara kasi.

¹⁷So inio vo Karisito ta o kuevi ni okai bazubazute Bañara ko bule me pui Jiu amu mela kasi me vana me eveni mela Bañara kasi azo, ni so jari vota okai bazubazutake Bañara ko bule se Jiu amu kasi se lula sipole ke eveni Bañara kasi.

¹⁸Ako vo Karisito kale animea kiada mela ta me rovea kilo vo Mama kasi omadeu Auvana kale.

¹⁹So sole erisaña me pui Jiu amu mela ta pui me ñada raneani mela ni pui sorola mela. Melai meta vo Bañara ko tabu ama qoqono kalea mela ni meta vo Bañara ko saidi kalea mela.

²⁰Ni me melai me orumuilou koa vola topi se apositolo ni poropita madu ke erekema. Ni o navi Jisu Karisito inio koko viluabara koa oruorumu ko.

²¹Ni koa pado ama pade ta Jisu Karisito inio obe vinaeka. Ni vo inio obe rapukika inio kota vo Bañara ko Jelepade kota eva.

²²Ni so inio vo Karisito kale inio me pui Jiu amu mela ta omadeu orumuilo meda eva se Jiu amu sate. Ni meta me orumuiva tu kala pade jari me elo sai vo Bañara o evakoi voko Auvana kale.

Epesasi 3

Paula ko iruruputo se pui Jiu amu kasi

¹Ni komi ko kio kale inio añata a melati vararaita me, aña Paula a biriziani lala vo Jisu Karisito vai bazubazuto kale avo tu me pui Jiu amu mela kaqe.

²Ako meta esa lula me viqe vo Bañara ko katilo aña komia koidi voko pakiezato sama roquano kale tu añata a dauvemelo me.

³Ni vo Bañara inio kasa ola ikake voko mutamuta kama vatolo ni o lati nianiekikake. So inio añata silo pala ada ka rikieka koko pesipesi

⁴ni so keru meme ataekou keru ko quli aña a rikiiekako nio meta me qelou añako paqumuko vo Bañara ko vatolo mutamuta kama ko evema, ko vo Karisito kale kasa ko evema.

⁵Ako lulama taku keru ama maba poso ta pui kepa kai nianiiovi sole koa mutamuta kama vatolo. Melai erisaña vo Tabu ala Auvana kale inio vo Bañara ta kasa o ika koa mutamuta ko evema vatolo se apositolo madu ni se poropita madu kasi.

⁶Ni komi kio koa mutamuta kama vatolo: se pui Jiu amu ta se Jiu mu sate amu vo Bañara ko mauruto kale, ni sea kiadamu ta omadeuvo ko omadeuma tupu kale ama kata poso jari amu ni ke kovou koa omadeuma leveleveo vo Bañara o erekema vo Jisu Karisito kale.

⁷Ni vo Banara ko roquano sama puaro kale inio vota o puarike komia koidi aña kasi, inio añaata nabulu a eve tu aqai bazutou ko Uri ama Bazu. Ni vo Banara inio o katile koa roquano sama puaro o ñaviko pizato kale.

⁸Ako aña inio matu zara kalala sole se vo Banara ko maba madu kasi azo. Melai vo Banara ta o katilake aña komia puaro; vota o katilake komia sake tu aña inio amai bazuekoa lala se pui Jiu amu vo Karisito ko aqasiele ama Uri ama Bazu, ko puliala opa roveovo ama podetiko.

⁹Ni vo Banara inio o katile aña komia iruruputo tu añaata amai bazuekou kiadama maba madu vo Banara ko vatolo ko kavani. Koa mutamuta kama vatolo ta o mutake vo Banara koko tanitanila keru azo, vo o erekeni au ni miduku.

¹⁰Ako voko zario ta erisaná pado inio kiadama mateana madu ni kiadama ko lekasa puako ziolo poso ta melou vo Jisu ko lotu qoqono, nio kekai nianiovou vo Banara ko nianio kiadama quli kale.

¹¹Vo Banara ta o vatovatoeke komi quli koko tanitanila keru, ni vota o erekake ko vo animevo Lekasa Jisu Karisito kale.

¹²Ni animeko omadeu vati elo vo Karisito kale ni animeko vai oqu kale vo inio animeta zariekato samela tu me zio puliama ñalo sate vo Banara ko tanama kale.

¹³So sole añaata a basemela me tu meta pui lekuleku me elou ko aña kobe lai ereivako tapata ni tolailo ko kerukerueko kale, ako añaako kai tolailo añaako melati koidipo me ta meko rauraemelako quli kio sole.

Vo Jisu Karisito ko roquano

¹⁴Sokale avo inio añaata a iqeiquea ni a vararaita vo Mama Banara kasi,

¹⁵vo o puratikeni ni omai katikeni koko ñi kiadama toutou ni tamania aukale ama ni miduku kale ama.

¹⁶Ni añaata a baseva vo Mama, tu vota o katimelou me ko pizato voko matuma ñanaidara kale azo, tu meta me bizatou meko auvana kale voko Tabu ama Auvana kale.

¹⁷Ni añata a vararaita vo Karisito tu meta mevai oquvou tu vota o elou meko bulo kale, ni añata a melati vararaita me tu meko saevo ta ko pizatou roquano kale ni me rapukou roquano kale.

¹⁸Ni añata a vararaita tu me ni mata sea kiadamu vo Bañara ko maba madu ta me qovou ko pizato tu meqai nianiiovou vo Karisito ko matu aqasiele ama ni palopaloasi ama roquano.

¹⁹Ako vo Karisito ko roquano ta aqasiele ama ni palopaloasi ama, ni maba poso ta pui ke rovea paqumuko ko. Melai añata a melati vararaita me tu meta meqai nianiiovou koa voko matu aqasiele ama roquano, tu meta me jukatou vo Bañara ko saevo kale.

²⁰Vo Bañara ko pizato koko iruruputako anime kasi ta ko rovea ereko ko kokai paloasako kiadama quli anime me basekako quli ni me querukeruekake quli,

²¹so sole animeta mevai rauraeko vo Bañara voko nanaidara kiada keru voko lotu qoqono kale ni animeko omadeu vati elo vo Jisu Karisito kale, latau naniu ni ka naniu. Emeni.

Epesasi 4

Omadeu tupu

¹Anata vo Karisito vo lala, ni sokale avo inio añata a biriziovi. Ni vo animevo Lekasa ta o pitoemele me tu meta voko maba poso mela me elo. So inio añata a mela matu titia me tu meta saevomo vo Lekasa ko maba poso mela ko malezi-melako saevo kale.

²So sole meta zarazaraimo, ni baiseo ni inobe emo, ni pui taukavole me qorakoraekiniou, melai me roquekiniou muli.

³Ni meta omadeu emo vo Tabu ala Auvana ko bule kale, ni meta matu madoekomo ni omadeu beta zio emo voko bule kale. So inio voko bule ta omadeu ko imelou me.

⁴Ako animeta omadeu tupu mela ni omadeu pado Auvana inio o eva anime tona sole. Ni vo Banara ta o nokaemela anime tu animeta me qovou omadeu pado reketekete animeko tuvevo puto sama kerukeru kale.

⁵Ni omadeu pado inio animevo Lekasa, ni animea kiada mela ta mevai oqua vo, ni animea kiada mela ta bapitaiso me eva voko nikale.

⁶Ni omadeu pado inio vo Banara kiadakiadama quli vo Mama, vo o kati vailani kiadama quli, ni vota kiadakiadako ni kiadama quli kale o evani.

⁷Ni vo Karisito ta o katimele anime omaomadeu kale azaazama puaro poso, animeko auvana kale ama. Ni animeta me neamuka vo Karisito oka zariovima quli katimelo.

⁸So inio ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri, “So keru vo o koivi keru raura vasi, vota o odieme se piripiri amu. Ni vota o katime ko puaro poso se maba poso.”

⁹Ni eri kio, “vo o koivi keru,” kio, ta noi nio koko kio ni kalo? Koko kio ni kalo ta vota ota saqore matu zara kakoi komia miduku kale saita inio o koivi.

¹⁰So inio Jisu ta o saqore, ni vo inio voa omadeula vo obeta koivini lei ko okate vasi. Ni vo Jisu ta so o kae tu vota o korotiko o navi kiadama quli.

¹¹Ni vo inio o katimeni maba poso seko puaro. Kake ta apositolo, kake ta poropita, ni kake ta ke taliekani ko Uri ama Bazu, ni kake ta lotu qoqono ko odikato ni nianieekato ko maba poso.

¹²Vota o katimelake komia puaro poso tu o inainaemelo animea kiada mela vo Banara ko maba madu mela tu me ereko o naviko lotu ko iruruputo, tu animeta me bizatikinio vo Karisito ko tupu kalea mela.

¹³Ni komia iruruputo ta kobeta ziovou ti kobeta barolou so keru animea kiada mela omadeu me elou keru animeko vai oqu kale vo Karisito, ni omadeu vai nianio me elou keru vo Banara vo Meqora. Ni animeta muqaro

ama maba mela me elou, ni animeta me rapukou tu Karisito jari me elou ni me neamukou kiadama voko sidopu.

¹⁴So inio animeta pui se meqora poso jari me qalou. Ni animeta pui mola jari me elou omadeuvo ko ururu ta ko puzeke ni ko solea kiadakoi vasi jari. Ako animeta pui ke melai saruekou kiadama vairu ama nianiekato poso. Ako se kekai nianiekatani ko ta ke ereka seko vatovatolo ni ke ereka kiadama lipalipa kama quli tu ke saruemo se maba poso tu ke lulueko sarusaru ama keve.

¹⁵Melai animeta meqai pesiovou ko tuveano roquano kale ni animeta me rapukou kiadama keve kale tu Karisito jari me elo, ako animeta omadeuvo voko tupu jaria mela ni vo inio animeko lezu sole.

¹⁶Ni komia pado ama tupu ta Karisito ko ikio. Ni kiadama komia tupu ko kata poso ta omadeu tauvekinio ni pizatikinio ko eva vokale. Kiadama koa tupu ko kata poso ta ko ereka ko navinavi ko iruruputo poso. So inio komia pado ama tupu ta ko rapuka ni ko pizata roquano kale.

Vairu ama saevo vo Karisito kale

¹⁷Vo Lekasa Jisu ko nikale anata a melai bazueka komi quli, ni a balauvimele, tu meta pui mata me dova luluekou se pui ke tuvevo putani ko saevo jari ama saevo. Ako seko kerukeru ta utube ama sole,

¹⁸ni seta pui ke paqumuka ni pui ke mamura ako seta pui kekai zaria didiano sole. So inio seta pui kepa kovou koa saevo vo Bañara okai zariako katimo.

¹⁹Ni seta puliama qurato, ni seko saevo kale seta ke katizia ke navi tu pui ke lalamato ereko kiadama ruqueruqe ama kalo.

²⁰Melai koa nianiekato meme qoema vo Karisito kale avo ta pui soama quli kio.

²¹Ako anata aqai niania ta me navi nio me viqe sole voko bazu, ni meta vo tonia me eve, sole aqai niania ta meta me viqe ko tuveano. Ni matu tuvevo ako voa tuveano ta vo Jisu inio sole.

²²So inio meta me bazui tu vaekomo meko lulama saevo ni mata pui meqai saevou koa ruqe ama saevo ko me meqai saevema koko paloasema taku kale. Ni koa lulama saevo ta ko matu niumaniumaeka ko maba, ako se maba poso ta sarube ko ima sole koa ruqueruqe ama quli se kekai zariako ereko.

²³Melai meta me bazui tu vairu ikomo meko bulo ni kerukeru,

²⁴ni vairu ama maba poso emo vo Bañara okai zariani jari. Ako vota o mela zaria anime tu sidopu ni tabu me elou animeko lulueko kale ko Uri ama Bazu ko tuveano sole.

²⁵So sole meta pui me lipalipatou, melai me qasekou ko tuveano mevo lolo vo o tuvevo putani kasi ako animea kiada mela ta omadeu tupu kalea mela sole vo Karisito kale.

²⁶Ni so keru meme qorakorailou keru ta pui zarieko koa korakorailo tu boutare saña ko imelou, ni meta vaekomo meko korakorailo puliako vo naniu sulupo.

²⁷Meta pui me qativou vo Setani ko rora tu o saruemelo anime.

²⁸So inio vo o kuileni voko lulama saevo kale ta o epezou kuilo ni o iruruputou voko nase kale tu o kovou saevo ko korotikako quli, ni omai tauvekou koa uri ama quli se ozaoza kamu.

²⁹Ni so keru me besiovou keru ta pui me rukuekou ko maba ko niumae ko ama pesio. Melai me qasekou ko quli ko uri ko imo ama ni ko pizatimo ama edolomu. So inio ko quli meme qaseko ama quli ta ko tauvemou seke didiemelani me.

³⁰Ni meta pui duki me ivou vo Tabu ala Auvana, ako vo inio vo Bañara vo mamola me o melai neamukani sole. Ni vo Bañara ta o katimele me voa Auvana tu kasa o ikou ta vo Bañara ta o rupasimelou me komi ko kuevako taku kale.

³¹So sole meta vaekomo kiadama pasopasoilo ni korakorailo ni bomuilo ni karano ni ruqe kasemo edolomu. Ni meta pui mata me erekou kama kideipo sama quli.

³²Melai meta bairumuomo ni roquekiniomo, ni odouvikiniomo me nnavio kude, omadeuvo vo Bañara ta o melati odouvikinie me vo Jisu Karisito kale jari.

Epesasi 5

Saevomo zakaremu kale

¹Ako meta vo Bañara ko meqora poso mela vo o roquemelani mela, so sole meta madoekomo tu Bañara jari emo.

²Ni saevomo roquano kale, ni roquemomo edolomu, omadeuvo vo Karisito ta o roquemele anime jari ni vota pui opa kaitiziovi tu o vou anime kaqe. So inio vota matu uria tui ala katizato ni siqasiqa o eveni Bañara kasi.

³Ni meta lula vo Bañara ko maba poso mela meda eva so sole meta vaekomo ko pauvezato ni rusurusuavo puto, ni pui viluloqu me elou. Ako komi quli ta pui kopa melati mabuvou sole vo Bañara ko tabu ama maba poso mela.

⁴Ni so jari meta pui me qovasa putou me nnavio kude, ni pui me rukuekou sarube ama pesio ni pui meqai bazutou kuna kama balebaleito pesio ako komi quli ta pui kopa melati mabuvou sole. Melai meta me qativou meko uriavo vo Bañara.

⁵Ni meta meqai nianiiovou ko eri: puliala maba ta opa kovou voko reketekete vo Karisito ni Bañara ko lekasa puo kale vo o erekani ko pauvezato ni rusurusuavo puto ni vo viluloqu o evani. Ako vo viluloqu o evani ta vota voko beku o ika inio sole ko quli vo viluloqu okai evako quli.

⁶Ni meta pui zariemo kake tu ke saruemelo me lipalipa kama bazu kale. Ako koa boutare poso ana abe kasekako kale avo inio vo Bañara ko korakorailo ta komai barolou sole se pui ke zoripatani.

⁷So sole meta pui memai zomanou se soama maba madu.

⁸⁻⁹Ako koko paloasako taku kale meta kutumana kamela, melai erisaña meta animevo Lekasa ko zakaremu kalea mela. Ako ko zakaremu ikio ko kati kuevi sole kiadama uri ama ni sidopu ama ni tuveano sama kalo. So sole meta saevomo se zakaremu ko maba poso ko malezikako saevo kale.

¹⁰Ni meta madoekomo tu kai nianimo loma quli kio ko zolevo ama vo Bañara.

¹¹Melai meta pui me erekou ko quli se kutumana kamu ke erekako quli, ako ko quli ta pui ko tauvezatako quli sole. Melai erekomo uri ama quli tu kasa ko iko se kutumana kamu ke erekako quli ta sarusaru ama.

¹²Ako ko quli seke erekako mutamuta kale kai pesio melai qurato sama quli kio.

¹³Melai ko zakaremu ikio kasa ko ika kiadama quli tu animeta me qelou koko tuveano.

¹⁴Ni koa kiadama quli ko uria kasa ko evako quli ta zakaremu kota eva. So inio komi kikolani ta eri: “Toirate no maronani na! Ni saeve voukale azo, nio Karisito ta zakaremu o elou nokasi.”

¹⁵So sole meta kati matu vailomo meko saevo, ni pui saevo se sarube ama maba poso jari, melai meta saevomo nianiioma maba jari.

¹⁶Ni meta kai uria iruruputomo kiadama taku ko meme teamukako uri ama iruruputo kale, ako komia taku ta tapata kama, ako maba poso ta ruqe amu sole.

¹⁷So sole meta pui me jarube puekou meko saevo. Melai kai nianimo loma quli kio vo Bañara okai zariako tu meta me erekou.

¹⁸Ni meta pui doilili kai elo ko piza kama ju. Ako ko doilili elo ta ko niumaemelou me sole. Melai meta sukatomo Tabu ala Auvana kale.

¹⁹Ni me navio kude meta kai pesimo ko Tabu ama Riki kale ama kera, ni kai keraomo ko lotu kera tu ilusivomo animevo Lekasa meko bulo kale.

²⁰Ni vo Lekasa Jisu Karisito ko ŋikale meta kativomo meko uriavo kiadama quli kale avo vo Bañara animevo Mama.

Roroto saevo ko kalo

²¹Ni meta zorikiniomo muli ako kokale inio meta meda va pañaovou sole vo Karisito.

²²Ni me tanama rekoreko mela ta zorimomo meko tanama lasive poso, omadeuvo meta me zoriva jari vo Lekasa Jisu.

²³Ako vo tanala lasive inio koko lezu sole voko reko, omadeuvo vo Karisito ta voko lotu qoqono ko lezu jari, ni o ŋavi Karisito nio o pakiemeni se lotu qoqono kale ama maba madu, ako ko lotu qoqono ta voko tupu jari sole.

²⁴Ni voko lotu qoqono ta ko zoriva vo Karisito. So jari pado inio me tanama reko poso mela ta zorimomo meko tanama lasive poso kiadama quli kale.

²⁵Ni me tanama lasive poso mela, meta roquemomo meko tanama reko poso omadeuvo vo Karisito ta o roqueka jari ko lotu qoqono, ako vota maba oka vovi voko lotu qoqono

²⁶tu kota vo Bañara ko ko elou. Ni vo Karisito ta okai iruruputa voko Uri ama Bazu tu vota bulebule o ikou ko lotu qoqono voko pusaeko kale batitaiso ko jukale.

²⁷Ako vo Karisito ta o vovi tu vota o kovo koa lotu qoqono omadeuvo vo maba o koani voko roroto kale koa sinaqu rusu ko bulebule ama ni ileile ama jari. Ni vota o vovi tu ko lotu qoqono ta bulebule ama ni kuiripato pide ama ni puliama ruqe sama ni puliama boutare sama ni puliama mata kama sarueko sama ko elou.

²⁸Omadeuvo jari nio me tanama lasive poso mela ta roquemomo meko tanama reko poso omadeuvo meta me roqueka jari me ŋaviko tupu. Ako vo o roquekani voko reko inio o roquivani sole o ŋavi.

²⁹Ni puliala maba inio okai kaikuapani o ŋaviko tupu, melai vota o niaeaka ni o kati vaila inio. Ni so jari pado inio o ikani vo Karisito ko lotu qoqono,

³⁰ako animeta voko tupu ko kata poso mela sole.

³¹Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Vo maba ta o vaekou voko mama ni niania ni omadeu o kati elou voko reko, ni nioqata omadeu qo elou.”

³²Ni ikoana matu saqoroma ni mutamuta kama tuveano, komia Tabu ama Riki ko kasekako. Koa tuveano ta eri nio: nioqa ko suirikani nioqa ta Karisito ni lotu qoqono.

³³Melai kota mata ko kaseiva mekasi: so sole kiadama tanama lasive poso mela ta me roquemou meko tanama reko poso me navi me roquiva jari, ni kiadama tanama rekoreko poso mela ta meda ma panaovou meko tanama lasive poso.

Epesasi 6

Meqora poso ni mama ni niania ke kalo avo

¹Me meqora poso mela, meko lotu saevo kale ama koidi ta meta me zorimou meko mama ni niania poso ako so inio sidopu sole.

²Ako eri nio kikolani koa Tabu ama Riki sole: “Nota noda ka panaovou noko mama ni niania.” Ni kota kuleto ama koa toni bazubazu kale ama bazu ko leveleveo sana o ikema vo Bañara, eri kio sama:

³“Ni so inio kiadama quli ta konai avoziovou, ni nota rosia saevo no elou miduku kale,” kikovema.

⁴Ni me mama poso mela, meta pui me qorakoraemou meko meqora poso, melai meta odiemomo se vo Lekasa Jisu okai nianiekatema ni okai bazubazutema jari ama kalo kale.

Mabaku poso ni lekasa poso ke kalo avo

⁵Me mabaku poso mela meta zorimomo meko miduku kale ama lekasa poso meko nalo ni panao kale. Ni meta erekomo ko quli meko tuvevo ama bulo kale omadeuvo meta me zoriva jari vo Bañara.

⁶Ni meta pui me vilua nabuluputou so keru seke mela lea keru me pala. Melai meta tuvevo avole me zorimou se omadeuvo meta me zoriva jari vo Karisito. Ni meko pado ama bulo kale meta erekomo ko quli vo Bañara oka zariako quli.

⁷Ni meta erekomo meko iruruputo zoleilo kale omadeuvo meta meva nabuluputa jari vo Bañara ni pui maba pala.

⁸Ni kerukeruekomu ta so me qalou nio tuvevo avole vo Bañara ta o katimelou ko reketekete mea kiada mela, mabaku poso mela ni me pui mabaku poso mela, meko uri ama iruruputo ko ereko kale avo.

⁹Ni me lekasa poso mela melai uri erekomo meko mabaku poso kasi. Ni pui me qasekou ɻavaɻavalala kama quli sekasi tu me ɻavaemo se. Ako se ni mevo Lekasa ta inevoana aukale sole ni voa Lekasa ta omadeu titizimelo o elou animea kiada mela sole.

Kiakomo koa kiadama vo Bañara ko vakovako

¹⁰So sole meta pizatomo meko omadeu vati elo kale animevo Lekasa voko pizato kale.

¹¹Ni kiakomo koa kiadama vo Bañara ko vakovako so inio meta me roveovou kati pazokinio kiadama vo Setani ko vimazioputo ni ubeubezato.

¹²Ako anime me qati pazokiniako ta pui tupu kale ama sole, melai anime me qati pazokiniako ta vo Setani ko ruqe ama lekasa puo kale ama ziolo aukale ko evako, komia kutumana kama peuru ma peuru kale ko lekasa puako ruqe ama pizato poso.

¹³Sokale avo inio meta kiakomo kiadama vo Bañara ko vakovako, nio so keru tapata kama pazokinio ko taku ko barolou keru meta me bataitou. Ni so keru me baloasikou keru koa pazokinio meta mebeta lojolou.

¹⁴So sole meta pizaka lojolo emo tuveano kale, ni kota tonaviso jari ko meqai bibuliako meko sipo topi. Ni meta sakekomo ko sidopu ama saevo meko dumidumi topi.

¹⁵Ni meta kiakomo meko kiti topi meko kai bazuto koa Uri ama Bazu Bañara ko bule ko tu ko tauvemelo me pizato lojolo.

¹⁶Ni so jari kai iruruputomo meko vai oqu vo Karisito tu meko bako kaqe, ako kokale inio me jililikou kiadama vo Setani ko uza sama teqe sole.

¹⁷Ni neamukomo vo Bañara ko pakio tu kota meko solodia madu ko zokele ama tarapae jari ko pakiemelou me. Ni kamakomo Tabu ala Auvana ko sopere, ni koa sopere ta vo Bañara ko bazubazu.

¹⁸Ni meta matu vararaitomo Tabu ala Auvana kale kiada keru, tu pasekomo vo Bañara ko tauvezato. Ni kokale inio meta inaina kamela me elou kiada keru. Ni pui me epezou vararaito melai meta me mati vararaitou kiadama vo Bañara ko maba madu.

¹⁹Ni so jari meta me lati vararaitou aña, tu vo Bañara ta o katilou aña ko quli aña a qaseko ama quli so keru a besiovou keru, tu añata parani putole kasa a ikou koa Uri ama Bazu ko tuveano kuleto mutamutale ko evema.

²⁰Ako añata iruruputo salala tu aqai pesiovou ko Uri ama Bazu sole. Ni komia piritu pade kale melai ko ikio abe ereka erisaña. So sole meta me lati vararaitou aña so keru aña aqai bazubazutou keru ko Uri ama Bazu tu añata parani putole a qasekou, koko male avo.

Paula ko tovatovama zuvarato ko pesio

²¹Anata a joroeva vo Tikikasi mekasi, vo anime me roquevani lotu visi. Ni vota kala kerula kala nabulu vo Bañara ko iruruputo kale. Ni vo inio o melai bazuekou kiadama quli koko ereivako aña kasi. So inio meta melai nianiiovou aña ni loma ikio aña a erekako.

²²Sokale avo inio añata a joroeva vo, tu meta me nelai nianiiovou ene ne qavani, tu vota o zaubarimelou me.

²³Ni añata a vararaita tu vo Bañara animevo Mama ni vo Jisu Karisito ta o katimelou kiadama lotu maba mela voko bule ni oqu sama roquekinio.

²⁴Ni añata a vararaita tu vo Bañara ko pakiezato sama roquano ni paito pide ama saevo ta ko elou seke roquevani vo Lekasa Jisu Karisito tona. A baika.

Pilipai

Pilipai 1

¹Ana Paula lala ta a rikieka komia riki Timoti sate, vo Jisu Karisito ko nabulu kidi qela, mea kiada mela kasi vo Bañara ko maba poso mela me omadeu me vati evani mela vo Jisu Karisito meme evani mela Pilipai, ni so jari me lotu qoqono ko vilua pikopiko ni tauvezato ko maba poso mela kasi.

²Ni anata a melati vararaita, tu vo Bañara animevo Mama, ni vo Lekasa Jisu Karisito ta o katimelou ko pakiezato sama roquano ni bule.

Paula ko mati vararaito seke tiromiko amu komia riki

³Kiada keru ana a querukeruemela keru me, anata a qaseka anako uriavo Bañara kasi mekale avo,

⁴ni kiadama taku anata a melati vararaita mea kiada mela a soleilo sate.

⁵Anata a qaseka anako uriavo vo Bañara kasi meko tauvelo kale avo, so keru ana aqai bazubazute keru ko Uri ama Bazu koko tanitanila keru azo, ti kobeta baroa vairutu.

⁶Ni anata a uria kai niania, vo Bañara vo o taniekeni ereko koa uri ama quli mekasi ta obeta ziovou ereko ko ti kota kobeta okotou vo Jisu o vaitou keru.

⁷Meta anako roquano sama kerukeru kale kiada keru! So inio anata aqai niania ta anata a male tu a roquemelo mea kiada mela. Ako mea kiada mela ta me zomane sole ana sate vo Bañara o katilema iruruputo kale, vo o katilema voko pakiezato sama roquano kale. Ni meta me zomane sole ana sate koa iruruputo kale so keru ana a qati qaraqarate keru ko Uri ama Bazu ni so keru ana aqai bazubazute keru koa tuveano sama Bazu, ni meta mata erisan̄a me zomana ana sate so keru ana piritu pade kale a eva keru.

⁸Ni vo Bañara melai okai niania koko tuveano ta anata aqai matu zaria tu a mela lelo me. Ako anata a matu roquemela me sole vo Jisu Karisito ko roquano kale.

⁹Ni anata a melati vararaita me tu meko roquano ta ko rapukou matuvole, tu meta me qovou ko tuvevo ama nianio meko roquano kale.

¹⁰So inio meta meqai nianiovou ko uri ni ruqe ni meta me bitoekou ko uri; so inio meta bulebule ni sarueko pide me elou vo Karisito ko vaito keru,

¹¹ni so inio vo Karisito ta o tauvemelou me ni meta me erekou kubo sidopu ama quli tu meta nanaidara me ivou ni me ilusivou vo Banara.

Tuvevo ama saevo ta Karisito va nabuluputo

¹²A qaka ni visi poso mela, anata aqai zaria tu meta meqai nianiovou ko quli ko ereima aña kasi ta ko tauveke Uri ama Bazu ko kai bazubazuto.

¹³Ako añako tuvevo puevo vo Karisito kale avo inio anata a biriziake ni sea kiadamu vo Romu ala Matu Aikovakova ko matu pade ke kati vailani ni mata kake ta kelai niania añako pirizio ta Sokale avo inio.

¹⁴Ni añako prito pade kale elo ta kobe pizatima kubo madu seke tuvevo putani seko tuvevo puto kale sole seta pui ke ñava kai bazubazuto vo Karisito ko Uri ama Bazu.

¹⁵Tuvevo kake ta kevai bazubazuta vo Karisito seko lai konoilo ni seko lati aivekinio kale aña. Melai kake inio kevai bazubazuta vo Karisito ako seta uri ama vatolo samu sole.

¹⁶Seta ke bazubazuta ako seta ke roquela aña sole, ni seta kekai niania ta Banara inio o katile aña komia iruruputo tu anata a qati qaraqaratou ko Uri ama Bazu.

¹⁷Melai kake ta aivekinio kale kevai bazubazuta vo Karisito pui uri ama vatolo kale, ako seta kekai zaria tu zaraelo aña sole aña prito pade kale abeta eva keru.

¹⁸Melai anata pui tapata kerukerueko a eva seko zaraelo aña. Ako ko qulepo ama quli ta seta kevai bazubazutou sole vo Karisito. Melai seta ke erekou uri ama vatolo kale ma ke erekou ruqe ama vatolo kale melai anata aqai zoleiva. Ni anata abeta zoleilou,

¹⁹ako anata aqai niania sole meko lati vararaito ana tu vo Jisu Karisito vo Auvana ta o tauvelou ana tu anata a rupasiovou anako pirizio kale azo.

²⁰Ni anako omele ama zario ni anako matuma tuvevo puto kale anata pui zara aqai elou anako omadeu vati elo vo Karisito, melai kiada keru anata a zaubariovou. So inio abe vrouvou melai abe saevou melai anata a rauraevou vo Karisito.

²¹Ako ko matu qulepo ama quli ana kasi ta omadeu vati saevo vo Karisito ikio. So inio abe vrouvou melai anata a doraekou koa matuma mauruto vo Lekasa Jisu Karisito kasi.

²²Ni anata abeta saevou, ta anata ava iruruputou vo Lekasa. Melai loma quli kio anata a bitoekou? Saevo ma vou anata pui aqai niania.

²³Ako kota matu tapata ana kasi tu a bitoeko sole koa omuqa quli. Anako zario ta a zio ni Karisito sase a elou, ako ko ikio ko matu qulepo ama quli sole.

²⁴Melai anata aqai niania ta meko uri ta anata abeta saevou.

²⁵Ni kokale inio uria kasa kolai eva anata abeta elou me sate, tu anata a dauvemelou tu meta me rapukou ni me zoleilou meko oqu kale.

²⁶Ni so inio meta mevai matu zoleilou vo Jisu Karisito ana me sate mata a elou keru.

²⁷Ni koko qulepako quli ta meko saevo ta vo Karisito ko Uri ama Bazu ko kati korotako jari ikomo. So inio abe soipimelou ma pui abe soipimelou melai anata ada mela viqou meko pataito lojolo omadeu vatolo kale ni meko omadeu iruruputo kale meta omadeu pizatiko me elou koa oqu seke tuvevo puekani ko Uri ama Bazu ko.

²⁸Ni anata ada mela viqou meta pui meda ma nalou meko kana madu, ni pui me nalou tu kasa iko meko oqu seke zarazaraemelani kasi. So inio kasa komai elou ta seta ke koqotailou melai meta me bakiovou, ako vo Banara inio o katimelou sole meko pakio.

²⁹Ako vo Banara inio o bokerimelani me tu me duvevo puevo vo Karisito melai mata vo inio o zarie-melani me tu olaquavo me elo meko va nabuluputo vo Karisito kale avo.

³⁰Ako meta aña sate meda eva pazokinio kale ni koa pazokinio ta koa omadeuma ko me mebe kevema aña a qati pazokinieni koko paloasako taku kale, ni koa omadeuma pazokinio ko mebe viqako ikio aña abe kati pazokiniako erisaña.

Pilipai 2

Karisito ta o zarazarai sai kazo inio mata vota o raurai

¹Meta meda pizata ako meta omadeu saevo me evani mela vo Karisito sate sole, ni meta meda patuka ako vota o roquemela sole. Ni meta me bairumua vo Tabu ala Auvana sate, ni meta me querukeruekinia ni me roquekinia me ñnavio kude voko pizato kale.

²So sole meta matu zolelomo aña meko omadeu kerukeru, omadeu roquekinio, ni meko omadeu vatolo ni zuato kale.

³Ni meta pui me erekou kama quli muino ni aikailo kale, melai meta zarazaraimo ni tama pañaomo se edolomu saita inio me ñavi.

⁴Ni meta pui me querukeruekou me ñaviko uri pala, melai meta querukeruekomo mata edolomu ko uri.

⁵Ni meko saevo kale meta querukerutomo ni kamo vo Jisu Karisito o kaevo jari.

⁶Ako vo Jisu Karisito ta Banara jari kiadama quli kale. Melai voko Banara jari elo ta pui opa kai kaite tu o vaeko.

⁷So inio vota o vaekake voko peuru Banara sate ama, ni vota pulia quli jari ota evake o ñavi. Ni ota alilake maba jari ni nabulu ota evake.

⁸Ni vota o zarazaraivake voko maba elo kale ni okai taliake zoripato ko keve ti kobe vati baroake voko vou, koa vou korosi topi ama.

⁹Sokale avo inio vo Bañara ta o matu rauraevake vo, raura kama zaekale kiadama zae azo, ni vota o kativake ko raura kama ni kiadama ni azo.

¹⁰Ni so inio vo Jisu ko ni ko rauraeko kale inio kiadama aukale ama mateana madu ni miduku kale amu ni miduku ko omele amu ta keva iqeqeovou,

¹¹ni eri kikevou, “Jisu Karisito ta animevo Lekasa inio,” kikevou. Ni so inio kiadamu ta ke rauraevou vo Mama Bañara.

Vo Bañara o mela zariani jari me qalo

¹²A baerebaere poso, meta kiada keru zoripato ko maba poso mela, ni meta me zorive vo Bañara so keru aña me sate a eve keru. Ni matuma quli erisaaña ta so jaria zoripato ta meta mebeta elou aña puliala abe eloumekasi melai. So sole meta beta olamo tava panao vo Bañara ni beta olamo taka nalo ko sarueko, tu erekomo koko malezikako me Bañara lula o pakiemelani mela.

¹³Ako vo Bañara ta obeta iruruputa mekasi tu zarizari o imelo me tu meta me zorikou voko vatolo.

¹⁴Ni meta me erekou kiadama quli ñuruñuruo pide ni aivekinio pide,

¹⁵so inio meta kuiripato pidea mela ni bulebulea mela vo Bañara ko korokoroti ama meqora poso mela meda elou meko saevo kale se kaido ama maba madu ni boutare samu ko valuvalu. So inio seko tiania meta talolomo suti jari.

¹⁶Ni meta mai bazuekomo ko tuvevo ama saevo ko bazu. Ni meta me erekou ko inio anata ada matu zoleilou so keru vo Karisito o vaitou keru ako añako matuma iruruputo mekasi a erekema ta pui utu ama ko eva sole.

¹⁷Ni meko tuvevo puevo vo Bañara ta meko siqasiqa jari ko meme qativako vo Bañara. Ni añata esa a vrouvou ni añako vou ta mata kama pado katizato vo Bañara kasi ko elou meko tuvevo puto ko siqasiqa ko topi tiniavo. So kobe kalou ma pui melai añata kolai sukatou ko zoleilo me sate.

¹⁸Ni me melai matu zoleimo aña sate.

Timoti ni Epaparoditasi

¹⁹Ni vo Lekasa Jisu ko vatolo ko elou ta, mainio aba soroevou vo Timoti mekasi, ni anata ada matu zoleilou tu a melai nianiovou me voko bazu kale.

²⁰Ni anata puliala a vea Timoti jari ala maba, vo tuvevo avole o kerukeruekani meko uri.

²¹Ako kake maba poso ta ke naviko zario pala ikio ke kerukerueka sole melai pui ke kerukerueka vo Jisu Karisito oka zariani.

²²Melai meta mevai niania vo Timoti vota ana sate o iruruputeni, ni eqeta eque saidi jari qekai bazubazuteni qela ko Uri ama Bazu.

²³So inio a bokaovou ta anata a joroevou vo Timoti mekasi so keru aqai nianiovou keru ko quli ko ereilo ama ana kasi.

²⁴Ni anata tuvevo a ika ta animevo Lekasa ta o tauvelou ana tu anata a qilou matu sipole mekasi.

²⁵Vo Epaparoditasi ta anavo visi Karisito kale. Vota o iruruputani ni o nabuluputani ana sase tu eqeta qeva pazokinio vo Karisito. Ni anata avai zariovi nio meta me joroeve tauvelole ana sole anata mata a vaitoева mekasi.

²⁶Ako vota oka matu zaria tu o mela lelo sole mea kiada mela. Ni vota tinolinoli ota eva ako meta me viqe ta vota ota verepe sole.

²⁷Ni matu tuvevo vota ota verepe ni sipole ota vovi. Melai vo Banara ta o tauveve vo ni o tauvele ana, tu anata pui matu duki a elo.

²⁸So inio anata ava matu zaria tu a vaitoево me navi kasi tu meta me velou ni me zoleilou ni anako duki ta saratata ko elou.

²⁹Ni meta me baroekivou vo zoleilo kale ako vota mevo tamania kale ala sole animevo Lekasa kale, ni meda ma panaovou soama maba poso vo jari amu,

³⁰ako vota sipole oka vouva sole vo Karisito ko iruruputo. Ni vota o toraekake koa tapata tu o tauvelo ana so keru me pui meba roveovi keru tauvelo ana.

Pilipai 3

Tuvevo ama sidopu ta vai oqu vo Karisito

¹A visi poso, komi ta añako tovatovama pesiomekasi; meta matu zoleimo vo Bañara kale. Ni pui tapata ikio aña kasi tu añata a rikieko koa omadeuma quli mata mekasi tu ko tauvemelo me meko pakio kale.

²Meta tama balauvomo sea ruqe ama maba poso sea siele jari amu seke zuruzuruuemelani me tu me moveko meko tupu tu ko mamola pueko ta meta vo Bañara ko mela kio.

³Ako anime inio tuvevo avole vo Bañara ko mela anime me ilusivani mela vo Bañara voko Auvana kale ni anime meqai rauraivani mela animeko omadeu vati elo vo Jisu Karisito, ni pui me querukeruekani mela ta Bañara ta sidopu mela kiola animeko tupu kale ama saevo kale avo.

⁴Ni añata soa querukerueko añako tupu kale ama saevo a elou, ta añata maba pulia quli lala inio. Ni kala ta eri kiovou, “Anata koko kalo sate inio a querukerutani ta Bañara ta sidopu la kiola añako tupu kale ama saevo kale avo,” kiovou, ta vota okai nianiiovou ta aña inio matuma kalo salala tu soa querukerueko a elo a naviko saevo.

⁵Ako añata a movei siotolu ñaniu ko tova a alila Saita, ni añata Izireli qoqono kalea lala vo Benijimane ko toutou kalea lala sole. Ni añata Hiburu pesioa lala ni kiadama añako taite poso melai Hiburu pesio mu. Ni añata Paresea lala sole vo Mosese ko Bazu ta matu qulepo ama aña kasi.

⁶Ni añata a qati matu parani puteni lala Jiu mu ñela ko lotu, so inio añata a naquemake seke tuvevo puevani vo Jisu. Ni puliala ta ota la kea añako saruilo vo Mosese ko Bazu ko lulueko kale.

⁷Ni koa taku kale komia kiadama quli ta matu qulepo ama aña kasi, melai komi quli ta utube ama ka kialake tu a ñeamuvo vo Karisito.

⁸Ni pui koko kiada, melai añata vairutu melai so ka kiala ta koa kiadama quli ti utube ama, ako añata a qati podetika sole añako vai nianii vo Jisu

Karisito aŋavo Lekasa. Ako vo Karisito kale avo inio aŋata a vaeke sole aŋako lulama saevo ni ko quli ta utube ama ka kiala, tu aŋata a neamuvo vo Karisito

⁹tu aŋata vovo lala. Nio erisaŋa vo Baŋara ta sidopu o ila ana, pui aŋako lulueko kale Moses ko Bazu, melai aŋako vai oqu kale vo Karisito.

¹⁰Ako aŋako matuma zario ta aŋata avai nianiovou vo Karisito ni voko mata saevo voukale azo ko puratikako pizato, ni aŋata aqai zomanou voko tolailo, ni aŋata aqa zaria tu talio zoripato ko keve vo jari ti kobe lati baro aŋako vou.

¹¹Koa aŋako matuma zario ko zuato ta a ŋavi ta mata a jaevou voukale azo sole.

Kovo ko reketekete

¹²Anata pui aqai rairizia ta aŋata lula vo Baŋara olai zariani jari a qavani lala, melai aŋata a zuatika tu Baŋara olai zariani jari a qalo, tu a qovo koa soama saevo ko reketekete, ako vo Karisito inio okai zaria tu aŋata a qovo sole. Ni Sokale avo inio vo Karisito ta o ŋavivo lala o ile ana.

¹³A visi poso, so inio aŋata aqai nianiia ta aŋata maba pui nio a qoa koa reketekete, melai omadeu quli kio aŋata abe ereka; kiada keru aŋata ukaka a ika ko quli aŋako tova vasi ama quli, melai a matu madoeka tu a qovo koa reketekete ko aŋako kuleto vasi ama.

¹⁴So inio aŋata a matu madoeka tu Baŋara olai zariani jari a qalo, tu aŋata a qovo koa soama saevo ko reketekete. Ni koa reketekete ta aŋako, ako vo Baŋara ta o nokaele sole ana aukale ama saevo kale vo Jisu Karisito kale tu a qovo ko.

¹⁵Ni animea kiada mela me muqarani mela auvana kale ta me zuatikou koa omadeuma kalo. Melai kake mela ta edolovo me ikou meko kalo, ta vo Baŋara inio zakaremu o mela ikou.

¹⁶Melai animeta mebeta zio lulueko koa tuveano ko anime lula meqai baroako.

¹⁷So sole a visi poso, omadeu vatolo kale meta madoekomo lulueko ana a qavani. Ni didiemomo seke luluekani koa sidopu ama kalo, ako eñeta kasa ne ika ko tuvevo ama keve ko meme lulueko ama sole.

¹⁸Ako matu kubo taku inio añata a melai bazueka eri ama quli, ni vairutu añata a melai bazueka mata añako deumu sate: ako matu kubo maba madu ta lula kana ke ika sole vo Karisito ko korosi ko bazu.

¹⁹Ako koa kalo se kekai saevako ta ko odiema sole se heli kale ama noqola tolailo kale, seta pui keva nabuluputa sole vo Bañara melai seta ke ereka sole seko tupu kokai zariako quli. Ni kekai raurarauraiva sole koa qurato sama quli, ni kiada keru viluloqu kekai eva komia miduku kale ama quli.

²⁰Melai animeko nisa peuru ta aukale. Ni animeta mebe tareva animevo Pakio, animevo Lekasa Jisu Karisito vo o kilo ala aukale azo.

²¹Ni vota o besiekou animeko lekuleku ama tupu, ni vota o ñaviko ñañaidara kama tupu jari o imelou anime. Vota o erekou ko quli voko pizato kale, koa pizato vo okai lekasa puako kiadama quli kale.

Pilipai 4

Ko quli se lotu maba madu ke ereko ama

¹A visi poso, añata a roquemela me ni a melai zaria mela lelo me, ako me inio me matu zolela aña ni añata a melai rauraiva me sole. So sole meta beta olamo luluevo vo Lekasa Jisu ko aña a melai bazuekevo jari.

²Ni qea omuqa rekoreko qela Iodia ni Sinitikei qela melai a qelai zaria tu qeta qe odouvikiniou ako qeta qe zoriva sole animevo Lekasa Jisu.

³Ni ño añavo tuvevo ala lolo ña aniqe omadeu iruruputo qe eveni qela melai añai zaria tu ñota ño dauvekou nioqia omuqa reko, ako nioqa inio qo matu tauveqeleni sole aña ni Kelemen ni mata kake seke iruruputeni aña sate kai bazuto vo Jisu Karisito ko Uri ama Bazu. Seko ñi ta ko rikiziovi noqola saevo samu ko ñi sama buka kale.

⁴Ni meta zoleimo kiada keru, ako meta omadeu saevo me vati evani mela vo Lekasa Jisu sole. Ni añata mata eri kiala mekasi, meta matu zoleimo.

⁵Ni meta kasa ikomo meko inobe ama kalo kiadamu kasi. Ako animevo Lekasa ta sipole ota vaitou sole.

⁶Ni meta pui tiñolinoli ka elo kama quli, melai kiadama meko vararaito kale meta pasekomo vo Banara kasi ko quli me meqai zariovo ama quli meko uriavo sama bulo sate.

⁷So inio vo Banara ko aqasiele ama bule ko anime pui me uria paqumukako ta ko zolekou meko bulo ni kerukeru meko omadeu vati elo kale vo Jisu Karisito.

⁸Ni koko tovatovama quli a visi poso mela, meta sukatikomo meko kerukeru uri ama quli kale ni koko male tu meqai raurailo ama quli. Kerukeruekomu ko tuvevo ama bazu, ni raura kama ni, ni sidopu ama kalo, ni bulebule ama saevo, ni ileile ama quli, ni pañao sama kalo.

⁹Ni meta kai saevomo ko quli meqai nianima ni me quoema aña kasi azo. Ni erekomo ko quli aña a melai bazuekema, ni meta kamo aña a qaevo jari. Ni vo bule ko Banara ta o elou me tonā.

Paula ko uriavo se Pilipai ama lotu maba poso kasi

¹⁰Anata ada matu zoleiva, ni a ilusiva animevo Lekasa Jisu ako meta mata me dauvela aña sole ni meta pui me epezani mela inio lati vailo aña, melai puliama uri ama taku lula nio pui meba ereke.

¹¹Ni añata a melai bazueka komi quli pui añako kai zario kale kama quli ako añata aqai niania ta ko quli aña a neamukako quli ta ko malezila sole aña, so sole pui a madoeka tu kovo mata kama.

¹²Ako añata abe kai niania sole aña aqai saevo avo aña ozaoza a elou keru, ni so jari abe kai niania aña aqai saevo avo aña a neamuzatou keru. Ako añata aqai niania sole ko omele ama zoleilo kiada keru ko quli ko ereivako quli kale. So inio abe luapou ma abe maqinou, batiro abe elou ma ozaoza abe elou melai añata ada zoleilou.

¹³Ako vo Karisito inio o pizatilani sole. So inio anata a rovea kai zoleilo kiadama quli ko a doraeko ama quli kale.

¹⁴Melai matu uri kiala mekasi meko tauvelo ana anako tapata kale.

¹⁵Me Pilipai mu mela ta mebe kai uria niania so keru ana a vaeke keru Masedonia ni kulekuleto aqai bazubazute keru ko Uri ama Bazu mekasi, ta puliama mata ka pado lotu qoqono ikio kopa tauvele ana, melai meme qiada inio me dauvele.

¹⁶Ni kama taku ta me inio me joroeka ko quli ana aqai zariako quli so keru ana a eve keru Tesalonaika.

¹⁷Ni tuvevo avole anako so kio ta pui aqai zariako ikio kovo kama puaro. Melai anata aqai zaria tu meta uri ama ni saña me elou ko quli meme erekako quli kale.

¹⁸Ni erisana anata a qoa kiadama quli ko me mela soroekako quli ni kota ko korotila ana. Ako vo Epaparoditasi ta lula olai baroekika sole kiadama meko puaro poso. Ni kota kama uria tui ama siqasiqa jari vo Banara kasi, ni vo Banara ta o koa ni oka zoleiva koa meko puaro.

¹⁹Ni anavo Banara vo aqasiele ama batiro aukale ama sala ta o katimelou kiadama quli meko saeve ko korotiko ama quli, ako meta omadeu me vati evani mela vo Jisu Karisito sole.

²⁰Nio animeta me ilusivo animevo Mama Banara latau naniu ni ka naniu. Emeni.

Tovatovama zuvarato sama pesio

²¹Ni anata aqai zaria tu mea kiada mela vo Jisu Karisito ko maba madu mela ta meqai nianiovou ta anata abe kerukeruemela me. Ni se lotu maba madu koi ana kasi ke evani melai kebe kerukeruemela me.

²²Ni so jari kiadama vo Banara ko maba madu koi ke evani melai kebe kerukeruemela me, ni matuvole seke kerukeruemelani ta seke iruruputani vo Romu ala Matu Aikovakova ko pade kale.

²³Ni anata a vararaita tu vo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ta ko elou mea kiada mela tona. A baika.

Kolosi

Kolosi 1

¹Ana, Paula lala, Timoti sase, vo animevo visi, aŋata a joroeka komia leta mekasi. Vo Baŋara ta o pitoele aŋa tu aŋata kala apositolo Jisu Karisito vo a elo.

²Anata a joroeka komia leta me Kolosi peuru kale amu mela kasi vo Baŋara ko qoqono mela kasi, eŋeko kerula kama tamania kale amu mela, lula omadeu me evani mela vo Karisito sase. Eqeta qe vararaita tu vo Baŋara animevo Mama ta o katimelou ko tauvezato sama roquano ni bule.

Uriavo ko vararaito

³Eqeta qe kativa eqeko uriavo vo Baŋara kiada keru, animevo Lekasa Jisu Karisito vo Mama, so keru eqe qe melati vararaita keru me.

⁴Ako eqeta lula qe viqa meko vai oqu vo Jisu Karisito ni meko roquemo kiadama vo Baŋara ko maba madu.

⁵So keru kulekuleto ko baroi keru ko tuvevo ama ni Uri ama Bazu mekasi, ta me viqe ko quli ko lula ko inainaivako aukale ko me qovo ama koa Bazu kale, kerukeru kale me ikema. So inio meko oqu ni roquano ta lula kota vinaiva meme querukerueka tu meta me qovo ama quli kale.

⁶Ko Uri ama Bazu ta ko kati kueva ko mauruto ni ko aera peuru ma peuru, omadeuvo kota ko aere jari me tona koa taku keru azo, me kuleto me viqe keru ni me uria paqumuke keru vo Baŋara ko pakiezato sama roquano.

⁷Kota lula meqai nianiiovi vo Epaparasi kasi azo. Vota kala pado eqe kale ala qe matu roquevani nabulu, ni vota ova uria nabuluputani vo Karisito eqeko iruruputo ko tauveko kale.

⁸Vota lula o qelai bazueka eqe meko roquekinio Tabu ala Auvana o katimelako.

⁹Sokale avo inio eqeta qe melati vararaita me vo Baŋara kasi so keru qeta mela viqe keru azo meko bazu, qe paseva tu meta meqai uria nianiiovou

voko vatolo kiadama voko auvana kale ama nianio ni paqumato kale, vo o katimelako me.

¹⁰Eqeta qeka vararaita komi tu meta se Bañara ko maba madu jaria elo me elou, ni meta me zolevou vo Bañara kiada keru, ni meta me uria erekou kiadama uri ama quli, ni meta me rapukou meko patapataevo kale vo Bañara,

¹¹ni meta me bizatou Bañara kale, koa pizato kale, koko kuevako voko nanaidara kama pizato kale, ni meta noqola ni vinavina me elou kiadama quli kale zoleilo sase.

¹²Ni meta kativomo meko uriavo vo Bañara animevo Mama, ako vota lula o malezimela me tu meta me qovou meko kena koa uri ama quli ko lula ko inainaivako tu voko maba madu mela kaqe vo Bañara ko zakaremu kale me evani mela.

¹³Bañara ta o pakiemele anime kutumana ko pizato kale azo ni o amaqimele anime vo o matu roquevani Meqora ko lekasa puo kale,

¹⁴vo o rupasimeleni anime, voko tamela akoe ko kale animeko sarueko poso.

Karisito ko kalo ni iruruputo

¹⁵Karisito inio vo kasa o ivani vo mutamuta kala Bañara ko kalo anime kasi, vo lula o eveni Meqora puliako peuru ma peuru ereilo, vo raura kala kiadama vo Bañara o erekema quli kale azo.

¹⁶Ako vokale kude inio Bañara ta o ereke kiadama quli aukale ama ni miduku kale ama koko keazaivako vilu kale ni pui ko keazaivako quli, ko piza kama auvana poso, ko auvana lekasa poso, ni vailo ko auvana poso, ni kiadama auvana ko pizato poso. Bañara ta o ereke kiadama quli vokale tu vo kaqe.

¹⁷Karisito ta o eve puliako ereilo kiadama quli, ni kiadama quli ta noqola korokoroti ko eve vokale kude.

¹⁸Vo inio koko lezu voko lotu qoqono, ni vo inio koko raki koko saevo, vo inio vo kuleto ala vo o saeveni voukale azo, tu vo o kiada ta raura o elo kiadama quli kale azo.

¹⁹Ako o navi Bañara ko vatolo kale inio pado ama voko saevo ni kalo ta Karisito tona ko eve.

²⁰Vo Meqora kale kude inio Bañara ta o pitoeke tu kiadama maba poso ni kiadama quli vo o erekema ta odouvato sana ke elo vokasi. Bañara ta o ereke ko bule vovo Meqora ko voukale korosi topi, tu kiadama miduku kale ama ni aukale ama quli ta odouvato sana ko elo vokasi.

²¹Lulavo, meta meda pitasiovi Bañara kasi azo, ni kana me eve, meko ereko kale koa ruqe ko meme querukeruekema,

²²melai erisana vovo Meqora ko tupu kale ama voukale Bañara ta lula o daipaemela o navi tona. Vota soa daipaemelo o eva, tu vota tabu o imelo me ni bulebule ni sarueko pide o imelo tu o amaqimelo voko tanama kale.

²³So sole meta vinavina tuvevo puekomo ko Uri ama Bazu tu pizaka lojomo ni pui epeilo kerukerueko koa uri ama quli meme qovo ama ko lula meme viqema Uri ama Bazu kale, koa Uri ama Bazu ana Paula lala aqai iruruputako tu aqai bazuto kiadama maba kasi.

Paula ko nabuluputo

²⁴Komia taku anata a doraeka ko tapata ni tola meko tauvemelo kale avo, melai anata ada zoleiva ako anako tolailo ta kokai zomana okotiko vo Karisito ko tola, ko vo o lainikema voko tauvemelo kale anime vo Bañara ko maba madu mela.

²⁵Anako ka nabuluputo ko lotu qoqono ta lula Bañara olai pitoekema ana tu a dauvemelo me ana kai bazubazuto kale pado ama vo Bañara kasi azo ama bazu.

²⁶Koa bazu ta mutamuta kama ko eve; Bañara ta ota ma mutake sea kiadamu lulavo ke eveni kasi, melai erisana vota uria kasa o ika voko maba madu kasi.

²⁷Kota vo Bañara ko zario tu kota uria kasa ko elo voko maba madu kasi, se kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso kale amu, koa bazu lulavo mutamuta kama ko evema, ko qulepo ama ni nanaidara kama. Komi kio koa bazu: vo Karisito ta o eva meko saevo kale, ni Sokale avo meta me uria vakakuka ta meta meqai zomanou pado ama vo Bañara ko nanaidara ni mauruto.

²⁸So sole eqeta qevai bazubazuta vo Karisito kiadama maba madu kasi, ni eqeta qe balauvima kiadama maba madu ruqe ama keve poso kale azo, mai nianiekiko kale kiadama raura kama nianio. Eqeta qe ereka ko, ako eqeko zario ta kiadama maba se omadeu ke evani Jisu Karisito sase ta uria muqaro ke elou, so keru eqe kasa qe imou keru se Bañara ko vilu kasa.

²⁹Anata a matu iruruputa tu a ereko koa iruruputo ni a matu madoeka vo Karisito ko pizato kale ko aña ko matu pizatilako.

Kolosi 2

¹Anata aqa zaria bazuemelo me añako mela matu koidipo me, ni se Leodisia mu, ni kiadamu se pui ke toraelani aña.

²Sokale avo inio anata so a qava tu meko bulo poso ta ko zuvariovou, ni meta omadeu me elou roquano kale, tu meta me uria paqumukou ko meme duvevo puekako quli. So inio meta mevai nianiovou vo Bañara ko mutamuta kale ama kerukeru kale o eveni, vo erisaña Bañara kasa o ivani, vo inio vo Jisu Karisito.

³Vo o kiada inio o roveani melai nianiekiko vo Bañara ko mutamuta kama nianio.

⁴Anata a melai bazue komi tu meta pui zarievo kala tu vota o saruemelo me voko ubeubezato sama pesio kale.

⁵Ako anata pui a evani lala mekasi, melai añako kerukeru ta me tona, ni anata ada zoleiva so keru aña a viqa keru meko omadeu vatolo elo, ni pizaka lojo Karisito vai oqu kale.

Pado ama saevo, Karisito o puarikako

⁶Meta lula mevai nianiiovi vo Lekasa Jisu Karisito, so sole meta sidopua elo emo vo omadeu vati elo kale.

⁷Meta rakimatomo ni vinaekomo meko saevo vo tona, ni pizatomo meko oqu kale, ko lula me viqema nianiekato jari. Ni meta kativomo vo Bañara meko uriavo kiadama quli kale.

⁸Balauvomo, tu puliala maba ta o melai nianiekikou kama utube ama quli, maba ko quli pala, ni pui o lipaemelou me ni pui o saruemelou me, ako koa nianiekato ta maba poso kasi azo ko vikuako, vikuvikula bazu kasi azo koko bikoirikako vo Bañara ko bazu, ni ko kuevako peuru ma peuru kale ama azaazama ziolo poso kasi azo, kota pui Karisito kasi azo.

⁹Ako koa pado ama ni noqola kama ni okotoma Bañara ko saevo ni kalo ta ko eva ni ko saeva Karisito tona, voko maba elo kale.

¹⁰Kokale inio ko pado ama saevo ta ko katiziov mekasi vokale kude. Vota raura kala kiadama piza kama auvana poso kasi azo.

¹¹Meko omadeu vati elo kale vo ta meta lula me qoa meko auvana kale ama mamola. Karisito inio lula soa mamola puemelo o eva voko rupasimelo kale me sarueko ko pizato kale azo. Koa mamola ta omadeuvo se Jiu amu ke erekako moveilo ko mamola jari, ko seke erekako seko tupu kale ama, melai koa mamola meko ta pui maba o erekako melai Karisito o erekako ikio.

¹²So keru me bapitaiso me eve keru, meta me mutaziov jari vo Karisito sase, vo ke mutave keru kea kale voko vou ko tova, ni meko bapitaiso puilo kale meta lula mata me jaeve jari vo Karisito sase, meko kai oqu vo Bañara ko piza kama iruruputo kale, vo o saeviveni vo Karisito youkale azo.

¹³Lulavo meta pui saevo mela auvana kale, ako so keru meta sarueko poso samela sole, ni meta pui Bañara ko toutou Izireli kale amu mela, Bañara ko Bazu pidea mela koko katiziovima Mosese kale kude. Melai erisana vo Bañara ta o saevimela me Karisito sase, Bañara ta lula ota mela akoeka kiadama animeko sarueko poso.

¹⁴Lulavo animeta kuiripato samela, ako animeta me bikoirike Banara ko bazu poso sole ko anime kuiripato sana ko imelema. Melai vota ota mela maba saqaeke koa sarueko poso vo Karisito kai patoilo ni vounkale korosi topi.

¹⁵Koa korosi topi Karisito ta o koqotaekake kiadama ziolo poso ko pizato. Vota uria zakaremu oma ikake se maba poso vo inio vo raura kala, vo o koqotaekani ko ziolo poso.

¹⁶So sole meta pui zariemo kake tu seta kuiripato sana ke imelo me, me ko melai bazueko kale ko “pui kuo kama sailao” ma “pui nozueko ko ju,” ma meko “tabu iko kama naniu poso,” ma meko “tabu iko kaboso kokai puratako naniu poso, ma sabati naniu.”

¹⁷Soama tabu poso ta koko kilo ama quli ko suirikako, melai Karisito inio koko tuveano.

¹⁸Meta pui zariemo tu kake maba poso ta kuiripato sana ke imelo me seko rauraraurailo sama pesio kale. Seta ke mela zaria me tu meta me lulueko seko kelokelozato, ko kokai bazutako ko mateana poso ko ilusiko. Se inio se zarazarailo ko maba madu, kikelani, melai seta keta aikaiva seko utube ama kerukeru kale.

¹⁹Melai seta keta pitasia Karisito kasi azo, vo o mati vailani se voko lotu qoqono kale amu, omadeuvo ko lezu ko kati vaila jari ko tupu. Karisito ta o kati vaila voko lotu qoqono ni o pizatika ko tu kota ko pizato omadeuvo ko tupu ta sailao kale ko uria pizata ni ko rapuka jari. So inio vo Banara ko zario.

Vou ni saevo Karisito sase

²⁰Ako meta lula omadeu me eve Karisito sase, voko vounkale, so sole meta lula me vouva vo sase jari. Sokale avo inio meta lula ruparupasia mela ko azaazama auvana poso kasi azo. Nio noi sole inio meta komia peuru ma peuru kale ama maba poso ke kavani jari mebeta kava? Soama kalo ta pui

ko malezika mea lotu maba poso mela kasi. Noi sole inio meta me lulueka se maba poso ke melai bazuekako tabu poso,

²¹koko kasekako “meta pui me qamakou soama quli,” ma “pui me quovou soama quli,” ma “pui me dibaekou soama quli?” Soama tabu poso ta pui ko male tu lulueko.

²²Ako soama tabu poso ta ko niumaema se maba poso so keru se kekai iruruputa keru. Koa tabu poso ta maba poso pala ke kasekako tu kekai nianiekato.

²³Tuvevo, soama bazu poso ko kelo ta nianio sama jaria kelo koko zuruzuruto sama ilusiko kale ko mateana poso, ni koko lipalipa kama zarazarailo kale, ni koko tolaeko ko tupu kale, melai tuvevo avole koa bazu poso ta pui ko malezika, tu kota ko dokolivo vo maba tupu ko zario ko ereko kale azo, ako kota puliama pizato sama sole.

Kolosi 3

¹Meta lula me jaeva Karisito sase voko voukale azo ama mata saevo kale, so sole meta viluloqu kai emo ko aukale ama quli, sai vo Karisito o papuakoi voko lekasa puo ko papupapu topi Bañara ko palo rana vasia rana.

²Meta kerukeruekomu koa keve aukale ama kiada keru. Ni meta epezomo kerukerueko pala koa keve poso komia peuru ma peuru kale ama.

³Ako meta lula meda vovini jaria mela inio, melai meko auvana poso ta ko saeva Karisito sase vo Bañara o mela tukiekako saevo kale.

⁴Vo Karisito inio mevo tuvevo ala saevo, ni so keru vo o puratou keru inio me melai me zomanou kovo voko nañaidara vo sase.

Tana kama ni vaini ama saevo

⁵Vaekomo ereko ko ruqe ama quli komia miduku kale ama, zave ni rusurusuavo, ni takuto, ni olavo, ni pazapazailo, ni ruqe ama viluloqu, ni kiadailo, ako kiadailo ta kama pado keve beku ko ilusiko ko sole.

⁶Soama quli kale inio vo Bañara ko koqotato sama korakorailo ta ko kilou sea maba poso kasi se pui ke zorivani vo.

⁷Lulavo meta soa saevo me eve koa kalo poso kale, ni kota mabaku ko imele me.

⁸Melai erisaña meta pui memai korakorailou, ni pui me niumaemou edoloma maba poso. Puliama maulumauluto ni kovasa puto ta ko rukuilo meko suto kale.

⁹Meta pui lipalipaekinio me ɻnavio kude, ako meta lula me vaeka meko lulama saevo ni kalo sole,

¹⁰ni meta lula vairu meda eva erisaña. Bañara ta o ereke ni vairu o ike komia saevo me tonā, ni vota pui o lalamata vairu imelo me o ɻnavi jari, tu meta mevai uria nianiiovou vo.

¹¹So sole vo Jisu Karisito omadeu saevo me vati evani mela kale ta puliama koko edolovo se pui Jiu amu pui movemove amu ni se Jiu amu lula movemove amu, ni se edolokoi kazo amu, ni se piru ama siqoa maba poso, ni se mabaku poso, ni se pui mabaku poso. Animea kiada mela ta omadeu me eva Karisito kale vo raura kala.

¹²Me inio vo Bañara ko mabamu mela, vo lula o pitoemeleni mela ni o roquemelani mela tu meta o ɻnaviko me elo. So sole meta roquekiniomō meko tauvekinio kale, ni isuatomō, ni zarazaraimo, ni baisekiniomō, ni inobe emo.

¹³Meta tauvekiniomō, ni odouvikiniomō me ɻnavio kude so keru kala me azo o ketuketuevou keru kala edolola. Meta odouvikiniomō me ɻnavio kude omadeuvo vo Lekasa Jisu ta lula o melati odouvikinie me jari.

¹⁴Kiadama koa uri ama kalo poso ta kai iruruputomo roquano kale, ko omadeu tubo ko iko ama koa kiadama, tu pulia quli ta ko niumaekou meko omadeu elo.

¹⁵Koa bule vo Karisito o puarikako anime kasi ta ko aveavemelou me kiadama quli meme erekako quli kale, ako vo Bañara ta lula o pitoemele me

tu meta omadeu qoqono me elou bule ama kerukeru kale. Ni meta kativomo vo Bañara meko uriavo kiada keru.

¹⁶Meta kerukeruekomo vo Jisu Karisito ko raura kama bazu meko bulo poso kale matuvole kiada keru. Meta nianiekikiniomo ni bazubazuekiniomo me navio kude ko raura kama nianio kale. Ilusivomo vo Bañara azaazama tabu ama kera kale, ni kai keraomo koa kera poso vo Bañara ko auvana ko katimelako me, meko bulo kale ama ilusivo kale vo Bañara.

¹⁷Kiadama quli meme erekako ni me qasekako quli meta erekomo vo Lekasa Jisu Karisito ko nikale kude, so keru meme rauraeva keru vo Bañara vo animevo Mama vo Jisu kale kude.

Lotu saidi ko omadeu elo

¹⁸Me tanama reko poso mela meta zorimomo meko tanama lasive poso, ko ikio koa koidi me Karisito me luluevani mela me ereko ama.

¹⁹Ni me tanama lasive poso mela, meta roquemomo meko omaomadeu reko poso, ni meta pui mai karano se.

²⁰Ni me meqora poso mela, meta zorimomo meko mama ni nania poso kiada keru, ako ko ikio vo Bañara ko zolevako quli sole.

²¹Ni me mama poso mela, meta pui karano kale korotimo meko meqora poso, tu seta pui duki ke elou.

²²Ni me mabaku poso mela, meta zorimomo meko miduku kale ama lekasa poso kiadama quli kale, erekomo ko, pui so keru seke melati vaila keru me pala, omadeuvo sea maba poso se kekai zariani tu seko lekasa poso ta ke melo jari, tu seta ke rauraemo. Melai meta erekomo koa koidi meko pado ama bulo sate kiada keru, ako meta me rauraeva mevo Lekasa Jisu sole.

²³Meta erekomo kiadama iruruputo seke melai soruekako meko pado ama bulo sate, ako me inio ko me vo Lekasa Jisu meva iruruputani mela sole.

²⁴Vo Lekasa Jisu Karisito ta reketekete sana o imelou me. So inio meta me qovou koa vikuvikula vo oma inainaekako voko maba madu. Ako Karisito inio vo tuvevo ala Lekasa vo me meva nabuluputani.

²⁵Se ruqe ke erekani ta keta ka kovou seke erekako quli ko vaitotola, ako vo Bañara ta o titizimou kiadama maba poso koa omadeu podepodeti sama titizato kale sole.

Kolosi 4

¹Ni me lekasa poso mela, meta sidopu emo ni ijatinia mati vailo emo meko mabaku poso, ako me melai meta kala Lekasa samela aukale sole.

Saevo ko bazu

²Pui lalamato vararaito vo Bañara kasi meko zakaremu ama kerukeru kale, ni meta kativomo meko uriavo vo Bañara.

³Ni vararaitomo tu vo Bañara ta o tauveqelo eqe, tu vota o katiqelo eqe uri ama bazubazuto ko taku tu eqeta qekai bazubazuto vo Karisito lulavo mutamuta kale ko evema. Koa bazu kai bazubazuto kale inio añata abeta eva erisana piritu pade kale.

⁴Lati vararaitomo aña tu Bañara ta o tauvelo aña tu a uria zakaremu pueko koa bazu, ako kota ko male tu añata soa uria zakaremu pueko a elo sole.

⁵Meta nianii emu meko iruruputo kale se pui ke tuvevo putani maba poso kasi, tu meko taku ta pui ko ñamuilo meko kaseko keru ko Uri ama Bazu.

⁶Meko pesio poso ta bule ama ni korokoroti ama ko elo, ni meta paqumukomo katimo se maba madu meko korotoma opato.

Paula ko uluto sama pesio

⁷Vo Tikikasi, animevo lotu tamania kale ala, vo eqe qe roquevani kala pado kerula kala eqe kale ala nabulu vo Lekasa ko iruruputo kale, vo inio o melai bazuekou kiadama quli aña a erekako.

⁸Sokale avo inio añata a joroeva vomekasi, tu vota o melai bazuekou eñeko elo, tu koa bazu ta ko zuvarikou meko bulo poso.

⁹Añata a joroeva vo Onesimasi vo sase, vo eqe qe roquevani kerula kala equeko tamania kale ala. Vota kala pado mekale ala. Nioqa inio qo melai bazuekou me kiadama quli koko ereivako koi.

¹⁰Arisitakasi ta obeta eva ana sase koi piritu pade kale. Vota o soroeka voko roquano mekasi, ni so jari vo Maka, Banabasi vo sasa tamania kale ala melai o soroeka voko roquano. Anata lula a mela soroekete leta kale vo Maka ko bazu mekasi, tu vota o barou tea meko peuru kale, meta me uria baroekivou vo.

¹¹Ni Josua, kama pado voko ni ta Jasitasi kevai nokaekani, vo melai o soroeka voko roquano mekasi. Nia zouke Arisitakasi, ni Maka, ni Josua, ke kiada inio seke liliziani Jiu amu seke iruruputani ana sase Bañara ko lekasa puo kale avo, ni seta lula ke matu tauvelani ana.

¹²Epaparasi melai o mela soroeka voko roquano. Vota mata kala pado mekale ala ni vota kala pado Jisu Karisito ova nabuluputani. Vo inio o melati vararaitani me kiada keru voko bulo kale ama kora kale, o paseva vo Bañara tu vota o pataitimelo ni o muqarimelo me, ni o melati vararaita me tu meta pui didoda me elou, melai me uria zorikou vo Bañara ko vatolo.

¹³A vilu kale anata ada va kea voko matu tapata kai toraeko ko iruruputo tu o tauvemelo me Kolosi amu mela ni o tauvemo se Leodisia peuru kale amu ni Hairapolisi peuru kale amu.

¹⁴Ni vo Luke eqe qe roquevani dokita ni Demasi ta qo soroeka ko roquano mekasi.

¹⁵Meta baroekikomo anako roquano se Leodisia ma lotu qoqono kasi, ni ko Nimipa kasi, ni koa lotu qoqono kasi, ko padoivako koko pade kasi.

¹⁶Me baikou viqo komia leta ko tiromiako mea lotu qoqono kasi, ta me joroekou Leodisia peuru kale ke evani lotu qoqono kasi tu kota ko tiromio sekasi. Ni ka pado leta ko lula ana a rikiekema se Leodisia ma lotu qoqono kasi, ta me Kolosi amu mela melai me diromikou ko.

¹⁷Ni bazuevomo vo Akipasi, tu vota o tovoziko ereko koa iruruputo Jisu lula ova pitoekema vo tu vota o ereko.

¹⁸A naviko nase kale aₙa Paula lala inio a rikieka aₙako roquano mekasi. Meta kerukeruelomo aₙata piritu pade kale abeta eva. Vo Bañara ko roquano ta ko elou me tona. A baika.

1 Tesalonaika

1 Tesalonaika 1

¹Ana Paula lala ta a rikiaka komia leta, Sailasi ni Timoti sase, mea Tesalonaika peuru kale ama lotu qoqono mela kasi, vo Bañara animevo Mama ko madu mela ni animevo Lekasa Jisu Karisito ko madu mela kasi. Ni aŋata a vararaita tu vo Bañara ko roquano ni bule ta ko elou me tona.

Tesalonaika mu ko saevo ni oqu

²Kiada keru eŋeta ne qativa vo Bañara eŋeko uriavo mekale avo, ni eŋeta ne qasemela me kiada keru eŋeko vararaito kale.

³Ako vo animevo Bañara ko tanama kale eŋeta ne matu kerukerueka ko meko oqu ko puratikako iruruputo, ni meko roquano ko imelania matu nabuluputo, ni meko pizaka vai keru vo Jisu Karisito tu kovo ko noqola kama saevo ko imelania vinavina.

⁴Eŋeko kaka poso ni visi poso mela, eŋeta neqai nianiai ta vo Bañara ta o roquemela me ni vota o pitoemele me tu o ŋaviko mela me elo.

⁵Ako eŋeta ne qati kueva vo Jisu ko Uri ama Bazu mekasi sole, pui pesio kale pala ko kiada, melai vo Tabu ala Auvana ko pizato sate, ni eŋeko matu vinavina kai keru koa Uri ama Bazu ko tuveano sate. Ako meta meqai nianiai eŋeko kalo so keru eŋe ne eve keru mekasi ta ko tauvemele me.

⁶Meta me neamuke ko Uri ama Bazu koa zoleilo sate, koko kuevako vo Tabu ala Auvana kasi azo, rouka mebe toraeke melai ko matuma tapata meko lulueko kale avo koa Bazu. Ni meta me lulueke eŋeko ni Lekasa Jisu ko kalo.

⁷So inio mata sea kiadamu seke tuvevo putani sai Masedonia ni Akaia rana ta ke rovea kelo ni lulueko meko uri ama kalo.

⁸Ako vo Lekasa ko bazu ta ko tanite mekasi ni kota ko aere koa pado ama Masedonia ni Akaia rana ko evako peuru poso kale, ni pui sai ko kiada, melai meko vo Bañara vai oqu ko bazu ta kokai zaroa kiadama zae poso kale. So sole pulia quli mata ikoana tu eŋeta ne qaseko ko meko oqu ko bazu.

⁹Kiadama sea maba poso ta ke kaseka meko neamunelo e_{ne} so keru e_{ne} ne joipimele keru me, ni meko namuko meko beku poso tu mevai nabuluputou vo tuvevo ala ni saevola Bañara,

¹⁰tu tareko vovo Meqora ko vaito aukale azo. Vo inio vovo Meqora Jisu, vo lula o saeviveni voukale azo tu o pakiemelou anime vo Bañara ko korakorailo koko kilo ama kale azo.

1 Tesalonaika 2

Paula ko iruruputo Tesalonaika peuru kale

¹E_{ne}ko visi poso ni kaka poso mela, meta meqai niania e_{ne}ko soipo mekasi ama ta pui utube ama kopa eve.

²Meta meqai niania ko e_{ne}ko niumaniumaenelo ni naquenelo Pilipai peuru kale puliako e_{ne} kilo sai mekasi Tesalonaika peuru kale. Ni sai meko peuru kale melai kubo maba poso ta ke kanaekinele e_{ne}, melai vo animevo Bañara ta o parani puenelake e_{ne} ni e_{ne}ta ne melai bazuekake me koa Uri ama Bazu koko kuevako vokasi azo.

³So keru e_{ne} ne bazubazute keru mekasi e_{ne}ko bazubazuto ta pui kama sarusaru ama quli topi ama, ni pui kama e_{ne}ko pazopazoilo sama kerukeru sate, ni pui e_{ne}ko kama ubeubemelo kale ama.

⁴Soama quli taka lapaso kale e_{ne}ta neqai pesia kiada keru vo Bañara e_{ne} o nelai zariani jari, ako vota lula o uria madoenela ti o nelai kerua tu e_{ne}ta neqai bazubazuto koa Uri ama Bazu. Ni kokale e_{ne}ta pui neqa zaria zolemo se maba poso, melai vo Bañara inio neva zaria zolevo, vo o madoekani e_{ne}ko kerukeru.

⁵Meta meqai niania ta puliaka taku inio e_{ne}ta neba oluoluemele me, ni vo Bañara inio okai nianiani ta e_{ne}ta puliama viluloqu sama kerukeru kale inio e_{ne}ta ne irurupute mekasi.

⁶E_{ne}ta pui neba kai zariovi tu ne ilusio mekasi, ni mata pui neba kai zariovi ilusio edolomu kasi.

⁷Ako eneta vo Karisito ko apositolo nela sole neda roveo nio riteraite imelo me. Melai eneta ne vanonoriemele me so keru eñe ne eva keru mekasi, omadeuvo ko nania koko vanonoriemako koko meqora poso jari.

⁸Ako eneta ne matu roquemele me, so sole eneta neqai zariake melati bazueko me ko Uri ama Bazu, ni eneta mata neqai zariake melati koidipo me eneko pado ama saevo kale. Ako eneta soa matu roquemelo inio ne evake me sole.

⁹Eñeko visi poso mela, meta me querukeruekou inio eneko matuma iruruputo mekasi ama. Ako eneta ne irurupute ipu ni naniu tu eneta pui matu riteraite ne imelo me eneko kai bazubazuto kale mekasi ko Uri ama Bazu vo Banara kasi azo ama.

¹⁰Me navi inio meqai nianiani mela, ni so jari vo Banara ta okai niania ta so keru eñe ne eve keru mekasi ta eneko kalo mekasi me lula me duvevo puekani mela ko Uri ama Bazu ta bulebule ama, ni sidopu ama, ni kuiripato pide ama ko eve.

¹¹Meta meqai niania ta eneta ne roquemele mea kiada mela omadeuvo kala mama ta o roquema jari voko meqora poso.

¹²Eneta ne zuvarimele me, ni ne batukimele me, ni nebeta eve nokaemelo me tu meta meqai saevo koa saevo koko zolevako vo Banara, vo o nokaemelani me voko lekasa puo kale tu meta me zomanou voko nanaidara kale.

¹³Ni mata eri kale avo inio eneta pui ne lalamata ilusivo vo Banara. Ako so keru eñe ne qati kuevi keru mekasi vo Banara ko bazu, ta meta me viqe ko ni me neamukake ko, ako meko kerukeru kale ta kota pui kama maba ko bazu jari ama ikio sole, kimeve, melai kota o navi Banara ko bazu kimeve. Ni meta meda tuveane, ako kota o navi Banara ko bazu tisoiko. Ako vo Banara inio o iruruputani meme duvevo putani mela ko saevo ni bulo kale sole.

¹⁴Ne visi poso mela, koa omadeuma niumaniumato mekasi ko ereima jari ama ikio ko ereima vo Bañara ko lotu qoqono poso kasi Jiudia, saizamu vo Jisu Karisito ko maba madu kasi. Koa omadeuma niumaniumato ko me duki ke melai ikema me ɻaviko ɻisa peuru kale ama maba poso ikio duki kemai ikema saizama lotu maba poso se Jiu amu ko lotu tanatanamu,

¹⁵seke vouvaeveni vo Lekasa Jisu ni se poropita madu, ni eñe ke niumaniumaeñeleni. Seta maba pui ke zoleva vo Bañara. Ni seta ke kanaekimani kiadama maba poso.

¹⁶Se inio mata sea maba poso seke dokolinelo eñe kikeveni kai bazuto kale me pui Jiu mu mela kasi vo Bañara ko pakio ko borikako bazu. Koa keve kale inio seta ke erek matuma boutare ko kobe kai paloasako kiadama seko sarueko poso seke erekako kiada keru. Ni kokale inio vo Bañara ko matuma korakorailo ta vairutu pado kobe mai baroa.

Paula ko zario tu vota mata o soipimo se

¹⁷Ne visi poso mela, eneta ɻeda pitasia saita mekasi azo, melai pui eneko kerukeru kale. Ako eneko pitasio kale mekasi azo eneta ne matu roquemele me ni ne matu madoekake tu mata ne mela lelo me.

¹⁸Eneta ɻeqa matu zariani ɻela inio tu ne vaito mekasi. Aña a ɻavi nio lula kubo taku a madoekani lala tu a vaito, melai vo Setani ta o tizaenelene eñe.

¹⁹Eneta ɻeqa matu zariake soipimelo, ako meko sidopu ama saevo kale avo inio eneta ne qovou reketekete Bañara kasi azo, ni me inio eneko zoleilo ko raki mela, ni me inio eñe ne melai zoleiloa mela vo animevo Lekasa Jisu ko tanama kale so keru vo o vaitou keru.

²⁰Ako me tisoiko eñe me aikaenelani mela ni me zolenelani mela.

1 Tesalonaika 3

¹Eñeko matuma zario tu kai nianio meko bazu kale avo inio eneta pui ne roveake taruano mata kama taku melai eneta ne bitoekake tu eqeta qe elo sai Atenisi peuru kale qe kiada.

²Nio eqeta qe soroevake vo Timoti, eqevo visi vo eqe sase ova iruruputani vo Banñara voko kai bazubazuto kale vo Jisu Karisito ko Uri ama Bazu. Eqeta qe soroeve vo tu o pizatimelo me ni o tauvemelo me meko oqu kale,

³tu puliala me azo ta o vaekou voko oqu komia niumaniumato poso kale avo. Meta me uria paqumuka me navi koa niumaniumato soama ta vo Banñara ko vatolo ikio tu anime kaqe.

⁴Ako so keru ene ñebeta eva keru mekasi, eneta ñe bazuemele me, puliako ko ereilo, ko animeta meda ziovou nio niumaniumato kale kio; ni meta me uria paqumuka ta kota tuvevo avole kota ereivake.

⁵Sokale avo inio añata a joroeve vo Timoti. Añata maba pui a rovea ibu añako pui kai nianio kale meko ziozio, so inio añata a joroeve vo tu vota okai nianio meko oqu ko kavani. Ako añako matuma ñalo ta esa tuvevo avole lula inio o zolizoliemela me vo Setani tu meta me vaeko meko oqu ni kiadama eñeko iruruputo ta kota utu ñamuiva kiala inio!

⁶Erisaña ta lula o ñelai vaita ene vo Timoti mekasi azo, ni o kati kueva ene kasi ko zoleilo sama bazu meko oqu ni roquano ko kio sama. Vota o ñelai bazueka ene ko meta me matu roquenñela ene meko kerukeru kale kiada keru kio ni meta me ñela matu zaria tu ñela lelo ene, omadeuvo ene ñe mela zariani mela lelo me jari.

⁷So sole kiadama eñeko tapata ni olaquavo kale, mea visi poso ni kaka poso mela ta me batukiñela ene meko oqu ko bazu kale;

⁸ni eneta ñeda matu zoleiva ako meta pizaka lojo me eva sole meko omadeu vati elo kale vo Lekasa Jisu.

⁹So sole erisaña eneta ñe rovea ilusivo vo Banñara mekale avo. Eneta ñevai ilusika vo eñeko mela zoleilo kale me voko tanama kale.

¹⁰Ni ipu ni ñaniu eneta ñevai zaivota vo tu eneta ñe mela lelo me tu ñe jidopu puemelo me ni ñe bizatimelo me meko oqu kale.

¹¹Anako matuma paseto ta o navi Bañara animevo Mama, ni animevo Lekasa Jisu Karisito ta qo nela korotikou eñeko keve tu ne qilo mekasi.

¹²Animevo Lekasa inio o rapukikou meko roquekinio me navio kude ni meko roquemo kiadama maba poso, tu kota ko kati ijatinia puekiniou eñe ne imelania roquemelo me.

¹³So inio vota o pizatimelou me meko bulo ni saevo kale ni meta ruqe pidea mela me elou meko tabutabuo kale vo Bañara animevo Mama ko tanama kale, so keru animevo Lekasa Jisu o vaitou keru kiadama voko maba poso sase.

1 Tesalonaika 4

Saevo vo Bañara ko zolevako

¹Eñeko kaka ni visi poso mela, eñeta ne melati nianiekikake koa kalo ko me mevai zoleko ama vo Bañara. Ni eñeta neqai niania ta tuvevo, meta lula soa saevo meda eva. So sole eñeta ne melai titia me vo Lekasa Jisu ko nikale tu meta beta olamo tu pizaka erekomo ko.

²Ako meta meqai nianiani mela inio koa bazu poso ko eñe lula ne qatimelako me vo Lekasa Jisu ko nikale.

³Ako vo Bañara ta o mela zaria me tu meta tabu me elou ni uria lapaso me elou ko pauvezato ni ruqe ama iruruputo kale azo.

⁴Mea kiada mela ta paqumukomo tu uria emo me navinnavi ko reko kasi tabu ama rauraekinio ko keve kale,

⁵ni pui pazapazailo ko kerukeru sate, omadeuvo se kutumana kamu jari se pui kevai nianiani vo Bañara.

⁶Puliala maba ta otao o ivo vovo lotu kale ala lolo voko reko tava kamako kale. Eñeta lula ne melai bazueka me komi, ni ne matu balauvimele me, ako vo Bañara ta o koqotaemou nio sole seke erekosamu soama quli.

⁷Ako vo Bañara ta pui opa nokaemele tu animeta me elo kuna kama quli kale melai animeta tabu me elo.

⁸So sole voa maba vo okai keduvo ala komia nianiekato, ta pui ovai kedua kala maba, melai vo Bañara inio ovai kedua, vo o katimelani me voko Tabu ama Auvana.

⁹Anata pui aba kai pesipesitou komia riki kale ko animea lotu tamania kalea mela ko roquekinio. Ako koa roquekinio ko kalo ta lula o melati vakakuka vo Bañara me ɻnavi sole.

¹⁰Ni meta lula me ereka koa kalo sea kiadama lotu tamania madu kasi koa kiadama Masedonia. Melai eneta ɻne basemela me ɻne visi ni kaka poso mela tu meta beta olamo ni kai matu paloasomo roquekinio.

¹¹Meta zuatikomo ko bule ama saevo, ni pui epoepilo edolomu ko iruruputo kale melai erekomo me ɻnaviko iruruputo, tu meta me uria tauveziovou meko elo kale, ko lula eñe ɻne melai bazuekako me jari ama saevo kale.

¹²Koa keve kale inio se pui nio ke tuvevo putani ta keta mela pañaovou, ni meta pui meba ziovoziovoitou sekasi pasekole ko saevo ko korotikako quli.

Vo Lekasa Jisu ko vaito

¹³Ne visi ni ɻne qaka poso mela, eneta ɻne melai zaria me tu meta meqai nianiovou koko tuveano se lula ke vouvani seko lotu saevo kale ko, tu meta pui duki me elou, se pui kekai zuatani ko aukale ama saevo jaria duki elo kale.

¹⁴Ako animeta me duvevo pueka vo Jisu ta o vovi ni mata o saeve voukale azo, so sole animeta mata tuvevo me ika vo Bañara ta o vaitoemou vo Jisu sate seke vouvani se lula ke tuvevo puevani vo.

¹⁵Komia nianiekato erisana eñe ɻne melai nianiekikako me ta vo Jisu ko nianiekato ikio, ko eri: anime mebeta saevoa mela vo Jisu okai vaito ama ɻnaniu kale ta maba pui meba tama kuletou se lula ke vouvani.

¹⁶Ako vo Lekasa Jisu ta matuma velavelao kale o bazuemou se voumu tu ke saevo, ni mateana lekasa ta o kati padokou voko kora, ni vo Bañara ko kuvili ta ko kelaovou, ni o ɻnavi Lekasa Jisu ta o saqorou aukale azo. Nio se

lula ke vovini se kevai keruini vo Karisito ta ke saevou voukale azo ni ke koilou kuleto,

¹⁷ni anime mebeta saevoa mela koa taku ta me badoilou se sate leikale tu me doraево vo Lekasa Jisu okale.

¹⁸So sole meta patukikiniomo me ŋnavio kude komia bazu kale.

1 Tesalonaika 5

Meta ka inainaomo vo Lekasa Jisu ko vaito

¹A visi poso ni kaka poso, anata pui aba riekou mekasi koa taku kale avo ko ereilou keru komi quli poso.

²Ako meta meqai uria niania sole koa taku vo Lekasa Jisu okai vaito ama ta kota barolou puliala maba opa kai nianiiovo avo, omadeuvo vo kuilokuilo ala maba vo o kuevani ipu kale jari.

³So keru eri kikevou keru se maba poso, “Kiadama quli ta kota ibua ni animeta uria elo meda eva,” kikevou keru, inio vo Bañara ta ota podoloa koqotaemo o elou se. Ni seta pui kepa tako soqoilou, omadeuvo ko reko pui kota ka soqoiva jari ko meqora ko kovo ko tola.

⁴Melai me, visi ni kaka poso mela, meta pui kutumana kamela, so sole koa taku ta pui kopa vuzemelou vo kuilokuilo ala maba okai kuevako jari.

⁵Mea kiada mela ta zakaremu ko maba poso mela, ni ko ŋnaniу ko maba poso mela. Ako animeta pui ipu ni kutumana ko maba poso mela.

⁶Animeta me darekou vo Jisu ko vaito ni inobe me elou tu pui kake maba poso seke maronŋani jari me qalou.

⁷Ako seke maronŋani ta ipu kale inio keta maronŋa, ni seke nozuekani ko piza kama ju ta ipu kale inio doililikekai eva sole.

⁸Melai anime vo ŋnaniу ko mela, ta inobe elo me elo. Animeta mevai oqu ni me roquevo vo Bañara, ni kota ko qaramu-melou anime omadeuvo parani ala ko bako ko qaramuva vo jari, ni animeta piza kavole meqai keru vo

Banara ko pakiemelo anime, omadeuvo pazokinio ko maba okai kerua jari voko zokele ama tarapae.

⁹Ako vo Banara ta pui opa pitoemele anime tu ko melai barolo voko korakorailo, melai vota o pitoemele tu animeta me qovo ko pakio vo Lekasa Jisu Karisito kale,

¹⁰vo o mela vovini anime tu animeta omadeu saevo me elo vo sate, anime saevo mela ma lula vou mela vo o vaitou keru, ta puliako ta koko azavo.

¹¹So sole meta zuvarikiniomo ni tauvekiniomo, so mebeta kavani komia taku kale.

Tovatovama bazubazu ni roquano

¹²Eñeko visi ni kaka poso mela, eñeta ñe basemela me tu meta tama panaomo seke iruruputanimekasi, seke aveavemelani me meko lotu saevo kale ni seke nianiekimelani me.

¹³Meta rauraemomo se ni roquemomo se seko iruruputo seke erekako ko kio kale. Ni meta bule ikiniomo me ñavio kude.

¹⁴Eñeko visi ni kaka poso mela, eñeta ñe basemela me tu meta balauvimapomo se utu elo ke evani, ni zuvarimomo seke ñavani, ni tauvemomo se lekuleku amu seko oqu kale, ni inobe emo kiadama maba poso kasi.

¹⁵Balauvimapomo tu meta pui me besiekou ko ruqe ruqe kale, melai meta madoekomo tu erekomo ko uri kiada keru me ñavio kude ni so jari kiadama maba poso kasi.

¹⁶Meta zoleimo kiada keru,

¹⁷vararaitomo kiadama taku poso kale,

¹⁸ni meta kasekomo meko uriavo vo Banara kasi kiada keru me mebeta saeva keru, olu ama saevo ko taku keru melai, tapata kama saevo ko taku keru melai. Ako so inio vo Banara ota melai zariani me tu meta me elou meko saevo kale omadeu saevo meqai evako vo Jisu Karisito sase.

¹⁹Meta pui tizaeko vo Tabu ala Auvana ko iruruputo,

²⁰ni meta pui kai kedu vo Bañara o vati soroekako bazu poso.

²¹Melai meta taka kemo kiadama quli ko uri ni ruqe, ni taka noqoekomo koko uri ama.

²²Ni taka lapasomo ereko kiadama ruqe ama quli.

²³Erisaña o ñavi Bañara, vo anime o katimelani ko bule, ta tabu o imelou me kiadama keve kale, ni vota o melati vailou me meko pado ama saevo kale, auvana ni tupu kale, ni kuiripato pidea mela o melati vailou vo Lekasa Jisu Karisito o vaitou keru ama taku keru.

²⁴Vo Bañara vo o nokaemelani me ta o melati vailou me, ako vota kerula kala sole.

²⁵Eñeko visi poso ni kaka poso mela, meta ñelati vararaitomo eñe.

²⁶Meta toraekiniomo muli tabu ama roquano kale mea kiada mela me Karisito ko maba poso mela.

²⁷Anata a joruemela me vo Lekasa Jisu ko ñikale tu meta tiromikomo komia riki kiadama saizama lotu maba poso kasi.

²⁸Anata a melati vararaita me, tu vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko roquano ta ko elou me tona. A baika.

2 Tesalonaika

2 Tesalonaika 1

¹Ana Paula lala ta a rikiaka komia leta, Sailasi ni Timoti sase, mea Tesalonaika peuru kale ama lotu qoqono mela kasi, vo Bañara animevo Mama ko maba madu mela ni Lekasa Jisu Karisito ko maba madu mela kasi.

²Ni anata a mela vararaita me, tu vo Bañara animevo Mama ni Lekasa Jisu Karisito ko roquano ni bule ta ko elou me tonā.

Vo Bañara ko titizato vo Karisito o vaitou keru ama

³Ne visi poso ni ne qaka poso mela, eneta ne ilusiva vo Bañara kiada keru mekale avo. Ni kota sidopu tu eneta ne ereko koa kalo ako meko vai oqu vo Bañara ta kota rapuka sole ni meko roquekinio melai kobeta ola rapuko sole.

⁴Sokale avo inio eneta ne rauraemela me Bañara ko lotu qoqono poso kasi azaazama zaekale ke evani. Ko ene ne melai rouraekako me ta meko piza kama oqu ni meko pataito meko toraeko kale ko niumaniumato ni tapata poso.

⁵Kiadama komi quli tamela kelo kale ta kasa ko ika vo Bañara ko titizato ta sidopu ama, ni koko reketekete ta meta koko malea mela amaevo voko aukale ama lekasa puo kale, ako erisaña meta tapata meqai toraeka sole meko elo voko lekasa puo kale.

⁶Vo Bañara ta o erekou ko sidopu ama quli, so sole vota o niumaemou seke niumaniumaemelani me,

⁷ni vota o mela besitou meme niumaivani mela voko mamazo kale, ni so jari ene. Vota o erekou ko quli so keru vo Lekasa Jisu o puratou keru aukale azo voko piza kama mateana madu sase,

⁸ni uza ko urusana kale. Nio vota o koqotaemou se keta va lupaovani vo Bañara ni se pui ke zorikani ko Uri ama Bazu vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko.

⁹Seko koqotailo ta noqola kama tolailo ni pitasio animevo Lekasa ko tanama kale azo, ni voko pizato sama nanaidara kale azo.

¹⁰Ni vo Bañara ta o erekou koa sidopu ama titizato so keru vo Lekasa Jisu o vaitou keru ni vota nanaidara o elou kiadama voko maba poso ko sidopu ama saevo kale, ni o raurailou seke tuvevo putani ko saevo kale. Me melai me zomanou se sate, ako meta me duvevo pueka sole koa bazu ko ene ne qasekemamekasi.

¹¹Sokale avo inio eneta ne melati vararaita me kiada keru. Eneta ne baseva vo animevo Bañara tu meta me malezikou koa reketekete vo o melati nokaekema, ni vota o katimelou ko pizato tu uri ama kalo sana me elou ni uri ama iruruputo me erekou omadeuvo me meqa zariani jari. Meko tuvevo puevo animevo Lekasa Jisu kale avo inio meta meqa zariani mela koa uri ama kalo ni iruruputo.

¹²Eneta soa vararaito ne eva tu animevo Lekasa Jisu ko ni ta ko raurailou mekasi, ni me melai o rauraemelou. Ni vo animevo Bañara ni vo Lekasa Jisu Karisito ko roquano kale avo inio kota so ko kalou.

2 Tesalonaika 2

Vo matu ruqe ala maba

¹Anata aqa zaria mela bazueko me vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko vaito ni voko odiemelo anime tu me badoilo vokasi kio kale avo. Anata a basemela me a visi poso ni kaka poso mela,

²tu meta pui kapiavole niuniala me elou meko kerukeru kale ni pui tinolinoli meqai elou kama lipalipa kama bazu. Ako kake ta keta lipata ni eri kikela, eneta neqai bazuta vo Tabu ala Auvana ko avozio kale ma eneko bazubazuto kale ma kama leta kale, ko animevo Lekasa Jisu okai vaitako Naniu ta lula inio kota baroi kio sama bazu.

³Meta pui zarievo kala tu vota o lipaemelo kama keve kale, ako koa Naniu ta pui erile kopa barolou sole, melai kota ko kilou kuleto kubo madu ke

matu bikoirivou keru vo Bañara ni o puratou keru vo matu ruqe ala maba, vo noqola tolailo o elo ala heli kale.

⁴Vota o matu kanaevou vo Bañara ni o navi ta ota rauraraurailou kiadama quli maba poso bañara ka kikelako quli azo. Ni vota o amaqeovou komia miduku kale ama Jelepade vo Bañara ko kale ni o papuvou sai tu okai rairiziovou ta vo inio vo Bañara.

⁵Meta pui me querukerueka komi quli kio? Ko ikio aña lula a melai bazuekema quli so keru aña a eve keru mekasi.

⁶Melai ikoana voko tizaevako quli tu voa matu ruqe ala maba ta pui opa puratou erisaña, ni meta mebe paqumuka loma ikio ko ko. Vo Bañara ko korotoma taku kale inio voa ruqe ala maba ta kasa o elou.

⁷Ako mutamuta kama ta lula kota ereiva ko ruqe sole, melai ikoana voko tizaevako voa matu ruqe ala maba. Ni kota ko tizaevou ti kobeta barolou koko taku tu ko epezou.

⁸So keru inio voa matu ruqe ala maba ta o puratou ni animevo Lekasa Jisu ta o vrouvaevou vo voko suto kale azo ama kozakoza kale ni vota o niumaevo vo koa nanaidara vo o kati kilo ama kale.

⁹Voa matu ruqe ala maba ta o kilou vo Setani ko pizato sase ni vota o erekou kiadama lipalipa kama urikato ni aqasiele ama iruruputo tu o lipalipaemo maba poso ni vota Bañara jaria querukeruevo ke elou,

¹⁰ni vota okai iruruputou kiadavo ama lipalipato se noqola tolailo ke elo amu tona. Seta noqola tolailo keta elou ako seta pui ke baroekika ko tuveano nio vo Bañara ta pui opa pakiemou se sole.

¹¹So sole vo Bañara ta oma soroeka ko saruilo sama querukeru tu kokale seta ke tuvevo pueko voa matu ruqe ala maba ko lipalipa kama quli.

¹²So inio se pui ke tuvevo puekani Bañara ko tuveano ni lula kekai zoleivani seko boutare ta ke titiziovou muli.

Bañara ta lula o pitoemela me tu me bakio

¹³A visi ni kaka poso, animevo Lekasa o roquemelani mela, e_{ne}eta ne ilusiva vo Banara kiada keru mekale avo, ako so inio koko male sole. Ako vo Banara ta lula o pitoemele me peuru ma peuru ko tanitanila keru azo tu meta me bakio Tabu ala Auvana ko pizato kale, tu kota voko tabu ama maba poso ko imelo meko kai oqu kale voko tuveano.

¹⁴Banara ta lula o nokaemela me koa Uri ama Bazu kale ko e_{ne} lula neqai bazutako mekasi; ni vota lula o nokaemela me tu meta me zomanou kovo vo Lekasa Jisu Karisito ko na_{na}aidara.

¹⁵So sole me, ne visi ni kaka poso mela, meta pizaka lojolo emo ni noqoekomo ko tuvetuve ama quli ko e_{ne} lula ne melati nianiekikako me, e_{ne}ko bazubazuto kale, ni so jari e_{ne}ko rikito kale.

¹⁶Ni e_{ne}ta ne melati vararaitomo me, o navi animevo Lekasa Jisu Karisito kasi, ni Banara animevo Mama kasi, vo o roquemeleni anime, ni voko pakiezato sama roquano kale o katimeleni anime noqola kama zuvarato ni piza kama bokero tu animeta meqai keru voko leveleveo.

¹⁷E_{ne}ta ne melati vararaitomo tu vota o zuvarimelou me ni o pizatimelou me, tu mebe erekou ni mebe kasekou ko uri ama quli kiada keru.

2 Tesalonaika 3

Nelati vararaitomo e_{ne}

¹Ni e_{ne}ko kaka ni visi poso mela, meta mata nelati vararaitomo e_{ne}, inio animevo Lekasa ko bazu ta ko aerou tu kota raura ko elou koko kovo kale, omadeuvo koko kavani me tona jari.

²Ni vararaitomo inio vo Banara ta o pakiemelou anime seke saruivani ni ruqe ama maba madu kasi azo, ako pui kiadamu inio ke tuvevo pueka koa bazu sole.

³Melai animevo Lekasa Jisu ta me roveani vai keru sole vo inio o pizatimelou me ni o pakiemelou me vo Setani, voa Ruqe ala kasi azo.

⁴Ni eneta neqai zoleiva meko zukaido animevo Lekasa tona, ako eneta ne duvevo pueka ta meta mebeta erekko ko eñe ne melai bazuekema quli tu me erekko sole, ni mata meta mebeta ziovou erekko ko.

⁵Eneta ne vararaita tu vo Lekasa Jisu ta o melai nianiekikou vo Banara o imelani roquemelo ni vo Karisito jaria pataito elo tapata me doraekou keru.

Mea kiada mela ta iruruputomo

⁶Ne qaka ni visi poso mela, eneta ne bazuemela me vo Lekasa Jisu Karisito nikale tu meta tama papariomo se utu elo ke evani lotu maba poso se pui ke luluekani ko nianiekato ko eñe ne qatimelema me.

⁷Me navi ta meqai uria nianilia ta kota ko male tu me qalou eñe ne qaevo jari. Ako eneta pui neba kaikuape iruruputo sole so keru eñe sai mekasi ne eve keru.

⁸Ni eneta pui neba utu koe kala kasi azo ko sailao, melai eneta nedu matu ti matu irurupute ipu ni naniu, tu puliala me azo ta namuzato sana ne ivo.

⁹Eneta nedu roveo nio paseko ko tauvezato mekasi, melai meko lulupato ko tauveko kale avo eneta soa matu iruruputo ne eve tu meta me luluekou koa eneko kalo.

¹⁰So keru eñe ne eve keru mekasi, ta eri nio kinnevevo mekasi, “Kala maba ta o lupaovou iruruputo ta vota pui o vuatou,” kinnevevo.

¹¹Eneta so kinela erisana, ako eneta ne viqa sole ta kake me azo ta lupalupa saevo elo kebeta eva ni edolomu ko iruruputo keta ma botebotea pueka.

¹²Sea maba poso soamu ta ne bazuema ni nemai titia vo Lekasa Jisu Karisito ko nikale tu ke saevo korokoroti ni inobe ama elo kale tu ke iruruputo ni ke kovo ko sailao ke navi.

¹³Melai me, a qaka ni visi poso mela, meta pui jairoko erekko ko uri ama quli.

¹⁴Esa kala maba sai ta pui opa zorikou ko bazu ko eñe ne joroekako mekasi komia riki kale. So tea, meta mevai nianiiovou pala inio voa maba, ni pui me vati lolopareovou, so inio vota o quratou.

¹⁵Meta pui kala kana jari me ivou vo, melai meta kala visi jaria balauvivo emo.

¹⁶Nio animevo Lekasa Jisu o navi, vo bule ko raki, ta o katimelou me ko bule kiadama keve kale kiada keru. Ni añata a melati vararaita me tu vo Lekasa Jisu ta o elou mea kiada mela sase.

¹⁷Komia supi ta a naviko nase kale a rikieka ko eri: Roquano mekasi aña Paula lala kasi azo. Eria mamola pueko inio a ikani kiadama riki poso; ni eria rikieko inio a evani.

¹⁸Añata a melati vararaita me, tu vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ta ko elou mea kiada mela tonā.

1 Timoti

1 Timoti 1

¹Aŋa Paula lala ta kala pado apositolo Jisu Karisito vo a eveni lala vo Baŋara animevo Pakiezato ko soropato kale ni Jisu Karisito vo anime mevai keruani ko soropato kale.

²Anata a rikieka komia leta no Timoti na kasi aŋavo maba meqora jaria laŋa vo Jisu Karisito vai oqu kale. Ni aŋata a vararaita tu vo Baŋara animevo Mama ni Jisu Karisito animevo Lekasa ta o katiŋou no voko tauvezato sama roquano, ni baiseo, ni bule.

Bazu poso ko kokai kaikuapako lipalipa kama nianiekato

³Anata aŋa zaria no tu beta eve Epesasi peuru kale, lula nati kiavevo jari so keru aŋa Masedonia peuru poso kale a qeve keru. Ako kama maba poso ta kebe kai nianiekata sai ko lipalipa kama lotu ko bazu poso; tu nota maba dokolimo eve se.

⁴Bazuema se tu seta ke epezo namuko seko taku ereko kale ko vikuvikula bazu ni rosi ama koilokoilo ko bazubazu, koko puratikako ko aivekinio pala, ko pui kasa ko ikako vo Baŋara ko nakanakati. Melai vo Baŋara ko nakanakati ta ko paqumua maba poso ko oqu kale.

⁵Anata a bazueŋa no tu dokolima se, ako aŋata aqa zaria tu sea lotu qoqono ta ke roquekinio rurubiatana kama bulo kale, ni uri ama vatolo kale, ni tuvevo ama oqu kale.

⁶Kake maba poso se pui kepa zuatikeni koa uri ama quli ta lula ko saruema ni lula keta mumaiva koa utube ama pesipesito kale.

⁷Seta keka zaria tu seta vo Mosese ko Bazu ko nianiekato ko maba ke elo, melai seta pui ke paqumuka Mosese ko Bazu kikolani, ni ko quli poso se kekai niania ka kikelako kai nianiekato.

⁸Animea kiada mela ta meqai niania Mosese ko Bazu ta uri ama, meqai uria nianiekatou tea, ni pui meqai aivekinio.

⁹Melai ko male tu kerukerueko ko eri, Moses ko Bazu ta ko kasei, tu pui se sidopu amu kaqe, melai kota se bazu ke bikoirikani ni se ruqe amu, ni se pui tuvevo ama auvana kale ama saevo samu, ni seke vouvaemani seko mama ni niania poso, ni seke vouvaemani maba poso kaqe inio,

¹⁰ni kota seke pauvezatani, ni lasive amu seke erekatani ke navio kude, ni seke mabaku puemani maba poso, ni seke lipalipatani, ni sea kiadamu kaqe, seke erekani ko quli ko pui ko sidopu ama nianiekato ko kati korotako quli.

¹¹Koa nianiekato ta ikoana ko Uri ama Bazu kale Banara o katilema aña tu aqai bazubazuto, koa Uri ama Bazu vo nanaidara ni mauruto sala Banara ko.

Banara ko akoekato sama roquano

¹²Anata a ilusiva vo Jisu Karisito animevo Lekasa vo o pizatilani aña añako iruruputo kale. Anata a ilusiva vo, ako vota o malezilake ni o pitoelake sole tu ava nabuluputo vo,

¹³rouka ruqe kasevo abe eve vo lulavo ni abe niumaniumaeve vo añako ruqe imo kale voko maba madu. Melai animevo Lekasa Jisu ta o matu roquele aña ni ota la akoekteko, ako so keru ta anata pui nio avai oquke vo sole ni pui nio aqai nianiiake ko aña a erekema quli ta ruqe ama kio sole.

¹⁴Ni vo Banara ta olai avozikake voko palopaloasi ama roquano ni vota o katilake aña koa oqu ni roquano ko anime me qoako so keru me duvevo pueva keru vo Jisu Karisito.

¹⁵Vo Jisu Karisito ta o kuevi komia miduku kale tu vota o pakiem se boutare samu. Kota kama pado tuvevo ama pesio, koko male ama tu kiadamu ta ke tuvevo pueko. Ako anata matu ruqealala sea kiadamu sea boutare samu azo,

¹⁶melai vo Banara inio akoezato sana o ile ti vo Jisu Karisito ta kasa o ike voko inobeatruano aña palopaloasia ruqealala ko saevo kale, tu kota kama pado mamola kaqe se mainio kepa tuvevo puto amu kasi, seke kovo amu ko noqola kama saevo.

¹⁷Me ilusivou ni nanaidara puevou vo noqola kala ni paito pide ala ni mutamuta kale ala Aikovakova, vo omadeu pado Bañara latau naniu ni ka naniu! Emeni.

Vo Timoti ko koidi

¹⁸A meqora Timoti, nota kerukerueka sea lotu tanatanamu nati kikevevo no va nabuluputo kale avo vo Jisu Karisito. Nota vakovako ika koa zuvarato sama pesio poso seke katinema no inio nota uria pazokinio no elou,

¹⁹ni nota no bataitou noko oqu kale nio noko kerukeru ta pui kopa nai kuiriziovou ko ruqe. Ako kama maba poso ta pui keka zariani nio viqo seko bulo kale ama kerukeru ko komai kasekako quli, nio seta ruqe ke ika seko oqu.

²⁰Kainioqa sea maba poso kalea nioqa ta Hemeniasi ni Alekezada inio. Nioqata lula ana a qoqotaekeni nioqa nioqako pakeko kale vo Setani ko pizato kale, tu komia keve kale kude nioqata qo paqumukou tu pui ruqe kasevo qo elou vo Bañara.

1 Timoti 2

Lotu kale me qalo avo

¹Komi ta añako matu kuleto ama bazu mekasi, ko eri, meta erekomo ko tauvezato ko vararaito, paseto, ni uriavo ko vararaito Bañara kasi tu me mati vararaitou sea kiadama maba poso;

²tu me mati vararaitou se lekasa poso ni sea kiadama maba poso se qavuna ko pizato samu, tu animeta uria elo me elou vo Bañara ko tava pañao ni maba madu ko tama pañao kale.

³Soama vararaito ta uri ama quli koko zolevako vo Bañara animevo Pakio,

⁴vo oma zariani kiadama maba poso tu o pakiemo ni seta kekai nianii voko tuveano.

⁵Ako vo Bañara ta omadeu pado sole, ni vo tabu ala Bañara ni boutare sama maba poso ko tiania o evani ta mata omadeu pado, vo Jisu Karisito o ni sala maba,

⁶vo pui opa katiziovini tu o vou kiadama maba kaqe tu vota oma tabariko seko rupasio seko ruqe kale azo. Koa voko vou ikio lula ko mamola pueke vo Bañara ko tutututuki ama taku kale vo Bañara ma zario kiadama maba poso tu ke pakio.

⁷Sokale avo inio anata a joroiva kala apositolo lala tu a nianiekimo se pui Jiu amu, tu aqai bazubazuto ko oqu ni tuveano ko bazu. Anata ada tuveana, pui a lipata!

⁸So sole lotu iruruputo kale kiadama zaekale anata ama zaria se lasive amu tu seta ke vararaito, ni tabu ama kerukeru sate seta ke roveo zolaeko seko nase poso vararaito kale puliama korakorailo ni zolizoliekinio sate.

⁹Anata mata ama zaria se rekoreko tu uria saboilo ke elo seko zarazarailo ni panao kale; pui seko viriviri toukale ni pui kama qolo, ni kama bavi ko toruru ni kama matuma tatabara sama suma poso.

¹⁰Seta uri ama kalo ni kerukeru ke kovou, ko koko male ama se reko poso kasi seke tava panaovani vo Bañara kikelani.

¹¹Se rekoreko ta ke ibu ni ke zarazarailo seko vakakuko kale Bañara ko nianiekato.

¹²Anata pui a zariema se rekoreko tu seta ke nianiekimo ma keta mai paloaso lasive amu ko pizato, melai seta moiza kebeta elo lotu kale.

¹³Ako Adami nio kuleto o erei saita inio Ivi sole.

¹⁴Ako pui Adami nio opa lipalipatou sole, melai koa reko ikio ko lipalipaima ni ko ikio ko bikoirikema vo Bañara ko bazu.

¹⁵Melai se rekoreko ta ke pataitou seko oqu kale ama elo ni roquano ni tabu elo, ni seko inobe ama kalo kale, nio seta ke pakiovou seko kovo kale ko meqora.

1 Timoti 3

Lotu qoqono kale ama vilua pikopiko madu

¹Komi ta tuvevo ama pesio: Voa maba vo oka zariani ko vilua pikopiko elo lotu qoqono kasi ta o pitoekani nio matu uri ama iruruputo.

²Lotu qoqono kale ala vilua pikopiko ta kuiripato pide o elou, vota o neamukou omadeu pado reko, vota o balauvani, ni o kaitiziani, ni vota inobeia elola; ni vota o baroekimou se edoloma maba madu voko pade kale; ni vota bokao sana o elou tu o ereko ko nianiekato;

³vota pui o nozuekou ko piza kama ju tu kota sarube ko ivo vo, ni pui o niumaniumaemo se edoloma maba madu, melai o baisemo ni bule o elo; vota pui o roqueko ko takula.

⁴Vota o kati uria vailo voko saidi, ni uria zoripato ni panao sana o imo voko meqora poso, so inio vota o roveovou kati uria vailo vo Banara ko lotu qoqono uri ama odikato kale.

⁵Ako kala maba vo pui o roveani korotiko o naviko saidi ta nonia roveo inio vota o kati vailou vo Banara ko lotu qoqono? Vo soala maba ta pui opa roveovou.

⁶Vota piza kala maba o elo oqu kale ni pui vairu ama oqu sala maba. So inio vota pui o raurailou ni pui o pialou vo Setani o koema kuiripato jari ama kale.

⁷Vota kala maba se keta va panaovo ala se pui lotu maba poso tu vota pui o kovou ko kuiripato ni vo Setani ta pui soa sipativo o elo.

Tauvezato ko maba poso lotu qoqono kasi

⁸Ni so jari nio mata se lotu qoqono ke pitoemani tauvezato ko maba madu ta uri ama kalo sana ke elo, ni seta pui matu nozueko ke elo ko vaini ko ju, ni pui keka zario ko takula pui sidopu ama keve kale ke koako.

⁹Ni seta pizaka noqoeko ke elo ko Uri ama Bazu ko tuveano puliama niuniala sate.

¹⁰Seta ke madoilo kuleto, ni puliama kuiripato sana ke elo amu inio ke kovou koa iruruputo.

¹¹Seko reko poso melai uri ama kalo sana ke elou ni pui kekai pesiovou ko maba, ni seta pui ke matu nozuekou ko piza kama ju melai seta kiadavoa kerula kamu ke elo.

¹²Vo lotu qoqono kale ala tauvezato ko maba ta omadeu pado reko o neamuko ni o mati uria vailo voko meqora poso ni kiadama voko saidi uri ama odikato kale.

¹³Sea tauvezato ko maba madu seke uria erekani seko iruruputo ta uri ama ni ke koa, ni seta parani putole ke rovea kaseko seko vai oqu vo Jisu Karisito.

Animeko oqu ko matu omele ama tuveano

¹⁴⁻¹⁵Anata a bokaovou ta anata aba mela lelou inio me. Melai anata a ubaitou ta komia leta ana abe rikiekako ikio ko bazuemelou me ko anime me qalo avoa iruruputo vo Bañara ko saidi kale amu kasi. Se inio vo saevola Bañara ko lotu qoqono, ako seta voko tuveano ko lado vola ni barabara sole.

¹⁶Puliala maba ta opa roveovou taka zolio ko animeko oqu ko omele ama tuveano ta matu saqoroma, ko eri: Vo Karisito ta kasa o eve maba ko tupu tonia, Tabu ala Auvana ta ota vai bazute voko tuveano ta vo inio animevo Lekasa, ni mateana madu melai ke veake vo. Vota lula kevai bazubazute peuru ma peuru, ni vota tuvevo ke ive peuru ma peuru,

vo Bañara o koivieveni aukale ama peuru kale.

1 Timoti 4

Lipalipa kama titisa poso

¹Tabu ala Auvana ta zakaremu o ika ko eri. Kake maba poso ta ke vaekou ko oqu koko kilo ama taku keru kio, ni seta ke zorikou koko lipalipatako auvana poso ni seta ke luluekou ko ziolo poso ko nianieiekato.

²Koa nianiekato lipalipa kama ta se lipalipa kamu ke erekako, seko bulo kale ama kerukeru ta vouma omadeuvo kota ko siqai jari bavi ama aeani kale, nio pui komai kuirika seko sarueko.

³Soama maba poso ta ke erekako nianiekato koko kaitikako ko roroto ni ko pui me quovou kama sailao poso kio sama. Melai vo Bañara ta o erekemba koa sailao poso tu kuo kaqe, so sole anime me duvevo putani ni meqai nianiiiani mela ko tuveano ta me rovea kuo uriavo sama vararaito ko tova.

⁴Kiadama quli vo Bañara o erekemba ta uri ama; pulia quli ta meqai kaikuapou, melai kiadama quli ta me quovou uriavo ko vararaito kale,

⁵ako vo Bañara ta lula tabu ka kiola ni animeko vararaito melai tabu ko ika sole.

Uri ala nabulu Jisu Karisito vo

⁶Nota katima komia bazu poso sea lotu tamatamania, nio nota kala uri ala Jisu Karisito vo nabulu na, no navi no bizatiani na noko auvana kale koa oqu ko pesio kale ni tuvevo ama bazu kale ko no no luluekako.

⁷Melai taka papariovi ko lipalipa kama ni utube ama bazu, ko pui ko kasevako vo Bañara. Nota matu madoe tu tava pañao vo Bañara kiada keru.

⁸Tupu kale ama madolo kale pizatiko ko tupu ta silo pala tauvezato sama, melai tava pañao vo Bañara ta kobe kai paloasa kiadama keve kale, ako kota ko tauveka vairutu ama ni ko kilo ama saevo sole.

⁹Komi ta tuvevo ama pesio, koko male ama tu kiadamu ta ke tuvevo pueko.

¹⁰Animeta matu pazokinio me eva ni meda matu iruruputa, ako animeta meqai kerua animeko kovo vo saevola Bañara leveleveo o mela kasekema quli, vo kiadamu vo Pakio, melai o maba pakiemani seke tuvevo puevani vo.

¹¹Katima se maba poso komia bazu poso ni komia nianiekato poso.

¹²Nota pui zarievo kala tu vota o zaraeno no noko vairu beta elo kale avo, melai nota kala kevepito eve seke tuvevo putani kasi, noko pesio kale, ni

noko kalo kale, ni noko roquano kale, ni oqu, ni noko bulebule ama saevo kale.

¹³Ako añata ada baroloa lala inio, so sole nota pui lalamato tiromiko ko Tabu ama Riki ubutiania ni pui lalamato kai bazubazuto ni kai naniiekato.

¹⁴Nota kai irurupute koa bokao vo Tabu ala Auvana o katinema no, so keru se lotu tanatanamu nase keñai ivike keru ama.

¹⁵Nota dikidauputole ereka komi quli, tu kiadamu ta ke nelou ta nota nobeta ola pizato noko odikato ko iruruputo kale.

¹⁶Nota balauve noko saevo ni naniiekato kale. Nota vinai komi quli poso ko ereko kale, ako nota so no qalou, inio no navi ni seke viqani ta meda pakiovou.

1 Timoti 5

Timoti o kalo avo seke tuvevo putani kasi

¹Pui riqaevo kala qole ala maba, melai nota novo mama jaria kerukeruevo eve vo tu baise ama pesio kale vai titiovi vo. Ni no visi poso jaria roquemo ni mati vailo eve se vairu ama maba madu,

²ni se qole rekoreko poso ta no nania poso jari, ni se vairu ama rekoreko poso ta no jaqi poso jaria roquemo ni mati vailo eve kiadama noko bulebule ama kalo sate.

Reko naboko poso mati vailo ko sidopu

³Nota bazuema saizama lotu qoqono tu seta keta ma panaovou ni ke tauvemou se reko naboko poso se ojolou elo kebeta evani.

⁴Melai kama naboko ta meqora sama ma mabuzu sama ko elou ta sea meqora ni mabuzu poso ta ke paqumukou ni ke erekou seko lotu ko mati soruekako iruruputo tu ke tauvemou seko saidi kale amu ni ke besiekou koa tauvezato seke koema lulavo seko mama ni nania ni taite poso kasi, ako komi kio vo Banara okai zoleivako sole.

⁵Koa naboko koko kiada pado, ko puliala o kati vailako, ta ko noqoiva vai keru vo Bañara, ni kota ko vararaita ipu ni naniu koko paseko kale voko tauvezato.

⁶Melai koa naboko koko pauvezatako ta kota lula kota vouva jari so keru ko kobeta saeva keru.

⁷Nota mai bazueka saizama lotu qoqono komia bazu poso tu puliala se azo ta kuiripato sana o elou.

⁸Melai voa maba vo pui o mati vailani voko mabamu, ta o vaekani nio ko lotu saevo, ni vo pui oma lilitani voko saidi kale amu ta kala matu ruqe ala maba, vo omai paloasani se kutumana kamu koa voko ruqe ama kalo kale.

⁹Pui sea kiadamu naboko poso inio lotu qoqono ke mati vailo amu, melai sea naboko poso se varimuja toni sabere lula kekai baroani, ni se omadeu taku pala ke roroteni,

¹⁰ni se kota ma kaseivani seko uri ama iruruputo poso, ni seke mati uria vailani seko meqora poso, ni seke baroekimani se edolomu seko pade kasi, ni se keta ma panaovani ti kema koidipani seke luluevani vo Karisito, ni se lula ke tauvezatani tapata keru, ni se dikidauputole ke erekani kiadama uri ama iruruputo. Se ke kiada inio.

¹¹⁻¹³Melai lotu qoqono ta pui ko mati vailou se vairu ama naboko poso, ako so keru seko tupu kale ama zario ko ajoema keru seta keka zaria tova roroto, ni seta kuiripato sana keta eva seko pui lulueko kale seke erekema leveleveo. Koa leveleveo kale inio seta keva nabuluputou vo Karisito pado ama seko taku kale ka kikevema. Ni seta ke vaekani seko oqu ni seta kekai niania ko taku ko niumaevo seko pade azo pade kalo kale, ni koko topi tiniavo ta seta ko maba kekai pesiani rekoreko keta eva ni seta utu ato ke evani edolomu ko iruruputo kale, ni kekai pesiani ko pui seko quli tu kai pesio.

¹⁴So sole anata aqa zaria tu se vairu ama naboko poso ta ke roroto, tu seta meqora sana ke elo, ni ke uria erekko seko pade kale ama iruruputo, tu animeko kana poso ta ke tizailou ni pui ke roveovou ruqe kasemelo anime.

¹⁵Ako kake naboko poso ta lula ke vaeka ko oqu ni ke lulueva vo Setani sole.

¹⁶Sole koko raki komia bazu ta ko lotu reko ko kama reko naboko poso sama koko saidi kale, kota ko mati matu vailou tu pui matu riteraite ke ikou ko lotu qoqono. So inio ko lotu qoqono ta ko mati vailou se reko naboko poso ke kiada saevo kebeta evani kiada keru.

Lotu tanatanamu ke kalo avo

¹⁷Se lotu tanatanamu seke uria erekani seko odikato ko iruruputo ta ke male tu seta ke uria kerukeruilou ni ke kovou ko uri ama tabara. Ni kota ko matu suirima se kekai mumuasa puivani ko bazubazuto ni nianiekato.

¹⁸Ako eri nio kikolani ko Tabu ama Riki sole, “Nota pui taka mukieko ka padu bulumakau ko suto tu pui ko vuato so keru no noqai iruruputou keru ko tu kai lojo ko vuiti ko rurururu,” ni “Vo iruruputo ko maba ta o tabariovou,” kikola.

¹⁹Nota pui tava viqo kala maba vo ovai kuirikani vo lotu tanala ko ruqe, ko pui omuqa ma zouke maba sase ko roveako tuvevo puilo.

²⁰Melai nota riqaema se lotu tanatanamu vaki ale seke erekani ko sarueko, tu sea kiadamu ta ke balauvo.

²¹Anata a bazuena no vo Bañara ni Jisu Karisito ni tabu ama mateana madu ko tanama kale tu nota zorika aña kialani ni nota riqaeva ubutiania voa lotu tanala vo o saruekani novo uri ala lolo obe elou melai.

²²Pui jijiro vai iviko noko nase kala maba, tu tabu ivo vo Jisu va nabuluputo kaqe. Pui kai zomano erek edolomu ko sarueko, melai nota rurubiatana saevo eve.

²³Nota pui ju ko kiada nozueko, melai nozueka silo pala vaini tu kota ko tauveko noko siapa ni ko tauveno no noko vereverepaito kale.

²⁴Kama maba poso ko sarueko ta ko uria keazaiva, ni seko sarueko poso ta ko mati ola se titizato kale, melai kake ko sarueko ta kasa ko elou tova.

²⁵Ni so jari nio ko uri ama kalo ta kasa ko eva, ni koa uri ama kalo ko erisana ko mutaivako, ko melai pui noqola mutailo kopa elou.

1 Timoti 6

Mabaku poso ke kalo avo

¹Se mabaku poso ta keta ma uria paŋaovou seko tanamu, tu puliala ta ruqe kaseko o elou vo Baŋara ko ni ni animeko nianiekato.

²Sea mabaku poso se lotu maba tanamu samu ta pui ke kaikuapo zorimo seko tanamu eri kio sama kerukeru kale, “Animevo tanala ta animea lotu tamania kale ala pala.” Melai seta kema uria nabuluputo se, ako sea tanamu seke koani ko tauvezato sea mabaku poso ko iruruputo kale ta tuvevo puto ko maba madu sole ni sea mabaku poso ta ke roquema seko tanamu sole.

Lipalipa kama nianiekato ni batiro

Nota kai nianiekate ni kai bazubazute komi quli poso.

³Vo okai nianiekatani ko edoloma lotu ko bazu ko pui ko luluekako vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko pesio kikolani ni pui ko kati korotako vo Baŋara ko tava paŋao

⁴ta o utu aikaivani pala ni pulia quli ka supi vota o paqumuka. Voko sarusaru ama vatolo kale inio vota okai zolizolita ni okai aivepata koa rukuruku poso; komi ta kama konoilo, ni kasekasekinio, ni riqaequinio, ni ruqueruqe ama mamuro ko lainizato,

⁵ni kiada keru ama zolizoliekinio sama quli. Sea maba poso ko kerukeru ta sarube ama ni seta pui ke rovea nianieko ko tuveano. Ni koko topi tiniamia seko sarube ama kerukeru ta Baŋara ko tava paŋao ta kai batiro puilo ko quli kikela.

⁶Zio, vo Baŋara ko tava paŋao ta matu batiro ko iva voa maba, vo o paqumukani kai zoleilo kokale ozaoza obe elou melai batiro obe elou melai.

⁷Ako loma quli kio anime me qati kuevima peuru ma peuru kale so keru anime me alile keru? Pulia quli! Ni mata loma quli ikio animeta me

roveovou boriko peuru ma peuru kale azo anime me vouvou keru? Pulia quli!

⁸So sole animeta sailao ni kama suma sana me elou ta, animeta meqai zoleilou ko.

⁹Melai se keka zariani kovo ko batiro ta zolizolito ko moa ni keta tulumua kubo ruqe ama ni niumaniuma kama zario poso kale, koko niumaekake seko oqu.

¹⁰Ako takula ko roqueko ta kiadama ruqe ko raki sole. Kake maba poso se lula matu piza ke evani takula ko vailiko kale ta keta epeiva oqu kasi azo, ni kokale kude inio kubo upotuqu ta ko duki pueka seko bulo poso.

O ɳavi Timoti o kalo avo

¹¹Melai no, vo Baɳara ko maba na, ta taka lapase kiadama komia ruqe poso. Kai vinai ko sidopu, vo Baɳara tava panao kale, ni oqu kale, ni roquano kale, ni pataito kale, ni nodenode ama saevo kale.

¹²Matu madoe tu pizate noko oqu ko saevo kale, omadeuvo vo rereo ko maba jari vo oka zariani pizato voziekino kale, tu no qovou koko mamola, ko ikio ko noqola kama saevo. Ako ko ikio koa noqola kama saevo vo Baɳara lula o nati nokaekema no so keru no parani putole kai bazuto no eve keru noko oqu ni kubo maba madu keta na viqe keru ko.

¹³Vo Baɳara ko tanama kale, vo o katikani ko saevo kiadama quli, ni Jisu Karisito ko tanama kale, vo o uria kasa puekeni voko oqu vo Ponitiasi Paelati ko kuleto, aŋata a bazueɳa no

¹⁴tu nota zorika noko soru poso ni no qati vailou ti kobeta barolou koa naniu kale so keru animevo Lekasa Jisu Karisito o puratou keru.

¹⁵Voko purato ta ko elou vo Baɳara ko tutututuki ama taku kale, voa mauruto sala omadeu pado Matu Lekasa, se aikovakova madu vo Aikovakova, ni se lekasa madu vo Lekasa.

¹⁶Vo o kiada ta o saevani ni pui opa vouvo ala, ni o evani koa simanamana kale ko puliala o roveako kelo. Puliala maba ta lula o vea vo, ni puliala

maba ta o rovea velo vo. Animeta me rauraevou vo noqola pizato sala! Emeni.

¹⁷Bazuema se batiro kekai evani erisanama saevo ko lomaloma tu seta pui kekai raurailo, ni seta pui kekai keruvou soama batiro, ako koa batiro ta kapiavole ko roveako paito sole, melai seta kevai keruvou vo Bañara inio, vo puaropuaroa katimelo o evani kiadama uri ama quli koko zolemelako anime.

¹⁸Bazuema se tu seta kemai tauveko edolomu seko batiro, tu seko zolemo ama ta seko uri ama kalo ko elo, ni kekai zoleilo seko mati puaro se edoloma maba poso.

¹⁹Komia keve kale kude inio seta noqola kama batiro sana ke elou ti ke kovou koa noqola kama saevo, koa tuvevo ama saevo.

²⁰Timoti, nota mana vailo kati eve ko lotu kale ama nianiekato ko lula noqai nianiiako. Nota taka lapase koa kasekasezato sama pesio ko pui ko kasevako vo Bañara, ni taka lapase koa sarube ama aivekinio kake maba poso “Nianii” ka kikelako seko saruilo kale.

²¹Ako sea poqala koa “Nianii” samu kikelani ta kota lula komai niumata, ni kokale avo ta seta lula keta epeiva seko oqu kale azo. Anata a vararaita tu vo Bañara ko roquano ta ko elou mea kiada mela tona. A baika.

2 Timoti

2 Timoti 1

¹Ana Paula lala ta kala pado apositolo Jisu Karisito vo a eveni lala vo Bañara ko vatolo kale, a joroini lala tu aqai bazuto vo Bañara lula leveleveo o ikema saevo ko anime me qoako animeko omadeu vati elo vo Jisu Karisito kale.

²Anata a rikieka komia leta no Timoti na kasi, añavo maba meqora jaria laña. Ni anata a vararaita tu vo Mama Bañara ni Jisu Karisito animevo Lekasa ta qo katinou no ko pakiezato sama roquano, ni baiseo, ni bule.

Ilusato ni zuvarato sama pesio

³Anata a ilusiva vo Bañara, vo aña ni añako taite poso neva nabuluputani eneko uri ama vatolo kale. Anata a ilusiva vo kiada keru a querukerueña keru no anako vararaito kale ipu ni naniu.

⁴Anata a querukerueka noko deumu, ni anata aqai matu zaria tu ñelo no, so inio anata a soleilou.

⁵Anata a querukerueka noko tuvevo ama oqu, omadeuvo noko taite Loisi ni noko niania Iunisi ko jari ama. Anata aqai niania ta koa omadeuma piza kama oqu ikio nokasi ama.

⁶Komi kale avo inio anata a bazueña no tu nota saevika tu kai irurupute koa katizato vo Bañara o katinem so keru ana añai ivike keru añako nase noko lezu topi.

⁷Ako vo Bañara ko Auvana ko lula o katimelako anime ta pui ko ñavaemelako ikio sole, melai kota ko melai sukatika ko pizato, ni roquano ni kaitizio.

⁸So sole pui qurato noko vai bazubazuto kale vo animevo Lekasa, ni pui taka qurato añako pirizio vo Karisito ko ñikale avo. Melai nota kai zomane koa tapata koko kuevako Uri ama Bazu ko kai bazuto kale, aña jari, ni vo Bañara o katinako pizato kale nota pataite koa tapata kale.

⁹Vota o pakiemele ni o nokaemele anime tu voko maba poso me elou, pui animeko iruruputo kale, melai o ɻaviko vatolo kale ni o roquano kale inio. Puliako peuru ma peuru ereilo vota lula o vatoeke tu o katimelo komia pakiezato sama roquano vo Karisito o puratikako,

¹⁰melai erisan  ta kota kasa ko eva anime kasi vo animevo Pakio Jisu Karisito ko kilo kale. Vota o koqotaeke ko vou ko pizato ni vota o puratike noqola kama saeve seke  eamukani voko Uri ama Bazu kaqe.

¹¹Vo Ba ara ta o pitoele ana tu anata kala apositolo a elo ni kala nianiekato ko maba a elo tu aqai bazuto ko Uri ama Bazu,

¹²ni Sokale avo inio anata a doraeka komia erisanama tapata. Melai anata abeta pataita  ako oqu kale, ako anata avai niania sole vo ana avai keruani, ni a duvevo pueka ta voko matuma pizato kale vota o kati vailou ko lula ana a erekako iruruputo vokasi ti kobeta barolou koa matuma Titizato ko Naniu.

¹³Nota vinavina noqoeko eve koa tuvevo ama bazu poso ko lula ana a  ati vakakukema tu  ota  o lulueko ko, ni kai saeve koa oqu ni roquano ko animeko omadeu vati elo vo Jisu Karisito ko katimelako.

¹⁴Vo Tabu ala Auvana ko pizato kale, vo obeta evani anime toni,  ota kati vaile ko Uri ama Bazu ko tuveano, vo Ba ara  ai keru kale lula o vaekako  oko  ase topi.

¹⁵Nota  omai niania kiadama lotu maba se Eisia peuru poso kale amu ta lula ke vaele ana, Puqelasi ni Hemoqenesi melai qota la soqoi.

¹⁶Anako vararaito ta vo Lekasa ta o baisemou sea kiadamu vo Onesiporasi ko mabamu seke evani voko pade kale ako vota o zolelani ana kubo taku sole. Vota pui opa taka qurate ko anata kala piritu pade kalea lala kio,

¹⁷melai so keru vo o baroa keru Romu peuru kale vota o taniekake matu vaililo ana so ti obe lati inotake.

¹⁸Ni nota noqai uria niania voko matuma tauvezato vo o erekema ana kasi sai Epesasi peuru kale. Sole vo Lekasa ko odouvo sama roquano ta ko elou vo tonia koa Titizato ko Naniu kale!

2 Timoti 2

Nota Jisu Karisito vo uri ala pazokinio ko maba eve

¹So sole no, no a meqora na, nota pizate koa pakiezato sama roquano kale ko animeko omadeu vati elo vo Jisu Karisito ko katimelako.

²Koa nianiekato poso ko nono viqema ko ana aqai bazutema kubo maba madu ko kuleto nota mai pakeka se kerula kamu, seke roveovo amu tu mati nianiekiko mata kubo maba poso.

³Nota kai zomane koa tapata Uri ama Bazu kekai kaikuapani ke katimelako anime, tu nota vo Jisu Karisito vo uri ala pazokinio ko maba eve.

⁴Ako animeta meqai niania sole vo pazokinio ko maba vo o erekani dikidauputole voko koidi ta omadeu vatolo kale oka zaria tu zolevo vovo kuleto ala, ni vota pui opa kati valuvaluekou o naviko riteraite.

⁵Mata animeta meqai niania kala maba vo oka rereani ko voziekinio ta pui o rovea kovo ko mamola voko pui zoriko kale voziekinio ko bazu poso.

⁶Ni mata meqai niania anime vo papato ko maba vo lula o erekani matuma iruruputo inio o male tu o kovou ko kuleto ama epa.

⁷Nota kerukerueka so ana na kialani, nio animevo Lekasa ta ona zakaremu puekou koa kiadama.

⁸Nota kerukerueva vo Jisu Karisito, vo o saeveni voukale azo, vo Aikovakova Devita ko vikuvikula kale ala, vo o kaseivani Uri ama Bazu kale ko ana aqai bazubazutako.

⁹Ni anako kai bazubazuto ko Uri ama Bazu kale avo inio anata tapata aqai eva ni aqai pirizia seini kale omadeuvo kala maba qavuna ko bazu o pazokani jari. Melai vo Banara ko bazu ta pui ko pirizia seini kale,

¹⁰so sole anata a noqoiva pataito kiadama tapata kale tu a dauvemo vo Bañara ko maba madu, tu seta ke kovo ko pakio ni noqola kama nanaidara Jisu Karisito kasi.

¹¹Komi ta tuvevo ama rukuruku: “Anime lula me vrouvani mela vo sate inio mata noqola saevo kale me jaevou vo sase.

¹²Animeta me bataitou tapata kale nio animeta me lekasa puovou vo sase. Animeta meda va zoliovou vo nio vo melai ota mela zoliovou anime.

¹³Animeta pui kerula me elou melai vota kerula obeta eva, ako vota pui lipato o evani o navi sole.”

Nota Bañara oñai soleivani na iruruputo ko maba eve

¹⁴Mai kerukerue komi quli noko lotu maba madu, ni nota balauvima se vo Bañara ko ñikale tu seta pui kekai zolizoliekinio ko pesio poso, ako kota pui ko tauveka ko maba melai kota koko niumaemako ikio seke viqani maba poso sole.

¹⁵Nota madoeka tu nota matu korokoroti eve vo Bañara ko kelokelozato kale. Nota no qorotikou kai bazubazuto ko tuvevo ama Bañara ko bazu tu nota kala iruruputo ko maba na pui no quratani na noko iruruputo kale no elou.

¹⁶So sole nota taka papariovi koa utube ama ni sarube ama pesipesi, ko vana ko imako se maba poso vo Bañara kasi azo.

¹⁷Soama pesipesi ta omadeuvo ko dala potu tupu ko kuako jari ama ikio. Omuqa maba nioqa qokai bazutani ko soama pesipesi ta Hemeniasi ni Piletasi.

¹⁸Nioqa inio qo namukeni nioqa ko tuveano, ni lekuleku qo imani nioqa kake seke tuvevo putani seko oqu kale kai bazuto kale ko anime lotu maba mela ko mata saevo vouskale azo ta lula kota ereiva kio ni pui kopa tova ereilou kio sama lipalipato kale.

¹⁹Melai vo Bañara ko maba poso ko vinavina kama vola vo Bañara lula o erekema ta puliala o rovea vezokiko, ni ko topi ta ko rikiziake komia pesio:

“Vo Bañara ta omai niania o naviko madu” ni “Se eñe inio ko vo Bañara ko maba madu nela kikelani ta ke lilizio ko ruqe ama iruruputo ko ereko kale azo.”

²⁰Matuma pade poso kale ta ikoana azaazama lolulolu ni teamuteamu, kama ta siliva kale ko ereima ni kama ta qolo kale, kama ta ore kale ni kama ta miduku kale, nio kama koa lomaloma ta matumatumu naniu poso kale kai iruruputo kaqe, kama ta kiadama taku kai iruruputo ko.

²¹Voa lotu maba vo o saqaivani o navi kiadama koa ruqe ama quli aña abe kasekako kale azo, ta kala maba qulepo ala vo Bañara ovai iruruputo ala matuma quli kale, omadeuvo koa qolo ni siliva kama lomaloma jari, ako vota lula tabu ota eva vovo Lekasa ko iruruputo kaqe, ni lula o inainaiva tu vota o ereko kiadama uri ama iruruputo sole.

²²Nota taka soqoi se vaini amu ko ruqe ama kalo, se keka matu zariani ko pui ko korotako quli poso, ni vinaeka lulueko ko sidopu, ni oqu, ni roquano, ni bule, seke ilusivani vo Bañara saqasaqa kama bulo samu sase.

²³Melai taka papariovi koa utube ama ni sarube ama pesipesi, ako nota noqai niania kota zolizoliekinio ni aivekinio sama ikio sole.

²⁴Ako vo Lekasa vo nabulu ta pui o male tu vota o aivepato sole. Melai vota o baisemou kiadamu, uri ama ni pañao sama nianiekato kale,

²⁵ni inobea sidopu puemo o elou seke pazokani voko nianiekato. Sokale inio esa vo Bañara ta o baisemou se tu seta ke lilizio ni kekai nianio ko tuveano.

²⁶Nio seta ke mamurou ni ke soqoilou vo Setani ko sipata kasi azo, vo erisana o piriemani se ni o zuruzuruuemani tu ke zoriko voko vatolo.

2 Timoti 3

Komia peuru ma peuru ko paitopaito kale ama taku

¹Mata komi ta no uria kerukeruekou: kama tapata kama taku poso ta kota elou komia peuru ma peuru ko paitopaito kale ama taku kale.

²Ako koa taku kale maba poso ta ke navi ke kerukeruilou, ni ke vailivailikou ko takula, ni ke aikailou, ni ke rauraraaurailou; seta keta ruqe pesiovou, ni pui kepa zorimou seko mama ni niania poso, puliama seko kaseko seko uriavo, ni seta Bañara ko bazu ke bikoirikani maba madu;

³seta puliama roquano samu, ni odouvo pide amu, se kekai pesiani ko maba, ni pui ke uria odiziani ke navi, seta niumaniuma kamu, ni kekai kideipani ko uri;

⁴seta pui kerula kamu, ni puliako kerukeruto ke erekani ko ruqe, utu aikailo ko maba madu, ni ke roquekani ko utube ama zoleilo ko quli vo Bañara ko roquevo kale azo;

⁵seta ke noqoekou ko lotu ko kupekupe ama iruruputo, melai seta ruqe keta ka ikou koko tuvevo ama pizato. Nota tama papariovi soama maba poso.

⁶Kake sea maba poso ta ke olaolaita maba poso ko pade kale ni ke lipalipaema se pui uri ama lezu sama rekoreko poso se duki amu seko sarueko poso ko kuiripato kale ni seke saruivani seko lulueko kale kubo azaazama vatolo poso.

⁷Sea rekoreko ta kiada keru keka zariani viqo kama vairu ama nianiekato melai seta puliako keru kepa paqumuko amu ko tuveano.

⁸Omadeuvo Jenisi ni Jaberesi qo ivevoa tizaevu vo Moses jari, so jaria tizaeko inio nia maba poso ke evani ko tuveano, se sarube ama kerukeru sama maba madu se kekai lipalipaitani ko oqu.

⁹Melai seko ruqe ama iruruputo ta pui punazo kopa ziovou, ako kiadamu ta ke nianiekou seko sarube puto sole, omadeuvo koko ereima jari nioqa Jenisi ni Jaberesi kasi.

Paula ko tovama bazu poso vo Timoti kasi

¹⁰Melai nota lula no qeveni na añako nianiekato, añako kalo, añako saevo kale ama zuato, añako oqu, añako inobe, añako roquano ni añako pataito,

¹¹añako toraeko ko naqunaquto ni añako tolailo sama upotuqu. Nota nobe paqumuka kiadama koko ereima quli ana kasi sai Anitioko, Aikoniami, ni

sai Lisitara peuru poso kale, koa matu ruqe ama niumaniumato poso ko ana ko tolaelema! Melai vo Lekasa Jisu ta o pakiele ana koa kiadama tapata poso kale azo.

¹²Ako kiadamu seke madoekani tu ke uria luluevo vo Jisu Karisito seko sidopu ama kalo kale ta ke toraekou ko naqunaquto,

¹³ni se ruqe ama maba madu ni se lipalipa kamu ta matu ti matu ruqe avo ke kalou, ni seta ke lipaemou se edolomu ni ke lipailou ke navi.

¹⁴Melai no navi nota pizaka noqoeka koa tuveano ko lula no noqai nianiiako ni no matu tuvevo puekako. Ako nota nomai niania sole sea kerula kamu se kekai nianiekiñeni koa tuveano,

¹⁵ni so keru no siloa laña keru azo nota lula noqai nianiiovi ko Tabu ama Riki poso, koko roveako kasa na iko koa keve, koko pakieno ama no Jisu Karisito vai oqu kale.

¹⁶Kiadama Tabu ama Riki poso ta vo Bañara ko vatolo kale inio ko rikiziovi, ni kota piza kama iruruputo ko lomaloma Bañara ko tuveano kai nianiekato kale. Ni koa Tabu ama Riki poso ta ko riqae ka ko lipalipato, ni kota ko sidopu pueka ko sarueko poso, ni kota ko puarika ko bazubazu sidopu ama elo ko.

¹⁷So inio koa Tabu ama Riki poso kale vo maba vo ova nabuluputani vo Bañara ta o kovou koa bokao poso tu vota o ereko kiadama uri ama iruruputo.

2 Timoti 4

¹Vo Bañara ni Jisu Karisito tanama kale, vo o titizimo ala se saevomu ni se voumu, vo o vaito ala tu o lekasa puo, anata a qatinā no komia piza kama bazu

²tu nota kai bazubazute ko Uri ama Bazu. Maba poso keka zariovou viqo ma pui keka zariovou viqo melai nota kai bazubazute. Nota no jidopu puemou

se maba poso, ni nomai riqaeiou seko sarueko, ni no zuvarimou se maba poso, ni nota noqai bazubazutou oluoluavole ni inobe ama nianiekato kale.

³Ako koa taku ta kota baroa so keru se maba madu ke kaikuapou keru viqo ko tuvevo ama bazubazu sole, ni so keru seke luluekou keru ke naviko vatolo poso, ni so keru seke vailimou keru kubo titisa madu tu sea titisa madu ta kemai bazueko se ko quli seko zolemako seko viqaviqazata kale.

⁴Seta pui kepa viqou ko tuvevo ama bazu ni ke didiekou ko lipalipa kama bazubazu poso.

⁵Melai nota vinai no navi noko uri ama kerukeru kale kiada keru, pataite tapata kale, erekia ko iruruputo vo Uri ama Bazu okai bazutani ko, ni puratika noko pado ama va nabuluputo vo Bañara.

⁶Ana kale avo, ta ko taku ta lula kota baroa tu anata kala siqasiqa a elo; komi kio koa taku tu anata a vaeko komia miduku kale ama saevo.

⁷Anata abe paika pazokinio komia uri ama pazokinio kale, ko anime meqai pazokiniako. Anata aqai baroa lotu saevo ko voziekinio ko paitopaito kale. Anata pui aba vaeke ko oqu.

⁸Ni erisana ta kobe tarela ana koa voziekinio ko tabara, ko sidopu ama saevo ko puratikako, koa reketekete animevo Lekasa voa sidopu ala Titizato ko Maba o katilo ama ana koa Titizato ko Naniu kale. Ni pui ana a qaida aba kovou ko, melai kiadamu seke tarevani vo ni keka matu zariani voko vaito ta ke kovou koa reketekete.

O navi Paula ko bazu

⁹Matu madoeka taukavole kilo ana kasi.

¹⁰Ako Demasi ta lula o vaele ana sole voko roqueko kale komia erisanama peuru ma peuru ama quli kale, ni vota lula ota ola Tesalonaika peuru kale. Ni Keresikenisi ta lula ota ola Qelesia peuru kale ni Taitasi ta Dalamesia peuru kale sole.

¹¹Luke o kiada inio inovoana obeta eva ana sase. Pa voa vo Maka ni no vati kilou, ako vota o roveovou tauvelo ana iruruputo kale sole.

¹²Anata lula a joroeva vo Tikikasi Epesasi peuru kale.

¹³So keru nono qilou keru nota no qati kilou añako topia sabosabo sai Toroasi peuru kale a vaekema Kapasi kasi; ni so jari nota no qati kilou ko buka poso ni matuma quli ta no qati kilou koa biana ko tupu kale ko ereima buka poso.

¹⁴Alekezada, vo kopa o erekani maba ta o matu niumaelake aña; melai animevo Lekasa inio o mamola puevou vo o erekako quli kale.

¹⁵Nota tava balauve vo, ako vo inio o matu kanaekikani ko anime meqai bazutako Uri ama Bazu sole.

¹⁶Añako kuleto ama taku kale titizato kale ta puliala ta opa lati loje aña; seta ke vaele muli a qiada pado. Añako vararaito kale añata a baseva vo Banara tu vota pui omai kuirikou ko.

¹⁷Melai vo Lekasa Jisu ta o evake aña sate ni vota o pizatilake aña, so inio añata a roveake kai bazuto pado ama Uri ama Bazu sea kiadamu se pui Jiu ama tanatanamu kasi tu seta ke viqo, ni añata a bakiake vou ko takatopipazo.

¹⁸Ni vo Lekasa ta o pakielou aña kiadama ruqe ama quli kale azo ni vota o uria baroekilou aña voko aukale ama lekasa puo kale. Vokasi inio ko ilusato koko elo ama latau naniu ni ka naniu. Emeni!

Tovatovama roquano poso

¹⁹Anata a joroeka ko roquano Pirisila ni Akuila kasi ni Onesiporasi saidi kasi.

²⁰Erasitasi ta ota loiva Koriniti peuru kale, ni Toropimasi ta a vaeve Miletasi peuru kale, ako ota verepe sole.

²¹Matu madoeka tu nota kua puliako sarosaroro ko taku baro. Iubulasi, Pudenisi, Laenasi ni Kolodia ni so jari sea kiadamu se koizama lotu maba poso ta ke soroeka seko roquano nokasi.

²²Anata a vararaita tu animevo Lekasa ko mauruto ta ko elou noko auvana kale. Ni anata a vararaita tu vo Bañara ko roquano ta ko elou mea kiada mela tona. A baika.

Taitasi

Taitasi 1

¹Ana Paula lala, Bañara vo nabulu ni kala pado vo Jisu Karisito vo apositolo lala, ta a rikieka komia leta. Vo Bañara ta o pitoele ni o soroele ana tu a dauveko voko maba poso ko oqu ni amai nianiekiko se koa tuvevo ama nianiekato, koko odiemo ama uri ama lotu saevo kale.

²Ako koa seko uri ama lotu saevo ko raki ta seta ke tuvevo pueka ko seta ke kovou ko noqola kama saevo sole. Vo tuvetuve ala Bañara ta o mela inainaeke anime komia noqola kama saevo puliako peuru ma peuru ereilo,

³ni koa tutututuki ama taku kale vota kasa o ikake voko bazu kale. Ko ikio koa Uri ama Bazu vo Bañara animevo Pakio o katilema ana tu aqai bazubazuto.

⁴Anata a rikita no Taitasi na kasi anavo maba meqora jaria laña vo Jisu Karisito vai oqu kale. Ni anata a vararaita tu vo Bañara animevo Mama ni Jisu Karisito animevo Pakio ta o katiñou no voko pakiezato sama roquano ni bule.

Taitasi ko iruruputo Kiriti udu kale ama

⁵Anata a vaene no Kiriti udu kale, tu nota no uria korotikou ko pui nio ko paizaivako iruruputo, ni no bitoemou se lotu tanamu peuru poso kale. Nota no querukeruekou anakobazu poso, ko eri kio sama.

⁶Vo lotu tanala ta kuiripato pide o elou; vota o neamukou omadeu pado reko, ni voko meqora poso ta kerula kamu ke elo, tu maba poso ta pui kemai kuirikou seta piru amu ni zoripato pide amu.

⁷Ako vo lotu tanala ta o kati vaila vo Bañara ko iruruputo sole, so inio vota maba kuiripato pide ala o elou. Vota pui o aikailou ni pui taukavole o korakorailou ni pui o vuatou ko piza kama ju tu kota sarube ko ivo vo, ni pui o niumaniumaemo se edoloma maba madu, ni pui oka zario voko koidi tu okai kovo ko takula.

⁸Melai vota kala maba o baroekiko ala ko maba o elou ni vota o roquekou ko uri. Vota kala kaitizio ko maba o elou, ni sidopu ala, ni tabu ala, ni o uria odiziani o navi.

⁹Vota pui o vaekou koa kerula kama ni korokoroti ama lotu ko bazu. So inio vota o roveovou zuvarimo se edolomu koa tuvevo ama nianiekato kale ni vota mata kasa o ikou ko sarueko seke tizaekani koa bazu ko.

¹⁰Ako sai Kiriti udu kale ta kubo madu se meomeo kamu ni ke lipalipaemani se edolomu seko sarube ama nianiekato kale sole, ni kake sea Jiu amu seke tuvevo puevani vo Jisu inio ke matu erekani koa kalo.

¹¹Nota maba noda ma dokolikou seko pesio, ako seta upotuqu ke ima sea pado ama saidi poso sole seko mai nianiekiko kale ko quli ko pui ko male ama nianiekato, seko takula ko kovo ko zario kale. Ni so kebe kava melai seta pui kekai qurata.

¹²⁻¹³Kala pado Kiriti ala maba, vo ke navivo poropita o eveni, inio ota ka kasekeni koko tuveano so keru eri kiove keru, “Se Kiriti amu ta lipalipa kamu kiada keru, ni kade amu ni lupalupa kamu ni vuañaronaro amu.” Komi kale avo nota matu riqema se tu seta vairu ke ikou seko oqu,

¹⁴tu seta ke vaekou se Jiu amu ko bazubazulao ni maba ko bazu poso koko kuevako se kekai kaikuapani ko tuveano kasi azo.

¹⁵Kiadama quli ta bulebule se bulebule amu kasi; melai pulia quli ta bulebule se sarueko ko kaqa samu kasi ni se tuvevo puto pide amu kasi, ako seko kerukeru poso ni upo nianio poso ta lula ruqe sole.

¹⁶Seko pesio kale ta seta kevai niania vo Bañara kikela, melai seko iruruputo kale ta pui tuvevo ke ika. Seta matu kuvaruvarua melo o evani vo Bañara, ni meomeo kamu, pui ke bokaovani ereko uri ama quli.

Taitasi 2

Tuvevo ama lotu ko nianiekato

¹Melai nota mai nianiekika ko tuvevo ama lotu ko nianiekato.

²Bazuema se lasive ama qoleqole poso tu seta inobe ni nianio ke elou, ni ke uria odiziovou ke navi; tu ke pizatou seko kai oqu kale ko tuveano, ni seko roquano kale, ni pataito kale.

³Omadeuvo jari nota bazuema se qole ama reko poso tu ke ereko uri ama kalo koko malezimo ama sea rekoreko se Bañara ko maba madu. Seta pui kekai pesiovou ko maba ni pui piza kama ju ko mabaku ke elo. Seta kekai nianiekatou ko uri ama kalo,

⁴tu ke tauvemo se vairu ama rekoreko poso tu ke roquemo seko lasive poso ni meqora poso,

⁵tu nia vairu ama rekoreko poso ta ke uria odizio ke navi ni pui ke pauvezato, tu uria iruruputo ke elo pade kale seko lasive poso ko zorimo kale; so inio puliala ta ruqe kaseko o elou vo Bañara kasi azo ko kuevako bazu.

⁶Ni mata so jari bazuema se vairu ama maba poso tu ke uria odizio ke navi.

⁷No navi nota kala uri ala kevepito eve uri ama kalo kale kiadama quili kale. Nota tuvevo ni kerula eve noko nianiekato kale.

⁸Nota kaseka uri ama pesio, ko se maba poso pui ke roveako titiziko, so inio noko kana madu ta ke quratou, ako seta pui kepa kelou seke kaseko ama ruqe animeko.

⁹Mabaku poso ta ke zorimou seko lekasa poso ni ke zolemou se kiadama quili kale. Seta pui kemai nuruñuruovou

¹⁰ni pui keta ma kuilikou seko quili. Melai seta kiada keru ta kasa ke ikou seko uri ni kerula elo, tu seta olaupo saña ke ikou animevo Pakio Bañara ko nianiekato seke erekako quili kale.

¹¹Ako vo Bañara ta lula kasa o ike voko pakiezato sama roquano tu kiadamu ta ke pakio.

¹²Koa pakiezato sama roquano ta ko bazuemela anime tu me vaeko ko kutumana kama kalo ni me naviko vatolo poso, ni me balauvo tu me uria

odizio me navi, ni sidopu me elo animeko zorivo kale vo Banara komia miduku kale ama saevo kale,

¹³ako animeta me dareka sole koa zoleilo sama naniu anime meqai keruako tu meqai barolo, so keru vo animevo matula Banara Jisu Karisito o puratou keru voko nanaidara kale tu o pakiemelo anime.

¹⁴Vota o katiziovi tu o vou anime kae, tu o mela tabariko animeko rupasio kiadama ruqe kale azo ni o saqaemelo anime tu o naviko qoqono mela me elo ni dikidauputole me ereko ko uri.

¹⁵Kai nianiekate komi quli poso noko zuvarimo ni riqaeemo kale se no ke didiennani. Nota kai nianiekate noko pado ama pizato Banara vo nabulu na ko, ni pui zariemo kake tu ke zarazaraeno.

Taitasi 3

Lotu maba o kalo avo

¹Mai kerukerue noko maba poso tu ke uria zorimou se lekasa poso ni se matuma maba poso, ni keka zariovou ereko ko uri kiadama keve kale.

²Bazuema tu seta pui ruqe kasemo ke elo maba poso, melai bule ke elou ni ke baerebaereovou, kiada keru seta ke puratikou ko akoekato sama kalo kiadama maba poso kasi.

³Ako lulavo animeta sarubea mela, bikoirato ko maba mela, ni me jaruini mela. Animeta viluloqu me eve ni azaazama ni utube ama zoleilo me ereke. Ni me namuke ko taku animeko ruqe ama iruruputo ni konoilo kale, ni se maba poso ta ke melai kaikuape anime ni animeta memai kaikuape se maba poso.

⁴Melai so keru animevo Pakio Banara ko baiseo ni roquano ko purate keru,

⁵vota o pakiemele anime. Pui kama quli uri ama anime lula me erekako kale, melai voko pakiezato sama roquano kale inio vota o pakiemele anime vo Tabu ala Auvana kale ama pusailo kale, vo o katimeleni anime vairu ama alilo ni vairu ama saevo.

⁶Vo Bañara ta utu puarivo o eve voa Tabu ala Auvana anime kasi vo Jisu Karisito animevo Pakio kale kude,

⁷tu voko pakiezato sama roquano kale animeta sidopu me elou Bañara ko kelokelozato kale ni animeta me neamukou ko noqola kama saevo ko meqai zuatako.

⁸Kota tuvevo ama bazu ikio. Anata ana zaria no tu nota matu piza kavole nomai bazuekou komi quli, tu se kevai keruani vo Bañara ta ke ereko ko uri ama iruruputo seko dikidauputo kale, koko uria tauvemo ama kiadama maba poso.

⁹Melai taka papariovi ko sarube ama aivekinio, ni ko rosi ama koilokoilo poso ko aivekinio, ni vo Mosese ko Bazu kai ketuketuekinio. Ako koa kiadama ti utube ama ni kalo pide ama sole.

¹⁰Katima omuqa balauvato sea maba poso seke erekani ko pitasio poso, melai so kebeta kalou ta nota pui mata no mati lolopareovou se.

¹¹Nota nomai nianiaa soama maba poso ta lula ke vaekani nio ko tuveano, ni seko beta zio seko sarueko kale ta seta keta kuirizia ke navi sole.

Tovatovama korokorotato

¹²Anata a joroevou vo Atimasi, ma esa vo Tikikasi nokasi, ni so keru vo o barolou keru ta nota no matu madoekou kilo ana kasi Nikopoli peuru kale, ako anata lula a bitoeka tu a baloasiko ko sarosaroro ko taku sai.

¹³Nota matu madoeka tauveko voa loea, Zinasi, ni vo Apolosi, tu nioqata qo tanieko nioqako talio, tu nioqata qo korotou kiadama quli kale.

¹⁴Mata animeko lotu qoqono poso ta ke male tu kekai nianii tu dikidauputole uri ke ereko, tu seta ke tauvezato koa maba tuvevo ama zario poso kale, maba poso ko saevo ko korotikako, tu seta pui ke saevo utu ama saevo kale.

¹⁵Se ana kasi ke evani lotu maba poso ta ke soroeka seko roquano nokasi. Katima eneko roquano eneko baerebaere poso se kevai oquani vo Karisito.

Anata a vararaita tu vo Banara ko pakiezato sama roquano ta ko elou mea kiada mela tona. A baika.

Pilimone

Pilimone 1

¹Ana Paula lala, ana piritu pade kale a evani lala aŋako va nabuluputo vo Jisu Karisito kale avo, animevo lotu visi Timoti sase, ta a rikita ɳokasi aŋavo baerebaere Pilimone na kasi, no ana jaria nabuluputo ɳova evani na vo Baŋara.

²Ni aŋata a qaseka aŋako roquano sea lotu qoqono kasi seke padoivani ɳoko pade kale, ni so jari aŋako lotu visi Apia kasi ni vo Akipasi kasi, vo anime jaria parania nabuluputo o evani.

³Ni aŋata a vararaita, tu vo Baŋara animevo Mama, ni vo Lekasa Jisu Karisito ta qo katimelou ko pakiezato sama roquano ni bule.

Pilimone ko roquano ni oqu

⁴A baerebaere Pilimone na, kiada keru ana a vararaita keru aŋata a qasena no ni a qativa ko uriavo aŋavo Baŋara.

⁵Ako ada na viqa ɳoko roquemo kiadama Baŋara ko maba madu ni ɳoko vai oqu vo Lekasa Jisu sole.

⁶Aŋako vararaito ta ɳoko oqu ko puratikako tauvezato sama roquano ta ko pizatou ɳoko uria paqumuko kale kiadama mauruto ko anime me qoako animeko omadeu vati elo kale vo Karisito.

⁷A baerebaere na, ɳoko roquano ta ko matu zolela ni ko zuvarila ana, ako nota lula ɳoda ma zoleka kiadama vo Baŋara ko maba poso ko bulo sole.

Paula vai titio vo Pilimone tu o baisevo vo Onesimasi

⁸So inio aŋata ada roveo nio sidopu avole katiŋo ko piza kama bazu, tu nota erekā ko quli uri ama quli, ako vo Karisito ta o katila ana koa pizato tu soa bazueŋo a elo.

⁹Melai aniqeko roquekinio lotu kale ama ko kio kale aŋata pui bazu aba katiŋou, melai aŋata paseto ikio a erekā ɳokasi. Ana Paula lala, kala qoleqole lala ni a biriziani lala vo Jisu Karisito va nabuluputo kale avo,

¹⁰ta a erekia komia paseto nokasi vo Onesimasi kaqe. Vota anavo maba meqora jari ala Karisito kale, ako aña piritu pade kale abeta eva keru inio anata a odieve vo Karisito kasi sole, nio anata vovo mama jari a eveni lala.

¹¹Kuleto vota puliama tauvezato sala nokasi, melai erisaña vota kala uri ala tauvezato ota eva no ni aña kasi.

¹²Erisaña anata a vaitoeva vo nokasi, ni anata a matu roqueva vo, o vaela aña sole.

¹³Anata ava zario nio tu koi obeta elou aña kasi, vo novo besibesi o roveovo ala tauvelo aña, so keru aña abeta eva keru koi piritu pade kale añako kai bazubazuto ko Uri ama Bazu ko kio kale avo.

¹⁴Melai anata pui aqa zaria tu añako noqoevo vo ta ko zuruzurueño no tu nota no dauvelou aña. Anata aña zaria no tu no erekou ko no naviko vatolo kale sole. So inio anata pui aba erekou kama quli ko no pui noqa zariovo ama.

¹⁵Esa vo Banara ta vana ota na ive vo Onesimasi nokasi azo puju ama taku kale pala, tu kokale nota mata noqola neamuvo no elou vo.

¹⁶Ako erisaña ta vota pui kala mabaku ala pala inio sole, melai ikoana vokasi ko kokai qulepako voko mabaku elo: vota anime Karisito ko tamania mela kale ala. Vota matu qulepo ala aña kasi, ni maba matu ti matu qulepo ala nokasi, voko mabaku elo kale melai, voko Lekasa ko tamania kale elo kale melai.

¹⁷Nota no baqumuka ta aniqeta omadeuma iruruputo qe erekani qela kio, so sole nota baroekiva vo omadeuvo aña no no baroekilou jari.

¹⁸Esa vota o sarueke kama quli nokasi ma lipulipu onai ike no kama quli, ta añako tava ika.

¹⁹Keatini, anata a rikiekou komi a maba naviko nase kale: Aña, Paula lala, inio a dabarinou no. (Anata pui aba nai kerukeruekou no ko aña kasi no

erekako lipulipu, koa noko vairu ama saevo Karisito kale ama añako bazubazu kale no qoema.)

²⁰So sole a baerebaere na, nota uri ala tauvezato la eve aña animevo Lekasa va nabuluputo kale, ni nota zoleka mata añako bulo!

²¹Añako nai keru kale inio añata a rikieka komi, ako añata aqai niania ta nota no erekou ko quli aña a basekako quli, ni mata koko topi tiniavo nota no erekou ko aña pui a basekako uri ama quli.

²²Ni mata kama pado quli, nota la inainaeva aña kala pado lose, ako añata aqai kerua ta vo Banara ta o opatikou kiadama meko vararaito tu añata a vaitomekasi.

Tovatovama roquano poso

²³Vo Epaparasi, vo aña sase obeta evani piritu pade kale voko Jisu Karisito va nabuluputo kale, ta o soroeka voko roquano nokasi,

²⁴ni so jari añako tauvezato ko maba poso Maka, ni Arisitakasi, ni Dimasi, ni Luke.

²⁵Ni añata a vararaita tu vo Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ta ko elou mea kiada mela tona. A baika.

Hiburu

Hiburu 1

Bañara ko Pesio vovo Meqora kale kude ko kuevako

¹Lulavo, vo Bañara ta o pesiovi kubo taku animeko taite poso kasi ni kubo keve kale se poropita madu kale kude,

²melai komia tovatovama taku kale vota o pesiovi anime kasi vovo Meqora kale kude. Vokale kude Bañara ta o ereke peuru ma peuru, ni vo inio vo Bañara o pitoeveni tu lekasa oka elou kiadama quli Bañara o erekema quli.

³Vo inio o puratikeni vo Bañara ko nanaidara ko zararamana ni vo inio vo Bañara ko maba ereere o eveni, ni voko piza kama pesio ta ko kati taliovou ko peuru ma peuru. Vota o vovi tu o puratiko maba madu ko sarueko poso ko akoekato. Koko tova, vota o papuake raura kama zaekale Bañara ko palo rana vasia rana aukale, tu o lekasa puo, vo Raura kala ni Piza kala kasi.

Bañara vo Meqora ko raura elo

⁴So sole vo Bañara vo Meqora ta raura o evake se mateana madu kasi azo, omadeuvo vo Bañara o kativema raura kama ni ta kokai paloasa seko ni poso.

⁵Ako vo Bañara ta maba pui eri pa kiove kala pado vovo mateana kasi, “Nota aŋavo Meqora na; vairutu aŋata a bazuŋa no, ta aŋata nɔvo Mama lala.” Ni Bañara ta pui opa kaseke kala mateana kale avo, “Aŋata vovo Mama a elou, ni vota aŋavo Meqora o elou,” kio.

⁶Melai so keru Bañara o soroeve keru vovo pado Meqora peuru ma peuru kale, vota eri kiolake, “Kiadama vo Bañara ko mateana madu ta ke ilusivou vo,” kiolake.

⁷Se mateana madu kale avo Bañara ta eri kiolake, “Aŋa Bañara lala ta ururu a ima aŋako mateana poso, ni urusana a ima aŋako nabulu poso.”

⁸Melai voa Meqora kale avo ta eri kiolake vo Bañara, “Bañara, noko lekasa puo ta noqola ko elou latau naniu ni ka naniu! Nota no mati vaila noko maba madu sidopu kale.

⁹Nota no roqueka ko sidopu, ni noqai kideipa ko sarueko. Sokale inio aña novo Bañara lala ta a bitoene no ni añata a qatiñe no raura kama raurailo ko zoleilo kokai paloasako noko baerebaere poso a qatimema.”

¹⁰Ni vota mata eri kiolake Jisu kale avo, “Ko tanitanila kale Lekasa na ta no ereke ko miduku, ni noko nase kale nota no ereke ko au.

¹¹Ko quli poso ta kota ruvurou, melai nota noqola no elou; Ko quli poso ta suma jaria rotizio kota elou.

¹²Nota tana kama sabosabo jaria pokopokoeko no elou, ni kota suma jaria besizio ko elou. Melai nota kiada keru pui no besiziani na, ni nota noqola kalaña kiada keru.”

¹³Bañara ta maba pui eri pa kiove kala vovo mateana kasi vovo Meqora kasi kiovevo jari: “Papi koi añako palo rana vasia rana ti kobeta barou noko kana poso aña noko kitii iviivi a imou keru.”

¹⁴Sole loma madu inio se mateana madu? Sea kiadamu inio se auvana madu se keva nabuluputani pala vo Bañara ni ke Soroini vokale tu ke tauvemo seke koani ko pakio.

Hiburu 2

Didiano ko balauvato

¹Sokale avo inio animeta me uria didieko ni varoko ko tuvevo ama quli ko lula anime me viqako vo Bañara vo Meqora kale avo, tu animeta pui me epeilou.

²Koa bazu mateana poso kuevima animeko taite poso kasi ta tuvevo ama, ni voa maba vo pui opa luluekeni ma opa zorikeni ko ta o koe ko koqotato ko vaitotola.

³So sole nonia soqoilo inio me elou anime pui me didiekou ni varokou ta koa raura kama pakiezato ko bazu? O navi Lekasa Jisu inio kuleto o kasekeni koa pakiezato sole, ni se keta va viqeni vo ta ke vinaeke kaseko anime kasi ta kota tuvevo ama kio.

⁴Koa taku kale vo Bañara ta o mati vinaekake ko voko pizato kale, voko erekō kale kiadama aqasiele ama iruruputo ni voko puariko kale azaazama iruruputo ko pizato Tabu ala Auvana kasi azo ko kuevako o naviko vatolo kale.

Vo o odiemelani anime pakiezato kale

⁵Bañara ta pui opa pitoeme se mateana madu tu seta lekasa ke elo vairu ama peuru ma peuru ko kuevako kale— koa peuru ma peuru ana a qasekako.

⁶Melai ko eri kikovema kama Tabu ama Riki kale, anime maba poso mela kale avo, “Bañara, lala quli nio vo maba nio nota no querukerueva vo; ni vo maba, ta no vati vaila vo?

⁷Nota se mateana madu ko sasa zara tinia no ivake vo ni nota no lekasa puevake vo nañaidara ni aikato sate,

⁸ni kiadama quli ko lekasa no ivake.” Ko kikolani ta Bañara inio “kiadama quli ko lekasa” o ive vo maba, so kai kikolani ta kiadama quli ta ko lekasa puevou vo. Melai animeta pui me vea kala maba vo lekasa okai evani kiadama quli erisana.

⁹Melai animeta meqai niania ta vo Jisu inio puju ama taku kale se mateana madu ko sasa zara tinia o eveni, tu vo Bañara ko pakiezato sama roquano kale vota oma vou kiadamu. Animeta mevai niania vota Lekasa o eva ni o rauraiva nañaidara sate, ako vota lula o tolai ni o vovi sole.

¹⁰Bañara inio o ereke kiadama quli ni o kati vaila, so sole ko male vota o okotikake vo Jisu ko sidopu voko tolaevo kale, tu voko meqora poso mela ta kubo mela me elou voko nañaidara kale. Ako vo Jisu inio vo o odiemelani anime pakiezato kale.

¹¹Vota bulebule o imela anime maba poso mela animeko sarueko poso kale azo, tu animeta vo Bañara ko tabu ama maba poso mela me elo, ni anime ni vo ta omadeu pado Mama samela. Sokale avo inio vo Jisu ta ota zoleiva tu o visi poso mela mela kio anime.

¹²Vota eri kiolake Banara kasi, “Anata amai bazuekou a visi poso ko no lula no erekako quli; Anata a ilusiñou no seko padoilo kale.”

¹³Ni vota mata eri kiolake, “Anata avai keruvou vo Banara.” Ni mata vota eri kiolake, “Anata abeta eva vo Banara o katileni sasarusu sase,” kiolake.

¹⁴Anime vo sasarusu mela mela kiolani mela, ta me jaevani mela marabau ni dara kale, so sole o ñavi Jisu ta anime jaria maba o evake ni okai saevake ko tupu kale ama saevo. Vota maba o evake tu voko youkale ta o niumaevo vo Setani, vo vou ko pizato sala.

¹⁵Koa keve kale Jisu ta o rupasimelake anime mabaku me eveni mela animeko pado ama saevo kale vou taka ñalo kale.

¹⁶Ako tuvevo avole vota pui o tauvema se mateana madu animeko tauvemelo kale, melai ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Vota o tauvema vo Ebarahami ko vikuvikula,” kikolako.

¹⁷So sole vota lula anime voko visi poso mela jari ota eva kiadama keve kale, tu animevo kerula kala ni baise ala Nisa Siama o elo voko va nabuluputo kale vo Banara, tu se maba madu ko sarueko poso ta kota ma akiolo.

¹⁸Ni erisaña vota o rovea tauvemo seke toraeke ko zolizolito, ako o ñavi Jisu ta lula o toraeke ko zolizolito ni lula o tolai sole.

Hiburu 3

Jisu ta raura kala Moses azo

¹Sokale avo, a lolo poso mela vo Karisito kalea mela, ni vo Banara lula o nokaemelani mela, meta kerukeruevomo vo Jisu, vo Banara o soroeveni tu Nisa Siama okai elo koa tuvevo puto anime tuvevo me ikako.

²Vota kerula kala Banara kasi, vo o pitoeveni tu o ereko koa koidi, omadeuvo vo Moses kerula ereko o eve jari voko iruruputo Banara ko qoqono kasi.

³Vo Bañara ko qoqono ta omadeuvo kala pade jari. Vo maba o erekako pade kasi azo. Omadeuvo so jari inio Jisu ta o male matu raurailo Moses azo.

⁴Ako matu tuvevo, kiadama pade poso ta maba ikio ko erekako, melai Bañara o kiada inio o erekenei kiadama quli.

⁵Mosese ta kerula kala nabulu o eve Bañara ko qoqono kasi voko mai bazueko kale se maba poso ko quli Bañara o kaseko ama quli.

⁶Melai Karisito ta kerula kala Meqora voko kati vailo kale vo Bañara ko qoqono. Ni animeta mebeta parani putou ni me duvevo puekou ni me darekou ko uri ama quli anime me qovo ama, ta animeta kasa me elou ta anime inio voko qoqono mela.

Pui ke tuvevo putani ko balauvato

⁷So sole animeta me viqou vo Bañara vo Tabu ala Auvana ko pesio kikolani, “Meta me viqou vo Bañara ko pesio vairutu,

⁸ta meta pui zokele me ikou meko bulo, omadeuvo meko taite poso ke kaevo jari, so keru seke zaraeve keru vo Bañara, so keru koa taku seke eve keru lealea kama zaekale, ni seke madoeve keru vo.

⁹Sai nio seke madoelekoi, kiola vo Bañara, kebe keve melai ko ana a erekema aqasiele ama quli koa ariku toni sabere kale.

¹⁰So sole anata amai korakoraivake sea maba poso ni eri kialake, ‘Seta meomeo kamu kiada keru ni seta pui ke zorika anako bazu poso.’

¹¹So sole anata amai korakoraivake se ni ada ma kejomatake: ‘Seta maba pui kekai amaqeovou koa zae ko ana a qatimo ama ka kialako tu kekai mamazo!’ ”

¹²A lolo poso, meta balauvomo tu puliala me azo ta o neamukou ko ruqe ama bulo ni pui tuvevo puto, koko lilimelo ama me vo tuvevo ala Bañara kasi azo.

¹³Melai meta pizatomo kokale azo tu puliala me azo ta ko lipaevou ko boutare, ni zokele bulo ko ivo, melai meta zuvarikiniomo muli kiadama

ñaniu, anime mebeta eva keru erisana ko Tabu ama Riki kokai nokaekako “Vairutu”.

¹⁴Kerukeruekomo erisana ta animea kiada mela ta vo Karisito kalea mela, pizaka noqoeko me elou ta koa kuleto ama tuvevo puto ti mebe kai barolou saevo ko paitopaito keru.

¹⁵Ako Tabu ama Riki ta eri nio kikolani sole: “Meta me viqou vo Banara ko pesio vairutu, ta meta pui zokele me ikou meko bulo, omadeuvo meko taite poso ke kaeve jari, so keru seke zaraeve keru vo Banara.”

¹⁶Lave inio sea maba poso se keta va viqeni vo Banara ko pesio ni ke zaraeveni vo? Se inio sea kiadamu se vo Mosese o saqorimeni Ijipi peuru kale azo.

¹⁷Lave inio ko se vo Banara omai korakoraini ariku toni sabere? Se inio sea maba poso seke saruini, ni ke vovini lealea kama zaekale.

¹⁸Vo Banara ta ota ma kejomate tu “Seta pui kekai amaqeovou koa zae ko ana a qatimo ama se ka kialako tu kekai mamazo.” Lave inio so ma kioveni? Se inio seke peripateni.

¹⁹So sole animeta me vakakuma ta seta pui kepa roveovi amaqeo koa zaekale, ako seta pui kepa tuvevo pueke vo Banara kiovevo sole.

Hiburu 4

¹Banara ta lula leveleveo okai vaeka kama pado zae tu animeta me amaqeovou sai vo o evakoi tu me mamazou vokasi. So sole animeta me vailou, tu puliala anime azo kala ta nieu okai elou kelo ni kovo koa mamazo ko vo lula o mela inainaekema.

²Ako animeta lula me viqa ko Uri ama Bazu, lulavo kemai bazuekema jari ama. Seta ke viqe koa bazu, melai kota pui kopa tauveme se, ako so keru seke viqe keru ko, ta pui kepa ñeamuke ni pui kepa kai oqui sole.

³Melai anime me duvevo putani mela inio me qoani mela koa mamazo vo Banara lula leveleveo okai vaekema. Vota eri kiolake, “Anata amai

korakoraivake se ni ada ma kejomatake, ‘Seta maba pui kepa kai amaqeovou koa zae ko aña a qatimo ama se ka kialako tukekai mamazo!”” Vota lula o paikake voko iruruputo koa taku keru vo o ereke keru ko peuru ma peuru, melai vota so kiove.

⁴Ako kama pado Tabu ama Riki kale ta o kasei voa sikeurala pado naniu, “Banara ta o mamaze kiadama voko iruruputo kale azo voa sikeurala pado naniu kale,” kikolako.

⁵Ni koa Tabu ama Riki ta mata eri kikola, “Seta maba pui kepa kai amaqeovou koa zae ko aña a qatimo ama ka kialako tukekai mamazo!”” kikolako.

⁶Se lulavo kuleto ke viqeni ko Uri ama Bazu ta pui kepa koe koa mamazo, ako seta pui kepa tuvevo pute sole. Melai erisana ta kama volei maba madu ta koma zarizia tu seta ke kovo ko.

⁷Kokale avo vo Banara ta o suirikake edoloma taku “Vairutu” ka kikolako. Kubo sabere kota paloasake inio vota o kaseke Devita kale kude Tabu ama Riki ko aña lula a qasekako kale, “Meta me viqou vo Banara ko pesio vairutu, ta meta pui zokele me ikou meko bulo.”

⁸Josua ta lula o katime sea maba poso koa mamazo vo Banara o kasekema tea, so keru o mati taliovi keru se, vo Banara ta pui nio opa kaseko mata kama pado naniu.

⁹So sole koa pesio kale animeta meqai niania ta vo Banara ko maba madu ko mamazo ta ikoana, omadeuvo vo Banara o mamaze jari koa sikeurama naniu kale.

¹⁰Ako vo o koani ko mamazo vo Banara o kasekema ta o mamazou voko iruruputo kale azo, omadeuvo vo Banara o mamaze voko iruruputo kale azo jari.

¹¹So sole animeta me matu madoekou tu me qovo koa pakio ko mamazo, tu puliala ta se kekai evevoa kabao okai elou ko, ako seta ke bikobikoirate sole.

¹²Ako vo Banara ko pesio ta saevoma ni piza kama, ni kota kokai paloasa ko omuqa rana ivoivo ama benisi ko ivo. Kota tutumazi avole ko jataeka omele ama saevo ni auvana maba ko saevo kale ama. Kota kasa ko ika vo maba ko mutamuta kama vatolo ni kerukeru poso voko bulo kale ama.

¹³Pulia quli ta ko rovea tava daipailo vo Banara, kiadama quli peuru ma peuru ko ereima ta kasale voko keazato kale. Animea kiada mela ta me lojolou voko kuleto ni animeta meqai eraeraovou kiadama quli ko lula anime me erekako quli.

Jisu Matu Nisa Siama

¹⁴So sole animeta pizaka noqoe me elo ko oqu ko anime me neamukako. Ako animeta kala Matu Nisa Siama samela sole, vo o koivini aukale Banara ko tanama kale, ni voa animevo Matu Nisa Siama inio vo Jisu, vo Banara vo Meqora.

¹⁵Animevo Nisa Siama ta o rovea lainike animeko lekuleku poso ko upotuqu, ako vota anime jaria maba o eveni sole, so sole vota o toraeke kiadama quli koko zolizolievema quli, omadeuvo anime me doraekako jari, melai vota pui opa sarueke.

¹⁶So sole animeta me barani puto tu me qilou vo Banara ko papupapu ko matu sipole sai vo o lekasa puakoi ni sai voko tauvezato sama roquano ko evakoi. Sai nio anime me qovoa koi ko sarueko poso ko akoezato ni me qeloa koi ko roquano koko tauvemelo ama anime animeko tapata keru.

Hiburu 5

¹Kiada keru vo nisa siama ta o pitoiva voko mabamu kale azo tu vota ova nabuluputo vo Banara sekale avo, tu vota o kativo ko siqasiqa seko sarueko poso ko akoeko kaqe.

²Vota lekuleku o eva kubo quli kale, so sole vota o rovea tu baisemo se pui kai nianio kale ke erekani ko sarueko ni seke saruvani maba poso.

³Ako o navi vo melai o rovea erek o sarueko, sole vota pui o erek o siqasiqa sea maba madu ko sarueko poso kaqe ko kiada, melai vota o erek o naviko sarueko poso ko siqasiqa kuleto, saita inio seko.

⁴Puliala ta o navi o pitoiva tu vota o raurailo tu nisa siama o elo. Melai o navi Banara o kiada ko nokao kale inio vo maba ta nisa siama o eva, omadeuvo Eroni o ivevoa nokaevu jari.

⁵So jari nio vo Karisito ta pui opa pitoi o navi tu vota raura o elo ni nisa siama o elo. Melai vo Banara va kiovevo ta eri, “Nota aŋavo Meqora na, vairutu aŋata a bazuena no, ta aŋata novo Mama lala.”

⁶Ni vota mata eri kiolake kama Tabu ama Riki kale, “Nota kala noqola kala siama no elou, omadeuvo Melekizedeki siama jari.”

⁷So keru Jisu obeta saeve keru miduku kale vota o erek voko paseto sama vararaito matuma kora kale ni deumu sase Banara kasi, tu vota o pakievo vo vouskale azo. Banara ta ota va viqake voko vararaito ako vota o zarazaraivani ni ota va panaovani vo Banara sole.

⁸Vota Banara vo Meqora inio melai vota okai nianiiovi ko zoripato voko tola kale.

⁹Banara ta lula o uria korotikake voko vatolo vokale kude saita inio vota sea kiadamu seke zoriveni vo ko noqola kama pakio ko raki o evake,

¹⁰nio Banara ta o pitoevake vo tu vota nisa siama o elo, omadeuvo vo Melekizedeki voa siama jari.

Balauvato tu maba madu ta pui ke vaeko ko oqu

¹¹Kubo quli ta mata ikoana ko anime meqa zariako kaseko vo Karisito ta omadeuvo Melekizedeki jari ala inio kio, melai kota tapata tu kaseko mekasi, ako meko paqumato ta matu oluoluavo sole.

¹²Erisaŋa meta lula ko male tu nianiekato ko maba elo, melai meta pui nio me erek. Edolomu inio kebe melai nianiekika ko kuleto ama bazu poso vo Banara ko bazubazu Jisu kale avo. Meta me male kuo ko zokele ama sailao se muqaroma maba poso jari, melai meta mebeta nozuta ko susu.

¹³Vo o nozuekani ko susu ta molele obeta eva, puliama kai nianio sate ko sidopu ni sarueko.

¹⁴Seke kuani ko zokele ama sailao ta se muqaroma maba madu nianio kale inio, seke roveani pitasiko ko uri ni ruqe seko iruruputo kale.

Hiburu 6

¹So sole animeta me zuato koa nianiekato, ko muqaro ko imelo ama anime auvana kale, tu pui me noqoeko pala ko kuleto ama quli lotu ko. Koa kuleto ama quli lotu ko ta pui me dova tanieko zakaremu pueko, ko eri ama: ko lilizio utu ama iruruputo ko ereko kale azo, koko melati ziovo ama auvana kale ama voukale; vo Bañara vai oqu,

²ko bapitaiso poso ko nianiekato ni nase mai iviko ko tabu imo ko nianiekato; ni voukale azo ama tova saevo ko, ni noqola kama titizato ko, koko kilo ama naniu kale ama ko.

³Aria tu me zuato koa muqaroma nianiekato kasi! Ko ikio anime me ereko ama vo Bañara ko tauvezato kale.

⁴Ako nonia roveo inio seke vaekani seko oqu ta tova lilizio ke elou? Puliama keve kale! Ako soama maba poso ta lula ke lojoani vo Bañara ko zakaremu kale sole, ni seta lula ke lainikani koa katizato ko kuevako Bañara kasi azo, ni seta lula kekai zomaneni neamuvo vo Tabu ala Auvana sole.

⁵Seta lula kekai nianiani seko saevo kale ko Bañara ko pesio ta uri ama, ni seta lula ke lainika Bañara ko lekasa puo ko pizato poso.

⁶Seta lula kebe kai nianiake kiadama ko quli poso, melai keta epezake vai oqu vo Bañara! So sole seta pui ke rovea tova lilizio, ako seta ke tova vrouvaeva jari vo Bañara vo Meqora ni kevai kedua vo ubutiana sole.

⁷Omadeuvo vo Bañara ta mauru o ika ko miduku koko koako mati ko nioro ju ni ko qotupikako ko papapapa poso koko tauvemo ama seke erekani ko kiaro.

⁸Melai rikosasana ni rabu kokai qotupako jari ama sea maba poso ko saevo ko elou, kota puliama kalo sama ikio, ko male tu vo Bañara ta o mati levezou se ni vota o siqaemou se uza kale.

⁹A roquemelani mela lolo poso, anata soa kaseko abe eva melai anata a melai uria niania me, ta meta me luluekou ko uri ama kalo pakio ko.

¹⁰Ako vo Bañara ta matu sidopu ala kiadamu kasi. Vota pui ukaka opa ikou meko iruruputo ni ko meme buratikema roquano meko tauvemo kale lula ni erisana vo Bañara ko qoqono voko nikale.

Bañara ko tuvevo ama leveleveo

¹¹Anata a mela matu zaria me tu mea kiada mela ta soa matu madoeko me elou ti kobeta barou koa taku ko paitopaito, so inio ko quli meme qovo ama ka kimelako ta tuvevo ko elou.

¹²Meta pui lupalupato melai meta seke kovo amu vo Bañara oma inainaekako quli jaria noqola oqu emo.

¹³⁻¹⁴Lulavo vo Bañara ta o ereke ko kejo sama leveleveo Ebarahami kasi, nio vota eri kiolake, “Tuvevo avole anata mauru a inou no, ni anata a qatinou no kubo vikuvikula.” So keru Bañara o katife keru vo Ebarahami koa leveleveo vota o kejomukake ko o naviko nikale, ako puliala ta vo azo raura kala sole.

¹⁵Ebarahami ta inobea taruano o evake ni vota o koake vo Bañara ova inainaekema quli tu o kativo vo.

¹⁶So keru vo maba o ereka keru ko kejo, vota o ereka vo azo matula ko nikale, tu kota pesipesi pide ko elo ni pizato sanya ko elo.

¹⁷So sole so keru Bañara oka zariovi keru uria kasa pueko ko vota maba pui opa besiekou voko vatolo seke kovo amu kasi vo oma inainaekema tu ke kovo, vota o vaekake ko kejo voko leveleveo topi.

¹⁸So sole omuqa quli ta ikoana, voko leveleveo ni voko kejo sama pesio topi ama, ko pui kopa roveovo ama besizio, vo Bañara pui opa kai roveovo ama lipalipato. So sole anime lula me qoani mela ko pakiezato vokasi ta me rovea

matu zuvario tu pizaka noqoeko me elo koa keru ko meqai tarekake ko quli Bañara o ereko ama quli tu anime kae.

¹⁹Koa keru animeko ta animeko saevo poso ko titi. Kota vinavina ni tuvevo ama, kokale animeta me amaqea koa suma otu kale kude koa Matu Tabu ama Zae ko poro kale, sai Bañara o evakoi.

²⁰Jisu o kiada inio lula o amaqeovini sai anime kae, ni noqola kala nisa siama o eveni, Melekizedeki jari.

Hiburu 7

Vo Melekizedeki siama

¹Voa Melekizedeki ta Selema peuru kale lekasa o eveni ni Matu Raura kala Bañara vo siama. So keru Ebarahami obeta vaita keru pazokinio kale azo opa ruvurime keru ariku lekasa, so keru inio Melekizedeki ta opa toraevake vo, ni vota o maurumauruevake vo,

²nio Ebarahami ta o kativake vo koko toni ama koa lomaloma poso ko, vo sai opa koema. (Kuleto ama Melekizedeki ko ni ko kio ni kalo ta “Sidopu ko Lekasa,” ni seta mata kevai nokaeke “Bule ko Lekasa,” ako vota lekasa o eve Selema peuru kale sole, ko Hiburu pesio kale “Bule” kekai nokaeke.)

³Tabu ama Riki kale ta pui kopa rikiziovi ko lainioqa inio voko niania ni mama, ni pui kopa kasei vota ukoa vikuvikula kale ala inio kio, ni pui kopa kasei voko alilo ni voko vou. Sole vota Bañara vo Meqora jari ala, ako voko siama iruruputo ta noqola kobeta eva.

⁴Kerukeruekomu Melekizedeki ko matu raura elo. O navi Ebarahami animevo kulekuleto ala taite melai o roveake pitasiko kiadama quli vo o koema pazokinio kale nio o kativake koko toni ama.

⁵Ni se siama madu Livai ko vikuvikula kale amu ta ke soruike vo Mosese ko Bazu kale kude tu seta ke padoeko kiadama quli ko toni ama Izireli amu kasi azo, ni sea kiadama maba poso ta vo Ebarahami ko nisa vikuvikula kale amu, melai keta ma koake ke naviko mabamu ko nase topi azo.

⁶Melekizedeki ta pui Livai ko toutou kale ala inio melai vota o koe ko toni ama Ebarahami kasi azo ni so jari vota o maurumauruevake vo Ebarahami, vo Banara lula ova kasekeni voko leveleveo poso.

⁷Animeta me baqumuka ta vo mauru o ikazateni ta raura kala vo mauruto o koeni kasi azo kio.

⁸Livai ko vikuvikula kale ama siama madu seke koeni ko toni ama ta keta vouva, melai Melekizedeki vo o koeni ko toni ama ta obeta saeva jari, ko Tabu ama Riki kikolani jari.

⁹Komia taku Livai ko vikuvikula kale ama siama madu inio ke padokani koa toni ama. Melai se inio mata ke kativeni jari ko toni ama vo Melekizedeki, so keru vo Ebarahami o kative keru ko toni ama.

¹⁰Ako Ebarahami o toraeve keru vo Melekizedeki ta pui nio o alilake vo Livai melai vota obeta evake vovo taite Ebarahami ko dara kale.

¹¹Livai madu ko siama elo ko taku keru inio se Izireli amu ta ke koake ko Mosese ko Bazu. Melai sea siama madu ko iruruputo ta pui nio ko male, so sole kala pado siama ta o puratake, vo inio vo Jisu Melekizedeki ko keve o luluekeni, pui Eroni ko keve.

¹²Ako so keru kuleto ama siama iruruputo ko besieke keru ko vairu ama siama iruruputo inio bazu melai mata soa besizio ko evake.

¹³Ni so jari vo animevo Lekasa Jisu vo ana avai bazutani ta edoloma toutou kale ala, ako vota Jiuda toutou kale ala ni puliala inio koa toutou kale ala siama opa eveni.

¹⁴Ako matu zakaremu ikio vo Jisu ta Jiuda toutou kale ala kio, melai koa toutou ta pui opa kaseke vo Mosese so keru vo okai pesi keru ko siama iruruputo.

Jisu, Melekizedeki jaria edolola siama

¹⁵Animeta meqai nianiaa komi quli, ako vo edolola siama ta o purate sole, Melekizedeki jari ala.

¹⁶Vota siama o eve, pui siama ko imo ko bazu kale, melai noqola kama saevo ko pizato kale.

¹⁷Ako ko Tabu ama Riki ta ko kaseka ta, “Nota kala noqola kala siama no elou, omadeuvo Melekizedeki jari.”

¹⁸Lulama siama ko bazu ta kota vaekaziake, ako kota lekuleku ama ni pui ko roveako pakiemo se maba poso sole.

¹⁹Ako vo Moses ko Bazu ta pui ko roveake sidopu puto Bañara ko kelokelozato kale, melai erisaña vo Karisito ko siama elo kale qulepo ama keru ta me neamuka anime, ko anime sipole ko imelako vo Bañara kasi.

²⁰Koko ziokale ta ikoana vo Bañara ko kejo. Livai ko vikuvikula kale ama siama iruruputo ko eve keru ta puliama soama kejo kopa eve.

²¹Melai Jisu siama o evake, so keru inio Bañara ta kejo sana o ikake voko pesio ni eri kiolake, “Anata lula kejo a ina tu nota noqola siama no elou, ni añako vatolo ta pui kopa besiziovou,” kiolake.

²²Ako koa kejo kale Jisu ta tuvevo sana ni vinavina o ika ko leveleveo ni vokale kude animeta meqai niania ta kota kokai paloasa ko lulama leveleveo.

²³Ka pado edolovo Jisu ko ta sea kubo lulama siama madu Livai ko vikuvikula kale amu ta pui noqola kepa eve ti seta pui kepa kai noqoi ereko ko siama iruruputo.

²⁴Melai Jisu ta noqola saevo o eva ni voko siama iruruputo ta pui ko pakea mata kala edolola maba tonā.

²⁵Sokale inio vota pizato sala koko pakiemako kiada keru se maba madu seke kuevani Bañara ko kuleto vokale kude, ako vota noqola tu o mati petao se vo Bañara kasi.

²⁶Sokale inio animeta Jisu ta animevo male ala Nisa Siama. Vota tabu ala ni sarueko pide ala, ni vo Bañara ta o edolivake vo se sarueko samu kasi azo

ni o koivievake aukale sai Bañara o evakoi, ni vota oma lekasa pua kiadama maba poso.

²⁷Vo Jisu ta pui o erekani ko siqasiqa kiadama ɳaniu sea ɳisa siama madu jari, o ɳaviko sarueko ko siqasiqa kuleto Saita, ni koko tova ta mata sea maba poso ko. Vota pui so o kavani, ako vota sarueko pide ala sole. Melai vota o ereke omadeu siqasiqa o ɳaviko tupu kale, omadeu pado taku ko malezikako kiadama taku.

²⁸Mosese ko Bazu kale ta ke pitoi se maba madu, se sarueko kekai zomaneni erekko, tu seta ɳisa siama madu ke elo; melai Bañara ko kejo sama leveleveo ta ko baroake Mosese ko Bazu ko tova, ni kokale inio vota o pitoevake vo Meqora, ni noqola sidopu ala ɳisa Siama o ivake, so sole vo inio voa ɳisa Siama animevo male ala.

Hiburu 8

Jisu animevo ɳisa Siama

¹Ko matuma quli ana a qasekako ta animeta lula me ɳeamuva vo ɳisa Siama, vo inio vo Jisu, vo o papuani Bañara ko papupapu ko palo rana vasia rana aukale, sai vo Bañara o lekasa puakoi pizato sate.

²Vo inio vo Jisu ɳisa Siama vo ova nabuluputani Matu Tabu ama Zaekale, koa Bañara o erekema tuvevo ama tepe pade kale, ko pui maba madu kepa erekema.

³Kiadama ɳisa Siama madu ta ke pitoivake tu seta ke kativo vo Bañara katizato poso ni biana kale ama siqasiqa, so sole animevo ɳisa Siama melai o puariko kama quli vo Bañara kasi.

⁴Jisu ta obeta eva peuru ma peuru anime kasi tea, vota pui nio siama opa elo, ako peuru ma peuru kale ama siama madu ta iniseana seke erekani ko siqasiqa Mosese ko Bazu kikolani ko lulueko kale sole.

⁵Ni koa siama iruruputo seke erekako ta ke erekako aukale ko evako quli ko laumuna pala. Omadeuvo ko ereima Mosese kasi voko taku keru jari, vo oka zari keru erekako tepe pade lealea kama zaekale, vo Bañara eri kiove

keru vokasi, “Nota uria ereko eve koa tepe pade, kiadama koko lomaloma sate ni koko ereere kale ko aña kasa aña ikema sopu kale,” ka kiovema.

⁶Melai erisaña animeta me baqumuka vo Jisu o erekako iruruputo ta kokai paloasa sea siama madu ke erekako iruruputo kasi azo, omadeuvo jari vo Jisu o erekema leveleveo Bañara ni maba ko tiania ta qulepo ama, ako koa leveleveo ta ko vinaiva rakimato qulepo ama quli kale sole, vo Bañara o mela ereko kiolako.

⁷Kuleto ama leveleveo ta maba korokoroti ama tea, puliama ikio ka zario omuqama leveleveo.

⁸Melai Bañara ta o keake ko sarueko voko mabamu tona so sole vota eri kiolake, “Ko kilo ama ɳani poso kale aña a erekema jari ame koa taku so keru aña a odieme ni a jaqorime keru se Ijipi peuru kale azo. Seta pui kepa lulueke koa leveleveo ko korotato aña a erekema sekasi, so sole aña a vaemake ni pui ama lilitake se,” kiolake vo Bañara.

¹⁰Nio mata eri kiolake vo Bañara, “Komi kio koa leveleveo ko aña a erekema ame se Izireli amu kasi ko kilo ama ɳani poso kale, ko eri: aña amai nianiekikou se aña bazu poso ni aña a rikiukou ko seko bulo poso kale. Ni aña sevo Bañara a elou, ni seta aña madu ke elou.

¹¹Sole puliala se azo ta eri pa kiovou, ‘Vai nianiiovi vo Bañara,’ pa kiovou voko nianiekato kale kala vovo pakepakeo lolo kasi, ma kala vovo ɳisa peuru kale ala kasi. Ako sea kiadamu, silo amu kasi azo ti kobeta barou qole amu kasi, ta kelai nianiiovou aña sole.

¹²Aña ada ma akeokou seko sarueko poso ni ukaka ada ma ikou seko saruilo poso,” kiolake vo Bañara.

¹³Bañara ko kai pesio kale koa vairu ama leveleveo vota tana o ikake koa kuleto ama padō leveleveo; ni ko quli lula tana ko evako ni lula lekuleku ama ta taukavole kota muluatou.

Hiburu 9

Miduku kale ama ni aukale ama ilusato

¹Kuleto ama leveleveo kale ta ikoana ko ilusato ko bazu poso ni maba ko erekema tepe pade ko bazu sai ke ilusivakoi vo Bañara.

²Koa tepe pade ko poro kale sai Bañara ke ilusivakoi, seta ke inainaake kuleto ama lose Tabu ama Zae kekai nokaekema. Koa lose kale seta ke vaekake ko sikeura kata kama juke ko papupapu, ni tevolo koko bereti topi kota ka evako sama, ke kativema vo Bañara.

³Koa tepe pade ko poro kale ta inovoana mata kala pado lose suma otu ala koko poro kale vasia rana ko Matu Tabu ama Zae kekai nokaekako.

⁴Koa lose ko poro kale inio ko evakoi qolo sara sai uria tui ama pari ke siqaekakoi tu ke kativo vo Bañara, ni so jari vo Bañara ko Leveleveo ko Dolu, qolo kale ke saboekema, leveleveo ko lomaloma sama, qolo raro mana sama, ni Eroni ko dana ko lula qotuqotu ni leko sama, ni omuqa lesa lado toni bazubazu kokai rikiziovima sama.

⁵Koa Dolu ko topi ta omuqa beku zabu sama, vo Bañara sai o zomana kio ko kasekako. Nioqako zabu ta ko viuru pueka koa Dolu ko suta, sai koa dara vo Bañara okai akeokake maba madu ko sarueko poso ko pirupusaivakoi. Melai erisaña ta pui koko taku tu ririziko kiadama quli.

⁶Koa lomaloma poso ko inainailo ko tova, se siama madu ta ke amaea koa kuleto ama lose kale ni seta ke erekema seko koidi poso kiadama ɣaniu,

⁷melai vo Nisa Siama o kiada inio o amaea koa tepe pade ko poro kale ama Matu Tabu ama Zaekale omadeu taku omadeu sabere kale. Vota pui o utu amaea sai, melai vota o borika biaña ko meqora ko dara tu vota o kativo vo Bañara, o ɣaviko sarueko ko siqasiqa kaqe, ni vota o kati ola ko biaña ko dara vo Bañara okai akeokato maba poso ko sarueko, ko se pui kai nianio kale ke erekema sarueko poso ni pui sarueko pa ka kikevema.

⁸Kiadama ko quli kale Tabu ala Auvana ta uria kasa o mela ika anime ko anime mebeta ziovou lulueko ko tepe pade ko kalo tea, animeta pui nio me zarizia amaeo ko Matu Tabu ama Zaekale, vo Bañara ko tanama kale.

⁹Kiadama ko quli ta mamola pala ko kasa ko mela ikako anime vo Karisito ko iruruputo. Kota kasa ko ika anime kasi ko katizato ni biaña kale siqasiqa erekо Bañara kasi ta pui ko male tu kasa va iko vo maba ko voko sarueko ta kota va akoiva.

¹⁰Koa katizato poso, ni siqasiqa poso, ni mata sailao ni ju ni lomaloma ko bulebule iko ko bazu, ta tupu kale ama quli ko bazu vo Bañara o puarikema puju ama taku kaqe pala ni kota kota paita voko besieko kale kiadama quli.

¹¹Melai komia taku vo Karisito ta lula Nisa Siama okai eva ko uri ama quli ko lula ko baroako. Vota lula okai amaeo koa qulepo ama ni korotoma tepe pade. Koa tepe pade ta pui maba madu kepa erekema ni kota pui komia peuru ma peuru ko kama kena.

¹²So keru vo Karisito okai amaeovi keru omadeu pado taku kale ko malezikako kiadama taku koa Matu Tabu ama Zae ta pui opa borike ko bulumakau ni qouti ko dara tu o erekо kama pado siqasiqa, melai vota o borike o naviko dara ni kokale animeta me qoe ko noqola kama pakio animeko sarueko poso kale azo.

¹³Seta ke koa ko qouti ni bulumakau ko dara, ni vairu ama bulumakau lula ke siqaekako ko pari, ju sate ke valuvaluekako, ni kemai pirupusaeka se pui nio bulebule ke evani maba poso tu seta bulebule ke elo vo Bañara ko kelokelozato kale.

¹⁴Melai vo Jisu ko dara ko pizato ta kokai paloasa soama biaña poso ko dara tu bulebule ko imo se maba poso. Ako vo Jisu ta maba sidopu ala siqasiqa o evake Bañara kasi o navi anime kaqe vo noqola kala Tabu ala Auvana ko pizato kale, so sole vota bulebule o ika animeko bulo poso tu animeta pui me lulueko ko utube ama iruruputo koko melati ziovo ama auvana kale ama vouskale, tu animeta meva nabuluputo ni me luluevo vo saevola Bañara.

¹⁵Sokale avo inio vo Karisito o lojoani Banara ni maba ko tiania, ta o ereka ko vairu ama leveleveo tu vo Banara o pitoemeni maba poso ta ke kovou koa uri ama quli vo Banara lula oma inainaekako tu o katimo se tu seta noqola neamuko ke elou. Komi quli ta kota ereilou ako Karisito ko voukale se maba poso ta ke rupasiovi ruqe ama quli kale azo seke erekema seko lulueko kale kuleto ama leveleveo.

¹⁶Leveleveo ta kama pado vikuvikula koko vikuako vo maba kasi so keru koa lomaloma sala o vouva keru.

¹⁷So keru obeta saeva keru voa maba, ta koa vikuvikula ko leveleveo ta pesio pala ikio, melai so keru vo o vouva keru, ko ikio koa taku koa leveleveo pizato sana ko elou keru.

¹⁸Sokale avo inio ko kuleto ama leveleveo vo Banara o erekema maba madu kasi ta biana poso ko dara kale pala pizato sana ko eve.

¹⁹Mosese ta omai bazuekake se maba poso kiadama bazu poso Banara ko Bazu kale ko evako. Saita inio vota o koake ko vairu ama bulumakau ni qouti ko dara, ni o valuvaluekake ju sate ni vota o koake kama pado seulele papapapa ko kata, hisopi kekai nokaekako, ni o nasoekake ko diri ama sipi ko tou, ni vota o duluekake koa dara kale ni o pirupusaekake Bazu ko buka topi ni so jari kiadama maba poso topi.

²⁰So keru vo o pirupusaeka keru koa dara koa buka ni se topi vota eri kiolake, “Komi kio koa dara ko vinavina ko ikako ko leveleveo vo Banara lula o melai bazuekema me tu meta me lulueko ko,” kiolake.

²¹So jari Mosese ta mata o pirupusaekake koa dara tepe pade topi, sai seke siqatakoi vo Banara kasi, ni kiadama quli se kekai iruruputema Banara vai ilusiko kale topi.

²²Koa Bazu kikolani ta sipole kiadama quli ta dara kale inio bulebule ko eva Banara ko tanama kale. Sokale inio seko reretiko ko dara kale ko kiada inio Banara ta o rovea akoeko ko sarueko poso.

Karisito ko siqasiqa elo ta ko ɳamuka animeko sarueko poso

²³Lulavo ta ko malezike seko soa reretiko ko dara tu kota bulebule ko iko koa lomaloma poso vo Bañara ko tanama kale, ni koa lomaloma ta tuvevo ama aukale ama lomaloma ko laumuna pala. Melai koa tuvevo ama quli aukale ama ta omadeu pado qulepo ama siqasiqa ikio bulebule ko ika.

²⁴Karisito ta lula o amaqeovi aukale ni vota o lojoa erisaña vo Bañara ko kuleto tu o tauvemelo anime. Vota pui opa amaqeovi maba ko erekako tabu ama tepe pade kale koko mela mamola puekako pala anime koa zae sai vo Bañara o evakoi.

²⁵So keru vo Jiu ala Nisa Siama o amaea keru Matu Tabu ama Zaekale kiadama sabere kale, vota o borika biana ko dara, pui o ɻaviko. Melai Karisito ta okai amaqeake omadeu taku koa Matu Tabu ama Zae ni siqasiqa o evake o ɻavi Bañara kasi.

²⁶Kubo taku okai amaqeovi tea, vota ota tolailo inio kubo taku kale peuru ma peuru ko erei keru azo. Melai koko ereima kale vota kasa o eve omadeu taku ko kiada ko malezikako kiadama taku komia tovatovama taku kale, tu vota siqasiqa o elo o ɻavi, tu vota noqola zauteko o elou maba poso ko sarueko poso.

²⁷Kiadama maba madu ta ke vovou omadeu taku pala ni seko vou ko tova Bañara ta o pitasimou se ruqe amu sidopu amu kasi azo voko titizato kale.

²⁸So jari nio vo Karisito ta siqasiqa o eve o ɻavi omadeu taku pala tu vota ota ma akeko kubo maba madu ko sarueko poso, ni vota mata o vaitou komia peuru ma peuru kale omuqama pado taku kale. Koa taku kale vota pui opa kilou akekole ko sarueko poso, melai vota o kilou pakiemole voko maba madu, seke tarevani vo.

Hiburu 10

¹Mosese ko Bazu ta omadeuvo kama pado mamola koko kasekako koa uri ama quli Karisito o kati kuevako, kota pui ko ɻavi koa tuvevo ama quli Karisito o kati kuevako. So sole se siama madu ta upo ke kati ijaeka ereko koa omadeu keve siqato kiadama sabere ma sabere poso. Koa siqato ko

erekota maba pui ko korotima se maba poso tu seta ke zio Banara ko sipole sidopu amu voko tanama kale.

²Ako seke ilusivani vo Banara ta tuvevo avole lula bulebule ke eva seko sarueko poso kale azo tea, seta pui nio kepa lainikou seko sarueko, ni kiadama siqato poso melai kota epezo inio.

³Melai koa siqato poso ta ko ereiva sabere ma sabere kobeta kavani tu ke kerukerueko ko sarueko poso se lula ke erekako.

⁴Ako bulumakau ni qouti ko dara ta maba pui ko rovea namuko maba poso ko sarueko poso sole.

⁵Sokale avo inio, Karisito okai kuevivo komia peuru ma peuru, vota eri kiolake Banara kasi, “Nota pui noqa zaria kama katizato ni siqasiqa poso, melai nota lula no inainaeka añako tupu.

⁶Nota pui ko zoleña ko pado ama biana ko siqaivako sara topi ma kama edoloma siqasiqa tu nota noda ma namuko seko sarueko poso.

⁷Nio añata eri kialake, ‘Anata koi, a Banara, tu añata a erekota noko vatolo omadeuvo aña aqai rikiziovivo jari sai Mosese ko Bazu ko buka kale,’’ kiolake.

⁸Koa pesio poso kale avo, vota eri kiolake kuleto, “Nota maba pui noqa zaria ni ko zoleña ko siqasiqa poso ni katizato poso ni biana poso koko siqaivako sara topi ni sarueko ko akoekato ko siqasiqa poso.” Vo Mosese ko Bazu ta ko soroemake se maba poso tu ke erekota kiadama koa siqasiqa poso melai vota so kiolake koa siqasiqa poso ta pui ko zoleva vo Banara.

⁹Ni vota mata eri kiolake, “Anata koi, a Banara, tu añata a erekota noko vatolo,” kiolake. So sole Banara ta o epezikake lulama siqasiqa poso ni vota o besievake vairu ala siqasiqa Karisito kale koa siqasiqa poso.

¹⁰Ako Karisito ta o ereke Banara oka zariovima quli tu vota o erekota, ni voko tupu ta siqasiqa ko evake omadeu taku ko malezikako kiadama taku tu animeta bulebule me elo.

¹¹Vo Jiu ala siama ta o ereka voko koidi poso kiadama naniu poso, ni vota o ereka koa omadeuma siqasiqa poso kubo taku, melai koa siqasiqa poso ta maba pui ko roveako namuko se maba poso ke erekako sarueko poso ko kuiripato.

¹²Melai Karisito inio o erekeni omadeu pado siqasiqa pizato sama ko noqola namuko ko evako se maba poso ko sarueko poso. Sai kazo inio vota o papuake Banara ko palo rana vasia rana ni lekasa o evake.

¹³Sai nio vo o evakoi, ni o tarekakoi ko taku so keru Banara voko kitii iviivi o imou keru kiadama yoko kana madu.

¹⁴Omadeu pado siqasiqa ko kiada kale vota noqola sidopu o imake se lula büləbülə ke evani seko sarueko kale azo.

¹⁵ Vo Tabu ala Auvana melai uria kasa o mela ika anime ko quli ta tuvevo ama quli ikjo. Kuleto vo Banara ta eri kiolake.

¹⁶“Komi kio koa leveleveo ko aŋa a ereko ama se tona ko kilo ama taku kale, kiola vo Banara: Anata a vaekou aŋako bazu poso seko bulo poso kale ni a rikiekou seko kerükerü kale.”

¹⁷Ni vota mata eri kiolake, “Anata pui mata aba tama kerukeruekou seko sarueko poso ni koa ruqe poso se kekai niumaekake anako bazu poso,” kiolake.

¹⁸So sole Bañara lula o akoeka keru maba poso ko sarueko, puliamá siqasiqa ta mata kepa ka zarioyoi tui yota ota ma namuko seko sarueko poso.

Animeta me gilou Banara ko sipole

¹⁹A visi poso, vo Karisito ko dara ko rerema voko voukale animeta lula
maba rupasio meda eve tu animeta parani putole me amaeo koa Matu Tabu
ama Zaekale animeko vararaito kale.

²⁰Jisu ta lula o mela veuke kama pado vaini ama keve saevo ko voko tupu siqasiqa iko kale. Sokale avo inio pulia quli ta kopa tizaemelou tu amaqeo vo Banara ko kuleto omadeuvo ko suma otu ko tizaeme jari sea maba poso, ko omuqa teze ko evema.

²¹Animeta mata me neamuva kala pado matula Siama, vo inio vo Jisu, vo o mati vailani Bañara ko qoqono madu.

²²So sole animeta me qilou vo Bañara ko sipole ni mevai oquivou vo Jisu Karisito ni me qativou animeko pado ama bulo, ako vo Jisu ko dara ikio bulebule ko ikema animeko pado ama bulo poso, tu meqai nianii ta vo Bañara ta lula o akoeka animeko sarueko, ni lula bulebule o imela anime kio.

²³So sole animeta pizaka lojo me elou ni animeta me noqoekou animeko keru ko meqai tarekako quli vo Bañara o ereko ama quli tu anime kaqe. Ako Bañara ta lula o mela inainaeka anime tu vota o erekou o kasekema quli, sole ko male tu animeta mevai oqu vo.

²⁴Animeta me querukeruekiniou, tu me dauvekiniou muli tu kasa me ikou ko roquano ni me erekou ko uri.

²⁵Animeta pui niaba me elou animeko omadeu padoilo ilusato kale azo, animeta pui lekuleku meqai elou ko, omadeuvo kake ke kavani jari, melai animeta me zuvarikiniou muli matuvole, ako animeta meqai niania vo animevo Lekasa ko vaito ko Naniu ta lula sipole kio sole.

²⁶Animeta lula meqai niania ko Uri ama Bazu ko tuveano melai nianii topi animeta mebeta ola ereko ko ruqe ama quli tea, puliama mata kama pado siqasiqa ta kopa ñamukou animeko ruqe poso.

²⁷Melai meda ka ñalo ama ta mai kopa ereilo ama quli: ko ikio ko titizato ni ñalonalo ama uza koko niumaemo ama vo Bañara ko kana madu.

²⁸Vo maba vo o bikoirikani ko Mosese ko Bazu ta pui ke baiseva melai tutumazi avole ke vouvaeva omuqa ma zouke maba tava kaseko kale voko sarueko lula o erekako.

²⁹Melai matu palopaloasia tapata inio o elo avo voa maba vo o perivani vo Bañara vo Meqora ni vo zara kerukerueko o evani vo Bañara vo leveleveo ko dara ko vo bulebule ko ivako voko sarueko kale azo, ni vo o ruqe kasevani

voa pakiezato sama roquano sala Tabu ala Auvana. Voa maba ta o tareka vo Bañara ko koqotato ko vo o kovo ama.

³⁰Ako animeta mevai uria niania ta Bañara inio eri kiolake, “Ana inio vaitotola a erekou, ni ana inio a erekou sarueko ko reketekete,” ni vota mata eri kiolake, “Anata a bitasimou anako maba poso,” kiolake.

³¹Ko nalonalo ama quli ta kai sobuilo vo saevola Bañara ko piza kama nase.

³²Meta kerukeruekomu lulama taku so keru me kuleto meqai nianiiovi keru vo Jisu vai oqu. Koa taku meme doralke keru ko matuma tapata melai meta me bataite ni me bilate tapata kale.

³³Koa taku keru inio se maba madu ta ke perimele me ni seta ke niumaniumaemele me kasavole ni kama taku meta meqai zolei tu mai zomano se soama keve kale ke periziani.

³⁴Meko tauvemo kale se, meta me lainike se piripiri amu ko tola ni so keru kiadama meko lomaloma keta mela rapeke melai meta me zolei, ako meta meqai nianiake ta lula me qoa ko qulepo ama quli ko noqola ko elo ama aukale sole.

³⁵So sole meta pui lekuleku elo, ako piza kamela meko tuvevo puto kale ta me qovou ko matuma reketekete sole.

³⁶Meta inobe emo inio meta me erekou vo Bañara ko vatolo ni meta me qovou ko vo lula o mela inainaekako quli tu o katimelou me ka kiolako.

³⁷Meta soa saevo emo, ako Tabu ama Riki kale ta eri kikola vo Jisu kale avo sole, “Matu sipole inio vo o kilo ala ta o kilou; vota pui opa ubaitou.

³⁸Se anako sidopu ama maba madu ta ke tuvevo putou nio seta ke saevou; melai kala se azo ta o vaitou kutumana kale ana kasi azo, ta anata pui aba vai zoleilou vo,” kikola.

³⁹Melai animeta pui so ko maba mela tu animeta me vaitou kutumana kale tu animeta me noqola tolailou heli kale. Melai animeta animeko oqu kale me bakiziani mela.

Hiburu 11

Oqu

¹Oqu sana elo ta kai nianio animeko neamuko ko quli anime meqai keruako tu me qovo, ni kota kai nianio ta tuvevo ama quli kio ko anime pui me qeako quli.

²Ako oqu kale inio lulavo se lulamu ta ke zoleve vo Banara.

³Oqu kale inio animeta me baqumuka ta Banara inio o ereke ko pado ama peuru ma peuru o naviko pesio kale kio nio me qeako quli ta ko erei ko pui me qeako quli kale.

⁴Oqu kale inio vo Ebolo, Adami vo visi ala meqora, ta o kativake vo Banara ko siqasiqa Keini vovo kaka ko siqasiqa kokai paloasako. So sole Banara ta ova zoleike voa maba ni vota ova nokaekake sidopu ala, ako vota o tuvevo puevake vo sole. Banara ta zakaremu o ike ko anime kasi ako vota o baroekike koa katizato poso Ebolo o kativema vo sole. Voko tuvevo puto kale, Ebolo ta obeta pesia jari erisana anime kasi, vota ota vovi melai.

⁵Oqu kale inio Inoke ta pui opa vovi, melai Banara ta o koivieve vo saevola aukale. Puliala ta mata opa veve vo, ako Banara ta o koivieve vo aukale sole. Tabu ama Riki kikolani ta puliako Inoke vati koilo, vota o zoleve vo Banara.

⁶Puliala maba ta o rovea zolevo vo Banara oqu pide ala, ako vo oka zariani kilo Banara kasi ta o tuvevo puevou vo Banara ta inevoana, ni o tuvevo puekou ta vota reketekete sana o imani seke vailivani vo.

⁷Oqu kale inio Noa ta o viqake Banara ko balauvato sama pesio, so keru vo ovai bazueke keru ko nioqololo koko kilo ama ko vo pui vima sase opa kevema. Vota o zorivake vo Banara ni o erevake kala matula vaka sai vo ni voko saidi ke pakiovikoi. So sole vota kasa o ikake vo Banara ko titizimo sea so keru ama peuru ma peuru kale ama maba madu seko ruqe ama kalo kale avo, melai vo Noa ta o koe vo Banara ko sidopu, vota oqu sala sole.

⁸Vo Ebarahami ta ovai oqui vo Banara ni vota o zorive vo so keru vo Banara o nokaeve keru tu vota o tanito talio tu o zio kama pado peuru kale vo Banara o kativo ama ka kiolako tu vota o neamuko ko. Vota o vaekake voko nisa peuru kai nianio pideakoi sai vo o ziovoa koi ka kiolakoi.

⁹Oqu kale inio vota kala pakepakeo maba jaria elo o evake koa miduku kale vo Banara lula ova kasekema tu kota voko leveleveo ko elou. Vota o evake tepe pade poso kale, ni Aisake ni Jekopi melai soa elo qo eve, vo Banara lula oka kasekeni nioqa koa zae tu nioqa melai qo neamukou ka kioveni nioqa.

¹⁰Ako vo Ebarahami ta o tarekake koa peuru aukale ama vo Banara uria erek o evema, koa vinavina vola kama peuru.

¹¹Oqu kale inio Ebarahami ta o roveake kala mama elo vo lula matu qole ala keru ni voko reko Sera melai padu ama keru, vota ovai oqui sole vo Banara, vo ova kasekeni voko leveleveo.

¹²Koa taku keru vo Ebarahami ta lula matu qole ota evake ni sipole ota vou kiolake melai vikuvikula poso koko tanitema voko qole ala keru azo ama ta omadeuvo aukale ama suti poso ko kubo jari ko evake, ni omadeuvo ko keta kale ama karokoni ko kubo jari, ko pui ko roveako atailo.

¹³Kiadama sea qole ama maba poso ta kevai oqui vo Banara ti kobeta baroi seko saevo poso ko paito keru. Seta pui nio ke koake vo Banara oma inainaekema quli, melai seta ke gelekake van'azo ni keka zoleike, ni seta pui keta ka kamiziake maba madu kio, se puliama zae samu komia peuru ma peuru kale.

¹⁴Seko so kio kale ta ke uria kaseka ta seta kebe madoekake tu kelo kama pado zae tu ke nisa peuru kaqe.

¹⁵Seta pui kepa kerukerueke koa zae ko seke vaekema. Ako seta viluloqu kekai eve ko tea, seta keta vaito inio mata sai.

¹⁶Melai koa qulepo ama peuru seke zuatikema ta aukale ama peuru. Sokale inio vo Bañara ta ota zoleiva tu seta ke kasevo vo ta vota sevo Bañara, ako vota lula o inainaeke kama pado zae tu se kaqe sole.

¹⁷Oqu kale inio Ebarahami ta siqasiqa kaqe o ivo kiolake vovo meqora Aisake so keru vo Bañara o madoeve keru vo Ebarahami. Ebarahami ta kala pado maba vo Bañara lula o kativeni ko vario ko leveleveo, melai vota o inainaoke tu vota ovai erekko siqasiqa vovo pado meqora kiolake.

¹⁸Banara ta lula eri kiove vokasi, “Vo Aisake kale kude inio nota no neamukou koa vikuvikula ko lula ana ana kasekema tu a qatinou no,” kiolake.

¹⁹Melai vota o zarievake vo Aisake tu siqasiqa o ivo, ako Ebarahami ta ovai oquake vo Bañara, ta vota ota roveovou saevivo vo Aisake vounkale azo kiolake sole. Ni koa keve kale Ebarahami ta o voake vo Aisake vounkale azo jari.

²⁰Oqu kale inio Aisake ta mauru o ikake Jekopi ni Isoa nio eri kiolake, “Banara ta o erekou ko uri qekasi ko kilo ama taku kale,” kiolake.

²¹Oqu kale inio Jekopi ta mauru o ikake vo Josepa ko lasive meqora kidi sipole o vou kiola keru. Vota o zukaidake voko daña topi ni vota o ilusivake vo Bañara.

²²Ni vo Josepa ta mata kala vo ovai oquini vo Bañara, nio puliako vo vou vota o kasekake se Izireli amu ke kalo avo saqoro Ijipi peuru kale azo, ni mata voko oqu kale vota omai bazuekake tu seta ke borikou ni ke kati ziovou voko piza poso seke vaekou keru ko Ijipi peuru.

²³Oqu kale inio Mosese ko niania ni mama ta qo mutavake vo Mosese zouke kaboso tiniavo o alile keru azo. Nioqata qo veake vo ta kala ileile ala meqora, ni nioqata pui qota ka nake bikoiriko vo Ijipi ala aikovakova ko bazu Izireli amu ko lasive meqora poso ko vrouvaemo ko kasekako.

²⁴Oqu kale inio so keru Mosese o rapuke ni matu o eve keru ta ota kai lupaovi tu vota vo Ijipi ala aikovakova ko taiza meqora vo meqora va kio.

²⁵Vota o pitoekake tu vota o zomanou tolailo vo Bañara ko mabamu sate, ko kobe kai qulepako o koako soleilo puju ama taku kale ruqe ereko kale.

²⁶Vota o kerukerutake ta voa Pakio vo Bañara o soroevo ala komia peuru ma peuru kale vai toraeko ko qurato ta kokai paloasa ko Ijipi ama batiro, ako vota okai zuatake ko reketekete vo Bañara o kativo ama vo sole.

²⁷Oqu kale inio Moses ta o zolaike Ijipi peuru kale azo pui taka ŋalo kale vo Ijipi ala aikovakova ko korakorailo kale. Vota ota pataitake ako vota o veve jari vo mutamuta kala Bañara sole.

²⁸Nio voko vai oqu kale vo Bañara inio vota o taniekake ko Alokato ko Nojola kiadama sabere poso ko ereko kaqe, ni o bazuemake se Izireli amu tu ke vouvaeko ko sipi ko meqora ni ke pirupusaeko koko dara seko veetu tonama barabara topi, tu vo vouvato ko mateana ta pui o vouvaemou se Izireli amu ko kaka kama lasive meqora poso.

²⁹Se Izireli amu ko vai oqu kale vo Bañara inio seta ke pakekake ko ivere ko Diri ama Ivore koko ni sama. Vo Bañara ta o piqasikake koa ivere tu seta ke pakeo tabarioma miduku kale. Melai so keru se Ijipi ama pazokinio ko maba madu ke madoeke keru pakeko ta ivere ta ko vaitake ni sea kiadamu ta keta kujoike.

³⁰Oqu kale inio Jeriko peuru ko levoekako idi qara ta kota niaqariake so keru se Izireli amu ke levoeke keru ko sikeura naniu ko tova.

³¹Oqu kale inio kama pado sasave Rehabi ko ni sama koko vai keruima vo Bañara ta kota ka lapasake ko vou. Kake maba poso se pui kepa zoriveni vo Bañara ta keta vrouvake, melai kota pui ko vrouvake ako kota lula ko baroekikake ni ko amaqikake koko pade kale nioqa Izirelia nioqa qo keveni nioqa sai soukori puekole ko Jeriko peuru.

³²Anata pui a rovea kaseko mata kama quli soama maba poso kale avo. Ako puliama taku tu anata amai bazuto vo Qitioni, ni Beraki, ni Samusoni, ni Jepita, ni Devita, ni Samuela ni kiadama poropita madu seke kasekani vo Bañara ko pesio.

³³Seko vai oqu kale vo Ban_ara seta ke kati pazokiniake kama matu peuru poso ni ke koqotaekake; korotoma ni sidopu ama quli ke erekake ni ke koake ko quli vo Ban_ara oma inainaekema quli. Kake ta ke evake laione poso sate, melai pui ko nanaemake.

³⁴Mata kake ta ke risaemake ko nalonalo ama uza kale, melai mata pui ko siqaemake se. Ni keta ka soqoike ko benisi kale ama vovailo. Seta lekuleku amu, melai keta pizatake; keta pizatake pazokinio kale ni ke koqotaekake edoloma pazokinio ko vaki.

³⁵Ban_ara vai oqu kale kama rekoreko poso ta ke keve vo Ban_ara ko mata saevimo seko mabamu se lula ke vovini. Ni mata kake maba poso ta ke tolai seko oqu kale koa matuma tola seko kana madu ke katimema seko mai tuzatuzao kale se ti kebeta vovi, seta keta lupaoke rupasio melai seko voukale seta keka zariake kovo qulepo ama tova saevo Ban_ara kasi.

³⁶Kake ta kemai balebaleitake ni ke pazomake ni kake ta ke piriemake seini kale ni ke vaemake piritu pade kale.

³⁷Kake ta ke taimake lado kale ni keta vrouake, ni kake ta omuqa kobu ke imake soe kale, ni mata kake ta ke vrouvaemake benisi kale. Sea maba poso ta ozaoza kamu ni kekai saboini ko qouti ni sipi ko tupu, ni seko kana madu ta ke matu niumaniumaeme se.

³⁸Seta ke taliovi lealea kama zaekale ni sopu poso kale, ni ke loivake kea poso kale ni miduku barana ko omele olaquama maba poso jari. Seta uri amu, sole pui ko malezima komia peuru ma peuru.

³⁹Kiadama sea maba poso ta ke matu zolevake vo Ban_ara ako seta kevai ouquake vo sole. Melai seta pui kepa koe vo Ban_ara o kasekema matuma quli,

⁴⁰ako Ban_ara ta lula o korotike ko uri ama vado pui se kae pala, melai anime ni se kae. Ako voko vatolo ta anime ni seta omadeu tovovo sidopu me elou, melai anime pide ta seta pui so.

Hiburu 12

Ban_ara inio vo animevo Mama

¹Sea matu kubo animeko taite poso se kekai bazuteni seko oqu ta inisiana animeko levoano kale, so sole animeta me ɻamukou kiadama quli koko tizaemelako anime, ni ko sarueko poso koko matu raitimelako anime, tu pataito kale animeta mebeta zomano animeko rereo kale ama voziekinio kale ko animeko kuleto ko inainaivako.

²Animeta me doiritoirivou vo Jisu, omadeuvo vo rereo ko maba ta o toiritoirika jari ko mamola vo o zuatikako, ako vota animeko oqu vo jutujutula koko tanitanila keru azo ti koko paitopaito kale, vo me luluevo ala. Vota o pataite so keru o vovi keru korosi topi. Ni vota pui opa qurate soa vou elo, ako vota o kerukeruekake koa zoleilo vo Ban_ñara lula ova inainaekake vo sole. Ako kokale avo vota lula o papua erisa_ña vo Ban_ñara ko raura kama papupapu ko palo rana vasia rana tu o lekasa puo.

³Meta kerukeruevomo vo Jisu, vo pui opa lupaovini tu vota o tolailo koa tola vo o koema tola se sarueko sama maba madu ko ɻase topi se kevai kideipeni vo. So sole meta pui duki ni koqo elo meko bulo poso kale.

⁴Meko kati pazokinio tu tizaeko ko sarueko ta pui nio ko kati ijatinia puekinia tu meta meqai vou.

⁵So sole meta pui ukaka iko vo Ban_ñara ko pesio poso, ko vo o melai zuvarikako me omadeuvo vo mama o zuvarima jari voko lasive meqora poso, ko eri, “A meqora, so keru vo Ban_ñara o koroti_ñou keru ɻo, ɻota didiane ni ɻota pui niaba elo vo o riqaen_ñou keru.

⁶Ako vo Ban_ñara ta o sidopu puema kiadamu se vo o roquemani ni vota o koqotaema voko ɻisa meqora poso.”

⁷So sole meta pui takā kaikuapo vo Mama ko sidopu puto, ako meko tola ta kasa ko ika ta meta vo Ban_ñara ko meqora mela. Ako animeta meqai niania ta kiadama meqora poso ta sevo mama inio o korotimani se sole.

⁸Meta pui me qoqo-taivani mela tea, meta pui voko maba meqora poso mela inio, ako kiadama meqora poso ta ke koa ko koqtato seko mama poso kasi.

So ta meta omadeuvo kevea meqora poso jaria mela inio, se puliama sidopu puilo ko bazu ke koani seko mama poso kasi.

⁹So keru animeko mama poso ke sidopu puemela keru anime animeko sarueko poso kale azo, ta animeta meda ma pанаova se. So sole uri tu animeta soa matu zorivo me elo vo Mama vo o erekenei ko pado ama saevo tu animeta me jaeve noqola kama saevo kale.

¹⁰Se animeko miduku kale ama mama poso ta ke sidopu puemela anime seko zolemakō sidopu puto kale puju ama taku kale. Melai Bañara ta o sidopu puemela anime koa sidopu puto kale koko tauvemelo ama anime tu animeta vo jaria bulebule me elou.

¹¹So keru anime me qoa keru ko sidopu puilo ko keve, ta kama pado tola kama quli anime kasi, kota pui zurao lomaloma. Melai animeko sidopu puilo ta ko tova puratika ko uri ama kalo anime kasi anime me qoani mela ko tauvezato kokale azo. Kota sidopu ko imela ni animeta bulea elo me eva.

Bazu poso ni balauvato poso

¹²So sole meta zaubariomo mata, ni pizaka lojo emo.

¹³Pizaka talio emo sidopu ama keve kale tu se pui ke paqumukani seko oqu ta pui utu amu ke elo Bañara kasi tu seta mata ke pizatou auvana kale.

¹⁴Matu madoekomo tu meta emo bule kale kiadama maba sase, ni madoekomo tu saevomo tabu ama saevo kale, ako koa tabu ama saevo pide ta pui meba velou vo Bañara sole.

¹⁵Balauvomo tu puliala ta o liliziovou Bañara ko pakiezato sama roquano kasi azo. Ni vailomo tu puliala ta o pasopasoilou, ako koko epamata keru ta ko pasopasoilo ta kubo tapata ko erekā seke tuvevo putani kasi ni ko niumaeka seko saevo.

¹⁶Balauvomo tu puliala maba ta o erekō jou kama iruruputo ni kutumana iruruputo. Ako kutumana iruruputo ikio vo Isoa o erekema so keru vo okai tatabaraovi keru vo kuleto ala meqora ko puarō vovo visi Jekopi kasi, tu o kovo silo pala sailao.

¹⁷Koko tova vasi meta meqai niania Isoa ta oka zariake tu kovo kaka kala meqora ko mauruto, melai vovo mama Aisake ta pui o kativake. Vota oka ziake ko melai puliama kama pado keve kale vota o roveake besieko ko vo lula o erekema quli.

¹⁸Kerukeruekomo, meta pui me ola Sainai sopu kale. Meta pui me lainika ko Izireli amu kasi ko ereima ni ke lainikema quli lulama taku keru. Seta ke loje sopu ko raki kale, sai nio seta ke olake urusana ko evekoi, sai ta pata kutumana kama zae, ni so jari matuma varo kota evake sai.

¹⁹Sea maba poso ta ke viqake ko kuvili ko kelato ni seta mata ke viqake Bañara ko kora ko o maba pikairikema. Koa pesio poso ko kora koko rukuima ta matu polosimo ko evake so sole seta ke pasevake vo tu vota pui mata soa pesio o elo kikelake.

²⁰Seta so kikelake ako koa bazu vo Bañara ko kora ko kasekema ta navanavala kama sekasi so keru koko rukui keru ko eri kikovema, “Kala maba o tibaekou koa sopu tea, maba madu ta ke taivou lado kale ni ke vrouvaevou ni biaña melai so ke ikou,” kikovema.

²¹Ako ko quli seke kevema quli koa zaekale ta ko matu polosimake. O navi Mosese ta eri kiolake, “Anata ada polosa ni ada nava,” kiolake.

²²Melai meta lula meda baroa Zaione sopu kale, sai Jerusalema zaekale, sai vo piza kala Bañara o evakoi. Meta lula meqai baroa koa aukale ama Jerusalema sai kubo vuro mateana madu ke padoivakoi zoleilo kale.

²³Meta lula meqai baroa koa lotu qoqono kasi sai kiadamu ta kaka kala meqora jari ke evakoi, se Bañara ota ma rikiokeni seko ni poso aukale ama buka kale. Meta lula meda baroa Bañara kasi vo o pitasimo ala kiadama uri ama maba poso se ruqe amu kasi azo. Meta lula meqai baroa koa zae sai se sidopu amu ko auvana poso vo Bañara lula o korotimakoi.

²⁴Meta lula meda baroa vo Jisu kasi vo o pizatikeni ko vairu ama leveleveo vo Bañara o erekema maba poso kasi. Voko dara ikio koko

pirupusaima, ko kasa ko ikako akoekato sama roquano tu anime kaqe, koko taka qulepako vo Ebolo ko dara vaitotola sama.

²⁵So sole meta balauvomo tu pui tava lupao viqo vo o pesiani mekasi. Ako sea maba poso se lulavo keta va lupaovini viqo vo okai pesiovini komia peuru ma peuru kale ko balauvimema bazu ta pui kepa taka soqoi. Sokale avo inio anime me viqani mela vo aukale azo o pesiani ta meda ka lupaovou viqo voko pesio, ta maba pui meba taka soqoilou.

²⁶Koa taku keru, vo Bañara ko pesio ta ko vezokikake ko peuru ma peuru, melai erisana vota lula leveleveo sana o ike voko eri kio kale, “Anata a vezokikou ko peuru ma peuru mata kama pado taku kale ni au melai anata a vezokikou,” kiolake.

²⁷Koa pesio poso vo o kasekema “mata kama pado taku kale,” kikolako ta ko melai bazue ta, vo Bañara ta o namukou kiadama quli koko roveako vezokato, koa kiadama quli vo Bañara o erekema miduku kale, tu ko aukale ama quli pui ko roveako vezokato ta kobeta elou.

²⁸So sole animeta me ilusivou vo Bañara, ako vota lula o zomanimela anime koa toutou kale vo okai lekasa puako, ko pui ko roveako vezokato. Animeta me ilusivou vo koa keve vo ko zolevo ama kale matuma pañao sate.

²⁹Ako tuvevo avole animevo Bañara ta uza jari ala, koko siqaekake kiadama quli sole.

Hiburu 13

Uri ama kalo Bañara ko zolevako

¹Mea lotu tamania me evani mela vo Karisito kale, meta pui epezo roquekinio.

²Kerukerutomo tu meta baroekimomo se edolomu meko peuru kale, se puju ama taku me sase ke elo amu. Ako so keru kake maba madu ke ereke keru koa keve, seta ke tauvemake kake mateana madu, puliako nianiieme se.

³Kerukeruemomo tu tauvemomo se piritu pade kale ke evani maba poso; omadeuvo se jaria piripiri emo. Ni so jari meta kerukeruemomo se tapata ke evani, omadeuvo meta me lainika seko tola jari.

⁴Kiadama maba ta keta ka pañao ko sidopu ama roroto saevo kiadama keve kale. Lasive poso roroto amu ni seko reko poso ta ke pañaekiniou muli tu pui ke niumaeko seko roroto saevo pauvezato kale. Kerukeruekomo vo Bañara ta o titizimou se ruqe ke erekani seko roroto saevo kale, ni so jari seke pauvezatani.

⁵Meta pui roqueko ko takula, ni meta maleziomo ko quli meme neamukako quli kale, ako Bañara ta eri kiove sole, “Anata maba pui aba vaemelou me ni anata pui uteo aba imelou me,” kiolake.

⁶So sole animeta me barani putou ni eri kimevou, “Bañara inio anavo tauvezato, anata pui aba taka nalou maba olai erekko ama quli ana,” kimevou.

⁷Kerukeruemomo sea kuleto ama odikato ko maba poso seke kasekeni vo Bañara ko bazu mekasi. Kerukeruekomo seke evevoa saevo ni vou, ni tuvevo puevomo vo Bañara seke ivevoa tuvevo puevo vo jari.

⁸Jisu Karisito ta omadeuvo ravi, ni vairutu ni kiada keru. Vota pui o besiziani.

⁹So sole pui zarieko ko edoloma vairu ama pesio poso, se maba poso kekai erekako ko azaazama nianiekato tu kota mela sarueko meko sidopu ama keve. Qulepo ama quli ta kovo vo Bañara ko mauruto sama roquano. Ko ikio meko auvana kale ama pizato, pui se Jiu amu ko sailao ko Bazu poso ko zoriko. Ako seke zorikani koa bazu poso ta pui ke tauvezia kokale sole.

¹⁰Animeta kama pado edoloma siqasiqa samela, vo Jisu o erekema. Se siama madu ke nabuluputani se Jiu amu ko ilusato ko zaekale ta pui ke male tu kekai zomano kovo kama kena animeko sara kale ko evako siqasiqa.

¹¹Se Jiu amu vo Nisa Siama ta o kati amaea biana poso ko dara pala Matu Tabu ama Zaekale tu o ereko ko sarueko poso ko akoezato ko siqasiqa, melai koa biana poso ko tupu ta ko siqaiva peuru ko kupekupe.

¹²Sokale avo inio Jisu ta soa vou o eve Jerusalema peuru ko kupekupe tu vota o naviko tabu ama maba poso o imelo anime, voko dara kale.

¹³So sole animeta me vaemou seke madoekani tu kati vailo se Jiu amu ko siqasiqa, ni meqai zomanou voko qurato.

¹⁴Ako komia peuru ma peuru kale ta pui animeko nisa peuru sole animeta meqa zaria baro koa noqola kama peuru aukale ama sai anime me eloa koi.

¹⁵So sole vo Jisu ko pizato kale animeta pui me lalamatou ilusivo vo Bañara, ako ko ikio animeko siqasiqa sole. Animeta mevai bazubazutou animeko kora kale edolomu kasi ta vo inio animevo Lekasa.

¹⁶Pui ukaka iko meko uri ereko edolomu kasi, ni meko tauvekinio, ako ko ikio koa siqasiqa vo Bañara ko zolevako sole.

¹⁷Meta zorimomo meko lotu lekasa poso, ni erekomo ko quli seke melati soruekako me, ako se inio ke melati vailani me meko auvana ko saevo sole, ni se inio ko kilo ama naniu kale ke lojo amu Bañara ko tanama kale, tu ke kaseko seko iruruputo vokasi. Seta kevai bazuekou vo se lula ke erekako ni nonia ereko inio lula ke evani ko. So sole meta zorimomo se, tu seta ke zoleilou seko iruruputo kale, nio pui duki ke elou seko koidi kale, ako meko duki imo se ta pui kopa tauvemelou me sole.

¹⁸Meta pui lalamato vararaito kale tauvenelo ene, ako eneta ne baqumuka ta pulia quli ko nelai loqaiva ene sole, ako eneta neqa zaria ereko ko uri kiadama taku keru sole.

¹⁹Maba pasemelo a eva mea kiada mela tu la vararaitomo aña, tu vo Bañara ta o bokerilou aña tu kapiavole mata a vaitou mekasi.

Tibulato ko vararaito

²⁰Bañara ta o saevive vo Lekasa Jisu vouskale azo, vo raura kala anime o melati vailani omadeuvo sipi o kati vailani maba jari. Vota o saevive vo koa

dara ko pizato kale, koko vinaekema koa leveleveo, vo o erekema anime kasi tu kota noqola pizato ko elou.

²¹Anata a baseva vo Bañara vo o vaekani voko bule se maba poso ko saevo kale, tu o katimelou me kiadama uri ama quli koko tauvemelo ama tu me erekou ko quli vo oka zariako tu me erekou. Anata a mela zaria anime tu vo Bañara ta o iruruputou animeko bulo poso kale vo Jisu Karisito ko pizato kale, tu animeta me erekou kiadama quli voko zolevako. Nio vo Jisu Karisito ko raurailo ta ko elou latau ɻaniu ni ka ɻaniu. Emeni.

Tovatovama pesio

²²A visi poso, anata a basemela me tu pañao kale viqomo anako zuvarato sama bazu. Komia leta ana a rikiekako mekasi ta puju ama.

²³Anata a mela zaria me tu meta kai nianiiomo ta seta lula ke zarieva saqorivo vo Timoti vo animevo visi vo piritu pade kale o eveni. Taukavole o kilou ta anata a vati kilou inio so keru anako kilo keru soipimelole me.

²⁴Eñeta ne joroeka eñeko roquano kiadama meko lotu lekasa poso kasi ni kiadama vo Bañara ko maba poso kasi. Se Itali ama lotu tamania ta ke melati sorota me seko roquano.

²⁵Vo Bañara ko mauruto sama roquano ta ko elou mea kiada mela tona.

Jemisi

Jemisi 1

¹Ana Jemisi lala, vo Bañara ni Lekasa Jisu Karisito vo nabulu lala, ta a rikieka komia roquano sama leta kiadama vo Bañara ko maba poso mela me lula birebirea elo me evani mela kasi kiadama peuru ma peuru kale.

Raura kama nianio ta ko kueva Bañara kasi azo

²A lolo poso mela, meta zoleimo so keru kiadama tapata poso ko barou keru mekasi,

³ako meta meqai niania ta soama tapata poso me doraekou keru, melai meko oqu ta pui lekuleku ko elou, nio kota kasa ko eva ta kota piza kama ni noqola kama ikio.

⁴Meta pizaka lojo emo kiadama taku keru, tu meta sidopu ni muqaro me elou, ni pulia quli ta meba ka lilililitou.

⁵Melai kala me azo ta Bañara ko raura kama nianio pide o elou ta, vota o vararaitou Bañara kasi, nio vota o kativou ko, ako Bañara ta o puarika ko voko puaropuaro ama iruruputo ni zoleilo kale kiadamu kasi.

⁶Melai so keru meme vararaitou keru, meta tuvevo putomo ni pui niuniala elo. Vo niuniala o evani maba ta omadeuvo ko ivere kale ama vate ko qiloqiloeka ni ko alazikako ko ururu jari.

⁷⁻⁸Soala maba ta pui omadeu o ikani voko kerukeru ni pui o pitoeka vo o ereko ama quli. Vota pui o kerukerutou vota o kovou kama quli vo Bañara kasi azo.

Ozaiza ni batiro ama lotu maba poso

⁹Vo ozaiza kala lotu maba ta o zoleilou, ako Bañara ta o rauraeva vo sole,

¹⁰ni vo batiro ala lotu maba ta o zoleilou, ako Bañara ta zara o iva vo sole. Ako vo batiro ala ta o paloasou omadeuvo ko siqo kale ama papapapa ko sisusisu jari.

¹¹Vo ñaniu ta o purata voko vualavuala kama urusana sase ni ko zulueka ko papapapa; koko sisusisu ta kota ka vuzara, ni koko olaupo ta lula kota ka

niumaiva. Omadeuvo so jari nio vo batiro ala maba ta o niumailou voko batiro elo kale, ni riteraite kai elo kale voko iruruputo.

Zolizolito, ko kuevakoi kazo

¹²O zoleiva tisoiko voa maba vo o pataitani voko oqu kale tapata ko taku keru, ako voko pataito kale soama tapata keru, vota o kovou ko saevo, koa reketekete vo Bañara lula oma inainaekako seke roquevani vo.

¹³Ni kala maba ta o toraekou ko zolizolito soama tapata poso kale, ta vota pui eri kiovou, “Komia zolizolito ta Bañara kasi azo ko kuevako ikio.” Ako ko ruqe ta pui ko rovea zolizolievo vo Bañara, ni vo Bañara ta pui o zolizoliema se maba madu tu ke ereko ko ruqe.

¹⁴Melai voa maba ta voko zario kale inio o koani ko zolizolito ni ko tataeva vo ni ko jouraeva o ɻaviko ruqe ama kerukeru roa kale jari.

¹⁵Nio voko ruqe ama zario ko sukata keru, saruilo ta ko purata, ni voko sarueko poso, so keru koko rapuka keru, ta ko vouvaevou vo, auvana ni tupu kale.

¹⁶Me a lolo poso a roquemelani mela, meta pui zariemo kake tu seta ke saruemelo me!

¹⁷Kiadama uri ama ni kiadama sidopu ama katizato ta ko kuevako aukale azo; kota ko saqora Bañara kasi azo, vo o erekeni aukale ama zakaremu poso, ɻaniu ni kaboso ni Suti poso, ni voko zakaremu ta pui ko besizia omadeuvo kaboso ko zakaremu ko besizia jari.

¹⁸O ɻaviko vatolo kale vota o saevimela anime tuvevo ama bazu kale, tu animeta me qovou ko raura kama zae kiadama quli vo o erekema kasi azo.

Viqo ni ereko

¹⁹Lolo poso, me a roquemelani mela, meta kerukeruekomo komi quli! Kiada mela meta dikidauputole viqomo, melai pui jijiro pesio elo ni pui kapi avole korakorailo.

²⁰Maba ko korakorailo ta pui ko kati korotikinia vo Bañara ko sidopu ama nakanakati.

²¹So sole meta vaekomo kiadama kuna kama kalo ni kiadama ruqe ama iruruputo. Katizromo Bañara kasi ni neamukomo ko bazu vo o papakako meko bulo kale, koko roveako pakiemelo me.

²²Meta pui me jaruilou voko bazu ko viqo pala kale, pui kai uria iruruputo kale.

²³Vo o viqani ko bazu melai pui ota ka erekani koko iruruputo ta omadeuvo kala maba jari, vo o keani voko mudalidali mudamuda kale.

²⁴Vota o uria keazaiva, melai vo o vaeka keru koa mudamuda vota ukaka o ika o naviko loilo.

²⁵Melai vo o vinaivani sidopu ama bazu kale, maba poso ko rupasimako, ni vo pui o lalamatani ereko ko, ni pui o utu viqani ni o ukaka puekani, ni vo okai iruruputani, vo inio voa maba vo Bañara mauru o ivo ala vo o erekako quli kale.

²⁶Esa kala ta o kerukeruta ta vota lotu maba inio, melai pui o kati vailou voko lenio, ta voko lotu saevo ta pui ko malezia ni vota ota saruiva.

²⁷Ko animevo Mama Bañara o kerukeruekako ta vo lotu maba ko bulebule ni rurubiatana elo ta eri: mati vailo se esapa kamu ni naboko poso seko tapata kale, ni ota ka balauvo peuru ma peuru kale ama maba poso ke erekako sarueko poso kale azo.

Jemisi 2

Ijatinia pañaeakinio

¹A lolo poso mela, meta mevai oquani mela vo animevo Lekasa Jisu Karisito, vo nañaidara kala Bañara, so sole meta pui tama pañao kake pala ni mai masapo kake seko kupekupe ama melo ko pitasimo kale.

²Esa kala batiro ala maba vo o kiakani ko qolo riñi ni ileile ama suma poso ta o kilou meko lotu padoilo kale, ni kala ozaoza kala maba ruajaruaja sabosabo sala ta mata o kilou.

³Nio meta meda va matu panaovou voa maba vo o uria saboivani ni kala me azo ta eri kiovou vokasi, “Papi komia uri ama papupapu topi,” melai vota eri kiovou vo ozaoza kala maba kasi, “Loje sai, ma papi koi sapeape topi aŋako kitiki kasi,” kiovou.

⁴Sokale meta kuirikuria mela meko tama paŋao kale kake pala meko ruqe ama kerukeru ko pitoto kale.

⁵Lolo poso, me a roquemelani mela, meta viqomo! Vo Baŋara ta lula o pitoema se peuru ma peuru kale ama ozaoza kamu tu seta piza kama oqu saŋa ke elo ni jiku ke iko vo Baŋara oma inainaekako quli voko lekasa puo kale seke roquevani vo.

⁶Melai meta me quratima se ozaoza kamu! Sea batiro amu inio tapata ke imelani me ni ke melati olani me titizato kale!

⁷Se batiro amu inio ko se, seke ruqe kasekani vo Jisu ko raura kama ni ko lula ko katiziako mekasi.

⁸Meta me zorikou tuvevo avole vo Baŋara ko lekasa puo ko bazu, koko kaseivako Tabu ama Riki kale, ko eri, “Meta roquemomo kiadamu omadeuvo me navi me roquia jari,” ko ikio ko sidopu ko ereko.

⁹Melai meta meda ma paŋaoovou se maba poso seko topi ama melo kale pala ta, meta kuirikuria mela inio sarueko poso kale, ni vo Baŋara ko bazu ta ko melai kuirikou ta me inio bazu me niumaekani mela.

¹⁰Ako vo o bikoirikani omadeu pado bazu ta o koa ko kuiripato omadeuvo koa kiadama o bikoirikani jari.

¹¹Ako voa omadeula Baŋara inio o kasekani, “Pui zavemato,” ni so jari, “Pui ereko ko vouvato,” so sole pui mebe zavematou melai, me inio bazu me bikoirikani mela vouvato ko kio kale.

¹²Meta uria pesimo uri ama kalo sate, ako meta maba madu ko rupasimako bazu kale inio me ditiziovou sole.

¹³Ako vo Banara ta pui opa katimou ko akoekato sama roquano voko titizimo keru, se pui ke katimani ko akoekato sama roquano edolomu, melai seke katimani ko akoekato sama roquano edolomu ta pui opa titizimou vo Banara.

¹⁴Me a lolo poso mela, pui uri tu kala ta eri kiovou, anata oqu salala kiovou, melai voko iruruputo poso ta pui ko kasa pueka ko oqu. Soama oqu ta maba pui kopa roveovou pakievo vo.

¹⁵Esa kama lotu tamania poso ta ruajaruaja suma kamu ni luapiluapi amu.

¹⁶Pui uri tu meta eri ma kio se, “Banara ta mauru o imelou me! Olamo pade kasi suma kovole ni pa uria keazatomo!” puliako me katimo se saevo ko korotikako quli.

¹⁷Soama oqu ta puliama iruruputo sama ni kota vouma ni utu ama.

¹⁸Melai esa kala ta eri kiovou, “Kala ta oqu sala, kala ta iruruputo sala.” Anako opato ta eri, “Nota pui noba roveovou la kasevo kala maba vo o neamukani ko iruruputo pide ama oqu. Melai anata ana kasekou anako oqu anako iruruputo kale.”

¹⁹Nota no duvevo pueka ta omadeu Banara ta inevoana kio? So ta uri jari—melai ko ziolo poso melai ke tuvevo pueka ko so—melai seta keta matu nava, ako soama tuvevo puto ta puju ama sole.

²⁰Noa sarubea lana! Nota noqai zaria tu anata kasa a iko koa oqu iruruputo pide ama ta vouma, kio? Ta eri nio.

²¹Vo animevo taite Ebarahami sidopu okai evevo vo Banara kasi ta voko iruruputo kale inio, so keru vo opa puarivo kiove keru vovo meqora Aisake siqato ko sara topi.

²²Nota pui noqai niania, kio? Voko oqu ni iruruputo poso ta omadeu ko eve, voko oqu ta okotoma ko eve voko iruruputo poso kale.

²³Ni ko Tabu ama Riki ta tuvevo ko evake so kikovema, “Ebarahami ta o neamuve vo Bañara, ni voko oqu kale Bañara ta ovai nokaekake ta vota sidopu ala.” So sole vo Ebarahami ta Bañara vo baerebaere va kikelake.

²⁴Meta paqumukomo muli, ko iruruputo poso kale inio vo maba ta sidopu o eva Bañara kasi, pui voko oqu kale pala ko kiada.

²⁵Omadeuvo koko ereima kama pado reko kasi, sasave ko evema kuleto, Rehabi ni sama. Kota sidopu ko evake Bañara kasi koko erekema quli kale, koko baroekimo ni koko soroemo kale se Izireli ama soukori madu edoloma keve kale kude.

²⁶So inio, ko auvana pide ama tupu ta vouma, ni so jari nio ko iruruputo pide ama oqu ta mata vouma.

Jemisi 3

Lenio ko kalo

¹A lolo poso mela, pui uri tu kubo mela ta lotu kale ama nianiekato ko maba poso elo. Ako meta meqai niania ta eñe lotu kale ama nianiekato ko maba poso ñela ta ñe qovou ko Bañara ko matuma kuiripato kokai paloasako se pui nianiekato ko maba poso ke kovo ama, ruqe ñe erekou ta.

²Ako animea kiada mela ta me erekani mela ko sarueko poso sole. Melai voa maba vo pui o saruekani voko pesio kale, vo inio vo sidopu ala ni o roveani kati vailo voko pado ama saevo.

³Animeta me nasoeka kama pado qusini ñomanoma kaqe hose ko suto kale ni me rovea kati zio sai anime meqa zariakoi zio.

⁴Ma meta kerukeruevomo kala vaka: vota matula, ni ko matuma ururu ta ko soleva, melai omadeu silo ama ñomanoma ikio ko sidopua ñomanomaeva, ti vota o rovea zio sai vo rairirairi o kamakani oka zariakoi zio.

⁵Omadeuvo so jari nio ko lenio, kota matu silo ama, melai kokale inio vo maba ta o rovea matu raurailo. Kerukeruekomo, ko matu silo ama urusana ta ko bainaeka ko matuma uza ko tabatabari ama siqo kale.

⁶Lenio ta omadeuvo kama pado uza jari. Kota kama pado quli kubo quli ko saruekako, kota ko erekako ruqe animeko tupu poso kale ni ko zaroeka ko ruqe animeko pado ama saevo kale. Omadeuvo ko uza ta ko bainaeka mata kama pado uza, so jari nio vo Setani, heli ko lekasa, ko iruruputo kale inio vo maba ta o kaseka ko ruqe voko lenio kale.

⁷Maba madu ta ke rovea mabaeko kiadama biana poso, ko piru ama ariku kiti ama biana poso, ni koko akazako bianabiana, ni koko vaerako quli, ni ko niuniu poso,

⁸melai puliala ta o rovea uria kati vailo ko lenio, tu uri ko kiada ko rukuilo. Kota ruqe ama ni pui ko roveako nomanomailo, ni kota ko vouvatako dole jari.

⁹Lenio kale inio animeta me ilusiva vo animevo Lekasa Mama ni lenio kale inio me ruqe kaseva vo maba, vo Bañara o ereveni o naviko ereere kale.

¹⁰Ilusato ni ruqe pesio ta ko saqora omadeuma suto kale. A visi poso mela, ko quli ta pui ko male tu ko ereilo.

¹¹Ko saroro ju ni ivere ta pui ko rovea purato omadeuma vuolovuolo kale kude.

¹²A lolo poso mela, ko ivere ta pui ko puarika ko saroro ju. Ko piqi ore ta pui ko epamuka ko Olive ore ko epa ni vaini ko siakona ta pui ko epamuka ko piqi ore ko epa, ni so jari nio anime me rukuekako quli lenio kale.

Bañara kasi azo ama raura kama nianio

¹³Kala me azo ta nianiiola ni paqumato sala, kiovo ala, vota kasa o ikou voko uri ama saevo kale. Vota kasa o ikou koa uri ama kalo, zarazarailo ni raura kama nianio ko puratikako.

¹⁴Melai meta me dukiekou bulo kale ko konoilo ni muino, ta meta pui aikailo sidopu kai lipalipaito kale.

¹⁵Soama kalo ta pui ko kuevako vo aukale ala Bañara kasi azo. Kota se komia peuru ma peuru kale amu vo Bañara ke vaevani maba poso ko, kota ziolo poso kasi azo ko kuevako.

¹⁶Sai konoilo ni kiadailo ko evakoi, sai nio ko evakoi ko aivekinio ni kiadama ruqe poso.

¹⁷Melai vo aukale ala Bañara kasi azo ko kuevako raura kama nianii ko qulepo ama ta kota remedemede pide ama ni kota bule ama, ni baise ama, ni lolopareo sama. Kota matuma roquano sama ni kota ko puratika ko uri ama kalo poso; ni kota pui ko pitopitotako ni pui ko lipalipatako.

¹⁸Ni seke mati bulekikiniani edolomu ta ke tauvema se tu sidopu ke elo. Kota omadeuvo kala maba jari vo o papakani ko uri ama rui ni ota ka kajorikani koko uri ama epa.

Jemisi 4

Peuru ma peuru ko kalo lulueko

¹Loma ikio koko raki koa kiadama pazokinio ni aivekinio meme erekako me ɻnavio kude? Kota meko bulo kale ama ruqe ama zario kale azo ko kuevako.

²Meta meqa zaria kama lomaloma, melai meta pui me rovea ɻneamuko, so sole meta meqa zaria vouvato; meta matu viluloqu meqai eva kama lomaloma, melai meta pui me rovea kovo, Sokale meta meda pazokinia ni meda aivekinia. Meta pui me qoa ko me meqa zariako quli ako meta pui me baseka ko vo Bañara kasi azo sole.

³So keru meme baseka keru, meta pui me qoa ko quli meme basekako quli, ako meko zio ta edolovo sole, ako meta me baseka ko quli me ɻnaviko zario ko quli pala sole.

⁴Meta pui kerula kama maba poso mela! Meta pui me baqumuka ta komia peuru ma peuru ko kalo lulueko ta Bañara ko kana elo ikio, kio? Ako vo oka zariani peuru ma peuru ko kalo lulueko ta Bañara vo kana ota eva.

⁵Pui lipato iko ko tuveano Tabu ama Riki topi ama ko so kikolako, “Vo maba ko auvana vo Bañara lula o vaekema anime tona ta kokai sukata ko nalonalo ama vatolo.”

⁶Melai ko tauvezato sama roquano vo Bañara o puarikako ta kobe kai paloasa koa nalonalo ama vatolo, Tabu ama Riki kikolani jari, “Banara ta seke aikaivani vo kana, melai seke zarazaraivani ta o katima ko tauvezato sama roquano.”

⁷So sole meta katizimo vo Bañara kasi. Ni meta vati kanaekiniomo vo Setani, nio vota o soqoiloumekasi azo.

⁸Kuemo Bañara ko sipole, ni vota o kilou meko sipole. Meta lilizimo meko sarueko poso kale azo, me sarueko poso samela! Rurubiatana ikomo meko bulo poso, mea maba poso mela me meqai lipalipaitani mela ko sidopu!

⁹Duki emo, ni ziaroreputomo, ni zialomo. Besiekomo meko niureo zialo kale, ni meko zoleilo ta upotuqu ko elo.

¹⁰Meta zarazaraimo me navi vo Bañara ko tanama kale, nio vota o rauraemelou me.

Edolola maba pui titizivo ko balauvato

¹¹Meta pui kuirikinio me navio kude, me añako tamania kalea mela. Ako vo kuiripato sana o ivani kala lotu maba ma o titizivani, vota kuiripato sana o ika ko Tabu ama Bazu ni vota o titizika. Ni meta me ditizikou ko Tabu ama Bazu, ta me inio ko me pui me zorikani mela ko Bazu, ni me inio me ditizikani mela ko.

¹²Omadeu pado Bañara o kiada inio Bazu o katizatani ni o titizikani ko maba. Vo o kiada inio o pakiemani se maba poso ma o niumaemani se. Nonia kerukeruilo inio me eva me, nio meta me ditiziva edolola maba?

Balauvato rauraurailo ko maba poso kasi ama

¹³Erisaña meta didielomo aña me eri kimelani mela, “Vairutu ma lea eñeta ñeda ziovou vañama matu peuru kale ni eñeta ñe elou sai omadeu sabere tu tatabarao ko maba ñe elou ni batiro ñe elou.”

¹⁴Meta pui me baqumuka koko ereilo ama quli lea meko saevo kale! Meko saevo ta omadeuvo ko rovuzu jari, koko puratako puju ama taku kale ni kota mata kota paraka.

¹⁵Melai ko me kimevo avo ta eri, “Vo Bañara o zarieñelou, ta eneta ne jaevou ni ne erekou eñeko zario.”

¹⁶Melai erisana meta meqai zoleiva meko nakanakati kai rauraraurailo ni aikailo. Koa rauraraurailo poso ta ruqe ama.

¹⁷So sole kala maba, vo obe kai nianiani erekko ko sidopu, melai vo pui o erekani ko, voa maba ta o sarueka.

Jemisi 5

Balauvato batiro ama lotu maba poso kasi

¹Erisana meta viqomo, me batiro ama maba poso mela, ni didielomo ana! Meta zialomo ni ziaroreputomo ako ko tapata ta ko kiloumekasi sole!

²Meko batiro poso ta kota niumailou, ni meko suma poso ta kota moatakou.

³Meko qolo ni siliva ta kota kazuatou, ni koa kazukazuati ikio kuiripato sana ko imelo ama me, ni ko siqaeko ama meko tupu poso uza jari, ako meta me badoeka kubo batiro komia tovatovama taku kale sole.

⁴Meta pui me dabarima seke iruruputani maba poso meko kiaro kale. Viqomo seko nurunuruo! Seke padoekani ko epa poso meko kiaro kale ko zialo ta lula o viqa vo Piza kala Bañara.

⁵Meko saevo kale komia miduku kale ama ta uri ama elo ni kubo utube zoleilo. Meta omadeuvo sipi jari lula meda posuposu-kaita meko vouvailo ko naniu kaqe.

⁶Meta lula kuiripato sana me ima ni me vouvaema se sidopu ama maba poso, se pui ke besitani.

Inobe ni vararaito ko kalo

⁷A lolo poso mela, meta inobe taruano emo, ti kobeta barolou vo Lekasa Jisu ko vaito ko taku keru. Keatini, vo papato ko maba ta o uria tareka ko

uri ama epa miduku ko, ni vota o uria tareka ko nioro ni naniu tu ko muqariko ko sailao.

⁸Meta omadeuvo soa inobea taruano emo. Meta pizatikomo meko bulo kale ama keru, ako vo Lekasa Jisu ko kilo ko naniu ta sipole sole.

⁹A lolo poso mela, meta pui nuruñuruekinio me navio kude, so inio vo Bañara ta pui o titizimelou me. Vo Titizato ko Maba ta sipole, vota obeta inainaova tu kasa o elo.

¹⁰A lolo poso mela, meta kerukeruemomo se poropita madu seke pesiovini Bañara ko nikale, ni luluekomo seko inobea taruano seko tapata taku keru.

¹¹Animeta memai nokaekou zolezole amu sea maba poso ako seta pizaka lojo ke eveni sole. Meta lula me viqe vo Jobi ko inobea taruano ni meta meqai niania vo Bañara o puarikema quli vokasi kiadama tapata poso ko tova, voko pizaka lojo elo kale. Ako vo Bañara ta kovai sukatani ko baiseo ni tauvezato sama roquano sole.

¹²Matuma quli a melai bazuekou ta komi kio, a lolo poso mela, meta pui me erekou ko kejo so keru meme qasekou keru meko tuveano. Pui kejo kai erekou ko au ni miduku ni mata kama lomaloma. Melai meta “Zio” pala kiomo ni “Pui” pala kiomo meko tuveano kaseko kale, ako meta tuveano ko maba poso mela sole. So inio meta pui me qovou vo Bañara ko titizato.

¹³Esa kala me azo ta obeta eva tapata kale, vota o vararaitou. Esa kala ta zolezole ala, vota okai keraovou ko ilusato ko kera poso.

¹⁴Esa kala ta vere ala me azo, vota o nokaemou se lotu tanamu, tu ke zio tu ke vati vararaito vo ni kevai loqaeko ko oela meresini vo Lekasa Jisu ko nikale.

¹⁵Koa vararaito, ko ereivako oqu sase, ta ko urikivou vo vere ala maba; vo Lekasa Jisu ta o pakievou ni o urikivou vo, ni ota va akeokou koa sarueko poso vo lula o erekako.

¹⁶So sole meta kai eraeraekiniomo meko sarueko poso me navio kude, ni tauvekiniomo vararaito kale me navio kude, so inio me urikou. Ako vo sidopu ala maba ko vararaito ta ko ereka piza kama quli sole.

¹⁷Ilaija ta kala pado maba lulali ala anime erisaña mu mela jari ala. Vota o matu vararaitake tu nioro ta pui ko elo sai, nio nioro ta pui ko piake zouke sabere ka kobu Izireli amu ko kena miduku topi.

¹⁸Ni vota mata o vararaitake, ni oka vararaitake ko nioro, nio ko nioro ta ko piake aukale azo, ni papapapa poso ta mata ko qotupake miduku topi.

¹⁹A lolo poso mela, meta kerukeruekomu ko komi. Kala me azo ta o vaekou ko tuveano, ti kala edolola ta mata o vaitoevou vo sidopu kale,

²⁰voa maba vo o lilivani kala maba voko sarueko kale azo, vota o pakieva voa sarueko sala maba heli kale azo, ni kubo sarueko poso ta ko akoilou.

1 Pita

1 Pita 1

¹Aña Pita lala, vo Jisu Karisito vo apositolo lala, ta a joroeka komia riki mekasi, vo Bañara ko pitopito ama qoqono mela kasi meme vaekeni mela meko peuru poso, ni me birebireini mela Ponitasi rana ni Qelesia rana, ni Kapadosia rana ni Eisia rana ni Bitinia rana.

²Vo Bañara animevo Mama ta o vatoeke lulavo ni o pitoemele me tu vo Tabu ala Auvana ta voko tabu ama qoqono mela o imelo, ni so inio vo Jisu Karisito ta bulebule o imele voko dara kale ni meta me zorive vo. Vo Bañara ko roquano ni bule ta ko melai avoziovou me.

Animeta piza kama tuvevo puto sama kerukeru samela

³Animeta me ilusivo vo Bañara, vo animevo Lekasa Jisu Karisito vo Mama. Ako voko matuma akoekato sama roquano kale inio vota o katimele anime vairu ama saevo. Ni so jari vota o katimele piza kama tuvevo puto sama kerukeru tu animeta me qovo ko noqola kama saevo, koa piza kama tuvevo puto sama kerukeru o katimelema vo Jisu Karisito ko mata saevo kale voukale azo.

⁴So sole animeta meqa zuata Bañara ko mauruto o maba poso mela ko ka kiovema. Ni Bañara ta obe kati vaila me kaqe komia mauruto aukale, ni kota pui kopa sapeovou ni pui kaqa kopa elou ni pui kopa takा besiziovou koko ileile.

⁵Kota me kaqe, vo Bañara ko pizato ko melati vailani mela meko oqu kale. Voko pizato ta ko melati uria vailou me ti kobeta barolou meko pakio. Koa pakio ikio ko mela inainaivako ni kasa ko elo ama komia peuru ma peuru ko paitopaito kale ama taku kale.

⁶Ni ko ikio ko matu zolemelako me. Esa puju ama taku kale erisana inio azaazama tapata poso ta duki ko imela me, melai mebe kai zoleiva meko pakio.

⁷Ako komia tapata poso ta ko kasa pueka sole meko oqu ko rurubiatana. Ni komia oqu ko bulebule ta kokai paloasa qolo ko bulebule. Ako qolo ta ko kasa puiva koko bulebule uza kale melai ko qolo ta kota niumailou. Melai meko oqu ko bulebule kale inio vo Bañara ta o ilusimelou me ni o ɳanaidara puemelou ni o rauraemelou so keru Jisu Karisito mata o vaitou keru.

⁸Meta pui me veani nio vo, melai mebe roqueva. Ni meta pui me roveani mela inio velo erisan̄a, melai tuvevo mebe iva. So sole meta ko melai sukata ko ɳanaidara kama zoleilo puliala maba opa roveovo ama kaseko.

⁹Ni meko zoleilo ko raki ta eri, meta me qoa meko oqu ko zuato, ko ikio meko pakio.

¹⁰Se poropita madu ta ke uria vailike ni ke madoeke kai nianio komia pakio ko kalo. Se inio seke pidokikeni ko pakiezato sama roquano koko kuevako mekasi.

¹¹Ako vo Bañara o soroeveni Pakio ko Auvana ta se poropita madu ton a ko evake. Ni voa Auvana inio oma kasekeni se voa Pakio o kovo ama tola ni vou, ni voko ɳanaidara o kovo ama koa tolailo ni vou ko tova. Ni se poropita madu ta ke madoekake tu kekai nianio vo Tabu ala Auvana oma kasekema quli ta noi keru ni lave ko taku kale inio ko ereilou.

¹²Ni vo Bañara ta kasa o ike se poropita madu kasi, ta seko bazubazuto ko iruruputo ta pui ke ɳaviko uri, melai kota meko ikio sole. Ako seta ke mela irurupute inio me so keru se kekai bazute keru lulavo ko tuveano ko meda ma viqako vairutu sea bazubazuto ko maba poso kasi, se kekai bazutani ko Uri ama Bazu vo Tabu ala Auvana ko tauvemo kale vo o kuevini aukale azo. Se mateana madu melai kekai matu zaria paqumuko komi quli.

Bañara ta o mela zaria tu tabu me elou

¹³So sole meta uria inainaomo meko kerukeru kale tu me luluevou vo Lekasa Jisu, ni kati vailomo me ɳaviko saevo, ni vinaekomo kerukerueko koa pakiezato sama roquano vo Jisu Karisito o katimelo ama voko vaito keru.

¹⁴Ni meta zorivomo vo Bañara mevo Mama, ni pui mata kai zario ruqe ama quli ko meme erekema ko paloasako taku kale, me puliako vai nianio vo Bañara.

¹⁵Melai meta tabutabuo kale erekomo kiadama quli, ako vo Bañara vo o nokaemeleni me ta tabu ala sole.

¹⁶Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “ ‘Meta tabu emo ako anata tabua lala sole,’ kiola vo Bañara.”

¹⁷Ako so keru meme vararaita keru Bañara kasi ta Mama inio va kimela. Ni nea Mama inio omadeuma podepodeti kale o titiziko ala animea kiada mela ko iruruputo. So sole komia puju ama taku meme elou keru komia miduku kale meta meda va pangaovou vo.

¹⁸Ako meta meqai niania ta meta kalo pidea saevo me eveni mela meko taite poso ke kaevo jari lulavo. Melai vo Bañara ta o pakiemele me. Vota o tabarimele me ni o rupasimele me meko taite poso ke erekema jari ama kalo kale azo. Ni ko quli me ko rupasimelema quli ta pui ko quli ko niaqariako quli kale omadeuvo siliva ni qolo.

¹⁹Melai Bañara ta o tabarimele me vo Karisito ko qulepo ama dara kale, voa siqasiqa Sipi ko Meqora jaria bulebule ala ni remedemedē pide ala kale.

²⁰Ako vo Karisito inio o pitoini sole puliako komia peuru ma peuru ereilo, melai vota kasa o eva komia tovatovama taku kale mekale avo.

²¹Vokale inio meta tuvevo me iva vo Bañara, vo o zolaeveni vo Karisito vounkale azo ni o kativeni ko nañaidara. So inio meta mevai oqua vo Bañara ni meta me bataita meko tuvevo puto sama kerukerueko ko kilo ama mauruto meme qovo ama vokasi.

²²Meta lula bulebule me evani mela vo Bañara ko tuveano ko zoriko kale, tu me roquemou meko lolo poso lipalipa pide ama roquano kale. So sole roquekinimo muli tuvevo avole meko bulo kale.

²³Ako meta meda tova alilake sole, ni meko vairu ama saevo ta pui kopa purate ko vouma quli kale, melai kota ko kuevi ko quli pui ko vouvako quli

kale azo. Ako meta me dova alilake vo Banñara ko saevoma ni paito pide ama Bazu kale.

²⁴Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Kiadama maba madu ta seulele jari, ni kiadama seko pizato ta lea kale ama sisusisu jari. Ni koa seulele ko vouva ti koa sisusisu ta kobeta pia inio,

²⁵melai vo Banñara ko Bazu ta noqola ko elou kiada keru,” kikovema.

Ni ko ikio koa Uri ama Bazu ko lula ko pikairiako mekasi.

1 Pita 2

Jisu inio vo saevola lado jari ala

¹So sole meta vaekomo kiadama meko ruqueruqe ama kalo ni lipalipato. Ni meta pui se kekai lipalipaitani ko sidopu jari kalo. Ni pui me qonoilou ni pui me ruqe kasemou se edolomu. Meta me vaekou koa kiadama quli meko saevo kale azo.

²Melai meta kai zariomo ko bulebule ama ni tuvevo ama nianiekato, omadeuvo se molele poso jari se kekai zariani ko susu, ako so inio meta me rapukou meko auvana kale ni me bakiovou.

³Ako meta lula me doraeveni mela vo Lekasa Jisu ni me qeveni mela ta vota matu uri ala inio sole.

⁴Vo Lekasa Jisu inio kala saevola lado jari ala, ni vo inio se maba poso komia peuru ma peuru kale amu pui kepa vai zarini. Melai vo inio voa lado vo Banñara o pitoeveni ako vota matu qulepo ala vokasi sole. So sole meta kuemo vokasi.

⁵Ni me melai saevoma lado jaria mela, sole meta katiziomo me ñavi tu vo Banñara ta o orumumelou me tu auvana kale ama Jelepade jari me elou. Ni meta mata koa Jelepade kale ama tabu ama siama madu jari me elou, tu me qativou vo Banñara meko auvana kale ama siqasiqa. Ni vo Banñara ta okai zoleiva koa meko siqasiqa jaria ilusivo vo, ko me Jisu Karisito ko vou ko kio kale me erekako.

⁶Ako ko Tabu ama Riki kale ta eri nio kiola vo Bañara sole, “Anata a bitoева nea qulepo ala lado tu vo inio lado viluabara a ivou Jerusalema ma Jelepade kale, ni vo tuvevo o ivo ala vo ta pui opa quratou,” kiola.

⁷Nea lado ta o matu tauvemela me tuvevo me ivani mela, melai se pui tuvevo ke ivani kasi ta eri nio: “Voa lado se orumato ko maba madu pui kepa vai zarini, vo inio erisaña voa qulepo ala lado o evani.”

⁸Ni ko Tabu ama Riki ta eri nio mata kikolani, “Nei nio voa lado se maba poso tupara o imo ala ni voa ripi vo o pimo ala,” kikolako. Ni seta keta tuparia, ako seta pui tuvevo ke ika sole vo Bañara kiolani; so inio vo Bañara ko vatolo kikovevo sekasi.

⁹Melai me inio voko pitopito ama qoqono mela, ni voko siama madu mela meva nabuluputani mela vo Aikovakova Bañara, voko tabu ama maba poso mela, ni o naviko jiku mela. Ni me inio vo Bañara o pitoemeleni mela tu meqai bazutou koa aqasiele ama quli vo o mela erekema. Ako vota o nokaemele sole me kutumana kale azo o naviko aqasiele ama zakaremu kale sole.

¹⁰Ako lulavo meta pui vo Bañara ko maba poso mela, ni meta pui meba kai nianiiovi vo Bañara ko tauvezato sama roquano, melai erisaña meta voko mela, ni meta me qoa voko tauvezato sama roquano sole.

Bañara ko nabulu madu

¹¹A baerebaere poso, erisaña meta pui komia ruqe ama peuru ma peuru ko kunialea mela. So inio anata a mela zaivota me tu meda ka balauvou meko tupu kokai zariako erek, ako komi quli ta ko kati kanaekimou sole meko auvana poso.

¹²Ako se maba poso pui ke tuvevo putani ta iniseana sole meko levoano kale. Ni se inio ke mela kuirikani meta ruqe mela kikelani. So sole meta kai saevomo ko uri ama saevo meko elo kale sekasi, tu seta ke kelou meko uri ama iruruputo. So inio koa naniu vo Karisito o vaitou keru seta kevai

ilusikou vo Bañara koa meko uri ama iruruputo se erisana ruqe ama quli ka kikelako.

¹³Vo Lekasa Jisu ta o mela zaria me tu meta me zorimou kiadama komia peuru ma peuru ama raura kama maba poso. So sole meta me zorivou vo matu raura kala aikovakova,

¹⁴ni so jari meta me zorimou sea vilua pikopiko madu vo aikovakova o soroemani. Ako seta ke soroiva tu ke koqotaemo se ruqe ke erekani ni reketekete sana ke imou se uri ke erekani sole.

¹⁵So sole meta uri me erekou, ni so inio se sarube ama maba poso ta pui ke melai kuirikou ruqe ama quli seko kalo pide ama pesio kale. Ako so inio vo Bañara oka zariani sole.

¹⁶Ni meta saevomo ruparupasi ama maba poso jari; melai meta pui eri kimevou, “Eneta ruparupasia nela, so sole ne rovea ereko ko ruqe.” Melai meta vo Bañara ko mabaku emo.

¹⁷Meta meda ma pañaovou kiadama maba madu, ni me roquemou seke luluevani vo Jisu, ni meda va matu pañaovou vo Bañara kiadamu kasi azo, ni meda va pañaovou vo aikovakova.

Vo Karisito ko tola ko nianiekimelako quli

¹⁸Me mabaku poso mela ta me zorimou meko lekasa poso meko matuma panao kale. Ni meta omadeu zorimo me elou se uri ama lekasa poso, seke baisemelani me, ni se ruqe ama lekasa poso, se tapata ke imelani me.

¹⁹Ako so keru maba poso ke naquemelou keru me, melai meta pulia quli lula meba sarueke, ni meta meqai pataitou seko naquemelo meko uria kai nianio kale vo Bañara ko vatolo, inio vo Bañara ta mauru o imelou me.

²⁰Ako meta ruqe me erekou, ti ke ruterutemelou, ni meta inobe meqa elou meko tolailo, ta pulia quli ko kio kale kepa melai rauraekou me. Melai meta uri ama quli ko ereko kale ke rutemelou ni inobe meqa elou meko tolailo, ta ko ikio ko zolevako vo Bañara.

²¹Ni ko ikio vo Bañara o melati nokaekema tu me erekou, ako vo Karisito ta o mela tolai me sole Ni vota o katimele kama podepodeti tu meta me luluekou vo o kaevo.

²²Ako vota puliama sarueko sala ni pui o lipalipatani sole.

²³Ni se maba poso ta ke ruqe kasevake vo melai vota pui oma besiekake tu mata o ruqe kasemou se; ni so keru maba poso ke tolaeve keru vota pui opa ma korakorai, melai vota ovai kerui vo Bañara, vo inio vo sidopu ala titizato ko maba.

²⁴Ako o ɻnavi Karisito inio o mela borike animeko sarueko poso voko tolailo ni voukale korosi topi. Vota o ereke ko quli tu animeta me vaekou sarueko sama saevo ni me daniekou kai saevo ko sidopu. Ako voko tabi kale inio meta me urike sole tupu ni auvana kale.

²⁵Ni lula meta omadeuvo ko mumamuma kama sipi jaria mela, melai meta lula me vaita tu me luluevou vo Jisu, vo o melati vailani me omadeuvo vo vailo ko maba ta o kati vaila jari voko sipi poso.

1 Pita 3

Roroto ko kalo

¹Ni koa omadeuma kalo kale inio me rekoreko poso mela ta me zorimou meko lasive poso. So inio meko lasive poso ta pui kebe tuvevo puekou vo Bañara ko Bazu melai meko uri ama kalo kale inio meta me lilimou se tu seta ke zorikou vo Bañara ko Bazu, pulia quli mebe kasekou melai.

²Ako seta ke kelou sole meko uri ama kalo ni meko matu tava panao vo Bañara.

³Melai meta pui me ileileilou meko tupu kale ama ileileilo kale, meko tou ko uria erekou kale, ni meko telatelava ko kiako kale, ni meko ileile ama sabosabo kale.

⁴Ako meko tuvevo ama ileile ta pui meko tupu ko kupekupe ama, melai kota meko inobe ama ni olomoiza kama auvana poso ko ileile ikio, ko pui kopa paloaso ama. Ni koa ileile kio qulepo ama vo Bañara kasi.

⁵Ako se lulavo ama rekoreko poso Bañara ko madu, se kevai keruini vo, ta ileile ke eve seko zorimo kale seko lasive poso.

⁶Sera ta so inio ko kaevo. Kota ko zorive vo Ebarahami ni kovai nokaekake vota kovo tanala. Sole meta uri ama quli me erekou ni pui meda ka ɳalou meko lasive poso ke roveako mela ereko me, nio Sera ko tuvevo ama meqora poso me elou.

⁷Ni koa omadeuvo jari mea lasive poso mela ta me uria kerukeruemou ni omadeu elo me mati elou meko reko poso meko roroto ko saevo kale. Meta meda ma paɳaovou se, ako seta mekasi azo lekuleku amu sole. Melai Bañara ta o katima se koa omadeuma leveleveo me o katimelako jari ama, tu se ni me ta me qovou koa tuvevo ama saevo paito pide ama voko roquano kale o puariko ama. Meta me erekou komi quli, so inio pulia quli ko tizaekou meko vararaito.

Tolailo sidopu ko ereko kale

⁸Ni tovatovama aŋako pesio kale, aŋata eri kiala mekasi. Mea kiada mela ta omadeu elo emo bule kale. Madoekomo tu mati lainikomo edolomu ko duki ni zoleilo me ɳavio kude. Ni tamania jaria roquekinio emo. Ni tauvekiniomo ni pui aikailo me ɳavio kude.

⁹Ni kala ta o saruekou mekasi, ta meta pui me besiekou ko sarueko vokasi, ni kala ta o ruqe kasemelou me, melai meta pui mevai besiekou tu me ruqe kasevou vo. Melai meta uri ama pesio kale me mati pesiovou soama maba poso, ako me inio me nokaivani mela sole tu koa kalo kale me qovou vo Bañara ko mauruto.

¹⁰Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Kala ta oka zariovou zoleilo voko saevo kale, ni oka zariovou kovo uri ama taku, ta vota pui o ruqe pesiovou ni pui o lipalipatou.

¹¹Vota o vaekou kiadama ruqe ni uri o erekou, ni o matu madoekou tu bule kale o saevou kiada keru.

¹²Ako vo Bañara ta o mati vaila se sidopu amu ni ota ma viqa seko vararaito, melai omai kaikuapa se ruqe ke erekani.”

¹³Ni meta me matu madoekou uri erekko, ta puliala inio tapata opa imelou me.

¹⁴Melai seta tapata ke imelou meko sidopu ko erekko kale avo ta, meta matu maurumaurua mela inio. Vo poropita Aisea kiovevo jari, “Meta pui meda va ñalou kala, ni pui tinolinoli me elou.”

¹⁵Melai ilusivomo vo Karisito meko bulo kale ako vo inio mevo Lekasa sole. Ni inainaomo kiada keru tu ma rupasikomo seke mela kuiriko amu me tu mema zakaremu puekou meko tuvevo puto sama kerukeru tu kovo noqola kama saevo.

¹⁶Sole meta mema rupasikou zarazarailo ni pañao kale, ni uri ama upo sate. So inio keta mela ruqe kasekou keru meko uri ama iruruputo, meme erekako meko luluevo vo Karisito ko kio kale, ta ke quratou, seke kelou keru meko uri ama kalo.

¹⁷Ako uri tu animeta me dolailou sidopu ko erekko kale, vo Bañara ko vatolo ko elou ta, melai maba pui uri tu tolailo ruqe ko erekko kale.

¹⁸Ako vo Karisito ta sidopu ala melai vota o mela vovi animea ruqea mela omadeu taku ko kiada ni vota o mela vovi anime tu o odiemelo anime Bañara kasi. Ni vota ke vrouvaeve tupu ko saevo kale melai ota saeve auvana kale.

¹⁹Ni vo auvana o eva keru inio vota o olake ni o bazubazutake piripiri ama auvana poso kasi se lula ke vovini ko auvana poso kasi.

²⁰Ni se inio ko se pui kepa zoriveni vo Bañara Noa ko taku keru. Vo Bañara ta matu inobea taremo o evake Noa obeta orumata keru ko vaka melai seta

pui ke zorivake. Ni pui kubo madu inio se melai siotolu madu ke kiada inio ke amaqeake koa vaka kale ni ke pakiovi koa jukale.

²¹Koa ju ko kalo ta bapitaiso jari, ni meko bapitaiso puilo kale inio Bañara ta o pakiemela me komia taku kale. Melai koa bapitaiso ta pui meko tupu kale ama kaqa tamela namuko kaqe inio, melai kota meko uri ama upo kale ama lilizio vo Bañara kasi ama. Ni koa kiadama ta so, ako vo Jisu Karisito ta o saeve sole voukale azo,

²²ni vota ota koivi aukale ni vota vovo Mama ko palo rana o eva. Ni sai nio vota oma lekasa pua aukale ama mateana madu ni kiadama pizato sama auvana poso.

1 Pita 4

Besiekomo meko saevo

¹Vo Karisito ta o tolai voko tupu kale, so sole me melai pizatomo koa omadeuma kerukeru vo Karisito ko jari ama kale, ako vo lula o tolaivani tupu kale ta pui opa erekou ko sarueko sole.

²So sole vairutu azo, meko miduku kale ama saevo kale meta odiziomo vo Bañara ko vatolo kale, melai pui me naviko zario kale, koko odiemelako ruqe kasi.

³Ako lula koko paloasako taku kale meta me niumaeke matu kubo taku kutumana kamu ke erekako kalo kale. Meta meqai namuke ko taku ko pauvezato, ni tupu kale ama viluloqu, ni kiada keru me japosapoita ko piza kama ju. Ni meta me ereke ko olavo ama ni ruqueruqe ama kalo ni me ilusike ko beku meko kuvaruvaru ama kalo kale.

⁴Melai erisaña se kutumana kamu ta ke melai vuzeiva me, ako meta pui memai zomana sole se koa ruqe ama kalo poso seke erekako kale, ni so inio seta ke ruqueruqe kasemela me.

⁵Melai seta ke uria kasa puekou seke erekako ruqe Bañara kasi voko titizato ko naniu kale, vo lula o inainaovani tu o titizimou se saevomu ni se lula ke vovini.

⁶Sokale avo inio ko Uri ama Bazu ta ko pikairiovi se voumu kasi melai, tu koa Uri ama Bazu koko pikairiovima sekasi ta ko bokerimo se tu ke saevo auvana kale ama saevo vo Bañara ko saevo jari ama, rouka seko vouskale seta kebeta titiziake kiadama maba poso jari melai.

Kai uria iruruputomo Bañara ko puar poso

⁷Koa taku kiadama quli ko ruvuro ko ta sipole, so sole meta inobe emo ni vailomo tu meta me roveovou vararaito.

⁸Melai ko matu qulepako quli ta roquekiniomo muli meko pado ama bulo kale. So inio meta me mati odouvikiniou kiada keru meko lolo poso seke sarueko amu mekasi.

⁹Ni meta baroekiniomo me navio kude meko pade kale puliama nurunnuruo sate.

¹⁰Ako meta me qoani mela sole vo Bañara ko azaazama puar. Ni vo Bañara inio o mela kaseke me voko tauvezato sama roquano voko katimelo kale koa azaazama puar. Ni meta nabulu poso jaria mela koko raki meda ka evani mela kai iruruputo Bañara ko puar. So sole mea kiada mela ta uri ama nabulu emo ni kai iruruputomo me navinavi ko puar tu kai tauvekiniomo me navi.

¹¹Ni vo o bazubazuto ala ta okai bazubazutou vo Bañara ko bazubazu. Ni kala o tauvezato ala ta okai tauvezatou koa pizato vo Bañara o kativo ama. So keru meme ereka keru komia kiadama quli meta mevai rauraeka inio vo Bañara. Vo Jisu Karisito inio o bokerimelani me tu me ereko ko quli, ni voko ikio ko naaidara ni pizato paito pide ama. Emeni.

Lotu maba o torae ko avo ko tapata

¹²A baerebaere poso mela, meta pui meqai navailou ko matu tola ko imelako tapata poso meme doraekako, ako komi quli ta ko madoeka inio sole meko oqu. So sole meta pui eri kimevou, kama quli vairu ama quli kio kota ereiva, ta pui kimevou.

¹³Melai meta zoleimo ako meta me qoa sole vo Karisito o koema tola jari ama tola. So inio meta me matu zoleilou so keru vo Karisito o vaitou keru voko pizato ni nanaidara sate.

¹⁴Ni so keru se maba poso ke ruqe kasemelou keru me, meko luluevo vo Karisito ko kio kale avo, ta meta maurumaurua mela. Ako ko ikio tuvevo ko ika ko vo nanaidara kala Auvana Bañara vo ta obeta eva me tona kio sole.

¹⁵Ni meta pui ereko ko vouvato, ni kuilo, ni boutare poso, ni pui tamai utu ato edolomu ko iruruputo, tu kai titizio ni taka kovo koko besibesi.

¹⁶Melai meta me ditiziovou ni me dolailou meko Karisito ko lotu maba elo ko kio kale ta, meta pui qurato melai meta vai ilusikomo vo Bañara meko melai nokailo vo Karisito ko ni.

¹⁷Ako vo Bañara ko titizato ko taku ta sipole kota barolou, ni vo Bañara ko maba madu mela inio kuleto me ditiziovou. Ni koa titizato ta ko taniziovou anime voko maba madu mela kasi, so sole se pui ke zorikani vo Bañara ko Uri ama Bazu ta maba nalonaloa tapata ke elou koa titizato komai barolou keru se.

¹⁸Ko Tabu ama Riki kikolani jari, “Kota matu tapata tu vo sidopu ala maba melai o pakiovou; so sole se kevai kideipani vo Bañara ni boutare ke erekani ta tuvevo avole seta matu tapata ke elou.”

¹⁹So sole me tapata me doraekani mela vo Bañara ko vatolo kale ta beta olamo ereko uri ama iruruputo ni vai keru voko kati vailo meko pado ama saevo. Ako vo Bañara inio o eremeleni me ni vota pui ukaka opa ikou voko melati vailo me sole.

1 Pita 5

Bañara ko lotu qoqono

¹Me lotu qoqono ko vilua pikopiko madu mela, anata aqa zaria melai bazueko me kama quli anako pado ama bulo sate. Ako anya melai kala vilua pikopiko lala ni anya inio a qeveni lala vo Karisito ko tola ni vou sole. Ni anya

inio mata aqai zomanoa lala voko nanaidara vo Karisito o vaitou keru. Nio ana inio a bazuemela me

²tu meta mati vailomo vo Bañara ko lotu qoqono vo Bañara o katimeleni omadeuvo vo vailo ko maba ta o matu kati vaila ko sipi jari, ako se inio meko koidi madu sole. Ni zarizari emo ni pui me lupaovou mati vailo se, ako ko ikio vo Bañara oka zariako sole. Ni meta erekomo koa koidi pui takula ko kai zario kale, melai meko tuvevo ama vailo ko zario kale.

³Ni meta pui mema rauraraurailou sea lotu maba madu kasi se me mati vailani, omadeuvo ruqe ama lekasa poso jari, melai meta uri ama kalo erekomo sekasi, tu seta ke luluekou meko uri ama kalo.

⁴So inio meta me qovou koa nanaidara kama mamola ko pui kopa niumailo ama, Jisu animevo Raura kala Vailo ko Maba o katimelo ama vo o vaitou keru.

⁵Ni koa omadeuma keve kale mea vairu ama maba poso mela ta zorimomo meko qole ama maba poso. Ni mea kiada mela ta me dauvekiniou muli seke zarazaraivani nabulu poso jari. Ako ko Tabu ama Riki kikovevo ta eri nio sole, “Vo Bañara ta omai kaikuapou seke aikaivani, melai o katimou ko pakiezato sama roquano seke zarazaraivani.”

⁶Sole meta zarazaraimo me navi vo Bañara ko matuma pizato ko tanama kale, ni vota o tauvemelou me, ni vota o zolaemelou me o navi o pitoeko ama taku kale.

⁷Kativomo kiadama meko tinolinoli, ako vo inio o melati vailani me sole.

⁸Meta balauvomo ni vailomo, ako mevo kana Setani ta obeta lipia vo o nanarani laione jari tu o niumaemo kake maba poso.

⁹Meta vinaimo meko oqu kale ni vati pazokiniomo vo Setani, ako meta meqai niania ta meko lotu tamania komia peuru ma peuru kale amu ta ke koa koa omadeuma tolailo meme qoako jari ama sole.

¹⁰Tuvevo meta me dolailou matu puju ama taku kale. Melai vo Bañara ta o matu roquemelani me, ni vota lula o nokaemelani me tu meta meqai

zomanou voko noqola kama nanaidara vo Karisito ko mela voukale. Ni meko tolailo ko tova vota o korotimelou me ni o zaubarimelou me, ni o pizatimelou ni o vinaemelou me.

¹¹Ako vo Banara ko ikio koa pizato sole, latau naniu ni ka naniu! Emeni.

Pita ko tovatovama zuvarato sama pesio

¹²Anata a rikieka komia puju ama riki mekasi Sailasi ko tauvelo kale. Ni anata avai niania ta vota kala pado animevo tamania kale ala kerula kala vo Jisu Karisito kale. Anata a mela rikita me tu a zaubarimelo me ni a melai bazueko ko quli ana a uria kai nianiiako quli, ako komi ta tuvevo ama vo Banara ko tauvezato sama roquano sole. So sole meta pataitomo koa tauvezato sama roquano kale.

¹³Se Babiloni peuru kale ama lotu qoqono ta ke soroeka seko roquano mekasi ako se melai vo Banara o pitoemeni sole. Ni Maka anavo vairu ala tauvezato ko maba melai o soroeka voko roquano.

¹⁴Toraekiniomo muli tabu ama roquekinio kale. Ni bule ta ko elou vo Karisito ko maba poso mela tona.

2 Pita

2 Pita 1

¹Ana Saimone Pita lala vo Jisu Karisito vo nabulu ni apositolo lala. Anata a joroeka aŋako riki mekasi, me matu qulepo ama oqu samela kasi eŋe ne quoema oqu jari ama. Ni meta me neamuka koa oqu ako animevo Banara ni Pakio Jisu Karisito ta ijatiniavo o kavani ni sidopu ala sole.

²Banara ko pado ama pakiezato sama roquano ni bule ta o katimelou me meko vai nianii kale vo Banara ni Jisu animevo Lekasa.

Banara ko nokaemelo ni pitoemelo

³Jisu inio vo Banara ko pizato sala. Ni voko pizato kale inio o katimele kiadama quli anime meqai zariako animeko saevo kale tu meva nabuluputo vo Banara. Animeta me neamuka komi quli ako animeta mevai niania vo Banara sole, vo o nokaemeleni anime. Vo Banara ta voko nanaidara ni sidopu kale

⁴inio vota o katimele voko matuma ni aqasiele ama puaro poso vo leveleveo o mela ikema. Ni koa puaro poso kale inio me roveovou zomano vo Banara o kavani jaria kalo. So inio peuru ma peuru kale ama ruqe ama zario poso ta pui ko niumaemelou me.

⁵Sokale avo inio meta me matu madoekou tu uri me ikou meko saevo. Meta oqu samela, melai matu madoekomo tu kokale meta kati tuboekomo ko uri ama kalo ni ko nianii,

⁶ni me naviko aveavezio, ni ko pizaka lojo elo tapata kale, ni vo Banara va nabuluputo,

⁷ni meko baisemo meko lotu tamania madu, ni ko roquano.

⁸Ni komi quli ta ko elou me tona ni ko rapukou ni matu ko elou ta ko ikio ko tauvemelou ni meta pui utua mela melai ko ikio ko tauvekou meko vai nianii animevo Lekasa Jisu Karisito tu kokale meko saevo ta uri ko elou.

⁹Melai kala ta puliama ko quli sala, vota pui o uria keazatani ni vota leqa kala jari, ako vo inio vo ukaka o ikani voko lulama saqailo voko boutare kale azo sole.

¹⁰So sole lolo poso, Bañara ta o nokaemele ni o pitoemele me tu o ɻnavi kaqe. Sole meta matu madoekomo ni kasa ikomo ta me inio voko tuvevo ama pitopito ama maba poso mela. Ni meta me erekou ko quli ta meta maba pui meba pialou.

¹¹Kokale inio meta me qovou matuma baroekato vo Lekasa animevo Pakio Jisu Karisito ko lekasa puo kale. Ni koa lekasa puo ta paito pide ama ko elo ama.

¹²Mebe kai nianiiako ikio ni piza kavole tuvevo mebe ikako ikio melai kiada keru ɻñata a dauvemelou me tu me qerukeruekou.

¹³Ako kota ko male sole tu ɻñata a dauvemelou me tu me qerukeruekou so keru ɻña abeta saeva keru miduku kale.

¹⁴Ako ɻñata aqai niania ta ɻñata sipole ada vouvou sole, vo animevo Lekasa Jisu Karisito olai bazuekevo.

¹⁵So sole ɻñata a matu madoekou tu a dauvemelou me tu me roveovou kerukerueko komi quli kiada keru. Ako ɻñako vou ko tova melai, ɻñata aqai zaria tu meta pui ukaka me ikou melai me qerukeruekou komi quli.

Eñeta ñe qeve vo Karisito ko ɻñaidara

¹⁶Eñeta lula ñe melai bazueka me vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko kilo pizato kale. Ni komia bazu ta pui kala ko bazubazulao bazu, melai eneta ñe qeve Jisu ko ɻñaidara ñe ɻnaviko vilu kale.

¹⁷Ni eñe sai keru inio Jisu ta ota va viqake vo qulepo ama ɻñaidara sala Bañara ko kora. So keru inio Jisu ta o koake ko matuma raurailo sama pesio vovo Mama Bañara kasi azo koa kora eri kikovema kale, “Nei nio ɻñavo Meqora, vo ɻña a matu roquevani ni avai matu zoleivani.”

¹⁸Eñe melai ñe viqake koa kora ko saqorema aukale azo so keru eñe Jisu sate ɻebeta eva keru koa tabu ama sopu kale.

¹⁹Ni komi quli kale inio animeta me rovea uria tuvevo pueko se poropita madu kikevevo. Sole uri tu me luluekou se kikevevo, ako seko bazu ikio ko bokerimelako me tu meta me bitasikou ko uri ama nianiekato ruqe ama kale azo, kota ko juke koko taloako kutumana kale jari sole, ni koa juke ta kobeta talolou ti kobeta raneovou, ko ikio, ti obeta vaitou vo Lekasa Jisu ni me maba vai nianiovou vo Bañara. Kota omadeuvo raneodola ko zakaremu kobeta talolou meko bulo poso kale jari sole.

²⁰Ni matu qulepo ama quli tu meta meqai uria nianiovou ko eri: puliama bazu Tabu ama Riki topi ama ta kepa utu ereke se poropita madu ke naviko kerukeru kale.

²¹Ako puliama se poropita madu ko bazu ikio kopa utu erei vo maba ko vatolo kale. Melai sea maba poso seke odiziani Tabu ala Auvana kale inio kekai pesiake vo Bañara ko bazu.

2 Pita 2

Se lipalipa kama nianiekato ko maba madu

¹Lulavo se lipalipa kama poropita madu ta ke purate vo Bañara ko maba madu ko tiania. Ni so jari nio se lipalipa kama nianiekato ko maba poso ta ke puratou meko tiania, ni seta ke kati kilou moizavole kubo lipalipa kama bazubazu koko niumaemelo ama me. Ni seta keta vai zoliovou melai vo Jisu vo o tabarikeni seko rupasio seko sarueko ko piri kale azo, ni so inio seta ke oruñikou seko tapata ni vo Bañara ta kapiavole o niumaemou se.

²Ni matu kubo madu ta ke luluekou seko ruqe ama kalo ni Sokale avo inio maba poso ta ke ruqe kasekou tuveano ko keve.

³Ako nia lipalipa kama nianiekato ko maba madu ta keta mela zaria pala inio sole meko takula. Nio seta ke lipalipaemela pui tuvevo ama bazu kale. Melai Bañara ta lula omai kuirika se. Ni seta pui kepa tava lapasou vo o niumaemo ala se.

⁴Ako Bañara ta pui opa utu zarieme se mateana madu boutare ke erekeni, melai vota o soroeme se heli kale ni sai nio seta piripiri amu kutumana kale ke tarekani titizato ko ɻaniu.

⁵Ako vo Bañara ta koqo o imake sole se ruqe ama maba madu lulavo vo o soroeku keru ko nioqololo peuru ma peuru ama maba madu kasi se pui kepa zoriveni. Melai Noa, vo okai bazubazuteni ko sidopu, ni sikeura madu vokale amu inio Bañara ta o pakiemake.

⁶Ni so jari Bañara ta mata o koqotaekake omuqa ruqe ama matu peuru Sodomo ni Qomora. Vota o siqaekake koa omuqa peuru ni pari kota evake, pulia quli ko loivake. Vota o erekake komi quli tu mamola kaqe ko elo, tu so inio ke elou se maba poso seke vati pikipikinio puto amu vo Bañara.

⁷Melai Bañara ta o pakievake vo Lote koa omuqa matu peuru kale azo. Ako voa sidopu ala maba Lote ta duki oka evake sea ruqe ama maba poso ko olavo puto sama saevo sole.

⁸Ako Lote ta kala uri ala maba, melai vota o saevake sea ruqe ama maba madu sate kiadama taku Sodomo ni Qomora peuru kale. Ni vota duki ota eve voko sidopu ama bulo kale, so keru o kea keru ni o viqa keru seko ruqe ama kalo.

⁹So sole kiadama ko quli poso kale animeta me rovea paqumuko vo Bañara ta o bokaovani pakiego se vo keva nabuluputani. Ni vota o pakiemou tapata keru. Melai vota o noqoemou se ruqe ama maba poso ni koqo o imou se kebe tarekou keru voko titizato ko ɻaniu.

¹⁰Ni koa koqotato ta matuvole komai barolou se ruqe ama kalo kebeta erekatani, se ke ɻaviko ruqe ama tupu ko zario ke luluekani maba poso, ni se kekai kaikuapani vo Banara ko bazu. Nia lipalipa kama nianiekato ko maba poso ta ke erekia ke ɻavi keka zariako quli erekia ni kekai aikaiva koa kalo. Ni seta pui ke ɻava ruqe kasemo se aukale ama mateana madu.

¹¹Nio sea mateana madu ta raura kamu ni matu piza kamu sea lipalipa kama nianiekato ko maba poso azo. Melai seta pui kemai kuirika kama quli ni pui ke ruqe kasema Banara kasi.

¹²Ako nia maba poso ta ke ruqe pesia seko pui nianio kale, ni seko kalo ta ko vaerako biana kerukeru pide ama ko kalo jari, koa biana koko alila tu ko sipatio ni ko vou kaqe pala. Ni koa piru ama biana jaria vouvaemo inio ke elo avo se lipalipa kama nianiekato ko maba poso.

¹³Ako se inio ke tolaemeni matu kubo maba madu, sole ke navi melai ke tolailou ni ko ikio koko reketekete seke erekako kalo ko. Ako seta kekai zoleiva erekru ruqe ama quli ubutiania, ni seta kaqa ke imela me navi Banara ko vilu kasa so keru padoilo vuato me eva keru se sase.

¹⁴Ni kiadama taku seke kea keru ko reko seta viluloqu kekai eva. Seko ka zario erekru ko boutare ta pui ko korotima, ni seta ke aveavema lekuleku ama maba poso boutare ko sipata kale. Ni seta kekai matu nianiani tu seta ke muino. Melai Banara ta o koqotaemou sea maba poso.

¹⁵Nia lipalipa kama nianiekato ko maba madu ta ke vaeke sidopu ama keve ni keta mumai. Seta ke luluekake koa keve Beilami vo Beo vo meqora o luluekema keve jari ama, vo o roquekeni kovo ko takula tu o erekru ko ruqe.

¹⁶Ni vo doqi ta biana inio pui o pesiani melai vo inio maba jaria pesio ota evake ni ovai bazuekake Beilami ko sarueko ni ota va dokolikake voko sarube ama vatolo.

¹⁷Nia lipalipa kama nianiekato ko maba poso ta omadeuvo tabarioma sukuru jari amu ni ko lei jari amu, koko puzekako ururu kale ni ko alokata pala, ako puliala ta ota ma koa uri ama quli. Sole vo Banara ta lula oma inainaeke seko zae pata kutumana kama.

¹⁸Seta kekai aikaivani seko kalo pide ama rauraurailo ni ruqe ama tupu ko zario kale inio seta ke aveavema maba poso sarueko ko sipata kale. Ni koa kalo kale inio seta ke ubeubema maba poso se kebe liliziani ruqe ama maba poso ke kavani kasi azo.

¹⁹Ni seta leveleveo ke mati ika ko rupasio melai ke navi ta pui ke rupasia ko quli koko niumaemo ama quli kasi azo, ako vo maba ta mabaku oka eva sole ko quli vo o lekasa puekako quli voko saevo kale.

²⁰Ako seta ke rupasiov komia peuru ma peuru ko ruqe kale azo seko vai nianiiio kale vo animevo Pakio Lekasa Jisu Karisito. Melai seta mata ke vaitake seko ruqe kale ni koa ruqe ta ko aveavema se, sole seta matu ruqe keta eva kobe kai paloasa seko kuleto ama ruqe.

²¹Pui kepa kai nianiiovi ko sidopu ko keve tea uri. Melai kekai nianiiovi saita inio ke vaeke ko tabu ama bazu koko katiziovima sekasi ta maba pui uri sole.

²²Ako seke erekako kalo ta voa nianiiekato sala bazu kiolani jari, ko eri, “Vo siele ta o kua o naviko sakosako,” ni “Vo bolo o uria siuvani ta mata ota niabea koa niabeniaibe kale,” kiolani. So jari nio seko tovama tapata ta kobe kai paloasa koa lulama.

2 Pita 3

Jisu ta ota tova vaitou

¹A roquemelani baerebaere poso mela, komi kio añako omuqama riki a rikiekako mekasi. Anata a rikiaka komia omuqa riki tu a zaubarimelo me tu meta sidopu me elou meko kerukeru kale.

²Ni anata a mela zaria me tu meta me querukeruekou koa rukuruku poso se tabu ama poropita madu kekai bazutema lulavo ni koa bazu animevo Pakio Lekasa Jisu o vaekema, ni ene apositolo madu nela ne qatimelema.

³Ni matu qulepo ama quli tu meta meqai nianiovou ko quli ko ereilo ama quli tovama taku kale. Se maba poso ta ke melai niureovou me ni seta kebeta erekatou ko ruqueruqe ama kalo seko tupu ko zario ko lulueko kale.

⁴Ni seta ke melai balebaleitou ni eri mela kikevou, “Jisu ta leveleveo o vaeke tu vota mata o vaitou, kio? Ta lai nio vo? Ako animeko mama poso ta lula keta vovi melai koa omadeuvo ti kobeta kava sole komia peuru ma peuru ko erei keru azo!” kikevou.

⁵Melai seta pui kekai zaria kerukerueko ko quli ko ereima quli ko tanitanila kale. Vo Bañara ta o pesio kale inio o erekake ko au ni miduku. Vota o puratikake ko tabarioma miduku jukale azo koa vimama ni topi ama ju ko tiania.

⁶Sai kazo inio ko ju ko nioqololo ikio ko duluekake ko so keru ama peuru ma peuru.

⁷Ni koa omadeuma vo Bañara ko pesio kio ko kati vaila ko erisanama au ni peuru ma peuru, anime mebe kai evako. Ni komia omuqa quli ta kobeta taruana tu ko siqailou uza kale. Ni kota kobeta taruanou ti kobeta barolou se Bañara kevai keduani maba poso ke titiziovou keru ti ke namuilou keru heli kale.

⁸Melai a roquemelani mela lolo poso, meta pui ukaka me ikou komi quli, ko omadeu naniu ta omadeu vuro sabere jari, ni omadeu vuro sabere ta omadeu naniu jari vo Bañara kasi.

⁹Sole pui kerukerueko ko vo Bañara ta o ubaitani ereko voko leveleveo, kake kikelani jari. Ako pui so inio o kavani melai vota o vanonoriemela me, ako vota pui okai zaria tu kala ta o mumailou sole, melai vota okai zaria kiada mela ta me liliziovou meko ruqe kale azo sole.

¹⁰Melai vo Bañara ko naniu vo Lekasa Jisu oka vaito ama ta kala maba o kuilani ko kilo jari nio ko elou. Ni koa naniu kale inio ko au ta kota parakou matuma tibaraputo kale, ni kiadama quli aukale ama ta ko niaqariovou uza kale. Ni miduku ni kiadama quli saizama ta kota siqailou.

¹¹So inio kiadama quli ta kota ruvurou, so sole meta noni ama maba poso mela inio me elou? Meta me jaevou tabutabuo ko saevo kale ni meva iruruputou vo Bañara.

¹²Koa keve kale inio meta me darekou vo Bañara ko matuma naniu meko tauveko kale koko barolo. So keru koa naniu ko barolou keru ko au ta kota ruvurou uza kale ni kiadama quli aukale ama ta kota jojonou uza ko vualavuala kale.

¹³Melai animeta me dareka vo Banara leveleveo o ikema, koa vairu ama au ni vairu ama miduku se sidopu ama maba poso ke eloa koi.

¹⁴So sole lolo poso, me darekou keru koa ŋaniu ta matu madoekomo tu bulebule ni sarueko pide emo vo Banara ko vilu kasa ni vati odouvikiniomo vo Banara.

¹⁵Ni kerukeruekomo komi ta animeta me bakiovou ako animevo Banara ta o vanonoriemela sole anime. Animevo baerebaere Paula melai o melai bazueke me koa omadeuma quli so keru vo o mela rikite keru voko nianio sama riki kale.

¹⁶Ni so inio kiovevo kiadama voko riki poso kale. Kama voko riki ta matu tapata kama ni kake maba poso udo amu ni lekuleku amu seko oqu kale ta sarusarua mati nianiekiko ke eva, kebe mati ikani kiadama Tabu ama Riki poso. Melai so ke kavani ta ke kati kueva inio ke ŋaviko noqola tolailo.

¹⁷Melai me, a lolo poso mela, ta lula meqai nianiani mela komi quli sole meta balauvomo. Ni pui zariemo se ruqe ama maba madu tu ke odiemelo me tu meqai zomano seke erekako ruqe ama kalo. Ni vailomo nio meta pui lekuleku me elou meko piza kama oqu kale azo.

¹⁸Melai pizatomo animevo Pakio Lekasa Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano ni voko vai nianio kale. Ako voko ikio koa ŋaŋaidara sole komia ŋaniu ni ka ŋaniu! Emeni.

1 Jone

1 Jone 1

Saevo ko Bazu

¹Eneta ne mela rikita me saevo ko Bazu kale avo, voa Bazu, vo puliako komia peuru ma peuru ereilo o eveni kale avo. Ako ene inio ne viqe ni ne veveni nela ne naviko vilu kale ni ne uria toiritoirive ni ne qamaveni nela eneko nase kale sole.

²Vo o katineleni ene ko saevo ta kasa o nela evake ene, ni eneta ne veve vo nio neqai bazubazute voko tuveano maba poso kasi, nio eneta mata ne melai bazueva me voa noqola kama saevo sala Bazu. Vo o katineleni ene koa saevo ta o eve o Mama Bañara kasi. Ni Bañara inio kasa o nela ive ene.

³Ni vo ene ne veveni ni nedra va viqeni, vo inio mata ne melai bazueva me, tu meta omadeu lolopareo me nelati elou ene voko vai nianio kale. Ni koa omadeu lolopareo animeko ta mata animevo Mama Bañara ni vovo Meqora Jisu Karisito sate inio.

⁴Sokale avo inio eneta ne mela rikita me, tu eneta ne matu soleilou.

Bañara ta ota mela akoeka animeko sarueko poso

⁵Komi kio koa bazu ene ne viqema Bañara vo Meqora kasi azo ni eneta ne melai bazueka me: vo Bañara ta zakaremu inio ni vokale ta maba puliama kutumana.

⁶Ni animeta eri kimevou, animeta me vati lolopareani mela vo Bañara, kimevou, saita inio mebeta saevou kutumana kalo kale, ta animeta lipalipa kamela pui me luluekani mela ko tuveano.

⁷Vo Bañara ta zakaremu kale o evani nio. Ni animeta me elou zakaremu kale, nio animeta omadeu lolopareo me elou animeko vai nianio kale vo. Ni animeta me elou zakaremu kale inio vo Jisu Karisito, Bañara vo Meqora ko dara ta bulebule ko imelou kiadama animeko sarueko kale azo.

⁸Ni animeta eri kimevou, animeta puliama sarueko samela kimevou, ta animeta meda lipalipaiva inio me navi, ni animeta puliama tuveano samela.

⁹Melai animeta meqai eraeraovou animeko sarueko vo Bañara kasi, nio vota ota mela akoekou. Vota kerula kala sole animeta me rovea vai keru vo, ta vota o mela erekou sidopu ama quli: vota bulebule o imelou kiadama animeko sarueko me erekako kale azo.

¹⁰Melai animeta eri kimevou, “Eneta sarueko pidea nela inio,” kimevou, ta animeta mevai kuirika inio vo Bañara ta lipalipa kala, ni animeta pui nio me duvevo pueka voko bazu.

1 Jone 2

Jisu ta animevo tauvezato

¹A meqora poso mela, anata a rikieva nea riki mekasi tu meta pui me erekou ko sarueko. Melai animeta sarueko me erekou, ta Jisu Karisito inio o tauvemelou. Ako vo inio sidopu ala sole o roveani mela pesio animeko kio kale, vo Mama Bañara kasi.

²Ako vo Jisu kale inio animeko sarueko ta ko akiava. Ni pui animeko sarueko ko kiada melai kiadama maba poso ko sarueko melai ko rovea akiilo.

³Ni animeta me zorikou vo Bañara ko bazu inio animeta me baqumukou kokale ta animeta tuvevo avole inio mevai nianiani mela vo Bañara.

⁴Ni kala ta eri kiovou, “Anata avai niania vo Bañara” kiovou, melai pui o zorikou vo Bañara ko bazu, ta vota lipalipa kala, ni puliama tuveano sala.

⁵Melai kala vo o zoriko ala vo Bañara ko bazu ta vo Bañara ko roquano ta kota maba okota vo tona. So inio animeta meqai niania ta animeta tuvevo avole vo Bañara ko maba madu mela.

⁶Ni kala ta eri kiovou, vota o eva Bañara tona kiovou, ta voko kalo ta Jisu ko kalo jari o ikou.

Se edolomu ko roquemo ko bazu

⁷A roquemelania baerebaere poso mela, komia bazu ana a melai bazuekako anako mela rikito kale tu meta me erekou ta pui vairu ama bazu, kota lulavo

ama ikio. Ni kota koa omadeuma soru ko meme qoema ko tanitanila keru azo. Ni ko ikio koa omadeuma bazu ko me mebe viqema.

⁸Melai komia bazu aña a mela rikierekako tu meme ereko ama ta mata vairu ama ikio, ako ko kutumana ta kota paloasa ni tuvevo ama zakaremu ta lula kota taloa sole. Kota ko tuvevo pui Jisu kale ni kota tuvevo ko eva me navi kale.

⁹Ni kala maba ta eri kiovou, “Anata zakaremu kale a evani lala” kiovou, melai ovai kaikuapou vovo lolo, ta obeta eva inio kutumana kale.

¹⁰Ako vo o roquevani vovo lolo ta o evani nio zakaremu kale, ni pulia quli ta kopa saruevou vo tu o ereko ko sarueko.

¹¹Melai vo ovai kaikuapani vovo lolo ta kutumana kala ni obeta talia kutumana kale, ni pui okai niania vo o olakoi, ako ko kutumana ta leqa ko iva vo sole.

¹²Anata a mela rikita me, a meqora poso mela, ako meko sarueko ta kota mela akoiva sole vo Jisu Karisito ko kio kale.

¹³Ni anata a mela rikita me mama ni niania kamela, ako me inio mevai nianiani mela sole vo o eveni koko tanitanila kale sole. Ni anata a mela rikita me vairu ama maba poso mela, ako me inio koqo me iveni mela sole vo Setani.

¹⁴Ni anata a mela rikita meqora poso mela, ako me inio mevai nianiani mela sole animevo Mama. Ni anata a mela rikita mama ni niania kamela, ako me inio mevai nianiovini mela sole vo o eveni koko tanitanila kale. Ni so jari anata a mela rikita me vairu ama maba poso mela ako meta piza kamela sole, ni vo Banara ko bazu ta me tona, ni koqo me iveni mela sole vo Setani.

¹⁵Meta pui roqueko komia erisanama peuru ma peuru ni ko quli koko evako komia peuru ma peuru kale. Ako vo o roqueko ala komia peuru ma peuru, ta vo Banara ko roquano ta pui kopa elou vo tona.

¹⁶Ako komi kio komia peuru ma peuru kale ama ruqe poso: ruqe ala maba ko kiadailo sama zario poso, ni viluloqu kai elo ko quli vo pui o neamukako quli, ni kai aikailo vo o neamukako quli. Ni komia kiadama quli ta pui ko kuevako animevo Mama Bañara kasi azo, melai kota komia peuru ma peuru ko quli.

¹⁷Ni komia peuru ma peuru ta kota ruvurou ni kiadama quli se maba poso kekai zariako komia peuru ma peuru kale melai kota ruvurou. Melai voa maba vo o ereko ala vo Bañara okai zariani nio o saevou noqola kama saevo kale.

Vo Karisito ko kana madu

¹⁸A meqora poso, komia peuru ma peuru ko paitopaito ko taku ta sipole! Meta lula me viqe ta vo o kanaevo ala vo Karisito ta o kilou. Ni matu kubo vo Karisito ko kana madu ta lula koi, so inio animeta meqai niania ta ko paitopaito ko taku ta sipole.

¹⁹Ni se vo Karisito ko kana madu ta animeko poqala kale ke eveni inio. Melai seta lula ke vaemele ni seko vaemelo ta kasa ko ika ta seta pui maba anime kale amu inio. Ako seta tuvevo avole animeko poqala kale amu tea, seta anime kasi nio kebeta elo. Melai ke vaemele sole meqai niania ta sea kiadamu ta pui maba anime kale amu kepa eve.

²⁰Melai meta Tabu ala Auvana samela vo Jisu o katimeleni. Sole mea kiada mela ta meqai niania ko tuveano.

²¹Noi sole inio añaata a mela rikita me? Añaata a mela rikita me ako meta pui meqai niania ko tuveano sole, kio? Maba pui, melai añaata a mela rikita me ako meta meqai nianiani mela sole ko tuveano, ni meta meqai nianiani mela ko eri, puliama lipalipato ta ko kuevako tuveano kasi azo kio.

²²So sole lala inio lipalipa kala? Vo inio voa maba vo eri kiolani, Jisu ta pui vo Bañara o soroeveni Pakio inio, kiolani. Ni voa maba vo Jisu ta pui voa Pakio kiolani, vo inio vo Karisito vo kana, vo okai kaikuapani nioqa, vo Meqora ni vo Mama.

²³Ako vo pui tuvevo o ivani vo Meqora ta pui vo Mama vo inio, melai vo o neamuvo ala vo Meqora ta o neamuva inio mata vo Mama.

²⁴So sole meta tukiekomo koa bazu meko bulo kale ko meme viqema koko tanitanila kale. Ni meta me dukiekou koa bazu, ta meta vo Meqora ni Mama satea mela inio kiada keru.

²⁵Ako o navi Karisito leveleveo o ikema tu o katimelo anime ta noqola kama saevo ikio sole.

²⁶Anata a mela rikita me tu a melai balauvimo sea maba poso, se kekai zariani saruemelo me.

²⁷Ako vo Karisito ta o katimele me voa puaro sole, vo Tabu ala Auvana, ni voa puaro ta inevoana mekasi. Sole meta mata pui meba va zariovou kala edolola nianiekato ko maba. Ako voa puaro o katimeleni ta obe nianiekimela me sole. Ni voa puaro ta tuvetuve ala sole, melai pui lipalipa kala. So sole meta vinaimo Karisito kale, ako vovo puaro ta obe melati nianiekata me tu meta me vinailou Karisito kale.

²⁸Sole a lolo poso meta emo vo tona. Ni animeta me elou vo tona, ta animeta pui nio meba nalou so keru vo Karisito o vaitou keru, ni pui nio meba mutailou ni pui meba quratou so keru vo o vaitou keru.

²⁹Ako animeta meqai niania ta vo Karisito ta sidopu ala. So sole animeta meqai niania ta mata kiadmu seke erekani ko sidopu ta vo Bañara ko meqora poso.

1 Jone 3

Animeta vo Bañara ko meqora poso mela

¹Keatini, animevo Mama ta o matu roquemela anime! Sokale avo inio animeta vo Bañara ko meqora poso mela mela kiola. Ni tuvevo animeta voko tuvevo ama meqora poso mela, melai komia peuru ma peuru kale ama maba poso inio pui ke nianiemela ta animeta vo Bañara ko meqora mela, ako seta pui kepa nianieve sole vo Jisu.

²A baerebaere poso, erisana animeta vo Banara ko meqora poso mela. Ni kota pui nio kasa ko eva noi nio anime me elo avo tova, melai animeta me rovea kai nianii vo Karisito o vaitou keru animeta vo jari me elou, ako me uria velou vo sole voko tuvevo ama elo kale.

³Ni vo okai zuatani ko quli anime me elo avo so keru, ta bulebule o elou, omadeuvo Karisito ko bulebule jari.

⁴So keru vo maba sarueko o ereka keru, vota o pazoka inio vo Banara ko bazu. Ako sarueko ko ereko ta vo Banara ko bazu ko pazoko ikio sole.

⁵Ni meta meqai niania ta Karisito ta o kuevi tu o namuko ko sarueko ni vota sarueko pide ala.

⁶So sole vo o evani vo Karisito tona ta pui kiada keru o erekani ko sarueko. Melai kala ta obeta ziovo ala ereko ko sarueko ta vo inio pui o toraevani, ni pui o paqumuvani vo Karisito.

⁷A meqora poso mela, pui zariemo edolomu tu ke saruemelo me komi ko kerukerueko kale. Vo sidopu o erekani, vo inio sidopu ala, omadeuvo vo Karisito ta sidopu ala.

⁸Ako vo Setani inio o saruekeni koko tanitanila keru azo, ni vo obeta ziovo ala ereko ko sarueko ta vota vo Setani vo maba inio sole. Melai vo Banara vo Meqora ta o kuevi niumaekole vo Setani ko iruruputo.

⁹Vo Banara ko meqora poso lula ke evani ta pui kiada keru ke erekani ko sarueko, ako koa vairu ama saevo vo Banara o katimako ta se tona, ni seta lula Banara ko meqora poso ke evani sole.

¹⁰So sole animeta memai niania inio vo Banara ko meqora poso ni vo Setani ko meqora poso. Ako se pui ke erekani ko sidopu ta pui vo Banara ko meqora poso inio, ni se pui ke roquemani seko lotu tamania kale amu melai pui vo Banara ko meqora poso.

Meda roquekinio muli

¹¹Komi kio koa bazu anime me viqema koko tanitanila keru azo: animeta me roquekinio muli.

¹²Melai animeta pui Keini jari me qalou, vota Setani vo meqora ni o vrouvaeve vovo visi. O ɻnavi Keini ta o erekake ruqe ama kalo, ni vovo visi Ebolo ta o erekake uri ama kalo, ni Sokale avo inio vo Keini ta o vrouvaevake vovo visi.

¹³A visi poso, meta pui me vuzeilou so keru komia peuru ma peuru ama maba poso ke melai kaikuapou keru.

¹⁴Ako animeta meqai niania ta animeta lula me baloasika ko vou, ni erisanã animeta lula meda baroa vairu ama saevo kale. Animeta meqai niania komi quli animeko roquemo kale animeko lotu tamania kale amu. Melai vo pui o roquanani ta obeta evani nio voukale.

¹⁵Ni vo ovai kaikuapo ala vovo lolo ta o vrouvatani jari ala inio, ni meta meqai niania ta puliala maba vo o vrouvatani ta noqola kama saevo sala.

¹⁶Ni eri nio anime meqai nianiani ko tuvevo ama roquano: vo Jisu ta pui opa kaitike o ɻnaviko saevo voko mela voukale anime. So sole anime melai me qatimo animeko saevo animeko baerebaere poso.

¹⁷Ni kala batiro ala lotu maba ta obe velou kala vovo lolo olaquavo o evani melai pui o roquevou tu o tauvevo vo, ta vo Bañara ko roquano ta maba puliama voko bulo kale!

¹⁸A meqora poso, animeko roquano ta pui pesio kale ko kiada ko elou. Melai animeko roquano ta tuvevo ama ko elou ni ko kasa puilou animeko tauvekinio kale.

¹⁹Ni koa tauvekinio kale inio animeta meqai nianiovou ta animeta vo Bañara ko tuveano mela. Ni kokale inio animeta me bataitou animeko kerukeru kale vo Bañara kasi.

²⁰So sole so keru animeko bulo ruqe ko elou keru melai animeta bulea mela mebeta elou vo Bañara ko tanama kale. Ako Bañara inio raura kala animeko bulo kasi azo sole, ni vo inio okai nianiani kiadama quli.

²¹A baerebaere poso animeko bulo pui ruqe ko elou ta pui meba nalou kilo vo Bañara kasi,

²²ni vo Bañara ta o katimelou ko quli anime me baseko ama. Animeta me qovou ko, ako animeta me zorika sole vo Bañara ko bazu, ni me erekta sole vo ko zolevako quli.

²³Ni komi quli kio vo Bañara o melai bazuekako: animeta tuvevo me ivo vovo Meqora Jisu Karisito ni me roquekinio muli omadeuvo vo Jisu melati kiovevo jari.

²⁴Ni voa maba vo o zorikani vo Bañara ko bazu ta Bañara sate o evani nio. Ni Bañara ta o eva vo sate. Eri kale inio animeta meqai niania ta Bañara ta o eva anime sate. Animeta meqai niania Bañara melati elo anime voa Tabu ala Auvana kale vo o katimeleni anime.

1 Jone 4

Lipalipa kama poropita madu

¹A baerebaere poso, matu kubo lipalipa kama poropita madu ta iniseana komia peuru ma peuru kale. So sole meta pui meda ma utu tuvevo puekou seko bazu sea kiadamu seke kasekani ko Bañara kasi azo ama bazu kikelani. Melai meta didiekomu ni uria kerukeruekomu koa bazu poso kikolani tu kai nianimo ta kota ko kuevako ikio vo Bañara kasi azo ma pui kio.

²Ni eria kai nianio nio me elou vo Bañara vo Auvana inio o erekani koa bazu. Vo Jisu Karisito ta o saqore komia peuru ma peuru kale ni maba ota eve kio tuvevo o ivo ala auvana inio vo Bañara vo Auvana.

³Melai voa auvana vo pui tuvevo o ivo ala vo Jisu ta voa auvana ta pui vo Bañara vo Auvana, melai voa auvana ta vo Karisito vo kana vo auvana inio. Ako meta lula me viqe ta vo Karisito vo kana ta sipole inio ota puratou kio, ni erisaña vota lula komia peuru ma peuru kale.

⁴A meqora poso, meta vo Bañara ko mela so sole meta lula koqo me ime se lipalipa kama poropita madu, ako vo Bañara vo Auvana me tonala ta piza

kala sole obe vai paloasani vo Setani, vo komia peuru ma peuru ko ruqe ama maba poso tonala.

⁵Ni sea lipalipa kama poropita madu ta komia peuru ma peuru ko puratimeni inio, ni seke kasekako quli melai komia peuru ma peuru ko quli, so sole komia peuru ma peuru ko ruqe ama maba poso ta ke didiema se.

⁶Melai animeta vo Bañara ko mela, ni se kevai nianiani vo Bañara ta ke didiemelou anime, melai se pui kevai nianiani vo Bañara ta pui kepa didiemelou anime. Ni Sokale inio animeta memai nianiovou seke kasekani Tabu ala Auvana ko tuveano ni seke kasekani lipalipato ko auvana kasi azo ama bazu.

Roquano ta vo Bañara kasi azo ko kuevako ikio

⁷A baerebaere poso, animeta me roquekinio muli, ako roquano ta vo Bañara kasi azo ko kuevako ikio sole. Ni voa maba vo o roquanani ta vo Bañara vo meqora ni vo inio ovai nianiani vo Bañara.

⁸Voa maba vo pui o roquanani ta pui ovai nianiani nio vo Bañara, ako vo Bañara inio vo roquano sala sole.

⁹Eria kasa inio o ikevo vo Bañara voko roquano anime kasi: vota o soroevake vovo pado Meqora komia peuru ma peuru kale ni vokale inio animeta me qoa ko tuvevo ama saevo.

¹⁰Ni tuvevo ama roquano ta vo Bañara ko roquano anime kasi ama ikio, ni pui animeko roquevo vo Bañara. Ako vo Bañara inio o roquemele ni o soroeve vovo Meqora tu ota mela akoeko animeko sarueko poso vovo Meqora ko voulake.

¹¹Soa matu roquemelo inio o imelani anime vo Bañara. So sole a baerebaere poso anime melai me roquekinio muli.

¹²Ako puliala maba inio o veani sole vo Bañara. Melai animeta me roquekiniou, nio vo Bañara ta o elou anime tona. Ni animeta me roquekiniou muli, inio voko roquano ta ko maba puratou animeko kalo kale.

¹³Ni animeta meqai niania ta animeta me eva Bañara tona ni Bañara ta o eva anime tona, ako vo Bañara ta lula o katimela sole vovo Auvana.

¹⁴Ni eneta ne qeve ta vo Mama ta o soroeve vovo Meqora tu o pakiemo se peuru ma peuru kale ama maba poso. Ni ko ikio eñe nemai nianiekikako quli.

¹⁵Ni kala ta eri kiovou, “Anata tuvevo a iva vo Jisu ta vo Bañara vo Meqora” kiovou, ta vo Bañara ta o elou vo tona, ni vota o elou vo Bañara tona.

¹⁶So inio animeta meqai niania vo Bañara ko roquano anime kasi ama, ni animeta meqai keruvou koa roquano. Ako vo Bañara inio vo roquano sala sole, ni vo o elo ala roquano kale ta o elou Bañara tona, ni vo Bañara ta o elou voa maba tona.

¹⁷Ni vo Bañara ko roquano ta ko maba puratou animeko kalo kale ta, animeta pui meba nalou so keru Bañara o titizimelou keru. Animeta maba pui meba nalou, ako komia peuru ma peuru kale ta animeko saevo ta Karisito ko saevo jari sole.

¹⁸Ako sai vo Bañara ko roquano ko evakoi, sai ta puliama nalo, ako vo Bañara ko roquano ta ko namuka sole ko nalo. Ako ko nalo ta koqotato ko ranama quli kio sole, ni pui roquano ko ranama. Sole vo o nalo ala ta vo Bañara ko roquano ta pui nio ko okota voa maba o navani tona.

¹⁹Animeta me roqueva vo Bañara, ako vo Bañara inio o roquemele anime kuleto sole.

²⁰Ni kala ta eri kiovou, “Anata a roqueva vo Bañara” kiovou, ni ovai kaikuapou vovo lolo, ta vota lipalipa kala. Ako noni kale inio vota o roquevou vo Bañara vo pui o veani, ni ovai kaikuapou vo vovo lolo obe veani o vilu kale? Puliala inio so opa roveovou sole!

²¹Ni o navi Jisu inio o katimele anime komia bazu, eri kikolako: vo o roquevo ala vo Bañara ta mata o roquevou vovo lolo.

1 Jone 5

Vai oqu vo Bañara vo Meqora

¹Ako kiadamu se tuvevo ke ivo amu vo Jisu inio vo Bañara o soroeveni Pakio kikevo amu, se inio vo Bañara ko meqora poso. Ni vo o roquevani vo Mama, vo inio mata o roquemani vo Mama ko meqora poso.

²Eri kale inio animeta meqai niania ta animeta me roquema vo Bañara ko meqora poso. Animeta meqai niania ko, ako animeta me roqueva vo Bañara, ni me zorika sole voko bazu.

³Roquevo vo Bañara ta zoriko voko bazu. Ni vo Bañara ko bazu ta pui tapata kama anime kasi.

⁴Ako animea kiada mela vo Bañara ko meqora poso mela ta pizato samela sole tu me qoqotaeko komia peuru ma peuru ko ruqe. Ni animeko tuvevo puevo kale vo Jisu inio animeta koqo me ikou ko peuru ma peuru.

⁵Ako vo tuvevo o ikani ta Jisu ta vo Bañara vo Meqora, vo inio vo koqo o ikani ko peuru ma peuru sole.

⁶Ni vo Jisu Karisito inio o kuevini ni kasa o mela eveni anime voko bapitaiso ko jukale ni mata voko vou ko dara kale. Vota pui kasa opa eve ju ko kiada kale, melai vota kasa o eve koa omuqa quli kale ju ni dara kale. Ni vo Tabu ala Auvana inio o bazuemela ta komi quli ta tuvevo ama, ako vo inio vo tuveano sole.

⁷Ni zouke quli kio kasa ko ivako vo Jisu:

⁸vo Tabu ala Auvana, koa ju, ni koa dara. Ni nia zouke ta omadeuma ikio seko bazu anime kasi ama.

⁹Animeta tuvevo me ika maba poso ko bazu seke melai bazueka keru seke keako quli. Melai Bañara ko bazu ta kota ka qulepa maba ko bazu, ako vo inio o melai bazueka sole ko tuvevo ama quli vovo Meqora kale avo.

¹⁰Ni vo tuvevo o ivani vo Bañara vo Meqora, vo inio koa qulepo ama bazu sala voko bulo kale ko vo Bañara o melai bazuekako. Melai vo pui o tuvevo putani ta ovai kuirika vo Bañara ta lipalipa kala, ako vota pui tuvevo o ika sole vo Bañara o melai bazuekako vovo Meqora kale avo.

¹¹Ni komi quli kio vo Bañara o melai bazuekako anime: vota o katimele ko noqola kama saevo, ni vota o katimele koa saevo animeko vai oqu kale vovo Meqora.

¹²Vo o neamuvo ala vo Meqora nio o kovou koa saevo. Melai voa maba vo pui o neamuvo ala vo Bañara vo Meqora ta pui opa kovou koa saevo.

Erisaña animeta noqola kama saevo samela

¹³Anata a rikieva nea riki mekasi me tuvevo me ivani mela vo Bañara vo Meqora kasi. Ni anata a mela rikita tu meta meqai nianiiovou ta erisaña ta meta noqola kama saevo samela.

¹⁴Ni animeta me barani putou animeko vararaito kale vo Bañara ko tanama kale, ako tuvevo me iva ta vota ota mela viqou animeko paseto sama vararaito sole, koa paseto ko luluekou keru voko vatolo.

¹⁵Ako vo Bañara ta o didiemela anime kiadama taku so keru me baseva keru, sole animeta meqai niania ta vota o katimela ko quli me basekako quli vokasi.

¹⁶Esa kala ta o velou vovo lolo Karisito kale ala o saruekou, melai koa sarueko ta pui kopa odievo ama ikio noqola kama voukale, ta voa maba ta o vati vararaitou vovo lolo vo o saruekani, ta Bañara ta o kativou ko saevo voa maba. Anata amai pesipesita se maba poso seko sarueko pui kopa odiemo amu noqola kama voukale. Ikoana ko sarueko koko odiemako noqola kama voukale ni vo o erekani ko ta pui me vati vararaitou.

¹⁷Ereko ko saruilo, ta kiada keru ti boutare ikio. Melai ikoana kama boutare ko pui kopa odiemelo ama noqola kama voukale.

¹⁸Ni animeta meqai niania ta se lula Bañara ko meqora poso ke evani ta pui kebeta olani erekko ko boutare. Ako vo Bañara vo Meqora ta o mati vaila sole, ni vo Setani ta pui opa niumaemou se.

¹⁹Vo Setani ta okai lekasa pua komia pado ama ruqe ama peuru ma peuru, melai animeta meqai niania ta animeta vo Bañara ko mela.

²⁰Ni animeta meqai niania ta vo Banara vo Meqora nio o kuevini ni o katimeleni ko bokao tu animeta me mamuro, sole animeta mevai niania vo tuvevo ala Banara. Nio erisana animeko saevo ta Banara tona ni o Meqora Jisu Karisito tona. Ni vo Jisu inio tuvevo ala Banara, ni vo inio o katimelani ko noqola kama saevo.

²¹So sole a meqora poso, meta tama balauvomo se lipalipa kama banara poso!

2 Jone

2 Jone 1

¹Aña lotu ko vilua pikopiko lala, ta a rikieka komia riki noa pitopito ama rekoreko na vo Karisito kalea laña kasi ni noko meqora poso kasi: Anata tuvevo avole a roquemela mea kiada mela, ni pui ana a qaida melai sea kiadamu se kekai nianiani ko tuvevo ama bazu melai ke roquemela me.

²Ni eneta ne roquemela me koa tuvevo ama bazu ko kio kale, ako koa tuvevo ama bazu ta ko eva sole anime tona erisaña ni kobeta elou kiada keru.

³Vo Bañara animevo Mama ni vovo Meqora Jisu Karisito ko pakiezato sama roquano, ni tauvezato sama roquano, ni bule ta ko elou anime tona. Ni animeta me qovou vo Karisito ko tuveano ni roquano ko puratikako mauruto.

Tuveano ni roquano

⁴Anata ada matu zoleike, so keru amai nianiovi keru kake noko meqora poso seke luluekani tuvevo ama bazu seko saevo kale, ako so inio animevo Mama o melati soruekani sole.

⁵Ni anata a bazueña noa rekoreko na, ko eri: animeta me roquekinio muli. Komia bazu ta pui vairu ama bazu, melai kota koa omadeuma bazu ko mebe viqema koko tanitanila keru azo.

⁶Ni roquekinio ko kalo ta lulueko vo melati kiolani animeko saevo kale. Ni eri nio vo Bañara kiolani: meta me jaevou roquano kale. Ni komia bazu ta mebe viqema koko tanitanila keru azo.

⁷Matu kubo lipalipa kama nianiekato ko maba madu ta iniseana komia peuru ma peuru kale. Ni seta eri kikela, vo Jisu Karisito ta pui maba opa eve ni pui opa kuevi miduku kale koa voko maba elo kale kikela. Vo so kiolani ta lipalipa kala nianiekato ko maba ni vo inio vo Karisito vo kana.

⁸So sole meta balauvomo! So inio meta pui meqai suatou koa reketekete ko ene lula ne melai bazuekema me eneko iruruputo kale, melai meta me qovou koa kiadama.

⁹Ako animeta mebeta ziovou lulueko vo Karisito ko nianiekato ko kiada. Melai vo okai paloaso ala vo Karisito ko nianiekato kasi azo, ta vota pui vo Banara sate ala inio. Melai vo obeta ziovo ala lulueko vo Karisito ko nianiekato, vo inio vo Mama ni Meqora sate ala.

¹⁰Ni kala maba ta o kilou mekasi, ni okai nianiekatou edoloma nianiekato, pui vo Karisito ko nianiekato jari ama, ta pui me zarievou tu o kilou meko pade kasi, ni pui me baroekivou vo.

¹¹Ako meta me baroekivou vo, ta meta me vati tauveka inio koa ruqe ama iruruputo sole.

Tovatovama pesio

¹²Matu kubo quli kio aqai zaria melai bazueko, melai pui aqai zaria tu melai bazueko rikito kale. Melai kama taku inio aqa zaria tu a qilou a navi ni aba soipimelou, so keru inio animeta me uria pesipesitou omadeukoi. So inio meta me uria soleilou.

¹³Noko pitopito ama visi vo Karisito kale ama ko meqora poso ta ke soroeka seko roquano nokasi. A baika.

3 Jone

3 Jone 1

¹Aña lotu ko vilua pikopiko lala, ta a rikiaka komia riki a baerebaere Qaiasi na kasi, no tuvevo avole a matu roquenani na.

²A baerebaere, anata anai niania ta nota nobeta uria pizata noko auvana kale. Ni anata a nati vararaita tu nota no uria elou kiadama quli kale ni noko saevo melai uri ko elou.

³Ako kake aniqeko lotu tamania kale amu ta ke kuevi ni kelai bazueke sole noko lulueko ko tuveano noko saevo kale. Ni ko ikio ko matu zolela ana.

⁴Ni kiada keru anata a zoleiva a viqa keru anakko lotu meqora poso ko lulueko ko tuvevo ama bazu vo Jisu Karisito ko.

⁵So sole a baerebaere, matu uri nota nobeta ola tauvemo se pakepakeo lotu maba madu, ni so jari se no pui nomai nianiani melai no dauvema.

⁶Ako nia lotu tamania madu ta kemai bazueka sole se lotu kale amu noko roquano. So sole matu uri tu nota beta ola tauvemo se tu seta kebeta zio seko talio kale, ako so inio no zolevou sole vo Bañara.

⁷Ako seta lula ke taniekako ikio sole seko talio kale va nabuluputo vo Karisito, ni seta pui keta mai zaria se kutumana kamu ko tauvezato.

⁸So sole anime lotu maba mela inio me dauvemou soama maba madu. Ni so keru me erekou keru koa iruruputo animeta me mati puarikinia inio se tuvevo ama bazu ko iruruputo kale.

⁹Anata a rikieve kala riki se lotu qoqono madu kasi. Melai vo Daeoterapesi ta ota lupaoke viqo ana kialani, ako vo inio o raurarauraivani sole tu mevo vilua pikopiko o elou.

¹⁰Melai so keru a navi a qilou keru, inio avai kuirikou vo Daeoterapesi o erekako quli. Ako vota o lipalipata ni o ruqe kasela sole ana. Ni pui koko kiada ikio o erekako, melai vota ota lupaova tu tauvemo se pakepakeo maba

madu se keva iruruputani vo Karisito. Ni so jari vota o dokolima sea maba madu se kekai zariani tauvemo se, ni o kupema lotu qoqono kale azo.

¹¹A baerebaere na, nota pui lulueko ko ruqe ama kalo melai lulueka ko uri ama kalo. Ako vo o erekani uri ama quli ta vo Bañara vo inio, melai vo o erekani ko ruqe ta pui ovai nianiiiani vo Bañara sole.

¹²Kiadama maba madu ta kekai bazubazuta vo Dimitiriasi ko uri. Ni voko lulueko ko tuveano melai ko tuvevo pueka se kikelani. Ni eñe melai neda vai bazubazuta voko uri. Ni nota noqai nianiiia ta eñe kinelani ta tuvevo avo.

¹³Anata matu kubo quli kio aqai zariako tu nai bazueko, melai pui aqai zaria tu nai bazueko rikito kale.

¹⁴Melai sipole inio abe nai kilou soipinole, kiala nio omadeukoi qe uria pesipesitou.

¹⁵Sole bule ta ko elou no tona. Ni se noko lolo poso ana kasi ke evani ta ke soroeka seko roquano. Roquano kiadama eñeko baerebaere poso saizamu kasi omaomadeu kale kude.

Jiudi

Jiudi 1

¹Anata Jiudi lala, vo Jisu Karisito vo nabulu, ni Jemisi vo visi lala. Anata a rikiaka komia leta mekasi vo Bañara lula o nokaemelani mela kasi, me animevo Mama Bañara ko roquano kale ni Jisu Karisito ko vailo kale me evani mela.

²Ni anata a melati vararaita me, tu baiseo, ni roquano ta ko sukatou me tonā.

Lipalipa kama nianiekato ko maba poso
(2 Pita 2:1-17)

³Anako baerebaere poso mela, anata aqa matu zariovi tu rikito mekasi tu kai bazuto ko pakio animea kiada mela me neamukako, melai anata a qea ta uri tu a rikito mekasi tutumazi avole tu a mela titio meko piza kai oqu koa tuveano besizio pide ama vo Bañara lula o katimelema me voko mabamu mela.

⁴Ako kake se pui Bañara ke luluevani ta lula ke sukuiva ni ke melai zomana animeko lotu qoqono poso kale, seke besiekani ko pakiezato sama roquano ko bazu seko tupu kale ama viluloqu ko lulueko kale, ni seke tava zoliani vo Jisu Karisito, vo animevo Tanala ni Lekasa. Matu lulavo ko Tabu ama Riki kale ta lula ko pidokiovi koa kuiripato seke kovo ama.

⁵Meta mebe kai nianiani mela inio komi quli, melai anata aqa zaria tu melai kerukerueko me ko eri, vo Bañara ta o saqorime se Izireli amu Ijipi azo, melai koko tova vota o vouvaemake se pui kepa tuvevo puteni.

⁶Ni kerukeruekomu kake mateana madu ta pui kepa kai zolei seko koidi ni pizato vo Bañara o katimema, ni seta ke vaekake seko nisa peuru, nio sea mateana madu ta ke piriziakē noqola kama piri kale kutumana kale ti kobeta barou koa matuma naniu kale seke titiziovou keru.

⁷Meta kerukeruekomu ko Sodomo ni Qomora peuru ni koko ketaketama peuru poso kale amu se sea mateana ko kalo jaria kalo ke eveni, seke pauvezateni, ni se ke navio kude ke erekateni lasive amu. Seta ke tolaiva

koa paito pide ama uza kale koko siqaeko ama se boutare samu, ni kota ko katimela animea kiada mela ko balauvato.

⁸Omadeuvo so jari nio sea lipalipa kama nianiekato ko maba poso ta ke erekia kama uloito ni sarueko sana ke ika seko tupu poso, ni ke bikoirika vo Bañara ko bazu ni ke ruqe kasema se aukale ama nanaidara kama mateana madu.

⁹Vo mateana madu vo kuleto ala Maekolo o ni sala ta pui opa ereke soama quli. Ako so keru vo ni Setani qokai zolizoliekinie keru vo Moseso ko tupu, vo Maekolo ta pui o madoekake tu ruqe kasevo ni kuiripato sana ivo vo Setani, melai eri nio kiolake, “Vo Bañara ta o dokolinou no!” kiolake.

¹⁰Melai sea ruqe ama maba madu ta ke ruqe kaseka ko quli se pui ke paqumukako quli, melai ko quli ke paqumukako quli tu ke erekia kerukeruto pide biana poso jari, ko quli kio ko maba niumaemako se.

¹¹Matu ŋalonalo ama quli kio komai barolou se! Ako seta ke lulueka vo Keini ko keve sole. Ni takula ko kovo ko kio kale seta ke lulueka koa saruilo vo Beilami o erekema. Seta ke pikipikinio puta Kora o kaevo pikipikinio puto jari ni vo jaria vou keta eva.

¹²Sea maba poso ta kaqa keta mela ika meko bairumu vuato ako kokale seta qurato pide ke utu zoleiva ke ŋavi sole ni seta ke kerukeruiva ke ŋavi pala. So inio seta nioro pide ama lei, koko alazikako ko ururu jari amu. Ni seta epa pide ama ore jari amu, so keru koko epako ko taku keru melai epa pide ama, seta ko rabuivako ni ko vrouvako ore jari amu.

¹³Seta omadeuvo ko ivere kale ama tovoko poso jari, ni seko qurato sama kalo ta ko purata koko supalala jari. Seta omadeuvo koa suti poso ko pui ko luluekako ko ŋaviko keve jari, se inio vo Bañara lula oma inainaekani kama padu matu kutumana kama zae tu seta noqola elo ke elou sai.

¹⁴Inoke ta varimujala koilokoilo Adami ko vikuvikula kasi azo, vo matu lulavo o mati pidokikeni ko eri, “Keatini! Vo Bañara ta o kilou kubo voko tabu ama mateana poso sase,

¹⁵tu o kati kilo ko titizato sea kiadamu tona, tu omai kuiriko sea kiadamu seke erekako sarueko poso, ni kiadama seko ruqe kasevo vo Bañara seko ruqe ama pesio poso kale!”

¹⁶Sea maba poso ta kiada keru kemai nuruñuruani edoloma maba madu, ni seta ke lulueka ke naviko ruqe ama zario poso. Seta ke raurarauraivani ke navi pala, ni ke oluoluema edolomu tukekai kovo avo se keka zariako quli.

Balauvato ni bazu poso

¹⁷Melai kerukeruekomu, me a lolo poso mela! Meta kerukeruekomu ko quli lulavo ke melai bazuekema vo animevo Lekasa Jisu Karisito ko apositolo madu.

¹⁸Seta eri kikevemekasi, “Tovatovama taku ko barou keru, so keru inio seke melai balebaleito amu me ta ke puratou, seke lulueko amu ke naviko kutumana kama zario poso.”

¹⁹Se inio sea maba poso seke erekani ko pitasio ko kalo, ni seke luluekani seko tupu kale ama zario poso, ni se pui ke neamukani vo Bañara ko Auvana.

²⁰Melai me a baerebaere poso mela, meta rapukomo me navi meko matu tabu ama oqu kale. Meta vararaitomo vo Tabu ala Auvana ko pizato kale,

²¹ni meta emo vo Bañara ko roquano ko poro kale, meko tarevo kale vo animevo Lekasa Jisu Karisito tu o katimelo me ko noqola kama saevo voko akoekato sama roquano kale.

²²Meta baisemomo se niuniala kama lotu maba poso.

²³Pakiemomo mata kake ni saqorimomo heli ko uza ko vualavuala kale azo. Ni so jari meta baisemomo balauvo sate mata kake, seke piriziani seko tupu kale ama zario ko puratikako sarueko kale, melai balauvomo tu pui me lulueko seko kalo, ni tamai kedumo seko suma poso, ko kaqa ke ikako koa ruqe ama kalo kale.

²⁴Erisaña vokasi o roveani melati vailo kiadama pialo kale azo, tu o lojoemelo me remeremedu pidea mela voko nañaidara ko tanama kale zolezolea mela;

²⁵vo omadeu pado animevo Pakio Bañara kasi, vo Jisu Karisito animevo Lekasa kale kude, ta ko elou ko nañaidara, raurailo, lekasa puo, ni naizato, koko tanitanila keru azo ama, ni erisanñama, ni latau naniu ni ka naniu! Emeni.

Kelokelozato

Kelokelozato 1

¹Komia riki ta ko kaseka kiadama quli vo Jisu Karisito o puratikema quli ko kalo, ko quli vo Bañara ova kasekema tu vota kasa oma iko voko nabulu poso ko taukavole ko ereilo ama quli. Vo Jisu Karisito ta kasa olai ikake kiadama quli aña vovo nabulu Jone lala voko lai soroevo kale kala vovo mateana,

²nio anata a qaseka kiadama quli ko aña a qevema. Komia añako riki ta añako kai bazuto vo Bañara kasi azo kolai kuevima bazubazu ni koa tuveano ko vo Jisu Karisito kasa olai ikema.

³Maurumauru ala voa maba vo o tiromiko ala komia riki ni maurumauru amu seke viqo amu koa leveleveo sama bazubazu, ni seke zoriko amu komia riki kale ko rikiziovima quli. Ako kota pui tu kopa keuvou ti komi quli ta ko ereilou sole.

Roquano ko soroima koa sikeura lotu qoqono kasi

⁴Aña Jone lala ta a joroeka añako roquano mea sikeura lotu qoqono Eisira rana me evani mela kasi. Pakiezato sama roquano ni bule vo Bañara kasi azo ko kuevako ta meko, vo koko tanitanila kale o eveni, ni vo erisaña obeta evani, ni vo mainio opa kilo ala, ni koa sikeura auvana kasi azo ama koko evako voko papupapu ko kuleto,

⁵ni vo Jisu Karisito kasi azo ama, vo kerula kala bazubazuto ko maba, ni kaka kala Meqora vo kuleto o saeveni vounale azo, vo peuru ma peuru kale ama aikovakova poso azo raura kala. Vota o roquemela anime, ni voko vounale vota lula o rupasimela anime animeko sarueko kale azo

⁶ni vota vo Aikovakova Bañara keva nabuluputani siama madu o imeleni anime tu animeta meva nabuluputo vovo Mama Bañara. Tu animeta mevai rauraekou vo Jisu Karisito ko nañaidara ni pizato latau nañiu ni ka nañiu! Emeni.

⁷Keatini, vota ota kilou lei poso kale! Sea kiadamu peuru ma peuru kale amu ta ke velou vo, seke vouvaeveni melai ke velou vo. Ni kiadama maba poso miduku kale amu ta duki keva elou vo. Kota tuvevo ko elou! Emeni.

⁸“Anata kiadama quli koko tanitanila ni koko paitopaito lala,” kiola vo Banara, vo koko tanitanila kale o eveni, ni vo erisana obeta evani, ni vo mainio opa kilo ala, vo kiadama pizato sala.

Jone ko velo vo Karisito

⁹Ana Jone lala mevo lotu tamania kalea lala, anata a zomanani lala me sase animeko omadeu vati elo kale vo Jisu koa olaquama saevo kale inobea tareko voko lekasa puo ko kilo. So inio anata ke noqoelake ni kepa vaelake Patimosi o ni sala udu kale ako anata lula aqai bazubazutani lala vo Banara ko bazu ni koa tuveano vo Jisu kasa o ikema sole.

¹⁰Animevo Lekasa ko tabu ama naniu kale inio vo Tabu ala Auvana ta olai avoziake ana, nio sai nio anata a viqake kama padu matuma kora kuvili ko kelato jari ama kobeta pesiake anako tova vasi.

¹¹Nio kota eri kikolake, “Rikieka ko noño qeako quli, ni soroeka koa riki koa sikeura lotu qoqono kasi ko kobeta evako Epesasi, Samena, Peqamami, Taiataira, Sadisi, Piladelebia ni Leodisia,” kikovema.

¹²Anata a liliziake a dova vasi tu a velo voa maba vo ana o lati pesiani kialake, nio anata a qati inotake sikeura qolo papupapu juke ko.

¹³Nio koa sikeura juke ko papupapu ko tiania ta obeta lojoake kala padu maba jaria velo ala, vo okai saboivani ko rosia sabosabo koko tava baroako o kiti raki kasi, vo qolo zadozado okai zadoekani o dumidumi.

¹⁴Voko tou ta tapotapo ama valaka ko tapo jari, ni o vilu ta uza ko urusana jaria urusoma,

¹⁵ni o kiti ta matu bulebule ama barasi jaria kapikapito ama sala. Ni voko kora ko kelato ta omadeuvo ko matuma tovoko zara kale ama jari ama.

¹⁶Vota sikeura suti o palo nase kale sala, ni omuqa rana ivoivo ama benista kota va saqorake voko suto kale, ni o loilo ta nadale ama naniu ko tipatipato jari ama sala.

¹⁷So keru ana a veve keru vo, anata ada bousarake voko kiti raki kasi ni anata kala voula maba jari ada evake. Sai nio vota olai ivikake voko palo nase ni eri la kiolake, “Pui nalo! Ako anata kiadama quli ko tanitanila ni koko paitopaito lala sole.

¹⁸Anata noqola saevo a evani lala! Anata lula ada vovini lala inio melai erisana ta a jaeva tu noqola saevo a elou latau naniu ni ka naniu. Anata pizato salala tu anata mata a jaevimou se voumu, ni anata pizato salala tu anata a jaqorimou se voumu seke piriziakoi kale azo.

¹⁹“So sole nota rikieka ko noño qeako quli, koko ereivako quli erisana ni koko ereilo ama quli tova.

²⁰Koa sikeura suti ko noño qeako anako palo rana nase topi, ni koa sikeura qolo juke ko papupapu ko mamola puekako ko kio ni kalo ta eri nio: koa sikeura suti ta koa sikeura lotu qoqono ko mati vailako mateana poso ikio, ni koa sikeura qolo juke ko papupapu ta koa sikeura lotu qoqono ikio.

Kelokelozato 2

Epesasi lotu qoqono kasi ama bazu

¹“Nota eria rikito eve sai Epesasi ama lotu qoqono ko mateana kasi: Eri nio koa bazu koko kuevako vokasi azo vo koa sikeura suti voko palo nase topi sala ni o taliani koa sikeura qolo papupapu juke ko ko tiania:

²anata aqai niania ko meme erekako quli ni meko matuma iruruputo ni meko inobeia kai pataito ko naqunaquto. Anata a baqumuka ta meta pui memai zoleiva se ruqe ama maba madu. Meko madoemo se ke navi ke apositolo puivani kale meta lula memai potoa se ta seta lipalipa kamu.

³Meta me bizaka lojoa, ni lula ko tolaemela ko tapata poso anako nikale avo, melai meta pui koqo me eva.

⁴Melai ko ana pui ko zolelako qulimekasi ama ta eri nio: meta pui me roquela ana erisaña omadeuvo kulekuleto me roquele ana jari.

⁵Kerukeruekomu meko roquelo koko okate sai me lula me biavekoi kaz! Liliziomo koa meko sarueko kale azo, ni meta kamo kuleto me qaevu jari. Ako meta pui me liliziovou meko sarueko kale azo inio anata a melai kilou nio me tamela kovole meko juke ko papupapu sai koko zaekale azo.

⁶Melai ikoana mekasi ko quli koko zolelako quli, ako meta meqai kideipa se Nikolasi ke luluevani ke erekako quli, omadeuvo ana melai aqai kideipa jari.

⁷“Uri tu meta paqumukomo meme viqako quli vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono poso kasi! Seke koqotaeko amu ko ruqe inio anata a qatimou ko zariekato tu ke kuo koa ore noqola kama saevo ko puarikako ko epa koko qotupako vo Bañara ko aukale ama kiaro kale.

Samena lotu qoqono kasi ama bazu

⁸“Ni nota eria rikito eve sai Samena ama lotu qoqono ko mateana kasi: Eri nio koa bazu koko kuevako vo kiadama quli ko tanitanila ni koko paitopaito sala kasi azo, vo o vovini ni mata o tova saeveni voukale azo.

⁹Anata aqai niania meko tapata poso; anata a melai niania ta meta ozaoza kamela, melai meko noqola kama batiro ta maba matuma! Anata aqai niania seko zarazaraemelo se ‘Ene inio ko Jiu amu nela’ kikelani, melai seta pui so, ako seta vo Setani ko qoqono kale amu inio sole.

¹⁰Meta pui taka nalo koa tapata poso koko kilo ama mekasi. Ako keatini! Vo Setani ta o kilou madoemelole me ni kake mela meta ke vaemelou piritu pade kale, ni koa meko tapata poso ta toni naniu kale inio kobeta ziovou. Melai meta lai oqumo ana, ti kobeta barou seko vouvaemelo melai, nio anata a qatimelou me koa noqola kama saevo, omadeuvo seke kuleani voziekinio kale ta ke koa seko tarapae jari.

¹¹“Uri tu meta paqumukomo meme viqako quli vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono kasi! Seke koqotaeko amu ko ruqe ta pui kopa tolaemou ko omuqama pado vou.

Peqamami lotu qoqono kasi ama bazu

¹²“Ni nota eria rikito eve sai Peqamami ama lotu qoqono vo mateana kasi: Eri nio koa bazu koko kuevako vokasi azo vo omuqa rana ivoivo ama benisi sala.

¹³Anata aqai nianiai sai meme evakoi ta vo Setani o lekasa puakoi. Meta kerula kamela, ni meta pui meba vaeke meko lai oqu anā; so keru vo Anitipasi ke vouvaeve keru melai pui meba vaeke meko oqu. Vota kerula bazuto olai eveni anā, nio ke vouvaevake mekasi sai vo Setani o evakoi.

¹⁴Melai kama poso quli ta ikoana mekasi ko anā pui ko zolelako quli. Eri nio; kake ta inisiana me sase seke luluekani vo Beilami ko nianiekato, vo o vati zaubari-keni vo Beilaki se Izireli amu ko zolizoliemo tu seta ke sarueko seko kuo kale ko sailao beku poso kasi lula kekai siqatake, ni seko pauveko kale ruqe ama iruruputo.

¹⁵So jari inisiana kake maba poso se kebeta evani meko valuvalu seke luluekani vo Nikolasi ko nianiekato.

¹⁶So sole meta liliziomo meko sarueko kale azo erisā! Pui me liliziovou, nio anata a qilou inio aba mati pazokiniou seke saruekani anāko suto kale ama benisi kale.

¹⁷“Uri tu meta paqumukomo meme viqako vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono kasi! Seke koqotaeko amu ko ruqe ta a qatimou kama koko mutaima mana. Ni anata amai okotimou katimo sea kiadamu ko tapo ama lado, ko vairu ama ni kokai rikiziovima, ko puliala kala pado maba okai nianiiako melai vo o koani ko o kiada pado inio okai nianiai.

Taiataira lotu qoqono kasi ama bazu

¹⁸“Nota eria rikito eve sai Taiataira ma lotu qoqono ko mateana kasi: Eri nio koa bazu koko kuevako vo Bañara vo Meqora kasi azo, vo o vilu ta uza ko urusana jaria urusoma vilu sala, ni o kiti ta matu bulebule ama barasi jaria kapikapito ama sala.

¹⁹Anata aqai nianiai ko meme erekako quli, ni meko roquano, ni meko piza kama oqu, ni meko nabuluputo, ni meko inobeia kai pataito ko naqunaquto.

Anata a melai niania me ta ko kuleto me erekema quli ta meqai paloasa koko erekko erisaña.

²⁰Melai ko ana pui ko zolelako quli mekasi ama ta eri nio: meta me zarieka koa rekoreko Jezebeli, ko kokai kuiziako ko navi ta ko ikio vo Banara ko poropita kikolako. Koko nianiekato kale kota ko saruema odiemo anako maba poso ni seta ke pauveka ko ruqe ama iruruputo poso ni ke kua ko sailao ko lula beku poso ke katikako.

²¹Anata lula a qatika ko taku tu kota ko lilizio koko ruqe kale azo, melai kota pui koka zaria lilizio koko pauvezato ko iruruputo kale azo.

²²So sole anata a verepikou nio a dekuekou ko kobo topi ni ke zavemukani ko ta matuma tolailo a qatimou. Seta pui ke liliziovou koa ruqe koko erekako kasi azo nio anata taukavole so a imou.

²³Ni anata a ruvurimou se seke luluekani koa reko ko kalo. So inio kiadama lotu qoqono ta kelai nianiovou ko ana inio aqai nianiani lala se maba poso ko kerukeru ni zario poso ni anata a qatimelou me koko vaitotola ma koko reketekete omaomadeu kale kude ko me lula me erekako quli kale avo.

²⁴Melai mea kiada mela Taiataira peuru kale me evani mela me pui nio me luluekani mela koa ruqe ama nianiekato, ni me pui nio me lezumukani mela kake maba poso ke kasekako vo Setani ko mutamuta kama nianiekato ka kikelako. Anata eri kiala mekasi, anata pui aba melai soroekou mata kama quli tu meta me erekko,

²⁵melai meta pizaka noqoeko emo ko me lula me noqoekema quli ti kobeta barou anako kilo.

²⁶⁻²⁸Seke koqotaeko amu ko ruqe, ni se pui ke lalamato amu erekko ko quli ana aqa zariako ti kobeta barolou koko paitopaito kale inio anata a qatimou koa omadeuma pizato ko ana lula a qoema a Mama kasi azo jari ama, ko eri ama: anata a qatimou ko pizato tu seta kade ama lekasa poso kemai elo se pui ke zoripatani peuru ma peuru kale ama toutou poso aeani daña sate tu

seta ke mujarikou koa toutou poso miduku raro poso ko mujario jari. Ni mata añata a qatimou se vo raneodola.

²⁹“Uri tu meta paqumukomo meme viqako quli vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono poso kasi!

Kelokelozato 3

Sadisi lotu qoqono kasi ama bazu

¹“Nota eria rikito eve sai Sadisi ama lotu qoqono ko mateana kasi: Eri nio koa bazu koko kuevako vokasi azo vo okai lekasa puanī koa sikeura auvana vo Bañara ko ni koa sikeura suti sala. Añata aqai nianiaa ko me lula me erekako quli ni añata a melai nianiaa ta meta saevo mela jaria mela lelo, melai meko tuveano ta meta vou mela inio!

²So sole meta toiratomo, ni kai vaitomo meko uria luluevo vo Karisito ni pizaekomo koa silo pala uri ama quli mekasi kobeta evako puliako koa kiadama mumailo. Ako añata ada mela kea ko me lula me erekako quli ta pui nio ko korota vo añavo Bañara ko vilu kasa sole.

³So sole kerukeruekomo koa nianiekato ko me lula me viqema ni me neamukema. Meta zorikomo ko ni liliziomo meko sarueko poso kale azo. Ako meta pui me doiratou nio añata ota podolo kilo a melai elou vo kuilokuilo ala maba jari, ni meta maba pui meba kai nianiovou koa taku so keru aña a qilou keru mekasi sole.

⁴Melai kama poso maba madu mela me sai Sadisi peuru kale me evani mela ta pui nio kaqa meqai ika meko suma ko sarueko. Me inio me daliovou aña sate tapo sabosaboa mela, ako meta me malezika sole.

⁵Seke koqotaeko amu ko ruqe inio soa tapo sabosabo ke elo amu, nio añata pui aba tama vrouvaekou seko ni poso ko noqola kama saevo samu ko ni ko buka topi azo. Añavo Mama ni voko mateana madu ko tanama kale inio añata a uria zakaremu puekou ko seta aña kale amu inio ko se kio.

⁶“Uri tu meta paqumukomo meme viqako quli vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono poso kasi!

Piladelebia lotu qoqono kasi ama bazu

⁷“Nota eria rikito eve sai Piladelebia peuru kale ama lotu qoqono ko mateana kasi: Eri nio koa bazu koko kuevako vo Tabu ala ni Tuvevo ala kasi azo. Vo inio vo Devita ko vidulu o neamukani nio so keru vo o veuka keru ko tibulu inio puliala ta o rovea tibuliko ko, ni so keru vo o tibulika keru ko inio puliala ta o rovea veuko.

⁸Anata aqai nianiaa ko meme erekako quli ni anata aqai nianiaa meta pui matuma pizato samela inio; melai inio meta me lulueka anako nianiekato ni meta kerula meda eva ana tona. Keatini, anata lula a mela veuka ko tibulu ko puliala opa roveovo ama tibuliko.

⁹Keatini! Ako sea Setani ko vaki se ‘Ene inio ko Jiu amu nela,’ kikelani, melai seko tuveano ta pui Jiu amu, se inio ana a mati kilo amu mekasi ni seta ke loqunou meko kiti kasi. Nio sea kiadamu ta kelai nianiovou ko anata a roquemela me kio.

¹⁰Meta lula me zorika anako bazu meko inobea pataito kai elo ko naqunaquto kale, so sole anata a bakiemelou me kiadama tapata kale azo koko kuevako peuru ma peuru kale amu tona, tu kota ko madoemo kiadama maba madu se miduku kale ke evani.

¹¹Anata a qilou taukavole, so sole meta pizaka noqoeko emo ko quli meme neamukako so inio puliala ta opa roveovou tamela rapeko koa reketekete, ko me koqotaeko ko ruqe kale me qovo ama.

¹²Seke koqotaeko amu ko ruqe ta piza kama jujuli barabara a imou anavo Bañara ko Jelepade kale, ni seta maba pui kepa vaekou ko. Anata a rikiekou se tona anavo Bañara ko ni, ni anavo Bañara ko peuru ko ni, koa vairu ama Jerusalema, koko saqoro ama aukale azo anavo Bañara kasi azo, ni a naviko vairu ama ni.

¹³“Uri tu meta paqumukomo meme viqako quli vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono poso kasi!

Leodisia lotu qoqono kasi ama bazu

¹⁴“Nota eria rikito eve sai Leodisia lotu qoqono ko mateana kasi: Eri nio koa bazu vo Emeni kasi azo ko kuevako, vo kerula kala ni tuvevo ala bazubazuto ko maba, ni koko raki ota ka evani kiadama quli vo Bañara o erekema.

¹⁵Anata aqai niania ko meme erekako quli; anata a melai niania ta meta pui sarosaroro ni pui vualavuala me evani mela. Soa mela inio ko anata a mela zariani me!

¹⁶Melai meko luluelo ana ta omuqa kerukeru sate, meta sasa vualavuala kuvaruvarua mela pala, pui vualavuala kamela ni pui sarosaroroa mela, so sole anata a jupaemelou me a juto kude!

¹⁷Ako meta eri kimela, ‘Eneta batiroa nela ni kubo quli sanela, pulia quli neqa lilita,’ kimela. Melai meta pui meqai niania ko meme evania upotuqu ni tolailo elo! Meta ozaoza kamela, ni leqa kamela.

¹⁸Anata a uria bazuemela me tu meta tatabaraekomo ko qolo ana kasi azo, koa bulebule ama qolo, tu meta au kalea batiro emo. Ni so jari meta tatabaraekomo ko tapo suma tu kai kiazaekomo meko quraqurati ama lava pide elo. Ni so jari meta tatabaraekomo kama meresini tu kai raibikomo meko vilu, so inio meta me roveovou kelokelozato.

¹⁹Anata a riqaema ni a jidopu puema sea kiadamu se ana a roquemani. So sole tuvevo putomo ni lilizromo meko sarueko poso kale azo.

²⁰Ako keatini! Anata a lojoa veutu tona ni a dubitubita; so sole vo ota la viquo ala anako kora ta ola veukou ko veutu, nio anata a amaqeovou voko pade kale ni a zomanou vuato vo sase, ni vo melai o zomanou vuato ana sase.

²¹Nio seke koqotaeko amu ko ruqe ta a zariemou tu seta ke papuvou lekasa puilo ana sase anako papupapu topi, omadeuvo ana lula a qoqotate jari ni abeta papua lekasa puilo a Mama ko papupapu topi.

²²“Uri tu meta paqumukomo meme viqako quli vo Tabu ala Auvana kiolani sikeura lotu qoqono poso kasi!”

Kelokelozato 4

Aukale ama ilusato

¹Ni koko tova ta mata kama pado uloito jari ama kelokelozato a qeake. Anata a dadatake ni a qeake aukale ko veukaveuka kama veutu. Sai nio koa kuvili ko kelato jari ama kora ko lula ko lati pesiovima ta eri kikolake, “Koivi koi nio anata ana kasekou ko quli ko ereilo ama quli komia erisanama taku ko tova.”

²Nio taukavole vo Tabu ala Auvana ta olai sukatake ana. Sai nio anata a qeake kama pado lekasa ko papupapu aukale o navi Banara obe kai papuako.

³Voko velo ta mudamuda kama lado poso jasipa ni karaneliani jaria luqumu ni diri simanamana kama; ni koa papupapu ko levoano kale ta qose rerevana sama ko luitikake luqumu lado emerali jari ama.

⁴Voa papupapu ko levolevoani tetebara kale ta mata kobeta evake mata karabete ariku papupapu ko karabete ariku lekasa poso kebe kai papuako se tapo sabosabo amu, ni qolo tarapae ke kiakani seko lezu topi.

⁵Voa papupapu kasi azo inio ko kapi ta ko laqatake, ni ko au kalea paka ta kota seresereraitake. Ni sikeura juke bainoma ta kobeta bainake voa papupapu ko kuleto vasia rana; ko ikio vo Banara ko sikeura auvana.

⁶Ni mata voa papupapu ko kuleto vasia rana ta ivere mudamuda kama jaria kelo ama, koko kapikapitako qelasi lado jaria bulebule ama. Ni koa tianiamā papupapu ko levoano koko ariku rana vasi ta kobeta evake ariku biana saevoma, ko kuleto ni tova kubo vilu sama.

⁷Ni kuleto ala ta laione jaria velo ala; omuqala ta bulumakau jaria velo ala; zouke ala ta maba loilo ala; ni ariku ala ta kala zako o akazani jaria velo ala.

⁸Ni koa ariku saevo ama biana ta varivarimuja koko zabu sama, ni koko zabu ta topi ni vima vilu sama ni pui ke mamazani kerao ipu ni naniu, se eri kikelani: “Tabu ala tisoiko vo Kiadama Pizato sala Banara, vo koko

tanitanila kale o eveni, ni vo erisana obeta evani, ni vo mainio opa kilo ala,” kikelani.

⁹Ni koa ariku saevo ama biana ta kokai keraova ko nanaidara ni raurato ni uriaivo sama kera poso vo papupapu topi o papuani kasi, vo noqola saevo ala latau naniu ni ka naniu. So keru se kebeta keraova keru inio

¹⁰sidopu avole sea karabete ariku lekasa poso ta ke loquna voa papupapu topi o papuani ko kuleto ni seta ke ilusiva voa noqola saevo ala. Ni seta ke ivika seko lekasa ko tarapae voko papupapu ko kuleto ni eri kikela,

¹¹“Enevo Lekasa ni ne Banara na! Ko male tu eneta ne nanaidara puenou, ni ne rauraenou, ni nenai ilusikou noko pizato, ako no inio no erekeni na kiadama quli sole, ni noko vatolo kale inio kota ko tanite ni saeve,”

kikela.

Kelokelozato 5

Polopolozi ama buka ni Sipi Meqora

¹Ni anata a qeake kama padu polopolozi ama buka vo papupapu topi o papuani ko palo nase topi ni kota omuqa rana riki sama kio ke vinaekema sikeura vinavina kekai vinaekake kale.

²Ni anata mata a veake kala padu piza kala mateana, vo matuma kora kale o kaseke keru ko eri kio, “Lala inio o malezika tu vota ota ka rupasiko polopolozi buka ko vinavina tu o redaniko?”

³Melai puliala kala padu ta inovoana aukale ma miduku kale ma se voumu ke piriziakoi vo o roveovo ala taka rupasiko koa polopolozi ama buka tu ota ka tiromiko koko poro kale ama riki.

⁴Ni anata ada matu ziake ako puliala ta ke veake vo o male ala tu o rupasiko koa polopolozi ama buka ni o tiromiko koko poro kale ama riki sole.

⁵Sai nio kala padu sea lekasa poso azo ta eri kiolake ana kasi, “Pui zialo, ako keatini! Vo Jiuda toutou kale ala Laione, vo Devita vo matula vikuvikula kale ala ta lula ota koqtata, nio vo inio o roveovo ala taka rupasiko koa

sikeura vinavina ko polopolozi buka kekai vinaekema tu o redaniko ko,” kiolake.

⁶Nio anata a veake kala pado Sipi Meqora vo obeta lojoani papupapu ko tiania nio ko ariku saevoma biana poso ni sea lekasa poso ta ke qoloevake vati lojolo vo. Voa Sipi Meqora ta lula ota vrouvaini jaria velo ala inio. Vota sikeura sotasota kala ni sikeura vilu ala, ko ikio vo Bañara ko sikeura auvana vo o soroekema pado ama peuru ma peuru kale.

⁷Voa Sipi Meqora ta o olake ni opa tava koake ko polopolozi ama buka vo o papuani papupapu topi ko palo rana nase topi azo.

⁸Vo o koake koa buka ti koa ariku saevoma biana poso ni sea karabete ariku lekasa poso ta ke loqunake voa Sipi Meqora ko kuleto. Seta kekai okotake noqoeko ko mike, ni ko qolo lolulolu poso ko uria tui kama bube ko sukatikake, koko kio ni kalo ta vo Bañara ko maba madu ko vararaito ikio ko.

⁹Nio sai nio seta kevai keraovake kala pado vairu ala kera eri kiolani: “No inio no male tu kovo koa polopolozi ama buka ni taka rupasiko koko vinavina tu redaniko. Ako nota lula noda vrouvai sole, nio noko vroukale ama siqasiqa elo kale nota lula no databaraeme se maba poso Bañara kaqe kiadama toutou poso kale azo, se aza pesiomu, kiadama qoqono kale amu ni se azaaza tupu amu kasi azo.

¹⁰Nota lula vo Aikovakova Bañara omai lekasa puan siama madu no ime se tu seta keva nabuluputo vo animevo Bañara ni seta kekai lekasa puovou ko peuru ma peuru.”

¹¹Ni mata a lilitakea lala inio ada ma dimanake se kubo vuro milioni mateana madu! Seta ke lojoake koa papupapu, ni koa ariku saevoma biana poso ni lekasa poso ko levoano

¹²nio seta kevai keraovake kala pado kera seko matuma kora kale, vo eri kiolani: “Vo ke vrouvaeveni Sipi Meqora nio o male tu mevai rauraeko voko

pizato, ni batiro, ni raura kama nianio ni naizato, ni aikato, ni nanaidara, tu ilusivomo!"

¹³Ni anata ada ka viqake koko kora kiadama saevoma quli vo Banara o erekema quli aukale ama, ni miduku kale ama, ni se voumu ke piriziakoi ko evako quli, ni ivere kale ama quli, koa kiadama saevoma quli peuru ma peuru ko evako. Sea kiadamu ta ke keraovake ni eri kikelake, "Vo okai papuani koa papupapu, ni voa Sipi Meqora ta meqai rauraeka qo aikato, ni nanaidara ni pizato latau naniu ni ka naniu!" kikelake.

¹⁴Ni koa ariku saevoma biana ta ke opatake ni eri kikelake, "Emeni!" kikelake. Ni sea lekasa poso ta ke loqunake ni ke ilusivake vo Banara ni vo Sipi Meqora.

Kelokelozato 6

Sipi Meqora tako rupasiko koa polopolozi buka ko vinavina poso

¹Nio anata a veake voa Sipi Meqora ta ota va rupasikake kuleto ala koa polopolozi buka ko sikeura vinavina kale ala, ni anata ada va viqake kala pado koa ariku saevoma biana kale ala ko au kalea paka ko kelato jari ama kora, "Kua!" kikolako.

²Nio anata a lilitake ni anata a veake kala tapo ala hose. Voa hose ta maba ovai zazuani sala, bokala o kamakani. Ni vo Banara ta o kativake ko lekasa ko tarapae, ni voa koqotato ko maba ta o olake tu o koqotato.

³Nio voa Sipi Meqora o rupasike keru koa omuqama vinavina inio anata a viqake vo omuqala saevola biana ko kora ko eri kikolako, "Kua!" kikolako.

⁴Ti ko mata kala pado hose diri ala inio obeta puratake. Ko topi o zazuani ta vo Banara ta o kative ko pizato tu o kati kilo ko pazokinio miduku kale tu maba poso ta ke vouvaekinio ke navio kude, ni vota o koe kama pado matuma benisi.

⁵Ni voa Sipi Meqora ta mata o rupasikake zouke ama vinavina; nio anata ada va viqake zouke ala saevola biana ko eri kio, "Kua!" kio. Nio anata a

lilitake ni a veake kala pado sibi ala hose. Ni vo okai zazuani ko ta o kamakake ko podepodeti, lomaloma ko duki kekai podetikako.

⁶Ni a viqake maba ko kora jari ama koa ariku saevoma biana ko tania vasi azo ko eri kikolako pesio, “Nota puju noda ma ikou se maba poso ko sailao. Omadeu kilo vuiti, ta pado ama naniu ko tabara, ni zouke kilo bale ta mata kala naniu ko tabara. Melai nota pui noda ma niumaekou ko olive ore ni vaini kiaro!” kikolako.

⁷Nio voa Sipi Meqora ta mata o rupasikake ariku ama vinavina, nio anata a viqake ariku ala saevola biana ko eri kio, “Kua!” kio.

⁸Nio anata a veake sai kala daledale ala hose. Ni voa maba vo ovai zazuani voa hose ko ni ta Vou, ni Heli, ta mata kala vo sate ala. Nioqata qo koake ko pizato, tu nioqata qo vouvaemo matu kubo maba poso, ariariku maba poso kale azo omaomadeu maba ta qo vouvaemou komia peuru ma peuru kale pazokinio kale, ni luapo kale, ni piru ama biana poso kale.

⁹Nio voa Sipi Meqora ta mata o rupasikake sike ama vinavina, sai nio anata a qeake se lula ke vovini ko auvana poso sara, ko raki kasi seke vouvaini seko kerula kai bazubazuto kale vo Banara ko bazu.

¹⁰Seta ke pesiake matuma kora kale, ni eri kikelake, “Kiadama Pizato salana, Tabua lana ni Tuvevoa lana! Noi keru tinia inio nono ditizimo avo ni no qatimo avo ko koqotato se miduku kale ke evani maba poso, seko eneko vouvaenelo ko kio kale avo?” kikelake.

¹¹Ni vo Banara ta o katimake sea kiadamu ko rosia tapo sabosabo, ni vota o bazuemake tu silo pala taruano inio ke elou, ti kobeta okotou seko lolo poso vo Banara ko nabulu poso ko ataataiti, se mainio ke vouvaemo amu.

¹²Ni so keru voa Sipi Meqora o rupasike keru koa varimujama vinavina inio anata a qeake matuma nunu ta kota evake, nio vo naniu ta mukamuka kama suma jaria matu sibisibi ota evake, ni vo kaboso ta maba dara jaria diridiri ota evake.

¹³Ko suti poso ta kota piake miduku kale, omadeuvo ko piji, ore ko pojama epa piza kama ururu ko vilieka ta ko piako jari.

¹⁴Ko au ta kota vaekaziake omadeuvo ko kobo maba ko lokiekako jari, ni kiadama sopu poso ni udu poso ta kota vatutake koko zae poso kasi azo.

¹⁵Nio se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso, ni se raura kamu ni parani poso, ni se batiro amu, ni se piza kamu ni mata kiadama maba poso, se mabaku poso ni se pui mabaku amu ta keta mutaivake keaka poso kale ni lado poso ko vima sopu poso kale.

¹⁶Nio seta eri kikelake koa sopu poso ni koa lado poso kasi, “Nelai pialomo tu daipaeñelomo eñe vo papupapu topi o papuani ko vilu kasa azo ni voa Sipi Meqora ko korakorailo kale azo!

¹⁷Nioqako matuma korakorailo sama ñaniu ta lula kota barola, nio puliala inio o roveovou taka pataito ko!” kikelake.

Kelokelozato 7

Sea 144,000 vo Bañara ko nabulu poso

¹Ni koko tova inio añaata a qeake ariku mateana kobeta lojoako koa ariku suba komia peuru ma peuru ko kale, seke kati noqozaitani ko ariku ururu tu kota pui ko buirieko ko peuru ma peuru ni rokasana ni ore.

²Ni añaata mata a veake kala pado mateana ñaniu ko peatakoi vasi azo obeta kuevani vo saevola Bañara ko kejo sate. Vota oma velavelaoke sea ariku mateana madu matuma kora kale vo Bañara o katimeni ko pizato tu seta ke niumaeko ko peuru ma peuru ni rokasana.

³Nio voa mateana ta eri kiolake, “Pui niumaeko ko peuru ma peuru ni rokasana ni ore poso ti kobeta barou eñe ñemai mamola puekou keru ko kejo seko kape poso topi vo animevo Bañara ko nabulu poso,” kiolake.

⁴Ni añaata ada ma viqake seko ataataiti se Bañara ko kejo ke kape poso topi samu ta seta 144,000 madu inio. Seta koa toni omuqa Izireli toutou kale amu inio,

⁵⁻⁸toni omuqa vuro madu omaomadeu toutou kale azo komia toni omuqa toutou kale azo: Jiuda, Rubeni, Qadi, Asera, Napitalai, Manase, Simeoni, Livai, Isika, Zebuloni, Josepa ni Benijimane toutou poso.

Matuma vaki aukale ama

⁹Koko tova inio a lilitakea lala ta matu ti matuma vaki a qeake; puliala opa roveovo amu ataemo sea kiadama maba poso! Seke kuevini kiadama toutou poso kale azo, se aza pesiomu, kiadama qoqono kale amu ni se azaaza tupu amu kasi azo, seta ke lojoake koa papupapu ni voa Sipi Meqora ko kuleto, ni seta rosia sabosabo tapo ama samu ni ke kamakake ko dauko poso tu ke puratiko seko zoleilo.

¹⁰Ni seta ke velavelaoke matuma kora kale, ni eri kikelake, “Pakio ta ko kueva animevo Bañara kasi azo, vo o papuani voko lekasa puo ko papupapu topi, ni vo Sipi Meqora kasi azo,” kikelake.

¹¹Ni kiadama mateana poso ta ke lojoake koa papupapu ko levoano, ni sea lekasa poso, ni koa ariku biana saevoma ko levoano. Saita inio seta kekai loqunake koa papupapu ko kuleto ni ke ilusivake vo Bañara,

¹²nio eri kikelake, “Emeni! Mevai rauraeko animevo Bañara voko nanaidara, ni raura kama nianio, ni aikato, ni pizato, ni naizato. Me qativou animeko uriavo latau naniu ni ka naniu! Emeni!”

¹³Kala sea lekasa poso azo ta o kuimaelake ana, ni eri kiolake, “Nota nobe mai nianiai lava inio sea maba poso se kekai saboivani ko tapo ama rosia sabosabo, ni lai kazo ke kuevani nio, kio?” kiolake.

¹⁴“Tanala, anata pui amai nianiai,” va kialake. Nio vota eri kiolake ana kasi, “Ni nio sea maba madu se lula ke pakiziani koa matu tapata kama niumaniumato ko poro kale azo. Seta lula vairu ke ika seko rosia sabosabo poso ni seta lula tapo ke ika vo Sipi Meqora ko vou ko dara kale.

¹⁵So inio seta ke lojoa vo Bañara ko papupapu ko kuleto ni seta voko siama madu se keva nabuluputani vo ipu ni naniu voko Jelepade kale. Vo o papuani koa papupapu topi ta o mati elou ni o mati vailou se.

¹⁶Seta pui mata kepa luapou ni kepa rokauvou, vo naniu ko vualavuala ta pui kopa tolaemou se,

¹⁷ako voa Sipi Meqora, vo obeta papuani tianama papupapu topi, ta sevo vailo ko maba oma elou, ni vota o odiemou se noqola kama saevo ko katimako ju sama orori kasi. Ni vo Banara ta ota ma zautekou seko vilu kale ama deumu.”

Kelokelozato 8

Sikeurala vinavina

¹So keru vo Sipi Meqora o veukake keru koa sikeurama vinavina ta olomoiza kota evake sai aukale kama kobu aoa tiniavo.

²Nio anata a meake sea sikeura mateana madu ke lojoani vo Banara ko kuleto, se o katimeni sikeura kuvili.

³Ni mata kala padu mateana vo bube siqato ko qolo teamuteamu o kamakani ta o kuevake ni o lojоake sara, ko sipole. Ni kubo bube siqato ko ta ko katiziate vokasi tu vota o kati padoe ko kiadama vo Banara ko maba madu ko vararaito poso, ni vota o siqaekake ko koa qolo sara topi koko lojоako koa papupapu ko kuleto.

⁴Nio koa bube siqasiqa ko kolu ta ko koivake vo Banara ko maba madu ko vararaito sase vo mateana ko nase topi azo vo obeta lojoani Banara ko kuleto.

⁵Nio sai nio vo mateana ta o koake koa bube siqato ko teamuteamu, ni okai sukatikake ko uza koa sara kale azo ama, ni vota o risaekake ko miduku topi. Ti ko au kalea paka ikio kobeta seresereraitake, ni matuma laqato sama kapi kota evake, ni nunu kota evake.

Sikeura kuvili

⁶Nio sea sikeura mateana madu ta ke inainaoke tu seta ke puzeko seko sikeura kuvili.

⁷Ni vo kuleto ala padu mateana ta o puzekake voko kuvili. Nio ko aisi lado tibilili ni uza, dara valuvalu ama ta ko piake miduku topi. Ni zouke ama

kobu miduku ta kota siqaike, ni zoukezouke ore poso kale azo omaomadeu ore ta kota siqaivake, ni kiadama qotuqotu poso ta kota siqaivake muli.

⁸Ni vo omuqala mateana ta o puzekake voko kuvili. Nio kala pado quli omaodeuvo kala matula sopu vo o urusani jari ala ta ota namuike ivere kale. Nio ko zouke ama kobu ivere ta dara kota evake,

⁹ni zoukezouke saevoma biana poso ivere kale ama kale azo ta omaomadeu biana ta kota vrouvake, ni zoukezouke vaka poso kale azo ta omaomadeu vaka ta kota niumaike.

¹⁰Ni mata voa zouke ala mateana ta o puzekake voko kuvili. Ti ko kala matu suti nio kezuzu jaria siqailo obeta evake, ni o piake okale azo ni o piake zoukezouke ju poso kale azo omaomadeu jukale.

¹¹Voa suti ko ni ta Paza. Ni zoukezouke ju poso kale azo omaomadeu ju ta paza kota evake koko ju, ni matu kubo maba ta keta vrouvake koa ju ke nozuekani, ako kota paza kota evake sole.

¹²Ni vo ariku ala mateana ta o puzekake voko kuvili. Nio vo zouke ala kobu naniu ta ota vrouvake, ni so jari zouke ala kobu kaboso ni mata zouke ala kobu koa suti poso kasi azo, so sole seko zakaremu ta kutumana kota evake koa zouke ama kobu taku, nio zouke ala kobu taku naniu ko poro kale ta puliama zakaremu ko evake ni so jari koa zouke ama kobu taku ipu kale.

¹³Ni añata a lilitake ni ada va viqake kala zakaparau vo o akazani matu okate vasi okale ko matuma kora ko eri kikolako, “Kei! Kei! Matu ñalonalo ama quli se miduku kale ke evani kasi ta ko elou so keru sea zouke mateana se pui nio ke puzetani ke puzekou keru seko zouke kuvili!” kikolako.

Kelokelozato 9

¹Ni mata vo sike ala mateana ta o puzekake voko kuvili. Ni añata a veake kala pado suti vo lula o piano miduku topi, ni vo Bañara ta o kativake vo koa rosia saqoroma soqili ko vidulu ziolo poso ko piriziakoi ko.

²Ni voa suti ta o veukake koa rosia saqoro ama soqili ti kolu kota saqorake sai kazo. Ni koa matu vualavuala kama uza ko kolu jari ama kolu koa rosia saqoro ama soqili kale azo ko koivima ta kutumana ko ikake ko naniu ko zakaremu ni koa oka.

³Nio ko niopi poso ta ko saqorake koa kolu kale azo ti kota piake miduku topi, ni koa niopi poso ta ko koake ko sikupetala jari ama nanato ko pizato.

⁴Seta ke bazuike tu seta pui ke niumaeko ko peuru ma peuru kale ama seulele ni ore poso ni kama papapapa, seta ke niumaemou pala sea maba poso se puliama vo Banara ko kejo samu seko kape poso topi.

⁵Koa niopi ta pui ko vouvaema sea maba poso, melai kota ko katima ko tola sike kaboso ni koa tola seko ta sikupetala ko nanato ko tola jari ama.

⁶Koa sike kaboso ko tiania ta seta ke vailikou se kekai vouvo avo melai seta pui kepa kelou ko, seta keka zariovou vou melai seta pui kepa vouvo amu inio.

⁷Koa niopi poso ko kelo ta omadeuvo ko hose poso koko inainaivako tu pazokinio kaqe jari amu, ni seko tarapae ta lekasa ko qolo tarapae jari ama ni seko loilo poso ta maba ko loilo jari amu.

⁸Seko tou ta rekoreko ko tou jaria rosi ama, ni ke taka ta laione ko taka jaria ivo ama.

⁹Seko dumidumi ta kekai saboeka ko dumidumi topi ke ikako aeani zadozado jaria kelo ama kale, ni seko zabu ko kelato ta omadeuvo ko totiaqolo kubo hose ko rajaekako pazokinio kale ko amaea keru jari.

¹⁰Seko sipuku ta sikupetala ko sipuku jari ama, ni koa sipuku poso kale inio ko evakoi ko sike kaboso tola ko imako tola se maba poso ko pizato.

¹¹Seta ke aikovakova oma lekasa puan samu inio, vo inio vo mateana koa rosia saqoroma soqili o kati vailani. Voko ni Hiburu pesio kale ta Abadoni, Quriki pesio kale ama ni ta Apolione, ni koa ni ko kio ni kale ta “Vo o ruvuzatani” kio.

¹²Vo inio voa kuleto ala tapata obe paloasani, melai koko tova ta mata omuqa tapata ta ko elou.

¹³Ni vo varimujala mateana ta mata o puzekake voko kuvili, ni añata a viqake kama pado kora koko kuevako qolo sara, ko ariku suba kale azo koko lojoako vo Bañara ko kuleto.

¹⁴Koa kora ta eri kikolake voa varimujala mateana kasi, “Rupasima sea ariku mateana se piri kale kebeta evani Iupareiti matu sukuru kale!”

¹⁵Nio sea ariku mateana ta ke rupasiakte maba koa aoa kale, ni koa nāniu, ni koa kaboso ni sabere kale ko vo Bañara lula o inainaemeni tu koa taku kaqe amu, tu seta ke vouvaemo se maba madu. Ni seta ke vouvaemou matu aqasielea kubo maba poso, zoukezouke maba poso kale azo omaomadeu maba ta ke vouvaemou.

¹⁶Se hose topi ama pazokinio ko maba madu ko ataataiti ta ko kaseivake aña kasi, ta seta omuqa paizana milioni madu inio.

¹⁷Ni añako kelokelozato kale ta añata a meake koa hose poso ko kekai zazuani maba poso: seta dumidumi topi ama zadozado samu uza jaria diridiri ama, ni kota mudamuda kama lado sapaea jaria luqumu ama, ni nai jaria vaqovaqo ama. Koa hose poso ko lezu ta laione ko lezu poso jari ama, ni seko suto kale azo ta kota saqorake ko uza, ni kolu, ni nai.

¹⁸Aqasielea matu kubo maba poso, zoukezouke maba poso kale azo omaomadeu maba ta ko vouvaemake koa zouke ave, koa uza, ni kolu, ni nai koko saqorako koa hose poso ko suto kale azo.

¹⁹Ako koa hose poso ko vouvato ko pizato ta ke suto kale inio ko evakoi ni ke sipuku poso kale sole. Seko sipuku poso ta dole lezu sama jari ama, nio kokale inio maba madu ke tolaemani.

²⁰Sea kiadama maba poso se pui ko vouvaemani koa zouke ave ta pui kepa liliziovi seko beku poso ke navi ke erekema kasi azo. Seta pui kepa epeze ilusiko ko ziolo, ni koa beku poso, ko qolo, ni siliva, ni boronisi, ni lado, ni ore kale ke erekema, ko pui ko roveako keazato, ni viqaviqazata, ni talio.

²¹Mata seta pui kepa liliziovi seko vouvato kale azo, ni seko kakokakoto kale azo, ni seko pauveko ruqe ama iruruputo kale azo ni seko kuilo kale azo.

Kelokelozato 10

Mateana ni silo ama polopolozi buka

¹Ni anata a veake mata kala pado piza kala mateana vo obeta saqorani aukale azo lei valuvalu ni qose kota vai bibuliani voko lezu. Voko loilo ta vo naniu jaria talo ama, ni voko omuqa kiti ta uza barabara jari ama.

²Ni vota o kamakake kama pado silo ama polopolozi buka lula ruparupasi ama o nase topi. Vota o lojoake ni o palo rana kiti ta ivere kale, o made rana kiti ta miduku topi ketale,

³nio vota o upaupatake matuma kora kale omadeuvo laione ko matuma zialo jari. Voko upaupato ko tova inio sikeura au kalea paka ta ko opatake koko seqelo kale.

⁴Kobe paikake podoko ko sikeura au kalea paka, ti abe rikieko inio be kialake ko kikolani. Melai anata a viqake ko kora aukale azo ko kuevako, ko eri kikolako, “Nota mutaka koa sikeura au kalea paka kikolani ni pui rikieko!” kikolako.

⁵Ni voa mateana vo aña lula a veani vo o lojoani ivere kale ni miduku topi ketale ta o lojoekake voko palo nase aukale,

⁶ni vota kejo o erekake vo Bañara ko ñikale, vo noqola kala, vo o erekeni ko au, ni miduku, ni ivere ni kiadama quli sai ko evako quli. Ni voa mateana ta eri kiolake, “Mata puliama taruano ta kopa elou!

⁷Melai so keru voa sikeurala mateana o puzekou keru voko kuvili, ko ikio koa taku so keru vo Bañara o erekou keru voko vatolo mutamuta kama ko evema, vo kiovevo jari voko nabulu poso se poropita madu kasi.”

⁸Ni koa kora ko aña lula a viqema ko aukale azo ko kuevima ta mata ko pesiake aña kasi, ni eri kikolake, “Ola tu pa koa koa lula reparepasi ama

polopolozi buka voa mateana ko nase topi ko evako vo o lojoani ivere kale ni miduku topi ketale.”

⁹So sole añata a olake voa mateana kasi ni a basekake koa sasa polopolozi ama buka tu vota o katilo aña. Nio vota eri kiolake aña kasi, “Koa tu kie ko, ni noko suto kale ta variqore ko epa ko saroro jari kota elou, melai no quirikou saita inio kota paza ko elou noko siapa kale.”

¹⁰Nio añata a qoake koa sasa polopolozi ama buka voko nase topi azo ni a quake, ta kota variqore ko epa jaria saroro kota la ikake a juto. Melai aña lula a quirikake ko ko tova inio paza kota la ikake ko siapa.

¹¹Ni vo Bañara ta o bazuelake, ni eri kiolake, “Nota mata kai bazubazuto pa kai eve vo Bañara ko bazubazu, koa bazubazu koko kasekako vo o titizimo avo sea kubo toutou poso, se aza pesiomu, kiadama qoqono kale amu, se azaaza tupu amu, ni seko aikovakova madu.”

Kelokelozato 11

Omuqa poropita kidi

¹Ni kama pado silo ama ore ta ko katiziake aña kasi daña tinia pado ama, ni a qoake vo Bañara ko soru ko eri kikolako, “Ola tu pa podetika añako Jelepade ni sara, siqato ko zae, ni pa ataema sea maba poso seke ilusatani koa Jelepade kale.

²Melai nota pui noda ka podetikou koko kupekupe ama taqo ako kota lula se pui Jiu ama qoqono poso ke katimema sole, seke koqotaeko amu ni ke biresuko amu ko Jerusalema Bañara ko Tabu ama Peuru zouke sabere varimuja kaboso.

³Ni añata a joroekou añako omuqa poropita kidi baeke sabosaboa nioqa, buniubuniuo ko sabosabo, nio nioqa inio qokai bazubazutoa nioqa vo Bañara ko upotuqu sama bazubazu koa zouke sabere varimuja kaboso kale,” lati kiolake.

⁴Nioqa omuqa poropita maba kidi ta omuqa olive ore ni omuqa juke koko lojoako vo miduku ko Lekasa ko kuleto jari Zekaraia o kasekema.

⁵Kake ta ke madoeko niumaeko nioqa kikevou, nio ko uza ta kota saqorou nioqako suto kale azo ni nioqata qo ruvirimou nioqako kana poso koa kalo kale, nio seke madoekani niumaeko nioqa ta keta vouvou.

⁶Nioqata pizato sanioqa tu nioqata qo tibuliko ko oka okale ama tu nioro ta pui ko elou so keru nioqa qokai bazuta keru vo Banara ko upotuqu sama bazubazu. Ni nioqata mata ko orori ju dara ko ikako ko pizato sanioqa, ni nioqata mata miduku kai voreko ko azaazama ave poso ko pizato sanioqa, tu nioqata tapata qo ikou ko peuru ma peuru kiada keru nioqa qoka zaria keru.

⁷So keru nioqa qo paikou keru kai bazuto vo Banara ko upotuqu sama bazu, matuma biaŋa ta ko saqorou matu rosia saqoroma soqili kale azo ni kota ko kati pazokiniou ni kota ko koqotaekou ni ko vouvaekou nioqa,

⁸ni nioqako tupu ta ko tekuvou koa matu peuru ko keve tona, sai nioqavo Lekasa o vovikoi korosi topi. Koa peuru ko ni koko mamola puekako koko ruqe ta Sodomo ni Ijipi.

⁹Ni kake koa toutou poso kale amu, se aza pesiomu, ni koa qoqono kale amu, se azaaza tupu amu, ta ke kelou nioqako tupu zouke ni kama kobu nani ko poro kale, melai seta pui kepa ka zariovou mutako koa tupu.

¹⁰Ni se miduku kale ke evani maba poso ta kekai zoleilou nioqako vou. Seta kekai okotikiniou soroekinio seko puaro poso tu ke mamola pueko seko zoleilo, ako nioqa omuqa poropita tapata qo imani sea miduku kale amu ta lula qota vouva sole.

¹¹Melai aŋata mata a qeake zouke ni kama kobu nani ko tova inio ko saevizato ko kozakoza ta ko kuevake vo Banara kasi azo ni kota kokai amaqeake nioqa, ni nioqata qo lojoake, nio seke keveni nioqa ta keta matu nake.

¹²Nio nioqa poropita kidi ta qo viqake matuma kora aukale azo ko kuevako ko eri kikolako, “Koiko koi!” kikolako. Nio nioqako kana poso ko vilu kasa inio nioqata qo koike aukale leikale.

¹³Koa taku kale inio matuma nunu ta kota evake; ni matu kubo pade matu peuru kale ama ta kota biresuake, tonitoni pade kale azo inio omaomadeu pade kota biresuake, ni sikeura vuro maba poso ta keta vrouvake. Koa pado ama vaki ta keta polosake ni ke ilusivake vo aukale ala Bañara.

¹⁴Vo inio voa omuqala tapata obe paloasani, melai zouke ala tapata ta taukavole ota kilou.

Sikeurala kuvili

¹⁵Ni mata sikeurala mateana ta o puzekake voko kuvili, so keru inio matuma kora poso ta ko kuevake aukale azo, ko eri kikolako, “Peuru ma peuru kai lekasa puilo ko pizato ta erisana ta animevo Lekasa Bañara ko, ni vo o pitoeveni Pakio ko, ni koa lekasa puo ta ko elou latau naniu ni ka naniu!”

¹⁶Nio sea karabete ariku lekasa poso seke papuani ke papupapu topi vo Bañara ko kuleto ta ke loqunake ni seta ke ilusivake vo Bañara,

¹⁷ni eri kikelake, “Kiadama Pizato sala Bañara na, no erisana nobeta evani na, ni koko tanitanila kale no eveni na! Eneta ne qaseka eñeko uriavo nokasi ako nota lula kasa no ika noko matuma pizato sole, ni lula no danie tu lekasa puo sole!

¹⁸Se kutumana kama maba poso ta keta matu korakoraivake, ako noko korakorailo ko taku ta kota baroake sole, se voumu ko taku ko kovo ko titizato ni reketekete. Noko nabulu poso se poropita madu reketekete ko kovo ko taku ta lula kota baroa ni kiadama noko maba poso, sea kiadamu se keta na panaovani no. Se peuru ma peuru ke niumaekani ko niumaemo ko taku ta lula kota barola!” kikelake.

¹⁹Sai nio vo Bañara ko Jelepade aukale ama ta kota veukaziake, ni anata a qeake vo Bañara ko Leveleveo ko Dolu sai. Ni kapi ta kota laqatake, ni au kalea paka ta kota seresereraitake, ni nunu kota evake, ni aisi lado kailokailo kota evake.

Kelokelozato 12

Kama pado rekoreko ni ŋalonalo ama matu dole

¹Ni kama pado ŋavanavalala kama quli ta ko puratake okale aukale vasi. Kota kama pado rekoreko okai taloako vo naniu ni vota koko sabosabo jari, ni vo kaboso ta koko kiti vima koko lojoako ni toni omuqa suti sama lekasa ko tarapae ko kiakako koko lezu topi.

²Kota epia kota evake, ni koa tola ni tapata meqora ko alilo keru ama ta ko ziasikake ko.

³Ni mata kama pado ŋalonalo ama quli ta mata ko puratake okale aukale vasi. Kala diri ala ni ŋalonalo ala matu dole sikeura lezu ala ni toni sotasota sala, ni koa lezu poso topi ta tarapae kota vai okotani sala.

⁴Ni vota o rajaekake matu kubo suti poso, zoukezouke suti kale azo inio omaomadeu suti o rajaekake, ni o risaekake miduku kale. Voa matu dole ta o lojoake koa rekoreko ko kuleto tu vota ota ka vuo kovo meqora eria alilivo ko elou ti.

⁵Ni kota ko alilivake kala lasive meqora, vo kade ala lekasa okai elo ala kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso voko aeani daña sate. Melai voa meqora ta taukavole ke rapevake ni ke vati olake Banara kasi voko papupapu kasi.

⁶Koa rekoreko ta kota soqoike lealea kama zaekale sai vo Banara lula oka inainaekakoi, sai koko tauveziovua koi zouke sabere varimuja kaboso ko poro kale.

⁷Nio ko pazokinio ta kota poaratiake aukale. Vo mateana lekasa Maekolo ni voko mateana vaki ta ke vati pazokiniake vo matu dole, vo o besiteni voko mateana vaki sate,

⁸melai voa matu dole ta koqo ota evake, so inio vo ni voko mateana madu ta pui koma zariziake tu seta ke elou mata aukale.

⁹Nio voa matu ti matula dole ta o namuike aukale azo, voa kuleto o eveni dole, voa ziolo ko kuleto ala vo Setani va kikelani, vo o lipalipaakeni ko

pado ama peuru ma peuru. Vota o namui miduku kale, kiadama voko mateana poso sate.

¹⁰Ni anata a viqake kama pado matuma kora mateana ko aukale vasi, eri kikolako, “Erisana vo Banara ko pakiezato ta lula kota barola! Erisana vo Banara ta lula kasa o ika voko pizato voko lekasa puilo kale! Erisana vo o pitoeveni Pakio ta lula kasa o ika vo Banara o kativema pizato! Ako vo o lojeni animevo Banara ko kuleto ni kuiripato sana o imeni ipu ni naniu animeko lolo poso seke tuvevo putani ta lula o namui aukale azo sole.

¹¹Seta lula ke koqotaeve vo, vo Sipi Meqora ko vou ko dara kale ni se kekai bazutema tuveano kale, ni seta pui kepa katiziov tu ke vou.

¹²So sole zoleimo, mea kiada mela aukale me evani mela! Melai matuma upotuqu me miduku kale ni rokasana kale me evani mela ton! Ako vo Setani ta lula o saqora mekasi, ni vota ota paloasa korakorailo, ako vota okai nianiai ta matu puju ama ikio voko taku ta kobeta eva sole.”

¹³So keru voa matu dole o paqumuka keru voko namuilo miduku kale, vota o taniekake kati jouro koa rekoreko koko alilivani vo lasive meqora.

¹⁴Ni kota koka puariziake omuqa matu zabu zako ko jari ama tu kota ko akazo ni ko zio koko zaekale ko koka inainaima koa lealea kama zaekale, sai koko uria eloa koi zouke sabere varimuja kaboso, sai voa matu dole pui o roveakoi kai barolo ko.

¹⁵Nio koa rekoreko ko tova inio matu dole ta o supaekake ko ju nioqololo, tu koa nioqololo ta ko solekou koa rekoreko kiolake.

¹⁶Melai ko miduku ta ko tauvekake koa rekoreko, ko miduku ta ko viqaziake ni kota ko parakikake koa ju matu dole ko suto kude ko saqorema.

¹⁷Voa matu dole ta okai matu korakoraivake koa rekoreko, ni o mati pazokiniake koko vikuvikula kale amu, seke zorikani vo Banara ko bazu poso ni kekai oquani vo Jisu o puratikema tuveano.

¹⁸Nio voa matu dole ta niuniala lojo ota evake keta vozavoza kale.

Kelokelozato 13

Omuqa matu biaña

¹Ni anata a veake kala padu matu biaña vo o puratani ivere ko omele azo. Vota toni sotasota sala ni sikeura lezu ala. Koa sotasota poso topi ta lekasa ko tarapae sala, ni koa lezu poso ta ni poso kokai rikiziako koko perivako vo Bañara tu maba poso ta ke ilusivo voa biaña ni pui ke ilusivo vo Bañara.

²Voa biaña ana a veveni ta vota matula pusi lepodi va kikelani jaria velo ala, ni o kiti ta matula biana bea va kikelani ko kiti jari ama sala, ni o suto ta laione ko suto jari ama sala. Vo matu dole ta o kativake o naviko pizato voa biaña, ni matuma naizato tu o navi jari o lekasa puo.

³Ni kama padu lezu voa biaña ko ta lula matu tabi ama, vou ko male ama tabi jaria keloma, melai koa matuma tabi ta kota urikake. Nio koa padu ama peuru ma peuru kale amu ta ke luluevake voa biaña.

⁴Sea maba poso ta ke ilusivake voa dole, ako vota lula o kativake voko pizato vo biaña sole. Ni so jari seta ke ilusivake voa biaña, ni eri kikelake, “Puliala inio voa biaña jari ala! Puliala inio o rovea vati pazokinio vo!” kikelake.

⁵Ni voa biaña ta o zariziake kaseko ko matu aikailo sama pesio, koko perivema vo Bañara tu maba poso ta ke ilusivo vo biaña ni pui ke ilusivou vo Bañara, ni kota kova zariziake tu vota o lekasa puo zouke sabere varimuja kaboso.

⁶Voa biaña ta o taniekake vati levezo vo Bañara, ni voko ni, ni koa zae sai vo o evakoi, ni kiadamu se aukale ke evani.

⁷Ni vota o zariziake tu o mati pazokinio vo Bañara ko maba poso tu vota o koqotaemo se, ni kova zariziake tu vota oma lekasa puo kiadama koa toutou poso kale amu, se aza pesiomu, ni koa qoqono kale amu, se azaaza tupu amu.

⁸Kiadama maba poso peuru ma peuru kale amu ta ke ilusivou vo, sea kiadamu se pui kopa tama rikiziovini seko ni puliako peuru ma peuru ereilo,

voa Sipi Meqora vo lula o vrouvaini kasi azo ko kuevako noqola kama saevo samu ko ni ko buka topi.

⁹Uri tu meme viqani mela komia bazu ta meta paqumukomo meme viqako quli!

¹⁰Vo ke rapevo ala, ta tuvevo avole vota ke rapevou, ni vo benisi kale ke vrouvaevo ala, ta tuvevo avole vota ke vrouvaevou benisi kale. So sole koa tapata ko melai barou keru vo Bañara ko maba poso mela ta inobea pataitomo ni kerula emo.

¹¹Ti ko mata abe veake inio kala padò biana vo o puratani miduku kale azo. Vota sipi meqora jaria omuqa sotasota kala, ni dole jaria pesio o eveni.

¹²Vota okai iruruputake voa kuleto ala biana ko matuma pizato voa kuleto ala biana ko tanama kale. Nio vota o zuruzuruemake kiadama peuru ma peuru kale ama maba poso tu seta ke ilusivo voa kuleto ala biana, vo matuma tabi kale sipole o vovini melai kota va urikeni.

¹³Ni nea omuqala biana ta o erekake aqasiele ama iruruputo, vota o erekake ko uza koko saqorako aukale azo miduku kale, kiadama maba poso ko vilu kasa.

¹⁴Ni vota o lipalipaemake kiadama maba poso seke evani miduku kale voko ereko kale koa aqasiele ama iruruputo ko kova zariziako voa kuleto ala biana ko tanama kale. Voa omuqala biana ta o soruemake se maba poso peuru ma peuru kale ke evani tu seta ke erevo kala beku tu keta va ereko ko mamola vo kuleto ala biana benisi kale tabi o eveni, ni vo o saeveni.

¹⁵Ni voa omuqala biana ta o zariziake ni ovai kozatake vo kuleto ala biana ko beku ni o saevivake, sai nio voa beku ta ota pesiake ni o vrouvaemake sea kiadamu se pui ke ilusivani vo.

¹⁶Nio voa biana ta o zuruzuruemake kiadama maba poso, lekasa poso ni botoroa maba poso, batiro amu ni ozaoza kamu, mabaku amu ni ruparupasi amu, tu ke vaeko ko mamola seko palo nase topi ni seko kape poso topi.

¹⁷Puliala maba ta opa tatabaraekou ma opa kai tatabaraovou puliama koa mamola sala. Koa mamola ta voa biaña ko ni ma voko ni ko naba.

¹⁸Raura kama nianiiio kale inio vo nianiiola maba ta o roveovou kati podetato koa naba voa biaña ko, ako kota ko mamola pueka kala maba ko ni sole. Ni koa naba ta

⁶⁶⁶.

Kelokelozato 14

Se lula ke pakiziani ko kera

¹Ni koko tova ta mata kama padu uloito jari ama kelokelozato a qeake. Anata a veake kala Sipi Meqora ta obeta lojoake Zaione sopu kale 144,000 maba madu sate se voko ni ni vovo Mama ko ni lula kota ma rikiziovini seko kape poso topi.

²Ni anata a viqake kama padu kora aukale azo ama omadeuvo ko matuma tovoko zaru kale ama ko qurumo jari ama, ni au kalea paka ko seqelo jari ama. Koa kora aña a viqema ta se mikeo ko maba poso ke kelaeka keru seko mike poso ko kelato jaria viqoma.

³Nio sea 144,000 maba madu ta ke lojoake ni koa Bañara ko papupapu kasi vasia loilo ke evake, ni koa ariku biaña poso, ni se lekasa poso. Ni seta kevai keraovake kala padu vairu ala kera. Seke kiada ke roveani vai nianiiio voa kera, se lula ke pakiziani se peuru ma peuru kale ama maba poso kasi azo.

⁴Se inio sea maba madu se pui kepa vaeveni vo Bañara tu ke ilusiko lipalipa kama quli, omadeuvo kala maba vo pui o vaekani o reko tu o pauveko edoloma jari. Seta ke lulueva vo Sipi Meqora kiadakoi sai vo o olakoi. Seta lula ke tatabarai ni keta pitasiovi kiadama se ruqe ama maba madu kasi azo, seta omadeuvo koa kuleto ama epa kiaro kale ama jari koko katiziako vo Bañara ni voa Sipi Meqora kasi jari.

⁵Seta maba puliaka taku kepa lipalipate ni seta saruilo pide amu.

Zouke mateana ko bazu

⁶Ni anata mata a veake kala pado mateana vo o akazani okate vasi okale, noqola kama ni uri ama bazu sala tu o kaseko se miduku kale ke evani maba poso kasi, kiadama toutou poso kasi, se aza pesiomu, kiadama qoqono kale amu ni se azaaza tupu amu kasi.

⁷Ni vota eri kiolake matuma kora kale, “Tava pañaomo vo Bañara, ni rauraevomo vo! Ako taku ta kota baroa tu o titizimo kiadama maba poso sole. So sole ilusivomo vo, vo au ni miduku, ni ivere, ni ju poso o erekeni!” kiolake.

⁸Omuqala mateana ta o luluevake vo kuleto ala pado, ni eri kiolake, “Babiloni matu peuru ta lula kota niaqaria! Ako koa peuru kale amu ta matu ruqe ama pauvezato ke erekani ni kemai pakeka koa omadeuma kalo peuru ma peuru kale ama qoqono poso, omadeuvo kala maba ta o kativa edolola maba ko vaini ko ju tu matu doilili o ivo vo.”

⁹Ni zouke ala mateana ta o luluekake nioqa omuqa kuleto ama mateana kidi, nio vota eri kiolake matuma kora kale, “Sea kiadamu seke ilusivani vo biana, ni voko beku, ni seke koani voko mamola seko kape topi ni seko ɳase topi,

¹⁰ta ke kovou vo Bañara kasi azo ama matuma koqotato, ko akoekato pide ama, omadeuvo kala ta o nozueka ko matu piza kama vaini ko ju jari puliama ju valuvalu ju sama! Sea kiadamu ta ke matu tolailou uza kale ni vualavuala kama naikale se tabu ama mateana poso ni vo Sipi Meqora ko tanama kale.

¹¹Koa uza se ko tolaemako ko kolu ta noqola koilo ko elou latau ɳaniu ni ka ɳaniu. Puliama mamazo samu inio ko seke ilusivani vo biana ni voko beku, ni seke ɳeamukani voko ɳi ko mamola.”

¹²So sole koa taku kale vo Bañara ko maba poso mela ta inobea pataitomo, meme zorikani mela vo Bañara ko bazu ni me kerula luluevo me evani mela vo Jisu.

¹³Ni mata a viqake kama pado kora ko kuevako aukale azo ko eri kikolako, “Rikieka ko eri kio: Maurumauru amu inio seke vouvani se erisaña azo ke vouvani se omadeu ke vati evani vo Lekasa Jisu!” Ni Tabu ala Auvana ta eri kiola, “Tuvevo avole maurumauru amu inio. Keta zoleilou inio seke mamazani seko matuma iruruputo kale azo, ako seta ke kovou seko nabuluputo ko reketekete sole,” kiolake.

Peuru ma peuru muqaro

¹⁴Ni koko tova ta mata kama pado uloito jari ama kelokelozato a qeake, ni a qeake ko tapo lei, ni koa lei topi ta obeta papuake kala maba jaria ereere ala ni voko velo ta soa velola, lekasa ko qolo tarapae o kiakani o lezu topi ni bizu likoto ivo ama ta o ŋnase topi sala.

¹⁵Ni kala pado mateana ta o saqorake aukale ama Jelepade kale azo ni o upaupaevake matuma kora kale voa pado vo obeta papuani lei topi kasi, “Noko bizu likoto ivo ama kale ŋnota kajorika ko muqaroma epa, ako kota baroa koko taku, ni komia peuru ma peuru ta omadeuvo kiaro jari kota musuka koko muqaro kale sole!”

¹⁶Nio voa pado vo o papini lei topi ta o sulupikake voko bizu likoto ivo ama, ni o katimake ko matuma koqotato se peuru ma peuru kale amu omadeuvo vo o kajorikani ko muqaroma epa jari.

¹⁷Ni anata mata a veake kala pado mateana vo o saqorani koa aukale ama Jelepade kale azo, ni vo melai bizu likoto ivo ama sala.

¹⁸Ni mata kala pado mateana uza o kati vailani ta o kuevake siqato ko sara, kasi azo. Vota o matu upaupaevake vo bizu likoto ivo ama sala mateana, “Noko bizu likoto ivo ama kale ŋnota taka kobueka ko vaini siakona poso ko epa poso miduku kale ama, ako koa vaini ko epa poso ta kota muqara sole!” kiolake.

¹⁹So sole voa mateana ta o sulupikake voko bizu likoto ivo ama miduku topi, nio o kobuekake ko vaini siakona ko epa poso, ni o risaekake vo Banara

ko korakorailo ko vaini ko ju keta ka zuzuekakoi zama matu teamuteamu ko poro kale.

²⁰Nio koa zuzuzuzu ta ke ijaikake koa peuru ko kupekupe, sea maba poso vo Bañara omai korakoraivani, ni dara kota nioqololo putake koa zuzuzuzu kale azo nio

³⁰⁰ kilomita tinia vaña kota baroake ni koko okate ta ko kati ijatinia puivake ko hose ko suto kale ama quini nomanoma.

Kelokelozato 15

Mateana poso ni paitopaito kale ama ave poso

¹Ni anata a qeake mata kama pado navanavala kama quli okale aukale vasi kota matuma ni aqasiele ama quli. Kota sikeura mateana sikeura ave sate amu. Kota tovatovama ave poso, ako vo Bañara ko korakorailo ta kokale kota paitou sole.

²Ni anata a qeake ko ivere jari ama quli, qelasi jaria mudamudatoma ni uza valuvalu ama. Ni anata mata a meake seke koqotaekeni vo biana ko pizato ni voko beku, seke koqotaeveni voa naba sama ni sala biana. Seta kebeta lojoake koko mudamudatako ivere jari ama quli ko sipole, seke kamakani ko mike poso Bañara o katimema.

³Ni seta kevai keraoke Moses vo kera, Bañara vo nabulu, ni voa Sipi Meqora vo kera, eri kiolani: “Raura kala ni Kiadama Pizato sala Bañara na, kiadama noko iruruputo ta matu aqasiele ama! Kiadama toutou ni qoqono poso vo Aikovakova na, kiadama noko kalo ta sidopu ni tuvevo ama!

⁴Lala inio pui opa taña panaovou, Bañara? Lala inio ota ka lupaovou taña kaseko noko naizato? Puliala! No tisoiko no qiada Tabua laña. Kiadama toutou poso ta ke kilou ilusatole noko taqo kale ako kiadamu ta lula ke kea ta noko iruruputo ta sidopu ama sole.”

⁵Koko tova inio anata a veake vo Jelepade veukaveuka kala aukale, o navi Bañara o evakoi zala tepe padé sala.

⁶Ni sea sikeura mateana sikeura ave sate ta ke saqorake koa tabu pade ko poro kale azo, se kekai saboini bulebule ama ni ko simanamanatako tapo sabosabo ni qolo zadozado kekai zadoekani seko dumidumi.

⁷Nio kala pado koa ariku saevoma biaña azo ta o katimake sea sikeura mateana sikeura qolo lolulolu vo Bañara ko korakorailo kokai sukatako sama, voa noqola kala latau ɻaniu ni ka ɻaniu.

⁸Ni voa Jelepade ta kovai sukatake ko kolu koko kuevako vo Bañara ko ɻanaidara ni pizato kale azo, ni puliala kala pado ta o roveake amaeo koa Jelepade ko poro kale, ti kobeta baroi ko paitopaito koa sikeura ave sea sikeura mateana ke kati kevema.

Kelokelozato 16

Bañara ko korakorailo ko lolulolu

¹Ni anata a viqake kama pado matuma kora ko pesiako Jelepade kale azo koko kuevako sea sikeura mateana madu kasi, “Olamo ni pa raibikomo koa sikeura lolulolu Bañara ko korakorailo sama miduku topi!” kikolako.

²Nio kuleto ala mateana ta o olake ni opa raibikake miduku topi voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama. Ti ko tapata kama ni matu tola kama potu poso ta komai puratake sea maba poso voa biaña ko ɻi samu, ni se keta va ilusikani voko beku.

³Ni vo omuqala mateana ta o raibikake ivere kale voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama. Nio koa ivere ta vo voula maba ko dara jari kota evake, ni kiadama saevoma quli ivere kale ama ta kota vousake.

⁴Ni vo zouke ala mateana ta o raibikake sukuru poso kale ni ju poso kale voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama ni kota dara kota evake.

⁵Ni anata ada va viqake vo ju poso o kati vailani mateana ko kora, eri kikolako, “Tabu ala Bañara ɻa, ni sidopua laña, ɻobeta evani ɻa erisaña ni lula ɻo eveni ɻa! Nota ɻobe katima se seko iruruputo ko malezikako vaitotola,

⁶ako seta kemai raibikake vo Bañara ko maba madu ni poropita madu ko dara, so sole nota no qatima ko dara tu ke nozueko. So inio keta ka koa seke erekako quli ko male ama reketekete,” kikolako.

⁷Ni mata anata a viqake kama pado kora siqato ko sara kale azo ama eri kikolako, “Kiadama Pizato sala Bañara na! Noko titizato ta matu sidopu ama ni korokoroti ama!”

⁸Ni voa ariku ala mateana ta o raibikake naniu topi voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama, ni vo naniu ta o siqaemake se maba poso voko matuma soperato sama siqato kale.

⁹Maba madu ta ke siqaike voko ñalonalo ama soperato kale, seta keta va ruqe kasekake vo Bañara ko ni, koa seko tola ni potu poso ko pizato sala. Melai seta pui ke liliziake seko sarueko poso kale azo tu kevai ilusiko voko raurailo.

¹⁰Ni voa sike ala mateana ta o raibikake voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama vo biana ko lekasa puilo ko papupapu topi. Nio kutumana ta ko boulukake vo biana ko lekasa puo kale ama zae, ni se maba poso ta ke upaupatake seko tolailo kale,

¹¹ni seta ke ruqe kasevake vo aukale ala Bañara seko potu poso ni seko tola kale avo. Melai seta keta lupaoke lilizio seko sarusaru ama kalo kale azo.

¹²Ni vo varimujala mateana ta o raibikake Iupareiti matu sukuru kale voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama. Nio koa sukuru ta kota tabarake, ni koma paqekake ko keve se naniu ko peatakoi kazo ke kuevani lekasa poso.

¹³Ni anata a qeake zouke ziolo, bakarau jaria melo amu, ke saqorani matu dole ko suto kude, ni biana ko suto kude ni lipalipa kala poropita ko suto kale.

¹⁴Sea zouke ta ko ziolo madu inio seke erekani ko aqasiele ama iruruputo poso. Koa zouke ziolo poso ta ke ola peuru ma peuru ama lekasa poso kasi paduemole, tu ke vati pazokinio vo Kiadama Pizato sala Bañara voko matuma Naniu kale.

¹⁵Eri kiola animevo Lekasa, “Viqomo! Anata a qilou kala kuilokuilo ala maba jari! Maurumauru ala voa maba vo toiratoirati obeta evani, ni o kati vailani voko suma poso, nio vota pui opa taliovou lava pide ubutiania tu vota o qurato!”

¹⁶Ni ko ziolo poso ta ko padoemake omadeukoi se lekasa poso Hiburu pesio kale Amaqedoni kekai nokaekako zaekale.

¹⁷Ni vo sikeurala mateana ta oka raibikake okale ama oka voko lolulolu Bañara ko korakorailo sama. Nio kama pado matuma kora ta ko kuevake Jelepade kale ama papupapu kasi azo, eri kikolako, “Kota paita!” kikolako.

¹⁸Nio matuma kapi ta ko laqatake, ni kota seresereraitake ko au kalea paka ni matu ŋalonalo ama nunu kota evake. Maba puliama nunu ikio so tiniamia ko eva maba o erei keru azo, voa nunu ta matu palopaloasi ala kiadama nunu poso azo!

¹⁹Ni koa matuma nunu ta zouke potasa ko ikake ko Babiloni matu peuru, ni kiadama matu peuru poso kiadama toutou ni qoqono poso ko ta kota biresuake. Bañara ta o kerukeruekake ko matuma Babiloni, ni vota o katimake saizamu matuma koqotato, ko akoekato pide ama, omadeuvo kala maba ta o kativa edolola maba ko vaini ko ju tu matu doilili o ivo vo.

²⁰Ni kiadama udu poso ta kota duluike, ni kiadama sopu poso ta puliama kota evake.

²¹Ni matuma aisi lado poso, ko sike toni kilo koko duki poso sama ta ko piake maba poso topi. Nio seta ke ruqe kasevake vo Bañara koa aisi lado kailokailo ko ave kale avo, ako koa ave ta matu ŋalonalo ama sole.

Kelokelozato 17

Matu jou kama rekoreko jari ama peuru ko koqotato sanya elo

¹Nio kala pado koa sikeura mateana poso azo se sikeura lolulolu samu ta o kuevake aña kasi ni eri kiolake, “Kua koi, tu aña kasekou koa matu jou kama rekoreko jari ama peuru ko iko avo koqotato sanya, koa Babiloni matu peuru kubo sukuru poso ko ketaketa ko evako.

²Se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso ni peuru ma peuru kale ke evani maba poso ta lula kekai zomana ereko ko pauvezato koa peuru kale amu sate, ni seta kekai zoleiva seko ereko koa ruqe, omadeuvo se doilili kekai evani ko matu piza kama vaini ko ju jari.”

³Ni vo Tabu ala Auvana ta olai sukatake, nio añako uloito jari ama kelokelozato kale inio vo mateana ta o lati olake aña lealea kama zaekale. Sai nio añata a qeake kama padō rekoreko ko kobeta papuake diri ala biana ko momo topi, vo o tupu ma tupu topi kota va rikiziovini matu kubo ni poso koko perivema vo Banara tu maba poso ta ke ilusivo voa biana ni pui ke ilusivou vo Banara, ni voa biana ta sikeura lezu ala ni toni sotasota kala.

⁴Koa rekoreko ta kokai saboivako soqu domu ama ni diridiri ama sabosabo, ni kota qolo zalozaloni ama, ni mudamuda kama lado poso ko matu tatabara kama ni bavi kile ko toruru poso. Kota ko noqoeke ko qolo taroro ko kuvaruvaru ama quli ni matu kuna kama quli sukasukati sama koko pauvezato ko epa.

⁵Koko kape topi ta kota ka rikiziovi kama padō ni ko mutamuta kakoi kota ka evako koko kio ni kalo sama, ko eri kikolako riki, “Aña raura kama Babiloni lala, kiadama jou kama reko poso ko niania lala ni koko raki lala kiadama ruqeal kelo ama quli peuru ma peuru kale ama,” kikolako.

⁶Ni añata a qeake koa rekoreko koko mamola puekako koa matu peuru Babiloni amu, seke vouvaemeni Jisu kevai oquani. Ni koa rekoreko ta kokai zoleivake seko vou omadeuvo kala maba doilili okai evani ko piza kama vaini ko ju jari. Ni so keru aña a qeve keru koa rekoreko ta ada matu vuzeike.

⁷Melai vo mateana ta eri la kiolake, “Noi sole inio noda vuzeiva? Añata añai bazuekou koa rekoreko ni voa biana vo o borikeni ko ko omele ama kio ni kalo, voa sikeura lezu ala ni toni sotasota sala biana.

⁸Voa biana vo no lula no veani ta o saeve lulavo, melai vota pui o saevani vairutu. Vota o saqorou matu saqoroma soqili kale azo sai ziolo poso ko piriziakoi kazo ni vota o ziovou noqola tolailo kale. Se miduku kale ke evani

maba poso se pui kopa tama rikiziovini seko ni poso noqola kama saevo samu ko ni ko buka topi puliako peuru ma peuru ereilo, ta keta vuzeilou muli ke velou keru voa biana, vo o eveni lulavo, erisana ta puliala, melai vota mata tova purato o elou.

⁹“Raura kama nianio kale inio vo nianiiola maba ta o roveovou vakakuko ko eri. Koa sikeura lezu ta sikeura sopu poso, koa sopu poso sai koa rekoreko kokai papuako. Kota mata ko mamola puema sikeura aikovakova.

¹⁰Sike madu ta lula keta vovi, kala ta obeta eva lekasa elo, ni kala pado ta vota pui nio o kueva, nio vo o puratou keru ta puju ama ikio voko taku.

¹¹Nio voa biana vo lulavo o saeveni, melai mata pui vairutu o saevani, vota siotolu ala aikovakova o elou, melai vota mata sea kuleto ama sikeura vo kala pado inio, sole sea kiadamu ta omadeu zio ke eva noqola tolailo kale.

¹²“Koa toni sotasota noño qevema ta sea toni aikovakova se pui nio ke taniekani lekasa elo, melai se inio ke kovo amu ko pizato tu aikovakova ke elou vo biana sate matu puju ama taku kale omadeu aoa tiniavo.

¹³Nia toni ta omadeuma vatolo samu, ni seta ke kativou seko pizato ni naizato voa biana.

¹⁴Ni seta ke vati pazokiniou vo Sipi Meqora, melai vo Sipi Meqora, ni se o nokaemeni ni o pitoemeni ni se piza kama oqu samu ke luluevani vo, ta ke koqotaemou se, ako vota piza kala Lekasa kiadama lekasa poso azo ni vota piza kala Aikovakova kiadama aikovakova poso azo sole,” kiolake vo mateana.

¹⁵Ni mata vo mateana ta mata eri kiolake aña kasi, “Ko sukuru poso ko noño qevema, sai koa jou kama rekoreko jari ama peuru ko evakoi, ta kota toutou poso, se aza pesiomu, ni qoqono poso, se azaaza tupu amu.

¹⁶Ni koa toni sotasota ko noño qevema, ni voa biana, ta kekai kideipou koa jou kama rekoreko, ti seta ke zanekou ko ni solemauru ama ke vaekou, ni seta keta ka kuovou koko marabau ni ke siqaekou uza kale.

¹⁷Ako vo Banara ta o katima koa kerukeru tu seta ke puratiko voko vatolo, nio seta omadeu vatolo kale ke kativou seko pizato voa biañá tu o lekasa puo, tu vo Banara ko pidokato ta tuvevo ko elo.

¹⁸Ni koa rekoreko nono qevema ta koa matu peuru ko koma lekasa puako se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso ikio,” kiolake vo mateana.

Kelokelozato 18

Babiloni peuru ko niaqario

¹Ni koko tova inio anata a veake mata kala pado mateana vo obeta saqorani aukale azo. Vota matu piza kala ni voko nañaidara ko zakaremu ta kokai taloake ko pado ama peuru ma peuru.

²Ni vota o upaupatake matuvole ni eri kiolake, “Matu peuru Babiloni ta lula kota niaqaria! Erisaña ta kota lula se ziolo madu se kuvaruvaru amu seko melo kale ko zae kota evala ni kiadama koko akazako biañabiana poso maba madu pui ke kuako ko ere kota evala.

³Ako koa peuru kale amu ta matu ruqe ama pauvezato ke erekani ni kemai pakeka koa omadeuma kalo peuru ma peuru kale ama qoqono poso, omadeuvo kala maba ta o kativa edolola maba ko vaini ko ju tu matu doilili o ivo vo. Se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso ta lula ke mati erekia ko ruqe ama iruruputo koa peuru kale amu, ni se tatabarao ko maba madu peuru ma peuru kale amu ta batiro kekai evake Babiloni peuru kale amu ko viluloqu tamai elole seko kiadama quli,” kiolake.

⁴Ni mata anata a viqake kama pado kora ko kuevako aukale azo, eri kikolako, “Kuemo, saqoromo, anako maba poso mela, saqoromo Babiloni kasi azo! Meta pui kai zomano erekko koko sarueko poso; tu meta pui kai zomano koko kovo kale koko koqotato ko ave poso!

⁵Ako koko sarueko poso ta au ko okate jaria zou kubokubo, ni Banara ta ota ka kerukerueka koko ruqe ama kalo poso sole.

⁶Kai vaitoekomo ko lula koko erekako ruqe mekasi, omuqavole katikomo koko vaitotola ko lula koko erekako quli kale avo. Banara ta o katikou koa

matu peuru voko korakorailo sama koqotato, ko kokai matu paloaso ama koa naqunaquto ko se lula ke katimelema me, omadeuovo kala maba ta o kativa edolola maba ko vaini ko ju tu matu doilili o ivo vo.

⁷Katikomo ko matuma tapata ni upotuqu tu ko besieko koa raurailo ni olavo ko kalo ko naviko erekako kale. Ako kota ko raurarauraiva ko navi, ni eri kikola, Anata matu sinaqu a bapuani lala añako lekasa puo ko papupapu topi! Anata pui nabokoa lala, Anata pui aba buniubuniuovou!

⁸Sokale avo inio koko ave poso ta omadeu pado naniu kale ta kokai barolou ko, ko vere, ni buniubuniuo, ni nione, ni kota ko siqailou uza kale, ako vo Banara, vo o titizikani ko, ta piza kala sole,” kikolako.

⁹Se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso seke mati erekeni ko ruqe ama iruruputo koa peuru kale amu ta keka zialou koa matu peuru so keru se keta ka kelou keru koko kolu koko siqailou keru.

¹⁰Seta ke lojolou vana, ako seta keta ka nalou koko tola sole, ni eri kikevou, “Kei! Matu tapata! Matu olaquavo kota eva komia matuma ni piza kama matu peuru Babiloni! Kapi tiniavo nota no qoa ko koqotato!” kikevou.

¹¹Se peuru ma peuru kale ama tatabarao ko maba poso ta keka zialou ni keka buniubuniuovou koa matu peuru, ako puliala ta opa tama tatabaraekou seko lomaloma sole.

¹²Puliala ta opa tama tatabaraekou seko qolo ni siliva, ko kapikapitako lado poso ni bavi kile ko toruru poso. Ni puliala ta opa tama tatabaraekou seko tapo suma, ni soqu domu ama suma ni silika suma ni diri suma. Ni puliala ta opa tama tatabaraekou kiadavo ama papani poso, ko matu uria tui ama, ni azaazavo ama takula poso elopaniti ko taka kale ke erekako, ni matu tatabara kama papani, ni boronisi, ni aeani, ni mabolo.

¹³Ni puliala ta opa tama tatabaraekou ko lumu uria tui ama, ni bube, ni moa, ni paraqinisenisi, vaini ko ju ni olive oela, ni palava ni vuiti. Ni puliala ta opa tama tatabaraekou ko bulumakau ni sipi, ni hose ni totiaqolo, ni mabaku poso.

¹⁴Nio se tatabarao ko maba poso ta eri kikevou koa jou kama reko jari ama peuru kale amu kasi, “Kiadama uri ama quli ko me viluloqu meqai evema ta lula kota parakala, ni kiadama meko batiro ni meko nanaidara ta mata pui meba tova kelou!”

¹⁵Se tatabarao ko maba poso, se batiro kekai eveni koa peuru kale amu ko tabariko seko zurana poso, ta ke lojolou vana, ako seta keta ka nalou koa peuru kale amu ke toraekako tola sole. Ni seta ke zialou ni ke buniubuniuovou,

¹⁶ni eri kikevou, “Kei! Matu tapata! Matu olaquavo keta eva koa matu peuru kale ama maba poso! Se kekai saboivani ko tapo suma, ni soqu domu ama suma ni diri suma, ni se kekai zaloniani ko qolo zaloni, ni ko mudamudatako lado poso, ni bavi kile ko toruru poso!

¹⁷Melai matu puju ama taku kale inio kota kota ma paraka koa kiadama batiro!” kikevou. Kiadama vaka ko keapiteni madu ni sai ke zazuani maba poso, ni se vaka kale ke iruruputani maba madu ni sea kiadamu seke saevani ko ivere kale ama iruruputo kale, ta vana ke lojolou,

¹⁸ni keta zialou so keru ke kelou keru ko kolu koko siqailou keru, ni seta eri kikevou, “Puliama kama pado matu peuru ikio komia matu peuru jari ama!” kikevou.

¹⁹Seta ke raibikou ko pari ni vurvuru seko lezu poso topi seko upotuqu kale, ni seta ke zialou ni ke buniubuniuovou, ni eri kikevou, “Kei! Matu tapata! Matu olaquavo keta eva koa matu peuru kale ama maba poso! Se batiro ke imeni sea kiadamu vaka poso samu koko taliako kolo poso kale! Melai matu puju ama taku kale inio kota kota ma paraka kiadama quli seke teamukako!” kikevou.

²⁰Mea kiada mela aukale me evani mela, meta ka zoleimo koa peuru ko biresuilo ni niumailo! Ni Banara ko maba poso mela, ni apositolo poso mela ni poropita poso mela, meta zoleimo! Ako vo Banara ta lula o titizima koa peuru kale amu ko quli seke melai erekema me kale avo sole!

²¹Ni kala piza kala mateana ta o niauekake kama padu lado, uruduputo ko matu lado tinia padu ama, ni o risaekake ivere kale, ni eri kiolake, “Eria pizaka namuilo inio ko elo avo ko matu peuru Babiloni koko ruvuro kale, ni kota maba pui ko tova keazailou.

²²Mike ko kelato, ni kerao ko maba poso, ni se kevu ke kelaekani, ni kuvili ke kelaekani, ta maba pui mata tova viqo kepa elou se maba poso koa kelato poso sai! Puliala kala padu iruruputo ko maba ni kala tatabarao ko maba ta mata opa keazailou, ni puliama uruduputo ko lado ko kelato ta kopa elou koa matu peuru kale!

²³Ni puliama kama padu taku kale inio kama padu juke ko zakaremu puto ta kopa keazailou kokale; puliama kora vo lasive ala ni reko ama vairua rorotoa nioqa ta kopa elou kokale. Koko tatabarao ko maba poso ta matu piza kamu peuru ma peuru kale, ni seko kakokakoto iruruputo kale inio koa peuru kale amu ta ko lipaeme kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso,” kiolake vo piza kala mateana.

²⁴Babiloni ta ko koe ko koqtato ako dara se poropita madu ni se Bañara ko maba poso ko ta ko keazai koa matu peuru kale sole; tuvevo, koa dara ta sea kiadamu se miduku kale lula ke vousvaini ko ikio.

Kelokelozato 19

¹Ni koko tova inio anata a viqake kama kora matuma vaki ko upaupato jari ama aukale vasi, ko eri kikolako, “Ilusivomo vo Bañara! Vai ilusikomo animevo Bañara ko pakiezato, ni voko nānāidara, ni voko pizato!

²Voko titizato ta matu sidopu ama ni korokoroti ama! Vota kuiripato sānā lula o ike koa matu jou koko saruemema ko peuru ma peuru kale amu koko ruqe ama pauvezato sama iruruputo kale. Bañara ta o koqotaeke ko ako kota ko vousvaeme voko nabulu poso sole,” kikolako.

³Ni mata kama upaupato ke evake, “Ilusiva vo Bañara! Ko kolu koko siqaivako matu peuru kale azo ko koivako ta noqola ko elou latau nāniu ni ka nāniu!” kikelake.

⁴Nio sea karabete ariku lekasa ni ariku biaña saevoma ta ke loqunake ni ke ilusivake vo Bañara vo obeta papuani o lekasa ko papupapu topi, ni eri kikelake, “Emeni! Ilusivomo vo Bañara!” kikelake.

⁵Ni kama pado kora ta ko kuevake vo Bañara ko papupapu kasi azo, eri kikolako, “Me ilusivo animevo Bañara, kiadama voko nabulu poso mela, ni kiadama maba poso mela, lekasa poso mela ni botoroa maba poso mela, me meda va pañaovani mela vo!” kikolako.

Vo Sipi Meqora ko bau vuato

⁶Ni anata a viqake matuma vaki ko kora jari ama kora, omadeuvo ko matuma tovoko zara kale ama ko qurumo jaria qurumo ama, ni au kalea paka ko seqelo jaria kelato ama. Ni anata ada ma viqake seko eri kio, “Ilusivomo vo Bañara! Ako vo Bañara, vota animevo piza kala Lekasa ni noqola lekasa puola sole!

⁷Animeta me zurailo ni me zoleilo, ni mevai ilusiko voko lekasa puo! Ako vo Sipi Meqora ko bau vuato ko taku ta lula kota baroa sole, ni voko reko ta lula koka inainaovako ko navi sole.

⁸Vo Bañara ta o katika ko matu vairu ama tapo sabosabo tu kokai saboilo.” (Koa tapo sabosabo ta vo Bañara ko maba poso ko uri ama iruruputo poso ikio.)

⁹Ni vo mateana ta eri kiolake aña kasi, “Rikieka ko eri kio: Maurumauru amu se lula ke taipaziani vo Sipi Meqora ko bau vuato kale,” kio. Ni vo mateana ta o paqulikake koa pesio, ni eri kiolake, “Komi poso ikio vo Bañara ko tuvevo ama pesio poso,” kiolake.

¹⁰Anata a loqunake voko kiti raki kasi tu a ilusivo vo kialake, melai vota eri kiolake aña kasi, “Pui ilusilo aña! Ako anata kala pado ñokale ala nabulu lala inio, ni ñoko lotu tamania kalea lala, ni seke kati inazani vo Jisu o puratikema tuveano kalea lala sole. Ilusiva vo Bañara o kiada. Ako koa tuveano vo Jisu o puratikema ikio se poropita madu komai avoziako sole,” kiolake.

Tapo hose topi o zazuani

¹¹Ni anata a qeake au ko veukazio, ni anata a veake kala tapo hose sai. Ni vo o papuani ko topi ta voko ni ta Kerula kala ni Tuvetuve ala; vota sidopu ama titizato ni pazokinio sala voko kana poso kasi.

¹²Voko vilu ta uza ko urusana jaria urusoma, ni vota o kiake voko lezu topi kubo lekasa ko tarapae. O ni ta kovai rikiziovima ta o navi o kiada inio o paqumuka ko.

¹³Koa rosia sabosabo vo okai saboima ta o kana madu ko dara kale ke duluekema. Ni voko ni ta, “Bañara vo Bazu.”

¹⁴Ni se aukale ama vaki ta ke luluevake vo, seke zazuani tapo ama hose poso topi, se kekai saboivani ko bulebule ama tapo suma.

¹⁵Matu ivo ama benisi ta ko saqorake voko suto kale kude, ko okai koqotaeko ama kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso. Vota kade ala lekasa oma elou voko aeani dana sase, ni vota o vrouvaemou se, vo Kiadama Pizato sala Bañara ko matuma iqailo sama korakorailo kale omadeuvo kala maba ota ka zuzuekani vaini ko epa ko ju jari.

¹⁶Voko rosia sabosabo ni kititopita ko rikiziovi koa ni: “Piza kala Aikovakova kiadama aikovakova madu azo ni Piza kala Lekasa kiadama lekasa poso azo,” ikio koa ni.

¹⁷Ni mata anata, a veake kala mateana vo obeta lojoani naniu topi. Vota o matu upaupaemake se bianabiana poso seke akazani matu okate vasi okale, “Kuemo, tu padoimo vo Bañara ko matuma nojola kale!

¹⁸Kuemo, tu pa tama kumo se aikovakova madu ni se sirula madu ko marabau, ni se parani amu ko, ni hose poso ni se kekai zazuani ko ko marabau, ni kiadama maba madu ko marabau, mabaku amu ni lekasa poso!” kiolake.

¹⁹Nio anata a veake vo biana ni komia peuru ma peuru ama aikovakova poso ni seko pazokinio ko maba madu ke padoivani, tu seta ke vati

pazokinio vo o zazuani hose topi, ni ke kati pazokinio voko pazokinio ko vaki.

²⁰Ni seta ke noqoevake voa biaña ni ke noqoevake voa lipalipa kala poropita vo o erekani ko aqasiele ama iruruputo voa biaña ko tanama kale. (Koa aqasiele ama iruruputo omai lipalipaeakema seke koeni vo biaña ko mamola ni keta va ilusikeni voko beku.) Ni voa biaña ni voa lipalipa kala poropita ta omadeu risaeko ke evake saevoa nioqa uza kolabale ni ke siqaekake nai sama uza kale.

²¹Ni nioqako pazokinio ko maba poso ta vo hose topi o zazuani maba ta o vrouvaemake voko suto kale kude ko saqorako benisi kale; nio kiadama biañabiaña poso ta matu pudopudoli kekai evake seko marabau.

Kelokelozato 20

Omadeu vuro sabere kale

¹Ni anata mata a veake kala mateana vo obeta saqorani aukale azo, vo o nase topi ta matu saqoroma rosia soqili ko vidulu sala ni kama padu duki ama seini sala.

²Vota o saputivake vo matu dole, vo kuleto o eveni dole, voa ziolo vo Setani va kikelani, ni voa mateana ta o pirievake voa dole koa seini kale omadeu vuro sabere ko tiniavo ama taku kale.

³Vo mateana ta ovai risatake voa matu dole matu saqoroma rosia soqili ko poro kale, ni vinavina tibuliko o evake koa soqili, tu voa matu dole ta pui mata o lipalipaeakou ko peuru ma peuru kale ama qoqono poso ti kobeta paloasou ko omadeu vuro sabere. Koa taku ko tova, vota o rupasiovou kama puju ama taku kale.

⁴Sai nio anata a qeake kama lekasa ko papupapu poso, ni sea maba poso sai ke papuani; seta ke koake ko titizato ko pizato tu seta ke ereko ko titizato. Ni anata mata a qeake seke lezuemeni maba poso ko auvana se kekai bazubazuteni koa tuveano vo Jisu o puratikema ni vo Bañara ko bazu. Se pui kepa ilusiveni vo biaña ni voko beku, ni se pui kepa koeni vo biaña ko

mamola seko kape poso topi ni seko nase poso topi. Se inio ke saeve ni aikovakova poso ke eve ni ke lekasa puake vo Karisito sate omadeu vuro sabere ko tiania.

⁵Melai sea kiadamu ke vovini ta pui kepa saeve ti kobeta paloase koa omadeu vuro sabere. Ni ke lezuemeni ko mata saevo ko kiada ikio ko kuleto ama mata saevo voukale azo ama.

⁶Matuma mauruto ke koa se kekai zomanani ko kuleto ama mata saevo voukale azo. Ako omuqama vou ta puliama pizato kopa elou se toni; ni seta vo Bañara ko tabu ama siama poso ke elou ni Karisito ko, ni seta ke vati lekasa puovou omadeu vuro sabere kale sole.

Setani ko koqo elo

⁷Ni omadeu vuro sabere ko tova inio vo Setani ta o rupasiovou voko piri kale azo,

⁸ni vota o saqorou ni o lipalipaekou komia peuru ma peuru kale ama matuma qoqono poso ko Qoqi ni Meqoqi ni sama. Ni vo Setani ta o padoemou sea kiadamu tu ke pazokinio, nio seko ataataiti ta omadeuvo ko keta kale ama karokoni ko kubo jaria kubo amu.

⁹Seta kekai pailailou ko pado ama peuru ma peuru ni ke qoloekou vo Bañara ko maba poso ko pade poso ni koa matu peuru vo o roquekake. Melai ko uza ta ko saqorou aukale azo ni ko muovou.

¹⁰Nio vo Setani, vo o lipalipaemani se, ta ke risaevou nai sama uza ko urusana ko tiania, sai vo biaña ni vo lipalipa kala poropita lula ke risaekakoi. Sai nio sea zouke ke kovoa koi ko noqola kama tola ipu ni naniu, latau naniu ni ka naniu.

Tovatovama titizato

¹¹Ni anata mata a qeake matuma lekasa ko papupapu tapotapo ama ni vo o papuani ko topi. Miduku ni au ta kota va soqoike voko tanama kale azo, ni kota parakake.

¹²Ni añata a meake se voumu lekasa poso ni botoroa maba poso se kebeta lojoani koa papupapu ko kuleto. Ni se mateana madu ta ke redanikake se voumu ko iruruputo ko bazu sama buka poso, ni mata ka pado ko noqola saevo samu ko ni ko buka ta ke redanikake. Ni se voumu ta ke koake koko vaitotola ma koko reketekete ko se lula ke erekako ruqe ni uri kale avo, ko lula buka poso kale ko rikiziako kale.

¹³Ni ko ivere ta ko puratime se voumu sai ke vovini. Vou ni Heli, ta qo puratime se voumu nioqa qo mati vailani. Sea kiadamu ta ke koe koko reketekete se lula ke erekako ruqe ni uri kale avo.

¹⁴Ni Vou ni Heli ta ke risaekake koa nai sama uza ko urusana ko tiania.
(Komia uza ta omuqama vou ko uza ikio.)

¹⁵Ni sea kiadamu se pui kota ma rikiziani seko ni saevo samu ko ni ko buka topi ta ke risaivake koa uza ko poro kale.

Kelokelozato 21

Vairu ama au ni vairu ama miduku

¹Sai nio añata a qeake ko vairu ama au ni vairu ama miduku. Kuleto ama au ni kuleto ama miduku ta kota parakake, ni ivere ta puliama kota evake.

²Ni añata mata a qeake koa Tabu ama Peuru Bañara ko, ko vairu ama Jerusalema ko saqorako aukale azo Bañara kasi azo, ko lula ko inainaivako, omadeuvo kama sinaqu rusu ko lula ko uria saboivako tu ko zio raevole kovo lasive kikolako jari.

³Ni añata a viqake kama pado matuma kora ko kuevako koa matuma lekasa ko papupapu kasi azo, eri kikolako, “Erisaña azo vo Bañara ta maba poso kasi ota elou! Vota o elou se sase ni seta voko maba madu ke elou. O ñavi Bañara ta se sase o elou, ni vota sevo Bañara o elou.

⁴Vota ota ma zautekou kiadama seko deumu seko vilu kale ama. Puliama vou ta kopa elou, ni puliama upotuqu, ni zialo ni tola kopa elou. Ako lulama quli ta lula kota paraka sole,” kikolako.

⁵Ni vo o papuani lekasa ko papupapu topi ta eri kiolake, “Erisana anata vairu a ika kiadama quli!” Ni vota mata eri kiolake anā kasi, “Nota rikiaka komia poso ako kota tuvevo ama ni kerula kama sole.”

⁶Ni vota eri lati kiolake, “Kiadama quli ti kota paita muli! Anata kiadama quli ko tanitanila ni koko paitopaito lala. Anā inio a daniekani lala ni a baikani lala koa kiadama. Seke rokauvani ta a qatimou ko ju tabara pide ama, ko noqola kama saeve ko katimako orori kale azo ama ju.

⁷Seke koqotaeko amu ko ruqe ta anata sevo Bañara a elou ni seta añako meqora poso ke elou.

⁸Melai se pui ke palaitani, ni seke vaekani seko tuvevo puto, ni seke erekani kuvaruvaru ama kalo, ni seke vrouvatani, ni seke pauvekani ko ruqe ama iruruputo, ni seke kakokakotani ni ke ilusikani ko beku poso, ni kiadama se lipalipa kamu ta ke risaemou koa matuma nai sama uza ko urusana ko tiania, ko ikio ko omuqama vou.”

Vairu ama Jerusalema

⁹Ni kala pado sea sikeura mateana poso se sikeura teamuteamu sikeura tovatovama ave kokai sukatako samu kale ala mateana ta o kuevake anā kasi ni eri kiolake, “Kua tu anā kaseko ko sinaqu rusu, vo Sipi Meqora ko reko,” kiolake.

¹⁰Nio vo Tabu ala Auvana ta olai sukatake anā, ni añako uloito jari ama kelokelozato kale inio vo mateana ta o lati peatake kala matu okate ala sopu ko toubana kale. Sai nio vota ola kasekake ko vairu ama Jerusalema, Bañara ko Tabu ama Peuru, ko kobe saqorako aukale azo vo Bañara kasi azo.

¹¹Koa matu peuru ta ko simanamana putake vo Bañara ko ñañaidara kale. Kota omadeuvo ko mudamudatako lado jari, jasipa lado jari, ni bulebule ama qelasi jaria keloma lado jaria kapikapitoma.

¹²Kota matu okate ama lado idi sama, ni toni omuqa veutu ama, ni koa toni omuqa veutu tona ta toni omuqa mateana ko kati vailako. Nio koa veutu poso tona ta ko rikiziovi Izireli ama toni omuqa toutou poso ko ni.

¹³Koko ariku ranama levoano kale ta zoukezouke veutu sama: zouke ta naniu ko peatakoi vasia rana, zouke ta palo rana vasia rana, zouke ta made rana vasia rana, ni zouke ta naniu ko sulupakoi vasia rana.

¹⁴Voa matu peuru ko idi ta ko erei toni omuqa lado vola ko matu lado kale, vo Sipi Meqora ko toni omuqa apositolo madu ko ni kokai rikiziovima.

¹⁵Ni voa mateana vo o lati pesiovini aña ta qolo daña podetato ko sala, tu okai podetiko koa matu peuru, koko veutu poso, ni koko idi.

¹⁶Koa matu peuru ta matu uria ijatinia kio kama koko repaso ni koko rosi. Vo mateana ta o podetikake koa matu peuru voko podetato ko daña kale: ni koko rosi ta 12,000 kilomita kama, ni koko repaso ni koko okate melai koa omadeuvo sama.

¹⁷Ni vo mateana ta mata ota ka podetikake koko idi, ni kota ¹⁴⁴ vakerana koko okate. Vota okai podetatake kiada keru ama podedepodi kale.

¹⁸Ni koko idi ta jasipa lado ko mudamudatako kale kota ka ereike, ni koa peuru ta ko ereivake maba tuvevo ama qolo kale, bulebule ama qelasi jaria kapikapitoma qolo.

¹⁹Koa matu peuru ko idi ko lado vola ko matu lado poso ta ko kapikapitako lado ko kiada kama. Kuleto ama vola ta jasipa lado, omuqala ta sapaea lado, zouke ala ta aqate lado, ariku ala ta emerali lado,

²⁰sike ala ta onikisi lado, varimujala ta kaneliani lado, sikeurala ta kuatozi, siotolu ala ta berilo, siakavala ta topazi, toni ala ta kalasidoni, toni omadeula ta tukuesi, toni omuqala ta amatisiti.

²¹Ni koa toni omuqa veutu ta bavi kile ko toruru kale ko ereima. Ni koa matu peuru ko keve ta qolo ko kiada kama, bulebule ama qelasi jaria kapikapitoma.

²²Ni anata pui a qeake kama padō Jelepade koa matu peuru kale, ako vo Kiadama Pizato sala Bañara ni vo Sipi Meqora ta qo nāvi Jelepade qota evake sole.

²³Ni koa matu peuru ta pui kokai zaria ko nāniu ni kaboso ta kokai talolo, ako vo Bañara ko nānайдара ta kokai taloake ko, ni vo Sipi Meqora ta koko juke ota ka evake sole.

²⁴Peuru ma peuru kale ama qoqono poso ta ke taliovou koko zakaremu kale, ni se peuru ma peuru kale ama aikovakova poso ta ke kati amaqeovou seko batiro koa matu peuru kale.

²⁵Koa matu peuru ko veutu poso ta veukaveuka ko elou koa rosia nāniu; kota pui kopa tibuliovou, ako saita puliama ipu ko evakoi sole.

²⁶Ni kiadama peuru ma peuru kale ama qoqono poso ko jiku ni batiro ta ke kati ziovou koa matu peuru kale.

²⁷Melai puliama kuna kama quli ta kopa amaqeovou koa matu peuru kale, ni puliala vo o erekani ko qurato sama quli ni vo o lipalipatani. Se lula kota ma rikiziovini seko ni poso vo Sipi Meqora ko noqola kama saevo samu ko ni ko buka topi ko kiada inio ke amaqeovou koa matu peuru kale.

Kelokelozato 22

¹Ni vo mateana ta mata ola kasekake aña ko noqola kama saevo ko katimako orori ko ju, koko saqorako qelasi jaria simanamana kama Bañara ni Sipi Meqora ko papupapu kasi azo,

²ni kota ko rerea koa matu peuru ko keve ko kolabale. Koa orori ko omuqa tana topi ta ko qotupa koa noqola kama saevo ko katimako ore, koko epamatako toni omuqa taku omadeu sabere kale, kota ko epamata kaboso poso sole, ni koko leko ta peuru ma peuru kale ama qoqono poso mai urikiko lomaloma.

³Puliamama vo Bañara okai levezako quli ta kopa puratou koa matu peuru kale. Vo Bañara ni Sipi Meqora ko lekasa puo ko papupapu ta ko elou koa matu peuru kale, ni voko nabulu poso ta ke ilusivou vo.

⁴Seta keta va kelou voko loilo, ni voko ni ta kota ma rotiziovou seko kape poso topi.

⁵Sai ta puliamama ipu kopa elou, ni seta pui kepa ka zariovou ko juke ni naniu ko zakaremu, ako vo Bañara sevo Lekasa inio sevo zakaremu o elou, ni seta aikovakova ke elou latau naniu ni ka naniu.

Vo Jisu ta taukavole ota vaitou

⁶Ni vo mateana ta eri kiolake aña kasi, “Komia bazu ta tuvevo ni kerula kama bazu. Ni vo Bañara vo o katimani voko Tabu ama Auvana se poropita madu, ta o soroeve vovo mateana tu oma kaseko voko nabulu poso ko taukavole ko ereilo ama quli,” kiolake.

⁷Eri kiola vo Jisu, “Viqomo! Anata a qilou taukavole!” kiola. Maurumauru amu seke zorikani ko pidokato ko bazu komia buka kale ko evako.

⁸Ana Jone lala inio a viqeni ni a qeveni lala kiadama ko quli poso. Nio anako viqo ni kelo ko tova, anata a loquenake vo mateana vo ola kasekeni kiadama ko quli poso ko kiti raki kale tu anata a ilusivo vo, kialake.

⁹Melai vota eri kiolake aña kasi, “Nota pui ilusilo aña! Anata kala pado nokale ala nabulu lala sole, ni noko lotu tamania kalea lala, ni se poropita madu ni seke zorikani komia buka kale ama bazu kalea lala sole. Nota ilusiva vo Bañara o kiada!” kiolake.

¹⁰Ni vota mata eri kiolake aña kasi, “Nota pui tama mutako se maba poso komia buka ko pidokikake bazubazu, ako ko taku koko kasekako quli ko ereilou keru ta sipole sole.

¹¹So sole vo ruqe ala maba ta vaeka tu ruqe obeta erekato, ni vo kuna kama iruruputo o erekani ta vaeka tu koa kuna kama quli obeta erekato. Ni vo sidopu ala ta vaeka tu sidopu ama quli obeta erekato, ni vo o tabutabuani vo Bañara kasi ta vaeka tu o tabutabuo!”

¹²Eri kiola vo Jisu, “Viqomo! Anata a qilou taukavole! Anata a qati kilou ko vaitotola ni reketekete tu amai okotiko se maba poso koko male ama lula seke erekako ruqe ni uri kale avo.

¹³Anata kulekuletoa lala ni tovatova lala, ko tanitanila ni koko paitopaito lala,” kiola.

¹⁴Maurumauru amu ko seke pusaekani seko rosia sabosabo poso ni vairu ke ikani! Ako se inio ko seke maleziko amu tu kuo koa noqola saevo ko katimako ore ko epa, ni seta ke amaqeovou koa matu peuru ko veutu poso kale.

¹⁵Melai koa matu peuru ko kupekupe ta inisiana se siele jari ke kavani ruqe ama kalo ke luluekani, ni se kakokakoto ke erekani, ni se ruqe ama iruruputo ke pauvekani, ni seke vouvatani, ni seke ilusikani ko beku, ni seke lipalipatani seko pesio poso kale ni seko iruruputo poso kale.

¹⁶“Ana Jisu lala ta a joroeve aŋavo mateana ni vota o kaseke komi quli mea lotu qoqono poso kalea mela kasi. Ana inio ko vo Devita ko vikuvikula kalea lala ni ana inio vo uria talolola raneodola lala.”

¹⁷Vo Tabu ala Auvana ni vo Jisu ko reko ta eri kiqola, “Kua, Lekasa Jisu!” Ni uri tu kiadamu ke viqani komi ta mata “Kua, Lekasa Jisu!” kikevou. Kua, noŋo rokauvani na tu pa koa ko noqola kama saevo ko katiŋo ama ju tabara pide ama.

¹⁸Ana Jone lala ta a balauvimela mea kiada mela meme viqani mela ko pidokato sama bazu poso koko evako komia buka kale, ko eri: esa kalaŋa ta noqa zariovou kati padoto kama quli sai, ta Banara ta mata o nati padotou no ko koqotato koa ave poso koko kaseima komia buka kale.

¹⁹Ni esa kalaŋa ta no namukou kama koko pidokato ko bazu poso koko evako komia buka kale, ta Banara ta ota na namukou noko kenakena koa noqola kama saevo ko katimako ore ko epa kale ama, ni noko zae voko Tabu ama Peuru kale ama, koko kaseima komia buka kale.

²⁰Vo kasa olai ikeni kiadama komi quli poso ta eri kiola, “Tuvevo, taukavole anata a qilou.” Emeni tu kua, Lekasa Jisu!

²¹Vo Lekasa Jisu ko pakiezato sama roquano ta ko elou mea kiada mela Banara ko maba poso mela tonā.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2023, Vitória/ES - Brasil